

New Testament

Miyobe Language

Miyobe - Bible - New Testament

Matiyee	3
Mariki	74
Luki	116
Yohani	187
Uléécaa Pitume Mewai	240
Rom	305
1 Korénti	335
2 Korénti	363
Kalaati	381
Efëesi	391
Filipu	401
Kolossi	408
1 Tësaloniki	414
2 Tësaloniki	420
1 Timotee	424
2 Timotee	432
Tiiti	438
Filemoo	442
Epireeyë	444
Yakupu	465
1 Piyëe	473
2 Piyëe	481
1 Yohani	486
2 Yohani	493
3 Yohani	494
Yuuti	495
Yohani Mëyene	498

Miyobe - Bible - New Testament

Matiyee

Matiyee 1

Yeesu Kirisi pikpure anyiri
(Luki 3:23-38)

- ¹Yeesu Kirisi yε Tafiti kεyasε lε, Tafiti pόon kω Apiraham kεyasε. Upikpure anyiri yε nnyé:
- ²Apiraham yε Isaaki mari, Isaaki pό Yakupu maru, Yakupu pό Yuta ne upimarecō márei,
- ³Yuta pό Peresi ne Sera maru. Piuni yε Tamaa. Peresi pό Hesircc maru, Hesircc pό Aram maru,
- ⁴Aram pό Aminatapi maru, Aminatapi pό Nascc maru, Nascc pό Salimani maru,
- ⁵Salimani pό Poosi maru. Pi yε Poosi uni sée rε Rahapi. Poosi pό Opeti maru. Uyε uni yε Ruuti. Opeti pό Yesee maru,
- ⁶Yesee pό uyčpi Tafiti maru, Tafiti pό Salomcc maru. Salomcc uni ye mεkεε-mε Urii sόcnlenle.
- ⁷Salomcc pό Ropowam maru, Ropowam pό Apiya maru, Apiya pό Asaa maru,
- ⁸Asaa pό Yosafati maru. Yosafati pό Yoram maru. Yoram pό Osiyasi maru,
- ⁹Osiyasi pό Yotam maru, Yotam pό Akaasi maru, Akaasi pό Esekiyasi maru,
- ¹⁰Esekiyasi pό Manasee máru, Manasee pό Amcc maru, Amcc pό Yosiyasi maru,
- ¹¹Yosiyasi pό Yekoniya ne upimarecō márei. Likumúnjé kpε-i kapi Isirayεeli pikó cōpii apí ne Papilcōni kuyu sī.
- ¹²Kapi Isirayεeli pikó n cōpii apí ne Papilcōni kuyu sī mεmáá kε Yekoniya pό pεs Sealitiyεeli mari, Sealitiyεeli pό Soropapeεeli maru,
- ¹³Soropapeεeli pό Apihuuti maru, Apihuuti pό Eliyakim maru, Eliyakim pό Ascc maru,
- ¹⁴Ascc pό Satōki maru, Satōki pό Akim maru, Akim pό Eliwuuti maru,
- ¹⁵Eliwuuti pό Eleyasaa maru, Eleyasaa pό Matani maru, Matani pό Yakupu maru,

¹⁶Yakupu pōo Maari ula Yosefi maru. Maari kémee kapi yé kō n sée re Kirisi uu léemé.

¹⁷Lé nnya, kaí ne Apiraham-i n kpísi aí ne Tafiti-i pá, li wale ncopuri anai kefi ne ana. Kai Tafiti-i n kpísi aí ne kumúnjé kpe-i kapi Isirayeeeli pikó n cópii apí ne Papilōni kuyu sī pá, li wale ncopuri anai kefi ne ana. Kai kō kei n kpísi aí ne Kirisi imaretuné pá, li wale ncopuri anai kefi ne ana acō.

Lé kapi Yeesu Kirisi m mári

(Luki 2:1-7)

¹⁸Lé kapi Yeesu Kirisi m mári yé nní: Uuni Maari kapí pēe Yosefi feleilé, amá Nfáasone nn týesé uu fapisi u ne Yosefi ápi kō kahané kulee rimpéné.

¹⁹Uula Yosefi yé asei ute lē, úu pēé la uké unósi isei lukéise kuyu kuké kō, uu pēé n la uké riséé ne u lakase.

²⁰Kuu n̄ we un likécaá músu, Upíima uleecaatumé unyine uu kéláré-i u kpáfumé uu u maa re: Tafiti kēpiré Yosefi, Maari pikpíké ápi kape pō n cónlē. Nfáasone mée týesé kuu fapisi.

²¹U kewántisi marune aa ke séi re Yeesu. Kekéé sónti keké kempuri pikó akópe kémee lese.

²²Lé nnéí ai wai, Upíima rincó kuu mékéé antepu Esayi m máasé riké ne n li nnya. Lelé re:

²³Ukpére yéé úu utisi n nyu yé kefa wa, uu kewántisi maru api ke séi re Emanuyeeeli, liasei re Uléécaa yé kerómeé we.

²⁴Ke Yosefi uu n yisi, uu lē ke Upíima uleecaatumé uu u n símisi wai, uu Maari kunósi kpísi.

²⁵Amá u ne uyé ápi kulee ripéné uú ha ne kewántisi maru. Kuu ke m mári, Yosefi uu ke séi re Yeesu.

Matiyee 2

Pinyuwé píima pinyiné yé Yeesu piyéne ha

¹Yutee kétē kémee kapi Peteléhem-pō Yeesu mari. Erooti yéé pēe kei kumúnjé kpe-i uyóopi píima. Pinyuwé píima pinyiné api kétuñeleemé-mémpō yisi api Yerusalém tulu.

²Apí ha pisé re: Yei yé kewá kē kapi m mári pin tee re kekéé sónti keké Pisuifi iyóopi tone? Hái kétuñeleemé-pō kari riwárépi téé n nyíselé te pi kewá kē mari yé. Lé nnya karí ka re tóké ke yáási ari wúla.

³Ke uyóopi píima Erooti uu lē n kō, ai u ne Yerusalém pikó nnéí mpóccaai tani.

⁴Uu pēpēs yé Uléécaa inyóonse n wa piwéésé nnéí ne isé picélaa cápiné uu pi pisé re kélō kéye-i kapí uyé ke Uléécaa uu n wéé marune.

⁵Api u pese re: Yutee keten-i, Petelhem-po le. Antepu Misee ye mukee-me woi re:

⁶Pó Petelhem kuyu!

Ái pó Yutee kete kecáá ayu kecōpe ríyu paalé. Li we re kerpómeé ke uyópi píima uu léeriné, uyee yé pinésoi Isirayéeli pikó n séni.

⁷Kei ke Erooti uu pese pinyuwé píima pē meyaa sée uu pi pisé re piké u símisi nísone uké céri kumújé kpé-i ke riwárepi tē ari n léemé.

⁸Uu pese limemáá Petelhem-po pi tum uu pi maa re: ani n ñme ani ha kewáá kẽ kecáá nísone písei ani kóm. Non ke n yé, ani pese ari né símisi néké ha kó ke yáasi ké riwula.

⁹Ke Erooti uu lē pisimé pi mí masí, api yisi api ncée po. Kei kapi pese ripaí, api yénu riwárepi tē kapí pese ketuñeleemé-po n yé tin pikéyu sónue pin ti tikilé. Ari kéló ke-i ke kewáá kẽ aké n we tulu, ari nyere.

¹⁰Kapi kei ri n yé, ai meyikiyiki pi larisi.

¹¹Api kéyo loni api kewáá ne keuni Maari yenu, api ke yáasi apí ne wula. Api pese pimemá fénne api wura ne tulaali ñmaa-ñmaa ne mékpo kapi ye n sée re miiri lesé api ke hekesi.

¹²Uléécaa uu pese masí keláré kémee pi símisi re ápi kapé Erooti kémee pese. Kei kapi pese ncée féé kpísi apí ne pikuyu pese.

Pi Yeesu ne Esipiti kete ha

¹³Ke pinyuwé pē api n tómpo, Upíima ullecaatumé unyiné uu keláré-i Yosefi kpáfumé uu re: A yisi, a kewáá ne keuni kpísi aa wuru aa Esipiti kete loni. Erooti ye lale uké ke kpu. Lé nnya, ani ha kei-po n tū liké ha ne tu kumújé kpé-i kam yé nó n símisi re ani pese.

¹⁴Yosefi uu yisi uu kewáá ne keuni kpísi uú ne kesinecō wuru uú ha Esipiti-po pésu.

¹⁵Uu kei n we Erooti uú ha ne kpi. Lé ke Upíima uú pese uantepu m máasé liké ne n wa nnya kai lē wa. U pese re: Ne unéjmáne sée re uké Esipiti keten-i le.

Pi Petelhem kete-po siwá sínsápi kó

¹⁶Ke Erooti uu n ka uu céru re pinyuwé pese u kiraaséle, kuwói píima kunyiné aku u wai. Uu pese kumújé kpé ke pinyuwé pē api u n símisi ne páme uu tíyesé api siwántisi nnéí seé aymé até n tu ne sē sisínsá Petelhem ne ayu nyee ne kei n kólé kémee kóni.

¹⁷Lé ke antepu Yeremii uú pese mukee-me mí ma kai lē wa. U pese re:

¹⁸Rama-po kari nní nné kóméiri. Sicááila ne ikpótu ke unyiné uu wórii Raséeli yee lē usiwá kecáá téni.

Úu nkpáni la piké u kpurei. Ne kese, ái nkpáni u tise.

Pi ne Yeesu Isirayeeли keten-i pese

19 Upíima uleecaatumé unyiné uu Esipiti-po Erooti mèkpo-maá keláré-i Yosefi kpáfumé,

20 uu re: A yisi, a kewáñ ne keuni kpísi aá ne Isirayeeли keté pele. Pepees pese n la piké kewáñ kë kpu ye kpínlé.

21 Kei ke Yosefi uu yisi uu kewáñ ne keuni kpísi uú ne Isirayeeли pele.

22 Amá ke Yosefi uu n kô te Aricelayuusi yee usáa Erooti iyooipi Yutee keté kecáá tóné, iwame ii u wai uu peé n yulu re úu kei tonené. Uléécaa uu kô keláré-i u símisi uu yisi uu Kalilee keté-më tómpo,

23 uú ha kuyu kpë kapi ye n sée re Nasareti-i tone. Lë ke antepuyé apí pese m ma kai lë tikilë. Pi pese re: Pi yé kam api kewáñ kë séi re Nasareti ukó.

Matiyee 3

Yohani Úniwolé yee Uléécaa Nsímé yóolë

(Mariki 1:1-8; Luki 3:1-18; Yohani 1:19-28)

1 Ái weri kumúnjé kunyiné-i, Yohani Úniwolé uu léeri un Yutee kucesi kóima-i yóolë te:

2 Ani mèfine conse, Uléécaa iyooipi ye nyahaimelé!

3 Yohani nsímé ke antepu Esayi uú pese maa re: Usoi rincó ye ri tse kucesi kóima-i n yóolë te: Ani Upíima ncee nyooNSE, ani usiceepi tëiise.

4 Kuyooyoo nkpií ketukanka ke Yohani uú pese tanaalë un kékónepampi këhalé-i téli. Apáani ne meté kuú pese le.

5 Yerusalém pikó ne Yutee keté nnéí pikó ne Yuritee nkoi keté pikó nnéí ye pese ukemee sónaapole,

6 api ye piakópe yámne api tíyesé uu Yuritee nkoi kémee míni pi wole.

7 Yohani uu yénu re Pifarisi ne Pisatusee pese ukemee n sónaapo re uké míni pi wole ápi kusa kulúi we. Uu pese pi maa re: Nó akpurii nnyé! Wóo nò céesi re ani Uléécaa kuwoi kpees n nyahaimé kaase?

8 Ani nóménéwai ne nyisé re nò mesei mèfine consele.

9 Áni kapé n nyu re kani nní m máikees re Apiraham yee nòunésáayaha nnya, lëe nò piye. Amá ne kale kë nò símisi re Uléécaa yé fe uu apare nnyé pansesé Apiraham siyasé.

10 Isç ye pinañaa máálénle piké ne aléé iníñi sémni. Lë nnya, kuléé kúye kunsá apipi sóné m maru, pi yé ku riké api nna-i sápo.

11Míni ñmane ke nés nó wolé liké nyísé re nō mafine consele. Amá uyee n̄e memáá n sónti yé né felé. Ám tu ricuruu ké uanééri u mahā. Uyee sónti uké Nfáasone ne nna nó wolé.

12U nkápani yare usoi nkó yee kulū kapí ne n cácai m müílē. U yé kukpépi pééi uu méluképipi risíme-i súúni, uu kó acólé ilüké té uké wa uké nna teneciré kémee a risé.

Yohani yé Yeesu míni wolé

(Mariki 1:9-11; Luki 3:21-22)

13Kumúñé kpe-i ke Yohani uu kei n̄ we un pisoi míni wolé ke Yeesu uu Kalilee-po yisi uu Yuritee nkoi mmé-i u lèepo re uké kó uyé míni wolé.

14Amá Yohani uu yúlu uu re: N̄ kaí ne sá re ké kerpómeé hapo poké né wolé, ái póo yé meníhe kénemee kam.

15Yeesu uu pëe u pëse re: A riyá liké pëe lë n we kelené. Lë kari yé fe arí ne lë nnéí ke Uléécaa uu n̄ la n̄sone wai. Kuu lë m̄ ma, Yohani uu pëe kóm uu míni u wolé.

16Ke Yohani uu lë Yeesu piwóle m̄ masí, Yeesu uu míni-i lèepo. Keyóme aké kei nní wúkule uu Uléécaa Nfaasone yenu nn keyómecaa-po súiri yare rilóclā, nn ukecáá tone.

17Tinóo rinyine ari pëe keyómecaa-po leeri re: Nkó yee Kenépipi lala kécire, ám yé ukecáá kó.

Matiyee 4

Setani yé Yeesu peikée

(Mariki 1:12-13; Luki 4:1-13)

1Lë memáá, Uléécaa Nfaasone nn pëe Yeesu kpísi n̄ ne kucesi kóima loni re Setani uké ha u peikée.

2Ke Yeesu uu sitúñé aféena ne sisine aféena anóo m paasi, nkú nn u wai.

3Setani yee m peikée uú ne u kó uu u maa re: Pón mesei Uléécaa Képípi, a apare nnyé rinóo maa aké panse akpónó, aa le.

4Yeesu uu u pëse re: Li Nléécaasimé kémee wólaalë te:

Ái iluke ñmane yee yé usoi nfáa hē, amá m̄pá nsímé n̄-ye mée Uléécaa nnoc-i n léemé yee kó usoi nfáa hē.

5Setani uu kó Yeesu kpísi uú ne Uléécaa kuyu Yerusalém sī, uú ha kei Uléécaa keyo kehóré-po u t̄sí

6uu re: Pón mesei Uléécaa Képípi, a mepócíre keteni-i risápo. Li we re li Nléécaasimé kémee wólaalë te: Uléécaa yé p̄o nnya upileecaatumé rinóo hē api pó yéu kupóna áku kape ne ripare rinyine rinkpóu nnya.

⁷Yeesu uu kɔ u pεsε rε: Li kɔ kεmεs wólaalɛ tε: Kapε Upíima Upóléécaa peikεs pɔké ukεtɔ yɛ.

⁸Setani uu kɔ pikpíké u kpá uú ha riyópε maamaa píma rinyine kεhóré-pɔ tɔsi uu kεtɛ nké kεcáá ayɔɔpiyu nε ammulε nnéí u nyísente

⁹uu pεsε kɔ u maa rε: Pɔn n ȳmurei aa wúla aa nε yáási, am nní nnéí pɔ hε.

¹⁰Yeesu uu u maa rε: A kεnékúrí yisi, Setani. Li Nléécaasimé ritelé-i wólaalɛ tε: Upíima Upóléécaa mεcire kóló kaí pise rε usoi uké riwula uké yáási.

¹¹Kei kε Setani uu pεsε Yeesu riyá, piléécaatumε api ukεkúrí hapɔ api pεsε ukεcáá m paílɛ.

Yeesu yε upikεi Kalilee kεteni-i kóraanε

(Mariki 1:14-15; Luki 4:14-15)

¹²Kε Yeesu uu n kɔ tε Yohani yε kukpaniilee-i we, uu yisi uu Kalilee kεtɛ-mɛ pεlε.

¹³Kuu n hápɔ, úu Nasareti-i tónε, amá Kapεrinawum-mɛ kuu tómpɔ. Kei yε kupiyε ritime welε, Sapilɔɔ nε Nεfitalii kεtɛ-pɔ.

¹⁴Lɛ ke antepu Esayi uú pεsε m̄ ma liké nε n wa nnyā kai lɛ wa. U pεsε rε:

¹⁵N᷑ Sapilɔɔ nε Nεfitalii sitɛ pikó, n᷑o mímimaa ritime n̄ we nε n᷑o Yuritee nkoi metéj̄ n̄ we, n᷑ mpuri sanε pikó, n᷑o Kalilee kεteni-i n̄ we,

¹⁶n᷑o pεsε kuñmaha-i n̄ we, ani kɔ tε n̄ nkpéni metéí píma yεnle. Nkpɔ kuhore-i kaní pεsε we, metéí yε nkpéni n̄ lesepɔlε.

¹⁷Kaí nε kei n kpísi kε Yeesu uu pεsε piyóó lō tε: Ani mεfine conse, Uléécaa iyɔɔpi yε nyahaimεlε.

Yeesu yε pikpíntomécópii pina sée

(Mariki 1:16-20; Luki 5:1-11)

¹⁸Yeesu yε pεsε Kalilee kupiyε ritime sónelε uu Simɔɔ kapi rinyíri n hε rε Piyeε nε uuwā Antiree yεnu. Piketé yε pikpíntomécópii lε. Anyεj̄ kapí pεsε fóm pin nε ikpíntomé cópii.

¹⁹Uu pεsε pi maa rε: Ani nε ritiki kέ tíyesε ani yε pisoi pεsε yé nε rintíki wéési.

²⁰Api mεsε nε mεsε anyεj̄ sá api u tiki.

²¹Kuu kei n yisi, uu kέyu-mɛ sī uu kɔ Sepetee piyamáne pité Yakupu nε uuwā Yohani yεnu pi nε piusaa Sepetee pin pikuninɔi-i we pin pianyej̄ nyɔɔnsente. Uu pi séi

²²api mεsε nε mεsε kúninɔi nε piusaa yá api u tiki.

Yeesu yε céésilε un kɔ itɔi pɔisε

²³Yeesu yε pεe Kalilee kεtē nnéí kóónúlenle un Pisuifi ayomeyáhaalee kέmee céesi un kɔ Uléécaa iyɔɔpi Nsímé Kεcire yόólε un kɔ itói ncɔpuri ne ncój ncɔpuri mεe pisoi m pεkesi pɔisente.

²⁴Kei ke urinyiri ari pεe Sirii kεtē nnéí kεcáá rikόónu. Api pεé ne pitóikó nnéí ncɔpuri ne pε nnéí pεe piipiŋε-i ncój nnyine n kόmei u n sόnaapɔ un pi pɔisente. Lelεe nní yare pinírihélaa ne rikpínkpí pikó ne síkankáláká.

²⁵Asoiwuí píma nyεe Kalilee-pɔ ne Ayu Kεfi kεtē-pɔ ne Yerusalεm-pɔ ne Yutee-pɔ ne Yuritee nkoi metéj-pɔ n léeme aa pεe u n tikilε.

Matiyee 5

Isímé kε Yeesu uu upipirétki riyόpε kεcáá n símisi
(Luki 6:20-23)

¹Kε Yeesu uu lε tisoiwuí n yέ, uu yisi uu riyόpε yopoi uú ha tone. Upipirétki qpi pεe kei u lεerpɔ,

²uu pεe picélaa pi loni. Icelaa iyεe nnyí:

Nkίŋniŋe yíkíyiki

³Pεrεe n nyu re ápi Uléécaa inipεe-i líka tulaalε pεe pínarεkomε. Pεrεe Uléécaa iyɔɔpi te.

⁴Pεrεe n téni pεe pínarεkomε. Uléécaa yε sόntile uké pi kpurei.

⁵Pεrεe m purú pεe pínarεkomε. Uléécaa yέ kεtē kuú ne upisoi m mέ pi pa.

⁶Pεrεe n náási piké mewai wa méké asei n tikilε pεe pínarεkomε. Uléécaa yέ kam uu pimela pi wai.

⁷Pεrεe yε pico íwε n té pεe pínarεkomε. Uléécaa yέ kam uu kɔ pε íwε téni.

⁸Pεrεe kεfa n kpáiilε pεe pínarεkomε. Pi yέ kam api Uléécaa yέnu.

⁹Pεrεe n wέési re pin yei n we, liké kei n niŋú pεe pínarεkomε. Uléécaa yέ kam uu pi séi re usipipi.

¹⁰Pεrεe asei n tíkilε, pisoi pin lε nnya pi wéékuselε pεe pínarεkomε. Pεrεe Uléécaa iyɔɔpi pikó.

¹¹Nó mpí kapi n lámisi pin nó wéékuselε pin nέ nnya nόkεnέcáá nnό́cmε símaankεe, nό́o pínarεkomε.

¹²Liké nó n láárú nōn ne mpόɔnarε cuunkεe. Nόinéhεe yε kεyόmεcaa-pɔ piyεlε ái kumúñé má. Limεcɔ kapí pεe antepuyε pεe pεé n we ani kεlene weri wéékuselε.

Nnyási ne metéi kεcáá icélaa
(Mariki 9:50; Luki 14:34-35)

¹³Nό́o kεtē kεcáá nnyási. Nnyási melō mεn nkpéni n kpu, yo kapi yέ pεé ne mεlō n pεse? Li tise piké ketahai-mέ n fómpɔ pisoi piké téleise.

¹⁴Nóo kɔ kɛtɛ mɛtɛí. Kuyu kpɛɛ riyópɛ kɛcáá m mómaalɛ áku yé fe kuké m pékaalɛ.

¹⁵Úka úu yɛ kékfiráa risé uu kucári ke kipi. Kecácá kuu yɛ ke ritɔsi akɛ m̄pá úye kéyɔ-i n kpáiilɛ.

¹⁶Limeccɔ kai pise re nóménétéí mɛké n kpáiilɛ pisoi nnéí pin mɛ nyáni. Pisoi piké nóménewai sɔnɛ n nyáni pin ne Nónesáa Uléécaa yɛs keyómeccaa-pɔ ñ we ríyu waisɛ.

Isé kɛcáá icélaa

¹⁷Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Áni kapɛ m músu re Moisi isé ne antepuye icélaa kam pikópɛ ka. Ám ka re ké i kpu, amá ne kale re liké lɛ li.

¹⁸Asei kam nní nò símisi, kɛtɛ ne keyóme yɛ kpére we, kewɔipi cíú-cíú kékka néɛ kɛsímépi kékka ákɛ isé kémee méllele má, liké ha ne m̄pá yo ketɔ tu.

¹⁹Lɛ nnya, úye un isé rinɔɔ rinyine n kesi uu kɔ picɔ célesi re piké ri kesi, m̄pá rinɔɔ tɛ tinsá pitíki m páápú, uyɛs yé masí Uléécaa iyɔɔpi kémee usínsá. Amá úye un ti m pakare un kɔ picɔ n célesi re piké limeccɔ wa, uyɛs yé masí Uléécaa iyɔɔpi kémee úyukɔó.

²⁰Asei yɛ nyɛ re nɔnsá Uléécaa mɛla n tikilɛ liké isé picélaa ne Pifarisi n fe, áni yé Uléécaa iyɔɔpi kémee lõ.

Kuwói kɛcáá icélaa

²¹Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Nɔ kɔ te Uléécaa ye pirókpure maa re: Kapɛ usoi kpu. Úye un usoi n kpu, piké liute ne túhaanɛ.

²²Amá nɛ ne nò maa re: Úye un ne uucɔ n wóɔsi, piké ne liute túhaanɛ. Úye un uucɔ m maa re: Pó uníri nkó, piké liute ne pɛpɛs yɛ kɛtúhaanɛ píima-i n túhaanɛ kémee ha. Úye un uucɔ m maa re: Pó uníri nkó, li tu re piké liute nna tɛnɛciré iwɛ kémee risápɔ.

²³Lɛ nnya, pɔn Uléécaa keyɔ-i kenyóɔnsɛ-i linyine ne Uléécaa pihɛs n ha, pɔn n léise re upóɔɔ yɛ ne pó wólaalɛ,

²⁴li pise re pɔké kei ipóhɛs iyɛ tiyá pɔké liute lɛɛpɔ nɔké nsímé nyóɔnsɛ kelenɛ, aa pɛs inyóɔnsɛ piwai pɛlɛ.

²⁵Pitele pin nò ne unyine kɛcɔpɛ n we, nɔn kɛtahai pitúhaanɛ n sǐ, a týesɛ nò ne uyɛs ani ncée kómɛinɛ. Insá lɛ, u yé ne utúhaanɛ-i pó ha, uyɛs uu pó kpísi uu pisóɔca pa, pɛ api kukpaniilee pó taní.

²⁶Asei kam nní pó símisi, pɔnsá ripówóme nnéí n héelɛ tiké tɛnɛ cáká-cáká ne kɛtanká tɔrɔɔ-pɔ, áa kei méllele má.

Iwásá kɛcáá icélaa

²⁷Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Nɔ kɔ te Uléécaa ye maa re: Kapɛ iwásá wa.

28 Amá n̄é ne n̄ó maa re: Utisi úye un ucɔ unɔsi n ȳe uu káipi, u ukemújé kémee iwásá ne unósi uȳe piwai masile l̄e.

29 In te mepóníp̄ee luke-luke m̄ee akópe p̄ó waisε, a me lese aa ketaa-p̄o fómp̄o. Li kutɔsi we usoi uké uipin̄e likó linyine paa uú ne nfáa yεnu ne kuu yé uipin̄e nnéí m̄ má apí ne nna teneciré kémee u sápo.

30 In te kupóníp̄e luke-luke k̄p̄ee yε akópe p̄ó waisε, a ku riké aa ketaa-p̄o ku fómp̄o. Li kutɔsi we p̄oké kupóníp̄e luke-luke paa áa ne nfáa yεnu ne kaa yé ipópiñe nnéí m̄ má apí ne nna teneciré kémee p̄o sápo.

Utisi ne unósi pitúunne k̄ecáá icélaa

(Matiyee 19:1-12; Mariki 10:1-12; Luki 16:18)

31 Yeesu uu k̄o pimáa pi kpá re: N̄o k̄o te pi p̄eε pirókpure maa re: Úye un unósi n lakase, uké rítelé wa uké unósi rimúíse re u u yεle.

32 Amá n̄é ne n̄ó maa re: Úye un unósi n lakase linsá iwásá nnya, iwásá kuu l̄e u tani. Úye un k̄o unósi ke ucɔ uu n lákase n kpísi, iwásá ke liute uu l̄e wa.

Tinóč piyek̄ei k̄ecáá icélaa

33 Yeesu uu k̄o pimáa pi kpá re: N̄o k̄o te pi p̄eε pirókpure maa re: P̄on tinóč n yekei, a ti ritiki. P̄on tinóč n yekei re p̄o Upíma linyine wa, kapε piwai li riyá.

34 Amá n̄é ne n̄ó maa re: Áni kapε yε rinóč yekei re n̄ó Uléécaa linyine wa. Áni kapε yε wéeri aní ne keyómecaa séi. Kai nní kei yε Uléécaa riyɔɔpitū nnya.

35 Áni kapε yε k̄o wéeri aní ne k̄etē séi, kai nní kei yε Uléécaa ritū nnya. Áni kapε yε k̄o wéeri aní ne Yerusalem séi, kai nní kei yε uýóčpi wéése kuyu nnya.

36 Áni kapε yε k̄o wéeri aní ne n̄orinéyu séi, káni yé nní n fe n̄oké m̄pá nnyúpi cireníje riwárarase néé n̄oké risɔmaasé nnya.

37 N̄on yε m maa re "εεε", liké "εεε"! N̄on yε m maa re "eehei", liké "eehei"! N̄on l̄e memáá nnyine ncɔ rinkpásé, Setani nkó yε mm̄e.

Mewai p̄icεei k̄ecáá icélaa

(Luki 6:29-30)

38 Yeesu uu k̄o pimáa pi kpá re: N̄o k̄o te pi maa re: Úye un ucɔ m̄eníp̄ee n fori, piké liute m̄eníp̄ee pifore cεei. Úye un ucɔ kuní n wεhe, piké liute kuní piwéhe cεei.

39 Amá n̄é ne n̄ó maa re: Áni kapε yε usoi mewai kópe cεei. Usói un kulukε-luke-m̄e k̄epesé p̄o n t̄o, a kumíi-m̄e panse uké k̄o kei k̄epesé p̄o t̄o.

40 Usói un n la uké k̄etahai p̄o sée uké k̄epótükanka tene ȳsí, aa mesé kupókpélénku mahani aa u m̄uísé.

41 Usói un p̄o n t̄i un il̄u p̄o n cōnse re a ne rinā tise u sarump̄o, aa mesé i cōni áa ne tinā t̄e meté u sarump̄o.

42 Úye un linyine p̄o n we, a u he, úye un k̄o re u yé linyine p̄o l̄o, a u lonsé.

Ani nópinéláarō n la
(Luki 6:27-28, 32-36)

43Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Nɔ kɔ tɛ pi maa re: A upósáne n la aa upóláarō ipuri n yulu.

44Amá n̄é ne nó maa re: Ani nópinéláarō n la, ani ye pεrεsε nó n wéékuselē kεcάá kεyόmε yáási.

45Nɔn l̄e n wai, nɔ pεsε mεsei Nóunésáa Uléécaa yεsε kεyόmεca-a-pɔ n we sippi le. U ye týyεsεle ituŋε ii pisoi sɔnε ne pikópε leeri, uu kɔ týyεsε ikónε ii cuuni ai pεrεsε u m pakarelē ne pεrεsε ápi u m pakarelē yoriyε.

46Asei kεcάá, in te pεrεsε nó n la ɳmanε kaní la, ihéé íye kani pεsε m̄e te Uléécaa uké nó pa? Pilampoooyɔ́ ɳmaa ricuruu p̄ɔ nε ye kɔ limεcɔ wale.

47In te nópinémáreco ɳmanε kaní ye yáási, yo kani pεsε wa lisáŋa? Pεrεsε ápi Uléécaa m pakarelē ticuruu yεsε kɔ limεcɔ wale.

48Ani n nyaám ne kétɔ-pɔ yare ke Nóunésáa yεsε keléécaa-pɔ n we uu n nyaám ne kétɔ-pɔ mεcɔ.

Matiyee 6

L̄e kapi ye píwεkɔ́ linyinε n he kεcάá icélaa

1Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ani nómenécíre t̄i, áni kapε ye l̄e kaí ne n sá re nɔké Uléécaa nnya wa pisoi inipεsε-i wa re piké nó ȳé piké pakare nnya. Insá l̄e, Nóunésáa yεsε kεyόmεca-a-pɔ n we úu ihéé íka nó panε.

2L̄e nnya pɔn úwεkɔ́ linyinε n he, kapε kuloo pi pɔké riyoó yare ke kεcάá kεcάá mewai pikó api ye ayόmεyáhaalee-i ne icée kεcάá n wai re pisoi piké pi pakare mεcɔ. Asei kεcάá, pi piihéé piyóó masile l̄e!

3Amá pɔoŋ ye linyinε úwεkɔ́ n he, kupónípε mii áku kapε l̄e ke kulukε-luke aku n wa ceri.

4A ye riséé ne he. Upósáa Uléécaa yεsε mεpówai kaá ne riséé n wai n nyáni yé pεsε p̄o hééle.

Piyόmεyáhaa kεcάá icélaa
(Luki 11:2-4)

5Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Nɔn ye kεyόmε n yáási, áni kapε ye kεcάá kεcάá mewai pikó mεcɔ n wai. Pi ye n lale piké ayόmεyáhaalee-i ne sicéerεnε-i n nyεnu pin ne kεyόmε yáási re pisoi piké pi ȳé nnya. Asei ye nyε kam nní nó símisi re pi piihéé piyóó masile.

6Amá pɔoŋ ye n la pɔké kεyόmε yáási, a ye kupólee l̄o aa hánεsi aa pεsε Upósáa Uléécaa ke úka úu n nyáni yáási. Upósáa Uléécaa yεsε n nyáni l̄e kaá ne riséé n wai yé ipóhεé p̄o pa.

⁷Non yε kεyόmε n yáási, áni kapε yε méwoo kusíménaapí n wai yare pεrεsε ápi Uléécaa n nyu mεcō. Pi yε m mūsu rε pin lε mεyā n símaankεe, Uléécaa yé ne pi kō.

⁸Áni kapε pimεcō n wai. Nóunésáa Uléécaa yε lε kai nō m pise nyulε ani yε kεlenε li u welu.

⁹Lε kai m pise rε nōkε yε kεyόmε n yáási yε nní: Urósáa, pōo kεyόmεcaaa-pō n we,

¹⁰Pisoi piké céri rε tipónyíri yε kóólεlεnle, Ipýyóopi iké kam, Mεpóla mεkε kεtε kεcáá wa yare kεyόmεcaaa-pō.

¹¹A yε m̄pá keweesi kεye iluke ró hε,

¹²A arókópε ró sárei yare ke tóo yε kō picō n sárei pin akópε ró n wa mεcō.

¹³Kapε týyεsε tókε pipeikεs kέmεs loó. Amá a kuníri anipe-i ró lesε. Li we rε pōo iyóópi ne nnaŋε ne

ímulε te m̄pá píyei-pō. Amí.

¹⁴Non yε picō akópε kapi nō n wa pi n sárei, Nóunésáa yεsε kεyόmεcaaa-pō n we yé kō nōanékó nō sárei.

¹⁵Amá nōnsá yε picō akópε pi n sárei, Nóunésáa páa yé kō nōanékó nō sárei.

Anóɔpahaa kεcáá icélaa

¹⁶Yeesu uu kō pimáa pi kpá rε: Non yε anóo m pahaalε, áni kapε yε kεcáá kεcáá mεwai pikó mεcō kεyú n caailε. Pi yε kεyú n cöhōnεlεnle rε pisoi piké céri rε anóo kapi pahaalε. Asei kam nní nō símisi rε pi pihéé lε piyóó masile.

¹⁷Amá pōo yε anóo m pahaalε, a yε lihí aa ríyu tulaali fóm.

¹⁸Pisoi ápi kapε ne n céri rε anóo kaa pahaalε nny. Upósáa Uléécaa ke úka úu n nyáni ηmanε yεsε nyáni lε kaá ne riséé n wai. Uyεsε yé pεsε ipóhεé pō pa.

Kεyόmεcaaa mεmá

(Luki 12:33-34)

¹⁹Yeesu uu kō pimáa pi kpá rε: Áni kapε n wéési nōkε kεtε nté mεmá yé nōkε curii. Apapi ne ncámé yèè nté mε caailε, piyaa pōo ihánaa foru api mε yáái.

²⁰Amá kεyόmεcaaa-pō kaí ne sá rε nōkε mεmá yé nōkε curii. Apapi ne ncámé nn yε kei fe nké mε caai, piyaa ápi yé kō fe piké ihánaa fori piké mε yáái.

²¹Li we rε kei ke mεpómá amε n we ke kεpómúŋé aké wepō.

Mεtεí kεnyárū

(Luki 11:33-36)

²²Yeesu uu kō pimáa pi kpá rε: Inípεsε yεsε ipiŋε kεfiráa. Ipónípεsε in n nyam, i yε ipiŋε nnéí n kpáilεnle.

²³Amá ipónípree in m pósólú, ipórihe nnéí yee yee kujmaha-i n we. Lé nnya, in te metéí mē kaa m má yee pansele kujmaha, a yé te kujmaha píma-i kaá we.

Uléécaa ne siwóó kecáá icélaa

(Luki 16:13)

²⁴Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Úka úu yé fe uké kumúnjé kuse kémee píyosaa pité n tikilé. Mpá liké íye wa, u yé use ipuri yé ee uu ucō ikó n la, néee u yé use ne kutu n cōlē úu yee pée ucō n waiselé. Áni yé fe nöké kumúnjé kuse kémee Uléécaa ne siwóó n tikilé.

Ani ne Uléécaa n tálé

(Luki 12:22-31)

²⁵Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Lé nnya kam nó maa re áni kapé lé kani yé n li ne lé kani yé n ntí nöké ne nfáa m má ne ilū kani yé nóninépihe n yárii nfasimé wa. Nfáa nn iluke fee, néee ipihe yee ilū fe?

²⁶Ani sinúipi ripaí nké. Ási yee lukesi, ási yee kpasi, ási yee líka risíme súú. Amá Nónunésáa yee keyómecaa-pó n we yee si kpíniile! Yare nō ḥmaa áni pée ríyu má lin sinúipi sē fee?

²⁷Nó úye yee yé fe uu nfasimé wai uú ha ne unfaa aŋmē mpá nkáripi kpásé?

²⁸Yo nnya kani pée nkpani ilū kani yé nóninépihe n yárii nfasimé wai? Ani meyúi mée yee sicare-i n felesi ripaí nké! Áme pikei píka wai, áme kō ilū íka nyelaankee.

²⁹Amá ké nō símisi re mpá ne lé, Uyóopi píma Salomoo ricuruu ne ummulé mmú nnéí, úu pée ilū inyine má yee n nyam ai mafelé menyine tulu.

³⁰Nó pisoi mpí nfatene n piye. In te Uléécaa yee meyúi mée neni kecare-i n we pin kō koso nna me ḥmaasine lé sɔnukuse, nō kecáá kúu yé pée meníhe ripaí?

³¹Lé nnya, áni kapé yee nfasimé wa nöké maa re: Yo kari yé li néee yo kari yé n ntí néee yo kari yé tā.

³²Pereee ápi Uléécaa n nyu pée lé likó mesére wéési. Amá Nónunésáa yee keyómecaa-pó n we yee nyule lé kai nō m pise.

³³Uléécaa iyóopi kani yé mafói wéési, ani kō lé kuu m pise n wai, u yé kō litórcó nní nnéí mpuri pihee nō rikpá.

³⁴Lé nnya, áni kapé yee nfasimé wa re íye kai yé koso n we. Li we re mpá keyáa kéye ne kenkó yee mu.

Matiyee 7

Ái we re tóké yee picó akópe m palé

(Luki 6:37-38, 41-42)

¹Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Áni kapé yee picó ne túhaané, Uléécaa úu kapé ne nō n túhaané nnya.

2Lẽ kani yε picɔ akópe m̄ pa mεcɔ ke Uléécaa uu akópe nō panε. Kεmúñé kẽ kani yε ne picɔ m̄ musí kapi kɔ ne n̄o músune.

3Yo nnyia kaa kεyúipi kεe upócɔ mεnirεε-i n̄ we nyáni, áa pεe kεnawelépi kεe mεpókó-i n̄ we nyáni?

4Íye kaa yé fe aa ucɔ maa re: A nyεrε kε kεyúipi mεpónípεε-i lese, kεnawelépi kεn kɔ pεé ne mεpókó kέmεé we?

5A týε pɔ kεcáá kεcáá mεwai má kpa! Kεnawelépi kεe mεpónípεε-i n̄ we kaa yé mεfóí lese aa pεe n̄sɔne n nyáni áá ne kεyúipi kεe ucɔ mεnirεε-i n̄ we lese.

6Áni kapε yε Uléécaa likó siphɔpi pa re siké li. Insá lẽ, si yé ne nō panε asi nō kέhεni. Áni kapε yε kɔ n̄inékólé kεcire áfɔj kεyu-i risá. Insá lẽ, a yé i tεleisε ii caai.

Piwei ne piyóó

(Luki 11:9-13)

7Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ani yε Uléécaa we, u yé nō he. Ani yε ukεmεe piwélaa ha, u yé týesε ani yénu. Ani yε ihánaa u rikómkom, u yé nō hánne.

8Úye un u n we, u yε u hεlε. Úye un ukεmεe linyine n wéési, u yε li yεnle. Úye un kɔ ihánaa u rinkómkom, u yε u hánne.

9Nó úye kεpipi kεe yé ilukε u we, uu pεe ripare kpísi uu kε he?

10Néε nō úye kεpipi kεe yé nkpiñtomé u we, uu pεe iwáa kpísi uu kε he?

11Mpá nō pikpááree mpí nní, nɔ yε felε ani nόsinépippi lisɔne he. Nόunésáa yεs kεyómεcaa-pɔ n̄ we yεs yé pεe mεnίjε pεrεs lisɔne u m pise pihεs riyáá?

12Lẽ nnéí kani n̄ la re pisoi piké yε nō wa, ani yε limεcɔ pi wa. Lẽ kε isé ne antepuyε api pise re nɔké yε wa.

Tinɔnɔɔ tεe m mókú-mókúlε

(Luki 13:24)

13Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ani ne rinɔnɔɔ tεe m mókú-mókúlε lompo. Tinɔnɔɔ péré-péré ne ncée mεe n laanu pelele yε nkpo-mε simpɔle. Pisoi kulúi pεe yε ne kei lompo.

14Amá rinɔnɔɔ tεe yε ne nfáa-mε n̄ ha yε mókú-mókúlenle. Lincee p̄ ne kɔ nkpañi mεse wéké-wéké. Pisoi pεe yε n n yé ápi kulúi we.

Antepuyε nɔɔmε kεcáá icélaa

(Luki 6:43-44)

15Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ani nόmεnécíre tī ne antepuyε nɔɔmε. Pi yε rikpárálε apí n nyíselε te pi asáñpippi le, nέmpákane pi pisifa-i ákpe kpááree le.

16Pimewai kani yéé ne pi ceri yare kapi yε aléépippi ne akuléé n̄ céri mεcɔ. Ápi yε arεesee sinípeleépi kεcáá tɔ. Ápi yε kɔ afiiki ahíhí kεcáá tɔ.

17 Kuléé sōne kpεε yε apipi sōne mari, kuléé kópe pō apipi kópe maru.

18 Limεcɔ ke kuléé sōne áku yε fe kuké apipi kópe mari, kukópe páa yε kɔ fe kuké apipi sōne mari.

19 Pi yε kuléé kpεε áku apipi sōne m máru rikélε api nna-i ku sápo.

20 Limεcɔ kani yéé antepuyε nɔɔmε mewai ne pi ceri.

Pipirètiki yíkíyiki kεcáá icélaa

(Luki 13:25-27)

21 Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ái pẽ nnéí pεε né n sélei re Upíima, Upíima pεε Uléécaa iyɔɔpi kέmεe loninε, amá pεpεe Unésáa yεe kεyόmεcaa-pɔ n we mεla n wai ηmanε pεε Uléécaa iyɔɔpi kέmεe loninε.

22 Meyá né ha kεyάa kε ke Uléécaa uu pisoi n túhaanεnε né maa re: Upíima, Upíima, ái tɔɔ ripόnyíri ne Uléécaa nsímé pisoi símisi ari aníri lakasentε ari kɔ tipόnyíri ne mewaisanja kulúi wapisii?

23 Kei kam yé pεε pi símisi n̄sōne re: Ám píkai nō nyu! Nō pikórekɔ́ mpí. Ani kεnékúrí nté rinyɔɔsó!

Síyɔ sité sinyinε kεcáá nsímé

(Luki 6:47-49)

24 Yeesu uu pεε ntɔrɔɔ pi maa re: Úye un nsímé mmú nnéí kutu rincɔ un kɔ n tintiki, u we yare usɔhɔɔ yεe kεpare kεcáá ukεyɔ m mɔ̄.

25 Ikónε ii cuuni, ikói ii yipu, kuyɔ píima kunyinε aki kεyɔ kε-i pépu, ái nkpañi líka ke wa, kakε kεpare kεcáá m mómaalε nnya.

26 Nkó yεe nsímé mmú nnéí kutu rińcɔ, úu yε pεε n titiki yε we yare uníri yεe nnyenε kεcáá ukεyɔ méwoo m mɔ̄.

27 Ikónε ii cuuni ikói ii yipu, kuyɔ píima kunyinε aki kεyɔ kε-i pépu, akε lólu akε foru téké-téké.

Yeesu nnaŋε kuú ne n céési

28 Ke Yeesu uu anóɔ nyɔ nnéí pimáa m̄ masí, umεcélaa amε pεε pisoi riwúí meyá nnóɔ n yipaalε.

29 Uyε úu céési yare isé picélaa mεcɔ. Amá Uléécaa nnaŋε ke uyε uú pεé ne céési.

Matiyee 8

Yeesu yε uyɔ̄ unyinε pɔisε

(Mariki 1:40-45; Luki 5:12-16)

1 Ke Yeesu uu riyópe rincépime mεmáá, asoiwuí píima anyinε aa pεε u n tikilε.

2 Kei ke uyɔ̄ unyinε uu ukεkúrí hápɔ uu wúla uu re: Upíima, pɔn n la, pó né wolε am funi.

³Yeesu uu kunípē saapō uu u ca uu re: Ne lale a peí. Mese ne mese, keyō akə ukəcáá lelu uu funi.

⁴Yeesu uu pēs rinōc u hē re: Kapē wa unyinē uké kō. Amá a uyee Uléécaa inyōōnsē n wai lεepō uké pō musí uké yē te pō peí, aa pēs limemáá inyōōnsē kε Moisi uú ne nó n týe wai liké mpá úye nyise re pō peile.

Yeesu yε Rōm usóóca kpéē unyinē ukεikó pōisē

(Luki 7:1-10; Yohani 4:43-54)

⁵Yeesu uu pēs limemáá ncée kpísi uu Kapérinawum kuyu lompo. Rōm usóóca kpéē unyinē uu ukékúrí nyosópō uú ne u téni re uké u come.

⁶U Yeesu maa re: Upíima, unékeikó yε kέyō-pō ne kufónj finupōle lin ána u pahaalē, úu nkéhē ne kέyu mápō.

⁷Yeesu uu u pēs re: Ne kō, né ha u pōisē.

⁸Kei kε usóóca kpéē uyē uu pēs kō re: Ám tu re pōké kēnēyō-i lompo, Upíima. Amá pō kpére rinōc hē, unékeikó yε lē peile.

⁹Li we re nē ticuruu yε pinéwéésē málē nēn pi pakarelē. Nēn kō pisóóca má pēs nē m pakarelē. Nēn piunyinē m maa re uké méye ha, u yε hale. Nēn kō ucō m maa re uké kam, u yε kale. Nēn kō unékeikó m maa re uké linyinē wa, u yε li walē.

¹⁰Kε Yeesu uu anōc nyē n kō, ai nnōc u yipu, uu pēs re n tíkilē maa re: Asei kam nní nō símisi, ám Isirayeeeli kēteni-i ricuruu úka kēmēe nfatene píima mmú ncō yēnaalē.

¹¹Ne la kē nō símisi re pisoi mēyā yē kētuñeleemē ne kētuñelolé-mē leemē, pi nē pirósáayaha Apiraham ne Isaaki ne Yakupu api Uléécaa iyōopi-i tone api kēsē iluke le.

¹²Amá pi yē pē kaí pēs ne n sá re piké Uléécaa iyōopi kēmēe lō kētahai kuñmaha-mē fómpō api pēs kei m pupukēs pin iní takai.

¹³Kei kε Yeesu uu pēs usóóca kpéē uyē maa re: A n ñme a kui. Mpófatene nnyā, lē kaa m pise yē wa. Ukeikó uu mesei ituñe isē iyē-i pélu.

Yeesu yε pitóikó kulúi pōisē

(Mariki 1:29-34; Luki 4:38-41)

¹⁴Yeesu uu pēs limemáá yisi uu Piyyee kēyō sī, uu kei uyē ulshóni lεepō un finu uiñiñe in tolú.

¹⁵Yeesu uu kunípē u ca, kupiñetoí aku tēne, unósi uu yisi uu ukəcáá paí.

¹⁶Kai nnyóó n wa, apí ne pinírihélaa kulúi Yeesu lεepō, uu rinōc aníri male, aa wuru aa pikemēé lelu, uu kō pitóikó nnéí pōisente.

¹⁷Lē ke antepu Esayi uú pēs m̄ ma ke mewai mē amē ritiki re: Tirónárei kuú yōsí uu irótói kpísi uu cōni.

Yeesu pitiki kəcáá icélaa

(Luki 9:57-62)

18 Keyáa kenyine ke Yeesu uu Kalilee kupiyε ritime we, risoiwuí ari u kálaapɔ. Kei kuu pεε upipiretiki maa re u ne pε piké ritime ricɔ-mẽ ha.

19 Kei ke isé ucélaa usε uú ne u rikɔ uu u maa re: Ucélaa, m̄pá yei kaa sí né pó ritiki.

20 Yeesu uu u pεε re: Sisáŋá ye sialééri málε, sinúipi sin siayámé má. Amá n̄ Usói Kepipi, ám tíka má kam yé ríyu n tampɔ kē wénte.

21 Kei ke uupiretiki usε p̄o pεε kɔ u maa re: Upíima, a ncée né hε kē ha unésáa kulesi kē pεε kelenε pó ritiki.

22 Yeesu uu u pεε re: A né ritiki aa pikpɔkɔpɔ yá piké pipikpɔkɔpɔ kulaankεε.

Yeesu ye meyɔ p̄íima menyine risééss

(Mariki 4:35-41; Luki 8:22-25)

23 Yeesu uu kúninɔi kémee lompo, upipiretiki api yisi api u lesepɔ.

24 Kapi n t̄osu, meyɔ p̄íima menyine amε pipépε kápáá, míni amε kúninɔi yarii. Amá Yeesu p̄oón pεε lɔni.

25 Upipiretiki api ukékúrí nyɔsópɔ api u yóñse api re: Upíima a ró come, tɔ kpíninε.

26 Yeesu uu pεε pi maa re: Yo nnya kani iwame wai? Nó pisoi mpí, nónnéfatene n̄n piye. Kei kuu pεε yisi uú ne kuyɔ ne míni cési, ai pεε séé léké-léké keu.

27 Ai m̄pá úye nnóo yipu api pεε pimecɔpecire n tee re: Usói úye kεcire ye nkó kaí ne kuyɔ ne míni ripéne lin u pakarelé?

Yeesu ye pinírihélaa pité pinyinε pɔisε

(Mariki 5:1-20; Luki 8:26-39)

28 Ke Yeesu uu kupiyε ritime te-i n yisi uu Kataraa kεt̄e-pɔ ritime ricɔ tulu, pinírihélaa pité pinyinε api akpíí kεcɔpε leeri api u lesepɔ. Pisoi pε tikpákárá kapi n wai nnya, úka úu ye pεε kaha uké ncée mm̄titiki.

29 Kapí ne Yeesu rinsánε, api pεé n cáái re: Uléécaa Kepipi, tó ne mp̄o ne n̄-ye? Pɔ ka re pɔké íwε ró wa Uléécaa ituñε iyε-i kuú ne ró n túhaanene iké kelenε tuu?

30 Áfɔŋ anyinε ye pεε kei kulúi welε an tükuri, ái meyá ne ketaa pi we.

31 Aníri aa Yeesu suúluse re: Pɔn n la pɔké pisoi mpí-i ró lákasε, a tíye tɔké ha áfɔŋ nnyé nyεε nté-pɔ nní kulúi n we kémee lompo.

32 Yeesu uu a maa re: Ani n t̄osu! Aa pεε pisoi pité pε-i yisi aá ha áfɔŋ nyε-i loni. Mεse ne mesε, áfɔŋ nyε aa wuru aá ne rikúú cépi aá ha ne kupiyε-i kpúupɔ aa kpíni.

³³Pepees pees áfɔŋ nyẽ m mẽ api itóó karii api kuyu sī apí ha lẽ nnéí lees n wa ne leles pinírihélaa pẽ n wa kæeni.

³⁴Kei ke kuyu pisoi nnéí api ripehépɔ̄ api Yeesu lesepɔ̄. Kapi u n yé, apí u suúluse re uké piketen-i le uké tómpɔ̄.

Matiyee 9

Yeesu ye kékankáláká kenyine pɔis̄e

(Mariki 2:1-12; Luki 5:17-26)

¹Yeesu uu pees kúninɔi loni uu kupiyε pitéj kpá, uu ukuyu pele.

²Api pees kékankáláká kenyine risánjáápɔrẽ wai apí ne u lesepɔ̄. Kuu pinfatene n yé, uu kékankáláká kẽ maa re: A n kahari unépipi, ne apókópe pō sáreile.

³Kei ke isé picélaa pinyine apí pees pimecɔpecire tee re: Utisi nkó ye Uléécaa riyu kopule!

⁴Yeesu uu pikemúŋé céru uu re: Yo nnya kani lẽ nósinéfa-i simúŋé kópe wai?

⁵Anóo nnyé kété kecɔpε, ríye tεe fákú ne ricɔ: Ke usoi uu yé kékankáláká m̄ maa re: Ne apókópe pō sárei née kuu yé ke m̄ maa re: A yisi a sónε?

⁶Ne la nɔké céri re n̄, Usoi Kepipi ye kétē kecáá nnaŋe málε ké ne pisoi akópe pi sárei. Kei kuu pees kékankáláká kẽ maa re: A yisi a nyεrε, a ripósánjáápɔrẽ pílessi aá kulu.

⁷Utisi uu yisi uú kulu.

⁸Ke pisoi kulúi pees kei n̄ we api lẽ n yé, ai pírí pi wai api pees Uléécaa m pakarente re u sisoipipi nnaŋe píima mm̄ hε nnya.

Yeesu ye Matiyee sée re uké u ritiki

(Mariki 2:13-17; Luki 5:27-32)

⁹Yeesu uu kéyu-m̄ n tósu uu utisi unyine kapi ye n sée re Matiyee yenu un pilampooyɔ́ kækεi-i tū. Uu u maa re: A yisi a né ritiki. Matiyee uu yisi uu u tiki.

¹⁰Yeesu uu pees lẽ memáá s̄i uú ha Matiyee kεyɔ̄-i n tū un ilukε le. Pilampooyɔ́ ne pikórekɔ́ picɔ apí hapɔ̄ api kei u ne upipiretiki kækúrí tone.

¹¹Ke Pifarisi api lẽ n yé, api Yeesu pipiretiki maa re: Yo nnya ke nýunécélaa ne pilampooyɔ́ ne pikórekɔ́ picɔ api kelõ kese tū pin le?

¹²Yeesu uu kóm pin lẽ símisi uu re: Ái pisoi pees isare n láárú nnya ke upɔise uú we, amá pitóikɔ́ nnya kuú we.

¹³Ani ha Uléécaa nsímé mmú kuu m̄ ma asei wéesi ani kóm. U maa re: N̄, Uléécaa ye nó písei re ani íwε n ténaanε, ám nó písei re ani ye isee ne né nyóɔnsε. Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ái pepees pimecire n nyáni re pi pisoi le pees asei n tikilẽ kam piséi ka, amá pikórekɔ́ nnya kam ka.

Yeesu ye anóɔpahaa nsímé wai

(Mariki 2:18-22; Luki 5:33-39)

14Kei ke Yohani Úniwole pipiretiki api Yeesu kékúrí hápō api u pise re: Yo nnya ke tó ne Pifarisi ari anóo pahaankee mésére, amá pō pipiretiki ápi ye pée paasi?

15Yeesu uu pée pi pese re: Nō músu re usoi yé pisóonue anyā n wai uu upisané séi api pée hapō apí ne mpóccaai n tū? Aai, mmē nn we. Li yé kam api kumújé kunyine-i unósikó uyē pikécopé lese apí ne tómpo. Pée uyé-i kapi yé pée anóo paasi.

16Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Ápi ye kusájáá fale kēpampi kpísi apí ne risípii kpure tañene. Insá lē, kusájáá fale kēpampi yé kusájáá kpure nkú m pasalē aí céeri, kupólé aki pée kufoí feriyé.

17Uu kō kpá re: Úka úu ye píta pelē akónenuj kpure-i súu. Insá lē, píta yé kam api pelu, anúj aa kpáfú api keteeni-i lúlu, anúj pō kō méwoo wai. Amá akónenuj fale kémee kapi ye píta fale súu, ai lē n we apí ha ne pelu.

Yeesu ye Yairusi ukpére yukusé uu kō unósi unyiné pōisé

(Mariki 5:21-43; Luki 8:40-56)

18Yeesu un lē we un ne Yohani Úniwole pipiretiki símisi, Pisuifi uyukjó unyiné uú hapō uu ukéyu-i wúla uu re: Unékpére yee nfáani nní kpupō ái kahane n nájai. Amá a kam a ha anípe ukecáá rilaa. U yé nfáa wa.

19Yeesu uu yisi u ne upipiretiki api u tiki.

20Unósi unyiné yee ménye n foho hái iñmē këfi ne ité, uú ne Yeesu kō, uu uilū titime kēpíre-mē ca.

21Ái méwoo kuu lē tica. U ukéfa-i maa re: Nen pée ñmaa uilū kerí n fe amá ca, ne yee pée peí.

22Yeesu uu pée kēpíre-mē pansepō uu u yenu uu u maa re: A n kahari unékpére, mpófatené ye pō péiselle. Unósi uyē uu kei nní pélu.

23Ké Yeesu uú ha úyukjó uyē keyo n tuipō, pisunsímaa pée pimecire n cápiné piké nkpo wa ne risoiwuí ne iwo líkí-líkí kuu lesepō keyo meyipé.

24Uu pi maa re: Ani nté léepō. Kekpérepí nké áke kpu, ke lñile. Kuu lē m̄ ma, api u sénnyi.

25Kapi pisoi kétahai-mē n léssepō, Yeesu uu pée kulee lompo. Uu kékpérepí kunípē tini, áke yisi áke nyere.

26Nsímé nn kei kétē kē nnéí kóónú nn táñene.

Yeesu ye pinyíye pité pōisé

27Ké Yeesu uu kei n yisi un tósu, pinyíye pité pinyiné api u n tikilé pin cáái re: A irówe yē, Tafiti Képípi.

²⁸Kuu kéyɔ n tu, pinyíyε pẽ api ukékúrí hapɔ. Kei kuu pεε pi pise re: Nɔ ne kεfa tεnε re né fe am lẽ kani n̄ la waii? Api u pεε re: Εεε Upíima, pó fe.

²⁹Kei ke Yeesu uu pεε piinipεε rica uu re: Uléécaa uké lẽ kaní ne nní kεfa n tεnε n̄o wa.

³⁰Kuu lẽ m̄ ma, piinipεε ii wúkule apí n nyáni. Uu pεε pi kúrúrúsε re: Ani nóménécíre t̄i n̄sɔne, áni kape tíye unyinε uké lẽ kō.

³¹Amá kapi yé kei nní n léepɔ, api piketē kẽ nnéí ne Yeesu nsímé kóónú api ríyu u waisε.

Yeesu yε usoi yεε úu yε n símisi pɔisε

³²Pinyíyε pẽ pɔɔn nní fáaupɔl̄, pinyinε apí ne unírihélaa unyinε yεε úu yε nsímé n fe Yeesu lεepɔ.

³³Ke Yeesu uu yé kuníri kpẽ n lákasεpɔ, utisi uyε uu nsímé kápáá. Ai riwúí tε-i m̄pá úye nnóɔ yipu, api pεε re: Ári píkai Isirayεeli kεteni-i mewai mmé mεcɔ yεnaal̄!

³⁴Amá Pifarisi pɔɔ re: Kunírilā wéése kpεε n̄naŋε u hε un ne aníri lakasε!

Yeesu yε pisoi pεε n cárpinεl̄ íwε t̄e

³⁵Yeesu yε pεε ayu ne siyupi nnéí kóónúlenle un kei Pisuifi ayomeyáhaalee kémee céesi un kɔ Uléécaa iyɔɔpi Nsímé Kεcire pisoi yóól̄ un kɔ itói ncɔpuri ne ncóŋ ncɔpuri mεe pisoi m pεkesi pɔisente.

³⁶Uu asoiwuí yénu an pɔɔnεl̄ lin a feriyεl̄, an méwoo tóórinkεe yare isáŋ yεε íi usé m má, ai íwε u wai.

³⁷Uu pεε upipiretiki maa re: Kεcare kεe kúkpaa n tu yε laanulε pelele, amá pεpεe yé ke n̄ kpasi ápi pεε kulúi we.

³⁸Lẽ nnya, ani Upíima pise re uké pikeikó pεε yé n̄ kpasi pamε.

Matiyee 10

Pitume kεfi ne pité kε Yeesu uu n wéε

(Mariki 3:13-19; Luki 6:12-16)

¹Yeesu uu pεε upipiretiki kεfi ne pité séi uu n̄naŋε pi hε piké yε ne aníri lakasε api yε kɔ ne itói ncɔpuri ne ncóŋ ncɔpuri mεe pisoi m pεkesi pɔisente.

²Pitume kεfi ne pité pẽ anyiri yε nnyé: Ufoí yεε Simɔɔ kapi rinyíri n hε re Piyεε ne uuwā Antiree, ne Yakupu ne uuwā Yohani. Pẽ kεtε yε Sepetee piŋmáne le,

³ne Filipu ne Patelemii ne Tomaa ne ulampooyɔ́ Matiyee ne Alifee uŋmáne Yakupu ne Tatee,

⁴ne Simɔɔ yεε pεε ukuyu pimúlé kεcáá n tɔpu ne Yutasi Isikariyɔɔti yεε Yeesu n t̄i uu piláarɔ anipε-i wai.

Pik ei kε Yeesu uú ne pisoi pε n tum
 (Mariki 6:7-13; Luki 9:1-6)

⁵Pisoi kεfi ne pité pε kε Yeesu uú ne pik ei tū uu pi céési re: Ani silō sε-i kε mpuri sanε pikó api n we n kaasε. Áni kape Samarii pikó ayu kέmee ha.

⁶Amá Isirayεeli pikó pεε n we yare isáŋ yεε m pō kέmee kani yέ ha.

⁷Ani icée kέmee pi n símisi re: Uléécaa iyɔɔpi yε nyahaimεle.

⁸Ani pitóikó m pɔisente, ani pikpɔkpo yukusente, ani týesε piy᷑ piké pansε pisoi pεε ápi mékpérinkpε m má, ani aníri lakasε. Faalaa kani yέ, faalaa ke nό yέ kɔ picɔ hε.

⁹Áni kape nkáni wura nέe nwóoweni nέe mewóópipi kpísi nόkέ awóólɔɔ-i wa nόkέ ne ripéne.

¹⁰Áni kape kulóɔ kpísi nόkέ ne ncée ritiki, áni kape kɔ ketúkanka kεse kpísi. Áni kape kɔ anééri nέe kuséle rimúlú. Li we re ukεikó yεε yε upikei piluke li.

¹¹Mpá kuyu maa-i nέe kεyupi-i kani lompo, ani yε uyεε yέ n ηmurei uu nό yόsu wέési. Un n ηmurei un nό n yɔsí, ani ukεmεé tone aí ha ne nόkεnétóηyεaa tulu.

¹²Nόn yε kέyɔ kέye-i n lompo, ani yε kεpikó yáási re: Liké nό n niŋú!

¹³Kέyɔ kε pikó pin nό n yɔsí, nkíŋniŋe kaní ne pi n la nkέ pikecáá n we. Amá pinsá nό n yɔsí, nkíŋniŋe kaní ne pi n la nkέ nόkεnέmεe pεεpɔ.

¹⁴Pin kέyɔ kεyinε-i nέe kuyu kunyinε-i n yέ re ápi nό yόsunε nέe ápi kɔ nόnnésimé kutu cɔne, ani kέyɔ kε-i nέe kuyu kpε-i léepɔ ani nόanéna nkojɔ péi ani pikuwéé-mě yaapɔ.

¹⁵Asei kam nní nό símisi re kεyáa kε kε Uléécaa uu n sónti ukέ ne pisoi n túhaanε, Sotɔm ne Komɔɔri pikó kε Uléécaa uu nna n ηmaasi iwe yέ ne kuyu kpε ikέ kuto si wa.

Lε kapi masí kεpirε pisoi n wέékusεnε
 (Mariki 13:9-13; Luki 21:12-17)

¹⁶Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ani nίsɔnε kō te, kam nní nό n tum, ani isáŋ yεε ákpe kεcɔpε n we mεcɔ n sónε. Lε nnya, ani mεsɔhɔ m má yare iwáa, ani alóɔlā mεcɔ kέyu m purú.

¹⁷Ani nόmεnέcíre ne pisoi tǐ. Li yέ kam api yε nό tini apí ne sitúhaanε-i sǐ, api yε kɔ piayomεyáhaalee-i iséí nό súukεe.

¹⁸Pi yέ kam api yε nέ nnya píyukɔó ne piy᷑ɔpi kέmee nό séi re nόkέ kɔ pε kεyu-i ne mpuri sanε pikó kεyu-i inétansei li nnya.

¹⁹Pin yε kεtahai nό n sée, iwamε íi kape yε nό wa re n-ye kani yέ ha símisi nέe íye kani yέ ha n símisi. Liitunε in n tu, Uléécaa yέ mmaa-maa nό hε aní male.

20Ái nókenémee knn léeriné. Amá Nóunésáa Uléécaa Nfaasone yee nókenémee símisine.

21Usoi yé umárecó kpísi uú pa re piké kpu. Usoi uu kɔ ukəpipi kpísi uú ne limecó wai. Siwá asi pisáa ne píni kecáá nyere asi pi kpísi así pa re piké kpu.

22Pisoi nnéí yé kam api n̄ nnya nóninépuri yulu. Amá nkó yee rinkáhá-káhá ne kétó-pɔ, Uléécaa yé uriyu lɔ.

23In kuyu kúye-i nó n wéékusele, ani wuri ani kucó téj. Asei kam nó símisi re áni Isirayeeeli ayu kóónnúne nɔké táñene Usoi Kepipi kéké kelené kam.

24Upeikée úka úu uucélaa fe. Limecó, ukəikó úka úu ukəisaa fe.

25Li nyam te upeikée uké ucélaa kətule tu. Li nyam te ukəikó uké ukəisaa kətule tu. Néé nóunéyɔsaa, n̄ kápi piséi tíye re Pəlisepule, wóó pεe n̄ pinéyɔk?

Uyé kai m pisé re usoi uké n wuru

(Luki 12:2-7)

26Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Áni kapε pisoi n wuru. Lẽ nnéí lees m pékaalẽ ne lẽ nnéí ke úka úu n nyu yé kam ai metéí kémee léeri mpá úye uu li yenu uu kɔ li ceru.

27Mm̄ kam nní kuñmaha-i nó n símisi, ani ha metéí kémee n tiyóó. Ani ha kɔ mm̄ kam nní kutu-i nó rinwéí-wéí, kecácá-i nyere ani yóó mpá úye uké kō.

28Áni kapε pεpεs yε usoi n̄ kpu ápi yε pεs fe piké ukumírí kpu n wuru. Amá Uléécaa kani yé meníjε n wuru re u yε felε uu usoi kopu uu kɔ u ne ukumírí kpísi uu nna təneciré kémee waipɔ nnya.

29Nté pi yε sinúipi yukε-yukε sité yáa aí ne kétanká kumúñé sá, néé yo? Mpá ne lẽ, kέka áke yε méwoo kpu kái Nóunésáa Uléécaa mela.

30Ticuruu Uléécaa yε nórinéyu kecáá nnyúpi kεenle un n-nnéí nyu.

31Lẽ nnya, iwame íi kapε yε nó wa. Nɔ Uléécaa inipεs-i ríyu málε lin sinúipi yukε-yukε kulúi fe.

Yeesu mεyóó ne umεyule kεcáá nsímé

(Luki 12:8-9)

32Yeesu uu kɔ kpá re: Úye un pisoi kεcɔpε n ȷmurei re u unékó lε, n̄ né kɔ Unésáa yee kεyómeccaa-pɔ n̄ we kεyu-i ȷmurei re néé u te.

33Amá úye un kɔ pisoi kεcɔpε n kεsi re úu unékó, n̄ né kɔ Unésáa yee kεyómeccaa-pɔ n̄ we kεyu-i kεsi re ám u nyu.

Yeesu úu ne nkíñniżs pisoi ka, amá atɔpi kuú ne pisoi ka

(Luki 12:51-53; 14:26-27)

34Yeesu uu kɔ kpá re: Áni kapε m músu re n̄niżs kam nε kεtē kεcáá ka. Ái nk̄páni n̄niżs, amá atɔpi kam nε ka.

³⁵Ne kale ké ujmáne ne usáa céjse, am kɔ ukpére ne úni ne ufɔsi ne unyáani céjse.

³⁶Usoi keyɔ cire pikó ŋmaa pεe iláarɔ u wainε.

³⁷Usoi nkó yεe usáa née úni n la ai tósu lε kuu né n la úu ne sá re uké unépirétki. Nkó yεe kɔ uujmáne née uukpére n la ai tósu lε kuu né n la úu ne sá re uké unépirétki.

³⁸Nkó yεe úu n ŋmurei re uké ménécɔ ukunapéékɔ́ riya uké pεe nε ritiki, úu ne sá re uké unépirétki.

³⁹Nkó yεe n la uké unfaa m múílɛ́, yé kam uú ne n fómni. Amá nkó yεe n̄ nnyaa unfaa n fóm, yé kam uu n yεnu.

Ihéé kεcáá icélaa (Mariki 9:41)

⁴⁰Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Nkó yεe nó n yɔsí, yε kɔ n̄ yɔsile. Nkó yεe né n yɔsí, yε kɔ uyεe né n tumme yɔsile.

⁴¹Úye un antepu unyinε n yɔsí re antepu lo nnyaa kuu u yɔsí, Uléécaa yé ihéé kuu yé antepu m̄ pa icɔ u hééle. Nkó yεe kɔ uyεe asei ne Uléécaa pikei n wai n yɔsí re asei ute lo nnyaa kuu u yɔsí, Uléécaa yé ihéé kuu yé asei ute m̄ pa u hééle.

⁴²Asei kam nó símisi re nkó yεe pisoi mpí ke úka úu nní n waiselɛ́ kεcɔpε unyinε míni riñwuhúsε re pi pinépirétki le nnyaa, Uléécaa yé liihéé u pa.

Matiyee 11

Yohani Úniwolε pitumε (Luki 7:18-35)

¹Kε Yeesu uu upipirétki kεfi ne pité pε uicélaa pípa m̄ masí, uu kei yisi uú ha kεtē kε ayu kémee n céesi un kɔ Nléécaasimé yóólɛ́.

²Yohani Úniwolε yε pε likumújé kρε-i kukpaniilee-i wepɔle. Uu Kirisi pikei kuu n wai nkó kóm, uu pε upipirétki yukuse uu ukemee tum

³te piké ha u pise re uyεe usoi uyε kapi mεkεe-mε n tee re u sónti née unyinε uco yε kεpιrε wemεlε?

⁴Kei ke Yeesu uu pε pi pεse re: Ani ha lε kani n kómεi nɔn kɔ nyáni Yohani símisi,

⁵lelees re pinyíyε yε nyánile, síkankáláká sin sóne, piyɔ́ pin wolε pin funi, pitusúi pin kómεi, pilkpɔkρɔ pin yisikεe, píwεkɔ́ pin kɔ Nsímé Kεcire ke pisoi api pi n yóólɛ́ kómεi.

⁶Úye unsá n̄ nnyaa n loó, liute yε únarekomε le.

⁷Ke Yeesu uu lē pisímé pi mí masí apí tómpo, uu pεe Yohani kecáá nsímé pisoi pεe n cápinelē n símisi, uu re: Yo kani kucesi kóima-i piyéne ha? Kekpápi ke kuyɔ̄ aku n fíkiisε?

⁸Usoi yεe mεlapε kεcire n lapaalē yεe kei we, nέe yo? Amá piyóɔpi akpáŋá-i kε pεpεe mεlapε kεcire m má apí we.

⁹Yare yo kεcire ŋmaa kani mpíí piyéne ha? Antepu unyinε nέe yo? Amá asei kεcáá uyɔ̄ kani nní n yε ne antepu felε.

¹⁰Ukεcáá kai wólaalē te: Unétumε yε nkó kam n tumme uké ne kεkpéē pó wa uké mpócée nyóɔnse.

¹¹Asei kam nní nό símisi re kaí ne n wemε, ápi unyinε maraalē yεe Yohani Úniwole n fe. Mpá ne lē, pεpεe Uléécaa iyoɔɔpi kέmεe n we kεcɔ̄pe, uyεe n fílē yε u felε.

¹²Kaí ne kumúŋé kpε-i ke Yohani uu Uléécaa Nsímé n yóólē n kpíimε aí ne kumúŋé nkú-i tuiři, pisoi yε Uléécaa iyoɔɔpi nnyā tɔ̄pule pin náási piké i yε, pináŋε-naŋε pεe yε i yε.

¹³Antepuyε nnéí ne isé yε Uléécaa iyoɔɔpi nsímé símaarile aí weri aí ne Yohani ikametuŋε tulu.

¹⁴In te nō mesei la nōké nnésímé kő, Yohani yεe Elīi uyɔ̄ kapí pεe n tee re u wemε.

¹⁵Úye un ukómε uu kóm!

¹⁶Uu kɔ̄ pimáa pi kpá re: Yo kam yé fe kέ ne nfáani pisoi mύŋeisε? Pi nkpáni yare siwā sεe kέyaála-i n tű si ne sisicɔ̄ sin ne ipupεi séleinε, asi yε re:

¹⁷Tɔ̄ asū nό símisile re ani yesi, ani yúlu, ari sikpɔ̄yomε yom, áni tέ.

¹⁸Mesei ke Yohani uú ka, úu yε ilukε li, úu yε pítā n ntí, ani re aníri kuu héesi.

¹⁹Usoi Kεpipi pó̄ weri kεn le kεn níru, ani kɔ̄ re: Piluke ne pítā niré ŋmanε nkó mεe uyɔ̄ we. U kɔ̄ pilampoooyɔ̄ ne pikópεkɔ̄ usanε le. Amá li pεe umewai kέmεe nyíselenle re Uléécaa mewéésesɔ̄hε yε me.

Ayu nyεe áa Yeesu nsímé n ŋmurei

(Luki 10:13-15)

²⁰Lē mεmáá, Yeesu uu pεe ayu nyε-i kuu mewaisaŋa mεyā n wapisi pikó picé kápáá kápi ne mεfine n conse nnyā. U ne pi cési re:

²¹N᷑ Korasin pikó, íwε kani topori. N᷑ Petisayita pikó, íwε kani topori! Likumúŋé re mewaisaŋa kapi nōkεnémεe n wapisi mén pεe Tiiri ne Sitɔ̄ kέmεe n wa, ai nní n we pin piakópε kεpirε ritɔ̄ api áfɔ̄rɔ̄nti taní api pimecire nfúrɔ̄ kɔ̄ikεs like nyíse re pi conse.

²²Lẽ nnya kam nō símisi re Tiiri ne Sitɔɔ pikó iwé yé ha ketúhaaneyaa kẽ nē nóninékó kutɔsi wa.

²³Ánté n̄ Kapérinawum pikó, n̄o mūsu re kéléécaa-mẽ kaní taálẽ? Ái nk̄páni l̄. Amá kukúlāyu-i ke Uléécaa uu ketē-mẽ nō láupɔle. Ái líka nnya, pin p̄ee mewaisaŋa mmé kapi nní nónkénémee n wapisi m̄ecɔ Sotɔm kémee n wapisi, li yé p̄ee nní n̄ we kuyu kp̄e kun n̄ we.

²⁴Lẽ nnya kam nō símisi re keyáa kẽ ke Uléécaa uú ne pisoi n túhaanene, Sotɔm pikó iwé ii nóninékó ne kutɔsi wa.

Yeesu ye re pisoi piké ukemee piwéntε hapɔ

(Luki 10:21-22)

²⁵Yeesu uu p̄ee likumúŋé kp̄e-i maa re: Sáa, ketē ne keyóme Upiima, ne p̄o pakare re p̄o tíyese siwā sínsápi asi nsímé mm̄e kaa pisɔhɔc ne pinyuwé m̄ pesí asei kom.

²⁶Póo la re liké l̄ wa kai k̄o m̄esei l̄ wa, Sáa.

²⁷Yeesu uu k̄o limemáá pi maa re: Unésáa ye m̄pá yo nnéí n̄ pale. Úka ucɔ úu n̄, Ukepipi nyu Unésáa m̄emáá. Úka ucɔ úu k̄o Unésáa nyu insá n̄ Ukepipi ne p̄e kam n̄ tíyese api u ceru.

²⁸Nó mpí nnéí n̄o nní ncɔni mulε-mulε ne n̄ nákaankεe lin nō pelaal̄, ani kénémee kam k̄e nō topile ani wénte.

²⁹Ám la k̄e nō n̄ nyikil̄ lin nō pelaal̄. Ani ncɔni kař n̄ nō n̄ la ḷmurei ani cɔni, ani tíye k̄e nō n̄ céesi. Nó p̄ee yé kani yé n̄ wénte. Ne k̄efa láárúl̄. Menékó áme k̄o p̄ósl̄.

³⁰Ncɔni mm̄e kam nní ne nō n̄ la re ani cɔ yε fákúl̄, n̄n nk̄páni mulú.

Matiyee 12

Yeesu yεe kewéntεyaa ute

(Mariki 2:23-28; Luki 6:1-5)

¹Lẽ m̄emáá, Yeesu uu p̄ee kewéntεyaa ketúŋé imúí inyine kεcare kémee n tikil̄ un t̄osu. Nk̄u nn upipiretiki wai, api p̄ee iwéhe kp̄éeni api m̄epipí takai.

²Kε Pifarisi api l̄ n̄ yé, api Yeesu maa re: A ripaí ke pipópireriki api n wai l̄ kε isé ii m̄ maa re pisoi ápi kape yε kewéntεyaa ketúŋé wa.

³Kei ke Yeesu uu p̄ee pi p̄esε re: Lẽ nnya, áni l̄ kε Tafiti uu kumúŋé kp̄e-i ke nk̄u nn u ne upikó n wa keenl̄, n̄é yo?

⁴Uléécaa kεyɔ-i kuu lompɔ uu akpónó kapi Uléécaa n yekei kp̄isi u ne upikó api le, ái k̄o p̄ee re piunyine yε ncée má uké a li. Pεpεsε yε Uléécaa inyóɔnsε n wa ḷmanε p̄ee ncée má piké a li.

⁵N̄é áni isé atelé kémee k̄e te pεpεsε yε Uléécaa inyóɔnsε n wa yε Uléécaa kεyɔ-i pikεi wailε aí ne kewéntεyaa péne? Lẽ nnya akópe kapi l̄ waa?

6Amá kē nō símisi re uyεε nté nní n we yε Uléécaa kεyɔ felε.

7Nōn pεε Uléécaa ritelé kémee iwóí nnyí asei mεyíkíyiki n kō te Uléécaa yε maa re: Né, Uléécaa yε nō písei re ani íwε n ténaanε, ám nō písei re ani yε isεε ne nε nyóɔnsε, áni yéé pεε nkó yεε úu líka n caai akópe pa.

8Lẽ nnya ke né, Usoi Kεpipi am kewénteyaa ute.

Utisi uyεε kunípε kópε m má

(Mariki 3:1-6; Luki 6:6-11)

9Yeesu uu kei yisi uu tómpɔ uú ha pikuyomεyáhaalee loni.

10Utisi unyinε yε pεε kei welε un kunípε kópε má. Pεpεsε kei n we api pεε kewááná n wéési piké ne Yeesu tī. Api Yeesu pise re: Ncée yε we re piké kewénteyaa kεtúnjé usoi pɔisεsε?

11Uu pi pεsε re: Nó úye un nkpéni isáñ isε m má ii kewénteyaa kεtúnjé kuhóre címé-cimé kunyinε-i lóipɔ, úu yé ha kei i lesεsε?

12Kεsoipipi yε kō pεε isáñ felε ái nkáripi. Lẽ nnya, irósε yε ncée hεlε re piké yε kewénteyaa kεtúnjé usoi lisɔnε wa.

13Yeesu uu pεε utisi uyε maa re: A kupónípε rituŋámε. Uu ku tuŋápɔ aku pélu aku kucɔ mεcɔ sɔnεsi.

14Kai lẽ n wa, Pifarisi api pεε léepɔ apí ha símaane piké yé te íye kapi yé wa piké ne Yeesu kpu.

Ukεikó ke Uléécaa uu n wéε

15Ke Yeesu uu n kō te pi la piké u kpu, uu kei yisi uú nyɔsó. Pisoi kulúi api yisi api u tiki, uu pitóikó nnéí pɔisεntε.

16Amá uu pεε pi símisi n̄sɔnε uu kúrúrúsε re ápi kapε týε unyinε uké kō te lẽ kuu wa.

17Lẽ ke antepu Esayi uu uritelé kémee m̄ ma liké ne n wa nnya. U pεε re:

18Unékeikó lala yε nkó. Uyε kam wéε.

Ám kusa u la. Né Nnεfáasɔnε ukemee wa uké ne sitε nnéí isoipuri asei kam ne i n wemε riyóó.

19U ne úka ápi líka kεcáá kέhεnε, úu yé kō sεnkεsε.

Ápi yé unné icée-i n kómεi.

20Úu yé kεkpápi kεsε pikónóó m máálε sei.

Úu yé kō kεfiráa kεsε pinyúm-nyúm m̄ masí kpu. Lẽ kuu yé n wai aí weri aí ne tulu kumúñé kρε-i ke asei aa yé mpá yo n feriyε.

21Sitε nnéí isoipuri ii pεé ne u n tálε.

Yeesu yε pεpεsε ukεcáá nkópε n símisi rinóɔ pεsε

(Mariki 3:22-30; Luki 11:14-23)

22Kei ke pinyine api pεé ne unírihélaa unyine ke aníri aa n nyíinse úu kɔ símisi Yeesu lεepɔ re uké u pɔisε. Yeesu uu u pɔisε uu pεε fe uu yε símisi uu yε kɔ yεnu.

23Ai pisoi pεε n cápinelẽ nnóo yipu, pinnéí api yε pεε re: Néntε utisi nkó yε Tafiti Kεpipi lε?

24Kε Pifarisi api lε n kő, api re: Aníri uyɔɔpi Pεlisepule yεε utisi nkó nnaŋε hε kuú ne aníri lakasente.

25Amá Yeesu yε pεε pikemúŋé nyule. Uu pεε pi maa re: Kuyóɔriyu kunyine pisoi pin pimecɔpecire n tɔpu, ku yε kpule. Limecɔ, kuyu kunyine néε kέyɔ kenyine pikó pin pimecɔpecire n tɔpu, pi yε kpule.

26Setani un nkpéni aníri n lakasente, umecire kuu lε ne tɔpu, íye ke ukuyɔɔriyu aku yé pεε fe akú ne n we?

27In te Pεlisepule yεε nnaŋε né hε kam ne aníri lakasente, wóo pεε nópinékó p̄ó nnaŋε hε kapí ne a lakasente? Ani n nyu re nópinékó cire pεε nó nyísenε re áni alari má.

28Asei kεcáá, Uléécaa Nfaasɔne nnaŋε kam ne aníri lakasente. Lεlεe nyíselẽ te Uléécaa iyɔɔpi yε níkεnémee pituime masile.

29Úka úu yé fe uké unáŋε-naŋε kέyɔ-i lompɔ uu ulikó yáái, kumúŋé kρε-i kúu kahane u n t̄í uké paasi. Amá un n fe un u n t̄í uu paasi, u yé pεε fe uu kέyɔ likó nnéí yáái.

30Nkó yεε úu kεnécáá n kpálẽ yε iláarɔ né wailε. Nkó yεε úu kɔ picápine né n léni yε harεsile.

31Lε nnya kam nó símisi re Uléécaa yé akópe ne alé nnéí mpuri kεsoipipi sárei, amá úye un Uléécaa Nfaasɔne n lámaankεe, Uléécaa úu yé liute sárei.

32Uléécaa yé nkó yεε né Usoi Kεpipi kεcáá nkópe n símisi, akópe u sárei, amá Uléécaa úu yé nkó yεε Nfáasɔne kεcáá nkópe n símisi, akópe u sárei ne keweesi-pɔ.

Kuléé ne kuapipi kεcáá icélaa (Luki 6:43-45)

33Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Kuléé kun isare n láárú, kuapipi yèè n nyamle. Kunsá isare n láárú, kuapipi yèè n caailenle. Mpá kuléé kύye apipi kapi yε ne ku ceri.

34Nó akpurii nnyé! Íye ke nó pisoi kpááree mpí ani yé fe ani nsímé sɔne male? Li we re nsímé mεε usoi kεfa-i n we mεε yε nnóo-i léemε.

35Usoi sɔne yεε yε nsímé sɔne mεε ukεfa sɔne-i n we símisi, usoi kópe pɔɔ nsímé kópe mεε ukεfa kópe-i n we símisi.

36Ké nō símisi re keyáa kẽ ke Uléécaa uú ne pisoi n túhaanene, isímé kópe ke pisoi api n símaankee cire nnya kapí ne pi túhaanene.

37Li we re mpónóɔsimé mée tíyesene pɔké alari née akópe yé.

Pi Yeesu pise re uké mewaisaŋa wa uu yúlu

(Mariki 8:11-12; Luki 11:29-32)

38Lẽ mémáá, isé picélaa kẽcõpe pinyine ne Pifarisi pinyine api Yeesu maa re: To pœé la re a mewaisaŋa mennyine wa tɔké yé.

39Yeesu uu pi pese re: Nfáani kẽtẽ nké pisoi ye caailenle hái. Ápi la piké Uléécaa ñmane ritiki, amá mewaisaŋa kapi wéesi piké yé. Mewaisaŋa mẽ ke antepu Yonaasi uu n yé mennyinècō kapi yé kɔ yé.

40Asei kẽcáá, lẽ ke Yonaasi uu mækpíntomé maamaa këfa-i sitúŋé sitaani ne sisine sitaani n wa mècō ke Usoi Kepipi pɔɔ kɔ sónti kéké kẽtẽ kémee wa sitúŋé sitaani ne sisine sitaani.

41Keyáa kẽ ke Uléécaa uú ne pisoi n túhaanene, Niniifi pikó yé ha yisi api nfáani kẽtẽ nké pisoi akópe pa. Li we re kumúŋé kpe-i ke Yonaasi uú pese Nléécaasimé rin-yóó api kóm, pi pese mèfine consele. Uyee nté nní n we ye kɔ pese Yonaasi felé.

42Keyáa kẽ ke Uléécaa uú ne pisoi n túhaanene, unósiyɔɔpi yee Saapa kẽtẽ kẽcáá n tū yé ha yisi uu nfáani kẽtẽ nké pisoi akópe pa. Li we re uyee pese hái kẽtẽ kētɔ-pɔ leemelé uú weri re uké Salomɔɔ mewéésseshɔ kɔ. Uyee nté nní n we ye kɔ pese Salomɔɔ felé.

Kuníri ye kuripɔhɔ kpure-i pɛlɛ

(Luki 11:24-26)

43Yeesu uu kɔ kpá re: Kuníri kun usoi kémee n yisi, ku ye halé akú ha kelõ kóima kenyinè-i n keraai kun kewénte wéesi. Káku nní ke n yé nnya,

44aku pese re: Né kénéyɔ kẽ kam n yisime kémee pɛlɛ. Kun m pɛɛpɔ, aku kéyɔ ñmane lɛɛpɔ kapi m pééinkèe api nyóɔnsente cáká-cáká.

45Kei kaku ye pœé ha kuacɔ asèei nyee kuricuruu rikpákárá n fe kpíipɔ aá ne kényɔ ke-i tone. Lelæs ye tíyesé ke liute uyé mewee fale ame ye n caailẽ ame mækpure mè-i kuú pese mèkèe n we tósu. Lẽ ke nfáani pisoi kópe mpí api sónti piké ne kétɔ tene.

Yeesu uni ne upiwã

(Mariki 3:31-35; Luki 8:19-21)

46Yeesu un kei lẽ we un ne pisoi símisi, uuni ne upiwã pin tuipɔ, api ketahai-pɔ nyerɛ, pin la piké rinɔɔ u maa.

47[Unyinè uu Yeesu maa re: A ripaí, upóni ne pipówã ye ketahai-pɔ nyenule pin la piké rinɔɔ pɔ maa.]

48Yeesu uu liute uyé pese re: Wóo unéni, píye pese pinéwã?

49 Uu pεε upipiretiki-mẽ kunípε tuñápɔ uu re: Unéni ne pinéwã yε mpí nté!

50 Asei kεcáá, úye un Unésáa yεε kεyómecca-pɔ n we mela n wai, uyεε unéwã nεε unéyéi nεε unéni.

Matiyee 13

Ulukaa kεnyárū

(Mariki 4:1-9; Luki 8:4-8)

1 Yeesu uu kεyáa kẽ kεyɔ-i léeri uu s̄í uú ha kupiyε ritime tonε.

2 Pisoī kulúi api ukεkúrī cāpinεpɔ uu pεε l̄e nnya kúninɔi loni uú tonε. Pisoī pε pɔɔ kupiyε ritime tonε.

3 Uu sinyárū kpísi uú ne isímé isímé pi símaankεε. Uu re: Utisi unyinε yεε we, uu kεyáa ukεcare-i ipuri pifóme leepɔ.

4 Kuu l̄e n fóm, ipuri inyinε ii ricéetimε lóləsi, sinúipi así hapɔ asi i kpóuli.

5 Icɔ ii kεparetē kεcáá ke ntaii n̄n m piyε lóləsi. Ke ketē áke n címú nnya, ipuri iȳe ii mesε ne mesε lelu.

6 Amá ke ntujε nn n ta, mεlei falε mẽ amε iníñí kuweeciré nnya torε.

7 Ipuri icɔ ii sinípεleépi kεpáápáá lóləsi, sinípεleépi asi pelu asi i hila.

8 Amá ipuri icɔ ií ha ketē sɔne kεcáá lóləsi ii lelu ii pelu ii fólu. Mpuri nse nn fólu ipipi pílε, ncɔ ipipi kuwóó ne kεfi, ncɔ ipipi afεetaani.

9 Ke Yeesu uu l̄e pimáa pi m masí, uu kɔ pi kpá re: Úye un ukóme uu kóm.

Yo nnya ke Yeesu uú ne sinyárū céési?

(Mariki 4:10-12; Luki 8:9-10)

10 Kei ke upipiretiki api pεé ne u rikɔ api u pise re: Yo nnya kaa sinyárū kpísi pɔn ne pisoi símisi?

11 Yeesu uu pi pεse re: N̄ ke Uléécaa uu uiyɔɔpi nsímé mεε m pékaal̄ cereisε, úu pε cereisε. L̄e nnya kam ne l̄e pi símisi.

12 Li we yare kapi yε m̄ maa re: Nkó yεε linyinε m má kapi yε licɔ rikpá ai mεyā wai. Amá nkó yεε úu líka m má kapi yε likáripikɔ́ l̄e kuu m má yɔsí.

13 L̄e nnya kam sinyárū kpísi nεn ne pi símisi. Li we re pi yε n wiilənle, amá ápi pεε nyáni, api yε kutu n cɔl̄e, amá ápi pεε kɔ kómεi. Ápi kɔ asei ceri.

14 L̄e ke antepu Esayi uú pεε mεkεε-m̄ ma yεε l̄e wai re: Nó kam ani yε n kómεi, áni yéé pεε liasei ceri. Nó kam ani yε n nyánεi, áni yéé pεε ȳe.

15 Li we re mpuri mmú pisoi akiŋ yε takasile. Pi pimecire atu tápisile. Api inípεes wúkεsi, api yúlu re piatu áa kapε yε kɔ, piinipεe íi kapε yε ȳe pimesɔhɔ ámε kapε yε kɔ líka ceri. L̄e kémεe, ápi yé pεε fe piké pimefine conse. N̄e Uléécaa, kε ne pi m pɔise.

16 Amá in nōc, nō pínarekome le re nōinénípēe yē nyáni, nōanétu an kómei.

17 Asei kam nní nō símisi re antepuyē ne asei pite Uléécaa inipēe-i yē kulúi welē pēe pēe n̄ la piké lē kani nní n̄ nyáni yē, amá ápi li yē. Pi pēe kō lalé piké lē kani nní ne nōanétu n kómei kō, amá ápi li kō.

Yeesu yē ulukaa kenyárū asei lesē uu símisi

(Mariki 4:13-20; Luki 8:11-15)

18 Kei ke Yeesu uu pēe pi maa re: Ani nkpení ulukaa kenyárū kē asei kō:

19 Pisoí pēe yē Uléécaa iyɔɔpi nsímé kutu riñcō ápi yē nkemee kō yē we yare ricéetimē te-i ke ipuri ii n lólési. Kuníri yèè kale aku nsímé mmē pikemeé lesē.

20 Picō yē kō we yare kēparetē kē-i ke ipuri ii n lólési. Lipite yèè nsímé kutu ricole api mēse ne mēse piakiŋ kémee n yósu ne mpóɔnare.

21 Amá ápi yē tíyē nké pikemees iníjí wa, n̄n yē pikemees tónē liké nájai. Ncój nn nsímé mmē nnya pi n lēemē née méwee kópe menyine men pi m pēkesi, api kei ne kewááná yénu apí ne Uléécaa kēpire tō.

22 Picō yē kō we yare ipuri yē sinípēleépi kēpáápáá n̄ loó. Lipite yèè nsímé kutu ricole, amá ketē kēcáá pikēi ke pisoi apí ne n̄ kparálē ne memá nnáápí mēe yē n kíraase yèè nsímé mmē tihidle n̄n yē pēe líka pi yoriye.

23 Picō yē kō wele yare ipuri yē kēfēnetē kēcáá n̄ loó. Lipite yèè nsímé mmē kutu ricole api nkemee kóm nn pi lēni api pēe n we yare aléé nyē yē apipi m mári, kunyine pílē, kucō kuwóó ne kēfi, kucō afetaani.

Meyúipuri kópe kenyárū

24 Yeesu uu kō kenyárū kēcō pi kpá re: Uléécaa iyɔɔpi yē we yare usoi nkó nsímé mmú: Utisi unyine yē ukēcare-i melukēpīpi lukesi.

25 Uláarō uu kēsinē kenyine hapō, pisoi pin lōni uu iluke kēpáápáá meyúipuri kópe uu yaa, uu tómpō.

26 Ke iluke ii n lē ii mēpēi leeri ii fólu, meyúipuri pōo kō leeri.

27 Pikeikó apí weri api ucārete uyē maa re: Ái ilukēpuri kaa kēpócare-i lukessii, Upíima? Kai pēe íye wa kē meyúipuri kópe amé ne n lē?

28 Uu pi pēse re: Unéláarō unyine yē lē wa. Pikeikó api re: Pō la tōké ha mē wēhe?

29 Uu re: Eehei. Nē wuru re nō meyúipuri kópe pilésē n la aní ne iluke pēne aní wēhe.

30 Lē nnya, ani liketé riyá liké kēsē m pelu aí ne kúkpaa tulu. Lin kúkpaa n tu, nē pēpēe n̄ kpasi maa re: Ani meyúipuri kópe mēfoí lesē ani apehe mē pahaankēe tōké mē risé, ani pēe kō iluke cāpīne ani rinésime-i súúni.

Mpuri yuke-yuke nnyine kenyárū

(Mariki 4:30-32; Luki 13:18-19)

31Yeesu uu kɔ kenyárū pi kpá re: Uléécaa iyɔɔpi yε kɔ we yare mpuri yuke-yuke nnyine ke usoi uu n kpisi uu ukεcare-i lukesi.

32Ipuri kεcɔpε mmε mεe n̄-yuke icɔ fe. Amá nn n lε, nkuléé kpεsε yε kεcare-i ayéhéléé kεcɔpε kumáa. Ai pεsε wai kuléé maa kpε ilεsε kεcáá ke sinúipi asi yε ayámé wa.

Nkpónótɔ pítε kenyárū

(Luki 13:20-21)

33Yeesu uu kɔ kenyárū pi wai re: Uléécaa iyɔɔpi yε kɔ we yare nkpónótɔ pítε ke unósi uu ntɔ píima kémεsε n cόhōnεrɔ uu pulu pikpεsε api yisi.

Lε kε Yeesu uu yε pεsε sinyárū n kpisi uú ne pisoi céési

(Mariki 4:33-34)

34Sinyárū ke Yeesu uu yε pεsε kpisi uú ne pisoi pεsε n cápinelē n céési. Sinyárū ñmane kuu yε pεsε kpisi uú ne pi céési.

35Lε ke antepu uú pεsε n wóí liké ne n wa nnya. U pεsε re: Sinyárū kam kpísine kε ne n símisi. Né sinyárū kpisi am̄ ne lε nnéí lεsε m̄pá yo kekoraane-mε m pékaalē yóó.

Yeesu yε mεyúipuri kópε kenyárū kε asei símisi

36Kei ke Yeesu uu pεsε yisi uu pisoi pεsε n cápinelē yá uu kέyɔ s̄i. Upipiretiki api u lεsεrɔ api u pise re: A mεyúipuri kópε mεsε kεcare-i n lε kenyárū kε asei ró símisi.

37Uu pi pεsε re: Uyεsε ilukεpuri n lukesi yεsε nní Usοi Kεpipι.

38Kεcare kεsε nní kεtε, nlukεpuri sɔne mεsε nní Uléécaa iyɔɔpi pikó, pεpεsε Setani n tíkilē pεsε nní mεyúipuri kópε.

39Uláarɔ uyεsε mεyúipuri kópε n lukesi yεsε nní Setani. Kεtε nkέ mεtεnε yεsε nní kúkpaa. Pεpεsε n̄ kpasine pεsε nní piléécaatumε.

40Yare kapi yε nní mεyúipuri kópε n wéhe api nna sε mεcɔ kai sόnti liké kεtε mεtεnε ketúŋε wa.

41Né, Usοi Kεpipι yέ pinéléécaatumε tū api pε nnéí pεsε inéyóɔpi kémεsε pico akópε n waisε ne pε nnéí pεsε mεwai kópε n wai lesε.

42Api nna píima kémεsε pi sápɔ. Kei ke pisoi api yέ mεyά ténesi pin iní takai.

43Pεsε uyε-i ke pεpεsε asei n tíkilē póo yέ pεsε piusaa Uléécaa iyɔɔpi kémεsε n we pin télu yare ituŋε. Úye un ukómε uu kóm!

Mεmá kenyárū

44Yeesu uu kɔ upipiretiki kenyárū kεcɔ kpá re: Uléécaa iyɔɔpi yε kɔ we yare nsímé mmú: Mεmá píima mεnyine mεsε kεcare kεnyine-i kúlaalē. Utisi unyinε uu kεyáa mεmá píima mεsε yεnu, uu pikúlaa mε pεsε, uu kɔ mpóɔnare ne ulikó nnéí kpisi uu yái uú ne kεcare kε lɔlu.

45Yeesu uu kɔ kpá re: Uléécaa iyɔɔpi yε kɔ we yare ukpéénse unyinε yεε kεyáa ikólé kεcire wéési.

46Kuú ha nkólé mεε mεyíkíyiki n̄ nyaám n yé, uu s̄í uú ha ulikó nnéí yái uú ne n̄ l̄lu.

Kunyeή kεnyárū

47Uu kɔ kpá re: Uléécaa iyɔɔpi yε kɔ we yare kunyeή kunyinε kε usoi uu mínimaa-i n f̄ō aku ikpíntomé nnyí ncɔpuri paála.

48Kaku n yi, pikpíntoméćópii api ku pasai api ritime leseri api pεé n t̄ū pin ikpíntomé tési, pin isonε anére-i wai pin ikópe fóηee.

49L̄e kai sónti liké kεtē mεtene kumúŋé-i wa. Piléécaatumε yε ha sóntile piké pεrεes Uléécaa mela n wa ne pεrεes ápi Umela n wa kóolene,

50api pεrεes ápi Umela n wa nna píima kέmee sápo. Kei kε pisoi api yé mεyá ténesi pin iní takai.

Isé ucélaa falε ne ukpurε kεcáá nsímé

51Yeesu uu upipirétki pise re: Nɔ pεe l̄e nnéí kam nní n símisi asei konle nní? Api re: Eεε, tɔ konle.

52Kei kuu pεe pi maa re: L̄e nnya, isé ucélaa úye un Uléécaa iyɔɔpi nkó n ηmurεi, u we yare úyɔsaa unyinε yεε ulikó kέmee lifále ne likpurε n̄ lese.

Nasareti pikó ápi Yeesu ne kεfa tεnε

(Mariki 6:1-6; Luki 4:16-30)

53Ke Yeesu uu l̄e ne sinyárū s̄e picélaa pi m masí, uu kei yisi uu tómpo,

54uu kuyu kρε-i kuu iwá n li kέmee s̄í uú ha kei Pisuifi kuyomeyáhaalee-i n céési. Ai pεrεes kei n̄ we nnéí nnóo yipu, api yε pεe re: Yei kεcire kε nkó uu mpíi mewéésesohó mmé tu? Íye kuu yε ne mewaisaŋa mmé wapisi?

55Nénte uyeε uséré uyé ujmáne? Ái úni yεε Maari? Ái upiwā pεe nní Yakupu ne Yosefi ne Simɔɔ ne Yuutii?

56Ái tó ne upiyεi nnéí tó nté kεsé wee? Yei kεcire kuu pεe mpíi n̄naŋe mmú yé?

57Nní nnéí ai pi tapisi ápi ne Yeesu kεfa tεnε. Yeesu uu pεe pi maa re: Ápi yε antepu kuyu-i ne ukεyɔ-i u n waiselé.

58Pinfatεnε kucíré nnya, Yeesu úu kei mewaisaŋa mεyá wapisi.

Matiyee 14

Yohani Úniwole nkρɔ

(Mariki 6:14-29; Luki 9:7-9)

1Uyóɔpi Erooti yεε pεe likumúŋé kρε-i Kalilee kεtē kεcáá paíl̄e. Uu pεe kóm pin Yeesu nsímé símisi.

²Uu upikeiká maa re: Yohani Úniwolé yee n kpu nsímé kapi símisi. U pikpokpó kémee yisile. Lẽ nnya kuu nní ñnaŋe yẽ un ne mewaisaŋa wapisi.

³Asei kεcáá, Erooti yε pεe týeselε api Yohani Úniwolé tini api paasi api kukpaniilee taní. Umáa Filipu unɔsi kapi yε n sée re Erootiyati nnya kuú pεé lẽ wa.

⁴Yohani yε pεe Erooti maa re: Áa ncée má pɔké upómáa unɔsi kpísi.

⁵Lẽ nnya ke Erooti uú pεé la uké Yohani kpu, amá un pεe pisoi pεe n cápinelẽ wuru. Pẽ ne pεe nyánile re Yohani yε antepu le.

⁶Api pεe kεyáá kεnyine Erooti kεmarεyaa anyá n wai, Erootiyati ukpére uu léépɔ uu pisáne pεe n cápinelẽ kεcɔpε yesu ai Erooti yúkúlú

⁷uu pisoi inipεe iyε-i símisi uu wééri re ukpére uyε un yo mpuri n la, un li u m pise, u yé li u pa.

⁸Kei ke Erootiyati uu ukpére tálankεe, uyε uu pεe Erooti maa re: A nté nní Yohani Úniwolé riyu kεcáripi táí-táí kémee wa aa né pa.

⁹Ke Erooti uu lẽ n kő, uripɔo ari caai. Amá uawééri ne pisane isei nnya, uu rinóo he re piké lẽ kuu m pise u pa.

¹⁰Uu unyinε tum te piké ha kukpaniilee-i Yohani riyu tɔ.

¹¹Apí ha ríyu tɔlu apí ne weri api ukpére uyε pa, uyε uu ri kpísi uu úni pa.

¹²Kei ke Yohani pipiretiki api pεé ha api u kpísi api kúlesi, api limemáá pεe sǐ apí ha lεleε n wa nnéí Yeesu kεenī.

Yeesu yε pisoi ákotokú anupū (5.000) kpíni

(Mariki 6:30-44; Luki 9:10-17; Yohani 6:1-14)

¹³Ke Yeesu uu nsímé mmē n kő, uu yisi uu kúninɔi loni re uké tómpɔ uké ha umεcire kei ke úka úu n we n tū. Pisoi api kóm api ayu nyee ne kei n kólẽ kémee ne ána yisi api lẽ kupiyε n kanεi apí ha ne u lεepɔ.

¹⁴Kuu kúninɔi-i n suí, uu risoiwuí yénu, tiicɔ ii íwε u wai uu pitóikó pεe n hápɔ pipɔisente loni.

¹⁵Kai nnyóó n wa, upipiretiki api ukεkúrí hapɔ api re: Ituŋε yε nkpeni pitene masile, ári kɔ nté ne kuyu kúka kólẽ. A pisoi kulúi mpí riyá piké siyupi-i pilukelale ha piké li.

¹⁶Yeesu uu pi pεse re: Ái tílasi re piké tómpɔ. Ani nórínécúruu iluke pi hε piké li.

¹⁷Api pεe u maa re: Akpónó anupū ne ikpíntomé ité ñmane kari nté má.

¹⁸Yeesu uu pi pεse re: Ani ne nté né kam.

¹⁹Kapí ne n hápō, uu pēe pisoī riwúí tē maa rē piké meyúi kēcáá tone. Uu akpónó anupū nyē ne ikpíntomé ité iyē kpísi uu kéléécaa weríí uu Uléécaa pōcneses, uu akpónó kpókōrīne uu upipirētiki pa api pisoī riwúí hóónē.

²⁰Pinnéí api le api lēpu. Upipirētiki api akéri nyēe m pōcne cāpinē ai anére kefi ne até yipu.

²¹Pēpēe iluke iyē n li yē tu pitisi ḥmane ákotokú anupū (5. 000). Ápi pinósi ne siwā kēē.

Yeesu ye míni kēcáá sónē

(Mariki 6:45-52; Yohani 6:15-21)

²²Kapi piluke m̄ masí, Yeesu uu upipirētiki rinóō he rē piké kúninōi lō piké ha kupiyē ritime ricō-pō u fōsí, uyē uké pēe kei pisoī riwúí tē n kpiiselē kelenē.

²³Ke pisoī api pikúū m̄ masí, uu yisi uu riyōpe taá rē uké kei umēcire n we un kēyōme yáási. Uu pēe kei lē umēcire n we aí ne nnyóó wai.

²⁴Kúninōi ye pēe likumúñé kpē-i míni ritime ne ketaa piwai masile. Ke kuyō aku nní kukeyu-mē m pépuri nnya, ániwalé aa pēe ku n táñaisē.

²⁵Yeesu uu riweeki kumúñé míni kēcáá n sónē un ne upipirētiki kēmēe sī.

²⁶Kapi lē u n yē un míni kēcáá sónē, piipiñē ii kpi ne iwamē mēpehē, api pēe pimēcōpecire n tee rē: Kunírilā ye ku. Api pēe iwamē ne m pupukēe.

²⁷Yeesu uu pēe mēse ne mēse pi maa rē: Áni kapē pírí tónē. Néé lo, iwamē íi kapē nō wa!

²⁸Piyēe uu u maa rē: In te mēsei pōō lo, a týēse kē míni kēcáá sónē kē ne pō lēepō, Upíima!

²⁹Uu rē: A kam! Piyēe uu kúninōi-i léepō uu míni kēcáá sónē rē uké Yeesu lēepō.

³⁰Amá kuu n yē te kuyō ye páápúle, iwamē ii u loni, míni amē pēe u m muuni. Uu cáái rē: Upíima, a né yóriye!

³¹Yeesu uu mēse ne mēse kunípē saapō uu u tini uu u pise rē: Mpófatene hn̄ piye. Yo nnya kaá tirí?

³²Kei ke piketé api pēe kúninōi kēmēe lompo, kuyō aku sēé.

³³Yeesu pipirētiki picō pēe kúninōi kēmēe hn̄ we api pēé ha Yeesu mētene wula api rē: Pō mēsei Uléécaa Kēpīlē lē.

Yeesu ye Kenesareti kētē kēmēe pitóikó pōisē

(Mariki 6:53-56)

³⁴Kapi kupiyē pitéñ m̄ masí api Kenesareti kētē tulu,

³⁵kei pikō api Yeesu ceru, api pitumē m̄pá yei yékkáásē rē piké pisoī símisi rē u ka. Pisoī api pēe pitóikó nnéí ne u sónaapō.

36 Api u welu re uké ñmurei pitóikó pẽ piké mpá ukutukanka ritime ñmane rica. Pẽ nnéí pës rińca api pélu cáká-cáká.

Matiyee 15

Pifarisi ne pikpure inyekii kecáá nsímé (Mariki 7:1-13)

1 Kei ke Pifarisi ne isé picélaa pinyine api Yerusalém-po leemé api Yeesu lëeri api u pise re:

2 Yo nnya ke pipópirétki api ye inyekii ke pirókpure api n yekei rilóó? Lelëe re ápi ye nale piké kelené li yare kai mëkëe-më n weme?

3 Yeesu uu pi pese re: Nñ ni, yo nnya ke nñc Uléécaa isé rilóó ani nòpinékpure inyekii n tikilé.

4 Uléécaa ye maa re: A upósáa ne upóni ríyu waisé. Uu kó re úye un usáa néé úni anóo n wa, li pise re piké liute kpu.

5 Amá nñ ne ye re: Úye un usáa néé úni m maa re u lë kuú pëé n la uké ne u n lë Uléécaa hële,

6 u yé fe uu lë nnya usáa néé úni nkpeni pilé yá. Uléécaa nsímé kani lë fómpo ani pës nòpinékpure inyekii n tikilé.

7 Nò kecáá kecáá mewai pikó mpí! Antepu Esayi ye alari málé uké nòkenécáá maa re:

8 Nnóo-i ñmane ke pisoi mpí api ríyu né waiselé, amá ápi pës pisifa-i ne né kólé.

9 Piyyáhaa ye likpárákó lë. Pi rinyale pin sisoipipi inyekii kpísi pin céesi yare inékó ye nyi.

Lelëe ye usoi mékpérinkpe n waisé (Mariki 7:14-23)

10 Yeesu uu pës risoiwuí cápine uu pi maa re: Ani kutu né ricó ani kóm nísone:

11 Ái lelëe ye usoi nnóo-i n lompó lës ye mékpérinkpe u waisé, amá lelëe ye unnnóo-i n léeme lës ye mékpérinkpe u waisé.

12 Kei ke upipirétki api ukékúrí rinyosápo api u maa re: Po nyu re lë kaa nní n símisi ye Pifarisi mëyá ticó?

13 Uu pi pese re: Kuléé kúye kun n we, kái Unésáa yës këyomëcaa-po n we yës ku tamësi, pi ku wëhene.

14 Ani pi riyá kei. Pi nkpani yare pinyíye pës pinyíye n tórikë? Unyíye un unyíye n tóri, pi sóntile piké ha ne piketé kúcojhore kunyine-i lóipo.

15 Piyyëe uu pës rinóo yósu uu Yeesu maa re: A kenyárñ nké asei ró símisi.

16 Yeesu uu u pese re: Ái ne nñ péné áni kahané nkpani líka n koo?

17 Áni kō te lē nnéí lēe yε usoi nnɔɔ-i n lompo yèè kεfa-i hale uu wai uu iyaa leepo uu li leserii?

18 Kεfa kέmee ke nsímé nn yε n we, nn pεe nnóo-i tíkime ní ne leeri. Mme mεe yε usoi mékpérinkpe waisε.

19 Lē nnya, kεfa-i ke simúñé kópe asi léeri. Sεsεe yε tíyεsε ke usoi uu yε usoi kpu, uu ucɔ unɔsi nέe ucɔ ula kuwáncɔ wai, uu iwásá wai, uu yáái, uu kɔ ucɔ nε nsímé kpárá, nέe uu ucɔ lámaankεe.

20 Lelεe yε usoi mékpérinkpe n waisε yε lē. Amá usoi unsá n nale yare ke irónyékii ii m̄ ma uké kεlene li, ái yé mékpérinkpe u waisε.

Kanaa kuyu unɔsi unyinε nfatεnε

(Mariki 7:24-30)

21 Yeesu uu limemáá kei yisi uu Tiiri ne Sitɔɔ sitē-mē tómpo.

22 Kanaa kεtē unɔsi unyinε yεsε kei n hápɔ uu yisi uu Yeesu lεεpɔ, uu pupεi re: Upíima, Tafiti Kεpipi, a inéwε yε. Kuníri yε unékpére lémaapɔlεnle ái nyam!

23 Yeesu uu kɔ lē n séélē léké-léké. Kei ke upipirεtiki api ukεkúrí rinyɔsópɔ api re: A unósi nkó ne kutu ricɔ uké tómpo. U welε un pupukεe un ne ró tíkilē!

24 Yeesu uu pi pεsε re Isirayεeli pikó pεsε ní we yare isáŋ yεsε m pɔ íi ne usé ñmanε kέmee ke Uléécaa uu né tumme.

25 Kei ke unósi uyε uu pεsε yisipɔ uú ha ukεnyale-i wúla uu u maa re: A risuúlu a né lē, Upíima.

26 Yeesu uu u pεsε re: Ái nyam te piké siwá iluke kpísi piké sipɔpippi risá.

27 Unósi uyε uu kɔ kpá re: Mesei yε me, Upíima. Amá m̄pá ne lē, sipɔpippi pite pin n le, si yε lεlεe keteni-i m póroi n hínile sin le.

28 Yeesu uu pεsε u pεsε re: A tíyε mpófatεnε yε piyε kpa! Uléécaa yé tíyεsε lē kaa n la ai wai. Kei nní uukpére uyε uu mesε ne mesε pélu.

Yeesu yε pitóikó kulúi pɔisε

29 Yeesu uu kei yisi uu Kalilee kupiyε ritime sī. Uu pεsε rikúú rinyinε taá uú tone.

30 Kei ke pisoi kulúi apí ne pipáíkɔ́ ne pinyíyε ne síkankáláká ne pisíméciré ne pitóikó picɔ picɔ u kálāapɔ api uana-i pi laikεe, uu pi pɔisente.

31 Ke pisoi api pisíméciré n yé pin símisi, síkankáláká sin pélaalē, pipáíkɔ́ pin sónε, pinyíyε pin nyáni, ai nnóo pi yipu api pεsε Isirayεeli pikó Uleecaa ríyu n waisε.

Yeesu yε pisoi ákotokú ana (4.000) kpínii

(Mariki 8:1-10)

³²Yeesu uu pεε upipiretiki séi uu pi maa re: Pisoí mpí ico ye íwε nε welε. Siyáa sitaani ye nsí kapi kεnεkúrí we ápi kɔ nkpéni líka má piké li. Ám kɔ la kε ne nkú pi kuisε. Insá lε, li yé ha ncée pi feriyε.

³³Upipiretiki api pεε u pise re: Yei kari yé kuyúi nkú-i iluke mεyá tu pisoi píima mpí piké ne n le?

³⁴Yeesu uu pεε pi pise re: Akpónó alé kani má? Api re: Asεei ne sikpíntomépi nkáripi.

³⁵Kei kuu pεε pisoi pεε n cárpinelē tinóč he re piké kεteni-i tone.

³⁶Kapi n tónε, uu akpónó asεei nyε ne ikpíntomé iyε kpísi uu Uléécaa pɔɔnεsε uu pεε a kpókɔrinε uu upipiretiki pa, api pisoi nnéí hόónε.

³⁷Mpá úye uu le uu lεpu. Pipiretiki api akpónó keri nyεs m pɔɔnε kόói ai anέre asεei yipu.

³⁸Pερεε pεε n li ye lele pitisi ȷmanε ákotokú ana (4. 000), ápi pinósi ne siwā kεmέe kεs.

³⁹Yeesu uu pεε lε mεmáá pi kuisε, uyε uu pεε kúninɔi loni uú ne Makatani kεtē-mε tómpɔ.

Matiyee 16

Pifarisi ne Pisatusee yε Yeesu pise re uké mewaisaŋa wa

(Mariki 8:11-13; Luki 12:54-56)

¹Ke Yeesu uu kei n tuipɔ, Pifarisi ne Pisatusee api ukεkúrí hapɔ, pin wέesi piké ripinε u wa. Api u pise re uké mewaisaŋa mεnyinε wa mεsε yé n nyisε re Uléécaa-i kuu léeri.

²[Kei kuu pi pεε re: Ituŋε in n lóipɔ kεyόme kεn n wɔŋne, nɔ ye maa re kεyάa ye nεni nyamlε.

³Kεyόme kεn mmare n sannyε lin n hiihiilε, nɔ ye kɔ maa re kεyάa ye nεni caainε. Nɔ ye felε ani kεyόme mewee yεnu ani mεasei kom, amá áni ye lε kε Uléécaa uu ituŋε nnyí-i nόkεnέcɔpε n wai asei kō!]

⁴Nfáani kεtē nké pisoi ye caailenle hái, ápi la piké Uléécaa ȷmanε ritiki. Amá mewaisaŋa kapi wέesi piké yε. Mewaisaŋa mε kε Yonaasi uu n yε mεnyinεcɔ kapi ye kɔ yε. Yeesu uu pεε pi yá uu tómpɔ.

Pifarisi ne Pisatusee nkprónótɔ pite

(Mariki 8:14-21)

⁵Ke Yeesu ne upipiretiki api ritime ricɔ-mε n sǐ, upipiretiki api palei piké akpónó kpísi piké ne ripéne.

⁶Yeesu uu pεε pi maa re: Ani nόmεnέcíre tī nίscne ne Pifarisi ne Pisatusee nkprónótɔ pite.

7Api pεε pimecɔpecire pipíseine kápáá re: Kári akpónó ne rimpéneme nnya kuu lē cési.

8Yeesu uu lē ceru uu pi pisε re: Nó pisoi mpí nfatene n̄n piyε. Yo nnya kani lē símaane re áni akpónó kpísi?

9Íye nnya káni kómei hái ne nkpéni-mε? Áni akpónó anupū nȳkapi pisoi ákotokú anupū n hóone ne anére tɔrcɔ nyεes m pɔcne ani kóói léisεe?

10Áni akpónó nȳkapi pisoi ákotokú ana n hóone ne anére tɔrcɔ nyεes m pɔcne ani kóói pɔ kɔ léisεe?

11Íye kai pεε wa ne nkpéni-mε áni kahane n kɔ te ái akpónó kam tee kamí pεé ne maa re: Ani nóménécíre t̄i ne Pifarisi ne Pisatusee nkprónótɔ pite?

12Kei ke upipiretiki api pεε kō te ái nkprónótɔ pite kapi ye ne akpónó n̄ wa kuú pεε tee re piké ne pimecire t̄i. Amá lē ke Pifarisi ne Pisatusee api n céesi kuu re piké ne pimecire t̄i.

Piyεε ye yámne re Yeesu ke Uléécaa uu wéε

(Mariki 8:27-30; Luki 9:18-21)

13Ke Yeesu uu Filipu kétē-m̄ Sesaree kuyu-i n lompo, uu upipiretiki pisε re: Pisoi ye re n̄, Usoi Kepipi néε úye?

14Api u pεε re: Pinyinε ye símisi re p̄o Yohani Úniwolε, picɔ re p̄o Elii, picɔ p̄o kɔ re Yeremii néε antepuye kecɔpε usε unyinε.

15Kei kuu pεε pi pisε re: N̄ní, n̄ní ne mpíí re néε úye?

16Simɔ Piyεε uu rinóo u yósu re: P̄o Kirisi ke Uléécaa uu n wéε. P̄o Uléécaa, nfáa ute Kepipi.

17Kei ke Yeesu uu pεε rinóo rikpá uu re: Pɔ únarekomε lε, pɔ Yonaasi ujmáne Simɔ! Li we re ái kesoipipi kεe mmú p̄o símisi, amá Unésáa yεε kεyómecaapɔ n̄ we lo.

18Lē nnya, kέ mmú p̄o símisi re p̄o Piyεε, liasei re ripare. Tipare t̄e kεcáá kam pinékó cápinene, nkpo ηmaa ricuruu n̄ yé n̄naŋε n̄ka pikecáá m má.

19Né Uléécaa iyɔɔpi rinóonɔ kεhánne p̄o rimúíse. Pɔn ye linyinε kétē nké kεcáá n yè, Uléécaa yé kɔ kεyómecaapɔ li yè. Pɔn ye kɔ kétē nké kεcáá yo n ηmurei, Uléécaa pɔ n̄ kɔ kεyómecaapɔ li ηmurei.

20Kei ke Yeesu uu pεε upipiretiki rinóo he re ápi kapε úka símisi re uȳkε ke Uléécaa uu wéε.

Yeesu ye unkpo ne umeyisε nsímé riyóó

(Mariki 8:31-9:1; Luki 9:22-27)

21Kaí ne kei n kpísi ke Yeesu uu pεε upipiretiki pisímé kóraane re li pisε re uké Yerusalém ha, uké ha meyā Pisuifi piwéése ne pεpεsε ye Uléécaa inyóonse n wa

piwééssé ne isé picélaa anipé-i íwe li, piké u kpu uké pës keyáa táánū tuhé nkpo kémee yisi.

²²Piyees uu pës u kpísi uú ne iyaa leepo uú ne u cési re: Uléécaa úu yé ñmurei, Upíima! Líka ái pó wainé!

²³Kei ke Yeesu uu panseró uu Piyees maa re: Póoké më pële, Setani! Kapé ne né rikó! Po lalé poéké né púnéisente kékó! Képómúñé ye sisoipipi kémúñé le, ái Uléécaa kékó.

²⁴Yeesu uu pës upipirétki maa re: Úye un n la uké né ritiki, uké umecire pípaí riyá, uu ukunapéékó ya uu pës né tíki.

²⁵Ái líka nnya, úye un n la uké unfaa ló, u n fómnile. Amá úye un né nnya unfaa n fóm, u yé kale uu n yenu.

²⁶Usoi un nkpréni kétë nté likó nnéí n yé uu pës nfáa paa, kuláa kúye kuu pës yé? Néé yo këcire ke usoi uu yé fe uu hééle uú ne unfaa yenu?

²⁷Usoi Képípi ye ha Kéusaa meyóopi kémee sóntile ne piléécaatumé, aké pës ímpá úye lë kuu n wa hééle.

²⁸Asei kam nní nó símisi re: Pisoi pës nté nní n we kémee, pinyiné yé né Usoi Képípi yé kumúñé kpe-i kam inéyóopi n lené api kelené kpíni.

Matiyee 17

Yeesu ipiñé ye conse

(Máriki 9:2-13; Lukí 9:28-36)

¹Siyáa sikpuulú mémáá, Yeesu uu Piyees ne Yakupu ne uyé uwá Yohani kpísi apí ne riyópe cágá rinyiné taá apí ha kei pimecire n we.

²Kei ke uipiñé ii piinipës iyé-i conse. Ukeyu aké n télu yare ituñé. Uilú ii wárara yare metéí.

³Moisi ne Elii api pës kpáfumé, pi ne Yeesu pin yói.

⁴Kei ke Piyees uu pës Yeesu maa re: Upíima, li nyamle re tóké nté n we. Po n la, né sicáníípi sitaani nté karii, póo këse kpísi, Moisi këse, Elii këse.

⁵Un kei lë símisi, kuhope pei-pei kunyiné akú weri aku pi hila. Tinóo rinyiné ari kuhope kpe-i léeri re: Nkó yéé Kénépípi lala këe nnépóonare nnéí n te. Ani kutu ke ricó!

⁶Ke Yeesu pipirétki api rinóo të n kó, iwame píima ii pi loni api lólu api kétë kényu tuhu.

⁷Yeesu uu pëé nyosópo uú ne pi kó uu re: Ani yisi, iwame íi kapé nò wa.

⁸Kapi inípës rinsíka, Yeesu mécire kapi yé.

⁹Kapi riyópe n cépilẽ, Yeesu uu rinóo ntí pi he: Ani n séélẽ, áni kapé úka lẽ kani n yé símisi liké ha ne keyáa kẽ ke Usoi Kepipi aké yé nkpo kémee n yisi tu.

¹⁰Upipiretiki api pëe u pisë re: Yo nnya ke isé picélaa api re Elii yëe mëfoí sónti liké kelené këtë këtë tu?

¹¹Uu pi pëse re: Li pisë asei këcáá re Elii uké mëfoí pësemë uké mppá yo ripohó-i li yekei.

¹²Né ne la ké nó símisi re Elii yë pipësemë masile pisoi ápi nkpani u ceri, amá apí ne u wai yare kapi n la. Limecö ke Usoi Kepipi aké kó pianipe-i íwe lené.

¹³Kei ke upipiretiki api pëe kó te Yohani Úniwolé nsímé kuu pi símisi.

Yeesu yë kewá kẽ ke kuníri aku m pëkesi pçisë

(Mariki 9:14-29; Luki 9:37-43a)

¹⁴Ke Yeesu ne upipiretiki api risoiwuí ne riñkó, utisi unyiné uu ukékúrí nyosópo uu uana-i wúla.

¹⁵Uu re: Upíima, a kénéwá nké íwe té! Ke rikpínkpi pôólûlë aké yë mesére lóirente aké ne míni-i néé nna-i lóipo.

¹⁶Ne ne pipópirétki ke lesepõle ápi fe piké ke pçisë.

¹⁷Yeesu uu pëe re: Nó nfatèneciré ne pikpááree mpuri mmú! Ituñe ilé kam nökénémee pitóné kpáné? Ituñe ilé kam yé lë ne nó n kahari? Ani ne kewá kẽ nté né kam.

¹⁸Yeesu uu kuníri sénkéé aku këjmánepi ke-i lelu aké meyéne mesé kei nní pélu.

¹⁹Kei ke upipiretiki api pëe ukékúrí hápo api iyaa u pisë re: Yo nnya kári fe tóké këjmánepi kẽ aníri pëse?

²⁰Yeesu uu pi pëse re: Ke nónnénfatene nn n fíílë nnya yë ni. Asei kam nó símisi re nónnénfatene nn pëe mpuri yuke-yuke sei nnyiné n tulaalë, nó yë pëe fe ani riyópe ntí maa re: A nté yisi a ha nté-po nyere, ari mesei lë wai. Líka ái yé pëe n we kani yé piwai m pçcone.

²¹[Piyómeyáhaa ne piñóopahaan ke usoí uu yé ne aníri nnyé mpuri pëse.]

Yeesu yë unkpo ne umeyise nsímé kpálë

(Mariki 9:30-32; Luki 9:22-27)

²²Kumúñé kpë-i kapi Kalilee këtë n kóónulë, Yeesu uu pëe pi maa re: Pi yé Usoi Kepipi tñ api pisoi anipë-i wai

²³api ke kopu, aké pëe keyáa táánü tuñé nkpo kémee yisi. Kuu lë m ma, upipiretiki apco aa caai hái.

Uléécaa keyo ulampoo pihéelë këcáá nsímé

24Ke Yeesu ne upipiretiki api Kaperinawum n tuipo, pεrεes Uléécaa kεyɔ kέmee lampoo n yόsu api Piyεe kεkúrí sί apí ha u pise re: Nόunέéssε úu ye Uléécaa kεyɔ ulampoo hέelε née?

25Piyεe uu pi pεsε re: U ye hέelεle. Kuu kεyɔ-i m pεrεpɔ, Yeesu uu u pise re: Íye kaa mόsu Simɔɔ? Piyupipi née pisáne kai pise re piké kεtē nté piyɔɔpi lampoo ne ítɔhɔ m pasii?

26Piyεe uu u pεsε re: Pisáne ye pi. Kei ke Yeesu uu pεsε re: In lεs ni, ái pise re piyupipi piké hέelε.

27Amá ári la mεrώwai mεnyine mεkέ pi ricόj. Lε nnya, a ha kupiyε kέmee kεhímpι ripɔlɔ aa nkρíntomé foí kaa n tiniε leseri aa nnόɔ n haasε. Pó kέmee siwόó sε kai ró m pise lespɔ, aa si kpisi aá ne tó ne mpɔ ulampoo hέelε.

Matiyee 18

Wόo Uléécaa iyoɔɔpi kέmee uwέéssε?

(Mariki 9:33-37; Luki 9:46-48)

1Likumúŋé kpe-i, Yeesu pipiretiki api ukεkúrí hapɔ api u pise re: Wόo *Uléécaa iyoɔɔpi kέmee uwέéssε?

2Kei ke Yeesu uu pεsε kewά sínsápi kεnyine sée uu pikεcɔpε ke nyεresε

3uu re: Asei kam nní nό símisi re nόnsá mεfīnε n conse nόkέ siwά sínsápi mεcɔ n we, áni yέ Uléécaa iyoɔɔpi kέmee lompɔ.

4Lε nnya, ueεs umεcīrε rincépīsε uú n we yarε kewά sínsápi nkέ mεcɔ yεs Uléécaa iyoɔɔpi kέmee uwέéssε.

5Úye un nέ nnya kewά nkέ kεcɔ kusáne n yɔsí, tinέcúruu ηmaa kuu lε kusáne yɔsí.

Akόpε pikaasε kεcáá nsímε

(Mariki 9:42-48; Luki 17:1-2)

6Yeesu uu kɔ upipiretiki pimáa kpá re: Amá úye un n týεsε un siwά nsí kεnyine kεsε ne kεfa né n tenelε akόpε n waisε, li kutɔsi we in te pi rináipare mulε-mulε risáa-i u lesi apí ne mánimaa kέmee u nyikipɔ.

7Ke kεtē nkέ pikό api pipikό akόpε n waisε nnya, íwε kapi topori. Likei lε ái piwée yánε. Amá úye un lε n wa, íwε ke liute u topori.

8In te kupónípε née kupóna kρεs ye akόpε pό waisε, a ku rikέ aa kεtaa-pɔ fómni. Li kutɔsi we pɔkέ mεnípεs mεsε m má aá ne nfáa yεnu ne kaa yέ ána née anípε até m má aá ne nna tenεciré kέmee loni.

9In te mεrónípεs mεsε ye akόpε pό waisε, a mε lesε aa kεtaa-pɔ fómni. Li kutɔsi we pɔkέ mεnípεs mεsε m má aá ne nfáa yεnu ne kaa yέ inípεs ité m má aá ne íwε píima kέmee loni nna tenεciré kεlō-pɔ.

Isáŋ iyeε m pɔ api i heei kεnyárū

(Luki 15:3-7)

10Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ani nóménécíre tī ne siwā nsí kecōpe kenyiné pilómiise. Asei ye nyé re *pipileecaatumé ye mesére Unésáa yee keyómecaa-pɔ n we lεekεepɔlε. [**11**Li we re pisoi pεe m pɔlaalɛ piwélaa ke Usui Kεpipi aké ka kéké piayu lɔ.]

12Íye kani yé? Usui un isáŋ píle m má, ikemee isé in m pɔ, úu ye isé íi we píle nnyí riyópε kεcáá tíye uú ha isé nnyí yee nní m pɔ wéésii?

13Un n fe un i n heei, asei kam nō símisi re isé iyé piheei yee urikinj niŋukuselε ai tósu isé íi we píle nnyí yee íi nní m pɔ.

14Lé nnya, Nónunesáa yee keyómecaa-pɔ n we úu la re pεrεe nní ne kεfa u n tεnεlɛ, úka úu kɔ pεe pi waiselɛ kecōpe unyiné uké pɔ.

Ucɔ akópe pisárei

15Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Upóco un ne pó m púnne, a mεrócíre u lεepɔ aa u nyíse lē kuú ne pó m púnne. Un n ηmurei, upóco kaa lē ncée sɔne-i pεsεmε.

16Amá unsá ne kutu pó rincɔ, aa usui usε née pité kpísi aá ne u lεepɔ liké wa re pisoi pité née pitaani ye itansei nō li aní ne nónnesímé nyóonse.

17Amá un pē kutu píco n yé, aa Uléécaa icápine pikó símisi. Un kɔ Uléécaa icápine pikó kutu píco n yé, a u kpísi re usui yee úu Uléécaa n nyu née *ulampoooyɔ́ lo.

18Asei kam nní nō símisi re nōn ye linyiné kεtē nké kεcáá n yé, Uléécaa yé kɔ kεyómecaa-pɔ li yé. Nōn ye kɔ kεtē nké kεcáá yo n ηmurei, Uléécaa pɔ nē kɔ kεyómecaa-pɔ li ηmurei.

19Asei kam kɔ nní nō símisi re pisoi pité pin nōkεnécōpe n kómεiné kεtē nté apí ne m̄pá yo kapi n la pise, Unésáa yee keyómecaa-pɔ n we yé likei lē pi pa.

20Li we re pisoi pité née pitaani pin tinényíri yei n sée pin ne n tū, ne pikεcōpe welε.

Ukeikó yee ucɔ akópe pisárei n yé kεnyárū

21Kei ke Piyee uu Yeesu kεyúrí rinyɔsópɔ uu re: Upíima! Unéco un ne nē m púnne, mεlé kam yé fe am u sárei? Mεsεei kεsε, née íye? Yeesu uu u pεsε re:

22Ám pó maa re mεsεei ηmanε, amá mεsεei mεsεei mεpehē kuwóó ne afεeré.

23Lé nnya ke *Uléécaa iyɔɔpi íi we yare nsímé mmú: Uyɔɔpi unyiné yee kεyáa upikeikó pise re piké awóme kapí ne u m má hεélεntε.

24Kuu yé pikéen n kóraanε, apí ne uukeikó unyiné hapɔ yee riwóme píima ne u m má.

25Ke ukeikó uyé úu nní pihéele n fene, uukeisaa uu rinɔɔ he re piké u ne unósi ne siwā ne ulikó nnéí yáá piké ne riwóme hεélε.

26Ukεikó uyẽ uu keten-i anui kεcáá wúla uu ukeisaa kεyu-i kpará uu re: A ísuúlu li kelenε Upíima, né linnéí pó hééle.

27Ukεisaa uu íwε u téni uu u yá uu tómpo, uu kɔ riwómε tẽ u he.

28Kε ukεikó uyẽ uu kei n léepo, uú ne uukεicɔ unyinε sánε yεε riwómε u n lukaalɛ yare siwóó nkáripi kumúŋé. Uu uwómeluke uyẽ kεmuñ yéu uu re: A lẽ kaa né n li né hééle.

29Ukεicɔ uyẽ uu anui u finε uu u kpurukεe re: A ísuúlu li kelenε, né pó hééle.

30Amá uu yúlu, ticuruu uu tíyε api kukpaniilee u taní re uké kei n we uú ne uriwome hééle.

31Kε pikεikó picɔ api n yé lεlεe n wai, mpóɔcaai nn pi loni api yisi apí ha lẽ nnéí lεe n wa piukeisaa kεeni.

32Ukεisaa uu pεe tum api ukεikó uyẽ u séipɔ uu u maa re: Pó ukεikó kpááree nkó! Tipówómε nnéí kamí pεe pó he re pɔ rikεcáá ísuúlu né we nnya.

33Páa yε pεe upókεicɔ nkó íwε tẽ yare ke née íwε pó n tẽ mεcɔ?

34Uukeisaa uu kuwóí ne tíyε api kukpaniilee u taní re uké íwε rilélε uú ne uriwome nnéí hééle.

35Yeesu uu kɔ kpá re: Nókεnécɔpε úye unsá yε uucɔ ne kεfa kεse n sárei, limεcɔ ke Unésáa yεε kεyómεcaa-pɔ n we uu u wainε.

Matiyee 19

Utisi ne unósi pitúunne kεcáá icélaa

(Mariki 10:1-12)

1Kε Yeesu uu lẽ pisímé m̄ masí, uu Kalilee keten-i yisi uu Yutee kεtē kεe Yuritee nkoi kuwéé-mẽ n we s̄i.

2Pisoi kulúi api kei u tikipo uu pitóikó pɔisente.

3Pifarisi pinyinε apí ne u kɔ re piké ripinε u wa nnya. Api u pise re: Ncée yε we re utisi yé fe uu m̄pá yo mpuri nnya unósi yuluu?

4Yeesu uu pi pεse re: Áni Uléécaa Nsímé ritelé kέmεe nsímé mmú kapi n wóí kεenleí? Pi wɔi re: Kékoraanε, utisi ne unósi ke Uléécaa uu wa

5uu re: Lẽ nnya ke utisi uu usáa ne úni yisinε u ne unósi apí ha pέne api pansε ipiŋε isε.

6Lẽ nnya, ápi nkpéni pité, amá piipiŋε yε isε le. Lẽ nnya usoi úu kapε lẽ ke Uléécaa uu rimpéne kóólεnε.

7Kei ke Pifarisi api pεe u pise re: Yo nnya ke Moisi uu pεé maa re utisi yé fe uu pitúunne ritelé unósi wɔlu uu pεe u yulu.

⁸Yeesu uu pi pese re: Nóanékíŋ ntaké nnya ke Moisi uu ncée nó he re ani ye fe ani nópinénósi lakasé. Ái pese kékoraane-me lē we.

⁹Asei kam nní nó símisi: Úye un unósi n lakasé, linsá iwásánkaí nnya, kuu pese ha unósi féé kpísi, iwásánkaí kuu lē wa.

¹⁰Kei ke upipiretiki api pese u maa re: In lē kai pise re utisi uké ne unósi n we, li kutɔsi we re usoi úu kapé unósi kpísi.

¹¹Yeesu uu pi pese re: Ái pisoi nnéí pese yé nsímé mmú ñmurei. Pẽ ke Uléécaa uu n týesé re piké ñmurei mécire pese yé ñmurei.

¹²Li we re pisoi ye wele pese ápi ye pinósi n kpísi re ápi yé fe nnya. Lẽ kapí ne pico mari. Pisoico mewai mæe lē pico pansesé. Pico pôo Uléécaa iyɔɔpi nnya pinósikpiké yá. Úye un n la uké icélaa nnyí kôo uu kóm.

Yeesu ye siwā tinóč sɔnɛ ritikisɛ

(Mariki 10:13-16; Luki 18:15-17)

¹³Lẽ mémáá pisoi pinyiné apí ne siwā sínsápi sinyiné Yeesu hapɔ re uké anípe sikecáá rilaa uké kɔ sikecáá keyóme yáasi. Amá upipiretiki apí ne pi cesi.

¹⁴Kei kuu pese pi maa re: Ani siwā tiyá siké kénemee kam. Áni kapé ncée si tápisi. Likumúñé re mpí pese simecɔ n we pese yé Uléécaa iyɔɔpi kémee lõ.

¹⁵Kei kuu anípe sikecáá rilaa uu pese limemáá kei yisi uu tómpɔ.

Uñmáne mámá unyiné kecáá nsímé

(Mariki 10:17-31; Luki 18:18-30)

¹⁶Keyáa ke uñmáne unyiné uú ne Yeesu rikɔ uu u pise re: Sáa, lisɔnɛ líye kai pise re ké wa ké ne nfáa teneciré n yé?

¹⁷Uu u pese re: Yo nnya kaa lisɔnɛ kecáá nkó né písei? Usé kóló yee Usɔnɛ. Uyee Uléécaa. Pɔn n la pɔké nfáa teneciré yé, isé kuu m pásii kaa yé n tikilẽ.

¹⁸Uu re: Iyee íye? Yeesu uu re: Iyee re: Kapé usoi kpu, kapé iwásá wa, kapé nnócmé itansei nyere, kapé yáai.

¹⁹A yé upósáa ne upóni ríyu waisé, aa kɔ upóci n la yare kaa ripócúruu n la.

²⁰Uñmáne uyé uu u pese re: Ne lẽ nnéí wale. Yo icɔ kai pise re ké wa?

²¹Yeesu uu pese u maa re: Pɔn n la pɔké wa liké n nyamí ne kétɔ-pɔ, a n ñme a lẽ kaa m má yáá, aa siwóó së píwækɔ́ hóonɛ, pɔ pese mémá yé keyómcää-pɔ. Pɔn lẽ piwai m masí, aa pese weri aa né tiki.

²²Ke uñmáne uyé uu lẽ n kôo, uú ne mpóccaaai tómpɔ, ke ukunipé aku nní m mulú nnya.

²³Kei ke Yeesu uu pese upipiretiki maa re: Asei kam nní nó símisi re Uléécaa iyɔɔpi kémee pilone ye ne umámá páápúle.

24Ké kɔ nó rikpá re: Kuyoooyoo kun n la kuké kehímpi kupole-i lompo, li yé kutosi m purú ne ke umámá uu yé n̄ la uké Uléécaa iyɔɔpi kémee n lompo.

25Ke upipiretiki pẽ api lẽ n kő, ai pi muuni sím̄ api pεe re: In lẽ, wóo yé pεe fe uu píyulale yεnu?

26Yeesu uu pi nyánei n̄sɔne uu pεe re: Lelεe ái sisoipipi kémee kuwai n̄ we yε Uléécaa kémee kuwai welε.

27Kei ke Piyee uu pεe rinóo yɔɔsi uu re: A ripaí kari lirókó nnéí n týe tɔn pó t̄kilẽ. Yo kari likemee yénunε?

28Yeesu uu pi pεe re: Asei kam nní nó símisi re kumúŋé kpε-i ke n̄ Usoi Kεpipi am n sónti kέ méyukjó kεtē fale ke Uléécaa uu n conse kémee rinéyóɔpitū kεcáá n̄ tone, nó kεfi ne pité mpí n̄o nní n̄ rentíki, n̄ ne kɔ atú kεfi ne até kεcáá túntine aní ne Isirayεeli ipuri kεfi ne ité iyε pisoí kεtahai túhaane.

29Pεpεe n̄ nnya síyɔ n̄e pimáa ne piwā n̄e piyéi n̄e pisáa n̄e píni n̄e pinósi ne sipipi n̄e sicarε n týe, yé lẽ kapi n týente yε mεpehε pílε, api kɔ nfáa tεnεcire yénua ai likecáá kpá.

30Pifoí meyā yé pitórcɔ pansε, pitórcɔ meyā api pifoí.

Matiyee 20

Pikeikó pεe ituŋε ikó ikó kεkεi kémee n hápɔ kεnyárū

1Yeesu uu kɔ kpá re: Lẽ nnya, Uléécaa iyɔɔpi yε kɔ we yare nsímé mmú: Ukeisaa unyine yεs kεmāresinε leepɔ re uké pikeikó wéesi piké ualéé kapi yε n sée re fiinyi kεcarε kémee u kεisi.

2U ne pẽ api kómεine re uké pi hééle nnéí mm̄ kapi yε kεyáa kεse ukεikó n héele. Kei kuu pεe kεcarε-i pi tóŋsεpɔ.

3Kai m̄ pi yare ituŋε mesε ámε we kεfi kumúŋé, uu kɔ leepɔ uu pikeikó picɔ yεnu, pẽ pin kέyaálā-i méwoo nyεnu.

4Uu pi maa re: Nóɔké ha kɔ kεnεcare-i kεisi kέ nnéí mm̄ kai m pise nó hééle.

5Api yisi api s̄i. Uu kɔ ituŋε kεcīrε kumúŋé ne nnyóó mεtaani kumúŋé piléepɔ kpá, uu kɔ pikeikó picɔ kpísi.

6Kai nnyóó menupū m̄ pi, uu kɔ piléepɔ kpá uu pinyinε yεnu pin kei nyεnu, uu pi maa re: Yo nnya kani nté méwoo nyεnu ituŋε ne imεlólé?

7Api u pεe re: Lelεe re úka úu pikei ró kpísi. Uu pi maa re: Nóɔké kɔ n njme ani ha kεnεcare-i kεisi.

8Kai nnyóó n wa, ucarete uyε uu uyεs ulikó kεcáá m paílε maa re: A pikeikó pε sée aa pεpεe metórcɔ n̄ ka ne pihééle koraane aá ne pifoí kεtɔ páálá.

9Pepees nnyóó mənupū kumúñé pik ei n kóraane apí weri, ímpá úye uu nnéí mmē kapi ye keyáa kəse ukeikó n héele yósu.

10Ke pik eikó foí pē api n̄ ka, apí m mūsu re pihéé yé pic̄ ikó rifaau. Amá ímpá úye uu nnéí nse mmē kapi ye keyáa kəse ukeikó n héele yósu.

11Api kewóóyóó kə-i iñmúlaa ne ukeisaa uyé iwóhó loni.

12Api re: Mpí p̄ee nní pik ei metróo mmé n̄ ka ye wale ituñe mekóónú məse. Aa p̄ee tó ne pē nnéí nse héele, in kō ne tóo meyáa ntuñe ne mp̄cōne kō.

13Ukeisaa uyé uu piuse rinóo yósu re: Ám iníp̄ee p̄o li, unésáne! Ái rō kómteinelē re nnéí mmē kapi ye keyáa kəse ukeikó n héele kaa yé yɔsí?

14A lipókó kpísi aa tómp̄o! Ne lale kē nō ne uyee pik ei metróo mmé n̄ ka nnéí nse héele.

15Yare ám ncée má kē linékó ne mənélā wa, néé íye? Néé p̄o iníp̄ee wɔñue re ne kəfa láárú nnya?

16Kei ke Yeesu uu rikpá re limec̄ ke pitróo api yé panse pifoí, pifoí api pitróo.

Yeesu ye metáánū unkro ne umeyise nsímé símisi

(Mariki 10:32-34; Luki 18:31-34)

17Yeesu ne upipiretiki api keyáa kenyiné Yerusalém n tósu, uu upipiretiki kəfi ne pité pē iyaa séi uu pi maa re:

18Nō nyánii, Yerusalém kari nní símp̄o piké ha kei Usoi Kepipi tī piké p̄epees yé Uléécaa inyóonse n wa piwéése ne isé picélaa anipe-i wa, pē piké ne u túhaane api yekei re piké u kpu.

19Pi yé p̄epees ápi Uléécaa m pakarelē anipe-i u wa, api méwoo u nyánei api iséí u fopii api kunapréékoó kəcáá u karii, uu p̄ee keyáa táánū tuñé nkro kémee yisi.

Lē ke Yakupu ne Yohani uni uu Yeesu m p̄ise

(Mariki 10:35-45)

20Kei ke unosi uu upijmáne kəté, Yakupu ne Yohani kpísi uú ne Yeesu ləsep̄o, uu ukəyu-i wúla uú ne u téni.

21Yeesu uu p̄ee u p̄ise re: Yo kaá la kē p̄o wa? Uu rinóo u yósu re: Ne la re a ñmuréi re p̄o tíyese pinéjmáne mpí kəté apí masí ipóyóópi kémee tone, uc̄o kupóluké-luke, uc̄o kupómíi-mē.

22Yeesu uu p̄ee pi p̄ese re: Áni nyu lē kani kei nní n welu. Nō fe ani ntóósi kəporipi kam n níruné níruu? Api re: Eee, tó fe.

23Yeesu uu pi maa re: Nō məsei ntóósi kəporipi mənéc̄o n ntí. Amá in kunéluké-luke néé kunémíi metone nkó mmú, ái néé yé tíyese liké ne lē. Pē nnya ke Unésáa uu sitónē sē n nyóonsele kuu si pané.

24Ke upipiretiki kəfi tōrōo mpí p̄o lē n kō, pirip̄o arí ne pimárec̄o pité mpí caai.

²⁵Yeesu uu pinnéí séi uu pi maa re: Nō nyule re pē kapi n kpíilẽ te ayu piwéésə yε pinnaŋə ne a wéékuselenle, pisoi kecire pin pinnaŋə a nyíselẽ.

²⁶Amá ái limecə kai nō kémee we. Úye un n la uké nókenećcəpə uwéésə, uké pansə nóunékeikó.

²⁷Úye un kō nókenećcəpə ikpéē n la, liute uké nóunélási.

²⁸Limecə ke Usoi Kepipi áke ka re piké ke n keisi. Amá ke kale re kéké picə keisi kéké kō kənfaa kpísi kéké piakópə nnya hε liké ne pisoi meyā ayu lō.

Yeesu yε pinyíyε pité pčisə

(Mariki 10:46-52; Luki 18:35-43)

²⁹Lẽ məmáá, Yeesu ne upipiretiki api Yeriko kuyu tulu. Kapi kei n yisi pin tósu, tisoiwuí píima rinyine ari un n tikilẽ.

³⁰Kei ke pinyíyε pité pinyine pεe ricéetimε n tú api kő te Yeesu yee tósu. Api pεe sicááila kápáá re: Upíima, Tafiti Kepipi, a irówe ripaí!

³¹Pisoi pεe n cápinelẽ api pi cési re piké riséé, amá api pεe meyā n cáái ηmaa ne nnaŋə re: Upíima, Tafiti Kepipi, a irówe ripaí!

³²Yeesu uu pεe nyere, uu pi séi uu pi pise re: Yo kaní la kē nō wa?

³³Api u pεe re: Upíima, tō la re a wa irónípεe iké wúkulə.

³⁴Yeesu uu piiwe paí uu piinipεe ca, mesə ne mesə, inípεe ii wúkulə, piketé api pεe u tiki.

Matiyee 21

Yeesu yε Yerusaləm kuyu Ioni

(Mariki 11:1-11; Luki 19:28-40; Yohani 12:12-19)

¹Ke Yeesu ne upisencə api Yerusaləm n nyahaipə, api Olifiyee rikúú metene Petifasee kuyu-i lompo. Yeesu uu upipiretiki pité tum

²uu pi maa re: Ani kuyu nkú kρεe nní nókeneýu-pč n we kémee hapə. Nō mesə ne mesə keminaayaha kenyine lesepə, ke ne kekeipi sin toraalẽ. Ani si fénne aní ne né si weri.

³Úye un n̄-ye nō m pise, ani u pεe re: Upíima yε si lalə. Liute yé kei nní nō riyá ani tómpə.

⁴Lẽ ke antepu uú pεe m̄ ma liké ne n wa nnya kai lẽ wa. U pεé maa re:

⁵Ani Siycə kuyu pikó maa re: Ani ripaí, nóunéýópə yee nní nókeneýmee wemə. Usoi niŋe-niŋe lo, keminaa kecipi kecáká kuu túnti.

⁶Upipiretiki api yisi api tómpə, apí ha wai yare kuu pi n forii.

⁷Apí ne keminaa ne kekeipi weri api pimelapə sikecáká láai api mekecáká u tonsə.

⁸Pisoi kulúi api pisitukanka lese api ncée-i táñente, picó api apéi hépiri api táñente re piké ne ríyu u waisé.

⁹Pisoi pées ukeyu n sóne ne pérées ukepire n tíkilé api pée n cáái re: Tafiti Kepipi, ani uyee n sónti ne Upíma rinyiri ritaásé! Osanna, ani urinyiri keyómecaa-pó ritaásé!

¹⁰Ké Yeesu uu Yerusalém kuyu-i n lompo, ai pisoi nnéí lémesi api pée m píséine re: Usoi úye kécire ye nkó?

¹¹Pisoi pées u n tíkilé api re: Uyee antepu Yeesu, Kalilee keté-pó Nasareti ukó lo.

Yeesu yé Uléécaa keyo-i pikpéense lakasé

(Mariki 11:15-19; Luki 19:45-48; Yohani 2:13-22)

¹²Yeesu uu Uléécaa keyo kémee lompo uu pérées kei n yálisi ne pérées n lééri nnéí lákasé. Uu pérées siwóó n cöhóné ataapili ne pilóoláyái situmpi láuli.

¹³Uu pées pi maa re: Li wɔlaalé te: Pi yé Kénéyé séé re keyómeyáhaayó. Amá nō ne ke ripólóselé piyaluke kuhore.

¹⁴Ké Yeesu uu kei lě n we, pinyíyé ne síkankáláká así hapó así ne Uléécaa keyo kémee u kó uu si pōisente.

¹⁵Amá ke pérées yé Uléécaa inyóonse n wa ne isé picélaa api mewai píima ke Yeesu uu n wapisi n yé ne siwá sée Uléécaa keyo kémee n cáái re: Osanna, Tafiti Kepipi, ai pi tóosi.

¹⁶Kei kapi pées u pise re: Pó kómei lě kapi nní n cááii? Yeesu uu re: Eee. Uu pées pi pise re: Lě nnya, áni kahane Uléécaa ritelé kémee nsímé mmú n kee te: Pó týesé aí ne siwá sínsápi ne siwá fénfén péne asi pó m pakarentee?

¹⁷Yeesu uu pées limemáá kei pi yá uu kuyu lelu uú ha Petanii-pó fine.

Yeesu yé kúfikiyee anówa

(Mariki 11:12-14, 20-24)

¹⁸Kai n weesi, Yeesu uu yisi un Yerusalém tósu, nkú nn u wai.

¹⁹Uu kúfikiyee ricéetimé yenupo, uu sóneró uú ne ku kó, amá mepéi ñmane kuu lsepó. Uu pées kuléé kpé maa re: Páa nkpeni kó píkai máruné! Kei nní, kúfikiyee kpé aku kóósi.

²⁰Ké upipirétki api lě n yé, ai nnóó pi yipu api pées re: Íye ke kúfikiyee nkú aku nní mese ne mese kólaapo?

²¹Yeesu uu pées pi maa re: Ké asei kécáá nō símisi re nōn Uléécaa ne këfa n tenelé nōnsá kó n tíru, nō fe ani lě kam nní kuléé nkú n wa mëc wai. Ái kó lě ñmane, ticuruu, nō fe ani riyópe ntí maa re: A kei yisi a ha mínimaa-i ripolo, ai kó mesei lě wai.

²²Nōn Uléécaa ne këfa n tenelé, nō yé lě nnéí kani yé keyómeyáhaa-i m pise yé.

Yei ke Yeesu nnajé nn léeri?

(Mariki 11:27-33; Luki 20:1-8)

23Lẽ məmáá, Yeesu uu pεe Uléécaa kεyɔ-i lompɔ un we un pisoi céési, pεrεe yε Uléécaa inyɔɔnse n wa piwéésε ne kuyu piwéésε apí hapɔ apí ne u kɔ api u pise re: Ñnaŋε ñ-ye kaá ne nní wai? Úye yεe ñnaŋε pɔ he pɔké ne nní n wai?

24Yeesu uu pεe pi pεsε re: Ne la kε nse nō pise. Nɔn tinɔɔ nε m pεsε, nε pεe nō símisi ñnaŋε mm̄e kaám ne lε n wai.

25Ne la kε nō pise re wóo Yohani tumme re uké pisoi míni wole? Uléécaa nεe pisoi pεe u tumme? Api pεe símaane re: Tɔn nkpéni m maa re Uléécaa yεe u tumme, u yé ró pise re: Kai pεe íye wa káni ne Yohani nsímé ñmurei?

26Tɔn kɔ m maa re pisoi pεe u tumme, ái yé wa. Tɔ pεe risoiwuí wurule. Li we re pisoi nnéí yε Yohani nyánile re antepu lo.

27Api pεe mεsε Yeesu rinɔɔ pεsε re: Ári nyu. Uyε uu kɔ pi pεsε re: Né ám kɔ nō símisine ñnaŋε mm̄e kaám ne lε n wai.

Utisi unyinε piymáne pité kenyárū

28Yeesu uu kɔ pipisε pi kpá re: Ñ-ye kani kenyárū nké-i yé? Pi re utisi unyinε yεe pεe piymáne pité má, uu kεyáá uymáne wéésε maa re: Unéymáne, a neni waasi a ha anélée nyé kapi yε n sée re fiinyi kεcare kémee kesi.

29Uymáne uu u pεsε re: Ám sī! Kai rinkpásε, uu kεmúñé conse, uu yisi uu waasi.

30Utisi uyε uu kɔ uymáne tɔrcɔ limεcɔ male. Uyε uu re: Eεε, ne kō, Sáa. Amá úu pεe nkáni waasi.

31Yeesu uu pεe pi pise re: Nō músu re wóo piketé kεcɔpε usáa mela wa? Api re ufoí lo. Yeesu uu pεe pi maa re: Asei kam nní nō símisi re pilampooyɔ́ ne piwásánkaí yé ne kεkpéé nō wa api Uléécaa iyɔɔpi kέmee lompɔ.

32Li we re Yohani Úniwolε yε nkénemee kale uu asei ncee nō nyísε, áni ne kutu u ricɔ. Amá pilampooyɔ́ ne piwásánkaí api unsímé ñmurei. Ani kɔ lε nnéí yénu, amá áni mεfīne conse nké unsímé ñmurei.

Pikeikó pεe rikpákárá m má kenyárū

(Mariki 12:1-12; Luki 20:9-19)

33Yeesu uu pimáá pi kpá re: Ani kɔ kenyárū kεcɔ kutu ricɔ: Ucarete unyinε yεe we, uu aléé nyé kapi yε n sée re fiinyi kεcare tamεsi, uu mmεle wai uú ne kε kóónú. Uu kɔ kεcare kε-i kuhórε túni uu kétacerii mɔm kei kapi yé pítā n cérri. Uu kɔ limemáá kεmérē cάcá kεnyinε mɔm uu pεe pikeikó wéési re piké kεcare kε kεcáá u m paílε uké ncée ha uké kam.

34Kai aléépipi nyé kutúú n tu, uu upilasi yukusε re piké ha upikeikó pε-i ualéépipi u yóomε.

³⁵Pikeikó pẽ api pilási mpí cónpii. Api usé kaii api ucó kopu, api utáánú apare tapisi uu kpi.

³⁶Ucarete uu kó pilási picó piyukuse kpá, pẽ pin kulúi we ne pifoí. Pikeikó pẽ api kó pẽ wai yare lé kapi pilási foí n wa mécó.

³⁷Uu picérei pccne uu uuñmáne yukusé uu pikemee tum, un músu re: Mpá liké íye wa, pi yé unéñmáne wuri.

³⁸Amá ke pikeikó api uuñmáne uyé n yé, api pimecōpecire n tee re: Nkó yee masí usáa mémá nnéí te. Ani kam tóké u kpu tóké pée umémá n te.

³⁹Kuu n tuipo, api u tini api kecare ilüké u sá api u kopu.

⁴⁰Ke Yeesu uu pinyárū m masí, uu pi pise re: Ucarete uyé un ha n ka, yo kuu yé pikeikó pẽ wa?

⁴¹Api rinóo u yósu re: U pikeikó kpákárá pẽ mékópe kónine. Pilicó ái yé nkpaní íwe u wa. Uu pée ha pikeikó féé forii re piké kecare kecáá u m paílē, apipi an m pi, api yé u túuni.

⁴²Kei ke Yeesu uu pi pise re: Áni nsímé mmú píkai Uléécaa Nsímé ritelé kémee kéénlé te: Tipare ke pimóme api n fóm tee panse ricíre-cire tee kenui-i n wee? Upíma yee lé wa. Mewaisaŋa kuu ró n yéneise yé mē!

⁴³Yeesu uu kó pimáa pi kpá re: Lé nnya, nó mpí, nóo nní Uléécaa iyɔɔpi kémee n we, pi yé ikemee nó lese api mpuri féé mée Uléécaa mela n wai tonsé.

⁴⁴[Lin úye n fóm un tipare tē tinkpóu, u yé selesi. Lin úye n fóm tin ukecáá n loó, ti yé u nā].

⁴⁵Ke perees yé Uléécaa inyóonse n wa piwéésé ne Pifarisi api Yeesu sinyárū sē n kő, api céru re pẽ kuú ne máne.

⁴⁶Api pée icée n wéési piké ne u tī, pin kó pée risoiwuí wuru re pisoi yé u nyáni re u antepu le nnya.

Matiyee 22

Pinósikpiké anyá iluke kenyárū (Luki 14:15-24)

¹Yeesu uu kó kenyárū kecó pi kpá re:

²Uléécaa iyɔɔpi yé kó we yare nsímé mmú: Uyɔɔpi unyine yee keyáa uuñmáne yee unósi n kpísi anyá píima wai.

³Uu upikeikó tum te piké ha pisoi séleime piké anyá iluke li. Amá pisoi api isáneséi iyé yulu api anyá wénte.

⁴Uu kó pikeikó picó pitumé kpá uu pi maa re: Ani pisáné sée ani pi símisi re: Anyá iluke yé pipele masile. Anénáala ne inésée kpókó kam kó. Mpá yo yé kéyu walé. Ani kam ani pinósikpiké anyá iluke li.

⁵Ápi nkpáni isánneséi iyẽ kutu ricø. Mpá úye uu ulikó-mẽ tómpø. Picø api sicare waikæs, picø api ayáa tójaapø

⁶pitórøo róo pikækikó pëc còpii api iseí pi waisé api pëe pi kóni.

⁷Ai uyóopi kuwói wai, uu upisóóca tum apí ha pisoi pëkóni api pikuyu nna ñmaasi.

⁸Uu pëe upikækikó picø maa re: Anyá iluke ye pipele masile, amá pisáne ápi pëe ikuluke tulaalë.

⁹Lë nnya, ani sicéepené-i léepø, non píye n yë, ani kusáne pi séiri.

¹⁰Upikækikó pëkóni api yisi api icée tóói api pisoi nnéí kapi n yé sélei, pisóne ne pikópe, pisáne api pëe kenyáyø yipu.

¹¹Kei ke uyóopi uu pëe lompø re uké pisáne pëkóni, uu usoi unyiné yenu yee úu inyánlü n tanaalë.

¹²Uu u pise re: Unésáne, íye kaa wa aá ne nté lonti áa kó inyánlü tanaalë? Ai utisi muuni uú n sée'lë.

¹³Uyóopi uu pëe pikækikó maa re: Ani ána ne anípe u paasi ani ketahai kuñmaha-i u sápo. Kei kuu yé n téni un iní takai.

¹⁴Yeesu uu pëe re: Li we re pisoi kulúi kapi sée, amá pëkóni pikécpøe n wéé ápi pëe kulúi we.

Lampoo kapi ye Røm uyóopi píima n héele

(Mariki 12:13-17; Luki 20:20-26)

¹⁵Kei ke Pifarisi api pëe símaane re íye kapi yé ne Yeesu ripiné wa piké ne unncosimé ciré u n tí.

¹⁶Api pipiretiki pinyiné ne Erooti pipiretiki pinyiné lese api tum te piké ha Yeesu maa re: Upíima, tó nyule re asei ñmane kaa ye símisi. Po ye kó Uléécaa nceé pisoi céesile ne asei. Mpá usoi uké íye nsá ñnañø m má, áa ye uinipøe n wuru pøn ne símisi.

¹⁷Tó la re a kerpómúñé ró símisi tóké yé te ncée ye we re tóké ye Røm uyóopi lampoo héele néé ári kapø ye héele?

¹⁸Amá Yeesu pð ne pimesøhø kópe kapi n wai pinyuwé máálenle. Uu pëe pi maa re: Nó kecáá kecáá mewai pikó mpí, yo nnya kani né peikee?

¹⁹Ani ne siwóó së kani ye ne lampoo n héele kam nké! Api mewóópipi mesø ne u hapø.

²⁰Uu pëe pi pise re: Úye riyu ne úye rinyiri tøe nní mëkecáá we?

²¹Api u pëse re: Sesaa lo. Kei ke Yeesu uu kó pi maa re: In lë, ani Sesaa likó Sesaa pa, ani Uléécaa likó Uléécaa pa.

22Kuu lē tinōč tē pi m pese, ai nnōč pi yipu api pee u yá api tómpo.

Pisatusee η εκρού κέμες μεγισσε η σίμε

(Mariki 12:18-27; Luki 20:27-40)

²³Keyáa kẽ cire ke Pisatusee api Yeesu kémee ha. Pisatusee pęe tee re pikpəkpə ápi ye nkəpə-i yisi. Api s̄í apí ha Yeesu lęepə, api u pisə re: Sáa, Moisi ye maa re:

²⁴Unósikó úye un n kpu unsá kewā m má, li pise re uuwā yee yé unósi uyé kukúmannəsi kpísi uu umáa mpuri wai.

25Too! Amá piŋmáne pinyiné pεε pεε kεróčɔpε nté we. Pi pimárecɔ pisεei lε. Umáa uu unósi kpísi, uu kpi úu kewáá yε. Uwáá uu pεε umáa ukúmannɔsi kpísi.

²⁶Uyẽ uu kɔ̄ limεcɔ̄ kpi, uu ukúmannɔ̄si uyẽ nε utáánū yá. Ai lẽ n wai hái nε usééi-sééi kémεe-pɔ̄.

27 Pë memáá, unósi uyé póc kó kpi.

28Tə la təké nkpéni pó pisə re ke pimáreco pisεei pẽ api nní pinnéí unósi uyẽ n kpísi, pi uye unósi yε ha lo, kεyáa kẽ ke pikpəkpə apí ha nkəpə kémee n yisine?

²⁹Kei ke Yeesu uu pεe pi pεse re: Lẽ nnya kani nōmēnécíre kiraasente. Áni Nléécaasimé asei kómei, áni kɔ Uléécaa nnaŋe nyu.

³⁰Kumúñé kpε-i ke píkρɔkpɔ apí ha n yisine, pitisi ápi pinósi kpíkεsine, pinósi páa kɔ pila sóñkεsne. Amá pimefine yé ha n we yare piléécaatumε kεyómεcaa-pɔ.

³¹Áni lë ke Uléécaa uu pikpøkpø meyisë ketcáá ní ma api Unsímé Ritelé kémee wólu kéé, née yo? U maa re:

³²Νέε Apiraham Uleecaa ne Isaaki Uleecaa ne Yakupu Uleecaa. Uléécaa úu pikpokpɔ Uleecaa amá u pinyánnyā Uleecaa le.

³³Ké pisoi pẽ nnéí pεε n cápinelẽ pin kutu u cõlẽ api lẽ n kõ, uicélaa iyẽ ii pi loni ñsçue.

Isé iyεε Uléécaa isé kεcøpε icø n fe

(Mariki 12:28-34; Luki 10:25-28)

³⁴Kę Pifarisi api n kő tę Yeesu ye Pisatusee feriyę uu séeše, api cápine.

³⁵Pikēcōpe isé ucélaa unyine uu pęe ripine Yeesu wai uu u pise re:

36 Ucélaa, Uléécaa iseé nnéí kémee íye yee imáa?

³⁷Yeesu uu rε: A Upíima, Upóléécaa n la nε kεpófa nnéí, nε ipósoi nnéí, nε kεpómúñé nnéí.

38 Iyεε isé foí, iyεε kɔ innéí kεcɔpe imáa.

³⁹Ilírū yee ifoí iyē mēcō n sá yē nnyí: A upócō n la yare kaa ripócúruu n la.

40 Isé nnyí kété yee isé ne antepuyé icélaa riyíkí.

Uȳs k̄s Uléécaa uu n wéé n̄s Tafiti k̄cáá nsímé (Mariki 12:35-37; Luki 20:41-44)

41 Ké Pifarisi api lē n cápine, Yeesu uu pée pi pise re:

⁴²Íye kani uyē ke Uléécaa uu n wéé kεcáá músu? Úye kεpi pi yε ke? Api u pεsε re Tafiti Kεpi pi yε ke.

⁴³Yeesu uu pεε pi maa rε: In lε, íye kai wa kε Nfáasəne nn Tafiti mətéí hε uú ne u séi rε Upíima? Tafiti yε pεé maa rε:

⁴⁴Upíma yε Unépíma maa re: A kunéluke-luke-mē kέyukόtonε-i tone hái nε kumúñé kρε-i kam yέ pipóláaró kεpónyálε-i n cō.

45 In te Tafiti yē mēsei u sēe re Upíima, íye ke uyē cire uu yē kō pēe Tafiti Kēpi?

⁴⁶Pifarisi pẽ ápi fe piké nka Yeesu pεsε. Kaí ne kei n kpísi, úka úu ye pεsε kaha uké nnyine u pise.

Matiyee 23

Yeesu yē rē pisoi pikē pimecire nē isé picélaa nē Pifarisi tī

(Mariki 12:38-39; Luki 11:43,46; 20:45-47)

²Isé picélaa ne Pifarisi kai pé we re piké isé ke Moisi uu nō m̄ pa asei nō símisi.

³Li ne sá re nöké piicélaa rimúlú ani kɔ i tiki. Amá áni kapε yε pimeawai ne yíraane. Li we re pẽ ne yε picɔ céesi re piké piicélaa ritiki, amá piricuruu ápi yε pεε i ritiki.

⁴Pi ye limúle-mule paasile api picɔ yase, piricuruu ápi ye pεs líka rica.

⁶Sitónε foí kapi yε kəlukε kémεε ne Pisuifi ayomεyáhaalee-i n la.

⁷Pi la re pisoi piké ipakare ne pi n yáhaankęe sicápine kémęe, piké ye ko pi sée re picélaa.

⁸Amá nő áni kapε ye tíye piké ye nó sée re picélaa. Nő nónnénéí pimáreco le. Usoi use kóló yee kɔ nóunécélaa.

⁹Áni kapε yε kεtē kεcáá úka sée rε nόunésáa. Nόunésáa cireñíŋε kani m má yεs kεyόmεcaa-pɔ we.

¹⁰Áni kapε yε tíye piké yε nό sée re úyukčó. Nόunéyukčó yε usε le. Uyεs nní uyεs kε Uléécaa uu n wέs.

11 Nókenécpes uwééses uké panse nóunékeikó.

12Úye un umecire rintaásə, li yə u ricepisə. Úye un umecire rincepissə, li yə u ritaásə.

Yeesu yə isé picélaa nə Pifarisi kəcáá kəcáá mewai kəsi
(Mariki 12:40; Luki 11:39-52; 20:45-47)

13Íwə kani topori, nō isé picélaa nə nō Pifarisi mpí. Nō kəcáá kəcáá mewai pikó lə! Nō yə pisoi ncée tápisile re ápi kapə Uléécaa iyɔɔpi kémee lō. Nórinécúruu áni yə lompɔ, áni kə pəe pəpees n̄ la yánə piké lompɔ.

14[Íwə kani topori, nō isé picélaa nə nō Pifarisi mpí. Nō kəcáá kəcáá mewai pikó lə! Nō pikúmannɔsi anipə-i l̄ kapi m má yɔɔi, ani yə kə pəe keyóme yáási ai náŋai pisoi piké ne nō n yé nnya. L̄ nnya ke Uléécaa uu íwə iyəs íi ic̄ m má nō wainə.]

15Íwə kani topori, nō isé picélaa nə nō Pifarisi mpí. Nō kəcáá kəcáá mewai pikó lə! Ketē nké nnéí ne mínimaa kani kálə te nōké usə unyine yē nōké u pansesə nōunépirétki. Nōn liute piyéne m masí, ani týyese uu panse usoi nkó kaí ne n sá re piké íwə teneciré kelō kémee íwə lukeise iké nóninékó n fe meté.

16Íwə kani topori, nō pinyíyə mpí, nōo nní pisoic̄ n séni! Nō yə maa re: Úye un Uléécaa kəyɔ n sée uú ne wééri re u yé linyine wa, u yé fe uu lipiwai yá. Amá úye un wura yee Uléécaa kəyɔ-i n̄ we n sée uú ne wééri re u yé linyine wa, ncée n̄ we re uké lipiwai riyá.

17Nō piníri ne pinyíyə mpí! Wura ne Uléécaa kəyɔ kəs wura uȳə m pansesə Uléécaa likó, yo yee liketé kəcɔpə ríyu má ne lic̄?

18Nō yə kə maa re: Úye un Uléécaa kəyɔ kémee kənyóɔnsəhúúpi n sée uú ne wééri re u yé linyine wa, u yé fe uu lipiwai yá. Amá úye un inyóɔnsəsəe yee kəhúúpi kəcáá n láalə n sée uú ne wééri re u yé linyine wa, úu ncée má uké lipiwai riyá.

19Nō pinyíyə mpí! Isəs kapí ne n nyóɔnsə api kəhúúpi kəcáá láa ne kəhúúpi kəs i m pansesə Uléécaa likó, yo yee liketé kəcɔpə ríyu má ne lic̄?

20L̄ nnya, úye un kənyóɔnsəhúúpi n sée uú ne wééri, kelō k̄ ne l̄ nnéí l̄s̄ kei n̄ we kuu sée uú ne wééri.

21Úye un Uléécaa kəyɔ n sée uú ne wééri, Uléécaa kəyɔ ne Uléécaa yee kəkəmee n̄ we kuu sée uú ne wééri.

22Úye un kəyómeCAA n sée uú ne wééri, Uléécaa riyɔɔpitū ne Uléécaa yee rikəcáá n̄ t̄ kuu sée uú ne wééri.

23Íwə kani topori, nō isé picélaa nə nō Pifarisi mpí. Nō kəcáá kəcáá mewai pikó lə. Nō yə m̄pá yo hɔɔnələ, aní ne mantı ne ayéhərei ncɔpuri pénə ani hóónə awélē kəfi, ani Uléécaa kuwélē kuse pa. Amá áni yə pəe isé nnéí kəcɔpə ipíima yare nní asei piwélaa ne usoic̄ piwetu ne asei pitiki nkó ne pikei wa. L̄ kaí pəe pise re nōké n tikilə nōn pəe kə ne litórɔc̄ lic̄ nní wai.

²⁴Nó pinyíyé mpí, nó nní pisoicó n séni. Nó yé kúcerii ne nísó leselé, ani pée ísu ne péne ani muuni.

²⁵Íwé kani topori, nó isé picélaa ne nó Pifarisi mpí! Nó kecáá kecáá mewai pikó le. Nó we yare mpí pée ye kehee ne kecáripi këpire ñmane n hëere api këmée yá mëcō. Lëkapi yé sikemee n li ne kapi yé n ntí yé pée liyaa-ya le kapi n káipinké.

²⁶Nó Pifarisi, pinyíyé mpí! Ani yé kehee ne kecáripi këmee mëfoí hëere, këpire yé pée limëcō sɔnesi.

²⁷Íwé kani topori, nó isé picélaa ne nó Pifarisi mpí! Nó kecáá kecáá mewai pikó le. Nó we yare rikpíi mmële kapi míni tomé n túkei ari pée n wariye pói-pói nísóne mëcō, némpákane asoikchó ne líkperinkpëkó lëe rikemee yipaalé.

²⁸Limëcō kaní we. Nò pisoi këyu-i nyisélë te nò isé tìkilénle, némpákane kecáá kecáá mewai ne mewai kópe mëe nòsinéfa-i yipaalé.

²⁹Íwé kani topori, nó isé picélaa ne nó Pifarisi mpí! Nó kecáá kecáá mewai pikó le. Nó yé antepuyé akpíi mónlé ani pëpëe asei n tìkilë akó sɔnukuse

³⁰ani pée re: Tòn pée pirókpure isoi kumúñé kpe-i n we, ári yé pée ñmurei tòké pi rikpá tòké ne antepuyé kó.

³¹Nò pée lë nyisélë ani nòrinécúruu yámne re nò pëpëe antepuyé n kó sipiré le.

³²Lë nnya, ani mëse nòpinékpure mewai kópe ne kéyu mahã ne kétó-pó!

³³Nó iwáa kpákárá nnyí! Íye kani yé wa áni yé ne nna tèneciré këmee n lompo.

³⁴Ani kó te né antepuyé ne pisoi pée mewééseschó m má ne isé picélaa kecire nò páme. Nò picó kó, ani picó kunapéékó kecáá karii, ani kò nòanéyómeyáhaalee-i picó iséí súúké, ani kò picó ímpá kuyu kúye-i n tikilë nòn wéékuselé.

³⁵Lë nnya ke pë nnéí kani n kó ápi kò líka wa nkò ní ne nò tènene, kai n kpíime usóne Apëeli këmee aí ne sì Perekiya uñmáne Sakarii kani Uléécaa këyó këmee kelò sòne ne kenyóñséhúúpi këpáápáá n kpu këmee-pó.

³⁶Ké asei nò símisi re nfáani pisoi mpí pée mewai kópe më akpanii yenné.

Yeesu rípco yé caai Yerusalém nnya

(Luki 13:34-35)

³⁷Lë mëmáá, Yeesu uu pée Yerusalém pikó maa re: Nò Yerusalém pikó, nò yé antepuyé kónlé ani kò pë ke Uléécaa uu nòkenémee n tumme apare tapisi ani kóni. Melé kesé kaán pée la ké nò cápiné yare ke kucáyaha aku yé kuaméj mëtene kusipipi n tâ líka ái yé si wa mëcō ani yúlu?

³⁸Lë nnya, Uléécaa këyó yé mëjmane n we úka úu yé n we.

³⁹Ani kó te áni nëni piyéne né kpáne liké ha ne tu kumúñé kpe-i kani yé ha më maa re: Uléécaa uké uyee Upíima rinyiri ne n wemë rikpá!

Matiyee 24

Yeesu re Uléécaa kεyɔ yé fori

(Mariki 13:1-2; Luki 21:5-6)

1Yeesu uu pεε Uléécaa kεyɔ-i léeri un t̄su. Kei kε upipirètiki api pεé nε u rikɔ re piké kεmεmɔmε u nyíse.

2Amá Yeesu p̄o pεε pi pεε re: L̄ nnéí kani nní n nyáni, asei kεcáá, li sόnti liké wa ripare ríka ári yé ricɔ kεcáá n t̄sil̄. Linnéí mmú yε sόntile liké fori téké-téké.

Lεlεs n nyíse re kεt̄e yε kεtεnε tu

(Mariki 13:3-13; Luki 21:7-19)

3Yeesu uu pεε s̄í uú ha Olifyee rikúú kεcáá tone. Upipirètiki api kei u kálaapo api u pise re: A ró símisi píyei kai l̄ wainε, nε yo kari yé kɔ nε ceri re mεrópεemε mεe l̄ tu re kεt̄e kεt̄o yε kεt̄o.

4Yeesu uu pi pεε re: Ani nόmεnέcíre t̄i n̄sɔnε, áni kapε t̄iyε unyinε uké kuyúi nό tā.

5Pisoi kulúi yé sόnaame usε usε, api yε rinénýíri nε pisoi mεyã kiraasente api yε pi maa re: Néε uyε ke Uléécaa uu n wéε. L̄ kέmεs kapi yé pisoi kulúi kuyúi tā.

6Nó kō te atɔpi yε nόkεnékúrí néε kεtaa-pɔ wai, amá áni kapε nfasimé tónε. L̄ kai m pise re liké wa kai l̄ wai. Amá kέt̄o ákε kahanε n tu.

7Nsoipuri nnyinε yé yisi nn nsoipuri ncɔ nε t̄pu, kεyóɔpitē akε kεyóɔpitē kεcɔ nε t̄pu, nk̄u nn sil̄o sinyinε leeri, kεt̄e akε sil̄o sinyinε yeñesi.

8L̄ nnéí yε we yare kε mεmárεnl̄o amε yε unósi pikéh̄ n kóraanε.

9Pεé uyε-i ke pisoi api yé nό kpísi api nόpinéláarɔ anipε-i wai, api íwε nό wai api nό kóni. Isoipuri nnéí ii kɔ nέ nnya nόinépuri yulu.

10Kei kai yé pεε pisoi mεyã nε kelólé-m̄ ha, api pεé n yámnenτε, api pεε ipuri n yúinne.

11Antepuyε nɔɔmε kulúi yé léemε api pisoi mεyã kiraasente.

12Mεwai kópe yé kεyu mahã, pisoi mεyã nla nn pεε hásu.

13Amá úye un tinkáhá-káhá nε kέt̄o-pɔ Uléécaa yé uriyu l̄.

14Uléécaa iycɔpi Nsímé Kecire mεe kεt̄e nnéí kεcáá kόónúne isoipuri nnéí iké kō. L̄ mεmáá, m̄pá yo kεt̄o akε pεε tulu.

Íwε píima mεkamε

(Mariki 13:14-23; Luki 21:20-24)

15Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Antepu Taniyεeli yε pεé maa re kumúñé kunyinε yé kam ani ncaai píima mεe yε n cόkɔi yεnu nn kel̄o sόnε riyl̄kí-i t̄. Úye un nsímé mm̄ n kεs̄, uké musí uké liasei kō.

16Lin l̄ n wa, pεreε Yutee kεt̄e kέmεs n we piké wuri api ayópε taá.

17Uyee yé ha kulee ipiraa kecáá n we, uké wuri úu kapə re uké nkpáni kukemee lompə uké linyiné kpísi uké ne ripéne.

18Uyee kecarə-i n we, úu kapə nkpáni re uké wurime uké kéyo-i uketukanka kpísi.

19Íwə ke pifani ne pimárəni apí ha siyáa sə-i topori.

20Ani ne Uléécaa té te úu kapə tíye itóó iyē iké nnyiyé kumúŋé née kewénteyaa kétúŋé ró lesemə.

21Íwə píima iyē ke sisoipipi asi kumúŋé kpə-i n lenə icə íi píkai léémelə hái kétə kékoraane-mə ne nəni-mə, iicə íi kə píkai léeri.

22Uléécaa unsá pəe síweyaa sə n hasi, úka úu yé pəe nfáa yē. Amá pə kuu n wée nnya, u yé siyáa sə hasi.

23Lě nnya, úye un nō m maa re: Ani ripaí, nté ke Kirisi uú we née uyee nkó nté-pə áni kapə ȳmurei.

24Pikirisi nɔ́omə ne antepuyə nɔ́omə ye leerine piké mémarə píima lesə piké nyíse, piké kə mewaisaŋa wapisi hái lin pəe kufee n we, pin yé fe ricuruu api pə ke Uléécaa uu n wée kiraase.

25Ani léisə re ne pisímé nō li masile.

26Lě nnya, pin nō m maa re: Ani ripaí, uyee nkó kucesi kóima-i, áni kapə ha. Née pin nō m maa re: Ani ripaí, uyee nkó kulee-i pékaalə, áni kapə ȳmurei.

27Yare ke kékónetéhe akə ye nní kéléécaa-pə n léemə akə meyéne mesə yeeéri ketuŋeleemə-pə aké ne sī ketuŋelolé-pə, liməcə ke Usoi Kəpipi akə sónti.

28Li we yare kapi ye mí maa re: Kei ke isare kópe ii n we, ke áyemeekú aa ye cápinə.

Usoi Kəpipi təkamə

(Mariki 13:24-27; Luki 21:25-28)

29Yeesu uu kə pimáa pi kpá re: Síweyaa sə metómpə ke ituŋe ií səmaanə, iwáre ii metéí paa, awárepə aa keyómecaa-pə poroiri, linaŋe-naŋe lesə keyómecaa-pə n we ai meyā yeŋesi.

30Linyiné ai pəe keyómecaa-pə nyíse re Usoi Kəpipi ye nyahaiməle. Kei ke kétə nnéí kecáá isoipuri ii yé pəe itu lō. Api pəe Usoi Kəpipi yənu, kən ahope kecáá wemə ne kennəŋe ne kəmeyəcəri.

31Api pəe rináatōj maa ténsə, uu pəe upitumə kétə awélé nnéí kémee túməi. Api pə kuu n wéekəe kétə nké ne kəketə-pə cápinə.

Kúfikiyee kecáá icéləa

(Mariki 13:28-31; Luki 21:29-33)

³²Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Ani kúfikiyee kenyárū icélaa kutu ricɔ. Ku ye kun ilésε ɳmū n wairi, mepéi mɛn n leeri, nɔ ye mɛse ne mɛse ceri re kupii ye nyahaimele.

³³Limεcɔ kaí we. Nɔn píyei lẽ nnéí mmɛ n yẽ lin n wai, ani ceri re Usoi Kεpipi ye nyahaimele, un tincuɔɔ nɛ kɔlɛ̄.

³⁴Asei kam símisi: Pisoi kunai nkú áku tósune kelenε, nní nnéí liké ne n̄ kam.

³⁵Ketē ne kεyóme yé tɔsí, amá anénɔɔ áa metójé má.

Uléécaa ɳmane yee ȡpá yo ketɔ nyu

(Mariki 13:32-37; Luki 17:26-30; 34-36)

³⁶Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Amá in ketē metenε nkj, úka úu likεyaa kẽ néε liituŋε iyẽ nyu, ȡpá piléécaatumε pεe kεyómeccaa n̄ we néε Uléécaa Kεpipi ricuruu. Amá Usáa mεcire yee nyu.

³⁷Kumújé kρε-i ke Usoi Kεpipi aké ha m pεeri, li ha wainε yare kai Nowee nfaa kέmee n wa mεcɔ.

³⁸Nní kaí pεe Nowee nfaa kέmee wa: Kεyáa kẽ ke míni amé pεe ketē nnéí riñfε kεké kelenε n tu, pisoi ye pεé wele pin le pin níru, pin sóonnε, pin pisipipi pila nε pinósi pasii hái ne kεyáa kẽ ke Nowee uu kutákai kέmee n lompo.

³⁹Ápi nkpáni nka musí, míni amé ha nε weri ame pinnéí muuni. Limεcɔ kaí ha wainε pεé uye-i ke Usoi Kεpipi aké ha m pεeri.

⁴⁰Pitisi pité yé likumújé kρε-i kεcare-i n we, ai usε kpíípɔ ai ucɔ yá.

⁴¹Pinósi pité yé n we pin nam, ai usε kpíípɔ ai ucɔ yá.

⁴²Lẽ nnya, áni kapε lɔpile, li we re áni nyu kεyáa kẽ ke Nóunépíima uu m pεerine.

⁴³Ani n̄sɔne kō te úyɔsaa un ye pεé n nyu ituŋε iyε-i ke uyaā uu kεsinε n sónεpɔ, u yéé pεe n nyánile úu yé tíye uyaā uké kεyɔ-i lompo.

⁴⁴Lẽ nnya, nóké nóménécíre mesére n cápinelẽ nɔn ne m̄. Kumújé kρε-i káni nε m mûsu ke Usoi Kεpipi ake pεeri.

Ukeikó sɔne ne ukeikó kópe

(Luki 12:41-48)

⁴⁵Yeesu uu pεe upipiretiki pise re: Wóo ukeikó yee asei n t̄kilẽ un kɔ mεsɔhɔ má? Uyee ukeikó uyẽ ke úyɔsaa uu ye nε kεyɔ rin-yá re uké ke m paílẽ, uu ye upikεicɔ iluke n̄sɔne wai yare kai m pise.

⁴⁶In te úyɔsaa ye ukeikó uyẽ lεεmε un mεsei upikεi kεcáá we, u únarekomε lε!

⁴⁷Ké asei nó símisi ani kóm te úyɔsaa uyee nε ulikó nnéí uukeikó yáne re uké likεcáá m paílẽ.

⁴⁸Amá in te ukeikó kópe lo, u yé ukefa-i maa re: Unéyɔsaa úu mεkεe sónți.

⁴⁹Uu pεε upikεicɔ ipépi loni, u nε pítapome api pεé n le pin níru.

⁵⁰Keyáa kε ne ituŋε iyε ke ukεikó uyε úu nε m musu kέmee ke uuycsaas uú ha sónti.

⁵¹Kei kuu yé pεε ukεikó uyε lakasε uu íwε u wai yare kapi yε kεcάá kεcάá mewai pikó n wa mεcɔ. Kei kuu yé n téni un iní takai.

Matiyee 25

Pikpére kεfi pinyinε kenyárū

¹Yeesu uu kɔ upipirεtiki pimáa kpá rε: Lε nnya, Uléécaa iyɔɔpi yé ha n we yare nsímé mmú: Pikpére kεfi pinyinε pεε kεyáa yisi rε piké uηmánε unyinε yεs pinósikpiké n la mεrí. Api sifiráa kpíkεsi apí ne pénε.

²Pikεcɔpε pinupū pεε piníri, pinupū picɔ pisɔhɔɔ.

³Kε piníri mpí api pisifiráa n kpísine, ápi simεkpɔ méka mεcɔ iyaa wa piké ne ripéne,

⁴amá pisɔhɔɔ pɔɔ pisifiráa me súukεe api kɔ mεcɔ sinúmpi-i wai apí ne pénε.

⁵Kε uηmánε uyε uú ne pikámε n náŋaisε, nnɔ nn pi yáái apí lɔpilentε.

⁶Kε kesinε akε m pi, kεcááila akε lelu rε: Uηmánε uyεs nní wemε! Ani leepɔ ani u tépe!

⁷Pikpére pε nnéí api yisi api pisifiráa pinyɔɔnsente loni.

⁸Piníri mpí api pεε pisɔhɔɔ pε maa rε: Ani nόmεnέkpɔ mε tó he, sírɔfiráa ye lalε siké kpí.

⁹Pisɔhɔɔ pε pɔɔ rε: Eehei! Me ne tó risálε, áme tise tókε nό he. Li kutɔsi we nɔkε piyái kέmee ha ani kei nόmεnέkó lɔlu.

¹⁰Kumúŋé kpε-i kapi pilale n tósu, uηmánε uyε un tuiri, u nε pinupū pεpεs pimecire n cápinelε pin ne u mε apí kεsε kulee kpε-i kapi pinósikpiké anyā n wai loni, ihánaa ii hánnaapɔ.

¹¹Likepíre, pikpére niri mpí pɔɔ tuiri api cáái rε: Upíima, a ró hánne! Upíima, a ró hánne!

¹²Kei ke uηmánε uyε uu pi maa rε: Ne la kέ asei nό símisi rε ám nό nyu!

¹³Yeesu uu pεε kpá rε: Lε nnya, nnɔ ní we. Li we rε áni nyu kεyáa kέye nέe ituŋε íye-i kam sónti.

Pikεikó pitaani pinyinε kenyárū (Luki 19:11-27)

¹⁴Yeesu uu kɔ upipirεtiki pimáa kpá rε: Uléécaa iyɔɔpi yé ha n we yare nsímé mmú: Utisi unyinε yεs pεε ncée pihápε la, uu upikεikó sélei uu umεmá pianipe-i wai.

¹⁵Uu use wura mewóópipi sipehepi sinupū pa, uu ucɔ wura mewóópipi sipehepi sité pa, uu utáánū wura mewóópipi kεpehepi kεse pa. U mپá úye nnaŋe ne musile uú ne lẽ kai m pise u pa, uu pεe yá uu tómpo.

¹⁶Ukeikó uyee wura mewóópipi sipehepi sinupū n̄ yɔsí uu mesε ne mesε siwóó sε kpísi uú ne kpéenε, uu wura mewóópipi sipehepi sinupū sicɔ kuláa yεnu.

¹⁷Uyee wura mewóópipi sipehepi sité n̄ yɔsí pɔ́o kɔ limεcɔ wai, uu wura mewóópipi sipehepi sité sicɔ kuláa yεnu.

¹⁸Amá uyee wura mewóópipi kεpehepi kεse n̄ yɔsí pɔ́o ha kuhóre túni uu ukεisaa siwóó sε pεsu.

¹⁹Kai siyáa sité n wa, piukεisaa uu kúiri uu re piké ulikó kέ̄k uké̄ yέ̄.

²⁰Ukeikó uyee wura mewóópipi sipehepi sinupū n̄ yɔsí uu ukεisaa kεyúrí nyɔsópɔ ne wura mewóópipi sipehepi sinupū fεé sicɔ, uu re: Wura mewóópipi sipehepi sinupū kaá pεe n̄ pa. Áa yέ̄, Upíima? Wura mewóópipi sipehepi sinupū sicɔ yε nsí kam kuláa n yέ̄.

²¹Uukeisaa uu u maa re: Ne pakare! Pɔ ukeikó sɔnε ne asei ute le. Likáripikɔ́-i kaa nní wa lẽ kai m pise. Lẽ nnya, n̄ limáa-maa pɔ rimúíse. A lommē tɔké anyā li.

²²Ukeikó uyee wura mewóópipi sipehepi sité n̄ yɔsí pɔ́o kɔ nyɔsópɔ uu re: Wura mewóópipi sipehepi sité kaá pεe n̄ pa, Upíima! Áa yέ̄? Wura mewóópipi sipehepi sité sicɔ yε nsí kam kuláa n yέ̄.

²³Uukeisaa uu u maa re: Ne pakare! Pɔ ukeikó sɔnε ne asei ute le. Likáripikɔ́-i kaa nní wa lẽ kai m pise. Lẽ nnya n̄ limáa-maa pɔ rimúíse. A lommē tɔké anyā li.

²⁴Ai nkpeni yá uyee wura mewóópipi kεpehepi kεse n̄ yɔsí. Uyě pɔ́o kɔ nyɔsópɔ uu re: Ne nyule Upíima re mεpóká áme kusa pɔ́lú. Kεcare ke-i káa n lukesi kaa yε kpasi. Kei káa n fɔ́ kaa yε kpéē.

²⁵Lẽ nnya ke iwame ii n̄ wa am kεtē kέmεs sipówóó kúlesi. Áa yέ̄! Sipówóó sεe nsí, a yɔsí!

²⁶Kei ke ukeisaa uu rinóo u pεse re: Pɔ ukeikó kópe ne ukánsoi le! Kaa lẽ n nyu re kεcare ke-i kám n lukesi kam yε kpasi. Néε kei kám n fɔ́ kam yε kpéē.

²⁷Pɔ yεe pεe sinéwóó ne kewóófore piyekei hale, amá pεe ha pεeri am sinéwóó sε yόsu ne sikulaa.

²⁸Ukeisaa uyě uu pεe pikεikó picɔ maa re: Ani mεkεe wura mewóópipi kεpehepi kέ̄ uanipε-i yɔsí ani nkó yεe nní wura mewóópipi sipehepi kεfi m má kpá.

²⁹Li we re nkó yεe mεyά m má kapi yε pípa rikpá aí ne u fuu, amá nkó yεe úu líka m má, pi yε lẽ kuu m músu re u má ricuruu u yɔsile.

³⁰Amá ukεikó nkó yee úu nní líka n yóriye likó lée re ani u tī ani ketahai-mẽ kuñmaha-i u sápc. Kei kuu yé n téni un iní takai.

Usoi Kεpípi yε sóntile kεké ne pisoi túhaanε

³¹Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Kεyáa kε ke Usoi Kεpípi aké ha kεmmule kεmee n sónti ne piléécaatumε nnéí, kεriyukɔótū kεcáá kaké ha tonεnε.

³²Kεtē nké kεcáá isoipuri nnéí yé ha kεkεyu-i n cápinεlenlε, akε pεe pisoi ne pipicɔ kóólεnε yare ke usεesé uu yε isáŋ ne ipoi n kóólεnε.

³³Uu pεe isáŋ ukuluke-luke-mẽ wai uu ipoi ukumii-mẽ wai.

³⁴Kei ke uyóɔpi uu yé pεe pεpεe ukuluke-luke-mẽ n we maa re: Nó mpí ke Unésáa Uléécaa uu nní rinkpá, ani kam ani iyóɔpi kuu hái kεtē kεkoraanε-mẽ n yekeilẽ un ne nó mẽ yɔsí.

³⁵Li we re nkú yε né wale, ani né hε am le, nníré nn né wai, ani né hε am níru. Ne pεe usáne le, ani nόsinéyɔ-i kusáne né yόsu,

³⁶ne pεe mεjmanε welε, ani ilū né taní, ne pεe pόslulε, ani kεnέcáá paí. Ne pεe kukpaniilee-i welε, aní hapɔ ani né lóólú.

³⁷Kei ke pεpεe nní asei n tíkilẽ api yé pεe rinóɔ yɔsí re: Upíima, kεyáa kεye kari pό yέ nkú nn pό we, ari pό hε aa le, née nníré nn pό we, ari pό hε aa níru?

³⁸Kεyáa kεye kaa usáne, ari siróyɔ-i kusáne pό yόsu? Kεyáa kεye kari pό yέ pɔn mεjmanε we, ari ilū pό taní?

³⁹Kεyáa kεye kari pό yέ pɔn pόslú née pɔn kukpaniilee-i we, ari pό lóólú?

⁴⁰Uyóɔpi yé pεe rinóɔ pi pεsε re: Asei kεcáá, kε né símisi re lε kani pinémáreco kεcɔpε usínsá unyinε n wa, né kani lε li wa.

⁴¹Kei ke uyóɔpi uu yé pεpεe ukumii-mẽ n we maa re: Ani kεnέkúrí yisi ani kεtaa-pɔ rinyɔsó. Uléécaa yε anóɔ nό wale! Ani ha nna tεnεciré kεmee lompɔ. Kei ke Uléécaa uu n nyóɔnsε un ne Setani ne upitumε mě.

⁴²Nkú yε né wale, áni né hε kε li, nníré nn né wai, áni né hε kε n ntí.

⁴³Ne pεe usáne le, áni nόsinéyɔ-i kusáne né yɔsí. Ne pεe mεjmanε welε, áni ilū né tā. Ne pεe pόslulε née ne pεe kukpaniilee-i wele, áni hapɔ nɔké né rilóólú.

⁴⁴Kei ke pε pό kɔ rinóɔ yɔsí re: Upíima, kεyáa kεye kari pό yέ nkú nn pό we née nníré nn pό we née pɔn usáne née pɔn mεjmanε we née pɔn pόslú née pɔn kukpaniilee-i we, ári pεé ne kutu pό ricɔ?

⁴⁵Kei ke uyě uu yé kɔ pi pεsε re: Asei kεcáá, kε né símisi re lε káni pisínsá pε kεcɔpε unyinε n wa, né káni lε li wa.

⁴⁶Api pεé ne íwε tεnεciré kεmee pi tómpɔ, amá pεpεe nní asei n tíkilẽ pό pεe nfáa tεnεciré kεmee lompɔ.

Matiyee 26

Pisuifi piwéésse ye kóméine re piké Yeesu tī

(Mariki 14:1-2; Luki 22:1-2; Yohani 11:45-53)

- ¹Ke Yeesu uu lē picélaa m̄ masí, uu p̄eε upipirétki maa re:
- ²N̄o ȳe te li tise siyáa sité piké ne nk̄o m̄elóó anyā li. Kei kapi Usoi K̄epipi piláarɔ anip̄e-i wainε, p̄e piké kunapéékɔ́ k̄ecáá ke karii.
- ³Kei ke p̄eεε ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse ne Pisuifi piwéésse api Uléécaa usina kapi ye n sée re Kayifu k̄eyɔ́cɔ́pε cápine,
- ⁴api rinóó rise wai re piké meyaa Yeesu tī piké kpu.
- ⁵Api p̄eεε re: Amá ái kape p̄eε anyā k̄emee. Insá lē, pisoi p̄eε n cápinel̄ yé yisi api nyεrε.

Unósi unyinε ye Yeesu riyu k̄ecáá tulaali k̄ɔ̄nu

(Mariki 14:3-9; Yohani 12:1-8)

- ⁶Yeesu uu Petanii k̄etē-m̄ s̄i uú ha uȳ Simɔ́ k̄eyɔ́-i topile.
- ⁷Kapi n tū pin iluke le, unósi unyinε uu k̄enúmp̄i s̄one k̄enyinε k̄emee tulaali n̄éíkɔ́ p̄íma unyinε m̄úíp̄o uú ne s̄ónεp̄o uú ne Yeesu k̄o. Uu Yeesu riyu k̄ecáá tulaali uȳ k̄ɔ̄ni.
- ⁸Ke upipirétki api lē n ȳe, ái ne pi risá, api p̄eε unósi uȳ maa re: Yo picaaink̄eε ye nk̄péni mpí?
- ⁹Pi yé p̄eε fe api tulaali nk̄o yáí nnéí p̄íma api lisiwóó s̄e p̄íwεkɔ́ hóóne.
- ¹⁰Yeesu uu céru re lē kapi símisi, uu p̄eε pi maa re: Yo nnya kani lē unósi uȳ cóŋl̄e? Mewai s̄one kuu né wa.
- ¹¹Likumúñé re m̄pá p̄íyei ke nō ne p̄íwεkɔ́ aní we, ái m̄pá p̄íyei ke tó ne nn̄ arí we.
- ¹²Inépijε kuu mencire tulaali f̄o piké kelenε nhóre né tā.
- ¹³Asei k̄ecáá, k̄e nō símisi re m̄pá yei kapi k̄etē nnéí k̄ecáá Nsímé K̄ecire yóól̄, pi yéé unósi nk̄o mewai mmé símisi apí ne u n léisel̄.

Yutasi ye lale uké Yeesu tī

(Mariki 14:10-11; Luki 22:3-6)

- ¹⁴Kei ke Yeesu pipirétki k̄efi ne pité p̄e use kapi ye n sée re Yutasi Isikariyɔ́oti uu p̄eε yisi uu p̄eεε ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse l̄eεp̄o
- ¹⁵uu pi p̄ise re: N̄en Yeesu n̄óanéníp̄e-i n wa, yo kani yé né pa? P̄e api m̄esε ne m̄esε kei nní nwóóweni m̄ep̄ip̄i afεetaani k̄eεni api u m̄úíse.
- ¹⁶Kaí ne kei n kpísi, Yutasi uu p̄eε icée n wéési uké ne Yeesu pianip̄e-i n wa.

Yeesu ne upipirétki ye nk̄o m̄elóó anyā iluke le

(Mariki 14:12-21; Luki 22:7-14, 21-23; Yohani 13:21-30)

17 Anyā nyε-i kapi ye akpónó nyεε áa pite m má n li kεyaa foí ke Yeesu pipiretiki api ukεkúrí hāpɔ, api u pise re: Yei kaá la tɔké anyā nyε iluke pó wa?

18 Uu pi pεse re: Ani kuyu-i kɔó kεyɔ-i hapɔ ani u maa re: Ucelaa ye re unkpo ituŋε ye tulε. Kεpóyɔ-i ke u ne upipiretiki api sόnti piké nkpo melóó anyā li!

19 Upipiretiki api mεsei lε kuu pi m ma wai, api nkpo melóó anyā iluke wai.

20 Kai nnyóó n wa, u ne upipiretiki kεfi ne pitε pε apí tone api iluke n le.

21 Keluke ke-i kuu pi maa re: Asei kεcáá, kε nό sίmisi re nόkεnέcōpε unyinε yέ nέ tǐ uu pinéláarɔ anipε-i wai.

22 Kuu lε m ma, upipiretiki apɔɔ aa mεyíkíyiki caai api usε usε u m písei re: Upíima, yare nέ nέ? Ucɔ uu kɔ re: Upíima, yare nέ nέ?

23 Kei kuu pεe pi pεse re: Tó ne uyε tɔɔ nní ricáripi risε-i n le yεε sόnti ukε pinéláarɔ anipε-i nē wa.

24 Usoi Kεpipi ye ketε nké kεcáá tόsule yare lε kai Nlέécaasimέ kέmεe kεkεcáá n wόlaalē mεcɔ. Amá uyεe piláarɔ anipε-i ke n wainε ye íwε toporile. Li kutɔsi we ápi kapε pεe liute m mari.

25 Yutasi yεe piláarɔ anipε-i u n wainε pōo pεe u pise re: Yare nέ pεe lo nέ, Upíima? Yeesu uu re: Yare kaa nní m ma.

Yeesu nkpo ne umεyisε piléisε inyεkii

(Mariki 14:22-26; Luki 22:14-20; Kόrenti Foí, 11:23-25)

26 Ke Yeesu ne upipiretiki api lε n tū pin iluke le, uu kukpónó kpísi uu kukecáá Uléécaa pɔɔnesε uu ku kpókɔrine uu pi pa uu re: Inépiŋε ye nnyí, ani yɔsí ani li.

27 Uu lε mεmáá kεpóripi kpísi uu kεkεcáá Uléécaa pɔɔnesε uu pi pa uu re: Ani yɔsí ani nόnnénéí n ntí.

28 Mεnέnyε ye mmέ mεe n kɔɔnu pisoi mεyā nnya re Uléécaa ukε piakópε pi sárei. Mέnyε mě kaí ne ritiki Uléécaa uú ne pisoi séi re u ne pε piké kόmeine.

29 Kε nό sίmisi re kaí ne nεni rimpá, ám aléépipi pita mpí piníré kpánε liké ha ne tu kεyáá kε ke tó ne nn̄ ari yέ ha kɔ pítə fale Unésáa iyɔɔpi kέmεe n ntí.

30 Kuu lε pisímέ pi m masí api pεe ipakare siyomε n yom pin pakarentε, api wai api yisi api Olifiyee rikúú taá.

Yeesu ye sίmisi re Piyeε yέ kεsi re úu u nyu

(Mariki 14:27-31; Luki 22:31-34; Yohani 13:36-38)

31 Kei ke Yeesu uu pεe upipiretiki maa re: Nό nόnnénéí kεsine nké nέ ηmeriyε ani wúrunkeε. Li Uléécaa ritelé-i wόlaalē te: Nέ usεesé kpu, kuseεlee isεe nnéí ii kpíi.

32 Yeesu uu kɔ kpá re: Amá nεn píyei nkpo kέmεe piyisε m masí, nέ ha Kalilee kεtε-pɔ nό m mέ.

³³Piyee uu rinóo yósu uu re: Mpá pisoi nnéí pin pô nnya kelolé n yé, né ám yé píkai loó.

³⁴Yeesu uu u pese re: Asei kecáá, ké pô símisi re pô kesine nké cire kesi metaani re áa né nyu, icâ ii kelené kooi.

³⁵Kei ke Piyee uu pée u maa re: Mpá lin nkpo yé mu, tó ne mpô tóké kesé kpu, ám kuñmeriyé pô we. Pipiretiki nnéí api limecô male.

Yeesu ye Ketisemanee-pô keyóme yáasi

(Mariki 14:32-42; Luki 22:39-46)

³⁶Lé memáá, Yeesu ne upipiretiki api kelô kenyine kapi yé n sée re Ketisemanee kémee tuipo. Uu upipiretiki maa re: Ani nté n tû néeké rinyosó ké ha keyóme yáasi.

³⁷Uu Piyee ne Sepetee piymáne kété kpísi uú ne péne. Nfasimé píima ne mpôccaai nnyine nn pée u tini.

³⁸Kei kuu pée pi maa re: Tinépôo yé caailenle hái lin ne nkpo menyíne we. Ani nté n tû, áni kapé lópile, tóké kesé n nyáni.

³⁹Kei kuu nkáripi ne ketaa pi wa, uu wúla uu kéyu kétê kipi uu Uléécaa yáasi re: Unésáa, pô fe aa mpá yo wai, a ne ntóósi këporipi nké ketaa né wa. Mpá ne lé, kapé menépôcla wa, amá mepókó wa.

⁴⁰Kuu piyómeýahaan m masí, uu upipiretiki pë kémee péeso, uu pi leero pin lóni. Uu pée Piyee pise re: Lé nnya, áni nkpani fe tó ne nnô tóké kénampi kesé kesé n nyánii?

⁴¹Ani n tû nón nyáni nón keyóme yáasi áni kapé ne pipeiké kémee n loó nnya. Li kesoipipi ripôo we re kéké yé lisone wa, amá ke pée rinárei mále.

⁴²Uu kó melírû nkáripi ne ketaa pi wai, uu kó Uléécaa yáasi re: Unésáa, in te áa yé ñmurei ntóósi këporipi nké kéké ne ketaa né wa re ne meníré ke mále, mepóla méké wa.

⁴³Uu pëeri uu kó pi leeri pin lóni, likumúñé re piinipës yé mulesile.

⁴⁴Uu kó metáánû piyisë kpá uú ne ketaa pi wai, uú ha kó mesé më ne Uléécaa téni

⁴⁵uu pée kó upipiretiki kémee péeso uu pi maa re: Nénte no nkpeni lónile nón wéntelé? Ituñe yé nkpeni tule re piké Usói Këpípi tû piké pikórekô anipë-i wa.

⁴⁶Ani yisi tóké u tépei. Uyee né n kpísine uké pikórekô anipë-i wa yé nyahaimelé.

Yeesu metine

(Mariki 14:43-50; Luki 22:47-53; Yohani 18:3-12)

47Ke Yeesu uu lẽ n we un símisi, upipiretiki kəfi ne pité pẽ kəcɔpẽ usé kapi yé n sée re Yutasi un tuipɔ ne risoiwuí, atéhe ne apúnípi an muleilẽ. Pərəe yé Uléécaa inyóɔnse n wa piwéésə ne Pisuifi piwéésə pəe lẽ pi tumpɔ.

48Yutasi uyee pəe pianipə-i Yeesu n wainə yé pəe risoiwuí céesile lẽ kapi yé ne Yeesu n céri piké t̄i. Uu pəe pi maa re: Nən ha úye rimpira am̄ u yáási, uyee lo. Ani u t̄i.

49Kuu n tuipɔ, uú ne Yeesu kémee n sairilẽ uú ha u maa re: Ne pó yáási, Sáa! Uu pəe u pira uu u yáási.

50Yeesu uu pəe u maa re: Unésáne, a pikəi pẽ kaa piwai n ka məkəe wa! Kei ke pẽ api pəe cápinəpɔ, api Yeesu tini api mólú.

51Kei ke Yeesu upiretiki usé uu risaapɔ uu ritéhe kpeéu uu Uléécaa usina ukəikó kutu sem̄.

52Yeesu uu u maa re: A ripótéhe t̄e tikukai-i pəsəpɔ. Li we re pẽ nnéí pəe ne ritéhe n kóni, titéhe kapi yé kɔ ne pẽ kpu.

53Áa nyu re nən pəe nté Unésáa m pise re uké né lémmə, u yé pəe nté nní piléécaatumə né pame ai inɔŋ kəfi ne ité fáauu?

54Nən nkpeni lẽ n wa, li yé pəe mm̄ kapi nní Uléécaa ritelé-i n wóí re nní kai nní n wai kai pise re liké wa kəcáá ritikii?

55Yeesu uu pəe pisoi pəe n cápinəlẽ maa re: Nɔ atéhe ne apúnípi ne pitíne né ka yare usoi kpááree unyinə kani pitíne ka. Mpá keyáá kéye ke tó ne nn̄ɔ arí pəe Uléécaa kəyɔ-i we nən céesi, áni né t̄i.

56Amá lẽ ke antepuye api Nléécaasimé kémee n wóí liké né n wa nnya kai lẽ wa. Kei ke upipiretiki nnéí api pəe u ñmeriyə api wuru.

Pi ne Yeesu kətúhaanə píima-i ha

(Mariki 14:53-65; Luki 22:54-55, 63-71; Yohani 18:13-14, 19-24)

57Pərəe Yeesu n t̄i yé pəe u kpísile apí ne Uléécaa usina Kayifu kəyɔ s̄i. Kei ke isé picélaa ne Pisuifi piwéésə apí pəe cápinəlẽ.

58Piyee uu ketaa-pɔ Yeesu n tikilẽ uú ne Uléécaa usina kəyɔcɔpẽ tulu, uu lompo uu piméré kékúrí tone un ne m̄é uké yé lẽ kai yé ne kétɔ n kpu.

59Pərəe yé Uléécaa inyóɔnse n wa piwéésə ne pitúhaanə píima nnéí api pisoi wéesi pəe yé Yeesu ne nsímé rinkpárá piké ne u n kpu nnya.

60Píseérakɔ́ nɔɔmə api cápinəpɔ. Mpá ne lẽ, ápi nka yé piké ne u rikpárá. Kai yé rinkpásə, pitisi pité pinyinə apí hapɔ

61api re: Usoi nkó yé maa re u yé fe uu Uléécaa kəyɔ foru uu siyáá sitaani ne pimóme ke pəsə.

62Kei ke Uléécaa usina uu pεε yisi uu u maa re: Nsímé mmú nnéí ke pisoi mpí api nní kεpócaá n símisi kέmee, n-ye kaa yέ pōkέ pεse?

63Yeesu uú n séélē léké-léké. Uléécaa usina uu pεε u maa re: Ne la re a Uléécaa yεe n nyáni rinyiri sée aá ne wéeri, in te pō ke Uléécaa uu wée. Néé pōc Uléécaa Kεpippi?

64Yeesu uu u pεse re: Lē kaa nní ma. Limemáá, né kō nō rikpásə re kaí ne neni n kpísi, nō Usoi Kεpipi yē kēn Uléécaa, nnaŋe nnéí ute kulukε-luke-mē kέyukčotone-i tū. Nō kō u yē un kεyόmεcaa-pō ahope kεcáá tū un ne wemε.

65Kei ke Uléécaa usina uu pεe uricuruu ilū kuu n tanaalē cέerii ai nyíse re li u tóosile hái. Uu pεe re: Uléécaa ηmaa kuu nní lámaankεe. Ái nkpáni nkpeni pise re tōkέ píseérakč pinyine wéesi. Nórinécúruu yε alέ kuu Uléécaa n lámaankεe konle.

66Lē nnya, íye kani músu? Api u pεse re: Li ne sá re piké u kpu.

67Api pεe mēta kέyu-i pitükente u loni. Api akpini u tini, picō api sipεse u kápáá

68api yε pεe re: Pō ke Uléécaa uu n wée, a ηmcinu aa rō símisi nkέ te wóo pō pi?

Piyεe yε kesi re úu Yeesu nyu

(Mariki 14:66-72; Luki 22:56-62; Yohani 18:15-18, 25-27)

69Ke Piyεe uu kei lē tipoo-i n tū, unósi keikó unyine uu léepō uu kei u lεepō uu u maa re: Ne pōc lo! Pō ne kō pεe Kalilee ukó Yeesu uyē tikilenle.

70Uu pinnéí inipεe iyε-i késu uu re: Nέ ám nyu n-ye kaa símisi.

71Uu limemáá yisi uu rinčnč-mē sī. Unósi keikó ucō pō kō kei piyéne u kpá uu pεreε kei n cápinelē maa re: Nkó pō ne kō pεe Nasareti ukó Yeesu uyē tikilenle.

72Piyεe uu kō pikéŋe kpá uu wéeri re: Ám usoi nkó nyu.

73Liké ne rinsásε, pεreε kei n we apí nyɔsáρō apí ne u kō api u maa re: Asei kεcáá, pō pisoi pē usse le. Mεpósímé kέmee kai lē nyíselē.

74Kei ke Piyεe uu kési ηmaa uú ne ketē kρεeni uu wéeri re: Ne Uléécaa, ám usoi nkó nyu. Mεse ne mesε, icā ii kooi.

75Piyεe uu rinčō tē ke Yeesu uú pεe u m̄ ma léise re: Icā ikέ kelenε n kooi, pō kesi mētaani re áa né nyu. Kei ke Piyεe uu léepō uú ne mpóccaaí téni.

Matiyee 27

Pi ne Yeesu Pilati kέmee ha

(Mariki 15:1; Luki 23:1-2; Yohani 18:28-32)

1Kai kóso n weesi mmare mare, pεreε yε Uléécaa inyóonse n wa piwéése nnéí ne Pisufi piwéése api rinčō rise wai re piké Yeesu kpu.

2Kei kapi pεe u paasi apí ne Rōm uycɔpi Pilati lεepō.

Yutasi nkpo kecáá nsímé
(UPM 1:18-19)

3Yutasi yee Yeesu n kpísi uu piláaró anipre-i wai uu yénu re pi la piké Yeesu kpu. Ai u cój, uu ukefa-i téni uu nwóóweni mepipi aféetaani mē kpísi uú ne pélé uú ha perees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésé ne Pisuifi piwéésé pē pa.

4Uu pi maa re: Ne akópe wale. Ne usoi yee úu líka n caai yáá am pa api kópu. Pē api u pesé re: Mpókó yee mmē! Ái ne tō yē!

5Uu pesé siwóó sē kpísi uu Uléécaa keyo-i sá, uu sí uú ha umecire nýjme wai.

6Perees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésé api siwóó sē híni api re: Kai nní ménye kewóó nnya, ncée nín irósé kémee we re piké Uléécaa keyo kuwótakai kémee ke wairo.

7Api kóméine api pesé ke kpísi apí ne utúhumomé kémee kétē lolu re piké ye kei pisáne kulesi.

8Lé nnya kaí ne kei n kpíimé ne neni-mē, pi kétē kē sélei re: ménye kecaré.

9Lé ke antepu Yeremii uú pesé Yeesu kecáá m ma uu Uléécaa nsímé ritelé kémee wólu kai wa re: Pi nwóóweni mepipi aféetaani mē kpísile. Mē ke Isirayéeli pikó apí musí re pi yé ukecáá hééle.

10Apí ne utúhumomé kémee kétē lolu. Lé ke Upíima uu re kē pi símisi.

Pilati yee Yeesu nsímé píséissé
(Mariki 15:2-5; Luki 23:3-5, Yohani 18:33-38)

11Kapi uyóópi Pilati kémee ne Yeesu pitúhaane nha, uyóópi uyé uu u pise re: Póo Pisuifi uyóópii? Yeesu uu rinóó u yósu re: Mmē kaa nní ma.

12Amá ke perees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésé ne Pisuifi piwéésé apí ne nsímé u rinkpárá, úu ríka pi pesé.

13Kei ke Pilati uu pesé u pise re: Áa mmē kapi nní ne pó n kparai kóméi, néé?

14Uu kó lē n séélē úu ríka pesé. Ai pesé Pilati píri wai.

Pi túhaane aí tone re piké Yeesu kpu
(Mariki 15:6-15; Luki 23:13-25; Yohani 18:39-19:16)

15Mpá nkpo melóó anyá áye, Pilati yéé ukpaniikó uyé ke risoiwuí ari n la uké lesé akpanii kémee léselé.

16Utisi unyine kapi mpá yei n nyu ye pesé anyá kumúñé kpe-i akpanii kémee welé. Pi ye u séé re Yeesu Parapasi.

17Pilati uu pesé pisoi pesé n cápinelē pise re: Yeesu Parapasi ne Yeesu kapi n sélei re Kirisi kecōrē, úye kaní la kē akpanii kémee lesé?

18U pesé nyule ñmaa nísone re nfapole nnya kapi Yeesu uanipre-i wa.

19Pilati un kei lẽ ketúhaane ke-i we, liké ne rinsáse, uunɔsi uu pisoi tumpo re piké u maa re: Usoi nkó úu ncaai ñka wa. A unsímé kémee apónípe mahã. Ne kesine nké uyẽ nnya kəláré kópe kenyiné kémee íwe lile hái.

20Pερεε yε Uléécaa inyóɔnse n wa piwéésε ne Pisuifi piwéésε pin likumúŋε kpε-i pisoi pitálaankεε masí re piké Pilati símisi re uké Parapasi akpanii kémee lesε uu Yeesu p̄ɔ kopu.

21Uyóɔpi uu pipisε pi kpá re: Piketé kεcɔpε, úye kaní la kέ lese? Api u pεsε re Parapasi lo.

22Kέ íye Yeesu kapi n sélei re Kirisi p̄ɔ wa? Api pinnéí u pεsε re: A kunapéékɔó kεcáá u karii!

23Kei kuu kɔ pipisε pi rikpá re: Ncaai ñ-ye kuu mpíí wa? Api pεsε sicááila nákííse ñmaa re: A kunapéékɔó kεcáá u karii!

24Ke Pilati uu n yέ te m̄pá un ne n símisi, ái nkpáni líka yoriyεnε, iwoɔ in meníñε mεyá cálε, uu míni kpísi uu pisoi nnéí inipεsε-i anípε nale uu re: Ái née ncée he re piké usoi nkó yεs úu ncaai ñka n wa kpu. Nónnékó yε mm̄e!

25Pisoi pεsε n cápinelē nnéí api u pεsε re: Εεε! Tó ne sirówá tóké unkpo ncɔni n te!

26Kei ke Pilati uu pεsε akpanii kémee Parapasi pi lese, uu tíyεsε api Yeesu iséí súukεε, uu pi u pa re piké ha kunapéékɔó kεcáá karii.

Pisóóca yε Yeesu kεcáá nyánεi

(Mariki 15:16-20; Yohani 19:2-3)

27Uyóɔpi pisóóca api Yeesu kpísi apí ne kei kapi yε n túhaane lompo, pisóóca nnéí api kei u kálaapo.

28Api ilū u mahani api kukpélenku wεé u tani.

29Api pεsε sinípεleépi rikɔŋ parii api u kipisε, api kɔ kenaapi kunípε luke-luke-m̄e u múíse. Api pεsε ukεyu-i wúla api sénnyi api re: Tó pó yáasi, Pisuifi uyɔɔpi!

30Api pεsε mεta u n túkεntε. Api yε kɔ kenaapi kẽ kpísi apí ne ríyu kεcáá u pepu.

31Kapi nnyei u m masí, api kukpélenku u mahani api uilū pitane u pεsε apí ne kunapéékɔó kεcáá pikarii u tómpo.

Pi Yeesu kunapéékɔó kεcáá karii

(Mariki 15:21-32; Luki 23:26-43; Yohani 19:17-27)

32Kapi kuyu-i n léeri pin ne Yeesu pikarii tósu, apí ne Sirεení kεtε utisi unyinε sánε. Pi yε u sée re Simɔɔ. Api ñnaŋε ne Yeesu kunapéékɔó u cɔnsε.

33Api pεsε ha ne kεlō kεnyiné tulu. Pi yε kei sée re Kɔlikɔta. Liasei re: Kúyu Koŋoo kεlō.

³⁴Api píta ne pite tule-tule pinyine cóhōne api u pa re uké n ntí. Uu lélé uu yúlu re úu nírunε.

³⁵Api u kpísi apí ha kunapéékó kecáá karii, api paŋai apí ne pimēcōpēcire uilū hōnente. [...]

³⁶Api pεε kei n tū pin u m̄.

³⁷Api kεkpénkpélépi kenyine kecáá wólu l̄e nnya kapi u n kpu api kunapéékó-i uriyu kecáá karii. Pi wɔi re: Nkó yεε Yeesu, Pisuifi uyɔɔpi.

³⁸Api pεε kɔ limemáá pisoi kpááree pité pinyine kεs̄ karii, ucɔ ukulukε-lukε-m̄ ucɔ ukumii-m̄ apí ne u kɔ.

³⁹Picéetɔŋé api u lámaankεε api ríyu m pɔuli.

⁴⁰Api yε u maa re: Pɔó yε Uléécaa kεyɔ n forii aa siyáa sitaani ne pimóme kε pεε, pɔn mesei Uléécaa Kεpipi, a nkpéni ripóyu lɔ aa kunapéékó kecáá súiri!

⁴¹Pεε yε Uléécaa inyóɔnsε n wa piwéésε ne isé picélaa ne Pisuifi piwéésε pɔɔ kɔ limεcɔ kecáá u nyánei api yε ne maa re:

⁴²U picɔ yoriyentεle amá úu pεε fe uké uricuruu yoriyε! Néntε Isirayεeli Uyɔɔpi lo! Uké kɔ kunapéékó kecáá súime tɔké pεé ne kεfa u tεne.

⁴³Uléécaa kuú ne ritá uu yε ne maa re: Ne Uléécaa Kεpipi le. L̄e nnya, in tε Uléécaa yε ukεcáá kpálε, uké nkpéni u yoriyε tɔké ȳε nk̄ε!

⁴⁴Hái aí ne pisoi kpááree p̄e kεtε kapi kεs̄ n karii pεne api kɔ l̄e u lámisi.

Yeesu nkɔ

(Mariki 15:33-41; Luki 23:44-49; Yohani 19:28-30)

⁴⁵Ituŋε kεcíre kumúŋé hái ne ketúŋé mεtaani kumúŋé ke kuŋmaha aku kεtε nnéí kεcáá cɔ.

⁴⁶Kai ketúŋé mεtaani kumúŋé n tu, Yeesu uu kεcááila píima kenyine súúni re Elii, Elii lama sapatani? Lεlεe re: Unéléécaa, Unéléécaa, yo nnya kaa nε ñmεriyε?

⁴⁷Pisoi pεε kei n cápinel̄ kεcɔpε, pinyine api l̄e kom api re: Elii kuu nní sélei.

⁴⁸Mεsε ne mesε, pikecɔpε unyine uu wuru uú ha sinéé kpísi uu píta nyεpε-nyεpε pinyine fe uú ne kεnaapi kenyine kεcáá tuhu uu u pa re uké n ntí.

⁴⁹Picɔ api pεε re: Ani riyá tɔké ȳε tε Elii yé kam uu u yoriyε nεε.

⁵⁰Yeesu uu meyā pipupεi kpá uu pεε kpi.

⁵¹Likumúŋé kpε-i ke kusáŋáá kapí ne Uléécaa kεyɔ kέmεe n kénel̄ aku riceérinε meté hái kεcáá ne metene-pɔ. Kεtε akε yέŋesi, aparecaŋaa aa foresi,

⁵²akpíí meyā aa wúkulente, Uléécaa pisoi kulúi pεε n kpí api yisikεε.

53 Api akpíí kémee léenti. Ke Yeesu uu n ka uu nkpo kémee yisi, api Uléécaa kuyu lompø, pisoi meyã api pi yenu.

54 Ke Røm usóóca kpéé ne pisóóca picø pøe kei n we pin kesé Yeesu m̄é api n yé lë ke këtë ake n yénesi ne licø licø lëe n wapisi, iwame ii meyíkýiki ñmaa pi loni api re: Usoi nkó ye pøe mesei Uléécaa Kepipi le.

55 Pinósi ye pøe kulúi welø, pin këtaa-pø nyenu pin nyánei. Pimeyã pøe hái Kalilee-pø u ritikimø pin u léni.

56 Pikecøpe pinyine pøe nní Makitala kuyu ukó Maari ne Yakupu ne Yosefi uni Maari ne Sepetee piñmáne uni.

Yeesu mëkulaa

(Mariki 15:42-47; Luki 23:50-56; Yohani 19:38-42)

57 Kai nnyóó n wa, utisi mámá uyé kapi ye n sée re Yosefi un Arimatee kuyu ukó, uú hapø. Uyé ne kɔ pøe Yeesu upiretiki le.

58 Uu Pilati kémee s̄í uú ha u pise re uké Yeesu u pa. Kei ke Pilati uu ñmurei uu ncée he re piké ha Yeesu u pa.

59 Yosefi uu Yeesu kpísi uu kesáñáápi tomé këcire-i wai

60 uú ha ne nhóre falø kuu kuparepoo-i n wa kémee u finsø, uu pøe mëparø píima mënyine pímiise uu rinoncø fi, uu pøe yá uu tómpø.

61 Likumúñé kpø-i, Makitala kuyu ukó Maari ne Maari ucø uyé pøon kei rikpíí keyúrí tû.

Tikpíí piméré

62 Ke keyáa këe ye ne kewénteyaa n tise ake n tu, pøerees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse ne Pifarisi api yisi api Pilati keyø s̄í,

63 api u maa re: Urósáa, tɔ léise re ke unóóme nkó uú pøe nfáa m má, u pøé maa re u yé unkpo mëmáá keyáa táánü tuñé yisi.

64 Lë nnya, a ncée he re pisoi piké ha siyáa sitaani urikpíí ñsøne m m̄é, upipiretiki ápi kapø ne u n yáai piké lesø, piké pøé ne pisoi n kiraase re: u nkpo kémee yisile nnya. Lin lë n wa, nnóóme mm̄é né pøe caai ai nfoí feriyø.

65 Pilati uu pi pøesø re: Piméré ye mpí! Ani ne pi ha piké ha rikpíí m m̄é yare kani n la.

66 Kei kapi yisi apí ha músu, api yénu lë kapi yé pimérékei pø n wa. Api mëparø mæsø rinoncø n fílë ñsøne karii api pøe piméré tónsentø re piké m m̄é.

Matiyee 28

Yeesu ye nkpo kémee yisi

(Mariki 16:1-10; Luki 24:1-12; Yohani 20:1-10)

¹Кeyáa kεε ne kewénteyaa rintíki ketúŋé, Maari Makitala ukó ne Maari ucɔ api yisi re piké ha rikpíí rilóólú.

²Kei nní, kεtē ake yéñesi, Upíima uleecaatumε unyinε uu kεyómecaa-pɔ súiri uu mεparε mεe rikpíí rinçnɔɔ n fílε pímiisε uu rikecáá tonε.

³U pεε télule yare kεkónetéhε, uilū in wariyε pói-pói.

⁴Liiwamε píima inyinε ii piméré tini, api pεé n tεrii nfáa ní ne pári yare pi kpule.

⁵Uléécaatumε uyε̄ uu pεε pinósi pε̄ maa re: Iwamε íi kapε nɔ̄ n we. Ne yε̄ te Yeesu uyε̄ kapi kunapéékɔ́ kεcáá n karii kani wéési.

⁶Úu nté we. U nkρɔ kέmεe yisile yare kuu m̄ ma. Ani kam ani kei kapí pεε u n finsε yε̄,

⁷ani mεkεe s̄i aní ha upipiretiki símisi re u nkρɔ kέmεe yisile. U yé Kalilee-pɔ pi m m̄. Kei kani yé ha u yε̄. Mm̄ kam m má kέ nó n símisi yε mm̄.

⁸Api pεε rikpíí kεkúrí yisi, iwamε ne mpóonare píima nn pi we apí ha mεkεe nsímé mm̄ upipiretiki símisi.

⁹Liké ne rinsásε, Yeesu uú ne pinósi pε̄ sánε uu pi maa re: Ne nó yáasi. Api ukεkúrí hapɔ, api wúla api uana tini apí ne ríyu u waisε.

¹⁰Yeesu uu pεε pi maa re. Iwamε íi kapε nó n we. Ani ha pinémáreco maa re piké Kalilee ha. Kei kapi yé ha né yε̄.

Piméré ye lε kapi n yε̄ símisi

¹¹Kumúŋé kpe-i ke pinósi pε̄ api ncée n we pin tósu, rikpíí piméré pinyinε api yisi api kuyu pεle, apí ha pεpεsε ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésε lε nnéí lεe n wa kεenkeε.

¹²Pε̄ ne piwéésε apí tone api kómεinε, api siwóó píima sinyinε piméré pε̄ he

¹³api kɔ pi tálankεe re piké maa re: Tɔ kεsinε lɔpilele, upipiretiki apí weri api u yáái apí ne tómpɔ.

¹⁴Piwéésε pε̄ api kɔ pi kpá re: Uyópi píima un lε n kɔ, tó u símisi uu kóm áni yé ncóŋ nka yε̄.

¹⁵Piméré pε̄ api mεsei siwóó s̄e yósu api lε kapi pi n céesi wai. Lε nnya ke nsímé mm̄ ní we ne neni-mε nn ne Pisuifi kέmεe kóónulε̄.

Yeesu ye umecirε upipiretiki nyísε

(Mariki 16:14-18; Luki 24:36-49; Yohani 20:19-23; UPM 1:6-8)

¹⁶Yeesu pipiretiki kεfi ne usε api yisi api Kalilee-pɔ riyópe te-i ke Yeesu uú pεε m̄ maa re piké ha s̄i.

¹⁷Kapi u n yε̄, api u yáási api ukεyu-i wúla. Amá picɔ pin ne we pin céreise.

¹⁸Yeesu uú ne pi kɔ uu pi maa rε: Uléécaa yε keyómecaa-pɔ ne kεtε nté mpá yo kεcáá nnaŋε né hεlε.

¹⁹Lε nnya, ani isoipuri nnéí kέmεε ha, ani týεsε pisoi piké kεnέpιrε ritiki. Ani Sáa Uléécaa ne Kεpípí ne Nfáasɔnε rinyiri ne míni pi wolε.

²⁰Ani kɔ pi céési rε piké isé iyε nnéí kam nό n karii ritiki. Ani n nyu rε siyάa nnéí kam nόkεnέkúrí we kεtε kεkε ha ne tεnε.

Mariki

Mariki 1

Yohani Úniwolə yε Uléécaa Nsímé yóolə

(Matiyee 3:1-12; Luki 3:1-18; Yohani 1:19-28)

- 1** Nté kai wólaalə lə ke Yeesu Kirisi, Uléécaa Kepipi Nsímé Kecire nn n kóri.
- 2** Li antepu Esayi ritelé-i wólaalə te: Né unétumə kəpókpéē waisə uké ncée pó nyóonse.
- 3** Usoi rinco yε ri təe kucesi kóima-i n yóolə te: Ani Upíima ncee nyóonse, ani usiceepi tēiise.
- 4** Lə kai wa Yohani uu kucesi kóima-i pisoi míni wolə, un pi símisi re: Ani məfinə conse, ani tíyəsə kέ míni nō wolə, Uléécaa uu nónanékópe nō sárei.
- 5** Yutee kətē pikó nnéí ne Yerusaləm pikó nnéí api ukeməé n sónaapə pin piakópe yámnenə, Yohani uu Yuritee nkoi kémee míni pi wolə.
- 6** Kuyooyoo nkpií kətukanka ke Yohani uú pεs tanaalə un kəkónəpampi kəhalə-i télə. Apááni ne meté kuú pεs le
- 7** un yóolə te: Uyee nέ memáá n sónti yε nnaŋe nέ felə. Inésoi íi tu re kέ ripe kέ ukunééri nŋme fénne.
- 8** Míni ke née ne nō wólə, amá Nfáasəne ke uyəs uu yé ne nō wolə.

Yohani yε Yeesu míni wolə

(Matiyee 3:13-17; Luki 3:21-22)

- 9** Yeesu uu pεs Kalilee kuyu kunyinə kapi yε n sée re Nasareti leeri, Yohani uu Yuritee nkoi kémee míni u wolə.
- 10** Ke Yeesu uu mesə ne mesə míni-i n léemə, uu keyómə yenu kən wúkulələ, Nfáasəne nn ukəcáá súiri yare tilóolā.
- 11** Uu rinco keyóməcaa-pə komti re: Póo Kenépipi lala kecire. Ne pó wéelə.

Setani yε Yeesu peikəe

- 12** Mesə ne mesə Nfáasəne nń ne kucesi kóima-pə Yeesu sī.
- 13** Uu kei n we hái ne siyáa afəena. Kei ke Setani uu u peikəe. Icareesəe kəpáápáá kuu yε n we, piléécaatumə pin ukəcáá paílə.

Yeesu yε pikpíntoméćópii pina sée

(Matiyee 4:18-22; Luki 5:1-11)

- 14** Kapi Yohani kukpaniilee n tā memáá, Yeesu uu Kalilee sī uu Uléécaa Nsímé Kecire n yóolə
- 15** un símisi re ituŋe yε tulə, Uléécaa iyɔɔpi yε nyahaimelə, ani məfinə conse ani Nsímé Kecire ŋmurəi.

16Ke Yeesu uu Kalilee kupiyé mécáa n tíkilé, uu Simcō ne uuwā Antiree yenu pin anyej fóm pin ne ikpíntomé cópii. Pi pëe pikpíntomécópii le.

17Yeesu uu pëe pi maa re: Ani né ritiki, né tíyese ani pisoi pëe yé né rintki wéési.

18Api mëse ne mëse pianyej sá api u tiki.

19Ke Yeesu uu nsé n nójlē, uú ha Sepetee sipipi Yakupu ne uuwā Yohani yenu pin pianyej nyóonse.

20Yeesu uu mëse ne mëse pi séi, api piusaa Sepetee ne pikeikó kúninco-i tíyé api u tiki.

Unírihélaa unyine nsímé

(Luki 4:31-37)

21Yeesu ne upipirétki api Kapérinawum sī. Yeesu uu mëse ne mëse kewénteyaa kétúhé Pisuifi kuyoméyáhaalee loni uu pisoi picélaa kápáá.

22Pírí ke umecélaa ame keyáa kẽ pisoi pë nnéí pëe kutu u n cólé we, likumúhé re umecélaa ne isé picélaa mécélaa áme sá. Amá uyé ne pëe pisoi céésile ne nyóopinañe.

23Kumúhé kpë-i, usoi unyine ke aníri aa m pëkësi uu Pisuifi kuyoméyáhaalee-i lompø, uu pupei re:

24N-ye kaá ne ró wéési, Nasareti ukó Yeesu? Pø kale re pøké ró náa? Ne pò nyule re Uléécaa ye pò wéele uu iyaa yekei.

25Yeesu uu kuníri kpë sémni uu rinóo ku he re: A kei riséé, aa usoi uyé-i lelu.

26Kuníri kpë aku usoi uyé lémesiaku ukeméé lelu kun pupukëe.

27Ai pinnéí nnóo yipu apí m píséine re: Yoo nní? Icelaa fale inyine ye nyi ne innahé! Mpá aníri kuu rinóo he, áa ye ti rilóó.

28Mëse ne mëse Yeesu nsímé nn Kalilee kétë nnéí kóónú.

Yeesu yé pitóikó kulúi pçisë

(Matiyee 8:14-17; Luki 4:38-41)

29Api Pisuifi kuyoméyáhaalee-i léeri apí ne Simcō ne Antiree keyo n tósu, Yakupu ne Yohani pin tikilé.

30Api Simcō uljhóni lëepø un finu ne kupinëtoi. Ke Yeesu uu n tuipø, api unósi uyé nsímé u wai.

31Yeesu uú nyosápø, uu ukunipë tini uu u yukuse. Kupinëtoi aku mëse ne mëse tene, uu yisi uu pikëcáá paí.

32Metuñelolé-maá, pisoi apí ne pitóikó ncopuri ne pinírihélaa Yeesu lëepø.

33Kuyu pikó nnéí api kéyo kẽ tipoo yipu.

³⁴Yeesu uu pisoi meyā itói ncōpuri pōisente, uu kō aníri meyā lakase. Úu týesee aníri aké rinóč male, ke aricuruu aa u nyu nnya.

Yeesu yε Kalilee kuyu kóónúlē

³⁵Kai n weesi, Yeesu uú ne késine tɔrɔc kέyɔ lelu. Uu iyaā sī uú ha kei umecire kεyόmε n yáási.

³⁶Simcɔ nε upicɔ api pεe piwélaa u loni.

³⁷Kapi u n yέ ap̄i u maa re: Pisoi nnéí pεe pō wéési.

³⁸Amá Yeesu uu pi maa re: Tɔké kεlō fέé ha, ayu acɔ-i, li pise re kέ kō kei Nléécaasimé símisi, likumúñjé re lεlεe ne né ka.

³⁹Lē kai wa Yeesu uu Kalilee ketē nnéí kóónú un Pisuifi ayomeyáhaalee-i Nléécaasimé símisi un aníri lakase.

Yeesu yε uy᷑ unyinε pōisε

(Matiyee 8:1-4; Luki 5:12-16)

⁴⁰Uy᷑ unyinε uu Yeesu lεepɔ uu ukεyu-i wúla uú ne u téni re: Pɔn n la, pō nε wolε am funi.

⁴¹Uicɔ ii Yeesu íwε wai hái, Yeesu uu pεe kunípε saapɔ uu u ca, uu lē mémáá u maa re: Ne la re a peí.

⁴²Mεsε ne mεsε, utisi uy᷑ kεy᷑ áke tεnε uu funi.

⁴³Yeesu uu lē mémáá u cési uu u lakase

⁴⁴un u kúrúrúsεlē te: A nísɔne kutu ricɔ, kapε wa unyinε ukέ mewai mē kō. Amá a ha uyεsε yε Uléécaa inyóñsε n wa mεpóciε nyíse ukέ yέ lē kaa n we. Lē mémáá, aa inyóñsε ke Moisi isé ii m pise wai pɔkέ ne m̄pá úye nyíse re pɔ peí.

⁴⁵Amá utisi uy᷑ uu sī uu lē nnéí kai n wa m̄pá yei kέénkεsε. Lē nnya, Yeesu úu yε fe ukέ umecire riwúí-i pinyíse rikpá, amá iyaā kuú le, kei ke úka úu n we. Pisoi pin m̄pá mέye lέenti pin ukεmεsε sónaapɔ.

Mariki 2

Yeesu yε kékankáláká kεnyinε pōisε

(Matiyee 9:1-8; Luki 5:17-26)

¹Kai siyáa rinkóónú, Yeesu uu Kaperinawum-i pεeri. Pisoi api kóm te kέyɔ-i kuú we.

²Api cápinεpɔ márm, kέnacɔpε áke nkpáni ripoo ricuruu-i we. Yeesu un Nsímé Kεcire pi céési.

³Pinyinε apí ne kékankáláká u weri ke pisoi pina api n topori.

⁴Amá api pɔɔne piké Yeesu ke nyíse, ke pisoi api kulúi n tɔsí nnya. Api kulee kpε-i ke Yeesu uu n we piriyε, api kupóle kpε kumúŋε ke Yeesu uu n nyenu kékankáláká kẽ cεpisερɔ ne kεrisáŋjáápɔrε.

⁵Ke Yeesu uu pinfatεnε n yé, uu kékankáláká maa re: Kenépipi, ne apókópε pó sárεi.

⁶Isé picélaa pinyinε pεε kei n tǔ api pisifa-i túhaane re:

⁷Yo nnya ŋmaa ke usoi nkó uu nní lě símisi? Uléécaa kuu lámisi. Wóo yé mpíí fe uké akópε sárεi, Uléécaa mεmáá?

⁸Yeesu uu pinfasimé cérupo uu pi maa re: Yo nnya kani nfasimé mmú mpuri má?

⁹Ké kékankáláká m̄ maa re: Ne apókópε pó sárεi yεε pózlú néε kέ ke m̄ maa re: A yisi aa ripósáŋjáápɔrε pílesi, aa sónε yεε yé m pózlú?

¹⁰Ne la kέ nό céreisε re Usoi Kεpipi yε ketē kεcáá nnaŋε málε kεkέ ne pisoi akópε pi sárεi.

¹¹Uu pεε kékankáláká rinóɔ pimáa kpá re: Néε pó ma, a yisi aa ripósáŋjáápɔrε pílesi aá kulu.

¹²Utisi uyε uu mpá úye inipεε-i yisi uu mesε ne mesε urisáŋjáápɔrε sákaa uú kulu. Ai pisoi maamááci wai api Uléécaa ríyu waisε pin máikεe re: Ári píkai mewai mmé mεcɔ yεnaalε.

Yeesu yε Lefi sée re ukέ u ritiki

(Matiyee 9:9-13; Luki 5:27-32)

¹³Ke Yeesu uu Kalilee kupiyε ritime-m̄ m pεlε, pisoi kulúi api ukεmεé n sónaapɔ un pi céesi.

¹⁴Kuu n tósu, uu Alifee uŋmánε Lefi yεnu un lampoo kεyóɔ-i tǔ. Yeesu uu u maa re: A né ritiki. Lefi uu yisi uu u tiki.

¹⁵Ke Yeesu uu Lefi kεyɔ-i ilukε n le, u ne pilampooyɔ́ mεyā ne pikópεkɔ́ ne upipiretiki pεε kεs̄ li. Pisoi mεyā pεε yε u n tikilε.

¹⁶Ke isé picélaa pεε Pifarisi kulamaasinεlee-i n we api Yeesu n yé un ne pisoi pε mpuri ilukε le, api upipiretiki maa re: Yo nnya ke Yeesu ne pilampooyɔ́ ne pikópεkɔ́ api kεs̄ le?

¹⁷Yeesu uu pinsímé kóm uu rinóɔ pi yósu re: Ái pisoi pεε isare n láárú nnya ke upɔise uú we, amá pitóikó nnya kuú we. Ái pisoi pεε asei n t̄kilε piséi kam ka, amá pikópεkɔ́ nnya kam ka.

Yeesu yε anóɔpahaa nsímé wai

(Matiyee 9:14-17; Luki 5:33-39)

18 Keyáa kenyine ke Yohani Úniwole pipiretiki ne Pifarisi api anóo pahaalé, pisoi api peé ha Yeesu pise re: Yo nnya ke Yohani Úniwole pipiretiki ne Pifarisi api ye anóo paasi, pő pikó ápi ye peé a paasi?

19 Yeesu uu rinóo pi yósu re: Nō müssu re usoi yé pisóonue anyáa n wai upisané api peé anóo m pahaalé? Aaí, mmē nn we. Kumúnjé kpē nnéí ke unósikó uu anyáa n wai, ápi anóo paasine.

20 Amá keyáa ye wemé kapi yé unósikó pikecope n lese. Keyáa kẽ kën n tu, pi yé anóo paasi.

21 Úka úu ye kusáñjáá fale kēpampi ne kusáñjáá kpure tápisi. Li ye kukpure iñme túúnle ai kupóle pérésé.

22 Úka úu ye kō píta pelē kukónenuj kpure-i súū, lin lē n wa, píta pē ne ye anúj tikpáfúséle, ai wai píta ne lianúj ye méwoo wa. Amá kunúj fale-i kapi ye píta pelē súū.

Yeesu yee kewénteyaa ute

(Matiyee 12:1-8; Luki 6:1-5)

23 Kewénteyaa kétúnjé kenyine ke Yeesu ne upipiretiki api imúí inyiné kēcare-i sóne. Upipiretiki api peé ricéetime mepipi n kpéeni pin ne tósu.

24 Pifarisi api peé Yeesu maa re: A ripái mmē-i ke pipópirétki api n we. Yo nnya ke pipópirétki api lē ke irósé ii kewénteyaa kétúnjé n yúlu wai?

25 Yeesu uu rinóo pi yósu re: Áni lē ke Tafiti uu n wa keyáa kẽ ke nkú nn u ne upikó m pekesi píkai kéénlees?

26 U Uléécaa keyo lonle, uu akpónó kapi Uléécaa n yekei takai. Apiyataa yee ye kumúnjé kpē-i Uléécaa usina. Irósé kémee, peees ye Uléécaa inyóonse n wa ñmane pees ncée má re piké akpónó nyé takai. Mpá ne lē, Tafiti ne upikó ye a takailé.

27 Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Ái kewénteyaa nnya kapi usoi wa, amá usoi nsone nnya kapi kewénteyaa wa.

28 Lē nnya ke né Usui Kepipi am kewénteyaa ute.

Mariki 3

Utisi uyee kunípē kópe m má

(Matiyee 12:9-14; Luki 6:6-11)

1 Lē memáá, Yeesu uu kuyómeyáhaalee-i peeri. Utisi unyiné ye pees kei welé un kunípē kópe má.

2 Peees keyáa kẽ kei n we, api kutu n colé te Yeesu yé kewénteyaa kétúnjé utisi uyé peisées? Likumúnjé re kewááná kapi ye n wéesi piké ne Yeesu n tí.

3 Yeesu uu unírekórekó uyé maa re: A yisi, a nyere mpá úye uké pó yé.

⁴Yeesu uu pεε pερεε nní n nyánεi pise re: Íye kai irósé kέmee pise? Li pise re tóké lissone wa kewéntεyaa néε likópε kai pise re tóké wa má? Li pise re tóké usoi nfaa lō néε li pise re tóké u kpu? Amá ápi ηmurei piké Yeesu rinóo yosí.

⁵Yeesu uu pinnéí nyánεi, piicō ii kuwóí u wai hái. Urirocō ari caai, atu kapi m má nnya. Yeesu uu lē memáá u utisi uyē maa re: A kupónípε né rituñjámε. Kuu yé kunípε riñtuñápco, kunípε aku pélu.

⁶Pifarisi api kuyómeyáhaalee-i léeri, pi ne pεrεes Erooti kεmúñé n tíkilé api mesε ne mesε cápine piké yé te íye kapi yé wa piké ne Yeesu kpu.

Pisoi kulúi yε Yeesu-i sónaapc

⁷Lē memáá, Yeesu uu kei pi yá, u ne upipiretiki api Kalilee kupiyε ritime sī. Kalilee pikó meyā pεε pεε u tikilé.

⁸Yutee ne Yerusalém ne Itumee ne Yuritee mεtεj né Tiiri ne Sitōo sitē pikó meyā pεε pεε kɔ ukemee sónaapc. Uliwaiwai kapi n kō yεε ne pi sónaapc.

⁹Yeesu uu pεε upipiretiki maa re piké kúninɔi kunyinε u nyóñse, pisoi ápi kapε u nyikii nnya.

¹⁰Ái líka, kuu pisoi m pɔisente meyā nnya ke pitóikó tɔrcɔ api yóñepc, m̄pá úye un náási uké u rica.

¹¹Mpá kumúñé kuye-i ke aníri aa u yε, a yε u riwulale, an pupukεe re: Po Uléécaa Kεpipi le.

¹²Yeesu uu rinóo a he ne nínahe re: Áni kapε týesε unyinε uké céri re néε úye.

Yeesu yε pitumε kεfi ne pité wέε

(Matiyee 10:1-4; Luki 6:12-16)

¹³Yeesu uu lē memáá riyópε taá uu pisoi pε kuu n la séi api u tiki.

¹⁴Uu pisoi kεfi ne pité wέε. U pi wέele re u ne pε piké n we uké yε kɔ pi tū piké ne Nléécaasimé rikóñu.

¹⁵Uu kɔ nínahe pi he piké yε ne aníri lakase.

¹⁶Pisoi kεfi ne pité pε kuu n lésε pεes Simcɔ kε Yeesu uu rinyíri n he re Piyee,

¹⁷ne Sepetee sipipi Yakupu ne uuwā Yohani kε Yeesu uu rinyíri n he re Powanerékese. Tinyíri tē asei re ikónε pisenkeε.

¹⁸Ne Antiree ne Filipu ne Patelemii ne Matiyee ne Tomaa, ne Alifee kεpipi Yakupu, ne Tatee ne Simcɔ yεes pεes ukuyu pimúlē kεcáá n tɔpu,

¹⁹ne Yutasi Isikariyɔoti yεes Yeesu n tǐ uu piláarɔ anipε-i wai.

Yeesu pikó yε piwélaa u ha

²⁰Lē memáá, Yeesu uu kεyɔ-i pεeri. Pisoi api kɔ pikálaa u kpá, u ne upipiretiki ápi pεes kεyu yε piké iluke li.

21Ke Yeesu pikó api lẽ n kő, api piwélaa u sĩ piké ne u kui pin músu re li yé u m panselé.

Yeesu ye pεrεes ukεccáá nkópε n símisi rinóč pεsε
(Matiyee 12:22-32; Luki 11:14-23; 12:10)

22Uléécaa isé picélaa pεsε Yerusalém n léeri apí m máikεs re Pεlisepule kuu héesi. Api kɔ re aníri uycɔpi nnajε kuu yε ne aníri lakase.

23Yeesu uu pεsε pi séi uu kenyárū pi maa re: Íye ke Setani uu yε Setani lakase má?

24Kuyóčpiyu kuse pisoi pin n tɔpu, kuyóčpiyu kpεsε kpine.

25Lẽ cire kέyɔ kεsε pisoi pin n tɔpu, kέyɔ kεsε kpine.

26In lεs ni, Setani un ne uricuruu n tɔpu, pihócnene pin ukuyóčpiyu-i n we, unnajε hn nɔjne. Amá méwoo knn wainε.

27Úye un n la uké unájε-najε kεyɔ-i lõ uké ulikó yɔsí, u yε unájε-najε uyε ínjme paasile. Umepahaa maá kuu yé fe uu lεlεs ukεyɔ-i n we nnéí yɔsu.

28Asei kam nɔ símisi, akópε nnéí ne alé yε kusárei welε.

29Amá úye un Nfáasɔnε n lámaankεs, akópε nyε áa kusárei we, atεnεciré yε nyε. Mesérε kaa yé u m pɔriilɛ.

30Kapi Yeesu m̄ maa re u aníri héesile nnya kuu mmú pi rihaa.

Yeesu uni ne upiwā
(Matiyee 12:46-50; Luki 8:19-21)

31Yeesu uni ne upiwā api pεsε hapɔ, api ketahai nyεrε, api usoi tumpɔ re piké u séemε.

32Aí ne sá pisoi kulúi pin Yeesu kálaalɛ. Api pεsε u maa re: A nyεrε nké, upóni ne pipówā yε pɔ wéési.

33Yeesu uu rinóč pi yɔsu re: Wóo unéni? Píye pεsε pinéwā?

34Uu pεsε lẽ memáá pisoi pεsε nní u n kálaalɛ wérii uu re: Unéni ne pinéwā yε mpí.

35Úye un Uléécaa mεla n wai, uyεsε unéwā nεsε unéyéi nεsε unéni.

Mariki 4

Ulukaa kenyárū
(Matiyee 13:1-9; Luki 8:4-8)

1Ke Yeesu uu icélaa Kalilee kupiyε ritime-i n kpálɛ, pisoi kulúi api u kálisi ai tósu uu mεsε ha kúninɔi kεcáá tonε. Míni kεcáá ke kúninɔi kpεsε aki tásilɛ, pisoi pin mεritime nyεnu.

2Sinyárū kuú ne icélaa mεyā pi céesi. Uu icélaa iyε kέmεs pi maa re:

³Ani kutu ricɔ ani kóm! Utisi unyine yee ilukɛpuri pifóme leemɛ.

⁴Kuu n fóm, ilukɛpuri icɔ ii ricéetimɛ-i lólu, sinúipi asi i le.

⁵Icɔ ii kɛpare kɛcáá kei ke ntaai ín m piyɛ lólu. Ke ketɛ áke n címú nnya, ipuri iyɛ ii mɛse ne mɛse lelu.

⁶Ntuŋe nn tapu. Ke iníñí íi m papisi nnya, mɛlei ame kóosi.

⁷Icɔ ii sinípɛleépi kɛpáápáá lóipo. Sinípɛleépi sɛ̄ asi mɛlei hila, áme pɛ̄ apipi toresi.

⁸Amá ipuri icɔ ii ketɛ sɔne ne sá, ii lelu ii papisi ii kɔ̄ apipi toresi, iwéhe icɔ afɛetaani, icɔ kuwóó ne kefi, icɔ píle.

⁹Yeesu uu pi maa re: Úye un ukóme uké kő.

Yo nnya ke Yeesu uú ne sinyárū céési?

(Matiyee 13:10-17; Luki 8:9-10)

¹⁰Ke Yeesu uu lẽ memáá iyaa n léepo, pɛ̄pɛ̄s ne u n kólẽ ne upipiretiki kefi ne pité api u pise re uké sinyárū sɛ̄ asei pi símisi.

¹¹Yeesu uu rinóo pi pɛ̄s re: Nɔ̄ ne Uléécaa iyɔɔpi nsímé mɛ̄s m pékaalẽ picére masilɛ, amá picɔ ye rípá yo kómeile yare sinyárū.

¹²Pi ye n wiilenle, amá ápi kɔ̄ pɛ̄s nyáni. Pi ye kutu n colenle, amá ápi kɔ̄ pɛ̄s kómei. Lelæs re ápi ye ɣmurei piké piisoi conse, Uléécaa uké piakópe pi sárei.

Yeesu ye ulukaa kenyárū asei lesɛ uu símisi

(Matiyee 13:18-23; Luki 8:11-15)

¹³Yeesu uu pɛ̄s pi maa re: Áni kenyárū kẽ kõo? Nɔ̄nsá ke n kõ, íye kani yé pɛ̄s ne sitórcɔ̄ nsí nnéí kõ má?

¹⁴Kei ke Yeesu uu pɛ̄s kenyárū kẽ asei pi lesɛ re: Li nkpani yare nléécaasimé ke utisi uyɛ̄ uu fóm.

¹⁵Pisoi picɔ isoi ye ricéetimɛ tẽ mɛcɔ wele. Pin nléécaasimé n kõ, Setani uu mɛse ne mɛse nléécaasimé kapi pikemee n fõ kpóupɔ̄.

¹⁶Keparetɛ kɛs we yare pɛ̄pɛ̄s nléécaasimé n kõ api mɛse ne mɛse piakiŋ kémee n yósu ne mpóonare.

¹⁷Amá ápi ye tíyess nké pikemee iníñí wa. Ñn ye pikemee nánai. Ncój n-ye néé íwɛ́ in n ka nléécaasimé nnya, nfatene ní ne pi kpi mɛse ne mɛse.

¹⁸Pisoi picɔ ye we yare ketɛ kɛs sinípɛleépi m má. Pi ye nléécaasimé kónle,

¹⁹amá ketɛ kɛcáá likó nfasiimé ne lílala les ró n kíraasente ne memá ai nléécaasimé híla, ín ye pɛ̄s kerómees líka yoriye.

²⁰Pisoi picɔ pin we yare ketē sɔne. Pi ye nléécaasimé kónle api n yósu nn pikemee pelu nn linyine yoriyε. Nléécaasimé nn picɔ kémee nkáripi wai, nn picɔ kémee ne kumúŋε wai, nn picɔ kémee meyá wai.

Kéfiráa kenyárū

(Luki 8:16-18)

²¹Yeesu uu lẽ mémáá pi pise re: Unyinε yεe kífiráa riséle uu kucári ke kipi née uu ukεfine metene ke pésu má? Nénte kəlō cágá kapi ye ke ritɔsi ake pεe mپá úye n kpáiilẽ?

²²Lẽ nnéí lεe pεe m pékaalẽ ai kúyεnε wai, lẽ ke mپá úye úu pεe kúyεnε n we ai metéí kémee léeri.

²³Úye un ukóme uké kő.

²⁴Yeesu uu pimáa pi kpá re: Ani nóménécíre t̄i ne lẽ nnéí kani n kómεi. Kulū kp̄i kani ye ne m̄ musí ke Uléécaa uú ne nō músunε. Ticuruu u yé kusá nō rikpá.

²⁵Likumúŋε re uyεe m má kapi ye pípa rikpá amá úye unsá m má, mپá nkáripi n̄-ye kuu má, pi n yósunε.

Ilukεpuri yεe nε iricuruu n lε kenyárū

²⁶Yeesu uu pimáa kpá re: Uléécaa iycɔpi ye kɔ we yare usoi unyinε yεe ilukεpuri ukεcare-i n f̄o.

²⁷Lẽ mémáá, mپá un kεsinε née ketúŋε n lɔni née un n nyáni, ilukεpuri ye lεlulε in pelu úu nyu lεlεe i m peise.

²⁸Ketē ticuruu kεe ilukε peise. Kuhére kpεe ye mεfoí pi, lẽ mémáá ripipi ari tóresi, ari metórcɔ pelu.

²⁹Tin m pi, usoi uu ritéhe mólú. Kúkpaa kpεe lẽ tu.

Mpuri yuke-yuke nnyinε kenyárū

(Matiyee 13:31-32, 34; Luki 13:18-19)

³⁰Yo kari yé kɔ ne Uléécaa iycɔpi múnjeisenε? Kεnyárū kεye kari yé ne linsímé wa má?

³¹Uléécaa iycɔpi ye we yare mpuri yuke-yuke nnyinε. Kelukaa-i, mme mεe ye ketē nnéí kεcágá ipuri kεcɔpe nsínsá.

³²Amá melukaa-maá, n ye lεle nn papisi nn wai kuléé kpεe kεcare-i aco mپiyε n fe. Nkuléé ye ilése kεcire walε, sinúipi asi ikεcágá ayámé wapisi.

³³Sinyárū nsí sicɔ ke Yeesu uu ye ne mپá úye céesi. Pεpεe kutu u n cólẽ mεkomε kuu ye ripaí uú ne céesi.

³⁴Úu ye píkai símisi kúu kεnyárū n wa, amá lin u ne upipiretiki njmane rin-yá, mپá yo asei kuu ye pi lesε.

Yeesu ye meyɔ píima mεnyinε risééssε

(Matiyee 8:23-27; Luki 8:22-25)

³⁵Kejáa kẽ cire nnyóó, Yeesu uu upipirétki maa re: Töké míni kuwélé kucó-mẽ ha.

³⁶Api risoiwuí yá, upipirétki api kúninçoi kpε-i kuú pεe n tű ne n téjlé. Áninçoi acɔ an kɔ pikeyúrí we.

³⁷Kei ke meyɔ píima menyine ame pipépε kori ániwalé aa kúninçoi-i n lééripɔ míni ame pεe ku n yipu.

³⁸Kumúñé kpε-i, Yeesu un kúninçoi kémee kεpirε-pɔ we, un lɔni, tíyu tin týulaa kεcáá láalé. Upipirétki api pεe u yόñse api u maa re: Sáa, pɔ sέélenle tōké kpii?

³⁹Yeesu uu yáka-yaka uu kuyɔ cési uu míni maa re: Séé, a niñesi. Kuyɔ aku kéu ai níñesi.

⁴⁰Yeesu uu lě mémáá upipirétki pise re: Yo nnya ke iwame ii nō wa? Nōn ne nfatene máa?

⁴¹Amá ai iwame píima pi wai apí m máikeene re: Usoi úye kεcire ye nkó kaí ne kuyɔ ne míni ripéne lin u pakarelé?

Mariki 5

Yeesu ye unírihélaa pɔisε

(Matiyee 8:28-34; Luki 8:26-39)

¹Lě mémáá, api Kalilee kupiyε téj api Kerasaa kεtē loni.

²Ke Yeesu uu kúninçoi-i rincúlamε, uú ne usoi unyine yεe akpíí-mẽ n léeri sánε. Kunírilā kunyine kpεe utisi uyε m pεkesi.

³Akpíí-i kuu ye n sói. Usoi uyε úu kupahaa we. Mpá akpanii, ápi ye fe piké u paasi.

⁴Mεpehē kulúi kapi ye uana ne nweni hɔpi api uanipε ne akpanii paasi, amá u ye ipehe iyε nnéí túúnle. Úka nnañe nñ pεe tulaalé nké ne utisi uyε tī.

⁵Ketúñé ne késine kuu ye akpíí-i ne akúú kεcáá n kɔɔnii un pupukεe, un umecire itói wai ne apare.

⁶Uu Yeesu ketaa-pɔ yεnu uu pεe wurupɔ uú ha ukεyu-i wúla

⁷uu pupεi re: Uléécaa yεe mpá yo kεcáá n tű Kεpipi Yeesu, tó ne mpɔ ne n̄-ye? Ne ne pɔ ténilε, ne Uléécaa rinyiri, kapε íwε né wa.

⁸Yeesu ye kunírilā kpε tinóó he re kuké utisi uyε kémee le. Lě nnya kaku lě máikεe.

⁹Yeesu uu kɔ ku pise re: Íye kapi ye pɔ séé? Aku rinóó u yόsu re: Pi ye n̄ séé re kulúi, likumúñé re tɔ kulúi welε.

¹⁰Akú ne Yeesu téni re úu kapε a lakasε aké kuyu kεtɔ rilóó.

¹¹Kúfɔñlee píima kunyine ye pεe kei rikúuésaa-i túkurile.

12Aníri aa pεé nε Yeesu téni re: A ncée ró hε tɔké áfɔŋ nnyé lõ.

13Yeesu uu ncée hε. Aníri aa utisi uyε-i léeri aa áfɔŋ loni. Kúfɔŋlee kpεε tu yare áfɔŋ ákotokú até (2. 000). Áfɔŋ nyε nnéí aa wuru aá nε rikúú cépi aá ha nε mínimaa-i kpúupɔ.

14Pisoi pεε pεε a n séni api wuru apí ha nε nsímé kuyu nε siyupi kóónú. Pisoi api sǐ piké lεlεe n wa yε.

15Api Yeesu-i sǐ api utisi uyεε pεε aníri kulúi n héesi yεnu un tū nε ukεyu cáká-cáká un kɔ lapaalẽ nscnε, ai iwamε pi wai.

16Pẽ nnéí inipεε-i kai lẽ n wapisi api lẽ kε aníri aá nε utisi uyε-i n le kεenkeε nε lẽ kai áfɔŋ n wa.

17Api pεε Yeesu suúlusε re uké piketen-i le.

18Kε Yeesu uu kúninɔi-i n loni, utisi uyε uu u suúlusε re u yε u ritiki.

19Yeesu úu ncée u hε, amá u rinóo u hε re: A kui aa pipókó lεepɔ. Aa lẽ kε Upíma uu íwε pó n té uu pó wai pi kεenkeε.

20Utisi uu mεsei pεle uú ha nε nsímé mmε kóónú kuwélé kpε-mε kapi yε n sée re Ayu Kεfi kεtε. Pẽ nnéí pεε yε n kő, nnóo kai yε pi yi.

Yeesu yε Yairusi ukpére yukusε uu kɔ unósi unyinε pɔisε

(Matiyee 9:18-26; Luki 8:40-56)

21Lẽ mεmáá, Yeesu uú nε kúninɔi míni ritime ricɔ téj. Pisoi kulúi api kɔ kei lẽ u n kálaalẽ.

22Kei kε Pisuifi kuyomεyáhaalee uwéésε unyinε kapi yε n sée re Yairusi uu Yeesu yε uu uana metene wula.

23Uú nε Yeesu mεyánsei téni, uu re: Kεnεkpérepi yε kεkpɔ tulε, a kam, aa anípε kεkεcáá láa liké kε yoriyε ákε kapε kpu.

24Yeesu uú nε nsé u pεné. Pisoi kulúi pin u nyikii pin nε u tikilẽ.

25Kumúŋé kpε-i, unósi unyinε kε ménγε amε n fohohái iŋmε kεfī nε ité-mε un kei we.

26Pipɔise mεyā kuu rika ai u pelu, usiwóó nnéí asi kɔ itói iyε-i tεnε, úu kɔ pεε peí. Amá itói in nákííselẽ.

27Kuu nní Yeesu nsímé n kómalaalẽ, uu pεε riwúí tε-i lompɔ uu kεpirε-mε Yeesu ilū ca.

28Likumúŋé re u ukεfa-i pisímé masí re: Mpá Yeesu ilū ñmanε kam fe amí ca, nε peí.

29Kuu lẽ tińca, ménγε mεε pεε n fohohái amε mεε nε mεε nyεrε, uu pélu.

³⁰Yeesu uu cérupo re unnaŋe yε pikei yisile. Uu riwúí tε kεcōpε panse uu pise re: Wóo inélū tica?

³¹Upipiretiki api rinóo u yόsu re: Pɔ nyánile re pisoi yε pό nyíkiilē, aa kɔ pεé m písεi re wόo pό ricaa?

³²Yeesu uu uilúkε paí ukέ uyεe u rińca yε.

³³Unósi uyε uu pitérii kápáá ne iwame mεpehē. U lεlεe n wa nyule. Uu lε nnyā Yeesu ana metene wula uu asei nnéí u símisi.

³⁴Amá Yeesu pόo u maa re: Unékpére, mpófatene yε pό yóriyεlε. A n ηme ne nkíñniyε ipótó ike tεnε.

³⁵Úu kahane nkpáni nsímé n tεnε ke pisoi pεe Pisuifi kuyomεyáhaalee uwééssε uyε kεyɔ-i n léeri apí maa re: Kεpówā yε nkpɔ masile. Yo nnyā kaa nkpáni Ucelaa méwoo cýjlē?

³⁶Amá Yeesu úu nkpáni pianɔɔ nyε kutu ricɔ, uu kuyomεyáhaalee uwééssε maa re: Kεpówuu áke kape tɔ, mpókó yεe re a ne kεfa tεnε.

³⁷Lε mεmáá, úu úka ncée he re ukέ u sarū, insá Piyεe ne Yakupu ne Yakupu uwā Yohani.

³⁸Kapi kuyomεyáhaalee uwééssε uyε kεyɔ n tuipo, iwóo ke Yeesu uu kő. Pisoi yε pεe ikpɔtu wóriile pin pupukee.

³⁹Uu lompɔ uu pi maa re: Yo nnyā kani iwóo likirelē nɔn kɔ téni? Kεkpérepi kε áke kpu amá ke lɔnile.

⁴⁰Api pεe Yeesu n sénnyi. Yeesu uu pεe lε mεmáá pi leséri. U ne kewā kε usaa ne kεuni ne upipiretiki pitaani pε kuú pεe n tési api kei ke kewā kε aké n we lompɔ.

⁴¹Uu kewā kunipε tini uu ke maa re: Talita kum, li asei re kεkpérepi, a yisi, néε rinóo pό he.

⁴²Kεkpérepi akε mεsε ne mεsε yisi akε nsé kápáá. Añmē kεfi ne até kakε yε m má. Kapi mεwai mε lε n yε, ai m̄pá úye nnóo yipu.

⁴³Yeesu uu lε mεmáá pi kúrúrúse re ápi kape týyεsε unyine ukέ céri. Uu kɔ pimáa pi kpá re piké kεkpérepi kε iluke he.

Mariki 6

Nasareti pikó ápi Yeesu ne kεfa tεnε

(Matiyee 13:53-58; Luki 4:16-30)

¹Ke Yeesu uu kεlō kε-i n yisi uu kuyu kρε-i kuu iwā n li kέmεe sί, upipiretiki api u tiki.

²Ke kewénteyaa kεtúŋjέ akε n tu, uu Pisuifi kuyomεyáhaalee-i lompɔ uu pisoi n céesi. Nsímé nn nnóo pisoi píma pε nnéí pεe kutu u n cólē yipu. Apí m píseine re:

Yei kε nní yε nnéí ai mpíí u léenti má? Mewéésesohó méye mpuri kai nkó nní hε má? Íye kuú ne mewaisaŋa mmé mpuri wapisi má?

³In ne Maari kεpipi uséréε? Néntε upiwā pεε Yakupu ne Yosee ne Yuuti ne Simɔɔ? Ái upiyεi pεε nní kεrókɔpε wee? Nní nnéí ai pi tapisi ápi ne Yeesu kεfa tεne.

⁴Yeesu uu pεε rinɔɔ pi pεse re: Antepu kuyu cire-i kapi yε u lómiisε. Umpuri pikó ne upiyɔkó pεε ápi yε u waisε.

⁵Yeesu úu lẽ mεmáá fe uké mewaisaŋa piwai rikpá, insá pitóikó pinyinε kεcáá kuu anípε rintláa uu pi pɔisε.

⁶Ai Yeesu pírí wai kápi ne kεfa u n tεne.

Yeesu yε pitumε kεfi ne pité túmεi
(Matiyee 10:5-15; Luki 9:1-6)

Lẽ mεmáá, Yeesu uu ayu acc nyεε ne kei n kólẽ kέmεe s̄í uu apisoi nléécaasimé céesi.

⁷Uu pεε upipirεtiki kεfi ne pité séi uu pi tum pité pité, uu nnaŋε pi hε re piké aníri n lakase.

⁸Uu rinɔɔ pi hε re: Áni kape kunaapi mεmáá líka rimúlú yare ilukε néε kulɔɔ néε kεwóó re ncée kani ne s̄í.

⁹Amá uu re: Ani anééri metane mesε mesε tánti, amá áni kape sitúkanka sité sité tánti.

¹⁰Uu pimáa pi kpá re: Nən kέyo kέye-i n topile, ani kei n tū hái ne kumúŋé kpε-i kani kuyu kpε n yisine.

¹¹Pisoi pin yei kusánε piyɔ́ nó n yε néε kutu kápi nó ricɔ, nən n tósu, ani nónanéna nkoŋo péi. Liké pi nyísε re pi Uléécaa nsímé pipakare yε.

¹²Pipirεtiki pε api ncée pɔlɔ api pisoi nléécaasimé n símisi pin tee re piké pimefinε conse.

¹³Aníri mεyã kapi lákasε, api pitóikó mεyã kεcáá mékpɔ kɔoni itói ii tεnente.

Yohani Úniwɔle nkɔ
(Matiyee 14:1-12; Luki 9:7-9)

¹⁴Lẽ kai wa Yeesu rinyiri ari m̄pá yei k̄sónú, uyóɔpi Erooti uú ne Yeesu nné kóm. Pisoi api pεé n símaankεs re: Yohani Úniwɔle yε pikpɔkɔ kέmεe yisile, lẽ nnyá kuu nní nnaŋε má un mewaisaŋa wapisi.

¹⁵Picɔ pin máikεs re Elii lo. Picɔ pɔ te mεkεs antepuyε kεcɔpε usε unyinε lo.

¹⁶Amá kε Erooti uu lẽ n k̄d, uu re: Yohani uyε tiyu kam n týεsε api tólu yεs yisi.

¹⁷Likumúŋjé re Erooti ricuruu yee rinóč hε api Yohani paasi api kukpaniilee-i sápo. Ái líka nnya ke Erooti uu lē wa. Erooti yε pεe uumaa Filipu unɔsi Erootiyati yɔsile.

¹⁸Kai lē n wa, Yohani uu pεe u maa re ái ne risá re uké uumaa unɔsi yɔsí.

¹⁹Erootiyati uu lē nnya Yohani kεcāá kō, un unsímé kutu n cɔlē n yε u ricóŋle, m̄pá ne lē u kɔ pεe mpikomé lale.

²⁰Kε Erooti uú pεe Yohani m pakarelē un kɔ nyu re u asei tikilenle, uisoi in kɔ kεcire we nnya, Erooti úu yε pεe Yohani kεcāá kō, un unsímé kutu n cɔlē n yε u ricóŋle, m̄pá ne lē u kɔ pεe mpikomé lale.

²¹Amá kεyáa sɔne ake Erootiyati leeri. Kε Erooti uu ukemareyaa anyā n wai, uu lē nnya sóóni uu ukuyu pinaŋe-naŋe ne pisóóca piwéése ne Kalilee kεtē piso kεcire sélei.

²²Kei ke Erootiyati ukpére uu kεnyánkalε-i lompɔ uu yésu ai Erooti ne upisané nnéí larisi. Uyóɔpi Erooti uu ukpére uyē maa re: A lεlεs ripóč pó n we né we, kε pó li hε.

²³Ai wai uú ha ne wééri re: Pɔn yo né n we, né pó li hε, m̄pá in kεnεyóɔpitē kuwélē, né pó hε.

²⁴Kε ukpére uyē uu kεkálε-i n léepɔ, uú ha úni pise re: Yo kam yé pise? Uyē uu u pεsε re: A Yohani Úniwolε riyu pise.

²⁵Uu mεkεekεe uyóɔpi-m̄pεlε uu u maa re: Ne la re a nfáani Yohani Úniwolε riyu kεcáripi-i né ritɔsi.

²⁶Uyóɔpi ripɔč ari caai, amá uawééri ne pisáne isei nnya, ái kúyule we.

²⁷Uu mesε ne mesε uumérε usε yukuse re uké ne Yohani riyu u kam. Umérε uú ha uriyu tɔlu kukpaniilee-i.

²⁸Uu ríyu kεpelente kεcáá tɔsi uú ha ukpére uyē ti múísε, ukpére pɔč úni ri pa.

²⁹Kε Yohani pipiretiki api lē n kō, apí weri api u kpísi apí ha kulesi.

Yeesu yε piso ákotokú anupū (5.000) kpíniιi

(Matiyee 14:13-21; Luki 9:10-17; Yohani 6:1-14)

³⁰Yeesu pitume api Yeesu kεyúrí cápinε, api lē ne lē kapi n wapisi ne lē kapi piso n céesi u kεenkeε.

³¹Piso pεe Yeesu-i n sónaapɔ ne pεpεe ukemee n léeri yε kulúi tɔsile. U ne upipiretiki ápi yε pεe nkári kεyε yε piké ilukε li. Lē nnya ke Yeesu uu pipiretiki maa re: Tɔké iyaa le, kei ke piso ápi n we aní ha nkáripi wéntε.

³²Api kúninɔi loni piké kei ke úka úu n we ha.

³³Piso mεyā api pimetóŋjé yénu api kɔ pi ceru. Ayu nyεe ne pi n kólē nnéí piso api ntóó wai api kei kapi n s̄i pi fɔsu.

34Ke Yeesu uu kúninɔi-i n léemε, uu pisoi kulúi yenu ai íwε u wai re pi pεε we yare isee yee íi usé m má nnya. Uu mεε picélaa pi loni ai náŋai hái.

35Ke ituŋε ii n tεnε, upipiretiki apí ne u kɔ api uu maa re: Líka ái kəlō nké-i we. L̄e mεmáá, ituŋε ye kɔ tεnεle.

36A pi maa re piké ha siyupi ne ayu nyεε ne ró n kólε kέmεε liluke-luke lέéri.

37Yeesu uu rinɔɔ pi yόsu re: Ani nόrinέcúruu liluke-luke pi he. Api u pise re: Tɔ nkpéni sínle tɔkε nwóóweni mεpipi píle píle meté ne akpóná lɔ ari pi pa piké li nέε?

38Yeesu uu pi pise re: Akpóná alé kani má? Ani ha ripaí. Api píseine api limεmáá Yeesu rinɔɔ yόsu re: Akpóná anupū ne ikpíntomé ité.

39Uu pεε rinɔɔ pi he re piké mεyúi péni kεcάá awúí awúí pi tonsε

40api anái anái túnti, acɔ pisoi píle píle, acɔ kuwóó kuwóó.

41Uu akpóná anupū ne ikpíntomé ité iyε kpísi, uu kεyόmε weríí, uu iluke iyε kεcάá Uléécaa pɔɔnεsε. Uu l̄e mεmáá akpóná kpókɔrīne uu upipiretiki pa re piké pisoi hɔɔnε. Uu kɔ ikpíntomé ité iyε pinnéí hό́nε.

42Api pinnéí le api lεpu.

43Upipiretiki api akpóná ne ikpíntomé keri cápinente ai anέre kεfi ne até yipu.

44Pεε iluke iyε n li kέmεε pitisi yε lele ákotokú anupū (5. 000).

Yeesu ye míni kεcάá sόnε

(Matiyee 14:22-33; Yohani 6:15-21)

45Yeesu uu l̄e mεmáá mεsε ne mεsε upipiretiki rinɔɔ he re piké kúninɔi l̄o piké ha rikóitimes ricɔ-pɔ u m mέ, Petisayita kuyu kuwέé-mě, uyε uké pεε kumúŋé kρε-i pisoi n kúúnse.

46Kuu pisoi rin-yá, uu riyόpe taá uké kεyόmε yáási.

47Kai nnyό́ n wa, kúninɔi kun mínimaa kεcɔpε we. Yeesu pόɔn umεcire kεtē mmέ we.

48Uu yέnu re kúninɔi pitíkíí yε íwε pi wailε, likumúŋé re mě kapi n sί kε kuyɔ píma kunyine aku pépuri. Tiweeki kumúŋé, uu pikuwέlé-mě n sόnεpɔ míni kεcάá, un la uké pi rifaau.

49Kapi u n yέ un míni kεcάá sόnε, api mύsu re kέpirii-pirii kenyinε yε kε, api pipupukεe loni.

50Pinnéí pεε mεyíkýiki u yε ai pi túítúísε. Yeesu uu pεε rinɔɔ pi maa re: Iwamε íi kapε nό wa, nέ ymaa lo.

51Uu limεmáá kúninɔi-i pi lεepɔ, kuyɔ aku kέu. Ai pírí pi wai hái

52likumúŋé re piakin ntakε nnya, ápi pεε akpóná mεwaisaŋa mě kő.

Yeesu yε Kenesareti kεtε kέmεs pitóikó pɔisε
 (Matiyee 14:34-36)

53 Mεtεj-maá api Kenesareti kεtε tulu, api rikóitime pikuninɔi karii.

54 Kapi kúninɔi-i n léemε, pisoi api mεsε ne mεsε Yeesu ceru.

55 Api kεtε kε nnéi kóónú, apí yε pin n kō te u yei we, api kei nnéi ne asáŋáápɔré kέmεs pitóikó u n sónaapɔ.

56 Pi yε kέyaála-i pitóikó náŋaiselε siyupi ne ayu ne awosoo nyε-i kuu n sónε apí ne u n téni re uké týesε pitóikó piké m̄pá ukεtukanka nnɔɔ rica. U yε pε nnéi pεs u rińca pɔisentelε.

Mariki 7

Pifarisi ne pikpure inyekii kεcáá nsímé
 (Matiyee 15:1-9)

1* Pifarisi ne *isé picélaa pinyinε pεs *Yerusalεm n léeri api Yeesu kewúípi wai.

2 Api upipiretiki pinyinε yεnu pin iluke le ne anípε kpεrinkpεkɔ́, ápi pianipe nale yare kai piinyekii kέmεs m pise.

3 Ke Pifarisi ne *Pisufi picɔ nnéi api mεyánsei pikpure inyekii m múlε nnya, pinsá n̄sɔnε n nale, ápi yε li.

4 Pin kɔ kuyáa n leemε, pi yε piinyekii menale m̄ nalele api kelenε le. Pi ne pimεkpurewai mεyā yare nní piheehεere ne sicáripi ne apóri piheεre múlεnle.

5 Pifarisi ne isé picélaa api pεs u pise re: Yo nnya ke pipópirεtiki ápi pirókpure inyekii tikilε pin ne anípε kpεrinkpεkɔ́ iluke le?

6 Yeesu uu rinɔɔ pi pεs re: Asei ke *antepu *Esayi uu mεkεs-mε nόnnésímé yέmmε. Nɔ kεcáá kεcáá mewai pikó le yare ke Esayi uu n wɔi re Uléécaa yε maa re: Nnóɔ-i ɳmanε ke pisoi mpí api ríyu né waiselε, amá ápi pεs pisifa-i ne né kólε.

7 Piyyáhaa yε likpárákɔ́ le. Pi rinyale pin sisoipipi inyekii kpísi pin céesi yare inékó yε nyi.

8 Uléécaa isé kani kεpire ritɔ ani sisoipipi inyekii m múlε.

9 Uú nɔj te: Ani riŋmóópú ani Uléécaa isé kεpire tɔ aní ne nόinényékii picélaa kεyu mahani.

10 Ticuruu *Moisi yε mεkεs-mε maa re: A upósáa ne upóni ríyu waisε. Uu kɔ re úye un usáa née úni anɔɔ n wa, li pise re piké liute kpu.

11 Amá nɔ ne yε re: Usoi un usáa née úni m maa re: Lε kuú pεs n la uké ne u lε Uléécaa hεlε,

12 ni yε liute riyá uké linyinε licɔ piwai usáa née úni rikpá.

¹³Méwee mẽ yee tíyesele ani Uléécaa Nsímé cókoi ne nóninényékii isé kani n yekeilẽ. Mewai mẽ mescó kani n wapisi yé kó piyelé.

Lelées yé usoi mékpérinkpé n waisé
(Matiyee 15:10-20)

¹⁴Yeesu uu limemáá pisoí picápine kpá uu re: Ani nónnnénéí kutu né ricó ani kóm.

¹⁵Litahaikó líka ái we lée yé lin usoi kémee n lõ, ai Uléécaa inipées-i mékpérinkpé u waisé, amá lelées usoi kémee n léenti lée yé Uléécaa inipées-i mékpérinkpé u waisé. [¹⁶Úye un ukóme uké kó.]

¹⁷Ké Yeesu uu pisoí pẽ kescópe n yisi, u ne upirétki api kéyó loni api kenyárú kẽ asei u pise.

¹⁸Uu rinóo pi pese re: Né ticuruu áni kó mesohó máa? Lé nnya, áni nyu re lë nnéí lée usoi kémee n léeripó ái yé fe liké Uléécaa inipées-i mékpérinkpé u waisé?

¹⁹Likumúnjé re ái urikiŋ kémee kai léeripó, amá kuloi-i le, uu kó pese cukú. Yeesu mémada mées nyíselé te iluke nnéí yé kuluke welé.

²⁰Uu pimáa pi kpá re lelées usoi kémee n léenti lée yé mékpérinkpé u waisé.

²¹Liriyíkí re usoi këfa-i ke simúnjé kópe nfasimé ne iwásá ne piyaa ne pisoikó

²²ne ucó unosi néé ucó ula kuwáncó piwai ne mémá nnáápí ne rikpákárá ne piyaaluké ne nturi ne inípées caa-caa ne picó alé ne rikókori ne píyuwélaa ai léenti.

²³Nní nnéí, usoi këfa-i ke nní nnéí ai léenti, lelées yé kó mékpérinkpé u waisé.

Kanaa kuyu unosi unyiné nfaténe
(Matiyee 15:21-28)

²⁴Ké Yeesu uu kei n yisi, uu Tiiri kuyu kuwélé-mẽ sí. Uu kéyó kenyiné-i tone. Úu la unyiné uké u yé. Amá mpá ne lë, úu fe uké umecire pesí.

²⁵Unósi unyiné kewá kee kuníri n héesi uu kóm pin Yeesu nsímé wai. Uu pese ha Yeesu keyu-i wúla.

²⁶Unósi uyee usáne le, úu *Usuifi. Sirii këteni-i kapi u mari. U Fenisií ukó le. Uú ne Yeesu téni re uké uukpére kuníri lakase.

²⁷Yeesu uu pese u maa re: Ái nyam té piké siwá iluke kpísi piké sipçopipi risá.

²⁸Unósi uu rinóo u pese re: Mesei yé me Sáa, amá siwá sin piluke m masí, sipçopipi yee lë ke siwá asi këteni-i m póroisse hínéile asi le.

²⁹Yeesu uu pese u maa re: Tipónóo ntí nnya, a n ñme, kuníri yé upókpére kémee léepçle.

³⁰Kuu kéyó n kúi, uu kewá lesepó ken ne keriçó finu, kuníri kun tómpó.

Yeesu yé utusuí yee úu nísone n símisi pçise

³¹Yeesu uu limemáá Tiiri kétē yisi uu Sitcɔ kuyu cɔpu, uu kuwélé kpẽ kapi ye n sée re Ayu Kefi kétē-mẽ walá uu Kalilee kupiyε-mẽ pεle.

³²Api pεé ne utusuí yεε úu nsímé n fe n̄sɔnε Yeesu weri. Apí ne u téni re uké anípε ukεcáá rilaa.

³³Yeesu uú ne iyaa u lelu, uú ne pisoi ketaa wai uu usinipεpi atu-i u tampɔ uu rilémpι kεcáá mεta u tej.

³⁴Uu lẽ memáá nfáa tóri uu re: Efaata, liasei re: A tápile.

³⁵Mεsε ne mεsε uatu aa tápile, tilémpι ari fénne, uu nsímé loni n̄sɔnε.

³⁶Yeesu uu lẽ memáá rinóo pi he re ápi kapε týesε unyinε uké kő. Amá m̄pá Yeesu memale méye ke pε api nsímé piyóó ȳm̄sópúlē.

³⁷Pírí píima kai meyánsei pi wa apí m máikεe re: Lẽ nnéí kuu n wa, asaa lo, m̄pá pitusuí, u yε pi komεisεlε, uu pε alempι nyεe m pahaalē símaasε.

Mariki 8

Yeesu yε pisoi ákotokú ana (4.000) kpínii (Matiyee 15:32-39)

¹Pisoi kulúi api kɔ kumúñé kpε-i picápine kpá n̄sɔnε ápi kɔ líka má piké li. Yeesu uu upipiretiki séi uu pi maa re:

²Pisoi mpí icɔ yε íwε n̄e wele. Siyáa sitaani yε nsí kapi n̄e t̄kileá ápi kɔ líka má piké li.

³Pimεyā yε ketaa leerile. Lẽ nnya, nεn nkpéni ne nkú mmú pi m maa re piké kúi, pi yé ha nsé pɔɔnε.

⁴Kei ke upipiretiki api rinóo u yɔsí re: Yei kari yé pisoi píima mpí nnéí iluke yε kεlō kóima nké-i?

⁵Yeesu uu pi pise re: Akpónó alé kani má? Api rinóo yɔsu re: Asεei.

⁶Uu limemáá pisoi pε tinóo he re piké keteni-i tone, uu akpónó asεei nyε yɔsu, uu akεcáá Uléécaa pɔɔnεsε uu pεe a kpókɔrine uu upipiretiki a pa piké hóónente, api pisoi a hɔɔnε.

⁷Pi kɔ pεe ikpíntomé inyinε málε. Yeesu uu kɔ iyε kεcáá Uléécaa pɔɔnεsε uu re piké kɔ iyε hɔɔnε.

⁸Api le api lepu, api iluke pɔɔnε-pɔɔnε kóoi anére asεei.

⁹Pisoi pεe tu yare ákotokú ana (4. 000). Kapi m̄ masí, Yeesu uu pεe re piké kúi.

¹⁰U ne upipiretiki api mεsε ne mεsε kúninɔi loni api Talimanuta kétē sī.

Pifarisi yε Yeesu pise re uké mewaisaŋa wa (Matiyee 16:1-4)

11Pifarisi api Yeesu lεερɔ apí ne íkeñene u kápáá api pεe ripine u wai re uké nyíse re Uléécaa kémee ke unnañe nn léeri.

12Yeesu uu meyá nfáa tóóri, uu ukεfa-i maa re yo nnya ke nfáani pisoi mpí api mewaisaňa piyéne la? Asei kam nó símisi, nfáani pisoi mpí ápi mewaisaňa méka yenunε.

13Uu lε mémáá kei pi yá uu kúninɔi loni uu rikóitime ricɔ s̄i.

Pifarisi ne Erooti nkprónóto pite

(Matiyee 16:5-12)

14Upipiretiki ye pεe akprónó kecáá paleile. Kuse ñmane kapi müílε kúninɔi-i.

15Yeesu uu rinɔɔ pi he re: Ani nóménécíre t̄i nísɔne ne Pifarisi ne Erooti nkprónóto pite.

16Pipiretiki ye pimecɔpecire símisi re ápi akprónó má.

17Ke Yeesu uu lε n céri, uu pi pise re: Yo nnya kani máikee re áni akprónó má? Ái kahane nó rikpáii néé áni kahane n ceri? Nóanétu ye takasilee?

18Nɔ inípεe málε, áni kɔ pεe nyáni, nɔ atu málε áni kɔ pεe kómεi. Áni léisee?

19Kumúñé kpε-i kam akprónó n kpókɔrinε am pisoi ákotokú anupū (5. 000) hɔɔne, anére alé kani iluke tɔrɔ yípū aní ne tómpɔ? Api u maa re anére kεfi ne até.

20Yeesu uu kɔ pi pise re: Kam akprónó aseei pisoi ákotokú ana (4. 000) n kpókɔrinε ní, anére alé kani iluke tɔrɔ yi? Api re: Aseei.

21Uu pεe pi maa re: Ái kahane nó n hemnεe?

Yeesu ye Petisayita-pɔ unyíye pɔisε

22Ke Yeesu ne upipiretiki api Petisayita n tu, pisoi apí ne unyíye unyine u lεεrɔ apí ne u téni re uké u rica.

23Yeesu uu unyíye kunípε tini uu u tɔrɔi uú ne kuyu ilúké s̄i uu pεe metà inípεe-i u wai, uu anípε ukεcáá láa uu u pise re: Pɔ linyine nyánii?

24Unyíye uú weríí uu re: Ne pisoi nyánile, amá pi pεé wele yare aléé, pin sóne.

25Yeesu uu uinipεe píca kpá, ke unyíye uu n nyánsei tíkí-tíkí, uu pélu uu m̄pá yo n nyáni cáí-cáí.

26Yeesu uu pεe u maa re uké kúi, amá úu kapε kuyu lō.

Piyεe ye yámne re Yeesu ke Uléécaa uu wéε

(Matiyee 16:13-20; Luki 9:18-21)

27Yeesu ne upipiretiki api Sesaree Filipu siyupi kémee s̄i. Uu ncée kémee pi pise re: Pisoi ye máikee re néé úye?

28Pi máikee re pɔɔ Yohani yεe míni pisoi n̄ wole, picɔ re pɔɔ Elii, picɔ re pɔ antepuye kecɔpε unyine le.

²⁹Yeesu uu pi pise re: N᷑ ni? N᷑ mpíí máikee re néé wóo? Piyee uu rinóo u y᷑su re p᷑ ke Uléécaa uu mékéee-mé wéé.

³⁰Yeesu uu pi nyi re ápi kapé linka úka símisi.

Yeesu ye unkƿo ne umeyise nsímé riyóó

(Matiyee 16:21-28; Luki 9:22-27)

³¹Uu mēncire picélaa pi koru re li pise re Usoi Kepipi kéké mēyánsei íwε li. Pisuifi piwéése ne pεpεe yε Uléécaa inyóonse n wa piwéése ne isé picélaa piké ke ñmēriye. Li kɔ pise re piké ke kpu ake kɔ keyáa táánū tuñé yisi.

³²U símisile ñsɔnε kpáii. Kei ke Piyee uu iyaa u sée uu re ái l᷑ kuu yé pεe wa.

³³Yeesu uú ñmēslú uu upipiretiki paí uú ne Piyee cési re: Setani, a ne ketaa né wa, likumúñé re sipómúñé ási Uléécaa sikó, amá sisoipipi sikó yε si.

³⁴Yeesu uu pεe l᷑ mēmáá pisoi ne upipiretiki séi uu pi maa re: Uaye un n la uké né ritiki, uké umēcire pípaí riyá, uu ukunapéékoá ya uu pεe n̄ tiki.

³⁵Ái líka nnya, úye un n la uké unfaa l᷑, u n fómnile, amá úye un unfaa n fóm n̄ ne Nsímé Kecire nnya, liute yεe yé unfaa l᷑.

³⁶Usoi kulaa yε kúye in te u ketē nté mēmá nnéí yé uu pεe kpi.

³⁷Linyine yε we ke usoi uu yé n hééle uké ne unfaa n l᷑?

³⁸Úye un neni inései ne nnésimé isei n wa, piwásánkaí ne pikórekóó mpí kεcōpe, Usoi Kepipi yé kɔ uisei wa, kεn píyei m pεeri ne kεusaa mēyɔɔpi ne piléécaatumε.

Mariki 9

¹Uu pimáa pi kpá re: Asei kam nō símisi, pinyine yε nté welε pεe yé Uléécaa iyɔɔpi n yé in ne innajε weme api kelenε kpíni.

Yeesu ipiñε yε conse

(Matiyee 17:1-13; Luki 9:28-36)

²Siyáa sikpuulū mēmáá, Yeesu uu Piyee ne Yakupu ne Yohani kpísi apí ne riyópe cáká rinyine taá apí ha kei pimecire n we. Uipiñε ii conse piinipεe-i.

³Uilū ií n télu, ii wárara póí-póí, ntómé mmē n̄n nco má ketē nké ne kεnkinii.

⁴Kei ke Elii ne Moisi api pεe rikpáfúme, pi ne Yeesu pin yóí.

⁵Piyee uu pεe Yeesu maa re: Sáa, li nyamle re tóké pεe nté n we. Tó la re tóké sicáñípi sitaani karii, p᷑ ke se, Moisi ke se, Elii ke se.

⁶Piyee úu nkpáni nyu mmē kuu yé pεe m̄ male, likumúñé re iwame yε u ne Yeesu pipiretiki tɔrɔɔ wale hái.

⁷Kuhopε kunyine akú weri aku pi hila. Tinóo rinyine ari kuhopε kpe-i léeri re: Nkó yεe Kenépipi lala, ani kutu ke ricɔ.

⁸Μεσε νε μεσε api piiluké nnéí páii, amá ápi úka yé, Yeesu yee píkékúrí n we mémáá.

⁹Kapi riyópe n cépilé, Yeesu uu rinóo pi he re ápi kapé týesé unyiné uké lë kapi n yé kô hái ne keyáa kë ke Usoi Kepipi aké yé pikpokpó-i n yisi.

¹⁰Api nsímé mmé nyi, amá api pimecōpecire m píseine re yoo pikpokpó kémee meyisé?

¹¹Lë mémáá, upipiretiki api u pise re: Yo nnya ke isé picélaa api máikee re Elii yee péesine liké kelené kétë kétó tu?

¹²Uu pi pese re: Mesei ye me re Elii ye péesine kelené uké ímpá yo nyónse. Yo nnya kai mpíi wólaalé te Usoi Kepipi ye íwe lené meyáa api kipuri yulu?

¹³Amá ne la kë nò símisi re Elii ye pipéemé masile pisoí apí ne u wai lë kapi n la yare kai ukécáá n wólaamelé.

Yeesu ye kewáa kë ke kuníri aku m pækési pɔisé

(Matiyee 17:14-21; Luki 9:37-43a)

¹⁴Kapi pipiretiki törç n nyahaipo, api pisoí kulúi yenu pin kewúípi pi wailé, isé picélaa pin ne pi kejene.

¹⁵Ke pisoí api mesé ne mesé Yeesu n yé, ai pi kaikai, api pese n wúrunkéepo piké u yáási.

¹⁶Yeesu uu upipiretiki pise re: Yoo mpíi nò ne pë kejenesé?

¹⁷Utisi unyiné uu pëe riwúí te-i rinóo yóori re: Sáa, kerpómeé karí ne kénépipi ka. Kuníri kpëe ke n lõ ye nsímé ke pɔñeselenle.

¹⁸Ímpá yei kai ke yisi, ku ye kétë ke tale aké atalaá léeri, kén aní takai, ipiñé ii nánu. Amá ne pipópiréti téni re piké kuníri kpë lakasé, amá ápi fe.

¹⁹Yeesu uu rinóo pi yósu re: Nò nfaténeciré pikó mpuri mmú, ituñé ilé kam nökénémeé pitóné kpáné? Ituñé ilé kam yé lë ne nò n kahari? Ani ne kewáa né kam.

²⁰Apí ne ke u hapó. Ke kewáa aké Yeesu n yé, kuníri aku kei nní ke lémesi, aké këteni-i lólu aké m pímiise kén atalaá léeri.

²¹Yeesu uu keusaa pise re: Píyei-me kai ye nní ke wa? Uu rinóo yósu re: Há uiwáa-me le.

²²Mepéhë kulúi ke kuníri kpë aku ye nna ne míni-i ke risápo kéké ne n kpu nnya. Amá in te pó fe aa linyiné wai, a kam aa ró come. A irówe ripai.

²³Yeesu uu rinóo u pese re: In te pó fe néé? Úye un ne ukéfa Uléécaa n tene, úu líka pɔñené.

²⁴Mesé ne mesé, kewáa kë usaa u pupéi re: Né ne kéfa tene! Amá a kam a né come, nnéfaténé ín piyé.

25Ke Yeesu uu risoiwuí n yé tin u kálaari, uu kuníri semni re: Pó kuníri kpé, póo yé atusuí usoi n waise aa nsímé u pōonese, a kewá̄ ke-i le, kapé píkai kékemee puepó, née rinóo pó he.

26Akú lelu kun pupukee, kun kó kewá̄ nanaiselé. Kewá̄ aké n we yare ke kpule, pisoi meyā̄ api waise re ke kpule.

27Amá Yeesu uu kékunipé mólú uu ke yukuse, aké yisi aké nyere.

28Ke Yeesu uu lē memáá kéyo n lō, upipiretiki api pimpehencire u pise re: Yo nnya kári fe tóké kuníri nkú lákasé?

29Uu pi maa re: Keyómé mécire ke usoi uu yé yáási uú ne kuníri nkú mpuri lakase.

Yeesu ye unkpo ne umeyise nsímé kpálé

(Matiyee 17:22-23; Luki 9:43b-45)

30Api kei yisi api Kalilee kétē téj. Yeesu úu pée la piké kei kuu n we ceri.

31Likumújé re u yé pée upipiretiki céésile uu yé pi maa re: Pi Usoi Kepipi tinine api pisoi anipe-i ke wai piké ke kpu. Kémekpó-maá, ke yé keyáá táánū tujé nkpo kémee yisi.

32Amá Yeesu pipiretiki ápi meyu mě kō. Iwame íi kó ñumurei piké pise.

Wóo pipiretiki kecopé uwééssé?

(Matiyee 18:1-5; Luki 9:46-48)

33Api Kapérinawum tulu. Kapi kéyo n tu, Yeesu uu pi pise re: Yoo pée ncée kémee nō kéjenesé?

34Amá api séé keu. Ái líka nnya, pi pée ncée kémee kéjenesé re úye yee pikecōpē uwééssé?

35Yeesu uu pée tone, uu upipiretiki kefi ne pité séi uu pi maa re: Úye un n la uké ufoí, li pise re uké nónnénéí utórcóo uu nónnénéí ukeikó.

36Uu kewá̄ kenyiné kpísi uu pikecōpē nyeresé, uu ke kpísi uu pékérí uu pée pi maa re:

37Úye un siwá̄ nsí kecopé kéye kusáne n yosí n̄ nnya, tinécúruu kuu kusáne yosí, úye un kó kusáne n̄ n yosí, ái rinécúruu kuú yosí, amá uyee n̄ n tumme kuú yosí.

Úye un kerócaá n kpálé, uyé úu uróláaró

(Luki 9:49-50)

38Yohani uu u maa re: Sáa, tó unyiné yenle un aníri lakase ne ripónyíri nnajé úu kó pée ró tíkilé. Kúu ró n tíkilé nnya, arí ne u yulu.

39Amá Yeesu uu rinóo yósu re: Áni kapé ne u yé, likumújé re úka úu we yee yé rinényíri ne mewaisaŋa n wa uu kei nní cire nnékkopé símisi.

40 Úye un kerópire n we uyẽ úu uróláaro.

41 Kani n̄é Kirisi pikó nnya, úye un kɔ rinényíri nnya míni níré-niré n̄ó n h̄e, asei kam n̄ó símisi, liute úu uihéé paané.

Akópe pikaaſe kecáá nsímé

(Matiyee 18:6-9; Luki 17:1-2)

42 Amá úye un siw̄ã s̄ee ne nní k̄efá né n t̄ene k̄enyine akópe n waisé, li kut̄osi we piké rináipare mule-mule n̄j̄me wa api ripóo u lesi api mímina-i u sápo.

43 In te kupónípe kp̄ee akópe p̄ó waisé, a ku riké. Li kut̄osi we a nfáa ȳe ne kunípe keri ne kaa yé anípe k̄eté m má aá ne nna kp̄ociré kelõ loni, kei ke nna n̄n yε píkai n kpu.

44 [Kei ke apapi nyεε yε ipiŋε n li áa yε n kpí, kei ke nna n̄n yε kɔ n kpu.]

45 In te kupóna kp̄ee akópe p̄ó waisé, a ku riké, li kut̄osi we a kúna kuse m má aá ne nfáa yεnu ne kaa yé ána k̄eté m má apí ne nna kp̄ociré kelõ k̄emee p̄ó sápo, kei ke nna n̄n yε píkai n kpu.

46 [Kei ke apapi nyεε yε ipiŋε n li áa yε n kpí, kei ke nna n̄n yε kɔ n kpu.]

47 In te mεrónípees mεes akópe p̄ó waisé, a mε lese aa ketaa-p̄o fómni. Li kut̄osi we p̄oké Uléécaa iyɔɔpi k̄emee lõ ne mεnípees mεse ne kaa yé inípees ité m má apí p̄ee nna kp̄ociré kelõ k̄emee p̄ó sápo, kei ke nna n̄n yε píkai n kpu.

48 Kei ke apapi nyεε yε ipiŋε n li áa yε n kpí, kei ke nna n̄n yε kɔ n kpu.

49 Likumúŋé re: Pisoí nnéí kecáá kapi nna k̄onuné yare kapi yε nní iluke kecáá nnyási n ful ei.

50 Nnyási yε linyiné kecire le, amá mmelõ mεn n kpu, yo kapi yε ne n larukuse? Ani nnyási mεcɔ n láárú, nkíŋniŋe nké kɔ nókεnέcɔpε n we.

Mariki 10

Utisi ne unósi pitúunne kecáá icélaa

(Matiyee 19:1-12; Luki 16:18)

1 Yeesu uu ncée p̄olɔ uu Yutee k̄etē loni uu kɔ Yuritee rikoitime ricɔ kuwélé-m̄é s̄i. Pisoí kulúi api kɔ pikálaa u kpá uu kɔ p̄e picélaa loni yare kuu yε n céesi.

2 Pifarisi pinyiné apí ne u kɔ piké ne ripiné u n wa nnya, api u pise re in te ncée yε we re utisi uké uunɔsi yε.

3 Uu rinóo pi pεsε re: Íye ke Moisi uu n̄ó pise re ani wa?

4 Api rinóo yósu re: Moisi yε utisi ncée hεlε re u yé fe uu pitúunne ritelé unósi wɔlu uu pεsε u yulu.

5 Yeesu uu pεsε pi maa re: Nóanékíŋ ntakε nnya ke Moisi uu isé nnyí n̄ó w̄i.

6 Amá m̄pá yo mewai kekoraane, Uléécaa yε utisi ne unósi wale.

7Lẽ nnya ke utisi uu usáa ne úni yisine uu unósi kpísi api péne,

8u ne uyẽ api pansé ipiñe isé. Kai nní lẽ n wa, ápi nkpéni pité, amá piipiñe ye isé le.

9Lẽ nnya usoi úu kape lẽ ke Uléécaa uu rimpéne kóólene.

10Kapi kéyɔ́ n̄ ha, Yeesu pipiretiki api kɔ́ nsímé mm̄e kecáá pipise u kpá.

11Uu p̄ee pi maa re: Úye un uunɔsi n yè un uféé n kpísi, u ne unósi foí púnnelé, iwásánkaí kuu lẽ wa.

12Unósi un uula n yè un uféé n sóõ, iwásánkaí kuu lẽ wa.

Yeesu ye siwã̄ tinóo sɔnɛ ritikisɛ

(Matiyee 19:13-15; Luki 18:15-17)

13Pisoi apí ne Yeesu siwã̄ lεepɔ́ re uké si rica. Amá upipiretiki apí ne pi cési.

14Kε Yeesu uu lẽ n yéé, ái ne u risá, uu pi maa re: Ani riyá siwã̄ siké kēnémeé kam, áni kape si tápisi, likumúŋé re mpí p̄ee simecɔ́ n̄ we p̄ee yé Uléécaa iyɔɔpi kémee lõ.

15Asei kam nō símisi, úye unsá Uléécaa iyɔɔpi n ŋmurei yare ke kewã̄ ake ye n ŋmurei, úu uiyɔɔpi kémee loniné.

16Uu p̄ee lẽ mémáá si sakaa uu anípe si laa uú ne rinóo sɔnɛ si tikisɛ.

Uŋmáne mámá unyiné kecáá nsímé

(Matiyee 19:16-30; Luki 18:18-30)

17Kε Yeesu uu ncée m pólɔ́lẽ, utisi unyiné uu u tulu ne ntóó, uú ha ukεyu-i wúla uu p̄ee u pise re: Sáa sɔnɛ, íye kam wainé ké ne nfáa teneciré yé?

18Yeesu uu u maa re: Yo nnya kaa né sée re Usɔnɛ? Úka úu usɔnɛ, insá Uléécaa mēcire.

19Mpá liké íye wa, pɔ́ Uléécaa isé nyule re: Kapε usoi kpu, kapε iwásá wa, kapε yáai, kapε nnóóme itansei nyere, kapε unyiné ncaai n̄ka wa, a upósáa ne upóni ríyu waisé.

20Uu rinóo u yósu re: Sáa, hái inéwã̄-mε kam lẽ múílẽ.

21Yeesu uu u nyánei ne n̄la, uu p̄ee u maa re: Likei lisé lεe p̄o párlé, a n ŋme a lẽ nnéí kaa m má yáá, aa siwóó s̄e píwækɔ́ hárne, p̄o p̄ee mémá yé kεyómεcaa-pɔ́. Pɔ́n lẽ piwai m masí, aa p̄ee weri aa né tíki.

22Kε utisi uyẽ uu anóo nyẽ n kõ, ke ukunipe ake nní m̄ mulú nnya, ukεyu ake cöhõne uú ne mpóócaai tómpɔ́.

23Yeesu uu upipiretiki p̄ee u n kálaalẽ nyánei, uu pi maa re: Uléécaa iyɔɔpi kémee pilone ye ne pimámá páápú kpa!

24Anóo nnyé aa Yeesu pipiretiki pírí wai. Amá Yeesu uu pimáa pi kpá re: Sinépipi, a tíye Uléécaa iyɔɔpi kémee pilone ye pójlú kpa!

25Kuyooyoo kun n la kuké kehímpi kupole-i lompɔ, li yé kutɔsi m purú ne ke umámá uu yé n̄ la uké Uléécaa iyɔɔpi kémee n lompɔ.

26Ai kɔ meyánsei pírí Yeesu pipiretiki kpá, api pεé m píseine re: In lεe ni, wóo yε pεe píyulale yε?

27Yeesu uu pi nyán ei uu re: Usoi kémee, lε ái kuwai we, amá ái Uléécaa kémee. Likumúŋjé re n̄pá yo ye kuwai wele Uléécaa kémee.

28Piyee uu pεe u maa re: A ripaí kari lirókó nnéí n tíye tɔn pó tikilɛ.

29Yeesu uu rinóo yósu re: Asei kam nó símisi, úka úu we yεe yé n̄ ne Nsímé kεcire nnya, kεyɔ ne pimáa ne piwā, ne piyéi ne píni ne pisáa ne siwā ne sicare n tíye

30U yé pεe neni mewee mmé-i síyɔ ne pimáa ne piwā ne piyéi ne píni ne siwā ne sicare meprehē píle n yé. Úu yé kɔ Yeesu pitiki iwé paa. U yé kɔ aŋmē nyee n wémee kémee nfáa teneciré yé.

31Pifoí meyã yé pitórcɔ pansi, pitórcɔ meyã api pifoí.

Yeesu ye metáánū unkɔ nε umeyisε nsímé símisi

(Matiyee 20:17-19; Luki 18:31-34)

32Ncée kémee kapí pεé we pin Yerusalém-mẽ s̄i. Yeesu un pikεkpeē sónε, upipiretiki pin kewuu piralɛ, iwame in pεpεe pi n tikilɛ we. Yeesu uu kɔ upipiretiki kefi ne pité kpísi uu leles u n leerinε pi símisi

33uu re: Nō nyánii, Yerusalém kari nní símpɔ piké ha kei Usoi Kεpipi t̄i piké pεpεe yε Uléécaa inyóonse n wa piwéésε ne isé picélaa anipε-i wa, p̄ piké ne u túhaanε api yekei re piké u kpu. Pi yé pεpεe ápi Uléécaa m pakarelɛ anipε-i u wa.

34Pi yé méwoo u nyán ei api ukεcáá mεta tukε, api iséí u fopii api pεe u kopu. Amá siyáa sitaani memáá, u yé nkɔ kémee yisi.

Lε kε Yakupu nε Yohani api Yeesu m píse

(Matiyee 20:20-28)

35Sepetee sipipi kεtε, Yakupu nε Yohani apí nε Yeesu kɔ api u maa re: Sáa, tɔ la re a lε kari pó n welunε ró wa.

36Uu pi maa re: Yo kani mpíí la re kε nō wa?

37Api u maa re: Pɔn píyei ipóyɔɔpi kémee n tonε, tɔ la re a tíyesε usε uké kupólukε-lukε-mẽ n t̄u, ucɔ kupómisi-mẽ.

38Yeesu uu pi maa re: Áni nyu lε kani nní n welu. Nō fe ani ntóósi kεporipi kam n nírunε níruu? Néé nō fe ani íwε takai yare kam i n takainε?

39 Api rinóo yósu re: Tó li fe. Yeesu uu rinóo pi pese re: Mesei ye me re nō ntóósi këporipi kam n níruné n ntí, te íwé kam n takainé kani takainé.

40 Amá in kunéluke-luke néé kunémíi-më metone nkó mmú ái néé yé tíyese like ne lë. Pë nnya ke sitóné së asi n nyóónselë kuu si pané.

41 Ke Yeesu pipirëtiki këfi törçö api lë n kô, piapçö aá ne Yakupu ne Yohani caai.

42 Yeesu uu pë pi séi uu pi maa re: Nø nyule re pë kapi n kpíilë te ayu piwéésé ye pinnañe ne a wéékuselenle, pisoi kecire pin pinnañe a nyíselë.

43 Amá ái li mæcö kai nõ kémee we. Uaye un n la uké nökénécöre uwéésé, uké panse nöunékeikó.

44 Úye un kò nökénécöre ikpéé n la, uké nönnénéí ulasi.

45 Limëcö ke Usoi Kepipi áke ka re piké ke këisi, amá ke kale re këké picö këisi, aké kò këfää ne riwóme hééle meyá mëké ne píyulale n yé nnya.

Yeesu ye unyíyé kapi ye n séé re Patimee pçisë

(Matiyee 20:29-34; Luki 18:35-43)

46 Api Yeriko tuipçö. Kumúñé kpe-i ke Yeesu ne upipirëtiki ne risoiwuí api kuyu n lelu, unyíyé unyiné yëe n wélei kapi ye n séé re Patimee, Timee ujmáne un ticéetimë tû.

47 Uu kóm te Nasareti ukó Yeesu yëe tósu, uu sicááila kápáá re: Tafiti këpippi, Yeesu, a inéwe ripaí!

48 Meyá amë ne u cési re uké riséé, amá uu meyá cásé re: Tafiti këpippi, a inéwe ripaí!

49 Yeesu uu nyere uu re: Ani u séemë. Api unyíyé séipçö, pin u máikëe re: A n kahari, a yisi, u pó séile.

50 Unyíyé uu uketukanka sá uu wákasi uu Yeesu-më sî,

51 Yeesu uu u pise re: Yo kaá la kë pó wa? Unyíyé uu re: Unésáa, ne la re inénípëe iké ye yë.

52 Yeesu uu u maa re: A n ñme, mpófatene yë pó yóriyé. Mëse ne mëse inípëe ii wüküle uu Yeesu tiki.

Mariki 11

Yeesu ye Yerusalëm kuyu loni

(Matiyee 21:1-11; Luki 19:28-40; Yohani 12:12-19)

1 Kumúñé kpe-i kapi Yerusalëm n nyahaipçö pin Petifasee ne Petanii ayu keyúrí we, aléé nyë kapi ye n séé re Olifiyee rikúú kuwélé-më, Yeesu uu upipirëtiki pité tum

²un pi tee re: Ani kuyu kpεε nní nókənέyu n̄ wepɔ kέmee ha. Nɔn píyei n tuipɔ, nó keminaapipi kenyinε lεepɔ kεn toraalē. Usoi úka úu ke tonelē. Ani ke fέnnε aní ne né ke weri.

³Úye un nó m maa re: Yo nnya kani lē wai? Ani rinóɔ u yόsu re: Upíima yεε ke la. U yé mεsε ne mεsε nó riyá aní ne nté ke weri.

⁴Api s̄i api keminaapipi lεepɔ ncée-i kεn kεtahai toraalē tinoɔɔ rinyinε kεyúrī, api ke toriyε.

⁵Pεrεε kei n̄ we pinyinε api pi maa re: Yo kani kei wai? Yo nnya kani keminaapipi kε toriyε?

⁶Api rinóɔ yόsu yare ke Yeesu uú pεe m̄ ma. Api pi týε api tόsu.

⁷Apí ne keminaapipi kε Yeesu s̄i api kεkεcáá piilū laai, Yeesu uu ke tone.

⁸Pisoi mεyā api piilū tάjεntε ncée kεcáá, picɔ api apéi kapi sicarε-i n kpási tάjεntε.

⁹Pisoi pεe Yeesu kεyu n sόne ne pεrεe ukεpιre n tíkilē pin pupukεe re: Osanna! Ani Uléécaa uyεe n sόnti ne Upíima rinyiri ritaásε.

¹⁰Uléécaa uké rinóɔ sόne uyεe n sόnti uké urósáa Tafiti mεcɔ iyόɔpi n tone ritikisε, Osanna! Ani urinyiri kεyόmεcaa-pɔ ritaásε.

¹¹Yeesu uu Yerusalém kuyu tulu, uu Uléécaa kεyɔ s̄i. Ke ituŋε ii n tεnε nnya, uu mpá yo pinyánεi másu, u ne upipiretiki kεfi ne pité api Petanii tόmpɔ.

Yeesu yε kúfikiyee aňóɔ wa (Matiyee 21:18-19)

¹²Kai n weesi, Yeesu ne upipiretiki api Petanii kuyu n leeri nkú nn Yeesu wai.

¹³Uu kεtaa-pɔ kúfikiyee yεnu ne mεpεi. Uu re u yé ha apipi wέési. Amá kuu n tuipɔ, mεpεi ηmanε kuu lεepɔ, likumúŋε re ituŋε iye-i ke aléé nyε aa yε m pi íi kahanε n tu.

¹⁴Yeesu uu pεe ku maa re: Úka úu kapε píkai ripόpippi piluke rikpá. Upipiretiki api aňóɔ nyε kom.

Yeesu yε Uléécaa kεyɔ-i pikpέense lakasε (Matiyee 21:12-17; Luki 19:45-48; Yohani 2:13-22)

¹⁵Api lē mεmáá Yerusalém tulu, Yeesu uu Uléécaa kεyɔ loni. Uu pεrεe Uléécaa kεyɔ-i n yálisi ne pεrεe n lééri pilákase kápáá, uu pεrεe siwóó n cōhōne ataapili ne pilόlāyái situmpi láuli.

¹⁶Úu týεse unyinε uké ne ilū inyinε Uléécaa kεyɔ-mε titiki.

¹⁷Uu pi céesi re: Li wɔlaalē te: Pi yé kεnέyɔ sée re sitε nnéí pisoi kεyomεyáhaayɔ. Amá nɔ̄ ne ke ripόlóselε piyaluke kuhore.

18Pepees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésé ne isé picélaa api uanço nyé kom, api ncée wéési piké ne u kpu. Amá pin u wuru re uicélaa ye pëe pisoí nnéí pírí wa nnya.

19Kai nnyóó n wa, Yeesu ne upipirëtiki api kuyu lelu.

Yeesu ne kúfikiyee kóima

(Matiyee 21:20-22)

20Kai n weesi pin tósú, Yeesu pipirëtiki api kúfikiyee kpë yënu kaku n kóosi ne iníjí-po.

21Piyëe uu lëlëe n wa léisë, uu Yeesu maa re: Sáa, a ripaí, kuléé kaa anóó n wa ye kóosile.

22Yeesu uu upipirëtiki rinóó yósu re: Ani ne Uléécaa këfa ténë.

23Asei kam nó símisi: Úye un tikúú ntí m maa re: A kei yisi a ha mínimaa-i ripolé, unsá ukëfa-i n tíru, amá un n waisë re lë kuu nní m ma ye wainë, li yé mësei wa.

24Lë nnya kam nó tee re: Ani ye waisë re nò lë nnéí kani keyómeyáhaa-i n welu piyéne masile, Uléécaa yé kò nò li yeneise.

25Nòn kò píyei n nyenù nòn keyómëe n yáási, nòn ne unyinë nnyinë m má, ani u sárei, Nónsáa yëe keyómecaa-po n we uké kò ne nórinécúruu akópe nò n sárei nnya.

26[Amá nònsá ye akópe n sárei, Nónsáa yëe keyómecaa-po n we úu kò nórinécúruu akópe nò sáreine.]

Yei kë Yeesu nnañë nn léeri?

(Matiyee 21:23-27; Luki 20:1-8)

27Api kò Yerusalém pihárpë kpá, kumúñé kpë-i kë Yeesu uu Uléécaa keyo-i n kóonii, pepees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésé ne isé picélaa ne Pisuifi piwéésé api u lëerpö.

28Api u maa re: Nnañë n-ye kaá ne nní wai? Úye yëe nnañë pò he pöké ne nní n wai?

29Yeesu uu rinóó pi yósu re: Ké nsë nò pisë. Nòn tinóó né m pesë, né pëe nò símisi nnañë mmë kamí ne lë n wai.

30Uléécaa néé pisoí pëe Yohani tumme re uké pisoí míni wolë? Ani rinóó né pesë.

31Api pëe pimecöpecire n kejene re: Tòn m maa re: Uléécaa, u yé maa re: Kai pëe íye wa káni ne Yohani nsímé ñmurei?

32Tòn m maa re: Pisoí, ái yé wa. Pi pëe kuyu pikó wurule, likumúñé re pinnéí ye pëe Yohani kpíilënle yare antepu këcire.

³³Api Yeesu rinóo yóosu re: Ári nyu, Yeesu póo pi maa re: Né ám kó nò símisine nnañe mmé kamá ne lë n wai.

Mariki 12

Pikeikó pëe rikpákárá m má kenyárū

(Matiyee 21:33-46; Luki 20:9-19)

¹Yeesu uu pëe lë mémáá sinyárū pi loni, uu re: Utisi unyiné yee we, uu aléé nyé kapi ye n sée re fiinyi kecare tamési. Uu mmelé wai uú ne ke kóónú. Uu kó kecare ke-i kuhóré túni uu kétacerii móom kei kapi yé píta n cérrí. Uu kó limémáá rikúsí cágá rinyiné móom uu pëe pikeikó wéési re piké kecare ké kécáá u m paílë uké ncée ha uké kam.

²Kai aléépipi nyé kutúú n tu, uu ulási unyiné upikeikó pë kémee tumpo re piké aléépipi anyiné u yóóme.

³Api u tini api káii, api ménípe ñmane u lakasé.

⁴Uu kó ulási ucó pikemee tumpo, api uyé tíyu kécáá káii api u lámisí.

⁵Uu utume táánú tum, api uyé kopu. Uu lë mémáá pitumé meyá túmepo, api picó kaiinkées api kó picó kóni.

⁶Ucarete uyé uñmáne lala mécire kaí pëe u pccnë. Uu pëe metróo uyé tumpo un tee re: Pi yé unéñmáne wuri.

⁷Amá pikeikó pë api símaane re: Nkó yee masí usáa ikulanlú nnéí te. Ani kam tóké u kpu ari pëe uikulanlú iyé n te.

⁸Kuu n tuipó api u tini, api kópu api kecare ilúké u sá.

⁹Íye ke ucarete uu wainé? U weriné uké pikeikó pë kó uu aléé nyé picó pa.

¹⁰Áni Uléécaa Nsímé ritelé kémee kéénlé te: Tipare ke pimóme api n fóm tée panse ticíre-cire tée kenui-i n wee?

¹¹Upíima yee lë wa. Mewaisaňa kuu ró n yéneisë yé më.

¹²Pisuifi piwéésé api céru re pë ké Yeesu kenyárū aké ne máne. Api pëe lë kapi yé ne u n tí wéési, amá risoiwuí ari iwame pi wai. Api u tíyé api tósu.

Lampoo kapi yé Róm uyccópi píima n hééle

(Matiyee 22:15-22; Luki 20:20-26)

¹³Api Yeesu kémee Pifarisi pinyiné ne pëpëe Erooti këpiré n we tumpo re piké ripiné u wa apí ne uançólempi cire u tini.

¹⁴Apí weri api Yeesu pise re: Sáa, tó yé te póo asei ute áa kó úka kewuu túúni. Likumúñé re ái pisoi mewee kaá ne músu pón ne símisi. Po yé kó Uléécaa nceé pisoi céésile ne asei. Ncée yé we re tóké yé Sesaa lampoo hééle? Li pise re tóké yé hééle néé ári kapé yé hééle?

15Yeesu yee pikecáá kecáá mewai n nyu uu rinóó pi yósu re: Yo nnya kani ripine né wai? Ani ne mewóópipi menyine né kam kék me yé.

16Apí ne menyine u hapó. Yeesu uu pée pi pise re: Úye riyu ne úye rinyiri yee kewóó nké kecáá we? Api rinóó yósu re Sesaa lo.

17Uu pée pi maa re: Ani Sesaa likó Sesaa pa, ani Uléécaa likó Uléécaa pa. Urinóó meyóó ame meyá nnóó pi yipu.

Pisatusee ne nkpo kémee meyise nsímé

(Matiyee 22:23-33; Luki 20:27-40)

18Pisatusee pée n tee re pikpokpó ápi ye nkpo-i yisi, api Yeesu kémee sí api u pise re:

19Sáa, lë ke Moisi uu isé n wóí ye nní: Úye umaa un n kpu uu unósi tíye úu ne kewáá, uwáá ye unósi uyé kukúmannosi kpísi uu umáa mpuri wai.

20Pimárecó pissei pinyine pée pée we. Ufoí uu unósi kpísi uu kpi úu ne kewáá.

21Ulírú uu ukúmannosi kpísi, uu kpi úu ne kewáá. Lë mécó kai kó utáánú titiki.

22Pikesei kë, úka úu kewáá ne u mari. Pë mémáá unósi uyé póó kó kpi.

23Pikpokpó keyiseyaa ketújé, pikecōre úye yee yé unósi n te, likumújé re pikesei kapi kunósi u kpíkesi.

24Yeesu uu pi maa re: Lë nnya kani nóménécíre kíraasente: Áni Nléécaasimé asei kómei, áni kó Uléécaa nnañe nyu.

25Meseisei kë ke pisoi api pikpokpó kémee n yisine, pitisi ápi pinósi kpíkesine, pinósi póó ápi kó pila sóonkeené, amá pimefine yé n we yare piléécaatumé keyómeccaa-pó.

26Yo nnya kani tee re pikpokpó ápi yé yisi? Áni kelõ kë-i kai Moisi ritelé-i n wólaalë te Uléécaa ye kuhííhií kpree n tore kémee we un ne Moisi símisi kæenlëe? Li kei wólaalë te, Uléécaa ye Moisi maa re: Néé Apiraham Uleecaa ne Isaaki Uleecaa ne Yakupu Uleecaa.

27Uléécaa úu pikpokpó Uleecaa, amá u pinyánnyá Uleecaa le. Nónnepúnné ye piyelé.

Isé iyee Uléécaa isé kecōre icó n fe

(Matiyee 22:34-40; Luki 10:25-28)

28Uléécaa isé ucélaa unyine yee pée Pisatusee ne Yeesu ikeñene n kó, uu yénu re Yeesu ye rinóó pi yósilé nísone, uú ne u kó, uu u pise re: Isé nnéí kémee íye yee imáa?

29Yeesu uu rinóó yósu re: Isé maa ye nnyí: Isirayéeli, a kutu ricó, Upíima, Uróléécaa, Upíima ye ucíreníje le.

30 A Upíima, Upóléécaa n la ne kerpófa nnéí, ne ipósoi nnéí ne kerpómúnjé nnéí ne mpónaŋe nnéí kō.

31 Ilírū yε nnyí: A upóco n la yare kaa ripócúruu n̄ la mēcō. Isé íka fi we yεe nnyí n fe.

32 Isé ucélaa uȳ ū ū maa rε: Li nyamlε, sáa. Asei yε nyε kaá maa rε Uléécaa yε ucíreníŋe le úu kō ucō má.

33 Mpá úye uké u n la ne kεfa nnéí, ne mesoh̄o nnéí ne hn̄aŋe nnéí kō. Mpá úye uké kō uucō n la yare kuu uricuruu n̄ la. Lē ne isee kapi yε ne Uléécaa n nyóɔnsε api tóroise mukú-mukú ne inyóɔnsε icō nnéí t̄sile.

34 Ke Yeesu ū ū ȳ ū te mesoh̄o kuú ne rinóo yɔsí, ū ū maa rε: Po mepóciře hn̄sone cápinel̄. Áa ne Uléécaa kuyɔɔpiyu ketaa we. Úka úu pεe ikari piwai rikpá uké nnyiné u pise.

Uȳ ke Uléécaa ū ū wéε ne Tafiti kεcáá nsímé

(Matiyee 22:41-46; Luki 20:41-44)

35 Yeesu yε Uléécaa kεyɔ-i céésile ū ū pi pise rε: Íye ke isé picélaa api yé fe apí maa rε uȳ ū ū Tafiti kεpipi le.

36 Nfáasone yε Tafiti ricuruu maase rε: Upíima yε Unépíima maa rε: A kunéluke-luke-mẽ kεyukɔótonε-i tonε, hái ne kumúnjé kρε-i kam yé pipóláarɔ kεpónyálε-i n cō.

37 Tafiti ricuruu yε ū ū "Upíima". Íye kuu yé pεe ne Tafiti kεpipi?

Yeesu yε rε pisoi piké pimeciře ne isé picélaa t̄i

(Matiyee 23:1-36; Luki 20:45-47)

Pisoi kulúi yε pεe kutu ū ū cōlenle lin pi láárú.

38 Uicélaa kέmεe kuu pi símisi rε: Ani ne isé picélaa ne nόménécíře t̄i. Piké ne atükanka caa-caa n kɔɔnii ne pisoi piké pi n yáhaankεe ayáa kέmεe yε ū ū ripóo pi we.

39 Ayómeyáhaalee sitonε foí ne kεlukε kέmεe sitonε foí yε ū ū pilikáipi-káipi.

40 Pi yε lē ke pikúmannɔsi api m má nnéí yóɔile api yε pεe kεyóme yáási mēcáá yare pi pisoi sɔne le. Uléécaa yé ne pi túhaane ū ū íwe pi wai ái kumúnjé má.

Ukúmannɔsi ihεe

(Luki 21:1-4)

41 Yeesu ū ū lē mēmáá Uléécaa kεyɔ-i, kei kapi yε ihεe n sariipɔ kεyúrí tonε. Ū ū lē ke pisoi api siwóo n sariipɔ m paíl̄. Pimámá meyā api meyā hεkesi.

42 Ukúmannɔsi unyiné póo kō weri ū ū sitanká sité sápo.

43 Yeesu ū ū pεe upipirëtiki séi ū ū pi maa rε: Asei kam nό símisi, ukúmannɔsi wεkɔó nkó yε hεle ai mpá úye t̄su.

⁴⁴Likumúŋé re mpí nnéí, lẽ kápi ne líka n wai kapi hε, amá uyε p̄õ, ulikó kεcire, lẽ kuu m má nnéí uké ne iluke n lõ kuu hε.

Mariki 13

Yeesu re Uléécaa kεyɔ yé fori

(Matiyee 24:1-2; Luki 21:5-6)

¹Kε Yeesu uu Uléécaa kεyɔ-i n léeri, upiretiki usε uu u maa re: Sáa, a ripaí, kεyɔ kεcire ne apare sɔnε-sɔnε, néε yo?

²Yeesu uu rinóɔ u yósu re: Pɔ kεyɔ p̄íima nké nyánii? Li sónti liké wa ripare ríka ári yé ricɔ kεcáá n tɔsilẽ. Linnéí mmú ye sóntile liké fori téké-téké.

Lεlεs ε n nyísε re kεtẽ yε kεtεnε tu

(Matiyee 24:3-14; Luki 21:7-19)

³Uu Olifiyee rikúú kεcáá tone Uléécaa kεyɔ kεyu-mẽ. Piyeε ne Yakupu ne Yohani ne Antiree mεcire ne uyε pin we, api u pise re:

⁴A ró símisi kumúŋé kρε-i ke lẽ ai n̄ werinε. Yo yεε ró nyísεnε re lẽ nnéí yé tεnε?

⁵Yeesu uu pεs pi maa re: Ani nóménécíre t̄i n̄sɔnε, áni kapε t̄yε unyinε uké kuyúi n̄ tā.

⁶Pisoi mεȳá yé sónaamε usε usε ne rinényíri, m̄pá úye uu yε maa re n̄ kε Uléécaa uu wéε. Lẽ kέmεs kapi yé pisoi kulúi kuyúi tā.

⁷N̄n píyei n kō te at̄api yε nnyáã ne kεtaa-pɔ wemε, áni kapε nfasimé tónε, likumúŋé re leleεs sónti. Amá kέtɔ áke kahane n tu.

⁸Nsoipuri nnyinε yé yisi nn nsoipuri ncɔ ne tɔpu, kεyɔ̄pitē akε kεyɔ̄pitē kεcɔ ne tɔpu, kεtẽ yéé silõ silõ yeñesi, nkú yé kɔ wa. Limpõle yé n we yare kε mεmárenlõ amε yε unósi pikéh̄ n kóraane.

⁹Ani nóménécíre t̄i. Pi yé ne sitúhaane n̄ ha, apí ne sipópí n̄ káii ayómeýáhaalee-i. Pi yé n̄ nnyia kuyu piwéésε kέmεs ne pitúhaane kέmεs n̄ sónε. N̄ kɔ pikεyu-i inétansei li.

¹⁰Li pise re piké Nsímé Kεcire isoipuri nnéí riyoó kelenε.

¹¹Pin n̄ n t̄i apí ne ketúhaane n̄ s̄i, áni kapε pírí tónε kelenε ne mm̄kani yé m maa, amá ani mme mεs kumúŋé kρε-i n̄ n ka maa, likumúŋé re ái n̄o símisi, amá Nfáasɔnε yε mu.

¹²Usoi yé umáa néε uw̄á t̄i uu t̄yεsε api u kopu. Pisáa yé kɔ limεcɔ pisipipi wa. Siw̄á yé pisáa ne píni kεcáá nyεrε asi t̄yεsε api pi kóni.

¹³Tinényíri nnyia, m̄pá úye yε n̄inépuri yulunε, amá úye un tinkáhá-káhá hái ne kέtɔ-pɔ, Uléécaa yé u yoriyε.

Íwε p̄íima mεkamε

(Matiyee 24:15-28; Luki 21:20-24)

14Kumúŋé kunyiné yé kam ani ncaai píma mëe yé n cökoi yenu, kei kái ne n sá re nké n we. Úye un nsímé mmë n keẽ, uké musí uké liasei kõ. Lin lë n wa, përeß Yutee këtë kémee n we piké wuri api ayópe taá.

15Úye un kéyø ipiraa këcáá n we, úu kapé kéyø-i ricepime re uké linyiné kpísi.

16Úye un kō kecare-i n we, úu kapé këpíre pële re uké ha uketukanka kpísi.

17Íwë ke pifani ne pimárëni apí ha siyáa se-i topori.

18Ani keyóme yáási, ái kapé nnyiyé kumúŋé ka.

19Likumúŋé re siyáa sëe íwë píma sikó le. Ke Uléécaa uú ne këtë n wa, ápi íwë iyë icø yenaalë, iicø fi kō píkai léeri.

20Uléécaa unsá pëe siyáa së n hasi, úka úu yé pëe nfáa yë. Pë kuu n tési uú n te nnya kuu si hasi.

21Úye un pëe nò m maa re: Ukirisi ke Uléécaa uu n wéé yé nté néé nté-pö welé, áni kapé waisse.

22Likumúŋé re pikirisi nɔ́omé ne antepuyé nɔ́omé yé leeriné. Pi yéé mewaisaŋa ne mewai píma wapisi piké ne mپá pë kë Uléécaa uú n te pɔisë.

23Áni kapé lɔ́pile, mپá yo kam nní mëncire nò símisi.

Usoi Këpípi mëkamé

(Matiyee 24:29-31; Luki 21:25-28)

24Amá siyáa së kémee, íwë píma iyë mëmáá ke ituŋe ií sɔ́maané, iwáre ii metéí paa.

25Awárëpi aa keyómecaa-pö poroiri, lináŋe-naŋe lëe keyómecaa-pö n we ai meyá̄ yeŋesi.

26Pi yé pëe Usoi Këpípi yë kén ahope këcáá wemé ne kennaŋe ne kemeyɔɔpi.

27U yé pëe upitumé pëe këtë ne keyóme-pö n we awélé nnéí túmei api pë kuu n wéékëe këtë nké ne kékëtɔ-pö cápiné.

Kúfikiyee këcáá icélaa

(Matiyee 24:32-35; Luki 21:29-33)

28Ani kúfikiyee kenyárū icélaa kutu ricø. Ku yé kun ilésé ñmú n wairi, mëpái mën n leeri, nò yé mësé ne mësé ceri re kupii yé nyahaimelé.

29Limëcø kaí we, nɔ́n píyei likei nní mewai n yë, ani ceri re Usoi Këpípi yé nyahaimelé un tincnɔɔ ne kɔlë.

30Asei kam nò símisi: Pisoi kunai nkú áku tósuné kelené nní nnéí liké ne n kam.

31Këtë ne keyóme yé tɔ́si, amá anénɔɔ áa metóŋé má.

Uléécaa mëcire yëe këtë këteŋe ituŋe nyu

(Matiyee 24:36-44)

32 Amá in kétē metene nkó, úka úu likeyaa kē néé liituŋe iyē nyu, mپá piléécaatumé pεe keyómecaa-po n we néé Uléécaa Kepipi ricuruu. Amá Usáa mēcire yee nyu.

33 Ani nóménécíre tī, áni kape ripóo fóm, (ani yε keyómé yáási), likumúŋé re áni nyu píyei ke liituŋe ii yé kam.

34 Li yé n we yare usoi yee ncée n̄ ha uu ukεyɔ́ týe, uu upikeikó n̄naŋe hε, uu mپá úye pikεi u mūíssε, uu rinɔnɔ́ umérε rinóo he re úu kape ripóo fóm.

35 L̄ nnya, áni kape ripóo fóm, likumúŋé re áni nyu píyei ke úyɔsaa uu pεeri, nnyóó néé kεsinε pele néé mēcánkooi néé mmare.

36 Ái kape wa re u mēkáikai ka uu n̄ leeri nn̄ kémee.

37 L̄ kam nn̄ n̄ n símisi, mپá úye kam n̄ máne, áni kape ripóo fóm.

Mariki 14

Pisuifi piwéése ye kóméine re piké Yeesu tī
(Matiyee 26:1-5; Luki 22:1-2; Yohani 11:45-53)

1 Li riyálε siyáa sité Isirayεeli pikó piké ne nkpo melóó ne akpónó nyee áa pite m má anyá li. Pεreε ye Uléécaa inyóonse n wa piwéése ne isé picélaa api ncée n wéési kapi yé ne Yeesu n tī ne mεsɔhɔ piké u kpu.

2 Api símaane re: Ái kape anyá kumúŋé-i re pisoi yé yisi api pitele wai nnya.

Unósi unyinε ye Yeesu riyu kεcáá tulaali kɔɔnu
(Matiyee 26:6-13; Yohani 12:1-8)

3 Ke Yeesu uu Petanii kuyu-i uȳ Simɔ́ kεyɔ́ kémee n we un iluke le, unósi unyinε uu lompo. Unósi uȳ un kεnúmpí sɔnε kεs tulaali pape-pape yee nn̄ píima m má mūl̄. Uu kεnúmpí kē foru uu tulaali Yeesu riyu kεcáá kɔɔni.

4 Mewai m̄ áme ne picɔ risá, api pεe pimecɔpecire m máikεe re: Linsɔnε ye n̄-ye kuu nn̄ tulaali nkó n caai?

5 Tó pεe fe ari u yáí ne nn̄ píima ari siwóó s̄ píwεkɔ́ hε. Apí ne unósi uȳ wóósi.

6 Amá Yeesu uu pi maa re: Ani u riyá. Yo nnya kani u cónjε? Mewai sɔnε kuu né wa.

7 Likumúŋé re mپá píyei ke n̄ ne píwεkɔ́ aní we, n̄ fe ani lisɔnε pi wai pεé uyε-i kani n̄ la, amá n̄, ái mپá píyei kam yé ne n̄ n we.

8 L̄ ke unósi nkó uu n fenε kuu wa. Inépiŋe kuu mēcire tulaali fō piké kelenε nhóre i tā.

9 Asei kεcáá, kē n̄ símisi re mپá yei kapi kétē nn̄ kεcáá Nsímé Kεcire yóól̄, pi yéé unósi nkó mewai mmé símisi apí ne u n léisel̄.

Yutasi ye wéésilε piké Yeesu tī

(Matiyee 26:14-16; Luki 22:3-6)

10Yeesu pipiretiki kəfi ne pité kəcōpe usε kapi ye n sée re Yutasi Isikariyɔ̄ti uú ha pεpεs ye Uléécaa inyɔ̄nsε n wa piwéésε lεepɔ̄ re uké Yeesu t̄i uké pi rimúísε.

11Nkíŋniŋe kapí ne kutu u ricɔ̄ api rinóɔ̄ yekei re pi yé siwóó u hε. Yutasi uu icée sɔ̄ne wéési uké ne Yeesu pianipε-i n wa.

Yeesu ne upipiretiki yε nkɔ̄ mεlóó anyā ilukε le

(Matiyee 26:17-25; Luki 22:7-14; 21-33; Yohani 13:21-30)

12Kenyáyaa foí kē kapi ye akpónó nyεs áa pite m má n li, kεyáá kē kapi ye kɔ̄ nkɔ̄ mεlóó anyā isan n kō, Yeesu pipiretiki api u pise re: Yei kaá la t̄oké ha anyā ilukε pó wa?

13Uu upipiretiki pité tum uu pi maa re: Ani kuyu-i ha, utisi unyinε yεs kεcórípi ne míni n topori yé ne nō risáne, ani u ritiki.

14Un yei n lō ani úyote maa re: Urósáa ye pise re yei ye kulee kpε-i kε u ne upipiretiki api nkɔ̄ mεlóó anyā ilukε n lenε?

15U yé kεyɔ̄ kεcáá kulee maa kunyinε kapi n̄sɔ̄ne n nyɔ̄nsε nō nyíse. Ilū kapi ye ne anyā n li nnéí ye kukεmεé welε. Kei kani yé anyā ilukε wa.

16Yeesu pipiretiki api t̄osu api kuyu tulu, api mpá yo lεepɔ̄ yare kε Yeesu uú pεs pi m̄ ma, api nkɔ̄ mεlóó anyā ilukε wai.

17Kai nnyóó n wa, Yeesu ne upipiretiki kəfi ne pité apí weri.

18Kumúŋé kpε-i kapi ilukε n le, Yeesu uú maa re: Asei kam nō s̄imisi, nōkεnεcōpe unyinε yεs ne ilukε né n le yé né yáá.

19Piapɔ̄ aa caai api pεs usε usε u m p̄isei re: Yare n̄é néé?

20Uu rinóɔ̄ pi ȳsu re: Nō kəfi ne pité p̄ε usε lo, t̄o ne uȳe t̄ɔ̄ ricáripi rise-i n le.

21Usoi Kεpipi ye t̄osulε yare l̄e kai kεkεcáá n wólaamεl̄. Amá usoi nkó yεs yé Usoi Kεpipi n yáá, íwε kε liute uu topori. Li kutɔ̄si we ápi kapε pεs liute m mari.

Yeesu nkɔ̄ ne umεyisε piléisε inyεkii

(Matiyee 26:26-30; Luki 22:14-20; K̄rənti Foí, 11:23-25)

22Kapi n le, Yeesu uu kukpónó kpísi, uu kukecáá Uléécaa p̄ɔ̄nεsε uu limεmáá ku kpɔ̄kɔ̄ri uu pi ku pa uu re: Ani yɔ̄sí, inépiŋe ye nnyí.

23Uu l̄e mεmáá kεpóripi kpísi uu kεkεcáá Uléécaa p̄ɔ̄nεsε. Uu pi ke pa api pinnéí níru.

24Uu pi maa re: Mεnénγe ye mmé, ménγe mεmεs p̄isoī mεyā nnyā kɔ̄nu, Uléécaa uú ne pi séi re u ne p̄ε piké kómεinε.

25Asei kam nō s̄imisi, ám p̄íkai aléépippi pita mpí piníré kpánε hái ne kεyáá kē kam yé pifálε n̄ ntí Uléécaa iyɔ̄cipi kémεs.

26Kuu lẽ pisímé pi m̄ masí, api p̄ee ipakare siyomé n yom pin pakarente api wai api Olifiyee rikúú s̄í.

Yeesu yε símisi re Piyεε yέ kési re úu u nyu
(Matiyee 26:31-35; Luki 22:31-34; Yohani 13:36-38)

27Yeesu uu pi maa re: Nó nónnénéí kεpire né rit̄o, likumúñé re li Nléécaasimé ritelé-i wólaalé te: Né uséesé kpu, isáñ p̄ó kpíí.

28Amá n̄en píyei nk̄o kémee piyis̄ m masí, né ha Kalilee kεt̄e-p̄o n̄o m m̄é.

29Piyεε uu u maa re: Mpá pinnéí pin kεpire p̄o rint̄o, ái ne n̄é.

30Yeesu uu u maa re: Asei kam p̄o símisi, n̄eni k̄esine nk̄e cir̄e icā ik̄e kelen̄ meté n kooi, p̄o kési nnóo m̄etaani re áa né nyu.

31Amá Piyεε uú n kεjaalé te: Mpá lin nk̄o yε mu, t̄o ne mp̄ó t̄oké k̄esé kpu, ám kujmeriyē p̄o we. Pinnéí api k̄o nse mm̄e m máikee.

Yeesu yε K̄etisemanee-p̄o k̄eyóm̄e yáási
(Matiyee 26:36-46; Luki 22:39-46)

32Yeesu ne upipiretiki api l̄e m̄emáá kel̄o kenyine kapi yε n s̄ee re K̄etisemanee s̄í. Uu upipiretiki maa re: Ani nt̄e n t̄ū, néeké ha k̄eyóm̄e n yáhaap̄o.

33Uú ne Piyεε ne Yakupu ne Yohani p̄éne. Kei ke iwam̄e ne mp̄ócaai yíkíyiki nn u t̄ī.

34Uu pi maa re: Tinép̄o yε caailenle hái lin ne nk̄o m̄enyín̄e we. Ani nt̄e tone áni kap̄e l̄opile.

35Uu l̄e m̄emáá k̄eyu-m̄e nyosóp̄o nk̄ripi, uu wúla uu Uléécaa yáási re lin íye n we, a tíyes̄e mp̄oile ituñ̄e iȳe íi kap̄e ka.

36Uu k̄eyóm̄e yáási re: Unésáa, p̄o fe aa mp̄á yo wai, a ne ntóósi kεporipi nk̄e k̄etaa né wa. Mpá ne l̄e, kap̄e m̄enép̄oila wa, amá a m̄epókó wa.

37Uu l̄e m̄emáá upipiretiki-m̄e p̄ele, uu pi l̄eep̄o pin l̄oni. Uu Piyεε maa re: Sim̄o, p̄o l̄onilee? Áa nk̄áni fe p̄oké n nyáni k̄enampi k̄esee?

38Ani n t̄ū n̄on nyáni n̄on k̄eyóm̄e yáási, áni kap̄e ne pipeik̄e kémee n̄ loó nnya. Li k̄esoipipi rip̄o we re k̄eké yε lis̄one wa, amá ke p̄ee rinárei mál̄e.

39Uú ne k̄etaa piwai pi kpá, uú ha k̄eyóm̄e yáási, uu umewel̄e foí m̄e m̄ec̄o welu.

40Uu p̄eeri uu k̄o pi l̄eeri pin l̄oni, likumúñé re piinip̄e yε mul̄esile. Ápi ceri mm̄e kapi yé rinóo u n ȳosí.

41Uu metáán̄ p̄eeri uu pi maa re: Nénte n̄o nk̄péni l̄onile n̄on wéntelé? Li l̄e tule, ituñ̄e yε tul̄e, l̄e nní, pi Us̄oi K̄epipi pikórek̄o anip̄e-i wal̄e.

42Ani yisi t̄oké t̄osí, uȳee né n yáin̄e yε nyahaimel̄e.

Yeesu metine
(Matiyee 26:47-56; Luki 22:47-53; Yohani 18:3-12)

43Yeesu úu kahane nsímé n tene ke upipiretiki kefi ne pité pē use kapi ye n sée re Yutasi ne risoiwuí api mese ne mese rikpáfumé, pin atéhe ne apúnípi muléilé. Péreε yε Uléécaa inyóonse n wa piwéésε ne isé picélaa ne Pisuifi piwéésε yεε pi tumpo.

44Yutasi yεε pεε pianipε-i Yeesu n wainε, ye pεε risoiwuí mesohc mē kuú ne u n tininé céesile. U pεε pi céesi re: Nen ha úye rimpira am u yáasi, uyεε lo, ani u tī, ani u mólú n̄sone aní ne tōsu.

45Kuu n tuipø uú ne mese ne mese Yeesu kɔ, uu re: Sáa! Uu pεε u pira uu u yáasi.

46Pisoi pē api Yeesu kεcáá kunípε wai api u tini.

47Kei ke Yeesu upiretiki use uu risaapø uu uritéhe kpeéu, uu Uléécaa usina ukεikó kutu sem̄.

48Yeesu uu rinóo yósu uu pi maa re: Yo nnya kani pitíne né ka ne atéhe ne apúnípi yare usoi kpááree?

49Mpá kεyáa kεye kam ye nókenécpε n we, nen Uléécaa kεyɔ-i céesi, áni né tī. Amá l̄kai Nléécaasimé ritelé-i n wólaamelé liké ne n wa nnya kai l̄kai wai.

50Yeesu pipiretiki nnéí api u ḷmεriyε api wuru.

51Uñmánε unyinε yεè pεε Yeesu n tikilenle un kusáñjáá ḷmanε yariilé. Api re piké u tī,

52uu kusáñjáá tɔpíri uu meñmanε wuru.

Pi ne Yeesu kεtúhaane píima-i ha

(Matiyee 26:57-68; Luki 22:54-55, 63-71; Yohani 18:13-14, 19-24)

53Apí ne Yeesu Uléécaa usina kέmεs s̄í. Kei ke pεreε yε Uléécaa inyóonse n wa piwéésε ne Pisuifi piwéésε ne isé picélaa api pinnéí cápinelé.

54Piyεε uu ketaa-pø Yeesu n tikilé hái ne Uléécaa usina kεyɔcpε-pø. U ne pimérε api kei kesé n tū un nna wéni.

55Pεreε yε Uléécaa inyóonse n wa piwéésε ne pitúhaane píima nnéí api pisoi wéesi pεε yé Yeesu ne nsímé rinkpárá. Pitúhaane pē ápi nkópε nka yε kapi yé ne u n kpu.

56Likumúñé re meyá mεe ne nsímé u kparai, amá mmē kapi n símisi n̄n ncée nse ritiki.

57Picø api ye yisi apí ne u wááná re:

58Tø kō un tee re: Né né Uléécaa kεyɔ nké ke usoi kunipε aku n wa fori, am siyáa sitaani kεcɔpε kεféé mɔm ke usoi kunipε áku yé n wa.

59Mpá ne kei ricuruu, pinsímé n̄n ncée nse ritiki.

60 Uléécaa usina uu icápiné iyé kescópe yisi uu Yeesu pise re: Áa rinóo ríka yósunee? Mpókópe n-ye ke pisoi mpí api nní símisi?

61 Yeesu uu séé, úu rinóo ríka yosí. Uléécaa usina uu pipise u kpá re: Póo uyé ke Uléécaa uu n wéé? Uléécaa yee ipakare n te Kepipii?

62 Yeesu uu rinóo yósu re: Néé lo. Nó Usoi Kepipi yé kén Uléécaa, nnahe nnéí ute kuluké-luké-mé kékukóótoné-i tú. Nó kó kékumécaaa-pó ahope kémee u yé un ne wemé.

63 Kei ke Uléécaa usina uu pée uricuruu ilú kuu n tanaalé céérii ai nyisé re li u tóosile hái uu re: Píseérakóó píye picó kari nkpeni wéési?

64 Nō konle kuu Uléécaa kécáá anóo kópe n símisi. Íye kani músu? Pinnéí apí maa re li ne sá re piké u kpu.

65 Picó api ukécáá meta pitükente loni, api ukeyu paasi api akpini pinéi u kápáá pin u tee re: A uyee lé pó n wai ñmchinu! Piméré api u tini apí ne sipese u tépei.

Piyee yé kesi re úu Yeesu nyu

(Matiyee 26:69-75; Luki 22:56-62; Yohani 18:15-18, 25-27)

66 Kumúñé kpe-i ke Piyee uu metene ripoo-i n we, unósi unyiné yee Uléécaa usina n kesi uú weri.

67 Uu Piyee yenu un nna wéni, uu ukeyu-i nyánei uu u maa re: Pó ne kó pée Nasareti ukó Yeesu uyé tikilenle.

68 Uu késu re: Ám nyu, ám mmé kaa n la pöké símisi kómeli. Uu pée kei yisi uu kupookpanjá-i sí.

69 Unósi uyé uu piyéne u kpá uu péekei n we maa re: U pisoi pë use le.

70 Piyee uu kó pikéne kpá. Kai nkáripi rinkpásé, pérées kei n we api pimáa u kpá re: Messei yé me, pó pisoi pë use le. Likumúñé re pó Kalilee ukó le.

71 Uu késu ñmaa uú ne keté kpeeni uu wééri re: Ne Uléécaa, ám usoi nkó nyu.

72 Icá ii mesé ne mesé melíru kooi, Piyee uu léise re Yeesu yé u maa re: Icá iké kelené meté n kooi, pó kesi metaani re áa né nyu. Kei kuu pée mesé ne mesé itu ripe.

Mariki 15

Pi ne Yeesu Pilati kémee ha

(Matiyee 27:1-2, 11-14; Luki 23:1-5; Yohani 18:28-38)

1 Piwéése nnéí api mmare mare cápiné: pérées yé Uléécaa inyóónsé n wa piwéése ne Pisuifi piwéése ne isé picélaa ne pitúhaané píima nnéí. Kei kapi pée Yeesu paasi apí ne u tósu api Pilati anipe-i u wai.

2 Pilati uu u pise re: Póo Pisuifi uyéppii? Yeesu uu rinóo u yósu re: Mmé kaa nní ma.

³Pepees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse apí ne nsímé meyā u kparai.

⁴Pilati uu kɔ pipise u kpá re: Áa rinóo yósunee? A ripaí mmē ne mmē kapi kεpócaá n símisi.

⁵Yeesu úu rinóo ríka piyóó rikpá. Ai Pilati pírí wai.

Pi túhaané aí tone re piké Yeesu kpu

(Matiyee 27:1-2, 11-14; Luki 23:1-5; Yohani 18:28-38)

⁶Mpá nkɔ melóó anyā áye, Pilati yeε pεε ukpaniikó uyē kε pisoí api n wéε akpanii tɔle.

⁷Utisi unyine kapi ye n sée re Parapasi ye kukpaniilee-i wele ne pinyine pεε ápi pεε uyóopi kecáá n kpálē. Pitele pinyine-i kapi pεε usoi kpu.

⁸Tisoiwuí ari Pilati-mē tómpɔ, api lē kuu ye mpá anyā áye pi n wa pise.

⁹Pilati uu pi pise re: Nó la kέ Pisuifi uyóopi akpanii nō tɔc?

¹⁰Likumúŋé re Pilati ye ceri re nfapɔle nnyá kε pepees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse api uanipε-i Yeesu wa.

¹¹Amá pepees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse api pisoí Pilati-i teriipo piké u ricónj uké ne Parapasi akpanii tɔ.

¹²Pilati uu pipise pi kpá re: Íye kani mpíí la ŋmaa kέ uyē kani nní n sélei re Pisuifi uyóopi wa?

¹³Api pipupεi kpá re: A kunapéékɔó kecáá u karii.

¹⁴Pilati uu pi maa re: Ncaai n̄-ye kuu mpíí wa? Api meyā pipupεi kpá re: A kunapéékɔó kecáá u karii.

¹⁵Pilati uu risoiwuí mεpɔcla tiki uu Parapasi akpanii tɔlu. Kapi Yeesu ne iséí pikáii m̄ masí, api pisoí anipε-i u wai re piké ha kunapéékɔó kecáá u karii.

Pisóóca ye Yeesu kecáá nyánei

(Matiyee 27:27-31; Yohani 19:2-3)

¹⁶Pisóóca apí ne kέyɔcɔre, kei kapi ye n túhaané u sī api pisóóca tɔrɔɔ nnéí séi.

¹⁷Api kuyóɔpikpεlenku weé u taní api sinípεleépi ne riyóɔpikɔŋ parii api u kipisε.

¹⁸Api pεε lē mεmáá u yáhaankεe re: Tɔ pó yáasi, Pisuifi uyóopi.

¹⁹Api ríyu kecáá ne kenaapi u pepu api mεta ukεcáá tukε, api ukεyu-i n̄sɔnε wula api u yáási.

²⁰Kapi kecáá pinyánei u m̄ masí, api kuyóɔpikpεlenku weé kpε u lapile api uilū pitane u pεε apí ne kunapéékɔó kecáá pikarii u tómpɔ.

Pi Yeesu kunapéékɔó kecáá karii

(Matiyee 27:32-44; Luki 23:26-43; Yohani 19:17-27)

²¹Api ucéetɔŋé unyine yee sicare-mẽ n lééri nnañe Yeesu kunapéékɔ́ cɔ́se. Pi ye utisi uyẽ sée re Simɔ̄, Sirɛeni kuyu ukó lo. Uyee Alɛkisantiri ne Rufuusi usaa.

²²Apí ne kəlõ kẽ kapi ye n sée re Kɔlikɔta Yeesu sī. Kɔlikɔta asei re Kúyu Koñoo kəlõ.

²³Api píta kapí ne pite kapi ye n sée re miiri n cöhɔne u pa re uké n ntí, amá úu n ntí.

²⁴Api kunapéékɔ́ kecáá u karii api uilũ hɔ̄ne. Pi paŋailε m̄pá úye uú ne uikpíkɛkpiké céru.

²⁵Ituŋe in mɛsé áme we kəfi kumúŋé pepu kapi u karii kunapéékɔ́ kecáá.

²⁶Api l̄nnyá kapi Yeesu n kpu wɔ̄lu re: Pisuifi uycɔ̄pi.

²⁷U ne pisoi kpááree pité pinyiné kapi kəs̄e karii, ucɔ ukuluke-luke-mẽ, ucɔ ukumii-mẽ.

²⁸[L̄kai Nléécaasimé kémee rintíki ye l̄k: Piwaikóperekɔ́ kunai-i kapi u wa.]

²⁹Picéetɔŋé api u lámaankee pin tíyu pɔ̄uli pin máikee re: Yéee! Póo ye Uléécaa keyɔ n fori aa siyáa sitaani ne pimóme ke pεsε,

³⁰a ripóscúruu yoriyε aa kunapéékɔ́ kecáá súiri.

³¹Pεrεsε ye Uléécaa inyɔ̄nse n wa piwééssε ricuruu ne isé picélaa api kecáá u nyánεi pin pimecɔ̄pεciε tee re: U picɔ yóriyentεlε amá úu pεsε fe uké uricuruu yoriyε.

³²Ukirisi, Isirayεeli uycɔ̄pi uké nkpéni kunapéékɔ́ kecáá súime tɔ̄ké yé arí ne kəfa tεnε. U ne pεsε kapi kəs̄e n karii póo kɔ u lámaankee.

Yeesu nk̄pɔ

(Matiyee 27:45-56; Luki 23:44-49; Yohani 19:28-30)

³³Ituŋe kecíre kumúŋé, kuñmaha aku kεt̄e nnéí cɔni hái ne ituŋe mɛtaani kumúŋé-pɔ̄.

³⁴Ketúŋé mɛtaani kumúŋé kpe-i, Yeesu uu kecááila píma kenyiné súúni re: Eloi, Eloi, lama sapatani? Lelεsε re Uléécaa, Uléécaa, yo nnyá kaa né ñmεriyε?

³⁵Pisoi pεsε kei n cápinel̄ kεcɔ̄pε pinyiné api l̄k kom api re: Ani ripaí, Elii kuu nní sélei.

³⁶Kei ke pikecɔ̄pε unyiné uu wuri uú ha píta nyεpε-nyεpε pinyiné-i siné̄ fe uu kenaapi tuhu uu u pa re uké n ntí un tee re: Tɔ̄ké yé nk̄s̄, in te Elii yé kam uu u súisεri.

³⁷Amá Yeesu uu mεyá̄ kεpupεila seńi uu pεsε kpi.

³⁸Kusáŋjáá kapí ne Uléécaa keyɔ kémee n kénel̄ akú cεériné mεt̄e, kecáá ne mɛtene-pɔ̄.

39 Kε Rōm usóóca kpéē yee pεe Yeesu kεyu-i n nyεnu uu unkρo mmε n yε̄ uu re: Usoi nkó yε pεe mesei Uléécaa Kεpipi le.

40 Pinósi pinyine yε kɔ pεe welε pin kεtaa nyánsei. Pinósi pε kεcōpe ke Makitala kuyu ukó Maari ne Maari Yakupu Sínsá ne Yosee uni ne Salomee apí pεe we.

41 Kε Yeesu uú pεe Kalilee-pɔ̄ n̄ we, pinósi pε pεe yε pεe u n tikilε̄ pin u kεisi. Pinósi picɔ̄ yε kɔ pεe u tikilenle apí ne Yerusaləm s̄i.

Yeesu mεkulaa

(Matiyee 27:57-61; Luki 23:50-56; Yohani 19:38-42)

42-43 Nnyóó nn pitule masí ke Yosefi, Arimatee kuyu ukó uú ka. Yosefi yε pεe pitúhaane pε kέmee usoi kεcire le. Uyε̄ ticuruu yε kɔ pεe Uléécaa iycɔpi mεkame ménle. Kεyáa kε̄ aí ne sá anyā̄ isccolú kεyaa yε kε, liké ne kόso weesi kewénteyaa. Lε̄ nnya ke Yosefi uu ikari wa uu Pilati kέmee s̄i uú ha u pise re uké Yeesu u pa.

44 Ai Pilati pírí wai kuú ne n kő te Yeesu yε nkρo masí. Uu Rōm usóóca kpéē séi uu u pise re in te li nάjai ke Yeesu uú ne n kpu.

45 Kε Rōm usóóca kpéē uu pisímaa u m̄ masí lε̄ kai n̄ we, Pilati uu ncée he re piké Yeesu kpísi piké Yosefi pa.

46 Uyε̄ uu kusáñáá lɔ̄lu uu kunapééko kεcáá Yeesu súiséri uu kusáñáá u pílesi uú ha rikpíí kapi kuparecajaa-i n wa kέmee u yekei, uu pεe lε̄ mεmáá mεpare píima mεnyine pímiise uu rinɔnɔ̄ fi.

47 Makitala kuyu ukó Maari ne Maari Yosee uni api kei kapi u n waipɔ̄ n nyánsei.

Mariki 16

Yeesu yε nkρo kέmee yisi

(Matiyee 28:1-8; Luki 24:1-12; Yohani 20:1-10)

1 Kε kewénteyaa kεtúñé akε n̄ tɔ̄sí, Makitala kuyu ukó Maari ne Maari Yakupu uni ne Salomee api tulaali lɔ̄lu piké ha Yeesu yakasi.

2 Kewénteyaa ukóso, api mεkεekε̄ mεtuñeleemε rikpíí s̄i.

3 Api pimecōpεcire píseine re: Wóo yé̄ ha ripare tε̄ rikpíí rinɔnɔ̄ n fílε̄ tó pímiise?

4 Kapi yé̄ inípεe rinsíka, api yénu re li mεparecajaa m̄ pímiisεlε.

5 Api rikpíí-i lompɔ̄ api kεñmánepi kεnyine yεnu kεn kulukε-lukε-m̄ tū kεn kεtúkanka tomé tanaalε̄, iwamε ii pi wai.

6 Akε pi maa re: Iwamε íi kapε nō wa, nté Yeesu Nasareti kuyu ukó uyε̄ kapi kunapééko kεcáá n karii kani wéési? U nkρo kέmee yisile, úu nté we. Ani nyánii, kεlō nké-i kapi u finse.

⁷Amá ani ha Piyee nε upipiretiki tɔrɔ maa re u yé ha Kalilee-pɔ pi m mɛ̄, kei kapi yé ha u yẽ yare kuu pi n símaalẽ.

⁸Api rikpí-i léeri api ntóó sé pin tərii nε iwame, amá ápi úka ríka ma nε iwame məpehẽ.

Yeesu yε umecire Makitala kuyu ukó Maari nyíse

(Matiyee 28:9-10; Yohani 20:11-18)

⁹[Kε Yeesu uu kewénteyaa ukóso mmare nkɔ kémee n yisi, u tíyeselε Maari Makitala uu məfoí u yεnu. Maari Makitala uyε kémee kuú pεe aníri aseei lakasse.

¹⁰Maari Makitala uú ha nsímé mmɛ̄ pεpεe pεe Yeesu rintíki símisi. Pε̄ pin kumúŋé kpε-i nkɔ tū̄ pin kɔ ténesi.

¹¹Kapi n kɔ̄ te Yeesu yε nfáa málε, te Maari Makitala yε u yε̄, ápi nε kεfa tεne.

Yeesu yε umecire upipiretiki pité nyíse

(Luki 24:13-35)

¹²Lε̄ məmáá, Yeesu uu méwee féé məcɔ kpísi uu tíyesε upipiretiki pité pinyinε pεe kecarε-mɛ̄ n s̄ī api u yεnu.

¹³Pε̄ ticuruu apí weri api picɔ nsímé mmɛ̄ símisi, picɔ pε̄ api kɔ nε kεfa tεne.

Yeesu yε umecire upipiretiki kεfi nε use nyíse

(Matiyee 28:16-20; Luki 24:36-49; Yohani 20:19-23; UPM 1:6-8)

¹⁴Yeesu uu metɔrɔ umecire upipiretiki kεfi nε use nyíse kumúŋé kpε-i kapi ilukε n le. Uú ne pinfatene kucíré nε pinkiñtake pi cési, kápi pεpεe pεe nkɔ kémee mεyise-maá u n yε̄ nε kεfa u tεne nnya.

¹⁵Uu pεe lε̄ məmáá pi maa re: Ani kεtε nnéí rikóónú ani pisoi nnéí Nsímé Kεcire símisi.

¹⁶Uléécaa yé nkó yε̄ nε kεfa u n tεne uu kɔ míni wolε yoriyε. Amá u yé nε nkó yε̄ úu nε kεfa u n tεne túhaanε aí nε u kpi.

¹⁷Mewaisaŋa kε pεpεe nε kεfa Uléécaa n tεne api yé n wapisi yε mmɛ̄: Pi yé rinényíri nε aníri lakasse, api mεyu féé símisi.

¹⁸Pin iwáa n cɔpii, fi yé líka pi wa. Mpá pin kɔ liníré-niré lε̄ yé n kpu n ntí, ái yé nkɔpáni líka pi wai. Pi yé pitóikó kεcáá anípε rilaa, pitóikó pε̄ api pélu.

¹⁹Kε Upíima uu pisímé pi n masí, ai kεyómεcaa-mɛ̄ u kpíípɔ uú ha Uléécaa kulukε-lukε-mɛ̄ kεyukɔ́tonε-i tone.

²⁰Upipiretiki api s̄ī apí ha mpá yei Nléécaasimé símisi. Upíima uu pikei pi n léni, uu tíye mewaisaŋa kapi n wapisi amε pinsímé asei n nyíse.]

Luki

Luki 1

Luki yε Teofiili rítelé wóí

1Umárecɔ Teofiili, pisoi meyã yε mewai mεε kεrócɔpε n wapisi nkó piwóle peenlɛ.

2Pi mewai mẽ nsímé tó ritóselε yare lẽ ke pεrεsε kékoraane-mε n yé̄ pin neni ne Uléécaa nsímé kóónulẽ api ró n n kéenkeε.

3Lẽ nnya ke rinécúruu am n̄sɔnε písεi ké lẽ nnéí lεs kékoraane-mε n wa ceri, ai n̄ sɔnesi re kε linkó p̄ umárecɔ Teofiili wɔi kélé-kélé.

4Nε wɔlule nɔké ne n céri re icélaa kaa n kõ yε nsímései le.

Uléécaatumε yε símisi re pi yε Yohani Úniwołe mari

5Kumúŋé kpe-i ke Erooti uú pεsε Yutee kεtẽ uycɔpi ke Uléécaa unyó̄nsε unyinε kapi yε n sée re Sakarii uú pεsε we. U pεsε Apiya piléékɔó kunai ukó usε le. Uunɔsi yε pεsε pεrεsε yε Uléécaa inyó̄nsε n wa uwéénsε Arɔɔ kεpīre ukó le. Pi yε u sée re Elisapeti.

6Piketé yε pεsε Uléécaa inipεsε-i kεcíre sónεlε pin kɔ Upíima isé ne uicélaa nnéí mūílẽ n̄sɔnε.

7Amá ápi pεsε kewá̄ má, Elisapeti yε pεsε unyapi le. Lẽ mεmáá, u ne ula kεtε yε pεsε kpurunule.

8Kεyáá kenyinε kai Sakarii kunai mεnyó̄nsε tu, uu pεsε kεyáá kε Uléécaa kεyu-i upinyó̄nsεkεi n wai.

9Lẽ kai pεrεsε yε Uléécaa inyó̄nsε n wa inyekii-i m pise kapi ritiki apí ne Sakarii wéé re uké Uléécaa kunyó̄nsεlee lõ uké tulaali ηmaasi.

10Kumúŋé kpe-i kapi tulaali n ηmaalẽ, pisoi riwúí yε pεsε cápinεlenlε pin kεtahai mmé kεyó̄me yáási.

11Upíima uleecaatumε unyinε uu mεsε ne mεsε Sakarii kεyu-i kpáfúme, uu kεhúú kε-i kapi tulaali n ηmaalẽ kuwélē luke-luke-mẽ nyεrε.

12Kε Sakarii uu u n yé̄, uú túí-túí, iwame ii u tini.

13Amá Upíima uléécaatumε uu u maa re: Sakarii, iwame íi kapε pō wa. Uléécaa yε ipówelε konlε. Upónósi Elisapeti yé kewántisi pō mári aa rinyíri ke hε re Yohani.

14Mεyíkíyiki kakε ripópɔɔ larukusεnε. Pisoi meyã apɔɔ yé kɔ larisi ne kεpimare.

15Likumúŋé re u yé kam uu Upíima inipεsε-i wai usoi píima unyinε. Fεé̄ ne pítā pomε-pomε píka ápi unnoɔ-i loninε. Nfáasɔnε yé meyã u n yipaalenlε kumúŋé kpe-i kapi u n cuunsεnε.

¹⁶U yé Isirayeeeli pikó meyā pi-Uleecaa, Upíima-mē peseme.

¹⁷U yé masí Uléécaa keyu-i n sónele ne mewéésesohō ne nínahe ke Elii uú pese m má, uu pisáa ne pisiwā nfasimé péne, uu tíyesé perees asei pite mewéésesohō n háikusé api perees me n tíkilē kemúnjé ñmurei. U lē nnéí wainé uké ne nsoipuri mée Upíima mékame m mē n yé nnyá.

¹⁸Amá Sakarii uu uléécaatumé maa re: Íye kam yé ne ceri re asei ye nyé? Likumúnjé re ne kpurunule, unénósi ricuruu ye kō kpurunule.

¹⁹Uléécaatumé uu rinjō u pese re: Néé Kapiriyeeli, Uléécaa keyu-i kañ we nén upikei wai. U né tummelle re kē ifaaci kēcire nnyí pō símisi.

²⁰Amá áa ne nsímé kapi n yekei re nké kumúnjé kunyine-i wa ne kefa tene. Lē nnyá kai yé ripólémpi paasi áa yé fe pōké rinjō male hái ne kē ke mewai mē nnéí ame n wainé.

²¹Kumúnjé kpē nnéí kémee, pisoi pese n cápinelē pin ketahai Sakarii mē ye pese pírí túnle re pi kunyóonselée-i meyā náhái nnyá.

²²Amá kuu n léemé, úu fe uké rinjō pi male. Pisoi api céru re Uléécaa ye linyine u yeneisèle kunyóonselée-i. Anípe kuú ne pi símisi, tilémpi tin pahaalē.

²³Ke Sakarii uu kumúnjé kpē kai m pise re uké Uléécaa pikéi wa ketó n tu, uu ukéyō pélé.

²⁴Kai rinkpásé, uunosi Elisapeti uu fapisi, uu umecire kéyō-i pésu hái ne iwáre inupū kumúnjé, un tee re:

²⁵Lē ke Upíima uu nē n wa ye nní: Li nkpeni ripjō u wa re uké lelēe pese pisoi kēcōpe inései n tesé né lesé.

Uléécaatumé ye símisi re pi yé Yeesu mari

²⁶Iwáre kpúulū kémee, Uléécaa uu uléécaatumé Kapiriyeeli Kalilee ketē kuyu kunyine kapi ye n sée re Nasareti kémee tum.

²⁷Ukpére unyine yee úu utisi n nyu kapí pese Yosefi yeleilē. Pi ye u sée re Maari. Ukeméé ke Uléécaa uu u tū. Yosefi ye pese uyóopi Tafiti kēpire ukó le.

²⁸Uléécaatumé uyē uu Maari kéyō-i lompo, uu u maa re: Ne pō yáasi, Uléécaa ye ípæeléé pō nyisèle un kēpópiré we.

²⁹Anjō nyē aa Maari túí-túíssé, un umecire písei re: Iyáhaa íye mpuri ye nnyí?

³⁰Uléécaatumé uu pese u maa re: Maari, iwame íi kapé pō wa, Uléécaa ye uipectéé pō nyisèle.

³¹Pō kóméi, pō fapisine aa kewántisi maru, aa ke séi re Yeesu.

³²Ke yé isoi wa api ye ke séi re Uléécaa yee mprá yo kēcáá n tū Kepipi. Upíima Uléécaa yé tíyesé aké usáayaha Tafiti iyóopi tone.

³³Ke yé Yakupu kēpirē pikó kémee iyóopi teneciré li. Kēiyóopi íi kétō mánē.

³⁴Maari uu uléécaatumē maa re: Íye kai yé lē wa, ám utisi nyu?

³⁵Uléécaatumē uu rinóo u pēse re: Uléécaa Nfaasōne yē kēpócáá súirine, Uléécaa yēs mágá yo kēcáá n túuu unnyéré pō yárii. Lē nnya kēwā kē ne Uléécaa kēkó le. Pi yé kē sée re Uléécaa Kēpīpi.

³⁶Upómárecō Elisapēti kapí pēs n sélei re unyapi ricuruu yē ne riwéésē kēwántisi kēfa málē. Uiwarē kpúlū kémee kuu nní we.

³⁷Likumújé re Uléécaa úu líka kupoone we.

³⁸Kei ke Maari uu pēs u pēs re: Ne Upíima ukēikó le. Liké wa yare kaa nní m̄ ma. Uléécaatumē uu pēs u yá uu tómpō.

Maari yē Elisapēti pilóólú ha

³⁹Lisiyaa sē-i, Maari uu mēkēekēs Yuta kētē kēs akúú m̄ má kuyu kunyinē nceē pōlē.

⁴⁰Uu Sakarii kēyō-i lompō uu Elisapēti yáási.

⁴¹Kumújé kpe-i kē Elisapēti uu Maari iyáhaa n kō, kēwā ake ukēfa-i lémesi, Nfáasōne nn Elisapēti yipu

⁴²uu pupsei re: Uléécaa yē lisōne pō wale ai tōsu pinōsi tōrōo nnéí. Uléécaa rinōo sōne yē kēwā kē kaa m mārunē kēcáá welē.

⁴³Néé úye Unépíima uni uké ne pilóólú né n kam?

⁴⁴Kumújé kpe-i kam ipóyáhaa n kō, kēwā yē kēnēfa-i lémesile ne mpóonare.

⁴⁵Pō únarekome le, kaá ne kēfa n tēne re Upíima yē lē kuu m̄ ma api pō símisi wainē nnya.

Maari kēyomē

⁴⁶Maari uu pēs re: Ne la kē Upíima rinyiri ritaásē,

⁴⁷tinépōo arí ne Uléécaa, Unéyulale larisi.

⁴⁸Likumújé re u nē uukeikó nēs ám líka n tulaalē íwe ténle. Kaí ne neni rimpá, nsoipuri nnéí yé né maa re únarekome.

⁴⁹Uléécaa nnañē nnéí ute yē likei sōne kēcire né wale. Urinyiri nsōne yē ne mmpehē le.

⁵⁰Uyēs yē hái kaí ne n wémē pēpēs u n wuru anai íwe té.

⁵¹Uu mēwai nañē-nañē wapisi ne unnañē, uu unnañē nyisē pēpēs akókori m mā api kpíi.

⁵²Uu piyóopi iyóopi-i lesē, uu pēpēs ápi líka n tulaalē taássē.

⁵³Uu pερεε nkú n tū ne lisɔne lepeise, uu pimámá lákase menípe ηmane.

⁵⁴Uu upikeikó Isirayeeeli pikó picomé weri.

⁵⁵Úu palei re uké Apiraham ne ukεpire pikó íwe tē hái ne ímpá píyei-po yare kuú pεe pirókpure m̄ ma.

⁵⁶Maari ne Elisapeti apí tone hái ne iware itaani kumúnjé, uu lē memáá ukεyo pεle.

Yohani Úniwole kemare nsímé

⁵⁷Kε Elisapeti kemare akε n tu, uu kewántisi maru.

⁵⁸Elisapeti piperecɔ ne upimarecɔ api kóm te Upíima ye íwe u tē, ai Elisapeti mεcɔ pi larisi.

⁵⁹Kεyáa páha-paha tuŋé, apí ne kewā weri piké ke riké, api músu re piké usáa rinyiri ke he re Sakarii.

⁶⁰Amá úni uu re: Aai, pi ye ke sée re Yohani.

⁶¹Api u maa re: Íye lē má, úka úu kεpóyo-i rinyíri tē ticɔ má.

⁶²Api peé ne anípe usáa pise re íye kuú la piké ye kewā kē sée.

⁶³Sakarii uu pise re piké kukpáncukú u pa. Kapi ku u m̄ pa, uu kukecáá wólu re: Kεrinyiri tεe Yohani. Ai pinnéí nnóo yipu.

⁶⁴Mεse ne mεse, Sakarii rilempi ari fenné, uu símisi uu Uléécaa rinyiri taásé lin cálē.

⁶⁵Ai pεe upiperεcɔ nnéí iwame wai. Yutee kεtē kee akúú m má nnéí kέmεe, pisoi api mewai m̄ nsímé ne n túntilē.

⁶⁶Pε nnéí pεe ifaaci iyē n kō api ikecáá m músu pin pimecɔpecire píseine re: Íye ke kewā kē aké masí ne tenené? Asei kecáá, Upíima ye pεe kekepire wele.

Sakarii ye Uléécaa pakaré

⁶⁷Nfáasɔne nn kewā usaa Sakarii yipu, uu Uléécaa rinyiri ne pisímé loni re:

⁶⁸Upíima, Isirayeeeli pikó Uleecaa rinyiri tiké n taálē kuú ne upikó kutu rińcɔ uu piriyu lɔlu.

⁶⁹U uyóriye yεe nnaŋe m má ró hεlε uu keikó Tafiti kεyo kέmεe.

⁷⁰U pεe hái mekeε-mε nsímé mm̄ antepuyε kuu n wéε símaaselε.

⁷¹U rinóo yekei re u yé piróláarɔ ne pεreε irópuri n yúlu anipe-i ró ηmέhεrεesε.

⁷²Uléécaa ye nfanare pirósáayaha nyísεle,

úu uricuruu rinóo kuu u ne pε kecɔpε n yekei palei.

⁷³Likumúnjé re Uléécaa ye urósáayaha Apiraham wéeri re

⁷⁴u yé piróláarɔ anipε-i ró lese, uu týesε ári yé ne iwame u n yáási.

⁷⁵Ai týesε arí n kpáiilẽ tɔn kεcire sónε uinipεε-i hái ne ntófáa siyaa kεtɔ-pɔ.

⁷⁶Pɔ kεnérwā, pi yé pɔ sée re Uléécaa yεε

ímpá yo kεcáá n tū antepu. Likumúñé re pɔc yé Upíima kεkpeē wa aa ncée u nyóçnsε,

⁷⁷aa upikó cέreisε re u yé piriyu lɔ uu piakópε pi sárεi.

⁷⁸Uléécaa nfanare toi-toi nnya, u ne umetéí sóntile amε ró kpái yare ntuñε

⁷⁹uké pεrεeε kuñmaha-i ne pεrεeε nkpc kuhore-i n we rikpáiisε, uu aróna nkíñniñε ncee tikisε.

⁸⁰Kewá kεn papisi, kεmesɔhɔ mεn kɔ papisi. Uu acesi kóima-i n finu hái ne kεyáá kε kuu upikei Isirayεeli pikó kεcɔpε n kóraanε.

Luki 2

Lékapi Yeesu Kirisi m mári

(Matiyee 1:18-25)

¹Kεtε nnéí uyɔɔpi Okusiti uu kumúñé kρε-i rinóɔ hε re piké kεtε nnéí pisoi kεsε.

²Pikéε pεrεeε pifoí. Pi wale kumúñé kρε-i kε Kiriniisi uú pεe Sirii kεtε kεcáá iyóɔpi n le.

³Ímpá úye uu ukuyu pikéε sī.

⁴Yosefi uu Kalilee kεtε kέmεe Nasareti kuyu-i yisi uu Yutee kεteni-i Tafiti kuyu kapi yε n sée re Petelehem sī. Kuyu kρε-i kapi uyóɔpi Tafiti mari. Yosefi ricuruu yε Tafiti kεyɔ ne ukεpire ukó le.

⁵Uu kei pikéε sī, u ne uunɔsi felei-felei Maari yεε kεfa m má.

⁶Pin Petelehem-i we, ukεmarεyaa akε tulu

⁷uu ukewá foí máru kεtisi, uu asáñáá kε yarii uu kuhɔpi kεcáá kε finsε, kapi picéetɔñé kulee-i kεtónε m paa nnya.

Uléécaatumε unyine yε Petelehem-pɔ rikpáfumε

⁸Kelō kεsε kε-i kε pisεesé pinyine apí pεe kεsine we pin sicare-i piisεe kεcáá paílẽ.

⁹Upíima uleecaatumε uu pikεyu-i kpáfumε, Upíima mεyɔɔpi amε n télu mεn kεkálε pi wailẽ. Iwame ii pi wai mεyánsei.

¹⁰Uléécaatumε uu pεe pi maa re: Iwame íi kape nò wa. Nsímé sɔnε mεs yé Isirayεeli pikó nnéí ripɔɔ mεyáá n níñukuse kaám ne nò ka.

¹¹Neni kεyaa nké kapi Tafiti kuyu-i Nóunéyulalε mari, uyε kε Uléécaa uu n wéε, Upíima.

¹²Lẽ kani yé ne u n céri yε nní: Ná kewã fənfəí lεερɔ kapi kusáñáá m̄ pílesi api kuhɔpi kεcáá finse.

¹³Mεsε ne mεsε, piléécaatumε píçɔ api ufoí nkó kεcáá kpáρɔ api kulúi wai, api pεsε Uléécaa mεyɔɔpi n yom te

¹⁴Uléécaa yεsε kεyómecca-pɔ ipakare te. Nkíñniŋε nké pεsε kuu kεtε kεcáá n la kεcɔpε n we.

Pisεesé yε Peteləhem sī

¹⁵Kε piléécaatumε api pi rin-yá api kεyómecca-m̄ pεle, pisεesé api pεsε símaane re: Tɔké Peteləhem ha. Li pisε re tɔké lεlεs n wa ke Upíima uu ró n cεreise yε.

¹⁶Api kei mεkεekεs sī apí ha Maari ne Yosefi lεερɔ, kewã kεn kuhɔpi kεmεs finu.

¹⁷Kapi ke n yε, api lε kε uléécaatumε uu kewã kε nsímε n símisi kεenkeε.

¹⁸Lẽ ke pisεesé api n símisi ai pεsε nnéí pεsε kutu pi n cólε pírí wai.

¹⁹Maari uu mm̄ nnéí ukεfa-i mólú un nkεcáá músu n̄sɔne.

²⁰Pisεesé api lε mεmáá nkúlecee pɔlo. Api Uléécaa rinyiri taásε api umεyɔɔpi n yom te u týεsse api kóm api kɔ yεnu nnya. Linnéí yε wa yare lε kε uléécaatumε uu pi n símisi.

Pi Yeesu rinyíri hε

²¹Siyáa sisεei mεmáá, kewã kεkεyaa ake tulu, api rinyíri ke hε re Yeesu. Tinyíri tε kε uléécaatumε uu pi céesi Maari uu kεlenε fapisi.

Pi Yeesu Uléécaa kεyɔ-i nyíse

²²Lẽ mεmáá, ituŋε ii tulu re piké inyékii wa piké ne pimecire hεere yare kai Moisi isé kεmεs m pisε, Maari ne Yosefi api pεsε ne kewã Yerusalém kuyu sī te piké Upíima ke nyíse.

²³Likumúŋé re li Upíima isé kεmεs wólaalε te: Upíima yεsε kewántisi foí te.

²⁴Api kɔ inyóonse ke isé isε iyε ii m pisε wai: Sikpéékpeepi sité nεsε alóɔlā sín̄sá até kapi yé ne wa.

²⁵Utisi unyine kapi yε n sée re Simeyɔɔ yε pεsε Yerusalém-i welε. Utisi uyε yε pεsε usoi sɔne le un Uléécaa riwure má un uyε kaí pεsε m pisε re uké Isirayεeli yoriyε m̄. Nfáasɔne yε pεsε ukεmεs welε.

²⁶Uléécaa uú ne Nfáasɔne tiki uú ne u símisi re u yé uyε ke Upíima uu n wéε uu tumti ne uinipεsε yεsε uu kεlenε kpi.

²⁷Nfáasɔne nn týεsse Simeyɔɔ uu Uléécaa kεyɔ sī. Kε Yeesu pikó apí ne u n háρɔ piké inyékii iyε ke isé ii m pisε wa,

²⁸Simeyɔɔ uu u kpísi, uu Uléécaa pakare uu re:

29Upíima, tipónóo kaa n yekei yε nkpéni lile. Pó fe aa nkpéni nε upókeikó tíye am nkíñniye-i kpi.

30Likumúŋé re ne ne inénípεe pipóyulale yenle.

31Pó Uyóriye kpímele aa isoipuri nnéí keyu-i wai.

32Uyee metéí mée yé n tíyesse ketē nnéí ayu aa pó céru. Uyee yé tíyesse mpópuri Isirayεeli rinyiri arí taá.

Lẽ ke Simeyoo uu Yeesu kecáá n símisi

33Yeesu usaa ne uuni api pírí wai ne lẽ ke Simeyoo uu Yeesu kecáá n símisi.

34Simeyoo uu anóo sōne pi tikise, uu Yeesu uni Maari maa re: Uléécaa yε kewáñ nké wéé re kéké tíyesse pisoi meyā piké loó, pimeyā piké kó Isirayεeli-i yisi. Kekεe Uléécaa linyíse-nyíse lese yé pisoi ne Uléécaa kecɔpe m pásaísenε.

35U yé lẽ ke pisoi meyā api riséé ne pisifa-i m músu yámne. Amá p̄ó kεuni, pó ntóósi kó yare ketéhe kapi pó tuhu.

Antepu Aani kecáá nkó

36Unósi unyine kapi yε n séé re Aani yε kó pεé welε. U antepu le. Fanuwεeli ukpére lo Asεe kumare-i. U pεé kpurunule nísonε. Añm̄ asεei ke u ne uula pεe n sóonε unnaŋε kémee api wa.

37Lẽ mεmáá, uu ikúmannɔsi tone uú ha ne añm̄ kuwóó ne afεetaani ne ana tulu. Úu yε píkai Uléécaa keyɔ riyá, amá ketúŋé ne kεsinε kuu yε Uléécaa pikei n wai un anóo paasi un welu.

38Uu kumúŋé kρε-i Uléécaa keyɔ-i hapɔ uu Uléécaa pipakare loni. Uu p̄ó nnéí pεe pεe m m̄ te Uléécaa uké Yerusalεm riyu ló kewáñ kẽ nsímé símisi.

Nasareti kémee tεrεεmε

39Kε Yeesu pikó api lẽ ke Upíima isé ii m pise re piké wa piwai m̄ masí, apí ne Kalilee u pεle, pikuyu Nasareti kémee.

40Kewáñ aké m papisi kεn kó nínaŋε kpálẽ. Mεwéésesɔhɔ píima kuú pεe má, Uléécaa ipεeléé in kó ukεcáá we.

Yeesu yε añm̄ kefi ne até má uú ne Uléécaa keyɔ kémee lompo

41Mpá kuñm̄ kúye-i, Yeesu usaa ne uuni yèè pεe nkpo meljó anyá hale Yerusalεm-pɔ.

42Kumúŋé kρε-i, Yeesu yε pεe añm̄ kefi ne até málε. Usáa ne úni apí ne u pεne api anyá s̄í yare kapi yε n̄ ha.

43Kε anyá aa n tεnε, usáa ne úni api pεle, amá Yeesu uu Yerusalεm-i mésuni, upikó ápi kó nkápáni céri.

44 Api músu re Yeesu yé pipisencə pinyine rintikile, api sónε yare keyáa kese kumúŋé, api pεε lē mεmáá pipimarecə ne pipisanε kέmεe piwélaa u sī.

45 Amá ápi u yē, api Yerusalém-mē pεle pin piwélaa u nɔ́jlé.

46 Api keyáa táánū tuŋé Uléécaa kεyo-i u yεnu un isé picélaa kεcōpe tū un kutu pi cōlē un kō nsímé pi písei.

47 Pírí ke Yeesu mesóhō ne uançō meyóái ai pē nnéí pεε kutu u n cólē wa.

48 Ke usáa ne úni api u n yē, ai pírí pi wai, úni uu u maa re: Kεnεwā, yo nnya kaa lē wa? Tó ne upósáa yε pεε pō wéésile kεrώwu kεn túuni.

49 Uu rinóo pi yόsu re: Yo nnya kani né wéési? Áni nyu re li pise re kέ unésáa pikei waa?

50 Amá ápi lē kuu pi m̄ ma asei kō.

51 Yeesu uu pi tiki api Nasareti pεle. U pεε usáa ne úni pakarelenle. Úni uu kō mewai mē nnéí ukεfa-i n wailē.

52 Yeesu uú m pelu, umesóhō mεn kpálē un kō isoi sōne le, Uléécaa ne sisoipipi inipεε-i, Uléécaa ipεeléé in kō ukεcáá we.

Luki 3

Yohani Úniwolε yε Uléécaa Nsímé yόólē

(Matiyee 3:1-12; Mariki 1:1-8; Yohani 1:19-28)

1-2 Kumúŋé kunyinε-i, Uléécaa uu Sakarii ujmáne Yohani kucesi kóima-i rinóo maa. Rōm uyɔɔpi píima kapi ye n sée re Tipεes ye pεε likumúŋé kρε-i iyóɔpi kέmεe aŋmē kεfi ne anupū piwai masile. Pɔnsi Pilati yεs pεε Yutee kεtē kεcáá paílē, Erooti pōon Kalilee kεkó kεcáá paílē. Uumaa Filipu yεs pεε Itumee ne Tarakoni sitē kεcáá paílē, Lisaniya un Apitεenī kεtē kεcáá paílē. Likumúŋé kρε-i ke Aani ne Kayifu apí pεε pεpεs yε Uléécaa inyóɔnsε n wa piwéésε.

3 Yohani uu Yuritee ayu pikóónú loni un yόólē te: Ani mεfinε conse, ani tíyεsε piké míni nō wolε Uléécaa uké nόanékópε nō sárεi.

4 Ai wai yare lē ke antepu Esayi uú pεε uritelé kέmεe n wόi re: Usοi rinçō yε ri tεs kucesi kóima-i n yόólē te: Ani Upíima ncey nyóɔnsε, ani uicee tεiisε ikέ kεcire wa.

5 Ahórε-horε nnéí yε sírunε, akúú ne sikúúpi nnéí asi foru, icée sikóónú nnéí asi tεii, icée ahórε-horε nnéí aa síru.

6 Mpá úye uu pεε yέnu re Uléécaa yε usοi riyu lɔlε.

7 Asoiwuí aa Yohani kέmεe n sónaapɔ uké míni pi wolε. Uu pi maa re: Nō akpurii nnyé! Wóo nō céesi re nō fe ani Uléécaa kεtahai kεs n tu kaasε mā?

⁸Ani ye mewai mee n nyiselē te no mafine conse wa. Áni kape nóménécíre m máikére re: Apiraham yeurósáayaha. Uléécaa yé fe uu waise apare nnyé nní aa panse Apiraham sipiré.

⁹Iso isoco lu ye pile iké aléé sémni hái iníñí-po. Pi kuléé nkú kpée áku apipi sone m márei kéné api nna-i sápo.

¹⁰Asoiwuí aa pée u pise re: In lëe ni, íye kai nkpéni pise re toké wa?

¹¹Uu rinóo pi yósu re: Úye un sitükanka sité m má, li pise re uké uyee úu m má késé he, úye un kó iluke m má, li pise re uké uucó yee úu m má he.

¹²Pilampooyó ricuruu api símpo piké míni pi wole, api Yohani pise re: Urócelaa, íye kai pise re toké wa?

¹³Uu rinóo pi yósu re: Áni kape ye lë ke isé ii rinké re pisoi piké ye hééle kecáá rilaase.

¹⁴Pisóóca pô ticuruu api u pise re: Tôo ní, íye kai pise re toké wa? Uu pi maa re: Áni kape ye úka siwóó yosí ne nnahe né aní ne nsímé liute wááná, amá ani ne nóninéhéé ripá.

¹⁵Kuyu nnéí ye pée tálē te lipíima linyine ye wainé. Mpá úye uu pée m músu re né Yohani ye uyé ke Uléécaa uu n wéé.

¹⁶Yohani uu pée pi maa re: Míni ke néne ne nó wóle, amá unyine ye nnahe né n fe ye sónti. Inésoi íi tu re kó uanééri njemé fenné. Nfáasone ne nna kuu yé ne nó wole.

¹⁷U ukunipre-i kuhóólo kapi ye ne n cácai múílenle uké ne mepipi ne acólé kóolene. U mepipi risíme-i súúnine uu ayúi pô nna mee n yé píkai n kpu kémee toroise.

¹⁸Yohani ye pée pisoi itisi kpariiselé un ne Nsímé Kecire pi símisi.

¹⁹Erooti ye pée umárecó cire unosi Erootiyati kpísile uu kó mewai kópe meco meyá wapisi. Lë nnéí nnya ke Yohani uú pée ne u cési.

²⁰Erooti uu kó mewai kópe meco kpá uu Yohani kukpaniilee wai.

Yohani ye Yeesu míni wole
(Matiyee 3:13-17; Mariki 1:9-11)

²¹Kapi pisoi nnéí míni piwóle m masí, api kó Yeesu ricuruu wole. Kumúnjé kpé-i kuu keyóme n yáási, ai keyóme hánne.

²²Nfáasone nn ukecáá súiri yaré rilóolá, pin ti nyáni ne inípées. Tinóo ari keyómeccaa-po maari re: Póo Kéneppi lala kecire. Ám ye kerpocáá kó.

Yeesu Kirisi pikpure anyiri
(Matiyee 1:1-17)

²³Ајмѣ аfeeتاani kumúнje ke Yeesu uu má uú ne upikei koru. Yare kapí pee m müsu, u pee Yosefi kепipi le. Yosefi un Elii kепipi,

²⁴Elii un Matati kепipi, Matati un Lefi kепipi, Lefi un Melisi kепipi, Melisi un Yanayi kепipi, Yanayi un Yosefi kепipi,

²⁵Yosefi un Matatiyasi kепipi, Matatiyasi un Amosi kепipi, Amosi un Nahum kепipi, Nahum un Esili kепipi, Esili un Nakai kепipi,

²⁶Nakai un Maati kепipi, Maati un Matatiyasi kепipi, Matatiyasi un Simeyi kепipi, Simeyi un Yosee kепipi, Yosee un Yota kепipi,

²⁷Yota un Yowanaa kепipi, Yowanaa un Resa kепipi, Resa un Soropapeeli kепipi, Soropapeeli un Salatiyeeeli kепipi, Salatiyeeeli un Neri kепipi,

²⁸Neri un Melisi kепipi, Melisi un Ati kепipi, Ati un Kosam kепipi, Kosam un Elimatam kепipi, Elimatam un Eri kепipi,

²⁹Eri un Yosuwee kепipi, Yosuwee un Eliyesee kепipi, Eliyesee un Sorim kепipi, Sorim un Matata kепipi, Matata un Lefi kепipi,

³⁰Lefi un Simeyoo kепipi, Simeyoo un Yuta kепipi, Yuta un Yosefi kепipi Yosefi un Yonam kепipi, Yonam un Eliyakim kепipi,

³¹Eliyakim un Meleya kепipi, Meleya un Mena kепipi, Mena un Matata kепipi, Matata un Nataa kепipi, Nataa un Tafiti kепipi,

³²Tafiti un Sese kепipi, Sese un Opeti kепipi, Opeti un Poosi kепipi, Poosi un Sala kепipi, Sala un Nasoo kепipi,

³³Nasoo un Aminatapi kепipi, Aminatapi un Atimee kепipi, Atimee un Esiroom kепipi, Esiroom un Faresi kепipi, Faresi un Yuta kепipi

³⁴Yuta un Yakupu kепipi, Yakupu un Isaaki kепipi, Isaaki un Apiraham kепipi, Apiraham un Tera kепipi, Tera un Nahoo kепipi

³⁵Nahoo un Seruki kепipi, Seruki un Rakau kепipi, Rakau un Faleki kепipi, Faleki un Epeee kепipi, Epeee un Sala kепipi,

³⁶Sala un Kenam kепipi, Kenam un Aripakisaati kепipi, Aripakisaati un Sem kепipi, Sem un Nowee kепipi, Nowee un Lemeki kепipi,

³⁷Lemeki un Matusalem kепipi, Matusalem un Enoki kепipi, Enoki un Yereti kепipi, Yereti un Malaleyeeeli kепipi, Malaleyeeeli un Kenaan kепipi,

³⁸Kenaan un Enoosi kепipi, Enoosi un Seeti kепipi, Seeti un Atam kепipi, Atam un Uléécaa kепipi.

Luki 4

Setani yε Yeesu peikεε
(Matiyee 4:1-11; Mariki 1:12-13)

¹Yeesu uu Yuritee nkoi-mẽ n leeri Nfáasone nn u yipaalẽ. Nfáasone nn u kpísi ní ne kucesi kóima-mẽ sī.

²Setani uú ha kei u peikee siyáa aféená. Úu siyáa sē kémee líka li. Lẽ mémáá nkú nn u wai.

³Setani uu pëe u maa re: Pōn Uléécaa Kepipi, a rinóo ripare ntí he riké ripóló kukpónó.

⁴Yeesu uu rinóo ku yósu re: Li rítelé-i wólaalẽ te: Ái iluké njmane yee yee usoi nfáa he.

⁵Setani uú ne kəlō cágá u sī, uu meyéne mësse ketē nnéí ayócipiyu u nyísente
⁶uu u maa re: Né ayócipiyu nnyé nnañe ne ammule pó he. Anénípe-i kapi lẽ nnéí wa, né fe amá uyé kam n̄ la he.

⁷Pōn né rinvula aa né yáási, lẽ nnéí yé lipókó wa.

⁸Yeesu uu rinóo ku yósu re: Li rítelé-i wólaalẽ te: Upíima mëcire kóló kaí ne sá re usoi uké riwula uké yáási.

⁹Kuníri aku lẽ mémáá u kpáú ne Yerusalem-pō, akú ha Uléécaa kęyo kęcáá u t̄si, aku u maa re: Pōn Uléécaa Kepipi, a kęcáá nké-i mepócíre risápō.

¹⁰Likumúñé re li rítelé-i wólaalẽ te: Uléécaa yé upitumé rinóo he

¹¹Api pó yéu kupóna áku kapé ne ripare rinyine rinkpóu nnya.

¹²Yeesu uu rinóo u yósu re: Li rítelé-i wólaalẽ te: Kapé Upíima Upóléécaa peikee pōké uketō yé.

¹³Ke Setani uu méwee mpehē mpehē ne Yeesu m peikee, uu lẽ mémáá ne ketaa u wai un ne kepole kęcō m̄é.

Yeesu yé upikéi Kalilee këteni-i kóraané

(Matiyee 4:12-17; Mariki 1:14-15)

¹⁴Yeesu uu Kalilee këtē pële. Nfáasone nnañe nn ukęcáá we. Urinyiri ari ketē kẽ nnéí kóónú.

¹⁵Uu ayómeyáhaalee-i n céesi, m̄pá úye un ríyu u waisé.

Nasareti pikó yé Yeesu yé

(Matiyee 13:53-68; Mariki 6:1-6)

¹⁶Yeesu uu Nasareti-i kapí pëe u rimmálú uú ha ne papisi pële. Uu kewénteyaa tuñé kuyómeyáhaalee-i loni yare kuu yé n lõ mëcō. Uu yisi re uké Nléécaasimé kéé.

¹⁷Api antepu Esayi ritelé u múíse. Uu ripínne uu yénu kei kai n wólaalẽ te:

¹⁸Upíima Nfaasone yé kénémee wele. U né wéele re [ké pëpëe ne mpóccaai n tū ncóñ pi lesé] ké kō píwékō Nsímé Kecire riyóó, ké pikpaniikó símisi re pi yé

akpanii kémee pi lese, am kɔ pinyíye símisi re pi yé kam api yε yεnu. Am pε kapi íwe n wai ñméhεεesε

19te kέ kuñmε kpε ke Upíima uu uipεelεe n nyísenε nkó símisi.

20Yeesu uu lε mεmáá rítelé pílesi uu ukεikó ri múíse uú tone. Pisoí pε nnéí pεe kuyómeýáhaalee-i n we api inípεe u wii.

21Uu pεe pi maa re: Nléécaasimé mmú kani nní n kő, nεni ke rinóo tε ari li.

22Anóo nyε ke Yeesu uu m máikee aa m̄pá úye loni, ai pírí pi wai kuú ne nsímé s̄one mmú n símisi, api yε pεe maa re: In ne Yosefi Kεripipi?

23Yeesu uu pi maa re: Ne nyu re nō kenyárū kee n tee re “Upɔise, a mεpóciε pɔise” nε male. Nō kɔ nε maa re: Tɔ konle lε ne lε kaa Kapεrinawum-pɔ n wapisi. A kɔ limεcɔ kupóyu-i wapisi.

24Uu lε mεmáá kpá re: Asei kam nō símisine: Ápi yε antepu úka kusáne yɔsí ukuyu cire-i.

25Asei kam nō símisi, pikúmannɔsi yε pεe Elii kumúñé piyεlε Isirayεeli-i, ke nkpei nn n wa aŋmε ataani ne kuwéle kumúñé, nkú píima nn kuyu nnéí loni.

26Uléécaa úu pikúmannɔsi pε unyinε kémee Elii tū, insá uyeε Sitɔɔ kεtε kémee Sarepita-pɔ n we.

27Piyɔ yε kɔ pεe kulúi welε Isirayεeli-i antepu Elisee kumúñé, m̄pá ne lε, piuka úu wole uké fū, insá Sirii ukó Naama mεcire.

28Ke pε nnéí pεe kuyómeýáhaalee-i n we api lε n kő, kuwóo aku pi wai.

29Api yisi api u tɔrɔi apí ne kuyu lelu, apí ne rikúú tε kεcáá ke pikuyu aku m mómaalε taá re piké ha kei-pɔ u riláumε.

30Amá uu nnánnári wai uu pikεpáápáá tiki uu tómpɔ.

Unírihélaa unyinε nsímé

(Mariki 1:21-28)

31Yeesu uu pεe Kalilee kεtε kémee Kapεrinawum-pɔ s̄i. Uu kewénteyaa kεtúñé pisoí Nléécaasimé céési.

32Umεcélaa yε pεe pírí pi welε, liriyíkí re u céésile ne nnaŋε.

33Kuyómeýáhaalee kémee, unírihélaa unyinε un we. Uu pipupukεe kápáá.

34Ah! Ñ-ye kaá ne ró wéési, Nasareti ukó Yeesu? Pɔ kale re pɔké ró nāa? Ne pó nyule re Uléécaa yε pó wéelε uu iyaa yekei.

35Yeesu uú ne ku cési uu ku maa re: A riséé aa usoi uyε kémee lelu. Kuníri aku pisoí kεcɔpe kεtε u tapu aku pεe ukεmee lelu áku líka u wa.

36Ai pinnéí nnóo yipu api pimecɔpεcire m máikeenε re: kpí! Nsímé ñ-ye mpuri yε mmú? Usoi nkó yε aníri rinóo hεle ne nnaŋε áá lelu.

³⁷Api Yeesu rinyiri ne kətē kē nnéí kóónú.

Yeesu yε pitóikó kulúi pɔisε
(Matiyee 8:14-17; Mariki 1:29-34)

³⁸Yeesu uu Pisuifi kuyomeyáhaalee-i léeri uu Simcɔ́ kεyɔ́ sī, Simcɔ́ ulóhóni ipiŋε in mεyā tolú lin u pεkesi. Apí ne Yeesu téni re uké u pɔise.

³⁹Uu ukεcáá pε, uu kupiŋetoi rinóč hε ne kuwóí, kupiŋetoi aku u kpáii, uu mεsε ne mεsε yisi uu pikεcáá paí.

⁴⁰Ituŋε melólé-maá, pε nnéí pεs itói ncɔpuri pitoikó m má apí ne Yeesu pi lεepɔ. Uu m̄pá úye kεcáá anípε laa uu pi pεise.

⁴¹Aníri aa kɔ́ pisoi mεyā kέmεé lelu an pupukεs re: Póo Uléécaa Kεripip. Amá Yeesu uú ne a cési uu nsímé ne a yulu, aníri ricuruu yε nyu re Yeesu ke Uléécaa uu wέε.

Yeesu yε Pisuifi ayomeyáhaalee-i Nlέécaasimé yόolε
(Mariki 1:35-39)

⁴²Kai n weesi, Yeesu uu kuyu lelu uu kei ke úka úu n we sī. Tisoiwuí ari piwélaa u loni. Kapi u n lεepɔ, apí n la yare uké pikεkúrī n we, úu kapε pi riyá.

⁴³Amá Yeesu uu pi maa re: Li pise re kέ Uléécaa iycɔpi Nsímé Kεcire ayu acɔ́ símisi. Lε nnya ke Uléécaa uu né tumme.

⁴⁴Uu Kalilee Pisuifi ayomeyáhaalee-i Nlέécaasimé n símisi.

Luki 5

Yeesu yε pipiretiki foí séi
(Matiyee 4:18-22; Mariki 1:16-20)

¹Kεyáa kenyinε ke Yeesu uu Kenesareti kupiyε ritime nyenu, pisoi pin u kálaapo re piké Nlέécaasimé kutu ricɔ.

²Uu áninɔi até kuritime yεnu, pikpíntoméćópii pin akεmεs léemε api pianyej n hεere.

³Yeesu uu kúninɔi kusε-i loni aí ne sá Simcɔ́ kukó. Uu u maa re uké ne nkáripi ritime ketaa wa. Yeesu uu kúninɔi kέmεe tone uu risoiwuí icélaa koru.

⁴Kuu nsímé m masí, uu Simcɔ́ maa re: A ne kúninɔi kεcímé-cimé-mε ha, nō ne pipóséncɔ ani pεs nόanényεj fóm ani ikpíntomé cópii.

⁵Simcɔ́ uu rinóč u yόsu re: Sáa, kεsinε nké nnéí kari kεisi ári kɔ́ pεs líka yε. Amá kai nní póo re kέ anyεj fő, né fő.

⁶Api anyεj fóm api ikpíntomé paála íi kumúŋé má, anyεj ticuruu aá n céérii.

⁷Api pipisencɔ pεs kúninɔi kucɔ-i n we séiri re piké pi lε. Pε apí hapɔ api áninɔi kεtē ikpíntomé yipu, áninɔi ricuruu an la aké mirii.

8Ke Simco Piyees uu lē n yē, uu Yeesu keyu-i wúla uu re: Upíima, a ne ketaa né wa, ne ukórekó le!

9Iwame ye Simco ne pē ticuruu pēe ukékúrí n we wale, ikpíntomé píma iyē kapi keyáa kē n cópii nnya.

10Lē cire kai kō Simco pisencō Yakupu ne Yohani ne Sepetee sipipi wa. Amá Yeesu uu Simco maa re: Iwame íi kapē pō wa. Kaí ne neni rimpá, né týesee aa pisoi pēe yé né rintíki wéési.

11Api pēe pianincí ne ketē-mē sī, api mپá yo yá api Yeesu tiki.

Yeesu ye uyđ unyiné pčisə

(Matiyee 8:1-4; Mariki 1:40-45)

12Ke Yeesu uu kuyu kunyiné-i n we, utisi unyiné yee keyđ m póslú uú hapo. Kuu Yeesu n yē, uu keteni-i pa uu kényu ketē tuhu uú ne u téni re: Upíima, pōn n la, pō né wole am funi.

13Yeesu uu kunípē saapō uu u ca uu re: Ne lalə, a peí! Keyđ ake mesē ne mesē tenē.

14Yeesu uu rinđo u he re: Kapē úka nsímé mmú símisi. Amá a ha mepócíre uyee yé Uléécaa inyóonse n wa nyíse uké yē lē kaa n we, aa limemáá ihée he aá ne mepócíre nyóonse yare kai Moisi isé kémee m pise, mپá úye uké yē te po peí.

15Yeesu rinyiri ari pēe kumúnjé kpe-i kuyu n kóónnlē hái, asoiwuí aa ye u kálisi aké unsímé kutu ricō uké kō ne aitoi a pčisə.

16Amá Yeesu uu ye kei ke pisoi ápi n we sī uú ha keyómē yáási.

Yeesu ye kékankáláká kenyiné pčisə

(Matiyee 9:1-8; Mariki 2:1-12)

17Keyáa kenyiné ke Yeesu uú we un pisoi céési. Pifarisi ne pēpēe isé n nyu pin ukékúrí tū. Kalilee ne Yutee sitē ayu-i ne Yerusalém kapi léenti. Upíima nnañe yé pēe Yeesu kecáá wele, un ne pisoi pčisente.

18Pisoi pinyiné apí hapo pin kékankáláká risáñjáápore wailē. Api wéési lē kapi yé ne kéyō kē-i n lompo piké Yeesu keyu-i ke yekei.

19Amá ápi ceri mē kapi yé ne ke n lompo, ke pisoi api kulúi n tɔsí nnya. Apí ne itúhaa kecáá ke taá, api itúhaa pérē, apí ne risáñjáápore tē pisoi pēe n cápinelē kecōre Yeesu keyu-i cépisepo.

20Ke Yeesu uu pinfatene n yē, uu utóikó maa re: Ne apókópe pō sárēi.

21Isé picélaa ne Pifarisi api kemúnjé loni, pin tee re: Usui úye kēcire ye nkó un Uléécaa lámisi? Wóo yé fe uké akópe sárēi? Uléécaa mēcire yee yé fe.

22Yeesu uu pinfasimé cérupō uu pi maa re: Yo nnya kani nfasimé mmú mpuri má?

²³Anóo nnyé kétē kecɔpε, ríye tεε fákú ne ricɔ. Ke usoi uu yé kékankáláká mā maa re: Ne apókópε pó sárei née kuu yé ke mā maa re: A yisi a sónε?

²⁴Ne la pɔké céri re Usoi Kεpipi yε kétē kεcáá nnaŋε málε kεkε ne pisoi akópε pi sárei. Uu pεε kékankáláká rinóɔ hε re: A yisi a ripósáŋjáápɔrε pílesi aá kulu.

²⁵Mεsε ne mεsε, usoi uu m̄pá úye kεyu-i yisi uu risáŋjáápɔrε tε kémεs kapí pεε u n finsel̄ sakaa, uu nkúlεcee pɔlo un Uléécaa rinyiri taásel̄.

²⁶Ai m̄pá úye nnóɔ yipu. Api Uléécaa rinyiri taásε, iwame ii pi súúni pin tee re: Tɔ neni mewai kεcire yε!

Yeesu yε Lefi sée re uké u ritiki

(Matiyee 9:9-13; Mariki 2:13-17)

²⁷Lẽ mεmáá, Yeesu uu léeri, uu ulampooyɔ́ unyinε kapi yε n sée re Lefi yεnu un lampoo kεyɔ́-i t̄. Yeesu uu u maa re: A né ritiki.

²⁸Lefi uu yisi uu linnéí yá uu u tiki.

²⁹Lefi uu limεmáá iluke kεcire ukεyɔ́-i u wai. Pilampooyɔ́ mεyã ne pisoi picɔ pin kεsé keluke ke-i we.

³⁰Ái ne Pifarisi ne isé picélaa risá, api Yeesu pipirεtiki maa re: Yo nnya ke nō ne pilampooyɔ́ ne pikópεkɔ́ ani kεsé le?

³¹Yeesu uu rinóɔ pi yόsu re: Pisoi pεε isare n láárú ápi upɔisε pise, amá pitóikó pεε upɔisε pise.

³²Ám ka re kέ pisoi pεε asei n t̄kile sée, amá pikópεkɔ́ nnya kam̄ ka re piké pimεfinε conse.

Yeesu yε anóɔpahaa nsímé wai

(Matiyee 9:14-17; Mariki 2:18-22)

³³Pisoi pinyinε api Yeesu maa re: Yo nnya ke Yohani pipirεtiki ne Pifarisi api yε anóɔ paasi api yε kɔ kεyóme yáási m̄pá píyei. Amá p̄ɔ pipirεtiki pin le pin kɔníru?

³⁴Yeesu uu rinóɔ pi yόsu re: Nɔ músu re usoi yé unósi kpísi un we, upisanε api pεε anóɔ paasii? Aai, mm̄e n̄n we.

³⁵Li yé kam api kumúŋé kunyinε-i unósi kɔkɔ́ uyε píkεcɔpε lesε apí ne tómpɔ. Pεé uye-i kapi yé pεε anóɔ paasi.

³⁶Yeesu uu kenyárū pimáa pi kpá re: Úka úu yε kusáŋjáá falε kεpampi ne kusáŋjáá kpure tápisi. Lin l̄ n wa, kusáŋjáá falε kuu l̄ ticeéri, kεpampi k̄ kuu n lésε áke kɔ kukpure kέmεs wainε.

³⁷Úka úu yε píta pel̄e kukónεnuj̄ kpure-i súñ. Lin l̄ n wa, píta p̄ε ne yε anúj̄ tikpáfúsεlε, ai wai píta ne lianúj̄ yε méwoo wa.

³⁸Amá anúj̄ falε-i kapi yε píta pel̄e súñ.

39Úka úu yε kɔ pítá falε káipi un pipelē piníré m masí. Pi yε rε pipelē pεε pikεcire.

Luki 6

Yeesu yεε kewénteyaa ute

(Matiyee 12:1-8; Mariki 2:23-28)

1Kewénteyaa tuñé kenyinε kε Yeesu uu kecare kémee sónε un tósu. Upipiretiki api mεpipi n kpééni pin pianipε-i tεkεise pin takai.

2Pifarisi pinyinε api pi maa rε: Yo nnya kani lε kε isé ii m̄ maa rε pisoi ápi kapε yε kewénteyaa kεtúñé wa wai?

3Kei kε Yeesu uu pεε pi pεε rε: Lε nnya áni lε kε Tafiti uu kumúñé kpe-i kε nkū nn u ne upikó n wa keenlε, néε yo?

4U Uléécaa kεyɔ-i lonle uu akpóná kapi Uléécaa n yekei kpísi uu le, uu kɔ upikó pa, lin kɔ ne irósé-i wólaalε te pεpεsε yε Uléécaa inyóñsε n wa piwéésε ñmanε pεε yé fe api a le.

5Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá rε: Né, Usoi Kεpipi, néε kewénteyaa ute.

Utisi uyεε kunípε kópε m má

(Matiyee 12:9-14; Mariki 3:1-6)

6Kewénteyaa kεtúñé kεcɔ kenyinε, Yeesu uu kuyómeyáhaalee kunyinε-i loni un pisoi céesi. Uu kei utisi unyinε lεrε nε kunípε luke-luke kópε.

7Isé picélaa ne Pifarisi api Yeesu kutu n cɔlε piké yé in te u yé kewénteyaa kεtúñé usoi pɔisε, likumúñé rε pi pεε kewááná wéésile piké nε akópε u n lapaasε.

8Amá Yeesu yε pεε pinfasimé cérile. Uu unípεkópεkɔ́ maa rε: A yisi a nyεrε mpá úye uké pɔ yé. Utisi uu yisi uu nyεrε.

9Yeesu uu pεε pi maa rε: Ne nó pise re íye kai irósé kémee pise? Li pise re tɔké kewénteyaa kεtúñé lisɔnε néε likópε wa? Te tɔké usoi nfaa lɔ néε tɔké u kpu?

10Uu pinnéí nyánεi uu pεε limemáá usoi uyε maa rε: A kupónipε rituñámε. Uu kunípε tuñáρɔ, kunípε aku pélu.

11Amá ai mpí pɔ́ tóósi api pimecɔpεcire n kεjεnε pin lε kapi yé nε Yeesu n wa taikεsε.

Yeesu yε pitumε kεfi nε pité wέε

(Matiyee 10:1-4; Mariki 3:13-19)

12Yeesu uu likumúñé kpe-i kεkúúpi taá re uké kεyómε yáási. Kεsinε nnéí kuu kei tone un Uléécaa yáási.

13Kai n weesi, uu upipiretiki séi, uu pikεcɔpε kεfi nε pité wέε uu pi séi rε pitumε.

14Pεpεsε Simɔɔ kuu rinyíri n hε rε Piyεsε nε uyε uwā Antiree nε Yakupu nε Yohani nε Filipu nε Patelemii

¹⁵ne Matiyee ne Tomaa, ne Alifee kəpipi Yakupu ne Simcɔ yee ukuyu n̄ la

¹⁶ne Yakupu kəpipi Yutasi Isikariyɔɔti yee n̄ ka uu kəpire Yeesu yái.

Yeesu yee céesile un kɔ itó i pɔise

(Matiyee 4:23-25; 5:1-12)

¹⁷Yeesu ne upipiretiki api kækúúpi cəpime api kutē mmé weri, kei kε upipiretiki mεyā api n̄ we. Yutee kεtē nnéí pisoi mεyā pin kɔ kei we, ne Yerusaləm pikó ne Tiiri ne Sitcɔ mənimaa ritime ayu pikó.

¹⁸Pi cárpinemelə piké Yeesu icélaa kutu ricɔ, api kɔ piitoi pi pɔise. P̄e ke aníri aa m pəkesi api pélu.

¹⁹Mpá úye uu náási uké u rica, liriyíkí re u p̄ee n̄naŋe nnyiné málə un ne pinnéí pɔisente.

Nnarə ne píwəlukə

²⁰Yeesu uu upipiretiki inípees wii uu re: Nó mpí n̄o nní íwə m má, n̄o pínarekome le. N̄o Uléécaa iyɔɔpi te.

²¹Nó mpí n̄o nní nkú n tū, n̄o pínarekome le, n̄o kεyáa lepune. Nó mpí n̄o nní n téni, n̄o kεyáa sénnyine.

²²In te pisoi ye n̄inépuri yulu, api n̄o lákasə, pin lámisi pin kɔ n̄onnékópe símisi re n̄o Usoi Kəpipi ne kεfa tene nnya, n̄o pínarekome le.

²³Tikpákárá t̄e ticɔ kε pipisaa apí p̄ee antepuye wa. In te lεlees n̄o lεsemε, n̄orinépóo riké n láárú, ani ne mpóɔnare cɔ, n̄oinéhεe ye kεyómecaa-pɔ piyεlε ái kumúñé má.

²⁴Amá n̄o mpí n̄o nní m̄ má, íwə kani topori, n̄o n̄onnénarə piluke masile.

²⁵Nó mpí n̄o neni nní n lepaalə, íwə kani topori, nkú ye sóntile nké n̄o wa. Nó mpí n̄o neni nní n sénnyi, íwə kani topori, n̄o mpóɔcaai-i lonine ani téni.

²⁶In te m̄pá úye ye n̄onnésone símisi, íwə kani topori, likumúñé re l̄e ke pipisaa apí p̄ee antepuye nɔɔmε wai.

Ani n̄opinéláarɔ n̄ la

(Matiyee 5:38-48; 7:12a)

²⁷N̄o nní kutu n̄e n cólə, ne n̄o símisile re ani n̄opinéláarɔ n̄ la, ani pεpεe n̄o n yúlu lisɔne n wai,

²⁸ani pεpεe awééri n̄o n wai anóo sɔne ritikise, ani pεpεe íwə n̄o n wai kεcáá n welu.

²⁹In te usoi ye kumórí kuse-i kεpεse p̄o tɔ, a kutórcɔ u rituŋá, usoi un kupókpélenku p̄o n yɔsíé, a týεse uké kɔ kεpótúkanka tene kpísi.

³⁰Mpá úye yee linyiné p̄o we a li u hε, úye un kɔ lipókó linyiné p̄o n yɔsí, kapε li u korí.

31Lẽ kani n̄ la pic̄o piké n̄ wa, ani ye limec̄o pi wa.

32In te p̄epes̄e n̄ n̄ la ȳmane kaní la, ihéé íye ic̄o kani p̄es̄ m̄é. Pikóp̄ek̄o ricuruu ye p̄epes̄e pi n̄ la lal̄e.

33In te p̄epes̄e lis̄one n̄ n̄ wai ȳmane kani ye lis̄one wa, ihéé íye ic̄o kani p̄es̄ m̄é? Pikóp̄ek̄o yèè k̄o l̄e wal̄e.

34In te n̄o tál̄e te p̄e kani n̄ lons̄e yé n̄ héel̄e, ihéé íye ic̄o kani p̄es̄ m̄é? Pikóp̄ek̄o ricuruu yèè pikóp̄ek̄o lons̄ele pin tál̄e te pi yé l̄e kapi n̄ lons̄e ritís̄ linyin̄e pi héel̄e.

35Amá n̄ók̄e n̄ópinéláar̄o n̄ la, ani lis̄one pi n̄ wai. Áni kap̄e ye n̄ tál̄e te pi yé n̄ héel̄e ani k̄elen̄e pi lons̄e. N̄o ihéé k̄ecire ȳe ani p̄ol̄ Uléécaa ȳes̄ ímpá yo k̄ecáá n̄ t̄ú sipipi, likumúñé re u p̄epes̄e ápi rícere m̄ má ne pisoi kpákárá lal̄e.

36Ani ye n̄ómēnéc̄op̄ec̄ire íwe ténaan̄e yare ke N̄ounésáa uu ye íwe n̄o n̄ t̄é meco.

Aí we re t̄oké ye pic̄o akópe m̄ pal̄e

(Matiyee 7:1-5)

37Áni kap̄e ye pic̄o akópe m̄ pal̄e, Uléécaa úu kap̄e k̄o ne n̄ó akópe m̄ pál̄e nnyā. Áni kap̄e ye pic̄o ne túhaan̄e, Uléécaa úu kap̄e ne n̄ó n̄ túhaan̄e nnyā. Ani ye pic̄o akópe pi sárei, Uléécaa uu n̄óanék̄o n̄o sárei.

38Ani ye pic̄o he, Uléécaa uu n̄o he. Pi n̄o m̄úsun̄e ai yipu aí wure api tíja-tíja api n̄o kóp̄o. Kemúñé k̄e kani ye ne pic̄o m̄ musí kapi k̄o ne n̄ó m̄úsun̄e. Ái líka nnyā, Uléécaa ye m̄úsun̄e ai yipu uu tíja-tíja uu tírii uu n̄o kóp̄o. Kulū kp̄e kani ye ne pic̄o m̄ musí kuc̄o ke Uléécaa uu k̄o ne n̄ó m̄úsun̄e.

39Yeesu uu k̄o k̄enyár̄u kp̄á re: Unyíyé úu yé fe uk̄e unyíyec̄o t̄or̄oi. Lin l̄e n̄ wa, pinnéí ye ha kuhór̄e-i lóip̄on̄e.

40Uyees̄e p̄ikei m̄ peik̄es̄e úu ye uyees̄e pi u m̄ peik̄es̄e n̄ fe. Amá uyees̄e pi m̄ peik̄es̄e un p̄ikei n̄ ceri n̄s̄one, u ne uyees̄e pi u m̄ peik̄es̄e yé n̄ sá.

41Yo nnyā kaa k̄eyúipi k̄ee upómáreco menip̄ees̄-i n̄ we nyáni áa p̄es̄ k̄enawelépi k̄ee m̄epók̄o-i n̄ we nyáni?

42Íye kaa yé fe aa upómáreco maa re: Unémáreco, a riyá k̄e k̄eyúipi k̄ee m̄epóníp̄ees̄-i n̄ we less̄, páa p̄es̄ k̄enawelépi k̄ee m̄epóníp̄ees̄-i n̄ we less̄ k̄elen̄e. A tíyé po k̄ecáá k̄ecáá m̄ewai má kpa! K̄enawelépi k̄ee m̄epóníp̄ees̄-i n̄ we kaa yé m̄efoí less̄ aa p̄es̄ n̄s̄one n̄ nyáni áa ne k̄eyúipi k̄ee uc̄o menip̄ees̄-i n̄ we less̄.

Kuléé ne kuapipi k̄ecáá icélaa

(Matiyee 7:16-20; 12:33-35)

43Kuléé kp̄es̄ isare n̄ láárú áku ye apipi kópe mari, kuléé toik̄o áku ye k̄o apipi s̄one mari.

44Pi ye ímpá kuléé kúye ne kuapipi cerile. Ápi ye siníp̄eleépi k̄ecáá afiiki t̄o, ápi ye k̄o ahíihíí k̄ecáá arees̄es̄ t̄o.

⁴⁵Lisōne ke usoi sōne uu ye ukəfa-i léseme, usoi kópe pōc likópe ukəfa-i léseri, likumúñé re lelees usoi kəfa-i n yipaalē ke nnóo nn ye símisi.

Síyɔ sité sinyiné kəcáá nsímé
(Matiyee 7:24-27)

⁴⁶Yo nnya kani né sélei re Upíima, Upíima áni pεe lē kam nó n céesi wai?

⁴⁷Ani tíye ké nó nyísé lē ke uyee nnésimé kutu n cólē un ne n kəisi uú ne mənyíné n we.

⁴⁸Liute ye we yare usoi yee kéyɔ m mórm uu túni ai cimisi uu kəpare tulu, uu kəkəcáá rikúi təsi. Ke ikói ii n yi ii waa, míni ame ke fe, amá áme kɔ fe məké ke ritija-tiña, likumúñé re ke məmaalenle n̄sōne.

⁴⁹Amá uyee nnésimé kutu n cólē úu pεé ne n kəisi ye we yare usoi yee kéyɔ m mórm uu ntaai pure-pure kəcáá ke təsi, rikúi ári we. Ke ikói məni ame ke riñfe, məse ne məse kakə təhɔ ake foru téké-téké.

Luki 7

Yeesu ye Rɔm usóóca kpéē unyiné ukəikó pɔisε
(Matiyee 8:5-13)

¹Ke Yeesu uu pisoi pεe u n kálaalē ifaaci piwai m̄ masí, uu yisi uu Kapərinawum tómpɔ.

²Rɔm usóóca kpéē unyiné ye pεe ukəikó unyiné málε, úu ye uukəikó uyε kəcáá kő. Ukeikó uyε un pɔ́lú, ticuruu un kəkpɔ nyahai.

³Ke usóóca kpéē uyε uu n kő pin Yeesu nsímé símisi, uu Pisuifi piwéése tum te piké ha u séeme uké uukəikó pɔisε.

⁴Api Yeesu kémee tuiρɔ apí ne meyā u téni re: Usoi uyee ne sá re pɔké u lē.

⁵U ntópuri lalə n̄sōne. Uyee kɔ kuróyómeyáhaalee mɔ.

⁶Yeesu uu pεe pi tikipɔ. Kuu kéyɔ n nyahaiρɔ, usóóca kpéē uu upisané tumpɔ re piké u maa re: Upíima, kapə məpóciře ricóŋ. Ám ne sá re pɔké kənεyɔ lō.

⁷Ne rinécúruu yenle re ám tu re kέ kəpómee hapɔ. Amá a rinóo he unékεikó uké peí.

⁸Né ticuruu ye piwéése málε nən pi pakarelē, nən kɔ pisóóca má pεe n̄é m pakarelē, nən piunyiné m maa re uké méye ha, u ye hale. Nən kɔ ucɔ m maa re uké kam, u ye kale. Nən kɔ unékεikó m maa re uké linyiné wa, u ye li wale.

⁹Ke Yeesu uu anóo nyε n kő, usóóca kpéē uyε isoi ii u sōnesi. Uu panse uu pisoi kulúi pεe u n tíkilē maa re: Ne nó maa re m̄pá Isirayeeли kémee, ám píkai nfatene mmú ncɔ yenaalē.

¹⁰Pẽ kuu n tū api kéyɔ-i pεepɔ api ukəikó uyε lesepɔ un isare láárú.

Yeesu ye ukúmannɔsi unyiné kewā nfaa pεseme

11Kai kóso n weesi, Yeesu uu kuyu kunyiné kapi yé n sée re Naini sī. Upipiretiki ne risoiwuí tin u tikilé.

12Kumúnjé kpē-i kuu kuyu kēpoo n nyahaipo, uu yénu pin ne kesoikópe pikúlaa tósu. Ukúmannosi unyiné kewā ciréníjé kapi lē ne tósu. Kuyu pikó kulúi pin ne unósi uyé tū.

13Ke Yeesu uu u n yé, íwé ii u wai uu u maa re: Kapé té!

14Yeesu uú nyosápo uu asoikópemule ca, pēpēs n topori api nyere, Yeesu uu re: Kεñmánepi, ne rinóo pó hε, a yisi!

15Kesoikópe ake cágáráá ake nsímé kápáá. Yeesu uu keuni ke pa.

16Iwamé ii pinnéí loni api Uléécaa rinyiri taásé pin tee re: Antepu píima yé kérócōpe rikpáfumelé. Uléécaa yé kale uké umpuri come!

17Nsímé mmē nn Yutee kētē nnéí ne kēmekō sitē kēmées kóónú re lē ke Yeesu uu wa.

Yohani Úniwolé pitumé

(Matiyee 11:2-19)

18Yohani pipiretiki api lē nnéí u símisi. Yohani uu pikēcōpe pité séi,

19uu Upíima kēmées pi tum te piké ha u pisé re: Póo usoi uyé kapi mēkēe-mē n tee re u sónti néé unyiné ucō yé kēpire wemelé?

20Kapi Yeesu kēmées n tuipō, api u maa re: Yohani Úniwolé yee ró tumme re tōké pō pisé re: Póo usoi uyé kapi mēkēe-mē n tee re u sónti néé unyiné ucō yé kēpire wemelé?

21Kumúnjé kpē kēmées, Yeesu un pisoi meyā itói pōisente, un aníri pi péséi un pinyíye meyā inipées wúkulente.

22Uu pēs Yohani pitumé maa re: Ani mpō ani ha lē kani n yé ani kō kom Yohani kēenkeé: Lelēs re pinyíye yé nyánile, síkankáláká sin sóne, piyō pin wolé pin funi, pitusuí pin kóméi, pikpōkpō pin yisikéé, piwékōo pin kō Nsímé Kēcire ke pisoi api pi n yóólē kóméi.

23Úye unsá nē nnyá n loó, liute yé únarekomé le.

24Ke Yohani pitumé api pitónjé m̄ masí, Yeesu uu Yohani nsímé pisoi pēs n cápinelē n símisi re: Yo kani kucesi kóima-i piyéne ha? Kekpápi ke kuyó aku n fíkiiseé, néé yo?

25Yare yo kani pēs piyéne ha? Usoi yee melape kēcire n lapaalē yee kei we, néé yo? Amá siyóɔpiyō-i ke pēpēs ilū nélkōo n tánti pin isoi le apí we.

26Yare yo kēcire ḥmaa kani pēs piyéne ha? Antepu unyiné, néé yo? Amá asei kēcáá uyé kani nní n yé ne antepu felé.

²⁷Likumúŋé re Yohani nsímé kai Nléécaasimé ritelé-i wólaalé te: Unétumé yε nkó kam n tumme uké ne kekpéē pó wa uké mpócée nyóonse.

²⁸Yeesu uu pimáa kpá re: Ne nó símisile re ápi unyiné maraalé yε Yohani n fe, ímpá ne lë, pεrεs Uléécaa iyɔɔpi kémee n we kecɔpε uyεs n fílē yε u felε.

²⁹Kuyu nnéí ne pilampooyɔ́ pεs Yohani nsímé kutu rińcɔ api týesε uu míni pi wole. Pi cerile re Uléécaa yεs asei ute.

³⁰Kε Pifarisi ne pεrεs Uléécaa isé n nyu api n yè re Yohani úu kapε míni pi wole, li nyísεlε re lë ke Uléécaa uú ne pi n la kapi kepīre ritɔ.

³¹Yeesu uu pimáa pi kpá re: Úye kam yé ne nfáani pisoi mún̄eisene? Úye kapí ne menyínε we?

³²Pi nkpáni yare siwá sεs kέyaála-i n tú, si ne sisicɔ sin séleinε asi yε re: Tɔ asū símisile, ani yúlu áni yesi, ari sikpɔyomε yom, áni té.

³³Likumúŋé re Yohani Úniwolε yε kale úu yε ilukε li, úu yε kɔ pítā n ntí, ani re u unírihélaa le.

³⁴Usoi Kεpīpi pṓ weri kεn le kεn níru, ani kɔ re: Ani usoi nkó nyánii, piluke ne pítā nkó nymane mεsε uyε we. Ticuruu u kɔ pilampooyɔ́ ne piwaikópεkɔ́ pīcɔ usanε le.

³⁵Amá pεrεs u n ñmurei yε nyísεlenle re Uléécaa mewéésesɔ́ho yε mε.

Yeesu yε Ufarisi Simɔ́o kεyɔ́-i we

³⁶Ufarisi unyiné uu Yeesu séi re piké kεsé ilukε li. Yeesu uu usoi uyε kεyɔ́ sī uú tone uu le.

³⁷Kuyu kp̄s unɔsi unyiné yεs mεfīne kópε m má un we. Kuu n kō te Yeesu yε Ufarisi uyε kεyɔ́-i we un ilukε le, uú ne kεnúm̄pi ne tulaali mεyipε sī

³⁸uu Yeesu kepīre nyεrε, uana-m̄. Uú n téni uu Yeesu ana ménini fɔlu, uu limemáá ne unnyúpi a tinnente, uu a pira uu tulaali akεcáá kɔɔni.

³⁹Kε Ufarisi uyεs Yeesu kusáne n wai uu lë n yé, uu ukεfa-i n tee re: Usoi nkó un pεs mεsei antepu, u yé pεs unɔsi nkó yεs nní u n cárri ceri re wóo lo, u yé kɔ pεs cérí isoi íye mpuri kuu le. Unɔsi lo yεs mεfīne kópε m má.

⁴⁰Yeesu uu pεs Ufarisi rinóo yόsu re: Simɔ́o, ne nnyiné málε kέ pō male. Simɔ́o uu rinóo pεs re: Sáa, a male.

⁴¹Yeesu uu re: Pisoi pité pεs ne uwóólonsε riwóme má. Usε un ne riwóme u má nwóóweni siwóó pílε pílε mεnupǔ, ucɔ pṓn ne riwóme u má nwóóweni mεpīpi kuwóó.

⁴²Piketé kε úka úu kɔ pεs fenε uké uriwome hééle. Uwóólonsε uu piketé sárεi. Piketé kε kecɔpε úye yεs yé mεyánsei uwóólonsε uyε n la?

43 Simččo uu rinččo u yósu re: Ne músu re uyčč tiwome tεε m piyε yεε yέ meyā u n la. Yeesu uu re: Pč alari mále.

44 Uu lčč memáá unósi uyčč-mčč pansončč, uu Simčč maa re: Pč unósi nkó yέε? Ne kεpčyčč-i lommelε áa míni né hε re kέ anéna rikέ, amá uyčč ne anéna umenini fčile uú ne unnyúpi a tinnente.

45 Áa né ripira re kusánε kaa né yósu, amá kam� ne n lommε kuu nní né yáhaankεe uú ne anéna tini.

46 Áa mékpc rinéyu kεcáá kččnu , amá uyčč ne tulaali anéna kεcáá kččnule.

47 Lčč nnya kam pó tee re: Nla píima kuu né n nyíse yε nyíselε re pi uakópe nnéí u sárεi. Amá uyčč kapi nkáripi n sárεile, nkáripi kuu yε unlā nyíse.

48 Yeesu uu pεε unósi uyčč maa re: Ne apókópe pó sárεi.

49 U ne pεε kesé n le api pisifa-i n símisi re: Usoi úye mpuri lo yε akópe n sáríkεe?

50 Yeesu uu pεε unósi uyčč maa re: Mpófatεne yε pó yóriyεle, a n ηme ne nkíjniyε.

Luki 8

Pinósi pεε pεε Yeesu n tíkilč

1 Lčč memáá ke Yeesu uu ayu maa ne ayu sínsá rikóónú un Uléécaa iyččopi Nsímé Kecire yóólč. Upiretiki kεfi ne pité

2 ne pinósi pč kuu aníri m pεsei ne pč kuu m pčisentε pin u tikilč. Maari kapi n sélei re Makitala ukó kapi aníri aseei m pεse ne

3 Cusa yεe Erooti kεyč kεcáá m paílč unčči Yohana ne Susaani ne pinósi meyā pεε pεe pilikó ne Yeesu ne upipiretiki n lénī.

Ulukaa kεnyárū

(Matiyee 13:1-9; Mariki 4:1-9)

4 Ayu kulúi kέmee ke pisoi api yε pεe léepč api Yeesu lεepč. Ke pisoi api n cάpīne, uu kεnyárū maa re:

5 Utisi unyinε yεe ilukεpuri pifómε leepč, icč ii ricéetimε lólu api ikεcáá cōpisi sinúipi asi i le.

6 Ilukεpuri icč ii kεpare kεcáá lólu. Kii n lε, ii kóosi, ke nniyε n n we nnya.

7 Icč ii sinípεleépi kέmee lóipč ii lεlu, sinípεleépi asi mεse ne mεse i hila.

8 Amá ilukεpuri icč ií ne kεtē sčone sá, ii lεlu ii papisi ii máru n sčone. Yeesu uu pimáá kpá re: Ani kutu ricč n sčone, úye un ukóme uu kóm.

Yo nnya ke Yeesu uú ne sinyárū céési?

(Matiyee 13:10-17; Mariki 4:10-12)

9 Yeesu pipiretiki api kεnyárū kč asei u pise.

10 Uu rinóo pi yósu re: Nő ke Uléécaa uu uiycöpi nsímé mæs m pékaalë cereisë, úu pës cereisë. Amá picö yë mpá yo kóméile yare sinyárü liké wa re pi nsone paílë amá ápi ko pës nsone nyáni, pin nsone kutu cölë ápi ko pës nsone kóméi.

Yeesu yë ulukaa kenyárü asei lesë uu símisi

(Matiyee 13:18-23; Mariki 4:13-20)

11 Kenyárü kë asei yë nnyé: Ilukepuri yës Nléécaasimé.

12 Pisoí pinyine isoi yë ricéetimë të mæcö welë. Pi yë konlë, amá kuníri akú weri aku nsímé mmë pisifa-i lesë ápi kape ne këfa n tene liké pi n yóriyë nnya.

13 Picö yë këparecaa kë mæcö welë: Pi yë Nléécaasimé kónlë api n yósu në mpóonare, amá ápi yë n tíye nké pikemëe iníjí wa, ápi yë këfa tene liké nájai. Ncój nn n ka, api nfatene yálalapö.

14 Ilukepuri iyës sinípeleépi-i n loó yë we yare pëpës yë n kő, amá api tíyessë nfasimé ne memá ne këtë këcáká lilala ai n hila ápi yë pës rikáhákáhá ne kétö-pö.

15 Ilukepuri iyës këtë scone-i n loó yë we yare pëpës Nléécaasimé kutu riñcö api pisifa-i n mólú, api n n tikilë ne këfa kësë api ñmóápú nn kulaa pi wai.

Kéfiráa kenyárü

(Mariki 4:21-25)

16 Yeesu uu re: Úka úu yë këfiráa risé uu kucári ke kipi née uu këfiné metene ke pésu. Amá kelö cágá kapi yë ke ritösi liké ne n wa re pë nnéí pës këyo-i n lompo yë metéí yé.

17 Lë nnéí lës pës m pékaalë ai kúyene wai, lë ke mpá úye úu pës kúyene n we ai metéí kémëe léeri.

18 Ani nóménécíre tĩ ne lë kani yë nsímé n kő. Likumúnjé re uyës m má kapi yë pípa rikpá, amá úye unsá m má, nkáripi mmë kuu m má kapi u yósune.

Yeesu uni ne upiwä

(Matiyee 12:46-50; Mariki 3:31-35)

19 Yeesu uni ne upiwä apí weri api u lëeri, amá ápi fe piké ukemëe tuipö, ke pisoí api kulúi n tøsí nnya.

20 Api pimekamë Yeesu símisi re: Upóni ne pipówä yë ketahai nyenu pin la piké pö yé.

21 Amá Yeesu uu pinnéí maa re: Unéni ne pinéwä pës nní pëpës Uléécaa Nsímé kutu n cölë pin lë knn pi m pise tikilë.

Yeesu yë meyo píima menyine risééss

(Matiyee 8:23-27; Mariki 4:35-41)

22 Keyáa kenyine ke Yeesu ne upipiretiki api kúninöi lõ uu pi maa re: Töké kupiyë kuwélé kucö-më ha. Api më téj.

²³Kumúŋé kpε-i kapi n téjlé, Yeesu uu lɔpile. Kuyɔ píima kunyiné aku pipépé kápáá. Míni amε kúninɔi yipu lin ne nkɔ pi wéési.

²⁴Pipiretiki api Yeesu lεερɔ api u yóŋse api u maa re: Sáa, Sáa, tɔ kpínine! Yeesu uu yisi, uu kuyɔ ne ániwalé cési ne kuwóí, ai níŋesi, ai séé léké-léké.

²⁵Yeesu uu upipiretiki maa re: Yei yε nónnénatene? Amá iwame ii pi wai, aseké uu kɔ nnóɔ pi yipu api pimecɔpecire m máikeené re: Usoi úye mpuri yε nkó, aí ne kuyɔ ne míni péne lin u pakarelẽ un tinóɔ n he.

Yeesu yε unírihélaa pɔise

(Matiyee 8:28-34; Mariki 5:1-20)

²⁶Api Kerasaa pikó ketẽ kεε kupiyε metéj mεcɔ n we kεn Kalilee ketẽ lorólẽ loni.

²⁷Kε Yeesu uu kúninɔi-i rincúlamε, kuyu kpε utisi unyiné uu u térei. Hái mεkεe-mε kúu yε ilū tā, aníri an u pεkεsi. Úu pεe kέyɔ má, amá akpíí kέmεe kuú pεe sói.

²⁸Kuu Yeesu n yé, uu pupεi, uu uanui kεcáá wúla uu meyá maa re: Tó ne mpó ne ní-ye, Uléécaa yεe m̄pá yo kεcáá n t̄ Kεpípi Yeesu? Ne ne pó ténile re kapε íwε né wa.

²⁹Ái líka nnya kuu l̄ male, Yeesu yε rinóɔ he re aníri aké ukεmεé le. Li yε lin ne u n yisi, pi yε ána ne anípe akpanii u paasile, amá uu a túuni, aníri aa kucesi kóima-m̄e u kpáú.

³⁰Yeesu uu u pise re: Íye kapi yε pó sée? Uu rinóɔ yósu re: Pi yε né sée re “kulúi”, likumúŋé re aníri yε ukεmεe kulúi welε.

³¹Aníri nyé aá ne Yeesu téni re úu kapε nkɔ kuhore-m̄e a riláupɔ.

³²Kúfɔŋlee píima kunyiné kun tikúú kεcáá we kun túkuri. Aníri aá ne Yeesu téni re uké týesε aké áfɔŋ nyé-i l̄. Yeesu uu ncée a he.

³³Aníri aa pεe usoi uyε-i lelu aa áfɔŋ loni. Áfɔŋ aa kεkúúcaa-pɔ ntóó sε aá ha míni-i séeé.

³⁴Kε pisoi pεe áfɔŋ n kpáulẽ api l̄ n yé, api wuru apí ha ne nsímé mm̄e kuyu maa-i ne siyupi nnéí-i kórnú.

³⁵Pisoi api léeri piké lεlεe n wa yé. Api Yeesu kέmεe tuipɔ api lεεrɔ utisi uyε un peí, un Yeesu ana kεyúrí t̄ un lapaalẽ, ne ukεyu cáká-cáká. Iwame ii pi wai.

³⁶P̄ nnéí inipεe-i kai l̄ n wapisi api l̄ ke aníri aá ne utisi uyε-i n le kεenkeε.

³⁷Kerasaa ketẽ pikó nnéíe api Yeesu maa re uké pikuyu-i le, ke iwame ii pi n wa nnya. Yeesu uu kúninɔi yopoi uké tómpɔ.

³⁸Utisi uyε ke aníri aa n týe uú ne Yeesu téni re uké ncée u he uké u ritiki, amá Yeesu uu u lakase uu u maa re:

39 A kupóyu pélé aa lẽ ke Uléécaa uu pó n̄ wa kεenkeε. Utisi uyẽ uu s̄í uú ha kuyu nnéí kémee lẽ ke Yeesu uu u n̄ wa símaankεε.

Yeesu yε Yairusi ukpére yukuse uu kɔ unósi unyine pɔisε
(Matiyee 9:18-26; Mariki 5:21-43)

40 Kumúŋé kpe-i ke Yeesu uu kupyε ritime ricɔ-mẽ n̄ léemε un pεeri, pisoi pεε pεε n̄ cápinelẽ api u térei. Pi nnéí yε pεε u ménle.

41 Utisi unyine kapi yε n̄ sée rε Yairusi uu pεé weri. U pεε ukuyu Pisuifi kuyomeyáhaalee uwéése le. Uu Yeesu ana mētene wula uú ne u téni rε uké ukεyɔ-i ha rε

42 ukewã kpérepí ciréníŋε kεε m̄ má yare aŋmẽ kεfi ne até yε lalε kéké kpu. Kumúŋé kpe-i ke Yeesu uu kei n̄ s̄í, pisoi pin awélε nnéí u nyikii pin ne u tikilẽ.

43 Kumúŋé kpe-i, unósi unyine ke ménye amε n̄ léenti hái iŋmẽ kεfi ne ité-me un kei we. [Pipɔisε píima nnéí kuu rika uu umemá nnéí caai], amá úka úu fe uké u pɔisε.

44 Uu Yeesu kepire-mẽ nyɔsópɔ uu uketukanka ritime ca. Kuu lẽ tińca, ménye mεε n̄ foho amε mεε ne mεε nyere.

45 Yeesu uu pise re: Wóo né rica? Api pinnéí kέjesi rε ápi u rica. Piyeε uu re: Sáa, pisoi yε pó kálaalenle awélε nnéí.

46 Yeesu uú maa re: Usoi yε né ricale. Liriyíkí rε ne ceri rε n̄naŋε nnyine yε kεnémee lele.

47 Unósi uu yénu rε li u yámnele. Uu Yeesu-i s̄í un tεrii uu uana mētene wula. Uu mpá úye kεyu-i lẽ nnya kuu Yeesu rińca ne lẽ kuu mεε ne mεε m̄ peí símisi.

48 Yeesu uu u maa re: Unékpére, mpófatene mεε pó yóriyε. A n̄ ñme ne nkíŋniŋε.

49 Kumúŋé kpe-i ke Yeesu uu lẽ n̄ símisi, utumε un Yairusi kεyɔ leeri uu Yairusi maa re: Upókpére yε kpule, kapε nkápáni urósáa pεkesi.

50 Yeesu uu kóm, uu kuyómeýáhaalee uwéése Yairusi maa re: Kεpówuu ákε kapε tɔ, mpókó yεε re a ne kεfa tεne. Upókpére yε pélunε.

51 Kapi kεyɔ n̄ tuipɔ, úu úka ncée hε rε u ne uyẽ piké lompɔ, insá Piyeε ne Yohani ne Yakupu ne kewá kε usaa ne kεuni.

52 Mpá úye un téni kewá kε nnya. Yeesu uu pεé maa re: Áni kapε t̄é, ákε kpu, kε lənilε.

53 Api u n̄ sénnyi, likumúŋé rε pi nyu rε kεkpérepí yε kpule.

54 Yeesu uu kεkunipε tini, uu mεyá pupεi rε: Kewá, a yisi!

55 Kewá nfaa nn pεeri, akε mεε ne mεε yisi. Yeesu uu rinóp hε rε piké ilukε kε hε.

56Ai kewā pikó nnóo yipu, amá Yeesu uu rinóo pi he re ápi kape lelees n wa úka símisi.

Luki 9

Yeesu yε pitumε kεfi nε pité wέε

(Matiyee 10:5-15; Mariki 6:7-13)

1Yeesu uu upitumε kεfi nε pité cápinε uu nnaŋε pi he re piké aníri n fe api kɔ itói m pɔisente.

2Uu pεε pi tum te piké ha Uléécaa iyɔɔpi nsímé símisi api pitóikó pɔisente.

3Uu pi maa re: Áni kape linyinε rimúlú yare kunaapi née kulóo née iluke née kewóó nöké ne ncée ha. Áni kape sitükanka sité sité rimúlú.

4Nɔn kéyɔ kéye-i n topile, ani kei n tū hái nε nókənétóŋé tuŋé.

5Pin yei kusáne piyóó nō n yɛ, ani pikuyu le, ani nóanéna nkoŋo péi liké nyísε re pi Uléécaa pipakarε yεlε.

6Upitumε api tósu, api ayu nnéí kémee sóne api Nsímé Kεcire símisi pin m̄pá yei pitóikó pɔisente.

Erooti yε pírí tű

(Matiyee 14:1-12; Mariki 6:14-29)

7Uyóɔpi Erooti uu lẽ nnéí lees n wai nsímé kóm. Úu ceri lẽ kuu yé m musí, likumúŋé re pinyinε yε pεε tee re: Yohani Úniwolε yεe pikpɔkpɔ-i yisi.

8Picɔ pin tee re: Elii yεe leemε. Picɔ pin kɔ tee re: Pεε mεkεe antepu unyinε yεe nkɔɔ-i yisi.

9Amá Erooti uu re: Nε týeselε api Yohani ríyu tɔlu. Usoi úye mpuri nsímé kam pεε nní kómεi má? Uú n wéési uké Yeesu yɛ.

Yeesu yε pisoi ákotokú anupū (5.000) kpínii

(Matiyee 14:13-21; Mariki 6:30-44; Yohani 6:1-14)

10Pitumε api pεeri api lẽ nε lẽ kapi n wapisi Yeesu kεenkeε. Uú nε pimecire iyaa lelu kuyu kpẽ kapi yε n sée re Petisayita kεkúrí.

11Amá pisoi pεε n cápinelẽ api kóm api u tiki. Yeesu uu Uléécaa iyɔɔpi nsímé pi símisi uu kɔ pεreε m pɔ́lú pɔisente.

12Kε ituŋε ii n tene, upitumε kεfi nε pité apí nε u kɔ api u maa re: A pisoi maa re piké ha ayu nε siyupi sεe nε nní ró n kólẽ kémee iluke nε sifinε wéési, likumúŋé re kucesi kεcɔpε kari nté we.

13Amá Yeesu uu pi maa re: Ani nórinécúruu liluke-luke pi he. Api rinóo yósu re: Akpónó anupū nε ikpíntomé ité ŋmanε kari nté má. Néε pɔ la re tɔké ha pisoi mpí nnéí iluke lɔ?

14Pisoi ákotokú anupū (5. 000) pεε pεε kei we. Yeesu uu upitumε maa re: Ani pi tonsente pisoi kuwóó anai.

15Pitumε api lẽ kuu pi n forii wai, api pisoi tonsente.

16Yeesu uu akpónó anupū ne ikpíntomé ité kpísi, uu keyómε weríí, uu iluke iyε kεcáá Uléécaa pccnese. Uu kpókɔrine uu upitumε pa re piké pisoi pεε n cápinelε hɔcnε.

17Pinnéí api le api lepu. Upitumε api akéri nyεε m pccnε cápinε ai anére kεfi ne até yipu.

Yeesu ye yámne re Yeesu ke Uléécaa uu wéε

(Matiyee 16:13-19; Mariki 8:27-29)

18Keyáá kenyinε ke Yeesu uu umecire kεyómε yáási, upipirëtiki api u lesepø, uu pi pise re: Pisoi ye máikεε re néε úye?

19Api rinóo yósu re: Pinyinε ye tee re pø Yohani Úniwole lε, picø re pø Elii lε, picø pin kɔ tee re pø pεε mεkεε antepu unyinε lε yεε nkø kέmεε n yisi.

20Yeesu uu pi pise re: N᷑ní, nɔ mpíí re néε úye? Piyεε uu rinóo yósu re: Póo uyε ke Uléécaa uu n wéε.

Yeesu ye unkø nε umeyise nsímé riyóó

(Matiyee 16:20-28; Mariki 8:30-9:1)

21Yeesu uu pi nyi re ápi kapε úka nsímé mmε símisi.

22Uu pimáa kpá re: Li pise re n᷑ Usói Kεripipí kέ meyánsei íwε li. Pisuifi piwééssε nε pεpεes ye Uléécaa inyóonse n wa piwééssε nε isé picélaa yé ke kesi. Li kɔ pise re piké ke kpu ake kεyáá táánū tuñé yisi.

23Uu pεε pinnéí maa re: Úye un n la uké né ritiki, uké umecire pípaí riyá uu m̄pá kεyáá kέye ukunapééko n yalε, uu pεε né tíki.

24Ái líka nnya, úye un n la uké unfaa lɔ, u n fómnile. Amá úye un n᷑ nnya unfaa n fóm, liute yεε yé unfaa lɔ.

25Usói kulaa yε kúye in te u kεtē nté likó nnéí yé, uu pεε kpi néε uu umecire ásáláú tani.

26Úye un neni inései nε nnésímé isei n wai, Usói Kεripipí yé kɔ uisei wa kεn píyei kεmeyɔɔpi nε kεusaa nε piléécaatumε ke Uléécaa uu n wéε meyɔɔpi-i m pεeri.

27Asei kam nō símisi, pinyinε ye nté welε pεε yé Uléécaa meyɔɔpi n yé api kelenε kpíni.

Yeesu ipiŋε ye consε

(Matiyee 17:1-8; Mariki 9:2-8)

28Kε Yeesu uu lẽ pisímé m̄ masí, ai wai yare siyáá sipaha kumúñé, uu Yohani nε Yakupu kpísi uú nε rikúú taá piké kεyómε yáási.

29 Kuu keyóme n yáási, ukeyu aké méwee conse, uilū ii wárara póí-pói.

30-31 Mese ne mese, pisoi pité pinyiné api Uléécaa meyɔɔpi-i léeri, pi ne Yeesu pin yóí. Pikei kai m pise re uké wa ne unkro Yerusalém-po ifaací kapi lē wai. Pεrεs Moisi ne Elii.

32 Piyeε ne upicó pin ne nnõ ketaa tu, amá api yáka-yaka api Yeesu meyɔɔpi ne pisoi pité pεe ukækúrí n nyεnu yεnu.

33 Ke pisoi pē api Yeesu rin-yá, Piyeε uu u maa re: Sáa, li nyamle re tóké nté n we. Tó la re tóké sicánjíipi sitaani karii, p̄ kεsε, Moisi kεsε, Elii kεsε. Úu nkpaní nyu mmē kuu n símisi.

34 Kumúñé kpe-i kuu lē n símisi, kuhopε kunyiné akú weri aku pi hila. Ke pipiretiki api n yé kuhopε kun lē pi hilalē, iwame ii pi loni.

35 Tinóɔ rinyiné ari kuhopε kpe-i léeri re: Nkó yεsε Kenépipi kam n wéε, ani kutu ke ricɔ!

36 Kapi rinóɔ tē lē n kómεi Yeesu ñmanε kapi pεe nyáni. Pipiretiki api sée, ápi kumúñé kpe-i úka lē kapi n yé símisi.

Yeesu yε kewá kē ke kuníri aku m pεkesi pɔisε

(Matiyee 17:14-18; Mariki 9:14-27)

37 Kai kóso n weesi, api rikúú cépime, risoiwuí píima rinyiné ari Yeesu téreipɔ.

38 Utisi unyiné uu riwúí tē kεcɔpε sicááila kápáá re: Sáa, ne ne pó téni re a kεnεwá kεcáá ripaí, kεnεcíreníŋε yε ke.

39 Kuníri kunyiné kpeε yε ke yisi, aké mese ne mese pipupukeε loni, aku ke kpapamnisε meyá, aku atalalaá ke wóisε. Áku yε mese ne mese ke riyá, ku yε íwε ke wale kelenε.

40 Amá ne pipópirεtiki téni re piké kuníri kpē lakasε, amá ápi fe.

41 Yeesu uu pεe re: Nó nfateneciré ne pikpááree mpuri mmú! Ituŋε ilé kam nókεnεmεs pitónε kpánε? Ituŋε ilé kam yé lē ne nó n kahari? Ani ne kewá kē nté né kam.

42 Ke kewá aké n nyahaipɔ, kuníri aku ke pεpεrε aku ke lémesi meyá. Amá Yeesu uú ne kuníri cési hái, uu kewá pɔisε uu kεusaa mūsε.

43 Uléécaa nnaŋε píima nn m̄pá úye pírí wai.

Yeesu yε unkro nsímé kpálɛ

(Matiyee 17:22-23; Mariki 9:30-32)

Yeesu mewai mē men kɔ lē m̄pá úye pírí we, uu upipiretiki maa re:

44 Ani nkpeni asei nyé kam n la kέ nō símisi rimúlú n̄sɔnε. Pi yé Usoi Kεpεpi pisoi anipε-i wa piké ke kpu.

45 Amá ápi nsímé mmē kō. Pi pi m pesile re ápi kapē n kō, iwame íi kō ñmurei piké ne Yeesu m pise.

Wóo pipiretiki kεcɔpε uwéése?

(Matiyee 18:1-5; Mariki 9:33-37)

46 Pipiretiki api pimecɔpecire kεyáa kenyinε n kejene piké céri re úye yεs pikεcɔpε uwéése.

47 Yeesu uu pinfasimé céru. Uu pεs kewáa kenyinε kpísi uu ukékúrí nyerεsε.

48 Uu pi maa re: Úye un n̄ nnyā kewáa nké kusáne n yɔsí, tinécúruu kuu kusáne yɔsí. Úye un kō kusáne né n yɔsí, uyεs né n tumme kuu kō kusáne yɔsí. Likumúñé re úye un nókεnεcɔpε usínsá, uyεs uwéése.

Úye un kεrócaá n kpálē, uyεs úu uróláarɔ

(Mariki 9:38-40)

49 Yohani uu rinóo yɔsu re: Sáa, tɔ unyinε yεnle yεs aníri n lákasε ne ripónyíri nnañε arí n la tɔké ne u yè, kúu kεrócaápε n we tɔn ne pó tíkilé nnyā.

50 Amá Yeesu uu rinóo u pεsε re: Áni kapε ne u yè, liriyíkí re úye un nókεnεcáá n kpálē, uyεs úu nóunéláarɔ.

Samarii kuyu kunyinε yε Yeesu piyóó yè

51 Ke kumúñé kpē kε Yeesu uu kεyóme-mē n taáne aku n tu, Yeesu uu hó re uké Yerusalém ha.

52 Uu pisoi pinyinε kεkpéē tóñse, api Samarii kuyu kunyinε sī te piké lē ne lē kai u m pise u wéési uké kelenε tuiρɔ.

53 Amá kuyu kpē pikó ápi ñmurei piké kusáne u yɔsí, kuu Yerusalém-mē n símpɔ nnyā.

54 Ke upipiretiki Yakupu ne Yohani api lē n yé api u maa re: Upíima, pɔ lale re tɔké nna rinóo he nké pikεcáá cuunu nké pi torεsε?

55 Yeesu uu pikuwélé-mē pansερɔ uú ne pi cési [uu pεsε pi maa re: Áni nyu kεmúñé kekees nókεnεmεs n we. Usoi Kεpipi ákε ka re kεkε pisoi fóm, amá ke kale re kεkε piayu lɔ].

56 Api pεsε yisi api kuyu féé-mē sī.

Yeesu pitiki kεcáá icélaa

(Matiyee 8:19-22)

57 Pin ncée-i we kε utisi unyinε uu Yeesu maa re: Ne pó tíkinε kei kaa n símpɔnε nnéí.

58 Yeesu uu u maa re: Sisáñá yε sialééri málε, sinúipi sin siayámé má, amá n̄, Usoi Kεpipi ám tíka má kam yé ríyu n tampɔ kε wéntε.

59Uu usoi ucɔ maa re: A né ritiki. Amá usoi uu re: Sáa, a ncée né he ké ha unésáa kulesi ké pεε kelenε pó ritiki.

60Yeesu uu rinóɔ u pεε re: A tíye pikpɔkpɔ piké pikpɔkpɔ kulesi, póɔké ha Uléécaa iyɔɔpi nsímé símisi.

61Usoi ucɔ uu u maa re: Ne pó tíkine Upíima, amá a ncée né he ké ha menétójé pinékó símisi.

62Yeesu uu pεε u pεε re: Uyee ne ináa n kólɔi un pεε kepirε ηmééni úu ne sá re uké Uléécaa iyɔɔpi kémee ukeikó.

Luki 10

Yeesu yε pipirëtiki kuwóó ne afεeré ne pité tum

1Lẽ memáá, Upíima uu pisoi kuwóó ne afεeré wéé uu pité pité pi tum ayu ne silõ nnéí kémee kai m pise re uricuruu uké kɔ sónε.

2Uu pi maa re: Ilukε kapi n kpasiñε yε piyεlε, amá pikeikó pεε yé i n kpasi ápi piyε. Ani ne ucarεte té uké pεpε yé i n kpasi rikpá.

3Ani ncée kpísi! Ne nó tumle re ani isáŋ yεe ákpε kecɔpε n we meçɔ n sónε.

4Áni kapε siwóó néε kulóɔ néε anééri rimúlú, áni kapε ncée-i nyεre re nɔké unyinε yáási.

5Nɔké kelenε kέyɔ kεnyinε-i n lompɔ, ani yε maa re: Nkíñniŋε nké kέyɔ nké-i n we.

6In te nkíñniŋε ukó unyinε yε kέyɔ kε-i we, nónnékíñniŋε yé u ritiki. Insá lẽ, nókεnémee kε nónnékíñniŋε nn pεlεnε.

7Ani kέyɔ kε-i tone, ani lẽ kapi kei nó n he le ani níru, likumúŋé re ukeikó yε uihéé málε. Áni kapε sýɔ n tɔrii.

8Nɔn kuyu kύye-i n lompɔ pín kusáne nɔ n yɔsu, pín yo nó m pa, ani li.

9Ani pitóikó m pɔisentε, ani kuyu pikó maa re: Uléécaa iyɔɔpi yε nɔ nyahaimεlε.

10Amá nɔn kuyu kύye-i n lompɔ pín piyɔ́ nɔ n yè, ani icée-i lεepɔ aní maa re:

11Tɔ nókunéyu nkoño mε aróna riñmeełú nókεnécáá ripéi. Mpá ne lẽ, ani ceri re Uléécaa iyɔɔpi yε ne nɔ rikɔle.

12Asei kam nní nɔ símisi re kεyáa kε ke Uléécaa uu n sónti uké ne pisoi n túhaanε, Sotɔm pikó ke Uléécaa uu nna n ηmaasi iwe yé ne kuyu kpε ikó kutɔsi wa.

Ayu nyεe áa yε Yeesu nsímé n ηmurei (Matiyee 11:20-24)

13Nɔ Korasin pikó, íwε kani topori. Nɔ Petisayita pikó, íwε kani topori! Likumúŋé re mewaisaŋa kapi nókεnémee n wapisi mεn pεε Tiiri ne Sitɔo kémee

n wa, ai nní n we pin piakópē kēpirē ritō api áfōrōnti tanī api pimēcire nfúrō kōikēs likē nyisē re pi conse.

¹⁴Lē nnya ke Tiiri ne Sitō pikó iwē ii yé ha kētúhaanē kēmēs ne nōinékō kutosi wa.

¹⁵Ntē nō Kapērinawum pikó, no músu re kēlēécaa-mē kaní taálē? Ái nkápáni lē. Amá kukulāyu-i ke Uléécaa uu kētē-mē nō láupcēs.

¹⁶Uu upipirētiki pimāa kpá re: Úye un kutu nō n cōlē, nē kuu kutu cōlē, úye un nō n yulu nē kuu yúlu. Úye un kō nē n yulu, uyee né n tumme kuu yúlu.

Pisoī kuwóó ne afēerē ne pitē mērēsēmē

¹⁷Pisoī kuwóó ne afēerē pē kapi n tū api pēeri ne mpōōnare, api re: Sáa, aníri ricuruu yee rō pakarele, tōn tinōc a n he ne ripónyíri.

¹⁸Yeesu uu rinōc pi yōsu re: Ne pēe Setani yēnle un kēyómēcaa-pō lōiri yare kēkónesēípi.

¹⁹Ani kutu ricō! Nēe nnahe nō he re nōkē iwāa ne inā kēcāá sōne ani ulāaro nnahe nnéí tékéé líka ái yé kō nō wa.

²⁰Amá ái kapē nō n láárú re aníri ye nō wuru nnya. Lelēs yé nō n láárú lees re Uléécaa ye nōanényíri uritelé kēmēs wōi.

Yeesu ripōo yē larisi

(Matiyee 11:25-27; 13:16-17)

²¹Kumújē kpē-i, Nfáasōne nn Yeesu rikiŋ niŋukuse uú maa re: Sáa, kētē ne kēyómē Upiima, ne pō pakare re pō týesē siwā sínsápi asi nsímē mmē kaa pisohē ne pinyuwē m̄ pesí asei kom. Pōo mpōfanare kēmēs la re likē lē wa nnya kai kō mesei lē wa, Sáa.

²²Unésáa ye m̄pá yo nnéí né pale. Úka ucō úu né nyu Unésáa mēmáá. Úka ucō úu kō Unésáa nyu insá nē Ukepipi ne pē kam n týesē api u ceru.

²³Yeesu uu lē mēmáá upipirētiki-mē pansēpō uu pi maa re: Pēpēe lē kani nní n nyáni n nyáni ye pínarekome le.

²⁴Asei kēcāá, antepuyē ne piyōopi meyā ye kāipile piké lē kani n yē yē, amá ápi li yē, api kāipi re piké lē kani nní n kō kō, amá ápi li kō.

Samarii kētē usoi unyinē yēs kusoi n nyu kēcāá nsímē

²⁵Isé ucélāa unyinē uu rinōc maa un la uké Yeesu ripinē wa, uu u pise re: Sáa, íye kai pise re kē wa kē ne nfáa teneciré n yē?

²⁶Yeesu uu rinōc u yōsu re: Íye kai irósé kēmēs wólaalē? Kaa ye isé ritelé n kēē, íye kaa ye mpíi i kō.

28 Yeesu uu pεε u maa re: Pɔ n̄sɔne rinóɔ né peselε. A lẽ titiki, pɔ nfáa yε.

²⁹ Amá isé ucélaa uu alari n wéési uu lẽ nnya Yeesu pise re: Wóo unésoicō?

³⁰Yeesu uu rinđo u pese re: Utisi unyine yee kęyáa Yerusalem leeri un Yeriko-mę cępilę, piyaa api u tini api uilü yόsu api u kpafui api itói u wai, api kęteni-i u lalęi hęihęi api tόmpo.

³¹Aí ne sá uyεs yε Uléécaa inyóonse n wa unyinε un ncée mm̄e tikil̄. Kuu utisi uyεs n yé, uu kέñéé uu fáau.

³²Lefi ukó unyinę uu kɔ limecɔ kəlō kε-i tuipɔ, uu utisi uy᷑ yεnu, uy᷑ uu kɔ kέjééé uu fáau.

³³Amá Samarii ukó unyiné yee ncée mmē n tíkimel̄ ū utóikó uyē kelō tuip̄. Kuu u n yē, ai mēyíkíyiki íwe u wai.

³⁴Uú nyɔsárpɔ uu mékprɔ ne feé uitoi kεcáá kɔikεε, uu i pahaankεε. Uu lɛ mɛmáá ukeminaa kεcáá u tonsɛ uú ne picéetɔŋé kεyɔ kεnyinɛ-i u sī uú ha kei ukεcáá paí.

³⁵Kai n weesi, uu mewóópipi meté lesé uu uyee picéetøjé keyo kecáá mí paílē pa uu u maa re: A usoi nkó kecáá ripaí, nén ha píyei nté m pseume, né riwóme tse n tise pý hééle.

³⁶Yeesu uu pimáa kpá re: Pisoí pitaani mpí kεcøpe úye yee uyë kε piyaa api nní itói n wa usoic?

³⁷Isé ucélaa uu rinóo yósu re: Uyee kusoi u n wa yee uusoicó. Yeesu uu pée u maa re: A n ñme, aa yé limeecó wai.

Yeesu yε Marita nε Maari kεyɔ ha

38-39 Kę Yeesu nę upipiretiki api pinsē n̄ nojłę, api kuyu kunyine tulu, unósi unyine kapi yę n sée rę Marita un kei we, uu ukęyo-i kusáne pi yόsu. Marita yę pęs uwā unyine málę api yę u séi rę Maari. U pęs kei welę. Uu Upíima ana metene tone un uicélaa kutu cɔlę.

⁴⁰Marita póst ne pisóo kéyu mahani. Uu yisi uu re: Upíima, ái póst cónjlë ke unéwá uú ne menécíre pihúukéi n nyánsei? A u maa re uké né lë.

⁴¹Upíma uu u maa re: Marita, Marita, po mepócíre mpá yo kémee picón tsile ne pinákaankées.

⁴²Amá likei lise kai usoi pisé. Likei kécire ke Maari uu wéé, úka úu yé fe uké li u ycsí.

Luki 11

Yeesu ye piyómeýáhaa upipirëtiki céési
 (Matiyee 6:9-13; 7:7-11)

1 Keyáa kenyiné ke Yeesu uu kəlō kenyiné keyóme yáási. Kuu m̄ masí, uupirëtiki unyiné uu u pise re: Upíima, a piyómeýáhaa ró céési yare ke Yohani uu upipirëtiki n céesi məcə.

2 Yeesu uu pi maa re: Nɔn ye keyóme n yáásine, ani ye maa re: Sáa, tipónyíri tiké n kóólélē. Ipóyóópi iké lommé.

3 A m̄pá keyáa kéye iluke ró he.

4 A arókópe ró sár ei, Yare ke tóo ye kō picō n sár ei pin akópe ró n wa məcə. Kapé týesé tóké pipeikées kémee loó.

5 Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Nó unyiné un nkpéni usáne m má uu késiné u lesepó uu u maa re: Unésáne, a akpónó ataani né lonsé.

6 Unésáne unyiné yee ncée leeri uu kénéyó-i weri, ám kō pee líka má ké u pa.

7 In n la uusane uyé yé hái kéyó kémee-pō rinóo u yóóme re: Kapé né ricóoj! Né rinóoncō hánésile am ká, tó ne sinéwáa ye lonle, ám fene ké yisi ké akpónó pō pa.

8 Asei kam nó símisine re in n la úu yé yisi uké a u pa re u uusane nnya, amá u yé yisi uu lē nnéí kai u m pise u pa re uusane ye picóoj u nojlé nnya.

9 Né ne nó tee re: Ani ye we, pi yé nó he, ani ye wéési, nó yé, ani ye rikómkkórm, pi yé rinóoncō nó hánne.

10 Likumúñé re usoi uyee n we kapi ye he, uyee n wéési yee ye yé, uyee rinkómkkórm kapi ye hánne.

11 Né usáa úye kewáa kēe yé nkpitomé u we, uu pee iwáa ke pa?

12 Né usáa úye yé ukewáa inā he, kēn tipele u n we?

13 Mpá nó pikpááree mpí, nō ye fele ani nōsinépipi lisone he. Nó pee re urósáa yee keyómecaa-pō n we yee yé pee meníhe perees Nfáasone u m pise pihees riyáá?

Yeesu ye perees ukescáá nkópe n símisi rinóo pese
 (Matiyee 12:22-30; Mariki 3:22-27)

14 Keyáa kenyiné ke Yeesu uú we un kuníri kunyiné kpees utisi unyiné nsímé m̄ pōonesele lakase. Kaku n̄ le, utisi uyé uu nsímé loni ai pisoi pee n cápinelē meyíkíyiki nnóo yipu.

15 Amá pikescōpe pinyiné apí maa re: Aníri uyóópi Pélisepule nnahe kuu ye ne aníri lakase!

16 Amá picō pōon la piké ripine u wa, api pee u pise re uké mewaisaşa menyiné wa uké ne nyisé re Uléécaa kémee kuu léeri.

17 Amá Yeesu p̄ó ne pee pikemúñé nyule. Uu pee pi maa re: Kuyóópiyu kunyiné pisoi pin pimecōpecire n tōpu, ku ye kpule, kusiyó asi kese kese lólesi.

18Lẽ nnya in te Setani ye ne umecire tɔpu, íye ke ukuyɔɔpiyu aku yé pεε fe akú ne n we? Nɔ maa re Pεlisepule nnaŋe kam ne aníri lakase nnya kam lẽ ma.

19In te Pεlisepule yεε nnaŋe né he kam ne aníri lakasente, wóo pεε nópinékó pō nnaŋe he kapí ne a lakasente? Ani n nyu re nópinékó cire pεε nó nyísene re áni alari má.

20Asei kεcáá, Uléécaa nnaŋe kam ne aníri lakasente. Lεlεs nyíselẽ te Uléécaa iyɔɔpi ye nókenémee pituime masile.

21Usoi naŋe-naŋe un itɔpilū m má un ne ukεyɔ m m̄é, úka úu yé fe uké ulikó linyiné yáái.

22Amá unyine un nnaŋe u n feriyε, liute yɛ̄e uitɔpilū iȳe kuú pεé ne n tálẽ yɔsile uu umemá m̄e kpísi uu hóónente.

23Nkó yεε úu kεnécáá n kpálẽ yε iláarɔ né wailε, nkó yεε úu picápine né n léní ye hareſile.

Kuníri ye kuripɔhɔ kpure-i pεle

(Matiyee 12:43-45)

24Kuníri kun usoi kέmee n le, kεlō kóima kεnyine-i kaku ye ha n keraai kun kewénte wéesi. Kunsá kewénte n ȳe, ku ye kukefa-i maa re: Ne kεnεyɔ kpure kam n týyemε-i pεlεnε.

25Kun m pεεrɔ, aku kέyɔ lεerpɔ kεn pεéilẽ kεn kɔ nyóɔnselẽ cáká-cáká.

26Kei kaku ye pεé ha kuacɔ asεei nyεε kuricuruu rikpákárá n fe kpíipɔ aá ne kέyɔ ke-i tone. Lεlεs ye týyεse ke liute uȳe mεwεe falε amε ye n caailẽ amε mεkpure mε-i kuú pεε n we tósu.

Mρóonare kεcire

27Ke Yeesu uu lẽ pisímé m̄ masí, unósi unyine uu riwúí kεcɔpε maari re: Unósi uȳe kεfa-i kaa n tónε uu kɔ pó nyεnse ye únarekome le.

28Yeesu uu rinóo u yósu re: Pεrεε ye Nléécaasimé kutu rińcɔ api lẽ knn m pise tiki pεε mεnýjε pínarekome.

Pi Yeesu pise re uké mεwaisaŋa wa uu yúlu

(Matiyee 12:38-42)

29Kumúŋé kρε-i ke asoiwuí aa Yeesu n kálaalẽ, Yeesu uú maa re: Nfáani kεtẽ nké pisoī ye caailenle hái. Pi mεwaisaŋa kórule. Mεwaisaŋa m̄ ke antepu Yonaasi uu n ȳe mεnyinεcɔ kapi yé kɔ ȳe.

30Yare ke Yonaasi uu Niniifi pikó mεwaisaŋa n nyísε, limεcɔ ke Usoi Kεpipi akε yé nfáani kεtẽ nké pisoī mε nyísε.

31Kεyáá kε ke Uléécaa uú ne pisoī n túhaanεnε, unósiyɔɔpi yεε Saapa kεtẽ kεcáá n t̄u yé ha yisi, uu nfáani kεtẽ nké pisoī akópε pa. Li we re uyεε pεε hái kεtẽ

keto-po leemelə uú weri re uké Salomoo mewéésesohō kō. Uyee kō nté nní n we yee kō pəe Salomoo felə!

³²Niniifi pikó yé ha keyáa kē yisi, api nfáani kētē nké pisoi akópe pa. Li we re kumúñé kpe-i ke Yonaasi uú pəe Nléécaasimé rin-yóó api kóm, pi pəe mēfinə consele. Uyee nté nní n we yee kō pəe Yonaasi felə.

Metéí kenyárū
(Matiyee 5:15; 6:22-23)

³³Yeesu uu kō re: Úka úu yee kēfiráa risé uu ke pésu née uu kucári ke kipi, amá kēlō cágá kuu yee ke rit̄si re pəre e n lomp̄o piké metéí yé nnya.

³⁴Ipónípəe yee ipópijə kēfiráa le. Ipónípəe in n nyáni n̄sone, ipópijə nnéí kai yee n kpáiilē, amá ipónípəe insá n̄sone n nyáni, kuymaha-i ke ipópijə ii yé n we.

³⁵Lē nnya a mepócíre t̄i, metéí mēe kērómee n we áme kape ne riymaha rimpóló nnya.

³⁶Ipópijə nnéí in metéí m má ke ikēlō kéká áke kuymaha-i we, innéí yé metéí-i m pōlōlenle yare lē ke kēfiráa ake yee ne kēmetéí nnéí po n kpáiilē.

Yeesu yee ne Pifarisi ne isé picélaa cési
(Matiyee 23:1-36; Mariki 12:38-40)

³⁷Ke Yeesu uu n we un símisi, Ufarisi unyine uu ukeyo-i u séi re piké kesé iluke li. Yeesu uu lomp̄o uu piluke kápáá.

³⁸Ai Ufarisi uyé pírí wai ke Yeesu uú nē n le úu kō pəe anípə nālə kelenə yare ke piinyekii ii m pise.

³⁹Upíima uu pəe u maa re: Lē ke n̄ Pifarisi ani n we yee lē. Kēpóripi ne ricáripi kēpire kani yee hērē, amá nōsinéfa kémee, piyaa ne mewai kópe nfasimé mēe yipaalē.

⁴⁰Nō piníri le. In ne Uléécaa yee kēpire n wa ciré yee kō kēmée waa?

⁴¹Lē nnya, ani lēlēe nōsinépóripi ne nōanécáripi-i n we píwəkō hēkəsi, li yé pəe m̄pá yo nō sənukuse.

⁴²N̄ Pifarisi, íwe kani topori! Nō yee iyéhē yare manti ne ruu ne ayéhərei ncəpuri ripénəle ani hóónə awélē kēfi, ani kuwélē kuse Uléécaa pa. Amá áni pəe Uléécaa asei ne unlə waiselē. Lē kai kō pəe m pise re ani n wai nōn kō pəe ne litórčo kēcáká léiselē.

⁴³N̄ Pifarisi, íwe kani topori. Síyukōótone kani yee ayómeyáhaalee-i n la. Nō kō la piké yee kēyaála-i nō n yáhaankəe.

⁴⁴Íwe kani topori! Nō we yare ihoré iyé kēcáká kapi n sónə ápi kō pəe ikēcáká nyu.

⁴⁵Isé ucélaa usé uu u maa re: Sáa, pōn lē n símisi, t̄i kaa kō lē lámisi.

46Yeesu uu rinčo yósu re: Nő isé picélaa, íwe ke nóč kɔ topori! Ncɔni mule-mule kani ye picɔ cɔnse, áni ye kɔ pεe m̄pá fíí ne nókenéníperepi rica.

47Íwe kani topori! Akpíí sɔne kani ye antepuye ke nópinésáayaha api n kō mómti.

48Nómenéwai mεe nyíselenle re lě ke nópinésáayaha api n wa ye ne nō risále, likumúŋé re pi antepuye kónle, nóč piakpíí mómti.

49Lě nnya ke Uléécaa uú pεe ne umewéésesɔhɔ maa re: Né Uléécaa, né antepuye ne pitume pi pa, api pikɛcɔpɛ picɔ kóni api picɔ íwe wai.

50Kai nní lě, nfáani kɛtē nké pisoi pεe yé antepuye pεe hái kɛtē kɛkoraane-mε n kpí nkɔ nnya akpanii yɛ.

51Kai n kpíimε Apεeli nkɔ-mε hái ne Sakarii kapi kenyóɔnseshúúpi ne Uléécaa kεyɔ kεpáápáá n kpu nkɔ-pɔ. Asei kam nō símisi, nfáani kɛtē nké pisoi mpí kapi antepuye pɛ nkɔ riwomε kórunε.

52Íwe kani topori, nő isé picélaa! Nɔ rinčonɔ tɛ kapi ye ne rintíki apí ne Uléécaa céru kehánne leselε, nő áni kɔ pεe fene nɔké lompo, ani kɔ pεe pεrεe pilompo n la ncée tápisi.

53Ke Yeesu uu kɛlō kε-i n yisi, isé picélaa ne Pifarisi apí ne u wóčsi, api isímé mpehē mpehē kεcáá u m píseisε.

54Api apinε u n wapisi re uké nkópε nnyinε male.

Luki 12

Yeesu ye kεcáá kεcáá mewai kesi (Matiyee 10:26-27)

1Kumúŋé kpe-i, pisoi api cápinε kulúi, ai tulu ricuruu pin ána cɔraane. Yeesu uu pεe mεfoí upipiretiki maa re: Ani nómenécíre tī ne Pifarisi nkprónótɔ pite. Lelεs re pi kεcáá kεcáá mewai ye mε.

2Lě nnéí leε m pékaalɛ ne lě nnéí ke úka úu n nyu yé kam ai mɛtéí kémee léeri, m̄pá úye uu li yεnu uu kɔ li ceru.

3Lě nnya, lě kani yé meyaa m̄ male, mɛtéí-i kapi yé li kō. Lě nnéí kani yé alee kémee picɔ atu-i rinwéíwéí, alee ne itúhaa kεcáá kapi yé kεyáa li riyóó.

Uyɛ̄ kai m pise re usoi uké n wuru (Matiyee 10:28-31)

4Ne nő pinésáne símisi re: Áni kapε pεrεe ye usoi n kpu, amá ápi ye pεe fe piké linyinε licɔ wa n wuru.

5Ké nō cέesi uyɛ̄ kai m pise re nɔké n wuru. Uléécaa yεsε ye n fe uu usoi kopu, uu limemáá nna tεnεciré kémee u sápɔ kai pise re nɔké n wuru. Σεs, ne nō maa re uyɛ̄ kai pise re nɔké n wuru.

6In ne sítanká sité kapi ye ne sinúipi yuke-yuke sinupū lɔɔ? Mpá ne lẽ, Uléécaa úu ye kéká kékáá palei.

7Pi nónnénýúpi nnéí ricuruu kεenle. Iwame íi kapε ye nó wa. Nɔ Uléécaa inipεε-i ríyu málε lin sinúipi yuke-yuke kulúi fe.

Yeesu mεyóó ne umeyule kékáá nsímé

(Matiyee 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8Nε nó maa re: Úye un pisoi kεcɔρε n ȷmurei re u unékó lε, n̄ Usoi Kεpipi ricuruu yé Uléécaa pileecaatumε-i ȷmurei re néε u te.

9Amá úye un pisoi keyu-i n kesi re úu né nyu, n̄ Usoi Kεpipi ricuruu yé Uléécaa pileecaatumε-i kési re ám liute nyu.

10Úye un Usoi Kεpipi ricuruu kékáá nkóρε n símisí, pi yé akóρε nyε liute sárεi, amá úye un Nfáasɔne n lámisí, liute akóρε áa kusárei we.

11Pin píyei nó n tɔrɔi re pi ne ayómeyáhaalee-i néε piyóɔpi-i néε kuyu piwéése-i pitúhaane nó s̄í, áni kapε pírí tónε ne mm̄ kani yé ha m̄ male nɔké ne kεtahai n̄ le.

12Nfáasɔne mεε yé kumúŋé kpε-i mm̄ kai m pise re nɔké male nó céesi.

Umámá niri kεnyárū

13Unyinε uu riwúí kεcɔρε Yeesu maari re: Sáa, a unémáreco maa re tó ne uyε tɔké ikúlanlū ke urósáa uú ne ró n tíye hɔɔne.

14Yeesu uu rinóɔ u yósu re: Unésáne, wóo né t̄ te kέ nónnésímé n túhaane néε kέ yε ikúlanlū nó hóóne?

15Uu pεε lẽ memáá pinnéí maa re: Ani nóménécíre t̄ ne memá nnáápí. Mpá usoi un íye nsá m má, ái umemá mεε unfaa tesε.

16Uu pεε kεnyárū pi wai re: Umámá unyinε yεε pεε sité má sin ilukε u wai.

17Uu músu uu nfasimé wai re: Íye kam wainε? Kewai áke ne né we kei kam yé inélukε nnéí n súúkεe.

18Uu lẽ memáá umecire maa re: Ne anésímé foresine am amáa mómti, am kei menélukεpipi ne linékó tɔrɔo nnéí súúkεe.

19Am pεε limemáá menécíre maa re: Ne meyíkíyiki nkpéni ilukε yεε yé aŋm̄ kulúi né n wa málε. Lẽ nnya né n wéntelẽ nεn le nεn níru nεn mpóɔnarε-i we.

20Amá Uléécaa uu u maa re: Pó uníri nkó! Kεsine nké cire ke mpófáa nn kέtɔ wainε. Lin lẽ n wa, wóo yé pεε lẽ kaa nní mεpócíre n yikikεe n te?

21Yeesu uu kpá re: Limecɔ kai we ne uyεε nní memá umecire n cápinε, amá úu pεε Uléécaa kémee líka má.

Ani ne Uléécaa n tál̄

(Matiyee 6:24-34)

22Yeesu uu pεε upipiretiki maa re: Lẽ nnya kam nō maa re áni kape ye lẽ kani yé n li nōké ne nfáa m má ne ilũ kani yé nóninépijε kεcáá n yárii nfasimé wa.

23Likumújε re nfáa ye iluke felε, ipiŋε in ilũ fe.

24Ani ákpaáj-kpaáj tipaí, áa ye lukesi áa ye kɔ kpasi, áa kεlukεyekei má áa kɔ risímε má, amá Uléécaa ye a kpíniile. Nō ne meyánsei sinúipi ríyu málε.

25Nó úye yεε yé fe uu nfasimé wai uú ha ne unfaa aŋmε m̄pá nkáripi kpásε?

26In te áni líka kuwai we likei sínsá lẽ kémεε, yo nnya kani pεε litórɔɔ nní kémεε nfasimé wai?

27Ani sicare sεε ye n fεlesi ripaí nké. Mεfεle mε ámε ye pikεi píka wa ámε ye kɔ líka yóõ, amá kε nō símisi re m̄pá ne lẽ, uyóɔpi Salomɔɔ ricuruu ne umemá nnéí úu pεε ilũ inyine má yεε n nyam ai mεfεle menyine tulu.

28Nó pisoi mpí nfatene n̄n piyε. In te Uléécaa ye meyúi mεε neni kεcare-i n we pin kɔ kóso nna me ŋmaasine lẽ sɔnukusε, n̄ kεcáá kúu yé meníŋε ripaí?

29Áni kape nóménécíre nfasimé tã te yo kani yé li néε yo kani yé n ntí. Lẽ ái kape nfasimé nō n we.

30Pεεsε ápi Uléécaa m pakarelẽ pεε lẽ likó mεsérε wéési. Amá Nóunésáa yεε kεyómεcaa-pɔ n we ye nyule leles nō m párílẽ.

31Uléécaa iycɔpi kani yé meníŋε wéési, uu pεε litórɔɔ nní nnéí mpuri nō he.

Kεyómεcaa mεmá (Matiyee 6:19-21)

32Yeesu uu kɔ upipiretiki pimáa kpá re: Áni kulúi we, amá iwame ūi kape nō wa. Li we re Nóunésáa ye la re ani uiycɔpi kémεε lompɔ.

33Ani nólínékó yálisi ani lisiwóó píwεkɔ́ hóónεntε. Ani awóólɔɔ kpɔciré mulεi, ani nóménécíre mεmá cάpīne kεyómεcaa-pɔ, kei kámε píkai m pɔlunε. Piyaa ápi píkai mε canε, apapi áa kɔ mε caainε.

34Likumújε re kei ke nóménémá amε n we, kei ke nónnεfasimé nn yε n we.

Píkεikó pεε ápi yε n lɔpilε

35Ani nóménécíre n cάpīnelẽ nɔn ne we, ani nónanétampála sihale n télẽ, ani nósinéfiráa n sélẽ.

36Ani píkεikó pεε piuyɔsaa m m̄e mεcɔ n we. Pinóskpiké anyā kuu léérinε uké riñɔnɔɔ rikómkóóm nōké mεsε ne mεsε u hánne uké lompɔ.

37Pínarεkomε yε pi, píkεikó pε ke ukεisaa uu yε n lεεmε pin ne nyáni. Asei kam nō símisi, u umεcīre nyóɔnsenε uu pi tonsε, uu iluke pi wai re piké li.

38Un kεsinεcɔ ne likepirε n ka uu pi lεεri pin nyáni, pínarεkomε yε pi.

39 Ani nísone ceri re in te kéyɔ usaa ye pεe nyu ituŋe iyε-i ke uyaa uu n sónti, u yé pεé n nyánile úu yé tíye uyaa uké kulee fori uké lompo.

40 Nóčké nóménécíre mesére n cápinelẽ nōn ne mέ. Kumúŋé kpε-i káni ne m músu ke Usoi Kepipi ake pεeri.

Ukeikó sōne ne ukeikó kópe

(Matiyee 24:45-51)

41 Piyeε uu pεe u maa re: Upíima, yare tő nmane nnya kaa kenyárū nké wa née ne pisoi tɔrɔo nnéí?

42 Upíima uu rinčo yόsu re: Wόo we yare ukeikó yeε asei n tíkilẽ un kɔ mewéésesɔhɔ má? Uyeε ukeikó uyε ke úyɔsaa uu yé ne kéyɔ rin-yá re uké ke m paílẽ, uu ye upikeicɔ iluke pa kumúŋé kpε-i kai m pise.

43 In te úyɔsaa ye ukeikó uyε leseme un mesei upikei kεcáá we, u únarekome le.

44 Asei kam nō símisi: Úyɔsaa ye ulikó nnéí u múísene re uké likecáá m paílẽ.

45 Amá ukeikó uyε un umecire m maa re: Unéyɔsaa mēkame ye náŋaile. Un upikeicɔ pikpáfii rinkápáá, un le un pom,

46 kεyáá kẽ ne ituŋe iyε kúu ne m músu kémee ke úyɔsaa uú ha sónti. Kei kuu yé pεe ukeikó uyε lakase uu íwε u wai yare kapi ye pεreε ápi asei n tíkilẽ n wa mεcɔ.

47 Ukeikó nkó yeε uu yɔsaa mεpɔɔla n nyu, amá úu kɔ pεe píkai umecire cápinene uké ne n we, úu kɔ pεe uu yɔsaa mela wainε, pi yé liute mεyā fapii.

48 Ukeikó nkó yeε úu úyɔsaa lilala n nyu uu pεe ncaai mεe ne ipépi n sá wai, pi yé liute fíí fapii. Pin úye mεyā m pa, mεyā kapi liute pisene, pin úye mεyā timmúíse, mεyā kapi liute kórune.

Yeesu nnya pisoi ye kériinene

(Matiyee 10:34-36)

49 Yeesu uu pimáa kpá re: Ne kalε ké ketē kεcáá nna risé. Li nkpáni yare nké pεe pisé máálẽ.

50 Li kɔ pise re ké míni wole. Lelεe íwε iyε kam n lenε. Mεyíkíyiki kaṁ la re liituŋe iyε iké pεe pitule m máálẽ.

51 Nō músu re nkíñniŋe kaṁ ne kεteni-i kaa? Ne nō maa re “aaí”, amá pikériine kaṁ ne nō ka.

52 Kaí ne neni rimpá, kéyɔ kεe pisoi pinupū m má yé rikéne, kuwélē kusε pitaani, kuwélē kucɔ pité, pin ne tɔpu.

53 Usáa yé ne ukεpípi tɔ, kepípi póɔ kɔ ne usáa tɔpu, úni uú ne uukpére tɔpu, uukpére póɔ ne úni tɔpu, unyáani uú ne ufɔsi tɔpu, ufɔsi póɔ ne unyáani tɔpu.

Ani ye meconsente asei kō

(Matiyee 16:2-3)

54Yeesu uu kɔ pisoi pεε n cápinelẽ pimáa kpá rε: Kani yε ahopε n yε̄ an kεtuŋεlolé-mẽ leeri, nɔ yε mεse ne mεse maa rε: “Ikónε yε cuuninε”. Lẽ kai yε kɔ mεsei wa.

55Nɔn kɔ n yε̄ tε kuyɔ yε ituŋε kumii-mẽ pepuri, nɔ yε maa rε: “Kutói yε wainε”. Lẽ kai yε kɔ mεsei wa.

56Nó kεcáá kεcáá mewai pikó mpí! Nɔ yε felε ani kεtẽ ne kεyόmε mεconsente ceru. Yo nnya káni pεε kumúŋε nkú-i kari nní n we asei kόmεi má?

Usoi ne uucέcɔ pikόmεinε (Matiyee 5:25-26)

57Yo nnya káni yε pεε nόrinέcúruu lεlεs asei m má céri.

58Usoi un tiyόpipo pό n sée, nɔn nsέ timpέne re kεtúhaanε kani sǐ, li pisε rε pόkε riŋmόpú ani kόmεinε ncέe kεcόpε, upόcέcɔ úu kape ne utúhaanε-i pό n ha, utúhaanε ukέ pisό́ca pό rimúísε, pisό́ca pόkε kukpaniilee-i pό rinsápɔ nnya.

59Asei kam pό símisi, pɔn kukpaniilee n lō, áa leerinε kάa riwόmε nnéí n héelε hái ne kétanká tɔrɔɔ-pɔ.

Luki 13

Li pisε rε nόkε mεfinε conse

1Pisoi pinyinε api kumúŋε kpε-i Yeesu lεepɔ, api u símisi lẽ ke uyόpɔ Pilati uu rinóo n he rε piké Kalilee pikó pεε n we pin Uléécaa inyόɔnsε wai kő.

2Yeesu uu pi maa rε: Nɔ mόsu rε ke pisoi pε̄ api pikόpεkό píima api Kalilee pikó tɔrɔɔ tόsu nnya kapi lẽ pi kő?

3Ne nό maa rε “aaí”, amá nόnsá mεfinε n conse, nɔ nόnnénéí kpíninε pimecɔ.

4Pisoi pité ápi we afεeré pε̄ kεcáá ke Silowee kulee cάcá aku n loó aku kόni ní? Nɔ mόsu rε piakόpε nyεε Yerusalém kuyu pikó tɔrɔɔ akó tɔsii?

5Ne nό maa rε “aaí”, amá nόnsá mεfinε n conse, nɔ nόnnénéí kpíninε pimecɔ.

Kúfikiyee kpεes áku yε apipi m mári nsiimé

6Yeesu uu lẽ mεmáá kεnyárū nké pi maa rε: Utisi unyinε yεε pεε kúfikiyee kunyinε tamaalẽ uafikiyee kεcare kέmεe. Uu kεyάá sǐ ukέ kukecáá apipi túúnu, amá úu líka yε̄.

7Uu pεε uléétamaa maa rε: A ripaí, aŋmẽ ataani yε nnyé kam sόnaari rε kέ yε kúfikiyee nkú kεcáá apipi túúnu ám yε kɔ líka yε̄. A ku riké. Yo nnya kaku yε méwoo kεtẽ nέ n caai?

8Uléétamaa uu u maa rε: Sáa, a nόŋɔni kuŋmẽ nkú pikajne ku rikpá, nέ tǔ am ku kόónúsε, am pεε ntaii mεfénε m má súúni.

9Lin lẽ n wa, in n la ku yε kelaanε mari, insá lẽ n wa, aa ku kέ.

Yeesu yε kewénteyaa unósi toikó unyinε pɔisε

10 Kewénteyaa kεtúñé kenyinε ke Yeesu uu Pisuifi kuyomeyáhaalee kunyinε-i céesi.

11 Unósi toikó unyinε un kei we. Li wale aŋmẽ até áa we afεeré ke kuníri kunyinε akú ne u n lõ kun u kparáselẽ un kεcíre pinyεre pɔɔnelẽ.

12 Ke Yeesu uu unósi uȳ n ȳ, uu u séi uu u maa re: Uléécaa yε p̄o pɔisεlε.

13 Uu anípε ukεcáá láa, unósi uu mεse ne mεse kεcíre nyεre uu Uléécaa pítáásε kápáá.

14 Amá ái ne kuyómeyáhaalee uwéésε risá, kai n wa re Yeesu yε kewénteyaa kεtúñé usoi pɔisε nnyā. Uu pεe rinóo yόsu, uu risoiwuí maa re: Siyάa sikpuulū kari má, se-i kai pise re tōké kεisi. L̄ nnyā, ani yε siyάa se-i kam piké nō pɔisε, ái kapε pεe kewénteyaa kεtúñé.

15 Upíima uu pεe rinóo u yόsu re: Nō kεcáá kεcáá mεwai pikó le. Mpá nō úye yεtε kewénteyaa kεtúñé kusεelee-i uinaa néε ukεminaa toriyεle uú ne kéniniré sī, néε ái l̄?

16 Unósi nkó yεe nní Apiraham kεpire ukó ke Setani uu n tóraalẽ hái aŋmẽ até áa we afεeré-me, ái pise re piké kewénteyaa kεtúñé u toriyεe?

17 Yeesu rinóo mεyόó m̄ amε upilaarō isei wai hái, amá risoiwuí nnéí ripōo arí ne umewai píma kuu n wapisi nnéí larisi.

Mpuri yukε-yukε nnyinε kenyárū

(Matiyee 13:31-32; Mariki 4:31-32)

18 Yeesu uú maa re: Yo ke Uléécaa iyɔɔpi ií ne mεnyinε we? Yo kam yέ fe kέ ne i mύjεisεnε?

19 I we yare mpuri yukε-yukε nnyinε ke usoi uu ukεcarε-i n lukesi nn lεlu, nn kuléé wai, sinúipi asi kuilesε kεcáá ayámé wapisi.

Nkpónótω pite kenyárū

(Matiyee 13:33)

20 Yeesu uu pimáa kpá re: Yo kam yέ fe kέ ne Uléécaa iyɔɔpi mύjεisεnε?

21 Uléécaa iyɔɔpi yε kω we yare nkpónótω pite ke unósi uu ntω píma kέmεe n cόhōnerpω uu pulu pikrée api yisi.

Tinɔnɔɔ tεε m mókú-mókúlε

(Matiyee 7:13-14; 21-23)

22 Yeesu uu ayu maa ne asínsá n tεñni un céesi un ne Yerusalém-m̄ sī.

23 Unyinε uu u pise re: Sáa, mεsei yε mε re pisoi nkáripi ke Uléécaa uu yέ yόriyεe? Yeesu uu rinóo pi yόsu re:

24 Ani riŋmόrpú aní ne rinɔnɔɔ tεε m mókú-mókúlε loni, asei kam nō símisi. Mεyά yέ náási re mεkέ lompō, amá ámε kω fenε.

25 Úyote un píyei n yisi uu rinóocó ká, nó ketahai nyere, ani rinóocó n komnente nón máikées re: Sáa, a ró hánne! Uu rinóo nó yósu re: Ám nyu re nō yei pikó le.

26 Ani pées u maa re: Késé kari li ari níru, arýyu icee kémee kaa tóoi pón céesi.

27 Uu pimáa nó kpá re: Ám nyu re nō yei pikó le. Ani ne ketaa né wa, nó pē nnéí nōo nní likópe n wai.

28 Kei kani yé ténesi, ani aní takai kumújé kpé-i kani yé Apiraham ne Isaaki ne Yakupu ne antepuyé nnéí n yé Uléécaa iyócipi-i, ai pées n we re ketahai kapi nó fómpóne.

29 Pisoi yé ketuñeleemé-mě ne ketuñelolé-mě ne ituñe kumii-mě ne ituñe kuluke-luké-mě leemé api weri api Uléécaa iyócipi kémee tone api iluke le.

30 Ai pées wai re pérées neni nní pitórcó pinyine yé ha pifoí, pérées neni nní pifoí apí ha pitórcó.

Yeesu ripcó yé caai Yerusalém nnya

(Matiyee 23:37-39)

31 Kumújé kpé-i, Pifarisi pinyine apí ne Yeesu kó api u maa re: A nté yisi aa kelō féé sī. Erooti ye lale uké tíyese piké pó kpu.

32 Yeesu uu rinóo pi yósu re: Ani n ḥme ani ha késájá mpuri mmě maa re ne neni ne koso aníri lakasentelé nén pisoi pōisente ké pées keyáa táánū tuñé pikei mpí teneße.

33 Li pise re ké neni keyaa ne koso ne likeweki nnécée rinój, likumújé re ái ne sá re antepu uké kelō féé kpu kái Yerusalém-i.

34 Nō Yerusalém pikó, nō antepuyé kónle ani kó pē ke Uléécaa uu nókenémee n tumme apare tapisi ani kóni. Melé késé kamí pée la ké nō cápiné ké rimúlú líka ái kapé nō wa, nōké n we yare ke kucáyaha aku yé kuaméj mētene kusipipi n tā líka ái yé si wa mēcō, ani yúlu.

35 Lé nnya kai yé nókenéyó riyá kéké mējmane n nyenu. Ani kō te áni neni piyéne né kpáne liké ha ne tu kumújé kpé-i kani yé ha m̄ maa re: Uléécaa uké uyee Upíima rinyiri ne n wemé rikpá!

Luki 14

Yeesu yé utóikó unyine pōise

1 Kewénteyaa ketújé kenyine, Yeesu uu Pifarisi uwééssé unyine keyó sī te uké iluke li. Pérées keyáa kē kei n̄ we api n̄sōne u m paílē.

2 Utisi unyine yee mēpílé itoi m pójolú un ukeyu-i nyenu.

3 Yeesu uu nsímé kpísi uu isé pinyuwé ne Pifarisi pise re: Irósé yé ncée hē née íí hē re piké usoi kewénteyaa ketújé pōise?

4 Amá ápi ḥmurei piké rinóo yosí. Yeesu uu pées utóikó kpísi uu u pōise uu u yáro.

5Uu pεε pi maa re: In te nōkēnēcōpe unyinē kewā nēe uinaa yee kēlūkanka-i lóipo, liute úu yé mesē ne mesē ke pōonemē m̄pá lin kewénteyaa kētújéé?

6Api rinōc piyóó u pōone.

Kusáne piséi ne usáne kētōne piwéé

7Yeesu uu yénu lē ke pisáne kapi n sée api sitónē n wéekēe. Uu pεε pinnéí kēnyárū nké maa re:

8Usoi un pisóonne piluke pō n sée, kapε ha kētōne kēcire kēmēe tōne. In n la, pi yé úyukōó unyinē yee pō n fe n sée.

9Ai wai re uyee nní nōkēnētē n sée uú weri uu re: A kētōne kē ne uyē tiyá. Isei kaa yé ha pεé ne kētōne tōrōo-i tonē.

10Amá li nyamle re usoi un kusáne pō n sée, a ha kētōne tōrōo-i tonē, liké wa re kumúnjé kpe-i ke uyee nní pō n sée uu n ka, uké pō maa re: Unésáne, a kēyu-mē kam kētōne kēcire kēmēe. Lin lē n wa, pō pεε pipósánece kēyu-i ríyu yē.

11Lē nnya úye un umecire rintaásə, li yε u ricepisse. Úye un umecire rincepisse, li yε u ritaásə.

12Yeesu uu pεee kusáne u n sée maa re: Pōn pisoi piluke n séine, kapε yε pipósáne ne kupómáre pikó ne pipóperece pεee m má sée. Pē né fe api kō pō kusáne séi. Lin lē n wa, pi lē kaa pi m̄ pa pō pεee.

13Amá pōn anyā iluke n wai, a yε píwékō ne pinárei ne síkankáláká ne pinyíyé sélei.

14Pō pεee mpóonare yē, likumúnjé re pē ápi fene piké pō li pεee. Uléécaa yee yé pō li pεee kumúnjé kpe-i ke pē nnéí pεee umela n wapisi api nkō kēmēe n yisine.

Pinósikpiké anyā iluke kēnyárū

(Matyee 22:1-10)

15Anōc nyē mekomē-maá, pē ne pē pεee pεee kēsē iluke n le use uu Yeesu maa re: Uyee yé ha Uléécaa iyɔɔpi-i iluke n li yε únarekomē le.

16Yeesu uu pεee kēnyárū nké u wai re: Utisi unyinē yee kēyáa iluke kēcire sōnkēe uu pisoi kulúi séi.

17Kai piluke kumúnjé n tu, uu uukeikó tum te uké ha pē kuu n sélei maa re: Ani kam, m̄pá yo yε nkpéni pipele masile.

18Amá pinnéí mm̄, m̄pá úye uu uncój pinyíse koru. Ufoí uu ukeikó maa re: Ne kēcare lōle, li kō pεee pise re kē ha ke yē. Lē nnya, a u maa re úu kapε wóosi.

19Ucō uu u maa re: Ne ináa lame-lame kēfi lōle, ne la kē ne piké i peenu. Lē nnya, a u maa re úu kapε wóosi.

20Ucō uu kō u maa re: Nfáani kam unósi kpísi, lē nnya kám fene kē ha.

²¹Ukεikó uu uuycsaa kémee pεle uú ha anóč nyé u símisi. Ai úyçsaa kuwóí wai uu uukeikó maa re: A mεkεe ayáa-i ne icée kémee ha, aa píwεkó ne pinárei ne pinyíye ne síkankáláká séleiri.

²²Kai rinkpásse, ukeikó uu pεeri uu úyçsaa maa re: Ne lē kaa m pise piwai masile, amá sitónε ye kɔ pɔonelε.

²³Úyçsaa uu pεe ukeikó maa re: A sicareyupi siceepi ritiki aa pε kaa ncée-i n yéntine ne kέyu mahani piké kam, kεnέyø kéké ne n yi nnya.

²⁴Ne nó símisile re pε nnéí kam pεe nní n sélei, úka úu inélukε lenε.

Lē kai m pise re usoí uké n wa uké ne Yeesu upirëtiki

(Matiyee 10:37-38)

²⁵Asoiwuí píima an Yeesu tikilē pin nsé pénelē, Yeesu uu pansεpɔ uu pi maa re:

²⁶Úye un kεnémee n ka, li pise re uké né n la ai tósu uusaa ne uuni ne uunɔsi ne usiwā ne upiwā ne upimaa ne upiyεi ne uricuruu isoi. Insá lē úu fenε uké unépirëtiki.

²⁷Nkó yεe úu n ȳmurei uké mεnέcɔ ukunapéékɔ́ cɔ uké ne né ritiki, úu ne sá re uké unépirëtiki.

²⁸In te nόkεnέcɔre unyinε ye la uké kulee cάcá mō, liute yέè tonele uu músu, uu yέnu re alé ke pikεi pε api wa, ai týesε uu céru, in te usiwóó ye piyε un yέ fe uu pikεi pε ketɔ tulu.

²⁹Insá lē, un tikúi n yekei kúu pεe kulee cάcá pimóme tεnεsε, pε nnéí pεe yέ lē n yέ yέ u sénnyi.

³⁰Pi yέ maa re: Usoi nkó ye pimóme koraanε amá úu fe uké tεnεsε.

³¹Lē cire ye ni, uyóɔpi úye un n la uké ha ne ucɔ tɔ, u ye tonele uu músu kεlensε, in te u yέ ne upisoi ákotokú kεfí (10. 000) fe uú ha ne uulaarɔ yεe pisoi ákotokú afεeré (20. 000) m má tɔpu.

³²Unsá n fenε, u ye uuycɔpicɔ-i pitumε tunlε úu kahane u n nyahaimε, uu u pise re piké kόmεinε piké atɔpi riyá.

³³Yeesu uu pimáa kpá re: Kai nní lē, nó úka úu fenε uké unépirëtiki, liute unsá lē kuu m má nnéí n ȳmeriyε.

Nnyási mmē mεlō mεs n kpu

(Matiyee 5:13; Mariki 9:50)

³⁴Nnyási ye likei kecire le. Amá mmelō mεn n kpu, yo kapi ye ne n larukuse?

³⁵Ṅn pεe ketē née mεfénε kέmee linyinε yoriyεnε. Pi ye ketahai n fómpɔle. Úye un ukόmε, uu kóm.

Luki 15

Isáŋ iyeε m pɔ api i heei kεnyárū

(Matiyee 18:12-14)

1Pilampooyó nnéí ne pikóperekó apí ne Yeesu kɔ re piké kutu u ricɔ.

2Ai Pifarisi ne isé picélaa cój pin máikee re: Usoi nkó ye kusáne pikóperekó séele pin kessé le!

3Yeesu uu pεe kenyárū nké pi maa re:

4In te nókeneccore unyine ye isáŋ píle má, isé ii pεé ne u pɔlu, liute úu ye isé íi we píle nnyí tíye uú ha isé nnyí yεe nní m̄ pɔ piwélaa s̄i hái uú ha ne i yεnuu?

5Un kɔ i n yε, li ye u larisile uu i kpísi uú ya

6uú ne kulu, uu pεe upisané ne upiperecɔ sélei uu pi maa re: Ani anyā né l̄, ne inésáŋ iyeε pεe m pɔ heeile.

7L̄ cire ye ni, ne nó maa re ukóperekó usε mεfinε mεconse ye anyā píima le kεyόmεcaa-pɔ ai tósu pisɔne usε úu we píle kái m pise re piké mεfinε conse.

Kewóó kεe m pɔ api ke heei kenyárū

8Néé in te unósi unyine ye nwóóweni mεpipi kεfi má, mεse amε pεé ne u pɔlu, unósi uyε úu ye kεfiráa risé uu kεyɔ pεéi, uu n̄sɔne ke perei uú ha ne mεpipi mεse m̄ yεnuu?

9Un píyei me n yε, u ye upisané ne upiperecɔ séleile uu pi maa re: Ani anyā né l̄. Ne kewóó kεe ne né m̄ pɔ heeile.

10L̄ cire ye ni, ne nó maa re ukóperekó usε mεfinε mεconse ye anyā píima le piléécaatumε kέmee.

Kewā kεe m pɔ api ke heei kenyárū

11Yeesu uu pimáa kpá re: Utisi unyine yεe pεe piymáne pité má.

12Usínsá uu u maa re: Unésáa, a l̄ kaám masí mεpókpɔ-maá mεpómá kέmee n yénune né pa. Usáa uu pεe umεmá piketé hóónε.

13Kai siyáa rinkóónú, ujmáne sínsá uu ulikó nnéí cápinente uú ne kuyu taa-taa kunyine s̄i, uú ha kei mεfinε kópe-i loni ai wai re u umεmá caainkeε.

14Kuu usiwóó nnéí piluke m̄ masí, nkú píima nnyine nn kuyu kpε loni, m̄pá yo aí pipári u koru.

15Uu pεé ha kuyu kpε utisi unyine kέmee pikεi loni. Uyε uu usicare-m̄ u yekei re uké uafɔŋ kεcáá m paíl̄.

16Li ye pεe ripóo u wa re m̄pá áfɔŋpomé kuu yε uké li, amá úka úu ye kɔ a u pa.

17Uu pεe nfasimé loni, uu umεcire maa re: Unésáa pikεikó nnéí yεe lile api pɔɔnente, néen ne nté nkú kpεne.

18Ne unésáa-i pεlene, amá ha u maa re: Unésáa, ne ne Uléécaa púnnelε am kɔ ne p̄ó púnnε.

19Ám tu re pōké né kpísi yare kēpópipi. A né rimúlú yare upókēikó.

20Uu yisi uké usáa-i pēle.

Úu kahane nkpáni kéyɔ nε rinkɔ, usáa uu ketaa-pɔ u yenu, ai íwε u wai, uu wurupɔ uú ha u pira.

21Kewá̄ akε pεe u maa re: Unésáa, nε ne Uléécaa púnnele am kɔ ne pɔ̄ púnne. Ám tu re pōké né kpísi yare kēpópipi.

22Amá usáa uu upikeikó maa re: Ani mεkeekεe nε kukpélénku kēcire kam ani ku u taní, ani ukēnipepi kēpale taní, ani anééri u taní.

23Ani nε rináala kpɔkɔ́ kam, ani ri kopu tɔké nε iluke kēcire wa tɔké li nε mpóɔnare.

24Ái líka nnya, unéjmáne nkó yε pεe kpule, uu neni nfáa yenu, u pεe pɔle, am nkpéni u heei. Api anyā́ kóru nε mpóɔnare.

25Kumújé kpe-i, utisi uyě ujmáne foí un sicare-mě̄ wepɔ. Kuu kéyɔ n nyahaipɔ, uu inyánlū nε nnyáa nn̄é kóm

26uu ukεikó use séi uu u pise re yo nnya kai l̄ē wai.

27Ukεikó uu rinóo u yósu re: Upówá̄ yεe pεeemε. Ke upósáa uu ukεipip i n yé̄ nε nsarenare nnya, uu pεe rináala kpɔkɔ́ kopu.

28Ujmáne foí uu pεe wó̄si uu kéyɔ pilone yulu. Usáa uu léépɔ uké kéyɔ u tampɔ.

29Amá ujmáne uu usáa rinóo yósu re: A kutu ricɔ, aymě̄ yε kulúi wale kam pō n kεisi, ám kɔ píkai pō háikuse. Mpá ne l̄ē, áa píkai mpá ripoila nε he re tó nε pinésáne tɔké ne anyā́ li.

30Amá ke upójmáne nkó uu m pεeemε, upójmáne yεe mεpómá nnéí n̄ caai nε piwásánkaí pitóoi, uyě kaa rináala kpɔkɔ́ kpu.

31Usáa uu u maa re: Kenéwá̄, tó ne mpɔ̄ tó̄ mpá píyei we, pɔ̄o l̄ē kam m má nnéí te.

32Amá li pise re tɔké anyā́ kēcire wa nε mpóɔnare re upówá̄ nkó yε pεe kpule, uu nkpéni nfáa yenu, u pεe pɔle, am nkpéni u heei.

Luki 16

Ukεikó kópe yεe ukeisaa mεmá kεcáá m̄ paíl̄

1Yeesu uu kɔ upipiretiki maa re: Umámá unyinε yεe pεe ukεikó má, uu uanipe-i umεmá wai. Pisoí api u símisi re ukεikó uyεe umεmá caainkeelε.

2Ukeisaa uu u séi uu u maa re: N̄-ye kam nní kómei pin kēpócáá símisi? A né símisi l̄ē kaa pipókei n kεisi. Áa nkpéni linékó kēcáá pípaí kpáne.

³Ukεikó uu ukεfa-i kɔpu re: Unékeisaa yε pinékei-i né lesene. Íye kam wainε? Ám tikɔhɔ má re né fe am lum. Isεi yé kɔ né n we re kέ wélei.

⁴To, né céri lě kam yé n̄ wa, m̄pá n̄ensá kεyáa n̄ kεisi, pisoi piké ne pisiyɔ-i kεnεcáá m̄ paíl̄e.

⁵Uu p̄e ne p̄e pεes uukeisaa ne riwóme m̄ má sélei usε usε. Uu ufoí maa re: Alé kaá ne unéyɔsaa riwóme má?

⁶Uyε uu u pεse re: Mékpɔ sɔnε apɔri píle. Ukεikó uyε uu u maa re: Tipówómεtelé yε ntí, a mεkεekεe tone aa wɔlu re kuwóó yε ku.

⁷Uu lě mεmáá ucɔ pise re: Pɔ ní, alé ke ripówóme arí le? Uyε uu rinóó yόsu re: Melukεpipi áfɔrɔnti píle. Ukεikó uu u maa re: Tipówómεtelé yε ntí, a wɔi re áfɔrɔnti kuwóó ne afεetaani.

⁸Ukεikó kópe uyε uycsaan uu u pakare umεsɔhɔ píima m̄ nny. Likumúŋé re kεtε nté pisoi yε piwóowélaa nce kεmεe mesɔhɔ ne pipicɔ sónεle ai tósu pεreε metéí kεmεe n̄ we.

⁹Yeesu uu kpá re: Né ne nό maa re: Ani kewóó kópe kpísi aní ne pisánε wέési. Ken n ka kεn ne nό n ymέhεreε, Uléécaa ukέ sýɔ sεe ási píkai n forunε kεmεe nό yɔsí.

¹⁰Uyε likei sίnsá kεmεe asei m̄ má yε kɔ limáa kεmεe a málε uyε úu likei sίnsá kεmεe asei m̄ má úu kɔ limáa kεmεe a má.

¹¹Nɔnsá mεmá kópe pimulé kεmεe asei m̄ má, wόo yέ pεe meyíkíyiki nό rimúísε?

¹²Pɔnsá kɔ ucɔ likó pimulé kεmεe asei m̄ má, wόo yέ pεe pɔ likó pɔ rimúísε?

¹³Ukεikó úu fene ukέ pikeisaa pité m̄ má. U unyinε yulunε uu ucɔ n la. U yέ unyinε n tikil̄e ne kεfa kεse un ucɔ ipuri yulu. Áni yέ fe nɔkέ Uléécaa ne siwóó n tikil̄e kumúŋé kuse.

Isímé icɔ kε Yeesu uu Pifarisi n símaankεe (Matiyee 11:12-13)

¹⁴Pifarisi api isímé iyε nnéí kóm. Kapi siwóó n̄ la nny, api Yeesu sénnyi.

¹⁵Yeesu uu pi maa re: Nɔ pisoi le pεe yε sisoipipi inipεe-i n wai yare pisoi sɔnε, amá Uléécaa yε nόsinéfa nyule. Lε ke sisoipipi asi yε n waisε yare limáa-maa yε Uléécaa inipεe-i likópe le.

¹⁶Moisi isé ne antepuyε atelé kapí pεe n céesi yε kέtɔ wale Yohani Úniwolε kumúŋé-i. Hái kumúŋé kρε-i-mε ke Uléécaa iyɔɔpi Nsímé Kεcire nn pikóónú kóri, m̄pá úye un náási ukέ Uléécaa iyɔɔpi-i lō.

¹⁷Ketε ne kεyóme metεne yέ wεlesi ai tósu ke Uléécaa isé kewɔipi akε yέ n tɔsí.

¹⁸Uye un uunɔsi n lakase uu uféé kpísi, liute yε iwásá wale, uyεe kɔ unósi ke ula uu n lákase n kpísi yε kɔ iwásá wale.

Umámá ne Lasaa nsímé

19Lẽ mémáá, Yeesu uu kenyárũ nké pi wai re: Utisi mámá unyiné yee pée we. Ilū kécire yee nnéí m má kuu ye tā. Ñnare kémee kuú pée félẽ un kō iluke sōne le.

20Utisi wékó unyiné kapi ye n sée re Lasaa ke sitóipi asi ipiŋe nnéí m mómaalẽ un umámá keyo rinoncō keyúrí finu.

21Ai ye ripóo u wai re uké umámá iluke poroi-poroi hí uké li. Lẽ mémáá, sipopi sin sónaapó sin uitoi láni.

22Úwékó uu keyáa kpi, piléécaatumé api u sakaa apí ne kelō sōne kē kémee ke Apiraham uu n̄ we sī. Umámá ricuruu uu kō keyáa kpi, api u kulesi.

23Umámá uu meyá íwe n le pikulā kuyu-i, uu inípees síka uu ketaa-pó Apiraham yenupó, Lasaa un ukékúrí we.

24Uu pée pupei re: Sáa Apiraham, a íwe n̄ té aa Lasaa tumti re uké ne ukeníperepi míni rita uké rinélémpi niyukuse. Ne meyánsei íwe lele nna mmú kémee.

25Amá Apiraham uú maa re: Kenéwā, a léise re pó pée meyánsei n̄nare kóméile pée uyé-i kaá pée keten-i n̄ we. Kumújé kpe-i ke Lasaa pó pée íwe píima takai. Nkpéni kai urikiŋ niyukuse, póon íwe takai.

26Lẽ mémáá, kuhórē-hore píima ye tó ne nn̄ kénelenle. Kai nní lẽ, pēpēs n̄ lané re piké tó mmé yisi piké nō-mě ha ápi fene. Úka úu kō fene uké kei kaa nní n̄ we yisime uké tó mmé kam.

27Umámá uú maa re: In lẽ, ne ne pó ténilé re a Lasaa unésáa keyo-i tumpo.

28Ne kei piwá pinupū málē. Uké ha n̄sōne pi símisi ái kapé wa re pē ticuruu ye íwe kelō nké-i ka.

29Apiraham uu rinóo yósu re: Pipówā ye Moisi ne antepuye atelé málē. Piké a kē piké kō.

30Umámá uu re: Lẽ ȷmané ái tu, Sáa Apiraham. Amá in te unyiné ye pikulā kuyu-i yisi uú ha pi lęepo, pi yé pée mefine conse.

31Pinsá n la piké Moisi ne antepuye atelé kē piké kō, ímpá ukpokpó unyiné uké pikpokpó kémee yisi, ápi pakarené.

Luki 17

Akópe piwai ne pisárei (Matiye 18:6-7, 21-22; Mariki 9:42)

1Yeesu uu upipiretiki maa re: Mewai mée yé n tíyesé pisoi piké ne akópe n wa yé mesére n welé. Amá úye un n tíyesé unyiné uú ne akópe kémee loni, íwe kuu topori.

²Li kut̄si we piké rináipare mule-mule n̄jme wa api ripóo u lesi api mínimaa-i u sápo ne kuu yé siwā s̄e kenyine akópe n waisē.

³Ani n̄scne n̄menećíre t̄! Upómáreco un ne p̄o m púnnē, a n̄scne ne u símisi. Un n ceri re u caailē, a uakópe u sárēi.

⁴Mpá un ne p̄o m púnnente meprehē meseei keyáa kesé kémee, uu yé mpá mepúnne méye ne p̄o téni re u caailē, a uakópe u sárēi.

Nfatēne

⁵Pitumē api Upíima maa re: A nfatēne tó rikpásē.

⁶Upíima uu rinóo yósu re: N̄n p̄ee nfatēne m má nké m piyē yare rilééipi sínsápi rinyine, n̄o p̄ee fe ani kuléé nkú maa re: "A wəhe aá ha mínimaa-i nyere" aku n̄rinénōo tiki.

L̄kai m p̄ise re ukéikó uké wa

⁷T̄ké waisē re n̄o unyine yé ukéikó má un u cákaričo née un uisēe sémpo. Un piyei u n yemme un kecare n leeri, liute yé ukéikó uyē maa re a mēkeekes kam a iluke lii?

⁸Aaí, ái yé l̄ wa. Amá u meníhe u maane re: A iluke né wa aa ilū conse aa né i yekei kē li, p̄o p̄ee l̄ mémáá fe aa ipókó le.

⁹U yé fe uu uukéikó yáasi re ne upikei kuú ne pikéi p̄e kaí p̄ee m p̄ise re uké wa n waa?

¹⁰L̄cire yé ni ne n̄o ticuruu. N̄n piyei l̄ kai m p̄ise re n̄oké wa n wa, ani yé maa re: T̄ ne pikéikó le, ái p̄ise re piké ró p̄cōnesē. L̄kai m p̄ise re t̄ké wa kari wa.

Yeesu yé piyō k̄efi p̄oisē

¹¹Ké Yeesu uu Yerusalēm-mē n s̄i, uu Samarii ne Kalilee ayu k̄epáápáá n tikilē.

¹²Uu kuyu kunyine-i lompo, piyō k̄efi p̄inyine api u téreip̄o api ketaa-p̄o nyere

¹³apí m pupukee re: Yeesu, Sáa, a íwe ró t̄!

¹⁴Yeesu uu pi yenu uu re: Ani ha n̄menećíre p̄epes yé Uléécaa inyōōnse n wa nyíse. Kapi kei-p̄o n s̄i, api pelu.

¹⁵Ké piuse uu n céri re u peile, uu uana k̄epire p̄elē un Uléécaa m̄eyɔɔpi yom lin cálē.

¹⁶Uu Yeesu ana m̄etene wulapo uu k̄eyu ketē kam, uu u yáasi re ne upikei. Utisi uyēs p̄ee Samarii ukó le.

¹⁷Yeesu uu pi maa re: Nénte pikefi kam p̄oisē? Yei yé p̄ee usē úu we k̄efi t̄rōo mpí?

¹⁸Piuka úu nfasimé wa re uké p̄eemē uké Uléécaa ríyu waisē re ne upikei, insá usáne nkó m̄ecire.

19Yeesu uu lẽ mémáá u maa re a yisi, a n ñme, mpófatene ye pó yóriyelé.

Uléécaa iyɔɔpi mɛkamɛ nsímɛ
(Matiyee 24:23-28, 37-41)

20Pifarisi api Yeesu pise re: Píyei ke Uléécaa iyɔɔpi ii sónti? Uu rinóó pi yósu re: Uléécaa iyɔɔpi íi we re nó fe ani imekamɛ yenu.

21Ái re pi yé nó maa re: Ani ripaí, nté kií we néé nté-po le. Ani ceri re Uléécaa iyɔɔpi ye nókènécɔpɛ welɛ.

22Uu pεe pipiretiki maa re: Keyáa ye sóntile kani yé n la re nöké mǐpá keyáa kɛsɛ Usɔi Kepipi yɛ, amá áni yé kɔ ke yɛ.

23Pi yé nó maa re: Nté nní kuú we néé nté-po kuú we, amá áni kapɛ kei ha, áni kapɛ kɔ mɛ wurupo.

24Yare ke kékóneseípi ake ye nní meyéne mesɛ riñ-yεéri keyóme ketɔ ne kétɔ, ai kpǎii mɛcɔ ke Usɔi Kepipi ake sónti.

25Amá li pise re kéké meyá íwɛ li, nfáani pisoi mpí piké ke ñmériyɛ.

26Lelɛe pεe Nowee kumúŋɛ n wa licɔ lɛe Usɔi Kepipi kumúŋɛ wainɛ.

27Pisoi ye pεe lele pin níru pin sɔɔnnɛ pin pila ne pinɔsi pasiine hái ne keyáa kɛ ke Nowee uu kutákai kémɛe n lompo, ikónɛ maa ií ne weri, míni amɛ pisoi kpísi.

28Li yé ha n we yare Lɔti kumúŋɛ: Pisoi ye pεe lele pin níru, pin lééri pin kɔ yálisi, pin aléé támankɛe pin kɔ mómti.

29Amá keyáa kɛ ke Lɔti uu Sotɔm-i n le ke nna ne linyinɛ yare nfúrɔ̄ toi ai keyómeccaa-po leemɛ ai pisoi kóni.

30Mesɛ mɛ kaí ha keyáa kɛ ke Usɔi Kepipi aké ha n léerinɛ piké ke yɛ wainɛ.

31Úye un keyáa kɛ ukulee ipiraa kɛcáá n we, úu kapɛ re uké metene ricepi uké uilǔ iyɛe kei n we kpísi néé, úye un sicare-mɛ n we, úu kapɛ re uké kéyɔ pɛlɛ.

32Ani Lɔti unɔsi nkó kɛcáá léisɛ.

33Úye un n la uké nfáa mesére m má, u yé n fóm. Amá úye un unfaa n fóm, u yé n yɛ.

34Ne nó símisi re kɛsinɛ kɛ, pisoi pité yé kuháá kuse kɛcáá n finu, aí usɛ kpíípɔ ai ucɔ yá.

35Pinɔsi pité yé n we pin nam ai usɛ kpíípɔ ai ucɔ yá.

36[Pitisi pité yé likumúŋɛ kpɛ-i kɛcare-i n we, ai usɛ kpíípɔ ai ucɔ yá.]

37Pipiretiki api u pise re: Upíima, yei kaí ha lẽ wainɛ má? Uu rinóó yósu re: Kei ke isare kópɛ ii n we ke áyemeekú aa ye cápinɛ.

Luki 18

Ukúmannɔsi ne utúhaane kenyárū

¹Yeesu uu lẽ məmáá kenyárū nké pi wai uké ne pi céesi re piké ye mپá píyei Uléécaa yáási, ái kapé ye píkai sik  pi wa.

²Uu re: Kuyu kunyine-i ke utúhaane unyine uú p  e we. Úu Uléécaa wuru úu k  ka pakarel  .

³Ukúmannɔsi unyine un k   kuyu kp  -i we. Uu m  s  re u n l  ek  er   re uk   u ne uuc  c   k  tahai rik  ne. M  p   píyei kuu ye u lërë uu u m  a re: A t   ne un  c  c   k  tahai rik  ne.

⁴Ai n  n  jai h  i, am   utúhaane úu ne kutu u c  l    , uu p  e k  y  a um  c  re m  a re m  se i ye m   re   m   Ul  e  caa wuru   m   k  ka pakarel  .

⁵Am   ke uk  mann  si uu nn   pic  j   n  e n t  nj  e nny  , li p  se re k   l   alari u pa, ins   l  , u y   pis  naame n no  j  lenle u   ha ne kun  nk   n  e fin  se.

⁶Up  ima uu l   m  m  á kp   re: Ani l   ke utúhaane k  p  e uy   uu m   ma kutu ric  !

⁷Ule  caa y  e   úu y   p  e upik   alari pa pin ne u n t  ni ket  nj   ne k  sin  e? U y   n  n  jais   uk   ne pi n l    ?

⁸N   n   m  a re u y   mëkeekëe alari pi pa. Am   Us  i K  epip  i k  n p  yei m   p  e  m  e, k   y   p  e k  t   k  c     pësoi l  e  m  e p  e nf  t  n  e m   m  a?

Ufarisi ne ulampooy  ó kenyár  

⁹Yeesu uu keny  r   p  p  e nn   pim  c  re n waisel   y  re pësoi s  n  e pin pic   k  s  el   m  a re:

¹⁰P  soi pit   pinyine p  e Ul  e  caa k  y  -i lomp   re pik   k  y  m  e y  áási, us   ye Ufarisi le, uc   ulampooy  ó.

¹¹Ufarisi uu ny  re uu uk  fa-i re: Ul  e  caa, ne p   y  áási k  m   ne pësoi t  rc   m  n  y  ne n we nny  , p  e piy  a ne piwaik  p  ek  o ne piw  s  nk  ai le. Ne p   y  áási k  m   ne n we y  re ulampooy  ó nk  .

¹²Siy  a sis  ei k  m  e  , sit   kam ye an  o paasi, l   nn  í kam ye n y     kam ye h  c  n  e aw  l  e k  f  i am k  s  e p  o pa.

¹³Ulampooy  ó uy   p  o k  taa-p   ny  re, úu nk  p  ani k  y  m  e-m   in  p  e  e p  s  ika peenu, am   k  wuu kuu ripira uu re: A n    uk  p  ek  o i  we t    .

¹⁴Yeesu uu kp   re: Ne n   m  a re us  i nk   uk   k  len   n k  ui, Ul  e  caa ye uak  p  e u s  reile, am   ái l   Ufarisi wa. Likum  nj   re úye un um  c  re rinta  s  e, li ye u ricep  se, úye un um  c  re rincep  se, li ye u rita  s  e.

Yeesu ye siw   s  ns  pi rin  o s  n  e ritik  s  

(Matiy  e 19:13-15; Mariki 10:13-16)

¹⁵P  soi ap   ne siw   f  nf  i ricuruu Yeesu hap   re uk   si rica. Pipiretiki api pi y  nu, ap   ne pi c  si.

16Amá Yeesu uu tíyessé apí ne siwā u hapo, uu re: Ani riyá siwā siké kēnémee kam, áni kapé si tápisi. Likumújé re mpí pées simecó n we pées yé Uléécaa iyccopi kémee lō.

17Asei kam nó símisi, úye unsá Uléécaa iyccopi n ñmuréi yare ke kewá aké yé n ñmuréi, úu ikémee loniné.

Uñmáne mámá unyiné kecáá nsímé

(Matiyee 19:16-30; Mariki 10:17-31)

18Pisuifi uwééssé unyiné uu Yeesu pise re: Sáa sɔne, íye kam wainé ké ne nfáa teneciré yé?

19Yeesu uu u maa re: Yo nnya kaa né sée re Usone? Úka úu usone insá Uléécaa mécire.

20Mpá liké íye wa, po Uléécaa isé nyule re: Kapé iwásá wa, kapé usoi kpu, kapé yáai, kapé nnóomé itansei nyere, a upósáa ne upóni ríyu waise?

21Utisi uu rinóo yósu re: Hái inéwá-mé kam lë müílë.

22Ke Yeesu uu lë pikómé m masí, uu u maa re: Likei lisé leé po párlë. A lë nnéí kaa m má yáá, aa siwóó sē píwékó hóone, po pées keyómecaa-po memá yé. Poñ lë piwai m masí, aa pée weri aa né tíki.

23Amá ke utisi uu anóo nyé n kó, uripco ari meyánsei caai, ái líka nnya, u pées umámá píima le.

24Ke Yeesu uu n yé te uripco ye caai, uu re: A tíyé Uléécaa iyccopi kémee pilone yé ne pimámá páápú kpa!

25Kuyoooyoo kun n la kuké keshímpi kupole-i lompó, li yé kutsoi m purú ne ke umámá uu yé n la uké Uléécaa iyccopi kémee n lompó.

26Pee pées kutu u n cólë api re: In leé ni, wóo ye pées píyulale yé?

27Yeesu uu rinóo pi yósu re: Lelëe ái sisoi pipi kémee kuwai n we yé Uléécaa kémee kuwai welé.

28Piyees uu pées re: Leé nní, lë karí pées m má kari tíyé ari po tíki.

29Yeesu uu pi maa re: Asei kam nó símisi. Úye un Uléécaa iyccopi nnya ukeyo, néé uunosi ne upiwá ne upimaa ne upimareco, ne usiwá tin-yá,

30liute yé neni mewee mmé-i lë meprehé kulúi yé uu kó aymé nyee n weme kémee nfáa teneciré yénu.

Yeesu ye metáánú unkro ne umeyisé nsímé símisi

(Matiyee 20:17-19; Mariki 10:32-34)

31Yeesu uu upipiretiki kifi ne pité séi uu pi maa re: Tó Yerusalém sinlé. Kei ke lë nnéí ke antepuyé api Usoi Kepipi kecáá n wóo aí ha wainé.

³²Pi yé perees ápi Uléécaa n wuru anipre-i ke wa api kescáá ke nyánei, api ke lámisi, api kékescáá mëta tuke

³³api nséí ke fapii api pëe ke kopu, amá keyáa táánú tuñé aké nkpo kémee yisi.

³⁴Amá Yeesu pipirëtiki ápi nsímé mmë asei kõ. Li anóo nyë asei pi pesile ápi nkápáni céri lë nsímé ke Yeesu uu n símisi.

Yeesu yë unyíyë unyinë pçisë
(Matiyee 20:29-34; Mariki 10:46-52)

³⁵Ké Yeesu uu Yeriko n nyahaipõ, unyíyë unyinë un ticéetimë tū un wélei.

³⁶Uu kóm tisoiwuí tin sónerõ, uu pise re yoo ni?

³⁷Api u símisi re Nasareti ukó Yeesu yëe kei tósu.

³⁸Uu pëe pupei re: Tafiti Kepipi Yeesu, a inéwë ripaí!

³⁹Perees pëe këkpéé n sóne apí ne u cési re uké riséé, amá uu meyá cásë re: Tafiti Kepipi, a inéwë ripaí!

⁴⁰Yeesu uu nyere, uu rinóo he re piké ne u u kam. Ké unyíyë uu ukékúrí n hápo, Yeesu uu u pise re:

⁴¹Yo kaá la ké pó wa? Uu rinóo yósu re: Sáa, ne la re inénípëe iké yë yë.

⁴²Yeesu uu u maa re: Ipónípëe iké wúkule! Mpófatene yë pó yóriyelë.

⁴³Mëse ne mëse, inípëe ii wúkule, uu Yeesu tiki un Uléécaa meyçöpi yom. Tisoiwuí nnéí ari lë yenu, pëe ticuruu api kõ Uléécaa meyçöpi piyóme kápáá.

Luki 19

Yeesu ne Sasee kescáá nkó

¹Yeesu uu Yeriko-i lompo uu uncee n tósu.

²Utisi unyinë kapi yë n séé re Sasee un kuyu kpë-i we. U pëe pilampooyçó uwéése le un kõ umámá.

³Uu náási uké uyë kapi yë n séé re Yeesu yë, amá úu fe. Pisoí yë pëe riwúí cápinelenle, uyë úu kõ pëe mecáa we.

⁴Uu pëe kéyu-më wuru uú ha kuléé kunyinë kapi yë n séé re Sikomçó yopoi uké Yeesu yëe kei n tíkinë yë.

⁵Ké Yeesu uu kelõ ke-i n tu, uu uinipëe síka uu Sasee maa re: A mëkeekëe súime Sasee, li pise re ké neni kerpóyo-i tone.

⁶Sasee uu mëkeekëe súiri uú ha kusáne u yósu ne mpóonarë.

⁷Ai pëe nnéí pëe lë n yë pírí wai, api pëe n tee re: Ukórekçó keyo ke usoi nkó uu nní lõ.

⁸Sasee un Upíima keyúrí nyenu uu re: A kutu ricɔ, Sáa né menémá rikéné am kuwélé píwækɔ́ pa. Nen kɔ úye menípɛɛ n li am usiwóó yósu, né liute si hééle mepéhē mena.

⁹Yeesu uu u maa re: Píyulale yε neni keyaa nké kέyɔ nké-i lommelε, ái líka nnya, Sasee ricuruu yε kɔ Apiraham kεpíre ukó le.

¹⁰Likumúñé re Usoi Kεpípi yε kale kεkέ pεpεs m pɔlaalɛ tiyu lɔ.

Wura mewóópípi kenyárū

(Matiyee 25:14-30)

¹¹Pisoi pεs Yeesu kutu rińcɔ yε pεé musí re kuu nní ne Yerusalém tińkɔ nnya, Uléécaa yε lě tuimelε uké iyóɔpi n le pin u nyáni. Lě nnya kuu kenyárū pi maa re:

¹²Kέyɔ kεcire usoi unyinε yεs kuyu taa-taa kunyinε-i ha re piké iyóɔpi u tǐ uké pεs limemáá pεsεmε.

¹³Uké kelenε n̄ tɔsí, uu upikeikó kεfi pinyinε séi uu m̄pá úye wura kewóó mūísε uu pi maa re: Ani siwóó nsí ne kpéénsε hái ne menépεsεmε.

¹⁴Amá ukuyu pisoi api uipuri yulu, api pitumε yukusε piké ukεpíre ritikipɔ piké re: Ári la re usoi nkó uké uróyóɔpi.

¹⁵Api iyóɔpi u tini uu ukuyu pεlε. Uu pεs pikeikó p̄s kuú pεs siwóó m mulεisε séi re uké yé kuláa kp̄s kapi n yé.

¹⁶Ufoí uú hapɔ uú maa re: Sáa, wura kewóó kaa né rimmúísε kulaa yε wale wura siwóó kεfi.

¹⁷Uyóɔpi uu u maa re: Li nyamlε, ukεikó sɔnε. Kaa nní likei sínsá pimulé n céri n̄sɔnε nnya, né ayu kεfi p̄s pa aa akεcáá m paíl̄s.

¹⁸Ukεikó lirū uú hapɔ uu re: Sáa, wura kewóó kaa né rimmúísε kulaa yε wale wura siwóó sinupū.

¹⁹Uyóɔpi uú uyé maa re: Né p̄s ayu anupū pa aa akεcáá m paíl̄s.

²⁰Ukεikó ucɔ uú hapɔ uu re: Sáa, upówura kewóó yε nké. Kenírípi-i kam kε paasi am pésu.

²¹Ipówame yε né wale, kam mepókɔ n nyu re áa yε nká usoi wa nnya. Lě káa n yekei kaa yε kpísi, lě káa n lukesi kaa yε kpasi.

²²Uyóɔpi uu u maa re: P̄s ukεikó kópε nkó, apónóɔ cire kań ne ketahai p̄s pεpíreñε. P̄s nyu re ám yε usoi nká wa, te nε yε lě kám n yekei kpíslε, am lě kám n lukesi kpasi.

²³Yo nnya káa pεs siwóó kεyekei-i yekei? Né pεs fe am menépεsεmε mmé-i si yósu ne kuláa.

²⁴Uu pεs pεpεs kei n̄ we maa re: Ani wura kewóó kε yɔsí ani uyεs mewóópípi kεfi m má mūísε.

25Api u maa re: Uyẽ ne mewóópipi këfi málε.

26Asei kam nó símisi, uyεε m má kapi ye pípa rikpá, amá úye unsá m má, nkáripi kuu m má kapi u ýsunε.

27Amá pinéláarɔ pεε ápi ne iyóɔpi né n la pɔ nkó ye mmú: Ani ne nté pi kam ani kεnεyu-i pi kóni.

Yeesu yε Yerusalɛm kuyu Ioni

(Matiyee 21:1-11; Mariki 11:1-11; Yohani 12:12-19)

28Kε Yeesu uu lẽ pisímé m̄ masí, uu risoiwuí kækpeẽ wai un Yerusalɛm simpɔ.

29Kumúŋé kpe-i kuu Pεtifasee ne Petanii ayu kuwélé-m̄ tikúú tẽ kapi ye n sée re Olifiyee rikúú kεyúrí n̄ we, uu upipiretiki pité tum

30un pi tee re: Ani kuyupi kpεε nní kεrýu n̄ wepɔ kémee ha. Nɔn kei n tuipɔ, nó kεminaapipi kεnyine lεerpɔ kεn toraalɛ. Usui úka úu kε tonelɛ. Ani kε fénne aní ne né kε weri.

31Úye un nó m pise re yo nnya kani kε fénne, ani liute maa re Upíima yεε kε la.

32Pitumε api s̄i apí ha lεerpɔ yare lẽ kε Yeesu uu pi n símisi.

33Kumúŋé kpe-i kapi kεminaapipi n fénne, kεpite api pi maa re: Yo nnya kani kεminaapipi kε toriyε?

34Api rinóɔ yósu re: Upíima yεε kε la.

35Api kεminaapipi kε ne s̄i, api kεkεcáá piilũ laai api Yeesu kεkεcáá tónse.

36Kapi kεyu-m̄ n̄ s̄i, pisoi api piilũ ncée kεcáá n tájente.

37Kapi Yerusalɛm n nyahaipɔ pin ncée mmee Olifiyee rikúú n cépilɛ tikilɛ pipiretiki kulúi pεε u n t̄kile, api Uléécaa mεyɔɔpi n yom lin cálɛ, mewaisaŋa m̄ nnéí kapi n yénti nnya.

38Pi pεε máikees re: Uléécaa uké Uyóɔpi uyεε ne Upíima rinyiri n sónti rikpá. Nkíŋniŋe nké kεyómecca-pɔ n we, Uléécaa rinyiri tiké kei-pɔ n taálɛ.

39Pifarisi pinyine pεε risoiwuí tε-i n̄ we api Yeesu maa re: A pipópirεtiki rinóɔ hε re piké riséé.

40Yeesu uu rinóɔ pi yósu re m̄pá pin tinséé, aparε yé ricáái.

Yeesu yε Yerusalɛm nnya téni

41Kε Yeesu uu Yerusalɛm kuyu n nyahaipɔ, uu ku yεnu, uu kpε nnya téni

42un tee re: Yerusalɛm, pɔn pεε nεni kεyaa nké n ceri lεlεs yé ne nkíŋniŋe pɔ n kam! Amá li nkpéni pékaalɛnle, áa yé fe pɔké li yε.

43Siyáa se-i kε pipóláarɔ api itɔpilũ kεcire ne kεkáípi pɔ n wainε ye sóntile, api awélɛ nnéí pɔ n cόŋlɛ.

44Pi yé nó ne pipóká nnéí ná kpátá-kpátá, ápi ripóparé ríka pó yáne tiké ricó kecáá n tɔsilẽ. Káa kumúñé kpε-i ke Uléécaa uu picomé pó n ka n ceri nnya kai lë pó wainé.

Yeesu yε Uléécaa kεyɔ-i pikpέense lakasε
(Matiyee 21:12-17; Mariki 11:15-19; Yohani 2:13-22)

45Yeesu uu Uléécaa kεyɔ loni uu pikpέense pilákase kápáá

46un pi tee re: Li wɔlaalẽ te: Pi yé kεnεyɔ sée re kεyόmeyáhaayo. Amá nő ne ke ripólássele piyaluke kuhore!

47Mpá kεyάá kεye ke Yeesu uu yε Uléécaa kεyɔ-i n céési. Pεrεs yε Uléécaa inyόɔnsε n wa piwéésε ne isé picélaa ne kuyu pisoi kεcire apí n wéési piké Yeesu kpu.

48Amá ápi ceri lë kapi yé n wa liké ne lë, likumúñé re kuyu nnéí yε pεs kutu u cɔlenlε n̄sɔnε.

Luki 20

Yεi ke Yeesu nnaŋε nn lεeri?
(Matiyee 21:23-27; Mariki 11:27-33)

1Kε Yeesu uu kεyάá kεnyinε Uléécaa kεyɔ-i n céési un Nsímé Kεcire símisi, pεrεs yε Uléécaa inyόɔnsε n wa piwéésε ne isé picélaa ne kuyu piwéésε api kpáfúpɔ

2api u pise re: A ró símisi, nnaŋε n̄-ye kaá ne nní wai? Wóo ncée pó hε re a lë wa?

3Yeesu uu pεs pi pεs re: Ne la kε nsε nó pise. Ani nε símisi:

4Ne la kε nó pise re Uléécaa néε pisoi pεs Yohani tumme re uké pisoi míni wole?

5Api pimecɔpecire n kεjεnε re: Tɔn nkpéni m maa re Uléécaa yεs u tumme, u yé ró pise re: Kai pεs íye wa kári ne Yohani nsímé ɣmurei?

6Amá tɔn kɔ m maa re: Pisoi pεs u tumme, kuyu nnéí pikó yε apare ró tóókεεnε api ró kóni, likumúñé re pi ne kεfa tεnεlε re Yohani yε antepu lε.

7Api pεs rinóɔ u yósu re: Ári nyu uyεs píniwolε u n tumme.

8Yeesu uu rinóɔ pi pεs re: Né ám nó símisine nnaŋε mm̄ kaám ne lë n wai.

Pikeikó pεs rikpákárá m má kεnyárū
(Matiyee 21:33-46; Mariki 12:1-12)

9Yeesu uu lë mεmáá kεnyárū nké pisoi maa re: Utisi unyinε yεs we, uu aléé nyε kapi yε n sée re fiinyi kεcare tamεsi uu pikeikó wéesi re piké kεkεcáá m paílẽ, uu pεs ncée taa-taa sī uké ha náŋaipɔ.

10Kai aléépipi nyε kutúñ n tu, uu ukεikó unyinε pεrεs aléé nyε kεcare kεcáá m̄ paílẽ kεmεs tum te uké ha aléépipi anyinε u yóɔmε. Amá api u kaii api mεnípε ɣmanε u lakasε.

11Ucarete uu kɔ ukεikó féé tumpɔ, amá pεpεs aléé nyɛ kεcáá m̄ paílɛ api kɔ uyɛ ticuruu kaii api u lámisi api mεnípε ŋmanε u lakase.

12Uu kɔ ukεikó táánū pitumε kpá, api uyɛ p̄d itói wai api lákase.

13Ucarete uu pεs re: Íye kam nkpéni wainε? Né unéŋmáne lala tū. In n la, pi yé u wuri.

14Amá ke pεpεs aléé nyɛ kεcáá m̄ paílɛ api u n yé, api símaane re: Nkó yεs yé masí usáa ikulanlū nnéí n te. Ani kam tɔké u kpu ari pεs ikúlanlū iyɛ n té.

15Api kecarε kẽ ilúké u lesεpɔ, api u kopu.

Íye ke ucarete uu wainε?

16U sóntile uké pi kő, uu pisoi féé kecarε múísε. Ke pisoi api anóɔ nyɛ n kő, api re: Asei kecáá, ái l̄e wainε.

17Amá Yeesu uu pi nyánei uu re: In lεs ni, l̄e kapi nní Nléécaasimé ritelé kémee n wóí asei re íye? Ái pi wɔi re: Tipare ke pimóme api n fóm tεs panse ricíre-cire tεs kεnui-i n̄ wee?

18Lin úye n fóm un tipare t̄e tinkpɔu, u yé selesi. Lin úye n fóm tin ukεcáá n loó, ti yé u nã.

Lampoo kapi yε Rɔm uycɔpi píima n héelε

(Matiyee 22:15-22; Mariki 12:13-17)

19Pεpεs yε Uléécaa inyóonse n wa piwéése ne isé picélaa api kumúñé kpε-i n wéesi piké Yeesu t̄i, amá pin pεs kuyu pikó wuru. Pi ceri re p̄s ke Yeesu kenyárū dké ne mánε.

20Api pεs Yeesu pimúñaa loni. Api l̄e nnya pisoi pinyine ukεmee tumpɔ, apí n wai yare pisoi pεs asei n wéesi. Li pεs l̄e wailε piké ne n fe piké u n t̄i piké uyóɔpi yεs n̄naŋe m má uké ne u n túhaane anipε-i u n wa nnya.

21Api pεs u pise re: Sáa, t̄o yε te l̄e kaa n símisi pɔn céesi yε asei le, áa nkpáni usoi úka kewuu túuni. Pɔ yε Uléécaa nceesoi céesile ne asei.

22L̄e nnya, a ró símisi in te irósé yε ncée he re piké Sesaa lampoo héelε néε ápi kapε héelε?

23Amá Yeesu uu pimeshɔ ceru, uu pi maa re:

24Ani kewóó kenyine né nyíse nké. Úye ríyu ne úye rinyiri tεs kekecáá we? Api rinóɔ yósu re Sesaa lo.

25Yeesu uu pεs pi maa re: In l̄e, ani Sesaa likó Sesaa pa, ani Uléécaa likó Uléécaa pa.

26Ápi fe piké u t̄i, mm̄ kuu nní kuyu pikó kεyu-i n símisi nnya. Amá umeyóó m̄ amε nnóɔ pi yipu api séé.

Pisatusee ne nkɔ kέmee meyiſe nsímé

(Matiyee 22:23-33; Mariki 12:18-27)

27Pisatusee pinyine api Yeesu kémee hapo. Pεrεsε múílε tε pikpøkpø ápi nkø-i yisinε.

28Api nní Yeesu pisε re: Sáa, lε kε Moisi uu isé n wøi yε nní: Úye umaa un n kpu uu unøsi tíyε úu nε kewå, uuwā yεsε yé unøsi uyεs kukúmannøsi kpísi uu umáa mpuri wai.

29Amá pimárecø pisεsεi pinyine pεsε pεsε we. Ufoí uu unøsi kpísi, uu kpi úu nε kewå.

30Ulírū uu ukúmannøsi kpísi,

31utáánū pðø kø pikpíké u kpá, uyεs uu kø kpi. Pikesεsεi kεsεi kεcøpε úye yεsε yé ha uula? Liriyíkí re pinnéí pεsε kunøsi u kpíkesi.

32Unøsi pðø kø metórcø kpi.
33Keyáa kεsεi kεcøpε úye yεsε yé ha uula? Liriyíkí re pinnéí pεsε kunøsi u kpíkesi!

34Yeesu uu rinøcø pi yøsu re: Ketε nté pitisi yε pinøsi kpíkesile, pinøsi pðøn kø pilø søønkeεs.

35Amá pitisi ne pinøsi pεsε ne n sá re piké pikpøkpø kémee yisi piké ha ketε falε-i n we ápi pinøsi kpíkesine, ápi kø pilø søønkeεs.

36Ápi pikai kpíne, piléécaatumε kapí ne menyíne we. Pi Uléécaa sipipi lε, liriyíkí re pi kpule api kø nkø kémee yisi.

37Moisi yε pεsε pikpøkpø meyise nkø kémee nkø pisímé masile uritelé tε-i kuu kuhíihíi kρεsε n torø nsímé n símisi. U pεsε maa re: Upíima yε Apiraham Uleecaa ne Isaaki Uleecaa ne Yakupu Uleecaa lε.

38Yeesu uu kpá re: Uléécaa úu pikpøkpø Uleecaa, amá u pinyánnyå Uleecaa lε. Liriyíkí re uyεs nnya ke pinnéí api nyáni.

39Isé picélaa pinyine api rinøcø yøsu apí maa re: Sáa, pø símisile lin nyaám.

40Lε mεmáá, ápi nka ncø pipisε u peenu.

Uyε kε Uléécaa uu n wéε ne Tafiti kεcáá nsímé

(Matiyee 22:41-46; Mariki 12:35-37)

41Yeesu uu pi maa re íye kε usoi uu yε fe uú maa re uyεs kε Uléécaa uu n wéε yε Tafiti kεpøpø lε.

42Likumúñé re Tafiti yε siyómε ritelé-i rihaa re: Upíima yε Unépíima maa re: A kunélukε-lukε-mε kεyukøtønε-i tonε

43hái ne kumúñé kρε-i kam yε pipóláarø kεpønyálε-i n cø.

44Tafiti yèè u sée re Upíima. Íye kε uyεs cire uu yε kø pεsε Tafiti Kεpøpø?

Yeesu ye re pisoi piké pimecire ne isé picélaa tī

(Matiyee 23:1-36; Mariki 12:38-40)

45Ke risoiwuí nnéí ari kutu n cólẽ, Yeesu uu upipirëtiki maa re:

46Ani isé picélaa ne nóménécíre tī. Piké ne atúkanka caa-caa n kɔɔnii ne pisoi piké ayáa kémee pi n yáhaankee yee ripóo pi we. Ayómeyáhaalee sitone foí ne kəluke kémee sitone foí kapí la.

47Pi ye lẽ ke pikúmannosi api m má nnéí yóoile apí ye pœe keyóme yáási mœcää yare pi pisoi sōne le. Uléécaa yé ne pi túhaane uu íwe pi wai ái kumúñé má.

Luki 21

Ukúmannosi ihes

(Mariki 12:41-44)

1Yeesu uu inípœe síka, uú yénu pin kei kapi ye ihes Uléécaa keyo-i n wa piihës sariipo.

2Uu kɔ ukúmannosi wekóó unyiné yenu un sítanká sité sápolẽ.

3Uu pœé maa re: Asei kam nó símisi, unósi nkó ye hæle ai pisoi picó mpí tósu.

4Likumúñé re lẽ kápi ne líka n wai ke mpí nnéí api kei risápo, amá ulikó kecire, lẽ kuu m má nnéí uké ne iluke n lɔ ke uyé uu waipo.

Yeesu re Uléécaa keyo yé fori

(Matiyee 24:1-2; Mariki 13:1-2)

5Pisoi pinyiné api Uléécaa keyo nsímé n símisi pin tee re ke nyamlé hái, ne kəapare kecire ne ilü kapi Uléécaa n hekesi. Amá Yeesu uú maa re:

6Siyáa ye sóntile ke apare nyee nní n tósiinelẽ tika ári m mésuniné. Lẽ kani nní n nyáni ye sóntile liké fori téké-téké.

Leies n nyise re ketē ye ketene tu

(Matiyee 24:3-14; Mariki 13:3-13)

7Api pœe u pise re: Sáa, píyei ke lẽ nnéí aí ha sónti? Yo yee yé kumúñé kpœ-i ke lẽ nnéí aí ha n sónti ró nyise?

8Yeesu uu rinóo yósu re: Ani nóménécíre tī nísone, áni kapé tíye unyiné uké kuyúi nó tā. Likumúñé re pisoi meyá yé sónaame ne rinényíri pin tee re: "Néé uyé ke Uléécaa uu n wéé". Likumúñé ye kɔ nyahaimele, amá áni kapé pi ritiki.

9Nɔn píyei atɔpi ne pitele nnéí n kõ, nósinewuú ási kapé tɔ. Li pise re lẽ nnéí liké kam kelené, amá ketē ketɔ áke kahané n tu.

10Uu pœe lẽ mœmáá kpá re: Nsoipuri nnyiné yé yisi nn nsoipuri ncɔ ne tɔpu, keyóɔpitē aké keyóɔpitē kecɔ ne tɔpu.

11Ketē yé yéjesi ái nyam, itói yee n tejni ne nkú nn silõ silõ leeri, mewai mewai mœs iwame n we yé kɔ wapisi, ne linyíse-nyise lœs keyómeccaa-pɔ n léeri yé kɔ wapisi.

12Amá liké kelenē lē n wa, pi yé nō cōpii api íwe nō wai piyómeyáhaa nnya, api ayómeyáhaalee-i nē piyóɔpi nē kuyu piwéesé kémee nē nō túhaanē api nē nnya kukpaniilee nō wai.

13Lelēe yé kεpolε nō he nōkē nē anéseeéra n lesε.

14Lē nnya, ani m mūlē n̄sɔnε. Áni kapε mm̄k kani yé m̄ male nōkē nē nsímé kémee n̄ le kεcáá m mūsu.

15Né rinéécúruu anóo nyē kai m pise re nōkē male nē mewéésesɔhō nō he, ai tíyεsε nōunéláarō úka úu yé fe uké nōnnékkó rikósε.

16Nópinésáa nē nōpinéni nē nōpinéwā nē nōpinémáa nē nōpinémárεcō nē nōpinésáne yé nōpinéláarō anipε-i nō wa api nōmenéyā kóni.

17Tinényíri nnya, m̄pá úye ye nōinépuri yulunε.

18Amá m̄pá nōnnényúpi nse n̄n p̄olunε.

19Ani n ηm̄órpúlē, lelēe yé tíyεsε aní nē nōnnéfáa l̄lu.

Íwe p̄íima m̄ekamε

(Matiyee 24:15-21; Mariki 13:14-19)

20Nōn ha píyei n yē atɔpilee an Yerusalēm kεkáípi wailē, ani ceri re umεfore yε nnyáā wale.

21Pεé uye-i, pεreεs Yutee-i n̄ we yé ha wúrumpɔ, api akúú-m̄ taá, pεreεs Yerusalēm kuyu kεcɔpε n̄ we, api kεtaa s̄i, pεreεs sicare-m̄ n̄ we ápi fεnε piké kuyu-m̄ kuime.

22Likumúñé re siyáa s̄e kémee ke Uléécaa uu sisoipipi mewai kópε si cεeinε. Sikemee ke lē nnéí lee átelé-i n wólaalē ai wainε.

23Íwe ke pifani nē pimárεni apí ha siyáa s̄e-i topori. Mpóɔcaai p̄íima yε ha kuyu kpe-i wene, Uléécaa yé kuyu kp̄e pikó ukuwɔi nyíssε.

24Pi yé nē atéhε caacaa pi kō, api sitē nnéí kémee ilási pi cōpii, piyómeyáhaaciré api Yerusalēm cōpisi hái nē siyáa s̄e kεtɔ-pɔ.

Usoi Kεpípi m̄ekamε

(Matiyee 24:29-31; Mariki 13:24-27)

25Li yé ituŋε nē iwáre nē awárep-i linyine nyíssε. Mpóɔcaai yé kεtē kεcáá pisoi nnéí lō, mínimaa iwoɔ p̄íima ii nfasimé pi taní.

26Pisoi yé nē iwame kpí pin lelēe kεtē kεcáá n sónți nfasimé wai, likumúñé re li yé kεyómecaa-pɔ linaŋε-naŋε lémesi.

27Pi yé pεε Usoi Kεpípi yε kεn kuhopε kεcáá wemε nē kennajε nē kεmεyɔɔpi.

28Mewai m̄ men ha piwai n koraanεnε, ani kεcírε nyεrε ani áyu síka, likumúñé re nōkεnēñmεhεrεs yε lē tule.

Kúfikiyee kecáá icélaa
 (Matiyee 24:32-35; Mariki 13:28-31)

29Yeesu uu lẽ mémáá kenyárũ nké pi wai re: Ani kúfikiyee nkú ne aléécō nnéí ripaí.

30Nõn píyei n yẽ apéi falę an n toraalẽ, nō yε nórinécúruu cerile re kupii yε nyahailę.

31Lẽ cirę yε ni, nõn ha píyei n yẽ mewai mẽ men n wapisi, ani ceri re Uléécaa iyccöpi yε nyahailę.

32Asei kam símisi: Pisoi kunai nkú áku tósunę kelenę nní nnéí liké ne n̄ kam.

33Ketē ne keyómę yé tcsí, amá anénóo áa metójé má.

Li pisę re m̄pá úye uké n nyáni

34Ani nóménécíre t̄i, áni kapę týesę nónněfasimé nké meyánsei anyň ne pítaniré-mẽ p̄ele. Áni kapę kō meyánsei ketē kecáá likó nfasimé n wai. Insá lẽ, ketúhaaneyaa yé nō rikaikai

35yare ripine. Likumúnjé re ketē nté pisoi nnéí ke keyáa kē ake leserine.

36Áni kapę l̄opile, ani yε m̄pá píyei Uléécaa we nōké ne n̄nahe n ȳe, aní ne lẽ nnéí leę n wapisine kémee ḥméheręe ani kō ha ne Usoi Kepipi keyu-i nyere.

37Ketúnjé ke Yeesu uu yε p̄ee Uléécaa keyo-i céesi, amá lin késine n wa, uú ha kékúúpi kapi yε n sée re Olifiyee rikúú kecáá n we.

38Kuyu pikó nnéí api yε mmare mare Uléécaa keyo-i weri piké kutu u rico.

Luki 22

Pisuifi piwéésę yε kómēine re piké Yeesu t̄i
 (Matiyee 26:1-5; Mariki 14:1-2; Yohani 11:45-53)

1Ke anyň nyε-i kapi yε akpónó nyεs áa pitę m má n li aa n nyahaimę,

2p̄ep̄ee yε Uléécaa inyóonse n wa piwéésę ne isé picélaa api ncée n wéési kapi yé ne Yeesu n̄ kpu, amá pin p̄ee kuyu pikó wuru.

Yutasi yε wéésile piké Yeesu t̄i
 (Matiyee 26:14-16; Mariki 14:10-11)

3Setani uu Yutasi kapi yε n sée re Isikariyccoti loni. U p̄ee pipiretiki k̄efi ne pité p̄e usε le.

4Yutasi ne p̄ep̄ee yε Uléécaa inyóonse n wa piwéésę ne kuyómeyáhaalee pimérę piwéésę api lẽ kuu yé Yeesu n t̄i uké pianipe-i n wa kecáá kómēine.

5Ai pi larisi n̄sōne api rinóo yekei re pi yé siwóó u héélę.

6Yutasi uu ḥmurei uu icée sōne n wéési uké ne Yeesu pi rimúísę risoiwuí ári kapę n nyu.

Yeesu yε týyesε apí nkpo mélóó anyá iluke wai
 (Matiyee 26:17-25; Mariki 14:12-21; Yohani 13:21-30)

7 Keyáa kē kapi yε akpónó nyεs áa pite m má n li, keyáa kē kapi yε kō nkpo mélóó anyá isaj n kō ake tulu.

8 Yeesu uu pεs Piyεs ne Yohani tum uu rε: Ani ha nkpo mélóó anyá iluke ró wa tɔké li.

9 Apí u pise rε: Yei kaá la tɔké ha liiluke wa?

10 Uu rinóo pi yόsu rε: Ani kutu ricó: Nōn ha pýei kuyu n lompóne, utisi unyinε yεs kecórípi ne míni n topori yέ ne nó risáne. Ani u ritiki hái ne kέyó kε-i kuú ha n loninε.

11 Ani úyote maa rε: Urósáa yε pó pise rε yei yε kulee kpε-i kε u ne upipiretiki apí nkpo mélóó anyá iluke n lenε?

12 U yέ kέyó kecáá kulee maa kunyinε kapi n nyóonse nó nyísε. Kei kani yέ anyá iluke wa.

13 Apí símpo apí mágá yo lεepo yare kε Yeesu uú pεs pi m ma, apí nkpo mélóó anyá iluke wai.

Yeesu nkpo ne umeyisε piléisε inyekii
 (Matiyee 26:26-30; Mariki 14:22-26; Korenti Foí 11:23-25)

14 Kε ituŋe ii n tu, Yeesu ne upitumε apí tone rε piké li.

15 Uu pi maa rε: Li pεs meyánsei ripóo né wa rε tɔké késé nkpo mélóó anyá iluke nnyí li kέ kelenε íwε li!

16 Asei kam nó símisi rε ám piluke i kpánε hái ne kumúŋé kpε-i kε Uléécaa uu yέ uiyɔɔpi kémee ró i n wa ari pεs iasei nnéí kóm.

17 Uu pεs kεpóripi ne píta kpísi uu Uléécaa pɔɔnese uu rε ani yɔsí ani hɔɔnε.

18 Asei kam nó símisi rε ám píkai aléépipi pita mpí piníré kpánε hái ne kεyáa kε kam yέ Uléécaa iyɔɔpi kémee pi n ntí.

19 Uu kukpónó kpísi, kuu Uléécaa m pɔɔnese memáá, uu ku kpɔkóri uu pi ku pa uu rε: Inépiŋe yε nnyí kam nñ nnya m pálë. Ani yε lë wa aní ne kεnécáá léise.

20 Iluke mélukε-maá, uu kō kétaporipi pi pa uu rε: Mεnénys yε mmé, ménys mεs nñ nnya n kɔɔnu Uléécaa uú ne nó séi rε nó ne uyës ani kómεine.

21 Amá ani ripaí, uyεs né n yáine yε nté wele, tó ne uyës tɔn késé le.

22 Mεsei yε mε rε Usói Kεpípi yε tósulε yare kai kekεcáá n wólaamεlë. Amá usoi nkó yεs yέ Usói Kεpípi n yáá, íwε ke liute uu topori.

23 Apí pεs pímeçɔpεcire pipíseine koru rε pikεcɔpε úye yεs yέ mewai më wa.

Wóo Uléécaa iyɔɔpi kémee uwééssε?

²⁴Pipiretiki api íkejene kápáá re piké yé te pikecópe úye yee yé uwéésé.

²⁵Yeesu uu pi maa re: Sitē piyópi ye sikecáá túnlé, perees sikecáá iyópi n le yéè týele api pi n sélei re “lisóné piwai.”

²⁶Amá ái kapé lë nökénémeé n we. Nökénécópe úyukóó kai pisé re uké usínsá. Li pisé re úyukóó uké n we yare ukéikó.

²⁷Ukéikó yee iluke n wai ne uyé kuu iluke n wai kecópe úye yee úyukóó? Ái uyé kuu i n wai? Too, né ne nökénécópe we yare ukéikó uyee iluke n wai.

²⁸Nó né ritikile ne asei, non kahari tó ne nnó tón ne ituñé iyé-i kai né m peikées kémee we.

²⁹Lë nnya kam Uléécaa iyópi nó pané yare ke Unésáa uu né i m pa meco.

³⁰Tó ne nnó yé inéyópi-i késé tone ari le ari kó níru, ani sinéyópitoné-i tone ani Isirayéeli amare kefi ne até nyé túhaane.

Yeesu yé símisi re Piyee yé kési re úu u nyu

(Matiyee 26:31-35; Mariki 14:27-31; Yohani 13:36-38)

³¹Simóo, Simóo, a kutu ricó, Setani ye ncée we re uké pó páñai yare kapi ye asíré m páñai api acólé lésé.

³²Amá ne ne Uléécaa pó té te ái kapé wa re mpófatene ye ne pó kpu. Amá pón píyei kénemee m píyei, a pipómáreco itisi rikpásé.

³³Piyee uu u maa re: Upíima, ne ñmurei re mپá in kukpaniilee ye ku ké pó ritiki, néé mپá nkpo ye mu tóké késé kpu.

³⁴Yeesu uu re: Piyee, ne pó maa re icá iké kelené n kooi, pó mepehé metaani kési re áa né nyu.

Siwóó ne kulóó ne ritópitéhé pimúlé nsímé

³⁵Yeesu uu pées pi maa re: Kam nó n tū, áni kewóó ne kulóó ne anééri rimmúlú, linyiné ye nó ripáríleé? Api re: Líka ái tó ripári.

³⁶UU pées pi maa re: Amá úye un nkpeni kewóó m má, li pisé re uké ke rimúlú, úye un kó kulóó m má, li pisé re uké ku kpísi. Úye unsá kó titópitéhé m má, li pisé re uké uilú yáá uú ne rise lólu.

³⁷Likumúñé re rinóó té kai kénécáá rítelé-i n wólaalé te: Pi piwaikórekóó kecópe u yekei ye wale. Leléé kénécáá n wólaamelé ye tulé.

³⁸Pipiretiki api u maa re: Upíima, atópitéhé até ye nnyé. Uu rinóó pi yósu re: Li wale.

Yeesu yé Olifiyee rikúú kecáá keyómé yáási

(Matiyee 26:36-46; Mariki 14:32-42)

³⁹Yeesu uu yisi uu Olifiyee rikúú kecáá sí yare kuu ye pées kei n sóne meco. Upipiretiki api u tiki.

40Kapi kəlō kẽ n tuipɔ, uu pi maa re: Ani ye keyóme yáási áni kapε ne pipeikεε kémee n loó nnya.

41Uu lẽ mémáá ne ketaa pi wai, tinã t̄e pikecɔpε n we ye tu yare kunípε ripare m̄fome kumúŋé, uú ha wula uu keyóme yáási re:

42Sáa, in te pɔ ñmurei, a tíyεsε ntóósi kεporipi nké kéké ne ketaa né wa. Mpá ne lẽ, ái kapε m̄enéla m̄ee yé wa, amá liké mepókó.

43Uléécaatumε uu pεsε kεyómecaa-pɔ kpáfúmε re uké itisi u hε.

44Mpóɔcaaai píima nn Yeesu tini, uú ne piyómeyáhaa kεyu m mahanl̄, urikaha ari pólá yare ménysε, tin cɔlɔi.

45Kuu piyómeyáhaa m̄ masí, uu upipiretiki-m̄ pεle uu pi lεspɔ pin l̄oni ne mpóɔcaaai.

46Uu pi maa re: Yo nnya kani l̄oni? Ani yisi ani kεyóme yáási ái kapε wa re no pipeikεε-i lóipo.

Yeesu metine

(Matiyee 26:47-56; Mariki 14:43-50; Yohani 18:3-11)

47Un kei lẽ símisi risoiwuí ari tuipɔ, upipiretiki kεfi ne pité p̄e usε kapi ye n sée re Yutasi un pikeyu we. Uú ne Yeesu kɔ uu u pira.

48Amá Yeesu uu u maa re: Pó Usoi Kεpipi ripira aá ne piláarɔ anipe-i ke wai, néε yo?

49Kε Yeesu pisencɔ api n yé lelesε n wainε, api u pise re: Upíima, t̄oké atéhe kpísii?

50Piuse uu Uléécaa usina ukεikó kutu lukε-lukε seń.

51Amá Yeesu uu re: Áni kapε lẽ tikpá, li wale. Uu usoi uyé kutu ca uu u pɔisε.

52Yeesu uu lẽ mémáá pεrεsε ye Uléécaa inyónsε n wa piwéésε ne piméré uwéésε ne kuyu piwéésε pεsε pitíne u n hápɔ maa re: Li pise re nöké pitíne né kam non atéhe ne apúnípi muléil̄ yare usoi kpááree?

53Siyáa nnéí ke tó ne nn̄ arí ye kεsé Uléécaa kεyɔ-i n we, áni kei ncée wéesi nöké ne né t̄í. Amá ituŋε nnyí ye nó ne kuŋmaha uyɔɔpi ikó le.

Piyεsε ye kεsí re úu Yeesu nyu

(Matiyee 26:57-58, 69-75; Mariki 14:53-54, 66-72; Yohani 18:12-18, 25-27)

54Api Yeesu tini apí ne Uléécaa usina kεyɔ s̄i, Piyεsε un ketaa-pɔ pi tikil̄.

55Api kεyɔcɔpε nna wénesi apí tone, Piyεsε uu pεrεsε nna n wéni kεcɔpε tone.

56Unósi kεikó unyinε uu u yεnu un nna kεkúrí t̄í, uu u nyánεi t̄ím̄m̄ uu re: Usoi nkó ricuruu ye pεsε Yeesu tikilenle.

57Piyεsε uu késu, uu unósi uyé maa re: Ám u nyu, unósi.

58Kai rinkpásə, unyinə ucə uu u yenu uu re: Pə pisoi pəs usə le! Amá Piyee uu rinóo yósu re: Ám pikecɔpə we.

59Liké ne məse pipépə rinkpá, unyinə ucə uu kə n̄-yupapə ne pimáa kpá re: Asei kəcáá, usoi nkó yəsə u tikilənle, likumúñé re u Kalilee uká le.

60Amá Piyee uu rinóo yósu re: Ám nyu l̄k kaa n̄ la pɔké male. Kumúñé kpe-i kuu nní n símisi, icā ii kooi.

61Upíima uu pəé ηmæelú uu Piyee weríí. Piyee uu léisə re Upíima yə u maa re: Icā iké kelenə n kooi, pō kəsi mətaani re áa n̄ nyu.

62Kei ke Piyee uu léepə uú ne mpóccaai téni.

Pi Yeesu lámisi api u kaii

(Matiyee 26:67-68; Mariki 14:65)

63Pisoi pəes pəes Yeesu m m̄é api kəcáá u nyánei api u kaii.

64Api kέyu u pi, api u maa re: Wóo pō káii, a ηmɔinu.

65Api kə alé u kpá meyá.

Pi ne Yeesu kətúhaanə píima-i ha

(Matiyee 26:59-66; Mariki 14:55-64; Yohani 18:19-24)

66Kai n weesi, Pisufi piwéésə ne pəpəes yə Uléécaa inyóonse n wa piwéésə ne isé picélaa api cápinə. Api ne Yeesu piketúhaanə píima-i s̄i.

67Api u pise re: Póo uyē ke Uléécaa uu n wéé? A ró símisi. Uu rinóo yósu re: Nen nō m maa re lese ni, áni ηmureinə.

68Nen kə nnyinə nō m pise, áni rinóo n̄ yósunə.

69Amá kai ne nkpeni rimpá, nō Usoi Kepipi yē kən Uléécaa, n̄naŋe nnéí ute kulukə-lukə-m̄é kényukótonə-i tū.

70Pinnéí api pəes re: L̄k nnya, pə Uléécaa Kepipi le? Uu rinóo yósu re: L̄k kani nní ma, ne Uléécaa Kepipi le.

71Api pəes re: Píseérakóo píye picə kari nkpeni wéési? Tirćúruu yə uanɔɔlempı konlə!

Luki 23

Pi ne Yeesu Pilati kémee ha

(Matiyee 27:1-2, 11-14; Mariki 15:1-5; Yohani 18:28-38)

1Pisoi nnéí pəes n cápinelə api yisi apí ne Yeesu Pilati kémee s̄i.

2Api kei ne nsímé u wááná pin tee re: Tə usoi nkó lesepəle un kuróyu pikó tálisi re piké ncée kópə ritiki. U pi símaankəs re ápi kapə lampoo Rəm uycɔpi Sesaa héelə, un kə tee re uyē ke Uléécaa uu wéé, uyóɔpi.

³Pilati uu u pise re: Póo Pisuifi uyɔɔpii? Yeesu uu rinɔɔ u yɔsu re: Mmẽ kaa nní ma.

⁴Pilati uu pεε pεpεε yε Uléécaa inyɔɔnse n wa piwéésε ne risoiwuí maa re: Ám ncaai ñka nyáni mεε yé usoi nkó akpanii n tā.

⁵Amá api pimáikεε n kpálẽ ne ñnaŋε re: Usoi nkó yεε kuyu pikó piháikusε tálankεε, Kalilee-pɔ kuu kóri uu Yutee kεtε nnéí cɔpu uú ne nté tuiri.

Pi ne Yeesu Erooti kέmεε ha

⁶Kε Pilati uu anɔɔ nyɔ n kɔ̄, uu pise re: Usoi nkó yε Kalilee ukó lεε?

⁷Kuu n céri re Erooti yεε Kalilee kεtε-pɔ Yeesu uyɔɔpi, uu Yeesu u pááipɔ, liriyíkí re Erooti ricuruu yε siyáa sε kumúñé-i Yerusalém-i wele.

⁸Kε Erooti uu Yeesu n yɛ̄, ai u larisi, liriyíkí re u pεε mεkεε-mε Yeesu nné kómεile lin tipɔɔ u we re uké u yɛ̄. U pεε tálẽ te Yeesu yé uinipεε-i mewaisanε mεnyinε wa.

⁹Uu u píseisε ai nánjai, amá Yeesu úu rinɔɔ ríka u yɔsí.

¹⁰Pεpεε yε Uléécaa inyɔɔnse n wa piwéésε ne isé picélaa pin kei we pin ne Yeesu isímé piwaanai kέyu mahani.

¹¹Erooti ne upisóóca api kεcáá u nyánei api u n sénnyi yare kεsoi kpárápi. Api kεtúkanka kεcire u taní api Pilati-mẽ u pεsεpɔ.

¹²Erooti ne Pilati yε pεε piláarɔ lε, amá api kεyáa kε kusáne tone.

Pi túhaane aí tone re piké Yeesu kpu

(Matiyee 27:15-26; Mariki 15:6-15; Yohani 18:39-19:16)

¹³Pilati uu pεpεε yε Uléécaa inyɔɔnse n wa piwéésε ne kuyu piyukɔɔ ne kuyu pikó cάpιnε,

¹⁴uu pi maa re: Nɔ ne usoi nkó né kale nɔn tee re u pisoi tálisi re piké ncée kópε ritiki. Too, nókεnεyu-i kam u písei ám kɔ ncaai kani re u wai ñka yɛ̄.

¹⁵Erooti úu kɔ uncaai ñka yɛ̄, liriyíkí re u rɔ u pεsemelε. Kai nní lε, usoi nkó úu ncaai ñka má mεε yé ñ týεsε piké u ñ kpu.

¹⁶Lε nnya né týεsε api kuyýaa u fapii am lε mεmáá u týε.

¹⁷[Li pεε tílasi lε re Pilati uké ukpaniikɔ usε pi riyá ímpá nkɔ mεlɔɔ anyá áye.]

¹⁸Api pinnéí pipupukεε kpá re: A usoi nkó rɔ kpu aa Parapasi yá!

¹⁹Piháikusε mewai mεnyinε kε Parapasi póɔ pεε kuyu-i tamme uu kɔ usoi kopu. Lε nnya kapí pεε uyɛ̄ kukpaniilee tā.

²⁰Kε Pilati uu nní ñ la uké Yeesu ñméhεrεsε nnya, uu risoiwuí ne pisímé kpá.

²¹Amá api pupεi re: A kunapéékɔ́ kεcáá u karii, a kunapéékɔ́ kεcáá u karii.

²²Pilati uu metáánū pimáa pi kpá re: Ncaaai n̄-ye kuu mpíí wa? Ám ncaaai n̄ka ukecáá yé m̄ee yé n̄ týesē piké ne u n̄ kpu. L̄e nnya n̄ týesē piké ne kuyíyaa u kaii am p̄ee u yápo.

²³Amá api pipupukεe n̄oý te piké Yeesu kunapéékoó kecáá karii. Ai Pilati feriyε.

²⁴Pilati uu hó re uké l̄e kapi u m̄ p̄ise pi wa.

²⁵Uu usoi uyé kapi n̄ tee re uké riyá yá, uu Yeesu pi m̄úisē re piké ne u li l̄e kapi n̄ la. Uyé kuu nní rin-yá ye p̄ee piháikuse m̄ewai menyine kuyu-i tammelē uu k̄ usoi kopu. L̄e nnya kapí p̄ee uyé kukpaniilee tā.

Pi Yeesu kunapéékoó kecáá karii

(Matyee 27:32-44; Mariki 15:21-32; Yohani 19:17-27)

²⁶Kapí ne Yeesu n̄ tósu, apí ne Sirεeni kuyu ukó unyiné kapi ye n̄ sée re Simčo sánε un sicare-m̄e leeri. Api u tini api Yeesu kunapéékoó u cōse re uké ne u n̄ tikilē.

²⁷Pisoi kulúi ne pinósi pin u tikilē. Pinósi pin siwuu piralē pin ne ukecáá téni pin k̄ ne u tikilē.

²⁸Yeesu uu pinósi kuwélé-m̄e pansεpo uu re: Yerusalém pinɔsi, áni kapε n̄é nnya n̄ téni. Amá ani n̄rinécúruu ne n̄osinéwā nnya téni.

²⁹Likumúñé re siyáa ye sóntile, se-i kapi yé m̄ maa re: Pinósi nyapi p̄ee ápi píkai m̄ máraalē ápi k̄ píkai n̄ nyenselē ye pínarekome le.

³⁰Pisoi yé p̄ee akúú pimáikεe l̄o te: Ani kérócáá loó, api sikúúpi máikεe re: Ani tó yárii.

³¹Likumúñé re pin n̄é n̄ we yare kuna ñmú nní n̄ wa, íye kapi yé p̄ee n̄óo nní n̄ we yare kuna kóima p̄ó wa?

³²Api k̄ ne piwaikópεkoó pité pinyiné n̄ tósu piké ha pi ne Yeesu k̄esé kpu.

³³Kapi k̄elō k̄ kapi ye n̄ sée re Kúyu Koñoo n̄ tu, api kei Yeesu kunapéékoó kecáá karii, api k̄ piwaikópεkoó pité p̄e karikεe anapéékoó kecáá, usε ukulukε-luke, ucɔ ukumii-m̄e.

³⁴Yeesu uu p̄ee re: Sáa, a piakópε pi sárei, likumúñé re ápi nyu l̄e kapi n̄ wai. Api pañai apí ne pimεcōpεcire uilū h̄ɔnente.

³⁵Piyukó pin kei nyεnu pin nyánεi. Pisuifi piwéése api kecáá u nyánεi pin tee re: U pic̄ yoriyεntεle, uké uricuruu yoriyε, in te u Kirisi le, uyé kε Uléécaa uu n̄ wéε.

³⁶Pisóóca ricuruu api kecáá u nyánεi apí ne u k̄ api píta nyεpε-nyεpε pinyiné u tuñá³⁷api re: Pɔn Pisuifi uycɔpi, a ripócúruu yoriyε.

³⁸Api p̄ee uriyu kecáá wólu re: Nkó yεe Pisuifi uycɔpi.

39Uwaikórekóó usé kapi kunapéékóó kecáá n̄ kariil̄ u u lámisi un tee re: Néntε póó uȳe ke Uléécaa uu n̄ wéé? A ripócúruu yoriyε aa k̄ t̄ yoriyε!

40Amá uc̄o nkó uú ne u cési re: P̄on ne Uléécaa wuruu? P̄óó nní uakpanii aco kémee n̄ we.

41T̄ akpanii piwai ye ne risálε, likumúñé re mérówai kópe kulaa kari nní le, amá uȳe úu ncaai n̄ka wa.

42Uu limemáá kpá re: Yeesu a kēnécáá léise p̄on píyei ipóyóópi piluke n̄ wemε.

43Yeesu uu rinóó u yósu re: Asei kam p̄o símisi, n̄ni keyaa nké, tó ne mp̄ó ne pi Uléécaa iyóópi kémee.

Yeesu nk̄o

(Matiyee 27:45-46; Mariki 15:33-41; Yohani 19:28-30)

44-45Ituñε kecíre kumúñé, kuñmahaaku k̄etē nnéí kecáá c̄oni hái ne ituñε m̄etaani kumúñé-p̄o. Kusáñjáá kapí ne Uléécaa keȳo n̄ kénel̄ aku kec̄ore ceérine.

46Yeesu uu meȳá pupei re: Sáa, ne nnéfáa apónípε-i wa. Kuu anóó nȳe pimáa m̄ masí, uu kpi.

47R̄om usóóca wéése uu l̄e nnéí lee n̄ wapisi yεnu, uu Uléécaa ríyu waisε uu re: Asei kecáá, usoi nkó ye p̄ee asei ute le.

48P̄e nnéí p̄ee p̄ee n̄ ka awúí awúí piké nyánεi, api lelee n̄ wa yεnu, ímpá úye uu p̄ee p̄ele un mpóócaai ne kewuu piral̄.

49Yeesu pisane nnéí ne pinósi p̄ee p̄ee u n̄ sárumm̄e hái Kalilee-p̄o, api iyaa-p̄o nyεre api lelee n̄ wai n̄ nyánεi.

Yeesu m̄ekulaa

(Matiyee 27:57-61; Mariki 15:42-47; Yohani 19:38-42)

50-51Pisuifi kuyu Arimatee kémee ke utisi unyinε uú p̄ee we. Pi yε u sée re Yosefi. U p̄ee k̄etúhaanε píma uwéése usé le, amá l̄e ke upiwééssεc̄o api rinhó api wai ái ne u risá. Utisi uȳe ne p̄ee asei ute le un k̄o Uléécaa iyóópi m̄ekame m̄é.

52Uu Pilati kémee s̄í uú ha u p̄ise re uké Yeesu u pa.

53Uu limemáá kunapéékóó kecáá Yeesu súiséri, uu kusáñjáá u pílesi uu nhóre kapi kuparecañaa-i n̄ wa kémee u finsε. Ápi nhóre mme-i úka kulaal̄.

54Keyáa kee ne risálε kewéntεyaa usé, kewéntεyaa k̄en ne koraanεne.

55Pinósi p̄ee p̄ee Yeesu n̄ sárumm̄e hái Kalilee-m̄e ne Yosefi api rikpíí-i símp̄o piké ȳé l̄e kapi Yeesu n̄ finsε.

56Api p̄ee k̄eȳo p̄ele apí ha m̄ekp̄o ne tulaali nc̄opuri wai piké Yeesu níñesi. Amá api kewéntεyaa k̄etúñjé wénte yare ke isé ii m̄ p̄ise api k̄elenε simp̄o.

Luki 24

Yeesu ye nkpo kémee yisi
 (Matiyee 28:1-10; Mariki 16:1-8; Yohani 20:1-10)

- 1** Kewénteyaa ukoso kemaresine, pinósi api mékpó ne tulaali kapi n wa mólú apí ne rikpíí símpo.
- 2** Api lesepó lin tipare tée pée rikpíí n filé pímiise ai iyaa yekei.
- 3** Api lompó amá ápi Upíima Yeesu lesepó.
- 4** Ápi ceri íye kapi yé wa. Kumúnjé kpε-i ke pisoi pité pinyiné api rikpáfumé pin ilū yee n télu tanaalē.
- 5** Ke iwame ii pi n wa api kpárai, pisoi pē api pi maa re: Yo nnya kani pikpokpo kecōpe uyee n nyáni wéési?
- 6** [Úu nté we, u nkpo kémee yisile un nfáa má]. Ani léise lē kuu nó m ma pée uyε-i kuú pée Kalilee-pó n we.
- 7** Li pisε re piké pikópεkó anipε-i Usoi Kεpipi wa, api kunapéékó kεcáá ke karii Uléécaa uké kεyáa táánú tuñé nkpo kémee ke yukuse.
- 8** Api pée Yeesu anco léise.
- 9** Api rikpíí-i yisi api lē nnéí pipiretiki kefi ne use ne picó nnéí kεénkεe.
- 10** Maari Makitala ukó ne Yohana ne Yakupu uni Maari yε pée pi. Pi ne pinósi picó pée pée kesé n we api nsímé pitume keeni.
- 11** Amá pitume api pinósi nsímé mmē yenu re nnírisimé yε mu, ápi pée pakare.
- 12** Kumúnjé kpε-i, Piyee uu yisi uu rikpíí-mē wurupo, uú kparápo uu asáñjáá ñmane yenu an cülē. Uu pée ukεyε pεle. Lē nnéí lεe nní n wapisi lin nnóo u yipaalē.

Lεlεs Emayusi nceé kεcáá n wa
 (Mariki 16:12-13)

- 13** Kεyáa kε cirε, pipiretiki pité api kεyupi kεnyiné kapi yε n sée re Emayusi n simpo. Ituñε nwɔi mεkóónú meté kapi yε kei ne Yerusalεm sónε.
- 14** Lē nnéí lεe pée n wapisi nsímé kapí pée símisi.
- 15** Kumúnjé kpε-i kapi lē n símisi pin kεjεnε, Yeesu ricuruu uú ne pi kɔ api kesé n sónε,
- 16** pin u nyáni amá linyiné lin pi hilalē ápi pée u ceri.
- 17** Yeesu uu pi pisε re: Yo yee nó kεjεnε nɔn ne sónε? Api nyεrε ne mprócaai.
- 18** Pikεcōpe unyiné kapi yε n sée re Keleopasi uu u maa re: Yare pɔ̄ mecirε yεs Yerusalεm kuyu-i we áa nyu lεlεs siyáa tɔrɔo nsí kémee kuyu kpε-i n waii?

¹⁹Yeesu uu pi pise re: Yare mewai méye mpuri ye me? Api rinóo u yósu re: Lelées Nasareti ukó Yeesu n lesemé má. Antepu lo yee nnahe m má. U Uléécaa ne pisoi keyu-i unnahe nyiséle uliwaiwai ne uañcõlempí kémee.

²⁰Peree ye Uléécaa inyónse n wa piwéésé ne kuróyu piyukóo api u tini api nsímé u cõse ai wai re piké u kpu. Api kunapééko kecáá u karii.

²¹Tó pëe tálë te uyee yé Isirayëeli riyu ló. Amá keyáá táánú ye nké ke mewai më amé ne n wapisi.

²²Asei kecáá, kerócõpe, pinósi pinyine ye tíyelé ai pírí ró wai. Kemaresine kapi rikpíí-i ha.

²³Amá ápi u lesepó. Api pëeri api ró símisi re piléécaatumé pinyine ye pikeyu-i rikpáfumelé api pi maa re u nyánilé.

²⁴Piróséncó pinyine api rikpíí-i símpo api lesepó yare lë ke pinósi api ró n kéé. Amá ápi pëe uricuruu yé.

²⁵Yeesu uu pëe pi maa re: Nó piníri mpí, a tíyé nó atu má áni la nöké mmë ke antepuye api nó n símisi ne këfa tene.

²⁶Ái pëe pise re uyé ke Uléécaa uu n wéé uké lë íwe li uu kelené umeyocpi-i lonii?

²⁷Uu pëe limemáá mmë nnéí kai uriyu kecáá átelé-i n wólaalë pi kpáiisë, Moisi ritelé kuú ne kori uú ne antepuye akó tene.

²⁸Kapi kuyu kpë-i kapi n símpo n nyahai, Yeesu uu wai yare u lalé uké ketaa-taa ha.

²⁹Amá api u nyerësé pin tee re: A kerókúrí tone, li nnyóó walé kësiné ake nyahai. Uu kéyo pi tiki apí ha kësé tone.

³⁰Apí tone re piké iluke li, uu kukpónó kpísi uu Uléécaa pëonësé uu pëe ku kpököriné uu pi ku pa.

³¹Piinipëe ii pëe wúkulé api u ceru, amá uu pikeyu ke-i mílu.

³²Api pimecõpecire m máikeené re: Pó te piyo ke nsímé kuú pëe ncée-i n símisi ne Nléécaasimé asei kuú pëe ró n símisi nn tó lõ ñmaa.

³³Api mesé ne mesé yisi api Yerusalém simpo. Api pipirëtiki këfi ne usé ne pipisencó lesepó pin cápinelé,

³⁴pin tee re: Mësei ye me, Upíima ye nkpo kéké yisile uu tíyësé Simco uu u yenu!

³⁵Pë ticuruu api leles ncée-i n wa pi këenkeé ne lë kai n wa apí ne Yeesu ceru kumúné kpë-i kuú pëe kukpónó riñkpököriné.

Yeesu ye umecire upipirëtiki nyisé

(Matiyee 28:16-20; Mariki 16:14-18; Yohani 20:19-23; UPM 1:6-8)

36Ápi kahane nkpáni nsímé n tene, Yeesu ricuruu uu pikecɔpɛ kpáfúme uu pi maa re: Nóanékíŋ aké n niŋú.

37Pikewuu ake tólu, iwame píma ii pi tini, likumúŋé re li pi wa yare kuníri kunyine kapi nyáni.

38Amá Yeesu uu pi maa re: Yo nnya kai nó ricóŋ? Yo nnya kani nósinéfa-i tíru?

39Ani anénípɛ ne anéna ripaí. Mesei née lo. Ani né rica ani yénu. Kuníri áku ipiŋɛsare née akhɔ́ má, yare kani nní lě nnéí kénécáá n nyáni.

40[Uu anóo nyẽ male uu uanipɛ ne uana pi nyíse.]

41Mpóɔnare ne pírí píma yee pi n we nnya, ápi nkpáni fe piké nsímé mmɛ̄ pakare. Uu pi pise re: Nɔ nté lilukε-lukε linyiné málε?

42Api nkpíntomé ɣmáá-ɣmáá keri u pa.

43Uu n kpísi uu takai piinipɛe-i.

44Uu pɛe pi maa re: Mmɛ̄ kaṁ pɛe nó n símisi kumúŋé kpɛ-i karí pɛe kesé n we yɛ mmú. Li pise re lě nnéí kai kénécáá n wólaalɛ Moisi isé kémee ne antepuyɛ atelé kémee ne siyóme atelé kémee liké wa.

45Uu pɛe mesohɔ́ pi tápile piké ne Nléécaasimé asei n kő nnya.

46Uu pi maa re: Lě kai n wólaalɛ yɛ nní: Li pise re uyɛ ke Uléécaa uu n wée uké íwɛ li, uu pɛe keyáa táánū tuŋé pikpɔkɔ́ kémee yisi.

47Li kɔ́ pise re piké urinyiri ne sitɛ nnéí kémee pisoi riyóó re piké mɛfinɛ conse Uléécaa uké piakópɛ pi sárei. Amá Yerusalɛm kuyu kapi yé ne koraane.

48Nóo lě piseérakɔ́.

49[Iyee nnyí], ihɛe iyɛ ke Unésáa uu rinhá re u yé nó hɛ. Née rinécúruu nó i ramenɛ. Amá li pise re nɔké kuyu-i n tū hái ne kumúŋé kpɛ-i ke keyómeCAA nnaŋɛ nn yé nökénécáá n súime.

Yeesu yɛ keyóme taálɛ

(Mariki 16:19-20; UPM 1:9-11)

50Yeesu uu limemáá ne kuyu iyaa pi simpɔ́, Petanii kékúrí, uu anípɛ síka uu rinóo sɔne pi tikise.

51Kumúŋé kpɛ-i kuu rinóo sɔne pi n tíkiselɛ, uú ne pi tɔlu, ai keyóme-mɛ̄ u sakaaapɔ́.

52Pɛ̄ api Uléécaa yáási api pɛe Yerusalɛm pele ne mpóɔnare píma.

53Api yɛ pɛe mesére Uléécaa keyɔ́-i n cápinelɛ pin Uléécaa pakarente.

Yohani

Yohani 1

Tinóč tεε yε metéí nε nfáa n hε

1Uléécaa uké kelenε mپá yo n wa, Tinóč yε pεε welε. Tinóč ne Uléécaa pεε pεé we. Tinóč yε pεε Uléécaa lε.

2Ti ne Uléécaa pεε pεé we Uléécaa uu kelenε mپá yo wai.

3Tě ke Uléécaa uú ne ritiki uú ne mپá yo wai. Líka ái we ke Uléécaa uu n wa kái pεε tě kuú ne ritiki.

4Tetee nfáa riyíkí mεe pisoí metéí n wai.

5Metéí amε kuñmaha-i léeri, amá kuñmaha áku fe kuké mε yarii.

6Uléécaa uu kεyáa utisi unyinε tum. Pi yε u sée re Yohani.

7U kale re uké metéí mě pisoí nyísε, mپá úye uké ne kεfa mε tεnε.

8Ái uricuruu ñmaa yεe metéí, amá u kale re uké metéí mě nsímé pisoí símisi.

9Metéí mě mεcire ñmanε mεe metéí yíkíyiki. Mε kεtě kεcáá kale re mεké pisoí nnéí n kpăiilε.

10Tinóč yε kεtě kεcáá kale. Tě ke Uléécaa uú ne ritiki uú ne ke wai, amá kari n ka, kεtě pikó ápi ri ceri.

11Tinóč yε tipikó kέmεe kale, amá tipikó ápi ri yɔsí.

12Amá pε nnéí pεε ri n yɔsí apí ne kεfa ri tεnε kari nnaŋε hε re piké pansε Uléécaa sipipi.

13Ái mεsoimare kapi pi mari nnya, ái kɔ lě ke pisoí api n la piké yε pisiwā mari nnya kapi fe api lě pansε. Ápi pansε Uléécaa sipipi yare ke sisoipipi asi yε m mári nεe yare ke sisoipipi asi n la mεcɔ. Amá Uléécaa yεe umela kέmεe nfáa falε pi hε.

14Tinóč yε pansεlε kεsoipipi tin kεróčče tū. Ti ípεeléé málε tin kɔ nsímései má n̄sɔnε. Tɔ umεyɔɔpi yεnle. Mεyóɔpi ke Kεpippi cireníŋε ake Sáa Uléécaa kέmεe n yé.

15Yohani yε ukεcáá aseéra lesεlε uu cáái rε: Nkó nsímé kań maa rε: Uyεe kεnεpīrε n wemε yε nε felε. Uyε nε pεé wele api kelenε n̄ maru.

16U ípεeléé ró nyísεlε uu lě nnéí kuu m má ró he faalaa, líka ái tó ripári.

17Asei kεcáá, Moisi ke Uléécaa uú ne ritiki uú ne isé ró pa. Amá Yeesu Kirisi kuú ne ritiki uú ne ípεeléé ró nyísε uu kɔ nsímései ró símisi.

18Úka úu Uléécaa yénaalε. Insá Ukεpippi cireníŋε kεe ukεmεé n we, kεn kɔ Uléécaa, kεe ró u nyísε.

Aseéra ke Yohani Úniwolə uu Yeesu kəcáá n lésə

(Matiyee 3:1-12; Mariki 1:1-8; Luki 3:1-8)

19Yohani aseéra kuu n lésə ye nnyé: Pəé uyε-i ke Pisuifi piwéésə pəε Yerusaləm-i n we api pərəε ye Uléécaa inyóonse n wa ne Lefi mpuri pikó n tū te piké ha u pise re uyεs úye?

20Yohani úu kəsi, u pinnéí kεyu-i aseéra lesələ re: Ái n̄é Yohani ke Uléécaa uu wéε.

21Kei kapi kə pipisə u rikpá re: Pəo mpíí úye kəcire lə? Póo Elii n̄éε? Uu re: Eehei. Api kə pipisə u kpá re: Póo antepu uȳ, n̄éε yo? Uu re: Eehei.

22Api kə pipisə u kpá re: Póo pəε nkpéni úye ñmaa? A ró símisi təké ha pərəεs ró n tumme símisi. Pəo ripóscúruu ñmaa mpíí re póo úye kəcire?

23Kei ke Yohani uu pəε pi pəsə re: N̄éε nní uȳ nsímé ke antepu Esayi uú pəε n tee re: Unyine ye kucəsi kóima-i yóolé te ani Upíima ncee rit̄iisə.

24P̄ kapí pəε Yohani kémee n tū ye pəε Pifarisi lə.

25P̄ api pəε u pise re: In te ái p̄o ke Uléécaa uu wéε, ái kə p̄o Elii, áa kə antepu uȳ, yo nnya kaa pəε pisoi míni wole?

26Yohani uu pəε pi pəsə re: Míni ke n̄éε pisoi wole. Amá unyine ye nókənécəpə nké-i welə káni n nyu.

27U kənepirə wemelə un né fe. Inésoi íi tu re kέ ukunééri n̄jme fénne.

28Petanii kεyupi kəs Yuritee metéj kətuñeleemə kuwéé-mən n we kémee ke l̄ nnéí ai l̄ wai. Kei ke Yohani uu ye pəε Yuritee nkoi kémee pisoi míni wole.

Yeesu ye Uléécaa Risañpipi lə

29Kai kóso n weesi, Yohani uu Yeesu yənu un ukékúrí wépə, uu re: Ani ripaí, Uléécaa Risañpipi yəs ye pisoi nnéí akópə n lésə ye ntí.

30Uȳ kam pəε tee re: Unyine ye kənepirə wemelə un né fe. Uȳ ne pəé welə api kəlenə n̄é maru.

31Ne pəε l̄ símisile ám nyu úye kəcire lo. Amá ne nkpéni kale nən Isirayeeли pikó míni wole piké ne u n céri nnya.

32Yohani uu kə kpá re: Ne Uléécaa Nfaasəne yənlə nn kεyóməcaa-pəo súiri yare tilóolā arí ne ukəcáá tone.

33Ám pəε kahane n ceri re uyεs úye kəcire, amá Uléécaa yəs né n tumme re kέ pisoi míni wole ye né maa re: Póo Uléécaa Nfaasəne ȳ nn súiri nn unyine kəcáá tone. Uyεs sónti uké Uléécaa Nfaasəne pisoi he piké nkəmee m p̄ol̄lē.

34Yohani uu kə kpá re: Ne nkpéni li yənlə. L̄ nnya kam aseéra lesə re uyεs Uléécaa Kεpipi.

Yeesu pipiretiki foí kəcáá nsímé

³⁵Kai kóso n weesi, Yohani ne upipiretiki pité pinyiné api kelõ ke-i n we.

³⁶Yohani uu Yeesu yénu un tósu uu re: Ani ripaí, Uléécaa Risanjipi yé ntí.

³⁷Ke Yohani pipiretiki pité pē api lẽ n kő, api yisi api Yeesu tiki.

³⁸Yeesu uú ñmæelú uu yénu re pi u tikilenle, uu pi pise re: Yo kani wéési? Pē api kɔ uyē pise re: Yei kaá we, Raapi? Raapi asei nyεε Ucélaa.

³⁹Uu pεε pi maa re: Ani kam ani yē. Api yisi api u tiki apí ha yénu kei kuu n sói. Api keyáa kē ukækúrí kei tone. Inyótuñe kefi ne mækpuulū kumúñé-i kai lẽ wai.

⁴⁰Pipiretiki pité pεε pεε Yohani nsímé n kő api yisi api Yeesu tiki, usε yεε Simcɔ Piyεε uwā Antiree.

⁴¹Antiree uu mεfoí umáa Simcɔ piwélaa sī kelenε. Uú ne u sánε uu u maa re: Tɔ Umesii yεnle. Mesii asei nyεε uyē ke Uléécaa uu n wéε.

⁴²Uu pεε umáa kpísi uú ne Yeesu lεεpɔ, Yeesu uú ha u nyánεi tírní uu re: Pó Yonaasi uñmáne Simcɔ. Piké yε nkpeni pō sée re Sefaasi. Liasei re Ripare.

Yeesu yε Filipu ne Natanayεeli sée

⁴³Kai kóso n weesi, Yeesu uu hó re u yé Kalilee kεtē-pɔ ha. Kuu n tósu, uú ne Filipu sánε uu u maa re: A yisi a né ritiki.

⁴⁴Filipu yε Petisayita kεyupi ukó le Antiree ne Piyεε mεcɔ.

⁴⁵Filipu pó kɔ ne Natanayεeli sánε uu u maa re: Tɔ uyē nsímé mεε Moisi isé ritelé-i n wólaalé, antepuyε api kɔ n símisi yεnle. Uyεε Yosefi uñmáne, Nasareti ukó Yeesu.

⁴⁶Natanayεeli uu u maa re: Lisɔnε linyiné yé fe ai Nasareti-pɔ leerii? Filipu uu u pεse re: A kam a ne ipónípεes yē.

⁴⁷Yeesu uu Natanayεeli yεnu un ukækúrí sónεpɔ uu re: Isirayεeli ukó yíkíyiki ñmaa yε nkó. Úu piyaluke má.

⁴⁸Kei ke Natanayεeli uu pεε Yeesu pise re: Yei kaa né nyu? Yeesu uu u pεse re: Hái kaá pεε kúfikiyee riyíkí n̄ tū, ne pεε pō nyule Filipu uu kelenε pō séi.

⁴⁹Natanayεeli uu pεε Yeesu maa re: Ucélaa, pɔ Uléécaa Kεpipi le. Pó Isirayεeli uyɔɔpi!

⁵⁰Yeesu uu u pεse re: Nénte kam pō m̄ maa re hái kaá pεε kúfikiyee riyíkí n̄ tū kam pō yé nnyu kaá ne kεfa né tεnε? Pó kam aa lẽ litóñé-tçhé yénu.

⁵¹Asei kεcáá, kέ nό símisi re nό kam ani kεyómεcaa yénu kεn wúkulεlε, piléécaatumε pin nέ Usoi Kεpipi kεcáá tóoi pin ne kεyómεcaa táái pin kɔ ne súlaari!

Yohani 2

Pinósikpiké anyá̄ nsímé Kanaa kuyu-pɔ

¹Siyáa sitaani məmáá, api pinósikpiké anyá̄ Kalilee kətē-pɔ Kanaa kuyu-i n wai. Yeesu uni un anyá̄ nyε-i we.

²Pi Yeesu ne upipiretiki p̄ó kɔ kei kusánε séelε.

³Píta apí weri api kumúŋé kunyine-i tεnε. Úni uu pεε u maa re: Píta yε ne pi tεnεlε.

⁴Yeesu uu u pεε re: Unósi! Ne nyule, ái p̄ó yé né símisi l̄e kam yé n̄ wa. Inétuŋe íi kahane n tu.

⁵Kei ke úni uu pεε upikεikó pεε kei n̄ we maa re: Ani l̄e nnéí kuu n̄ m pisene wa.

⁶Mεpéré apɔri akpuulū anyinε yε pεε wele. Kei ke Pisuifi api yε míni wa apí ne pimεcire nyóɔnse. Mpá kupóri kúye yé fe aku ánicari até néε ataani yósu.

⁷Yeesu uu upikεikó maa re: Ani míni l̄u, ani apɔri nnyé yípū. P̄e api mεsei lúni ai a yípuni ái wure.

⁸Yeesu uu pεε pi maa re: Ani nkpéni kpεh̄ aní ha uyεε anyá̄ iluke kεcáá m paílε pa. P̄e api kpεh̄ni apí ha u pa.

⁹Kapi u m̄ pa, uu lélé míni mεn pansε píta. Úu nyu kei ke píta p̄e api n léeri. Amá pikeikó pεε n kpεh̄ apí ne hapɔ p̄oɔn n nyu kei kapi n léeri. Kei ke uyεε anyá̄ iluke kεcáá m paílε uu pεε unósikó uyε sée,

¹⁰uu u maa re: Píta lari-lari ke pisoi api yε ne piníré kóraanε. Pin n le, api pεε pikópε lesεri. Amá píta lari-lari ke p̄ó yekei ái ne nkpéni tul!

¹¹L̄e ke Yeesu uu Kalilee kεteni-i Kanaa-pɔ mewaisaŋa piwai kori. L̄e kuú ne ummule nyíse upipiretiki api pεé ne kεfa u tεnε.

¹²L̄e məmáá, Yeesu ne úni ne upimarecɔ ne upipiretiki api yisi api Kapεrinawum tómpɔ apí ha kei siyáa sinyinε wai, ápi náŋai.

Yeesu yε Uléécaa kεyɔ-i pikpéense lakaſε

(Matiyee 21:12-13; Mariki 11:15-17; Luki 19:45-46)

¹³Kei Pisuifi nkpcɔ melj̄ anyá̄ aa nnyáã n wa, Yeesu uu pεε yisi uu Yerusalεm tómpɔ.

¹⁴Uu kei Uléécaa kεyɔ kέmεe pikpéense lεepɔ pin ináa ne isáŋ ne alóɔlā yái, picɔ p̄oɔn túntilε pin ne siwóó foru.

¹⁵Kei kuu íŋme kpísi uú ne nséí wai uú ne pi ne piisaŋ ne piinaa Uléécaa kεyɔ kέmεe lákase apí lelu. Uu piwóóforε ataapili láuli, siwóó asi yékáá.

¹⁶Uu pεε pilóɔlāyái p̄ó maa re: Ké nté n̄ paa nfáani, áni kapε Unésáa kεyɔ kuyáa pansεsε.

¹⁷Kei ke upipiretiki api pεε nsímé mmú mεs Nléécaasimé ritelé kέmεe n wólaalε léise re: Hai Uléécaa! L̄e kam nní kεpóyɔ n̄ la yε né torelε yare nna.

18Kei ke Pisuifi piwéésse api pεε u pise re: Mewaisaŋa méye kaa yé fe aa wai aá ne ró nyíse re pɔ ncée málə pɔké lẽ wa?

19Yeesu uu pi pεε re: Ani Uléécaa kεyɔ nké fori kε siyáa sitaani ne pimóme kε pεε.

20Api u pise re: Aŋmɛ afεεna ne akpuulū kapí ne kεyɔ nké mɔ. Kẽ ke pɔɔ müsu re pɔ fe aa siyáa sitaani ne mɔmm?

21Némpákanε umεcire kuú pεé ne lẽ máne kuú ne Uléécaa kεyɔ nkó símisi.

22Ke Uléécaa uu Yeesu nkɔ kέmee n yukuse, upipiretiki api pεε léise re u pεε anóɔ nyɔ male. Api pεε Nléécaasimé ne anóɔ nyɔ ke uricuruu uu m̄ ma ne kεfa tεnε.

Yeesu yε pisoi kεmúŋé nyule

23Nkɔ melóó anyá kumúŋé, Yeesu un Yerusalɛm-i we. Pisoi api mewaisaŋa kuu n wapisi yénti api pεé ne kεfa u tεnε.

24Amá ke Yeesu pɔɔ pikemúŋé nnéí n nyu nnya, úu ne ripɔɔ pi larisi.

25Ái we re piké pisoi kεcáá nsímé u símisi. Uricuruu yε leleɛ sisoipipi sifa-i n we nyule.

Yohani 3

Mmɛ kε Yeesu ne Nikotɛm api n símisi

1Utisi unyinε yεε pεé we, api yε u séi re Nikotɛm. U pεε Pifarisi kunai kέmee welε un kɔ Pisuifi uwéésse usε unyinε.

2Uu kεsinε kεnyinε Yeesu-i s̄í uú ha u maa re: Ucelaa, tɔ nyule re Uléécaa yεε pɔ tumme re a ró céesi. Uléécaa unsá usoi kεpire n we, úu yé fe uké mewaisaŋa mmé kaa nní n wai mεcɔ n wai.

3Yeesu uu u pεε re: Ké pɔ símisi asei kεcáá re pinsá úye pimáre rinkpá, úu Uléécaa iyoɔpi yεnunε.

4Kei ke Nikotɛm uu pεε u pise re: Íye kapi yé kɔ fe api usoi yεε pikpurū m̄ masí pimáre kpá? Yare u yé fe uu kɔ úni kεfa-i pεεpɔ api kɔ pimáre u kpá néé?

5Yeesu uu u pεε re: Ké pɔ símisi asei kεcáá re pinsá míni ne Uléécaa Nfaa kεcáá rintiki piké ne usoi pimáre rikpá, úu Uléécaa iyoɔpi yεnunε.

6Lẽ ke kεsoipipi ake m mári yε lisoikó lε. Lẽ ke Uléécaa Nfaa nn nfáa n hε yε Nfáasɔnε likó lε.

7Ái kapε pírí pɔ wa re ne maa re li pise re piké pimáre nɔ rikpá nnya.

8Kuyɔ kun yei n la, kei kaku yε m pepu, aa kunné n kómεi, amá áa pεε nyu méye kaku léeri, méye kaku s̄í. Limεcɔ ke uyɔ ke Uléécaa Nfaa nn nfáa n hε pɔɔ kɔ we.

⁹Kei ke Nikotem uu kɔ pipise u rikpá re: Íye kai yé fe ai lẽ wai?

¹⁰Yeesu uu u pεsε re: Pɔ Isirayεeli kεtẽ kémεsε ucélaa wéésε le. Yo nnya káa pεsε liasei kómεi?

¹¹Kei ke Yeesu uu pεsε u maa re: Ké pó símisi asei kεcáá re lẽ kari n nyu nkó kari símisi. Lẽ kari n yé kεcáá kari aseéra lesε. Amá n̄ áni la nɔké aróseéra nyé ñmurei.

¹²Nε yε nεn lεlεsε kεtẽ nté n wai nsímé nō n símisi, áni yε ñmurei. Íye kani yé pεsε fe ani ñmurei in te ne lεlεsε kεyómeccaa-pɔ n wai nsímé nō símisi?

¹³Úka úu píkai kεyómeccaa hápaalẽ, insá Usoi Kεpipi kεsε kεyómeccaa-pɔ n léeri mεcire.

¹⁴Moisi yε pεsε nweni ñmɔhɔ nε iwáa walε uu kucesi kóima-i kuna kεcáá kólo. Limecɔ kapi sónti piké Usoi Kεpipi kuna kεcáá rikɔlɔ.

¹⁵Úye un pεsε ne kεfa u n tεnε, liute uké ne nfáa tεnεciré n yé nnya.

¹⁶Li we re Uléécaa yε pisoi mεyíkíyiki lalε hái uú nε Ukepipi Cireníjε pame re úye un ne kεfa ke n tεnε, liute úu kapε pɔ, amá uké nfáa tεnεciré yé.

¹⁷Asei kεcáá, Uléécaa úu Ukepipi kεtẽ kεcáá tumme re kεkε ne pisoi túhaanε liké ne pi kpu. Amá u ke tummele re kεkε piriyu lɔ.

¹⁸Úye un ne kεfa ke n tεnε, Uléécaa úu yé uyé ne túhaanε liké ne u kpu, amá úye unsá ne kεfa ke n tεnε, Uléécaa yε ne uyé pitúhaanε masile re úu Uléécaa Kεpipi Cireníjε rinyiri ne kεfa tεnε nnya.

¹⁹Lεlεsε n týesε kε Uléécaa uú ne pisoi n túhaanεnε yεsε re metéí yε kεtẽ kεcáá lεemεlε, kε pisoi api mewai kópε n wai nnya, api metéí yúlu api pεsε kuñmaha mεyá n la.

²⁰Li we re nkó yεsε mewai kópε n wai yε metéí kóhɔlε, úu yε ne me rikɔ, un wuru re ái kapε umewai kópε yámne.

²¹Amá nkó yεsε nsímεsei n tíkilẽ yεsε metéí kέmεsε lεepɔlε liké nyísε re Uléécaa kέmεsε ke umewai nnéí amε lεeri.

Yeesu ne Yohani

²²Lẽ mεmáá, Yeesu uu yisi u ne upipiretiki api Yutee kεtẽ-mẽ tómpɔ. U ne pεsε qpi kei siyáa sinyinε wai un pisoi míni wole.

²³Yohani p̄ɔ ne kɔ pεsε Enɔɔ kuyu-i welε uu yε pisoi míni wole. Ái kei ne Salim kuyu ketaa we. Míni yε pεsε kei mεyá welε. Pisoi pin pεsε mεsérε ukεmεsε sónaapɔ un míni pi wole.

²⁴Ápi pεsε kahane likumúñé kpε-i u n t̄i piké kpanii.

²⁵Yohani pipiretiki pinyinε ne Usuifi unyinε api pεsε kεyáa inyékii kapi yε ne usoi n nyóɔnsε kεcáá nsímé pásainε.

²⁶Apí ne Yohani lęepo api u maa re: Ucélaa, pč nō ne utisi uyē nōč pęe Yuritee nkoi metéj-mě n we, aa ukęcáá aseéra lesę léisę? Uyęe nní we un míni pisoi wole, pinnéí pin ukęmee sónaapč!

²⁷Yohani uu pi pese re: Uléécaa un nnaŋe pó n he re a ne linyine wa mécire kaa yε fe aa li wai.

²⁸Nórinécúruu yé fe ani aseéra kénécáá lese re ne peé maa re: Ái née Kirisi ke Uléécaa uu n wéé. Amá Uléécaa ye né tummele re kék ne uyé kuu n wéé kékpeé wajime.

²⁹Nkó yee unósi n kpísi yee unósikó. Amá unósikó uyé usane p̄ó ne ye ukékúri n welé un unósikó metē kómei lin u láárú. Limēcō ñmaa kai nní meyíkíyiki né láárú, uyé ke Uléécaa uu n wéé nnyaa.

³⁰Li ne sá re uyẽ tinyiri tiké n taálẽ, tinékó tiké n cępilẽ.

Ууеэ кеүомессаа-рә n леери кесáá nkó

³¹Nkó yεε kεyόmεcaa-pɔ n léeri yε m̄pá úye felε. Nkó yεε kεtε nté n we yε kεtε nté ukó lε. Kεtε nté likó nsímé kuu yε n símisi. Nkó yεε kεyόmεcaa-pɔ n léeri yε m̄pá úye felε.

³²Lẽ kuu n y  u u k  kom aseéra kuu l s , am  uka u k  p e  l  kuu m  ma nmurei.

³³Uyee lē kuu m̄ ma n̄murei yē male uu wééri re Uléécaa yē asei lē.

³⁴Li we re Uléécaa nsímé kuu mí ma ke uutume uu ye símisi. Lẽ nnya ke Uléécaa uu ye uyë kuu n tū Nfáasøne hë ái kumúñé má.

³⁵Sáa Uléécaa ye Uképipi lale uu mپá yo kęanipę-i wai.

³⁶Nkó yee Uléécaa Kepipi ne kefa n tene ye nfáa teneciré málé. Nkó yee kenkó n késu úu yé nfáa mmē yē. Amá Uléécaa ye ne u wólaalénle.

Yohani 4

Yeesu ne Samarii kuyu unčsi unyine yę we pin símisi

¹Pifarisi api kóm te Yeesu yε pipiretiki mεyā yεnle un kɔ pisoi mεyā míni wolε ai tósu Yohani pikó.

²Asei kεcáá, Yeesu ricuruu úu pεe úka míni wolε. Upipiretiki pεe yε pεe pisoi wolε.

³Ке Yeesu uu n kő te lĕ ke pisoi api símaankęe, uu Yutee kəteni-i yisi uu Kalilee kətē-mě pĕle.

⁴Uncee yε pεe kɔ Samarii kɛtɛ-mɛ cɔlɛ ní ne kei lompo.

⁵Uu pεε Samarii kεyupi kεnyine kapi yε n sée rε Sisaa tulu. Ái kei ne kεcare kε kε Yakupu uú pεε uunmáne Yosefi n he kεtaa we.

⁶Kei ke Yakupu kəlukanka aké pεé we. Kətúŋjé kəfi ne meté kumúŋjé ke Yeesu uu kei tuipo, nsé nn u pelaalẽ, uu pεe kəlukanka kẽ kəkúrí tone.

⁷Samarii kətẽ unɔsi unyiné uu pínilű hapo. Yeesu uu pεe u maa re: A míni né hε kε n ntí.

⁸Upipiretiki p̄o ne pεe likumúŋjé kpε-i lilukε-luke piwélaa halε kuyu-po.

⁹Samarii kətẽ unɔsi uyẽ uu pεe Yeesu maa re: Íye ke p̄o Usuifi, aa yé fe aa n̄ Samarii ukó maa re kε míni pó hε pɔké n ntí? Pisuifi ne Samarii pikó ápi yε pεe rikɔnε.

¹⁰Yeesu uu u pεse re: Pɔn pεe lẽ ke Uléécaa uu yε n hε n nyu, pɔn kɔ pεe uyee nní pó m pise re a míni u hε n nyu, pɔo yε pεe u pise re uké míni p̄o hε, uu pεe míni mεe yε nfáa n hε pó hε.

¹¹Unósi uyẽ uu u maa re: Upíima, kəlukanka nké áke kusa címú, áa kɔ líka má pɔké ne lú. Íye kaa yé pεe fe aá ne míni mεe yε nfáa n hε yεnu?

¹²Urósáayaha Yakupu yεe kəlukanka nké ne ró týe. U ne usipipi ne uasselee yεe pεe míni m̄ n ntíle. Yare pɔ músu re pɔ Yakupu felε née?

¹³Yeesu uu u pεse re: Nniré yé usoí nkó yεe míni mmé n ntí piwai rikpá.

¹⁴Amá nniré n̄n píkai nkó ke née míni n hε uu mε níru piwai kpáne. Míni m̄ kam u n hεne yε ukemee pansene n̄nihci mεe yε nfáa tεnεciré n hε.

¹⁵Kei ke unósi uyẽ uu pεe u maa re: Upíima, a mεpóni m̄ né hε nniré n̄n kapε yε kɔ piwai né rikpá. Pεé uyε-i, ái pεe pise re kε yε kɔ nté pínilű pεeme.

¹⁶Yeesu uu pεe u maa re: A n ηme a ha upóla séeme aá weri.

¹⁷Unósi uyẽ uu u pεse re: Ám ula má. Yeesu uu pεe u maa re: Pɔ alari málε pɔké re áa ula má.

¹⁸Pila pinupū kaa pisóɔ masí. Nó ne utisi uyee kɔ nkpeni n we úu kɔ upóla. Pɔ asei málε.

¹⁹Unósi uu pεe u pεse re: Upíima, ne yẽ te pɔ antepu le.

²⁰Tiyópe ntí kεcáá ke t̄ɔ pisaayaha apí pεe Uléécaa yáasi. Amá n̄ɔ Pisuifi ani re Yerusalém-i kai pise re piké yε Uléécaa yáasi.

²¹Yeesu uu pεe u maa re: A kõ te nú unósi, li ituŋe inyiné-i sóntile, ái pεe pise re riyópe ntí-i née Yerusalém-pɔ kani yéé Sáa Uléécaa yáasi.

²²N̄ɔ Samarii pikó, áni Uléécaa uyẽ kani n yáasi nyu. T̄ɔ Pisuifi yε Uléécaa uyẽ kari n yáasi nyule. T̄ɔ Pisuifi kέmee ke píyulale api léeri.

²³Amá li ituŋe inyiné-i sóntile, ticuruu li pikáme masile. Pεe Sáa Uléécaa n yáasi yéé ne piisoi nnéí u yáasi ne asei. Pεe lẽ u n yáasi kuu wéési.

²⁴Uléécaa yε Nfáasone lε. Lε nnya, li pise re pεpεs u n yáasi piké yε ne piissi nnéí ritiki apí ne u yáasi ne asei.

²⁵Unósi uyε uu pεs Yeesu maa re: Ne nyule re uyε ke Uléécaa uu n wéε yε wemelε. Uyε kapi yε sée re Kirisi. Un pýei n ka, u yé linnéí tó riyoó.

²⁶Yeesu uu pεs u maa re: Néε ne nní pó n símisi, néε liute uyε.

²⁷Yeesu pipiretiki api likumúñé kpe-i tuipɔ, ai nnóɔ pi yipu re pi u yε un ne unósi unyinε símisi nnya. Amá piuka úu kaha uké u pise re: Yo kaa ukemee wéési néε yo nnya kaá ne u símisi?

²⁸Unósi uyε uu pεs ukēnintúhu kei yá uu kuyu pεlε uú ha pisoi símisi re:

²⁹Ani kam ani usoi unyinε yε yεs menewai nnéí kam n wapisi né n kéénkεe. In n la, ái nkpéni uyε ke Uléécaa uu wéε?

³⁰Api pεs kuyu-i léenti api símpɔ apí ha Yeesu lεepɔ.

³¹Uppipiretiki api pεs likumúñé kpe-i u kpukeise re: Ucelaa, a kam a li.

³²Kei kuu pεs pi pεs re: Ilukε inyinε káni n nyu kam mεlukε má.

³³Kei ke upipiretiki api pεs pimecɔpecire pipíseine lō te: Néε unyinε yε ne ilukε u kale uu le?

³⁴Yeesu uu pεs pi maa re: Inélukε yεs re kέ uyεs né n tumme mela n wai, kέ kɔ pikei pε kuu né n forii n wai ne kέto-pɔ.

³⁵Nórinécúruu nóɔ yε maa re: Li tise iwáre ina liké ne kúkpaa tu. Kέ nό símisi re ani n'sone ripaí ani yénu re ilukε yε sicare-i pipele masile re piké i kpasi.

³⁶Ticuruu ukpáa yε welε un uihéé yósu, un kɔ ilukε kuu n kpási cápinente re iké nfáa teneciré yε. Kei ke ulukaa ne ukpáa apɔɔ aa yé pεs kesé n láárú.

³⁷Lε kέmee, mεyu mmé yε asei le re: Ucɔ yεs yε lukesi, ucɔ uú kpasi!

³⁸Ne nό tunle re ani ha kεcare kε-i káni pikεi píka n wa kέmee kpasi. Picɔ pεs kei kεisi, nόɔ nkpéni weri ani pipikεi kulaa n le.

³⁹Samarii pikó mεyã yε ne Yeesu kεfa tenεlε re unósi uyεs maa re: Lε nnéí kam n wa kuu né símisi.

⁴⁰Lε nnya kapi Yeesu-i hápɔ api u pise re ukέ pikékúrí ketónε rikpá. Uu n̄murei uu pikékúrí tonε siyáa sité.

⁴¹Kε Yeesu uu uricuruu ne unnoɔ nsímé pi n símisi nnya, pisoi kulúi píima picɔ api kɔ ne kεfa u tenε.

⁴²Api yε pεs unósi uyε maa re: Ái nsímé mmε kaa ró n símisi n̄manε nnya karí ne kεfa Yeesu tenε. Amá tɔ uricuruu konle un símisi, ari céru re u mesei pisoi nnéí Uyulale lε. Lε nnya karí ne kεfa u tenε.

Yeesu yε uyóɔpi usóóca wéésε unyinε uηmáne pɔisε

43Ke Yeesu uu siyáa sité sē kei n tónε, uu yisi uu Kalilee kētē-mē tómpo.

44Yeesu ricuruu yε pεé maa rε: Ápi yε antepu úka uketē cire-i n waiselē.

45Amá kuu Kalilee kēteni-i n tuipo, kei pikó yε kusáne u yosile níscne, ke pε̄ ñmaa apí pεε Yerusalém-po nkpo mεlóó anyá n ha api lē nnéí kuu n wa yenu nnya.

46Yeesu uu pεε Kalilee kētē-po Kanaa kuyu-i pεle. Kei kuú pεε wa míni ame pansε píta. Uyóopi usóoca wéésε unyinε yε pεε Kapεrinawum-po we, uuñmáne un póslú.

47Kuu n kō te Yeesu yε Yutee kētē-po yisi uu Kalilee kēteni-i hapo, uu ukemee sī uú ha u welu re uké Kapεrinawum hapo uké uuñmáne yε ne nkpo n náasi pōise.

48Yeesu uu pεε u pise rε: Nōnsá mewaisaŋa ne mewai píima n yε, áni yε fe nōké ne kεfa né tene, née yo.

49Uyóopi usóoca uyε uu Yeesu pεε rε: Upíima, a kεnεyø ha unéñmáne uké kelenε kpu.

50Kei ke Yeesu uu pεε u maa rε: A n ñme a kui, upóñmáne yε nfáa málε. Uu Yeesu nsímé mmē ñmurei, uu yisi uú kulu.

51Kuu nkúlεcee n kpísi, upikeikó apí ne u sánε api u maa rε: Upóñmáne yε nfáa málε.

52Uu pi pise rε: Ituñε íye kumúñé ke uiñje ii kutsoi piwai koraanε? Api rε: Sé kētúñé, mεse kumúñé ke kupiñetoi aku ukεcáá le.

53Usáa uyε uu pεε léise re ituñε iyε-i ñmaa ke Yeesu uu sé u maa rε: Upóñmáne yε nfáa málε. Lē nnya ke u ne ukεyø pikó nnéí api Yeesu ne kεfa tene.

54Ke Yeesu uu Yutee kētē-po n léemε uu Kalilee kēteni-i pεeri, mewaisaŋa lírū mεcō kuu n wa yε mē.

Yohani 5

Yeesu yε kékankáláká kεnyinε pōise

1Lē mεmáá, Pisuifi anyá anyinε yε pεε kumúñé kpε-i Yerusalém-i wele. Yeesu uu yisi uu sī.

2Kúnipore kunyinε yε kuyu kpε-i Isáñ Tinõnɔɔ kékúrí wele. Pi yε kupóre kpε Epiree mεyu kέmee sée re Petesita. Akúsi sipole sinupú kakú má.

3Pitóikó kulúi, pinyíye ne sikkankáláká ne [pipáíkɔ́ yε pεε imεle iyε mεtene fíntilenle pin mē te míni mεké lémesi].

4Uléécaatumε unyinε yε pεε kεyáa kεyáa súimεle uu míni pεkɔi. Utóikó úye un mεpókɔi-maá mεfoí míni mε-i n lompø, mprá itói íye kuu póslú, u yε peile].

5Utisi unyinε yε pεε kei wele. Kuú ne m póslúme, li wale ijmē ité íi we afεena.

⁶Ke Yeesu uu u n yē un kei finu, uu kɔ kom te kuú ne m pósólume ái kusa nájai, uu u pise re: Po la pɔké peii?

⁷Utóikó uyē uu u pese re: Upíima, ám úka má re míni men n lémesi uké mækemee né tambo. Ne ye násile, kē n tuiro, unyiné un né fosi.

⁸Kei ke Yeesu uu pese u maa re: A yisi a ripósáñááporé kpísi aa sóne.

⁹Utisi uyē uu mese ne mese pélu, uu urisáñááporé kpísi uu nsé kápáá. Kewénteyaa tujé kaí pese lē wai.

¹⁰Pisuifi piwéésse api utisi uyee nní m̄ peí maa re: Neni ye kewénteyaa le. Lē nnya irósé kémee, ncée n̄ we re pɔké ripósáñááporé cō.

¹¹Uu pi pese re: Utisi uyee né m̄ pɔise ye né maa re: A ripósáñááporé kpísi aa sóne.

¹²Api u pise re: Wóo liute uyee pó m̄ maa re: A ripósáñááporé kpísi aa sóne?

¹³Uu pi pese re úu nkpani u nyu. Úu mesei fe uké u ceri. Yeesu ye pese pisoi riwúi t̄e kei n̄ we kémee lompole uú ne tómpo.

¹⁴Lē memáá, Yeesu uu yisi uu Uléécaa keyo s̄i u ne utisi uyee m̄ peí apí ha sáne. Yeesu uu pese u maa re: Kaa nní m̄ peí, kape kɔ akópe piwai rikpáse, lē lifee-fee ái kape ne pó n wa nnya.

¹⁵Utisi uyē uu pese sí uú ha Pisuifi piwéésse símisi re Yeesu yee u pɔise.

¹⁶Lē nnya ke Pisuifi piwéésse api Yeesu pitele wa re yo nnya kuu kewénteyaa tujé lē wa.

¹⁷Kei ke Yeesu uu pi pese re: Unésáa Uléécaa ye ne piketi ketcáá welé néen kɔ piketi ketcáá we.

¹⁸Anóo nyē nnya, Pisuifi piwéésse api pese meyā piwélaa ne ḥmórú re piké Yeesu kpu. Ái re kuu kewénteyaa ketcáá isé rinlóó ḥmane nnya, amá kuu kɔ m̄ maa re Uléécaa ye uusaa le, lin pese nyiselē te u ne uyē ne sále nnya.

Uléécaa Kepipi nnaŋe

¹⁹Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá re: Asei kam nní nō símisi re né Uléécaa Kepipi, ám nnénaŋe ciré ne fene kē linyiné wa. Lē ke Unésáa Uléécaa uu ye n wa am yénu ḥmane kam ye fe am wai. Lē nnéí ke Unésáa uu n wai kē néé kɔ wai.

²⁰Sáa Uléécaa ye Ukepipi lalé, uu pese lē nnéí kuu ye n wa ke nyísente. U kɔ mewai m̄e mmé n fe pinyisé ke kpáne liké pese nnóo nō yi.

²¹Yare ke Unésáa uu ye pikpokpó n yukusé uu nfáa pi he mēcō ke Ukepipi ake ye kēn píye n la, ake pē nfáa he.

²²Limēcō, Sáa Uléécaa úu ye ne úka túhaané. Amá Ukepipi kuu nnaŋe he re kéké ne pisoi nnéí túhaané,

²³pisoi nnéí piké n Uléécaa Kepipi ríyu n waisé yare kapi Uléécaa ríyu n waisé mécō nnya. Nkó yee úu Uléécaa Kepipi ríyu n waisé, úu kó Uléécaa yee ke n tumme ríyu waisé.

²⁴Asei kam nní nó símisi re nkó yee ye nnésímé kutu rincó uú n eyee né n tumme këfa tene yee nfáa teneciré yénle. Ápi n metúhaané u má. U nkó kémee pilélé masile uu nfáa teneciré yénu.

²⁵Asei kam nní nó símisi re kumúnjé kunyiné ye sóntile, ticuruu ku pikámé masile. Peé eyee-i ke pikpokpó api yé Uléécaa Kepipi meté n kó. Peé n kó api nfáa yenu.

²⁶Uléécaa yee nfáa te. Limecó kuu Ukepipi nnahe he re kéké nfáa n te.

²⁷Né Usói Kepipi le nnya kuu ncée né he re kéké ne sisoipipi túhaané.

²⁸Ái kapé nkáni píri nó wa. Kumúnjé kunyiné ye sóntile, peé n kúlaankéelé piké menétē kó,

²⁹api peé nkó kémee yisi. Peé piisoi kémee lisone n wa api nfáa teneciré yénu. Api peé piisoi kémee akópe n wa pô ne túhaané aí ne pi kpi.

³⁰Ám yé fe kéké nnénahe ciré ne linyiné wa. Lé ke Uléécaa uu né n símisi kam ye ne ripái amá ne túhaané. Menétúhaané ye asei mále re ám wéesi kéké menéla wa nnya, amá eyee né n tumme mékó kam wéesi kéké wa.

Yeesu piseérakó

³¹Yeesu uu kó pimáa pi kpá re: In te né ñmane né kénécaá aseéra lesé, nnóomé ye mu.

³²Amá ne úseérakó móle yee aseéra kénécaá n lésé. Né kó nyule re asei kuu símisi.

³³Nó pisoi Yohani kémee tunle re piké kénécaá nkó kó, uu kó asei lesé uu símisi.

³⁴Né ám písei re unyiné uké kénécaá aseéra lesé. Amá ne la re liké nórínéyu lo nnya kam Yohani aseéra kuu kénécaá n lésé símisi.

³⁵Yohani pô ne we yare kífiráa kapi rinsé, këmetéí amé nó kpáii. Lé nnya kani këmetéí më nnya ituñe inyiné-i mpónare yé nkáripi.

³⁶Amá aseéra ñmaa ye kénécaá welé, an Yohani akó kuu kénécaá n lésé fe. Leléee nní pikei ke Unésáa uu né n forii nén wai. Piricuruu ñmaa peé aseéra kénécaá lesé re Sáa Uléécaa yee né tumme.

³⁷Unésáa eyee né n tumme ye uricuruu kénécaá aseéra leselé. Áni këtumé umeté komaalé, ani kó ukéyu yénaalé.

³⁸Áni kó unsímé nísone múílé. Li we re áni né ke Sáa Uléécaa uu n tumme ne këfa tenele.

39 Nō yε Nléécaasimé kémee pereile nɔn músu re nō nkemee nfáa teneciré yε. Ani kō te mmē cire mεe kенécáá aseéra lesε.

40 Áni kō pεé la nɔké kенémee kam nɔké nfáa mmē yε.

41 Ái pisoi ipakare kam wéési.

42 Nε nō nyule. Áni nόsinéfa-i Uléécaa la.

43 Unésáa rinyiri kam ne ka, amá ani piyóó né yúlu. Amá unyinε un nté ne urinyiri n ka, nō uyε yɔsí.

44 Nō yε n lalε nɔké nόmenéccpecire m pakarentε. Áni la Uléécaa ηmanε uké nō m pakarentε. Lε nnya káni yé fe nɔké ne kεfa né tene.

45 Áni kapε m músu re néε ha Unésáa Uléécaa kémee týesene nɔké akópe yε. Amá Moisi uyε kaní ne ripóo n láárú yεε ha týesene nɔké akópe yε.

46 Kенécáá nsímé ke Moisi uu wói. Nɔn pεε meyíkíyiki Moisi nsímé n ηmurei, nō pεε kō nnékó ηmurei.

47 Amá in tε áni mmē ke Moisi uu n wói ηmurei, íye kani yé pεε nnékó ηmurei?

Yohani 6

Yeesu yε pisoi ákotokú anupū (5.000) kpíni

(Matiyee 14:13-21; Mariki 6:30-44; Luki 9:10-17)

1 Lε mεmáá, Yeesu uu Kalilee kupiyε kapi yε kō n sée re Tiperiyaati mεnimaa téj uu ritíme ricɔ-mē sī.

2 Pisoi kulúi píma pinyinε yε pεε u tikilenle, kapi n yέ tε u mewaisaŋa wapisi un pitóikó pɔisentε nnya.

3 Kei ke Yeesu uu pεε riyópe ritaá u ne upipiretiki apí ha tone.

4 Pisuifi nkɔ melóó anyá yε pεé uyε-i nyahaimεle.

5 Yeesu uú weríí uu yénu re pisoi kulúi píma yε ukemee sónaapɔ, uu pεε Filipu maa re: Yei kari yé iluke yεε yé pisoi mpí nnéí meluke n tu lɔ?

6 Sikórí kuú ne lε ma uké peě uké yέ tε íye ke Filipu uu yé u pεε. Uricuruu yε pεε nyule lε kuu n wainε.

7 Filipu uu u pεε re: Mpá tɔké nwóóweni mεpipi píle píle meté ne iluke lɔ ái nkɔáni mpá úye nkáripi nkáripi meluke tulunε.

8 Uupiretiki ucɔ, Simɔ Piyεε uwā kapi yε n sée re Antiree pɔɔ pεε u maa re:

9 Kewáá ηmánepi kenyinε yε nké nté kεn akpónó anupū ne ikpíntomé ité múílε. Yare yo ke lε ai yé nkɔáni pisoi kulúi píma nkú wa?

10 Kei ke Yeesu uu pεε re: Ani pisoi pε maa re piké tone. Meyúi áme pεε kusa kεlō ke-i piyε. Api pεε túnti, aí lelu pisoi ákotokú anupū kumúñé (5. 000).

11Kei kuu akpónó kpísi uu akcáá Uléécaa pççnesee uu pëe përees kei n we a hççne. Uu kɔ limecɔ ikpíntomé wai, ai pinnéí meluke tulu.

12Kapi pinnéí n li api lepu, Yeesu uu pëe upipiretiki maa re: Ani akéri tɔrɔ kóoi, líka ái kapε pɔ.

13Api akpónó anupū nȳë kapi n li atɔrɔ kóoi ai anére kεfi ne até yipu.

14Ke pisoi p̄ë api mewaisaŋa ke Yeesu uu n wapisi n ȳë, api p̄é n símaankee re: Mesei, usoi nkó yee antepu kapi n tee re u kεtē kεcáá sónti.

15Yeesu p̄o céru re pi sóntile piké u t̄i piké nnaŋe iyóɔpi u tonsé. Uu l̄ nnya riyópe pítaá pεle uú ha umecire n t̄u.

Yeesu ye míni kεcáá sóne

(Matiyee 14:22-33; Mariki 6:45-52)

16Kai nnyóó n wa, Yeesu pipiretiki api cépi apí ha kupiyε ritime n we.

17Api kúninɔi loni api kupiyε n téjł̄ pin Kaperinawum kuwéé-më s̄i. Kesine ye p̄ee likumúŋe kρε-i piwai masile, Yeesu úu kɔ p̄ee kahanε pikékúrì n hapɔ.

18Kei ke meyɔ píima mənyinε amε pipépε l̄o, míni amε p̄é n tɔnkeε.

19Kapi kúninɔi rintíkíí yare kilometiri pinupū kumúŋe, api Yeesu yenu un míni kεcáá sóne un ne pikékúrì wépɔ, iwamε ii pi wai.

20Kei ke Yeesu uu p̄ee pi maa re: Néε lo, iwamε ii kapε nō wa!

21Api p̄é n la piké kúninɔi kέmee u kpísi. Amá kúninɔi aku kei nní mesε ne mesε kei kapi n s̄i tulu.

Tisoiwui ye Yeesu wéesi

22Kai kóso n weesi, pisoi riwúí t̄ee kupiyε ritime te-i m mésü ari yénu re kúninɔi kuse kp̄ee ye kei n we, Yeesu úu kɔ ku l̄o u ne upipiretiki piké ne kεsé tómpɔ. Upipiretiki ñmanε p̄ee p̄ee tómpɔ.

23Amá áninɔi acɔ ye p̄ee Tiperiyaati kεtē-më leemelε aa kei ke Upíima uú p̄ee akpónó kεcáá Uléécaa m pççnesee api p̄ee a le tuipɔ.

24Ke pisoi riwúí t̄e ari n ȳë te Yeesu ne upipiretiki ápi kei we, api p̄ee piricuruu áninɔi nȳë loni apí ne Kaperinawum-pɔ Yeesu piwélaa s̄i.

Yeesu yee ilukε yee ye nfáa n hε

25Api kupiyε ritime ricɔ-mεmpɔ Yeesu leepɔ api u p̄ise re: Píyei kaa nté tuimε, Ucelaa?

26Yeesu uu pi p̄esε re: Asei kεcáá, kέ nō s̄imisi re ái re kani mewaisaŋa kam n wapisi n ȳë nnya kani né wéesi, amá kani akpónó n li ani lepu nnya kani né wéesi.

²⁷Áni kapε ilukε yεε yε n fóni nnya n náási, amá ani ilukε yεε íí yε píkai n fóni ii yε kɔ pεε nfáa tεnεcīrε hε nnya n náási. Usoi Kεpipi kεε yé ilukε iyε nó hε, li we rε Sáa Uléécaa yε unwɔi ukεcáá wale.

²⁸Api u pise rε: Íye kari yé wa tɔké nε pikei pε ke Uléécaa uu n̄ la piwai n fe?

²⁹Yeesu uu pi pεε rε: Uléécaa pikei kuu nó m pise yε mpí rε ani nε uyε kuu n tumme kεfa tεnε.

³⁰Api u maa rε: Mewaisaŋa méye kaa yé wa tɔké yé tɔké pεé nε kεfa pó tεnε? Mewai méye kaa wainε?

³¹Pirósáayaha yε iléécaaluke kucesi kóima-i lile yare kai Nléécaasimé kέmee n wólaalε tε: Ilukε yεε kεyόmεcaa-pɔ n léeri kuu pi hε rε piké li.

³²Yeesu uu pi pεε rε: Asei kεcáá, kέ nó símisi ani kóm tε ái Moisi yεε iléécaaluke nó hε, amá Unésáa yεε ilukε yεε tεyíkíyiki kεyόmεcaa-pɔ n léeri nó hε.

³³Ilukε ke Uléécaa uu yε n hε yεε nní uyεe kεyόmεcaa-pɔ n léeri uu yε pisoí nfáa hε.

³⁴Api u maa rε: Upíima, a mεsérε ilukε iyε tó n hε.

³⁵Kei ke Yeesu uu pεε pi símisi rε: Néε nní lε ilukε iyεe yε nfáa n hε. Nkú n̄ píkai nkó yεε kεnέmee n̄ ka wainε. Nniré n̄n kɔ píkai nkó yεε nε kεfa nε n tεnε wainε.

³⁶Amá nε nó símisile: Nɔ nε yénle, m̄pá nε lε, áni nε kεfa tεnε.

³⁷Pε nnéí ke Unésáa uu nε m pa yε kεnέmee sóntile, ám pikecōpe úka mpuri mεyule má.

³⁸Li we rε ám kεyόmεcaa-pɔ súime rε kέ mεnέla wa, amá uyεe nε n tumme mela kam piwai ka.

³⁹Uyεe nε n tumme mela yε kɔ pεε mmé rε ám kapε pε kuu nε m pa kεcōpe úka fóm, amá u la rε kέ ha kεyάa tɔrɔ kεtúŋé nkɔ kέmee pi yukuse.

⁴⁰Unésáa yε la rε nkó yεε Ukepipi n yé uú nε kεfa ke tεnε ukέ nfáa tεnεcīrε m má. Nε kɔ pεε liute kεyάa tɔrɔ kεtúŋé nkɔ kέmee yukusene.

⁴¹Pisuifi api Yeesu nε n̄múlaankεe rε u maa rε: Néε nní lε ilukε iyεe kεyόmεcaa-pɔ n léeri nnya.

⁴²Api pεé m píseine rε: Ái Yosefi ujmáne Yeesuu? Tɔ usáa nε úni nyule. Íye kuu yé pεé maa rε: Kεyόmεcaa-pɔ kuu léeri?

⁴³Kei ke Yeesu uu pεε pi maa rε: Ani lε nómenécōpecire pi n̄múlaankεe týε.

⁴⁴Úka úu yé fe ukέ kεnέmee kam, insá Sáa yεe nε n tumme yεe nε kεnέmee u ka. Nε kɔ m̄pá úye yεe kεnέmee n̄ ka kεyάa tɔrɔ kεtúŋé nkɔ kέmee yukuse.

⁴⁵Li antepuyε atelé-i wólaalē te: Uléécaa yé pinnéí céési. Nkó yεε Sáa kutu riíco uu uicélaa kom, yεε yé kεnémee kam.

⁴⁶Lē ái nyíse re unyinε yε Sáa yεnaalē. Amá uyεε Uléécaa kέmee n léeri mεcire yεε u yεnaalē.

⁴⁷Asei kεcáá, kέ nό símisi ani kóm te nkó yεε ne kεfa né n tεne yε nfáa tεnεciré málε.

⁴⁸Nέε ilukε iyεε yε nfáa n hε.

⁴⁹Nόpinésáayaha yε pεε kucεsi kóima-i maani lile, mρá ne lē, api kō pεe kpíni.

⁵⁰Ilukε iyεε kεyόmεcaa-pō n léeri yε nnyí nté. Nkó yεε i n li úu píkai kpine.

⁵¹Nέε ilukε iyεε kεyόmεcaa-pō n léemε ii yε pisoi nfáa hε. Mρá úye yεε ilukε iyε li, nfáa tεnεciré kuu yé yε. Inépijε yεε ilukε iyε kam u n hεne. Ne i hεle re kεtε nnéí pisoi piké nfáa yε nnya.

⁵²Kuu lē m̄ ma, Pisuifi api picέjaankεe loni pin pimεcōpεcire píseine re: Íye nnya ke nkó uu yé maa re u yé uipjε ró hε ari le?

⁵³Kei ke Yeesu uu pεe pi maa re: Asei kεcáá, kέ nό símisi ani kóm te nɔnsá Usoi Kεpipi ipijε n li, nɔnsá kō kεmenyε n ntí, áni nfáa má.

⁵⁴Usoi nkó yεε inépijε n li uu kō mεnénγε níru yε nfáa tεnεciré yénle. Ne ha kεyάá tɔrɔc ketúŋé nkρo kέmee u yukusene.

⁵⁵Li we re inépijε yε ilukε yíkíyiki le, mεnénγε pōon kō liníré-niré yíkíyiki.

⁵⁶Usoi nkó yεε inépijε n li uu kō mεnénγε níru yε kεnémee wele nέen kō ukεmee we.

⁵⁷Sáa yεε né n tumme yεε nfáa ute. Uyε nnya kam nfáa má. Limεcō, úye un inépijε n li, u nέ nnya nfáa yεnunε.

⁵⁸Ilukε iyεε kεyόmεcaa-pō n léeri yε iyε. Íi iyε ke nόpinésáayaha apí pεe n li, mρá ne lē, api kō pεe kpíni mεcō we. Amá nkó yεε nnyí n li yε mεsérε nfáa mánε.

⁵⁹Kumúŋé kρε-i ke Yeesu uú pεe Kapεrinawum-pō Pisuifi kuyomεyáhaalee-i pisoi n céési kuu anóo nyε ma.

Tinóč tεe yε usoi nfáa tεnεciré n yέnεisε

⁶⁰Ke upipirεtiki api anóo nyε n kő, pimεyā api re: Nsímé mmú yε mρapε tɔsile. Wóo yέ mmú kutu n cɔlε?

⁶¹Yeesu uu céru re upipirεtiki yε nsímé mmε kεcáá ȷmúlaakεεlε. Uu pεe pi maa re: Li nό ricónjε mεyā, nέε yo?

⁶²In lē, nɔn píye Usoi Kεpipi n yε kεn kei kaké pεe n we pítaá m pεle ní, íye kai yέ pεe nό wa?

⁶³Uléécaa Nfaasōne mées yε nfáa hε. Kesoipipi ákε yε líka fe. Amá anóo nnyé kam nní nó m̄ ma yε Nfáasōne akó le nyee yε nfáa n hε.

⁶⁴Amá pinyine ápi nókeneccōpe ne kεfa né tεne. Ái líka nnya kuu l̄e male. U hái mεkeε-mε pεeε ápi n ηmureinε ne uyee n sόnti uké piláarō anipe-i u n wa nyule.

⁶⁵Uu k̄o pimáa pi kpá rε: L̄e nnya kam nó maa re úka úu we yee yε n fe uu kεnémee weri insá Unésáa yee ncée u hε.

⁶⁶Kaí ne kei n kpísi, upipirētiki mεyā api kepire u t̄o ápi yε pεe pitíki u rikpá.

⁶⁷Uu pεe upipirētiki kεfi ne pité p̄e pise rε: N̄í ní, n̄í áni la nōké tómpoo?

⁶⁸Simōo Piyeε uu u pεe rε: Upíima, úye ucō kέmee kari yε nkpani ha? Kεpómee kε nsímé mées yε nfáa tεneciré n hε ní we.

⁶⁹T̄o ne kεfa p̄o tεnεle ari yénu rε p̄o ke Uléécaa uu wéε uu tumti.

⁷⁰Yeesu uu pεe pi maa rε: Ái nέε nó kεfi ne pité mpí wéεε? Mpá ne l̄e, usε yε nókeneccōpe kuníri le!

⁷¹Simōo Isikariyōoti uηmáne Yutasi nsímé kuu l̄e símisi. U kεfi ne pité p̄e usε le. Mpá ne l̄e, uyee sόnti uké piláarō anipe-i u wa.

Yohani 7

Yeesu pimarecō ápi ne kεfa u tεne

¹L̄e memáá, Yeesu uu Kalilee kεtē kóónú. Úu pεé ha uké Yutee kεká rikóónú rε Pisuifi piwéése yε wéesi piké u kpu nnya.

²Pisuifi anyā nyε kέmee kapi yε sicáñípi kέmee n sói yε k̄o pεe nyahaimεle.

³Upimarecō api pεe u maa rε: A nté yisi aa Yutee kεtē-p̄o s̄i, pipópirētiki p̄óké k̄o pikεi kaa n wai yε!

⁴Úka úu yε umewai m pékesi un k̄o pεé la kuyu kuké u ceri. L̄e nnya, a týe kεtē nnéí pisoi piké mεpówai mmé yε.

⁵Asei kεcáá, upimarecō ricuruu páa pεe k̄o ne kεfa u tεnεl̄.

⁶Kei kε Yeesu uu pεe pi maa rε: Inétuje íi kahane n tu. Amá in nōo, mpá ituje íye yε ne nó sálε.

⁷Kεtē nté pisoi ápi nónépuri yulu, amá pi n̄é ipuri yulule rε ne we nεn pi símisi rε pimewai áme nyáñ nnya.

⁸Nōké n ηme ani ha anyā li. N̄é ám kei simp̄o kelenε. Inétuje íi kahane n tu.

⁹Kuu l̄e pisímé pi m̄ masí, uu Kalilee kεteni-i mésuni.

Yeesu yε anyā kumúñé Yerusalém-p̄o Uléécaa kεyō-i cέési

¹⁰Kε Yeesu pimarecō api anyā nyε n̄ ha, uricuruu p̄o k̄o yisi uu s̄i, úu týe piké u n nyáni, uu pεe n we yare u pékesile.

11Pisuifi piwéésə yε pεə anyā nyε-i u wélaankεełə api yε pεə rε: Yei kuú we?

12Pisoi pεə n cápinelē yε pεə unsímé ȷmúlaankεenεlε. Pinyinε api yε rε: Usoi sɔnε lo. Picɔ api rε: Eehei, pisoi kuu kíraasente.

13Amá úka úu pεə unsímé símisi liké n cálē. Pisuifi piwéésə kapí pεə lē wuru.

14Anyā siyaa sin kεcɔpε pitule masí kε Yeesu uu Uléécaa kεyɔ ha uú ha n céesi.

15Ai Pisuifi pírí wai api yε pεə rε: Usoi nkó úu icélaa íka yɔsí, íye kai pεə wa kuú ne nní n̄sɔnε Nléécaasimé nyu?

16Yeesu uu pi pεə rε: Icelaa nnyí kam nní pisoi m pálē ii kεnémee léeri, amá Uléécaa yεə né n tumme kέmee kii léeri.

17Úye un n la uké Uléécaa mela wa, u yé céri rε Uléécaa kέmee kε icélaa nnyí ii léeri né nnnéñosimé cire yε mu.

18Nkó yεə unnnéñosimé cire n símisi yε lalε piké ríyu u waisε. Amá nkó yεə n la piké uyεə u n tumme ríyu waisε yε asei mále. Nnóñome nka n̄n ukemee we.

19Ntε Moisi yε isé nō pa má? Nō úka úu kɔ pεə isé iyε tikilē. Yo nnya kani pεé la nɔké né kpu?

20Pisoi pεə n cápinelē api u pεə rε: Pɔ kuníri héesile. Wóo la uké pɔ kpu?

21Yeesu uu pi pεə rε: Mewai mεsε kam wa ai nónnénéí pírí wai.

22Moisi yεə isé nō pa rε ani yε siwántisi kεrii, ái kɔ pεə uyεə nε li kori, hái nópinékpure foí-mε kai léeri. Ani kɔ ȷmurei, hái ricuruu ani yε kεwénteyaa tuñé usoi kέ.

23In tε nɔ yε ȷmurei ani kεwénteyaa tuñé kεwántisi kέ, ái kɔ pεə Moisi isé kani rilóó, yo nnya kani pεé nε n̄ wólaalē tε nε kεsoipipi nε kεriyu kεwénteyaa tuñé pɔise?

24Áni kapε yε usoi kεyu ripaí aní nε u túhaanε, amá ani yε asei kεmúñé ritiki aní nε túhaanε.

Pisoi yε pimecire písei rε Yeesu kε Uléécaa uu wéee?

25Yerusaləm pikó pinyinε api rε: Ái utisi nkó kapi wéesi piké kpuu?

26Uyεə nkó un nε uripɔɔ símisi lin cálē, úka úu kɔ ríka u ma! Yare piróyɔɔpi yε cerile rε mεsei uyε kε Uléécaa uu n wéε nε?

27Tɔ nkó pɔ kεleemε nyule. Amá uyε kε Uléécaa uu n wéε un píyei n ka, úka úu yé céri mεye kuu léeri.

28Yeesu yε pεə Uléécaa kεyɔ-i welε un likumúñé kρε-i céesi. Uu pupεi rε: Mεsei kani nε nyu nɔn kɔ kεnéléemε nyu, nε yo? Mpá nε lē, ái mεnélə kεcáá kaám nε ka. Amá uyεə nε n tumme yε asei mále. Áni uyε nyu.

29N̄ nε u nyule. Ukεmee kam léeri. Uyεə nε tumme.

30Ke Yeesu uu lẽ mí ma nnya, api pœé n la piké u tĩ. Amá úka úu kaha uké u rica, ke uituŋe íi pœe kahane nní n tu nnya.

31Pisoi mœyã api riwúí tẽ kœcœpe ne kœfa u tene apí maa re: Uyẽ ke Uléécaa uu n wéé un pýei n ka, yare u yé mœwaisaŋa wapisi ai t̄su lẽ ke utisi nkó uu nní n wapisi?

Pi Uléécaa kœyo piméré pinyine tū te piké ha Yeesu tĩ

32Pifarisi api lẽ ke pisoi api riwúí kémee Yeesu kœcáá nœ weiresentene kom. Pœes yœ Uléécaa inyōonse n wa piwééss ne Pifarisi api pœe Uléécaa kœyo piméré pinyine tum te piké ha Yeesu tĩ.

33Yeesu uu pœe re: Nkáripi ke tó ne nnõ arí ketónë kpáne am pœe limemáá uyee né n tumme kémee pœle.

34Nó kam ani né wéesi, amá áni yé pœe né yé. Li we re áni yé fe nöké kei kam yé ha nœ we ha.

35Pisuifi api pœe pimecœpecire m píseine re: Yei kuu sít kári yé fe tœké u yé? Néé Pisuifi pœe Pikiréki keté kœcáá n yœkaalë kémee kuu sít uké ha Pikiréki n céési?

36Të íye kuu nní maa re: Nó kam ani né wéesi, amá áni yé pœe né yé. Li we re áni yé fe nöké kei kam yé ha nœ we hapɔ?

Míni mœe áme yœ píkai n hœsí

37Anyã kœyaa tœrœœ kœs sinnéí kœcœpe kœyáa píima. Kœ ke Yeesu uu pisoi kœyu-inyere uu puprei re: Nniré nn úye n we, uké kœnémee kam uké míni n ntí.

38Míni mœe yœ nfáa n he yé nkó yœe ne kœfa né n tene kémee n leerile men wólu yare nñihœi, yare kai Nléécaasimé ritelé kémee n wólaalë mœcœ.

39Uléécaa Nfaasone ke pœres ne kœfa u n tene api yé n yœí nkó ke Yeesu uu lẽ sîmisi. Ápi pœe kahane likumúŋé kœpe-i Nfáasone n yœí, ke Uléécaa úu pœe kahane Yeesu ríyu n waisé nnya.

Pisoi yœ anóœ akó akó Yeesu kœcáá símaankœe

40Ke pisoi pœe n cápinelë kœcœpe pinyine api anóœ nyœ n kô, api re: Mœsei usoi nkó yœe antepu uyee pœe n sônti.

41Picœ pœo re: Uyẽ ke Uléécaa uu wéé. Kei ke picœ pœo kœ re: Uyẽ ke Uléécaa uu n wéé yé fe uu pœe Kalilee-pœ leerii?

42Ñté li Nléécaasimé ritelé kémee wólaalë tœ: Uyẽ ke Uléécaa uu n wéé yœ Tafiti kœpirœ le? Pœtelœhem kuyu-i ke Tafiti uú pœe nœ we kapi u marunœ.

43Lẽ nnya ke pisoi api Yeesu kœcáá anóœ akó akó símaankœe.

44Pinyine yœ pœe pikœcœpe lalë piké u tĩ, amá úka úu pœe kaha uké u rica.

Pisuifi piwééss yœ Yeesu kœsi

⁴⁵Uléécaa kεyɔ piméré api yisi api pεrεsε yε Uléécaa inyóɔnsε n wa piwéésε ne Pifarisi kémεsε pεlε. Pεrεsε yε Uléécaa inyóɔnsε n wa piwéésε ne Pifarisi api pi pisε rε: Yo nnya káni u tī nɔkε ne kam?

⁴⁶Api pi pεsε rε: Nε kεweesi, usoi úka úu símaalε yarε usoi nkó mεcɔ.

⁴⁷Kei ke Pifarisi api pεsε pi pisε rε: Yarε nɔ̄ ne kɔ tíyεlε uu kɔ nɔ̄ feriyεe?

⁴⁸Yarε pirýyóɔpi ne tō Pifarisi kεcɔpε usε unyinε yε ne kεfa u tεnεlε nεe?

⁴⁹Amá risoiwuí ntí tεsε nní u n tíkilε ári isé nyu. Uléécaa yε lε nnya anóɔ ri wale.

⁵⁰Pifarisi kεcɔpε usε kapi yε n sée rε Nikotεm yε pεsε kei welε. U pinyinε-i Yeesu kémεsε hápaalenle. Uyεsε pi maa rε:

⁵¹Irósé íi ncée hε rε piké usoi akópε pa ápi kahane unkó n kō, nεe ápi kahane n ceri lε kuu n wa.

⁵²Kei kapi pεsε u pisε rε: Nénte p̄ɔ nε kɔ nkpéni Kalilee ukó lε, nεe yo. A n̄sɔnε Nléécaasimé ritelé kεē aa kóm tε antepu úka úu píkai Kalilee-pɔ leemelε.

⁵³[Lε mεmáá, m̄pá úye uu yisi uú kulu.

Yohani 8

Lε kε Yeesu uu unósi unyinε yεs iわásá n wa m̄ ma

¹Ke pisoi api n kúū, Yeesu p̄ɔ yisi uu Olifiyee rikúú taá.

²Uu kεmarεsinε yisi uu Uléécaa kεyɔ-i pεlε, pisoi api u kálaapɔ. Uu pεé tone uu pi n cέési.

³Kei ke isé picélaa ne Pifarisi apí ne unósi unyinε hapɔ rε pi u torile un iwásá wai. Api riwúí kεcɔpε u nyεrεsε,

⁴api Yeesu maa rε: Ucélaa, pi unósi nkó tórlε un iwásá wai.

⁵Moisi yε isé ró pa rε tōkε yε lipinɔsi p̄ε apare tapisi tōkε kpu. N̄-ye ke p̄ɔ ȳ?

⁶Tinóɔ kapi lε wéési nnya kapi lε u pisε piké ne nnyinε n ȳ piké ne pitele u n wa nnya. Amá Yeesu uú pε, uu kεnípεpi ne ntaai kémεsε piwóle kápáá.

⁷Kapi n̄ we pin pipísεisε ne kεyu u mahani nnya, Yeesu uu yisi uu kεcírε nyεrε uu pi maa rε: Uyεsε úu nókεnέcɔpε nké-i akópε n wailε uké mεfɔí riparε u tóóri.

⁸Uu kɔ pípε kpá uu ntaai kémεsε piwóle nɔj.

⁹Kapi anóɔ nyε n kō, piwéésε api pinnéí kpíi usε usε. Piwéésε kaí ne kori aí ne siwá páálá, ai pεsε nkpéni unósi uyε mεcire kεcɔpε yá, u ne Yeesu pin we.

¹⁰Yeesu uu pεsε yisi uu nyεrε uu u pisε rε: Unósi, yei kapí we? Úka úu akópε p̄o paa?

11Uu u pεsε rε: Úka úu we, Upíima. Yeesu uu u maa rε: Né ám kɔ akópε pó panε. A n ȳme aa tómpɔ. Amá kapε kɔ akópε piwai rikpá.]

Yeesu yεs pisoī nnéi metéi

12Yeesu uu kɔ pisoī pεs n cápinelē pimáa kpá rε: Né ne pisoī nnéi metéi lε. Nkó yεs né n tíkilē úu píkai kuŋmaha kémee sónenε, amá metéi mεs yε nfáa n hε kuu yé m má.

13Kei ke Pifarisi api pεs u maa rε: Pó ripócúruu kεpócaá aseéra lesε. In lε, ái nsímései kaa símisi.

14Yeesu uu pi pεs rε: Mpá kam tinécúruu kεnécáá nsímé n símisi, nsímései yε mu. Li we rε ne nyule kei kam n léeri ne kei kam n sí. Amá n̄ áni nyu kei kam n léeri ne kei kam n sí.

15Sisoipipi metúhaane mεcɔ ke nɔ́o túhaane. Né ám úka ne túhaane.

16Amá in te ne ne unyinε túhaane, asei kam tíkilē nεn ne u túhaane. Li we rε ái mεnécíre néε ne u túhaane, tó ne Unésáa yεs né n tumme yε pi.

17Li nóninésé kémee wólaalē te pisoī pité pin linyinε kεcáá nsε n símisi, nsímései yε mu.

18Né ne rinécúruu kεcáá aseéra lesεlε, Unésáa yεs né n tumme un kɔ kεnécáá aseéra lesε.

19Api pεs u pise rε: Yei ke Upósáa uú we? Yeesu uu pi pεs rε: Áni né nyu áni kɔ Unésáa nyu. Nɔn pεs né n nyu, nɔ kɔ pεs Unésáa pɔ̄ kɔ n nyu.

20Yeesu yε anóo nnyé male un Uléécaa kεyɔ kémee awóótakai kεyúrí we un Nléécaasimé céési. Ke uituŋε íi pεs kahanε n tu nnya, úka úu u tī.

Áni yé fe nɔké kei kam n símpɔ ha

21Yeesu uu kɔ pimáa pi kpá rε: Ne tósulε. Nó kam ani né wéési áni yé né ȳ, aní ne nónanékópε kpíni. Áni yé fe nɔké kei kam n símpɔ ha.

22Pisuifi api pεs pimecire m píseine rε: Kuu nní m maa rε ári yé fe tɔké kei kuu n símpɔ ha, yare u lale uké umecire kpu néε?

23Yeesu uu pi maa rε: N̄ ne metene nté pikó lε, néen kεcáá-pɔ ukó. N̄ ne kεtε nté pikó lε, né ám kεtε nté ukó.

24Lε nnya kam nɔ maa rε nɔnsá n ȳmurεi rε néε mpá píyei uwee, nɔ ne nónanékópε kpínine.

25Kei kapi pεs u pise rε: Pó mpíí úye kεcire? Yeesu uu pi pεs rε: Te íye kam mpíí mεkεs-me nɔ símaari?

26Ne nókεnécáá nsímé mále mεȳ kε kεsími kε kɔ ne nó túhaane. Amá mm̄ kam uyεs né n tumme kémee n k̄ ȳmanε kam pisoī símisi. Asei ke uȳ uu símisi.

²⁷Amá ápi nkpáni céri re Usáa nsímé kuu símisi.

²⁸Yeesu uu pεε pi maa re: Nɔn píyei Usoi Kepipi rintaásε, nó pεε céri re néε m̄pá píyei uwee. Nó kɔ ceri re ám linékó cirε líka wai, amá lẽ ke Sáa uu n̄é n céesi kam símisi.

²⁹Tó ne uyεε né n tumme tóč kεs̄e we. Lẽ kuu n̄ la ȷmanε kam ye wa. Lẽ nnya, úu né riyá kέ m̄enécíre n we.

³⁰Kε Yeesu uu lẽ n símisi, pisoi meyā apí ne kεfa u tεne.

Pisoi pεε pímeccire n te ne pilási

³¹Kei ke Yeesu uu pεε Pisuifi pεε ne kεfa u n tεne maa re: Nɔn nnésímé n tikilẽ, nɔ pinépirétki yíkýiki lε.

³²Nó pεε nsímései ceri, nsímései mm̄e nn týesε ani nóménécíre n te.

³³Api u pεse re: Tɔ Apiraham siyasε lε, ári kɔ píkai unyine ilasi tonelẽ. Yo nnya kaa pεse re: Nó kam ani nóménécíre n te?

³⁴Yeesu uu pi pεse re: Asei kεcáá, kέ nɔ símisi re usoi nkó yεε akópe n wai ye akópe ulasi lε.

³⁵Ulási úu ye mesére kεyɔ kε-i kapi u m múlẽ n we. Úyɔpipi yeε ye mesére kεyɔ-i n we.

³⁶Lẽ nnya, Kepipi kεn ilási kέmεe nɔ n lese, nɔ meyíkýiki nóménécíre telε.

³⁷Ne nyule re nɔ Apiraham siyasε lε. Amá nɔ kɔ pεé la nɔké né kpu re áni nnésímé ȷmurei nnya.

³⁸Lẽ ke néε Unésáa kέmεe n ȳnkó ke néε símisi. Lẽ ke nɔc kɔ nōunésáa kέmεe n k̄kó ke nɔc kɔ wa.

³⁹Api u pεse re: Apiraham ye urósáa lε. Yeesu uu pi maa re: In te nɔ Apiraham sipipi lε, ani Apiraham mewai n wai.

⁴⁰Ménéwai nnéí yeε re kέ nsímései kam Uléécaa kέmεe n k̄kó nɔ ritéjse. Amá m̄pá ne lẽ, nɔ kɔ pεε wéésile nɔké né kpu. Apiraham úu pεse lẽ wai!

⁴¹Amá nōunésáa sei mewai mecɔ kέ nɔc wai. Kei kapi pεε Yeesu pεse re: Ári siwásánkaipipi. Usáa usε kóló kari má. Uyεε nní Uléécaa.

⁴²Yeesu uu pi maa re: Uléécaa un pεε mεsei Nónunésáa, nɔ yeε pεε né n la re ukέmεe kam léeri nεn kɔ uyε nnya nté we. Ái ménéla kέmεe kaám ka. Uyεε né tumme.

⁴³Yo nnya káni lẽ kam nɔ n símisi asei kómεi? Káni yé n fe nɔké nnénóɔsimé kutu rińcɔ nnya ye ni.

44Kuníri kpεε nōunésáa. Nōunésáa mela kani kɔ la nɔké n wai. Hái mεkεε-mε kuu usoikő. Úu ye asei ritiki. Li we re asei áa ukεmεé we. U ye un nnóomε n wai kaí ne u sá. U unóomε le. Uyεε kɔ nnóomε nnéí riyíkí.

45Kai nní lẽ n̄ we nnya káni ye nsímései ke néε n símisi ḥmurei.

46Nó úye yεε yé fe uu né nyíse re ne akópe wa? In te nsímései kam símisi, yo nnya káni pεé ne kefa né tenε?

47Usoi nkó yεε Uléécaa ukó, yèè Uléécaa nsímé kutu ricole. Ke n̄ áni nní upikó nnya káni Uléécaa Nsímé kutu colẽ.

Yeesu ne Apiraham kεcáá nsímé

48Pisuifi api pεε Yeesu pεsε re: Ái tɔ mεsei alari málε tɔké maa re pɔ Samarii ukó le aa kɔ aníri héesii?

49Uu pi pεsε re: Ám aníri héesi, amá Unésáa kam tíyu waisε, nōon pεε tinékó kópu!

50Ám wéesi kε rinécúruu ríyu waisε. Unyine yεε wéesi uké ríyu né waisε. Uyεε kɔ utúhaane.

51Asei kεcáá, kε nō símisi re nkó yεε nnésímé rimmúlú úu píkai kpíne.

52Kei ke Pisuifi api pεε u maa re: Tɔ nkpéni meyíkíyiki yénle re pɔ aníri héesile. Apiraham ye kpule, antepuyε pɔɔ kɔ kpíni. Pɔɔ pεε nkpéni re nkó yεε mpósímé rintíki úu píkai kpíne!

53Yare pɔɔ ne urósáa Apiraham yεε n kpu felε néε? Antepuyε pɔɔ ne kɔ kpínlε. Yare pɔɔ pεε úye?

54Yeesu uu pεε pi pεsε re: In te néε rinécúruu ríyu waisε, ám yé ríyu yε. Amá Unésáa uyε kani m̄ maa re uyε Nōunéléecaa yεε ríyu né waisε.

55Áni kɔ pεε u nyu. Amá n̄ ne u nyule. Nen m maa re ám u nyu, ne lẽ wale nōmenéco unóomε. Amá n̄ ne u nyule nen kɔ unsímé tíkilε.

56Nōunésáa Apiraham ye pεé ne mpóonare cuunkεelε re u yé kam uu kεnékámeyaa yεnu. Uu kɔ mεsei ke yεnu, urikinj ari níñesi hái.

57Kei ke Pisuifi api pεε u pise re: Páa kahanε nkpáni iñmε kuwóó n tu, pɔn pεε tee re pɔ Apiraham yεnaalε, néε yo?

58Yeesu uu pi maa re: Asei kεcáá, kε nō símisi re Apiraham uké kεlene n̄ we, n̄ ne pεé welε.

59Kei kapi pεε apare kpísi re piké u tapisi. Amá uú ne pi pɔlu uu Uléécaa kεyɔ-i léepɔ uu tómpɔ.

Yohani 9

Yeesu yε utisi unyine kapi m mári unyíyε pɔisε

- 1**Ke Yeesu uu ncée-i n we un tósu, uu utisi unyiné kapi m mári unyíyé yenu.
- 2**U pipiretiki api u pise re: Ucélaa, wóo kecire yee akópe wa nnya kapí ne utisi nkó mári unyíyé? Uricuruu akópe nnya né perees u m mári akópe nnya?
- 3**Yeesu uu pi pese re: Ái uakópe nnya, ái kó perees u m mári akópe nnya. Lé kai yé n wa Uléécaa nnahe nké ne ukecáá n we lin nyáni nnya kuu unyíyé.
- 4**Ke ituhe ii nní n we, li pise re tóké uyee né n tumme pikei wa. Késine ye wainé, úka úu yé pese fe uké keisi.
- 5**Kumúñé nkú-i kam nní kétē kecáá n we, né pese kétē kecáá metéí.
- 6**Kuu anóo nyé pimáa m masí, uu keteeni-i meta tuke uú ne sipérépi wai, uu unyíyé uyé inipées póríi,
- 7**uu pese u maa re: A n ñme a ha Silowee kupore-pó lihí. Silowee asei re Utume. Uu mesei yisi uu sít uú ha líhu. Kuú ha m pese, uu pese n nyáni.
- 8**U piperecó ne perees n nyu re u pese wéleile, api pese m piseine re: Ái nkó yee pese tú un wéleii?
- 9**Picó api ye re: Uyee lo. Picó api re aaí, menyiné kapi wené. Uricuruu uu pese re: Né ñmaa lo.
- 10**Api pese u pise re: Íye kai wa ke ipónípées íí ne nkpeni nyáni?
- 11**Uu pi pese re: Utisi uyé kapi ye n sée re Yeesu yee sipérépi wa, uu inípées né póríi uu pese né maa re: "A n ñme a ha Silowee kupore-pó lihí." Am sít am ha líhu, am pese n nyáni.
- 12**Api u pise re: Yei ke utisi uyé uú we? Uu pi pese re: Ám nyu.
- Pifarisi ye unyíyé yee m pei nsímé pisei**
- 13**Api pese utisi uyee pese mèkées n nyínlé ne Pifarisi kémées sít.
- 14**Keyáa kē ke Yeesu uu sipérépi n wa uú ne inípées u wúkulé ye pese kewénteyaa le.
- 15**Pifarisi pó kó pipísei u kpá re íye kai wa kuú ne nkpeni nyáni? Uu pi maa re: Sipérépi kuu inípées né póríi, am sít am ha líhu, am pese nkpeni n nyáni.
- 16**Lé nnya ke pikercó pinyiné apí maa re: Utisi uyee mewai mmé n wa úu yé fe uké Uléécaa-i n leeri. Kúu nní kewénteyaa isé rintíki nnya. Picó api re: Íye ke ukórekóo uu yé fe uu mewaisaşa mmé mècó wai? Kei kapi pese anóo akó akó ne rikéné.
- 17**Pifarisi api kó unyíyé uyé pipisé kpá re: Íye ke pó utisi uyee inípées pó m pòis kecáá mûsu? Uu re: Antepu lo.
- 18**Mpá ne lé, Pisuifi piwéésé ápi pese la piké kó te u pese unyíyé le kuu kó nkpeni nyáni. Api pese upikó séi

¹⁹api pi pise re: Nónunéñmáne uyẽ kani n tee re no u marile unyíye ye mesei nkóo? Íye kai wa kuu kɔ ne nkpéni nyáni?

²⁰Upikó api pi pesε re: Tɔ u nyule re u kérópipi. Tɔ kɔ u marile unyíye.

²¹Amá ári nyu lẽ kai n wa kuú ne nkpéni n nyáni, ári kɔ nyu wóo u pɔisε. Ani u pise, úu kewã, u yé fe uu uriyu kécáá nkó símisi.

²²Pisuifi piwéésε kapi wuru nnya kapi lẽ ma. Li we re Pisuifi piwéésε ye pesε kómεinεlε re úye un m maa re Yeesu ke Uléécaa uu wéε, piké liute kuyómeyáhaalee-i lesε.

²³Lẽ nnya ke upikó apí maa re: Úu kewã, ani uricuruu pise!

²⁴Pifarisi api kɔ uyẽ kapi m mári unyíye pipísεi kpá api u maa re: A asei símisi liké Uléécaa rinyiri ritaásε. In tɔɔ, tɔ nyule ñmaa re utisi uyεε ukópεkɔ́ le.

²⁵Uu pesε pi pesε re: Un ukópεkɔ́, n̄ ám nyu. Amá likei lisε kam nyu re ne pesε unyíye le nen kɔ pesε nkpéni nyáni.

²⁶Api pesε u pise re: Yo kuu pó wa? Íye kuú ne inípesε pó wúkulε?

²⁷Uu pi pesε re: Ne pisímé nó masile áni kutu né ricɔ. Yo nnya kaní la ké kɔ pisímé rikpá nɔké kɔ? Néε n̄ ne kɔ lalε nɔké panse upipiretiki?

²⁸Kei kapi alé u rikápáá api re: Póɔ uyẽ upipiretiki. Amá tɔ́ ne Moisi pipiretiki le.

²⁹Tɔ nyule re Uléécaa ye ne Moisi símisile. Amá ári nyu ricuruu méye kε nkó póɔ léeri.

³⁰Unyíye yεε mí peí uu pi maa re: Lelεε pírí né n̄ we yεε re áni nyu méye kuu léeri, uu kɔ pesε tíyesε inénípesε ií n nyáni.

³¹Tɔ nyule re Uléécaa úu ye ukópεkɔ́ ne kutu ricɔ, amá nkó yεε ríyu u n waiselẽ un umεla wai kuu ye kutu ricɔ.

³²Kaí ne n wemε, ári píkai kómεalẽ te unyinε ye tíyesε usoi kapi m mári unyíye uu ye kɔ yεnu.

³³Utisi nkó unsá pesε Uléécaa kémee n leeri, úu yé pesε fe uké linyinε wa.

³⁴Api u pesε re: Hái kapí ne pó mí mári kaa akópε kémee pólɔlẽ. Póɔ yé pesε nkpéni tɔ́ céési, néε yo? Api pesε kuyómeyáhaalee-i u lesε.

Pifarisi rinyiyε

³⁵Yeesu uu kóm te pi utisi uyẽ lesε. Uú ne utisi uyẽ sánε uu u pise re: Pɔ Usoi Kεpípi ne kεfa tεnεlε?

³⁶Uu Yeesu pesε re: Uyεε úye, Upíima? A né símisi ké ne kεfa u tεnε.

³⁷Yeesu uu u pesε re: Uyẽ kaa nní nyáni, uyεε nní ne pó símisi.

38Kei kuu pεε re: Ne ne kefa pó tenεle, Upíma. Uu pεε Yeesu kenyale-i wúla uu ríyu u waisε.

39Yeesu uu pεε re: Ne ketē kecáá kale kέ ne pisoi túhaane, pεreε n nyínlé piké n nyáni, pεreε n nyáni póké nyíinu.

40Pifarisi pinyine yε pεε ukεkúrí welε. Kapi anóo nyε n kő, api u pise re: Yare tő ne kó pinyíye le, néε íye?

41Yeesu uu pi pεse re: Nón pεε pinyíye, áni yέ pεε akópe m má. Amá nō yε maa re nō nyánile nnya ke nóanékópe aa nókenécaá we.

Yohani 10

Usεesé ne isáŋ kenyárū

1Yeesu uu re: Asei kecáá, kέ nό símisi re usoi nkó yεε úu rinconco-mě nε kusáŋlee-i n lompø, amá uu pεε kuwélé féé ne lompø yε uyaa ne usoi kpááree le.

2Amá nkó yεε ne rinconco n lompø yεε usεesé.

3Tinconco uméré yèè usεesé tinconco hánnelε, isáŋ ii umetē kom, uyε uu pεε mpá uisaŋ íye rinyiri séi uú ne i leepø.

4Un uikó nnéí pilésεpø m masí, uu pεε ikεkpeē wai. Kii nní umetē n nyu nnya, ii pεε u n tikilé.

5Íi yε píkai usoi nkó kíi n nyu ritiki. Amá ketaa-pø kii yε u kaasε, kíi nní pisáne metē n nyu nnya.

6Yeesu uu kenyárū nké pisoi pεε kutu u n cólé wai, amá ápi ceri lε kuu n la uké malε.

Yeesu yεε usεesé sɔnε

7Yeesu uu kó pimáa pi kpá re: Asei kecáá, kέ nό símisi re néε kusáŋlee rinconco.

8Pε nnéí pεε n ka apí ne né tisε yε piyaa ne pisoi kpááree le, amá isáŋ íi ne kutu pi ricø.

9Néε rinconco. Uyεe nέ mmé rintíki uú ne lompø ríyu kai yέ lø. U yέé lompøle uu lééri uu kó lilukε-luke m má.

10Piyaa ne pikópe ne picaainkeε ñmanε nnya ke uyaa uu yε ka. Amá nέ ne kale re isáŋ iké nfáa yε nké ne i m pom.

11Néε usεesé sɔnε. Usεesé sɔnε yèè felε uu uisεe nkø yósu uu kpi.

12Usáne kapi n kpísi un keisi úu usεesé yíkíyiki, ái kó uyεe usεete. U yε kúkpε yεnle kun wemε, uu isáŋ yá uu wuru. Kúkpε pó pεe isáŋ lakasente aka yékkáásε.

13Kai nní siwóó ñmanε nnya kuu keisi, úu isáŋ kecáá nfasimé nka wai.

¹⁴Néé uséesé sōne. Ne inésáŋ nyule, iyẽ in kɔ né nyu

¹⁵yare ke Unésáa uu né n nyu néen kɔ Unésáa uyẽ nyu mēcɔ. Né fe am inésáŋ nkɔ yósu am kpi.

¹⁶Ne kɔ isáŋ icɔ málε yee íi kusáŋlee nkú-i n we. Li pise re ké kɔ iyẽ wélaamε. I yé menétē kõ, ai wai kusáŋlee kuse ne uséesé use.

¹⁷Sáa ye né lale re ne ḥmurei re ké kpu ké pεe kɔ nfáa piyéne rikpá nnya.

¹⁸Úka úu nfáa né yósu. Néé rinécúruu ḥmurei re ké kpu. Ne nnaŋe málε nen yé kpu am kɔ limemáá nfáa yεnu. Lẽ ke Unésáa uu né n forii re ké wa ye lẽ.

¹⁹Nsímé mm̄ nnya, Pisuifi api kɔ Yeesu kεcáá anóo akó akó n símaankεe.

²⁰Pimeyā api re: U aníri héesile, u isohɔ torile. Yo nnya kani kutu u cɔlẽ?

²¹Picɔ api re: Un pεe aníri n héesi, úu yé pεe nní n símisi. Kuníri yé fe aku unyíyε inipεe wúkulεe?

Pisuifi yε Yeesu kesi

²²Nnyiyε kumúŋé-i kapi kεyáa kεnyinε Yerusalém-i Uléécaa kεyɔ inyóonse anyá wai.

²³Yeesu un we un Uléécaa kεyɔ-i Salomɔɔ imεle apole metene nyérei.

²⁴Pisuifi api pεe kεkále u wai api u pise re: Ne kεyo-pɔ kaa yé lẽ tó n séeélẽ tɔn táikεe? In te pɔɔ uyẽ ke Uléécaa uu n wéε, a ró símisi kεkéripi cáká-cáká.

²⁵Yeesu uu pi pεse re: Ne lẽ pisímé nō masile ani yúlu. Mewai kam nē Unésáa nnaŋe n wapisi ye nyíselε re asei kam símisi.

²⁶Amá ke n̄ áni nní inésáŋ nnya, áni ḥmurei.

²⁷Inésáŋ yèè menétē konle. N̄ ne kɔ i nyule, ii ye kɔ né tíki.

²⁸Nfáa tεnεcire kam i he, íi píkai kpine, úka úu yé kɔ fe uké anénípε-i i yɔsí.

²⁹Unésáa yee né i m̄ pa ye m̄pá úye felε. Úka úu yé fe uké Unésáa anipε-i i yɔsí.

³⁰Tɔ ne Sáa tó ye usoi use le.

³¹Kei ke Pisuifi api kɔ apare pikpíkε rikpá re piké u tapisi.

³²Yeesu uu pεe pi maa re: Ne mewai sōne meyā mεe Sáa kέmεe n léeri nō nyíselε. Mεkεcɔpε méye nnya kaní la nɔkε apare né tapisi?

³³Api u pεse re: Ái mewai sōne méka nnya karí la tɔkε apare pɔ tapisi tɔkε kpu, amá kaa Uléécaa n lámaankεe nnya ye ni. P̄ kεsoipipi, aa mεpóciře n nyáni re pɔ Uléécaa le.

³⁴Yeesu uu pi pεse re: Ái nɔinésé kέmεe wólaalẽ te Uléécaa ye maa re: Nō kεyómεcaa sipipi le?

³⁵Tɔ nyule re ápi yé fe piké lẽ ke Nléécaasimé ritelé ari m̄ ma tinne. Isé ritelé yε p̄e ke Uléécaa uú pεé ne n símisi sée re kεyómεcaa sipipi.

³⁶Sáa yεε n̄é wéé uu ketē kεcáá né tumti. Yo nnya kam yé maa re ne Uléécaa Kεpípi le ani pεe re Uléécaa kam lámaankεe?

³⁷In te ái Unésáa mewai kam wai, áni kapε ne kεfa né tεnε.

³⁸Amá in te m̄ kam wai, m̄pá nɔnsá n la nɔké ne kεfa né tεnε, ani kɔ m̄ kerí ne kεfa tεnε, ani pεe kεkéripí ceru re Unésáa yε kεnémee wele, néen kɔ Unésáa kεmee we.

³⁹Api kɔ n náási piké u t̄i, amá uú ne pi ηméhεrεe.

⁴⁰Kei ke Yeesu uu kɔ yisi uu Yuritee nkoi pitéj pεlε, uú ha kei ke Yohani uú pεe mεkεe pisoí míni n wólε tone.

⁴¹Pisoí kulúi pin kei ukεmee sónaapɔ api yε re: Yohani úu mewaisaŋa mέka wa. Amá mm̄ nnéí kuu utisi nkó kεcáá m̄ ma yε asei ritikile.

⁴²Kei ke pisoí mεyā api pεé ne Yeesu kεfa tεnε.

Yohani 11

Lasaa nkɔ kεcáá nsímé

¹Utisi unyine yεε pεé we un p̄óslú, api yε u séi re Lasaa. Maari ne umáa Marita kuyu Petanii-pɔ kuú pεé we.

²Maari uyεε Upíima ana tulaali kɔonu uú ne unnyúpi tinne. Uuyei Lasaa yεε pεe p̄óslú.

³Lasaa piyei p̄e keté api Yeesu kεmee tum apí ha u maa re: Upíima, usoi uyε kaa nní n̄ la yε p̄óslúle.

⁴Ke Yeesu uu nsímé mm̄ n k̄o, uu re: Ái nkɔ itoi kuu p̄óslú, amá Uléécaa uké ne ríyu n ȳé nnya kuu p̄óslú. Kei kai yé kɔ ne Uléécaa Kεpípi ríyu waisε.

⁵Yeesu yε pεe Marita ne uwā Maari ne Lasaa lalε.

⁶Kuu pikómε m̄ masí re Lasaa yε p̄óslú mεmáá, uu kei kuú pεe n̄ we siyáa sité kεtónε kpá.

⁷Uu pεe upipiretiki maa re: Tɔké Yutee ketē-m̄ pεlε.

⁸Upipiretiki api u pεse re: Ucélaa, ái kahane n nájai ke Pisuifi apí pεe kei-pɔ la piké apare p̄o tapisi piké kpu. Kei kaa kɔ la pɔké pεlε n̄eε?

⁹Yeesu uu pi pεse re: Kai yε nní n weesi, ituŋε yεε leemεle n̄eε íi yε leemε? Úye un ne metuŋεteí n sónε, úu yε rikpɔu. Li we re u yε ketē nké kεcáá metéí n nyánile.

¹⁰Amá úye un kεsine n sónε, u yε rikpɔule re metéí áme ukεmεé we nnya.

11Ke Yeesu uu lẽ pimáa mí masí, uu kɔ kpá re: Urósáne Lasaa ye lõnile. Ne sinle ké ha u yóηse.

12Uppiretiki api u maa re: Upíima, in te u lõnile, u yé peí.

13Lasaa nkpo nsímé ke Yeesu uu lẽ tee. Uppiretiki pōon músu re nnóni yíkíyiki nsímé kuu símisi.

14Yeesu uu pεe pi luru re: Lasaa ye kpule.

15Nñ nnya kai né láárú re ám pεe likumúñé kpε-i kei we. Li lẽ wale re nɔké ne kεfa né n tene nnya. Tɔké nkpeni ukemee tómpo.

16Kei ke Tomaa kapi rinyíri n he re Úsika uu pεe pipiretiki tɔrɔo maa re: Ani mpɔ tɔké kɔ ha, tó ne uyē tɔké ha kεsē kpu.

Yeesu yεe yε nkpo-i yukusε, uyεe kɔ nfáa

17Ke Yeesu uu n tuipo, uu kóm te Lasaa ye nhóre kémee siyáa sina piwai masile.

18Petanii yε ne Yerusalém kɔlenle yare kilometiri pitaani kumúñé.

19Pisuifi meyā yε pεe Marita ne Maari piyáhaa kale piké piuyeí nkpo pi riyákasε.

20Ke Marita uu n kō te Yeesu yε nnyáã waimε, uu yisi uu u térei, Maari pōo kεyɔ-i tone.

21Marita uu Yeesu maa re: Upíima, pōn pεe nté n we, unéyéi úu yé pεe kpu.

22Amá ne nyule re mpá nkpeni, Uléécaa yé lẽ nnéí kaa u m pisene pō pa.

23Yeesu uu u maa re: Upóyéi yε nkpo kémee yisinε.

24Marita uu re: Ne nyule re u yé kam uu kεyáa tɔrɔo ketúñé ke pikpokpɔ api n yisinε yisi.

25Yeesu uu u maa re: Néε yε pikpokpɔ yukusε, néε kɔ nfáa. Usoi nkó yεe ne kεfa né n tene yε nfáa wainε, mpá un píyei n kpu.

26Nkó yεe nfáa m má un pεé ne kεfa né tene lẽ úu píkai kpine. Pɔ lẽ ηmureii?

27Marita uu u pεe re: Eee Upíima, ne ne kεfa tene re pō ke Uléécaa uu wéε. Pōo Uléécaa Kεpipi kεe ketē kεcáá mékame m má.

Yeesu yε te

28Ke Marita uu lẽ pimáa mí masí, uu yisi uu tómpo, uú ha uwá Maari séi uu u wéí-wéí re: Ucelaa yε kale, u pō séile.

29Ke Maari uu lẽ n kō, uu mesε ne mesε yisi uu Yeesu térei.

30Yeesu úu pεe kahane kuyu kpε-i n lompo. Kei ke Marita uú pεé ne u rinsáne cire kuú pεé kɔ ne lẽ we.

³¹Pisuifi pεε pεε Maari kεyɔ-i n we pin nkpo u yáási, api yénu re u riwakasile uu lēepɔ. Api yisi api u tiki. Pi pεε lẽ músule re rikpíí-i kuu sí uké ha té.

³²Kε Maari uu kei ke Yeesu uu n we n tuipɔ, uu uana mεtene lólu uu u maa re: Upíima, pɔn pεε nté n we, unéyéi úu yé pεε kpu.

³³Kε Yeesu uu n yé te Maari yε ténile, Pisuifi pεε u rintíkipɔ pɔcɔn kɔ téni, ai u lémesi uripɔɔ ari caai hái,

³⁴uu pεε pi pise re: Yei kani u wa? Api u pεse re: A kam a yé, Upíima.

³⁵Yeesu uu téni.

³⁶Pisuifi api pεε re: A tíye u pεε u la kpa!

³⁷Pikεcɔre pinyinε pɔc re: Uyεε unyíyε inipεε n wúkule úu yé pεε fe uu wai usoi nkó úu yε kpuu?

Yeesu yε Lasaa nfaa pεseme

³⁸Ai Yeesu pilémaa kpá, uripɔɔ ari caai hái uu yisi uu rikpíí-i tómpɔ. Kuparepoo kunyinε yε ku kapi nnóo-i mεpare riñfi.

³⁹Yeesu uu pi maa re: Ani kεpare lesε. Ukpɔkpɔ uyεi, Marita uu Yeesu maa re: U nkpéni pikpáhai masí, Upíima. Kuú ne n kpu, li siyáa sina piwai masile.

⁴⁰Yeesu uu u pεse re: Ám pó maa re pɔn ne kεfa n tεne, pó yé te Uléécaa yε ríyu málεε?

⁴¹Kei kapi pεε kεpare wúkulε, Yeesu uu kεléécaa weríí uu re: Sáa, ne pó pɔcɔnεse re pɔ ne kutu né ricɔ nnya.

⁴²Né ne nyule re mesére kaá ne kutu né cólε. Amá pisoi riwúí píima ntí tεe nní né n kálaalε nnya kam lẽ ma re piké fe piké ne kεfa tεne re pɔc né tumme nnya.

⁴³Kuu lẽ pimáa m̄ masí, uu cáái ai cá re: Lasaa, a leemε!

⁴⁴Usoi uu kei nní yisi uu léeri, uana ne uanipε an sisánjáápampi pílaankεelε, ukεyu kεn kusánjáá yáriilε. Yeesu uu pεε pi maa re: Ani u fénntε ani u yá uké tómpɔ.

Pisuifi piwéése yε rinóo risε wa piké Yeesu tī

⁴⁵Pisuifi mεyã pεε Maari kεyɔ-i n hápɔ api lẽ ke Yeesu uu n wa yεnu, apí ne kεfa u tεne.

⁴⁶Amá picɔ pɔc sí, apí ha lẽ ke Yeesu uu n wa Pifarisi kεenkeε.

⁴⁷Kei ke pεreε yε Uléécaa inyóonε n wa piwéése ne Pifarisi api pitúhaanε píima cápinε api re: Íye kari wainε? Usoi nkó yε mewaisaŋa wapisile hái!

⁴⁸Tɔn n tíye un lẽ n wai, pisoi nnéí yé ne kεfa u tεne, Rɔm pikó api pεé weri api Uléécaa kεyɔ foru apí ne kuróyu pεne.

49Pisuifi piwéésə pẽ use kapi yε séé re Kayifu. Uyεε pεε kuñmẽ kpẽ Uléécaa isina tū. Uyε uu pεε pi maa re: Áni nka kómεi!

50Áni yε te li ne kutɔsi nó we re usoi use uké nónneneéí nkρo kpu, kuyu nnéí áku kapε ne méwoo rinséé nnyaa?

51Ái re ukemúñé cire kuú ne lẽ ma. Kai nní uyεε pεε likumúñé kpε-i Uléécaa usina nnya kuú ne Uléécaa rinyiri símisi re Yeesu yεε Pisuifi kεcáá kpine.

52Ái kɔ Pisuifi kεcáá nɔmane nnya kuu kpine, amá li pise re uké kpu uké ne Uléécaa sipipi sεe kεtē nnéí kεcáá n yεkaalé cάpne siké panse pisoi pise.

53Kaí ne kεyáa kẽ n kpísi, Pisuifi piwéésə api rinóo rise wai re piké Yeesu kpu.

54Lẽ nnya, Yeesu úu yε pεε Pisuifi kεcōpe pinyérei rikpá piké u n nyáni. Uu pεε yisi uu kεtē kεnyinε kεe ne kucesi kóima n kólẽ-mẽ téj, u ne upipiretiki apí ha kei-pɔ n we. Pi yε kei séé re Efirayim.

55Isirayεeli pikó nkρo melóó anyá yε pεε nyahaimεle. Lẽ nnya kε kei pikó meyā api yisi api Yerusalem sī te piké ha inyóonse inyekii wa anyá aké kelenε tu.

56Api Yeesu wélaankεε, api pεε Uléécaa kεyɔ-i n we pin pεε pimecōpecire písεine re: N-ye kani músu? Yare u yé kam née úu yé kam?

57Pεpε yε Uléécaa inyóonse n wa piwéésə ne Pifarisi yε pεε rinóo piheε masile re: Úye un ukelõ n nyu, uké símisi piké fe piké u tī.

Yohani 12

Maari yε Yeesu ana kεcáá tulaali kɔɔnu

(Matiyee 26:6-13; Mariki 14:3-9)

1Lin tiselẽ siyáa sikpuulǔ piké kelenε nkρo melóó anyá li, Yeesu uu yisi uu Petanii tómpo. Kei kε Lasaa kuú pεε pikpokpø kέmεe n yukuse uú we.

2Api kusánε u wai, Marita un iluke hɔɔnente, Lasaa pόon pεpε iluke kεlukε-i Yeesu kεkúrí n tū kεcōpe we.

3Maari uu pεε tulaali papε-papε yεe nnéí píima m má kεnúmpı kpísi, uu Yeesu ana kεcáá kɔɔni uu pεε unnyúpi ne Yeesu ana tinne. Tulaali kukpáhá áku kεyɔ yipu.

4Yeesu pipiretiki kεcōpe use kapi yε n séé re Yutasi Isikariyɔti yεe n ka uu Yeesu piláarɔ anipε-i wai, uu pεε re:

5Yo nnya kápi tulaali papε-papε nkó yáá ne nnéí píima piké siwóó píwεkɔ́ he?

6Ái re píwεkɔ́ nfasimé kuu wai nnya kuu lẽ ma. U pεε uyaa lε. Kuu nní kuwóólcɔ m múlẽ nnya, u yε pεε lẽ kapi kέmεe n waipø yáailε.

7Yeesu uu u maa re: A unósi nkó riyá sεéé! U lẽ wale un ne kεyáa kẽ kapi nhóre-i nε n taninε músu.

⁸Mesére ke píwækóo api yé nókенékúrí n we, amá né ám mesére nókенékúrí wene.

Pi rinóo risé wa re piké Lasaa kpu

⁹Pisuifi kulúi yé pëe kó te Yeesu yé Petanii-i we. Api sí kulúi, ái uyé ñmane nnya, amá piké kó ne Lasaa kuu pikpokpó kémee n yukuse n yé nnya.

¹⁰Perees yé Uléécaa inyóonse n wa piwéésé api símisi aí tone re piké kó Lasaa pó kó kpu

¹¹re Pisuifi meyá yé pëe pi yálénle pin uyé nnya Yeesu ne kefa tene.

Yeesu yé Yerusalém kuyu loni

(Matiyee 21:1-11; Mariki 11:1-11; Luki 19:28-40)

¹²Kai kóso n weesi, pisoi kulúi píima pëe nkpo melóó anyá pinyánei n hápó, api kóm te Yeesu yé Yerusalém-i sónepo.

¹³Api pinnéí atenepai kpasi api síka apí ne u tépei, pin cáái re: Osanna! Ani uyé n sónti ne Upíima rinyiri ritaásé. Uyé Isirayéeli pikó uyóópi.

¹⁴Yeesu uu keminaapipi kenyine yenu, uu kekecáá tone yare kai n wólaalé te:

¹⁵Nó Siyoo kuyu pikó, iwame íi kapé nó wa. Ani ripaí, nóunéyóópi yé nni keminaayaha këpípi këcáá tú un ne wemé.

¹⁶Upipiretiki ápi pëe lélée n wai asei kó kelené. Amá ke Uléécaa uu Yeesu ríyu n waisé kapi pëe léise re lë ke pisoi api nní u n wa kaí pëe mëkees-më ukecáá wólaalé.

¹⁷Pé nnéí pëe pëe Yeesu kékúrí n we kumúñé kpe-i kuú pëe Lasaa nhóré-i n séé uu léséri uu kó pikpokpó kémee u yukuse, api lë kapi n yé pisoi këenkees.

¹⁸Lë nnya ke pisoi riwúí ari pitépei u ha. Pisoi yé pëe kónle re u mewaisaşa më wale.

¹⁹Pifarisi api pëe símaane re: Nó nyáni re méwoo kani wai. Pisoi nnéí pëe nní u tikilé.

Pikireki pinyine yé la piké Yeesu yé

²⁰Pikireki pinyine pó ne kó pëe anyá kumúñé kpe-i përeess Yerusalém n ha piké ha Uléécaa yáási këcöpe wele.

²¹Api Kalilee këtë-pó Petisayita ukó Filipu kékúrí nyosópó api u maa re: Urósáa, tó pëé la re tóké Yeesu yé.

²²Filipu uu sí uú ha lë Antiree símisi, piketé apí ha ne Yeesu símisi.

²³Yeesu uu pi pëe re: Li nkpeni ituhe tule re Usoi Këpípi kéké ríyu yé.

²⁴Asei kecáá, ké nó símisi re tilukëpípi tinsá n loó tiké kpu, timécire kari yé n we. Amá tin n kpu, ti yé apipi kulúi marile.

²⁵Nkó yee unfaa n la yé kam uu n fómni. Amá nkó yee úu kétē nté unfaa n kpísi uké waisé linyiné, úu n fómniné, amá nfáa teneciré kuu yénuné.

²⁶Úye un n la uké pikei né wa, uké né n tikilé. Kei kam n we ke unékeikó póo kó sónti uké n we. Úye un pikei né n wai, Sáa yé ríyu u waisé.

Yeesu yé unkpo nsímé símisi

²⁷Lé mémáá, Yeesu uu pée re: Tinépóo yé nkpéni caailenle. Né nkpéni re íye? Te Sáa, kapé tíyé ké ntóosi ituñé nnyí kémee lompó néé? Lé nnya kam kó pée ka.

²⁸Sáa, a ripónyíri ritaásé! Kei ke meté menyiné ame keyómecaa-pó leemé ame re: Ne pítaásé ri masile, né kó pítaásé rikpáne.

²⁹Pisoi pée kei n cápinelé api lé kom api re: Ikóné yee ñmurei. Picó api re: Uléécaatumé unyiné yee ne u símisi!

³⁰Kei ke Yeesu uu pée pi maa re: Ái né nnya ke meté mmé ame léemé, amá nó nnya yé ni.

³¹Nkpéni ke ituñé ii tu re piké ne kétē nké pisoi túhaané. Nkpéni ke ituñé ii tu re piké kétē uyóopi lakasé.

³²Amá kumúñé kpé-i kapi kéléécaa né n síkané, né né tíyessé pisoi nnéí api kénémee weri.

³³Nkpó mmé kuu n sónti uké n kpu nsímé kuu lé pi símisi.

³⁴Pisoi pée n cápinelé api u pésé re: Tó irósé ritelé-i kéénle re mesére ke uyé kó Uléécaa uu n wéé uu yé nfáa m má. Yo nnya ke póo pée re: Li pise re piké Usoi Képipi kéléécaa risíka? Wóo pée nkpéni Usoi Képipi ké?

³⁵Yeesu uu pi pésé re: Metéí yé kó ne nökéneccré welé. Amá áme pée nájainé. Ani nkpéni ke metéí ame nní n we n sóne, kuñmaha áku kapé ne nó rinkáikai nnya. Nkó yee kuñmaha-i n sóne úu nyu méye kuu sí.

³⁶Lé nnya, kani nkpéni nní metéí m má, ani ne kefa me tene nöké ne m pansé metéí sipipi nnya. Ke Yeesu uu lé pimáa m masí, uu tómpó uú ne ketaa pi wai uú ha pésu.

Pisuifi ápi Yeesu ne kefa tene

³⁷Mpá kuu mewaisaŋa kulúi pikéyu-i n wapisi, ápi ñmurei piké ne kefa u tene.

³⁸Lé ke antepu Esayi uú pée mékéé m ma kai lé wa re: Upíima, wóo ntósímé kari n símisi ñmurei?

Úye ke Upíima uu unnaŋe kuú ne n kesi nyisé?

³⁹Leléé n tíyessé kápi yé ne n fe piké ne kefa n tene yee lé ke Esayi uu kó maa re:

⁴⁰Uléécaa yé pi nyiinséle re ápi kape ne n nyáni nnya. U pimeschó yariile re ápi kape ne líka asei n kó nnya. Insá lé, pi yé ukeméé ha uu pi póise.

41Ke Esayi uu Upíima mèyɔɔpi n yé nnya kuu fe uu lẽ male.

42Mpá ne lẽ, Pisufi piwéésé kecɔrε, mèyá yε pεé ne kεfa Yeesu tεnε. Amá Pifarisi nnya, ápi yε pεé pisoi kecɔrε lẽ ma rε pi yé kuyómeyáhaalee-i pi lakasε nnya.

43Pi pεé lalε pisoi piké yε ríyu pi waisε ai tósu ke Uléécaa uu yé ríyu pi n waisε.

Yeesu yε unsímé ne kεtahai rikénε

44Lẽ mεmáá, Yeesu uu pεé cάái rε: Nkó yεε ne kεfa né n tεnε úu ne né ñmanε kεfa tεnε. Asei kεcáá, uyεε né n tumme kuu kɔ ne kεfa tεnε.

45Nkó yεε né n nyáni yε uyεε né n tumme nyánile.

46Né ne metéí lε. Ne kεtε kεcáá kale rε uyεε ne kεfa né n tεnε úu kapε kuñmaha-i n we.

47Úye un nnésímé n kɔ unsá n tintiki, ái néé ne u túhaanεnε. Ám kεtε kεcáá ka rε kέ ne pisoi túhaanε, amá ne ka rε kέ piriyu lɔ.

48Nkó yεε né n yε, úu kɔ nnésímé pakarelε yε utúhaanε málε. Nsímé mmε kam nní n símisi mεε ha ne kεyáá tɔrɔ kεtúñé u túhaanεnε.

49Ái kεnémúñé cirε kañ ne símisi. Amá, Sáa yεε né n tumme yεε uricuruu lẽ kam yé n símisi ne lẽ kεcáá kam yé n céesi né forii.

50Ne kɔ nyu rε lẽ kuu n forii yéñ nfáa tεnεciré hεlε. Lẽ nnya, ne yε lẽ kam n símisi símisi yare ke Unésáa uu né n forii.

Yohani 13

Yeesu yε upipirεtiki ana hεεrε

1Lin ne weesinε piké ne nkɔ melóó anyá li, Yeesu un nyu rε uituñε yε tulε rε uké kεtε nké kεcáá yisi uké Usáa-i pεlε, uu pεé upisoi pεé kεtε kεcáá n we un pi la, mεyánsei píla kpá ne kέtɔ-pɔ.

2Kai nnyóó n wa, u ne upipirεtiki pin tū pin iluke le. Kuníri póɔn Simɔɔ Isikariyɔɔti uñmáne Yutasi kεfa-i piwai masí rε uké u t̄i uké upilaarɔ pa.

3Yeesu ricuruu yε pεé nyulε rε Sáa Uléécaa kέmεe kuu léeri, ukεmεé kuu kɔ pεlε, un kɔ nyu rε Sáa Uléécaa yε mpá yo uanipε-i wale.

4Uu pεé kεlukε-i yisi uu ukutukanka cίcaá mahani uu kúpɔpɔú kpísi uu kεhalε-i té

5uu pεé limεmáá kucári maa kunyinε-i míni súúni, uu upipirεtiki ana pihεεrε loni, uu kɔ ne kúpɔpɔú kuu kεhalε-i rinté pitínnεntε loni.

6Uu Simɔɔ Piyεε tulu, uyε uu u maa rε: Póɔ Upíima, ái póɔ yε pεé mεnίñε né ána hεεrε!

⁷Yeesu uu pεε u pεε re: Áa lẽ kam nní n wai asei kómei kelenε. Amá pó kam aa kεpirε kom.

⁸Piyεε uu u maa re: Ái we kpáráa re pōké n̄ ána hεεre. Yeesu uu u pεε re: Nεnsá kɔ pó n hεεre, tó ne mp̄ ári yé fe tɔké linyine ripéne.

⁹Kei ke Simɔɔ Piyεε uu pεε u maa re: In lεε ni, ái ána ηmanε kaa yé né hεεre, Upíima, ne anípe ne ríyu kaa yé ne ripéne!

¹⁰Usoi nkó yεε piwóle m̄ masí úu ye kɔ n wéesi uké piwóle rikpá. [Insá ána kuu yé hεεre.] U uipiŋe nnéí wólεle uu funi. N̄ ne piwóle masile ani funi, amá ái pεε nόnnénéí.

¹¹Yeesu yε pεε uyεε piláarɔ anipε-i u n wainε pinyuwε máálεnle. Lẽ nnya kuú maa re: Amá ái pεε nόnnénéí kani wólε ani funi.

¹²Kuu upipiretiki ana piheere m̄ masí uu kɔ ukutukanka cícaá pitane pεε, uu kεlukε-i kεtónε pεle, uu pi pise re: Nɔ lẽ kam nní n̄ n wa asei konle nní?

¹³Nɔ n̄ sélei re Ucélaa ne Upíima. Nɔ alari málε. Ne mesei lẽ le.

¹⁴Néε nní Nόunépíima ne Nόunécelaa. Néen ána n̄ n hεεre, li pise re nόké ye kɔ nόmεnέcɔpecire ána hεerentεnε.

¹⁵Ne lẽ n̄ nyísele nόké ye kɔ ne n wapaanε yare kam n̄ n wa mεcɔ nnya.

¹⁶Asei kεcáá, kε n̄ símisi re ukeikó úu ye ukeisaa n fe. Utume úka úu ye uyεε u n tū n fe.

¹⁷Nɔ nkpéni lẽ nnéí nyule. Nɔ kpére likecáá sóne, n̄ nkíŋniŋe yε.

¹⁸Ái nόnnénéí kam n̄ máne. Ne pε kam n wéε nyule. Amá li pise re lεleε Nlēécaasimé ritelé-i n wólalε liké wa. Lεleε re: Tó ne uyε tɔ ricáripi rise-i iluke n le ye ne n̄ pansε.

¹⁹Ne nkpéni nsímé mmú n̄ símisile nké kelenε kam. Nn píyei n ka, ani pεε ηmurei re n̄e m̄pá píyei uwee.

²⁰Asei kεcáá, kε n̄ símisi re uyεε unétume n̄ yɔsí ye n̄e yɔsile. Uyεε kɔ n̄ n̄ yɔsí ye uyεε n̄e n tumme yɔsile.

Yeesu yε símisi re Yutasi yé piláarɔ anipε-i u wa

(Matyee 26:20-25; Mariki 14:17-21; Luki 22:21-23)

²¹Kei ke Yeesu uu anóo nyε pimáa m̄ masí, uripɔɔ ari caai uu re: Asei kεcáá, kε n̄ símisi re nόkεnέcɔpε unyinε yé pinéláarɔ anipε-i n̄ wa.

²²Kei ke upipiretiki api pεε síyu-i pinyánεine lõ pin píseine re úye kuú ne máne?

²³Likumúŋε kpε-i, Yeesu pipiretiki kεcɔpε usε kuú pεε meyá n la un ukεcáá finu.

²⁴Simɔɔ Piyεε uu ukuwéé-m̄ paípɔ uu u pise re úye kuú ne máne.

²⁵Kei ke uyε uu pεε Yeesu kεcáá finεpɔ uu u pise re: Upíima, úye kaá ne máne?

²⁶Yeesu uu u pese re: Né kekpónópi iyéhe rita. Uyē kam ke mí panε, uyεs lo. Uu pεs kekpónópi iyéhe ta uu Simɔɔ Isikariyɔɔti uηmáne Yutasi ke pa.

²⁷Kε Yutasi uu kekpónópi kē lē n̄ yɔsí, Setani uu u loni. Yeesu uu pεs u maa re: A ha mεkεs lē kaa mewai m má wa.

²⁸Pẽ nnéí pεs kεlukε kε-i n̄ we kεcɔpε úka úu kō yo nnyā kuu lē u ma.

²⁹Yutasi yεs pεs pikuwóólɔɔ mūlē. Lē nnyā ke pimεyã api musí re Yeesu yε u pisele re uké ha lē kai anyā kέmεs pi m pise lɔ. Picɔ pɔɔ mūsu re nέe u u maa re uké linyine kpísi uké píwεkɔɔ pa.

³⁰Yutasi uu kekpónópi kpísi uu mεsε ne mεsε leepɔ. Likumúŋé kρε-i, lin kεsine wa.

Isé falε kεcáá nsímé

³¹Kε Yutasi uu piléepɔ mí masí, Yeesu uu re: Li nkpéni Usɔi Kεpipi ríyu waisε, ai kɔ kē nnyā Uléécaa pɔɔ kɔ ríyu waisε.

³²Lin uyē nnyā Uléécaa ríyu n waisε, Uléécaa ricuruu yé kɔ uyē ríyu waisε. Ái kɔ nájainε uké ne lē n wa.

³³Sinépipi, nkáripi kam kɔ nόkεnέmεs pitónε kpánε. Nό kam ani nέ wέési. Yare kam Pisuifi pimáa mí masí re: Áni yé fe nɔkε kei kam n sί ha, limεcɔ kam kɔ nkpéni nɔɔ maanε.

³⁴Isé falε kam nό pálē te: Ani n lakaanε. Nόkε kɔ n lakaanε yare ke nέe nό n la mεcɔ.

³⁵Nόn n lakaanε ke m̄pá úye uu yé yέ te nō pinépirεtiki le.

Yeesu yε símisi re Piyεs yέ u kεsí re úu u nyu

³⁶Simɔɔ Piyεs uu pεs u pise re: Yei kaa sί, Upíima? Yeesu uu u pεs re: Áa yέ nkápni fe pɔkε kei kam n sί ha, amá pɔ kam aa kεpire nέ tíkipɔ.

³⁷Kei ke Piyεs uu kɔ u pise re: Yo nnyā kám yέ fe kέ nkpéni pɔ ritiki, Upíima? Te in nkρɔ yε mu, nέ mpókpɔ kpu!

³⁸Yeesu uu u pεs re: In te nkρɔ yε mu, pɔ nnékpɔ kpu, nέe yo? Asei kεcáá, kέ pɔ símisi re icā ikε kεlenε n kooi, pɔ kεsí mεtaani re áa nέ nyu.

Yohani 14

Yeesu yεs ncée kapi yε ne Sáa Uléécaa-i n ha

¹Yeesu uu kɔ upipirεtiki pimáa kpá re: Nόrinépɔɔ ári kape n caailē. Ani Uléécaa ne kεfa tεnε ani kɔ nέ ne kεfa tεnε.

²Sitónε yε Unésáa kεyɔ-i kulúi welε. Ne sinlε kέ ha kεtónε nό nyόɔnsε. Insá pεs lē, ám yέ pεs nό símisi re ne sinlε kέ ha kεtónε nό nyόɔnsε.

³Nen n ha kétónē pinyóonse nō m masí, ne p̄eerile ké nō kpísi ké ne ripéne, nōké kō n̄ kei kam n̄ we n̄ nyaa.

⁴Nō kō kei kam n̄ sī n̄ceee nyule.

⁵Tomaa uu p̄ee u maa re: Upíima, ári nyu kei kaa n̄ sī, íye kari yé wa tōké ne lincee n̄ nyu?

⁶Yeesu uu u p̄ese re: Néé ncée, néé nsímései, néé nfáa. Úka úu we yee yé Sáa Uléécaa-i n̄ ha kái n̄ kuú ne ritiki.

⁷Nōn p̄ee n̄ nyu, nō p̄ee kō Unésáa n̄ nyu. Kaí ne n̄eni n̄ kpísi, nō u nyule ani kō u yenu.

⁸Filipu p̄o p̄ee re: Upíima, p̄o kpére Sáa ró nyíse, l̄ee ne ró piye.

⁹Yeesu uu u maa re: Filipu, hái ái n̄eni-me ke tó ne nnō arí we, áa kō p̄ee n̄ nyuu? Nkó yee n̄ yé yee Unésáa yenle. Íye kai wa kaa p̄ee ne maa re ké Sáa nō nyíse?

¹⁰Áa ne k̄fa tene re tó ne Unésáa yee p̄enelenle, n̄en ukemee we uyé un kō k̄enémee we n̄é yo? Nsímé mmú kam nní kō n̄ símisi n̄n k̄enémee léeri. Amá Sáa yee k̄enémee n̄ we yee umewai wai.

¹¹Ani ne k̄fa tene re ne Unésáa k̄emee wele, Unésáa p̄o kō k̄enémee we. Mpá n̄onsá ne l̄e k̄fa n̄ tene, ani ne l̄e kam n̄ wai nyaa k̄fa n̄ tene.

¹²Asei k̄ecáá, ké nō símisi re nkó yee ne k̄fa n̄ tene p̄ó n̄ kō menéwai m̄eo wa. Ticuruu u yé menékó metóyé-tóyé wa re Unésáa k̄emee kam t̄osu nyaa.

¹³L̄e nnéí kani yé ne rinényíri m̄ pise, ne li wainé Sáa uké ne Kepipi nyaa ríyu yé.

¹⁴Nōn yee yo mpuri ne rinényíri m̄ pise, n̄é nō li pa.

Tinóo m̄eyekie re Uléécaa yé Nfáasone pame

¹⁵Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Nōn n̄é n̄ la, nō yee inésé ritiki.

¹⁶Néé n̄é p̄ee Sáa we re uké Ucome nō pa uké mesére nōk̄enémee n̄ we.

¹⁷Uyee nní nsímései Nfaasone. Ketē nké pisoi ápi yé fe piké n̄ yosí. Ápi n̄ nyáni, ápi kō n̄ nyu. Amá n̄ n̄ ne n̄ nyule re n̄ nōk̄enékúrí we. Nō ne mm̄e n̄é ripéne n̄ n̄ nōk̄enémee n̄ we nyaa.

¹⁸Ám nōmenécíre yáne yare sikúmampipi. Ne nōk̄enémee p̄eerile.

¹⁹Li tise nkáripi, ketē nké pisoi ápi yé p̄ee piyéne n̄é rikpá. Amá n̄ n̄ n̄ yé te n̄ n̄ nfáa málé nyaa. N̄ n̄ kō sóntile nōk̄e nfáa m̄ má nyaa.

²⁰Likeyaa kē kani yé cére re tó ne Unésáa yee p̄enelenle, n̄en ukemee we, nōn k̄enémee we, n̄éen kō nōk̄enémee we.

²¹Nkó yee inésé m̄ múilé un i tikilé yee n̄ la. Unésáa yé kō uyee n̄ n̄ la n̄ la. Néé kō u n̄ la am kō menécíre u nyíse.

22Yuuti, ái Yutasi Isikariyɔɔti, uu u maa re: Upíima, íye kaa yé mepócíre ró nyíse áa yé pεε kεtε nké pisoi mepócíre nyíse?

23Yeesu uu u pεε re: Úye un né n la, u yé nnésímé rimúlú. Unésáa yé u n la. Tó nε Unésáa ari ukékúrí sí, arí ha ukemee n we.

24Nkó yεε úu né n la úu yε nnésímé rimúlú. Nsímé mmú kam nní nō n símisi nín kɔ pεε kεnémee léeri, amá Sáa yεε né n tumme kέmee le.

25Kumújé nkú-i ke tó nε nn̄ arí nkpéni nní n we kέmee kam lε nō símisi.

26Nóunécome yεε nní Nfáasɔne ke Sáa Uléécaa uú nε rinényíri m pámene. Mmε mεe m̄pá yo nō céésine nn kɔ lε nnéí kam nō n símisi nō líse.

27Nε nkpéni nkíjnihε nε nō riyá. Nnékíjnihε kam nō n he. Ái sisoipipi mεhεe mεcɔ kam nō he. Nórinép̄o ári kapε caai, iwame íi kapε kɔ nō n we.

28Yare kam nō m̄ maa re: Né nō riyá amá ha kɔ nōkénémee pεεri. Nōn né n la, kam nní Unésáa kέmee n sí, li yé pεε nō n láárúle re nε ukemee sí nnya. Unésáa yε né felε.

29Nε nsímé mmú nnéí nō símisile nké kelenε kam tε nn píyei n ka, nɔké nε kεfa n tεnε nnya.

30Ám nkpéni nε meyápisímé nō kpáne. Kεtε nké uyɔɔpi yε wemelε. Úu nnaŋε nka kεnécáá má.

31Amá kεtε nké pisoi piké nε n céri re nε Sáa lalε nnya kam yε lε kuu yε né m̄ wa. Ani nté yisi tɔké ncée kpísi.

Yohani 15

Yeesu yεε fiinyi kuléé

1Yeesu uu pimáa pi kpá re: Né nε fiinyi kuléé riyíkí le, Unésáa yεε kuute.

2U yε m̄pá nlése n̄-ye mεe kεnécáá n tóraalε n̄ yε pεe mári rikéle uu kɔ iyeε m máru héru, ii pεe meyápimáre kpá.

3Icélaa nnyí kam nní nō m̄ pa yε pihéré nō masile ani pεe nkápáni cáká-cáká.

4Tɔké m pénelε nōn kεnémee we yare ke né n̄kénémee n̄ we mεcɔ. Nlésε nnsá nε kuléé n toraalε, n̄ yε fe nké mmεcire n we n̄ nε apipi maru. Limεcɔ ke n̄ áni yε fe nɔké linyinε yoriyε nɔnsá nε né m pénelε.

5Né nε kuléé riyíkí, nō ilése. Nkó yεε nε né m pénelε un nε we yare ke né n̄kénémee n̄ we mεcɔ yε yε linyinε yoriyε. Insá n̄, áni yε fe nɔké apipi toresi.

6Úye unsá nε né m pénelε uké nε n we, pi yε ketahai-mεmpɔ u fómpɔle yare nlése, uu kóósi api pεe ilése kóima iyε cárpinε api nna sé íi toresi.

7Nōn nε né m pénelε nōn nε kεnémee n we, nnésímé nn kɔ nōkénémee n we, ani yε lε kani n̄ la pise, pi yε nō li pa.

⁸Non apipi meyā n toresi, no lē nyiseli re no pinépirétki le. Unésáa uu pée ríyu yenu.

⁹Ne nó lale yare ke Sáa uu né n la mécō. Ani nla mmē kémee n we.

¹⁰Non inésé m múlē, nnéla kémee kani lē we yare kam Unésáa isé rimmulú am pée unla kémee n we mécō.

¹¹Ne lē nō símisile nké ne menéco mpóonare m má, nónnépóonare nké kō n we ne nketo-po nnya.

¹²Isé iyē kam nō m pálē yee re: Ani n lakaané yare kam nō n la mécō.

¹³Leléee n fe ke usoi uu ye ne n nyisé re u nla píima mále yee re: Usoi uké unfaa cire kpísi uké upisané riyu kecáá he.

¹⁴Non ye lē kam nō m pise n wa, no pinésáne le.

¹⁵Ám nkpení piséi nō kpáne re pikéikó. Ukeikó úu ye n nyu lē ke ukesisaa uu n wai. Lē nnéí ke Unésáa uu né n nyisé kam nō céesi. Lē nnya kam nō sée re pinésáne.

¹⁶Ái nōo né wéé, néé nō wéé am nō tum te ani n ñme ani ha pikéi wa liké yóriye ímpá píyei-po. Lē kémee, Unésáa yé pée lē nnéí kani yé ne rinényíri u m pise nō pa.

¹⁷Lē nnya, lē kam nō m pise yee re ani n lakaané.

Ketē nké pikó ye Yeesu ne upipirétki ipuri yulu

¹⁸Yeesu uu kō pimáa pi kpá re: Ketē nké pikó pin nóninépuri n yulu, ani ceri re inépuri kapi mèfoi yé kelené.

¹⁹Non pée ketē nké pikó, pi yé pée nóninépuri n la re no pipikó nnya. Amá káni nní ketē nké pikó, am kō nō wéé, nō ne pē áni pée líka pénélē nnya, ápi pée nóninépuri la.

²⁰Ani rinóo tē kam nō m ma léise re: "Ukeikó úu ye ukesisaa n fe. Pin né n wéékuselē, ani n nyu re pi kō nō wéékusene, pin ye nnésímé rimmulú, pi yé kō nō nkó rimulú."

²¹Amá nē nnya kapi lē nnéí nō wainé, kápi nní uyee né n tumme n nyu nnya.

²²Nensá pée n ka, nensá pée kō pi n símisi, ápi yé pée akópe m má. Ápi nkpení nká má piké ne piakópe yarii.

²³Nkó yee inépuri n yulu ye kō Unésáa ipuri yulu.

²⁴Nensá pée pikécope mewai n wapisi ke úka mpuri úu n wailē, ápi yé pée akópe m má. Amá pi nkpení me yenlé api kō pée tó ne Unésáa ipuri yulu.

²⁵Leléee piisé kémee n wólaalē liké ne n wa nnya kai lē wai. Leléee re: Méwoo kapi inépuri yulu.

²⁶Ucome yee n sónti yee nní nsímései Nfaasone kam ne Sáa rinyiri nökénémees n tumtine. Sáa kémee kuu léeri uké kénécáá aseéra lese.

²⁷Nó né kénécáá aseéra lese re tó ne nnó tó häi kékoraane-me we nnya.

Yohani 16

¹Ne lë nò símisile re áni kapé ne Uléécaa ncee kémee n loó nnya.

²Pi yé kam api ayómeyáhaalee kémee nò lákase. Ticuruu li kumúñé kunyine-i sónti ke usoi uu yé un nò n kpu, uú m músu re Uléécaa kuu lë inyóonse wai.

³Kápi píkai Unésáa née née n nyu nnya kapi lë wainé.

⁴Ne lë nò símisile re lin n ka lin lë n wai, nöké ne n léise re ne nò símisi nnya. Tó ne nnó tó pée we nnya kám häi kékoraane-me nò símisi.

Nfaasone pikéi

⁵Yeesu uu kò pimáa pi kpá re: Uyee né n tumme kémee kam nkpéni nní tósu, nò úka úu kò né pisene re: Méye kaa sí?

⁶Kam lë nò n símisi nnya ke nòanépóo aa lë meyá caai.

⁷Mpá ne lë, né nsímései nò símisi: Nen n tómpo, li yé nò rilaa ai tósu. Li we re nensá n tómpo, ucome úu pée nökénémees sónti. Amá nen n tómpo, né nò u tumme.

⁸Un píyei n ka, u yé kétē nké pisoi akópe pi nyíse. U yé kò lë kapi ye n sée re asei ne lë ke Uléécaa uu yé ne usoi n túhaane pi símisi.

⁹Piakópe ye nnyé re ápi ne këfa né tænelë.

¹⁰Asei nyee re Unésáa-i kam sí, áni kò piyéne né kpáne.

¹¹U yé lë ke Uléécaa uu ye ne usoi n túhaane pi símisi. Lelëe re u ne kétē nké uyçöpi pitúhaane masile.

¹²Ne nsímé meyá mále kë nò símisi. Amá nkemee pikomé yé nkpéni ne nò pølesi.

¹³Nsímései Nfaasone mmë nn píyei n ka, n yé tíyesé ani nsímései nnéí kóm. Ái nnnañe cire knn ne símisine, amá lë nnéí knn n kó knn nò símisine, nn kò lelëe masí këpire n wainé nò símisi.

¹⁴N sóntile nké ríyu né waisé. Li we re mmë kam n símisi knn sónti nké nò ritéjse.

¹⁵Lë nnéí ke Unésáa uu m má ye linékó le. Lë nnya kam maa re mmë kam n símisi ke nsímései Nfaasone mmë nn sónti nké nò ritéjse.

Mpóccaaí yé kam nn panse mpóonaré

¹⁶Yeesu uu kò pimáa pi kpá re: Li tisë nkáripi, áni yé kò piyéne né rikpá, ai kò nkáripi kpásé, ani kò piyéne né kpá.

¹⁷Kei ke upipiretiki kēcōpe pinyinē api pēe pipísine lō te: Nsímé mmú kuu nní n̄ símisi asei re íye? U re: Li tise nkáripi, áni yé kō piyénē n̄ rikpá, ai kō nkáripi kpásé, ani kō pēe piyénē n̄ kpá. Li we re Unésáa-i kam sī.

¹⁸Lē kuu nní m̄ maa re “li tise nkáripi” asei re íye? Ári nyu lē kuu n̄ símisi.

¹⁹Yeesu un nyu re pi lalé piké nsímé u pisé, uu pēe pi maa re: Nō nóménécōpeciré písine re ne maa re “li tise nkáripi, áni yé kō piyénē n̄ rikpá, ai kō nkáripi kpásé, ani kō pēe piyénē n̄ kpá, née yo?”

²⁰Asei kēcáá, kē nō símisi re nō kam ani ye téni n̄anépóo aa kō caai, amá kētē nké pikó pin nkíjnihé kēmee we. Nō kam ani mpóoccaai kēmee n we, amá n̄onnépóoccaai yé kam nn̄ pansé mpóonare.

²¹Unósi yèè un kēmare-i n we, uripoo yèè n caailenle re ituñe ye tu re uké iwé píma li nnya. Amá un pimáre m masí, uu uiwé palei. Li ye u n láárúle re u kewá mari nnya.

²²Limēcō ke nō apoo aa kō nkpéni caailē. Amá ne sónti kē kō piyénē nō rikpá, n̄anékij aké pēe níjesi, úka úu yé kō fe uké mpóonare mmē nō lese.

²³Áni likeyaa kē nka pipisé kō n̄ kpánē. Asei kēcáá, kē nō símisi re Sáa yé lē nnéí kani yé rinényíri ne u n we nō pa.

²⁴Hái ne neni-me áni kahane rinényíri ne linyinē n we. Lē nnya, ani ye we uké nō he n̄onnépóonare nké n we ne nkētɔ-pɔ.

Yeesu ye kētē kēcáá n̄nañe nnéí feriyé

²⁵Yeesu uu kō upipiretiki pimáa kpá re: Sinyárū kam ne nsímé nnéí nō símisi. Kumúnjé kunyinē yé kam ám yé pēe lē nō n̄ símisi, amá am ye pēe Sáa kēcáá nsímé nō símisi kpáii.

²⁶Nō ha likeyaa kē tinényíri ne linyinē Sáa we. Ám maa re n̄ nō nnya u risuúlusé.

²⁷Kani n̄ la nnya, Sáa ricuruu ye kō nō lalé, ani kō ne kēfa tene re Uléécaa kēmee kam léeri nnya.

²⁸Sáa kēmee kam léeri kam ne kētē kēcáá ka. Ne nkpéni lē kētē nté yisile kē Sáa kēmee pēle.

²⁹Kei ke upipiretiki api pēe u maa re: Pɔ nkpéni ró símisile lin kpáilē, áa nkpéni ne sinyárū tó símisi.

³⁰Tɔ nkpéni cérile re pɔ m̄pá yo nyule, ái nkpáni we piké nnyinē pó pisé. Lē nnya karí ne kēfa tene re Uléécaa kēmee kaa léeri.

³¹Yeesu uu pi pēse re: Nō nkpéni ne kēfa tenele, née yo?

³²Kumúnjé kunyinē yé kam, ticuruu ku pikámē masile, kani yé mēkó mēkó rinkpíi ani mēnéciré yá. Amá ám mēnéciré we, Sáa ye kēnékúrí welé.

³³Ne lẽ nnéí nō símisile re ani ne tó ne nn̄ kupénečo kémee nkíŋniŋe-i n we nnya. Nō sóntile nōké kētē nké kēcáá íwe píma ne m pansente, amá ani n kahari, ne kētē kēcáá nnaŋe nnéí piferiyə masile.

Yohani 17

Yeesu ye upipiretiki kēcáá keyóme yáasi

¹Kε Yeesu uu lẽ pisímé m̄ masí, uu pεe kεlēécaa-m̄ weríí uu re: Ituŋe ye tule, Sáa. A Kεpópi ríyu waisε, kē kēkē kō p̄ tíyu waisε.

²Po sisoipipi nnéí kēcáá nnaŋe ke hεle re kēkē p̄ nnéí kaa kεanipe-i n wa nfáa tenečiré he.

³Nfáa tenečiré mεe piké p̄ céri re mεpóciře p̄o Uléécaa sei, piké kō Yeesu Kirisi kaa n tumme ceri.

⁴Ne kētē kēcáá ríyu p̄o waiselε am kō pikei kaa né n̄ forii wai.

⁵Lẽ nnya Sáa, a nk̄p̄eni kεp̄óyu-i ríyu t̄e kam pεe kεp̄ómeε m má aa kelenε kētē nké wai né waisε.

⁶Ne týesele pisoī p̄ kaa kētē kēcáá n lésε aa anénípe-i wai api p̄o cérū. P̄o pεe pi te, aa pi kp̄ísi aa anénípe-i wai pi n̄ mp̄osímé mūíl̄e.

⁷Pi nk̄p̄eni cérile re kεp̄ómeε ke lẽ nnéí kaa né m̄ pa ai léeri.

⁸Nsímé mm̄ kaa né m̄ pa kam pi símisi api ŋmurei api kō mεyíkíyiki cérū re kεp̄ómeé kam léeri, api kō ne kεfa tene re p̄o né tumme.

⁹P̄ kēcáá kam p̄o yáasi. Ái kētē nké pikó kēcáá kam yáasi, amá p̄ kaa anénípe-i n wa kēcáá kam p̄o yáasi re p̄o p̄ te nnya.

¹⁰P̄o lẽ nnéí kam m má te. Néε kō lẽ nnéí ke p̄o m má te. Lelεe kō nyísel̄ te po pikemee ríyu né waiselε.

¹¹Ám kō nk̄p̄eni kētē kēcáá we, amá p̄ ne kō ne kεkečáá wele. Kεp̄ómeé ke néε t̄su. Sáa Uléécaa, Uléécaa yεe úu akópe m má, a pi rimúlú piké rinóo rise m má yare ke tó ne mp̄o ari m má mεc̄o.

¹²Kε tó ne p̄ arí pεe n̄ we, tipónyíri kam pεe ne p̄ kaa né rimmúise kēcáá paíl̄e. Ne pεe pikečáá ripaile n̄s̄one, piuka úu po, insá uȳe kai n waime re uké po yare kai Nléécaasimé ritelé kémee n w̄laal̄e mεc̄ire.

¹³Ncée-i kam nní lẽ we n̄en kεp̄ómeε t̄su. Kumúŋe nkú-i kam nní kētē kēcáá n we kelenε nnya kam lẽ pi símisi re mp̄oñare kam m má nké pi wa ne nk̄et̄-po.

¹⁴N̄ ne mp̄osímé pi céesile kētē nté pikó api piipuri yulu re ápi kētē nté pikó, yare ke n̄ ám kō kētē nté ukó nnya.

¹⁵Ám p̄ welu re a kētē nké kēcáá pi yukuse, amá ne p̄ welu re a pikečáá ripaí ukpááree Setani úu kapε pi rica.

16Ápi kətē nté pikó, yare ke n̄ ám kɔ kətē nté ukó məcɔ.

17A nsímései kpísi aá ne pi pansesé pipókó ne kétɔ-pɔ. Mpósímé məe asei.

18Yare kaa kətē nté pisoi kémee né n tū məcɔ ke n̄é kɔ kətē nté pisoi kémee pi tū.

19Ne p̄e nnya menécíre kpísile am p̄o pa re nsímései nké tíyesé p̄e p̄óké kɔ pimecire kpísi piké pansesé pipókó.

20Ái kɔ p̄e ñmane nnya kam p̄o welu, amá p̄e kapi n sónti piké nsímé rin-yóó piké ne k̄fa né tene nnya kam p̄o welu.

21Ne p̄o welu re a tíyesé piké rinóó rise wa. Yare ke p̄ó Sáa, aa kənémee n̄ we n̄éen kɔ k̄pómee we, p̄e piké kɔ m pénelē pin ne kerómee we kətē nté pikó piké ne n céri re p̄ó né tumme nnya.

22Meyóɔpi m̄e kaa né n̄ h̄e kam pi h̄e piké ne rinóó rise m má yare ke tó ne mp̄ó ari m má məcɔ.

23Ne ne pi pénelēnle n̄en ne pikemee we, p̄óon kɔ ne n̄é pénelē p̄on ne kənémee we. L̄e kémee kapi yé fe api rinóó rise m má ne kétɔ-pɔ, kətē nté pisoi api kɔ ne ceru re p̄ó né tumme, p̄on kɔ pi la yare kaa né n̄ la məcɔ.

24Sáa, ne la re p̄e kaa né rimmúísé piké ha kei kam n̄ wené n we, piké ne meyóɔpi m̄e kaa né n̄ h̄e n yé nnya. P̄ó né me h̄e re p̄o né lalé aa kelené kətē wai nnya.

25Sáa asei ute, kətē nké pikó ápi p̄o nyu. Amá n̄é ne p̄o nyule, mpí p̄ó kɔ ceru re p̄ó né tumme.

26Ne tíyeselé api ripónyíri ceru, n̄en kɔ we n̄en wai re piké picére ti rikpá, n̄la mm̄e kaa né n̄ la nké ne pikemee n we k̄e kɔ ne pi m pénelē n̄en ne pikemee we nnya.

Yohani 18

Yeesu metiné

(Matiyee 26:47-56; Mariki 14:43-50; Luki 22:47-53)

1Kε Yeesu uu l̄e pisímé m̄ masí, u ne upipiretiki api yisi api Seturɔɔ kəfajaa mətéj̄-m̄e s̄i apí ha keléécaré kənyine k̄e kei n̄ we kémee lompo.

2Yutasi yee Yeesu n yáá ye kei nyule. Yeesu ne upipiretiki yéè p̄ee kei mesére cápinelé.

3Kei ke Yutasi uu yisi uu pisóóca kpísi uu kɔ Uléécaa keyɔ piméré ke p̄ee yee Uléécaa inyóɔnsé n wa piwééssé ne Pifarisi api n tumpɔ ne péné, pin iyúipuké ne sífiráa ne itɔpilū muleilé.

4Yeesu yee p̄ee lelēe u n wainé pinyuwé máálēnle, uu p̄eé ne nyɔsárpɔ uu pi pise re: Úye kani wéési?

5Api u pese re: Nasareti ukó Yeesu. Uu pese pi pese re: Néé lo! Yutasi yee u n yáá yee pese kei welé lin ne lë wai.

6Kumúnjé kpε-i kε Yeesu uú pese pi m̄ maa re: Néé lo, pi ipírē pírē ne sónele apí ha ne lólu.

7Yeesu uu kɔ pipisε pi kpá re: Úye kani wéési? Api re: Nasareti ukó Yeesu.

8Yeesu uu pese pi pese re: Nt̄e ne nō maa re néé lo. In te néé kani m̄esei wéési, ani picɔ riyá piké tómpɔ.

9Lë kuú pese m̄ekεe m̄ ma liké ne n wa nnya kuu lë ma. U pese maa re: P̄ kaa né rimmúísε, úka úu ne né p̄o.

10Simɔɔ Piyeε yε pese ritéhé caacaa múílenle. Uu ri mahani uu Uléécaa usina ukεikó usε kutu luke-luke señ. Pi yε ukεikó uyε sée re Malikuusi.

11Kei kε Yeesu uu pese Piyeε maa re: A ripótéhé kukai kémee peseƿ̄o. Íwε iyε kε Unésáa uu wa re kε li. Ám kapε pese i li, néé íye?

Pi Yeesu ne Ana kémee ha

12Pisóóca p̄ ne piukpeenwai ne Pisuifi pimérē api pese Yeesu tini api paasi

13apí ne Ana kεyɔ u s̄i kelenε. Ana yε pese Kayifu yε kumúnjé kpε-i isína n t̄u uljhó lε.

14Kayifu yε pese Pisuifi piwéésε m̄esoh̄ rikpá re: Li kutɔsi we re usoi usε ukε kuyu nnéí nkɔɔ kpu.

Piyeε yε kesi re úu Yeesu upiretiki

(Matiyee 26:69-70; Mariki 14:66-68; Luki 22:55-57)

15Pi pese lë ne Yeesu t̄sule, Simɔɔ Piyeε ne uupiretikicɔ unyinε pin Yeesu tikilë. Usína yε pese upiretiki ucɔ uyε nyule. Lë nnya kuu fe u ne Yeesu api kucɔ usína kεyɔ-i lompo.

16Amá kεtahai kε Piyeε p̄o nyere uú ne ripoo kɔ. Kei kε uupiretikicɔ uyε kε usína uu nní n̄ nyu uu pese léemε uú ne unósikeikó uyε ripoo-i m̄ m̄é símisi uu pese Piyeε tampɔ.

17Unósi uyε uu pese Piyeε pise re: Nt̄e p̄o ne kɔ utisi uyε upiretiki lε? Piyeε uu re: Aaí, ám utisi uyε upiretiki.

18Nnyiyε yε pese likumúnjé kpε-i welé. Pikeikó ne pimérē api pese nkalena wai api kεkálε wai pin pese wéni. Piyeε p̄o kɔ pikemee hapɔ uú n t̄u un nna wéni.

Usína yε Yeesu nsímé píseisε

(Matiyee 26:59-66; Mariki 14:55-64; Luki 22:66-71)

19Usína uu Yeesu upipiretiki ne uicélaa kεcáá píseisε.

20Yeesu uu u pεse re: Mpá úye keyu-i kam símisi am kō mēsēre Pisuifi ayomeyáhaalee-i ne Uléécaa keyo-i ke Pisuifi nnéí api ye n cápiné céesi. Ám kētumé ñka meyaa ma.

21Yo nnya kaa pεe né píseise? Pεpεe n kō nēn símisi kaa yé pise re yo kēcáá kam pi símisi. Pē ne nyule ñscone lē ke née m̄ ma.

22Kε piméré pē use uu lē n kō, uu Yeesu kεpεe tōlu uu u pise re: Lē kaa yé pεe usína rinóo pεsεe?

23Yeesu uu pεe u maa re: In te ám ñscone símisi, a né símisi kei kam m púnne. Amá in te ne ñscone símisile, yo nnya kaa pεe né pi?

24Ana uu pεe u kpísi un lē pahaalē uú ne usína Kayifu u papo.

Piyee yε kō pikéñe rikpá re úu Yeesu nyu

(Matiyee 26:71-75; Mariki 14:69-71; Luki 22:58-62)

25Simɔɔ Piyee yε pεe likumúñé kpε-i wele un nna wéni. Api u pise re: Ñté p̄ ne kō utisi uyē upiretiki le? Uu késu uu re: Aaí, ám utisi uyē upiretiki.

26Usína ukεikó use yε pεe utisi uyē ke Piyee uu kutu riñsem̄ umarecɔ le. Uu pεe Piyee pise re: Ái nō ne uyē kam aléé kεcare-pɔ yé?

27Piyee uu kō Yeesu pikéñe kpá. Mεse ne mεse, icā ii kooi.

Pi Pilati kémee ne Yeesu túhaane

(Matiyee 27:1-2, 11-14; Mariki 15:1-5; Luki 23:1-5)

28Api mmare mare Kayifu keyo-i Yeesu kpísi apí ne riyócipoo s̄i. Amá Pisuifi piwééssé ápi pεe lompo re ái kapε mékpεrεinkpε pi waisε, ápi yé pεe fe piké nkpo melóó anyá li nnya.

29Lē nnya ke Pilati uu léepɔ uu pi lεepɔ, uu pi pise re: Ñ-ye kani ne usoi nkó túhaane?

30Api u pεse re: Usói nkó unsá pεe mewai kópe n wai, ári yé pεe apónípε-i u wa.

31Kei ke Pilati uu pεe pi maa re: In lē, ani u kpísi aní ne nórinéécúruu u túhaane yarε kai nóninésé kémee m pise. Pisuifi api u pεse re: Ári ncée má tōké unyine kpu.

32Tinóo tē ke Yeesu uú pεe m̄ ma uú ne nkpo mmē kuu n kpine kēcáá símisi kai lē titiki.

33Pilati uu riyócipoo-i lompo uu Yeesu pise re: Póo Pisuifi Uyɔɔpii?

34Yeesu uu re: Póo ripóscúruu lē pise née unyine yεe nnésímé pō símisi?

35Pilati uu re: Pō nyu re né ne Usuifi le? Mpópuri pikó ne pεpεe yε Uléécaa inyóonse n wa piwééssé pεe anénípε-i pō wa. Yo kaa mpíí wa?

³⁶Yeesu uu re: Kεnεyόɔpitē áke kεtē nté kekó. Nεn pεs kεtē nté iyɔɔpi n le, pιnεkεikó yέ pεs kεnεcάá atɔpi wa re ápi kapε Pisuifi anipε-i nε wa nnya. Amá inεyόɔpi ii nkpáni kεtē nté ikó.

³⁷Kei kε Pilati uu pεs u pise re: Lε nnya, pɔ uyόɔpi lεs? Yeesu uu re: Lε kaa nní ma. Ne uyόɔpi lε. Pi nε márile am kεtē kεcάá weri re kε nsímεsei kεcάá símisi. Nkó yεs nsímεsei m má yεs kutu nε ricɔlε.

³⁸Pilati uu u pise re: Yo kapi yε sée re nsímεsei? Kei Pilati uu lε Yeesu pipisε m masí, uu yisi uu piléepɔ kpá uu Pisuifi lεsεpɔ, uu pi maa re: Nέ ám yε yo kuu caai nnya kapi yέ ne u n kpu.

³⁹Amá li nόkenέmεe inyékii lε re kε yε mρá nkρɔ melόó anyά áye kέmεe ukpaniikó usε unyinε akpanii tɔ. Nɔ la re kε Pisuifi Uyɔɔpi akpanii nό tɔ?

⁴⁰Api pεs picáái kpá re: Aaí, ái uyε, a Parapasi akpanii ró tɔ. Parapasi yε pεs kɔ usoi kpááree lε.

Yohani 19

¹Kei kε Pilati uu pεs ncée hε re piké Yeesu tī piké iséí u súúkεs.

²Pisóóca api inípε ne riyόɔpikɔŋ yόóni api u kipisε, api kɔ kukpέlenku wεé nyaii kpísi api u taní.

³Api pεs ukεkúrí nyɔsópɔ api yε pεs re: Tɔ pό yάasi, Pisuifi uyɔɔpi! Apí ne sipesε u tɔlu.

⁴Pilati uu kɔ piléepɔ kpá, uu pisoi pεs n cápinelε maa re: Uyεs nkó kam nε kεtahai nό léemε nόkέ céri re ám yε yo kuu caai nnya kapi yέ ne u n kpu.

⁵Yeesu uu pεs léepɔ un tiyόɔpikɔŋ kapí ne inípε n yόō kipilε un kɔ kukpέlenku wεé nyaii tanaalε. Pilati uu pεs pi maa re: Usoi uyεs nkó!

⁶Kei pεpεs yε Uléécaa inyόɔnsε n wa piwéésε ne pimérε api u n yε api cáái re: A kunapέékɔ́ kεcάá u karii! A kunapέékɔ́ kεcάá u karii! Kei kε Pilati uu pεs pi maa re: Ani nόrinέcúruu u kpísi aní ha karii. Nέ ám yε yo kuu caai nnya kapi yέ ne u n kpu.

⁷Pisuifi api u pεsε re: Tɔ isé inyinε málε yεs m pise re uké kpu re u umεcire waisε Uléécaa Kεpipi nnya.

⁸Kei Pilati uu anόo nyε n kő, iwamε ii meyά pilone u kpá.

⁹Uu riyόɔpipoo-i lompɔ uu Yeesu pise re: Pɔ yei ukó lε? Amá Yeesu úu rinόo u yɔsí.

¹⁰Pilati uu pεs u maa re: Áa la pɔkέ rinόo nε yɔsí, nέs yo? Áa nyu re nέ fe am týesε api pό yά nέs am týesε api kunapέékɔ́ kεcάá pό karii?

¹¹Yeesu uu pεs u pεsε re: Áa nόnaŋε nόka kεnεcάá má, insá mmε kε Uléécaa uu pό m pa re a kεnεcάá m má. Lε nnya ke uyεs apόnípε-i nέ n wa akόpε aa apόkó fe.

12Kaí ne kumúŋé kpε-i n kpísi, Pilati uu pεé n wéési uké Yeesu riyápo. Amá Pisuifi api sicááila loni re: Pɔn u rin-yápo, áa pεé Rɔm uyɔɔpi usane! Usoi nkó yεe umecire n nyáni re uyɔɔpi ye Rɔm uyɔɔpi ulaarɔ le.

13Kε Pilati uu anóo nyε n kō, uú ne Yeesu kεtahai leepɔ, uu pεé ha kei kapi yε n sée re aséhéweépi kεlō riyɔɔpitū kεcáá tone. Pi ye kεlō kε Mé-epiree kέmee sée re Kapata.

14Liké ne n weesi piké nkρɔ melóó anyā n li, ituŋε kεcíre kumúŋé kaí pεe lε we. Pilati uu Pisuifi maa re: Nόunéyɔɔpi ye nkó!

15Amá api pεe sicááila loni re: A kpu! A kpu! A kunapéékɔ́ kεcáá u karii! Pilati uu pi pise re: Ké nόunéyɔɔpi kunapéékɔ́ kεcáá karii? Pεpεsε ye Uléécaa inyɔɔnsε n wa piwéésε api u pεsε re: Rɔm uyɔɔpi memáá, ári uyɔɔpi úka ucɔ má.

16Uu pεe Yeesu kpísi uu pianipe-i wai re piké ha u karii.

Pi Yeesu kunapéékɔ́ kεcáá karii

(Matiyee 27:32-44; Mariki 15:21-32; Luki 23:26-43)

Api pεe Yeesu kpísi apí ne tómpɔ.

17Yeesu uu uricuruu kunapéékɔ́ kpε kεcáá kapi u n kariine cɔni uú ne kuyu-i léepɔ, uú ne kεlō kε kapi yε n sée re Kúyu Kojoo sī. Pi ye kei ne Mé-epiree sée re Kɔlikɔta.

18Kei kapi u ne pisoi pité pinyinε anapéékɔ́ kεcáá karii, ucɔ uilúkε isε, ucɔ icɔ, Yeesu kunapéékɔ́ aku pεe kεcɔpε n we.

19Pilati uu kɔ týyesε api kεkpénkpélépi kεcáá wólu api kunapéékɔ́ kεcáá karii. Pi kεkεcáá wói re: Nasareti ukó Yeesu, Pisuifi uyɔɔpi.

20Pisuifi meyā api iwóí iyε kεsni, kaí ne kei kuyu n kólε nny. Mé-epiree ne Mέlatεsε ne Mékireki kapí ne wɔi.

21Pisuifi pεpεsε ye Uléécaa inyɔɔnsε n wa piwéésε api Pilati maa re: Pi wɔi re Pisuifi Uyɔɔpi, amá a wɔi re u maa re: Ne Pisuifi Uyɔɔpi le.

22Pilati uu pi pεsε re: Lε kam n wóí kam wóí.

23Kε pisóóca api Yeesu kunapéékɔ́ kεcáá pikarii m̄ masí, api uilū kpísi api hóónε api afiri ana wai, m̄pá usóóca úye uu rifiri risε kpísi. Api kɔ ukukpelenku wεé nyaii kpεe áku nnyelaa m má kpísi. Mεsamε kapi ku yóð kεcáá ne mεtene-pɔ.

24Api pεe pimecɔpecire n tee re: Ári kape ku riceéri. Amá tókε paŋai arí ne yεnu uyεsε yé ku n kpísi. Li lε wale liké ne lelees Nléécaasimé ritelé kέmee n wólaalε kεcáá rintíki nny. Li wólaalε te: Pi inéłū hɔnε api paŋai apí ne uyεsε yé kunékpelenku wεé nyaii n kpísi yεnu. Lε ke pisóóca api n wa ye lε.

25Kunapéékɔ́ kpε kεcáá ke Yeesu uú pεe n kariilε kεkúrí ke úni ne úni uwā ne Kulopaasi unɔsi Maari ne Makitala kuyu ukó Maari apí pεe nyεnu.

26Yeesu uu úni yenu, uupiretiki uyē kuú pēe n̄ la pōon úni kækúrí nyenu. Yeesu uu úni maa re: Unósi, upóñmáne ye neni nkó.

27Uu k̄ uupiretiki uyē maa re: Upóni ye neni nkó. Kaí ne kei n kpísi, uyē uu pēe Yeesu uni kpísi uu ukéyɔ̄-i yekei.

Yeesu nk̄o

(Matiyee 27:45-56; Mariki 15:33-41; Luki 23:44-49)

28Kε Yeesu uu n yē te u l̄ nnéí kuu piwai n̄ ka piwai masile, uu re: Nniré ye né welε. Liké ne lelēe Nléécaasimé ritelé kémee n wólaalé kæcáá rintíki nnya kuu l̄ ma.

29Kulū kunyine ye pēe kei kækúrí ne pítā nyεre-nyεre meyipε yisunule. Pisóóca api kuyúi kp̄ kapi ye n sée re isccɔ̄pi kækápi kpísi, api sinéē sinyine pítā nyεre-nyεre p̄ fe api kækæcáá tuhu apí ne Yeesu nnɔ̄ kuwéé-m̄ s̄i.

30Yeesu uu pítā nyεre-nyεre p̄ seccomú uu pēe re: Mpá yo ye piwai masile. Kuu l̄ m̄ ma, uu pēe kpará, nfáa nn tene.

Usóóca usε ye Yeesu ilúké ne kupáj luri

31Likeweesi kεe kewénteyaa ketúŋé. Kewénteyaa k̄ ne k̄ pēe kεyáa píima le. Sisoikópe ási kapε ne kewénteyaa k̄ ketúŋé kunapéékwo kæcáá n kólɔilé nnya, api Pilati pise re uké tíyεsε piké apái si selesi api pēe si súisente.

32Pisóóca api pēe hapɔ̄ api pisoi pité p̄ ne Yeesu kapi kεsé u karii ufoí apái selu, api k̄ ulíru akó selu.

33Api Yeesu-i tuipɔ̄. Kapi n yē te u pikpɔ̄ masile nnya, ápi pēe apái u sei.

34Amá pisóóca p̄ usε uu ilúké-i kupáj u tuhu uu luru, mesε ne mesε, ményε ne míni amε léeri.

35Uyεsε mewai m̄ n yē ye maa re asei ye nyε. L̄ kuu m̄ ma ye k̄ asei le. Uyεsε nyule re asei kuu símisi. U símisile re nóóké k̄ ne kεfa tene.

36Li l̄ wale liké ne lelēe Nléécaasimé ritelé kémee n wólaalé tintíki nnya. Lelese re:

Ápi ukukhɔ̄ kúka selunε.

37Li k̄ rikelō kεcɔ̄-i wólaalé te: Pi yē kam api ye uyē kapi ilúké n luri kuwéé-m̄ n nyánsei.

Yeesu mεkulaa

(Matiyee 27:57-61; Mariki 15:42-47; Luki 23:50-56)

38L̄ mεmáá, Arimatee kuyu ukó kapi ye n sée re Yosefi uu Pilati ncée welu re uké Yeesu kpísi uké ha kulesi. Pilati uu ñmurei. Pisuifi iwame ye pēe Yosefi uyē welε, úu pēe l̄ nnya nyíselē te u Yeesu upiretiki le. Uyεsε ha uu Yeesu kpísi uú ne tómpɔ̄.

39Nikotem yee kesine kenyine Yeesu kémee n̄ ha, pōo kō tulaaliye pē kapi ye n sée re miiri ne a loweesi mécóhōne sikiloo aféetaani kumúnjé ne hapō.

40Piketé api Yeesu kpísi api sisáñáápampi pílesi, api tulaaliye pē u fom yare kapi ye pēe Pisuifi inyekii kémee usoi n kúlesi mécō.

41Kei kapi Yeesu kunapéékōo kecáá n karii kékúrī ke kéléécare kenyine aké pēe we. Nhórē falē nnyine kémee kápi úka n wailē ye pēe kéléécare ke-i welē.

42Likeweesi kee Pisuifi kewénteyaa. Nhórē nn kō ne kei kōlē. Api lē nnya kei Yeesu waipō.

Yohani 20

Nhórē ye meymane we

(Matiyee 28:1-8; Mariki 16:1-8; Luki 24:1-12)

1Kewénteyaa ukoso, Makitala kuyu ukó Maari uu kēmāresine yisi, lin hiihiilē uu nhórē-i sí, uu yenu re pi riparé kapi nhórē riñfi leselē.

2Uu itóó wai uú ne Simcō Piyeē ne uupiretikicō uyē ke Yeesu uú pēe mēyā n̄ la lesepō, uu pi maa re: Pi Upíima nhórē kémee léselē, ári nyu yei kapi u wa.

3Kei ke Piyeē ne uupiretikicō uyē api yisi api nhórē-i sí.

4Api piketé itóó wai, amá ucō uyē uu Piyeē faau uú ha nhórē-i mēfoí tulu.

5Uú fo uu lóólúpō, uu sisáñáápampi yenu sin kēteni-i laanu, amá úu pēe lompō.

6Simcō Piyeē yee u n tíkilē pōo kō tuipō. Uyē uu nhórē-i lompō uu sisáñáápampi sē kēteni-i yénu.

7Uu kō kusáñáá kpē kapí pēe Yeesu ríyu m paasi yenu kun pílaalē kun kumēcire kēlō iyaa yisunu, sisáñáápampi ási kei we.

8Kei ke uupiretiki ucō uyē pēe mēfoí nhórē-i n tuipō pōo kō lompō, uu yénu uu pēe ne kēfa tēne.

9Asei kēcáá, hái ne kumúnjé kpē-i, ápi pēe kahané lelēe Nléécaasimé ritelé kémee n wólaalē asei n kō te li pise re Yeesu uké pikpōkpō kémee yisi.

10Lē mēmáá, pipiretiki pē kētē api yisi apí kulu.

Yeesu ye umēcire Makitala kuyu ukó Maari nyíse

(Matiyee 28:9-10; Mariki 16:9-11)

11Maari pōo pēe ketahai-pō nhórē kékúrī tone uú n téni. Kuu lē n̄ we un téni, uú fo uu nhórē kémee lóólúpō.

12Uu piléécaatumē pité pinyine yenu pin ilū tomé tanaalē pin ne kei kapí pēe Yeesu n finsé tū, ucō ríyu-mē, ucō ána-mē.

13Api u pise re: Yo nnya kaa téni, unósi? Uu pi pēse re: Pi Unépíima kpísile apí ne tómpō, ám pēe nyu yei kapi u wa.

14Kuu lẽ m̄ ma, uu pεε kεpirε-m̄ weríí uu Yeesu yεnu un nyεnu, úu k̄ ceri rε uyεε lo.

15Kei ke Yeesu uu pεε u pise rε: Yo nnya kaa téni, unósi? Úye kaa wéési? Uu pεε músu rε uyεε kεléécare kεcáá m̄ paſl̄ lo. Lẽ nnya kuu u pεε rε: Urósáa, in tε p̄ō u kp̄ísi aá ne tómp̄o, a né símisi kei kaa u n wa k̄ ha u kp̄ísi.

16Kei ke Yeesu uu pεε u sée rε: Maari! Uu pεε ukuwéé-m̄ panson̄ uú ne Mé-epiree u pεε rε: Rapuni. Liasei rε Ucélaa.

17Yeesu uu u maa rε: Kapε né rica, ám kahane Unésáa kémee rintaá. Amá a ha pinémáreč̄o símisi rε Unésáa yεε k̄ nní Nónunésáa ne Unéléécaa un k̄ Nónunéléécaa kémee kaám taál̄.

18Kei ke Makitala kuyu ukó Maari uu pεé ha pipirétki símisi rε u Upíima yεnle. Uu pεε l̄ k̄ ke Upíima uu u n símisi pi símisi.

Yeesu yε umεc̄irε upipirétki nyíse

(Matiyee 28:16-20; Mariki 16:14-18; Luki 24:36-49)

19Kewénteyaa k̄ ukóso, Yeesu pipirétki pin nnyóó mm̄ k̄eȳo kenyinε-i cápinel̄. Pisuifi iwame yε pεε pi wele. Api l̄ nnya hánankeε api pεε kémee n we. Kei ke Yeesu uu pεε pikec̄ore leem̄e uu pi maa rε: Nónanékíj aké n niŋú!

20Kuu l̄ pi m̄ ma, uu pεε uanip̄e ne uilúk̄e pi nyíse. Upipirétki rikiŋ ari níŋesi rε pi Upíima yε nnya.

21Kei ke Yeesu uu k̄ pimáa pi rikpá rε: Nónanékíj aké n niŋú! Yare ke Unésáa uu né n tumme mεc̄o ke néε k̄ n̄z tum.

22Kuu l̄ pimáa m̄ masí, uu pikec̄áá fúup̄o uu rε: Ani Nfáasɔne yɔsí.

23N̄on yε píye akópe n sárei, Uléécaa yé k̄ piakópe pi sárei. N̄on yε re áni pinyinε akópe sáreine, Uléécaa páá k̄ piakópe pi sáreine.

Yeesu ne Tomaa kεcáá nk̄o

24Tomaa kapi yε n sée rε Úsika yε Yeesu pipirétki kεfi ne pité p̄e kεc̄ore usε le. Uyε úu pεε kumúŋé kρε-i ke Yeesu uu pikec̄ore n háp̄o we.

25Upipirétkic̄o api pεε u maa rε: T̄o Upíima yεnle. Uu pi pεε rε: Nensá ihímε apole uanip̄e-i n yε ke kεnípεpi tahamp̄o, k̄e k̄ kunénípε ne uilúk̄e rica, ám yε ñmurei.

26Siyáa sipaha mεmáá, pipirétki p̄e api k̄ k̄eȳo-i n cápinel̄ kesé ne Tomaa. Pin k̄ ne hánankeε, Yeesu uu k̄ pikec̄ore piléem̄e kp̄á uu nyεrε, uu pi maa rε: Nónanékíj aké n niŋú!

27Uu pεε Tomaa maa rε: A kεpónípεpi nté tahamp̄o aa anénípε paí, aa k̄ kupónípε ne inélúk̄e ca. A l̄ pitíré tíyε aá ne nkpéni kεfa tεnε.

28Kei ke Tomaa uu pεε u pεε rε: Unépíima ne Unéléécaa!

29Yeesu uu u maa re: Kaa né nnyá kaá ne këfa né tene. Përeë ápi né yé, pin kó pëé ne këfa né tenele pëe pínarékomé.

Lë nnyá kapi rítelé ntí n wói

30Yeesu ye kó upipirëtiki inipëe-i mewaisaŋa meyã ncopuri wapisile mëe áme rítelé ntí-i n wólaalé.

31Pi lëleë nní rikemës n we wóile re nöké ne n ñmurei re Yeesu ke Uléécaa uu n wéé nnyá. Uyeë kó Uléécaa Képípi. Nón ne këfa u n tene, nó urinyiri nnyá nfáa yé.

Yohani 21

Yeesu ye umecire upipirëtiki píseesi nyisé

1Lë memáá, Yeesu uu pëe ketumé Tiperiyaati kupiyé ritimé umecire upipirëtiki nyisé. Lë kuu umecire pi n nyisé ye nní:

2Simco Piyee ne Tomaa kapi ye n sée re Úsika ne Natanayeeeli yeë Kalilee këteni-i Kanaa-pó n we ne Sepetee piñmáne ne upipirëtiki pité picó ye pëe cápinelenle.

3Simco Piyee uu pi maa re: Ikpíntomé kam picópii tósu. Api u pëse re: Tó né kó pó ritiki ari kesé sí. Kei kapi yisi apí ha kúninçí loni api tómpo. Amá ápi kesine kë líka tí.

4Kai piweesi n kóraanë, Yeesu un kei kupiyé ritimé we, amá upipirëtiki ápi pëe cére re Yeesu lo.

5Kei kuu pëe pi pise re: Nø ikpíntomé yé ani còpii, sinéwá? Api re: Eehei!

6Uu pi maa re: Ani kúninçí kuluké-luké-mëmpo kunyej fó, nó linyine tí. Api mësei kunyej fom api ikpíntomé tini ai ku yipu pérm, ápi fe ricuruu piké míni-i ku pønné ke ikpíntomé ii kulúi n we nnyá.

7Kei ke upirëtiki uyé ke Yeesu uú pëe n la uu pëe Piyee maa re: Asé Upíima lo! Ke Simco Piyee uu lë n kó te Upíima lo, uu uilü kuú pëe m mahá un pëe mëjmané ikpíntomé còpii pitane pëse uú ne míni-i kpúupó.

8Pi pëe keté kóima ne ketaa wele yare apáha píle kumúnjé. Upipirëtikicó api léeri, api pëe kunyej ne ikpíntomé meyipé pasai api lésépo.

9Kapi kúninçí kémee n suí, api kupiyé ritimé nkalena lesepó, ikpíntomé ne akpónó an nkécáá láalé.

10Yeesu uu pi maa re: Ani ikpíntomé iyé kani n còpii kémee ne inyine kam.

11Simco Piyee uu kúninçí kémee lompó uú ha kunyej ne ikpíntomé maamaa meyipé súiseri, ií lelu píle ne kuwóó ne itaani. Amá mprá ne imesá më, kunyej áku riceéri.

12Yeesu uu pεε pi séi uu re: Ani kam ani li. Uupiretiki úka úu kɔ pεε kaha uké u pise re: Pó wóo? Pi pεε nyule re Upíima lo.

13Yeesu uú ne pi kɔ, uu kukpónó kpísi uu pi hɔ̄nε, uu kɔ ikpíntomé pi hɔ̄nε.

14Kε Yeesu uú ne pikpɔkpɔ kémee n yisi, metáánū ye mẽ kuu lẽ umēcire upipiretiki nyíse.

Yeesu ne Piyee kεcáá nkó

15Kapi piluke m̄ masí, Yeesu uu pεε Simɔɔ Piyee pise re: Yonaasi ujmáne Simɔɔ, pɔ né la ai tósu lẽ ke picɔ mpí api né n̄ laa? Uu re: Eεε, Upíima, tipócúruu ye nyule re ne pó lale. Yeesu uu pεε u maa re: In lẽ, a sinésáŋpi kεcáá n̄sɔnε m paílē.

16Uu kɔ melírū pipise u kpá re: Yonaasi ujmáne Simɔɔ, pɔ né laa? Piyee uu u pεee re: Eεε, Upíima, tipócúruu ye nyule re ne pó lale. Yeesu uu u maa re: In lẽ, a inésáŋ n̄sɔnε n séni.

17Uu kɔ metáánū pipise u kpá re: Yonaasi ujmáne Simɔɔ, pɔ né laa? Simɔɔ Piyee ripɔɔ ari caai re metáánū ye mmé kuu lẽ u pise re "pó né laa" nnya. Uu pεee u pεee re: Pɔ m̄pá yo nyule, Upíima, pɔ kɔ nyule re ne pó lale. Yeesu uu pεee u maa re: In lẽ, a inésáŋ kεcáá n̄sɔnε m paílē.

18Asei kεcáá, kέ pó símisi re kaá pεee ijmáne n̄ we, pó ye pεee ripócúruu kupótampála rité aa kei kaa n̄ la s̄i. Amá pɔn n kpurunu, pó pεee anípe risíka, ucɔ uu pó ku paasi uú ne kei káa n̄ lanε pó s̄i.

19U lẽ male uké ne nyíse lẽ ke Piyee uu n kpinε liké ne Uléécaa ríyu n waisε. Kuu lẽ pisímé u m̄ masí, uu pεee u maa re: A né ritiki.

Yeesu ne uupiretiki uyε̄ kuú pεee n̄ la

20Piyee uu kεpire njmeeelú uu upiretiki uyε̄ ke Yeesu uú pεee n̄ la yεnu un pi tikipɔlē. Uyee pεee iluke kεlukε-i Yeesu kεcáá n finεpɔ uu u pise re: Upíima, wóo piláarɔ anípe kémee pó wainε?

21Kε Piyee uu lẽ u n ȳ̄, uu Yeesu pise re: Nkó ní, Upíima, yo ke uyε̄ uú ne kétɔ kopunε?

22Yeesu uu u pεee re: Nen n la re uké n we kέ ha ne pεemε, ai yei ne pó yεnu? Pókέ né ritiki.

23Lẽ nnya, nsímé nn piyómeyáhaa kémee kóónú re upiretiki uyε̄ úu kpinε. Ái kɔ re Yeesu ye u maa re úu kpinε, amá u pεee re: Nen n la re uké n we kέ ha ne pεemε, ai yei ne pó yεnu?

24Upiretiki uyε̄ ticuruu yεε aseéra lese uu nsímé mmẽ wɔlu. Tɔ kɔ nyule re lẽ kuu n ȳ̄ uú male ye nsímései lε.

Tinóɔ tɔrɔɔ

²⁵Yeesu ye kɔ mewai meyã meco wapisile. Pin pεe mennéí n wɔlunε mesε mesε, ám musí re átelé nyẽ nnéí kapi yé n wó i yé kεtε nké nnéí kεcáá kewai yẽ.

Uléécaa Pitumé Mewai

Uléécaa Pitumé Mewai 1

Nfáasōne kε Yeesu uú nε upitumε m m̄

1Unésánε Teofiili, nε rítelé foí kémee pó símisile l̄ nnéí kε Yeesu uu piwai nε picélaa n kóraane

2hái nε kεyáa k̄ kai kεyómecaa-m̄ u n kpíip̄o. Uké kelenε riñtaá, u upitumε kuu n wéé uicélaa pale nε Nfáasōne nnaŋe.

3U umekp̄o-maá méwee mpehē mpehē kémee umecire pi nyísεlε piké céri re u nfáa málε. Siyáa afεena kuu pi rikpáfúme uu Uléécaa iycɔpi nsímé pi símisi.

4Kεyáa kεnyinε kapi kεs̄e we nε Yeesu, uu pεε isé nnyí pi pa re: Áni kapε yisi nöké Yerusalém nε ketaa wa, amá ani lisōne l̄ kani n k̄ nεn símisi re Sáa Uléécaa ye nε nō m̄ kutu ric̄o.

5Míni ḡmanε kε Yohani uu nō wólε. Amá li tise nkáripi, Uléécaa uké nε Nfáasōne nō wolε.

Yeesu yε kεyómecaa ritaá

6Pεrεε pεε Yeesu kεyúrí n cápinel̄ api pεε u pise re: Kumúŋé kpε-i kaa Isirayεeli kεyɔɔpit̄ pεserinεε, Upíima?

7Uu pi pεsε re: Ái nónnékó nka re nöké mewai mεe n sónti kumúŋé nε meituŋε n nyu. Sáa Uléécaa yεe l̄ nε uricuruu nnaŋe yekei.

8Amá Nfáasōne nn nökēnécáá n súimε, nō nnaŋe nnyinε ȳ, ani pεε pānsε pinétansei Yerusalém kuyu-i nε Yutee kεt̄ kεcáá nnéí nε Samarii kεt̄ kεcáá, hái nε kεt̄ nnéí kεt̄-p̄o.

9Kε Yeesu uu rinóo t̄ pimáa m̄ masí, ai kεyómecaa-m̄ u kpíip̄o, m̄pá úye un u nyánεip̄o ahopε anyinε aá weri aá nε u yarii api pεε u paap̄o.

10Pin kei nní l̄ we pin kεléécaa inípεe wiil̄ un t̄osu kε pitisi pit̄ pinyinε pεε il̄ tomé n tanaal̄ api pikεyúrí rikpáfúme.

11Pitisi p̄ api pi maa re: Yo nnya kε nō Kalilee pik̄ mpí ani nní nyεnu nōn kεléécaa-m̄ nyánεi. L̄ kai nní nökēnéc̄pε nk̄-i Yeesu uȳ kεléécaa-m̄ n kpíip̄o nōn nyáni mεc̄ kuú ha pεeri.

Matiyasi yε Yutasi ripɔhɔ tonε

12Pitumε api pεε kεl̄o k̄ kapi yε n sée re Olifiyee rikúú yisi api Yerusalém pεle. Tikúú tεe nε Yerusalém kεlenle. Lirinā nε sá yare kilométiri usε.

13Kapi n tuip̄o, api kulee kunyinε-i taá kεȳ kεnyinε kεcáá-p̄o. Kei kapi yε cápinε. Pεrεε kei n cápinel̄ pεε Piyεe nε Yohani nε Yakupu nε Antiree nε Filipu nε Tomaa nε Patelemii nε Matiyee nε Alifee uñmáne Yakupu nε Sim̄o yεe ukuyu n̄ la nε Yakupu uñmáne Yuuti

¹⁴ne Yeesu uni Maari ne pinósi picɔ pinyine ne Yeesu piwā. Pinnéí mm̄e p̄ee rinóo rise wa api ye cápine apí ne piyómeyáhaa n ηmóópúlē.

¹⁵Likumúŋé kp̄e-i, Piyee uu k̄eyáa k̄enyine yisi, piyómeyáhaa p̄ile ne af̄eeré pinyine pin cápinelē, uu pik̄ecɔp̄e maa re:

¹⁶Pimáreco, li pise re l̄e ke Nfáasɔne nn Nléécaasimé ritelé k̄emee n símisi liké wa. Nfáasɔne ye Yutasi k̄ecáá Tafiti rinóo rinyine maaselə. Yutasi uyee pansə p̄ep̄ee Yeesu n t̄i ukpeenwai.

¹⁷U p̄ee uróo use le, t̄on kesé pikei pise mpí wai.

¹⁸Siwóó s̄e kuu usoi n̄ kpu api u hééle kuú ne k̄ecare lo, uu p̄ee kei lóiri uu ríyu m̄efoí k̄etē fapi, uu k̄ecɔp̄e kpáfú, anyóhō nnéí aa cúme.

¹⁹Yerusalém pikó nnéí p̄ee mewai m̄e kō, hái apí ne k̄ecare k̄e sée re Hakelitama, l̄elees re unyine m̄enye ye kei k̄ɔnu.

²⁰Ticuruu li Ipakare Siyomé k̄emee wólaalē te: Ukeyo k̄eké mejmane tone!

Úka úu kap̄e k̄ekemee tónē! Li k̄o wólaalē te: Usoi féé uk̄e upikei ȳosí uú noj!

²¹Kumúŋé kp̄e nnéí ke Upíima Yeesu uú p̄ee k̄erómees n̄ we, pisoi pinyine ye p̄ee m̄pá yei ró t̄ikilenle.

²²Hái ke Yohani uú ne míni u n wóle ne p̄ee uyεi-mε kai k̄erócp̄e nké-i u n kpíip̄o aí ne k̄eyómecaasí, pisoi pinyine ye p̄ee ró t̄ikilenle. L̄e nnya, li pise re pisoi p̄e k̄ecɔp̄e use uk̄e k̄erómees n̄ we uk̄e m̄eróo itansei li re Yeesu ye nk̄o k̄emee yisi.

²³Kei kapi p̄ee pisoi pité sée api nyεresε. P̄ep̄ee Yosefi Parisapasi kapi ye k̄o n sée re Yusituusi. Ulírū ye Matiyasi.

²⁴Api p̄ee k̄eyóme yáási re: Upíima, p̄oɔ pisoi nnéí sifa k̄emee nyu. A pisoi pité mpí k̄ecɔp̄e uȳe kaa n wéé ró nyíse

²⁵uk̄e p̄ansə utume uu Yutasi pikei ȳosu uú noj. Yutasi ye uk̄etone riyalé uu s̄i kei kaí ne u rinsá re uk̄e tone.

²⁶Kei kapi p̄ee paŋai ai Matiyasi tini, uu p̄ee Yeesu pitume k̄efi ne use p̄e k̄ecáá kpáro.

Uléécaa Pitumé Mewai 2

Nfáasɔne m̄ekame

¹Kai Pantekooti k̄eyaa n̄ tu, piyómeyáhaa nnéí api k̄elō k̄esé cápinε.

²M̄esε ne m̄esε, nnéí nnyine nn k̄eyómecaas-p̄o leeri yare kuyɔ pape-pape kunyine kp̄esε pepu. Aku k̄eyo k̄e-i kapi n t̄u nnéí yipu.

³Api linyine yεnu yare inalempi, ai pi kpáfúmε, ai yékáá, ai m̄pá úye k̄ecáá tone.

⁴Nfáasɔnɛ nn pɛɛ pinnéí yipu nn pikemee n we. Kei kapi pɛɛ mεyu mpehẽ mpehẽ ke Nfáasɔnɛ nn pi n he pisímé lõ.

⁵Pisuifi pɛɛ Uléécaa likó n la yε pɛɛ Yerusalɛm-i welε. Isoipuri nnyí nnéí yεε kεtẽ kεcáá n we ayu kέmee kapi léemε apí weri.

⁶Kε nnéí nn lε n le, pisoi api cápinε riwúí. Piyómeyáhaa api pɛɛ mεyu mpehẽ mpehẽ n símisi. Pεpεs n cápinelẽ pin pɛɛ pimεyu kέmee kómεi, ai nnóo pi yipu hái.

⁷Ai pɛɛ méwoo pi wai, ai kɔ mεyíkýiki nnóo pi yipu api pɛɛ re: Néntε pisoi mpí nnéí pɛɛ nní n símisi yε Kalilee pikó lε?

⁸Kai pɛɛ íye wa ke ntónéí mmú, m̄pá úye uu pɛé ne umεyu kέmee pi kómεi?

⁹Keróçɔpε nké-i, pinyinε yε Paritesi ne Metii ne Elam sitẽ leerile. Picɔ yε Mesopotamii pikó lε ne Yutee pikó ne Kapatɔɔsi pikó ne Pɔnti pikó ne Asii kεtẽ pikó¹⁰ ne Firisii ne Pamfilii ne Esipiti ne Lipii kεtẽ kεs Sireeni mεmpɔ n we pikó. Picɔ póɔn Rɔm kuyu-pɔ leeri,

¹¹ne Kireeti ne Arapii sitẽ-pɔ. Picɔ yε Pisuifi yíkýiki lε, picɔ yε panselε Pisuifi pin Moisi isé t̄kilẽ. M̄pá ne lε, ntónéí mmú, m̄pá úye yε pɛɛ umεyu kέmee pi kómεile pin mewai píima ke Uléécaa uu n wa símisi.

¹²Ai pi nnéí muuni t̄ím̄, api pɛɛ méwoo n we pin píseine re: Nsímé n-ye kεcire yε mmú?

¹³Amá picɔ póɔ piyómeyáhaa p̄s sénnyi pin tee re: Pítə lari ɳmaa pɛɛ nní pi pomaalẽ!

Piyɛɛ nsímé

¹⁴Piyɛɛ uu pɛɛ yisi u ne pitume kefi ne usε api nyεre, uu rinóo cásε uu pisoi pɛɛ n cápinelẽ maa re: Nó Pisuifi ne nó pitrɔɔ mpí nnéí nóo nní Yerusalɛm kuyu-i n we, ani nnésímé n̄sɔnɛ kutu ricɔ ani kóm!

¹⁵Pisoi mpí ápi pomaalẽ yare kani nní n kpárálẽ. Li mmare tɔsile, mεsε ámε we kefi ɳmanε kaí pi yare kani nní n nyáni.

¹⁶Lε ke antepu Yowεeli uú pɛɛ mεkεs m̄ ma yεε nεni nkpéni nní wai. Lεlεs re:

¹⁷Uléécaa yε maa re Unfaasɔnɛ yé siyáa tɔrɔɔ kέmee

m̄pá úye kεcáá súimε. Nópinéŋmáne ne nópinékpére apí ne Uléécaa rinyiri símisi. Pináŋε-naŋε api méwee yénti, piwéésε api lárikεs.

¹⁸Mεyíkýiki kam t̄yεsεnε Nnáfáasɔnɛ nké likeyaa k̄s pinékeikó tisi ne pinósi kεcáá súimε, api pɛɛ pansε antepuyε.

¹⁹Né mewaisaŋa kεyómεcaa-pɔ wa, am mewai píima kεtẽ nté wapisi: Ménγε yé kɔikεs, nna nñ torε,

ányɔ ɳmohɔ aa híla líkí-líkí.

²⁰Ituŋe ii panse riŋm̄hō, iwáre pōo wóŋco yare ménye, Upíima keyaa ake kelenə weri. Keyáa píima ne kéyukcō yε ke.

²¹Úye un pεé uye-i Upíima rinyiri n sée, uu u yoriye.

²²Ani mmú kutu rico, Isirayeeeli pikó! Uléécaa yε Nasareti ukó Yeesu isoi pakarelε. Uléécaa yε ne u ritikile uú ne nókənécōpe mewaisaŋa ne mewai píima wapisi yare kani nní nórinécúruu n nyu.

²³Uyε kapi nóanénípε-i wa yare ke Uléécaa uu mεkεε-mε umenyuwe kεcáá n yekei, ani pεpεs ápi Uléécaa n wuru u pa api kunapéékō kεcáá u karii aní ne u kopu.

²⁴Amá Uléécaa uu nkpo anipε-i u yósu uu nkpo kέmεe u yukuse. Ncée ín we re nkpo nké u m müílē.

²⁵Tafiti yε Yeesu kεcáá maa re: Mεsére kam kεnεyu-i Upíima nyáni, ám kapε ne n térii nnya kuu kunélukε-lukε-mε kέyukcōtōne-i we.

²⁶Lε nnya ke rinépōo ari láárú, nεn tinékíŋ kέmεe yóm.

Mpá nεn n kpu, ne ne pō tálεnle.

²⁷Pó Upíima, áa yε pikpokpø kέmεe né riyá.

Áa yε n̄murei upókeikó sōne uké fóni.

²⁸Pø ifáacee né nyísεlε. Mεpówee kεnεkúrí yε nkíŋniŋe né hεlε.

²⁹Pimárecō, ani ncée né hε kέ ukpure Tafiti nkó nō símisi kέ rikpáiisε re u kpule api u kulesi, tɔn kɔ urikpíí nyu ne neni-mε.

³⁰U pεs antepu lε un nyu re Uléécaa yε rinóo yekeile u wééri re ukεpiré kεnyinε kεs masí uiyɔɔpi tonεnε,

³¹Kirisi mεyisε nkpo kέmεe ke Tafiti uu lε yε. Linsímé kuú pεs lε símisi kuú ne maa re: Uléécaa úu yε pikpokpø kέmεe u riyá, úu yε n̄murei uké fóni.

³²Tɔ ntónéí mmú yénle lε kε Uléécaa uu nkpo kέmεe Yeesu uyε n lésε.

³³Uléécaa yε ukulukε-lukε-mε u ritaásεlε. Sáa Uléécaa uu kɔ Nfáasōne kuú pεs n yekeilε u pa. Mmε kuu nní kεróčáá súisemε yare kani nní n nyáni nɔn kɔ kómei.

³⁴Tafiti úu kεyómecaa ritaá, amá uricuruu yε pεé maa re: Upíima Uléécaa yε Unépíima maa re: A kunélukε-lukε-mε kέyukcōtōne-i tone

³⁵liké ha ne tu pεé uye-i kam yε n týesε aa pipóláarɔ teleisε.

³⁶Isirayeeeli pikó nnéí piké kó n̄sōne re Yeesu uyε kani kunapéékō kεcáá n karii kε Uléécaa uu panse Upíima ne Ukirisi.

³⁷Kapi nsímé mmε n kő, nn pi loni suu ne akohɔ-pɔ api pεs Piyeε ne pitumε picɔ maa re: Íye kari yε nkpéni wa, pimárecō?

³⁸Uyẽ uu pi pesε re: Ani mεfine conse piké m̄pá nō úye míni wole ne Yeesu rinyiri, Uléécaa uké nōanékópe nō sárei uu kō Nfáasone nō he.

³⁹Li we re lisone lẽ ke Upíima Uléécaa uu m̄ maa re u yé pisoi wa kuú ne nō ne nōsinéwā ne pitaa-taa kuluí píima kpē nnéí kuu n séirine m̄.

⁴⁰Piyεε uu kō anóo ac̄ pi máikεε uú ne asei pi komeise uu kō ne pi n ηm̄órpúsεl̄. U yε pi maa re: Ani mewai kópe kunai pikó mpí kémee nōmenécíre lesε.

⁴¹Pisoi mεyā api Piyεε nsímé mm̄ ηm̄urei api míni wole. Kεyáa k̄, pisoi ákotokú ataani kumúñé pεe piyómeýáhaa p̄e kεcáá rikpáro.

Lẽ ke piyómeýáhaa api n finu nsímé

⁴²Piyómeýáhaa yε pεe pitume icélaa kémee ηm̄órpúlenle, pin tinóo rise má, pin kεs̄ iluke le, pin kō kεyóme yáasi.

⁴³Pitume yε pεe mewaisaňa mεyā ne mewai píima wapisile. M̄pá úye un pεe pakarente re Uléécaa yεe pikei wai!

⁴⁴P̄e nnéí pεe Yeesu ne kεfa n tεnε yε pεe kelō kεs̄ welε, api rinóo rise wai api yε pilikó nnéí hóónε.

⁴⁵Pi yε pεe pisitē ne pilikó nnéí yálisile, api m̄pá úye ncój paí apí ne lisiwóó s̄e hōonente.

⁴⁶Pi pεe kómeinεle pin siyáa nnéí mεsérε Uléécaa kεȳ-i cápinεl̄. Pi pεe s̄iȳ sónaanelε pin kεs̄ le, pin kō Uléécaa iluke ne kεfa kεs̄ hōonε lin pi láárú.

⁴⁷Pi pεe Uléécaa pakarelεnle, m̄pá úye un ne kεfa pi fénnele, Upíima un pεe m̄pá kεyáa kεye pisoi ayu l̄lu un pikεcáá kpariisεp̄o.

Uléécaa Pitume Mewai 3

Kékankáláká kεnyinε pipél̄e nsímé

¹Kεtúñé kεnyinε, lin metaani pipépε masí ke Piyεε ne Yohani api yisi api Uléécaa kεȳ-i piyómeýáhaa s̄i.

²Pisoi pinyinε yε pεé ne utisi unyinε sónaapole, api yε Uléécaa kεȳ rinonoc̄-i u tonsε un pεe kei picéet̄yé wélei. Pi yε rinonoc̄ t̄ sée re Rinonoc̄ S̄one. Pi utisi uyẽ marile kεkankáláká.

³Kuu Piyεε ne Yohani n ȳe pin la piké kεȳ-i lomp̄o, uu kunípε pi welé.

⁴Piyεε ne Yohani api u nyánεi tírm̄, Piyεε uu pεe u maa re: A t̄ riweríi!

⁵Uu pi paí n̄s̄one un ne m̄ te u yé pikemee linyinε ȳcsí.

⁶Kei ke Piyεε uu pεe u maa re: Né ám siwóó má, ám kō wura má. Amá lẽ kam m̄ má kam Nasareti ukó Yeesu Kirisi rinyiri ne p̄o pál̄: A yisi aa s̄one!

7Piyees uu kunípe luke-luke u tini uu nyeresé. Mese ne mese, ána ne anui a papisi,

8uu yóosi uu cuuni uu nsé kápáá, u ne pë apí ne Uléécaa keyo suupõ, un sóne, un cuunkëe un kɔ Uléécaa pakarente.

9Pisoi pëe n cápinelẽ api u yenu un sóne un Uléécaa pakarente.

10Pisoi api céru re uyee yë pëe Uléécaa keyo-i Rinçoo Sone-i n tū un wélei. Mewai më ame pisoi nnéí nnóo yipu ai kɔ píri pi wai kaí ne lë u n wa nnya.

Piyees rinçoo kuu Uléécaa keyo kémee m̄ ma

11Ké utisi uyë uu lë Piyees ne Yohani n lonaalẽ, pisoi nnéí apí pehé api pikuwéé-më kəlō kë kapi yë n sée re Salomoo apookpañá-më n s̄i, lin nnóo pi yipaalẽ.

12Ké Piyees uu lë n yé, uu pi pise re: Pimárecɔ Isirayeeeli pikó, yo nnya ke utisi nkó pipélé api nní nnóo nò yipaalẽ? Yo nnya kani ró nyánei yare tóo ntónahe cire ne u pɔise néé tóo Uléécaa kémee asei tikilẽ nnya ke usoi nkó uu yisi uu sóne.

13Pirósáayaha Apiraham ne Isaaki ne Yakupu Uleecaa yee uukéikó Yeesu ríyu waise. Nórinécúruu nòo u t̄i ani n-yóɔpinahe pikó anipe-i u wai, uyóɔpi Pilati uu re uké u riyá ani yúlu.

14Amá nòo pëe usoi yee úu akópe m má ne asei ute yulu ani pëe meníje Pilati pise re piké usoikó nò léseme.

15Nò týeselé api uyee yë nfáa n he kopu, Uléécaa uu pikpɔkpɔ kémee u yukusé irónípëe ii u yenu.

16Kéfa karí ne Yeesu n tene nnya ke urinyiri ari usoi nkó kani nní n nyáni nɔn kɔ nyu papukuse. Kéfa karí ne u n tene yee týesé ke usoi nkó uú peí cáká-cáká yare kani nní n nyáni.

17Amá pimárecɔ, ne nyule níscne re nò ne nòpinéyóɔpi áni nyu kelené kaní ne lë Yeesu wa.

18Nsímé mmë kë Uléécaa uú pëe mëkëe-më antepuyé nnéí m̄ máasé mëe nkpéni nní wai. Lelëe re li pise re uyë ke Uléécaa uu wéé uké íwe li.

19Lë nnya, ani mëfine conse ani nòménécíre Uléécaa pa uké nòanékópe nò sárei.

20Upíima yé pëe týessé ani kumúñé kunyine-i hóó uu pëe uyë kuu hái mëkëe-më n wéé uu yekei nò páme. Uyee Kirisi Yeesu.

21Uyee yé keyómecaa-pɔ n we kelené, hái ne kumúñé kpë-i ke Uléécaa uu m̄pá yo m pëserine yare kai pëe ní we yare kuú pëe mëkëe-më uantepuyé kuu n wéé m máasé.

22Moisi yë pëe maa re: Nòunéléécaa Upíima yé antepu unyine nò páme yare né, un nònnépuri ukó. Ani mmë nnéí kuu nò n símisine kutu ricɔ.

23Uye unsá kutu u rincɔ, piké Uléécaa pikó këcɔpë u lesé api kópu.

²⁴Antepuyε nnéí pεε hái antepu Samuyεeli-i-me n símaari aí ne neni tulu yε siyáa nsí nsímé male.

²⁵Nóo lε ke Uléécaa uu antepuyε m máasε re u ne nó m̄ te. Uléécaa yε ne nkómeine nórpinésáa séelε pεé uyε-i kuú pεε Apiraham m̄ maa re: Pipópírē kam̄ ne tikiné kέ ne kétē nnéí nsoipuri rikpá. Nóo kó nkómeine mm̄ te.

²⁶N̄ nnya ke Uléécaa uu uukeikó wéé uu nókənémee u tumti kelenε. U u tummelle n̄ nnya re uké nó rikpá uu pεε mpá nó úye uakópε-i u lesε.

Uléécaa Pitumε Mewai 4

Pi Piyεε ne Yohani kεtúhaanε píima-i sée

¹Piyεε ne Yohani pin kei lε pisoi símisi, mesε ne mesε, pεpεs yε Uléécaa inyóonse n wa ne Uléécaa kεyɔ umérē wéése ne Pisatusee pin tuipɔ.

²Li pεε mεyā pi póólulε re pitumε p̄ kεtē yε we pin pisoi céesi pin kó pi símisi re Yeesu yε pikpɔkpɔ kémee yisi, lin pεε nyíselē te pikpɔkpɔ yé fe api yisi.

³Lε nnya kapi pitumε p̄ kεtē t̄ api hánesi aí ne weesi re ituŋε yε pilolé masí nnya.

⁴Amá mpá ne lε, pεpεs pitumε p̄ icélaa n k̄ mεyā ne pεé ne kεfa i tεnεle, api tulu yarε pitisi ákotokú anupū kumúŋé.

⁵Kai n weesi, Pisuifi piyukɔ́ ne pipiwééss ne isé picélaa apí ha Yerusalém-pɔ cápinε.

⁶Uléécaa usina Ana ne ukεyɔ pikó nnéí ne Kayifu ne Yohani ne Aləkisantiri pεε kó pεε kei we.

⁷Api Piyεε ne Yohani leséri piké ne pi túhaanε, api kεcɔpε pi nyεrεsε api pi pise re: Ñnaŋε n̄-ye néé úye kεcire rinyiri kaní ne lε wa?

⁸Nfáasɔne nn Piyεε yipu uu pεε pi maa re: N̄ Isirayεeli kuyu piyɔɔpi ne piwééss!

⁹Mewai sɔnε kari utisi nkó wa nnya kapi neni keyaa nké ró písei re íye kai wa kuú ne peí?

¹⁰Lε nnya, nónnénéí mmú ne Isirayεeli pikó píco nnéí ani kō te Nasareti ukó Yeesu Kirisi uyε kani kunapéékɔ́ kεcáá n̄ karii, Uléécaa uu pikpɔkpɔ kémee u yukusε rinyíri nnanε karí ne utisi nkó péiss, kuu nní isare láárú un nókənémeyu-i nyεnu.

¹¹Yeesu uyε kεcáá kai wólaalε te: Tipare t̄ ke n̄ pimóme ani n fómpɔ, tεsε nkpéni pansε tikecire tεsε kεnui-i n̄ we.

¹²Uyε mεmáá, úyulale úka ucɔ úu we. Uléécaa úu rinyíri ríka ricɔ kétē nké kεcáá pa kari yé n sée liké ne tiróyu n lɔ.

¹³Piyee nε Yohani ápi mεnyuwε píima mεka má ápi kɔ píyukɔ́ píka. Amá piriþɔ́ kapi pεé nε símisi nε itisi. Ke pitúhaane api lε n yé, ai pi muuni simm, api kɔ ceru re Piyee nε Yohani yε pεé nε Yeesu sónelε.

¹⁴Kapi usoí yεe m̄ peí n nyáni un pikékúrí nyεnu nnyā, pitúhaane pε ápi pεe nyu n̄-ye kapi yé male.

¹⁵Api pεe Piyee nε Yohani kεtúhaane kε-i lákasε, api pεe kei n we pin pimecɔpecire nsímé píñirise.

¹⁶Api pεe m píseine re: Íye kari pisoi mpí wainε? Yerusalém kuyu nnéí yε pikóme masí re pi mewaisaŋa píima wa. Ári yé fe tɔké kési.

¹⁷Lε nnyā, nsímé mm̄ n̄n kape ne pikóónú rinkpá, tɔké ne pi yε ari pi cési re ápi kape úka mpuri nε Yeesu uyε tinyiri n̄ka pisímé rikpá.

¹⁸Kei kapi pεe pi séepɔ apí ne pi yulu re ápi kape Yeesu nnaŋε ne picélaa rikpá. Ápi kape yε ricuruu urinyiri sée.

¹⁹Piyee nε Yohani api pi pεse re: N̄ticuruu ani ripaí nk̄ te li nε Uléécaa kέmεe sá re usoí uké n̄o pakare né Uléécaa kuu yé pakare?

²⁰Nóo yé nk̄péni mm̄ ceri. Tɔ ári yé fe tɔké lε kari n yé ari kɔ kom pisímé riyá.

²¹Kei ke pitúhaane pε api kɔ picé pi rikpá api pi yá api tómpɔ. Ápi n̄ka yε kapi yé ne rinwááná piké ne kutu pi rimpásə. Pisoi meyā yε pεé wele pin mewai mεe nní n wa nnyā Uléécaa pakarente.

²²Utisi uyε kapi nní nε Uléécaa nnaŋε m pɔisε aŋm̄ yε afεena rifaaulε.

Kirisi pikó piyomεyáhaa

²³Kapi Piyee nε Yohani rin-yá, api yisi api pipisoi lεepɔ api lε ke pεreε yε Uléécaa inyóonse n wa piwéése nε Isirayεeli piwéése api pi m̄ ma pi kεeni.

²⁴Ke pipisoi pε api lε n k̄, api rinóo rise wai api Uléécaa yáási re: Upíima Uteneεiré, póo kεtε ne kεyóme ne mínimaa ne lε nnéí lεe m̄pá yei n̄ we wa.

²⁵Mpófáasəne kaá ne ritiki aá ne urósáayaha Tafiti upókeikó maase re: Yo nnyā ke mpuri sane pikó api kεtε kεcáá pansente? Yo kεcire nnyā ke sisoipipi asi simúŋé kópe wai?

²⁶Kεtε kεcáá piyɔɔpi yε pimecire cápinε re piké atɔpi leemε. Piyɔɔpi api rinóo rise wai re piké ne Upíima ne uyε kuu n wéé tɔ.

²⁷Meyíkíyiki ke Erooti ne Pɔnsi Pilati nε Isirayεeli pikó ne mpuri sane pikó api Yerusalém nté rinóo rise wa re piké ne upókeikó Yeesu kaa n wéé tɔ.

²⁸Lε kaa mεkeε-mε m musí, aá ne mpónaŋε yekei kapi nk̄péni lε wa.

²⁹Lε nnyā, a nk̄péni pipicé n̄səne kutu ricɔ, Upíima aa týesε pipókeikó piké itisi ne mpósímé riyóó.

30 A mpónaŋe nyíse pitóikó piké pélesi, aa mewaisaŋa ne mewai píima upókeikó Yeesu kaa n wéé rinyiri ne wapisi.

31 Kapi lě piyómeyáhaa m̄ masí, kelō ke-i kapi n cápinelē ake yéŋesi. Nfáasɔne nn pinnéí yipu api pεe itisi ne Uléécaa nsímé n yóólē.

Kirisi pikó rinɔɔ risε

32 Pisoi kulúi kp̄e nnéí pεe ne Yeesu kefa n tene ye pεe kefa pénelenle pin kɔ kɛmúŋé kese má. Úka úu ye pεe maa re u linyine umecire te. Mpá yo kapí pεe pénelē pin te.

33 Uléécaa ye pεe pitumε ínaŋe helle pin ne nyíse re Upíima Yeesu ye nk̄pɔ kémee yisile, Uléécaa un pεe Kirisi pikó nnéí meyā kpálē.

34 Líka ái pεe piuka párlē. Pεpεe sicare née síyɔ m má yèè pεe si yáale apí ne lisiwóó cápinεpɔ

35 api pitumε pa. P̄e p̄oɔ m̄pá úye ncóŋ paí apí ne si hɔɔnentε.

36 Pi pεe Lefi mpuri ukó unyinε Siipuru kɛtē-pɔ marile. Pi ye u sée re Yosefi. Pitumε p̄oɔ rinyíri u he re Parinapasi. Liasei re uyεe ye picɔ rinj̄móópúss.

37 Uyε uu kɔ ukεcare yái uú ne lisiwóó hapɔ uu pitumε pa.

Uléécaa Pitumε Mewai 5

Ananiyasi ne Safira nsímé

1 Utisi unyinε ne uunɔsi pεe pεé we. Pi ye u sée re Ananiyasi, api unɔsi p̄ɔ te Safira. Utisi uyε uu ukεcare yái.

2 U ne unɔsi api kómeine api siwóó hásu api pésu, uu pεé ne sitórcɔ s̄i uú ha pitumε pa.

3 Piyεe uu pεe u pise re: Ananiyasi, íye kai wa ke Setani uu lě p̄o lō uú ha ne Nfáasɔne kiraase aa kecare siwóó hásu aa pésu?

4 P̄oké kelenε kecare k̄e n yáá, ái p̄oɔ ke tee? Kɛmeyái-maá, ái p̄oɔ kesiwóó tee? Yo nnya kaa nk̄páni mewai kópe mmé ripóyu-i wa? A kō te ái sisopipí kaa kíraase, Uléécaa lo kaa kíraase.

5 Ke Ananiyasi uu lě n k̄o, uu lólu uu kpi. Iwamε píima inyinε ii p̄e nnéí pεe lě n k̄o loni.

6 Piŋmáne api yisi api kusáŋjáá u pilaa api sákaa apí ne leepɔ apí ha kulesi.

7 Ituŋε mɛkóónú mɛtaani mɛmáá, unɔsi un tuipɔ úu nyu re linyinε ye wa.

8 Piyεe uu u maa re: A né símisi nk̄e te nnéí mmú kani nókεnεcare yáá, néε yo? Uu re: Σεε, mmee mu!

⁹Piyee uu u maa re: Yo nnya kani kómeine aní ne Upíima Nfaasone peeni? Áa nyánii, perees upóla n kúlesi ana kam nní kómei pin lonti. Pi kó lë ne pő tósule.

¹⁰Kei nní, unósi uu Piyee ana nyé-i lólu uu kpi. Piymáne pẽ piké ne n lompo un pikpo masí, api u kpísi apí ha ula kekúri kulesi.

¹¹Iwame píima inyine ii Kirisi pikó nnéí ne perees nsímé mmé n kóloni.

Mewaisaŋa ke Uléécaa uu n wapisi nsímé

¹²Pitumé yé pées mewaisaŋa ne mewai píima pisoi inipées-i wapisile. Perees Uléécaa ne kefa n tene yé pées rinóo rise wale api yé kei kapi yé n sée re Salomoo apookpaŋá-i n cápinelé.

¹³Úka ucó úu yé pées méwoo kaha uké pi lesepó, ímpá ne lë, pisoi ápi pées kó kusa pi waiselé.

¹⁴Pitisi ne pinósi kulúi pées Upíima ne kefa n tene api pées mesére pi n kpariisepo apí ne kulúi kpá.

¹⁵Pisoi api yé pées ne pitóikó icée-i léépó api pisifiné ne asánjááporé kecáá pi finsente re Piyee un píyei kei n tósu, ukumííri kuké ímpá use unyine yarii.

¹⁶Pisoi kulúi api kó ayu nyees ne Yerusalém n kólë yisi apí ne pitóikó ne pinírihélaa wúrunkesepo, api kó pinnéí pélesi.

Lë kapi pitumé n wéekusé nsímé

¹⁷Kai lë n wa, Uléécaa usina ne Pisatusee pées ukukúrí n we api kufatoi píima ne nyere re piké pitumé cópii.

¹⁸Api mesei pi cópii api kuyu kukpaniilee kémee pi hánnesi.

¹⁹Amá kai késine n wa, Upíima uleecaatumé unyine uu sí uú ha kukpaniilee hánne uu pi lesepo, uu pi maa re:

²⁰Ani Uléécaa keyo-i ha, aní ha nsímé mées yé nfáa n hë ke Yeesu uú ne n ka nnéí pisoi símisi.

²¹Pitumé api mesei njurei api mmare mare yisi api Uléécaa keyo sí apí ha pisoi picélaa kápáá. Uléécaa usina ne perees ukukúrí n we api tuiri api pitúhaané wéése ne Isirayeeeli piwéése nnéí icápine séi. Kei kapi pisoi tū apí ha pitumé pées kukpaniilee-i kpíípó.

²²Ké pées api n ha, ápi kukpaniilee-i pi yé. Api pées péesi api pi maa re:

²³Tó kukpaniilee lesepóle kun nscne hánnaalé, piméré pón kó anconc-i tápaalé. Amá kari n hánne, ári úka keméé yé.

²⁴Ké Uléécaa keyo uméré wéése ne perees yé Uléécaa inyóonse n wa piwéése api lë n kó, ai méwoo pi wai, api pées lë kai yé ne kétó n kpu kecáá m músu.

²⁵Kei ke unyine uú ka uu pi maa re: Nō kómeii! Pisoí pẽ kani kukpaniilee-i n wa pẽe nní Uléécaa keyo-i nyenupo pin pisoi céesi.

²⁶Uméré wéése ne piméré picō api pẽe yisi, ápi rikohó mekó wa apí ha pi kpípō apí ne hapō, pin wuru re pin pitume pẽ ne rikohó n wai, pisoi yé apare pi tapisi api pi kóni.

²⁷Kapí ne pi n hápō, api kétúhaane píima-i pi séi. Uléécaa usina uu pẽe nsímé pipísei pi kápáá

²⁸re: Karí ne nō n̄ yè arí ne ketē kpæni re áni kape usoí uyé tinyiri ne n céesi, íye kani wa? Nō welé nōn Yerusalém kuyu nnéí icélaa iyé nōjlé m̄pá úye uké kő, nōn kō la re unkō iwe iké ne ró tene!

²⁹Piyee ne pitume picō api pi pẽe re: Li ne sá re usoí uké Uléécaa pakare ne kuu yé pisoi m pakare.

³⁰Yeesu uyé kani kuna kecáá n karii ke pirósáa Uleecaa uu nkō kémee yukuse.

³¹Uléécaa ye ukuluké-luke-m̄ kékukó tone-i u ritaáselé uu u waisé Uyóopi ne Úyulalé. Uyé kuú la uké Isirayéeli pikó nyíse re piké ritiki apí ne piakópe kēpiré tō uu pẽe pi sárei.

³²Tóo nsímé mm̄ pitansei, Nfáasone ke Uléécaa uu pẽe u m pakarelé n he pō ne kō itansei lele.

³³Ke pitúhaane api lē n kő, ai pi fukóome api re pi yé pitume pẽ kő.

³⁴Amá Ufarisi unyine ye pẽe pitúhaane pẽ kecópe welé. Pi ye u sée re Kamaliyéeli. Isé ucélaa unyine lo ke m̄pá úye uu n waiselé. Uyee pitúhaane píima pẽ kecópe yisi uu re piké pitume pẽ lesépō nkáripi kelené.

³⁵Kapi pi n lésépō, uu pẽe pẽe n cápinelé maa re: Nō Isirayéeli pikó, ani nóménécíre tī ne mewai m̄ kani nní n̄ la nöké pisoi pẽ wa.

³⁶Ái kahané nkápani n nájai ke Teetasi uu léemé un pólólé te u úyukó píima unyine le. Pisoi píle píle mēna kumúñé pẽe u ritiki. Api u kopu. Pẽ nnéí pẽe pẽe unkó n tikilé api kpíi, piuka úu neni tiselé.

³⁷Uyé kēpiré, Kalilee ukó Yutasi póo pikéé ituñé kumúñé léeri, uu pisoi kulúi kpáú api u n tikilé. Uyé uu kō kpi, pẽe pẽe u n tikilé póo kō kpii.

³⁸Lē nnya, ne la kē nkápeni nō símisi re áni kape ne pisoi mpí kutu n cōlē. Ani pi riýá piké tómpō. In te sisoi pipi kémee ke pisimúñé ne piliwaiwai nní ai léeri, méwoo kai wainé.

³⁹Amá in te Uléécaa-i kai léeri, nnañé n̄-ye ke nōo má nöké ne linyiné pi wa. Ani nóménécíre tī, ái kape ka liké wa re nō ne Uléécaa tōpu.

⁴⁰Api mesei unkó kóm api u tiki. Api pës pitumé pë séipo api rinóo he re piké sipópí pi yéériine apí ne pi yulu re ápi kapé Yeesu rinyiri ne pisimé rikpá, api pës pi yá api tómpo.

⁴¹Pitumé api mpóonare ne pitúhaane pë kékúrí yisi, lin pi láárú re Uléécaa yee yé te pë kaí ne sá re piké Yeesu nnya íwe li.

⁴²Mpá keweesi kéye ke pitumé api pës Uléécaa keyo-i ne síyo kémee Nsímé Kecire picélaa ne mpiyoo ñmóópulé.

Uléécaa Pitumé Mewai 6

Pi pitisi pissei lesé re piké pitumé n léní

¹Yeesu pipirétki api kumúnjé kpé-i kulúi wai nísone. Upipirétki pës Mékiréki n símisi api Pi-epiree ne n téni re pi mpá keyáa kéye iluké kapi ye n hóone kémee pipikumannosi ménípée le.

²Kei ke Yeesu pitumé kefi ne pité pë api upipirétki riwúi tē séé api cápiné api pi maa re: Ái ne sá re tókké Nléécaasimé piyoo ne siká wa tókké ha iluké pihoone ne kutu n cólé.

³Lé nnya pimárcé, ani nókenécopé pitisi pissei pë kaní ne isoi sóné n nyu lesé. Nfáasone nké kó pi n yipaalé, piké kó mewéésesohó m má, tókké pikei pë pianipe-i wa.

⁴Tókké pësé uyé-i ne piyoméyáhaa ne Nléécaasimé piyoo n ñmóópulé.

⁵Tinóo tē ari pinnéí larisi, api pikecopé pisoi pissei lesé. Pëpës Etiyéeni yee Uléécaa ne këfa meyá n tñelé, Nfáasone nn kó u yipaalé. Uyé ne Filipu ne Purokóo ne Nikanóo ne Timóo ne Parimenaasi ne Antiyéssi ukó kapi ye n séé re Nikolaa. U pës mëkées Pisuifi keyome yáasile uu kelené panse Yeesu upirétki.

⁶Kapi pi n lése, api pi kpísi apí ne pitumé lesépo, pë api pikecáá keyomé yáási api kó anípë pikecáá láa.

⁷Nléécaasimé nn mpá yei n kóónulé, Yeesu pipirétki pin meyá kulúi wai Yerusalém kuyu-i, aí ne pëpës ye Uléécaa inyóonse n wa meyá péné api Yeesu ne këfa tñené.

Etiyéeni metine

⁸Uléécaa ye pës Etiyéeni meyá ípëeléé nyiséle uu kó nnañe u he un ne mewaisañoa ne mewai píima pisoi këcopé wapisi.

⁹Pisuifi kuyoméyáhaalee pikó pinyine kapi ye pës séé re: Pëpës ilási kémee n le keyo. Alekisantiri ne Silisii ne Asii këtë pikó ye pi. Pikecopé, pitisi pinyine api nsímé nnyine këcáá ne Etiyéeni íkejene wai.

¹⁰Amá ápi yé fe piké ne Etiyéeni këjene, mewéésesohó ke Nfáasone nn u n he nnya.

¹¹Api pεε pisoi pinyine kulei re piké ukεcáá nnóomε wa re pi kō un Moisi nε Uléécaa alé fáánii.

¹²Api kɔ kuyu pisoi nε kuyu piwéése ne isé picélaa itáí súúni api yisi api nyere, api sí apí ha Etiyεeni tini apí ne kεtúhaanε píma-i sí.

¹³Api kɔ pinóomε pinyine ne hapɔ re piké íseérakó li piké ne u rikpárá re: Mesére ke utisi nkó uu Uléécaa kεyɔ ne isé alé fáánii.

¹⁴Tɔ konle un símaankεε re Nasareti ukó Yeesu uyε nε Uléécaa kεyɔ fori uu kɔ inyékii ke Moisi uú ne ró n tíye conse.

¹⁵Pẽ nnéí pεε kεtúhaanε píma kε-i n we yε pεε Etiyεeni kεyu-i nyáneile api yénu re ukεyu yε uléécaatumε kεkó mεcɔ wele.

Uléécaa Pitumε Mewai 7

Etiyεeni rinɔɔ kuu m̄ ma

¹Uléécaa usina uu pεε Etiyεeni pise re: Lee ni meseii?

²Etiyεeni uu re: Nɔ̄ pinémárecɔ ne pinésáa, ani kutu ricɔ n̄sɔne ani kóm! Uléécaa, mεyɔɔpi ute yε urósáa Apiraham tikpáfúmεle pεé uyε-i kuú pεε Mesopotamii-pɔ n we, uu kelenε Haraani-pɔ fine.

³Uu pεε u maa re: A kεpótē ne kupómáre riyá aa kεtē kε kam pó n nyísene kέmee sí.

⁴Apiraham uu pεε Kalitee kεtē yisi uú ha Haraani-pɔ fine. Usáa mεkpɔ-maá, Uléécaa uu kei u kpísi uú ne kεtē nké-i kani neni nní n we weri.

⁵Uléécaa úu kei kεtē u he. Mpá kénacɔpε ritísí, úu u he re uké kei ripéélú. Amá uu pεε rinɔɔ yekei re u yé kεnnéí u ne masí upipirε pa apí n te. Úu kɔ pεε kumúñé kρε-i kεwā má.

⁶Lε ke Uléécaa uu u m̄ ma yε nní: Kucɔyu-pɔ ke pipópírε apí masí finεnε, api ilási pi tini, api íwε pi wai aŋmε pílε pílε mεna.

⁷Amá nε ne mpuri mmεε ilási pi n tininε túhaanε api pεε limεmáá léeri apí weri api nté kεlō nké-i nε yáási.

⁸Kei ke Uléécaa uu pεε u ne Apiraham kεcɔpε rinɔɔ yekei re uké riké. Lε nnya kapi Isaaki mari Apiraham uu pεε kεyáa páha-paha tuñé u kε. Isaaki pɔɔ kɔ uuŋmáne Yakupu kε. Yakupu pɔɔ kɔ limεcɔ upiŋmáne kεfí ne pité pε kεrii. Pεrεes nní pirókpurε kεfí ne pité pε.

⁹Pikpure pε apí pikεcɔpε usε kapi yε n sée re Yosefi ne kεfa tóosi api u yái, uú ha Esipiti-pɔ ilási le. Amá Uléécaa yε pεε Yosefi kεkúrí wele, uu ncóŋ nnéí kέmee u lesε

¹⁰uú ne kεfa u fénne uu mεwéésesɔhɔ u he. Esipiti uycɔpi uu Esipiti kεtē kεcáá iyɔɔpi u tonsε uu kɔ ukεyɔ likó nnéí kpísi uu uanipε-i wai.

¹¹Nkú nnyiné nn Esipiti kétē nnéí ne Kanaa kétē loni. Pirósáayaha api íwε píima le, ápi ye yẽ piké li.

¹²Yakupu uu kóm te mélukəpipi ye Esipiti kétē-po we, uu pirósáayaha tum məfoí.

¹³Kapi mélírū n hápo, Yosefi uu tíyεsε upimarecɔ api u ceru. Esipiti uyɔɔpi póo kɔ Yosefi riyíkí céru.

¹⁴Yosefi uu pεe tum api usáa Yakupu séipɔ nε ukumare nnéí pisoi kuwóó nε afεεrε nε pinupū.

¹⁵Yakupu uu yisi u nε pirósáayaha picɔ apí ha Esipiti kəteni-i fine apí ha nε kei kpíni.

¹⁶Api pi cɔni apí nε Sikem kuyu sī apí ha kei rikpíí ke Apiraham uu Hamɔɔ piŋmánε-i nε usiwóó n lɔ kémee pi kulesi.

¹⁷Ke rinóɔ ke Uléécaa uú pεe Apiraham n yekei ituŋε ii n nyahairi, ntópuri nn pεe meyá kulúi n wai Esipiti kétē kεcáá.

¹⁸Uyɔɔpi falε unyiné yεε úu píkai Yosefi nkó nkó n kómaalɛ uu Esipiti kəteni-i iyɔɔpi tone.

¹⁹Uyɔɔpi uyε uu ntópuri nε isohɔcee tóoi uu pirósáayaha íwε lukεisε, hái un náási yare piké pisipipi riyá siké kpí.

²⁰Likumúŋé kpε-i kapi Moisi mari un Uléécaa inipεε-i nyaám. Iwáre itaani kapi usáa kεyɔ-i u kpíni.

²¹Api limεmáá u fómni, Esipiti uyɔɔpi ukpére uu u kpísi uu nyólu yare uricuruu yεε u mari.

²²Esipiti pikó mənyuwε nnéí kapi u céesi, unsímé nε umewai amε tíyεsε uu nnaŋε m má.

²³Kuu iŋmɛ afεεna n yẽ, uu re u yé ha upimarecɔ Isirayεeli pikó rilóólú.

²⁴Kuu n hápo, uu Esipiti ukó unyiné lεεpɔ un Isirayεeli ukó unyiné kaii. Uu unárei kεcáá kpá uu Esipiti ukó uyε kaii uyε uú ha nε kpi.

²⁵Moisi ye pεe músu re upimarecɔ Isirayεeli pikó yé kō te uyε ke Uléécaa uú la uké nε ritiki uké nε ilási kémee pi lese. Némpákane upimarecɔ ápi lẽ kō.

²⁶Moisi uu kɔ kεyáá lírū tuŋé Isirayεeli pikó pité lεεpɔ pin céŋεsi, uu pεé hapɔ re uké pi yoriye. Uu pi pise re: Nɔ pisoi pise le, pinésáne! Yo nnya kani pεe céŋεsi?

²⁷Uyεe pεe uco n íwε n wai uu pansεpɔ uu Moisi láupɔ uu u pise re: Wóo iyɔɔpi pó tónse re a irósímé n túhaanε?

²⁸Po lalε pɔké né kpu yare kaa sé Esipiti ukó n kpu, néε íye?

²⁹Ke Moisi uu anóo nyé n kő, uu wuru uú ha Matiyaa kétē-pó tone. Kei kuu piñmáne pité mári.

³⁰Iñmě aféena memáá, Moisi uu pεe keyáa kenyine kucesi kóima-i Sinayi riycpε kékúrí n we. Kei ke Uléécaatumε unyinε uu kuhíhíí kunyinε kεcɔpε inalempi kémee u rikpáfumε.

³¹Ke Moisi uu lě n yé, ai ményninε u wai. Uu re uké rinyɔsópó uké ha mewai mě nyánsei. Uu Uléécaa rinčó kom te:

³²Née pipósáayaha Uleecaa, ne Apiraham ne Isaaki ne Yakupu Uleecaa. Moisi uu pεe iwame ne n terii úu kaha uké riweríi.

³³Upíma uu u maa re: A apónééri mahā, li we re kelō kε-i kaa nní n nyenu ye Uléécaa ripchó le.

³⁴Ne Esipiti keteni-i nnépuri iwe yenlε, am kó piiñmɔpi kom. Lě nnya kam kέ pi yoriye. Lě nnya, a nkpení kam kέ Esipiti kétē-pó pó tū.

³⁵Moisi uyé ke Isirayεeli pikó apí pεe n kési, api u maa re: Wóo iyɔɔpi ne itúhaane pó tónse? Uyé cire ke Uléécaa uu tumme re uké piuyɔɔpi, uké kó ilási kémee pi lesε. Uléécaatumε uyεe kuhíhíí kεcɔpε inalempi kémee u rinkpáfumε yεe u lénine.

³⁶Moisi yεe Isirayεeli pikó Esipiti keteni-i léseme. Iñmě aféena kémee kuú ne Esipiti keteni-i ne Míni-Wεé-Kukoi kémee ne kucesi kóima-i mewaisanja ne mewai píma mě wapisi.

³⁷Uyé cire yεe pεe Isirayεeli pikó símisi re: Uléécaa yé antepu unyinε nό páme yare nέ un nónnepuri ukó.

³⁸Ke Isirayεeli pikó apí pεe kucesi kóima-i n cápinε, uyεe pεe pirósáayaha ne Uléécaatumε yεe Sinayi riycpε kεcáá-pó u n símaari kεcɔpε we. Uléécaa nsímé mεe yε nfáa n hε kuú pεe yósu un tó pálē.

³⁹Amá pirósáayaha ápi pεé la piké u pakare, api uipuri yulu apí n káípi piké Esipiti pele.

⁴⁰Api pεe Arčó maa re: A piléécaa ró m̄ pεe yé kéróyu-i n sóne, li we re ári nyu leles Moisi uyεe nní Esipiti kétē-pó ró n léseme n wa.

⁴¹Api keyáa kέ tináapipi mɔm, api ri nyɔɔnsε, api pianipe limɔmε-mɔmε lě anyá wai, piakiŋ aa niŋesi.

⁴²Amá Uléécaa uu kepire pi tó uu pi yá api ituŋe ne iwáre ne awárepí n yáási yare kai antepuye atelé-i n wólaalē. Li kei wólaalē te: Nέ Isirayεeli pikó, nέ kani iñmě aféena kémee kucesi kóima-i isεe ne nyɔɔnsente ani kó licó licó hekesii?

⁴³Amá piléé kapi yε n sée re Molɔki kucáŋíí ne nópinéléé Refaa riwarepi kaní pεe topori. Lě kaní serí nɔn ne pi yáási. Lě nnya kam nό lésene kέ ne Papilɔoni kétē kepire-mempró ha.

⁴⁴Pirósáayaha ye pëe kucesi kóima-i kucáñí mílé kpëe n nyíselë te Uléécaa ye tó ne uyë kecçøre rinóo yekeile. Ku pëé wele yare kpë ke Uléécaa uú pëe Moisi n símisi re uké wa. U pëe Moisi maa re uké kpë kuú pëe n yé kucø wa.

⁴⁵Pirósáayaha ye kucáñí kpë ne pipipirë tíyelë. Pëé uyë-i ke Yosuwee uú pëe pi n kpáulë kapí pëé ne ku ripéne apí ne këtë këe pikéyu-mëmpø n we téj. Këtë kë pikó ke Uléécaa uú pëe lákasë. Kucáñí kpë aku lë Kanaa-i n we aí ne Tafiti kumúñé tulu.

⁴⁶Uléécaa ye pëé ne Tafiti këfa fénnele. Tafiti uu pëe u pise re uké ncée u he uké kényø mõ kéké wa kei ke Yakupu Uleecaa uu n we.

⁴⁷Amá Salomøo yee ka uu kényø u moom.

⁴⁸Mpá ne lë, Uléécaa yee mpá yo këcáá n tú, úu sýo ke pisoi api m mõ kémee sói. Yare ke antepu Esayi uu m maa re:

⁴⁹Upíima ye maa re Keyómecaa ye rinéyóçpitü le, këtë pòo kënénacçøre kényø këye ke nòo yé né mñ? Yei kam yé tone kë ne n wéntë?

⁵⁰Ái rinécúruu née lë nnéí waa?

⁵¹Etiyëeni uu kò pimáa pi kpá re: Nò pisoi mpí atii ye páápúle hái. Nò akíj takále, nòanétu áa ye kò nsímé kô. Nòpinésáayaha mëcø kani nní we nòn Nfáasøne rinçø kësu.

⁵²Antepu úye mpuri ke nòpinésáayaha ápi wéekuselë? Pë nnéí pëe n símisi re Asei ute ye wemë kapi kô. Asei ute uyë ke nòo kò nkpeni nní piláarø anipë-i wa ani u kopu.

⁵³Uléécaa ye ne piléécaatumë ritikile uú ne uisé nò pa, amá áni i ritiki.

Etiyëeni nkøø këcáá nsímë

⁵⁴Kë përeë pëe këtúhaanë-i n we api lë n kô, ai kuwøi pi fukçømë api pëe Etiyëeni nsímé mmë ne aní n takai.

⁵⁵Amá Etiyëeni pòo pëe këléécaa inípëe n tapaalë, Nfáasøne nn u yipaalë un ne Uléécaa mëyøçpi ne Yeesu yee Uléécaa kulukë-luke-më këyukçotone-i n nyenu nyánei.

⁵⁶Kei kuu pëe re: Në këyómecaa nyánile kën wúkulëlë, Usøi Kepipi kën Uléécaa kulukë-luke-më këyukçotone-i nyenu.

⁵⁷Kuu lë mì ma, api këpupëila píima kënyinë té api atu tápisi api pinnéí kesé pehépø api u filí,

⁵⁸api u lakasë apí ne kuyu iyaa leepø api apare u tapisi api kópu. Përeë kei n we api pisitukanka cícaá máhani api uñmáne unyinë kapi ye n sée re Søoli pa uu si m më.

59Pi Etiyeesni apare tapisile un we un kɔ ne keyóme yáási. Uu re: Upíima Yeesu, a nnéfáa yɔsí,

60uu pεe anui kεcáá wúla uu mεsóri pupεi re: Upíima, kapε akópε nnyé piriyu kεcáá wa. Kuu lε pimáa m masí, uu pεe kpi.

Uléécaa Pitume Mewai 8

1Etiyeesni nkɔ mm̄ nñ ne Sɔɔli sá.

Sɔɔli ye Kirisi pikó wéékusei

Likεyaa kε cire kapi Yerusaləm kuyomεyáhaalee pikó piwéékuse koraane ai wáñcc. Pinnéí api Yutee sitε ne Samarii sitε kεcáá yékáá, ai yá pitume ñmanε.

2Pisoi pεe Uléécaa likó n la pεe Etiyeesni kulesi api nkɔ tone api ukεcáá téni hái.

3Sɔɔli póon ñmóópúlε te uké Uléécaa icápine kpu. Síyɔ kuú pεe kóónúlε un Kirisi pikó cópii, pitisi ne pinósi, un kukpaniilee súúni.

Filipu ye Nsímé Kεcire Samarii kεtene-i yóólε

4Pεpεe rin-yékaa ye pεe kεtε kóónúlεnle pin Nsímé Kεcire yóólε.

5Filipu uu yisi uú ha Samarii kuyu maa-i yóó re Yeesu yεe uyε kε Uléécaa uu n wéε.

6Pisoi nnéí ye pεe rinóo rise wale pin Filipu kutu cɔlε. Pi pεe kómeile re u mewaisaŋa wapisi, api kɔ me yεnu.

7Aníri ye pεe pisoi mεyā kέmεe lele an pupukεe. Síkankáláká ne pipáíkɔ́ kulúi ye pεe pélesile.

8Ai pεe lε nnya pisoi n láárú kuyu kpε-i.

9Utisi unyinε yεe hái mεkεe-mε kuyu kpε-i we, api ye u séi re Simɔɔ. U pεe metarewai wapisile ai ye Samarii pikó nnóo yipu. U kɔ pεe umεcire kpílεnle re u úyukɔ́ unyinε le.

10Pisoi nnéí, kai n kpísi siwáá ne piwéése ye pεe u waiselenle hái. Api ye maa re: Uléécaa nnaŋe kapi ye n sée re nnaŋe maa mεe usoi nkó kέmεe we.

11Hái mεkεe-mε kε umεtarεwai amε nnóo pi yipaalε. Api pεe lε nnya u n waiselε.

12Amá kε Filipu uu Uléécaa iyoɔpi ne Yeesu Kirisi kεcáá Nsímé Kεcire pi n símisi api ñmurεi, pi týesele api míni pi wolε, kai n kpísi pitisi ne pinósi.

13Simɔɔ uyε ticuruu póo kɔ ne Nsímé Kεcire mm̄ kεfa tεne api míni u wolε. Uu pεe Filipu n tikilε un mewaisaŋa ne mewai píma kε uyε uu n wapisi nyánεi mεn nnóo u yipaalε.

14Pitume pεe Yerusaləm-i n we api kóm te Samarii kεtε pikó ye Nléécaasimé yɔsí. Api pεe Piyεe ne Yohani kei tumpɔ.

¹⁵Piketé kẽ api yisi api sĩ apí ha ne Uléécaa welu re uké Samarii pikó pẽ Nfáasone he.

¹⁶Nfáasone n̄n p̄eε kahanε likumúŋé kpε-i úka kεcáá n súimε. Míni ñmanε kapí p̄eε ne Yeesu rinyiri pi wolε.

¹⁷Kei ke Piyee ne Yohani api p̄eε anípε pikecáá rilaa, Nfáasone nn p̄eε pi loni.

¹⁸Ke Simoc̄ uu n yé te pitumε ye pisoi kεcáá anípε rilaa Nfáasone nn pi loni, uú ne siwóó hap̄o uu pitumε p̄e maa re:

¹⁹Ani k̄o n̄nájε mm̄e he k̄e ye n̄en úye kεcáá anípε rinlaa, uké Nfáasone ȳsí.

²⁰Amá Piyee uu u p̄eε re: Nó ne sipówóó s̄e ani ásáláú wa. P̄o musí re p̄o fe aa Uléécaa liheehεe ne siwóó l̄luu?

²¹Lipókó líka ái nté we, áa k̄o líka kεcáá nté ncée má. Li we re áa Uléécaa k̄emee asei má.

²²A kεpómúŋé kópe kεpire rit̄o aa Upíima ne téni re lin kusárei n we, uké k̄emúŋé k̄e p̄o sárei.

²³Ne nyáni yare nfasiimé kópe ne rikpákárá kaa n fanaal̄e ye p̄o mūílenle yare ulási.

²⁴Kei ke Simoc̄ uu p̄eε rinóo ȳsí re: Ani n̄rinécúruu ne Upíima né t̄é, l̄e kani nní m̄ ma ái kapε ne né n wa nnyā.

²⁵Ke Piyee ne Yohani api Samarii kuyu kpε-i Upíima nsímé piyóó ne picélaa m̄ masí, api yisi api Yerusalém p̄eε, pin ncée-i siyupi meyā k̄emee Samarii ketē kεcáá Yeesu Nsímé kεcire yóól̄.

Filipu ne Etiyopii ukawε ifaaci

²⁶Upíima uleecaatumε unyinε uu Filipu maa re: A yisi aa ituñε kumii-m̄e pansε aa Yerusalém ncee m̄ee Kasaa n cépil̄e kpísi. Ápi ye ncée mm̄e titiki.

²⁷Filipu uu m̄esε ne m̄esε yisi uu tómp̄o, uú ne ncée Etiyopii ketē utisi unyinε sánε. Ukawε p̄íma unyinε lo . Uyee Etiyopii unɔsiyɔɔpi Kantaasi m̄emá nnéí kεcáá paíl̄. U Yerusalém-i kale re uké Uléécaa yáási

²⁸un p̄eε nkpéni kulu, un ukésannoipi kεcáá t̄ú un antepu Esayi ritelé k̄éeni.

²⁹Nfáasone nn Filipu maa re: A k̄enóipi nk̄e kεkúrí hap̄o.

³⁰Filipu uú ne itóó nyɔsóp̄o uu kóm Etiyopii ukó uȳe un antepu Esayi ritelé k̄éeni. Filipu uu u p̄ise re: P̄o l̄e kaa n k̄éeni asei kóméii?

³¹Utisi uu re: Unyinε unsá né n l̄é, íye kam yé ne kō? Uu p̄eε Filipu séi re uké hap̄o uké kesannoipi k̄emee ukεkúrí tone.

³²Li Uléécaa Nsímé kəlō kẽ kuu n kééni kémee wólaalẽ te: Pi ne u tósule yare kapi ye kusányaha n tór̄oi pin ne pikópe s̄i, un séélẽ yare risáñpipi kapi nkpií n nyálu, úu rinóo wúkulę.

³³Apí ne u túhaanę api u cəpisę, úu pęe nkpáni líka tu. Wóo yé pęe nkpáni upipirẽ tinčč maa? Pi kətē kəcáá unfaa leselę.

³⁴Kuu lẽ pikéē m masí, uu pęe Filipu pise re: A risuúlu a né símisi nk̄ te úye nsímé ke antepu nkó uu nní símisi. Uricuruu kuú ne máne née unyinę nsímé kuu símisi?

³⁵Kei ke Filipu uu pęé ne antepu Esayi nsímé mm̄ riwááná uú ne Yeesu nsímé kəcire u símisi.

³⁶Api nsé nɔj̄ apí ha ne míni kəlō kenyinę tulu. Ukawe píma uȳ uu pęe re: Míni yę mm̄ nní. Yo ic̄ yee páríl̄ k̄ ne míni n̄ wole?

³⁷[Filipu uu u pęse re: In te p̄o ne kəpófa nnéí nsímé mmú tene, pi yé fe api míni p̄o wole. Utisi uu re: Ne ne kəfa tene re Yeesu Kirisi yę Uléécaa Kəpipi le.]

³⁸Uu kəsannɔipi nyerese, u ne Filipu api míni-i lomp̄, Filipu uu míni u wole.

³⁹Kapi míni-i n léep̄, Upíima Nfaasɔne nn Filipu kpííp̄, ukawe uȳ úu pęe piyénę u rikpá. Uȳ uu k̄ mpóonare ne uncee nɔj̄.

⁴⁰Filipu p̄o ha Asɔti kətē-p̄o leeri. Uu pęe kei ayu nnéí nyee ncée-i n̄ we kémee Nsímé Kəcire n yóól̄ uú ha ne Sesaree kətē tulu.

Uléécaa Pitumę Mewai 9

Sɔɔli yę məfinę conse
(UPM 22:6-16; 26:12-18)

¹Sɔɔli úu pęe kusa kumúñę kp̄e-i Upíima pipirétki ne kəfa p̄óslú un wéési uké pi kő. Uu yisi uu lẽ nnya Uléécaa usina lęep̄,

²uu re uȳ uké átelé u wa aké ncée u he uké ha Tamaasi-p̄o Pisuifi ayomeyáhaalee rika. Un kei píye n lęep̄ pęe Upíima ncee n t̄kil̄, pitisii, pinósii, uké fe uké pi cópii uké pahaankęe uké ne Yerusalém tómp̄.

³Kuu ncée n kp̄isi un ne Tamaasi nyahaip̄one ke metéí menyinę ame meyéné mesę keyómecaa-p̄o leemę ame tapu amé ne u kóónú.

⁴Uu keteni-i lólu, uu pęe rinóo rinyinę kom tin tee re: Sɔɔli, Sɔɔli, yo kəcire nnya kaa lẽ né wéékusel̄?

⁵Sɔɔli uu pęe pise re: P̄o úye, Upíima? Upíima uu rinóo u ȳsu re: Néé Yeesu uȳ kaa nní n̄ we p̄on wéékusel̄. [Áa yę nkpáni fe p̄oké ne nk̄o məl̄ t̄p̄iriinkęe. Un t̄erii lin nnóo u yipaal̄, uu pęé maa re: Upíima, yo kaá la k̄ wa? Kei ke Upíima uu pęé maa re:]

⁶A yisi aa kuyu-i lomp̄. P̄on n lomp̄, pi yé pęe p̄o símisi lẽ kaa yé n̄ wa.

⁷Sɔɔli pisenco api nyere pírí, rinóo ári we. Amá pi pεε rinóo kómeile ápi pεε úka nyáni.

⁸Sɔɔli uu yisi uu anípεε wii úu pεε líka nyáni. Api pεε kunípε u mólú api u tɔrɔi apí ne Tamaasi sī.

⁹Siyáa sitaani kuu wa úu ye líka yẽ, úu ye líka li úu ye kɔ líka n ntí.

¹⁰Kirisi upiretiki unyinε ye pεε Tamaasi-i welε, api ye u séi re Ananiyasi. Upíma uu keyáa kenyinε u kpáfúme uu u séi re: Ananiyasi! Ananiyasi! Uu re: Néε nkó, Upíima!

¹¹Upíma uu u maa re: A yisi a ncée mmẽ kapi ye n sée re Kecire kpísi aá ha Yutasi kεyɔ-i Tarisi ukó uyẽ kapi ye n sée re Sɔɔli kεcáá pise. U welε un kεyóme yáasi.

¹²Ai u nyíse re utisi unyinε kapi ye n sée re Ananiyasi ye lompɔ uu anípε ukecáá láá re uyẽ Sɔɔli inipεε iké ye kɔ yẽ.

¹³Ananiyasi uu re: Upíma, ne konlε pisoī meyã pin símisi re utisi uyẽ úu kusa pipósoi pεε Yerusalém-pɔ n we rikpákárá wapisi.

¹⁴Pερεε ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésε pεε ncée u he re uké nté kam uké pε nnéí pεε pɔ n yáási cópii.

¹⁵Amá Upíma uu u pεsε re: A n ñme. Ne usoi uyẽ wéelε re uké pinékei wa. U yé tíyεsε mpuri sanε pikó ne pipiyɔɔpi ne pεé ne Isirayεeli pikó api rinényíri ceru.

¹⁶Né rinécúruu u símisi re u yé kεnécáá íwe ncɔpuri li.

¹⁷Kei ke Ananiyasi uu pεε ncée kpísi uú ha Yutasi kεyɔ lompɔ, uu Sɔɔli kεcáá anípε laa uu re: Unémárecɔ Sɔɔli, kaá pεε ncée n tíkimelẽ pɔn nté wéme ke Upíma uu pɔ rikpáfúme. Uyεsε né tumme re ipónípεε iké ye kɔ nkpéni yẽ, Nfáasɔne nké kɔ pɔ lõ.

¹⁸Kei nní, linyinε ai uinipεes kεcáá lápile yare ikpíntomé awéé ai lólu, uu pεε nkpéni n nyáni. Uu yisi api míni u wolε

¹⁹uu pεε ilukε le uu nnaŋε yεnu.

Sɔɔli ye Tamaasi-pɔ Nléécaasimé yóolɛ

Sɔɔli uu Yeesu pipiretiki kέmεes Tamaasi-i siyáa wai.

²⁰Uu pεε kei nní yisi uu sýɔ sε-i ke Pisuifi ayomεyáhaalee aa n we ka uu yóó re Yeesu yεε Uléécaa Kεpipi.

²¹Ai pε nnéí pεε u n kómei nnóo yipu api ye pεε re: Ái nkó yεε ye lẽ Yerusalém-pɔ pεrεes rinyíri ntí n sélei n wéékusεlε? Nénte u kɔ nté kale re uké lipite pε cópii uké ne pεrεes ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésε leεpɔ?

²²Pεé ke Sɔɔli uu nnaŋε piyéne rikpá uu ye nε Pisuifi pεε Tamaasi-i n we nsímé feriyε uu pi sεsε. U ye pi nyíse re Yeesu yεε Úyulalε ke Uléécaa uu n wéε.

23Kai nkáripi n nájai, Pisuifi api símaane aí tone re piké Sɔɔli kpu.

24Ai Sɔɔli kutu-i loni re pi u wéési. Kεtúŋé ne kεsine kapi pεe kuyu sipoo mέ piké ne u n kpu nnyā.

25Uppirétki api pεe kεsine mεnérε mεnyinε-i u wai apí ne kuyu mmεle kεpirε-mέ u súsεpɔ.

Sɔɔli yε Yerusalεm-i we

26Kε Sɔɔli uu Yerusalεm n tuipɔ, uu Yeesu pipirétki picɔ pitíki peeni, amá pinnéí pin pεe u wuru. Ápi pakarεlē te u mεsei Yeesu upirétki.

27Kei ke Parinapasi uu mεse u kpísi uú ne pitumε lεepɔ, uu lε kε Upíima uu umεcire n lεsε uu Tamaasi nceε-i Sɔɔli nyíse ne lε kuú ne u n símisi pi kεsni. Uu kɔ lε kε Sɔɔli uu Tamaasi-pɔ ne ikari Nléécaasimé ne Yeesu rinyiri rin-yóó pi símisi.

28Kaí ne kei n kpísi, Sɔɔli ne pitumε pε pεe pεe Yerusalεm-i sónesi, un ne ikari Nléécaasimé ne Upíima rinyiri yóólε.

29U ne Pisuifi pεe Mékireki n símisi yέe pεe ifaaci walε. Amá pε pin pεe wéési piké u kpu.

30Kε piyómeyáhaa picɔ api lε n céri, api u kpísi apí ne Sesaree-mέ u sī api Tarisi-mέ u tóŋsεpɔ.

31Úka úu pεe kumúŋé kρε-i Yeesu pikó cónjε Yutee ne Kalilee ne Samarii kεtε nnéí kεcáá. Pi pεe ikari kpariisεnεlε pin kɔ Upíima riwure málε. Nfáasɔnε nn pi léní pin kulúi kpálε.

Enee pipélε

32Piyεε ye pεe mρá yei kuyu-i sónεlε, uú ne keyáa kεnyinε Yeesu pikó pεe Lita kuyu-i n we kέmεe tulu.

33Uu kei utisi unyinε kapi ye n sée re Enee lεepɔ. U kέkankáláká lε. Li wa injme ipaha kuú ne kεfinε kεcáá n finu úu ye fe uké sónε.

34Piyεε uu u maa re: Yeesu Kirisi ye pό pɔisεlε, Enee. A yisi a ripócúruu kεpófinε riwépí. Enee uu kei nní mεse ne mεse yisi.

35Lita pikó ne Saarcɔ pikó nnéí api u yεnu api pimecire Upíima pa apí ne Upíima kεfa tεnε.

Pi Tɔrikaasi yukusε nkɔ kέmεe

36Yafa-pɔ kε unósi unyinε uú pεé we. Pi ye u sée re Tapita. Pi ye rinyíri tε Mékireki kέmεe tuisε re Tɔrikaasi Uyε nkɔ mεsε re uké mρá pýei lisɔnε n wai uké kɔ pisoi n hεkesi.

37Uu likumúŋé kρε-i káási uu kpi. Kapi piwólε u m masí, api kέyɔ kεcáá-pɔ kulee kunyinε-i kεléécaa-pɔ u finsε.

³⁸Yeesu pipiretiki pεε Yafa-po ñ we ye pεε kónle re Piyeε yε Lita-po we. Lita yε kɔ ne Yafa kólenle. Api pεε pisoi pité lesε api Piyeε kémεε tum te piké u maa re uké mekεε pikemεε wurupo.

³⁹Piyeε uu wákasi u ne pε api tóoisene api tómpo. Kuu n tuipø, apí ne kέyɔ kεcáá kulee kpε-i u taápo. Pikúmannɔsi nnéí apí nyɔsɔrpø api itu ne u kálisi. Api sitúkanka ne akpélénku nyé ke Tɔrikaasi uú pεε nfáa m má un yóóni u nyísente.

⁴⁰Kei ke Piyeε uu pεε pinnéí lésεpo, uu wúla uu kεyóme yáási. Uu pεε ukρøkro-mε pansepø uu re: Tɔrikaasi, a yisi. Tɔrikaasi uu inípεe wúkule. Kuu Piyeε n yé, uu yisi uú tone.

⁴¹Piyeε uu kunípε u tini uu u léni uu yisi. Uu pεε limemáá piyómeyáhaa ne pikúmannɔsi pε séi uu Tɔrikaasi ne unfaa pi nyísε.

⁴²Nsímé mmé nn Yafa kuyu nnéí kóónú, pisoi meyā apí Upíma ne kεfa tεne.

⁴³Piyeε uu Yafa-i ukónefukei Simɔɔ kεyɔ-i tone ai siyáa wai n̄sɔnε.

Uléécaa Pitumε Mewai 10

Piyeε yε Kɔrinεε kεyɔ ha

¹Utisi unyine yεε pεε Sesaree-po we, api ye u séi re Kɔrinεε. U pεε Rɔm usóóca kpéē unyine le. U pεε pisoi pílε kutɔpilee uwéése le.

²U ne ukεyɔ nnéí ye pεε Uléécaa likó lalε. U ye pεε píwεkɔ́ ulikó meyā hεkεsile un kɔ mesére Uléécaa yáási.

³Kεyáa kεnyine kuu ketúñéco metaani kumúñé Uléécaatumε unyine méyεnε mεnyine-i yé cáká-cáká. Uléécaatumε uyé uu ukεyɔ-i lompo uu u séi re Kɔrinεε!

⁴Kɔrinεε uu pεε iwame ne uléécaatumε uyé n nyánεi uú ne u pise re: Ne meyo-me, Upíma? Uléécaatumε uu u pεse re: Uléécaa ye ipówelε konle uu kɔ lε kaa píwεkɔ́ n léni yεnu. Úu yé pó palei.

⁵A nkpéni pisoi tū piké ha Yafa-po utisi uyé kapi ye n sée re Simɔɔ api kɔ rinyiri u he re Piyeε séemε.

⁶Ukónefukei uyé kapi ye n sée re Simɔɔ kεyɔ-i kuú we mínimaa ritimε-po.

⁷Ke uléécaatumε uyé uu lε n símisi uu tómpo, Kɔrinεε uu upikεikó pité pinyinε séi. Ukutɔpilee kémεes usóóca unyine yε pεε Uléécaa likó lalε n̄sɔnε. Uu kɔ uyé séi.

⁸Uu lεlεe n wa nnéí pi kεeni uu pεε Yafa-po pi tum.

⁹Ai ncée pi weesi pin Yafa lapø. Piyeε uu ituŋε kεcíre kumúñé kέyɔ cάcá ipiraα yopoi re uké kεyóme yáási.

¹⁰Nkú nn u wai uu re u yé ilukε li. Kapi ñ we pin ilukε iyé wai, ai u wai yare kεnípεεhee.

¹¹Uu yénu keyómé kén wúkulélë, linyiné lin cérpiméle aí ne keteni-i turi yare kusáñáá maamaa kunyiné kapi n tájé pin kuatime kena muléilë.

¹²Ána ana likó nní ncopuri ne léléé m múñui ncopuri ne sinúipi ncopuri yee pée kéméé we.

¹³Ai rinóo u maari re: Piyee, a yisi, a kó aa le.

¹⁴Piyee uu rinóo pée re: Kásá, ám píkai irósé kéméé icírí inyiné lukaalë, Upíima!

¹⁵Ai kó mélírú pimáa u kpá re: Lë ke Uléécaa uú maa re liluke-luké, páa kapé li maa re icírí.

¹⁶Mepéhë metaani kai lë wa, ai pée limemáá kusáñáá kpë keyómecaa-më kpíípö.

¹⁷Piyee uú n we un umécire písei re méyene më asei ye nkpéni áye. Likumúnjé kpë-i, pisoi pë ke Körinee uu n tumpö pón Simöo keyo wélaapö apí ne keripoo tuipö mesé ne mesé.

¹⁸Api séi api pise re kei ke Simöo kapi rinyíri n he re Piyee uú wee?

¹⁹Piyee un we un meyéne më këcáá músu, Nfáasone nn u maa re: Pitisi pitaani pinyiné ye mpí pin pó wéési.

²⁰A yisi a ricepipo, nò ne pë ani mesé ne mesé tómpö. Néé pi tumpö.

²¹Kei ke Piyee uu pée súipö uu pitisi pë maa re: Néé Piyee uyé kani n wéési. Néé usoi uyé kani n wéési. Ne meyo-më?

²²Api re: Róm usóóca kpéé Körinee yee ró tumme. U usoi këcire le, un kó Uléécaa pakarelë. Pisuifi nnéí ye ukëcáá nsoone símisile. Uléécaatumé unyiné yee u símisi re uké pó sée aá ha ukeyo-i nfasimé kaa m máme u símisi.

²³Piyee u kéyo pi taní uu kulee pi he api fine. Kai kóso n weesi, uu yisi uu pi tiki api kësé tómpö. Pimárëco pinyiné pée Yafa-i n we pón kó yisi api u saruni.

²⁴Liukóso kapi Sesaree tu, Körinee un ukeyo-i upikó ne upisané cápinelë un ne pi më.

²⁵Ke Piyee uu n tuipö, Körinee uu u térei, uu wúla ne ketë-po uú ne ipakare u yáási.

²⁶Piyee uu u yukuse uu nyeresé uu re: A yisi a nyere! Né ne kó kesoipipi le.

²⁷U ne Körinee pin lë ifaací wai uú ha ne kéyo lompo, uu lësepö pisoi pin cápinelë kulúi

²⁸uu pi maa re: Nýrinécúruu ye nyule re Usuifi úu ncée má upiyomeyáhaa nnya, u ne mpuri sané ukó unyiné piké n sóne, néé uké ye ukeyo rilóólú. Amá Uléécaa ye né símisile re ái nyaám te ké m músu re unyiné ye icírí néé úkperinkpékó.

²⁹Lelēs tíyessé, kani kēnémee n tumpō re piké né sée, ám nkpáni pipáká-páká peẽ. Ne la kē nkpéni nō pise re n̄-ye kaní ne né séi?

³⁰Kōrinées uu p̄ee rinóo u yósu re: Siyáa sina yé nsí kam ituŋe nnyí ic̄-i, kētúŋéco mētaani kumúŋé nkú-i kēnýo-i we nēn kēyóme yáási. Mēse ne mēse, am̄ paí utisi unyiné un ilū tanaalē in télu un ne kēnékúrí nyen.

³¹Uu né maa re: Uléécaa yé ipówelé yɔsile, Kōrinées. U l̄e kaa lipókó pisoi n hékési yenlē.

³²L̄e nnya, a pisoi tū piké ha Yafa-p̄o Sim̄o kapi rinyíri n he re Piyeé séem. Ukónefukéi uyé kapi yé n sée re Sim̄o kēyo-i kuú we mínimaa ritimé-p̄o!

³³Am p̄ee mēse ne mēse pisoi tumpō re piké p̄o séem. Li né larisile hái re p̄o ka. Ntónéí mmú, Uléécaa inipées-i kari nkpéni nní we, t̄on kutu c̄ol̄e t̄oké kō te n̄-ye ke Upíima uu p̄o máame re a ró símisi.

Anóo ke Piyeé uu Kōrinées kēyo-i m̄ ma

³⁴Kei ke Piyeé uu p̄ee rinóo yɔsí uu re: Nkpéni kam meyíkíyiki kō te Uléécaa úu pisoi ne pic̄o kóólēne.

³⁵Mpá mpuri n̄-ye ukó yé kpére u pakarelē un asei tikilē, u yé liute n lalé.

³⁶Yeesu Kirisi kuu tumme re uké Isirayéeli pikó Nsímé Kecire símisi re u ne nkíñniyé pi ka. Yeesu Kirisi uyé pisoi nnéí Upíima.

³⁷Ke Yohani uu Nléécaasimé piyóó ne pisoi píniwolé m̄ masí, nō yenlē lelēs Kalilee kēteni-i n wa aí ha ne Yutee kētē nnéí yósu.

³⁸Uléécaa yé p̄ee Nasaréti ukó Yeesu kēpire wele. U p̄ee Nfáasōne ukemee wale nn ñnaŋe u he, un ne mpá yei sóne un lisóne wai, un pisoi nnéí ke kuníri aku m múlē p̄oisente.

³⁹Tóo l̄e nnéí kuu Pisuifi kuyu-i ne Yerusalém-i n wa piseérakó. Pi kunapéékó kēcáá u kariile apí ne u kopu.

⁴⁰Amá Uléécaa uu kēyáá táánū tuŋé nkp̄o kēmee u yukusé, uu fe uu umēcire lesé uu kēr̄cōpe pinyiné nyísé api yénu re u nkp̄o kēmee yisile.

⁴¹Ái p̄ee re pisoi nnéí kuu umēcire nyísé, amá t̄o ke Uléécaa uu mēkēe-m̄e n lésé re t̄oké piseérakó kuu umēcire nyísé ari u yen. Umeyisé-maá, t̄o kesé tonelé ari le ari níru ne uyé.

⁴²Uu k̄o ró forii re t̄oké Nsímé Kecire Pisuifi símisi piké céri re uyé ke Uléécaa uu lésé re uké pinyánnýá ne pikp̄okp̄o túhaane.

⁴³Antepuyé nnéí yé unsímé símisile api péhele re úye un ne kēfa u n tēn, uyé nnya, Uléécaa yé liute akópe sárēi.

Nfáasōne yé mpuri sané pikó kēcáá súimé

⁴⁴Kumúŋé kpe-i ke Piyee uu lē n símisi, Nfáasone nn pē nnéí pee uanoo nyé kutu n cólē kecáá súiri.

⁴⁵Pisuifi pee Yeesu ne kefa n tene yé pee Piyee sarunle. Ai nnóo pi yipu re Uléécaa yé kō mpuri sané pikó Nfáasone hē.

⁴⁶Mesei ke Pisuifi pē apí pee kómei mpuri sané pikó mpí pin meyu saña méninyine símaankee pin kō siyóme ne Uléécaa pakarente. Kei ke Piyee uu pee re:

⁴⁷Meróco ke Uléécaa uu pisoi mpí Nfáasone hē. Tó pee nkpeni fe arí ne pi yulu re ápi kapé míni wolee?

⁴⁸Kei ke Piyee uu rinóo hē re piké Yeesu Kirisi rinyiri ne míni pi wole. Lē memáá, api pee u pise re uké pikemee siyáa sinyine wa.

Uléécaa Pitume Mewai 11

Piyee yé umewai Kirisi pikó pee Yerusalém-i n we kseenkées

¹Pitume ne Kirisi pikó pee Yutee keten-i n we api kóm te mpuri sané pikó pō ne kō Uléécaa Nsímé yosí.

²Ke Piyee uu Yerusalém m peseo, Pisuifi pee Yeesu ne kefa n tenele ápi kéyu u pa.

³Pi u maa re: Pō pikéciré keyo lompo, nō ne pē ani kelō kesse le!

⁴Kei ke Piyee uu pee leles n wa pi kseenkées ne kétó-pō, uu re:

⁵Yafa-pō kamí pée keyo kenyine-i we nén keyóme yáási, ai né wai yare kénípeshé, ai linyine né nyisé lin kénémee wéme. Likei lse welé yare kusáñáá maamáa kunyine kapi n táje pin kuatime kena muléilé. Ai pee keyómeCAA n leeri lin cérpimelé aí weri aí ne né kō.

⁶Am kusáñáá kpē kémee nísone paí, am ána ana likó nní ncopuri ne liyúikó ncopuri ne leles m mújui ncopuri ne sinúipi ncopuri yenu.

⁷Kei kai rinóo né máame re: Piyee, a yisi, a kō aa le!

⁸Amá am tinóo yósu re: Kásá, ám píkai irósé kémee icírí inyine lukaalé, Upíima.

⁹Ai kō melíru keyómeCAA-pō pimáa kpá re: Lē ke Uléécaa uu m̄ maa re liluke-luké, páa kapé li maa re icírí.

¹⁰Mepéhē metaani kai lē wa, ai pee limemáá kusáñáá kpē keyómeCAA-m̄ kpíípō.

¹¹Likumúŋé kpe-i, pisoi pitaani pinyine api kei nní weri api keyo ke-i kari n we ripoo-i nyere. Sesaree-pō kapi lē pi tumti.

¹²Nfáasone nn né maa re kē yisi kē mesé ne messé pi ritiki. Pimárecō pikpuulū mpí api yisi api né sáruni arí ha ne kesé Kórinées keyo-i lompo.

¹³Uyē uu rō kéénkēe lē kuu uléécaatumē ukεyɔ̄-i n yē un u tee re uké pisoī tū piké ha Yafa-pɔ̄ Simɔ̄ kapi rinyíri n hē re Piyeē sée.

¹⁴U yē nsímé u símisi mεe yē u ne ukεyɔ̄ pikó nnéí n yóriyε.

¹⁵Kam nsímé n kpísi, Nfáasɔ̄ne nn pikεcáá súiri yare knn lē kékoraanε kεrócaá n súimε.

¹⁶Kei kam pεe Upíima rinɔ̄ ntí léise re: Míni ɔ̄manε ke Yohani uu nō wólε. Amá Nfáasɔ̄ne ke Uléécaa uu nō wolene.

¹⁷Kari Upíima Yeesu Kirisi ne kεfa n tεne, Uléécaa uu Nfáasɔ̄ne rō hε. Mmē kuu kɔ̄ nkpéni pε hε. Wóo pεe nkpéni n̄ kε ne Uléécaa n kεjεnε?

¹⁸Kapi anóɔ̄ nyē n kō, api piakiŋ niŋukuse api Uléécaa ríyu waisε api re: In lē, mεsei yε mε re Uléécaa yε ɔ̄mureile re mpuri sanε pikó pɔ̄ké kɔ̄ piakópe kεpirε ritɔ̄ piké nfáa yíkíyiki yē.

Kirisi pikó pεe Antiyɔ̄ɔ̄si-i n we

¹⁹Kumúŋé kρε-i kapí pεe Etiyεenι n̄ kpu, pi pεe pεpεe Kirisi ne kεfa n tεne wéékuselēnle hái. Ai týεe pícɔ̄ api wúrunkεe apí ne Fenisi kεtē ne Siipuru ne Antiyɔ̄ɔ̄si tulu, amá pin pεe Pisuifi ɔ̄manε Nléécaasimé símisi.

²⁰Mpá ne lē, Siipuru ne Sirεenι pikó pinyinε yε yisile api Antiyɔ̄ɔ̄si s̄i apí ha Upíima Yeesu Nsímé Kεcire Pikirεki símisi.

²¹Upíima nnaŋε nn pi léní, pisoī mεyā apí ne kεfa u tεne api mεfinε conse.

²²Kirisi pikó pεe Yerusalεm-i n we api lē kom, api Parinapasi Antiyɔ̄ɔ̄si-pɔ̄ tum.

²³Kuu n tuipɔ̄, uu yénu lē ke Uléécaa uu pεpεe ne Kirisi kεfa n tεnelē tinkpá, ai u larisi uu pi ɔ̄mórpúse re piké Upíima ne kεfa kεsε n tikilē.

²⁴Parinapasi yε pεe mεyíkíyiki usoi sɔ̄ne le. Nfáasɔ̄ne nn u yipaalē un kɔ̄ nfatεnε má. Lē nnya ke pisoī mεyā apí ɔ̄murei api Upíima ne kεfa tεne.

²⁵Parinapasi uu limεmáá yisi uu Tarisi-pɔ̄ Sɔ̄oli piwélaa s̄i.

²⁶Kuu u n yē, uu u kpísi uú ne Antiyɔ̄ɔ̄si u s̄i. Api kei Uléécaa icápinε iyε-i kuŋm̄e nε kuriyu wai pin Nléécaasimé pisoī mεyā céesi. Antiyɔ̄ɔ̄si uyε-i kapi mεfoí foí Yeesu Kirisi pipiretiki rinyíri hε re Kirisi pikó.

²⁷Kumúŋé kρε-i ke antepuyε pinyinε api Yerusalεm yisi api Antiyɔ̄ɔ̄si s̄i.

²⁸Nfáasɔ̄ne nn piuse unyinε kapi yε n sée re Akapuusi céesi uu yóó re nkū píima nnyinε yē kεtē nnéí kεcáá wa. Nkū mmē n̄ weri nn mεsei Kulooti iycɔ̄pi kumúŋé-i wai.

²⁹Kei ke Yeesu pipiretiki pεe Antiyɔ̄ɔ̄si-i n we api símaanε aí tone re pikεcɔ̄pε, ímpá úye uké lē kuu yē n fe tɔ̄hɔ̄ piké ne pimárεcɔ̄ pεe Yutee-pɔ̄ n we lém̄o.

³⁰Api mesei lẽ wai, api Parinapasi ne Sɔɔli tum api s̄i apí ha ítɔhɔ iyẽ ne pi léni api pipiwéésɛ pa.

Uléécaa Pitumɛ Mewai 12

Pi Yakupu kpu api Piyɛɛ pɔ̄ kpanii

¹Likumúnjé kpε-i ke uyóɔpi Erooti uu Kirisi pikó pinyinɛ piwéékusse lõ.

²Uu týesɛ api ritéhɛ ne Yohani umaa Yakupu kopu.

³Kuu n yé te lẽ ɲmaa ke Pisuifi apí pɛɛ n la kuu lẽ wa, uu kɔ týesɛ api anyá nyɛ-i kapi ye akpónó nyɛɛ áa pite m má n li kémɛɛ Piyɛɛ pɔ̄ tini.

⁴Kapi lẽ u n t̄i api kpanii, api pisóóca siwúípi sina wai, m̄pá kéye kémɛɛ pisóóca pina, pin ne u m̄. Nkpɔ melóó anyá mɛmáá kapi lẽ ne músu re piké m̄pá úye inipɛɛ-i u túhaanɛ.

⁵Ke Piyɛɛ uu lẽ kukpaniilee-i n we pin u m̄, Kirisi pikó pin ukɛcáá Uléécaa welu mewénte áme we.

Piyɛɛ mɛlelɛ akpanii kémɛɛ

⁶Kesine kɛɛ n weesinɛ Erooti uké ne Piyɛɛ n túhaanɛ kémɛɛ ke Piyɛɛ uu pisóóca pité kɛpáápáá we un loni. Anípɛ keté kapí pɛɛ akpanii u wailɛ pin ne u pahaalɛ, pimérɛ pɔ̄n ko kukpaniilee rinɔnɔɔ-i nyɛnu pin m̄.

⁷Mɛse ne mɛse, Upíima uleecaatumɛ unyinɛ uu lompɔ, metéí ame kukpaniilee yipu. Uléécaatumɛ uyẽ uu Piyɛɛ ilúké pépé uu u yóŋse, uu u maa re: A riwakasi! Akpanii kapí pɛé ne u m pahaalɛ aa kei nní uanipɛ-i léeri aa súrii.

⁸Uléécaatumɛ uu pɛɛ u maa re: A kupótampála rité aa apónééri taní. Piyɛɛ uu mesei lẽ wai. Uléécaatumɛ uu kɔ re: A kupókpélenku tã aa yisi aa né tíki.

⁹Piyɛɛ uu u tiki api léepɔ, lin u we yare keláré. Úu pɛɛ músu re mesei ye me.

¹⁰Api pimérɛ foí fáau, api pilírū kpá api pɛɛ nwени rinɔnɔɔ kapi ye ne kuyu-m̄ n léepɔ tulu, tẽ ari timecirɛ hánneprɔ api léepɔ. Api ncée kpísi pin tósu. Kei nní, uu Piyɛɛ inipɛɛ-i pɔ̄lu.

¹¹Kai Piyɛɛ n hemnɛ kuu pɛɛ yé te mewai ye wale. Kei kuu pɛɛ re: Nkpéni kam yé te mesei ye me. Uléécaa ye uléécaatumɛ tummɛle uu Erooti anipɛ-i né lese, uu kɔ mm̄ ke Pisuifi apí pɛé ne né n la kémɛɛ né lese.

¹²Ke Piyɛɛ uu n yé mm̄ kémɛɛ kuu n we, uu Yohani kapi rinyíri n he re Mariki uni Maari keyɔ s̄i. Pisoí kulúi ye pɛɛ kei cápinɛlenle pin keyómɛ yáási.

¹³Kuu n hapɔ uu keyɔ ripoo pepu, unósi keikó unyinɛ kapi ye n sée re Rooti uu s̄i uké ha yé te wóo lo?

¹⁴Uu Piyɛɛ meté ceru. U yé ripoo hánnele né, uú nya uu mpóɔnare ne itóó ne keyɔ-m̄ pɛɛrɔ, uú ha re Piyɛɛ ye ka un tipoo-pɔ we.

15 Pépées kei n cápinelē api u maa re u ischō torile. Amá uu kéyu mahani ñmaa re mesei ye me. Api re in lē, ukumíríri ye ku.

16 Piyees un lē we un tipoo pepu. Kapi n hánne api u yenu, piipiñe ii nnyiyé loni.

17 Uu kunípē ne pi símisi re piké n séélē ápi kape ríka ma. Uu kō pi símisi lē ke Upíima uu kukpaniilee-i u n lésé. Uu kō pimáa pi kpá re piké ha Yakupu ne pimáreco picō lē símisi. Kuu lē pisímé pi m̄ masí, uu yisi uu kēlō féé tómpo.

18 Kai n weesi, ai pisóóca pē kēcōpē nōkōre hái, api pēé m píseine re méye ke Piyees uu lō?

19 Erooti uu pēe rinóo he re piké u wéési. Amá api u wéési ápi u yē. Kei kuu pēe pimérē pē séé uú ne pi túhaané uu re piké pi kō. Uu pēe limemáá Yutee kēteni-i yisi uú ha Sesaree kēteni-i siyáa wai.

Erooti nkpo

20 Erooti ye pēe ne Tiiri pikó ne Sitōo pikó wólaalenle. Pē api rinóo rise wai re piké ha u yē. Api lē nnya uyóópi pimérē uwéése Pilasituusi kópóó, api yéntine uú ne kēkpéé pi wai piké ha ne u kpuréi. Ái méwoo, uyóópi Erooti kētē kémee likó nfaa kapi má.

21 Kéyáa kē kapi yé rinsáne aké tulu. Erooti uú ha umeyóópilapé taní uu uriyóópitū kēcáá tone uu pēe ne pisoi riwúí ne meyáa n símisi.

22 Kei ke pisoi api ipakaré riwōo re: Uléécaa rinóo ye ntí, ái kesoipipi rikó.

23 Kúu n céri re Uléécaa ñmane yee ipakaré te nnya, Upíima uleecaatumé unyiné uu kei nní u fapi uu laléi, apapi aa u takai uú ha ne kpi.

24 Nléécaasimé nn pēe likumúñé kpe-i kóónú api m̄pá yei n kom.

25 Ke Parinapasi ne Sɔɔli pōo lē nnya kapi Yerusalem-i pi n tumpo piwai m̄ masí, api yisi api Yohani kapi rinyíri n he re Mariki ne péne apí ne Antiyóósi pele.

Uléécaa Pitumé Mewai 13

Parinapasi ne Sɔɔli ye Nsímé Keciré piyóó ha

1 Antepuyé ne pisoi pēe Nléécaasimé n céesi ye pēe Antiyóósi-pōo Uléécaa icápiné-i welé. Pépées Parinapasi ne Simeyóó kapi ye kō n séé re Ujumáhō ne Siréeni ukó Lusiyuusi ne Manayéeni ne Sɔɔli. Manayéeni ne Kalilee uyóópi Erooti pēe kesé iwáa li.

2 Kéyáa kenyiné kapi anóo paasi pin Upíima ne welu. Nfáasóne nn pi maa re: Ani Parinapasi ne Sɔɔli iyaa lese piké pikéi pē kam pi m̄ pa wa.

3 Kapi pinóópahaa ne piwele m̄ masí, api anípē pikécaá láá apí ne pi tum, api tómpo.

Parinapasi ne Sɔɔli ye Siipuru-pōo we

⁴Nfáassone nn Parinapasi ne Sɔɔli tum, api Selesii-pɔ sī api kei kúninɔi loni apí ne míni kεpáápáá kεtε kapi ye n sée re Siipuru sī.

⁵Kapi Salamini n tu api Pisuifi ayomεyáhaalee-i Nléécaasimé piyóó kápáá. Yohani ye pεe pikεmεé welε un pi léni.

⁶Api míni kεpáápáá kεtε kε kóónú api tεnε apí ha Pafoosi tulu. Kei kapí pεé ne Usuifi unyine kapi ye n sée re Paari-Yeesu risáne. Uyε ne metarewai ukó ne antepu nɔɔme le.

⁷Siipuru kεtε uyɔɔpi Sεrikiyuusi Pɔɔlusi kεyɔ-i kuú pεé we. Uyε ne usɔhɔɔ píima le. Uu týesε api Parinapasi ne Sɔɔli u séipɔ re li ripɔɔ u wa re uké Nléécaasimé kő.

⁸Metarewai ukó uyε uu pi m púneisente un náási re úyukɔɔ uyε úu kape ne Yeesu kεfa tεnε. Pi ye Mékireki ne urinyiri tuisε re Elimaasi, lεlεsε re metarewai ukó.

⁹Nfáassone ye pεe Sɔɔli kapi ye kɔ n sée re Pɔɔli yipaalenle. Kei kuu pεe Elimaasi uyε n̄sɔnε riwii

¹⁰uu u maa re: Pó unɔɔme ne uyaaluke nkó. Kuníri kεpipi nké, pɔɔ m̄pá lisɔnε líye n ñmélu. Pɔ ne welε pɔn Upíima simúñé cire-cire hárəsi, n̄e yo?

¹¹A nkpéni kutu ricɔ aa kóm. Upíima yé pɔ pi aa nyíini aa kɔ ntujε metéí paa siyáá sinyine. Kei nní lε, kuñmahaaku Elimaasi hila, uu ye toóri toóri un unyine wéési yεε yé u n tɔrɔi.

¹²Ke uyɔɔpi uyε uu lε n yε, uú ne Upíima kεfa tεnε. Li we re Upíima kεcáá icélaa iyε ne u lonne n̄sɔnε.

Pɔɔli ne Parinapasi ye Pisitii kεtε-pɔ Antiyɔɔsi kuyu ha

¹³Pɔɔli ne upisencɔ api Pafoosi-i kúninɔi loni apí ne Pamfilii kεtε-pɔ Periki kuyu sī. Yohani uu kei pi yá uu Yerusaləm pεle.

¹⁴Pɔɔli ne Parinapasi pɔɔ piketé kei yisi api sóne api Pisitii kεtε-pɔ Antiyɔɔsi kuyu sī. Api kewéntεyaa tuñé Pisuifi kuyomεyáhaalee-i lompɔ apí tone.

¹⁵Unyine uu isé atelé ne antepuyε akó pisoi inipεε-i kέéni. Kuu pikéε m̄ masí, kuyomεyáhaalee piwéésε api Pɔɔli ne Parinapasi kέmεe tum apí ha pi maa re: Pimáreco, nɔn nnyine m má nɔké ne pisoi ikari rikpásε, n̄ fe ani nkpéni símisi.

¹⁶Kei ke Pɔɔli uu yisi uu kunípε síka uu pisoi sεése uu re: N̄ Isirayεeli pikó ne n̄o pitɔrɔɔ mpí n̄ɔɔ Uléécaa n wuru, ani kutu ricɔ ani kóm!

¹⁷Isirayεeli Uleecaa ye pεe pirókpure wééle, uu týesε api kulúi wai, pεé uyε-i kapí pεe Esipiti kεteni-i ilási n tū. Uu pεé ne unnaŋε kei pi yukusε.

¹⁸Uu kucesi kóima-i pikεcáá paí ijm̄ afeεna.

¹⁹Uu limεmáá mpuri nsεei Kanaa kεteni-i kópu uu nsitε cápinε uu upisoi pa re piké n te.

²⁰Ai lē n we aí ne tulu iñmē píle píle mēna ne iñmē kuwóó kumúñé. Uu pēe limemáá pikpéenwai pi hē, ai kpísi aí ha ne antepu Samuyeeeli ituñe tulu.

²¹Lē mēmáá, api Uléécaa pise re uké uyóópi pi tī. Kei kuu pēe Penyamēe kumare ukó, Kiisi uñmáne Sauuli iyóópi tonsé iñmē aféena.

²²Kuu Sauuli iyóópi n lapile, uu Yesee uñmáne Tafiti i pa uu re: Nē nkpéni Yesee uñmane Tafiti yee ne né rinsá yénle. U yee yé menéla nnéí wa.

²³Tafiti kēpirē kēse ke Uléécaa uu Isirayeeeli pikó pa re kēké pi yoriye yare kuú pēe māa re li yé wa. Kekes Yeesu.

²⁴Yeesu uké kēlene n kam, Yohani ye pēe riyóóle uu Isirayeeeli pikó nnéí símisi re piké piakópe kēpire ritó piké míni wole.

²⁵Yohani uké ne upikei ketó n tu, u maa re: Nō músu re néé wóó? Ái néé uyé kani m mē. Uyé ne kēpire wemelé. Né ám tu ricuruu re kē ripé kē uanééri kējmeipi fénne.

²⁶Pooli uu kō kpá re: Pimáreco, ntónéí ke Uléécaa uu nsímé mmú pálē uké ne ró yoriye, nō Apiraham sipirē ne nō pitórcō mpí nōo nní Uléécaa n wuru.

²⁷Mesei ke Yerusalém pikó ne pipiyóópi api Yeesu yé, ápi kō antepuye nsímé kapi m̄pá kewénteyaa kēye n kēeni riyíkí kō. Amá kapi Yeesu nō kpu, leles nsímé mmē kēmee n we kapi lē wa.

²⁸Ápi kō nka yé, mmē nnya kapi yé u n kpu, amá pi pēe Pilati pise re uké u kpu.

²⁹Lē kai Nléécaasimé kēmee Yeesu kēcáá n wólaalē kapi lē wa. Api pēe limemáá kunapéékō kēcáá u súisé api u kpísi api nhórē-i wai.

³⁰Amá Uléécaa uu pikpokpō kēmee u yukusé.

³¹Pēe hái Kalilee-pō u n sárū apí ne Yerusalém sī kuu siyáa kulúi umecire nyíse. Pēe kō neni nní upiseérakō Isirayeeeli pikó inipēe-i.

³²Nsímé Kēcire mmú ke Uléécaa uú pēe yekei re u yé pirókpurē pa. Mmē karí ne nō ka.

³³Mmē kuu nní nkpéni tō pipipirē wa. Li we re u Yeesu nkpō kēmee yukuselē yare kai Ipakaré Siyomē ritelé lírū kēmee n wólaalē te: Póo Kenépipi, néé neni pō mári.

³⁴Uléécaa ye pēe mēkēe-mē maa re u yé pikpokpō kēmee u yukusé úu kapé ne píkai n fóni nnya. Lē kuu Tafiti maa re: Né lisōne kēcire lee ái n fónune nō pa. Tinóo sōne kam pēe Tafiti n yekei ye tē. Lisōne kēcire lee ái ye píkai n caai kam pēe Tafiti m pané kam nō pané.

³⁵Lē nnya ke Tafiti uu kō kelō kēcō maa re:

Áa yé ñmurei upólala uké nhórē kēmee fóni.

³⁶Tafiti uyē yε pεe uisoi kémee Uléécaa mεla wale. Kuu n kpu, api upisaayaha kémee u kulesi uu fōnu.

³⁷Amá uyē ke Uléécaa uu pikpōkpō kémee n yukuse úu fōni.

³⁸Pimárēcō, li tu rε ani nísōne kō te uyεs týesē kapí ne neni akópe pisárei nsímé nō símisi.

³⁹Uyεs týesē ke úye uu yε un ne kεfa u n tεnε, Uléécaa uu liute akópe u sárei. Moisi isé íi fe iké usoi akópe sárei.

⁴⁰Lē nnya, ani nóménécíre tī, áni kapε týε lē ke antepuyε api piatelé-i n wóliké nō wa. Lelεs re:

⁴¹Nó kupakarecire pikó mpí, ani kutu ricō ani kóm liké nō riycō, ani itóó ne mílesi. Nónnéfāa mmú kémee kaṁ la kέ mewai ményninε wa ke unyinε uu yé un nō n símisi áni yé pakarε.

⁴²Ke Pōoli ne Parinapasi api kuyómeyáhaalee-i n léepō, api kō pi séi re piké kewénteyaa kεcō pεeepō piké nsímé nse mmē pisímé pi rikpá.

⁴³Icápine memáá, Pisuifi yíkíyiki kulúi ne pitéj téj pεe Pisuifi kεyomε n yáási api yisi api Pōoli ne Parinapasi tiki. Pē api ikari pi he re ápi kapε týε unyinε uké Uléécaa kεfa kuú ne pi n fénne nceé kémee pi fóm.

⁴⁴Kai kewénteyaa kεcō kē n tu, li wa yare Antiyōssi kuyu pisoi nnéí pεe cápine piké Nléécaasimé kō.

⁴⁵Ke Pisuifi api riwúí tē n yé, pikefa ake tóosi api pεe lē ke Pōoli uu n símisi n kεsu pin kō u lámisi.

⁴⁶Pōoli ne Parinapasi api kεyu kpáiise api pi símisi rε: Nō kaí ne sá re Nléécaasimé nké mεfoí tu kelenε. Kani nní n n kεsu non kō nóménécíre ne nfáa tεneciré lómiise nnya, tó mεse ne mpuri sanε pikó-mē m pele.

⁴⁷Lē ke Upíima uu ró n forii re tōké wa yε nní: Ne pō léselε re a panse metéí aa isoipuri nnéí n kpáiilē, pinnéí piké píyulalε yé.

⁴⁸Ke mpuri sanε pikó api anóo nyē n kō, ai pi larisi api Upíima nsímé pakarε. Pē nnéí ke Uléécaa uú ne nfáa tεneciré n sée, apí ne Yeesu kεfa tεnε.

⁴⁹Upíima nsímé yε pεe kumúñé kρε-i kεtē kē nnéí kεcáá kóónulεnle.

⁵⁰Amá Pisuifi api pinósi yukoí pεe Uléécaa n yáási ne kuyu piwéésε tálankεs api yisi api Pōoli ne Parinapasi piwéékuse kápáá, api piketeni-i pi lakasse.

⁵¹Pōoli ne Parinapasi api yisi apí ha kuyu ripoo-pō pinnataai péi-péi api pikuwéé-mē yaapō, ai wai re piakópe aké ne pi riséé. Pōoli ne Parinapasi api yá api Ikoniyōm kuyu-mē tómpō.

⁵²Nfáasōne ne mpóonare pōon pεe Yeesu pipirētiki pεe Antiyōssi-i n we yipaalē nísōne.

Uléécaa Pitumé Mewai 14

Pɔɔli nε Parinapasi yε Ikoniyɔm-pɔ we

¹Pɔɔli nε Parinapasi api kɔ Ikoniyɔm-pɔ Pisuifi kuyomeyáhaalee loni, api kέyu kpáiise api símisi Pisuifi meyā ne Pikireki meyā api ȳmurεi api Yeesu ne kεfa tεne.

²Amá Pisuifi picɔ pεe ápi n ȳmurεi piké ne kεfa u tεne api mpuri sanε pikó tálankεe re piké Pɔɔli nε Parinapasi kεcáá simúŋé kópe wa.

³Mpá ne lε, pε nε Ikoniyɔm-i tónelε ai siyáá wai. Api itisi nε n símisi pin nε Upíima tálε. Upíima yε pεe ȳnaŋe pi hεle pin nε mewaisaŋa ne mεpíima wapisi, ai yε nyíse re mesei ke Upíima uu pisoi ípεeléé nyíse.

⁴Kuyu pikó api kei nní kénε meté. Picɔ re Pisuifi nkó mεe wa, picɔ re pitumé nkó mεe wa.

⁵Pisuifi nε mpuri sanε pikó ne kuyu piwéése api pimecire cápinε piké Pɔɔli nε Parinapasi íwe wa piké apare pi tóókεe piké pi kő.

⁶Kai lε Pɔɔli nε Parinapasi kutu-i n lompɔ, api músu tírmá, api wuru apí ha Likayonii kεtε-pɔ Lisitiri nε Tεripu ayu-i nε akεkúrí pékesi

⁷api kei Nsímé Kεcire n yóólε.

Pɔɔli nε Parinapasi yε Lisitiri-pɔ we

⁸Lisitiri-pɔ ke utisi unyine uú pεe we. Hái kapí nε u m mári úu píkai sónelε. U kékankáláká lε, uu yε pεé n tū.

⁹Uu pεe Pɔɔli nsímé kutu n cɔlε. Kei ke Pɔɔli uu u nyánεi ȳscne uu yénu re nfatεnε yε u tulaalenε un yé fe uu pélu.

¹⁰Pɔɔli uu rinóɔ cásε uu u maa re: A yisi aa apóna kεcáá kεcire nyεre. Utisi uu yisi uu cuuni uu nsé kápáá.

¹¹Ke pisoi api Pɔɔli mewai mě n yé, api kei pikó meyu, Mélikayoniyεe nε pupei re: Piléé yε mεsoi sónemε apí ne ró lεeri.

¹²Api re Parinapasi yε Seusi. Kai nní Pɔɔli yε pεe símisi nnya api re uyεe Hεrimεesi.

¹³Piléé pε kapi yε n sée re Seusi kεyo yε pεe welε kuyu ritimε-pɔ. Uléékoɔ yε kei pi n nyóonse uu anáala mεfεlε toraankεe uu tórikεe uú ne kέyo kε tìnɔnɔɔ-i hapɔ, u ne pisoi pεe n cápinεlε apí n náási piké Parinapasi ne Pɔɔli nyóonse.

¹⁴Ke Parinapasi nε Pɔɔli api lε n kő, api pisitukanka céérii ai nyíse re ái nε pi risá, api pεe riwúí tε kεcōpε sɔɔpε pin cési re:

¹⁵Nó pisoi mpí, yo kani lε wai? Tɔ nε kɔ nóménéɔ sisoipipi lε. Nsímé kεcire karí nε nó ka tɔn nó tee re áni liséré-sεré nní nkó riyá. Líwookɔ yε ni. Ani

nómenécíre Uléécaa yee nfáa n te pa. Uyee kete ne keyóme ne mínimaa ne likemee likó wa.

16 U mékéee-mé pirókpure kémee-po pisoi nnéí riyalé re piké pimepcoala n wai,

17 Mpá ne lë, mesére kuu pée mewai sóné nó wai re ani ne kei u n nyáni. Uu yee keyómeccaa-po ikóné nó heri, liituñe in kó n tu, uu iluké nó he. Uu yee kó liluke-luke nó he uu kó tíyese ani mpóonare yenu.

18 Mpá ke Pocoli ne Parinapasi api lë m ma, li ne pi papisile api kelené fe api inyóonse iyé yulu.

19 Pisuifi pinyine api Antiyóosi yee Pisisi-po n we ne Ikoniyom-i yisi api sí, pi ne pisoi kulúi apí ha kóméine. Api Pocoli apare tóókée re piké u kpu. Api pée limemáá u pulu apí ne kuyu iluké léépo, pin músu re u kpule.

20 Amá ke Yeesu pipirétki api ukékúrí n cápinero, uu yisi uu kuyu sí. Kai koso n weesi, u ne Parinapasi api Teripu kuyu tómpo.

Pocoli ne Parinapasi ye Sirii keteeni-i Antiyóosi kuyu pélé

21 Pocoli ne Parinapasi api Teripu kuyu-i Nsímé Kecire yóó, pisoi meyá api Yeesu tiki. Api pée limemáá yisi api Lisitiri ne Ikoniyom ne Antiyóosi yee Pisisi-po n we pélé.

22 Kapi kei n tuipo, api Yeesu pipirétki pée kei n we ikari kpásé re piké n ñmóópulé. Api yee kó pi maa re pi yé íwe píma li piké kelené Uléécaa iyóopi kémee lompo.

23 Pocoli ne Parinapasi api mpá Uléécaa icápiné íye-i piwéése tonsente. Pi ne pë api anóo paasi api keyóme yáási api pée limemáá pi kpísi api Upíma kapí ne kefa n tene anipé-i wai.

24 Ke Pocoli ne Parinapasi api kei Pisisi kete ke-i n yisi, api Pamfilii kékó-mé loni.

25 Api Periki-po Nléécaasimé pisoi símisi, api kei yisi api Atalii tómpo.

26 Kei kapi pée kúninói lõ apí ne Sirii kete-po Antiyóosi sí. Kei kapi pée Uléécaa anipé-i pi wa api u welu re uké ípeeléé pi nyisé piké fe piké pipikei wa yare kapi nní n wa.

27 Kapi Antiyóosi kei n tuipo, api Uléécaa icápiné pikó cápiné, api lë nnéí ke Uléécaa uú ne pë tintiki uu wai pi keeni, ne lë kuu n tíyese mpuri sané pikó póo Yeesu ne kefa tene.

28 Pocoli ne Parinapasi api Yeesu pipirétki kémee toné siyáa kulúi.

Uléécaa Pitumé Mewai 15

Yerusalém icápiné

¹Kirisi pikó pinyine api keyáa kenyine Yutee kétē-pō yisi api Antiyɔɔsi sī, apí ha Kirisi pikó pico maa re: Nɔnsá n kérii yare ke Moisi isé ii m pise, áni yé píyulale yɛ.

²Pɔɔli ne Parinapasi api pi kesa, íkejene píima inyine ii likecáá pikecɔpε leeri. Api símisi aí tone re Pɔɔli ne Parinapasi ne pinyine pico piké Yerusalém ha, pi ne pitumε ne piwéésε piké ha kesé nsímé mmɛ tipaí.

³Uléécaa icápine pikó api pikecáá paí apí ne ncée tiki. Api Fenisii ne Samarii sitē-mɛ tiki, api lẽ ke mpuri sane pikó api Upíima rintíki pisoi símisi. Nsímé mmɛ nn Kirisi pikó nnéí larisi hái.

⁴Kapi Yerusalém n tuipɔ, Uléécaa icápine pikó ne pipiwéésε ne pitumε pεε pi yɔsí. Api Yerusalém pikó pε símisi lẽ nnéí ke Uléécaa uú ne pi rintíki uú ne wai.

⁵Amá Pifarisi pinyine pεε Yeesu ne kefa n tene api pεε yisi api re: Li pise re mpuri sane pikó pεε Yeesu ne kefa n tene piké kérii tilasi, piké kɔ Moisi isé ritiki.

⁶Pitumε ne piwéésε api cápinε re piké nsímé mmɛ tipaí.

⁷Kapi nsímé m pásainε ai náŋai mémáá ke Piyeε uu pεε rinɔɔ yɔsí, uu re: Pimáreco, nórinécúruu ye yenle re ái neni-me ke Uléécaa uu nókenécɔpε nké-i né wéε re ké mpuri sane pikó Nsímé Kecire riyóó piké nnénɔɔ-i n kõ, piké kɔ ne kefa n tene.

⁸Uléécaa yεε nyu leleε pisoi sifa-i n we. Uyεε kɔ pε Unfaasɔnε he yare kuu tɔ n he mεcɔ. U lẽ nyisεlε re pε ne kɔ pansεlε upisoi.

⁹Úu tó ne pε kecɔpε kóólεnε. Lẽ nnyia kuu pinfatεnε nnyia piakiŋ hεεrε aa funi.

¹⁰Yo nnyia kani nkpeni Uléécaa peikeε nɔké yɛ, nɔn ncɔni ke úka úu hái pirósáa-i-me ne tó-i n fe uké n cɔ Yeesu pipiretiki nyikiselɛ?

¹¹Amá Upíima Yeesu ipεeléε nnyia karí ne kefa tene re tɔ ne kɔ pimecɔ píyulale yεnlε.

¹²Pεpε n cápinelɛ nnéí api séé keu, api pεε Parinapasi ne Pɔɔli kutu n cɔlɛ pin mewaisaŋa ne mewai píima ke Uléécaa uú ne pi rintíki uu mpuri sane pikó kecɔpε wapisi keenkeε.

¹³Kapi pisímé m masí, Yakupu uu rinɔɔ yósu uu re: Ani kutu né ricɔ, pimáreco.

¹⁴Simɔɔ ye ró símisile lẽ ke Uléécaa ricuruu uu hái mεkεε-me mpuri sane pikó kecɔpε umpuri kuu n te n wéε.

¹⁵Antepuyε anɔɔ kai lẽ titiki yare kai n wólaalɛ. Li wólaalɛ te:

¹⁶Lẽ mémáá, ne Tafiti kεyɔ kεε n fori yukusεnε, am ncaai nnéí nyɔɔnsε. Né pimóme ke pεsε.

¹⁷Kei ke pisoi tɔrɔɔ api yé pεε nɛ Upíima wéési. Leleε isoipuri nnéí kam n séé re iké panse inékɔ. Nɛ Upíima rinɔɔ ye tɛ,

¹⁸néé týesé ke pisoi api hái mékéé-me mewai mẽ ceri.

¹⁹Lẽ nnya ke néé Yakupu, am músu re ári ncée má tóké mpuri sané pikó pëe pimecire Uléécaa m̄ pa Pisuifi isé rinyikisé.

²⁰Amá tóké pi wóipó ari pi símisi re ápi kapé ye inyóonsésare li. I tő kémee ikpérinkperekó le. Piké pimecire tĩ, api ye sóonne yare ke isé ii m pise. Ápi kapé ye isee kápi rimpá li, ápi kapé ye kō ménye li.

²¹Kaí pëe mékéé n̄ we, pisoi yee pëe m̄pá kuyu kúye-i Moisi isé riyóólé, api ye kō m̄pá kewénteyaa kéye ketúnjé kuyómeyáhaalee-i i këeni.

Títelé tẽ kapi Kirisi pikó pëe ápi Pisuifi n wóipó

²²Pitumé ne piwéése ne Uléécaa icápine pikó nnéí api yénu re li nyam te piké pikécepē pisoi lese piké Pɔɔli ne Parinapasi ritikisé piké ne Antiyɔɔsi pi tū. Kei kapi pëe Yuuti kapi ye kō n sée re Parisapasi ne Silasi lese. Pipicɔ ye pëe pi waiselenle n̄sone.

²³Pianipe-i kapi rítelé tẽ wa. Pi rikemee wói re: Tő nópinémárecɔ, pitumé ne piwéése, tō n̄ pimárecɔ, nōo ye áni nní Pisuifi n̄n Antiyɔɔsi-pɔ ne Sirii ne Silisii keten-i we yáasi n̄sone.

²⁴Tō kō te pisoi pinyiné ye kerómee nté yisipó api nō lεepɔ, api pinsímé kémee nōanépó caaisé api kō nōsinéwuu tɔisé. Ani kō te ái tō pi tumpɔ.

²⁵Lẽ nnya kari kóméine re li nyam te tóké pisoi lese tóké pirómárecɔ lala Parinapasi ne Pɔɔli ritikisé tóké ne nōkénémee pi tumpɔ.

²⁶Parinapasi ne Pɔɔli ápi nkɔɔ iwame wa Upíima Yeesu Kirisi pikéi kapi n wai nnya.

²⁷Tō Yuuti ne Silasi nōkénémee tumpɔ re piké ne pinnɔɔ nsímé mm̄ kari n wói nō símisi.

²⁸Li we re tó ne Nfáasɔne ye yẽ te ái nyam te tóké ncɔni féé nnyiné méwoo nō rinyikisé ái kō lẽ kai pise.

²⁹Leléé ne n sá re tóké nō pise ye nní: Áni kapé ye inyóonsésare néé ménye néé isare kápi rimpá piké ménye lese li. Ani kō nōmenécíre tĩ, ani ye sóonne yare ke isé ii m pise. Tō memárecɔ ne këfa këse nō yáasi!

³⁰Pɔɔli ne Parinapasi ne Yuuti ne Silasi api yisi api Antiyɔɔsi tómpɔ. Kapi n hágɔ, api kei piyómeyáhaa nnéí cápинe api rítelé tẽ pi pa.

³¹Kapi pinnéí kεyu-i ri n kéẽ, ai m̄pá úye ikari waise ai kō piakiŋ niŋukusé.

³²Yuuti ne Silasi ricuruu ye pëe antepuyé le. Api nsímé nsímé Antiyɔɔsi pikó símaankéé apí ne ikari pi kpásé re piké ne nfatene n ñmóópúle.

³³Api kei siyáa sinyiné wai. Pimárecɔ api pëe limemáá pi yá api pëeesé pi n tumpɔ kémee pëeesé ne piripɔɔ.

³⁴[Amá Silasi póc re u yé kei tone.]

³⁵Poɔli ne Parinapasi póc ha Antiyɔɔsi-i tone, pi ne picó pinyine pin pisoi céési pin kɔ Upíima nsímé kεcire yóólẽ.

Poɔli ne Parinapasi pitúunne

³⁶Kapi Antiyɔɔsi-i n tónε ai siyáa wai, Poɔli uu Parinapasi maa re piké silõ sε nnéí kapi Upíima nsímé ne rinkóónú pεesε piké ha yε te íye ke Yeesu pikó api kei we.

³⁷Parinapasi uú n la uké ne Yohani kapi rinyíri n he re Mariki ripéne.

³⁸Amá Poɔli póc yúlu re ápi kapε kɔ nkpeni pikpíké u rikpá uké pi ritiki, li we re u pεes mεfoí hái Pamfilii-pɔ pi ñmεriyεle úu pi ritiki piké ha ne pipikei kεtɔ tu.

³⁹Ai wai re li Poɔli ne Parinapasi símaase, hái apí ne likecáá túúnne. Parinapasi uu Mariki kpísi api kúninɔi loni api Siipuru tómpɔ.

⁴⁰Poɔli póc Silasi kuséncɔ wéε, Yeesu pikó apí ne pi welu re Uléécaa uké pi sarumpɔ. Api pεes ncée kpísi api tómpɔ.

⁴¹Api Sirii ne Silisii sitē kuwéé-mẽ tiki, pin Uléécaa icápine ñmóópúsεlε te iké Uléécaa ncee kémee papisi.

Uléécaa Pitumε Mewai 16

Timotee ye Poɔli ne Silasi sarū

¹Poɔli uu yisi uu Tεripu sī, uu kɔ Lisisiri tulu. Yeesu upiretiki unyinε ye pεes kei welε api u séi re Timotee. Úni ye Usuifi le un kɔ Kirisi ne kεfa tenelẽ. Amá usáa pɔ ne Ukirεki le.

²Yeesu pikó pεes Lisisiri ne Ikoniyɔm-pɔ n we ye pinsímé kémee u pakarentele hái.

³Ai Poɔli ripóɔ wai re uké kuséncɔ u wéε. Uu u kpísi uu Pisuifi pεes kei-pɔ kapi n sī n we nnya u ké. Pinnéí ye pεes nyule re usáa ye Ukirεki le.

⁴Kapi n tósu, ayu kémee kapi ritiki. Api ye lε ne lε ke pitumε ne piwéése api Yerusalém-pɔ n símisí aí tone Kirisi pikó pεes kei n we téjse. Api kɔ pi maa re piké ye likecáá sónε.

⁵Uléécaa icápine pikó api pεé ne nfatene ne kεyu n sī pin kɔ mágá keweesi kεye kulúi kpálẽ.

Poɔli ye Turowaasi-pɔ méyεne mεnyinε yε

⁶Nfáasone n̄n Poɔli ne upicó ncée he re piké Asii sitē kεcáá Nléécaasimé riyóó. Lε nnya kapi Firisii ne Kalasii sitē-mẽ titéj.

⁷Kapi ne Miisii kεtε tiñkɔ, api Pitinii kεkó-mẽ pihápe peeni. Amá Yeesu Nfaasone n̄n lincee pi he.

⁸Api mεsε Miisii kei tikipo apí ne Turowaasi sī. Kei ye áninɔi kenyere le.

⁹Kei kai kesine Pɔɔli méyene mənyine nyisé: Masetuwaani ukó unyine kuu yé un nyenu un u welu re uké risuúlu uké pikuyu-mě titikipɔ uké pi yoriye.

¹⁰Pɔɔli məyene mě məmáá, ari pεé n la tɔké Masetuwaani kətē ha. Li we re tɔ picére masile re Uléécaa ye ró sée re tɔké ha Nsímé Kecire kei pikó símisi.

Liiti ye Filipu kuyu-i ne Upíima kəfa tənə

¹¹Ari Turowaasi-i kúninɔi loni arí ne míni kəpáápáá kətē kapi ye n sée re Samotirasi-mě n sairilẽ. Ai kóso weesi, ari Neyapolisi-mě tómpɔ.

¹²Ari kei yisi ari Filipu tómpɔ. Masetuwaani kətē kuyu foí ye kpẽ kəlõ kε-i. Rɔm pikó n-yɔɔpinaŋe kətē ye ke. Tɔ kei siyáa sinyine wale.

¹³Ari kewénteyaa tuŋé kuyu iyaa leepɔ ari nkói-mě sǐ, kei kari m músu yare Pisuifi yee cárpinε api kεyóme yáási. Kari n hápɔ ari kei pinósi lεepɔ pin cárpinelẽ, arí tone ari Nléécaasimé pi símisi.

¹⁴Pi ye pinósi pẽ usε sée re Liiti. U pεε Uléécaa likó lalε. Tiyatiiri kuyu kuu léeri. Asáŋáá wεé nyaii kεcire kuu yái. Kuu kutu ró n cólẽ, Upíima uu məsɔhɔ u hε uké ne Pɔɔli nsímé kő.

¹⁵Ari u ne ukεyɔ pikó nnéí míni wolε. Uu pεε kusáne ró séi uu ró maa re: Nɔn məsei n yé te ne Upíima ne kəfa tənə, ani kεnεyɔ lommε aní tone! Uú ne kεyu ró mahani, ari məsε ȳmurei.

Pi Filipu-pɔ Pɔɔli ne Silasi akpanii wa

¹⁶Kεyáa kεnyine kari kεyómeýáhaa-i sǐ arí ne ukpére kεikó unyine sánε. U aníri héesile uu ye ne lεles kóso-pɔ n wainε yεnu. Lipikei pẽ pin upiyɔte siwóó wai n̄sɔnε.

¹⁷Kei kuu yisi uu tó ne Pɔɔli n tikilẽ un cáái re: Pisoi mpí ye Uléécaa yee m̄pá yo kεcáá n̄ tū pikeikó le. Ncée mεε ye n yóriye kapi nní n̄ nyisé!

¹⁸Uu lẽ n wai aí ne siyáa kóónú. Ai Pɔɔli pelu uu ukpére uyε-mě pansεpɔ, uu kuníri kpεε u n t̄kilẽ maa re: Ne Yeesu Kirisi rinyiri kέmεε, ne rinóɔ pó hε re a ukpére nkó kέmεε le. Aku mεsε ne mεsε lelu.

¹⁹Kε ukpére kεikó uyε piyɔte api n yé te pikulaa ye lẽ tənεle, api Pɔɔli ne Silasi kέyaála-i tini apí ne kuyu piwéésε lεepɔ.

²⁰Apí ne Rɔm pikó pitúhaanε-i pi tómpɔ apí ha re: Pisuifi mpí pεε n̄cokɔi ne kuróyu lommε.

²¹Pi welε pin inyékii inyine ró céési. Ncée n̄n kɔ we re t̄ Rɔm pikó tɔké i ȳmurei n̄sε tɔké i ritiki.

²²Tiwúí t̄ arí ne Pɔɔli ne Silasi wóósi n̄sɔnε. Pitúhaanε api rinóɔ hε re piké Pɔɔli ne Silasi ilū mahā piké iséí pi súúkεε.

²³Kapi lẽ pi n fápii, api kukpaniilee pi taní api kuumérē rinóč he re uké pi m mé úscue.

²⁴Kapi lë uyă mă, uyă uu kémee-mëmpo këleepi kenyine-i pi wai uu piana ne anakule toraankęe.

²⁵Kai kəsinəcə kumúŋé n tu, Pəɔli ne Silasi api yisi api kəyómə n yáasi pin yom pin Uléécaa pakarente, pikpaniikó picə pin kutu pi cələ.

²⁶Kei nní, ketē ake piyéŋaa loni, ai kukpaniilee rikui tiŋa-tiŋa. Ai ihánaa nnéí mese ne mese hánneñte ai pikpaniiḱ akpanii nnéí fénneñte.

27Ke uméré uú ha n yisi uu yénu re kukpaniilee ihánaa nnéí ye hánnentelenle, uu ritéhe kpeúume uké umecire kpu, un músu re pikpaniikó ye ḥméhērēele api wúrunkées.

28Počli uu pεε unnahe nnéí ne cáái re: Kapε líka mεpócíre wa, tóč mpí nté ntóneéí.

²⁹Kei ke uméré uu pεε re piké nna u riteéle. Kapi u rińteéle, uú ne kεleepi kemee-pç n tósu, uú ne iwame n terii uú ha ne Pçcli ne Silasi kεyu-i wúla.

30 Uu pi lesepo uu pi pise re: Yo kai pise re ké wa ké ne píyulale yē, pinésáa?

31 Api u pese re: A Upíima Yeesu ne këfa tene, pô píyulale yë, nô ne këpóyë pikó.

32Api pεε u nε ukεyɔ pikó nnéí Upíima nsímé yóó.

³³Uméré uyẽ uu késine kẽ cirę pi kpísi uú ha piitoi pi hęere. Lẽ memáá, Pčcoli ne Silasi api u ne ukęyo pikó nnéí míni wole.

³⁴Uú ne Pɔɔli ne Silasi ukεyɔ sī uú ha kusáne pi wai. U ne ukεyɔ pikó nnéí akiŋ aa níŋesi re pi ne Uléécaa kεfa tene nnyā.

³⁵Kai n weesi, Rōm pikó pitúhaane api pikawe tum te piké ha uméré maa re uké Pōcoli ne Silasi riyápo.

³⁶Uy   uu yisi u   ha P  cli s  misi re R  m pik   pit  haane ye maa re uk   akpanii k  m  es pi lese. L   nny  , pik   nk  p  ni lé  p  o pik   nk  nni  -i n   we.

³⁷Kei ke Poɔli uu pikawe pẽ maa re: Kutúhaaneciré kapi riwúí kémee ne iséí ró káii apí ha ró hánesi, tõn kɔ ne pimecɔ Rõm pikó. Pi nkpéni lale piké kɔ meyaa tó riwápɔ, née íye? Ái vé lẽ wa! Piké piricuruu kam piké ró lésepɔ.

³⁸Pikawe pẽ apí ne anóo nyẽ pele apí ha Rõm pikó pitúhaane símisi. Kapi n kõ te Põcoli ne Silasi ve Rõm keté pikó le. iwame ii pi loni.

³⁹Api p  e piricuruu s  , ap   ha re p   ka   ne kpu. Api kukpaniilee-i P  coli ne Silasi lese  p   api pi su  luse re pik   kuyu-i le.

40 Kε Pooли ne Silasi api kukpaniilee kpε-i n léepo, Liiti keyo kapí ha kelenε. Kapi kei Yeesu pikó n yé, api kɔ ikari pε kpáse api pεe visi api ncée kpísi qpi tómpo.

Uléécaa Pitumé Mewai 17

Pɔɔli nε Silasi yε Tesaloniki-pɔ we

¹Kapi Liiti kεyɔ-i n yisi, api Amfipoliisi nε Apolonii cɔpu apí nε Tesaloniki tulu. Pisuifi yε kei kuyómeýáhaalee málε.

²Pɔɔli uu kei hapɔ yare kuu yε n wa, u nε pεrεsε kei n we pin yɔi. Uu siwéntεya a sitaani nɔ́jseñε

³uú nε Nléécaasimé kémεε pi céési uu kɔ pi nyísε rε uȳε kε Uléécaa uu n wéε yε íwε píma mεlukε málε, uké pεsε kɔ pikpɔkpo kémεε yisi. Uu kɔ kpá rε: Yeesu kam nó n tee yεsε nní Kirisi.

⁴Pεrεsε kutu u n cólε kémεε, pinyinε apí nε nsímé mm̄ε kεfa tεnε, api Pɔɔli nε Silasi tiki. Ai kɔ nε Pikireki mεyā pεsε Uléécaa n yáási pénε nε pεé nε pinósi yukɔ́ kulúi.

⁵Kei kε Pisuifi kεfa ake tóosi apí ha siwaiyulε sinyinε kóóí apí nε kuyu n lémaal̄. Api kɔ yisi api Yasɔɔ kεyɔ-i Pɔɔli nε Silasi piwélaa sī, pin músu rε pin pi n tī, piké ha nε riwúí kémεε pi túhaane.

⁶Kapi pi m paa, api pεsε Yasɔɔ nε Yeesu pikó picɔ cōpīi apí nε kuyu pitúhaanε lεsεpɔ pin cáái rε: Pisoi mpí pεsε kεtε nnéí cókɔi. Pi kɔ kεrómεε nté tuimεlε.

⁷Yasɔɔ uu pi yósu pin ukεyɔ-i we! Ápi Rɔm uycɔpi isé waisel̄. Pi pólól̄ tε unyinε ucɔ yε we, api yε u séi rε Yeesu. Te uyeεsε uýɔpi wééssε.

⁸Anóɔ nȳε aa riwúí tε nε kuyu piwééssε cōj̄ mεyíkíyiki.

⁹Api Yasɔɔ nε upicɔ riwóme kε apí hééle apí kεlenε pi yá.

Pɔɔli nε Silasi yε Peeree-i we

¹⁰Kai kεsine n wa, Yeesu pikó apí Pɔɔli nε Silasi Peeree-m̄ε tójse. Ke pε apí Peeree-i n tuipo, apí nε Pisuifi kuyomεýáhaalee n sairil̄.

¹¹Pisuifi pεsε kei n we isoi yε nyamlε ai tósu Tesaloniki pikó ikó. Api kεfa kεsε nε Nléécaasimé yósu, api yε m̄pá kεyáa kεye Uléécaa ritelé kεéni piké ȳε tε mm̄ε kapi nní pi n símisi yε mεsei l̄ε.

¹²Pimeyā pεsε Yeesu nε kεfa tεnε, aí nε Pikireki pénε, pinósi yukɔ́ nε pitisi kulúi.

¹³Amá kei Pisuifi pεsε Tesaloniki-pɔ n we apí n kō tε Pɔɔli yε kɔ Peeree-pɔ Nléécaasimé yóól̄, api yisi apí sī apí ha pisoi tálankεsε apí Pɔɔli kápáá.

¹⁴Kei kε Yeesu pikó apí Pɔɔli mínimaa kuwéé-m̄ε tójse, Silasi nε Timotee pɔɔ kei tone.

¹⁵Pεrεsε Pɔɔli n sárū yε nε Atεsεni u tule apí kεlenε pεsεsε. Pɔɔli uu pi páái rε piké ha Silasi nε Timotee símisi rε piké mεkεsε u lεsεpɔ.

Pɔɔli yε Atεsεni-i we

¹⁶Ke Pɔɔli uu Atεεni-i n we un Silasi ne Timotee mɛ̄, uu yénu re piléé ncɔpuri ye kuyu yipaalenle. Uriƿɔ̄ ari meyíkíyiki caai.

¹⁷Lẽ nnya, u ne Pisuifi ne pεrεsε Uléécaa n wuru api ye pεsε kuyómeyáhaalee-i n yó̄i. Mpá kεyáa kεye kuu ye un píye kεyaála-i n lεsεpɔ̄, u ne pε api likecáá n yó̄i.

¹⁸Mεfīnε simúñē sinyinε pikó kapi ye sée re Epikuriyε ne Sitoyisiyε. Pɔɔli ne simúñē sε pikpeē yεsε kɔ̄ yó̄ołε. Api ye pεsε rε: Uwóɔcɔni nkó ye mpíí rε íye nεs? Picɔ̄ api rε: Li nkpáni yare piléé sane pinyinε nsímé kuu símisi. Mεsei, Yeesu Nsímé Kεcire ke Pɔɔli uú pεsε yó̄olẽ un kɔ̄ yó̄olẽ te pikpɔ̄kpɔ̄ yé kam api yisi.

¹⁹Kei kapi pεsε u kpísi apí ne kεcápīnε kε kapi ye n sée re Areyopaasi sī api rε: A icélaa fale iyε kaá ne n ka ró símisi tɔ̄kε kō nk̄ē!

²⁰Mεsérε kaa nsímé cerémpɔ̄onε nnyinε ró símisi. Tɔ̄ nεni lale tɔ̄kε likεmεs ripérε tɔ̄kε n̄sɔnε yε̄.

²¹Mεyíkíyiki ke Atεεni pikó nnéí ne pisánε pεsε kuyu-i n we api ye mpá kεweesi kεye n tū pin nfále mεsε n ka símisi nεs pin kutu n cɔ̄lẽ. Ápi lẽ mεmáá likeikei líka licɔ̄ má.

²²Pɔɔli uu yisi uu pikεyu-i nyεrε uu rε: Ne yε̄ te n̄ō Atεεni pikó, nɔ̄ meyíkíyiki piléénýɔ̄nsε lale hái.

²³Ne n̄ókunéyu-i nyéreile am n̄ósinénýɔ̄nsε yénti. Kei ricuruu kam̄ ne kεnyóɔ̄nsε kεnyinε-i yε̄ lin wɔ̄laalẽ te: Uléécaa unyinε kári n nyu. Uléécaa uyε̄ kani nní n yáási áni kɔ̄ pεsε u nyu kam̄ la kε n̄ō céreise.

²⁴Uléécaa uyε̄ kεt̄ē ne kεyómε ne kεkεmεs lik̄ wa. Uyε̄ Upíima kεt̄ē ne kεyómεca-a-pɔ̄. Úu awosoo ke pisoi api n wa kεmεs sói.

²⁵Líka mpuri ái u párílẽ kεsoipipi kεkε ne u m pasii un le yare linyinε ye u cόŋlẽ. Uyε̄ ye mpá úye nfáa ne mpá yo nnéí lεsε kεt̄ē kεcáá n we hε.

²⁶Usoi usε kuu mεfoí wa, uú ne u tiki uú ne pisoi nnéí wai rε piké kεt̄ē nnéí kεcáá fine. Uu ituŋε pi kεriinε uu kɔ̄ kεt̄ē kapi yé n fine pi hɔ̄onε.

²⁷U lẽ wale re pisoi piké fe piké u wéési, mpá pin n cariinkεs, in n la pi yé ha ne u yε̄. Amá meyíkíyiki mmé, Uléécaa úu tó̄ úka ne kεtaa we.

²⁸Uyε̄ ye nfáa ró hε, uyε̄ kɔ̄ týesε kari mpá yo wai tɔ̄n kɔ̄ we. Lẽ ke n̄ópinénýomεni pinyinε apí maa rε: T̄ɔ̄ ne kɔ̄ Uléécaa sipipi le.

²⁹Kari nní usipipi nnya, ári yé fe tɔ̄kε musí rε u we yare wura nεs nwóóweni nεs riparε ke kεsoipipi aké ne kεmεsɔ̄hɔ̄ ne kεkεmúñē n̄ serí rε lik̄ n nyam̄.

³⁰Pisoi ye pεsε kuŋmaha-i welε pin ne lẽ nnéí wai. Uléécaa úu kuŋmaha kumúñē kp̄s̄ kpísi uké ne linyinε wa. Amá nkpéni kuu sissoipipi nnéí séi rε sin yei n we, sik̄ mεfīnε conse.

³¹Li we re u keyáa kē kuu pisoi nnéí ne asei n túhaanené piyekei masile, uu kō uyee itúhaane n̄ tonené piwéé másu. Pikpokpō kēmee kuu liute yukuse uú ne mpá úye nyíse re uyē kuu itúhaane tī.

³²Kapi n kō Pōcli un pikpokpō kēmee piyise nsímé símisi, picō api u sénnyi, picō api re: Mecō mēcō kari yé ha mpósímé mmē kutu ricō.

³³Pōcli uu pēe pi yá uu tómpō.

³⁴Mpá ne lē, picō yé ne u konle api ḥmurei apí ne kēfa tēne: Pēreē nní Areyopaasi kecápine uwéése usē kapi yé n sée re Teniisi ne unósi unyine kapi yé n sée re Tamariisi ne picō picō.

Uléécaa Pitumé Mewai 18

Pōcli yé Korenti-pō we

¹Pōcli uu limemáá Atēeni-i yisi uu Korenti sī.

²Kei kuu Usuifi unyine kapi yé n sée re Akilasi ne risáne. Pōnti kēteni-i kapi u mari. Italii kētē kuú pēe lē leeri ne uunosi Pirisili re uyóɔpi wéése Kulooti yé rinóo he re Pisuifi nnéí piké Rōm kēteni-i le nnya. Pōcli uu yisi uu pi lēepō.

³Pi pēe kesé pikónefukēi le. Kapi nní pikē pise n wai nnya, uu pikemee tone api pēe kesé n kēsi.

⁴Mpá kewénteyaa kētúnjé kēye ke Pōcli uu yé Pisuifi kuyomeyáhaalee-i ne Pisuifi ne Pikireki n tū, un náási piké kō piké unkó ḥmurei.

⁵Ke Silasi ne Timotee api Masetuwaani kētē-pō n yisime api Korenti-i Pōcli leeri kuu pēe meyíkíyiki Nsímé Kecire piyóó ne kutu ricō, un Pisuifi nyíselē tē Yeesu yēe usoi uyē ke Uléécaa uu n wéé.

⁶Ke Pisuifi apí ne u n kējene pin kō u lámisi nnya, uu uilū kuu n tanaalē nkonojo pikuwéé-mē péipō uu pi maa re nō kaí ne tēnene. Nōn m pō, nōc nóménécíre fóm, ái née linyine wa. Mpuri sane piká-mē kam nkpeni nní lē tōsu.

⁷Kuu pikékúrī kei n yisi, uú ne utisi unyine kapi yé n sée re Tituusi Yusituusi kēyō n tōsu. Tituusi yé Uléécaa pakarelenle, ukēyō kēn kō Pisuifi kuyomeyáhaalee kēkúrī we.

⁸Kirisipuusi yé pēe kuyomeyáhaalee uwéése le. U ne ukēyō pikó nnéí api Upíima ne kēfa tēne. Korenti pikó meyā pēe Pōcli nsímé n kō pō kō Upíima ne kēfa tēne. Pōcli uu míni pi wolē.

⁹Pōcli uu kesine kenyiné keláré-i yénu Upíima un ne u símisi re: Iwame íi kapē pō wa. A nsímé ne riymóórpú. Kapē riséé!

¹⁰Ne kepókúrī welē. Úka úu fene uké pō ricōj, li we re pinésoi yé kuyu kpē-i kulúi welē.

¹¹Lē nnya ke Pōcli uu kei kujmē kuse ne kuwélē tōne uu pisoi Nléécaasimé céési.

¹²Kumúŋé kpe-i ke Rōm ukó Kaliyōo uú pεε Akayii keten-i iyóɔpi n tū ke Pisuifi api rinóo rise wa, api yisi api Pɔɔli kecáá nyere, api u tini apí ne pitúhaane sī.

¹³Apí ha Kaliyōo maa re: Utisi nkó yεε náási re pisoi piké unkó kō piké yε meyáhaa féé menyine mεε áme isé n tíkilē Uléécaa yáási.

¹⁴Pɔɔli uu re uké rinóo yɔsí, aí ne sá Kaliyōo ricuruu uu pi pεε re: N᷑ Pisuifi, in pεε re piyaa néé mewai kópe menyine kuu wa kaní ne né u ka, né pεε níjεsi am kutu nó cɔ yare kai m pise.

¹⁵Amá in anóɔlempi néé anyíri néé nórinécúruu isé kecáá ikεjεne, nóo yé mmε ceri ani wai. Ám la ké lē yε mpuri itúhaane li!

¹⁶Kei kuu pεε ketúhaane ke-i pi lakase.

¹⁷Pinnéí api pεε kuyómeyáhaalee uwéése Sositeeni tini api ketúhaane ke-i ipépi u loni. Mpá ne lē, ái nkpani uyóɔpi Kaliyōo méka wa.

Pɔɔli mεreie Antiyɔɔsi-pɔ

¹⁸Pɔɔli uu kɔ Korenti-i Yeesu pikó kémee ketónε kpá ai siyáa kóónú. Uu limεmáá pi yá u ne Pirisili ne Akilasi api kúninɔi loni pin ne Sirii kεtē tósu. Piké kelenε n tómpɔ, Pɔɔli yε pεε Sεnikireesi-pɔ uriyu rikoósile, rinóo kuu Uléécaa n yekei kecáá nnya.

¹⁹Api Efεesi tuipɔ, Pɔɔli uu kei upisencɔ yá. Uu Pisuifi kuyomeyáhaalee loni u ne Pisuifi api kei n yóí.

²⁰Pẽ api u pise re uké siyáa sinyine pikεkúrí tonε.

²¹Amá úu ɔmurei, uu pεε pi pεε re: [Li pise re kε ha anyá nnyé nyεε nní n wemε Yerusalεm-pɔ li]. Uléécaa un n la, né nókenémee pεεmε. Uu pεε kúninɔi Efεesi-i loni uu tómpɔ.

²²Kuú ha Sesaree-pɔ n suí, Yerusalεm kuú ne risairi uú ha piyómeyáhaa yáási uu pεε kelenε Antiyɔɔsi sī.

²³Uu kei tonε ai siyáa wai, uu pεε Kalasii ne Firisii sitē-mε tiki un Yeesu pikó nnéí pεε kei n we ikari kpáselē te piké ne nfatene n ɔmóɔpúlē.

Apoloosi pikεi kuu Efεesi ne Korenti-i n wa

²⁴Usuifi unyine yεε we api yε u séi re Apoloosi. Alekisantiri-pɔ kapi u mari. U nsímé nyule n̄sɔnε un kɔ Nléécaasimé atelé nyu ái nkáripi. Uu kεyáa yisi uu Efεesi sī.

²⁵U Upíma nsímé nyule n̄sɔnε, un Yeesu nkó céesi un kɔ símisi téí-téí yare lē kai n wólaalē. Amá lē ke Yohani uu pisoi míni n wóle ɔmanε kecáá kuu nyu.

²⁶Uu kuyómeyáhaalee-i lompo uú ne uripɔ n símisi. Ke Pirisili ne Akilasi api lē n kō un símisi, api u séi apí ne pikεyɔ sī apí ha Uléécaa ncee u kpáiisε téí-téí.

²⁷Uu pεε limemáá re u la uké Akayii kētē-mē ha. Piyómeyáhaa api u ḥmṓpūsε, api kō kei-pō pikó rítelé wólu re un n hapō, piké mémárecə n̄sōne u yōsí. Kuu kei n tuipō, pē nnéí ke Uléécaa uu ípεeléε n nyísε apí ne Yeesu kēfa tēne kuu yóriyε ái kumúñé má.

²⁸U yε pεε kεyu rikpāiisεlε uu m̄pá úye kεyu-i Pisuifi nsímé kēsu, uú ne Nléécaasimé atelé tīki uu pi cereisε re Yeesu ke Uléécaa uu wéε.

Uléécaa Pitumε Mewai 19

Pɔɔli yε Efεesi-i we

¹Kumúñé kpe-i ke Apoloosi uú pεε Korenti-i n̄ we, Pɔɔli yε pεε yisile uu Asii ayɔpε silō lóó uu Efεesi sī, uu kei Yeesu pipiretiki pinyinε yεnu.

²Uu pi pise re: Kani Yeesu ne kēfa n tēne, Uléécaa yε Nfáasōne nō hεε? Api u pεse re: Ticuruu ári Nfáasōne nkó n̄ka komaală̄.

³Uu kō pipisε pi kpá re: Míni méye mpuri kapi pεε nō wólε? Api re Yohani meni kuu pisoi n wólε kapi ró wólε.

⁴Pɔɔli uu pεε pi maa re: Pεpεs n ḥmurei re pi yé mεfinε conse ke Yohani uu yε pεe míni wole. Uu yε kō Isirayεeli pikó maa re piké Yeesu yεs masí ukεpεre n sónți ne kēfa tēne.

⁵Ke pipiretiki pē api anóo nyē n kō, api týesε api Upíima Yeesu rinyiri ne míni pi wole.

⁶Pɔɔli uu anípε pikεcáá láa, Nfáasōne nn pikεcáá súiri. Api pεε mεyu mpehē mpehē pisímé loni pin kō ne Uléécaa rinyiri pisoi símisi.

⁷Pinnéí yε pεε wale pitisi kεfi ne pité.

⁸Pɔɔli uu kuyómeyáhaalee-i lompō, uu kεyu kpāiisε uu iware itaani ne Uléécaa iyɔɔpi kεcáá pi símisi cáká-cáká re piké kō.

⁹Amá pinyinε pōoñ pεε yúlu re ápi ne kēfa tēnenε, pin kō Upíima icélaa iyē tiwúí kémee sénnyi pin lámisi. Pɔɔli uu mεse upipiretiki kpísi uú ne kei nyɔsó, uu yε pεe m̄pá kεyáa kεye utisi unyinε kapi ye n sée re Tiranuusi ripoo-i isükuli kémee pi n céesi.

¹⁰Ai wai iñmē ité ne iriyu. Lelεs týesε ke Pisuifi ne Pikireki nnéí pεε Asii kēteni-i n̄ we api Upíima nsímé kō.

Sefā piñmánε kεcáá nsímé

¹¹Uléécaa yε pεε kumúñé kpe-i Pɔɔli ne ritikile uú ne mewaisaŋa wapisi.

¹²Lē ai týesε ricuruu pisoi api ye ilū ne sinírípi sée Pɔɔli rińca kpísi apí ha pitóikó kεcáá láa, api pélu, aníri aa kō lelu.

¹³Kei ke Pisuifi pinyinε pεε n kɔɔnii pin pisoi aníri pésεi pōoñ kō re pi yé Upíima Yeesu rinyiri sée apí ne pisoi aníri pésεi. Api yε pεε a maa re: Ne Yeesu uyē

nsímé ke Pɔɔli uu n yóólẽ tinyiri ne rinóo nó he re ani pisoi mpí kani nní n cójlẽ kémee le.

¹⁴Pisuifi pεrεsε yε Uléécaa inyóonse n wa uwéésε usε kapi yε n sée re Sefa piŋmáne pisεei pεsε mewai mẽ lẽ wai.

¹⁵Amá kuníri aku kεyáa kεnyinε pi pεsε re: Ne Yeesu nyule, nεn kɔ Pɔɔli isoi nyu. Nɔ̄ ní, nɔ̄ pεsε mpíi píye?

¹⁶Kei ke unírihélaa uyẽ uu yisi uu pi kápáá, uu pinnéí rikhɔ feriyε. Uu rikpákárá ne íwε pi wai apí ha ne itóí yóoi, ai tósu apí ne ukεyɔ̄-i mεñmanε popirime api itóó súúni.

¹⁷Pisuifi ne Pikiréki pεsε Efεesi-i n we api kóm te lẽ kai wa. Iwamε ii pi loni, pisoi api pεsε Upíima Yeesu rinyiri mεyã n taáselẽ.

¹⁸Pεrεsε píkemee Kirisi ne kεfa n tεnε mεyã api yε pεsε s̄i apí ha pisoi kεcɔpε lẽ kapi n wapisi yámnenτε.

¹⁹Pεrεsε pεsε mεñmanεiwai n wai mεyã róo kɔ ne piataretelé sónaapɔ api pisoi kεcɔpε nna a ȳmakaankεe. Pi asilalewoó kέénle aí lelu mewóópipi ákotokú kuwóó (50. 000).

²⁰Lẽ ke Upíima nnaŋε nn týesε unsímé ní ne m̄pá yei kóónú n̄sɔnε.

Ncɔkɔi yε Efεesi kuyu-i wa

²¹Lẽ mεmáá, Pɔɔli uu pεsε kεmúŋé wai re uké Masetuwaani ne Akayii sitē-mẽ cɔ uké ne Yerusalém tu. Uu re un kei n tu, li kɔ pise re uké Rɔ̄m kuyu rilóólú.

²²Uu pεsε pisoi pεsε píkei u n léní kεcɔpε pité yukusε uu Masetuwaani-pɔ tum. Pε kuu n tū pεsε Timotee ne Erasiti. Uricuruu uu nkáripi Asii kεtén-i kεtónε kpá.

²³Ncɔkɔi píma nnyinε nn likumúŋé kρε-i Upíima nceε pitiki kεcáá nnyia Efεesi kuyu-i léeri.

²⁴Utisi unyinε yεsε pεsε kei we, api yε u séi re Temetiriisi. U pεsε úyu le. Piléé pinyinε kapi yε pεsε kɔ kei n sée re Aritemiisi siwosoopi kuu yε pεé ne yíraane uu sisiyuke-yukε ne nwóóweni yuhu yare sítumpiweéu. Upíkei pεsε pεsε u ne upinípεkεikcɔ kuláa wai le n̄sɔnε.

²⁵Uu kεyáa kεnyinε upíkeicɔ pε nnéí cápinε uu pi maa re: Pinésáne, nɔrinécúruu yε nyule re pirókεi mpí karí ne le.

²⁶Nɔrinécúruu yε kɔ nyánile nɔn kɔ kómεi re ái nkpáni Efεesi nté ȳmanε, amá Asii kεtē nnéí kεcáá ke Pɔɔli uyẽ uu pisoi tálāankεe api ȳmurei re ápi yé piléé kε sisoipipi asi n serí ne kutu n cɔlẽ, te ái Uléécaa.

²⁷Tɔnsá piwai n ceri, mewai mẽ né pirókεi riyu kpu, amε pirólééyahā píma Aritemiisi kapi Asii nnéí ne sitē sicɔ-pɔ n yáási fíísε, úka úu yε pεsε pi n waiselẽ.

²⁸Ke pisoi pεε n cápinelē api anóo nyē n kō, ai kuwói pi feriyε api cáái re: Lipíima lεe Efεesi piléé Aritemiisi!

²⁹Ícōkōi nn pεε kuyu nnéí yipu. Pisoi api kómēine apí ne kεkpíntahai n sairilē, api Pɔɔli pisencɔ Masetuwaani pikó pité tini apí ne pénepɔ. Pεreε Kayusi ne Arisitariki.

³⁰Pɔɔli uú n la uké pisoi pεε n cápinelē kεyu-i léepɔ, amá Yeesu pipiretiki apí ne u yulu.

³¹Aí ne upisane Asii pikawe píima pinyinε pénε api ukemee pisoi tumpɔ apí ne u kεsu re úu kapε kεkpíntahai kε-i lompo.

³²Pisoi yε pεε wele pin kεcápine kε-i méwoo cáái, úka úu ucɔ nkó kómεi, lin pi túírεente. Pimeyā ápi kɔ nyu lεlεe kei pi n cápinεselē.

³³Kei ke Pisuifi pinyinε api Alékisantiri kέyu-mě titépɔ, pisoi api pεé m músu re uyε ne ícōkōi mmě ka. Alékisantiri pɔɔ pεε kunípe síka re u la uké uriyu hεεre.

³⁴Ke pisoi api n céri re Alékisantiri yε Usuifi le, api pεε rinóo rise wai apí n cáái re: Efεesi piléé Aritemiisi pεε Lipíima! Api lε n cáái aí ne ituŋe mεkóónú meté tulu.

³⁵Kuyu utelewɔle uu fe uu pisoi sεése, uu pεε pise re: Nō Efεesi pikó, wóo yε úu kεtē kεcáá nyu re Efεesi kuyu pikó pεε piléýaha píima Aritemiisi ne pikεyu kεs kεléécaa-pɔ n lóime kεcáá paílē?

³⁶Úka úu we yεe yé nsímé mmě n kési. Lε nnya, ani nόanékíŋ niŋukuse, áni kapε n-ycōne-ycōne ne linyinε wa.

³⁷Pisoi mpí kaní ne n ka ápi kuróyómeyáhaalee-i líka caai, ápi kɔ piróléé Aritemiisi lámaankεe.

³⁸In te úyu Temetiriisi ne upikεicɔ yε unyinε ne nsímé má, sitúhaanεyaa yε wele, pitúhaanε pin kɔ we. Pi yé fe api kei kεtahai u séi apí ne pi túhaanε.

³⁹Nən kɔ pεε n-ye ncɔ m má, tó ha riyóɔpipoo-i mmě símisi yare kai m pise.

⁴⁰Insá lε, lεlεe nəni kεyaa nké nní n wa yé týesε arí n we yare pitencōkōi. Ári yε nka yε tɔké símisi liké ne n nyíse re tɔ alari málε tɔké nní n cápinelē.

⁴¹Tinóo tε kuú ma uú ne pisoi kpiise.

Uléécaa Pitumε Mewai 20

Pɔɔli yε Masetuwaani ne Kirεesi sitē ha

¹Ke ícōkōi nn Efεesi-i rińfa, Pɔɔli uu Yeesu pipiretiki cápine uu ikari pi kpásε, uu pεε yisi uu Masetuwaani kεtē-mě tómpɔ.

²Kuu n tuipɔ, u ne kei pikó api yóo uú ne ikari pi kpásε, uu kɔ Kirεesi kεtē-mě tómpɔ.

³Uu kei tone iwáre itaani. Kai n tu re uké kúninɔi lõ uké Sirii ketē-mẽ ha kuu kő te Pisuifi ye kómeinele re piké u kpu. Uu re u yé mese Masetuwaani-mẽ pese.

⁴Upisencɔ anyiri ye nnyé: Peeree kuyu ukó, Piruusi ujmáne kapi ye n sée re Sopateeri ne Tesaloniki pikó mpí: Arisitariki ne Sekontusi ne Teripu ukó Kayusi ne Timotee ne Asii ketē pikó mpí: Tisiiki ne Torofim.

⁵Pepes kækpeē ne ró wa apí ha Turowaasi-pɔ ró m m̄.

⁶Anyā nyε-i kapi ye akpónó nyεε áa pite m má n li metene-maá ke tóo Filipu ha arí ha kei kúninɔi loni. Siyáa sinupū kari ncée wa arí ne Turowaasi-i pi lesepɔ. Ari kei kesé tone siyáa sisεei.

Pɔɔli ye Turowaasi metróo rilóólú

⁷Kewénteyaa ukóso kari cápinelẽ tɔn akpónó hóóne Pɔɔli uké ne liukóso kui. Lẽ nnyá kuu yói kesine aké ha ne pelu.

⁸Kéyɔ kecáá kulee kunyinε-i karí pεε cápinelẽ, sífiráa kuluí sin seriilẽ.

⁹Ke Pɔɔli uu lẽ piyɔi n̄ noj̄lẽ, nnɔ píma nnyinε nn ujmáne unyinε kapi ye n sée re Itiikusi kpápi. Kulee kεpole kékurí kuú pεε tū. Ai u hii uú ha kéléécaayɔ metósi táánū kulee kpε-i lóiri. Apí hapɔ api u yukuse un pikpɔ masí.

¹⁰Pɔɔli uu céripɔ uú ha wula uu u sakaa uu mélú uu re: Nókeneéwuu áke kapε tɔ, u ne nfáa málε.

¹¹Pɔɔli uu yisi uu pítaá pεε, uú ha akpónó hóóne uu le. Uu kɔ nsímé noj̄ aí ne kpáii, uu pεε yisi uu tómpɔ.

¹²Api ujmáne uyε p̄d ne kulu ne unfaa. Mpá úye rikiŋ ari lẽ nnyá niŋesi hái.

Pɔɔli ye Turowaasi-i yisi uu Mileti s̄i

¹³Ari ntónéí kúninɔi loni arí ha Asoosi-pɔ Pɔɔli méru. Uyεε wéε re u yé sónε uú ha pεε kei-pɔ kúninɔi loni.

¹⁴Kuu Asoosi-i ró n lesepɔ, ari kei kesé kúninɔi loni arí ne Mitileeni s̄i.

¹⁵Ari kei yisi ari liukóso mmare Ciyo ketē ne kɔ. Ari liukóso Samoosi tulu. Ai weesi ari pεε Mileti tulu.

¹⁶Pɔɔli ricuruu ye pεε re úu Efεesi-i nyεrεnε, ái kapε ne Asii keteni-i méwoo u n nájaiss nnyá. U pεε yóonelε re un n fe, uké Pantekooti ketúŋé Yerusalem tu.

Anóo tɔrɔo ke Pɔɔli uu Efεesi piwéése m̄ ma

¹⁷Pɔɔli uu pεε Mileti-i pisoi yukuse uu tum te piké ha Efεesi-pɔ Uléécaa icápines piwéése u séemε.

¹⁸Ke p̄e api ukékurí n̄ ka, Pɔɔli uu pi maa re: Nórinécúruu ye nyulε isoi iyε kam n̄ ne nō n̄ le hái kεyáa foí k̄-m̄ kam Asii ketē kúna n cɔ.

¹⁹Ne menécíre ricepiselle nen ne Upíima pikei wai, Pisuifi pin wéési piké né kpu, api íwe né wai nen ménini ne ncóŋ kémee we.

²⁰Tiwúí kémee ne nósinéyɔ-i kam lélée yé nó n yóriye nó símisi, ám líka nó pesí.

²¹Pisuifi ne Pikireki kam sée am símisi re piké Uléécaa inipɛɛ-i mɛfinɛ conse api Urópíma Yeesu ne kɛfa tene.

²²Ne nkpení lě Nfáasɔne rinɔɔ tikilenle nen ne Yerusaləm tósu, ám kɔ nyu yo yεε kei né mémpɔ.

²³Amá Nfáasɔne ye mپá kuyu kúye-i né símisile nn kɔ né nyísɛ re akpanii ne íwe píma ye kei-pɔ né mɛ.

²⁴Nnáfáa ricuruu nn né cójle. Ne kpére pinékei ne kétɔ tu, am lě ke Upíima Yeesu uu né m pise ne kɛfa kɛse wai, li ne né risá. Pikei pεpεe nní re ké riyóó re Uléécaa ipεeléé kuu ró n nyísɛ ye Nsímé kɛcire le.

²⁵Ne yɛ te metórcɔ kam nní nókénéçɔre we. Nó ne picɔ pɛ nnéí kam Uléécaa iyɔɔpi nsímé rin-yóó áni neni píkai piyéne né kpáne.

²⁶Lě nnya kam la ké neni kεyaa nké nó símisi nɔké kő te: Nó úye un m pɔ, ái kénemee léeri.

²⁷Li we re ne lě nnéí ke Uléécaa uu n yekei re uké wa nó símisile ám líka nó pesí.

²⁸Ani nóménécíre tĩ n̄sɔne, ani kɔ Uléécaa pikó iméré ke Nfáasɔne nn nó n tĩ te ani n séni kεcáá m paílɛ. Uléécaa yεε uricuruu kεpípi mεnye ne pisoi pansesɛ upikó. Ani n̄sɔne pi m mūlɛ.

²⁹Ne nyule re pisoi kpááree pinyinɛ yare ákpε yé ménétómpɔ-maá nó ripimɛ, api nókénéçɔre pinyinɛ cɔpii.

³⁰Pinyinɛ ricuruu yé nókénéçɔre yisi, api nnóɔmesimé ne Yeesu pipirɛtiki pinyinɛ feriyε api pincee pi tikise.

³¹Lě nnya, áni kapε lɔpilɛ. Áni kapε palɛi re iŋmɛ itaani nnéí kam yε kεtúŋɛ ne kεsine pinyinɛ-i né ménini icélaa nó m pehelente.

³²Ne nkpení Uléécaa ne uipeeléé nsímé anipɛ-i nó wa. Uyεε n̄naŋɛ má uké ne nfatene kémee nó n ɣmóɔpúsɛlɛ. Uyεε yé kɔ lisɔne kuú ne upisoi nnéí m mɛ nó he.

³³Ám úka siwóó née úka uwura née úka melapɛ káipi.

³⁴Nórinécúruu ye nyule re anénípɛ nnyé kam ne kεsi tó ne pinéséncɔ arí ne ntócɔŋ nnéí wai.

³⁵Ne lě nó nyiselle re lě kai pise re usoi uké kεsi uú ne píwεkɔ́ n léni. Ani kɔ Upíima Yeesu rinɔɔ ntí kεcáá léise. Uyɛ ɣmaa yεε re: Uyεε n he yε mpóɔnare málɛ ai tósu uyεε ihεe n yósu.

³⁶Kε Pɔɔli uu lě pimáa m masí, u ne pɛ api wúla api kεyóme yáási.

³⁷Pinnéí api pεε limemáá téni apí ne Pɔɔli pira api metórcɔ u yáási re Uléécaa uké u sarumpɔ.

³⁸Kε Pɔɔli uú pεε m̄ maa re ápi neni píkai piyéne u kpáne nnya ke riapɔ aa l̄ sei meyā caailē. Api pεε yisi api u saruni apí ne kúninɔi-i tulu.

Uléécaa Pitumε Mewai 21

Pɔɔli ye Yerusalɛm kuyu ha

¹Kε tó ne p̄e arí kei l̄ icée n hóonene, arí kúninɔi loni arí ne messe ne messe Kɔɔsi n sairilē. Ai weesi, arí Rootesi tómpɔ arí kei yisi ne Patara-pɔ.

²Ari kei kúninɔi yεnu kun Fenisii kεtē-m̄ s̄i. Ari kp̄e loni arí ne tómpɔ.

³Kari Siipuru kεtē kεs míni kεpáápáá n̄ we n yémpɔ, arí ke yá arí kumíi-m̄ tiki hái ne Sirii kεtē-pɔ, arí ne Tiiri tulu. Kei kε kúninɔi aku kuilū topilene.

⁴Ari kei Yeesu pipiretiki lεepɔ, arí pikékúrí tone siyáa sisεei. Nfáasɔnε nn pi símisi api Pɔɔli maa re úu kapε Yerusalɛm ha.

⁵Amá ke siyáa s̄e asi n tómpɔ, arí yisi arí kɔ nsé noj. Api pinnéí yisi ne pipinɔsi ne pisiwā api ró sárungi apí ne kuyu leepɔ. Ari kei mínimaa ritime wula arí kεyómε yáási.

⁶Ari pεε limemáá yáhaane arí ne kpii. Tóɔ kúninɔi loni, p̄e api pisiyɔ kúúni.

⁷Tiiri-i kari metórcɔ kúninɔi l̄ arí ne Putolemayisi s̄i. Ari kei Yeesu pikó yáási arí ne kεyáa kεs pikemee tone.

⁸Kai n weesi, arí yisi arí Sesaree tulu. Arí ha Filipu yεε Nsímé Kεcire ne n kóónulē kεyɔ-i tone. U pisoi pisεei p̄e kapí pεε Yerusalɛm-pɔ n wéé usε le.

⁹U pεε pikpére pina málε pεε ápi utisi n nyu. Pi yε pεε Uléécaa rinyiri ne símisile.

¹⁰Tɔn kei l̄ we lin siyáa kulúi wai ke antepu uyε kapi yε n sée re Akapuusi uu Yutee kεtē-pɔ leemε uu kεrómee weri.

¹¹Uu Pɔɔli kutampála kpísi uu ána ne anípe hɔpu uu re: Nfáasɔnε yε maa re nní mεcɔ ke Pisufi apí ha Yerusalɛm-pɔ kutampála nkú ute ínjme hɔpune, api pεε limemáá mpuri sanε pikó anipe-i u wai.

¹²Kari anóɔ nyε n kō, tó ne Sesaree-pɔ Yeesu pikó arí Pɔɔli súúluisε re úu kapε Yerusalɛm ha.

¹³Pɔɔli uu pεε ró pεse re: Yo nnya kani téni non la nöké inépije riyoɔse? Ái pihɔpε ñmanε ke néε ne menécíre cápinelē nεn m̄. Lin kɔ n wa re kε Upíima Yeesu kεcáá Yerusalɛm-pɔ kpu, ne we.

¹⁴Kari umekó m pɔɔnε, arí sée arí pεε messe maa re Upíima mεla mεké wa.

¹⁵Kari kelō kε-i siyáa sinyine n tónε, arí merócíre cápine arí Yerusalɛm tómpɔ.

¹⁶Yeesu pipiretiki pεε Sesaree-i n we kεcōpe pinyine api yisi api ró sáruni apí ne Siipuru ukó unyinε kεyɔ ró sī te piké kei ró yɔsí. Pi ye u sée re Manasɔɔ. Hái ái nεni-mε kuu Yeesu tikilẽ.

Pɔɔli ye Yakupu kεyɔ ha

¹⁷Kari Yerusalem n tuipɔ, Yeesu pikó apí ne mpóɔnarε ró yɔsu.

¹⁸Kai kóso n weesi, Pɔɔli uu ró tíki ari Yakupu kεyɔ sī. Piwéésε picɔ nnéí pɔɔ kɔ kei cápinerɔ.

¹⁹Pɔɔli uu yisi uu pi yáási uu pεε lẽ ne lẽ ke Uléécaa uú ne upikei rintíki uú ne mpuri sanε pikó kεcōpe wai pi kεenkeε kélé-kélé.

²⁰Kapi lẽ n kõ, api Uléécaa pakare, api pεε Pɔɔli maa re: Pɔ nyánii, umáreɔ! Pisuifi yare píle píle ákotokú kεfi kumúŋé pεε nté Upíima ne kεfa tene pin kɔ irósé tíkilẽ n̄sɔnε.

²¹Pi kɔ pεε pi símisile re pɔ ye Pisuifi pεε mpuri sanε pikó kεcōpe n we céésile re ápi kapε ye Moisi isé waisε, te lẽ nnya, ápi kapε ye siwā̄ tiké, ápi kapε ye kɔ inyékii wa.

²²Tɔké nkpéni n-ye kpísi? Mpá liké íye wa, pi yé kõ te pɔ ka.

²³Lẽ nnya, a mm̄e kari nní pɔ m maane ritiki. Pitisi pina pinyine ye nté kεrócpε welε pεε rinóɔ n yekei re pi yé pimecire Uléécaa pa.

²⁴Pirinɔɔ tẽ ituŋε ye tómpɔle. A pi kpísi, nō ne pẽ ani kεs̄e píyufune inyóɔnsε wai, aa lẽ kapí ne n nyóɔnsenε kεcáá hééle. Kei ke pisoi api yé pεε yé te lẽ kapi kεpócaá n símaankεs ye nnóɔmε lε, api kɔ yεnu re pɔ̄ ticuruu ye Moisi isé tíkilεnle.

²⁵Tɔ mpuri sanε pikó pεε Kirisi pikó m pansε pɔ̄ titelé piwóle masile ari pi símisi re tɔ símaanelε aí tone re ápi kapε ye inyóɔnsesare néε ményε li. Aapi kapε ye kɔ isεε kápi rimpá piké ményε lese isare li. Piké kɔ pimecire t̄i, ápi kapε iwásá n wai.

²⁶Kai kóso n weesi, Pɔɔli uu pitisi pẽ kpísi apí ha kεs̄e akópe piheere inyekii wai uu pεε Uléécaa kεyɔ loni uu kumúŋé kεs̄e-i ke inyóɔnsε tɔrɔɔ siyaa así ha n teneñe pisoi símisi.

Pi Pɔɔli Uléécaa kεyɔ-i t̄i

²⁷Siyáa sisεei s̄e kapi ye ne áyu n fū sin ne kεtóŋé tuinε, Pisuifi pinyine pεε Asii kεtē-pɔ n léeri api Uléécaa kεyɔ-i Pɔɔli yεnu. Api pisoi nnéí tálankεs api u tini.

²⁸Apí n cáái re: Isirayεeli pikó, ani kam ani ró l̄é! Usoi uyεε mpá yei ne mpá úye Isirayεeli pikó kεcáá nsímé kópe n símisi un kɔ tee re úka úu kapε ye Moisi isé ne Uléécaa kεyɔ nké waisε ye nkó. U nkpéni ntó̄rɔɔ sei ne Pikirεki kei lonlε uu kɔ kεlõ sɔnε kε mékpεrεinkpε waisε.

²⁹Pi pεε kuyu kémee Pɔɔli ne Efεesi ukó kapi yε n sée re Turɔfim yεnle api pεé m músu re Pɔɔli yε ne Uléécaa kεyɔ u lompɔlε.

³⁰Ai kuyu nnéí nókɔrε, pisoi api awélε nnéí n léenti pin kálaapɔ. Pisoi api Pɔɔli tini apí ne Uléécaa kεyɔ iyaa leepɔ api mεse ne mεse ke hánesi.

³¹Pin pεε nkpéni náási piké u kpu. Nsímé nn Rɔm pisóóca uwéése kutu-i loni re Yerusalɛm kuyu nnéí yε nɔkɔrε.

³²Uyε uu mεse ne mεse pisóóca kpéē ne pisóóca picɔ cápinε uú ne riwúí-mε wurupɔ. Kapi usóóca wéése ne pisóóca picɔ n yé, api pεε Pɔɔli ipépi yá.

³³Usóóca wéése uyε uu pεε nyɔsópɔ uú ne Pɔɔli kɔ, uu u tini uu rinóɔ he re piké akpanii até ne u paasi. Uu pεε pisoi pεε n lémaalɛ pise re: Úye kεcire lo? Yo kuu mpíí wa?

³⁴Amá pisoi api pεε méwoo ne mεcɔ n cáái, úka úu kɔ ucɔ nká kómεi. Usóóca wéése úu pεε níka kómεi. Uu mεse upisóóca rinóɔ he re piké Pɔɔli kpísi piké ne pisóóca kεyɔ ha.

³⁵Ke Pɔɔli uu sitákui kapi yε ne kulee riñtaá n tu, pisóóca api rikpákárá ke pisoi apí ne u ní la nnya u sakaa.

³⁶Pisoi riwúí ye pεε u tikilénle pin cáái re: Ani u kpu!

Pɔɔli yε pisoi kεcɔpε rinóɔ yɔsí uké uriyu hεεre

³⁷Kapi ní la piké Pɔɔli ne pisóóca kεyɔ lɔ, uu usóóca wéése pise re: Ne ncée má kέ símisii? Usóóca wéése uu u pise re: Pó Mékiréki kómεilee?

³⁸Lε nnya, ái pɔɔ Esipiti ukó uyεε sé nní nícoekɔi ne ní ka uu pisoi kő ákotokú ana kpísi uú ne kucesi kóima loni re piké atɔpi u lέε?

³⁹Pɔɔli uu u pεε re: Né ne Usuifi lε. Silisii kεtε-pɔ, Tarisi kuyu-i kapi né mári. Mpá yei-pɔ kaku kɔ ríyu má. Ne pɔ we re a ncée né he kέ risoiwuí ntí rinóɔ maa.

⁴⁰Usóóca wéése uu ncée u he re uké símisi. Pɔɔli uu sitákui kεcáá nyεre uu pisoi pε kunípε síka re piké riséé. Api pinnéí séé keu. Pɔɔli uu pεε pimeyu kapi yε n séé re Mé-epiree ne rinóɔ pi maa re:

Uléécaa Pitumε Mewai 22

¹Pinésáa ne pinémárecɔ, ne la kέ nkpéni rinéyu hεεre.

²Kapi n céri re pimeyu kapi yε n séé re Mé-epiree kuú ne pi símisi, api piséé nyóɔnsε. Uu re:

³Ne Usuifi lε, Silisii kεtε-pɔ, Tarisi kuyu-i kapi né mári. Amá Yerusalɛm nté kapi né rimúlú. Kamaliyεeli yεε pεε unécélaa. Uyεε né céesi lε kam yé pirósáa isé rintíki kélé-kélé. Ám yε pεε Uléécaa likó ne akpéri wa, yare káni yε nní ne akpéri li n wa mεcɔ.

⁴Ne yε pεrεes Yeesu n tíkilε n wéékuselenle am̄ ha ne pi kóni. Ne yε pεs pitisi ne pinósi cópiile am pahaankεe am kukpaniilee wai.

⁵Uléécaa usina ne kuyu piwéésε yé fe apí ne nnénóo símisi re ám kiraase. Piricuruu yε átelé ne Tamaasi né tumaalenle re kέ fe kέ Yeesu pikó pεs kei n̄ we cópii kέ pahaankεe kέ ne Yerusalεm ha kέ ha íwε pi wa.

Pɔɔli yε umεfinε mεconse nkó símisi
(UPM 9:1-19; 26:12-18)

⁶Kam pεs keyáa kenyinε ncée kpísi, kέ ne Tamaasi n nyahaipɔ, ituŋε in la ikέ kεcíre tu. Kei ke metéí píima menyinε amε kεyómεcaa-pɔ mεsε ne mεsε leemε amε tapu amé ne né kóónú.

⁷Am keteni-i lólu, am kóm lin né tee re: Sɔɔli, Sɔɔli, yo kεcire nnyia kaa lε n̄ wéékuselε?

⁸Am pεs pise re: Póo úye, Upíima? Uu rinóo né yósu re: Néé Nasareti ukó Yeesu kaa nní n̄ we pɔn wéékuselε.

⁹Pinéséncɔ api metéí mε yεnu, amá ápi pεs uyεs ne né n símisi rinɔɔ ríka kō. Kei kam pεs re:

¹⁰Kέ íye wa, Upíima? Upíima uu né pεsε re: A yisi, a Tamaasi ha. Pi yé ha kei-pɔ pó símisi lε kaa yé n wa.

¹¹Ke metéí píima mε amε né n nyíinse nnyia, pinéséncɔ api kunípe né mólú api tórci apí ne Tamaasi sī.

¹²Utisi unyinε yε pεs kei welε api yε u séi re Ananiyasi. U pεs Uléécaa isé tíkilεnle n̄sɔne. Pisuifi nnéí pεs Tamaasi-i n̄ we yε pεs ukεcáá anóɔ sɔne símisile.

¹³Uu kεnékúrí weri uu né maa re: Unémárecɔ Sɔɔli, ipónípεs ikέ nkpéni wúkule. Kei nní ke inénípεs ii wúkule am u yεnu.

¹⁴Uu kɔ kpá re: Pirósáa Uleecaa yε tíyesεlε re a umεla ceri aa kɔ asei ute ceru aa liute nkó kóm,

¹⁵te li we re póo yé masí pisoi nnéí inipεs-i uiseérakɔ́ li aa lε kaa n yé ne kaa n kō pi símisi.

¹⁶Uu pεs né pise re: Yo nnyia kaa nkpéni kɔ pεs náñaisε? A yisi piké míni pó wolε aa Yeesu rinyiri séi uké apókópε pó sárei.

Pɔɔli yε lεlεs n tíyesε kuú ne mpuri sanε pikó-i n̄ ha símisi

¹⁷Pɔɔli uu kɔ kpá re: Kam Yerusalεm m pεlε, ne Uléécaa kεyɔ-i hale am kεyómε yáási. Kam n̄ we nεn kεyómε yáási, am lólu yare kεnípεsεhee kεs né tǐ.

¹⁸Upíima kam yé uu né maa re: A mεkεs Yerusalεm kuyu-i le. Pisuifi ápi yé mmε kaa kεnécáá n símisine ñmurei.

¹⁹Kei kam pεε u pεε re: Piricuruu ye nyule, Upíma re ne pεε Pisuifi ayomeyáhaalee kalenle nεn pεεre pó n tíkilẽ cópii nεn kukpaniilee wai nεn kɔ pi kaiinkεε.

²⁰Tinécúruu ye pεε wele kumúŋé kpe-i kapí pεε úseérakɔó Etiyεeni mεnyε n kɔoni. Pimewai mεe pεé ne nε risále am pεεre nní u n kópu ilū mólú.

²¹Upíma uu pεε nε maa re: A yisi, ketaa-pɔ kam la kε pó tū, mpuri sanε pikó kέmεε.

Pɔɔli ye Rɔm usóóca wέése símisi re uyε nε kɔ Rɔm ukó lε

²²Pisoi riwúí tε ari Pɔɔli kutu n cɔlε aí ne kumúŋé kpe-i kuu anóɔ nyε m ma tulu. Kei kapi sicááila lõ te: Ani kpu. Ái ne sá re nkó uké nfáa m má!

²³Ai kuwóí pi wai api pεε m pupukεε pin piilū máhani pin fóηεε pin nkonojo yukuse.

²⁴Kei ke Rɔm pisóóca uwéése uu pεε rinóɔ he re piké Pɔɔli ne pisóóca kεkale-i lompɔ piké iséí u súúkεε uké símisi úu la. Pεé uyε-i, pi yé pεε céri lε nnya ke pisoi api n cáái pin ne u téni.

²⁵Amá kapi u m paasi re piké u kaii, uu usóóca kpéē pise re: Nɔ ncée má re nɔkε Rɔm kεtε ukó ke nsímé n kahanε n kpu iséí súúkεε?

²⁶Ke usóóca kpéē uyε uu lε n kɔ, uu sí uú ha usóóca wέése símisi re: Usoi uyε Rɔm ukó lε, íye kaa nkpéni wainε?

²⁷Kei ke usóóca wέése uyε uu pεε Pɔɔli kεkúrí hápɔ uu u pise re: A nε símisi kε kɔ te pɔ Rɔm ukó lε. Pɔɔli uu re: Εεε!

²⁸Usóóca wέése uu kɔ kpá re: Siwóó píima ke nεe héele am ne pansε kεyupipi. Pɔɔli uu re: Nέ ne hái kεnémare-mε kεyupipi lε.

²⁹Pεεre pεε n la piké u n káii uké símisi api mesε ne mesε ukεkúrí yisi. Iwamε ii usóóca wέése ricuruu loni, kuu n yέ te u týesε api Pɔɔli paasi api káii un kɔ ne Rɔm ukó nnya.

Pi Pɔɔli ne kεtúhaane píima ha

³⁰Kai kóso n weesi, usóóca wέése uú n la uké yέ lε ke Pɔɔli uu n wa ke Pisuifi apí ne pitele u n sélε. Uu akpanii kέmεε u lese uu pεε rinóɔ he re pεεre ye Uléécaa inyóonse n wa piwééssε ne pitúhaane píima nnéí piké cápinε. Uu pεε týesε apí ne Pɔɔli hapɔ uu pikεcɔpε u nyεrεsε.

Uléécaa Pitume Mewai 23

¹Pɔɔli uu pitúhaane píima pε inípεe tapu uu pεε re: Pimáreco, ne inésoi kέmεε Uléécaa inipεe-i nscne kεsile hái ne neni-mε. Kεfa kεsε kam ne u tikilẽ.

²Kei ke Uléécaa usina Ananiyasi uu pεε pεεre Pɔɔli kεkúrí n we rinóɔ he re piké nnóɔ kεcáá u pi.

³Pɔɔli uu pεε re: Pɔɔli ke Uléécaa uu pépune, pɔ mmelə tomé mmú. Pɔ kei tū te pɔké isé ritiki pɔké ne né túhaanε, ái pɔké isé rikéñéé aa rinóo he re piké né káii!

⁴Pερεε ne u n kólẽ api re: Uléécaa usina yεε Uléécaa pikei n wai kaa nní lámaankεε!

⁵Pɔɔli uu re: Ám nyu re Uléécaa usina lo, pimárecɔ. Li Uléécaa ritelé-i wólaalẽ te kapε kupóyu uyukɔó kεcáá nkópe n símaankεε.

⁶Pɔɔli ye pεε picére máálənle re Pisatusee ne Pifarisi pεε kεtúhaanε ke-i kεsé we. Lẽ nnya kuu kεtúhaanε ke-i ricáái re: Ne Ufarisi le, pimárecɔ! Unésáa pɔɔli Ufarisi. Kam n tálẽ te Uléécaa ye nkɔɔ kέmεe pikpɔkpɔ yukusenε nnya kapí ne nté né túhaanε.

⁷Uké ne lẽ pimáa m̄ masí, Pifarisi ne Pisatusee pin nsímé pipásainε rikápáá, pisoi api kénε, m̄pá píye ne pikunai.

⁸Pisatusee ápi ye ηmurei re pikpɔkpɔ yèè nkɔɔ kέmεe yisi, ápi ye kɔ ηmurei re piléécaatumε ne lifákakó lεe ái nní kúyεne n̄ we yε we. Amá Pifarisi pɔɔli ne yε linnéí ηmureile.

⁹Iwóo ii cɔni, isé picélaa pinyinε pεε Pifarisi kunai-m̄ n̄ we api yisi api késu apí ne kεtē kpεenε api re: Ári usoi nkó nkópe n̄ka nyáni. In n la, lifákakó lεe ái kúyεne n̄ we néé uléécaatumε unyinε yεε ne u símisi.

¹⁰Iwóo ií taá, hái aí ne usóóca wéése iwame wai re ápi kapε nté lẽ n wai apí ne Pɔɔli céériine. Uu lẽ nnya pisóóca rinóo he re piké riwúí-i lompɔ piké Pɔɔli lesεpɔ piké ne pisóóca kεkale u ha.

¹¹Kεsine ake wai, Upíima uu Pɔɔli kεkúrí nyɔsɔpɔ uu re: A ikari wa. Lẽ kaa nní Yerusalém nté inéseeérakɔó n li, li we re pɔké limεcɔ Rɔm-pɔ i li.

Pisuifi ye riñmulaane re piké Pɔɔli kpu

¹²Kai kóso n weesi, Pisuifi pinyinε api cápinε apí ηmulaane api Uléécaa kεyu-i wééri re pinsá Pɔɔli n kpu, ápi líka mεlélé mā.

¹³Pεrεε lẽ tiñηmulaane ye pisoi afεεna rifaaulε.

¹⁴Api yisi apí ha pεrεε yε Uléécaa inyóonse n wa piwéése ne kuyu piwéése lεepɔ, api pi maa re: Tɔ merócíre kpísile ari he, ari Uléécaa kεyu-i wééri re tɔnsá Pɔɔli n kpu, ári líka mεlélé mā.

¹⁵Lẽ nnya, nō ne pitúhaanε tɔrcɔ, ani n̄sɔnε kómεinε, ani kpárá aní ha usóóca wéése pise re uké ne Pɔɔli nō kam nɔké nsímé mm̄ tipérésε nɔké ȳé nk̄é. Tɔ ne merócíre picápinε máálənle re tɔké ncée u riké tɔké u kpu.

¹⁶Kei ke Pɔɔli umεrεpi unyinε uu nsímé mm̄ kō, uu yisi uu pisóóca kεkale s̄i, uu lompɔ uú ha Pɔɔli kutu-i wai.

¹⁷Pɔɔli uu pεε usóóca kpéē usε séi uu u maa re: A uñmáne nkó usóóca wéése kέmεe sárumpɔ. U lalε uké nnyinε u símisi!

¹⁸Usóóca kpéē uyē uú ne usóóca wéése kémee Pɔɔli umerepi sī uú ha re: Ukpaniikó Pɔɔli yee né sée uu né maa re ké ujemáne nkó ne kεpómee kam te unnyiné málé uké pó símisi.

¹⁹Kei ke usóóca wéése uyē uu ujemáne uyē sée, uu kunípe u tini apí ne iyaa leepo. Uu pεe u pise re: Ñ-ye kaá la pɔké né símisi?

²⁰Ujemáne uyē uu re: Pisufi pεe rinōo rise wa re piké rikpárá piké koso pó pise re a Pɔɔli ne ketúhaane píima-i hapo keké unsimé mmē n̄sɔne ripérésé piké yē nké.

²¹Pin n ka, kapε ne kutu pi ricɔ. Li we re pikεcɔpε, pisoi ye afεena rifaau pεe n̄ la piké Pɔɔli t̄. Pi wéerile re pinsá u n kpu, ápi líka meluke née meníré má. Pi pimecire picápine máálénle, tipónōo n̄mane kapi nkpéni m̄.

²²Usóóca wéése uu pεe ujemáne uyē maa re: Kapε tíyε unyiné uké kō te pɔ mmú né símisi. Uu pεe re uké nkpéni n̄ yme uké tómpo.

Pi Pɔɔli ne uyóɔpi píima Felikisi Ieɛrɔ

²³Usóóca wéése uu pεe limemáá pisóóca kpéē pité séi uu pi maa re: Ani pisóóca píle píle meté ne pisantone kuwóó ne afεeré ne pipájkwó píle píle meté cápiné piké n nyu re pi yé fe api kesine mese áme we kεfi kumúŋé Sesaree tómpo.

²⁴Ani kɔ isā nyóɔnsé yee yé ne uyóɔpi píima Felikisi kémee Pɔɔli n tu líka ái yé u n wa.

²⁵Usóóca wéése uu kɔ ritelé wólu uu pi múise re piké ha Felikisi pa. L̄ kuu n wóí yε nní.

²⁶Ne pɔ yáasi, Upíima Felikisi. Née Kulooti Lisiyaasi. Née ritelé ntí pɔ wólu.

²⁷Pisufi ye usoi nkó kam nní pɔ m pápɔlē tinle re piké u kpu. Kei kam pεe kō te u Rɔm ketē ukó lε, am pεé ne pinésóóca hapo am u come.

²⁸Am pεe re kέ kō te n̄-ye kεcire ke Pisufi apí ne u cési, am pεe u kpísi am ne piketúhaane píima sī.

²⁹Kei kam pεe céri re piisé kεcáá kapi nsimé pásainε. Ám unkópe n̄ka yē kapi yé ne usoi n̄ kpu née kapi yé ne akpanii u n wa.

³⁰Am kɔ limemáá kóm te Pisufi ye n̄múlaankεe re pi yé u kpu. L̄ nnya kam mese ne mese pɔ u papɔlē, am kɔ upiteecɔ símisi re piké ha kεpómee ketahai u sée.

³¹Pisóóca api usóóca wéése rinɔɔ kuu n he tiki, api Pɔɔli kpísi api kesine ne Antipatiriisi u tómpo.

³²Kai koso n weesi, pisóóca pεe ána n sónε api pikεkale-i pεesε, pisantone n̄mane apí ne Pɔɔli tómpo.

³³Kapi Sesaree n tuipo, pisantone api ritelé uyóɔpi píima Felikisi pa, api kɔ Pɔɔli u nyísε.

³⁴Ke uyóɔpi píima uu rítelé pikéẽ m̄ masí, uu Pɔɔli pise re u kuwélé kúye ukó lε? Kuu n kő te Silisii ukó lo,

³⁵uu u maa re: Pipóteecɔ pin n ka, né pεe pó píseisε am kóm. Uu pεe rinóɔ he re piké Pɔɔli kpísi piké ha Erooti kεyɔ-pɔ hánesi.

Uléécaa Pitumε Mewai 24

Pisuifi yε Felikisi kεyɔ-i Pɔɔli ne nsímé rikpárá

¹Ai wai siyáa sinupū, Uléécaa usina Ananiyasi ne kuyu piwéésε pinyinε ne usíméyɔ́ unyinε kapi yε n sée re Tεrituluusi api Sesaree-i hapɔ. Api uyóɔpi píima Felikisi-i sí te piké ha Pɔɔli ketahai sée.

²Uyóɔpi uu Pɔɔli séipɔ, Tεrituluusi uu yisi uu picé u kápáá, uu uyóɔpi maa re: Urósáa, uyóɔpi píima! Póɔ týyesε kari nkíjñiñε-i we hái ái neni-me. Ketē kaa nísɔne m múílẽ nnya ke nconsε mεyã nn kerótẽ nké kεcáá wa re liké ne ke sɔnesi.

³Tɔ pakare! Ne pipókei ne lε kaa mesére ne m̄pá yei ró n wai.

⁴Ám la kέ kɔ picóŋ pó rikpá. Amá ne rikóŋ pó wúkule re a kɔ ne kεfa ró fénne, aa nkáripi kutu ró cɔ.

⁵Tɔ yε te utisi nkó yε likpááree linyinε le. Uyee Nasareti pikó mεkóólε icápinε uyukɔó. Ketē nnéí Pisuifi kεcɔpε kuu níçokɔi tanaalẽ.

⁶Ticuruu u pεe náásile uké Uléécaa kεyɔ mεkpεrinkpε waisε, kari pεé ne u t̄. [Tɔ pεé lalε tɔké ne u túhaane yare ke irósé ii m pise.

⁷Amá usóóca wéésε Lisiyaasi uú weri uú ne nínaŋε arónípε-i u yósu.

⁸Uu pεe Pɔɔli piteecɔ pε maa re piké ne nsímé pó lεemε.] Pɔn tipócúruu Pɔɔli m píseisε, pó yε te mm̄ karí ne u n cési yε asei le.

⁹Pisuifi tɔrɔɔ api yisi api Tεrituluusi kεcáá kpá api re mesei, lε kai li.

Pɔɔli yε Felikisi kεyɔ-i uriyu hεεre

¹⁰Kei ke uyóɔpi píima Felikisi uu pεé ne kunípε Pɔɔli rinóɔ he re uké unkó símisi. Pɔɔli uu re: Urósáa uyóɔpi, ne nyule re hái ái neni-me kaa kerótẽ nké kεcáá itúhaane le. Lε nnya kam ne kεfa kεsε kεpóyu-i rinéyu hεerene.

¹¹Pó fe aa ripócúruu pise aa kóm te kam ne Yerusalém-i n̄ ka, siyáa kεfi ne sité yε nsí. Uléécaa kam piyáhaa ka.

¹²Úka úu kεyáa kεnyinε né lεepɔ, tó ne unyinε tɔn Uléécaa kεyɔ-i néε kuyómeýáhaalee-i néε kuyu-i we tɔn yóí néε tɔn pisoi kupakareciré tálāankεε.

¹³Pisoi mpí ápi yé n̄ka yε piké re mm̄ kapí ne nkpéni nté né cési.

¹⁴Amá né kεpóyu-i asei símisi re ne ncée fale mm̄ kapi nní n kpíilẽ te mεkóólε icápinε ukó le. Amá pirósáa Uleecaa kam pεe yáási nεn kɔ lε nnéí lεs isé ne antepuye atelé kέmεe n wólaalẽ ne kεfa tεnεlε.

¹⁵Lẽ kam n tálẽ ke pẽ ticuruu póo kɔ tálẽ te Uléécaa ye pisoi sɔne ne pikópe pεe n kpí nkɔo kémee yukuse.

¹⁶Lẽ nnya kam mɛsére ŋmɔ́púlẽ te ké Uléécaa n tikilẽ ne kɛfa kεsε.

¹⁷Kam n nté n yisi, li iŋmẽ kulúi wale. Ne neni pεemε re ké nnépuri pikó linyine hε, ké kɔ nyóonse ké ne Uléécaa yáasi.

¹⁸Lẽ kam pεe ne Uléécaa kεyɔ-i kparálẽ kapí ne né leepɔ, nɛn akópe piheere inyekii piwai máamε. Tisoiwuí ríka ári pεe kεnékúrí cápinelẽ. Ám kɔ pεe nícɔkɔi níka wai.

¹⁹Pisuifi pinyine pεe Asii kεtẽ-pɔ leemε api kei né leeri. In pεpεe pεe nnyine má piké ne né cési, pẽ kai pεe ne sá re piké kεpómee kam.

²⁰Née pεpεe nté nní n we piké símisi nkẽ te kari kεtúhaanε píima-i pitúhaanε n ha, nkópe n̄-ye kapi kεnécáá yé?

²¹Née nnékópe kam neni n wa mεe lẽ kam kεtúhaanε kεcɔpε rin-yóó re: Kam n ŋmurei re pikpɔkpɔ yéè nkɔo kémee yisile nnya kapi nkɔpéní ne nókεnεyu-i né túhaanε.

²²Felikisi ye pεe Kirisi ncee kεcáá nyule. Uu nsímé piké ne yá uu pitúhaanε kεyáá téjse, uu pεpεe Pɔɔli kεtahai n sée maa re: Usóóca wéése Lisiyaasi un pýei n ka, né pεe nónnésímé ripérésε níscne.

²³Uu pεe usóóca kpéē tinóó he re uké Pɔɔli kukpaniilee-i wa uké ukecáá m paílẽ, amá uké ne kεyu u m purú, úu kape ye yé re upikó ápi kape u lẽ.

Pi ne Pɔɔli Felikisi ne unósi Turisii kémee ha

²⁴Pɔɔli uu kei lẽ n we aí ne siyáá sinyine kóónú. Uyóɔpi píima Felikisi ne unósi Turisii apí hapɔ. Unósi uyee Usuifi le. Uyóɔpi Felikisi uu tum api Pɔɔli u séipɔ, uu u pise re uké u símisi, yo kapi ye re usoi ye Kirisi Yeesu ne kεfa tεnε?

²⁵Ke Pɔɔli uu asei pitiki ne lẽ ke usoi uu yé umεcire rimmúlú ne lẽ ke Uléécaa uu pisoi n túhaanenε nsímé n lõ, ai Felikisi cón. Kei kuu pεe Pɔɔli maa re: Pó fe aa nkɔpéní lẽ tómpɔ. Nen pýei kεyu n yé, né kɔ pó sée.

²⁶U pεe lẽ tálẽ te Pɔɔli uké siwóó u he. Lẽ nnya kuu mɛsére u séleipɔ pin yóí.

²⁷Ai lẽ n we iŋmẽ ité ií ne tómpɔ. Pɔrisuusi Fεsituusi uu Felikisi ripɔhɔ iyóɔpi tone. Felikisi uu Pisuifi mpɔɔnare n la, uu lẽ nnya Pɔɔli kukpaniilee-i n yálẽ.

Uléécaa Pitumε Mewai 25

Pɔɔli ye uyóɔpi píima Fεsituusi kémee pitúhaanε ha

¹Fεsituusi uu Sesaree kεteni-i hapɔ uu siyáá sitaani wai, uu pεe limεmáá yisi uu Yerusalém tómpɔ.

²Kei ke perees ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse ne Pisuifi pée kuyu iwéésse n tú api yisi api ukemee Poco li ketahai séi.

³Api kɔ u welu re uké ne pi kō uké ncée pi he piké Poco li ne Yerusalém pεερɔ. Tipine kapi lē wa piké ne ncée u n kpu.

⁴Fesituusi uu pi pεεre Poco li ye Sesaree-po kpaniilenle. Uyẽ ticuruu yé kɔ nfáani kei pεεlɛ.

⁵Uu kɔ pi kpá re: Nópinéyukɔ́ piké né ritiki. In te usoi nkó ye linyiné caai, piké ha ketahai u sée.

⁶Fesituusi uu Yerusalém-i tone siyáa sipaha née kεfi kumúŋé uu pεε kelené Sesaree pεεlɛ. Kai koso n weesi, uu ketúhaané-i s̄í uú tone, uu tum api Poco li kpíípɔ.

⁷Kuu n hápɔ, Pisuifi pée Yerusalém n léépɔ apí hapɔ, api u kálisi api nsímé píima nnyiné ne ketahai u séi. Ñn kusa kulúi we. Amá piuka úu fe uké nyíse re asei kapi símisi.

⁸Poco li pó késu uu re: Ám ne Pisuifi isé née Uléécaa kεyɔ née Rɔm uyóɔpi Sesaa púnne.

⁹Fesituusi uu Pisuifi mpɔɔnarɛ n la, uu lē nnya Poco li pise re: Pɔ ñmurɛi re piké ne Yerusalém pó ha piké ha kei-po kénémee ne nsímé mmú pó túhaanee?

¹⁰Poco li uu u pεεre: Sesaa ripoo-i kam nní nyenù, kei kai ne sá re piké ne né túhaané. Tipócúruu ye nyule n̄sɔnɛ re ám Pisuifi líka caai.

¹¹Nen ncaai nnyiné n wa kapi ye ne usoi n kpu, ám nkɔ késu. Amá in te pi ne né rikpárálɛ, úka úu ncée má uké pianipɛ-i né ritépɔ. Ne pise re piké ne nnésímé Sesaa kémee tu.

¹²Fesituusi ne pεεre mesɔhɔ u n kpariisɛ api símaané, uu pεε Poco li maa re: Pɔ re mpósímé nké Sesaa kémee tu. Lē nnya, Sesaa kémee kaa yé kɔ ha.

Fesituusi ye Poco li nsímé uyóɔpi Akiripa símisi

¹³Ai siyáa kulúi kóónú, uyóɔpi Akiripa ne uyéi Pereniisi api Sesaree-i Fesituusi piyáhaa s̄í.

¹⁴Kapi siyáa kulúi n wa, Fesituusi uu Poco li nsímé mm̄ kpísi uu Akiripa símisi. Uu re: Felikisi yee pεε nté iyóɔpi n tónè uú ne né tise ye ukpaniikó unyiné kulee wailenle ne neni-me.

¹⁵Kam Yerusalém n̄ ha, pεεre ye Uléécaa inyóonse n wa piwéésse ne Pisuifi pεε kuyu iwéésse n tú api kénémee ketahai u séi api re ké wa unsímé nké kpu.

¹⁶Kei kam pεε pi pεεre: Rɔm piká kémee, usoi un linyiné n caai, ncée n̄n we re piké u kpu, pinsá kahané u n túhaané. Li pise re u ne upiteecɔ piké tone kelené uké uriyu hεere.

¹⁷Lẽ nnya kapi nté né ritikimé. Ám nkpáni nájaisé. Kai kóso n weesi, amá ne mese ne mese kétúhaane n tósu amá ha tone, am tum api utisi nkó kpííri.

¹⁸Ké upiteecó api n̄ ka, ápi fe piké nkópe nnyine kam̄ p̄eé ne u m músu nyísé.

¹⁹Amá piinyekii nsímé ne utisi unyine yee n kpu api ye u séi re Yeesu kε Pɔɔli p̄o n tee re u nfáa málē nkó ñmane kecáá kapi kéjene.

²⁰Ai méwoo né wai, ám p̄eé céru íye kam yé ne li wa. Lẽ nnya kam te kέ Pɔɔli p̄ise re un n la, uké Yerusalém ha piké ha ne kei-p̄o u túhaane.

²¹Amá Pɔɔli uu yúlu uu re u la re R̄om uyɔɔpi Sesaa ricuruu uké nsímé kecáá ripaí. Lẽ nnya kam te piké kukpaniilee-i u n yálẽ kέ kam kέ ne Sesaa u pap̄o.

²²Kei ke Akiripa uu p̄eé Fesituusi maa re: Ne p̄eé la kέ rinécúruu utisi nkó kutu ricó. Fesituusi uu u p̄eé re: Kóso kaa yé kutu u ricó.

²³Kai kóso n weesi, Akiripa ne Pereniisi api meyóɔpilape taní, pi ne pipipiretiki api kənɔŋla wai apí ne kutúhaanelee lompo, pisóɔca wéése ne kuyu piyukó pin tikilé. Fesituusi uu rinóɔ he api Pɔɔli kpíípo.

²⁴Fesituusi uu p̄eé re: Uyóɔpi Akiripa ne nō pitórcó mpí nōɔ nní n̄ ka, ani utisi nkó ripaí n̄sɔne. Pisuifi riwúí nnéí ye kalé api Yerusalém-p̄o ne nté kənémee ketahai u séi, pin cáái re ái ne sá re usoi nkó uké kɔ nfáa rikpá.

²⁵Ne nsímé mm̄ tipérélē am yénu re úu ncaaí n̄ka wa kapi ye ne usoi n̄ kpu. Amá ke uricuruu uu m p̄ise re piké ne unsímé R̄om uyɔɔpi kémee tu nnya kam ñmuréi re piké ne kei u ha.

²⁶Ám nyu íye kecire kam yé utisi nkó kecáá wóí kέ ne upíima símaap̄o. Lẽ nnya ricuruu kam̄ ne nókənémee u ka. P̄ó, uyóɔpi Akiripa kémee kam̄ ne u ka re p̄on pipíseis̄ u m masí, né nnyine yē am titelé-i wólu.

²⁷Ái ne sá re kέ méwoo ukpaniikó ne R̄om uyɔɔpi-i ha, kám p̄eé lẽ nnya kapi pitele u n wai n wóí.

Uléécaa Pitumé Mewai 26

Pɔɔli ye Akiripa keyu-i uriyu hεere

¹Akiripa uu p̄eé Pɔɔli maa re: P̄o nkpéni ncée málē p̄oké ripýu hεere t̄ké kő. Pɔɔli uu p̄eé kunípe síka, uu nsímé kpísi uu re:

²Uyóɔpi Akiripa, li nəni keyáa nké né láárú re né ncée yē am nsímé nnéí kε Pisuifi apí ne né rinkpárá kεpýu-i s̄imisi.

³Li we re p̄o Pisuifi inyekii ne piisímé kecáá kapi n kέjeneñte meyíkíyiki n̄sɔne nyule. Lẽ nnya, ne rikón̄ p̄o wúkule re a niñesi aa kutu né c̄o.

⁴Pisuifi nnéí ye nyule lẽ kam hái inéjumáne-m̄e nnépuri pikó kεcɔp̄e ne Yerusalém kémee inésoi n li.

⁵Hái ái nəni-mə kapi né nyu. Pin n la, pircuruu yé ne pinnɔɔ símisi re ne pεε Pifarisi kémee welε. Tóo ye ári pεε piróyómeyáhaa isé ne akpéri wai.

⁶Kam n tálē te Uléécaa yé lē kuu pirósáayaha m̄ ma wa nnya kapí ne nté nní né túhaane.

⁷Isirayeeeli pikó ipuri kəfi ne ité iyē p̄ɔ̄ ne kō mesére kesine ne ketúŋjé Uléécaa yáásile in ne tálē te i yé lē kuu məkees-mə pirósáayaha m̄ ma yē. Kam likecáá n tálē nnya ke Pisuifi api pitele né wai, uyóɔpi Akiripa!

⁸Yo nnya ke nō Pisuifi áni pεé la nɔké ɣmurεi re Uléécaa yé fe uu meyíkíyiki pikpɔkɔ yukusε?

⁹Tinécúruu ɣmaa yε pεé musile re kέ nnaŋε ne tāpaankεe úka úu kape Nasareti ukó Yeesu rinyiri ne kəfa tεnε.

¹⁰Lē kam Yerusaləm-pɔ n wa yε lē. Ne rinécúruu ɣmaa Uléécaa pikó meyā kukpaniilee tanlε. Pεpεs yε Uléécaa inyóɔnsε n wa piwéésε pεε yε ncée né he re kέ lē wa. Pin kō n la piké pi kō, li yε pεé ne né risále.

¹¹Ne yε pεε ayómeýáhaalee rikale am̄ ha kei íwε pi n wai, nən náási re piké pinfatεnε kesi. Kunéfatoi yε pεε pikecáá tɔsile, hái ricuruu am yε pi n wéékusełε ne acɔyu-pɔ.

Pɔɔli yε umεfinε meconse Akiripa símisi

¹²Limekó-i ke pεpεs yε Uléécaa inyóɔnsε n wa piwéésε api kεyáá kεnyinε rítelé né rimúísε api ncée né he am yisi am Tamaasi sī.

¹³Ituŋε kεcíre kumúŋjé, nən ncée-i we, uyóɔpi Akiripa. Kei kam metéí mεnyinε yē mən kεyómeçaa-pɔ leeri, mən tapaalē, mən ituŋε metéí fe amé ne tó ne pinésénç kóónú.

¹⁴Ari ntónéí keteni-i lólu, am pεε kóm, lin ne Mε-epiree né tee re: Sɔɔli, Sɔɔli, yo nnya kaa né wéékusełε? Méwoo kaá ne né tɔpiriinkεe yare kεmina.

¹⁵Kei kam pεε pise re: Pɔɔ úye, Upíima? Uu né pεsε re: Néε Yeesu kaa n̄ we pɔn wéékusełε.

¹⁶A nkpéni yisi aa nyεrε. Lē nnya kam mεnécíre pɔ n nyíse yε nní: Ne la re a panse unékeikó, aa yε kóónú aa lē kaa nəni nní né n yē ne lē kam n sónti ke pɔ n nyíse picɔ símisi.

¹⁷Mpópuri pikó, Pisuifi kεcɔpε kam pɔ lesεnε kέ mpuri sanε pikó kέmee pɔ tū.

¹⁸Ne pɔ tum te a ha piinipεe wúkule aa kuymaha-i pi lesε aá ne metéí-i pi sī. A kō Setani anipe-i pi lesε aá ne Uléécaa kέmee pi sī. In te pi ne kəfa né tεnεlē, Uléécaa yέ piakópε pi sárei uu kō lisɔnε kuú ne upikó m mέ pi he.

Pɔɔli yε uliwaiwai kεcáá símisi

¹⁹Lē kέmee, ám pεε lē kai kεyómeçaa-pɔ né n nyísemε kesi, uyóɔpi Akiripa!

²⁰Amá Tamaasi pikó ne Yerusalém pikó kam Nléécaasimé mefoí riyóó, am pεε limemáá Yutee kētē tōrōo pikó nnéí ne sitē sicō pikó yóó. Ne pi símisi re piké mēfiné conse piké Uléécaa-mē panserp̄ apí n wai liké n nyiselē te pi mēfiné consele.

²¹Nsímé mmē nnya ke Pisuifi api Uléécaa kεyɔ̄-i né t̄í, pin wéési piké né kpu.

²²Amá hái ne neni-mε, Uléécaa ye né nen ne we nen uiseérakó le, m̄pá úye, siwā ne piwéése siyu-i. Ám ye nféé nka ma, l̄e kε antepuyε ne Moisi api mēkεε-mε n yé̄ api símisi re li wemε mēmáá.

²³Ne ye maa re: Uyé̄ ke Uléécaa uu n wéé yé kam uu íwε le, uu kpi uu ufoí pikp̄okp̄ kēmεes yisi. Uyεε yé nsímé mεε metéí m̄ má Pisuifi ne mpuri sanε pikó hε.

Pɔɔli ye Akiripa maa re uké Yeesu ne kεfa tεnε

²⁴Pɔɔli un l̄e we un uriyu hεεrε, Fesituusi uu cāáip̄ re: Pɔ isoh̄ torile, Pɔɔli! Mεpónyuwe píma ye isoh̄ p̄o tóroisεle.

²⁵Kei ke Pɔɔli uu pεε rinóo u yɔ̄sí re: Ám isoh̄ tori, urósáa! Mmú kam nní n símisi ye mēníjε nsímé sɔ̄ne le nn kɔ̄ asei tikilē.

²⁶Ne nyule re uyóɔpi Akiripa ye nní nnéí lεs nní n̄ wa pikóme māálεnle. L̄e nnya kam̄ ne rinépóo ukεyu-i símisi. Ái mεpílú mēnyine-i kai kelõ kuñmaha-i l̄e wa.

²⁷Pɔ antepuyε nsímé ne kεfa tεnεlεs, uyóɔpi Akiripa? Ne nyule re pɔ ne kεfa n tεnεlεnle.

²⁸Akiripa uu pεε Pɔɔli pεsε re: Pɔ lalε pɔké né feriyε kέ nté nní panse Kirisi ukó!

²⁹Pɔɔli uu re: Lin yé nfáani né lin yé píyei-pɔ̄, li kpére l̄e wa! Ne Uléécaa welu re ái kape p̄ó ñmanε, amá liké nónnénéí mmú n̄o neni nní kutu né n cólē, n̄o yé mēnēc̄ n we. Akpanii nnyé ñmanε aké n̄o ripári.

³⁰Kei ke uyóɔpi Akiripa ne uyóɔpi píma Fesituusi ne Pereniisi ne p̄e nnéí pεε kei kεs̄e n̄ we api pεε yisi,

³¹api iyaa leep̄o, api pεε pimecɔ̄pecire n tee re: Usoi nkó úu líka caai kapi yé ne usoi n̄ kpu né kapi yé ne akpanii u n wa.

³²Kei ke Akiripa uu pεε Fesituusi maa re: Usoi nkó unsá pεé m pise re piké ne R̄om uyóɔpi Sesaa kēmεes u ha, pi yé pεε fe api u yápo.

Uléécaa Pitumε Mewai 27

Pisóóca ye Pɔɔli ne R̄om kuyu ha

¹Kai n símisi aí tone re kúninɔ̄i kari yé l̄o arí ne Italii s̄i, api Pɔɔli ne pikpaniikó pic̄o pinyinε kpísi api usóóca kpéē unyinε kapi yε n sée re Yuliisi anipe-i wai. U R̄om kutɔpilee kp̄e kapi yε n sée re R̄om uyóɔpi kutɔpilee kēmεes úyukóó usε le.

²Atiramiiti kuyu ke kúninɔi kpẽ kari n lõ aku lééri kun Asii sitẽ aninɔi sinyere kanεi. Ari ku loni ari tómpo. Masetuwaani ukó unyine yee Tesaloniki-pɔ n we api yee u séi re Arisitariki yee pεe kεrómee welε.

³Ari liukóso Sitɔɔ kuyu tulu. Yuliisi yee pεe Pɔɔli nñare waiε. Uu ncée u he re uké upisanε rilóólú, un yee yo n la, piké fe piké yee ne kutu u ricɔ.

⁴Kari kei n yisi tɔn tósu, kuyɔ̄ aku kεróyu-mẽ m pepuri, ari pεe Siipuru kuwéé kpẽ mẽ ke kuyɔ̄ áku n we tiki.

⁵Ari pεe Silisii ne Pamfilii ménimaa téj arí ne Lisii kεteni-i Miiri kuyu tulu.

⁶Rɔm usóóca kpéē uyε̄ uu kei kúninɔi kucɔ̄ kunyine yεnu kpεe Alekisantiri n lééri kun Italii-mẽ sī. Uu kpε-i ró tani.

⁷Siyáa kulúi kari nnánnári ne kúninɔi sónε. Íwe píma kari li ari kεlene Kiniiti tulu. Kuyɔ̄ áku ñmurei tɔké lε̄ n tikilε̄ tɔké ne kεyu-mẽ ha. Ari pεe mesε Salimonee kuwéé-mẽ míni kεpáápáá kεtε̄ kapi yee n sée re Kireeti mεcáa tiki.

⁸Ari íwe píma le arí ne rikóitime kanεi arí ne kεlō kεnyine tulu. Pi yee kei sée re Áninɔi-Kenyere-Sónε. Lasee kuyu kaí ne kɔlε̄.

⁹Ái kusa ró náŋaisε. Anóopahaa kεyaa yee pεe pitómpo masile. Kúninɔi pilone ne ncée pincj yε̄ fe apí ne nkpo weri.

¹⁰Lε̄ nnya ke Pɔɔli uu kúninɔi pikεikó símisi nñsone piké kɔ̄. U pi maa re: Pinésáne, ne yε̄ te ntóceé mmú pitiki yε̄ ne nkpo ró kam. Kúninɔi ne ilū kaku n topori yee meyā caainkeεnε. Ái nkpani ilū ne kúninɔi ñmanε, amá ne tóopi.

¹¹Amá Rɔm usóóca kpéē uyε̄ uu kúninɔi utíkíí ne kuute nkó ne kutu n colε̄ ai tósu Pɔɔli nkó kuu m̄ ma.

¹²Ai kɔ̄ yá, áninɔi kεnyere áke pεe nyam̄ te piké kei nnyiyε píma kumúnjé-i siyáa wa. Kúninɔi pikó meyā api pεe lε̄ nnya re pi yε̄ kei yisi. Pi lε̄ pεe náásile re lin iyε n we, piké Kireeti aninɔi kεnyere kε̄ kapi yee n sée re Fenikisi tu, áninɔi kεnyere kε̄ ituŋε kεlōlε̄ awélε̄ kεtε̄-mẽ kεyu palenlε̄. Kei kapi la piké nnyiyε píma kumúnjé-i siyáa wa.

Mεyɔ̄ maamaa mεnyine mesε míni kεcáá m̄ pépu

¹³Ke kúninɔi aku lε̄ n nyεnu lin náŋai, kεyɔ̄pi kεnyine akε ituŋε kumii-mẽ pepuri, api músu re pi yε̄ fe api nkpeni lε̄ kapi n̄ la wai. Api pεe kesáu kapi yee ne kúninɔi n nyεresε sakaa api ncée kpísi. Api míni kεpáápáá kεtε̄ kapi yee n sée re Kireeti n kanεi.

¹⁴Mεsε ne mesε, kuyɔ̄ kunyine kapi yee n sée re Erakilɔɔ̄ aku míni kεpáápáá kεtε̄-mεmpo pepuri ne náŋajε.

¹⁵Ai kúninɔi kpáú lin ne tósu, ái kunyeresε we. Ari mesε yá aí ne ró n tósu.

¹⁶Ari míni kεpáápáá kεtε̄ sín̄sápi kεnyine kεkúrí tómpo. Pi yee kε̄ sée re Kulotaa. Ari pεe náási arí ne fe ari kεnóipi kapi yee ne pisoi n léisε lesε.

¹⁷Kúninɔi pikeikó api kúninɔi kémee ke tampo. Api pεε limemáá iŋme pahaankεε apí ne kúninɔi kóónú. Iwame ii pi wai re ápi kapε ha Lipii ménimaa ritime rinyenetū tinyine rikam. Api pεε kusáñjáá maamaa kpεε kuyɔ n wai cεpise. Api nnánnári n sóne pin kuyɔ tikilé.

¹⁸Kuyɔ aku lẽ tó m pepu kun m̄papε kpálẽ aí ne ró weesi, api pεε mesε ilū ke kúninɔi aku n topori n hasu pin míni-i sariipɔ.

¹⁹Kai kɔ piweesi rinkpá, api kúninɔi ikeilū inyinε pifóŋεe kápáá.

²⁰Ai wai siyáá kulúi, ituŋε ne awárepí áa kúyεnε wa, meyɔ men lẽ ne nnaŋε pepu, ari pεé m mûsu re ntákó ye tεnelε.

²¹Ai náŋai, tó úka úu iluke li. Pɔoli uu pεε yisi uu pisoi kεcɔpε nyεrε uu re: Pinésáne, nɔn pεε nnékó kutu rincɔ, tɔ yεε pεε Kirεeti-pɔ tone ári ye ásáláú píma nnyé ne risánε tɔké ne ilū fóŋεe.

²²Lẽ nnya, kέ nkpéni nό símisi ani rikíŋ tápisi n̄sɔnε. Nό úka úu kpíne. Kúninɔi nmanε kpεε ásáláú wainε.

²³Uléécaa uyεε né n te nεn kɔ u kεisi Uleecaatumε ye kεsinε nkέ kεnémee kale.

²⁴Uu né maa re: Iwame ſi kapε pó wa, Pɔoli! Pɔ Sesaa kémee pitúhaanε sinlε páí! Pɔ kε Uléécaa uu n la nnya, u yé kɔ pipóséncɔ nnéí nfáa tíyε.

²⁵Lẽ nnya, ani ikari wa, pinésáne. Ne ne kεfa tεnelε te lẽ ke Uléécaa uu m̄ ma kai lensε.

²⁶Amá kuyɔ yé ró lesε aku míni kεpáápáá kεtε kεnyinε ritime sá.

²⁷Karí ne n wemε, sisinε kεfi ne sina kari lẽ Metiteranee ménimaa kémee wa, meyɔ men tó kpáulé. Ai kεsinεcɔ kumúŋé kúninɔi pikeikó wai yare tɔ ne kεtε kóima kεnyinε nnyáá wale.

²⁸Api méŋme kapi yε ne míni mεcímá m̄ musí kpísi api fóm, api yénu re simetiri afεetaani ne sisεei kame címú. Api kεyu-mε nyɔsópɔ api kɔ pimúŋé kpá, api yénu simetiri sité ási we afεetaani.

²⁹Api pεé n wuru re kúninɔi áku kapε aparεcaŋaa anyinε rikam. Api pεε lẽ nnya sisáu sina kapi yε ne kúninɔi n nyεrεse kεpíre-mε cεpisεpɔ, api pεε m m̄ pin yɔɔnε re liké weesi.

³⁰Kúninɔi pikeikó yε pεε lale piké léepɔ piké wuri. Lẽ nnya kapi kεnóipi kε kapi yε ne pisoi n léisε míni-i ricepise api pεε kpárá re pi lale piké ha ne kεsáu kεyu-mε ku nyεrεse.

³¹Pɔoli uu Rɔm usóóca kpéē ne pisóóca picɔ maa re: Pisoi pε pinsá kúninɔi kémee n tone, áni nkpo-i mélélé má.

³²Pisóóca api pεε méŋme mεe kεnóipi kapi yε ne n léisε m múlē seṁ, api ke yá akε lólu.

³³Liké kelenε n weesi, Pɔɔli uu pinnéí maa re piké iluke li. Uu re: Siyáa kεfi ne sinā yε nsí kani ne mpóɔcaai tū nōn m̄é áni kɔ líka li.

³⁴Nε la kε nō símisi re ani iluke li. Li pisε re nɔkε li nɔkε ne nfáa m má. Nō úka nnyúpi ricuruu n̄n ríyu kεcáá wεhεnε.

³⁵Kuu l̄e m̄ ma, uu kukpónó kpísi, uu pinnéí inipεε-i Uléécaa pakare uu pεε ku kpɔkóri uu piluke kápáá.

³⁶Kei kapi pεε pinnéí ikari wa api iluke le.

³⁷Ntónéí yε pεε kúninɔi kpε-i walε pisoi píle píle meté ne kuwóó ne afεeré ne pikpuulū (276).

³⁸Kei m̄pá úye uu piluke m̄ masí uu lepu, api melukεpípi mεε kúninɔi-i n̄ we n hasu pin mínimaa-i sariipɔ re kúninɔi kuké nkáripí fakasi.

Kúninɔi mεforε

³⁹Kai n weesi, kúninɔi pikεikó ápi kεtē kε ceri, amá api kεtaa-pɔ kεtenpampi kεnyinε yεnupɔ ne kεkεcáá kunyεnε laii aí ne s̄i. Api pεε re piñ n fe, pi yé wa kúninɔi akú ha kei tasi.

⁴⁰L̄e nnya kapi sisáu fénne api mínimaa-i sariipɔ. Api kɔ ájme kapi yε ne kúninɔi kεtikíí m paasi fénne. Api kɔ l̄e mεmáá kúninɔi kεyu-m̄e kusáŋáá tóresi api s̄ika, kuyɔ aku pεε kúninɔi n télē lin ne kεnyεnεpampi kε-m̄e s̄i.

⁴¹Amá api s̄i apí ha ínisā ité kεpáápáá rinyεnetū tinyinε takári, kúninɔi ríyu ari kei lompɔ aí tini sím̄, ái pεε kunyókɔ-nyɔkɔ we. Ániwalé naŋε-naŋε anyinε p̄ɔɔ pεε kεpíre-m̄e ku n foresi.

⁴²Kai pisóóca iwame n wa re pikpaniikó yé wééri api wúrunkεe nnya, api pεé n la piké pi kō.

⁴³Kei Rɔm usóóca kpéē uu n̄ la uké Pɔɔli ríyu l̄o nnya, uú ne pi yulu re ápi kapε l̄e wa. Uu pεε rinɔɔ he re pεrεsε piwéeri n nyu piké mεfoí rikpuu apí ne rikóitimε téj.

⁴⁴Amá pitórcɔ piké akpénkpélé ne kúninɔi siwélepí kεcáá túnti apí ne pi tiki. L̄e kari mεsei ntónéí wa arí ne kεtē kóima tulu ái úka ríka kpu.

Uléécaa Pitumε Mewai 28

Pɔɔli yε Maliti kεteni-i we

¹Kai nkɔɔ-i ró n lésε mεmáá kari pεε kō te pi yε míni kεpáápáá kεtē kε sée re Maliti.

²Kei pikó api kεfa fénne api n̄sɔnε ró yósu. Kei ikónε ii picuū n kóri nnyiyε nn wai nnya, api nna píima nnyinε wai api ró yósu, ari kεkálε wai arí ne n kóónú.

³Poɔli uu pεε yisi uú ha sinaapi paálame re uké nna-i risápɔ, tikpurii rinyine tin sinaapi sε-i we. Ke nna kutoi aku ri n lesepɔ, ari lééri ari Poɔli kunipε yéu.

⁴Ke kεtē kε pikó api n yé iwáa iyé in Poɔli kunipε sañárilé, api pεε pimecɔpεcire n tee re: Mpá liké íye wa, usoi nkó ye usoikó unyine le. Míni-i kuu nní nkρɔ-i ñméhεrεeri. Amá Uléécaa yεε asei n tíkilé úu ñmurei uké nfáa li.

⁵Amá Poɔli pɔ́o iwáa nna-i mépépɔ, ái kɔ nkρáni méka u wa.

⁶Api pεé m mέ yare piké u yε un píni un ne sī née u yé mesε ne mesε kei nní loole uu kpi. Api mérəsi ai náŋai, líka ái u wa. Api pεε mesε kεmúŋé conse api re piléé pinyine ye pi.

⁷Kei kεkúrí ke kεtē kε uyukɔó foí kεyɔ aké pεé we. Pi ye u sée re Pupiliyuusi. Uyε uu kei nfanare ne kusáne ró wai, ari kei fine siyáa sitaani.

⁸Pupiliyuusi usaa ye pεε kumúŋé kpε-i pɔ́olulé un ne kupiŋεtoi ne nlurε yare ákpasehε finu. Poɔli uu sī uú ha u lóólú, uu ukεcáá kεyóme yáási uu anípε ukεcáá láa uú ne u pɔisε.

⁹Lé mεmáá, kεtē kε pitóikó picɔ apí weri api Poɔli yεnu, uu pi pɔisε.

¹⁰Api mpá yo ne ríyu ró waisε hái. Kari n tósu, api lε kai ró m pise tɔké ne ncée rintíki nnéí ró pásii.

Poɔli metuipo Rɔm kuyu-i

¹¹Iwáre itaani kari kei wa. Ari pεε limεmáá kúninɔi kunyine kpεε Alεkisantiri n lééri loni arí ne tómpɔ. Nnyiyε kumúŋé-i kakú pεε Maliti-i nyεre. Pi kukecáá písika ayu leselε.

¹²Kari Sirakuusi n tu, ari kei tone siyáa sitaani.

¹³Ari kei yisi ari mímina mεcáá kanei arí ne Rekiyo tulu. Kuyɔ ari liukóso ituŋε kumii-mɛ pepuri, ari pεε siyáa sité ñmanε kpísi arí ne Pusoli tulu.

¹⁴Ari kuyu kpε-i pirɔcɔ Yeesu pikó yénu, api ró pise re tɔké kei siyáa sisεei pikεmεé tone. Kei kari pεε yisi arí ne Rɔm tulu.

¹⁵Yeesu pikó pεε Rɔm-i n we ye pεε kerócaá nyule. Api hái Apiyusi kuyaa-i ne kei kapi ye n sée re Sisánεyɔ Sitaani-i ró tépei. Ke Poɔli uu pi n yé, uu Uléécaa pakare, ari kɔ ikari u kpásε.

¹⁶Kari Rɔm-i n tuipɔ, usóóca kpéē uu usóóca wéése anipε-i pikpaniikó wai api Poɔli ncée hε re uké umεcire kεlɔ tone ne usóóca yεε yé u m mέ.

Poɔli ye Rɔm-i Niéécaasimé yóólé

¹⁷Kapi Rɔm-i n tuipɔ siyáa sitaani mεmáá, Poɔli uu Pisufi piyukɔó pεε kei n we cápinε. Kapi n cápinεpɔ, uu pi maa re: Pimárecɔ, ám akópε áka ntópuri mmú wa, ám kɔ pirósáa isé íka rilóó, mpá ne lε, pi Yerusalém-pɔ né tñlε api Rɔm pikó anipε-i wai.

¹⁸Rōm pikó apí ne né túhaane, ápi nká yē kapi yé ne né nkpu. Api pēe re piké né riyápō.

¹⁹Amá Pisuifi api yúlu, am pōonē am mēse re Sesaa kam la uké ha ne né túhaane. Ái re nnépuri pikó kam la kē pitele wa.

²⁰Lē nnya kam te kē nkó yē kē kō rinóo nkó maa nké kō te lē ke Isirayēeli pikó api n tálē nnya kam nté nní akpanii-i we.

²¹Kei kapi pēe u pēe re: Ápi mpókó nká kēcáá Yutee-pō rítelé ríka ró wóimē, urómárecō úka úu kō kei-pō leemē uké kam uké kēpócaá nnyinē ró kēē néuké mpókópe nnyinē ró símisi.

²²Amá tō la re pō ymaa a nkpéni mmē kaa m mūsu ró símisi. Tō kō te mپá yei kapi mpóyómeyáhaacee mmē kaa nní nkílē yulu.

²³Pi ne Pōoli api kēyáa yekei. Kai likeyaa kē n tu, api sī kulúi api Pōoli leerpō kēyō kē-i kuu n sói. Uu mmare hái ne kesinēcō-pō Uléécaa iyōopi kēcáá pi símisi, uu yē Moisi isé ne antepuye atelé ne tiki un ne pi náasi re piké Yeesu ne kēfa tēne.

²⁴Picō apí mmē kuu pi n símisi ymurei, picō api pikóme yulu.

²⁵Kapi lē n tōsu ápi kómeine, Pōoli uu pēe kēkéripi pi maa re: Asei ke Nfáasōne nní ne antepu Esayi ritiki nní ne nōpinésáa maa re:

²⁶A mpuri mmú pikó-i ha, aa pi maa re: Nō yē nōsōne kutu ricō amá áni yéé asei kō nkó yē nōsōne nyánai amá áni yéé yē.

²⁷Li we re mpuri mmú pikó akiy yē takasile, pi pimecire atu tápisile, api inípēe wúkési re piatu áa kapē yē kō, piinipēe íi kapē yē kō yē. Pimeschō áme kapē yē kō líka ceri nnya. Peé uyē-i, ápi yē pēe nē Uléécaa kēmēe kam kē pi pōise.

²⁸Pōoli uu kō pimáa pi kpá re piké kō te mpuri sanē pikó pēe n-yulalesimē ke Uléécaa uu m páme te. Pē né kutu n tico.

²⁹[Kuu lē pimáa m masí, Pisuifi api ncée kpōu apí n kējeneprō pin ne tōsu.]

³⁰Pōoli uu iñmē ité kēyō kē-i kuu n we un héélē kēmēe tonē. Uu kei pēpēe ukemēe n sónaapō nnéi yóóí.

³¹Uléécaa iyōopi nsímē kuú pēe yóólē un kō Upíima Yeesu Kirisi nkó pisoi céési ne uripō, líka ái kō u pēkési.

Rōm

Rōm 1

Iyáhaa

1Né Kirisi Yeesu ukεikó Pɔɔli, néε rítelé ntí nó wólu. Uléécaa yεε né sée re kέ panse utumε. U né wéεle re kέ Unsímé Kecire riyóó.

2Uléécaa yε pεε hái mεkεε-mε Uléécaa Nsímé atelé kέmεε antepuyε maase re u yέ Nsímé Kecire mmε tó pa.

3Ukεipi Urópíima kεcáá nsímé yε mu. Pi u marile mεsoi. U uyóɔpi Tafiti kεpirε le.

4Kε Uléécaa uu pikpɔkpɔ kέmεε u n yukuse nnya kuu u sée re Ukεipi, uu kɔ Unfaasɔne ne tiki uú ne linnahe u he.

5Urópíima Yeesu Kirisi kε Uléécaa uú ne ritiki uú ne ípεeléε né nyíse re kέ panse utumε, kέ kɔ týesε ipuri nnéí pisoi piké Kirisi rinyiri nnya ne kεfa tene, piké pεε uyε Uléécaa m pakarelε.

6Nó mpí kε Yeesu Kirisi uu nní n sée, n̄ ne kɔ lipite pε kέmεé wele.

7N̄ Rōm pikó mpí nnéí kε Uléécaa uu nní n̄ la uu kɔ nó wéε re ani panse upikó kam titelé ntí wólu. Urásáa Uléécaa ne Urópíima Yeesu Kirisi piké ípεeléε nό nyíse api nkíñnihe nό he!

Li Pɔɔli ripóɔ wa re uké ha Kirisi pikó pεε Rōm-i n̄ we rilóólú

8Pi ketē nkέ nnéí nόnnéfatene nsímé símisile n̄sɔne. Lε nnya kań la kέ ne Yeesu Kirisi ritiki kέ ne n̄ nnya Uléécaa pɔɔnese kelenε.

9Uléécaa uyε kam n yáasi nεn Ukεipi Nsímé Kecire yóólε yέ itansei né li re mesére kam nόnnésímé símisi

10nεn kɔ m̄pá píyei nόkεnécáá yáasi. Ne yε pise re uké lε umela kέmεε ncée né he kέ nόkεnémεé hapɔ.

11Lε nnya, li pεε meyíkíyiki ripóɔ né we re kέ piyéne nό hapɔ kέ lε kε Nfáasɔne nn né n he nό ritéjhε nόké iníñjí wa.

12Ne la kέ maa re ne nόkεnémεe sónεpɔlε re nfatene mmε ke tó ne nn̄ ari kεsε m má nkέ týesε tóké ikari kpariisenε.

13Pimáreco, ne la re ani kō te ne pεε menécíre cápinelε kέ pilóólú nό hapɔ, amá hái ne nkpéni-mε ám kahanε ncée n yε. Ne pεé la re pinékei piké kɔ n̄ kέmεe kuláa wa yare kapi ketē kεcáá isoipuri icɔ kέmεe kuláa n wa mεco.

14Li né pise re kέ m̄pá píye kέmεé ha, ayu ne sicare kέmεe pisoi ne pisohɔc nε pεpεe ápi líka n nyu kέmεe kai pise re kέ ha.

¹⁵Lẽ nnya kai ripóo né we re ké kó nó mpí nóo nní Róm kuyu-i n we Nsímé Kecire riyyoo.

Nsímé Kecire ye nnaŋe Ie mɛɛ Uléécaa kémee n léeri

¹⁶Nsímé Kecire mmē n̄n isei n̄ we. Nnaŋe nnyiné ye mu kε Uléécaa uu ye n̄ p̄e nnéí p̄e n̄ kεfa u n t̄enel̄ ayu n l̄. Pisufi kuú n̄ koraane uú n̄ mpuri sané pikó kémee tulu.

¹⁷Asei kecáá, kei kai ye n̄ nyíse re Uléécaa yéè pisoi pansesel̄ asei pite. Uyee n̄ Uléécaa kεfa n t̄enel̄ mecir̄ kóló kuu ye nfatene mmē n̄mane nnya yé t̄e u asei ute Ie. Lẽ kai nní Nléécaasimé ritel̄-i wólaal̄ te: Nkó ye n̄fatene nnya m̄ pansé asei ute ye n̄fáa má.

Sisoipipi nnéí ye akópe wal̄

¹⁸Uléécaa kuwɔi ye kεyómecca-p̄o wemel̄. Pεrεs ápi u n waisel̄ ápi k̄ umela tikil̄ p̄e yé n̄ ku risáne. Pi nsímései nyule, amá pin p̄e pimewee kópe n̄ tápaal̄ te pisoi ápi kap̄e asei ceri.

¹⁹Pi l̄ kε kesoipipi ak̄e yé n̄ fe ak̄e Uléécaa kecáá céru pinyuwé máálénle. Likumúñé re Uléécaa ricuruu ye li pi cereis̄.

²⁰Asei kecáá, Uléécaa likó ái kúyene we, amá umewai kémee kuu ye umecir̄ les̄ uu nyíse kesoipipi ak̄e n̄ ye n̄. Uyee kεt̄e n̄ kεyóme wa nnya, pi yé fe api kei n̄ ye n̄ re u nnaŋe t̄eneciré mál̄e un k̄ Uléécaa. Sisoipipi ási yé ncée yé siké re ási likecáá nyu.

²¹Si Uléécaa nyule, amá ási ye p̄e ríyu u waisε, ási ye k̄ u p̄ɔɔnεsε yare kasi yé p̄e u m̄ p̄ɔɔnεsε re u Uléécaa nnya. Amá inírisimé kε pisoi apí n̄ m̄esunu apí n̄ pimecir̄ fómni, pikemúñé ak̄e p̄e kuníri kapi m má nnya kuñmaha-i lompo.

²²Pin pimecir̄ nyáni yare pi mewéésesɔh̄ mál̄e, némpákane piníri n̄maa ye pi.

²³Api yúlu re ápi yé riwula piké Uléécaa kpɔciré pakar̄e, apí nya api conse apí p̄e kesoipipi kεs̄ ye n kpu n̄ sinúipi n̄ ána ana likó n̄ límuñui-muñui séru re piléé api ye wula api l̄ pakar̄e.

²⁴Lẽ nnya kε Uléécaa uu pi riyá re piké mékpérinkpewai kapi pisifa-i m músu n̄ wai piké n̄ piipiñe cire isei m p̄orii.

²⁵Pi nnóomé likó kpísi apí n̄ Uléécaa kecáá nsímései conse, api wúla api l̄ kε Uléécaa uu n wa yáási, api p̄e Uléécaa ye m̄pá yo n wa piyáhaa yulu, in k̄ n̄ uricuruu kaí n̄ sá re piké yáási hái n̄ m̄pá píyei-p̄o. Amí.

²⁶Lẽ nnya kε Uléécaa uu piseicirékei pi t̄ā, pinósi api pipila yá, pi n̄ pinósic̄ apí ha n sói, ái k̄ p̄e n̄ sá re liké l̄.

²⁷Pitisi p̄o k̄ limec̄ pipinɔsi yá, apí ha n̄ nnáápí pipitisic̄ n sói, lin pisoi isei we. Lẽ nnya, pimemar̄e kópe m̄ kulaa kapi l̄ yé.

²⁸Kápi nní n wéési piké Uléécaa céri nnya, Uléécaa yε pi riyále pikemúŋé ake cökoi, apí pεé n wapisi ái ne sá.

²⁹Mewai kópe ncɔpuri ne rikpákárá ne nwóónaapí ne kufatoi kpεe pisifa-i we. Pikáipinkεe ne pisoikó ne pipásainε ne piyaluke ne mémarε kópe mεe pisifa-i cɔpaalē. Pimecɔpecire kapi wóhaanε, pin áyu kónaanε,

³⁰pin kɔ Uléécaa iláarɔ wai. Ápi yε úka waisε, pin áyu wéési, pin pimecire nyíse. Pi mewai kópe piwai kémee pelaalenle, ápi yε pisáa ne píni pakare.

³¹Ái we re usoi uké ne pi ritá, apí nla má [ápi yε líka naresi] ápi yε íwe té.

³²Pi kɔ pεe isé ke Uléécaa uu n yekei nyule. I maa re pεpεe limewai mě n wai yε ne sá re piké pi kó. Pi kɔ pεe li wailε. Lε memáá, pi yε kɔ pεpεe lε n wai kεcáá rikpálε.

Rəm 2

Uléécaa ketahai kuú ne sisoipipi n túhaanεnε

¹Mpá pɔn usoi úye mpuri, pó nkó pɔɔ nní ne picɔ n túhaanε pɔn akópe pi palε, ái we re piké íwe pó té. Pɔɔ nní ne picɔ n túhaanε pɔn akópe pi palε, mεpóciře kaa lε akópe palε. Liriyíkí re pɔɔ nní ne picɔ n túhaanε, pɔ ne kɔ pimecɔ wailε.

²Tɔ meyíkíyiki nyule re nsímései ke Uléécaa uu yε ne pεpεe lε n wai túhaanε.

³Pó nkó pɔɔ nní ne pεpεe lε n wai n túhaanε pɔn kɔ pimecɔ wai, pɔ mūsu re pɔ nε Uléécaa ketahai kémee lee?

⁴Néé Uléécaa mewai sɔnε píma ne uisoi niŋε-niŋε ne unfanare kaa lómiise. Áa nyu re umewai sɔnε píma mεe la re a mεfinε conseε?

⁵Amá ripókíŋ ntakε ne kaa n yúlu re áa yé mεfinε conse nnya, mεpóciře kaa lε kuwɔi píma cápinε kεyáa kε ke Uléécaa uú ne nsímései ukuwɔi kémee pisoi n túhaanεnε.

⁶Ketúhaanε ke-i ke Uléécaa uu yé mpá úye mewai ihéé u pa.

⁷Uu pεpεe lisɔnε piwai ne n ŋmɔ́púlε nfáa tεnεcirε hε. Pi lε wailε re uké umeyɔɔpi pi hε uké kɔ ríyu pi waisε uké kɔ týesε piké picaaicirε.

⁸Amá Uléécaa yé pεpεe ne u n kέjene ápi la piké nsímései kutu ricɔ, pin pεe lεlεs ái ne n sá kutu cɔlε kεcáá ukuwɔi píma súisε.

⁹Píwεlukε ne nwuutúú mεe mpí nnéí pεe mewai kópe n wai likó. Pisuifi kaí ne mεfoí mánε, ai pεé ne mpuri sanε pikó kpá.

¹⁰Tíyu ne ipakare ne nkíŋniŋε mεe mpí nnéí pεe lisɔnε n wai likó. Pisuifi kaí ne mεfoí mánε, ai pεé ne mpuri sanε pikó kpá.

¹¹Uléécaa úu pisoi ne picɔ kóólεnε.

¹²Mpí nnéí pεε ápi isé kεcáá n nyu apí ne akópe wai ye kpínine ápi ikεcáá ne pi túhaanene. Amá pεεe ikεcáá n nyu apí ne akópe wai ye kpínine api ikεcáá ne pi túhaane.

¹³Asei kεcáá, ái mpí pεε ye isé kutu ηmane rińcō pεε Uléécaa inipεε-i asei pite. Amá mpí pεε isé n tíkilē kapi ye ha maa re asei pite.

¹⁴In te mpuri sanε pikó pεε ápi Uléécaa isé n nyu ye pεε isé iyē tikilē, li wa yare i pisifa kέmεé welε pin ne i sónε, mpá kápi nní i n nyu.

¹⁵Pi lě nyísεlε re lelεs isé iyē kέmεé n we ye pisifa kέmεé welε. Pikemúŋjέ yέè pi nyísεlε api céru re pi ye pinyinε-i akópe walε, ake ye kɔ pinyinε-i alari pi pa.

¹⁶Lelεs ha leerine kεyάá kε Uléécaa uu Nsímé Kεcire kam n yόólē m paíne uú ne pisoi túhaane. Kirisi Yeesu kuú ne tikine uú ne lě nnéí ke pisoi api n wai pin pékesi kεcáá pi túhaane.

Pisuifi ne isé kεcáá nsímé

¹⁷Pó nkó póo nní mεpócíre rinyíri n he re Usuifi, pɔn ne isé tálē, pɔn Uléécaa nnya rikókɔri wai,

¹⁸pɔn umεla nyu, pɔ kuu uisé kέmεé n céesi re a ye lelεs licɔ ne kεkpéē n we ceri,

¹⁹póo nní mεpócíre n nyáni re póo pinyíyε tɔrikεε, pɔn kɔ pεεe kuñmaha kέmεé n we metéí,

²⁰ne piníri ne siwā ucélaa, re pɔ isé kέmεé mεnyuwε ne nsímései yē nnya,

²¹pɔ nkpéni nní lě picɔ céesile, aa pεε mεpócíre picélaa pɔnε. Pɔ ye re ápi kapε ye yáai, amá pɔn pεε yáái!

²²Pɔ ye kɔ re ápi kapε ye iwásá wa, amá pɔn pεε iwásá wai! Pɔ ye re pɔ piléé kóhɔle, pɔn kɔ pεε pilikó yááinkεε!

²³Póo nní isé nnya rikókɔri n wai, pɔ ye kɔ isé rilóóle aá ne Uléécaa riyu kopu.

²⁴Li Nléécaasimé kέmεé wólaalē te: N᷑ nnya, Uléécaa rinyiri ye mpuri sanε pikó kέmεé caailε.

²⁵Asei kεcáá, in te nɔ isé tíkilē ke piké api yέ kuláa nɔ wa. In te nɔ isé rilóó, nópinékε ye we yare kukéciré.

²⁶In te ukéciré ye lě ke isé ii m pise kεcáá sónε, áni yē te ukukéciré yέ Uléécaa kέmεé n we yare pi u rikéle?

²⁷Mpuri kέcire ukó un isé n tikilē, úu yέ týesε pó nkó póo nní isé n nyu áa ye pεε i ritiki, pɔn kɔ kélē, aa yénu re pɔ akópe málεε?

²⁸Lě nnya, ái ipiŋε kεcáá piké mpí pεε ye nyísε re usoi ye Usuifi lε. Ái kɔ ipiŋε kεcáá piké mpí pεε piké yíkíyiki.

²⁹Amá lẽ ke usoi uu këfa kémee ñ we lëe yé nyíse re u Usuifi le. Lẽ kapi yé maa re usoi yé meyíkíyiki kélénlé. Uléécaa Nfaasɔne mæké yé mẽ, ái isé mækó. Ái pisoi kémee ke Usuifi uyẽ mpuri ipakare ii yé leeme, amá Uléécaa kémee le.

Rɔm 3

¹In lëe ni, kuláa yé kúye re usoi uké Usuifi? Yo ke piké api yé yoriyé?

²Kuláa yé linnéí kémee welé áku kumúŋé má. Kufoí yëe re Pisuifi ke Uléécaa uú ne mëfoí símisi uu Unsímé pianipε-i wai.

³Asei yé kɔ nyé re pikεcɔpε pinyiné ápi asei ritiki. Lẽ nnya, piasei kutikiciré yé týesee Uléécaa póo kɔ asei pitíki yáá?

⁴Ái nkpáni lẽ. Ái céreise re mǐpá usoi úye yé unóɔmë le, amá Uléécaa pɔ̄ ne asei tikilénle. Li likecáá wólaalẽ te: Li pise re apónóo aké n nyíselẽ te pɔ asei ute le.

Íka nn wene kapi yé ne mepótúhaane kémee pó n cési.

⁵Amá in te arósei kutikiciré yé týesee ai nyíse re Uléécaa yé asei tikilénle, tó pëe maa re íye? Te ke Uléécaa uu yé nní likecáá ukuwɔi ró ñ nyíse nnya, úu asei tikilẽ? Lẽ ke sisoipipi asi yé m pise mëcɔ kam nní pise.

⁶Ái nkpáni lẽ. In pëe lẽ, íye ke Uléécaa uu yé ne pisoi nnéí túhaané?

⁷In te nnénóɔmë yé týesee ai nyíse re Uléécaa yé asei tikilénle, ai kɔ ríyu u waisse, yo nnya ke Uléécaa uu yé pëe kɔ ne ró túhaané re tɔ pikópekoó le?

⁸Yo nnya kári yé fe tɔké maa re: Lẽ nnya, tɔké akópe wa lisɔnɛ liké ne akemee léemé? Pisoi pinyiné pëe tiróyu n kópu yé re tɔ yé lẽ ma. Uléécaa yé alari málë uké lẽ nnya lipite kutu ripasa.

Pisoi nnéí yé pikópekoó le

⁹Tó nkpeni maa re íye? Te tɔ̄, Pisuifi yé mpuri sané pikó fe, néé íye? Ái nkpáni lẽ. Tɔ pisímé masile re akópe yé nnaŋe málë an ne kësé Pisuifi ne mpuri sané pikó müílẽ.

¹⁰Li Nléécaasimé ritelé kémee wólaalẽ te: Usoi úka úu asei tikilẽ.

Ímpá ucíreníŋe yíkíyiki nkó nní úu we.

¹¹Úka mpuri úu Uléécaa wéési.

Úka mpuri úu lisɔnɛ wai,

Ímpá ucíreníŋe yíkíyiki nkó nní úu we.

¹³Pinnéí yé ncée këcire pitíki riyalé. Api kësé pinnéí isoi kpárá n wai.

Úka mpuri úu lisɔnɛ wai,

¹⁴Awéeri ne nsímé kópe yee pinnco-i yipaalé.

¹⁵Piana áa kusa ménye pikóikéé kémee wélú.

¹⁶Mpá yei kapi lompo, picaainkéé ne picó íwe piwai yee pilikó.

¹⁷Ápi ncée mée yee ne nkíñniye n ka nyu.

¹⁸Ápi piisoi kapi n le kémee Uléécaa wuru.

¹⁹Tó kó pées nkpéni nyule re li Uléécaa isé kémee wólaalé te pées isé metíki m má nnya ke isé iyé ii wólaalé, nsímé nké ne mpá úye n lukaalé nnya. Sisoipipi nnéí yee Uléécaa inipé-i sikórekó ló.

²⁰Úka mpuri úu fe uké lé ke isé ii m pise wa. Lé nnya ke úka úu yé fe uké Uléécaa kémee alari yé. Isé yee tíyesele usoi uu céru re u ukórekó ló.

Lé ke Uléécaa uu yee sisoipipi aye n ló

²¹Lé ke isé ricuruu ne antepuyé apí pées méké-mé m ma yee nkpéni nní wa. Uléécaa úu ne isé ritiki uké ne sisoipipi waise asei pite.

²²Pé nnéí pées lé kuú ne Yeesu Kirisi rintíki uu wai ñmane kóló ne këfa n tene kuu yee sée re asei pite. Likumúñé re Uléécaa úu pisoí ne picó këcöre kóolené.

²³Sisoipipi nnéí yee akópe wale, asi Uléécaa mëyööpi paa.

²⁴Amá Uléécaa yee uipéeléé kémee pi panseselé asei pite, faalaá ápi kó líka héele. Yeesu Kirisi yee umecire kpísi uu he nnya ke Uléécaa uú ne piayu ló.

²⁵Uyé ke Uléécaa uu wéé re uké umenyé ne inyóonse wa iké pé nnéí pées umenyé më ne këfa n tene akópe sárei uké ne nyisé re u asei ute ló. Úu pées méké piakópe akpanii pi wa. U pée ne kényu pi purule.

²⁶Lé kuú ne nyisé re u asei tikilenlé, úu nkpáni conse. Uléécaa yee kó lalé uké nfáani këtë nké kémee nyisé re u kó ne urinco kuu m ma këcáá welé. Likumúñé re pé nnéí pées Yeesu ne këfa n tene ló ñmane kuu yee yé te asei pite.

²⁷Tó, Pisuifi yee pées nnyine má tóké ne picó rikókori n waii? Aai, nka n wé! Isé pitiki nnya néé mewai sónne nnya? Ái nkpáni ló. Likumúñé re ái isé kai pise re usoi uké ritiki, amá nfatene kai pise re usoi uké m má.

²⁸Tó kó yé te ái ke kesoipipi aké yé lé ke isé ii m pise n wa nnya kaké yé Uléécaa këyu-i asei m má, amá kaké ne këfa n tene nnya kaké yé asei m má.

²⁹Néé Uléécaa yee Pisuifi ñmane Uleecaa ló? Yare úu mpuri sane pikó Uleecaa, néé íye? Eee, u kó mpuri sane pikó Uleecaa ló, asei këcáá.

³⁰Uléécaa use yee we yee nfatene nnya pikéké pansesene asei pite. Limecó kuu pikéciré nfatene nnya pansesene asei pite.

³¹Yare tó nkpéni ló maa re nfatene nnya, isé nkó yee pées tenele néé? Ái nkpáni ló! Tó meníye isé nnañe nnéí i palenlé.

Rōm 4

Tōké Apiraham nfatene ne m paílē

- ¹Tó nkpéni urósáayaha Apiraham p̄ó nkó maa re íye? Yo kuu Uléécaa kémee yé?
- ²In p̄ee Apiraham liwaiwai nnya ke Uléécaa uu u pansesē asei ute, Apiraham yé p̄ee fe uu lirikjok̄ri n wai. Amá ái nkápáni l̄e we Uléécaa kémee.
- ³Nléécaasimé ritelé ye maa re: Apiraham uú ne Uléécaa k̄fa tēne, Uléécaa uu l̄e nnya u pansesē asei ute.
- ⁴Ápi ye k̄o nkó yee pikei n wa uu liihéé yósu maa re faalaa kapi u h̄e. Ulikó ye ni kapi u pa.
- ⁵Amá nkó yee úu pikei píka n wa uké ne m panse asei ute un p̄ee ne uyee yé ukóperek̄o m pansesē asei ute k̄fa tēnelē, liute yéè unfatene nnya panselē asei ute.
- ⁶L̄e ke Tafiti uu tee re nkó yee úu pikei píka n wa, Uléécaa uu p̄ee ne u pansesē asei ute ye únarekomē le.
- ⁷P̄e nnéí ke Uléécaa uu akópe n sárei uu k̄o akecáá yárii ye pínarekomē le.
- ⁸Usoi nkó akópe ke Upíima úu n kééni ye únarekomē le!
- ⁹Pikéké ñmane kapi tee re pi pínarekomē le née ne pikéciré p̄ó k̄o? T̄o pimáa masile re k̄fa ke Apiraham uú ne Uléécaa n tēne nnya ke Uléécaa uu u pansesē asei ute.
- ¹⁰Íye kuú p̄ee we Uléécaa uú ne u kpísi re asei ute? U p̄ee kélē née úu kélē? Ápi p̄ee kahané u rinké. Úu p̄ee kélē.

¹¹Kepire kapi u riké ai nyíse re Uléécaa ye unfatene nnya u panseselē asei ute api kelené u k̄e. Apiraham ye l̄e nnya panselē p̄epes Uléécaa ne k̄fa n tēnelē usaa úu k̄o p̄ee kélē. Yare ke Uléécaa uu Apiraham m pansesē asei ute úu k̄o p̄ee kélē mēcō kuu k̄o p̄e p̄ansesē.

¹²Apiraham ye k̄o pikéké usaa le. Ái p̄ee pikéké nnéí. Amá u p̄epes nfatene m má yare kuú m má api kelené u k̄e usaa le.

Usoi nfatene m̄ee ye l̄e ke Uléécaa uu yekei re u yé wa u yenesis

¹³Asei k̄ecáá, ái isé ke Apiraham uu pitíki fe nnya ke Uléécaa uu yekei re u ne upipiré yé masí k̄etē nnéí n te. Amá kuu nfatene m má Uléécaa uú ne u pansesē asei ute nnya ye ni.

¹⁴In te isé ke usoi uu ye ritiki uú ne l̄e ke Uléécaa uu n yekei re u yé wa yenu, nfatene n̄n p̄ee líka yoriyé, urinçō kuu n yekei ye p̄ee méwoo wale.

¹⁵Li we re isé ye Uléécaa kuwɔi yukuselē. Isé insá n we, ápi ye maa re pi i rilóó.

¹⁶L̄e nnya, nfatene m̄ee ye tíyese usoi uú ne l̄e ke Uléécaa uu n yekei re u yé wa yenu. Íp̄eeléé ihéé ye nyi. L̄e nnya, rinçō yekei yekei t̄e p̄ó ne k̄o Apiraham pipiré

nnéí rikó le, ái pεrεs isé n tíkilé ñmane, amá ne pεrεs urósáa Apiraham mεcɔ nfatene m má yε pi. U ntónéí usaa le.

¹⁷Li Nléécaasimé kémee ukεcáá wólaalé te: Ne pó kpísile am waisé isoipuri kulúi usaa. U ntónéí usaa le Uléécaa kuú ne kεfa n tεnε keyu-i. Uléécaa uyεs yε pikpɔkɔ nfáa n hε, uu wai lεlεs ái pεs n we, ái weri.

¹⁸U pεs ne Uléécaa tálεnle un ne m̄ te Uléécaa yé u waisé isoipuri kulúi usaa. Li we re Uléécaa yε pεs u maa re: Pipópírē yé masí kulúi n we. Ái kɔ pεs l̄e kutá we uké ne m m̄.

¹⁹Apiraham nfatene yε pεs ne welε nn páápú, amá un kɔ ne aŋm̄ pílε kumújé má. U kɔ pεs nyule re u ne nkɔ nnyáā piwai masile, úu yé nkpéni fe uké kewá̄ yε. Unósi Sara pάa kɔ nkpéni kuwánmarε we.

²⁰Amá m̄pá ne l̄e, úu Uléécaa rinɔ̄ kesi, amá u mεnίjε nfatene píima ne Uléécaa ríyu waiselε úu nkpáni ritiña-tiña.

²¹U ne kεfa tεnεlε re Uléécaa yε nnaŋε málε uké ne l̄e kuu n yekei re u yé wa wa.

²²L̄e nnya ke Uléécaa pó̄ kɔ u pansesε asei ute.

²³Tinó̄ ntí kapi nní n wó̄i re: Uléécaa yε u pansesε asei ute, ái uyε ñmane nnya kapi wó̄i re Uléécaa yε u pansesε asei ute.

²⁴Tó mpí kuu nní m̄ pansesε asei pite, t̄ō nnya kapi kɔ l̄e wó̄i re t̄ō Uléécaa uyεs Urópíma Yeesu pikpɔkɔ kémee n yukuse ne kεfa tεnε nnya.

²⁵Arókópε nnya kuu tíyε api u kopu, Uléécaa uu u yukuse re uké ró̄ pansesε asei pite.

Rɔ̄m 5

Nkíŋniŋε mεs tó ne Uléécaa kεcɔpε n̄ we

¹Ntófatene nnya ke Uléécaa uu ró̄ pansesε asei pite. Nkíŋniŋε yε nkpéni tó ne uyε kεcɔpε welε. Urópíma Yeesu Kirisi yεs tíyεsε kai l̄e wa.

²Uyεs tíyεsε ke Uléécaa uu nfatene nnya uiρεeléε nceε ró̄ he ari fe arí ne pénε n̄sɔ̄ne. Li nkpéni tó láárúlε re t̄ō kam ari umεyɔ̄ɔpi kémee kεtónε yεnε.

³Hái ne nkpéni ricuruu kari nní íwε n le, li ró̄ láárúlε ái kumújé má. T̄ō nyule re íwε kémee ke uso i uu yε piŋm̄ópú peikεs,

⁴uu piŋm̄ópú kémee Uléécaa pitíki ceru ne asei, uu asei pitiki kémee fe uu yε Uléécaa ne n tálε un m̄.

⁵Uléécaa pitá ápi yε ró̄ kíraasε. Nfáasɔ̄ne mm̄ kuu ró̄ n he kuú ne unlā arókíŋ kémee wa.

⁶Kári pεs nnaŋε m má t̄oké ne akópε kémee le ke Kirisi uu pikópεkɔ̄ nkɔ̄ yɔ̄sí uu kpi. Uléécaa yεs liituŋε iyε̄ yekei.

⁷Li pεε páápúle piké ne usoi sōne ricuruu nkpc̄ n ycsí. In n la, unyinε yé pεε fe uu ikari wai uu usoi sōne unyinε nkpc̄ ycsí uu kpi.

⁸Amá lē kémee ke Uléécaa uu ró n nyísε re u ró lalε yε nní: Karí pεε arókópe kémee n we ke Kirisi uu ntókpc̄ ycsí uu kpi.

⁹Ke Uléécaa uu nkpc̄ni nní Kirisi inyóonse menyε nnya ró m pansesε asei pite, ái céreisε re Kirisi yé kɔ Uléécaa kuwɔi kémee ró lesε.

¹⁰Pεé uyε-i karí pεε Uléécaa pilaarɔ ke Uléécaa uu Ukεpipi nkpc̄ ne iláarɔ iyε kpu. Kuu nkpc̄ni nní iláarɔ iyε pikópe m̄ masí, ái céreisε re u yé kɔ Ukεpipi nfaa ne tiróyu lɔ.

¹¹Lē memáá, li kɔ nkpc̄ni ró láárúle lin kɔ rikókɔri ró we re tó ne Uléécaa yε larukusenε. Urópíima Yeesu Kirisi yεε tíyesε kai lē wa. Uyεε tíyesε ke tó ne Uléécaa ari larukusenε.

Atam ne Kirisi kεcáá nkó

¹²Limεcɔ kaí we. Usoi usε, Atam nnya ke akópe aa ketē kεcáá lommε aá ne nkpc̄ weri. Ke pisoi nnéí api akópe n wa nnya, nkpc̄ nn pisoi nnéí téj.

¹³Uléécaa uké kelenε Moisi isé n lésεmε, akópe yε pεε ketē kεcáá welε. Amá ke isé ii pεε kahane n léemε nnya, Uléécaa úu pεε akópe kεenε.

¹⁴Mpá ne lē, kai Atam kumúñé-i n kpísi aí ne Moisi-i tuiρi, nkpc̄ yε pεé welε nn pisoi kóni, mpá pinsá Atam mεcɔ rinóo ke Uléécaa uu n hε rinlóo. Atam yε pεε usoi ucɔ uyεε n wemε kumííri lε.

¹⁵Amá lē ke Uléécaa uu n hε faalaa ái kusa piyε. Usoi usε kuú ne ritiki uú ne hε. Uyεε Yeesu Kirisi. Kei kuú ne ulisɔnε pisoi meyā ticú ne nfanare.

¹⁶Uléécaa ihεs faalaa mewai yε ne mεmpehε ne lē ke usoi usε kóló akópe aa n wa. Akópe ase kóló ke usoi uu wa apí ne u túhaanε aí ne u kpi. Amá lē ke Uléécaa uu usoi n hε faalaa uakópe kului mewai-maá yεε tíyesε kuu panse asei ute.

¹⁷In te usoi usε akópe nnya ke nkpc̄ nn pisoi kεcáá ketónε yε, pε ke Uléécaa uu ípεeléε n nyísε uu pi pansesε asei pite yé kɔ Yeesu Kirisi njmanε nnya nfáa yε, u ne pε api kesé iyóɔpi tone.

¹⁸Yare ke usoi usε akópe aa n tíyesε apí ne mpá úye túhaanε aí ne u kpi mεcɔ ke asei mewai mesε amε tíyesenε Uléécaa uú ne pisoi nnéí pansesε asei pite, api pεε nfáa yεnu.

¹⁹Asei kεcáá, usoi usε kóló yεε pipakare n yε nnya ke pisoi nnéí api pansε pikórekɔ́. Limεcɔ ke usoi usε kóló yεε Uléécaa m pakare nnya, pisoi meyā api pansenε asei pite.

²⁰Isé yε leemelε ii tíyesε akópe aa kulúi wai. Amá kei ke akópe aa kulúi n wa, Uléécaa yε kɔ kei pisoi ípεeléε nyísεlε ái ne kétɔ.

21Yare ke nkpc nn akópe nnya nnahe n yé nn pisoi kecáá tone, limecó ke nfáa teneciré ní ne Uléécaa ipeseléé kuu pisoi n nyisé nnya nnahe yenune nké pisoi kecáá tone. Urópíma Yeesu Kirisi asei pitiki nnya kari nfáa teneciré yé.

Róm 6

Akópe áa kerócaá nnahe nká má

1Lé nnya, toké nkpeni re íye? Te toké nkpeni akópe piwai ne kéyu mahā uipeseléé iké pese meyá wa néé?

2Ái nkpani lé! Akópe áa kerócaá nnahe má. Íye ke tó yé kó pese ne akópe kémee n we?

3Áni nyu re tó nní ntónéí Kirisi Yeesu kupéneccó kémee míni n wólé, tó kó míni piwolé pë kémee ne u ripénélé ari kesé kpii?

4Kapi míni ró n wólé, tó ne uyé kapi lé tipéne api kúlesi. Kesé kari lé kpu. Yare kuu kó Sáa Uléécaa nnahe nnya pikpokpc kémee n yisi, limecó ke tó yé kó nkpeni nfáa fale yé.

5Asei kecáá, in te tó ripénélé ari unkpc kémee kesé kpi, tó kó limecó pénene arí n we arí ne umeyise kémee kesé yisi.

6Tó kó nyule re isoi kpure iyé-i karí pese ní we kapí ne ripénélé api kunapéékkó kecáá karii, ai wai re akópe isoi iyé íi nkpeni kerócaá nnahe nká má, ári kó nkpeni akópe ilasi le.

7Li we re usoi nkó yee nkpc m masí yé akópe ilasi kémee lele.

8Tón m maa re tó ne Kirisi yé ripénélé ari kesé unkpc kémee kpi, tó kó ne kefa teneleinle re tó ne uyé yé kesé nfáa m má.

9Tó nyule re Kirisi yee pikpokpc kémee n yisi úu kó píkai kpiné, nkpc ní kó nkpeni ukecáá nnahe nká má.

10Kuu n kpu nnya, akópe áa kó nkpeni ukecáá nnahe nká má. Nkpc ciréníje kuu kpu. U nkpeni nfáa málé un ne Uléécaa mékó-i we.

11Lé nnya, nóké nóménécíre n nyáni re akópe áa nókénécáá nnahe nká má. Ani kó nóménécíre n nyáni re nó Kirisi Yeesu kupéneccó kémee nfáa málé nón ne Uléécaa mékó-i we.

12Lé nnya, akópe áa kapé kó nkpeni nónépije yee keyáa n kpiné kémee nnahe m má. Áni kapé ilikáipi-káipi n tikilé.

13Áni kapé nónépije kelō kenyiné kpísi nöké akópe-i n wai. Amá ani nóménécíre kpísi ani Uléécaa anipé-i wai yare nó kpule ani yisi, ani nónépije silō kpísi ani Uléécaa he aní ne lisone n wai.

14Akópe áa yé nókénécáá nnahe yé. Li we re isé íi kó nkpeni nókénécáá nnahe nká má. Amá Uléécaa nfanare mée nókénécáá nnahe nká má.

Ari kɔ nkpréni akópe ilasi kémee we

15Lẽ nnya, íye nkpréni? Te tó nkpréni akópe piwai ne kéyu mahã te isé ii kerócáá nnaŋe má re Uléécaa ipεεlēe kémee karí we nnyaa? Ái nkpréni lẽ!

16Áni nyu re nɔn nóménécíre n kpísi nɔn usoi m pa re nɔké uilasi n le nɔn u pakarelẽ, nɔ meyíkíyiki uyẽ kani nní m pakarelẽ pilasi lεε? Nɔn nóménécíre n kpísi nɔn akópe-i n tampɔ ani ailasi n le, nɔ lẽ nnya kpí. Nɔn Uléécaa ilasi n le nɔn u m pakarelẽ, nɔ pεε lẽ nnya Uléécaa inipεε-i pansε asei pite.

17Amá tɔ Uléécaa pakarε: Nɔ pεε akópe ilasi lelε, nɔ nkpréni kεfa kεsε ne icélaa tikilənle yare kapi nɔ a n céesi.

18Yeesu Kirisi ye akópe ilasi kémee nɔ léselε ani nkpréni pansε nɔn asei ilasi le.

19Ne sisoipipi mεcɔ símisile re áni ye mεkεs nsímé kő nnya. Nɔ pεε mεkεs nóménécíre kpísile nɔn mékperinkpε ne mewai kópe ilasi kémee wailẽ. Li tíyeselε ani pεε isoi yεε ii ne Uléécaa n sá n le. Limεcɔ kani yé kɔ nóménécíre kpísi ani lelε n̄ nyam̄ piwai ilasi n le, ai tíyesε ani pεε isoi yεε ne Uléécaa n sá n le.

20Kumúŋé kpε-i kaní pεε akópe ilasi n le, lisɔnε piwai ápi pεé ne nɔ yε.

21Mewai mẽ kaní pεε n wapisi ye nkpréni isei nɔ welε. Yo kai nɔ yóriyε? Nkpɔ-mẽ kamé ne nɔ s̄i.

22Amá Uléécaa ye nkpréni akópe kémee nɔ léselε uu nɔ pansεsε upilasi. Nókunéláa kpεε kei re lelεsε ne Uléécaa n̄ sá kani nkpréni wai nɔn ne kétɔ-pɔ nfáa tεnεcire m̄.

23Akópe kulaa kpεε nkprɔ, amá lẽ ke Uléécaa uu ye faalaa n he yεε nfáa tεnεcire kari ye tɔ ne Urópíima Kirisi Yeesu kupéneçɔ kémee n yε.

Rɔm 7

Isé ii usoi yεε n kpu kεcáá nnaŋe nka má

1Pinémáreçɔ, nɔ pisoi le pεε isé n nyu. Nɔ kař ne símisi. Nɔ paleile re kumúŋé kpε-i ke usoi uu nfáa m má kémee ke isé ii ukεcáá nnaŋe máa?

2Isé kémee, unósi nkó yεε n sɔɔ úu ncée má u ne ula piké túúnnε ulá uyẽ un ne nfáa má. Amá ula un n kpu, isé iyεε pεε u ne ula kεcɔpε n̄ we ii pεε kɔ unósi kεcáá nnaŋe máne.

3Amá in te ula ye nfáa málε unósi uú ne utisi féé sɔɔni, pi yé u sée re unósi wásánkaí. Amá ula un n kpu, isé yεε u ne ula kεcɔpε n̄ we ii pεε ukεcáá nnaŋe nka máne, un pεé uyε-i utisi féé n sɔɔ, úu uwásánkaí.

4Pinémáreçɔ, limεcɔ kai kɔ nɔ kémee we. Isé ii kɔ nkpréni nɔkεnécáá nnaŋe nka má, nɔ pikpɔkprɔ le. Nɔ ne Kirisi yεε kerócáá n kpu yε ripénele ani kεs̄ kpi. Usoi

féé yee nkpéni nó te. Uyee kpu Uléécaa uu u yukuse, tóké ne Uléécaa pikei n wai lin kuláa má nnya.

⁵Asei kécáá, kumúnjé kpé-i karí pée kérómúnjé cire ne irósoi n le, isé yee pée tíyesele tón akópe káipinkéé, an irósoi kémee ró terii tón pée ne lelées yee ne nkpo n ka wai.

⁶Tó nkpéni isé nnaŋe kémee lele. Tó nkpéni lelées pée ilási ró n tónselé anipe-i lele. Nfáasone nnaŋe kémee kari nkpéni isoi falé le. Ái nkpéni isé yee pée mékéé kérócáá nnaŋe m má anipe-i.

Isé yee lé kapi yee n sée re akópe ró nyisé

⁷Lé nnya, tóké nkpéni re íye? Te isé yee akópe le néé? Ái nkpani lé. Amá isé yee tíyesé kam n ne akópe ceri. Likumúnjé re isé insá pée m maa re: Kapé yee ucó likó káipinkéé, ám yé pée céri yo kapi yee sée re ucó likó pikáipi.

⁸Tinóo tée tíyesele akópe aa kénémee nnaŋe yenu, nén pée mprá yo mpuri kémee picó likó káipinkéé. Isé insá n we, akópe yee kpuwaalénle.

⁹Né pée mékéé welé ám isé nyu, nén nfáa má. Kam nkpéni i n céri, iyé ii pée kénémee nnaŋe yenu, néé pée kpi.

¹⁰Ai pée nkpéni wai re isé yee yé pée nfáa né n he yee ne nkpo kémee né ha.

¹¹Isé yee tíyesé ke akópe aa lé kii m ma nnya nnaŋe yé aá ne kuyúi né taní aa ko ne né kópu.

¹²Isé yee Uléécaa likó le, lé kii m ma yee kó Uléécaa kémee léerile, lin asei tikilé lin kó nyam.

¹³Yare lelées n nyam yee nkpéni panselé lin né kopu, néé íye? Ái nkpani lé! Akópe aké ne mewéyíiki n nyisé re a mesei akópe le, a isé yee n nyam kpísile aa pansesse nkpo, akópe aa pée lé ke isé ii m ma nnya n we lin nyáni re akópe yee mesei likópe le.

Akópe nnaŋe

¹⁴Asei kécáá, tó nyule re Nfáasone mée isé te. Amá inépiŋe mela ke néé tikilé. Ne we yare pi né kpísile apí ne akópe yái.

¹⁵Likumúnjé re ám menéwai cire asei kóméi. Ám yee fe ké yee lé kam n la wa, amá lé kam n kóho kam yee wa.

¹⁶In te ám likópe kam n wai piwai la, ne ma am ñmurei re isé yee nyamle.

¹⁷Li pée nyisére re ái rinécúruu néé lé wai, amá akópe nyee kénémee n we nyee lé wai.

¹⁸Ne nyule ñmaa re lisone ái kénémee we, ne la ké re menéwee kémee, lisone piwai yéè ripóo né walé, amá ám yee pée lipiwai fe.

¹⁹Ám yee lisone kam piwai n la wa, amá likópe kám piwai n la kam yee wa.

²⁰In te lẽ kám n̄ la kam yε wa, li nyíse re ái n̄é li wai, amá akópe nyεe kεnémee n̄ we yε nyε.

²¹Nε yε te nní ke isé ii sónε. I la iké lisónε wa, amá likópe lin pεe mεsérε kεnyálε-i we.

²²Li kεnέfa kέmee n̄ láárúlε re kε Uléécaa isé m múlε,

²³amá nεn pεe kɔ inépijε kέmee isé féé icɔ nyáni. Isé iyε ne iyεe ne kεnémúñé n̄ sá íi kómεine. I akópe ilasi n̄ simrile in týeselε nεn akópe nyεe kεnémee n̄ we isé tíkilε.

²⁴Linéco yε íwε welε! Wóo yé inépijε yεe ne nkpo n̄e n wéési kέmee n̄ lese?

²⁵Nε Urópíima Yeesu Kirisi ne ritiki amá ne Uléécaa pɔɔnesε! Lε nnya, ne kεnémúñé kέmee Uléécaa isé ilasi tunle, amá nεn pεe inépijε kέmee akópe ilasi le.

Rōm 8

Lε ke usoī uu yε Uléécaa Nfáasone m má un ne we

¹Lε nnya nkpéni, pεpεe ne Kirisi Yeesu m pénεlε pin ne we ápi má re piké Uléécaa kεtahai kuú ne pisoi n túhaanεne iwamε n wai.

²Asei kεcáá, isé yεe yε Kirisi Yeesu kupéneco kέmee Nfáasone ne rintíki ií ne nfáa he yε isé yεe yε akópe ne rintíki ií ne nkpo weri kέmee n̄ lεsse.

³Lε ke isé ii piwai m pɔɔne re mεrówee yε n̄naŋε i paase nnya ke Uléécaa ricuruu uu wa. Uké ne akópe nyεe pisoi isoi kέmee n̄ we an pi nyikilε n feriyε nnya kuu Ukepipi tumme ne isoipi jε yare pikópεkɔ́ mεcɔ́. Kεnkpo mεe lε ke akópe aá ne n̄naŋε m má cire ne a rinyiki.

⁴Lε nnya kari yé nkpéni fe ari isoi n le yare ke isé ii m pise. Ári nkpéni mεrówee cire tikilε tɔn ne isoi le, amá tɔ nkpéni irósoi lelε yare ke Nfáasone nn m pise.

⁵Asei kεcáá, mpí pεe pimeewee cire n tíkilε pin ne isoi le yε lε kapi n̄ la kεmúñé wailε, amá mpí pεe piisoi n le yare ke Nfáasone nn m pise yε Nfáasone kεmúñé wailε.

⁶Usoi mεwee cire pitiki uké ne isoi n le yεnε ne nkpo kέmee u hale. Amá isoi piluke yare ke Nfáasone nn m pise yεnε ne nfáa ne nkíŋni jε kale.

⁷Usoi mεwee cire isoi piluke yεnε týeselε uu wai Uléécaa ulaarɔ́. Mεwee mε áme yε Uléécaa pakare, ticuruu áme yε fe mεkε lε wa.

⁸Ái céreise re pεpεe pimeewee cire ilasi n tū pin ne isoi le ápi yε fe piké lelεe ne Uléécaa n sá wa.

⁹Amá n̄ áni kɔ nkpéni nόmεnεwee cire ilasi tū nɔn ne isoi le, amá lelεe ne Nfáasone n sá kani tíkilε, in te asei kεcáá, Uléécaa Nfáasone yε nόkεnémee welε. Unyinε unsá Kirisi Nfáasone m má, ái Kirisi yεe u te.

¹⁰Kirisi un nókénémee n we, asei kécáá, nójinépijé yé kó ne akópe nnya nkpo kémee wele, amá ke Uléécaa uu nó m pansese asei pite nnya, Unfaasone yé nfáa nó hél.

¹¹In te uyee pikpokpó kémee Yeesu n yukuse Nfaasone yé nókénémee we, uyee pikpokpó kémee Kirisi Yeesu n yukuse yé kó tíyese nójinépijé yé ne nkpo n sá ii Unfaasone mée nókénémee n we nnya nfáa m má.

¹²Lé nnya pimárecó, tó nkpení riwómé málé, amá ái pée merówee karí ne riwómé má kari yé ne irópijé mela n wai.

¹³Nón nóménéla n tikilé nón ne nójinésoi n le, nō kpínine. Amá in te nō Uléécaa Nfaasone tíye nn nókénémee piketi wai nn nójinépijé mewai kopu, nō nfáa wa.

¹⁴Pé nnéí ke Uléécaa Nfaasone nn n séni yé Uléécaa sipipi le.

¹⁵Ái nfáa mée nō m pansese pilási pée iwame ne n tú kaní yosí, amá Nfáasone mée nō n kpísi nn waise Uléécaa sipipi kaní yosí. Mme mée yé tíyese kari yé ricáái ari Uléécaa séi re “Apa”, “Sáa”!

¹⁶Uléécaa Nfaasone ricuruu yé tirócúruu símisile re tó Uléécaa sipipi le.

¹⁷Tón Uléécaa sipipi, tó kó masí lé kuú ne ró m mé te. Tó ne Kirisi tó kesé Uléécaa likó te. Tón Kirisi iwe kesé n li, tó ne Kirisi yé ha kesé umeyóopi kémee n we.

Meyóopi mée kepire n wemé

¹⁸Ne nyáni re íwe nnyí kémee kari neni nní n we ne masí kepiré meyóopi ke Uléécaa uu n lesene uké ró nyíse áme nka kémee kumúñesisené we.

¹⁹Mpá yo ke Uléécaa uu n wa yé meyíkíyiki ménle, ne kefa kesé Uléécaa uké usipipi lesé uké nyíse.

²⁰Mpá yo ke Uléécaa uu n wa yé panselé líwookó. Ái re liricuruu mela kémee kaí ne lé wa, amá Uléécaa yé lé ne nnahe li wai. U lé wale un ne tálé te:

²¹Ulikó kuu n wa yé kam ai nnahe mée li n caai ai ilási kémee li n tonselé anipé-i lelu, ai pée ne liripoo n we lin kó Uléécaa sipipi meyóopi kémee we.

²²Tó kó pée nyule re mpá yo ke Uléécaa uu n wa yé hái ne neni-me ñmóópulenle, lin íwe le yare ke memárenló amé yé unósi n kéheni.

²³Amá ái pée lé ñmané. Tó ne kó ñmóópulenle tón ne meyíkíyiki mé te tó mpí ke Uléécaa uu nní Unfaa n laanse, uké mesei ró yosí yare usipipi uu kó nnahe mée mekées-me ró n caai anipé-i ró lesé.

²⁴Amá tó tálénle tón mé. Pitá pé kémee ñmané ke Uléécaa uu tiróyu ló. Usoi un lé kuu n tálé un mé n nyáni, ápi yé pée re u ne tálénle. Usoi yé fe uu lé kuu n nyáni maa re u kó tálénle u mé?

²⁵Amá in lé kári n nyáni kari tálé, tó yé li m ménle ne ikari.

²⁶Limecɔ ke Nfáasɔne póɔ yε kɔ ró l̄e te ári páápú nnya. Asei kεcáá, ári piyómeyáhaa kέmee l̄e kari yéé n we nyu. Amá Nfáasɔne ricuruu yεε kerócaá Uléécaa yáasile ní ne iñmɔpi yεε íi nnóo ne kúmaa n̄ we kerócaá u téni.

²⁷Kei ke Uléécaa yεε m̄pá úye kεfa n nyu uu yε ne l̄e ke Nfáasɔne nn n̄ la nké m pise ceri. Nfáasɔne yèè Uléécaa pikó kεcáá yáasile aí ne umela sá.

²⁸Tɔ kɔ nyule re m̄pá yo yèè pεrεsε Uléécaa n̄ la ne lisɔne kale. Lipite pεsε nní p̄s kuu l̄e kuu piwai n̄ la nnya n sée.

²⁹Uléécaa ye tíyεselε re p̄s nnéí kuu mεkεε-mε n céri uu kɔ mεkεε-mε pi wéε piké Ukεpipi mεcɔ n we, Ukεpipi kε kεkε pεsε pimárečɔ kulúi kέmee kefoí kuu m mári.

³⁰P̄s nnéí ke Uléécaa uu mεkεε-mε n yekei re piké l̄e n we, u kɔ lipite p̄s sεelε, p̄s kuu n sée, u kɔ pi pansεselε asei pite, p̄s kuu m pansεsε asei pite, u kɔ ríyu pi waisεlε.

Uléécaa nla yε piyεlε

³¹Tó nkpéni mmú kέmee re íye? Uléécaa un kerócaá n kpál̄e, wóo yé pεé ne ró kέjεnε?

³²Ukεpipi cire kúu kaŋnε re ákε kapε íwε li, amá u ke kpísile uú ne ntónéí akópε nnya nyóɔnsε, íye kai yé pεsε wa úu yé ne uipεelεsε kε nnya m̄pá yo ró m̄ pa?

³³Wóo yé fe uú ne p̄s ke Uléécaa uu n wéε túhaanε? Liute úu we. Likumúŋé re Uléécaa yεε yε usoi pansεsε asei ute.

³⁴Wóo yé fe uu akópε pi pa? Liute úu we. Likumúŋé re Kirisi Yeesu yεε kpu, ái kɔ kei ne ripá, amá u nkpɔ kέmee yisile, Uléécaa kulukε-lukε-m̄ kuu kεyukɔótone-i t̄u un kerócaá u welu!

³⁵Yoo yé fe ai Kirisi yεε ró n̄ la anipε-i ró lesε? Íwε píima néε mpóɔcaai néε piwéékuse néε nk̄u néε mpári néε nkpɔ piloró néε nkpɔ ricuruu ηmaa?

³⁶L̄e kai nní Nléécaasimé ritelé kέmee wólaal̄e te: P̄s nnya kari mεsérε nkpɔ loról̄e pin t̄o nyáni yare isáŋ kapí ne kεsareyái-i pikópε n t̄osu.

³⁷Amá tɔ l̄e nnéí kέmee uyεes nní ró n̄ la nnya feriyεle ái ne kétɔ.

³⁸Nε meyíkíyiki nyule re líka ái yé fe liké n̄la mm̄ kέmee ró lesε. Ái nkpɔ, ái kɔ nfáa, ái kɔ piléécaatumε, ái kɔ liféé linyine lees n̄naŋε m má, ái kɔ nfáani likó néε masí kεpirε likó,

³⁹i kɔ kεcáá likó líka, ái kɔ lelεes metene n̄ we. Líka mpuri ái we. Urópíima Kirisi Yeesu nnya ke Uléécaa uu ró nyíse re u ró lalε. L̄e nnya, líka mpuri ke Uléécaa uu n wa, áli we lees yé n̄ fe ai Uléécaa nla kuu ró n nyíse kέmee ró lesε.

Rɔm 9

Isirayεeli pikó ne Uléécaa rinɔɔ kuu n yekei nkpɔ

¹Lẽ kam nní m̄ maane yε nsímései le. Nε Kirisi ukó le, ám kiraasε. Uléécaa Nfaasone yε tíyεsεlε am céru re asei yε nyε.

²Asei yε nyε re tinépóo yε meyánsei caailenle nεn kɔ mesére kεnεfα-i ne íwε pansente.

³Né pεsε Uléécaa pisε re uké anóo né wa tó ne Kirisi tóké túúnne liké pinémárecɔ, tó ne pε kapi mpuri nsε-i m mári yoriyε.

⁴Pi Isirayεeli pikó le ke Uléécaa uu m pansesε upikó, pin umεyɔɔpi kέmεé we. Pεkuú ne nkόmεinε sée uu isé pi pa, uu kɔ pi céesi lε kapi yέ uinyόnse n wa, uu rinóo pi yekei.

⁵Uléécaa yε hái pεsε mεkεe-mε pipikpure wέeε. Kirisi ricuruu yε ukεpιrε ukó le, tɔn kei kapi kεtε nkέ kεcάá u m mári m painε. Kirisi uyεsε pεsε kɔ mόpá yo fe. Uyεsε Uléécaa yεsε mόpá píyei ipakare n te. Amí!

⁶Ái we re usoi uké musí re Uléécaa rinóo ári nkpéni nnañε nka má. Ái re Isirayεeli pikó nnéí pεsε Isirayεeli pikó yíkíyiki.

⁷Limεcɔ, ái re Apiraham kumare pikó nnéí pεsε Apiraham sipipi yíkíyiki. Uléécaa yε Apiraham maa re: Isaaki kέmεé kaa sipírε yεnunε api yε ripόnyíri si séi.

⁸Lẽ nnya, ái Apiraham sipipi nnéí sεsε Uléécaa sipipi. Uléécaa yε maa re usipipi yíkíyiki sεsε nní sε kapi Urinóo kuu n yekei kεcάá m mári.

⁹Asei kεcάá, tinóo tεsε n yisunu yε ntí: Ké ne kelaanε nní icɔ m pεsεmε, Sara un kεwántisi má.

¹⁰Ái ne kei ηmanε ripá. Limεcɔ kai kɔ Repeka piñmánε kεtε kέmεé we. Urόsáayaha Isaaki yεsε pεsε piketé usaa.

¹¹⁻¹³Úu pεsε kahane pi m mari, ápi pεsε kɔ kahane lisɔnε nεsε likópε n wa. Mόpá ne lε, Uléécaa yε pεsε Repeka maa re: Uwέésε yέ panse uwā ulasi yare kai n wόlaalε tε: "Yakupu ipuri kam la, am Esau ikó yúlu." Uléécaa kεmúñé kεké ne n wa nnya kai lε wa. Ái kεsoipipi mewai kuú paílε un ne wέékεsε, amá uricuruu kεmúñé kέmεé kai léeri kuu yε ne usoi wέé.

¹⁴Lẽ nnya, tó nkpéni maa re íye? Te Uléécaa úu asei ute nεsε? Ái nkpáni lε.

¹⁵U pεsε Moisi maa re: Nεn úye n la kέ íwε tέ, ne yε liute íwε ténle, nεn kɔ úye n la kέ ne kεfa fénne, ne yε liute ne kεfa fénnele.

¹⁶Lẽ nnya, ái usoi mεla kέmεsε léeri, ái kɔ usoi nñmόópú kέmεsε léeri, amá Uléécaa yεsε yεsε iwε n tέ ηmanε kóló kέmεsε kai léeri.

¹⁷Lẽ ke Uléécaa uu Esipiti Uyɔɔpi maa re: Ne pό lésemelε re kέ ne pό ritiki kέ ne nnénañε nyíse rinényíri tiké ne kεtε nnéí rinkόónu nnya.

¹⁸Lẽ nnya, Uléécaa un úye n la uké íwε tέ, u yε liute íwε ténle, un kɔ úye rikiŋ n la uké tákase, u yε liute rikiŋ takaaselε.

Uléécaa kuwɔi nε upiwetu

19In n la unyinε yé fe uu né pise re: In lεe ni, yo nnya ke Uléécaa uu yε pεé nε pisoi cési? Wóo yé mpíí fe uké umela kesi?

20Pó kesoipipi, póo úye póoké nε Uléécaa n kέjεnε? Ketúhu yé fe ake umómε pise re yo nnya kaa nní né mōc?

21Utúhumɔmε yε ncée málε uké nε lě kuu n la metipiperé wa. U yé fe uu mεpérē mεsε mě kpísi uú nε ketúhu mɔm, api yε nε líyukɔ́ ke wai, uu kɔ kεcɔ mɔm, api yε kɛ nε likpárákɔ́ wai.

22Uléécaa yε pεe lale uké ukuwɔi nε unnaŋε pinyinε kέmεs nyísε. Pεpεe sitúhu sɛ kapi yε nε likpárákɔ́ n wa. Amá m̄pá nε lě, uu umecire tini uu pεpεe pεé nε nkɔ n sá m múlě un tikíŋ tāpaalě.

23U kɔ pεé lale uké picɔ kέmεs nyísε rε umeyɔɔpi áme kumúŋé má. P̄ kuu íwε t̄. Pεpεe sitúhu sɛ kapi yε nε líyukɔ́ n wa. P̄ kuu kɔ mεkεe-mε wέe rε piké umeyɔɔpi kέmεs n we.

24Lelεe nní tó mpí kuu nní n sée. Ái kɔ Pisuifi ɳmanε, amá nε mpuri sanε pikó kuu sée.

25Lě ke Uléécaa uu Osee ritelé kέmεs maa re: Mpuri mme mεs n̄n pεe nnékó kam sónti kέ sée rε nnépuri. Mpuri mm̄ isoi kám yε pεe n la kam sónti kέ sée rε nnépuri lala píima.

26P̄ kam yε pεe m̄ maa re:

Áni pinékó, kam sónti kέ sée rε Uléécaa yεe nfáa n te sipipi.

27Antepu Esayi p̄o nε kɔ Isirayεeli pikó kεcáá nsímé maa re: Mpá Isirayεeli sipipi siké kam siké kulúi n we yare mínimaa ritimε nnyenε, pisoi nkáripi nnyinε ɳmanε riyu ke Uléécaa uu lɔlunε.

28Upíima yε rinóo t̄ kuu n yekei wainε nε kέtɔ-pɔ, ketē kεcáá ái nkpáni sésénε.

29Lě ke Esayi uu mεkεe-mε wɔi re: Uléécaa, ketē nε kεyómε ute unsá pεe ntópuri kέmεs pinyinε n tíyε, tó pεe pansεlε yare Sotɔm pikó, Komɔɔri pikó kari yé pεé nε menyinε n we.

Isirayεeli nε nfatεnε nsímé

30Lě nnya, tó nkpéni maa re íye? Te mpuri sanε pikó pεe ápi n wέési piké pansε asei pite yε kεfa kapí nε u n tεnε nnya pansε asei pite.

31Isirayεeli pikó pεe n ɳmóópulě piké isé ritiki piké nε pansε asei pite póo pεe meníŋé lólu, ápi lě kapí pεe n la yε.

32Íye kai pεe lě wa? Ápi wέési rε piké nε Uléécaa kεfa tεnε. Amá pi pεé lale piké piri curuu liwaiwai nnya pansε asei pite Uléécaa inipεe-i. Kei kapi pεé nε “ripare tεsε yε pisoi n lóisε rikpɔu.”

³³Tipare tẽ nsímé mæs Nléécaasimé ritelé kémee wólaalẽ te: Nɔ yɛɛ, nɛ Siyɔɔ kɛtẽ-pɔ ripare yekeile tæs yɛ pisoi rinkpóuse nɛ kuparecaŋaa kpɛɛ yɛ pisoi n lóisɛ. Amá nkó yɛɛ ripare tẽ nɛ kɛfa n tene

úu isei məlukɛ má.

Rɔm 10

¹Pimáreco, kɛnɛfa nnéí mɛla nɛ lẽ kam Uléécaa n welu yɛɛ re uké nnépuri pikó riyu lɔ.

²Né fe am asei kɛcáá maa re pi mɛyíkíyiki Uléécaa pikei kémee ŋmóópúlenle. Amá mənyuwɛ yɛ pɛɛ pi párlénle.

³Ápi ceri lẽ ke Uléécaa uu yɛ n týesɛ usoi uú nɛ pansɛ asei ute, api pɛɛ piicee cire n wéési piké nɛ pansɛ asei pite, api pɛɛ lẽ ke Uléécaa uu yɛ usoi m pansesɛ asei ute pitíki yulu.

⁴Kirisi yɛ isé nnaŋɛ paasɛlɛ re Uléécaa uké pɛ nnéí pɛɛ nɛ kɛfa u n tenele pansesɛ asei pite uinipɛɛ-i.

Nkó yɛɛ Upíima nɛ kɛfa n tenele tiyu ke Uléécaa uu yɛ lɔ

⁵Nsímé mmẽ ke Moisi uu lẽ ke usoi uu yɛ isé rintíki uú nɛ pansɛ asei ute kɛcáá n wɔi yɛ mmú re: Usoi nkó yɛɛ isé kɛcáá n sónɛ yé isé iyɛ nnya nfáa yɛ.

⁶Amá lẽ ke Uléécaa uu yɛ usoi nfatene nnya m pansesɛ asei ute nkó yɛ mmú re: Kapɛ mɛpócíre m písei re wóo yé keyómecaa ritaá? Li nkpáni yare pɔ lẽ teelɛ re wóo yé ha Kirisi súísɛmɛ.

⁷Néɛ kapɛ kɔ mɛpócíre m písei re: Wóo yé nkpɔ kuhore kémee súípɔ? Li nkpáni yare pɔ lẽ teelɛ re wóo yé fe uu pikpɔkɔ kémee Kirisi lesɛri.

⁸Li mpíí Nléécaasimé kémee wólaalẽ te íye? Li wɔlaalẽ te: Kɛpómee nɛ mpónóɔ-i nɛ kɛpófa-i ke Nléécaasimé nñ we. Nfatene nsímé mmẽ kari n yóólẽ yɛ mmẽ.

⁹Pɔn nɛ mpónóɔ pisoi kɛyu-i n símisi re Yeesu yɛɛ Upíima, pɔn kɔ kɛpófa-i nɛ kɛfa n tenele te Uléécaa yɛ pikpɔkɔ kémee u yukusɛ, Uléécaa yé ripóyu lɔ.

¹⁰Lẽ nnya, usoi un ukɛfa-i nɛ Uléécaa kɛfa n tenele kuu yɛ Uléécaa inipɛɛ-i pansɛ asei ute, un n ŋmurei uu háa, Yeesu uu uriyu lɔlu.

¹¹Uléécaa Nsímé ritelé yɛ maa re: Nkó yɛɛ nɛ kɛfa u n tenele, úu isei məlukɛ má.

¹²Líka ái asei kɛcáá Usuifi nɛ mpuri sane ukó kɛcɔpɛ kóólɛlɛ. Upíima usɛ kɛ pinnéí api má. Pɛ nnéí pɛɛ urinyiri n sélei kuu yɛ ulikó meyá hɛ.

¹³Li kɔ Nléécaasimé kémee wólaalẽ te: Upíima yèɛ nkó yɛɛ urinyiri n sélei riyu lɔle.

¹⁴Amá íye kapi yé urinyiri sée, pinsá ne këfa u n tñelë? Íye kapi yé kɔ pëe uyë këcáá nsímé kápi píkai n kómaalë ne këfa tñe? Íye kapi yé kɔ ukëcáá nsímé kô, unyinë unsá unsímé rin-yóó?

¹⁵Íye ke pisoi api yé nsímé riyóó, pinsá pinyinë n tumme re piké riyóó? Lë kapi Nléécaasimé kémee wólaalë te: A tÿe pëpëe nsímé n yóólë nsë yë pinyánëi nyam kpa.

¹⁶Amá pë kapi rin-yóó ápi pinnéí Nsímé Kecirë mmë ñmurei. Esayi yë uritelé-i wóí re: Upíima, wóó nkpáni mmë kari rin-yóó kutu ricɔ?

¹⁷Lë nnya, nsímé ke usoi uu yë n kô mëe yë tÿesë uú ne këfa tñe. Nsímé ke usoi uu yë n kô mëe nní Kirisi nsímé kapi n yóólë.

¹⁸Në pise re: Yare ápi pëe nsímé mmë kô, néé íye? Pi n konle! Li Nléécaasimé kémee wólaalë te: Pimetë yë mpá yei tule. Pirinçɔ ari pisoi hái ketë ketɔ-pɔ tulu.

¹⁹Në re ké kɔ pise re: Isirayëeli pikó ápi mmë kô, néé íye? Moisi yë likecáá rinçɔ pëse re: Uléécaa yë maa re: Né tÿesë nökénéfa aké ne mpuri nnyinë pikó pëe ápi kuséi n we re nsoipuri tóosi. Né kɔ tÿesë aní ne mpuri nnyinë pikó pëe ápi mesɔhɔ méka m má wóósi.

²⁰Esayi ricuruu uu ikari wai uu yóó re: Uléécaa yë maa re: Pëpëe ápi pëe né n wéési pëe né yé, pëpëe ápi líka né m písei kam menécíre nyíse.

²¹Amá u Isirayëeli pikó nkó maa re: Keyáa ne keriyu kam sásikëe re ké tó ne mpuri pakareciré mëe nnékó n késu këcɔpë nyóɔnsé.

Rɔm 11

Uléécaa úu Isirayëeli pikó fóm

¹Lë kam pise re: Uléécaa yë umpuri fómle néé? Ái yé lë! Tinécúruu yë kɔ Isirayëeli ukó le. Ne Apiraham këpirë le nen kɔ Peñyamëe mpuri ukó.

²Uléécaa úu umpuri kuu hái mëkëe-më n wéé fóm. Nɔ Uléécaa Nsímé ritelé këlõ kë léisë, néé yo? Kei ke antepu Elii uú ne Isirayëeli pikó ne n wóósi uú ne Uléécaa téni.

³U kei maa re: Upíima, pi antepuyë pëe ne mpónçɔ n símisi kónle api sipónyɔɔnsehúú foresi. Menécíre kóló kai tÿe, pin kɔ la piké né kpu.

⁴Të íye ke Uléécaa uu rinçɔ u pëse? U u pëse re: Ne pisoi ákotokú asëei menécíre yekeilenle pëe ápi píkai Paali anui n wúlalë.

⁵Limëcɔ ke Uléécaa uu kɔ nfáani ketë nké-i pisoi nkáripi ne uiþeeléé wéé un umecire yekeilë.

⁶Lë nnya, nfanare ke Uléécaa uú ne pi wéé, ái re pimeawai sɔne nnya. Insá lë, Uléécaa ipëeëlëé íi yé pëe ipëeëlëé yíkíyiki. [In kɔ re pimeawai sɔne nnya, ái pëe ipëeëlëé kuu pi nyíse. Mewai sɔne ihéé íi ipëeëlëé ihëë kapi yë usoi n hë.]

⁷Lẽ nnya, íye nkpeni? Tɔ maa re Isirayeeли pikó ápi lẽ kapi n wéesi yẽ. Amá pẽ kẽ Uléécaa uu piketope n wées ñmane pẽs li yẽ ai pitórcɔ atu tápsi.

⁸Li Nléécaasimé kémee wólaalẽ te: Uléécaa ye pimesoh̄ rikipile, uu piinipẽs yarii ápi ye pẽs yé, uu kɔ piatu tápsi ápi ye pẽs kő hái ne neni-mé.

⁹Tafiti pɔ̄ ne kɔ maa re: Pianyā iluke iké pi panse ripine ne kei kai yé pi n t̄liké kəlólé-mẽ ne pi ha piké pẽs pimeawai kulaa yẽ.

¹⁰Piinipẽs iké nyínu ápi kapé ye yẽ. A týesee piké mesére ritíri n kpúmml̄.

¹¹Né pise re: Lẽ nnya, Isirayeeли pikó ye loole ái nkpani píkai kuyise wee? Ái nkpani lẽ! Amá pikelolé ye týesel̄ Uléécaa uu mpuri sané pikó riyu l̄olu re piketa kéké tóosi nnya.

¹²Pikelolé ye týesel̄ kẽt̄ nnéi aké Uléécaa likó yénu, pikupakareciré aku týesee mpuri sané pikó api Uléécaa likó yénu. Lẽ nnya, Isirayeeли pikó nnéi pin nkpeni Yeesu Kirisi rintiki, Uléécaa likó yé pẽs kumúñé m máa?

Mpuri sané pikó riyu mélale nsímé

¹³Nó mpuri sané pikó kam nkpeni ne máne. Né Kirisi utume yee mpuri sané pikó kecope n keisi. Kai nní lẽ, li né láárúle re piketi pẽs anénípe-i we nén pi wai.

¹⁴In n la, li yé týesee am nnépuri pikó kufatoi yukuse aí ne piketope pinyine ayu l̄olu.

¹⁵Uléécaa ye Isirayeeли pikó iluké ritéle uu pẽs u ne isoipuri tɔrcɔ pikó kecope nsímé nyónse. Un nkpeni kɔ piketoné-i pi m pẽsep̄, íye kai yé pẽs n we? Li yé nkpani yare ke usoi uu ye n kpu uu pẽeri!

¹⁶Pin iluke n wa api ifoí wées api Uléécaa h̄, li nyísel̄ re Uléécaa yee itórcɔ nnéi te. Pin kuléé kunyine iníjí n kpísi pin Uléécaa n h̄, li nyíse re Uléécaa yee ku te ne kuilesé-p̄.

¹⁷Pisuifi ye welé yare Olifyee kuléé kapi n támisi, Uléécaa uu kuilesé inyine kérii uu iripoh̄ kpekpẽs méwoo n le ilesé mæelú. Pó nkó, p̄o nní mpuri sané ukó, p̄o welé yare Olifyee kuléé kpekpẽs méwoo n le ilesé. Pi p̄o kpísile api mémæelú p̄o mæelusé, p̄on nkpeni kuléé kapi n támisi iníjí meni níru.

¹⁸Lẽ nnya, kapé ilésé iyé kapi n kérii n nyáni re íi kəpóyu-i líka tu. P̄on mepócíre n taásel̄, a n nyu re ái p̄o nníjí topori, amá nníjí mæs p̄o topori.

¹⁹Pó maa re: Pi ilésé iyé kériile piké ne iripoh̄ né rimæelúsé nnya.

²⁰Asei ñmaa ye nyé! Pi i kériile re íi nfatene má nnya, amá mpófatene nnya ke p̄o we. Kapé mepócíre n taásel̄, amá iwame iké p̄o n we.

²¹Pisuifi pẽs Olifyee kuléé kapi n támisi ilesé, m̄pá ne lẽ Uléécaa úu pi kañne. P̄o nní nlésé kapi riñmæelú, kapé n nyu re p̄o kuu yé kañne.

²²Lẽ nnya, a Uléécaa nfanare ripaí aa un-yuparé paí. U ne pεpεe kεpire u riñtɔ kέyu páápúle, uu kutu pi pasa uu p᷑ónnare wai. Lẽ nnya, li pise re p᷑oké unnare ncee n tikilẽ. Insá lẽ, u yé kɔ p᷑ó tiké yare kapi yε nlésε rinké mεcɔ.

²³Limεcɔ, p᷑in nfatene n y᷑ε, u yé kɔ pímεelú pi pεsε. Uléécaa yε ñnaŋε málε uké ne pímεelú pi pεsε.

²⁴Lẽ nnya, p᷑o nkó p᷑o áa nní Usuifi, p᷑o we yare Olifyee kuléé kρεe méwoo n le nlesε. Pi nlésε mmē tikéle api kp᷑e kapi n támisi kεcáá tóresi, ái kɔ pεsε re p᷑o kp᷑e nlesε yíkíyiki le. In te Uléécaa yε lẽ wa, íye kúu yé pεsε Pisuifi pεsε n̄ we yare kuléé kapi n támisi ilesε kapi n kérri isitone-i i pεsε?

Uléécaa yé Isirayεeli pikó nnéí riyu lɔ

²⁵Lẽ nnya pimáreco, ne la kέ nό símisi áni kape ne lelεe nní m pékaalẽ kεcáá m palei, áni kape kɔ ne nόmεnécíre n nyáni yare nō pisohɔɔ le nnya. Isirayεeli pikó kunai kέmεe, pinyiné yé pikómε n yulaalenle Uléécaa uú ha ne ipuri sanε nnéí pisoí umpuri kεcáá pikpáro n tεne.

²⁶Uléécaa uu pεsε Isirayεeli pikó nnéí riyu lɔlu yare kai Nlέécaasimé kέmεe n wólaalẽ te: Siyɔɔ-p᷑o ke Úyulale uu léerinε. U yé týesε Yakupu kumare pikó api kεpire pítɔ u yá.

²⁷Nkómεine mεe tó ne p᷑e kεcɔpε n wenε yε mmē kumúŋε kρε-i kam piakópε pi n sárεine.

²⁸Pi Nsímé Kεcire yεlε api pεsε pansε Uléécaa pilaaṛo, ai t᷑ó wáánásε. Amá ke Uléécaa uu nní pεsε pipisaayaha n wéε nnya, u pi lale hái ne nkpéni-mε.

²⁹Uléécaa úu yε lẽ kuu usoi ne nfanare n he yɔsí, úu yε kɔ p᷑e kuu n wéε kεcáá kεmúŋε conse.

³⁰N᷑ ne kɔ pεsε Uléécaa pipakare yεlε. Amá ke p᷑e apí pεsε kɔ nní kupakarecire m má nnya, Uléécaa uu nkpéni n᷑ íwε téni.

³¹Limεcɔ ke p᷑e ápi kɔ nkpéni Uléécaa pakarelẽ te uké n᷑ íwε té nnya. Amá u yé kɔ nkpéni p᷑e nόmεnécɔ íwε té.

³²Uléécaa yε sisoipipi nnéí kupakarecire kέmεe yálεnle re u la uké sinnéí íwε té nnya.

Uléécaa yεsε ipakare te

³³A týe Uléécaa mεmá yε piyε kpa. Umewéésesɔhɔ ne umenuyuwε yε címúle áme kutepinε we! Wóo yé fe uké uketahai kuu rinkéne ceri? Wóo yé fe uké ukemúŋε kuu n wai asei kɔ?

³⁴Li Nlέécaasimé kέmεe wólaalẽ te: Wóo Upíma kεmúŋε nyu? Wóo yé re u yé fe uu mεsɔhɔ u kpa?

³⁵Wóo mεfoí linyinε u hεelẽ liké ne n we re u yé liute piheε cεei?

³⁶Ukemeeé ke mپá yo ai léeri. Uyee tíyeesé ke mپá yo aí we. Umekó kémee ke mپá yo ai kó we. Uléécaa yee mپá píyei-pó ipakare te. Amí!

Róm 12

Isoi falé piluke Uléécaa píkei kémee

¹Pimárecó, lě ke Uléécaa uu nní íwe ró n tě nnya, ne nó ñmóópúselenle re ani nóménécíre kpísi ani u he yare inyóonseesé kecire. Inyóonse iyé iké n kpáiilé in kó ne u sá. Lě kani yé u yáási ai asei m má.

²Áni kapé keté nté pisoi mewai n tikilé. Amá ani tíyeesé Uléécaa uké mesohó falé nó he méké nó consese. Kei kani yé pée ne Uléécaa mela ceri. Nó lisone ne lellee yee u n larisi ne lellee n nyaám ne kétó-pó ceri.

³Kefa ke Uléécaa uú ne né n fenné nnya, ne la ké nónnénéí maa re úka úu kapé yee umecire n taáselé liké tcsí, ái kó pée asei má. Amá ani yee kémúñé wa kéké ne n sá. Uléécaa yee mپá úye nfatene ne kumúñé kunyine hèle. Mپá úye uké ne ukepá m pálé.

⁴Ipijé isé ke usoi uu má, iyé in ilésé kulúi má, ilésé iyé in píkei pikó pikó wai.

⁵Limecó mپá kari nní kulúi n we, to wale ipijé isé tó ne Kirisi kupéneccó kémee, tón ntónéí mulleinelé yare ke usoi ipijé ilésé ii nní m mulleinelé meco.

⁶Amá mپá úye ne ulikó yee ni ke Uléécaa uú ne nfanare u n he. Li pisé re mپá úye uké ihéé iyé kuu n yosí ne píkei nsoné wa. Uléécaa un úye n he re uké antepu píkei n wai, liute uké yee Uléécaa rinyiri ne símisi uu lipíkei ne unfatene nnéí n wai.

⁷Uléécaa un úye n he re uké picó lé, uké yee upíkei n wai lin ne pisoi léni. Uléécaa un úye n he re uké n céési, li pisé re uké n céési.

⁸Uyé kuu n he re uké yee picó ikari rikpásé, uké picó ikari n kpáriise. Uyé kuu n he re uké kefa n láárú, uké yee ne nfanare he. Nkó yee iwééssé n tú uké nsoné upíkei n wai. Nkó yee píwékkó n léni póoké yee pi lé ne mpóonare.

⁹Nla nín kapé kescáá kescáá nkó. Ani mewai kópe n kóhó. Ani lisone piwai ne kéyu m mahani.

¹⁰Ani n lakaane yare ke pimárecó api yee n lakaane meco. Mپá úye uké yee uucó pakare uu yee ríyu u waise.

¹¹Ani kéké-i n tolú, áni kapé siká m má. Ani n ñmóópúlé non kefa kese ne Upíma píkei wai.

¹²Nórinépó riké lě kani n tálé non mé nnya n láárú. Ani lellee nó n wéékusele n niyú. Ani piyómeyáhaa ne kéyu m mahanelé.

¹³Ani yee Uléécaa pikó pée ncóy kémee n we lé. Áni kapé yee pisáneyoó ne siká wa.

¹⁴Ani ye pερεε nó n wéékuselē tinóč sōne ritikisē. Ani ye pisoi rinóč sōne ritikisē, áni kapε ye úka anóč wa.

¹⁵Píye pin mpóčnare kέmee n we, nó ne pε ani kεsέ mpóčnare-i n we, píye pin n téni, nó ne pε ani kεsέ té.

¹⁶Nó ne nόpinéčo ani nfasimé m pέnelē. Áni kapε limáa-maa ne líyukčó ne nόmēnécíre m músu. Amá ani ye lě ke úka úu ne kutu n cólē kuwéé-mě nόkēnémúňe pεsε. Áni kapε nόmēnécíre n nyáni re nō mewéésesčhō málē.

¹⁷Áni kapε ye unyine mewai kópe ne mewai kópe héelē. Ani riňmό́rpú ani ye mрá úye kεyu-i lisčne wai.

¹⁸Lin yo kuwai n we, in te nόkēnémee kai yέ léemē nó ne mрá úye nōkέ ne n láárúnę, ani li wa.

¹⁹Pinésáne lala kεcire, áni kapε ye mewai kópe ke pisoi api nó n wa nόrinéčuruu pi héelē, amá ani ye riyá Uléécaa ricuruu ukέ ukuwči pi nyísε. Li Nléécaasimé ritelé kέmee wόlaalē te Upíima ye maa re: Nέε ye usoi mewai kópe u héelē. Nέε ye mрá úye mewai u cεsi.

²⁰Li kɔ wόlaalē te: Nkǔ nn upóláarɔ n we, a u hε ukέ li, nníré nn u n we, a u hε ukέ n ntí. Pɔn ye lě n wa, anakale wεé kaa lě uriyu kεcáá kɔnu.

²¹Kapε týye mewai kópe mεkέ pό feriyε, amá pόčkέ lisčne n wai aá ne mewai kópe feriyε.

Rōm 13

Li pise re tōkέ kuyu piwéésse m pakarelē

¹Li pise re mрá úye ukέ ye kuyu piwéésse pakare. Iwéésse íka íi we yεε íi Uléécaa kέmee n léeri. Uléécaa yεε piwéésse mpí nnéí pεsε nní n we tonsente.

²Lě nnya, nkó yεε kuyu piwéésse pipakare n yúlu ye lě ke Uléécaa uu n la pipakare yulule. Mpí pεsε lě pipakare n yúlu ye pimecire nsímé wέésile re Uléécaa ukέ ne pi túhaane.

³Usoi un lisčne n wai, ái we re ukέ kuyu piwéésse kewuu n túuni. Amá pεrεes mewai kópe n wai kai pise re piké kuyu piwéésse kewuu n túuni. Nέnte áa la pčkέ kuyu piwéésse kewuu n túuni? In lě, a lisčne n wai, pό yέ kapi yέ pό m pakare.

⁴Uléécaa pikεi kέmee kapi lě we piké ne pό n lénī likέ ne pό sčnesi nnya. Amá pɔn mewai kópe n wai, kεpώuu kεkέ n túuni. Ái méwoo kapi atéhe múlē piké ye usoi kutu ripasa. Uléécaa pikεi kέmee kapí we nnya kapi ye ne uwaikópεkčó túhaane api kutu u pasa ukέ yέ te Uléécaa ye ne u wόčsile.

⁵Lě nnya, li pise re mрá úye ukέ kuyu piwéésse m pakarelē. Ái kutu pipasa nnya kani yέ pi m pakarelē. Amá li pise re nōkέ pi m pakarelē te lě kaí ne nόsinéfa-i nō sá re nōkέ wa nnya.

6Lẽ nnya kani kɔ nní lampoo héélε. Uléécaa yee kuyu piwééssε tonse re piké lẽ n wai piké ne upikei kémee n we.

7Ani ye m̄pá úye lẽ kaní ne riwóme u m má u héélε. Ani ye ulampooyɔ́ lampoo héélε, ani ít̄hɔ́ uyee ít̄hɔ́ n yósu héélε. Ani ye uȳe kai m pise re nɔké n wuru wuri, ani kɔ uȳe kai m pise re nɔké ríyu waisε, ríyu waisε.

Usoi ne ucɔ kεcɔpε nla

8Áni kapε ye úka ne riwóme m má, insá nla riwome kani yé nóménécp̄ecire n lukaane. Nkó yee pico n la ye Uléécaa isé ritikile ne iketɔ-pɔ.

9Isé yee m̄ maa re: Kapε iwásá wa, kapε usoi kpu, kapε ye yáai, [kapε ye ucɔ kεcáá nnócmε wa] kapε ye ucɔ likó káipi, ne isé icɔ nnéí ye isé nnyí kémee pénelenle re: A upóco n la yare kaa ripócuuu n la.

10Nla nín ye usoicɔ mewai kópe wa. Lẽ nnya, nkó yee usoicɔ n la ye isé ritikile ne iketɔ-pɔ.

Usoi m̄ecire picápinε uké n Yeεsu Kirisi m̄erεεmε m̄ m̄

11Nɔ nkpéni nyule ituŋε iȳe kémee kari nní n we. Li tule re nɔké lẽ nnoni kémee yisi. Ituŋε iȳe-i ke Kirisi uu yé tiróyu n lɔ ye nkpéni meȳa ne tó rikole ai tósu pεé uȳe-i karí pεé ne Kirisi kεfa pitene n kóraane.

12Kesine ye ketene tule, kεyáa kẽ yé nfáani tu. Tɔké kuŋmahā kémee mewai kεrɔcáá lese tɔké fóm, ari pεe itɔpilū kapi ye ne metéí kémee n tɔ kpísi ari mólú.

13Tɔ lalε ntósé nké n nyam̄ yare lẽ kapi ye metuŋeteí ne n sóne. Lẽ nnya, tɔké mεrɔcíre tī ne pilukecaainkεe anȳa ne pítaniré ne méwoo méwoo piwai ne mékperinkpε isoi ne picéŋaankεe ne kufatoi.

14Ani Upíima Yeεsu Kirisi isoi kpísi ani taní uké nónésoi kεcáá m paílε. Áni kapε tíye nónépiŋe iké ilási nó tónse iké pεe ilikáipi-káipi nó n waisε.

Rɔm 14

Áni kapε ye nóriŋéyómεyáhaacɔ akópe m palɛ

1Ani ye pεpεe ápi nfatene kémee m páápú yɔsí. Áni kapε ye n wéési nɔké alari pikemee m má.

2Unyinε yé musí re u yé fe uu m̄pá ilukε íye mpuri le, ucɔ nkó yee úu nfatene kémee m páápú pɔɔn ayéhεpεi ŋmanε le.

3Amá nkó yee m̄pá ilukε íye n le úu kapε uyee inyinε n kóhɔ n lómiisε. Nkó yee ilukε inyinε n kóhɔ páa kapε kɔ nkó yee m̄pá íye n le akópe m palɛ. Liriyíkí re Uléécaa ye kɔ uȳe yɔsile.

4Pɔɔ úye, pɔɔké ne ucɔ ukeiká akópe m palɛ? Un upikei n̄sɔnε n wai née unsá n̄sɔnε pi n wai, uukeisa kaí ne ȳe. U yé kam uu n̄sɔnε wai, liriyíkí re Upíima ye nnaŋε málε uké ne u l̄e.

⁵Unyine yé m músu re kenyine yé kecə felə, ucə pōc re sikucə yé ku. Li pisə re m̄pá úye uké lē kuu m̄eyíkíyiki ukefa-i m músu n tikilē.

⁶Nkó yee m músu re kenyine yé kecə felə yé lē wailə uké ne Upíima ríyu waisε. Nkó yee m̄pá iluke íye n le p̄o ne kə náásile uké Upíima ríyu waisε. Lē nnya uké i n le, liriyíkí re u ye iluke iyē kecāá Uléécaa p̄ɔɔnεsεlε. Nkó yee úu n le p̄o ne kə lē wailə uké ne Upíima ríyu waisε. Lē nnya, úu kapε yε i li. Uyē ne yε kə lē nnya Uléécaa p̄ɔɔnεsεlε.

⁷Asei kecāá, tó úka úu uricuruu m̄ekócirc nnya nfáa má, úka úu ye kə uricuruu m̄ekócirc nnya kpu.

⁸Tən nfáa m má, Upíima m̄ekó kémee kari nfáa má, tən kə n kpu, Upíima m̄ekó kémee kari kpu. Lē nnya, m̄pá tən n kpu née tən nfáa m má, tə Upíima pikó lε.

⁹Kirisi yε kpulə uu p̄eeri un nfáa má re uké ne pikp̄okp̄o ne p̄epεs nfáa m má Upiima.

¹⁰Yo nnya ke p̄o p̄ee upóco akópe palē? Née yo nnya ke páa upóco waiselē? Tə ha ntónéí Uléécaa kεyu-i sínle uké ne ró túhaanε.

¹¹Li Nléécaasimé ritelé kémee wólaalē te: Née Upíima, ne nfáa málε. Pisoi nnéí yé kam api kεnεyu-i wúla. Pisoi nnéí api kə Uléécaa ríyu waisε.

¹²Lē nnya, m̄pá tó úye ye sóntile uké uricuruu ne unnoo lē kuu n wa Uléécaa símisi.

Kapε týe upóco uké p̄o nnya akópe wa

¹³Lē nnya, ári kapε ye m̄erócirc p̄ecire akópe m̄ pasiine. Ani yekei re áni yé líka wa lεs yé nóunéco rinkp̄ouse née lεs yé kεlólé-m̄e ne u n̄ ha.

¹⁴Ne nyule, am kə tó ne Upíima Yeesu kupéneco kémee yénu ηmaa re líka ái liriyíkí-m̄e líkp̄erinkp̄ekó. Amá úye un m músu re linyine yε líkp̄erinkp̄ekó, uricuruu kaí ne m̄ekp̄erinkp̄e má.

¹⁵Pən lipólukε-luke nnya upóco rip̄o n caaisε, ái n̄la kémee kaa lē sónε. Kapε lipólukε-luke nnya týe uyē nnya ke Kirisi uu n kpu uké p̄o.

¹⁶Áni kapε ye wa picə piké lεlεs ne n̄s n̄ sá nnya nkópe yε piké símisi.

¹⁷Uléécaa iyc̄opi íi piluke ne piníré nkó nnyine kémee we. Amá lē ke Nfáasəne nn yε n he nkó ye mu. Lεlεs nní asei ne nkíñniyε ne mp̄óonare.

¹⁸Nkó yee lē Kirisi pikei n wai ye ne Uléécaa sálε, pisoi p̄o ne yε kə u n waiselenle.

¹⁹Lē nnya, təké ye lεlεs ye ne nkíñniyε n̄ ka ne lē kari yé ne n ηm̄óóp̄usenelē wéési tən ne kesé papisi.

²⁰Kapε lipólukε-luke nnya Uléécaa mewai caai. Asei kecáá, liluke-luke líka ái mékperinkpe má. Amá in te usoi yé iluke li, ai lẽ nnya uucø ne kelolé-mẽ sĩ, ái nyam te uké i li.

²¹Li nyam te usoi úu kapε isare li néé úu kapε píta n ntí néé úu kapε ne lelees ye uucø ne kelolé-mẽ n̄ ha ne rikø, [néé úu kapε lelees ye uucø m pepire néé lelees ye rinárei u n waisø ne rikø].

²²A Uléécaa keyu-i lẽ kaa ripócúruu kεpófa kémee nsímé mmẽ kecáá m̄ músu wa. Nkó yεs lẽ kuu m músu re lisøne n wai yε únarekomε le, in te úu likemee nkópε nká ne umecire túhaanε.

²³Amá nkó yεs ulilukε-luke nnya n tíru un kɔ pεé ne li le yε umecire akópε palenle. Liriyíkí re umewai ámε nyíselẽ te ukεfa kémee kai léeri. Lẽ ke usoi uu yε n wai un tíru yε akópε le.

Rom 15

A yε lelees ye upóco rinjumórópusε wa

¹Tó mpí, tó nní nfatene kémee m páápú, li pise re tɔké pεreε ápi kahanε m papisi rinarei ne kutu rico ari lelees ne ró n̄ sá piwai yá.

²Li pise re m̄pá úye uké yε lisøne wa liké uucø larisi liké ne u n léni un ne nfatene kémee papisi.

³Kirisi úu pεé ne lelees ne u n sá kutu cɔlẽ, amá u pεe waile yare kai Nléécaasimé kémee ukεcáá n wólaalẽ te: Alé nȳ kapi p̄o Uléécaa n lámaankεs yε kεnécáá pεemelε.

⁴Lẽ nnéí lεs nní hái mεkεs-mε n wólaalẽ yε wólaalenle liké ne ró n céesi. Li pise re Nléécaasimé ritelé tẽ tiké týesε tɔké pikáhá-káhá fe tɔké kɔ ne tirópóo n we tɔn ne lẽ kuu n yekei re u yé ró pa m̄é.

⁵Uléécaa yεs yε n wa usoi uú ne káhá-káhá uu kɔ ne uripoo n we uké týesε tɔké Kirisi Yeesu mewai n tikilẽ, m̄pá úye ne ucø pin ne kεmúñé kεsε má.

⁶Lẽ nnya, ani nόnnénéí ripéne ani rinóo rise kémee Urópíma Yeesu Kirisi Usaa Uléécaa pakare.

Isoipuri nnéí nnya ke Kirisi uú ne Nsímé Kεcire ka

⁷Ani nόmεnέcōpecire n̄søne m mūínelẽ yare ke Kirisi uu nό n̄ yɔsí uu mūlú mεcø, liké ne Uléécaa rinyiri riñtaásε nnya.

⁸Asei kecáá, Kirisi yε panselε Pisufi ukεikó uké ne lẽ ke Uléécaa uú pεe n yekei re u yé pipisaayaha wa n wa nnya. Un lẽ n wa, liké pεe nyíse re u yε lẽ kuu m̄ ma wale.

⁹Mpuri sané pikó pő né kɔ íwε ke Uléécaa uu pi n tē nnya urinyiri ritaásε, yare kai ke Nléécaasimé kémee n wólaalẽ te: Lẽ nnya kam isoipuri kecōpe ripónyíri haane am kɔ siyómε yom am né tipónyíri taásε.

¹⁰Li kɔ wólaalẽ te: Nó isoipuri, nó ne Uléécaa pikó ani késé mpóonare yẽ!

¹¹Li kɔ wólaalẽ te: Nó isoipuri nnyí nnéí, ani Upíima rinyiri ritaásε, Isoipuri nnyí nnéí iké u ritaásε!

¹²Esayi pő ne kɔ wɔi re: Isai keyase ye sóntile kéké isoipuri pikó kecáá m paílẽ. Pi yé kam apí ne u n tálẽ.

¹³Uléécaa yεε yε usoi ripɔɔ n larukuse uké nfatene kani m má ne ritiki uú ne mpóonare ne nkíjnihε meyã nó he. Nfáasɔne nnaŋe nké lẽ kani m mɛ̄ titáásε.

Pɔɔli yε ncée málε uké wói yare kuu nní n wói

¹⁴Pinémárεcɔ, tinécúruu ñmaa yε nyule re nɔ ìpá yo kémee mewai sɔne wailε. Nɔ kɔ mənyuwε nnéí málε nɔn kɔ tulaalẽ te nɔ fe ani nóménécɔpecire n célaane.

¹⁵Mpá ne lẽ, ne rítelé ntí kémee isímé inyinε meyã ne kεyu mahanel am wólu kε ne lẽ kani pinyuwε m máálẽ nó léisε. Uléécaa kεfa kuu né n fénne yεε lẽ ncée né he nen ne lẽ nó wólu.

¹⁶U ne né ke fénnele re kε mpuri sané pikó kémee Yeesu Kirisi rinyiri riyóó. U né wéele uu ilúkε yekei re kε Unsímé Kεcire riyóó mpuri sané pikó piké ne m pansε inyóonse yεε ne Uléécaa n sá nnya. Nfáasɔne yé týesε apí n we yare ihεε yεε ne u n sá kapi ilúkε n yekei.

¹⁷Lẽ kam nní tó ne Kirisi Yeesu kupéne cɔ kémee n wai nnya, né fe am Uléécaa kεyu kémee rikókɔri n wai.

¹⁸Liriyíkí re ám yé kaha kε nféé nnyinε rikpápɔ, insá lẽ ke Kirisi uú ne né rintíki uú ne wai re mpuri sané pikó piké ne Uléécaa n waisε nkó. Nnésímé ne ménéwai mεε týesε kuú ne lẽ wa, ái néε wa.

¹⁹Uléécaa Nfaasɔne mεε lẽ mewaisaŋa ne mewai píima wapisi ní ne nyíse re n nnaŋe málε. Lelεε týesε kam fe am hái Yerusalém-pɔ Kirisi Nsímé Kεcire meyã yóó am né Ilirii tulu.

²⁰Ne waiselε re kε Nsímé Kεcire riyóó kei ke úka úu kahanε Kirisi nkó nka n kő ái kapε wa re ne ucɔ rikui kuu n yekei kεcáá mmelε ritɔsi nnya.

²¹Ne lẽ wailε yare lẽ kapi Nléécaasimé kémee n wói re: Pẽ kápi píkai unsímé n símaalẽ yé kam api u yεnu. Pεrεε ápi unkó nka n kómaalẽ yé kam api n-asei kom.

²²Lẽ nnya, kaí ne nkpéni tu, ám kahanε kεyu n yẽ kε nökənémεé hapɔ.

²³Amá pikεi ápi nkpéni silõ sε-i ne né we. Hái aŋmɛ anyinε-mε kai ripɔɔ né we re kε pilóólú nó hapɔ.

²⁴Amá ne lale nən píyei Esipaanyi n tósu, ké nókənémee ritikipɔ ké nó rilóólú tɔké nkáripi nókənékúrí tone rinépóɔ riké kpu, ani pεe limemáá né léni amí ne nnécée noj.

²⁵Amá Yerusaləm kam ituŋe nnyí kémee tósu ké ha Uléécaa pikó pεe kei-pɔ n we lé kelenε.

²⁶Uléécaa pikó pεe Masetuwaani ne Akayii-pɔ n we yε símaane re piké siwóó tóhɔ piké ne Uléécaa pikó pεe Yerusaləm kuyu-i n we pin íwe má lé.

²⁷Piricuruu pεe ne piripɔ lé wa. Asei kəcáá, li kɔ pεe pise re piké lé pi wa. Liriyíkí re Pisuifi yε Uléécaa piyulale ne mpuri sanε pikó hóonelε, ápi lé kε Uléécaa uu pi n he ne mpuri sanε pikó yè. Lé nnya, li pise re mpuri sanε pikó pɔ́ké kɔ pẽ ne pilikó kapi m má lé.

²⁸Nen pikεi pẽ m masí, nen kɔ ítɔhɔ iyɛ pi rimmúísε, né pεe nókənémee ritiki amí ne Esipaanyi tómpɔ.

²⁹Ne kɔ nyule re nen ha nókənémee n hapɔ, Kirisi yé ne né ritiki uú ne meyā nó kpá.

³⁰Pimárεcɔ, Urópíima Yeesu Kirisi rinyiri kémee ne nla kε Nfáasəne nn tó n he kémee kam nó ñmóópúsəlε te ani yε kənécáá Uléécaa yáási. Ani Uléécaa yáási ani atɔpi né n léni re

³¹m kapε pεpεs ápi Yutee kəteni-i Uléécaa m pakarelε anipe-i lóipɔ. Ani kɔ iwεlε ne né lé te Uléécaa pikó piké ha ítɔhɔ iyɛ kam n ne nní Yerusaləm n s̄i n̄səne yɔsí.

³²Lin lé n wa, kam yé pεe nókənémee tuipɔ ne mpóonare. Uléécaa un kɔ n la, am nókənékúrí tone am nkáripi wéntε.

³³Uléécaa yεs yε nkíjniŋe n he uké nónnénéí kækúrí n we. Amí!

Rɔm 16

Pɔɔli yε uricuruu pisoi yáási

¹Ne uróyéi Fepee yεs Senikireesi-pɔ Uléécaa icápinε kémee pikεi n wai nó pááipɔlε.

²Ani n̄səne Upíima rinyiri kémee u yɔsí yare kai m pise re Uléécaa pikó piké yɔɔinε. Ani kɔ ne kutu u n cɔlε, nɔn lé nnéí kuu yé nó m pise re ani u wa kémee u léni. Uyɛ ticuruu yε kɔ pisoi meyā lénle uu kɔ n̄ léni.

³Ani kɔ Pirisili ne Akilasi yáási. Pinékeicɔ yε pi. Tó ne pẽ tóo kesé Kirisi Yeesu kækεi kémee we.

⁴Pi nkɔ heirelε apí ne nnéfáa yɔsu. Ái menécíre née pi pɔɔnεse. Uléécaa icápinε nnyí nnéí pikó pεe mpuri sanε pikó kémee n we yε kɔ pi pɔɔnεselε.

⁵Ani Kirisi pikó pεε yε pikεyɔ-i n cápine nnéí yáási. Ani kɔ unésáne lala Epayineeti yáási. Uyεε Asii kuwéé-mẽ mεfoí ne Kirisi kεfa tene.

⁶Ani Maari yεε nókεnécáá mεyā n náasi yáási.

⁷Ani pinémárecɔ Anturonikuusi ne Yuniyasi yáási. Tó ne pẽ ne pεε kεsẽ kukpaniilee-i wele. Pi Kirisi pitume pinyinε le ke pisoi api n̄ la hái. Ticuruu pi pεε Kirisi pikó le néε kεlenε panse uukó.

⁸Ani Upíima kupénecɔ kέmεe unésáne lala kεcire Ampiliyatuuusi yáási.

⁹Ani urékεicɔ Uripees yáási. Tó ne uyẽ tó Kirisi pikei kεsẽ wai. Ani kɔ unésáne lala Sitakiisi yáási.

¹⁰Ani Apelεesi yεε n nyíse re u Kirisi ne kεfa tεnεlεnle yáási. Ani kɔ Arisitopuuli kεyɔ pikó yáási.

¹¹Ani unémárecɔ Erootiyɔ yáási. Ani Narisiisi kεyɔ pikó pεε Upíima ne kεfa n tεnεlε yáási.

¹²Ani Tirifεeni ne Tirifoosi yáási. Pinósi pinyinε yε pi, pεε Upíima pikei n wai. Ani Perisiiti yáási. Unósi unyinε isoi kam n̄ la hái lo. U mεyā Upíima pikei kέmεe náásile.

¹³Ani Rufuusi ke Upíima uu n wéε ne uuni ke néε yε kɔ n sée re unéni yáási.

¹⁴Ani Asenikiriti ne Filekɔɔ ne Herimeessi ne Paturopasi ne Herimaasi ne pimárecɔ pεε pikεmεe n̄ we yáási.

¹⁵Ani Filolɔki ne Yuli yáási ani kɔ Neree ne uuyεi ne Olimpasi ne Uléécaa pikó pεε pikεmεe n̄ we nnéí yáási.

¹⁶Ani nóménécɔpecire yáhaanε ani mεmárecɔ piranε. Uléécaa icápinε nnéí pikó yε nó yáási.

Nsímé tɔrɔɔ

¹⁷Pimárecɔ, ne ikari nó kpáselenle re ani nóménécíre t̄i ne pεpεe pikóólentεne ne picókɔi n sónaari. Lẽ kapi n wai ne lẽ kapi n céesi yε ne icélaa iyẽ kani n̄ yɔsí mεmíi wele. Ani pikekúrí rinyɔsó.

¹⁸Ái Urópíima Kirisi pikei ke lipite pẽ mpuri api lẽ wai, amá pikuloi likó kapí ne náási. Pi yε nnóɔlari ne akéhε ne felε api pεpεe ápi líka kumúŋé n nyu kiraasente.

¹⁹Amá in nóɔ, m̄pá úye yε nyule lẽ kani Upíima m pakarelẽ. Lẽ nnya ke rinép̄oɔ ari n̄ nnya láárú. Ne la re ani mewéésesɔhɔ m má nɔn ne lisɔnε wai, nóninésoi iké n kpáiilẽ nɔn ne likópε kaase.

²⁰Uléécaa yεε yε nkíŋniŋe n hε yé nfáani Setani ritékéé uu nónanéna mεtene u wai. Urópíima Yeesu uké ípεeléé nó nyíse!

²¹Unékeicɔ Timotee ye nó yáási. Pinémáreccɔ Lusiyuusi ne Yasɔɔ ne Sosipatee pɔ̄ ne kɔ nó yáási.

²²Néé Pɔɔli utelewɔle, Tərituusi yee rítelé ntí n wɔi. Né ne kɔ Upíima yee tó ne nnɔ̄ m pénesele tinyiri ne nó yáási.

²³Kayusi yee ukεyɔ̄-i kusáne né n yɔsí ye nó yáási. Ukεyɔ̄-i ke Kirisi pikó nnéí api yee cápinε api kεyóme yáási. Kuyu siwóó ucápinε Erasiti ne urómáreccɔ Kuwaritusi pɔ̄ ne kɔ nó yáási.

[²⁴Urópíima Yeesu Kirisi uké ípeeléé nónnénéí nyíse! Amí.]

Ipakare tɔrɔɔ

²⁵Ani tíye tɔké Uléécaa pakare. Liriyíkí re u yé fe uu wai ani nfatene kémee pelu. Yeesu Kirisi Nsímé Kecire kam n yóólẽ kuu yé ne lẽ wa. Nkemeeé kuu leleé hái mεkεε-mε m pékaalẽ lesene uké ró nyíse.

²⁶Li nkpréni lẽ ke antepuyε api n wɔi ne rinóɔ ke Uteneçiré Uléécaa uu n hε nnyá metéí kémee léemεle lin nyáni, ai kɔ nkpréni tíyεsε kεtε nnéí pisoi api li ceru piké ne Uléécaa n waisε api kɔ ne kεfa u tene nnyá.

²⁷Uléécaa mεcire kóló yee mewéésesɔhɔ ute. Liké ne Yeesu Kirisi ritiki tɔké ne ríyu u n waiselẽ hái ne m̄pá píyei-pɔ̄. Amí!

1 Korénti

1 Korénti 1

Iyáhaa

¹Né Pɔɔli ke Uléécaa uu umela kémee m pansesé Kirisi Yeesu utumé ne unéco Sosítéeni,

²tó Uléécaa icápine pikó pεe Korenti-i n we rítelé ntí wólu. Tɔ pε nnéí ke Uléécaa uu n lése uu iyaa yekei uu pi ne Kirisi Yeesu péne uu pi pansesé upikó yáasi. Tɔ kɔ pε nnéí pεe m̄pá yei-pɔ n we, pin kesé Upíima Yeesu Kirisi rinyiri sélei yáasi. Yeesu Kirisi ye Piupiima le. Uyee kɔ tɔ Upíima.

³Urósáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi piké ípεeléé nó nyísé api kɔ nkíñniñe nó hε!

Lisɔne ke usoi uu ye Kirisi kémee n yɛ

⁴Mpá píyei kam ye n̄ nnyia Uléécaa pɔɔnesé re u nó ne Kirisi Yeesu kupéneco kémee ípεeléé nó nyísé nnyia.

⁵U nó ne Kirisi kupéneco kémee mesohɔ nnéí nó hεle ani panse linnéí kémee pimámá, aí ne tósu nsímé piyóó ne mεnyuwé kémee.

⁶Kirisi kεcáá nsímé kari nó rin-yóó ye nókεnémee iníñí wale n̄sɔne.

⁷Lé nnyia, nó mpí n̄o nní m m̄ te Urópíima Yeesu Kirisi yé kεyáá umεcire lesé uu nyísé, nfáasɔne liheehé líka ái nó párilé.

⁸Uléécaa uyé yé nó m múlē n̄o ne nyenu, aí ha ne kεyáá tɔrɔ tulu re ápi kapε nókεnécáá ncaai n̄ka yé kεyáá kε ke Upíima Yeesu Kirisi uu n sónti.

⁹Uléécaa uyee nó n sée re nó ne Ukεripi, Urópíima Yeesu Kirisi nóké ripéne ye asei ute le.

Mekóólentene mees Kirisi pikó kεcɔre n we

¹⁰Pimárecɔ, ne Urópíima Yeesu Kirisi rinyiri ne nó pisé re ani n̄sɔne n kómεine, n̄o n̄o kɔ nsímé nse símisi. Mekóólentene áme kapε nókεnécɔre n we, amá ani kesé lisé ne n náási n̄o kɔ kemúñé kεsé má.

¹¹Pinémárecɔ, Kulowee kεyɔ pikó ye né símisi re íkεjene ye nókεnécɔre wele.

¹²Liasei re pisoi pinyiné ye nókεnécɔre we, api ye maa re Pɔɔli ke pε api tíkilé, picɔ re Apoloosi ke pε api tíkilé, picɔ api kɔ re Piyee ke pε api tíkilé. Picɔ pɔɔ kɔ re Kirisi ke pε api tíkilé!

¹³Kirisi ye kériinelenléé? Yare Pɔɔli kapi n̄ nnyia kunapéékɔó kεcáá kpu néé Pɔɔli rinyiri kapí ne míni nó wóle?

¹⁴Ne Uléécaa pɔɔnesé kám Kirisipuusi ne Kayusi mεmáá nó úka ucɔ míni n wóle nnyia.

15 Lẽ nnya, úka úu yé fe uké re rinényíri kapí ne míni nó wóle.

16 Ne léise re ne kɔ Sitefanaasi kεyo pikó míni wole, amá ám pakare re ne kɔ unyinε ucɔ piwóle rikpá.

17 Kirisi úu né tumme re kέ pisoí míni wole, u né tummele re kέ Nsímé Kεcire riyoó. Ái kesoipipi mesimésesho kaám ne n yóólẽ. Insá lẽ, Kirisi nkɔ kuu kunapééko kεcáá n kpu nń líka yoriye.

Yeesu Kirisi yee Uléécaa nnaŋe ne mewéésesesho

18 Kirisi nkɔ kunapééko kεcáá nsímé ye pεrεsε ncée m pɔ kέmεe nnírisimé le. Tó mpí riyu kε Uléécaa uu n lɔ ye nyáni re Uléécaa nnaŋe ye mu.

19 Uléécaa Nsímé ye maa re: Né mpí pεsε m músu re pi mewéésesesho má mewéésesesho caai, am mpí pεsε m músu re pi mεnyuwε má mεnyuwε waisε méwoo.

20 Lẽ nnya, pεrεsε mewéésesesho m má ne isé picélaa ne nfáani kεtē nké pisiménywε pin yei n we, piké léemε piké símisi kέ kō nké. Uléécaa ye nyíselε re lẽ kapi ye kεtē kεcáá n sée re mewéésesesho ye nnírisimé le.

21 Mesei kε sisoipipi ási ne simewéésesesho cire fe siké Uléécaa céri kei kuu umewéésesesho n lésε uu nyíse. Lẽ nnya kε Uléécaa uu re u yé pεrεsε ne nsímé mmú mεe nní n we yare nnírisimé kefa n tεnε riyu lɔ.

22 Pisuifi re pinsá mewaisaŋa n yε, ápi yé ȷmurei. Pikirεki pɔɔn mewéésesesho wéesi kelenε.

23 Amá Kirisi yee kunapééko kεcáá n kpu nkó kε tóo símisi. Nsímé mmε nń Pisuifi kέmεe kuȷmurei we re piké ne kefa n tεnε, n kɔ mpuri sanε pikó kέmεe nnírisimé le.

24 Amá Kirisi yee Pisuifi ne Pikirεki pε kε Uléécaa uu n wée kέmεe Uléécaa nnaŋe ne Uléécaa mewéésesesho.

25 Lelεe n we yare Uléécaa nnírisimé ye sisoipipi mewéésesesho likó felε. Kei kε Uléécaa uu yε n wa yare unárei ye sisoipipi rikohó likó felε.

26 Ani ripai, pimáreco, ani yénu isoi iyε kέmεe kaní pεsε n we Uléécaa uú ne nō wée. Pε kani n nyáni re pi mewéésesesho má ne pináŋε-nnaŋe ne píyukó ápi nókenécepe kulúi we.

27 Lẽ kε sisoipipi asi n kpílε te linírikó kε Uléécaa uu yε kpísi uú ne lẽ kε sisoipipi asi n kpílε te mewéésesesho likó séése. Lẽ kε sisoipipi asi n kpílε te lináreikó kε Uléécaa uu yε kpísi uú ne pεrεsε m músu re pi pináŋε-nnaŋe séése.

28 Lelεe ái sisoipipi inipεsε-i ríyu m má nεs lẽ kapi n lómiise nεs lelεe ái líka n tulaalε kε Uléécaa uu yε ne lelεe ye siinipεsε n yi rifíisε.

29 U ye lẽ wale re úka úu kapε ne n fe uké ukεyu-i umecire riñtaáse nnya.

³⁰Amá Uléécaa yε nጀ wጀelε uu nጀ kpísi uú ne Kirisi Yeesu nጀ pጀne. Uyεε merówéésesohጀ mεε Uléécaa-i n leeri. Uyεε týyeselጀ kari Uléécaa inipεε-i asei pite. Uyጀ nnya ke Uléécaa uu rጀ pansesε upikጀ, uu akópe kémee rጀ lesε.

³¹Ai pεε nkpéni wai yare kai Nléécaasimጀ ritelጀ-i n wጀlaalጀ te:

Úye un n la uké umecire ritaásε, uké lጀ ke Upíima uu n wa nnya umecire ritaásε.

1 Korənti 2

Pɔɔli yε yóolጀ te pi Kirisi kunapéékጀ kεcáá karii

¹Pimárecጀ, kam nጀkenémee n hἀpጀ am Uléécaa nsímé asei nyεε m pékaalጀ nጀ símisi, ái mεsíménuyuwε píima menyinε néε awéésenጀ pape-pape anyinε kam nጀ nጀ símisi.

²Nε pεε kεnεfa-i wale re ám kapε Yeesu Kirisi mεmáá linyinε licጀ nጀkenémee yጀ, aí ne tጀsu Yeesu Kirisi kapi kunapéékጀ kεcáá n karii.

³Mεnárεi kam nጀkenémee hἀpጀ, nfasimጀ ne iwamε píima in nጀ lonaalጀ.

⁴Ái mεnésíménuyuwε mεε anélém̄pi néε mmጀ kam n yóolጀ kémee pikei wai. Amá Uléécaa Nfaasጀne nnaŋe mεε nጀ nyíse re mmጀ kam n yóolጀ yε asei lε.

⁵Ái we re nጀnnéfatεnε nké sisoipipi mewéésesohጀ kémee n leeri, amá li pεé we yare nké Uléécaa nnaŋe kémee n leeri.

Uléécaa mewéésesohጀ

⁶Amá mewéésesohጀ ke néε kጀ pεε nfatεnε kémee m pi céesi. Ái sisoipipi néε nfáani ketጀ nké mεkጀ néε ketጀ nké kεcáá piyɔɔpi ipaa yεε kεyáa n tεnεnε mεkጀ.

⁷Uléécaa mewéésesohጀ ke néε pisoi céesi. Mεkεmee yε címúle, men kጀ pékaalጀ. Uléécaa uké kεlene ketጀ ne kεyóme n wa, u pεε yekeile re mεkεcáá kai yé ne ritiki arí ne umeyɔɔpi yεnu.

⁸Ketጀ nké kεcáá uyɔɔpi úka úu mewéésesohጀ mጀ ceri. Pin pεε mε n ceri, ápi yé pεε Upíima yεε mεyɔɔpi n te kunapéékጀ kεcáá karii.

⁹Limecጀ kai Nléécaasimጀ ritelጀ-i wጀlaalጀ te: Lጀ ke úka úu píkai n yέnaalጀ néε ke úka úu píkai n kómaalጀ. Lጀ ke úka úu píkai m múnjaalጀ te li we. Lጀ nnéí ke Uléécaa uu wa uú ne pεε u n la m mጀ.

¹⁰Uléécaa yε ne Nfáasጀne ritikile uú ne tጀ li nyíse. Mεsei ke Nfáasጀne nn yε mṛpá yo perei, ticuruu aí ne Uléécaa simúŋé sεε kεmεε-pጀ m pékaalጀ pጀne.

¹¹Usoi úye yεε yé fe uu lεlεsε usoicጀ kεfa-i n we ceru? Insá uricuruu. Limecጀ ke úka úu yé fe uké Uléécaa likጀ céri, insá Unfaasጀne mεcire.

¹²Ái kጀ nkpéni re ketጀ kεcáá kεmúŋé kai tጀ hε. Amá Uléécaa yεε ípεelጀ rጀ nyíse uu Unfaasጀne rጀ hε tጀké yε ne ulikጀ céri.

¹³Ái sisoipipi mewééssesho kari ye ne linsímé símisi. Amá lë ke Nfáasone nn tó n céesi kari ye ne linsímé símisi. Pεε Nfáasone m má kari pεε lë Nfáasone likó céesi.

¹⁴Amá usoi nkó yεε úu Uléécaa Nfaasone m má úu yé fe uké Nfáasone likó kō. Li ye u n we yare nnírisimé ye mu. Kai nní re yεε Nfáasone m má ηmane yεε yé fe uu liasei kom nnya, yεε úu Uléécaa nfaa m má úu yé fe uké liasei kō.

¹⁵Usoi nkó yεε Nfáasone m má yεε yé fe uu mپá yo ceru uu kóólene úka úu yé nnyine yε uké u maa.

¹⁶Li Uléécaa ritelé-i wólaalë te: Wóo Upíima kēmúñé nyu? Wóo yé fe uu meshe u kpá? Amá Kirisi kēmúñé ne tō kékó ye kεse le.

1 Korenti 3

Uléécaa pikeikó kεcáá nsímé

¹Pimáreco, asei kεcáá ám fe kέ ne nό símisi yare pisoi pεε Uléécaa Nfaasone m má. Ne ne nό símisile yare pisoi pεε pikemúñé cire ne n sónε, yare pisoi pεε kō ne Kirisi pitiki kēmee riwā n tiselë.

²Mmē kam nní nό n símisi ye we yare mεre kapi ye kewā fεnfεí n nyense, ái iluke mulε-mule inyine. Li we re áni kahanε iluke mulε-mule kulukε n tu. Ne nkpéni-me ricuruu, áni kahanε ikulukε n tu.

³Li we re ái Uléécaa Nfaasone mεe nό séni. Ke kufatoi aku nní nόkεnécōpe n we, áni kō kómeine, ái li lë nyíselenle re nō rinárei málεe? Ái li lë nyíselenle re ái Uléécaa Nfaasone mεe nό séni?

⁴Ucō yεε un m maa re: Pɔɔli ke née tíkilë, ucō uu re: Apoloosi ke née tíkilë.

⁵Wóo mpíí Apoloosi? Wóo mpíí Pɔɔli? Néntε tō ntónéí Uléécaa pikeikó kpárá le, kaí ne rintíki aní ne Yeesu kεfa tεne. Mپá úye ye upikei ke Upíima uu u m pa wailε.

⁶Née kuléé támesi, Apoloosi uu míni ku yakasi, amá Uléécaa yεε ku peise.

⁷Lë nnya, ái yεε n támesi yε lininé wa née yε míni ku n yákasi yε lininé wa. Amá Uléécaa yεε ku m peise yε mپá yo wa.

⁸Uyεε n támesi ne yε míni n yákasi yε sálε. Mپá úye ye pikecōpe sóntile uké lë kuu upikei n wa ihéé yɔsí.

⁹Uléécaa ke tō ne kesé kεsi. Nž ye nkpéni wa yare ukεcare née ukulee kuu m mó̄m.

¹⁰Uléécaa ye ne kεfa nέ fénnelε uu týesε amí n we yare umó̄me s̄chō̄ yε rikúi n yekei, ucō uú weri uu rikecáá mó̄m. Lë nnya, li pise re mپá úye uké n nyu re íye kuu rikecáá mó̄m.

¹¹Li we re rikúi ye piyekei máálénle. Teteet Yeesu Kirisi. Úka úu fene uké rimemáá riféé rinyine ricó yekei.

¹²Úye un wura néé nwóóweni néé apare néíkóó néé ana néé ahóoyui néé ayúi n kpísi un ne rikúi tē kecáá m mō,

¹³li keyáá sóntile liké mópá úye pikéi lesé liké nyísé. Nna yé ha ketúhaaneyaa kẽ ketújé n welé, Uléécaa uu pëe mópá úye likeikéi nkemee waipó aí ne nyísé re li nyaám néé ái nyaám.

¹⁴Úye likeikéi linsá nna mmé kémee n toré, liute yé ihéé yosí.

¹⁵Amá úye likó lin n toré, uyé yé loó. Uléécaa yé uriyu ló, amá li pëé welé yare nna kecópe ke liute uu lompó uu lééri.

¹⁶Áni nyu re nō Uléécaa keyo le, Unfaasone nn nökennémeé wee?

¹⁷Úye un ke n fori, Uléécaa yé kó liute fori. Li we re Uléécaa kékó yé ke. Nō nní lē ukeyo kẽ.

¹⁸Nó úka úu kapé umecire kiraase. Nó úye un m músu re u keté nké kecáá sisoipipi mewéésesohó má, liute uké panse yare uníri uu pëé ne meyíkíyiki wai uyee mewéésesohó m má.

¹⁹Lé ke sisoipipi asi yé n séé re mewéésesohó yé Uléécaa kémee nnírisimé le. Lé nnya kai Nléécaasimé ritelé kémee wólaalé te: Mewéésesohó pikó cire meymumpisohó ke Uléécaa uu yé ne pi tī.

²⁰Ai kó kpá re: Upíima yé mewéésesohó pikó simúñé nyule, un kó nyáni re ási yé líka yoriye.

²¹Lé nnya, úka úu kapé ucó ne n tálé un ne umecire taáselé. Li we re nō mópá yo te.

²²Liké Pɔɔli néé Apoloosi néé Piyeé néé keté nké nnéí kecáá likó néé nfáa néé nkpo néé nfáani keté nké likó néé masí këpire likó, nō mópá yo te.

²³Kirisi yee nō te, Uléécaa pòon Kirisi te.

1 Koranti 4

Kirisi pitumé

¹Lé nnya, li pisé re pisoi piké tō Kirisi pitumé n nyáni re tō upikeikó le. Uléécaa yé uasei nyee m pékaalé arónípē-i wale re tōké pisoi a cereise.

²Li meyíkíyiki pisé re pin úye anipē-i linyine n wa, liute uké asei m má.

³Ái né cójlé te nōké ne né túhaane néé nōké pisoi kémee ne ketahai né tone. Tinécúruu ám kó nka ne menécíre túhaane.

⁴Ám nnékkópe nka kénémúñé-i nyáni. Amá ái pëe re lelées nyíselé te ne asei ute le. Upíima ñmane yee nnékkó túhaane.

⁵Lẽ nnya, áni kapε úka kεcáá nk̄a m m̄su Uléécaa ituŋε kuu n yekei ik̄e kelenε tu. Ani Upíima m̄ekame m̄ m̄. Un píyei n ka, u yé metéí kémee lẽ nnéí lεs kuŋmaha-i m̄ pékaalẽ pékelε uu pisoi simúŋé sεs̄ pisifa-i n̄ we pérésε. Kei ke ímpá úye uu yé pεs̄ uipakare yɔs̄í.

⁶Pimárεc̄o, t̄ ne Apoloosi kεcáá nsímé kam kpísi k̄e ne m̄eyu mm̄é asei n̄ céési. Áni kapε ye n̄ náási n̄ok̄e wa lik̄e lelεs̄ n̄ wólaalẽ tifaa. Ái nyam te unyinε uk̄e ye rik̄ok̄ori nnya usoi kεcáá rik̄pá uú ne uc̄o n̄ ñm̄el̄u.

⁷Wóo p̄o símisi re p̄o ne pic̄o fe? P̄on yo m̄ má, ái Uléécaa yεs̄ p̄o li hεs̄? Kai nní Uléécaa yεs̄ p̄o pa, yo nnya kaa pεs̄ m̄epóciře taásel̄ yare ái unyinε yεs̄ p̄o pa?

⁸Li siwɔɔ nkpéni lẽ n̄ tórilε hái! N̄o nkpéni lẽ pimámá le! N̄o nyu re n̄ iyoɔpi lel̄ ái ne t̄. N̄on pεs̄ m̄esei iyoɔpi n̄ t̄, li yé pεs̄ ró n̄ láárú re t̄ ne nn̄d̄ yé i tone.

⁹Li né we yare ketónε pír̄-p̄o ke Uléécaa uu t̄ pitumε yekei. T̄ we yare p̄e kapi ye ne n̄ túhaanε pin la pik̄e kukpépi-i pi k̄o. Ketē nk̄e nnéí kεcáá ne piléécaatumε ne sisopipi inipεs̄-i kari yánaal̄e.

¹⁰T̄ n̄ nkpéni Kirisi nnya pansel̄e piníri, n̄o pεs̄ ukupéñec̄o kémee panse p̄isɔhɔ! T̄o pinárei, n̄o pináŋε-naŋε. N̄o píyukɔó, úka úu t̄ waisel̄e!

¹¹Nk̄ú n̄ nníré ye ró m̄úlεnle hái ne nkpéni ituŋε nnyí-i. Litanε-tanε ye k̄o ró párílεnle. Ipépi-i karí we, ári k̄o ketónε yík̄iyiki má.

¹²T̄ ñm̄órpúlenle t̄n ne arónípε kεisi. Pin t̄ lámis̄, amá t̄n tinóɔ s̄one p̄ik̄ecáá símisi, pin t̄ wéékusel̄ t̄n kahari.

¹³Pisoi pin k̄erócaá nkópe n̄ símisi, t̄o ye pi n̄ kpurukεe. Hái ne nkpéni ituŋε nnyí-i pisoi ye ró nyánile ketē nk̄e kεcáá yare ayúi pééi-pééi n̄e yare likpárákɔ́.

¹⁴Ám nsímé mmú n̄ wólu re isei ik̄e n̄ wa, amá ne n̄ wólu re k̄e icélaa n̄o pa yare sinépipi lala kεcire.

¹⁵Mpá n̄on n̄ ka n̄on pisoi m̄ má ápi kúkεentεnε we, pεs̄ Kirisi nsímé kémee n̄o n̄ nyólu, ái re pisáa kulúi kani lẽ má. N̄eé Nsímé Kεcire ne ritiki amá ne wai Kirisi Yeesu kémee n̄unésáa.

¹⁶Lẽ nnya kam n̄o ñm̄órpúsel̄ te ani m̄enéco n̄ we.

¹⁷Lẽ nnya kam kεnepipi lala kεcire Timotee n̄ok̄enémee tump̄o. U asei ne Upíima tikilεnle. U yé n̄ léise lẽ kam inésoi kémee ne Kirisi n̄ s̄one, ne lẽ kam ímpá Uléécaa icápinε íye-i n̄ céési.

¹⁸N̄ok̄enéco, pinyinε ye m̄su re ám n̄ok̄enémee s̄onep̄o, pin lẽ nnya rik̄ok̄ori wai.

¹⁹Amá Upíima un n̄ la, né nfáani n̄ok̄enémee hap̄o k̄e pεs̄ yé te pεpεs̄ nní rik̄ok̄ori n̄ wai ye méwoo símisile n̄e pi n̄naŋε nnyinε málε.

²⁰Uléécaa iyoɔpi íi nn̄osimé lik̄o linyinε, amá n̄naŋε pinyísε ye pi!

21Yo kani wéé? Ké nséí ne nó leepo néé kékla ne hapo liké tó ne nnó kécopé n láárú?

1 Korénti 5

Isoi kpárá yee Kirisi pikó-i n we nsímé

1Pi mپá yei símaankées re pisoi yé nókénécopé isoi kpárá wailé. Hái isoi kpárá iyé icó íí pérées ápi Uléécaa n wuru kémées we. Pi símaankées re nókénécopé, unyiné yé ne usáa unɔsi sóile.

2Nón kó pée ne we non nóménécíre fuuselé, ái nkápáni nó we re nöké nkpo toné nöké mewai mě ute nókénécopé lesé!

3Mpá ke né ám nókénékúrí n we, ne pée kénémúnjé nnéí ne nókénékúrí welé. Lé nnya, né ne uyee isoi kpárá iyé n wai nsímé pitúhaané masile yare ne nókénékúrí kei welé.

4Ani Upíima Yeesu rinyiri ne n cápinelé kékénémúnjé kémées nókénékúrí n we. Ani Urápíima Yeesu nnajé kémées

5liute uyé Setani anipé-i wa uké u wuké uké kpu Uléécaa uké pée fe uké keyáa kéké ke Upíima Yeesu uú ne pisoi n túhaanené uriyu ló.

6Ái lisone linyiné kaní ne nní nóménécíre taáselé. Áni nyu re nkápónótó pite fíí pée yé pikpéé nnéié nyépukuséé?

7Mewai kópe yé we yare nkápónótó pite. Lé nnya, ani nókénécopé me lesé, ani pée n we yare pikpéé fale pée ápi nkápónótó pite m má. Lé ticuruu kani nní piwée máálé. Pi Kirisi kpule yare irásáñ kari yé ne nkpo méló anyá n li.

8Lé nnya, tóké anyá nyé li nkápónótó pite kpure ne íkiraase ne rikpákárá ári kapé n we. Amá tóké anyá nyé li ne akpónó nyee áa pite m má, ne këfa këse ne asei.

9Ne ritelé foí tē kam nó n wóí kam ne ntí rinkpá kémées nó símisi re nó ne isoi kpárá pikó áni kapé líka kémées m pénelé.

10Lé kam nní nó n símisi, ái pisoi kpárá mesame keté kécáá néé nwóónaapí pikó néé piyaluke néé pérées piléé n nyóónse nsímé kam símisi. In pée lé, keté nké kécáá kani pée leluné.

11Ne lalé kékla nó símisi re úye un té u Kirisi ukó ló, un kó pée isoi kpárá wai, un nwóónaapí má néé un piléé nyóónse, néé un pisoi lámaankées néé un útapomé néé uyaa, áni kapé líka kémées m pénelé, áni kapé yé ricuruu iluke ne liute ripéné.

12Inéyo ne ketahai pikó nkó. Pérées Yeesu n tíkilé kaí ne sá re nöké ne túhaané.

13Uléécaa yee pitahaikó túhaanené. Li Nléécaasimé ritelé-i wólaalé té: Ani usoi kpááree nókénécopé lesé.

1 Korénti 6

Kirisi pikó mécɔpεcire sitahai piséleiné nsímé

1Picé pin unyiné ne uucó kεcɔpε n we, yo nnya káni ye Uléécaa pikó kémee túhaané, ani ye pεé ha pεrεs ápi Uléécaa n wuru kémee túhaané?

2Áni nyu re Uléécaa pikó pεs masí sisoipipi nnéí túhaanenε? In nkpéni re nő kε Uléécaa uu kpísine re ani ne sisoipipi nnéí túhaané ní, íye kai wa káni ye pεs fe nöké sisimé sínsápi túhaané?

3Áni nyu re tóo masí ne piléécaatumé túhaanenε? Yo yεs pεs nkpéni kεtē nké kεcáá sisimépi?

4Yo nnya ke picé api ye pin unyiné ne uucó kεcɔpε n we, ani ye pεé ha pεs ke úka úu Yeesu pikó kεcɔpε n kέéni kémee túhaané?

5Nε nní símisile re liké isei nō wa. Yare úka úu nökénécpε mewééseschó má un yé fe uu nsimé pimárεcó kεcɔpε kέneε?

6Lεs nnya, li pεs pise re Yeesu ukó ne uucó piké sitahai n séleinε? Ai kɔ pεs re pεrεs ápi Kirisi n tíkilē kémee kapi yé pitúhaané haa?

7Nən nóménécpεcire sitahai n séleinε, li nyisεlε re nō loole hái. Yo nnya káni ye n kahari unyiné uké mεsε mεnípεs nō li? Yo nnya káni ye tíyε nólínénýiné liké mεsε unyiné-i riséé?

8Nő ñmaa, nōc mεníjε pínípεelukε má, nōc kɔ nökénémee nópinécpε cire, Yeesu pikó likó séešelē!

9Áni nyu re piwaikópεkó ápi Uléécaa iyɔɔpi yεnunε? Akpéri áa we, pεrεs isoikpárá n wai ne pεrεs píléé n nyɔɔnse ne pitisi ne pínósi pεs méwoo méwoo n wélaanentene ne pitisi pεs ne pipicó n sói

10ne piyaa ne pεrεs nwóónaapí m má ne pítapomε ne pεrεs picó n lámaankεs ne piyaalukε úka mpuri úu Uléécaa iyɔɔpi yεnunε.

11Isoi iyε kémee ke nóménéyá amé pεé we. Amá Uléécaa ye nkpéni nónánékópε hεerelε uu tíyεsε ani panse upikó. Uu tíyεsε Nfáasɔnε nn Upíima Yeesu Kirisi rinyiri kémee nō pansεsε asei pite uinipεs-i.

Íye ke Yeesu ukó uu yé uiρiŋε ne Upíima ríyu waisε?

12Pinyiné yεs maa re: Nε mεyíkíyiki ncée málε nεn yé m̄pá yo wa, amá ái m̄pá yo yεs yé nε yóriyε. Né fe am te: Nε mεyíkíyiki ncée málε nεn yé m̄pá yo wa, amá ám ñmureiné linyiné liké ilási nε tónse.

13Nō yε kɔ maa re: Kεfa nnya ke iluke ií we. Iluke nnya ke kεfa pɔɔ kɔ we. Amá Uléécaa yé kεyáa lε nnéí kέtɔ waisε. Amá usoi ipiŋε ii iwásánkaí nnya we. Upíima nnya ke isoipiŋε ií we, Upíima pɔɔn kɔ isoipiŋε nnya we.

14Uléécaa yεs pikpɔkpɔ kémee Upíima n yukusε ye kɔ ne unnaŋε pikpɔkpɔ kémee tɔ yukusεnε.

15 Áni nyu re nōinépijē ye Kirisi ipiŋe ilesē inyinē lēe? Né fe am pēe Kirisi ipiŋe ne unósi wásánkaí ikó pénēe? Aai yé lē wa!

16 Áni nyu re úye ne unósi wásánkaí pin timpéne, u ne uyē ne wale ipiŋe isēe? Li Nléécaasimé ritelé-i wólaalē te piketé ye ripéne api pansé ipiŋe ise.

17 Amá úye ne Upíima pin timpéne, u ne uyē api Nfáasone nse m pénelē.

18 Lē nnya, ani iwásánkaí møyíkíyiki n wuru. Mewai kópe tɔrcɔ mmé nnéí ke usoi uu yē n wa áme yē ne uiipiŋe rikɔ. Amá úye un iwásánkaí n wai uiipiŋe cire kuu nkópe wai.

19 Áni nyu re nōinépijē yēe Nfáasone ke Uléécaa uu nō n he nn nōkənémee we keyɔɔ? Áni nōmenécirē te.

20 Uléécaa yē nnéí píima nōkənécáá héelélé uú ne nō lɔlu re uké nō n te. Lē nnya, ani nōinépijē kpísi aní ne ríyu u waisē.

1 Korenti 7

Pisóonue kecáá nsímé

1 Tɔké nkpéni nsímé mmē kani né n wói nɔn né písei ripaí nké! Li nyam̄ te utisi úu kapé unósi kpísi.

2 Mpá ne lē, iwásánkaí mewai nnya, li kutɔsi we re mpá utisi úye uké uunɔsi cire m má, mpá unósi úye uké uula cire m má.

3 Li nyam̄ te utisi uké yē lē kai m pise unósi wa, unósi pɔɔ kɔ limecɔ ula wai.

4 Ái unósi yēe uiipiŋe te, ula yēe i te. Limecɔ, ái utisi yēe uiipiŋe te, unósi yēe i te. Ái unósi yēe umecire te, ula yēe u te. Limecɔ, ái utisi yēe umecire te, unósi yēe kɔ uyē te.

5 Úka úu kapé yē umecire ne ucɔ yè. Amá in te nō lale nōké ne piyómeyáhaa kuturicɔ kani yé fe ani kómeine aní ne lē wai. Ái kapé yē kɔ náŋai nōké ne piyéntine m pεlε re Setani úu kapé nō peikee nōké nōmenécirē pimulú pɔɔne nnya.

6 Lē kam nní nō m̄ ma ái isé kam nō pálē, amá ncée kam nō nyisé.

7 Ne pεé la re pisoi nnéí piké menécɔ n we. Amá mpá úye ne ulikó yē ni ke Uléécaa uu ró n he. Úka ne ucɔ ihεe íi pénelē.

8 Ne nkpéni la kέ pεpεs ápi kahane n sōõ ne pitisi pεs ápi kahane pinósi n kpísi ne pikúmannɔsi símisi re li nyam̄ te piké menécɔ ritáne n tū.

9 Amá pinsá pimecire pimulú n fene, pinósi piké sónkεs, pitisi api pinósi kpíkεsi. Li kutɔsi we unósi uké ula sōõ née utisi uké unósi kpísi ne kapi yé ne nnáápí m pansente.

10 Pεpεs pilā ne pinósi m má kam isé nnyí pálē. Ái kənémee kii léeri, Upíima yēe maa re unósi úu kapé piyalε yisi.

¹¹In te u piyale piyisse máálénle, uké ritáne tone úu kapé sóó. Unsá ritáne n tonené, u ne ula piké pikécōpe nsímé nyóónse, utisi páa kapé kó unósi lakase.

¹²Ái nkpéni Upíima yee ma, amá née pisoi tɔrɔɔ picɔ mpí símisi re Yeesu ukó un unósi m má yee úu Kirisi ne kεfa n tεnεlε, unósi uyε un n ȷmurei re u ne ula yé tone, úu kapé u lakase.

¹³Limecɔ, unósi yee Kirisi n t̄kilε un ula m má yee úu Kirisi ne kεfa n tεnεlε, ula uyε un n ȷmurei re u ne unósi yé tone, unósi úu kapé u yisi.

¹⁴Li we re unósi uyε nnya, Uléécaa yé ula yee úu Kirisi ne kεfa n tεnεlε kεcáá m paílε. Limecɔ kuu yé kó ula nnya unósi nkó yee úu ne Kirisi kεfa n tεnεlε kεcáá m paílε. Insá lε, n̄osinépipi ási yé pεe Uléécaa sikó. Si kó pεe nkpéni usikó lε.

¹⁵In ula née unósi yee úu Kirisi ne kεfa n tεnεlε yee uricuruu la uké tómpo, u yé fe uu tómpo. Úka úu pεe ucɔ mεkó-i we. Uléécaa ye nó sée re n̄oké picɔ ne nkíñniȝe-i n we.

¹⁶Íye ke pó unósi nkó yee Kirisi ne kεfa n tεnεlε aa yé ne ceri re áa yé fe p̄oké upóla riyu lɔ? Limecɔ, íye ke pó utisi nkó yee Kirisi ne kεfa n tεnεlε aa yé céri re áa yé fe p̄oké upóñósi riyu lɔ?

Usoi un líye n we, liké ne u n sá

¹⁷Uléécaa ye pεe méwee mεnyine kέmεe nó yekeilenle nɔn mεkεmεe we uú ne nó séi re ani u ritiki. Ani lε n we. Lε kam Uléécaa icápine nnéí kέmεe isé pálε.

¹⁸Úye un pεé n kélε Uléécaa uú ne u séi re uké u ritiki, liute uké mésunu ukéké. Úye unsá pεé n kélε uké kelenε u sée, liute úu kapé n náási uké riké.

¹⁹Piké née pikéciré ápi linyine, Uléécaa isé kai pise re usoi uké ritiki.

²⁰Mpá úye uké n we yare kuú pεe n we Uléécaa uú ne u séi.

²¹Pɔn pεe ulási kuú ne pó sée, ái kapé pó n cόŋlε. Amá in te pó fe aa ikemee mεpóciře lese, a riŋmóřpú.

²²Lelεe re usoi un ulási ke Upíima uú ne u sée, u nkpéni u ne uyε kupénečɔ kέmεe wale usoi nkó yee umecire n te. Limecɔ, usoi nkó yee pεe umecire n te uú ne u séi ye panselε nkpéni Kirisi ulasi.

²³Uléécaa ye nnéí píima nókεnέcáá hέelεle uú ne nó n te. Lε nnya, áni kapé ȷmurei n̄oké pisoi ilasi tone.

²⁴Pimárεcɔ, mpá úye uké Uléécaa kεyu-i n we yare kuú pεe n we Uléécaa uú ne u séi.

Pitáne kεcáá nsímé

²⁵In pitáne kεcáá nkó, Upíima úu n̄ka né pise re kε n̄ símisi. Kuú ne kεfa né n fénne uu waise re kε asei ute nnya kam la kε kεnémúñé cire nkó n̄ símisi.

²⁶Lẽ kam m músu re li nyam yee re kumúñé pape-pape nkú-i kari nní n we nnya, li kutɔsi we re usoi uké ritáne n tū.

²⁷In te pɔ unósi pikpíké masile, kapε re pɔké u lakase, amá in te áa kahanε unósi n kpísi, kapε nkpáni n náási pɔké kpísi.

²⁸Mpá ne lẽ, pɔn kɔ unósi n kpísi, áa akópe áka wa. Ukpére un kɔ ula n sóõ, úu akópe áka wa. Amá pitisi pεe pinósi n kpíkesine ne pinósi pεe pila n sóonkeenε yé kam api piisoi kémee mpɔle kom. Né ne pεe la re kέ likee nó lese.

²⁹Lẽ kam n̄ la kέ m̄ maa, pimárecɔ, yee re ituŋe kai n tise ií nkpéni piye. Lẽ nnya kaí ne neni n kpísi, li pise re pεpεe pinósi m má piké n we yare ápi pinósi má.

³⁰Pεpεe n téni piké n we yare ápi téni. Pεpεe mpóonare-i n̄ we piké n we yare ápi mpóonare-i we. Pεpεe n lééri pin curii piké n we yare ápi líka má.

³¹Pεpεe kεtē nté likó ne pipikεi n wai ápi kapε likecáá pikemúñé n wailẽ. Li we re kεtē nké áke nájainε kéké kelenε tɔsí.

³²Ám la re nɔké linyinε nfasimé n wai. Upíima likó nfasimé ke utáne uu yε n wai. Lẽ kuu yé n wa liké ne Upíima n láárú kuu yε n wéési.

³³Unósikó pɔ ne yε kεtē nké likó nfasimé n wailε. Lẽ kuu yé n wa liké ne unósi n láárú kuu yε n wéési.

³⁴Uu pεe mmé ne mmé n we. Limεcɔ, unósi tanε nεe ukpére nkó yee úu utisi n nyu yε Upíima likó nfasimé wailε. U yε n wéésile uké lεlεe yé Upíima n larisi wa. U yε uiρiŋe ne ukemúñé kpísile uu waisε Uléécaa likó. Amá uyεe ula m má yεké kεtē nté likó nfasimé n wailε. Lẽ kuu yé n wa liké ne ula n larisi kuu yε n wéési.

³⁵Nónnéssone kam la nnya kam lẽ nó símisi, ái ripinε kam la kέ nō wa. Ne la re ani isoi n le yare kai m pise, aní ne nókénéfa nnéí Upíima pikεi kémee n we.

³⁶Ujímánε úye un n yε te úu yε fe uké umεcire tī, uké mεrí liké ha ne kεyáa kε kε u ne uuwançɔ api yε n sóonne tu, un kɔ pεe káipi yare uké u kpísi, ncée yε we re piké sóonne, pin n la. Pin n sóonne, úu akópe áka wa.

³⁷Amá úye un umεcire pitíne n fe, un ukεfa-i n nyu re ái u cɔŋlε, amá uyεe ne umεpɔɔla yekei re liké lẽ n we, u ne uwáncɔ ápi kapε kulee ripéne, n̄sone ke liute uyε uu wa.

³⁸Lẽ kémee, un te u yε uuwançɔ uyε kpísi, n̄sone kuu wa. Un kɔ re úu yε u kpísi, lεlεe n̄sone feriyε.

³⁹Unósi un ula n sóõ, úu ula nfaa kémee méyule u má. Amá ula uyε un n kpu, unósi yε fe uu ula féé kuu n wéé sóóni. Li pise re uyε kuu n sóónine uké Kirisi ukó.

⁴⁰Né ne yε te un titáne n tone, li yε u n láárú ai tōsu kuu yε pisóõ tinkpá. Né kémúñé yε kε. Ne nyáni yare Uléécaa Nfaasone yε kɔ n̄ kémee wele nεn ne símisi.

1 Koranti 8

Inyōnsesare kecáá nsímé

¹Tóké kelené inyōnsesare nkó n símisi, ne la re ani kó te ntónéí mmú, mpá úye yé menyuwe málé. Menyuwe yee tíyeselé usoi uu ríyu n wéési, amá nla mée yé tíyesé usoi uu nfatene kémee pelu.

²Úye un umecire n nyáni re úu kusa nyu, liute úu kahané n ceri liké tu yare lē kai m pisé re usoi uké céri.

³Amá úye un Uléécaa n la, Uléécaa yé liute nyule.

⁴Inyōnsesare kecáá nkó yé mmú re piké yé i li néé ápi kapé yé i li? Tó nyule re piléé ápi kétē kecáá nká-i we, amá Uléécaa usé kóló yee we.

⁵Mpá pisoi pin n nyáni re pipileecaa néé pipipiima yé meykíyiki kéléécaa-pó ne kétē nté kulúi welé,

⁶tó ne nyánile re Uléécaa usé yee we. Uyee Sáa, uyee mpá yo wa. Uyee kó ntófáa nnéí kémee ró te. Upíima usé kóló kari kó má. Uyee Yeesu Kirisi ke Uléécaa uú ne rintíki uú ne lē nnéí leé kétē nké kecáá nké we wai. Uyee kó ntófáa te.

⁷Amá ái pisoi nnéí pée asei nyé nyu. Piléé nsímé yé meyá ne pinyiné mainule, api yé pée nkpéni inyōnsesare n le yare piléé pée mesei isare iyé te. Pi pinárei le, api pée m músu re isare iyee mékpérinkpé pi waiselé.

⁸Amá ái pée iluké inyine yee yé n tíyesé ari pisoi sóné Uléécaa inipé-i. Tó i lii, ári i lii, ái líka ró kpálé.

⁹Mpá ke ncée nní nkó yé n la nfe ani yé liisare iyé le, ani nóménécíre tó ái kapé panse liké pinárei lóise.

¹⁰Nkó yee nní rinárei m má un pó nkó yee nní menyuwe m má n yé pón keló piléé kucáñí kunyiné-i tú pón isare iyé le, ke uyé uu nní rinárei m má nnya, ái yé u wa yare uyé uké kó i lii?

¹¹Mepónyuwe nnya, upómáreco nkó yee rinárei m má yé pée lē ncée pólé. Lin kó pée we re Kirisi yé kó uyé nnya kpulé!

¹²Nón lē ne pimáreco pée rinárei m má m púnnente, li yé pikemújé cókoi. Ani pée n nyu re Kirisi kani lē ne púnne.

¹³Lé nnya, in te iluké inyine yé fe ii unémáreco lóise, ám nkpáni píkai inyōnsesare piluké kpáne. Lelée re ám la liké unémáreco lóise.

1 Koranti 9

Lelée nkó we re utumé likó ne lē kai m pisé re uké n wa

¹Né ne kó ncée málé nén yé menéla wa. Né ne kó utumé le. Né ne kó Urópíima Yeesu yenaalénlé. Nóo we lin nyiséle te ne Upíima pikéi wale.

²Mpá picō pin m maa re ám Kirisi utumē, ne nō kémēs utumē le. Nō Upíima kupénecō kémēs we lin nyíselē te ne pinétumēkei nōsōne wale.

³Tinóo ntí kam ye pεpεs n késu re ám utumē pεsε:

⁴Né ne kō ncée málε re kέ pinékei nnya linélukε-lukε ne lē kam yé níru nōkēnémēs kpísi.

⁵Né ne kō ncée málε kέ Kirisi pikó kecōpe unyinε kunósi kpísi arí n tóoine yare kε pitumē picō ne Upíima pimarecō ne Piyεs api n wai mεcō.

⁶Yare tó ne Parinapasi ηmane kaí ne sá re tōké n keisi tōn ne mērōcíre kpínii, néε íye?

⁷Wóo kecire yεs isóóca wai ápi pεs u hééle? Wóo yε kuléé támēsi úu yé kuripipi li? Wóo kecire yεs ináa séni úu yε pεs ukunaalee mēnaapenni n ntí?

⁸Amá ái lē kε pisoī api n wai ηmane kaím paílē nēn ne símisi. Moisi isé p̄s ne kō limεcō male.

⁹Li isé iyē kémēs wólaalē te: Ápi yε ináa yεs mēlukεpīpī kukpépī-i n cōpu nnōo rīpī re fí kapε li. Yare ináa ηmaa nkó mēs lē Uléécaa cōjlēs?

¹⁰Aai tō kuú ne lē mánēs? Tō nnya kapi mēsei lē wōi. Li we re uyeε n lum yε lumle un ne tálē te úu yé ulikó paa. Limεcō kε uyeε mēlukεpīpī n cōpu p̄s kō tálē te úu yε ulikó paa.

¹¹Kari Uléécaa nsímē nō rin-yóó, Nfáasōne likó kari lē nōkēnémēs wa yare ipuri kari kecarε-i lukεsi. Tōn nkpéni nōlinékó linyinε n li, ái pεs kērōlukε kari lii?

¹²Picō yε nōlinékó lele. Ái tō kaí pεs ne sá re tōké meyā li n lee?

Mpá ne lē, ári pεs nō pise re ani linyinε rō pa. Tō mēnījε linnéí mērōcíre wailε re ári la linyinε liké Kirisi Nsímē Kecire púnēisε nnya.

¹³Áni nyu re Uléécaa kεyō kεs pεpεs Uléécaa pikei n wai kpínii? Inyōonsesare yεs pεpεs kenyōnseshúú-i n keisi p̄s kō kpínii.

¹⁴Limεcō kε Upíima uu wa re pεpεs Nsímē Kecire n yóólē piké lipikei p̄s n wai pin ne le.

¹⁵Mpá ne lē, nē ám úka líka mpuri pise. Ám kō wōlu re piké nkpéni linyinε nē pa. Li kutɔsi we kέ kpu ne kam yé linékó n kóru. Úka úu yé fe uké lirikōkōri nē kpu.

¹⁶Nsímē Kecire piyóó ápi kēnémēs ríyu piwaisε likó, amá kai m pise re kέ wa nnya kam wai. Lin nē n fóm te ám Nsímē Kecire mmē tiyóó, ái yé ne nē sōnesi.

¹⁷In te kεfa kεsε kaím ne rinécúruu li wai, nē ihéé yōsí. Amá in te ne wailε ám la, li nkpéni nē welε ncōni kapi nē m̄ pa.

¹⁸Lē nnya, inéhéé yε nkpéni íye? Inéhéé yεs re kέ Nsímē Kecire riyóó faalaa, ám kapε úka lē kai m pise re piké nē pa korí.

¹⁹Néé ménécíre te, ám úka ulasi. Mpá ne lë, ne ménécíre kpísile am pansesé mpá úye ulasi ké ne n fe ké pisoi meyã n lë piké ne Kirisi këfa n tene nnya.

²⁰Tó ne Pisuifi tɔn n we, ne ye n we yare Usuifi am ne pi léni re piké Kirisi ne këfa tene. Tó ne pëpës isé n tìkilë tɔn n we, ne ye n we yare uyee isé n tìkilë. Ám kɔ pës isé iyë tikilë. Ne lë wai re ké fe ké ne pëpës isé iyë n tìkilë lë piké Kirisi ne këfa tene.

²¹Limecɔ ke tó ne pëpës ápi isé n tìkilë ari ye tɔn n we, am pimecɔ n we, ái kɔ pës re n̄ ám isé iyë nyu. Amá ne wale yare ám isé kutu colë ké ne n fe ké pëpës ápi isé n nyu lë piké ne Kirisi këfa tene. Kam nní Kirisi isé m pakarëlë Uléécaa isé kε néé kɔ lë tikilë.

²²Tó ne pëpës rinárei m má tɔn n we, ne ye ménécíre waiselë yare unárei am ne fe am pi léni apí ne Kirisi këfa tene. Ne ye mpá yei ménécíre pale re mpá lin íye n we ké fe ké pinyiné lë Uléécaa uké piriyu lɔ.

²³Nsímé Kecire nnya kam lë nnéí wai re néeké kɔ lisone lese nkemee n we kémee linékó yë.

²⁴Áni nyu re pikáhamewure yèè këcesi-i kulúi n welë, amá use yee ye ha kiasi uu ihéé yósuu? Ani limecɔ nfatene ncee-i n wuru nɔn ñmò́púlë te nɔké kiasi nɔké ihéé yɔsí.

²⁵Mpá ukáhamewure úye yèè ikóhó ncopuri ne umecire tinle n̄son. Ihéé iyë kuu n yósun. Ii ye kɔ pës picaai nájai. Amá tɔ ne nfatene ncee-i ñmò́púlenle tɔké ihéé yee ii ye píkai n caai yɔsí.

²⁶Pɔɔli uu kɔ kpá re: Lë nnya, ái mesame kam itóó kariilë, ám kɔ mesame mpá yei fápii yare kuyɔ kam káii.

²⁷Ticuruu ám inépiye kéyu palë. Ne ménécíre mǘlenle re ám kape picɔ Nsímé Kecire riyóó n̄ am pëé weri am pɔɔne.

1 Koranti 10

Pɔɔli ye Isirayeeeli pikó símisi re piké pimecire ne inyóonse tì

¹Pimárecɔ, ne la re ani lèle pës pirókpure n wa léis. Kuhope ye pës pinnéí yáriile kun pikecáá paílë, api kɔ pinnéí Míni-Wéé-Kukoi kémee tíki kumúñé kpe-i kapi pës Esipiti këteni-i n léepɔ.

²Pi ne Moisi kupénece kémee, li wa yare kuhope ne Míni-Wéé-Kukoi kémee kapi pinnéí míni wole.

³Pinnéí pës kɔ iluke isé iyee Uléécaa-i n léeri li,

⁴api kɔ pinnéí Uléécaa meni mesé níru. Kuparecaja kpe pës mpá yei pi n tìkilë meni kapi lë níru. Kuparecaja kpe pës nní Kirisi.

⁵Mpá ne lë, pimeyã isoi ii ne Uléécaa risá. Lë nnya kapi kucesi kóima-i kpí.

6Lelεε ró nyíse re ári kapε mewai kópe n la yare kapí pεe me n la mεcō.

7Áni kapε pansε piléenyóɔnsε yare pikεcōpε pinyinε mεcō. Pi wa yare kai Nléécaasimé ritelé-i n wólaalé te: Pisoī yε tone api le api níru, api pεe yisi api piyíraasε loni.

8Ári kapε kɔ mεróciře iwásánkaí tā yare ke pikεcōpε pinyinε apí pεe n wa apí ne kεyáa kεsε kpi pisoī ákotokú afεeré ne ataani (23. 000).

9Ári kapε kɔ Upíima peikεe yare ke pikεcōpε pinyinε api u n peikεe, iwáa ii pi kέhεni api kpíni.

10Ári kapε kɔ n ȳmúlaankεe yare ke pikεcōpε pinyinε api n ȳmúlaankεe, nkρo utume uú ha ne pinnéí nám.

11Mewai mεe pi walε re tóké yέ, api mε wɔlu re tó mpí tó nní ituŋε tórcō-i n we tóké mεróciře tī.

12Lě nnya, úye un m músu re u ána até kεcáá táálé, uké umεcire tī úu kapε ne n loó nnya.

13Lě kai n we re liké kεsoipipi peikεe mεcō kai yε nό peikεe. Uléécaa yε asei ute le. Lě nnya, úu yε ȳmurei pipeikεe piké yε nό feriyε. Lě nnya lin yε kumúŋε kunyinε-i nό m peikεe, u yέé ncée nό nyíse aní ne likεmεe lelu aní n kahari.

14Lě nnya, ani piléenyóɔnsε n wuru n̄sɔnε, pinésáne!

15Nō pisoī sɔhɔɔ le. Ani nórinécúruu mmě kam nní m ma kεcáá musí aní paí nkέ!

16Ani kεpóripi kē kari yε rimmúlú arí ne Uléécaa pɔɔnεsε ari ke níru ripaí nkέ. Kumúŋε kρε-i kari yε nní ke n níru, áke yε Kirisi mεnyε ne tó ripénεsε? Kumúŋε kρε-i kari yε nní kukpónó n kpókɔrinε ari le, Kirisi ipiŋε kaku yε kɔ ne lě tó ripénεsε.

17Kai nní re kukpónó kuse kρεsε we nnya, mρá tɔ nní kulúi we, tɔ ntónéí ipiŋε isε le, kukpónó kuse kρε kari ntónéí n le nnya.

18Ani Isirayεeli pikó ripaí nkέ! Pεreε yε kεnyóɔnsε-i inyóɔnsesare n li ne kεnyóɔnsε kē yέè ripénεle api wai pise.

19Lě kam nní m ma asei re íye? Yare liasei yεsε re piléé nεsε isεsε kapi yε ne n nyóɔnsε yε linyinε le, nεsε íye?

20Ái lě! Líka ái kei we. Lě kam m ma asei nyεsε re inyóɔnsε iyέ yε aníri ikó le, ái Uléécaa ikó. Aam kɔ pεe la nό ne aníri nɔkέ m pénεlě.

21Áni yέ fe nɔkέ Upíima kεporipi ne kuníri kεkó m pénεlě nɔn níru. Nό ne Upíima áni yέ m pénεlě nɔn le, nό ne aníri nɔn kɔ pénεlě nɔn le.

22Tɔ lalε tóké lě wa Upíima ilaarɔ iké kerócaá kam nεsε? Yare tɔ pεe mρapε u felε nεsε?

Tóké yε linnéí wa arí ne Uléécaa ríyu waisε

²³Nó yε maa re: Ne meyíkíyiki ncée málε nεn yé mpá yo wa. Amá ái mpá yo yεs yé né yóriyε. Ne meyíkíyiki ncée málε nεn yé mpá yo wa, amá ái mpá yo yεs yé týyεsε usoi uu nfatεnε kémεs pelu.

²⁴Úka úu kapε ukulaa cire n wéési, amá ani yε meníjε picɔ kuká wéési.

²⁵Nó yε fe ani lε kapi kuyáa-i n yái nnéí le. Áni kapε yε nóménécíre nkα likecáá m písεi liké nó ricóŋ.

²⁶Li wɔlaalε te: Upíima yεs kεtε ne kεkecáá likó nnéí te.

²⁷Nkó yεs úu Kirisi ne kεfa n tεnεlε un kusáne nō n sée nōn n ha, ani lε nnéí kapi nō m pa li. Áni kapε nóménécíre nkα likecáá m písεi liké nó ricóŋ.

²⁸Amá unyinε un nō m maa re “isare nnyí yε inyóɔnsesare le”, uyεs lε nō m ma nnya, áni kapε i li. Insá lε, li yé u ricóŋ.

²⁹Ái re n̄ kai yé ricóŋ nnya kam lε nté símisi. Ucɔ kai yé rincóŋ nnya kam lε símisi. Ticuruu yo nnya kε néε yé ncée m má re kε linyinε wa, ucɔ kεmúŋé akε pεe ne né yúlu re ám kapε wa re li yé u ricóŋ nnya?

³⁰Nεn linéluke-luke kecáá Uléécaa m pɔɔnεsε, yo nnya kε unyinε uu yé pεs lε kecáá kam Uléécaa m pɔɔnεsε nnya né lámaankεs?

³¹Lε nnya, nōn yε mpá yo mpuri n le néε nōn n níru néε nōn n wai, ani yε týyεsε Uléécaa rinyiri tiké n taálε.

³²Ani nóménécíre t̄i, áni kapε týyεsε nónésoi iké Pisuifi néε Pikireki néε Uléécaa pisoi kémεs unyinε lóisε.

³³Ani menéco n wai. Ne yε mpá yo kémεs n náásile re inésoi iké mpá úye n nyaám. Ái nnésonε kam wéési, amá ne wai le re liké ne pisoi kulúi sɔnεsi liké piriyu lɔ.

1 Korənti 11

¹Ani menéco n wai yare kε néε Kirisi mεcɔ n wai.

Íye kai pise re utisi ne unósi piké Upíima inipεsε-i n we?

²Ne nō pakare kaní ne mpá píyei kεnεcáá n léiselε nōn kɔ icélaa kam nō rintéjεs nísonε mūílε.

³Mpá ne lε, ne la re ani mmú kő te Kirisi yεs mpá utisi úye uyɔɔpi. Utisi yεs unósi uyɔɔpi, Uléécaa pɔɔ Kirisi uyɔɔpi.

⁴Utisi nkó yεs linyinε ríyu n yáriilε un ne kεyόmε yáási néε un ne Uléécaa rinyiri símisi yε meníjε uula isei waisεlε.

⁵Amá unósi nkó yεs ríyu ŋmanε ne kεyόmε n yáási néε un ne Uléécaa rinyiri símisi yε meníjε uula isei waisεlε. Li we re unósi nkó kapi rinkoósi re isei iké u wa kuu lε ne menyínε wa.

6Unósi unsá n la uké uriyu linyiné yarii, uké mesé nnyúpi nyai. Li kɔ pɛe isei wele re unósi uké n nyalaalẽ née uké n koósilẽ. Lẽ nnya, uké ye ríyu linyiné yarii.

7Ái ne sá re utisi uké linyiné ríyu yarii. Li we re uyee ne Uléécaa menyíné we, un kɔ ríyu u waisé. Utisi ke unósi pɔ́ ríyu waisé.

8Ái unósi ipiŋe ke Uléécaa uu kpísi uú ne utisi wai, amá utisi ipiŋe kuu kpísi uú ne unósi wai.

9Ái kɔ unósi nnya ke Uléécaa uu utisi wa, amá utisi nnya kuu unósi pɔ́ wa.

10Lẽ nnya kai pise re unósi uké piléécaatumé nnya linyiné ríyu yarii liké n nyíselẽ te u umeciré utisi metene ricepiselé.

11Amá Upíima kémee, utisi unsá n we, unósi úu líka tu, unósi unsá n we, utisi páa kɔ líka tu.

12Yare lẽ kapi utisi ipiŋe n kpísi apí ne unósi wai mēcɔ ke unósi uu ye utisi mari. Uléécaa yee lẽ nnéí wai.

13Ani nórinécúruu musí ani yénu nké te li ne sá re unósi uké ríyu ñmane Uléécaa n yáásii?

14Lẽ kai nní ketẽ kεcáá n we ricuruu ye ró nyíselẽ re li isei we re utisi uké nnyúpi riyá nké pi nn cá.

15Amá li pɛe ríyu má re unósi pɔ́ nnyúpi nké pi nn cá. Lẽ nnya kai unósi nnyúpi he re nké ye ríyu u n yariilẽ.

16Amá úye unsá n la uké lẽ wa, liute uké nse kɔ te tɔ́ ári mewai féé méka mēcɔ kεyómeyáhaa-i wai, ápi kɔ Uléécaa icápine-i lẽ wai.

Upíima kupéneçɔ iluke

(Matiyee 26:26-29; Mariki 14:22-25; Luki 22:15-20)

17Ám nkpéni mmẽ kam nní nó n símisiné kémee nó pakarené. Ne ne nó césiné re nóninécápiné ye nó kópule ai tósu kii nó n nyóɔnse.

18Nsímé foí mɛe re, ne kɔ te nɔ ye nɔn n cápinelẽ, mékóólentené yèè nókēnécɔpɛ n wele. Ne nyáni yare in n la, ái yé nnóɔmɛ.

19Li meyíkýiki pise re mékóólentené méké nókēnécɔpɛ n we liké ne pɛpɛs nókēnécɔpɛ asei n tíkilẽ n lese liké n nyísé nnya.

20Nɔ ye nɔn n cápinelẽ, ái nkpáni Upíima kupéneçɔ iluke nnya kani ye n cápinelẽ.

21Likumúñé re nó úka úu ye ucɔ merí piké kɛsé li. Mpá úye yee ye n tū un uiluke ciré le. Pɛé uyé-i ke nkú nn picɔ n we ke picɔ api ye m pomaalẽ.

22Áni síyɔ má re nɔké ye kei-pɔ li ani níruu? Néé Uléécaa icápine pikó káni waiselẽ nɔn pɛé la nɔké pɛpɛs ápi líka m má isei waisé. Ké nkpéni nó maa re íye? Nɔ la re ké nó pakare néé? Ám yé mmú kémee nó pakare!

²³Li we re nsímé mmē ke Upíima uu né n símisi kam nó téjselē te: Késine kē kapi Upíima Yeesu pεrεs pikópe u n̄ la anipε-i n wa, u kukpónó kpísile,

²⁴kuu Uléécaa pipcōnese m̄ masí, uu ku kpɔkóriñe uu re: Inépiñe iyē kapí ne nō nnyā n nyōñse yε nnyí. Ani yε lē wa aní ne né n léiselē.

²⁵Kapi piluke m̄ masí, uu kɔ limεcɔ kεpóripi kpísi uu re: Nkómεine falε mεs mεnénγe nnyā nō ne Uléécaa kεcɔpε n we yεs kεpóripi nké. Mpá píyei nɔn yε kε n níru, ani yε mesérε né n léiselē.

²⁶Nɔn yε mpá píyei kukpónó nkú n le, nɔn kεpóripi nké n níru, Upíima nkɔ kani lē yóólē liké ha ne umεrεemε tu.

²⁷Lelεs tīyεsε ke úye uu yε un meháikuse wee kέmεs n we un ne kukpónó kp̄ n le un kɔ ne kεpóripi kē n níru, Upíima ipiñe ne umεnγe kuu lē ne púnne.

²⁸Lē nnyā, mpá úye uké yε musí uu uisoi paí n̄sɔne uu pεs kεlēnε kukpónó le uu kɔ kεpóripi kē níru.

²⁹Úye un méwoo n le un n níru, unsá n ceri re Upíima ipiñe yε nyi, umεcire kuu lē mewai mε-i akópe palē.

³⁰Lē nnyā ke pisoi mεyā api nōkεnēcɔpε pitóikó, picɔ s̄íkankáláká, picɔ mεyā pōc kɔ kpíni.

³¹Tɔn yε pεé m musí ari irósoi paí n̄sɔne, Uléécaa úu yέé pεé ne ró túhaanε.

³²Amá Upíima yε ne ró túhaanε, uu kutu ró pása uu ntósímé nyōñse re ápi kapε ne pεrεs ápi Kirisi n nyu tó ripéne piké túhaanε.

³³Pinémáreco, lē nnyā, nɔn yε n cápinelē te nōké Upíima kupéneco iluke li, ani yε méraanε ani kεlēnε le.

³⁴Nkū nn úye n we, uké yε ukεyɔ-pɔ limε. Úu kapε wa Uléécaa uké yε nōinécapine-i ne nō túhaanε uké akópe nō pa. Nεn píyei nōkεnēmεs n hapɔ kam yé isímé tɔrcɔ iyē kεcáá ripaí.

1 Korənti 12

Nfáasɔne lihεsεhεs kεcáá nsímé

¹Pimáreco, ám la nōké Nfáasɔne lihεsεhεs nsímé kεcáá kuñmaha-i n we.

²Nō nyule re káni pεs kahanε Uléécaa n céri, li pεs nō pásailε nɔn tikilē lin ne piléé kani n nyōñse ápi yε kɔ símisi mεmpɔ nō s̄í.

³Lē nnyā kam te kέ n̄sɔne nō símisi nōké kō te: Úka úu we re Uléécaa Nfaasɔne yε ukεmεé we un ne símisi, uu pεs re "liké Yeesu rité". Úka úu yέ kɔ fe uké re "Yeesu yεs Upíima", kái pεs Nfáasɔne mεs lē u símaase.

⁴Nfáasɔne lihεsεhεs yε welε mpehē mpehē. Amá Nfáasɔne nsε kóló mεs lē nlihεsεhεs hɔcñente.

⁵Ikeicee ye kulúi welε, amá Upíima usε kóló kari lε kεisi.

⁶Mpá úye ne uakei ye nyε, amá Uléécaa usε kóló yεε lε nnaŋε ró heelε tɔn ne a wai.

⁷Nfáasɔne ye nlihεεhεε m̄pá úye hεle uké ne n-nnaŋε nyíse liké ne ntónéí yóriyε.

⁸Lε nnya knn ye unyinε mewéésesɔhε he uú ne n símisi, nn kɔ ucɔ menyuwε he uyε un kɔ ne símisi.

⁹Nfáasɔne nse mm̄n kɔ ucɔ he re uké nfatεnε m má, nn kɔ ucɔ he re uké ye wa utóikó uké peí.

¹⁰Nfáasɔne yèè unyinε hεle re uké ye fe uké mewaisaŋa n wai. Nn kɔ ucɔ he re uké ye Uléécaa rinyiri ne símisi. Nn kɔ ucɔ he re uyε uké ye fe uké mmewai ne lelεs ái mmeká céri uké kólonε. Nn kɔ ucɔ he re uké ye meyu saŋa mpehē mpehē símisi. Nn ucɔ he re uyε uké ye fe uké me tuise.

¹¹Uléécaa Nfaasɔne ciréníŋε mmε mεe lε nnéí waisε. Lε knn n la nké m̄pá úye pa knn ye u pa.

Mpá Kirisi ukó úye ye ipiŋε isε nlésε Iε

¹²Pi yé fe api Kirisi ne ipiŋε inyinε yεε ilésε kulúi m má múnjeisεnε. Mpá ke ipiŋε iyε ii ilésε kulúi m má, innéí ye ripénεlε ai wai ipiŋε isε.

¹³Tɔ Pisufi ne mpuri sane pikó ne pilási ne pεrεs pimecire n te, tɔ n tónéí míni wole. Nfáasɔne nn tɔ pansεsε ipiŋε isε. Nfáasɔne nse mm̄n meni kari kɔ n ntí.

¹⁴Lε nnya, ái nlésε nse mεe ye ipiŋε kεcáá n we. I ye kulúi n welε.

¹⁵Mpá kúna kun m maa re káku nní kunípε nnya, áku nkpeni ipiŋε ilésε kémεsε we, ku yé pεs lε nnya ikemεsε piwée riyáá?

¹⁶Mpá kutu kun m maa re káku nní menípεsε nnya, áku nkpeni ipiŋε ilésε kémεsε we, ku yé pεs lε nnya ikemεsε piwée riyáá?

¹⁷Ipiŋε nnéí in pεs menípεsε, yo ke uso i uu yéé pεé ne kō? In pεs innéí kutu, yo kuu yéé pεé ne kukpáhá kō?

¹⁸Uléécaa yεε m̄pá nlésε n-ye umεla kémεsε nkεtone-i n yekei.

¹⁹Ilésε nnéí in pεs nlésε nse, ipiŋε íi yé pεé n we.

²⁰Lε nnya, ilésε kulúi yεε we kaí ne wa ipiŋε ciréníŋε isε kóló.

²¹Menípεsε áme yé fe mεkε kunípε maa re: Ám ne líka pó wai. Limεcɔ ke ríyu ári yé kɔ fe riké ána maa re: Ám ne líka nō wai.

²²Ticuruu ipiŋε ilésε iyε kari n nyu re íi páápú yεε meyíkíyiki ró yóriyε.

²³Iyε kari n nyáni yare i ye isεi ró wa kεcáá kari n̄sɔnε paílε. Hái iyεs íi kúpaí meté n we kari ye n̄sɔnε nyóɔnsente.

²⁴Amá iyee pípaí n̄ nyamí ií pinyóconsente p̄e písei. Uléécaa ye ipiñe illes wale uu týees iye kúpaí meté n̄ we ii ríyu ne ic̄ m má.

²⁵Kuu l̄ n̄ wa nnya, m̄ekóólene áme ipiñe nles nnyine ne nc̄ k̄ec̄ore we, amá m̄pá yo ye ne lic̄ kutu c̄olēnle.

²⁶Nlés n̄-ye nn íw̄e n̄ le, li ye ne ic̄ ripénel̄ ii íw̄e n̄ le. Nlés n̄-ye nn ríyu n̄ ȳ, li ye ne ic̄ ripénel̄ ai kesé i n̄ láárú.

²⁷N̄ kesé n̄onnénéi Kirisi ipiñe le. Mpá n̄o úye ye unles le.

²⁸Uléécaa ye uicápiné kémee sitónē h̄ek̄esile. Pitum̄ kuu k̄ek̄péé m̄efoi tónse, uu m̄elírū antepuyé tikise. Uu k̄o metáánū picélaa tikise. P̄e memáá, p̄eress ye mewaisaŋa n̄ fe api wai, api t̄iki. P̄e memáá, p̄eress ye pitóikó m̄ p̄oisé api t̄iki. P̄e memáá, p̄eress ye pic̄ n̄ l̄ ne p̄eress pic̄ k̄ecáá m̄ paíl̄ ne p̄eress m̄eyu saŋa mpehē mpehē n̄ símisi api t̄iki.

²⁹Ái pinnéi p̄es pitum̄, ái pinnéi p̄es antepuyé, ái k̄o pinnéi p̄es picélaa. Ái k̄o pinnéi p̄es ye fe api mewaisaŋa wai.

³⁰Ái k̄o pinnéi p̄es ye fe api pitóikó p̄oisé, née api m̄eyu saŋa mpehē mpehē símisi née api me tuisé.

³¹L̄ nnya, ih̄ee iye innéi kémee ic̄ n̄ fe kani yé ne n̄ náási re n̄oké ȳ. L̄ nnya, k̄e nkpéni nc̄ee s̄one píima m̄ee m̄pá yo n̄ fe n̄o nyíse.

1 Korénti 13

Ñla k̄ecáá nsímé

¹Nen p̄es nsímé n̄ fe k̄e n̄ símisi yare ke sisoipipi asi ye n̄ símisi, née nen p̄es piléécaatum̄ m̄eyu n̄ kóm̄ei, kám p̄es usoic̄ la, ne we yare kuweni kapi m̄ pépu kun iwóo topori, née kuloo kp̄es n̄ téni.

²Mpá lin né n̄ he re k̄e ye fe k̄e ne Uléécaa rinyiri símisi, m̄pá nen k̄o m̄pá yo mesoh̄ m̄ má am ye k̄o l̄eles m̄ pékaal̄ ceru, am k̄o nfatene m̄ee yé riyóp̄e rinsíka m̄ má, nensá usoic̄ la, ám nkpáni líka.

³Mpá nen menémá nnéi píwek̄o n̄ h̄oone re piké li, m̄pá nen te piké pisoi k̄ecáá nnya nna né ñmaasi, kám p̄es usoic̄ la, ám kuláa kúka má.

⁴Ñla ye niñule, nn ye k̄o kusoi wai. Ñn ye uc̄ likó káipink̄e. Ñn ye ríyu wéesi, nn ye k̄o ne rikók̄ori n̄ fulaal̄.

⁵Ñn ye líka wa l̄e ái asei m̄ má. Ñn ye n̄ wéesi re liké ne mmecire s̄onesi. Ñn ye wóosi, nn ye k̄o uc̄ nk̄efa-i n̄ fanaal̄.

⁶Piyaaluk̄e pin yei n̄ we, ái ye n̄ n̄ láárú, amá nsímései m̄ee ye ntikiñ niñukuse.

⁷Ñla yéè m̄pá yo uc̄ sáreile. N̄ ye k̄o m̄pá yo kémee nfatene m̄ mále, nn k̄o n̄ tál̄ te m̄pá yo yé s̄onesi. N̄ ye k̄o ne m̄pá yo n̄ kaharile.

⁸Ńla n̄n yε píkai tεnε. Pi yε Uléécaa rinyiri nε pisímé riyá. Nfáasɔne meyu mpehē mpehē pisímé yε kam api kpi, mεnyuwε amε kétɔ wai.

⁹Li we re kukéri kukéri kari m̄pá yo nyu. Kukéri kukéri kari kɔ Uléécaa rinyiri nε símisi.

¹⁰Amá lεlεs n̄ nyań nε kétɔ-pɔ lin píyei n leemε, lεlεs kukéri n̄ we yε l̄ kétɔ walε.

¹¹Kam pεs iwā n̄ we, mεnésímé nε kεnémúŋjé nε nnéssɔhɔɔsimé yε pεs welε yare kewā. Amá kam nkpéni riwéése n wa, nε liwánkó l̄ týεle.

¹²Tɔ nεni nyánile lin hiihil̄ yare kεnípεenyánεi kέmεs kumííri. Amá tɔ kam ari kεrɔyu-i njmaa m̄pá yo yεnu n̄sɔne. Kukéri kukéri kam nεni u nyu. Amá n̄ kεyάa picére u tεnεs n̄sɔne yare kuu n̄ nyu mεcɔ.

¹³L̄ nnya nkpéni, m̄pá likei tɔrɔɔ nní nnéí lin píyei n tεnε, nfatεnε nε linyinε kεcáá pitá nε n̄la pάa yε tεnε. Likei l̄ kεtaani ái kutεnε we. Amá n̄la mεs likpεe.

1 Korənti 14

Nfáasɔne lihεsεhεs kεcáá nsímé

¹Ńla kani yε mεfoí n wéési nɔké m má. Ani n náasi nɔké kɔ Nfáasɔne lihεsεhεs yε, aí nε tɔsu nɔké Uléécaa rinyiri nε n símisi.

²Mεsei yε mε re usoi nkó yεs Nfáasɔne meyu mpehē mpehē n símisi úu pisoi nε símisi, amá Uléécaa rinyiri kuú nε símisi. Li we re úka úu u kómei. Nfáasɔne kuú nε nsímé mεs m pékaal̄ nyáni un símisi.

³Amá úye un yε Uléécaa rinyiri nε n símisi, pisoi kε uyε uú nε símisi. U yε pi l̄ kapi Uléécaa ncee-i papisi, uu ikari pi kpásε, uu kɔ piakiŋ niŋukuse.

⁴Nkó yεs Nfáasɔne meyu mpehē mpehē n símisi yε umεcire Uléécaa ncee-i papukusele. Amá nkó yεs Uléécaa rinyiri nε n símisi yε picɔ Uléécaa ncee-i papukusele.

⁵Nε pεs la yare nónnénéí nɔké Nfáasɔne meyu mpehē mpehē n símisi. Amá l̄ kam mεyánsei n̄ la yεs nɔké pεs Uléécaa rinyiri nε n símisi. Nkó yεs Uléécaa rinyiri nε n símisi yε nkó yεs Nfáasɔne meyu mpehē mpehē n símisi felε. Amá in te unyinε yε liasei lesε un símisi mεcire kai yε picɔ kuláa wa, ai týεsε api Uléécaa ncee-i papisi.

⁶Pimáreco, nε la kε n̄o pise re nεn nókεnémεé n hapɔ nεn Nfáasɔne meyu mpehē mpehē n símisi, yo kai yε n̄o yóriye? Ái nεn nsímé ke Uléécaa n̄ n nyisε n̄o n símisi, n̄eε nεn nsɔhɔɔsimé nnyinε n̄o n símisi, n̄eε nεn Uléécaa rinyiri nε n símisi, n̄eε nεn icélaa inyinε n̄o m pa kai yε kuláa waa?

⁷Limεco kaí we nε iyómεl̄ yare nní risū n̄eε kusole kapi yε nε anípε m̄ pi. Lianɔɔ ansá n kóólentenel̄, íye kε usoi uu yε nε ceri re risū kapi símisi n̄eε kusole kapi pépu?

⁸Uyee rináatōj n símisi unsá anóo n lese liké n kpáiilẽ, wóo yé pée céri uké umecire cápine uké ne atópi leepo?

⁹Limeco, nōn Nfáasone meyu mpehē mpehē n símisi, nōnsá ye rinóo m ma riké asei m má, íye kē usoi uu yé ne lē kani n símisi ceri? Méwoo kani pée lē símisi.

¹⁰Meyu ye kulúi welé kétē kécáá, amá méka áme mēkēcōpē we re áme asei má.

¹¹Lē nnya, usoi un ne né n símisi, nēnsá umeyu n kómei, ne ukemee usáne le, uyē un kō nē kémee usáne.

¹²Limeco, yare kani nní n la nōké Nfáasone liheehēe meyā m má, ani n wéesi mēfoí re nōké meyā liheehēe m má lees ye Uléécaa icápiné pikó n lē piké ne nfatene kémee m papisi.

¹³Lē nnya, li pise re nkó yee Nfáasone meyu mpehē mpehē n símisi uké Uléécaa pise uké u he uké ye fe uké me tuisé.

¹⁴Nen limeyu mē ne keyóme n yáasi, Nfáasone mēe kēnémee n we kam n yáasi. Amá menéschō áme pée líka wai.

¹⁵Lē nnya, íye kai pise re kē wa? Li pise re kē Nfáasone mēe kēnémee n we ne keyóme yáasi, am kō menéschō ne keyóme yáasi. Né Nfáasone mēe kēnémee n we ne yō, am kō ne menéschō yom.

¹⁶In te Nfáasone ḥmane kaá ne Uléécaa pōnese, íye kē nkó yee úu meyu mē n kómei uu yé fe uu pipópōnese iyáhaa kécáá rinóo yōsu re Amí! Úu kō pée kómei lē kaa n tee.

¹⁷Mpá ipópakare kaa Uléécaa m pakarente iké íye nsá n nyam, íí nkápáni ucō lénine uké ne nfatene kémee m papisi.

¹⁸Ne Uléécaa pōnese re u týesé nen Nfáasone meyu mpehē mpehē símisi lin nónnénéí mmú fe.

¹⁹Amá mpá ne lē, piyómeýáhaa pin n cápinelẽ, li ye kutosi né n we re kē anóo fí nyee kúkomé n we símisi kē ne pi céesi, ne kam yé meyu kápi n kómei ne anóo kulúi pi n símaankee.

²⁰Áni kapé mewā m músu. Ani akópē piwai ncee kémee n nyam yare siwā fēnfēi. Amá ani ye mewéése musí.

²¹Yare kē Upíima uu m̄ ma api Uléécaa Nsímé ritelé-i wólu re: Pisoí mpí pée meyu féé n símisi ne pisáne anóo kam ne tikine kē ne pinésoi símisi. Amá mpá ne lē, ápi waisene.

²²Lē nnya, Nfáasone meyu mpehē mpehē pisímé ye pēpē ápi Kirisi m pakarelẽ kémee rícere le re linyiné ye wai. Amá ái Kirisi pikó kémee linyiné yoriye. Limeco, nōké ne Uléécaa rinyiri n símisi ye Kirisi pikó kémee rícere le re linyiné ye wai. Amá ái pée pēpē ápi Kirisi m pakarelẽ kémee líka yoriye.

²³Uléécaa pikó pin nkpéni n cápinelẽ pin pinnéí Nfáasɔne meyu mpehẽ mpehẽ n símisi, piyómeyáhaa pinyiné pεε ápi limekó n nyu néε pεε ápi Uléécaa m pakarelẽ pin kei n lompɔ, ápi yé maa re nɔ pisɔhɔtore lεε?

²⁴In te pi pinnéí Uléécaa rinyiri ne símisi, ke unyiné yεε úu Uléécaa m pakarelẽ néε unyiné yεε úu limekó n nyu uu kei lompɔ, u yé ukεfa-i musí, nsímé mmẽ nn u nyísε re úu alari má,

²⁵kemúŋé kεε ukεfa-i m pékaalẽ akε kpǎii, uu pεε kέyu kεtẽ kipi uu Uléécaa pakare, uu yόó re meseisei ke Uléécaa uu nόkεnέcɔpε we.

Lε kai m pise re liké Kirisi pikó icápiné kέmεé n sónε

²⁶Yo kai nkpéni pise re nɔké n wai, pimárecɔ? Nɔn yε n cápinelẽ te kεyómε kani yáási, nόkεnέcɔpε unyiné yέé fe uu yόm, ucɔ uu icélaa inyiné pa, Uléécaa uu ucɔ nsímé nyísε, ucɔ uu Nfáasɔne meyu mpehẽ mpehẽ símisi, ucɔ uu mεasei lesε. Li pise re linnéí liké n léni, piyómeyáhaa pin ne nfatene kέmεé papisi.

²⁷Pisoi pin yε Nfáasɔne meyu mpehẽ mpehẽ n símisine, ápi kapε yε pité néε pitaani rifaau. Piké yε kɔ usε usε símisi. Li kɔ pise re unyiné uké yε n we un pinsímé mmẽ tuisε.

²⁸Úka unsá n we uké tuisε, li pise re piké yε riséé. Piké yε ne pimecire kεfa-i n símisi, api yε kɔ ne Uléécaa n símisi.

²⁹Li pise re pεε Uléécaa rinyiri ne n símisi pité néε pitaani piké yε símisi picɔ api yε pinsímé mmẽ músu api yέnu.

³⁰Amá in te Uléécaa yε icápiné iyε-i unyiné nsímé nyísε, li pise re uyεε pεε n símaari uké riséé piké nkó kutu ricɔ.

³¹Nό yε fe ani nόnnénéí Uléécaa rinyiri ne símisi ani tisentenε, mǐpá úye uú ne icélaa inyiné yεnu uu mǔlú, ai kɔ ne mǐpá úye n ηmό́púsεlε.

³²Pεε Uléécaa rinyiri ne n símisi yε ihεε iyε kε Uléécaa uu pi n he kεcáá nnaŋε málε.

³³Li we re Uléécaa úu méwoo méwoo ukó, amá nkíŋniŋε ukó lo. Yare kai Uléécaa pikó icápiné nnéí kέmεé n we,

³⁴li pise re pinósi piké yε Uléécaa icápiné kέmεé n séélε. Ápi ncée má piké yε kei n símisi. Li pise re piké pimecire ricεpise yare ke isé ii m ma.

³⁵Pin linyiné n la piké céri, piké yε pipila pise sýɔ-i. Ái ne sá re unósi uké yε Uléécaa icápiné kέmεé n símisi.

³⁶Nέε nɔ músu re nόkεnέmεe nké-i ke Nsímé Kεcire nn léemε? Nέε nɔ ηmanε kέmεé knn hápɔ?

³⁷Úye un m músu re u Uléécaa rinyiri ne símisile néε u Uléécaa Nfaasɔne ihεε inyiné má, liute uké céri re mmẽ kam ní nɔ n wólu yε Upíima isé le.

³⁸Amá úye unsá lẽ n nyu, Uléécaa páa kɔ liute nyu.

³⁹Lẽ nnya, pimárecɔ, ani n wéési nöké ye ne Uléécaa rinyiri símisi. Amá áni kapε n yulu re pisoi ápi kapε ye Nfáasɔne mεyu mpehē mpehē símisi.

⁴⁰Amá li pisε re nöké linnéí n wai lin nyaám, ái kapε m pulu.

1 Korənti 15

Kirisi mεyisε nkɔ kémee nsímé

¹Pimárecɔ, Nsímé Kecire kam nó rin-yóó ani n ŋmurεi, ani kɔ nkemee iníjí wai kaán la ké nó léise

²re n nórinéyu lɔlε, in te no n̄sɔne m múlε. Insá lẽ, méwoo kaní ne kεfa n tene.

³Nsímé mm̄ kam tinécúruu n kő kam yé te né mεfoí nó ritéj̄se. Lelεe re arókópε nnya ke Kirisi uu kpu yare kaí pεe mεkεe-mε Uléécaa ritelé-i n wólaalε.

⁴Pi u kulesile uu kεyáa táánū tuŋé pikpɔkpɔ kémee yisi yare kai kɔ mεkεe-mε Uléécaa ritelé-i n wólaalε.

⁵Kuu pikpɔkpɔ kémee n yisi, Piyeε uu u yεnu, upitumε kεfi ne pité api kɔ limεmáá u yεnu.

⁶Uu limεmáá upimarecɔ pílε pílε mεnupū ne kuláa umεcire nyíse ituŋε isε-i. Picɔ yε pikεcɔpε kpínlε, amá pimeyā ye ne nfáa málε.

⁷Uu kɔ limεmáá Yakupu kpáfúme, uu kɔ pεe limεmáá pitumε nnéí kpáfúme.

⁸Uu pεe p̄e nnéí mεmáá kɔ metórcɔsei n̄ umεcire nyíse, n̄ nkó néε nní n we yare kewáá péni kapi mári.

⁹Néε Kirisi pitumε kεcɔpε usínsá. Ám tu re piké né sée re utumε. Li we re ne pεe Kirisi pikó wéékuselelε.

¹⁰Amá Uléécaa ipεeléε yεε týεsε kaán ne isoi nnyí kam nní n le we. Kεfa kuú ne né n fénnε, ái méwoo wa. Li we re ne pikεi wale am pitumε picɔ nnéí feriyε. Asei kεcáá, ái néε keisi, uiρεeléε yεε pikεi p̄e wa.

¹¹Lẽ nnya, m̄pá lin n̄ néε lin pεpεe pikεi p̄e wa, Nsímé Kecire kari nó yóólε. Mm̄ kani kɔ ne kεfa tene.

Tɔ mεyisε nkɔ kémee nsímé

¹²Tɔ yóólεnle re Kirisi yε pikpɔkpɔ kémee yisi. Íye ke nökεnέcɔpε pinyinε api yé pεe fe api re pikpɔkpɔ ápi yε yisi?

¹³In te pikpɔkpɔ ápi yε yisi, lẽ nnya Kirisi páa kɔ yisi.

¹⁴In te Kirisi úu yisi, ntósímé kari n yóólε yε méwoo le. Méwoo kani kɔ ne kεfa u tenele.

¹⁵In mesei re pikpokpó ápi ye yisi, ke tóo pée we tón yóólé te Uléécaa ye Kirisi yukuse, úu ko pée pikpokpó kémee u yukuse, tó ne u rikpárále, ari pée wai pitansei nɔɔmè.

¹⁶Li we re in te pikpokpó ápi ye yisi, Kirisi páa ko yisi.

¹⁷In te Kirisi úu yisi, méwoo kaní ne këfa u tenele. Nɔ ko ne nónanékópe kémee welé.

¹⁸Li kɔ nyísélé re péepe Kirisi ne këfa n tenele apí ne kpi ye pɔlaalenle.

¹⁹In te këtë nté isoi ñmane nnya karí ne Kirisi tálé, liróco ye íwé welé ai tósu ímpá úye.

²⁰Amá mesei ke Kirisi uu pikpokpó kémee yisi. Uyee mëfoí yisi. Li nyísélé re picó pée n kpí pɔ né kɔ kam api yisikee.

²¹Usoi use yee ne sisoipipi nkpo ka. Usoi use yee kɔ tíyesene sisoipipi siké ye ne pikpokpó kémee yisi.

²²Ke pisoi nnéí ne Atam api m pénelé nnya kapi kpíni. Kapí ne Kirisi m pénelé nnya kapi limècɔ pinnéí nfáa fale yenuné.

²³Amá ímpá úye ne uituŋe ye nyi. Kirisi ye piyise masile. Uyee ufoí. Un píyei n ka, upikó pée limemáá yisine.

²⁴Limemáá ke ímpá yo ketɔ ake pée sónti, kumúñé kpe-i ke Kirisi uu iyóɔpi nnéí ne ñnaŋe nnéí ne n-yóɔpinaŋe nnéí tékééne, uu pée un-yóɔpinaŋe nnéí Sáa Uléécaa anipe-i wai.

²⁵Li we re Kirisi uké pée iyóɔpi n tū kelené liké ha ne tu pée uyé-i ke Uléécaa uu yé upilaarɔ nnéí Kirisi kenyale-i rinwúlase.

²⁶Uláarɔ tɔrɔ kuu n tékééne yee nkpo.

²⁷Li Uléécaa ritelé kémee wólaalé te: Uléécaa yé linnéí ukenyale-i riwulase. Kai nní n wólaalé te “linnéí”, ái pée re ne Uléécaa kapi lë tee. Li we re uyee ímpá yo Kirisi kenyale-i riwulase.

²⁸Ímpá yo in ukenyale-i rinwula, uyé Uléécaa Kepipi uu pée umecire cəpise uu Uléécaa kenyale-i wúla. Uléécaa yee ímpá yo ukenyale-i rinwúlase, kei ke Uléécaa uu pée meyíékíyiki ímpá yo këcáá iyóɔpi tonené.

²⁹Ani mpí pée ye nní n ñmurei re piké pikpokpó nnya míni pi wole këcáá musí nké. Yo kapi lë ne náasi? In te mesei ye me re pikpokpó ápi ye yisi, yo nnya kapi pée ñmurei re piké pikpokpó pë nnya míni pi wole?

³⁰Tɔ ñmaa ricuruu ní? Yo nnya kari mpí mesére nkpo lorolé?

³¹Pimáreco, ímpá keyáá kéye kam nkpo heirente. Meseisei ke tó ne Urópíima Yeesu Kirisi kupéneco aku nɔ nnya meyíékíyiki rikókori né we.

³²In pεε sisoipipi kεmúñé kam̄ pεε má kam̄ ne Efεesi-pɔ pisoi kpááree pinyinε yare icarenamε tɔpu, yo kai yé né yóriyε? In tε pikpɔkpɔ ápi yε yisi, tɔké mεse n wai yare kapi m̄ ma re: Tɔ kóso kpine, lẽ nnya tɔké n le tɔn níru.

³³Áni kapε tíyε unyinε uké n̄o kíraase: Aséncɔ kópe yèè isoi sɔne caaile.

³⁴Ani n̄omēnécíre t̄i ani mūsu n̄sɔne, áni kapε akópe n wai. Pisoi yε n̄okēnécɔpε welε pεε ápi Uléécaa n nyu.

Ipiñε íye ke pεrεe nkɔ kέmee n yisi ápi má?

³⁵Unyinε yé pise re: Íye ke pikpɔkpɔ api yε yisi? Ipiñε íye kapí ne pεeri?

³⁶Pó uníri nkó! Áa nyu re pinsá rilukεpipi n lukεsi, ári yé fe riké leε?

³⁷Tipipi rinyinε kaa yε lukεsi re mpuri. In n la, risírépipi n̄e rilukεpipi fée rinyinε. Ái kuléé kpεs n lεlunε ricuruu kaa yε lukεsi.

³⁸Uléécaa yεs yε pεe ripipi t̄e ipiñε iȳe kuu n̄ la hε. Mpá ripipi ríye kuu ipiñε yεs ne ri n sá hε.

³⁹Lifáakó ái linnéí isare isε má. Isoisare yε ne isεs ikó kóolelenle, sinúipi isare ne impehē, ikpíntomé ikó ne iȳe mpehē kɔ.

⁴⁰Limεcɔ ke kεléécaa-pɔ likó ipiñε ií ne kεt̄e nté likó ipiñε kóolel̄. Kεléécaa-pɔ likó nsɔne ne mmpehē, kεt̄e nté likó nsɔne ne mm̄ mpehē kɔ.

⁴¹Ituñε yε imetéí cire málε, iwáre in imekó má, awárεpi p̄óon kɔ amekó má. Mpá awárεpi ricuruu áa metéí mεse má.

⁴²Limεcɔ kai sónti liké kumúñé kpε-i ke pikpɔkpɔ api n yisinε n we. Pi yε pin pisoi n kulesi, pi yε fɔnilε, amá Uléécaa un pi n yukusε, ápi pεe píkai nkɔ kpáne.

⁴³Pi yε kékulaa-i íwε n wele ápi kɔ páápú. Amá Uléécaa un píyei pi n yukusε, pi yε pεe ríyu m málε pin kɔ páápú.

⁴⁴Isoipiñε nnyí kari nní n nyáni kapi yε kékulaa-i m má. Pin píyei n yisi, ipiñε falε ke Nfáasɔne nn yε n he kapi máne. Lẽ nnya, isoipiñε nnyí kari nní n nyáni yε wele. Limεcɔ ipiñε iȳe ke Nfáasɔne nn yε n he p̄ó ne kɔ wele.

⁴⁵Lẽ nnya kai Uléécaa Nsímé ritelé-i wólaal̄ te: Usoi foí uȳe ke Uléécaa uu n wa uu u séi re Atam yε kesoipipi le kεs nfáa n ȳe. Amá Atam tɔrcɔ yεs nní Kirisi. Ukemεé ke Nfáasɔne n̄ we nn yε nfáa he.

⁴⁶Ái ipiñε ke Nfáasɔne nn yε n he yεs pεe mεfoí we, amá isoipiñε nnyí kari nní n nyáni yε nyi. Iȳe ke Nfáasɔne nn yε n he yε kεpire sóntile.

⁴⁷Ntaai kapí ne usoi foí m̄. Uȳe ne kεt̄e nté ukó le. Kεléécaa ke ulírū p̄ó léeri.

⁴⁸Pεrεs kεt̄e nté n we yε we yare uȳe kapí ne ntaai m m̄ mεcɔ. Pεrεs kεléécaa-pɔ n we yε we yare uȳe kεléécaa-pɔ n léeri mεcɔ.

⁴⁹Tő ne neni welə yare uyě kapí ne ntai m mő meco. Limecɔ kari kɔ sónti tóké n we yare uyee kéléécaa-pɔ n léeri.

⁵⁰Pimárecɔ, ne la ké nō maa re isoipiŋe nnyí kari nní n nyáni íi yé fe iké Uléécaa iyɔɔpi kémee lompo. Ái líka nnya, lelēs yε n caai ái yé fe liké panse licaaiciré.

⁵¹Ani kutu rico ké nsímé nnyine mεs m pékaalē nō símisi ani kóm te ári ntónéí kpine. Amá tó kam ari ntónéí mmú ipiŋe féé conse.

⁵²Kumúŋé kuse kunyinε-i ke rináatóŋ arí ha meyéne mεs keyáa tɔrɔɔ ténine. Tin lě n tě, pikpɔkpɔ api yisi api pεs panse pikpɔciré. Tó mpí, tólikumúŋé kpe-i nfáa m má, tó ipiŋe féé conse.

⁵³Li meykýiki pise re irópiŋe nnyí yεs yε nní n caai iké panse icaaiciré, irópiŋe nnyí yεs yε nní n kpu iké panse ikpɔciré.

⁵⁴Lelēs yε n caai lin píyei m panse licaaiciré, lelēs yε n kpu lin kɔ píyei m panse likpɔciré ke nsímé mεs n wólaalē nn pεs sónti: Mme mεs nní re: Pi nkɔ feriyε api n tékéé.

⁵⁵Nkɔ, áa nkɔáni feriyε! Nkɔ, mεpólō kaá ne n kóni yε tenele.

⁵⁶Akópe nyee nkɔ mεlō waisε, isé yεs akópe nnaŋε hεelē.

⁵⁷Amá tó Uléécaa pakarε kuú ne Urópíma Yeesu Kirisi rintíki uú ne nnaŋε ró he ari nkɔ feriyε.

⁵⁸Lě nnya pimárecɔ kεcire, nōinépiŋe íi kapε riyo, áni kapε n tiŋarente. Ani mǐpá píyei n keŋaalē nɔn Upíma pikei n̄sɔne wai. Nōrinécúruu yε nyule re pikei pε kani ukupéneč kémee n wai ápi yé méwoo wa.

1 Korénti 16

Ítɔhɔ kapí ne Yerusalém-pɔ Kirisi pikó n s̄i

¹Siwóó itɔhɔ kapí ne Yerusalém-pɔ Yeesu pikó n lénine nkó yε nkéni mmú: Ne lě kai mewai m má Uléécaa icápinε pikó pεs Kalasii-pɔ n we pisímé masile. Nōké kɔ pimewai ritiki.

²Mpá kewénteyaa ukóso úye, mǐpá úye uké yε lě kuu yé n fe uu tóhɔ ukεyɔ-pɔ iyaa yekei. Ké ne n tuipɔ, nɔn linnéí picápine masí.

³Nen píyei n tuipɔ, né átelé wóí am pε kani n lésε re piké ne nōinéthɔ Yerusalém ha pa, apí ne péne.

⁴Lin m pise re kέ rinécúruu ha, tó ne pε yé ns̄i tipéne.

Lě ke Pɔɔli uú ne piwai n náási

⁵Masetuwaani kεtē karń tíkinε kέ ne nōkenémeε tuipɔ. Kei kam cɔpunε kelenε.

⁶In n la, né nōkenémeε siyáa sinyinε wa. Ticuruu in n la, am nnyiyε kumúŋé nnéí nōkenémeε tone ani né léni am ne kei kam n s̄i tómpɔ.

⁷Li we re ám neni la ké nó yé amá ne n tósu. Amá Upíima un n la, ne la ké nökénémeε siyáa wa.

⁸Amá né pεε Efεesi kuyu-i tone Pantekooti kεyaa aké ha ne tulu.

⁹Ái líka nnya, mپá ke piláarø api kulúi n we, li kei ncée né tápilele fouu ké ne pikεi píma pinyinε pεε kuláa m má wa.

¹⁰Timotee un nökénémeé n tuipø, ani u yøsí nísøne, áni kapε tíye uripø riké caai. Li we re ménéco kuu Upíima pikεi wai.

¹¹Lë nnya, úka úu kapε u lómiise. Amá ani u lë uké nkíñniјe ne unceo sónε uú ne kénémeε pεeri. Tó ne Yeesu pikó picø ye u ménle.

¹²Ne urómárecø Apoloosi pð tiñmóópúsøle re u ne Yeesu pikó picø piké nökénémeé hapø. Amá úu kahane n ñmurei re u yé nkpéni tómpø. Lin píyei ne u rinsá, u yé hapø.

Icélaa tørcø ne iyáhaa

¹³Áni kapε lcpile, ani nfatene kémee n we, ani itisi yøsí aní m páápú.

¹⁴Ani mپá yo n wai ne nla.

¹⁵Pimárecø, nɔ nyule re Sitefanaasi ne ukεyo pikó pεε pifoí Akayii ketē kémee Kirisi ritiki api kɔ mese ne mese Uléécaa pikó kεcøpe pipikei n wai. Lë nnya kam te ké nó pise re:

¹⁶Ani nóménécíre ricepise, ani pi ne pð nnéí pεε pimecø më ne pipikei n ñmóópúlë metene n we piké nó n séni.

¹⁷Sitefanaasi ne Førutunatuusi ne Akayikuusi mëkame ye né larisile. Káni n we, pεreε lë kani yé pεε n wa né wai.

¹⁸Pi rinékíŋ niñukusele yare kapi nó n wa mecø. Ani lipite pð ipakare pípa ceri!

¹⁹Uléécaa icápinε yεε Asii ketē kεcáá n we pikó ye nó yáási. Akilasi ne Pirisili ne Yeesu pikó pεε ye pikεyo-i n cāpinε ye nó yáási, nó ne Upíima kupéneco kémee.

²⁰Nópinémárecø nnéí pεε nté n we ye nó yáási! Ani nóménécøpecire yáhaane ani mémárecø pirane.

²¹Né Pɔɔli, néε rinécúruu ne kunénípε anóo nnyé wóí re ne nó yáási.

²²Úye unsá Upíima n la, Uléécaa uké u rité! Maranata! A kam, Urópíima!

²³Upíima Yeesu uké ípεeléε nó nyíse!

²⁴Ne nónnénéí lalé nó ne Kirisi Yeesu kupéneco kémee.

2 Korénti

2 Korénti 1

Iyáhaa

1Néé Poco li yee Uléécaa mela kémee Kirisi Yeesu utumé m panse, ne urómáreco Timotee. Uléécaa icápine yee Korenti-i n we ne Uléécaa pikó picó nnéí pée Akayii kétē nnéí kécáá n we kari rítelé ntí wólu.

2Urósáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi piké ípseeléé nó nyíse api kó nkíjnihé nó hée.

Poco li yee Uléécaa pccnese

3Tó Uléécaa pakare. Uyee Urópíima Yeesu Kirisi usaa. Uyee íwe ró n té uu kó mپá yo kémee arókíj niñukuse.

4Uyee yee ntócój nnéí kémee arókíj niñukuse uu re tóké yee kó fe tóké perees ncój mpehē mpehē kémee n we akó níñukuse yare ke uyé uu arókó n níñukuse mescó.

5Ái linyiné nnya, tó Kirisi íwe iyé icó meyá lele. Limescó ke Uléécaa uú ne Kirisi tikiné uké ne arókíj meyá niñukuse.

6Mpá tón íwe n le, tó i lele re Uléécaa uké ne tó ritiki uké ne nónanékíj niñukuse uké kó nónanéyu ló. Uléécaa un yee arókíj n niñukuse, u lale nöké nkíjnihé yé nöké yee ne fe nöké ne meróco íwe iyé icó kémee n kahari.

7Lé nnya, tó ne nó tálénle meyíkíyiki. Li we re tó pinyuwé máálénle nísone re kani nní irówé icó n le, Uléécaa yee nónanékíj niñukusene yare kuu arókó n níñukuse mescó.

8Pimárecó, tó lale ani ceri re tó Asii kétē kémee íwe píima lile. Hái irótisi ií ne tené, ai ró feriyé ari pée m músu re ári yé pée nfáa rikpá.

9Amá tó ne pée meyíkíyiki nkpo kukpáhá pikóme masile ari ntókpó yósu. Li lë wale re ári kapé yee ne merócíre n tálé, amá tóké yee ne Uléécaa yee yee pikpókpó kémee pisoi n yukuse n tálé.

10Uyee nkpo mmé kémee ró lésé, uyee kó pilésé ró kpáne. Meyíkíyiki karí ne u tálé te u yé kó pilésé tó rikpá.

11Nó ne kó keyóme yáásile nón ne likemee ró léni. Pisoi meyá ne kerócaá keyóme yáásile, Uléécaa un lë nnya ró kpálé. Lé nnya ke pisoi meyá api sónti piké tó nnya kó Uléécaa pccnese.

Poco li yee lë kuu n la uké wa conse

12Lelée rikókori ró n we yee nní: Ári nka kerófa-i ne merócíre cési. Kecíre ne kefa kese ne asei nyee Uléécaa kémee n léeri karí ne mپá úye inípées-i pirókei wa, aí ne tósu nökennéme. Uléécaa kémee kai léeri, ái sisoipipi mewééseséchó-i kai léeri. Uléécaa kefa kuú ne ró n fénne kémee kai léeri.

¹³Ái liféé linyine kam nō wólu, lē kani nní n̄ kééni nōn kóméi mémáá. Né kō tálē te nō kam ani n̄sōne pikómé kpá ne kétɔ-pɔ re

¹⁴kukéri kukéri ḥmane kani n̄eni kóméi. Nō nyule re Urópíima Yeesu un píyei m p̄eemé, li yé tɔ̄ nnya rikókɔri nō wa yare kai kō n̄ nnya rikókɔri tó n wainé.

¹⁵⁻¹⁶Lē kam ne tálē nnya kam p̄eé la re n̄en Masetuwaani n t̄su, kē nō rilóólú. N̄en kō Masetuwaani n leeri, am kō n̄kénémee pitíki kpá am lisōne melírū nō he. Kei kani yé p̄eé ne mpá yo n̄ lē am n̄e Yutee kétē sī.

¹⁷Yare méwoo kam kémúŋé kē wa, n̄éé íye? Néé kam m̄ maa re n̄e lē wa, kesoipipi mémúŋé kam lē musí n̄en kéyu ne k̄epire sónε?

¹⁸Né Unélélécaa, nsímé mm̄ kari m̄esére nō n yóolē n̄n kéyu ne k̄epire nkó.

¹⁹Li we re Uléécaa K̄epipi Yeesu Kirisi nsímé ke tó ne Silasi ne Timotee ari n̄kénémee rin-yóó n̄n kéyu ne k̄epire nkó. Asei ase kuu má, nyε nyεε "εεε".

²⁰Yeesu yεε m̄esei lē ke Uléécaa uu m̄ maa re "εεε" u yé ró wa. Yeesu uyē kari yε kō ne ritiki arí ne Uléécaa ríyu waisé re "εεε" u lē kuu ró m̄ ma wa.

²¹Uléécaa uyεε t̄ȳeselē te tó ne nn̄ t̄oké tó ne Kirisi kupénečo kémee iníŋí karii. Uricuruu yεε ró lésé uu ukuwéé-m̄ yekei.

²²U nwóí k̄erócaá wale uu Nfáasōne k̄erómee wai uké ne ró nyíse re u lisōne ne ró ménle.

²³Uléécaa yε nyánile! In te ne kiraaselē, uké linyine n̄e wa. Ám la kē nō m p̄ekesi nnya kám n̄kénémee Korenti-i p̄eepɔ.

²⁴Ái n̄naŋε karí ne nō wai re ani ne k̄efā t̄enε. Nō nfatene kémee iníŋí piwai máálēnle n̄sōne. Amá t̄o la re tó ne nn̄ t̄oké k̄esé n̄ k̄esi liké mpóonare nō n h̄eelē.

2 Korenti 2

¹Ám la kē n̄anép̄o caaisé nnya kam tihó re ám n̄kénémee p̄eep̄one.

²Néen nkpéni n̄anép̄o n caaisé, wóo yé p̄ee n̄ mémáá n̄é tip̄o larukuse, insá nō mpí ap̄o kam n caaisé?

³Lē nnya kam titelé t̄ē lē nō wóí re n̄en píyei n tuipo, ám kap̄e nō mpí, nō yé p̄ee rinép̄o n larukuse kémee meníŋe mpóocaaai ȳ. Ái céreise re ne yε n̄en mpóonare m má, li yε kō n̄onnénéí mmú n láárúle.

⁴Ncóŋ píima kémee kam p̄eé we lin kewuu-i n̄ mulú, n̄en meyíkíyiki téni am̄ ne ritelé t̄ē nō wólu. Amá ám nō wóí re n̄anép̄o aké caai, ne nō wóí re ani ceri re ám kusa nō la.

Piké uwaikóp̄ek̄o akóp̄e sáreí

⁵Asei kecáá in te unyiné yε pisoi ap̄o caaisé, ái n̄é kuu wa, amá n̄onnénéí ap̄o kuu caaisé. Ám kap̄e ne rinnákííse nnya, n̄e re n̄oménéyá ap̄o kuu caaisé.

6Lẽ ke nóménéyá ani nní u rincóisë yε ne u piye.

7Li nkpéni tu re nöké lẽ u sárëi, ani urikiŋ niŋukusε, mpóɔcaai píima nnyinε ñn kapε ne ñ ka nké u n lóisë nnya.

8Lẽ nnya kam nó welu re ani n wai liké n nyíselẽ te nɔ u lalε.

9Lẽ nnya kam titelé tẽ nò ñ wóí yεs re ne pεé lalε ké nò peẽ ké yé te nɔ m̄pá yo kémee ripakare má née áni má.

10Nɔn úye uakópe n sárëi, n̄é ne kɔ liute sárëile. In te n̄é ne nnyinε má ké unyinε sárëi, ne n̄ nnya liute pisárei masile yare kai Kirisi kémee m pise.

11Ne lẽ wa re Setani úu kapε ne ncée n yé uké ró feriyε nnya. Li we re tɔ umela kuú ne n náasi n̄sɔne nyule.

Lεlεs Turowaasi-pɔ Pɔɔli ripɔɔ n caaisε

12Kumúŋé kpe-i kam Turowaasi-pɔ Kirisi Nsímé Kecire piyóó ñ hápɔ, Upíima yε ncée né tápilele re ké pinékei wa.

13Mpá ne lẽ, tinépóo yε pεs caailenle, kám unémárecɔ Tiiti n yé nnya. Am pεs Turowaasi pikó-i yisi am Masetuwaani kεtē s̄i.

Yeesu Kirisi yεs yε týesε kari yε feriyε

14Uléécaa yεs ipakare te, uyεs týeselẽ kari Yeesu kupéneccɔ kémee mesére feriyelẽ tɔn menáŋε-najε nnɔŋ sónε. T̄ kuu yε ne ritiki pisoi apí ne m̄pá yei Kirisi ceru yare tulaali kpáhákɔ kapi f̄o.

15Tɔ Kirisi utulaali le Uléécaa keyu-i ne p̄kε kε Uléécaa uu n lɔ ne pεrεs m̄p̄lecee n tíkilẽ kémee.

16Tulaali uyεs pεrεs nní m̄p̄lecee n tíkilẽ kεcáá kukpáhá kunyinε málε, kpeε yε usoi ñ kpu. Amá ku p̄kε ayu kε Uléécaa uu nní n lɔ kεcáá kukpáhá kunyinε le kpeε yε nfáa n he. Lẽ nnya, wóo kεcire yεs tulaalẽ te u yé lipikei p̄kε wa?

17T̄, ári picɔ mεyã pεs Uléécaa nsímé ne n kpéénse mεcɔ we. Amá Uléécaa yεs t̄ tumme tɔn urinyiri ne asei uinipεs-i símisi t̄ ne Kirisi kupéneccɔ kémee.

2 Korénti 3

Nkómεinε falε kémee pikεikɔ kεcáá nsímé

1Nɔ nkpéni nyáni yare mεrócíre kari nò nyíse, née íye? Née yare kε picɔ api yε n wa mεcɔ li kɔ t̄ pise re piké rítelé kerócaá wóí tɔké nò nyíse nöké kelenε ró céri? Née li pise re nòké rítelé kerócaá wóí tɔké picɔ nyíse piké kelenε ró céri?

2Nórinécúruu, nòc rítelé kε Kirisi uu kerócaá n wóí. Arókíŋ kémee kapi ri wɔlaalẽ. N̄ ke pisoi api yε ne ró céri. Pisoi nnéí yé fe api rítelé t̄ ceru api kɔ ri kεeni.

³Nóo asei kecáá rítelé ke Kirisi uú ne pirókei rintíki uú ne wɔlu. Ái kewole meni méninyne kapí ne ri wɔi, amá Nfáasone mée Uléécaa kémee n léeri kapí ne ri wɔi. Ái kó aparekpáncukú kecáá, amá sisoipipi akiŋ kémee kari wólaalé.

⁴Kari Kirisi ne rintíki tón ne Uléécaa tálé nnya kari lē símisi.

⁵Ái re tó músu re tó fe ari ntónaŋe cire ne linyine wai. Amá Uléécaa njmane yee týesé kari yé fe ari li wai.

⁶Uyee týesé kari panse nkóméine falé kémee pikeikó. Ái isé wɔle-wɔle ke Uléécaa uu nkóméine falé kémee ró pálé, amá unfaa kuu ró pálé. Isé wɔle-wɔle yee ne nkpo ka, amá Nfáasone pō ne yé usoi nfáa hélé.

⁷Uléécaa yé pée méké-mé aparekpáncukú kecáá uisé wóile umeyɔɔpi amé pée likumúné kpε-i n télu. Moisi kεyu yé pée télule hái, Isirayεeli pikó ápi yé pée fe piké u riweríi. Ái kó re mésére ke Uléécaa meyɔɔpi mē amé pée we. In tē isé yee ne nkpo ñ ka yé fe ii lē nyisé re Uléécaa meyɔɔpi áme kusa piye,

⁸ye ke Nfáasone mée yé nfáa n he pō yé pée mésé wa?

⁹In tē isé yee yé n týesé Uléécaa uú ne pisoi túhaané pinsímé nn kpi yé fe ii ró nyisé re Uléécaa meyɔɔpi áme kusa piye, íye ke Nfáasone mewai pō yé pée mésé wa? Ái n yé týeselé ari panse asei pite Uléécaa inipé-ii?

¹⁰Tó fe arí maa re tón meyɔɔpi mée pée méké-mé n télu metéí yé nkpeni kpule. Tón pée méké metéí ne neni mékó m múnjeisené, tó fe arí maa re neni mékó yé mē felé ái nkáripi.

¹¹Asei kecáá, in tē lelē ái mésére ñ we yé fe ai nyisé re Uléécaa meyɔɔpi áme kusa piye, íye ke lelē mésére ñ we pō yé pée mésé wa?

¹²Tó ne meyíkíyiki tálénle njmaa. Lé nnya karí ne tirópō ne kεfa kεsé símisi.

¹³Tó, ári yé Moisi mēcō kεnirípi kεyu yarii. U yé pée lē yariile re Isirayεeli pikó ápi kapé yé lē ke meyɔɔpi mée áme yé n nájai amé yé méketo n tu.

¹⁴Amá li pée kunísí pi ricole. Hái ne neni-mé, pi yé pin nkóméine kpure atelé n kεeni, kεnirípi kεsé kεsé ne kεyu pi hilalénle, ápi fe piké ke lese. Ái líka nnya, Kirisi kupéneccó kémee njmane ke kεnirípi kē aké yé usoi kεyu-i le.

¹⁵Hái ne neni-mé, pi yé pin Moisi Isé Atelé n kεeni, kunísí kpée ne welé kun colé.

¹⁶Amá yare kai n wólaalé tē úye yé yé un píyei unceo rin-yá un Upíima-mé m pansepō, kunísí yé yé lele.

¹⁷Upíima uyé kapi nté n tee yee nní Nfáasone. Kei ke Upíima Nfaa nn ñ we ke usoi uu yé ne uripō n we.

¹⁸Lé nnya, tó mpí nnéí siyu-i ke kunísí áku nní ñ cólé, Upíima meyɔɔpi yé mésére ró téluselé yare kεniréené kémee. Upíima yé ró pansepére tóké kam tóké ne méninyne u wa. Meýɔɔpi ne metéí píima mée mésére ñ taálé kémee kai lē wai.

2 Korenti 4

Ári líka tu, amá Uléécaa ye pεε umemá píima tó rimúísε

¹Uléécaa ye Unfanare kémee upikei ró pa. Lẽ nnya ke ikari ii ró tenelẽ.

²Tó piwahakei pεε isei n we kεsile. Ári nnóomé ne pirókei wai, ári kɔ Uléécaa nsímé kέjééselẽ. Amá tɔ nsímései yóólənle lin kpáiilẽ. Mεrólə mεe re m̄pá úye uké yé te tɔ Uléécaa inipεε-i asei pite le.

³In te Nsímé Kεcire kari n yóólẽ ye pisoi kuñmaha we, pεpεe m pɔlu knn kuñmaha we.

⁴Kε kεtē nté uyccipi Setani uu inípεe pi rinhíla nnya, ápi pεé ne nsímé mm̄e kεfa tene. Úu ye ȳmurei piké mm̄etéí mεe n wariyε yé. Metéí m̄e kέmee kε Kirisi mεyccipi amε léemelẽ. Kirisi uyé kέmee kai Uléécaa léselẽ lin nyáni.

⁵Ári yóólẽ te pisoi piké tirócúruu n nyáni, amá Upíima Yeesu Kirisi kari kεkpéé waiselẽ. Tɔ ye maa re tɔ ne Yeesu nnya nόpinékeikó le.

⁶Uléécaa yeε mεkεε-mε m̄ maa re: "Metéí mεké kuñmaha-i ta" metéí cire mεe arókínj kέmee tapaalẽ. Uyεε pεé lale uké tó rikpáiise. Lẽ nnya kuu umεyccipi mεe Kirisi keyu kέmee n kpáiilẽ tó céreisse.

⁷Tɔ we yare sipérétúhu kέmee kapi lisõne píima rimpólo. Ai pεé n nyíselẽ te ái tɔ linyine tulaalẽ, amá Uléécaa nnaŋe mεe linnéí wai.

⁸Íwe nnyí nnéí ncopuri yeε ró kálaalẽ in tó nyíkilẽ, amá ái ró feriyε, ári nyu íye kari yé wa, amá ári pεε ripóo fóm te li piluke ró masile.

⁹Pisoi ye ró wéekuselənle, amá Uléécaa úu ró fóm. Kεteni-i kari laanu, amá ári kpu.

¹⁰Mesére kari Yeesu nnya m̄pá yei nkpo heirente, Yeesu nfāa nké ne kerómee n nyíselẽ nnya.

¹¹Tɔ nfāa málε, amá mesére kari Yeesu nnya nkpo heirente. Li nyíselənle re m̄pá tɔn n kpu, unfaa ye irópijε-i wele mesére.

¹²Li nkpo tó risale nόóké ne nfāa m má nnya.

¹³Li Nlēécaasimé ritelé-i wólaalẽ te: Ne ne kεfa tene nnya kam símisi! Kεmúñjé kεse kε kari kesé nfatene kεcáá má. Karí ne kεfa n tene nnya ke tɔ kɔ símisi.

¹⁴Tɔ mεyíkíyiki nyule re Uléécaa yeε Upíima Yeesu pikpokpɔ kέmee n yukuse yé kam uu kɔ umεcɔ tó yukuse uu tíyεse tó ne nn̄d̄ ari Uléécaa kεkúrí s̄i.

¹⁵N̄d̄ nnya kari lẽ nnéí wai re Uléécaa uké m̄pá yei mεyá ne pisoi kεfa fénne piké u ceri, pisoi pεε yé u m pɔɔnεse piké kɔ ne kulúi n kpariise pin umεyccipi taáselẽ nnya.

Íye kε usoi uu yé nfatene kέmee n we?

16Lẽ nnya ke tirópóo ári ye píkai caai. Mpá irópijé nnaje mmú nn n teneri, nfáa ke Uléécaa uu ró n he ye mpá keyáa kye mpape kpáselenle.

17Lẽ nnya, neni mewee mmé-i iwe kari n le íi líka tu, íi ye kó nájai. I yé kam ii mewóópi píima menyine ró he meteneciré.

18Ái lẽ kapi ye ne inípée n yé kécáá ke tóo músu. Lẽ kapi ye ne inípée n yé ái ye nájai, amá lẽ kápi ye ne inípée n yé pő ne liteneciré le.

2 Korénti 5

1Tó nyule re irópijé nnyí kémee kari nní n we ye yare kucáñí kunyiné. Kun píyei n fori, Uléécaa ye keyómecaa-pó keyó kés yé mesére n we ne ró mémpóle. Ái pisoi pée ke mõ, amá Uléécaa yee uricuruu ke mõ.

2Tó kó welé tón kucáñí kpé metene ñmopu, tón mewíkíyiki káipi tóké keróyó kés keyómecaa-pó n we kémee lompo.

3Asei kécáá, tón píyei keróyó k-e-i n lompo, Uléécaa úu ye meñmane ró leepo.

4Kumújé nkú nnéí kari nní irópijé nnyí kémee n we, to ñmopule yare ncóni mées ró nyíkilé. Ái re tó lale tóké irópijé nnyí kémee le, amá tó wéésile tóké ipijé yee mesére n we kémee lõ, liké wa re lellee ye n kpu ye nfáa teneciré kémee lompo.

5Uléécaa yee tíyesé re liké lẽ kerómee conse. U unfaa ró helé. Leelée nyisé re u kale uké lẽ kuu tó riñyi ró pa.

6Mesére kari ikari má. Tó nyule re kumújé nkú nnéí kémee kari nní irópijé nnyí kémee n we, to Upíima ketone ne ketaa wele.

7Asei kécáá, nfatene karí ne sóne, ái lẽ kari n nyáni nnya karí ne këfa tenelé.

8Tó mesei ikari málé tón la tóké irópijé nnyí kémee le tóké Upíima kémee ketóna ha.

9Lẽ nnya kari kó náási re mpá tón irópijé nnyí kémee n we néé tón ikemee n le, irósoi iké ne u n sá.

10Lẽ nnya kai pise re ntónéí mmú, mpá úye uké ha Kirisi uké ne u túhaané. In te úye ye lisóne néé likópe unfaa kémee wa, liute uu umewai ihéé yósu.

Kirisi ye tó ne Uléécaa kescopé nsímé nyóonse

11Tó nyule re li pise re piké ye Uléécaa wuri. Lẽ nnya kari ñmóópulé te pisoi piké ntósímé ñmurei. Uléécaa ye ró nyule nísóne. Ne kó nyáni yare nñ ne kó ró nyule nísóne.

12Áni kapé n nyáni re merócíre kari kó pinyisé nó kpálé. Amá tó lale nöké ncée yé nöké tó nnya rikókori n wai. Lẽ kémee, nó ye nnyine yé ani ye ne perees ye lẽ ke inípée ii ye n yé ne ríyu n wéési séésé. Pë ápi ye lellee rikíj kémee n we waisé.

¹³Tὸν isohō n tori, tó ne Uléécaa nkó yε mm̄. Amá tō n̄ kémee ne nt̄yukpāii nnéí welε.

¹⁴Nla ke Kirisi uu ró n̄ nyisε yε tirókīj-i welε ari yε pεé ne nsímé mmú ηmurei re usoi use kóló yεε pisoi nnéí kecáá kpu. Kuu nní n̄ kpu nny, pisoi nnéí yε kpule.

¹⁵U pisoi nnéí kecáá kpule re pεrεsε nfáa m má ápi kape k̄o ne piisoi n le yare pimēkó cire-i kapí we. Amá Kirisi yεε pikēcáá n̄ kpu uu k̄o pikp̄okp̄o kémee yisi nny, kapí we.

¹⁶L̄ nny, kári k̄o nk̄p̄eni úka nyáni yare kapi yε kesoimuŋé ne n ȳé m̄ē. Mpá karí pεsε m̄ek̄ee Kirisi ne kesoimuŋé kémee n nyu, ári k̄o nk̄p̄eni l̄e u nyu.

¹⁷Uye ne Kirisi pin timpéne, liute yε panselε lifálε ke Uléécaa uu n wa. Likpure yε tómp̄ole, lifálε ai léeri.

¹⁸Uléécaa uyεsε ne Kirisi rintíki uú ne tó ne uricuruu kεcōpε nsímé nyóɔnsε kémee kai léeri. Uyεsε k̄o ró forii re t̄k̄é pisoi pic̄o ne kam pik̄e u ne p̄e kεcōpε nsímé nyóɔnsε.

¹⁹Kirisi ke Uléécaa uú ne ritiki uú ne uricuruu ne pisoi kεcōpε nsímé nyóɔnsε, úu pimēwai kópε kpísi uk̄e ne pik̄ei wa. U ró forii re t̄k̄é pinyóɔnsε p̄e nsímé riyóó.

²⁰L̄ nny, Kirisi yεε ró tumme re t̄k̄é nt̄e upik̄eik̄o pεsε ne urinyiri n t̄. T̄ ke Uléécaa uú ne nní t̄k̄il̄, ari yε pisoi sélei re: Ani Kirisi rinyiri nny, ηmurei pik̄e n̄ ne Uléécaa kεcōpε nsímé nyóɔnsε.

²¹Kirisi úu akópε áka má, amá uȳsε ke Uléécaa uu arókópε cōnsε. Uȳsε nny, ke Uléécaa uu nk̄p̄eni ró kpíil̄ te asei pite.

2 Korénti 6

¹In l̄e, ke tó ne Uléécaa ari nní k̄es̄e n k̄esi nny, tō n̄o p̄ise re áni kape t̄yε k̄efa ke Uléécaa uú ne n̄o n fénne lik̄e méwoo wa.

²Uléécaa yε maa re: Kai ituŋε n tu re k̄e íwε n̄o t̄e ne ne kutu n̄o ric̄ole, ke k̄eyáá ke n tu re k̄e n̄oanéyu l̄, ne n̄o comelε. L̄ nny, ani k̄o te ituŋε yεe nk̄p̄eni l̄e tu re Uléécaa uk̄e íwε n̄o t̄e, k̄eyáá kee tu re uk̄e n̄oanéyu l̄.

³Ái tu re t̄k̄é unyinε ncée he uk̄e fe uk̄e pirókei kémee ró k̄esi. L̄ nny, kari ηm̄óp̄ul̄ te úka úu kape t̄ nny, Uléécaa kupénečo kémee loó.

⁴Amá tō lalε pisoi pik̄e m̄erówee ritiki pik̄e k̄o ȳsε te tō Uléécaa pik̄eik̄o le ne k̄efa k̄es̄e. L̄ nny, kari nc̄oŋ ne mpárí ne mp̄oɔcaai kémee m̄eróciře m̄uile t̄n kahari.

⁵Pi ró káiil̄ api hán̄esi, api pisoi tálakankεs re pik̄e pitele ró wa. Pik̄ei api ró pelu ari k̄o kunɔnk̄u ne nk̄u fine.

⁶Ari l̄e ke irósoi ii n kp̄áiil̄ ne m̄erónyuwε ne m̄eróciře pimul̄ ne m̄erówai s̄one ne Uléécaa Nfaas̄one ne l̄e kari n̄la yík̄yiki m má

⁷ne nsímései pisímé ne Uléécaa nnaŋe kpísi arí ne nyíse re tó Uléécaa pikeikó le. Asei likó lée irótɔpilū kari ye ne uláarɔ rintíki ari ye kɔ ne mérócíre tápisi.

⁸Pinyine ye ríyu ró waiselε, picɔ pin isei ró waisε. Pinyine ye ró pakarentε, picɔ pin tó lámaankεs. Pi ró nyánile yare pinóɔmε in kɔ ne asei kari símisi.

⁹Pi wailε yare ápi ró nyu, pin kɔ ne ró nyu nísɔnε. Pi ró nyánile yare tó kpuwaalenle, tɔn kɔ pεé ne nfáa má. Pi ye ne nkɔ ró n lale, amá ápi ye pεe ró kő.

¹⁰Pi ye n lale piké tirópɔɔ caaisε, amá lin pεe mesére ró láárú. Api ye re tó píwεkɔ́ le, amá tó pεe pisoi mεyã mεmá waisε. Te ári líka má, in kɔ ne tó mǐpá yo má.

¹¹Nɔ̄ pirósánε Korenti pikó, ani kɔ te tó nò símisile ari kpáiise re tó nò lale ne kεfa kεsε.

¹²Ári sirófa nò pesí, nòc nòsinéfa ró pesí.

¹³Lẽ nnya kam nní nò símisi yare sinépipi. Nòké kɔ nòsinéfa mérócɔ ripérésε.

Kirisi pikó piké pεpεs ápi Kirisi ne kεfa n tεnεlε nε pimεcire tó

¹⁴Nò ne pεpεs ápi Kirisi ne kεfa n tεnεlε áni kapε ye ripénε, ái kɔ pεe re li ye lẽ tipénε. Íye ke lisɔnε ne likópε ai yé fe ai pénε? Íye ke metéí ne kuŋmahā aku ye ripénε?

¹⁵Íye ke Kirisi ne Setani api yé fe api kómεinε? Yo yεs yé fe ai uyεs Kirisi ne kεfa n tεnεlε ne uyεs úu Kirisi ne kεfa n tεnεlε pénε?

¹⁶Yo ke Uléécaa kεyɔ ne piléé kεnyóɔnsε ake pénεlε? Tó ne Uléécaa yεs nfáa n te kεyɔ le, yare ke Uléécaa ricuruu uu m̄ maa re: Né kam am pikecɔpε n we tó ne pε tɔn sónε. Ne sónti kέ Piuleecaa, pε piké kɔ panse pinésoi.

¹⁷Uléécaa uu kɔ kpá re: Lẽ nnya ani mpuri sanε pikó pε kεcɔpε le, ani iyaa n we. Áni kapε ne líkperinkpεkɔ́ líka rikɔ, néeké pεe nò yɔsí.

¹⁸Kέ pεe nòunésáa, nòké pεe pinéjmáne ne pinékpére. Né Upíima nnaŋe nnéí ute, néé lẽ ma.

2 Korenti 7

¹Pinésánε kecire, tó lẽ ke Uléécaa uu m̄ maa re u yé wa te. Lẽ nnya, tɔké mewai kópε mεs yε ipiŋε ne rikíŋ n caai hεere. Tɔké n ɣmóópúlε, irósoi iké n kpáiilε tɔn nísɔnε Uléécaa wuru.

Lεsεs yε Pɔɔli mρóɔnare n hε

²Áni kapε nòsinéfa né pesí! Ári úka líka caai. Ári úka riwárarase, ári kɔ úka likó yɔsí tɔké n te.

³Ái akópe kam nō pálē nnya kam lē símisi. Yare kam pimáa m̄ masí, m̄pá lin nfáa née lin nk̄o, tō nō lale meyíkíyiki.

⁴Né ne ripóo nō láárúle meyá. Nōinéco ye rikókɔri né wele n̄sɔne. Nō ye nnécsójŋ nnéí kémee rinékíŋ niŋukusel̄ ai p̄ee meyá né n láárú.

⁵Hái karí ne Masetuwaani k̄et̄ kémee n tuip̄o, ári mewént̄ ȳ. Íwe nnyí nc̄opuri kari kei ȳ. Tō ne pic̄o picéŋaank̄ee ye mpí, iwame ye kō nnyí kerófa-i.

⁶Amá Uléécaa ȳèè p̄ee ap̄o nyee n caailē ikari rikpásel̄. Uyee tíyese ke Tiiti m̄ekame ame ikari tō rikpásē.

⁷Ái umekame ḥ̄mane m̄ee ikari né rikpásē, amá kuu kō né n símisi lē kani kō uȳ ikari rinkpásē yee kō ikari né rikpásē. Uró símisi re lelēe n wa ye nō ricóŋle hái nōn la nōké piyéne né rikpá, nōn kō kēnécáá t̄pu. Lelēe tíyese kai meyánsei né larisi.

⁸Mpá rítelé tē kam̄ p̄ee nō n wóipo tin nōanép̄o n caaisē, amá nk̄péni ne ri téni. Ne nyule re rítelé tē ne p̄ee kumúŋé kunyine-i nōanép̄o caaisel̄, amá am nk̄áripi ne ri téni.

⁹Li nk̄péni né láárúle. Ái re kam nōanép̄o n caaisē nnya, amá ke nōnnép̄o caai nn n tíyese ani m̄efine conse nnya. Uléécaa yee p̄ee la re nōanép̄o aké lē caai. Ai p̄ee nk̄péni m̄ee wai re ári líka nō caai.

¹⁰Mp̄oɔcaai m̄ee Uléécaa kémee n léeri ȳèè meyíkíyiki tíyesele usoi uu m̄efine conse, Uléécaa uu uriyu l̄lu. Ári mm̄ téni. Amá mp̄oɔcaai m̄ee k̄et̄ nt̄e likó kémee n léeri ȳèè ne nk̄o kale.

¹¹Tinételé ye nōanép̄o caaisel̄ yare ke Uléécaa uu n̄ la: Ani ripaí kuláa píima kp̄e kai nk̄péni nō n̄ wa. Áni ȳ kani nk̄péni n̄la m̄ má re nōké lis̄ne n waii? Áni ȳ kani nk̄péni ne nōanékópe piyámne n ȳɔne? Áni ȳ nōmenéwai kópe m̄en nk̄péni nō cónjl̄e? Áni ȳ nōn nk̄péni riwure máa? Áni ȳ nōn nk̄péni meyíkíyiki wéesi nōké piyéne né rikpá? Áni ȳ kani nk̄péni n ḥ̄márp̄ul̄e? Áni ȳ kani nk̄péni n̄ la nōké uwaikóp̄ek̄o kutu ripasaa? Nō linnéí wale aní ne nyíse re áni nsímé mm̄ kémee líka caai.

¹²Ái uyee akópe n wa n̄ee uȳ kapi akópe n wa nnya ke n̄ee rítelé w̄i. Amá ne lale nōké nc̄ee ȳ nōké Uléécaa inip̄ee-i nyíse re nō kerópire nyenule.

¹³Lē nnya ke nōmenéwai ame ikari tō rikpásē.

Ái nk̄íŋniŋe ḥ̄mane kaí ne ripá. Ke Tiiti uu nōkenémee ne mp̄oɔnare n yisim̄ re nō nōnnénéí ukumííri p̄esem̄ nnya, li ró láárúle ái ne kusa.

¹⁴Né uk̄eyu-i nō pakarele, áni isei né lukeisse. Tō ye m̄esére asei nō símisile, ai kō nk̄péni nyíse re ne alari mál̄e kē Tiiti k̄eyu-i nōkenécáá rikókɔri n wai.

¹⁵Kumúŋé k̄pe-i ke Tiiti uú p̄ee nōkenémee n̄ we, nō p̄ee u waiselenle, aní kō kusáne u ȳsu n̄sɔne. U ye likecáá léisel̄ uu nō n la ai t̄osu kuú p̄ee nō n̄ la.

¹⁶Li né niŋule re ne fe am yε m̄pá yo kémee ne ripóo nō larisi.

2 Korənti 8

Nfanare kémee rihees

¹Pimárecō, tō la tōké lē ke Uléécaa uú ne Masetuwaani-pō uicápine kefa n fenné nō símisi.

²Li pεe ncój píima kémee pi tanle aí ne pi peikεs hái. M̄pá ke íwε ií pεe ne pi n tójaalē, piakin yε pεe niŋule, api pεe ne nfanare he.

³Ne ne inénípεe yεnle re m̄pá úye yεs meyéne mesé lē kuu kuhees n we he, hái api fáause piricuruu mela kémee.

⁴Pi pεe tō ricójle re tōké ncée pi he p̄s piké kō pilikó he piké ne Uléécaa pisoi pεe Yerusalém-pō n we lémpō.

⁵Pi walε ai tōsu lē karí pεe m músu. Pimecire kapi mεfoí Upíma pa, api kō limemáá pimecire rō pa Uléécaa mela kémee.

⁶Lē nnya kari Tiiti pise re uké nōkenémeé hapō uké lē liké ne kétō tu yare kuú pεe nla pikei p̄s n kóraane mεcō.

⁷Nō pimámá le Uléécaa likó nnéí kémee. Nō nfatene málε nōn kō nsímé nyu, nō kō Uléécaa likó picére masile, áni kō sikā má. Nō kō nla rō nyíselenle. Lē nnya, ani kō mewai sōne mmé kémee n̄linékó ne nfanare he.

⁸Ái re isé inyine kam nō pálē te ani i ritiki nnya kam lē símisi. Lē ke pīcō api nní n̄m̄óópūlē nnya kam la nōké kō ncée yε nōké nyíse re nō mesei nla málε.

⁹Nórinécúruu yε nyule lē ke Urópíima Yeesu Kirisi uú ne kefa nō n fenné. U pεe umámá le, uu n̄ nnya umecire waisε úwεkō re uké uiwε ne ritiki uké ne nō waisε pimámá nnya.

¹⁰Lē nnya, ne la kē nkpéni nnékó nō maa ít̄hō nnyí nsímé kémee. Lelεe yé pikei nō wa. Nōo yemi pifoí ít̄hō nnyí kεmúñé wa, nōo kō yemi mεfoí nōinékó pa yare kani yé n fe.

¹¹Lē nnya, ani nkpéni pikei p̄s wa n̄sōne ne kétō-pō yare kani yé n fe ani wai ne kefa kεsε yare kaní pεe n kóraane mεcō.

¹²Usoi yεnne un ne kefa kεsε n he, pi yε uihees iyε ȳcsile n̄sōne. Aai lē kári m má kapi rō pīsei.

¹³Ái re nōké nōmenécíre íwε tā nōké ne pīcō lē. Li pise re nō ne p̄s kani nní n̄ léni nōké kucō m má.

¹⁴Líka ái ituŋε nnyí kémee nō párílē. Nō málε nōn pīcō fe. Nō fe ani p̄s kai m párílē léni. Lin kō píyei n ka lin nō rimpárí, p̄s pin m má, api kō nō léni. Lelεe yé týyesε ani nōnnénéí mmú n sá.

¹⁵Yare kai Nléécaasimé ritelé-i n wólaalé te: Pερεε meyá n kóoi ápi líka pico saŋai, líka ái kɔ pεrεe nkáripi n kóoi ripári.

Tiiti ne upisencɔ kεcáá nsímé

¹⁶Nε Uléécaa pakare re u n̄ymóópú mm̄ kam pεe nókεnεcáá m má ncɔ Tiiti kέmεe wa nnyā.

¹⁷Tɔ u maa re uké nókεnεmεé hapɔ uu ȳmurεi. Uricuruu yε pεe rihóle n̄sɔne re uké nókεnεmεé hapɔ.

¹⁸U nε urókó usε yεe Nsímé Kεcire n yóolé pin Uléécaa icápine nnéí kέmεe u waiselé kari tum.

¹⁹Ai kɔ kpá re icápine iyεe u lese uké ró sárū tóké ne nfanare pikei mpí pεe nní arónípε-i n̄ we kεcáá m paílē. Lεlεe yé Upíima meyɔɔpi lese ai nyíse ai kɔ l̄ kari n̄la m má tóké ne pico n léni lese ai nyíse.

²⁰Ári la unyinε uké fe uké ró kési re ári ít̄hɔ píma nnyí kapi nní arónípε-i n wa kεcáá n̄sɔne paílē.

²¹Ái Upíima keyu-i ȳmanε, amá ne pisoi siyu-i karí la tóké wa yare kai m pise.

²²Tɔ kɔ urómárecɔ usε pi ritikisεle. Tɔ mεpehē kulúi kέmεe u peenle ari yénu re úu siká má. Úu kusa kɔ nkpéni ne ripóo n̄ láárú. Li kɔ nkpéni ikari pihεe u rikpásεle re uké n̄ l̄.

²³In Tiiti, uyε ne unéséncɔ le un kɔ nókεnεmεé unékeicɔ. Pimárecɔ pico pεe u n̄t̄kilé p̄o ne Uléécaa icápine pitumε le. Pεe kεisile re piké ne Kirisi ríyu waisε.

²⁴Ani pi nyíse re n̄o meyíkíyiki n̄la málε, pisoi piké pεé ne Uléécaa icápine-i yé te n̄o mεsei n̄la málε, api kɔ ceru re ne alari málε kέ nókεnεcáá rikókɔri n wai.

2 Korénti 9

L̄ kapí ne pimárecɔ pεe Yerusalém-pɔ n̄ we n léninε

¹Ái nkpéni pise re kέ ít̄hɔ kani yé ne Uléécaa pikó Yerusalém-pɔ n̄ ha kεcáá nnyinε n̄o wói.

²Nε yε te li n̄rinéécúruu ripóo wale re n̄kέ pi lémpɔ. L̄ nnyā kam Masetuwaani pikó kέmεe nókεnεcáá rikókɔri wa am pi maa re pimárecɔ pεe Akayii kεteni-i n̄ we yε hái yemi-mε pimecire picápine máálénle re piké tóh. Nópinéymóópú yε týyesεle pimeyá apí n la piké tóh.

³Mpá ne l̄, pimárecɔ mpí kam nókεnεmεe tumpɔ n̄kέ meyíkíyiki nómenécíre n cápinε yare kam m̄ ma nnyā. Nε nsímé mmú kέmεe nókεnεcáá rikókɔri wale. Ám la liké wa re méwoo yε mε.

⁴Insá l̄, tó ne Masetuwaani pikó tɔn n̄ hapɔ, n̄onsá kahane nómenécíre n cápinε, isei yé ró li re tɔ ne méwoo ripóo n̄ larisi nnyā. Isei yε kɔ n̄o ticuruu lenε.

⁵Lẽ nnya kamí musí re li nyam te ké pimárecó pẽ tiñmóópúse piké ne kekpéē né wa piké ha ítchó iyẽ kani m̄ maa re nó ne kefa kese pa kecáá m paílẽ. Ké ne n tuipó, pin linnéí nyóónsente api yekei. Kei kai yé pee nyíse re kefa kese kaní ne tchó, áni kefa kémee téni.

⁶Ani n nyu re úye un nkáripi n lukesi, nkáripi kuu yé kpasi. Úye un meyá n lukesi, meyá kuu yé kpasi.

⁷Li pise re m̄pá úye uké ne uripó h̄e yare kuu urikiñ-i n wa. Úu kapé ukéfa-i n téni, ái kapé k̄o ne nnañe. Li we re uyees yé ne mpóonare n h̄e ke Uléécaa uú la.

⁸Uléécaa yé fe uu m̄pá yo mpuri nó h̄e, líka ái yé pee píkai nó ripári, ani k̄o m̄pá yo meyá m má n̄on ne mewai s̄one wai.

⁹Lẽ kai Nléécaasimé ritelé-i wólaalé te: U yé ukéfa nnéí ne píwækóó lisone wale, mesére ke unfanare n̄ we, n̄n yé tene.

¹⁰Uléécaa yee yé ipuri ulame h̄e uu lukesi uu k̄o iluké u h̄e uu le. U yé k̄o n̄ l̄e kai nó m pise h̄e, uu k̄o týeesé ai meyá wai nónnéfanare pikei p̄o ne n taálé.

¹¹U yé týeesé ani m̄pá píyei m má ani yé ne mesére n nyíselé te n̄ nfanare pikei piwai lalé. Pisoí meyá yé pee nólínéheehé kani pi m pásii nnya Uléécaa p̄conesse.

¹²Lelé pi m párilé kani l̄e pi pa. Ái Uléécaa pisoí ñmane ke nfanare pikei mpí api yóriye. Pi k̄o týeeséle pisoí meyá pin Uléécaa p̄conesse hái.

¹³Nóménéwai mmé yé mewai kecire le hái. Me yé týeesé pisoí meyá api Uléécaa ríyu waisé, kani n nyíselé te n̄ Kirisi Nsímé Kecire n̄sone tikilenle nnya. N̄ yé k̄o nólínékó kpísile nó ne Uléécaa pisoí pee Yerusalém-i n̄ we ne picó nnéí ani hóone.

¹⁴Kapi n yé te Uléécaa yé meyánsei kefa ne nó fennelé nnya, pi yé nókénécáá keyóme yáási api k̄o n̄ la.

¹⁵Tóké Uléécaa p̄conesse kuú ne lisone leé ái licó m má n̄ h̄e nnya.

2 Korénti 10

P̄coli yé upikei mewee kecáá símisi

¹Néé P̄coli, n̄ kapi n tee re ne yé nén nókénékúrí n we am nóninénípée n wuru, nén ketaa-p̄o n we, am nó n senké, ne la ké rinécúruu ne Kirisi nnare ne umewai s̄one ritiki ké ne nó pise re:

²Áni kapé týe, nén kumúñé kúye-i nókénémee n hapó ké né senké. Ne la re nén ha n hapó, ké perees m músu re kesoimuñé karí ne pirókei wai ne kéyu papisi.

³Tó pee mesei sisoipipi le, amá ái kesoimuñé atópi acó kari tópu.

⁴Ái sisoipipi itópilú k̄e tó ne arótópi wai, amá itópilú yee m páápú in Uléécaa-i léeri karí ne tópu. I yé felé ii Uléécaa pilaař imelé láuli. Iyé kari yé ne sinóómetahai pepirénte.

⁵Iyẽ kari yε kɔ ne lẽ nnéí lεs ríyu n wéési, lin limecire síkalẽ lin ne ncée tápaalẽ tε pisoi ápi kapε Uléécaa céri pεpirentε. Tɔ yε pisoi simúŋé cόpiile, ari tíyεsε api Kirisi m pakarelẽ.

⁶Tɔ mεróciře picápinε masile tɔké pipakarεciré kutu ripasa, nɔn píyei m pakare ne kέtɔ-pɔ.

⁷Ani m̄pá yo mewee ripaí. In tε nókεnέcɔpε unyine yε yε tε u mεsei Kirisi ukó lε, uké céri re tɔ ne kɔ umεcɔ Kirisi pikó lε.

⁸Mpá nεn ñnahe mm̄ ke Upíima uu né n he ne rikókɔri piwai nkáripi n tóŋse, isei fí né wainε. Li we re u ró n hele re tɔké ne nō l̄é nɔké ne Uléécaa ncee kέmεs papisi. Ái pikópε kari nō la.

⁹Ám la liké n we yare ne ne anételé nō náraasentelε.

¹⁰Pinyine yε símaankεs re n̄ Pɔɔli atelé kam yε n wói nsímé yε m̄pape ne itisi tɔsile, amá nεn pikεkúrí n we, am panse unárei nnénóɔsimé n̄ kɔ pεé mulú.

¹¹Uyεs nní l̄é n símisi uké nse kõ n̄sɔne re: L̄é kari kεtaa-pɔ n̄ we tɔn ne arótelé wólu, ne l̄é kari yé ha nókεnékúrí n̄ we tɔn wai yε sálε.

¹²Ári káipi tó ne pεpεs ápi yε pimecire nnyáã n yekei tɔké n sá, ári kɔ la tɔké mεróciře ne pi múŋεisεnε. Pi pikemúŋé cire mále kapí ne pimecire m mūsu, pin kei paílε pin ne pimecire picɔ múŋεisεnε. Pi piníri lε.

¹³In tɔ, ári méwoo rikókɔri wai liké ha ne sítɔ sinyine rifaau. Ke Uléécaa uu nókεnémεs pikεi ró n forii, u pisitɔ ró nyísεlε. Sεsεs kerómúŋé kari n kpísine.

¹⁴Nɔ kei kari yé ne pirókei n tu kέmεs wele. L̄é nnya kari pifoí nókεnémεs ne Kirisi Nsímé n hāpɔ, ári pikεi ke Uléécaa uu ró n forii kεtɔ rifaau.

¹⁵Tɔ, ári picɔ pikεi kapi nókεnémεs n wa ne méwoo rikókɔri wai. Tɔ ne músulε ricuruu re nónnéfatεnε yé meyá wa, tɔ n̄ fe ari kεsi ai l̄é tɔsu ái ne kεyū n s̄. Amá ári yé wa liké pikεi pεs ke Uléécaa uu ró n forii sitɔ rifaau.

¹⁶Limεmáá kari yé pεs fe arí ha sitε sεs ne kεtaa nō n̄ we kέmεs Nsímé Kεcire yóó. Ári la tɔké ayu nyε-i ke picɔ api pipikεi n wa kέmεs kεsi tɔké pεs pipikεi kapi piwai m̄ masí nnya rikókɔri n wai.

¹⁷Úye un n la uké umεcire ritaásε, uké l̄é ke Upíima uu n wa nnya umεcire ritaásε.

¹⁸Li we re ái nkó yεs umεcire m pakarentε yεs Upíima kέmεs ríyu má, amá nkó ke Upíima uu m pakarentε yεs ríyu má.

2 Korənti 11

Pɔɔli ne pεpεs n kíraasε re pi pitumε lε

¹Hói pinékó! Ani n kahari aní ne né kóm, m̄pá nεn n wai yare isɔhɔ kam tóri. Ani ne né n kahari.

²Ne nökénécáá iláaró yee Uléécaa kémee n léeri wailé. Nō we yare ukpére yee úu utisi n nyu un kō kpáilé kam utisi usé kóló n félei. Utisi uyee nní Kirisi ñmaa.

³Amá iwame yee né wele re nökénémúñé yé caai ani Kirisi ne ketaa wai, ani këfa këse ne pitíki u yá yare ke iwáa ii Efá kémúñé ne mësöhö n caai mëcö.

⁴Ái líka nnya kam lë ma. Úye yëè un n ka, un Yeesu nsímé nò rin-yóó, mპá linsá mmë kari nò rin-yóó, un kō nfáasöne nnyine nsímé nò n símisi, mპá linsá Nfáasöne kani n yosí, née un Nsímé Kecire nnyine nò rin-yóó, mპá linsá mmë kani n yosí, li yee ne nò risále ani mëse ne mëse ñmurei.

⁵Ám pakare re pisoí pë kani nní n nyáni re pitumé píima yee linyine né fe.

⁶In n la, ám nkpréni usíményuwé píima unyine, amá Uléécaa mënyuwé áme né párílë. Mპá píyei ne mპá yo kémee kari týesé ani lë ceru.

⁷Ne Kirisi Nsímé Kecire nò riyóólé ám ihéé íka pisé. Ne menécíre ricepiselé kë ne n fe kë nò rińtaásé nnya. Akópe kam pëe lë waa?

⁸Kam pëe nökénémee n kësi, Uléécaa icápine icö yee pëe né héélë. Né fe am te iyë kam yáai am né nò léni.

⁹Kumúñé kpre-i kam pëe nökénémee n we, íwe yee pëe né lonle, amá ám nò úka líka pisé. Yeesu pikó pëe Masetuwaani-pö n léemé yee pëé ne lélée m párílë né kale. Ám pëé la kë nò n nyikilë yare ncöni. Ne keweesi, ám kō la kë nò n nyikilë.

¹⁰Kirisi nsímései mëe kënémee n we kam la kë ne nò símisi re: Úka úu yé fe uké Akayii këtë nnéí këcáá lirikököri né kpu!

¹¹Yare ám nò la nnya kam lë símisi néé íye? Ái lë! Uléécaa ricuruu yee nyánile re ne nò lalé!

¹²Lë kam nkpréni nní n wai kam yé ne piwai n ñmáþpúlë, përeës icée n wéési piké ne rikököri n wai re tó ne pë pikëi yee pisé le ápi kapë lincee n yé nnya.

¹³Lipite pë ápi pitumé yíkíyiki. Pi pikëikó le pëe n kíraase pin wai yare pi Kirisi pitumé le.

¹⁴Lë ái nkpréni lisáñja linyine! Setani ricuruu yëè ripólóle uu kíraase re u metéí uléecaatumé yíkíyiki le.

¹⁵Lë ái nkpréni lisáñja linyine re upikëikó piké ripóló piké kíraase re pi Uléécaa asei ute pikëikó le. Amá lë kë piliwaiwai ai yee ne kétö n kpu leë sónti liké ne pítené.

Pooli iwe kuu itumé pikëi kémee n li

¹⁶Ké kō pimáa nò rikpá re úka úu kapë né n nyáni yare ne usöhötre le. Néé nɔn lë né n nyáni, ani mëse ñmurei kë lë n we néeké kō ne lë nnya nkáripi rikököri n wai.

¹⁷In n la lẽ kam nní n̄ la ké maa ái lẽ ke Upíima uú la. Li né we yare ké rikókori wa nnya kam lẽ símisi yare usohotoré.

¹⁸Lẽ ke pisoi meyã api nní kesoimuñé ne rikókori n wai nnya ke néé kɔ la ké rikókori wa.

¹⁹Nórinécúruu nɔn kɔ ne mewéésesohó má, amá nɔ yε kɔ pεe piníri ne n kaharile.

²⁰Nɔ yε n kaharile api ilási n̄ tini api nólinékó le, api nólinékó n̄ yósu, api kecáá n̄ nyánei api sipese n̄ túuni.

²¹Li isei né welε ké ne m̄ maa re tɔ rinárei málε.

Mpá ne lẽ, ne nkpéni símisi yare usohotoré re lẽ ke picɔ apí ne rikókori n wai ke néé kɔ fene ké ne rikókori wa.

²²Néntε lipite pεe Pi-Epiree le néen kɔ U-Epiree? Néntε pi Isirayεeli pikó lẽ néen kɔ Isirayεeli ukó? Néntε pi Apiraham pipiré le néen kɔ Apiraham kεpiré?

²³Néntε pi Kirisi pikeikó le? Ké nkpéni símisi yare li né panselenle: Né ne Kirisi ukεikó le n̄en pi fe. Li we re ne keisile am pi feriyε. Pi mεsérε akpanii né waile ai pi feriyε. Ne ipépi yεnle n̄sone am pi feriyε, am kɔ meyíkíyiki mεsérε nkɔ hεirente.

²⁴Mεpehē mεnupū kε Pisuifi api né káii. Mεse áme we afεena kapi yε m̄pá mékaii méye kémee iséí né súukεe.

²⁵Mεpehē mεtaani ke Rɔm pikó apí ne nséí né káii. Mεse kapi apare né tapisi re kε kpu. Metaani ke míni ame kuróninɔi rimí, am míni-i tone kεtúñé ne kεsinε nnéí.

²⁶Ne inéceé kului kémee ikói ne míni ne piyaa ne pinéyucɔ Pisuifi ne mpuri sanε pikó nnya nkɔ hεirentelε. Ne ayu ne acesi kεcɔpε nkɔ hεirentelε, am kɔ mínimaa kémee ne pεpεs n kpárálε te Kirisi kapi t̄kilε anipe-i nkɔ hεirente.

²⁷Ne pikei pape-pape wale am kɔ íwe píma yεnu. Mεsérε ke nnɔni n̄n yε né tu, nk̄ nε nníre nn né wai, am yε anóo paasi ám la, nnyiyε nn né loni am ilū paa kε tā.

²⁸Ne kɔ m̄pá kεyáa kεye Uléécaa icápinε nnéí kεcáá músluε. Ám nkpáni la kε nnécoñ mm̄ p̄t̄tinɔ maa.

²⁹Úye un tinárei rinyinε m má, n̄ ne kɔ panselε unárei. Úye un akópε n wa, li yε rinépóɔ caaiselε.

³⁰Lin n we re usoi uké rikókori wa, tinénárei ke néé ne rikókori wainε.

³¹Upíima Yeesu usaa Uléécaa yε nyule re ám kiraasε. Uyεs m̄pá píyei ipakare te.

³²Kam̄ pεe Tamaasi kuyu-i n̄ we, uyóɔpi píma Aretasi yε pεe unyinε kuyu iwegéésε tinle, uyε uu pεe pisoi kuyu sipoo-i tápaasε re piké né t̄.

³³Amá pinyine api né kpísi api menére menyine-i wai apí ne mmelé kupołe kēpiré-mẽ súisepo amá ne uanipé-i ḥméhoree.

2 Korenti 12

Pɔɔli tεyεnε nε usiláré

¹Li pise re kέ rikókɔri n wai, amá rikókɔri ári kɔ pεs nyam. Amá ne nkpeni lalé kέ menéyεne ne siláré ke Upíma uu né n nyis nkó símisi.

²Nε Kirisi upiretiki unyine nyule. Ij̄m̄ kεfi ne ina yε nnyí ke Uléécaa uu u n kpíip̄o uú ne kεyómecca-p̄o ripóh̄ táánū kέm̄ee ukékúrí s̄i. Ám nyu un uisoipiñe nnyí kέm̄ee we née úu ikem̄ee we, amá Uléécaa ḥmane yεs nyu.

³⁻⁴Nε pεs nyule ḥmaa re li usoi uȳk̄ kpíip̄le aí ne kεyómecca-p̄o Uléécaa kékúrí s̄i, amá ne kɔ kpáne re ám nyu un uisoipiñe nnyí kέm̄ee we née úu ikem̄ee we, amá Uléécaa ḥmane yεs nyu. Kelō kε-i kuú pεs awahanɔɔ anyine kō kái usoi ncée n hε re uké fe uké símisi.

⁵Né fe am liute uȳk̄ mpuri nnya rikókɔri wai. Amá in tinécúruu ḥmaa, in n la tinénárei kecáá kam n nyu nnya kam yé fe am tikókɔri wai.

⁶Nen pεé n la kέ rikókɔri wa, úka úu yé fe uké re isch̄o kam tóri. Asei kam pεé ne ri wainε. Amá ne menécíre müílenle. Ám la unyine uké kεnécáá kεmúñé kεnyine wa kεs l̄k̄ ke pisoi api kεnécáá n nyáni née kapi n kómei n fe.

⁷Ám kapε ne lipíima l̄k̄ ke Upíma uu né n nyis nnya rikókɔri n wai nnya ke itó i nyine ii inépiñe-i we. Setani utume unyine yεs né fápii re ám kapε ne rikókɔri n fulaal̄s nnya.

⁸Mεpeh̄ mεtaani kam Upíma pise re uké itó i ȳk̄ né lesε

⁹uu pεs né pεs re: Kεfa kam p̄o n fénnel̄s yε ne p̄o piyεs. Tipónárei kέm̄ee kam yε nnénaŋe nyis. L̄k̄ nnya, né tinénárei nnya rikókɔri wa Kirisi nnajε nké ne kεném̄ee n nyisels̄.

¹⁰L̄k̄ nnya, tinénárei ne alé kέm̄ee kam n we ne íwε ne piwéékuse ne mpóɔcaai kam Kirisi nnya n yénaal̄s yε né láárúlε. Li we re ne yε nεn tinárei m má kam pεs meníñe páápú.

Lelεs Korenti pikó kέm̄ee Pɔɔli nfasiñé n tanaal̄s

¹¹Nε nkpeni símisile yare usohɔtore, amá nɔɔ týyesε kam l̄k̄ wai. Nɔɔ yé pεs meníñe kεnécáá n̄sɔne símisi. Mpá nensá líka n tu, p̄s kani nní n nyáni re pitume píima ápi líka né fe.

¹²Kumúñé kρε-i kam pεs nókεném̄ee pinékei n wai, nɔ pεs nnéniñe mpá ncój̄ n̄ye kέm̄ee ne mewaisaŋa ne mewai píima yεnle. Lelεs nyis re ne utume le.

¹³Yo kecire ke Uléécaa icápinε icɔ ii ȳk̄ ai n̄p̄i párí? Insá kám líka nɔ m pise re ani ne né l̄k̄. In lees ni, ani nnécaai mm̄s né sárei!

¹⁴Ne kɔ menécíre picápine masile kέ metáánū nókenémee hapɔ. Nen kɔ n hapɔ ám nó pisene re ani né lέ. Ái nólinékó kam̄ la, amá nórinécúruu kam̄ la. Asei kecáá, ái sipipi seε ye cápinente asi pisáa ne píni yekei, amá pisáa ne píni pεε ye cápinente api pisipipi yekei.

¹⁵Né né rinépóo ne nókenécáá menémá caai am kɔ rinécúruu kpísi am nókenécáá hε, ái yé né ricóŋ. Lē nnya, nó nkáripi né n la re ne meyánsei nó la nnyaa?

¹⁶Nórinécúruu ye nkpéni yέ te ám nó úka pise re uké né lέ. Unyinε yέ kɔ fe uu re ne uyaaluke le, mesoh̄ kam nó pínei amá ne nó fe am menípεe le.

¹⁷Néε pε kam nókenémee n tumpɔ unyinε kam̄ ne ritiki amá ne nólinékó yósu amá n te?

¹⁸Ne Tiiti riñmóópúsεlε re uké nókenémee hapɔ, am kɔ u ne urómáreco ucɔ uyεtumpɔ. Nó fe ani re Tiiti ye nólinékó yɔsile uú n tee? Yare ái kemúŋé kεse ke tó ne uyε arí ne kεisi tɔn kɔ ncée nse tikilē néε?

¹⁹In n la, hái mεkεε-mε kani nkpéni músu re alari kari nókenémee wéesi. Ái nkpáni lέ. Tó ne Kirisi kupénečɔ kέmeε kari Uléécaa kεyu-i símisi. Pimárečɔ, tó lē nnéí wai re nɔké ne Uléécaa ncee kέmeε papisi nnya.

²⁰Ái líka nnya kam lē wai. Ne wuru re né ha nó lεepɔ áni we yare kam̄ pεε n̄ la, nɔ́ kɔ yεnu re ám we yare kaní pεε n̄ la. Ne wuru re pitele ne kufatoi ne kuwɔi ne íkejene ne alé ne iwóhó ne píyuwélaa ne méwoo méwoo piwai yέ nókenéčɔpε n we.

²¹Ne kɔ wuru re kέ ne m pεepɔ, Uléécaa yέ ha nóinénípεe-i isεi piwaisε né rikpá. Nópinékó meyā pεε ne mewai kópe n̄ nɔjlé yare kapí pεε n wai yέ ha tíyesε am téni hái. Ápi kahane pimekperinkpεwai ne pimeseicirεwai kapí pεε n wai kεpirεrintɔ.

2 Korénti 13

Icélaa tɔrɔo ne iyáhaa

¹Metáánū kam nní nókenémee sónεpɔ. Li wɔlaalē te píseérakɔó piké ye pité néε pitaani tu api kelenε usoi akópe pa.

²Pεpεe pεε mεkεε akópe n wa ne picɔ nnéí kam̄ ne máne. Am nεni nókenémee we amá lē kam̄ pεε menéhəpε lírū kέmeε nó n símisi kam kɔ nkpéni pisímé nó kpálē te nen ha kɔ nókenémee m pεepɔ, ám nó úka nnári wainε.

³Nɔ lalε nɔké yέ te Kirisi yεε kεnémee we un ne símisi néε yo? Nó kɔ yέ. Kirisi úu nókenémee rinárei má, u unnaŋε nyíselenle.

⁴Mεsei ye mε re u pεε rinárei málε apí ne kunapéékɔó kecáá u karii. Amá Uléécaa nnaŋε kuú ne nkpéni nfáa má. Tɔ nε kɔ ukupénečɔ kέmeε rinárei málε. Amá nó kam ani yεnu re tɔ nε kɔ Uléécaa nnaŋε nnya tó ne uyε kupénečɔ kέmeε nfáa yέ.

⁵Ani nórinécúruu nóménécíre ripaí ani yénu re nfatene ye nókénémees wee? Áni yë te Yeesu Kirisi ye nókénémees wee? Néé no ripailé áni yë te no nfatene má?

⁶Amá ne músu yare nó kam ani yénu re tő ári nfatene paalë.

⁷Tó ye Uléécaa ne nó wele re áni kapé akópe áka mpuri piwai rikpá. Ái lë karí la tóké ne nyisé re tó alari málë, amá tó la re nöké ye fe nöké mewai sɔne wa, mپá nɔn m músu re tő ári líka fe tóké wa.

⁸Ári nnaŋe nká má tóké ne nsímései tápisi re nín kapé leemë. Lirókó yee tóké wa nsímései nké léemë.

⁹Tó ye tɔn tinárei m má, nɔn nnaŋe m má, li ye ró n láárúlë. Lë kari Uléécaa m písei yee re uké tíyëse nöké nfatene kémëé m pelu.

¹⁰Lë nnya kám nní nókénékúrí n we, kam te ké mëncire rítelé nò wóipɔ, nèn píyei nókénémeé n tuipɔ, ám kapé ne nò n sénkëe nnya. Upíima ye nókénécáá nnaŋe né hële re ké nò n ñmóópúséle nɔn ne këyu sī. Úu nnaŋe né hë re ké ne nò ritékéé.

¹¹Ketumë kai lë wa, pimárecc! Liké nò n láárú nɔn ne pipele ñmóópúlë. Ani ikari n kpariisene nɔn kɔ rinóó rise má. Ani ne nórinépɔ n we. Uléécaa yee nla m má uu ye akíŋ niŋukuse uké nókénémees n we.

¹²Ani nóménécɔpecire ripirane ani mëmárecc yáhaane. Uléécaa pikó nnéí ye nò yáási.

¹³Upíima Yeesu Kirisi uké ípeeléé nò nyisé. Uléécaa uké nla nò nyisé. Nfáasɔne nké kɔ nónnéneí kémëé n we nké nò ripénëss.

Kalaati

Kalaati 1

Iyáhaa

1-2 Né Yeesu utumé Pooli ne pinémárecó Kirisi pikó nnéí pée nté n we, tóo Kirisi pikó pée Kalasii sité kécáá Uléécaa icápine-i n we rítelé ntí wólu. Ái pisoi pinyiné pée né tumme, ái kó unyiné kam titiki amá ne Yeesu utumé pansé. Yeesu Kirisi yee n kpu, Sáa Uléécaa uu u yukuse ne Sáa Uléécaa uyé pée né tumme.

3 Urósáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi piké ne kefa nó fénne api kó nkíñniye nó he.

4 Kirisi yee uricuruu umecire kpísi uu arókópe nnya hë re uké nfáani kétë nké mewai kópe kémee ró lese. Urósáa Uléécaa mela kémee kuu lë wai.

5 Uléécaa uyee ipakare te mپá píyei-pó! Amí.

Nsímé Kecire nsé mée we

6 Nóménéwai ye nnóo né yile re nō mese ne mese Uléécaa kepire ritó nnya. Uyee ne Nsímé Kecire nō sée re Kirisi ye ne kefa nó fénne nnya. Nóo pée u yá ani Nsímé Kecire féé ncó n tikilé.

7 Ái re Nsímé Kecire féé ncó nnyiné ye we nnya kam lë símisi. Amá pisoi pinyiné pée we pin nćökoi nō tanaalé, pin la piké Kirisi Nsímé Kecire rikéñéése.

8 Lë nnya, mپá tó unyiné néé uléécaatumé unyiné yee keyómecaa-pó leemé uu weri uu nnyiné nō símisi re Nsímé Kecire ye mu kái pée mmé kari nní nō n símisi, Uléécaa uké liute anóo wa!

9 Tó pisímé nō masile! Tó kó nkpení pisímé nō rikpá re úye un nnyiné nō n símisi re Nsímé Kecire ye mu kái pée mmé kani nní piyóó m masí, Uléécaa uké liute anóo wa!

10 Lë nnya íye! Ne nkpení lë wéésile re pisoi piké né n la néé Uléécaa uké né n la? Pisoi piké né pakare kań la néé íye? Nen pée pisoi ipakare n wéési, ám yé pée Kirisi ukéikó.

Uléécaa yee Pooli wéé re uké utumé

11 Pimárecó, ké nsé nō símisi ani kóm te Nsímé Kecire kań ne n kóónúlë nín kesoipipi kémee léeri.

12 Ái usoi unyiné kémee kam n kó, ái kó unyiné yee né n céesi. Amá Yeesu Kirisi yee né n nyíse.

13 Nó menéwai ricuruu n kó kumúñé kpé-i kań pée Pisuifi inyekii n tikilé. Ne pée meyánsei Uléécaa icápine pikó wéékuselenle nén náási ké i kpu.

14 Ne pée Pisuifi inyekii iyé tikilenle ai tósu nnépuri pikó ne pinésáco meyá. Ne pée nla málé re ké Pisuifi inyekii n tikilé ai tósu tó ne Pisuifi picó tóo n sá.

¹⁵Amá Uléécaa yee hái unéni këfa-me né wéé uú ne këfa né fénne uu né séi re ké upikëi wa.

¹⁶Kuu ukëpipi né n nyíse uu re ké riyóó mpuri sane pikó piké ke ceri, ám nkpáni unyiné kémee ha re uké messchó né rikpá.

¹⁷Ám kó Yerusalém-pó përeë itumé n li api né tise kémee ritaá. Amá Arapii këtë kam mëse ne mëse tómpó am pëe Tamaasi kuyu-i pëseri.

¹⁸Iñmë itaani mëmáá kam pëe Yerusalém titáá re ké Piyeë ceri, am pëe ukeyo-i tone siyáá këfi ne sinupú.

¹⁹Amá ám utumé úka ucó yë, insá Upíima uwä Yakupu.

²⁰Lë kam nní Uléécaa inipëe-i nó n wólu yë nsímései le, ám nnóomé wai.

²¹Kam Yerusalém n yisi, Sirii ne Silisii sitë kam ha.

²²Likumúñé kpë-i Uléécaa icápine pikó pëe Yutee këteni-i í we ápi pëe né nyu.

²³Mékomé kapí pëe kó te uyee pëe mëkëe pi n wéékuselë yee nkpéni yóólë te piké Nsímé Këcire kuú pëé ne pikópe n náasi ne këfa tene.

²⁴Lë nnya kapi kënécáá Uléécaa pakare.

Kalaati 2

Pöoli ne pitumé picó yë kóméine

¹Am pëe iñmë këfi ne ina mëmáá yisi, tó ne Parinapasi ari Yerusalém kuyu pële, ám ne Tiiti pô kó péné.

²Uléécaa yee né nyíse re ké kei ha nnya kam lë wa. Kam n tuipó, am pisoi pëe kei mëyáá íyukó n tú ne iyaa leepó am Nsímé Këcire kam mpuri sane pikó n símisi asei pi lesé. Li we re ám la lë kam n wai ne lë kam piwai m masí liké méwoo wa.

³Tiiti yee kënékúrí í we yë Ukiëki le úu pëe kélë. Amá ápi nkpáni ricuruu u ricój te uké riké.

⁴Ípá ne lë, pinyiné pëe n kpárálë te pi Kirisi pikó le yë pëe kérócpë welé. Lipite pë ne mëkëe-me ró múnjesile piké yë te íye kari Kirisi ne ritiki tón ne tirópó we. Pi náásile piké isé ilasi kémee ró pësepo.

⁵Tô ári nkpáni ne kutu pi ricó ípá fíí. Tô la re Nsímé Këcire asei nnéí aké nökénemée n we.

⁶Pisoi pëe kei mëyáá íyukó n tú yë kó pëé welé. Ápi né ricój te ké linyiné mpuri wa. Né ám piriyu kapí pëe mëkëe m má kpísi ké ne linyiné wa. Uléécaa úu yë pisoi siyu-i ripaí uú ne túhaané.

⁷Ticuruu pi cerile re Uléécaa yë Nsímé Këcire né rimmúísélé re ké pikéciré riyóó yare kuu Piyeë rimúísé re uké pikéké riyóó mëcò.

⁸Uléécaa yee Piyee pansese uutume pikéké kémee, limecō kuu kō nē pansese uutume pikéciré kémee.

⁹Yakupu ne Piyee ne Yohani pēe kei we re Uléécaa icápine piyukó. Kapi n yē te Uléécaa yee pikei pē né rimúíse, api tō ne Parinapasi yáási api kunípe ró pa, ai nyíse re tō rinjō rise wale. Ari kóméine ntónéí re tō ne Parinapasi tō yé pikéciré kémee ha, pē pōc pikéké kémee sī.

¹⁰Likei lise kapi ró m pise yee re ári kapé píwékó pēe piicápine-i n we kecáá palei. Am kō mesei li wai ne kefa kesé.

Pōcili yee ne Piyee Antiyocsi-pō cési

¹¹Amá ke Piyee uu Antiyocsi-i n ka, úu mewai sōne wa, am mōpá úye inipée-i u kesu re úu alari má nnya.

¹²Pisoi ke Yakupu uu n tumme piké kelené n tuime, Piyee ne mpuri sane pikó pēe yee pēe ricáripi rise-i n le. Amá ke Yakupu pisáne pē api n ka Piyee uu pi yenu, uu yee pēe mpuri sane pikó mpí kulukēcō n kaasente un pēpēe m pólélē te mōpá úye kai pise re uké riké wuru.

¹³Pisuifi tōrōcō pōc kō umecō pipékaankēe loni, ái ne Parinapasi pōc pénē uu pikecáá kecáá mewai mē n tikilē.

¹⁴Kam n yē te ápi Nsímé Kecire ne asei tikilē, am pinnéí inipée-i Piyee maa re: Pōc nní Usuifi, pōn mpuri sane pikó isoi icō n le, ái Moisi isé kaa tikilē, íye kaa yé pēe mpuri sane pikó ricón te piké Pisuifi isoi icō li?

Nfatene mée yee Pisuifi ne mpuri sane pikó riyu lō

¹⁵Tō ne hái kéróleemē-mē Pisuifi le, ári mpuri sane pikó pēe ápi Uléécaa n nyu.

¹⁶Tō pēe nyule re ái usoi nkó yee isé n tikilē yee Uléécaa inipée-i asei ute. Amá uyee Yeesu Kirisi ne kēfa n tēnelē yee asei ute. Lē nnya ke tōcō kō ne kēfa u tēnelē te liké ne kei ritiki tōké ne wa asei pite Uléécaa inipée-i. Ái kapé wa re kari isé n tikilē nnya. Li we re úka úu Uléécaa kémee asei ute re u isé ritiki nnya.

¹⁷Amá in te tō la re tōké Kirisi ne kēfa tēne tōké wa asei pite, ari yénu re tō nē kō pikópēkó le. Li pēe nkpéni wa yare Kirisi yee akópē nceee ró nyíse nē íye? Ái nkápáni lē.

¹⁸Nen lē kam pēe n fori pimóme m pēsē, nēe menécíre yámne re ncaai kam pēe wa.

¹⁹Asei yee nyee re isé íi yé nkpéni fe iké linyiné né pise. Ne ikeméé welé yare ukpokpo. Isé iyee ne nkpo né ka. Ne Uléécaa nnya nkpéni nfáa málē. Tō ne Kirisi tōcō kunapéékó kecáá kpu.

²⁰Lē nnya, ái nkpéni nē ñmaa ricuruu nē nfáa má. Amá Kirisi yee kēnémee nfáa má. Kai není ne n kpísi, Uléécaa kēpípi kam ne tálē nnya kam nfáa má. Kekées né la aké ne kēnfaa kpísi ake nē nnya hē.

²¹N  m kesi re ke Ul  e  aa u   ne kefa n   f  nne, rin  yu kuu l  . In mesei re usoi y  e   is   ritiki u   ne Ul  e  aa inip  e  -i wai asei ute, Kirisi nk  p   p   ne m  ewoo le nk  p  ni.

Kalaati 3

Is   ne nfat  ne k  c       ns  m  

¹N   Kalaati pik  , an  riy  cipi nny  ! W  o k  yu l   n   ris  maas  ? N  n k   ne Yeesu kapi kunap  ek  o k  c       ns  m   n   s  misi c  k  -c  k  .

²Ns  m   ne kam   la k   p  se k   k   te kani is   n t  kil   nny   ke Ul  e  aa uu Unfaas  ne n   he n  e   kani Ns  m   K  cire n k   an   ne kefa n t  ne nny   kuu Nf  as  ne n   he?

³N   mey  k  yiki an  riy  cipi le  ? N   lal   n  k   ne Ul  e  aa Nfaas  ne pit  ki koraane ani pe   ne nk  p  ni pisoi is  m   t  nes  e  ?

⁴Yare m  ewoo kani nk  p  ni nn   i  w   nny   lii? Âi re lik   m  ewoo l   wa.

⁵Kani is   n t  kil   nny   ke Ul  e  aa uu Unfaas  ne n   he n  n ne m  waisa  ja n  k  en  m  es wapisi, n  e   iy  ? N  e   kani Ns  m   K  cire n k   an   ne kefa n t  ne nny   kuu l   wa?

⁶Lim  c   ke Apiraham u   ne Ul  e  aa kefa t  ne. Li uk  c       w  laal   te: Ke Apiraham u   ne Ul  e  aa kefa n t  ne nny   ke Ul  e  aa uu u kp  si re asei ute.

⁷L   nny  , ani k   n  s  ne re pep  e   Ul  e  aa ne kefa n t  nel   p  e   Apiraham pipir   y  k  yiki.

⁸Li Ul  e  aa ritel  -i m  k  e  -me w  laal   te Ul  e  aa y   mpuri san   pik   wais   asei pite, kap   ne kefa u n t  ne nny  . L   nny   ke Ul  e  aa uu rin  o   s  ne nt   Apiraham pehel   re: P   nny  , n   ket   k  c       sisoipipi nn  i rin  o   s  ne ritik  se.

⁹Apiraham y   Ul  e  aa ne kefa t  ne  , Ul  e  aa uu rin  o   s  ne u tik  se! Lim  c  , p  ye pin nfat  ne m m  , uu rin  o   s  ne pi tik  se yare kuu Apiraham n wa.

¹⁰An  o   k  p   y   mp   nn  i p  e   n t  l   te is   y   pi yoriy   k  c       we  . Li Nl  e  caasim  -i w  laal   te: Uye uns   l  le   is   ritel   k  m  es n w  laal   nn  i rintiki uk   k   lipikei n wai, an  o   k  p   y   liute k  c       we  .

¹¹Âi c  reise re   ka   u y   is   ritiki u   ne Ul  e  aa inip  e  -i wai asei ute. L   nny   kai w  laal   te: Us  i nk   y  e   asei ute re u Ul  e  aa ne kefa t  ne nny  , y  e   nf  a   m  .

¹²Ticuruu is   ne nfat  ne n  n l  ka p  n  el  , am   is   y   m  a re: Uy  e   y   i rint  ki ne ik  t  -p   kii y   nf  a   he.

¹³Kirisi ke Ul  e  aa uu tir  t  si an  o   wa. Kei ke Kirisi u   ne is   an  o   k  m  es r   l  se. Nl  e  caasim   y   m  sei m  a re: Pin   ye kuna k  c       rink  lo  , Ul  e  aa y   liute an  o   wal  .

¹⁴Li lẽ wale re mpuri sane pikó póoké Yeesu Kirisi kupénečo kémee rinóo sone ke Uléécaa uu Apiraham n yekei yẽ. Lẽ kémee tōn nfatene m má, to lẽ Nfáasone ke Uléécaa uu ró n yekeilẽ yenle.

Isé ne lẽ ke Uléécaa uu pisoi n yekeilẽ kecáá nsímé

¹⁵Pimárečo, ne la kéké sisoipipi mewai kémee linyine kpísi kéké ne nó símisi ani kóm. Usoi un tinóo n wɔi uu yekei yare kai m pise, úka úu yé kesi, úka úu yé líka rikpá, in kó ne kesoipipi késé wɔi ake yekei.

¹⁶Apiraham ne uupirẽ ke Uléécaa uú pese kó ne lisone lẽ kuu n yekeilẽ m̄. Ái wólaalẽ te Apiraham ne upipirẽ. Lẽ nnya, ái pisoi kulúi mékó kai wólaalẽ, uupirẽ use mékó kai wólaalẽ. Uupirẽ uyee Kirisi.

¹⁷Mm̄ kam n̄ la kéké né símisi yé nkpeni mmú: Uléécaa yé mékéé-mé wɔile uu yekei yare kai m pise. Likepiré, ai wai ijm̄ píle píle mena ne afetaani, Moisi isé póo pese kelené leeri. Íi yé fe iké lẽ ke Uléécaa uu n̄ la uké wa caai. Insá lẽ, Uléécaa rinco kuu n yekei yé rinnajé paa.

¹⁸In te isé ke usoi uu yé ritiki Uléécaa uu pese ne lẽ kuu u n yekeilẽ u pa, li pese wale re Uléécaa úu urinco cire kuu n yekei ritiki. Amá ke Uléécaa uu mékéé-mé n yekei nnya kuu Apiraham ípeeléé nyisé uu lẽ kuu u n yekeilẽ u wai.

¹⁹In lẽ, yo nnya ke isé ii pese nkpani we? Iyẽ nkó mée re iké mewai mée amé Uléécaa mela-i n̄ we pisoi n nyiselẽ, Apiraham upirẽ uyé ke Uléécaa uu lisone n yekeilẽ uú ha ne turi. Piléécaatumé pese isé iyé pisoi cereise. Usoi unyine yee pese ne Uléécaa nnco n símisi kapí ne ritiki apí ne símisi.

²⁰Pin ne usoi rintiki apí ne linyine wai, li nyisé re pere pikei n wai yé kulúi wele. Amá Uléécaa mécire yee rinóo piyekei kémee pikei wai.

Yo nnya ke isé ii we?

²¹Lẽ nnya, tóké nkpeni re isé íi Uléécaa rinco kuu n yekei ritikii? Ái nkpani lẽ. Pin pese isé inyine n wa yee yé usoi nfáa n he, i yé pese fe ii usoi Uléécaa inipree-i waisé asei ute.

²²Amá Uléécaa Nsímé ritelé yé maa re mewai kópe nnahe mée keté nnéí múílẽ. Li pese lẽ wale re pisoi mpí nnéí pese yé Yeesu Kirisi ne këfa n tene pese yé lẽ ke Uléécaa uu pi n yekeilẽ yé.

²³Nfatene ituje iké kelené n tu, isé yé pese ró hánalenle yare pikpaniikó, in tó m̄ liké ha ne tu pese uyé-i ke Uléécaa uu yé ró n nyisé re tóké Yeesu ne këfa tene.

²⁴Lẽ nnya, isé yee ró nyói aí ha ne Kirisi ikametuje tulu. Uyé kari yé ne këfa tene arí ne Uléécaa inipree-i wai asei pite.

²⁵Kari nkpeni nní ne Kirisi këfa pitene m máálẽ nnya, ári nkpeni urónyóle uyé mékó-i we.

²⁶Li we re nō nkpéni nónnénéí Uléécaa sipipi le, kani Yeesu Kirisi ne kefa n tene nnya.

²⁷Nó mpí nnéí nō nní Kirisi kupénečo kémee míni n wóle, nō ne uyē ne panselé pise.

²⁸Lě nnya, ái nkpéni we re nkó ye Usuifi néé mpuri sane ukó, néé ulási néé uyee umecire n te néé utisi néé unósi. Nō nkpéni meyíkýiki pise le, kani Kirisi Yeesu ne kefa n tene nnya.

²⁹In te nō mesei Kirisi pikó le, nō kō Apiraham pipirē le. Nō lě ke Uléécaa uú peé Apiraham ne upipirē n yekeilē te.

Kalaati 4

¹Mmě kam nní la ké maa re: Usoi unsá kahané m papisi kuu pεe ikúlanlū li, úu ulási ne ñka kémee kóólélē, in kō ne uyee mǐpá yo te.

²Mpá ne lě, pinyiné pεe yé u nyɔi api ukécáá m paílē aí ha ne kumúŋé kpē ke usáa uu n yekei tulu.

³Limecō ke tóo kō pεé we yare siwā sínsá. Ketē nké kécáá, ñnaŋe likó ilasi karí pεe le.

⁴Amá ke ituŋe ii n tu, Uléécaa ye Ukəpipi tummelle unósi unyiné uu ke maru apí ne isé ke mólú

⁵kéké ne pě ke isé ii ilási n tónselē n fénne, kéké kō ne lě kémee ró m pansesé Uléécaa sipipi nnya.

⁶Kani kō nní Uléécaa sipipi nnya ke Uléécaa uu nónanékíŋ kémee Ukəpipi Nfaasone wa nn sélei re: Sáa! Sáa!

⁷Lě nnya, áni kō nkpéni pilási, nō usipipi le. Non usipipi, nō kō Uléécaa mela kémee umemá pite le, memá mě kuu usipipi n yekeilē.

Lelę Kalaati pikó kémee Pɔɔli nfasimé n tanaalē

⁸Nō pεe méké welé áni Uléécaa nyu. Piléé pinyiné ilasi kaní pεe le ápi kō pεe meyíkýiki piléécaa.

⁹Lě nnya kani nní Uléécaa n céri néé ke uyē uu nní nō n céri nō kō nkpéni ketē kécáá ñnaŋe likó kémee pεle aní ha liilasi piluke kpáá? Ñnaŋe mmě n líka kuwai we, nín kō líka tu.

¹⁰Nō meyánsei siyáa sinyiné ne iwáré inyiné ne aŋmě anyiné wéelé ani waisé inyóɔnsetuŋe!

¹¹Li nfasimé né we re pinékei kam nōkənémee rinŋmóópú ápi kapé méwoo wa!

¹²Pimárecō, ne nō pise re ani menéco mmé n we. Né ne kō nómeneccō isé ilasi kémee welε. Áni ncaaí nka né wa.

¹³Ani léise re ne pεe utóikó le, pεé uye-i kam pεe mεfoí Nsímé Kεcire nō rin-yóó.

¹⁴Kam pεe lε m póslú, ám pεe kúpaí meté we. Amá áni né níjní áni kō né ñmeriyε. Nō ne íwe né lile, ticuruu ani kō né yósu yare Uléécaatumε unyinε né yare ne Kirisi Yeesu le.

¹⁵Méye ke nónnepóonare mmē nn pεle? Né ñmaa né yε te nōn pεé n fene, nō pεe ricuruu nónénípεe lésente ani né pa.

¹⁶Kam nsímesei nō n símisi nnya kam pεe nkpéni pansε nōunéláarō, néé íye?

¹⁷Ñla mmē kapi nní nökēncáá m má nnajε ní lisone linyinε. Pi lale piké tó ne nn̄ túunnε nöké pεe meyā pin n la.

¹⁸Li nyaám te áni kapε yε píkai lisone ne sikā wa, ái re pεé uye-i kam nökēnkúrī n we ñmanε.

¹⁹Sinépipi, ne kō ne n̄ nnya ntóosi kómeile yare unósi ke memárenlō amε n kέheni. Lε kai yé né n we aní ha ne pipele tene, aní ne Kirisi mewee nökēnémeε n nyíselε.

²⁰Li ripóo né we re kέ pεe kumúñé nkú-i nökēnémeε n we kέ céri lε kam yé nō n símisi. Ám nyu íye kam yé nō wa.

Icélaa yεe Akaa ne Sara nsímé kémee n we

²¹Nóo nní n la isé iké nökēncáá nnaajε m má kam la kέ pise re nō pεe kómei lε kii n símisii?

²²Likumúñé re li wólaalε te Apiraham yε piymáne pité mári. Ulási Akaa yεe usε ne u mari, uunɔsi Sara yεe umecire n te póo ne ucɔ u maru.

²³Kesoipipi mela kémee ke Akaa uu uuymáne mari. Amá Uléécaa rincɔ kuu n yekei kecáá ke Sara póo uukó mári.

²⁴Nsímé mmē nnyinεcō yε mmú: Pinósi pε kεtε yε anóo até ke Uléécaa uu n yekei le. Nkómεine foí mmē ke Uléécaa uú ne pisoi Sinayi riycpe kecáá sée Akaa uú ne siwā maru silási.

²⁵Akaa yε we yare Arapii kεtε-pó Sinayi riycpe. U kō we yare kuyu nkú kapi yε neni nní n sée re Yerusalém. Ku ne kupikó yε isé pilasi le.

²⁶Amá Yerusalém yεe kεyómεcaa-pó n we ne upikó yε pimecirε tele. Kuyu kρεkpεe nkpéni we yare uróni.

²⁷Lε nnya kai wólaalε te: Pó unósi nyapi nkó yεe úu píkai m máraalε, a yisi a cō. A mpóonare ne ricáái. Pó ke memárenlō amε píkai n kέhenlε! Unósi ke ula úu n la sipipi yε ulakó sikó kuluí feriyε.

²⁸Pimárecō, n̄ ne Uléécaa rincɔ kuu n yekei nnya usipipi le Isaaki mεcō.

²⁹Uyē kapi kessoipipi mela kémee m mári ye uyē ke Nfáasōne nn n tíyee api máru lémaalēnle hái. Lē kaí we ne neni-me.

³⁰Íye kecire kai pēe wólaalē? Li wólaalē te: A unósilasi nkó ne uuymáne lakase, li we re ulási uymáne ne uyee umecire n te uká, ápi yé ikúlanlū kesé li.

³¹Pimárecō, lē nnya tō ári ulási uyē sipipi. Tō uyee umecire n te sikó le.

Kalaati 5

Áni kapē ilási kémee n we

¹Kirisi ye ilási kémee rō léselē re tōké meyíkíyiki merócíre n te. Lē nnya, ani n we nōn páápú, áni kapē kō nóménécíre ilási kémee pitane rikpá.

²Ani kutu ricō, n̄ Pɔɔli kē nō símisi ani kóm te nōn n tíyee pin n kérii, Kirisi úu pēe líka nō yoriyé.

³Né kō pimáa nō rikpá re úye un n tíyee pin u rinké, isé nnéí kai pēe pise re uké ritiki.

⁴Nōo nní n la re nōké isé ritiki nōké ne Uléécaa inipēe-i wa asei pite, nō ne Kirisi ye túúnnelē ani Uléécaa ipēeléé paa.

⁵Tōo nní ne kefa u n tēnelē, tō ne mē te u yé rō waisē asei pite. Nfáasōne mēe tíyeeselē kari mē te Uléécaa yé ntófatene nnya rō waisē asei pite.

⁶Kirisi Yeesu kupéneccō kémee, nké née nkéciré n̄n ye líka yoriyé. Lelēe kuláa m má yee usoi uké nfatene m má mēe n̄la n nyíselē.

⁷Nō koraanelē n̄sōne hái. Wóo nkpéni nsé nō púnēise un ne nō yúlu re áni kapē asei ritiki?

⁸Nsímé mmē kapí ne nní atu nō n takai n̄n Uléécaa yee nō n séi kémee léeri.

⁹Pi ye maa re: Nkpónótō pite fíí pēe ye kukpéecari nnéí nyépukusse.

¹⁰Amá ímpá ne lē, ne ne Upíima tálē te nō sónti nōké ncée sōne kémee pēemē. Amá uyee nní nō n cójlē, te úye kecire loo, Uléécaa yé kutu u ripasa.

¹¹Pimárecō, nēn pēé n céesi re li pise re pisoi piké kérii, yo nnya kapi yé pēe nkpáni né n wéékuselē? Nēn lē n céesi, Kirisi nkpo kunapéékkō kecáá n̄n yé pēe úka kémee awólē nsímé.

¹²Pēpēe nní nō n cójlē te ani kérii ápi kapē ne piké ñmane ripá. Piké mēe pimecire camesi!

¹³Pimárecō, Uléécaa ye ilási kémee nō léselē re ani nóménécíre n te. Ímpá ne lē, áni kapē ne riwááná re nō nóménécíre te nnya aní ne lē kani n káipinkēe n wai. Amá ani n lakaane nōn kō pikē wapaane.

¹⁴Nsímé nse kémee ke isé nnéí ií we. Lelēe re: A upóco n la yare ripócúruu.

¹⁵Amá nɔn nóménécōpecire n kéhenne nɔn n takainkɛe, ani nóménécíre tī. Insá lẽ, nó nóménécíre kónaane.

Nfáasɔne mela ne méróla ciré

¹⁶Lẽ nnya, ne la ké nó símisi re ani tíyε Nfáasɔne nké nó n séni, áni yé pεé uye-i nólínékáipi-káipi n wai.

¹⁷Ái lẽ kani n̄ la ke Nfáasɔne n̄ la. Ái kɔ Nfáasɔne lilala ke n̄o kɔ la. Nfáasɔne lilala ne lẽ ke kesoipipi akε n̄ la ái yε risáne. Lẽ kaí we nnya káni yε fe n̄oké lisɔne kani n̄ la n wai.

¹⁸Amá in Nfáasɔne mεε nó séni, isé ii pεε kɔ n̄naŋe nókénécáá má.

¹⁹Lẽ ke kesoipipi likáipi-káipi ai yε n léemε aí n nyáni kpāii yε nní: Iwásá piwapaankɛe ne mékpérinkpewai ne mεseiciréwai,

²⁰ne piléényóɔnse ne menírihélawai ne iláarɔ piwapaanε ne picéŋaankɛe ne kufatoi ne kuwóí ne íkeŋenε ne pikóólentenε ne pitele siwúípi piwapaankɛe

²¹ne ucɔ likó pikáipinkɛe ne pítə niré ne piluke caainkɛe ne anyā ne liliyinεcɔ. Ne la ké nó péhelε yare kam pisímé nó m masí re: Pε nnéí pεε limewai m̄ n wapisi uka úu Uléécaa iyɔɔpi kémee melone má.

²²Amá lẽ ke Nfáasɔne póɔ yε usoi n hε yε nní: Ñla ne mpóɔnarε ne nkíŋniŋe ne ímpure ne kusoi piwai ne nfanaŋe ne asei pitiki

²³ne n̄niŋe ne mεcíre pimulú. Isé ii mewee m̄ kεsu.

²⁴Kirisi Yeesu pikó yε pimeewee ne pililala ne pilikáipi-káipi pikpíké masile api kunapéékɔ́ kεcáá karii.

²⁵Nfáasɔne mεε Uléécaa nfaa ró hεelẽ. Lẽ nnya, tɔké tíyε nké ró n séni.

²⁶Ári kapε pansε píyuwélaa tɔké mérócɔpecire anóo n wélaanε tɔn kɔ mérócɔpecire kufatoi wapaanε.

Kalaati 6

Ani ncɔni n lénanɛ

¹Pimárecɔ, nó mpí ke Nfáasɔne nn nní n̄ séni, nɔn yε unyinε n yε un akópe n wai, ani yε m purú aní ne ncée sɔnε-i u peseri. Ani yε nóménécíre tī te mewai m̄ mεcɔ áme kapε n̄ leemε.

²Ani ncɔni n lénanɛ. Lẽ kani yé ne Kirisi isé rintíki yε lẽ.

³Úye un m músu re úu kusa we, kúu kɔ pεε líka tu, umεcire kuu kíraasε.

⁴Mpá úye uké yε uricuruu mewee ripaí. Un n yε te li rikókɔri we uké umεcire ne múŋeisene, ái kapε ne picɔ.

⁵Li we re ímpá úye yε yε céri uu símisi lẽ kuu n wa.

⁶Li pise re usoi nkó kapi Uléécaa Nsímé n céesi uké ulikó ne uucélaa kecáá pípaí n léni.

⁷Áni kapé nóménécíre kiraasé, ápi ye Uléécaa sénnyi. Lẽ ke usoi uu n lukesi kuu ye kpasi.

⁸Úye un umela likó n lukesi, uu umela likó yénu. Amá úye un Nfáasóné likó n lukesi, uu Nfáasóné mela yénu, lélée nní nfáa teneciré.

⁹Mewai sóné piwai ápi kapé ye ró pi. Li we re tón lẽ piwai ne n ñmáópúlë, ituñé ye sóntile, ímpá úye uké lẽ kuu n lukesi kpasi.

¹⁰Lẽ nnya kai nkpéni nní lẽ kuwai n we, tóké pisoi nnéí nla n nyíselë, aí ne tósutó ne pëtós Kirisi ne kefa n tenelë.

Icélaa tɔrɔɔ ne iyáhaa

¹¹Ani ripaí lẽ kam nkpéni tinécúruu ne kunénípe nò n wái mékóné mékóné.

¹²Mpí nnéí pëe n wéési re pisoi piké pi pakare pëe nò cónjlë te ani kérii. Ápi la piké Kirisi nkpɔ kunapéékoó kecáá nnya íwe inyine li.

¹³Pikéké pë ricuruu ápi isé tíkilë, amá pi pëé la re nòoké kérii piké ne nòpinéké pë nnya rikókɔri n wai.

¹⁴In néé, ke Upíima Yeesu Kirisi uu kunapéékoó kecáá n kpu ñmane yee né tikókɔri waisé. Líka licɔ ái likecáá kpálë. Kunapéékoó kecáá nkpɔ mëe tíyese ke këtë kecáá likó ái kɔ nkpéni kënémee kuláa kúka má, ám kɔ nkpéni pikáipinkëe li kpálë.

¹⁵Ái nké néé nkéciré yee linyine yoriyé, amá Uléécaa uké ró pansesé pisoi falé yee ye yoriyé.

¹⁶Mpí nnéí pëe piisoi kémee nsímé mmú n tíkilë kaám ne welu re Uléécaa uké nkíñniyé pi he uu kɔ íwe pi téni. Nkíñniyé ne píwetu piké kɔ Uléécaa kuyu Isirayëeli kecáá n we.

¹⁷Kai neni ne n kpísi, úka úu kapé picóŋ né rikpá. Iwói ye inépiyé kecáá nyíselénle re ne Yeesu kecáá íwe lile.

¹⁸Pimáreco, Urópíima Yeesu Kirisi uké ípëeléé nò nyíse. Amí.

Efēesi

Efēesi 1

Iyáhāa

1Néé Pooli yee Uléécaa mela kémee Kirisi Yeesu utumé m pansé. Nō ke Uléécaa uu n wée non Efēesi-po we non Kirisi Yeesu ne kefa kese tikilē kam titelé ntí wólu.

2Urósáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi piké ípaelée ne nkíjñiye nō nyíse.

Lisōne ke Uléécaa uu Kirisi nnya ró n hε

3Urópíima Yeesu Kirisi Usaa Uléécaa yee ipakare te. U Nfáasone likó ncopuri nnéí keyómecaa-po ró hεle un ne tó ne Yeesu Kirisi kupénece kémee ró kpálē.

4Uléécaa uké kelené mpá yo n wa, u ró wéele uu tó ne Kirisi kupénece kémee ró pansesé upikó. Kupénece kpē kémee kuú la re toké n kpáilē ári kapé kó uinipere-i akópe áka m má. Kuu ró n la nnya kuu

5uripco ne Yeesu Kirisi nnya méké-mé ró kpísi uu ró pansesé usipipi. Lé kuu unfanare kémee ró n la ye lē.

6Lé nnya, toké Uléécaa pakare re u tó ne ukepipi lala Kirisi kupénece kémee lisōne píima ró wa.

7U tó ne Kirisi kupénece nnya ne unfanare mpiye nnya akópe ilasi kémee ne Kirisi menyé ró léselé uu arákópe ró sárei.

8Uléécaa ye meyíkíyiki unfanare ró nyiséle. Mewéésesohó ne mesohó nnéí kuu ró hε.

9U tíyeselé ari lelēe umela kémee m pékaalē ceru. Hái méké-mé kuu unfanare kémee la re Kirisi uké lē wa.

10Lelēe re ituŋe in n tu, Uléécaa yé uyóopi usé lesé. Uyee Kirisi. Uu keyómecaa-po ne ketē nté likó nnéí kescáá iyóopi le.

11Uléécaa ye tó ne Kirisi kupénece kémee lirókó nnéí ró pale. Lé nnya kuú pεe méké-mé ukemúŋé-i ró wéé uu iluké yekei. Uricuruu yee la nnya kuu lē wa.

12Lé nnya, tó mpí tóo pεe nní pifoí Kirisi ne rintá, toké nkpéni Uléécaa meyóopi ne siyóme ritaásé.

13Nsímései mεe nní Nsímé Kecire mεe ye usoi riyu n ló. Kani Kirisi ne kefa n tene Uléécaa uu pεe nwóí nō wai, Nfáasone kuu maa re u yé nō pa kuu lē nō pa uké ne nyíse re uyee nō te.

14Nfáasone ke Uléécaa uú ne rinyi re tó lisōne kuú ne upikó m mémpo yé. Tón píyei akópe ilasi kémee n le cáká-cáká kari yé lisōne lē nnéí yé. Lé nnya, toké Uléécaa meyóopi ne siyóme ritaásé.

Pooli iwele

15Lẽ nnya, hái kam̄ ne n kő te nō Upíima Yeesu ne kefa tenelelne nōn ko pẽ nnéí ke Uléécaa uu n wéé la,

16ne ye nēn keyóme n yáásine, ne ye mesére nō nnya Uléécaa pɔɔnesele. Ne ye keyómeýáhaa-i nōnnénéí kecáá Uléécaa wele am te:

17Urópíima Yeesu Kirisi Uleecaa, Sáa meyóopi ukó uké mewéésesohó nō he nōké ne u yẽ ani pẽe ne n̄sōne u ceru.

18Ne ye kō u pise re uké nōinénípēe wúkule. Nō pẽe fe ani lẽ kuú ne nō n sée ceru. Nō pẽe lisōne kuu ye pẽ kuu n wéé n he mpiye ne linsōne yẽ,

19ani kō ceru re n̄naŋe kuú ne tó mpí tóo nní ne kefa u n tenele kémee n keisi n̄n kumúŋé má.

20N̄naŋe píima mm̄e kuú ne Kirisi kémee keisi uú ne pikpɔkpɔ kémee u yukuse, uu kō ne keyómecaa-pɔ ukuluke-luke-m̄e kéyukɔ́tonε-i u tonsε.

21Kirisi ye lẽ nnya keyómecaa-pɔ iyóopi ne n-yóɔrinaŋe ne n̄naŋe ne iwéése píima ne m̄pá yo yee rinyíri m má ne kekpeē wele. U m̄pá yo kekpeē wele. Ái lelees neni kumúŋé nkú-i n̄ we ɣmane kekpeē kuú we, amá ne lelees masí kepirere-pɔ n wéme kekpeē kuú we.

22Uléécaa ye m̄pá yo Kirisi iyóopi metene wale uu likecáá u tonsε. U u pale re uké Uléécaa icápine nnéí uycɔpi píima.

23Uléécaa pikó icápine ye uipíŋe le. Umesá nnéí kuú ne ikemee we un kō infaa nnéí te, Uléécaa un kō ne umesá nnéí Kirisi kémee we.

Efesi 2

Íye ke usoi uu ye nkɔ-i le uu nfáa-i lompo?

1Nō ne pẽe mekees-m̄e nōnnécaai ne nōanékópe nnya pikpɔkpɔ le Uléécaa inipεesi.

2Ketē nté isoi icó kaní pẽe le. Nō pẽe mekees-m̄e uyẽ kani n nyáni re ketē nké uycɔpi tikilenle. Uyee nní neni pẽpēs Uléécaa pipakare n yúlu isoi kémee we.

3Pimecɔ ke tóo kō pẽe mekees ntónéí mmú we, tōn merópɔla wai, tōn sirómúŋé ne meróssohó cire ne irósoi le. Merówee m̄e nnya, tō ne kō pẽe ne sá re Uléécaa uké ukuwɔi kémee ne ró túhaane picɔ mecɔ.

4Amá Uléécaa yèè meyíkíyiki usoi íwé ténlε. Unla píima nnéí kuu ró nyíse.

5Lẽ nnya ke Uléécaa uu tóo pẽe ntócaai nnya n̄ we yare pikpɔkpɔ uiniptε-i nfáa falε he. Ani yẽ te ípεeléé kuu nō nyíse nnya kuu nórínéyu lo.

6Kesé ke Uléécaa uu tó ne Kirisi Yeesu pikpɔkpɔ kémee yukuse uu kō kesé ukemee keyómecaa-pɔ ró tonsε.

⁷Lelée masí kepire-po leeri, ari pee yénu re ípaelée kuu Kirisi kémee ró n nyisé ye lisone píma le lée ái píkai kutene n we.

⁸Uléécaa ye ípaelée nó nyiséle uu nónnéfatene nnya nórinéyu lolu. Nóricúruu áni kei líka kuwai we. Uléécaa ihé yé nyi.

⁹Ái nóménéwai sone nnya kuu nó yóriyé. Lé nnya, úka úu kapé umecire n taáselé te umewai sone cire mée u yoriyé.

¹⁰Mesei, Uléécaa ricuruu yee ró wa. Tó ne Kirisi Yeesu kupéneco kémee kuu ró wa re tóké yé nkpeni fe tóké yé lisone wa. Uléécaa yee mekees-me mewai sone mée tó yekeilé te tóké yé mē wa.

Tɔ Yeesu Kirisi kupéneco kémee pisoi pisé Ie

¹¹Ani lé kaní pee mekees n we léise! Nō pee pisoi pinyine le ke Pisuifi api yé pee n sée re pikéciré. Amá in kō ne usoi kunipé kpée pē ticuruu sisoipipi méké riké.

¹²Lé nnya, ani kō te nō pée uyé-i ne Kirisi ketaa welé. Nō pée welé yare pisáne Isirayéeli pikó kécopé, áni Kirisi má, áni líka má rinóo ke Uléécaa uu pi n yekei kémee, líka ái we kani yé ne rintá, áni kō keté kécáá ríka Uléécaa má.

¹³Nō pée ne ketaa u welé. Amá Kirisi menyé mée n kóonu nnya, nō nkpeni Kirisi Yeesu kupéneco kémee ne u rikole.

¹⁴Lelée re Kirisi yee ntókíjniye. Uyee tíyesé ke Pisuifi ne mpuri sané pikó api pansé mpuri nse. Unkpo kunapééko kécáá kuú ne iláaró yee pée piképáápáá m píneilé yare mmelé riláu.

¹⁵U Moisi isé nnajé ne lé nnéí lée i m páápúse tinnelé uu pee Pisuifi ne mpuri sané pikó kpísi uu u ne pē kupéneco kémee pi pansesé mpuri fale nse. Lé kuu nkíjniye ne n ka yé lé.

¹⁶Unkpo kunapééko kécáá kuú ne Pisuifi ne mpuri sané pikó pansesé ipiye isé, uu pi ne Uléécaa kécopé nsímé nyónse. Íwe kuu kunapééko kécáá n li uú ne kpi yé iláaró kpule.

¹⁷Nsímé Kecire mée yé nkíjniye n he kuú ne ka uké nō mpí nō pee nní ne ketaa u n we ne nō mpí nō pee nní ne u n kólé símisi.

¹⁸Uyee tíyesé ke tó Pisuifi ne mpuri sané pikó ari ncée má ari yé ne Nfáasone nse kóló tíki arí ne Sáa Uléécaa kémee sí.

¹⁹Lé nnya, áni kō nkpeni pisáne, áni kō picéetjé. Amá nō ne pē ke Uléécaa uu n wéé yé kuyu kuse pikó le. Nō nkpeni Uléécaa keyo pikó le.

²⁰Nō nkpeni panselé keyo kée m mómaalé. Pitumé ne antepuyé pee kerikui. Kirisi Yeesu ricuruu yee kesinui ripare.

²¹Uyee tíyeselé kaké páápú ken cálé. Uyee tíyeselé kaké we. Ke Uléécaa keyo le kuu umecire n yekei.

²²Nó ne pico nōo ripéne ani panse Kirisi kupéneco kémee kéyo kẽ ke Uléécaa uu m móo un ne Unfaasone kékemee we.

Efeesi 3

Pikei ke Uléécaa uu mpuri sane pikó kémee Poco li n forii

¹Kirisi Yeesu pikei kam n wai nnya ke nẽ Poco li am akpanii kémee we. Nō mpuri sane pikó mpí nnya kam íwe iyẽ nnéi le.

²In n la, nō kõ te Uléécaa ye kefa ne né fenné uu né forii re ké ukemúñé kémee nō nnya pikei u wa.

³Uyee uricuruu lipéké-peke lẽ né yéneise. Linsímé kam pese nní nkáripi nō wóipò.

⁴Non n kee, nō céri re ne Kirisi nkó mæe m pékaalẽ kécáá meyánsei nyule.

⁵Uléécaa úu pese mækæs-me lipéké-peke lẽ sisoipipi nyíse yare kuu nkpéni nní Unfaasone ne rintíki uú ne pitumé kuu n wée ne antepuyé li nyíse.

⁶Lipéké-peke lée nní: Pisuifi ne mpuri sane pikó ye panselé ipihe isé. Lẽ nnya, lisone lise kapi kó má. Pi yé kó lẽ ke Uléécaa uu Nsímé Kecire mæe pi ne Kirisi Yeesu m pénaselẽ nnya n yekeilẽ yé.

⁷Nsímé Kecire mmé pikei kam wai. Uléécaa yee unfanare kémee pikei né forii uu kénemee unnahe nyíse.

⁸Uléécaa pikó nnéi kecøre, née ye ám líka tu, mپá ne lẽ, u pese kefa ne né fenné uu né forii re ké mpuri sane pikó Kirisi lisone lée ái kutene n we símisi. Nsímé Kecire ye mu.

⁹U kó né forii re ké tíyesé pisoi piké yé lẽ ke Uléécaa uu lipéké-peke lẽ n wainé. Uyee mپá yo wa. Mækæs-me kuú pese li pékaalẽ.

¹⁰Lẽ nnéi lée iyópi n le lin kejomécaa-po nnahe má yé nkpéni Uléécaa icápine nnya ceri re Uléécaa mewéésesohó áme mepreh kului kémee kumúñé má.

¹¹Uléécaa kémúñé kuu mækæs-me n yekei uu kó nkpéni Urópíima Kirisi Yeesu kémee ke wai ke lẽ nnéi ai tíkilẽ.

¹²Kari nní ne Kirisi m pénaselẽ tón kó ne kefa u tenelẽ nnya, tó ncée málé tóké ne tirópoo ne kefa kese Uléécaa rikó.

¹³Lẽ nnya kam nō símisi re nórinépoo ári kapé íwe kam nókénécáá n le nnya caai. Nō kai meníhe ríyu waise.

Kirisi nla nsímé

¹⁴Lẽ nnya kam Sáa Uléécaa keju-i anui wulalẽ nén nókénécáá yáási.

¹⁵Ukemee ke amáre nnéi nyee keté kécáá ne kejomécaa-po n we aa léeri.

¹⁶Ne ye u pise re Unfaasone nké nóninésoi kémee meyá nō m papukuse yare ke umeyçöpi ame m piye mæc.

¹⁷Ne kɔ u pise re Kirisi uké nónnénfatene nnya nónanékíj kémee n we. Ani nla kémee iníñí wa ani kɔ nkémee nísɔne papisi.

¹⁸Peeé uyε-i ke nó ne Uléécaa pisoi nnéí ani yé fe ani céru re Uléécaa nla n Kumúñé má. N mepéré ne mécáa ne mécimá welε, nn kɔ cálē.

¹⁹Kei kani yé kɔ ceri re nla mm̄e ne menyuwε nnéí felε. Lelεes yé kɔ týesε Uléécaa uu nókenémee ne umesá nnéí n we.

²⁰Uyεes kerómee ne rikohó kesi. U yé fe uu kerómee wai ai tósu l̄e kari yε m pise néε l̄e kari yε m̄ musí.

²¹Uléécaa yεes Kirisi Yeesu kémee ne uicápine kémee m̄pá ncɔpuri n̄-yei-pɔ ne m̄pá pýei-pɔ ríyu te. Amí.

Efεesi 4

Nfatene kémee rinɔɔ rise piwai

¹Ne Upíima nnya akpanii-i welε. N̄ ke Uléécaa uu nní n sée kam pise re ani n sónε, nónnésé nké n nyísel̄ te l̄e kuu nní nó n sée ns̄ kani sónε.

²Áni kapε áyu n wéési. Amá ani mésere n láárú nɔn purú. Ani nla ne nóménéçɔpecire m mún̄el̄.

³Ani riŋm̄órpú ani rinɔɔ rise ke Nfáasɔne nn nó n he m múl̄e. Nfáasɔne mεes Uléécaa-i n léeri yé týesε ani nónnénéí m pén̄el̄, nkíñniyε nn nókenéçɔpε we.

⁴N̄ ipiŋε isε kεcáá ilesε le. Nfáasɔne nse mεes kɔ nónnénéí kémee we. Likei lisε nnya ke Uléécaa uu kɔ nó sée.

⁵Upíima usε kóló ne nfatene nse kóló kani má, ani kɔ míni mεse kóló wolε

⁶Uléécaa usε kóló yεes we. Uyεes pisoi nnéí usaa. Uyεes ntónéí kεcáá t̄, un ntónéí kémee we un kɔ ntónéí kémee pikei wai.

⁷Amá Uléécaa yε ntónéí mmú kémee m̄pá úye uiheε hele ne impehē Kirisi yεes m̄pá úye likó musí.

⁸Li Nléécaasimé-i wólaal̄ te: Kuu kεléécaa rińtaá, u ne pikpaniikó ripén̄elε, uu liheehεs sisoipipi hɔɔnεntε.

⁹Tε íye yε nkpéni l̄e te u kεléécaa ritaá? Li nyíse re uké kelenε rińtaá, u kεt̄ mεtene kuhóre kémee ricepile.

¹⁰Uyεes rincépime cire yεes kɔ ritaá uu kεléécaa fáau uú ne kεt̄ ne keyóme nnéí n yipaal̄.

¹¹Uyεes wa re pinyinε piké pitumε, picɔ piké antepuyε, picɔ piké Nsímé kεcire piyóó, picɔ piké Uléécaa icápine pikpeenwai ne picélaa.

¹²U pi wéelε re uké l̄e kapi yé upikei n wa pi nyíse, piké p̄e ke Uléécaa uu n wéé céési l̄e kapi yé Uléécaa icápine m papukusε.

¹³Kei ke ntónéí ari yé pεe céri re likei lise karí ne Uléécaa Kεpipi kémee kεfa tεne. Tɔ pεe lε papisile yare ke Kirisi uu m papaalε mεcɔ.

¹⁴Lelεe yé týesε ári yé pεé uye-i n we yare siwá sεe m̄pá icélaa íye yεe n we n t̄kilε, pisoi pεe ye picɔ ne pinnɔɔmε kuyúi n tā ápi yé pεe ró kíraasεntε.

¹⁵Ála ke tɔo ne nsímεsei símisi tɔn kɔ lakaane tɔn ne urówéése Kirisi kupéneɔ nnéí kémee pelu. Uyεe ríyu.

¹⁶Uyε nnya ke ipiŋε ii kεcíre nyεnu, isitajεnε nnéí sin mulεinεlε. Lε nnya ke m̄pá nlésε n̄-ye nn ála kémee mpikεi wai, ipiŋε nnéí yεe ála kémee m pelulε in papisi.

Kirisi pikó isoi falε nsímé

¹⁷Lε nnya kam la kέ nsímé mmú ne nό cési ne Upíma rinyiri ani kóm te áni kapε kɔ nk̄péni nsé tikpá yare pεpεs ápi Uléécaa m pakarelε. Mp̄lecee ke pisimúŋε asi pi tikisεlε.

¹⁸Pimesɔhɔ yε kuŋmaha-i lompɔlε ápi pεe Uléécaa isoi kémee we. Kapi pinnéí piníri ápi Uléécaa nkó n̄ka nyu, piakiŋ an kɔ taká nnya.

¹⁹Ápi nk̄péni lisɔnε ne likópε nyu. Méwoo méwoo kapi wai, hái apí ne mεseiciré wai mmé ncɔpuri m pénεlε pin wai.

²⁰Amá ái lε kapi n̄ Kirisi cereisε.

²¹Ái céreisε re nɔ ukεcáá nkó nnéí kónlε api kɔ nsímεsei mεs Yeesu kémee n̄ we n̄ céesi ani kóm.

²²Lε nnya, ani nόinésoi kpure riyá. Nόmεnεwee kpure yε m̄. Melikáipi-káipi yε ne nk̄pɔ-m̄ nό sínle.

²³Ani týe Uléécaa Nfaasɔnε nkέ nόkεnémúŋε conse.

²⁴Ani isoi falε kpísi ani taní yare ke Uléécaa uu n̄ la. Nsímεsei yε týesεlε ii asei n t̄kilε in kɔ kpáilε.

²⁵Lε nnya, ani nnóɔmε riyá m̄pá úye ukέ yε uucɔ asei símisi. Tɔ ntónéí mmú ipiŋε issε ilεsε lε.

²⁶Nɔn yε n wóɔsi, áni kapε yε akópε wa. Ani yε nόkunéwɔi kpu ituŋε ikέ kelenε loó.

²⁷Áni kapε yε kuníri ncée hε kukέ ncaai wa.

²⁸Uyaa úu kapε kɔ nk̄péni piyaa rikpá. Amá ukέ riŋmóópú uu yε kεfa kεsε ne uanipε pikεi pinyinε wai uú ne le, lin kɔ úye m párílε, uu fe uu liute léni.

²⁹Nsímé kópε n̄ka n̄n kapε yε nόnnénɔɔ-i léemε, amá likέ mmε mεs yé usoi ikari rinkpásε ai kɔ pεpεs kutu nό n cólε lisɔnε wai.

³⁰Áni kape yε Uléécaa Nfaasɔne ripɔɔ caaisε. Mme mεe Uléécaa nwɔi kuu nókεnεcáá n wa kεyáa kε kuu nónanékópε kέmεe nό n lesenε cáká-cáká nnya.

³¹Ani nsímé pifanaankεe ne mesεewai ne kuwói ne pisεnkεenε ne picɔ alε ne mewai kópε ncɔpuri nókεnεcɔpε lese.

³²Ani n láárúnε, nɔn íwε ténaane. Ani nómεnεcɔpεcire n sárikεenε yare kε Uléécaa uu nό ne Kirisi kupέnεcɔ kέmεe nό n sárei mεco.

Efεesi 5

Mεtεí kέmεe isoi nsímé

¹Nɔ siwά sinyine lε ke Uléécaa uu nό la. Lε nnya, ani umεcɔ n wai.

²Ñla nkέ nόinésoi nnéí kέmεe n we. Ani yε lε ke Kirisi uu ró n la uu unfaa kpísi uu tɔ nnya he yare inyóɔnsesee, Uléécaa uu i yόsu nίsɔnε.

³Lε kái ne n sá re liké Uléécaa sipipi kεcɔpε n we yε nní: Méwoo méwoo pinɔsiwέlaa ne mékpεrinkpεwai nέε mεmá nnáápí nkό nka n kape nkpáni nókεnεcɔpε n we.

⁴Ái kɔ ne sá re nɔkέ asímé kópε nέε inírisimé nέε akpέri kópε m má. Ái nyam. Amá Uléécaa ipakare nmane iké n we.

⁵Ani kō nίsɔnε re méwoo méwoo mewai ute úka ne úkperinkpεkɔ úka ne mεmá nnáápí ukό úka úu lε ke Uléécaa ne Kirisi api piiyɔɔpi kέmεe ne pipisoi m mέ kέmεe líka yεnunε. Mεmá nnáápí pɔ ne kɔ piléényόɔnsε picɔ lε.

⁶Áni kape tíye unyine ukέ nίwoosimé ne nό kíraasε. Lε nnéí nnya ke Uléécaa kuwɔi aku pisoi pεe ápi u m pakarεlε kεcáá we.

⁷Lε nnya, nό ne pε áni kape nka kέmεe m pénelε.

⁸Nɔ pεe mεkeε mεsei kuŋmaha-i welε. Nɔ nkpéni nό ne Upíima kupέnεcɔ nnya mεtεí-i welε. Lε nnya, ani n sόnε liké n nyíselε te nɔ mεtεí sipipi lε.

⁹Likumúŋε re lεlεe yε mεtεí kέmεe n léemε lεe nfanare ne nsímεsei pitiki ne asei.

¹⁰Lε nnya, ani n wέési nɔkέ lεlεe ne Upíima n sá n nyu.

¹¹Nό ne kuŋmaha kέmεe mewai áni kape nka kέmεe m pénelε, amá ani yε mε yámne.

¹²Mεsei sei lε ke pisoi pε api mεyaa n wai pisímé ricuruu yε isei welε.

¹³Amá pi yε pin pimeωai mέ n yámne, mε yε mεtεí kέmεe lεémεle amε kúcere wai.

¹⁴Lε nnya kapí maa re: Pó nkό pɔɔ nní n lɔni, a yisi. A pikpɔkpɔ kέmεe yisi Kirisi ukέ pεe mεtεí pɔ nyíssε.

¹⁵Lẽ nnya, ani nónnésé kécáá musí nísone. Áni kapε n sóne yare piníri, amá ani n sóne ne mewéésesoh.

¹⁶Áni kapε tíye ituŋe iké méwoo n tósu, li we re siyáa nsí-i kari nní n we ási nyam.

¹⁷Lẽ nnya, áni kapε meníri n tū. Ani riŋmópú ani Upíima mela ceru.

¹⁸Aani kapε ye píta m pomaalẽ. Lẽ ne méwoo méwoo mewai le. Amá ani tíyesé Uléécaa Nfaasone nké nō n yipaalẽ.

¹⁹Ani ipakare siyomé ne akéhe ne siyómé ncopuri ke Nfáasone nn nō n he ne nóménécoprecire n ḥmórúselenelẽ. Ani kεfa kεse ne ipakare siyomé Upíima yō.

²⁰Ani ye m̄pá píyei ne m̄pá yo kémee Sáa Uléécaa p̄c̄nese ne Urópíima Yeesu Kirisi rinyiri.

Pinósi ne pipila mewee

²¹Kirisi ipakare kani m má nnya, m̄pá úye uké ucɔ n waiselẽ.

²²N̄o pinósi, m̄pá úye uké uula n waiselẽ yare kuu Upíima n waiselẽ.

²³Li we re utisi yεs unósi uwéésé yare ke Kirisi uu Uléécaa icápine nnéí uwéésé mεcɔ. Iyεs uiŋjε, uyεs iriyu.

²⁴Lẽ nnya, m̄pá unósi úye uké uula n waiselẽ yare ke Kirisi icápine ii Kirisi n waiselẽ.

²⁵N̄o pinósikó, m̄pá úye uké uunɔsi n la yare ke Kirisi uu Uléécaa icápine n̄ la uú ha ne unfaa kpísi uu iȳ nnya he yare inyɔɔnsesee.

²⁶U l̄e wale re un míni ne unsímé ne pipáálá pi m masí, piké pεs panse Uléécaa pikó.

²⁷U l̄e lal̄e Uléécaa icápine iké ukεyu-i ríyu píima m má, iké n kpáiilẽ, ncaai n̄n kapε ríka i n tejlẽ n̄e ii kapε ncaai féé n̄ka m má.

²⁸Limεcɔ ke pinósikó p̄o yé kɔ pipinɔsi n la yare kapi pimecire n̄ la. Úye un uunɔsi n la, uricuruu kuu l̄e la.

²⁹Mεsei ye me re úka úu ye píkai uiŋjε cirε niŋni. M̄pá úye yεs uiŋjε n nyɔɔnselε uu kɔ ikεcáá m paile yare ke Kirisi uu Uléécaa icápine n wai mεcɔ.

³⁰Kari uiŋjε ilεsε nnya kuu l̄e wa.

³¹Li wɔlaalẽ te: Lẽ nnya ke utisi uu usáa ne úni yisine, u ne unósi apí ha péne api panse ipiŋjε isε.

³²Nsímé mεs kεl̄o nké-i m pékaalẽ ye mpíima le. Ne maa re Kirisi ne uicápine nkó ye mu.

³³Amá n̄o kam kɔ ne l̄e tee. Li pisε re m̄pá unósikó úye uké uunɔsi n la yare kuu umεcire n̄ la, unósi p̄o kε kɔ uula m pakarelẽ.

Efesi 6

Siwā nε sipe kεcáá nsímé

¹Nő siwā, ani nōpinéte m pakarelē yare ke Upíma uu n̄ la. Lelēs nε n̄ sá re nōké wa yε l̄.

²A yε upósáa nε upóni ríyu waisε. Tinóo foí yε t̄e ke Uléécaa uu n̄ hε uu rinóo yekei.

³Lelēs re li yé nε pó sōnesi aa k̄o ketē kεcáá nfáa taa-taa yεnu.

⁴Nő siwā pisaa, áni kapε nōsinéwā kεyu m páápúse, amá ani si n céési siké kεcíre wa yare ke Upíma uu n̄ la.

Píyɔsaa nε píkεikó kεcáá nsímé

⁵Nő pilási, ani yε nōpinéyɔsaa ketē nté kεcáá pakare ani asei nε ríyu pi n waiselē yare kani Kirisi m pakarelē.

⁶Ái pin nōkenékúrī n we pin nō n nyáni ḥmanε kani yéé l̄ wa yare nō lale liké sisoipipi n láárú. Amá ani pi m pakarelē te nō Kirisi pilasi nnya, aní n wéési re nōké Uléécaa mela ne kεfa kεsε n wai.

⁷Ani nε mpóonare pi n kεisi yare Upíma pilasi. Ái kapε n we yare kεsoipipi kani kεisi.

⁸Ani n nyu re m̄pá pó úye pɔn ulási n̄éé pɔn mεpócíre n te, lisɔne l̄ kaa n wa kulaa kaa sónti pɔké Upíma kέmee yé.

⁹Nő píyɔsaa, nōké k̄o limεcɔ nōpinékεikó n wai. Ani nōmenécíre t̄i, áni kapε pi n sənkεs nε rikpákárá. Ani n nyu re nō nε p̄s usaa yε kεyómεcaa-pɔ wele. Úu yε usoi kεyu-i ripaí uú nε n túhaanε.

Kirisi ukó itɔpilū

¹⁰Ntórɔɔ yε nkpéni mmú re ani nō nε Upíma kupénecc kέmee unnaŋε píima kpísi aní nε m páápú.

¹¹Ani Uléécaa itɔpilū nnéí kuu nō m pa kpísi aní nε kuníri apinε kaku nō n wai l̄ó áku yé pεs nō feriyε.

¹²Ái sisoipipi karí nε tɔpu. Amá lelēs iyóɔpi n t̄u nε lelēs n-yóɔpinaŋε m má nε lelēs ketē nté kuŋmaha kέmee n̄naŋε m má lin pεkesi karí nε tɔpu. Tɔ k̄o ne aníri kpákárá nyεs kεyómεcaa-pɔ n̄ we tɔpule.

¹³L̄ nnya, ani nkpéni Uléécaa itɔpilū nnéí kuu nō m pa kpísi, aní nε siyáa kópe kέmee tάpisi, ái yé pεs nō feriyε. Nən n tápaalē nε kέtɔ-pɔ, líka ái yé pεs fe liké nōinépiŋε riyɔsε.

¹⁴L̄ nnya, áni kapε nōinépiŋε riyɔsε. Ani nsímései pisímé kpísi ani waisε kútampálá, ani kehalε-i ku n tél̄. Ani k̄o asei pitiki kpísi ani waisε kεwenitukanka.

¹⁵Ani Nsímé Kecire mεε yε ne nkíŋniŋe n ka piyóó n la. Nké nó n we yare anééri kani tanaalē.

¹⁶Ani yε m̄pá yei nónnéfatεnε kpísi yare kuwenikpáncukú kani yé ne ukpááree Setani ihime mεlō n kpu.

¹⁷Nópinéyulale piké ritɔpikɔŋ, Uléécaa Nsímé nké ritɔpitéhε ke Uléécaa Nfaasɔnε nn nó m̄ pa.

¹⁸Ani yε kɔ l̄e kε Uléécaa Nfaasɔnε nn nó n nyíse ritiki áni ne mesére iyáhaa nnéí mpuri n yáasi nɔn kɔ u welu. Áni kapε l̄opile, ani nóménécíre kpísi aní pa, ani mesére ne kεfa kεsε upikó nnéí kεcáá n yáasi.

¹⁹Ani yε kɔ kεnécáá u yáasi re uké týesε kέ yε nεn nnóo n wúkulε, kέ ne ikari n céesi pisoi piké lelees Nsímé Kecire kémee m pékaalē ceri.

²⁰Mm̄e kε Uléécaa uú ne né tumme re uké nté ukeikó yεε ne urinyiri n t̄. Mm̄e nnya kam akpanii kémee we. Ne lale kέ yε n símisi ne ikari yare kai m pise.

Iyáhaa tɔrɔɔ

²¹Unésáne kεcire Tisiiki yε Upíima ukeikó le ne asei. U yé hapɔ uu lelees né n wai nnéí nó kεénkεe nóo kɔ ceru mm̄e-i kam n we ne l̄e kam n wai.

²²L̄e nnya kam nókεnémee u tumme re uké nó símisi mm̄e-i kari n we uké kɔ ne nónanékíŋ niŋukuse.

²³Sáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi piké pirómárečɔ Yeesu pikó nnéí nkíŋniŋe ne nla ne nfatεnε he.

²⁴Uléécaa uké pε nnéí pεε Urópíima Yeesu n la ái ne kétɔ ípεeléε nyíse.

Filipu

Filipu 1

Iyáhaa

¹Tóo Poco li ne Timotee, Kirisi Yeesu pikéikó. Péreës Yeesu nnya Uléécaa pikó m panse pin Filipu kuyu-i we ne péreës piicápine kécáá mí paílē ne péreës pi n léni kari rítelé ntí wólu.

²Urósáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi piké ípæeléé nó nyíse api kɔ nkíñniye nó hε.

Poco li ye Kirisi pikó kécáá Uléécaa yáasi

³Mpá píyei kam ye nén nókénécáá m musí, am nő nnya Uléécaa pakare.

⁴Mpóonare kam ye ne mpá píyei nónnénéí kécáá Uléécaa yáasi.

⁵Li we re hái kékoraane ne neni-me kani né léni nén ne Nsímé Kecire kóónulē.

⁶Né nyule re mpá liké íye wa, Uléécaa yee nní pikei sone mpí nókénémee piwai n kóraane yé pi n nojle hái ne kétó-po. Lelée re hái ne keyáa kẽ ke Kirisi Yeesu uu n sónti.

⁷Simúñé sê kaí ne sá re ké nókénécáá m má. Ne meyánsei kétóne kecire rinékijé kémee nó hæelē. Likumúñé re tó ne nnő ye Uléécaa ipæeléé kuu né n nyíse kémee welé. Ne pës mekës Nsímé Kecire ne kóónulenle nén nkécáá tópu re nké iníñí wa.

⁸Uléécaa ricuruu ye nyánilé re lë ke Kirisi Yeesu uu nó n la mëcɔ kam nó la ne këfa kësé.

⁹Ne ye inéwele kémee Uléécaa pise re nónnélä nké n taálē mesére ani mënyuwé m má, ani ye ne ceru ani lisone ne likópe kóólene cáká-cáká.

¹⁰Ani ye pëé ne nísoné túhaane. Lë kémee, nó pëé n kpáiilenle áni yé ncaai nka m má keyáa kẽ ke Kirisi uu n sónti.

¹¹Yeesu Kirisi yé tíyese ani mewai sone meyá wapisi ai Uléécaa meyɔpi ne ipakare kpásé.

Utume iwe ye tíyesele Nsímé Kecire nn kéyu n sī

¹²Pinémáreco, ne la re ani kõ te lelée nní né n wa ye mëníye lénle Nsímé Kecire ní ne meyá kóónú.

¹³Uyóopi pisóca nnéí ne mpá yei kapi nkpeni nyu re Kirisi pikei nnya kam kukpanilee-i we.

¹⁴Upíima ye pinémáreco Yeesu pikó meyá pës akpanii kémee né n yé nkpeni ikari waiselé pin ne piripo Nléécaasimé kóónulē.

¹⁵Mësei ye me re kufatoi ke picɔ apí ne Kirisi nsímé kóónulē piké ne né n këjene nnya. Amá këfa kësé ke picɔ póo ne nsímé mmë kóónulē.

16 Ñla ke pẽ api ne Kirisi nsímé kóónulẽ pin nyu re pinékei pεε re ké Nsímé Kecire kεcáá atɔpi n wai.

17 Amá íkeñené kεmúñé ke pifoí pẽ pɔ́o ne Kirisi nsímé kóónulẽ. Ái nfasiñé sɔ́ne kapi mǘlẽ. Pi lalé piké akpanii nnyé kεcáá íwε icɔ́ né rikpásε.

18 Ñka nín ncɔ́ caai! Mpá pin n kpárálẽ néε in ne kεfa kεse, Kirisi nsímé yε kóónulenle. Tinépóo yε láárulε, mεsérε kari yé kɔ́ n láárú.

19 Li we re nóninéwelε ne Yeesu Kirisi Nfaa mεε né n léni nnya, li yé týesε am akpanii kέmεe lelu.

20 Lẽ kam̄ ne nnénañe nnéí m m̄t te liké wa lεe re isei íka mpuri íi kape né li. Amá in nkpo née in kɔ́ nfáa, Kirisi uké neni ne m̄pá pýei-pɔ́ inépiñe kέmεe ríyu ȳ.

21 Nen nfáa m má, Kirisi yεe nnéfáa, nen kɔ́ n kpu, nkpo nn kuláa né wai.

22 Amá in te li pise re kε nfáa m má nen ne pinékei wai, ám yé nkpéni céri yo kam yé wéε.

23 Mm̄e ne mm̄e kañ ne yɔ́one. Ne káipile kέ tómpo kέ ha Kirisi kέmεe n we. Menéla mεe m̄pá yo n tóñaaalẽ ye m̄t.

24 Amá n̄ nnya, li pise meyíkíyiki re kέ ketē kεcáá nfáa m má.

25 Ái céreisε. Ne nyule re né nónnénéí kεkúrí n we nen nó léni re nónnénatεnε nké kεyu n s̄i nɔ́n kɔ́ mpóɔnare má.

26 Lẽ nnya, mεnérεepo nókεnémεe yé týesε ai n̄ nnya rikókɔri piwai nó kpá aní ne Kirisi Yeesu n tikilẽ.

Ani n náási re Nsímé Kecire nké kεyu ha

27 Amá ani nse kɔ́ te lẽ ke Kirisi Nsímé Kecire nn m pise re ani n we ke nóninésoi ii yé n nyíselẽ. Lẽ kέmεe, nen pilóólú nó n ka néε m̄pá nensá nókεnékúrí n we, kέ n kómei pin símisi re nō nónnénéí kεmúñé kεse kpísile ani kεkεmεe iníñí wai ca, nɔ́n tinóo rise má nɔ́n náási re pisoi piké Nsímé Kecire yɔ́sí ne nfatεnε.

28 Áni kape týe nópinéláarɔ́ piké linyine kέmεe nókεnéwuu tɔ́isε. Lelεsε yé pi nyíse re ncée mεe yε usoi n fóm kapi tikilẽ, ai kɔ́ n̄ nyíse re ncée mεe yε usoi ríyu n lɔ́ kani tikilẽ. Uléécaa kέmεe kai léeri.

29 Li we re Uléécaa yε nfanare nó nyíse re ani Kirisi ne kεfa tεnε, amá ani kɔ́ uyε nnya íwε le.

30 Asei kεcáá, tó ne nn̄ tóo nkpéni kεsé náási. Ne pεε nóninénpεe-i náásile. Nō kɔ́ nyule re ne ne welε nen náási.

Filipu 2

Lẽ ke Kirisi uu umεcire rincépisε un kɔ́ ne uwéésε

¹Nε yε te Kirisi kaní ne kεfa n tεnεlε yε ikari nó rikpásεlε, unlα nn nó ηmό́púsεlε. Nfáasɔnε nn nó pénεlε, nɔn nóménécɔpεcire lakaanε nɔn kɔ íwε ténaanε.

²In lεe ni mεsei, ani rinépóɔ larukuse meyánsei. Lε nnyα kam nó pise re ani nísɔnε n kómεinε, nɔn lakaanε, nɔn kεfa pénεlε, nɔn kεmújε kεsε má.

³Áni kapε yε linyinε íkejεnε ne méwoo ipakare nnyα wa, amá ani yε nóménécire ricεpise aní n kpíilε te picɔ yε nó felε.

⁴Nó úka úu kapε yε ukulaa likó ηmanε n wéési. Ani yε kɔ lεlεs yé picɔ n yóriyε wéési.

⁵Ani kεmújε kẽ ke Kirisi Yeesu uú pεs m má kεcɔ m má.

⁶Mpá ke u ne Uléécaa api kékoraanε-mε isoi n sá, úu mmε kpísi uké ne pikei wa uké ne umεcire Uléécaa múnεisεnε.

⁷Amá uyε yεs ulikó nnéí kuu m má kεpιrε ritɔ, uu umεcire ilási taní uú n we yarε sisoipipi.

⁸Kuu lε umεcire n waisε uú n we yarε sisoipipi, uu pεs umεcire cεpise uu Uléécaa pakare uú ha ne kpi. Hái kunapéékɔ́ kεcáá kuu pεs kɔ kpu.

⁹Lε nnyα ke Uléécaa póɔ kɔ u ritaássε uu kεtónε kεs m̄pá kεye n fe kεcáá u tonsε uu kɔ rinyíri tεs m̄pá ríye n fe u hε.

¹⁰U lε wale re kεyόmεcaa likó nnéí ne kεtē kεcáá nté likó ne kεtē mεtene likó likέ yε lin tinyíri tε n kɔ te Yeesu, likέ ipakare ne anui kεcáá riwula.

¹¹Mpá usoi úye uké Sáa Uléécaa ríyu waisε uu yóó re Yeesu Kirisi yεs Upíima.

Kirisi pikó piké kεtē kεcáá n kpáiiilε

¹²Lε nnyα pinésáne lala kεcire, yarε kaní pεs nní né m pakarεlε pεs uye-i kam pεs nókεnékúrí n we, ani kɔ nkpéni kám nní nókεnékúrí n we wa likέ lε tifaau. Uléécaa yε nórínéyu lɔlε. Lε nnyα, ani píyulalε pεs kuláa waisε nɔn iwame ne Uléécaa riwure kémεs pikei wai.

¹³Li we re Uléécaa yεs nókεnémεs pikei wai uu týyεsε re ani ηmurei ani pikei n wai likέ ne umεla n sá.

¹⁴Ani nópinékei nnéí n wai iñmúlaa ne nsímé pipásainε ápi kapε nókεnécɔpε n we.

¹⁵Ani lε n we áni kapε ne ncaai nka m má, ani kɔ n kpáiiilε nɔn we yarε Uléécaa sипи nší kεcáá kápi ncaai nka n nyáni. Kεtē nkέ kεcáá pisoi yε caailenle pin kɔ isoi kópε le. Ani pikecɔpε n we yarε mεtεí nɔn kpáiiilε yarε awárεpi,

¹⁶te nɔ nsímé mεs yε nfáa n hε pi palε nnyα. Lε nnyα, kεyάá kẽ ke Kirisi uu n sónτi, li yé ha nɔ nnyα rikókɔri né n we. Lεlεs yé kɔ mεsei nyísε re pikei mpí kam nε nní n ηmό́púlε ápi méwoo wa. Nnérɔɔnε n̄n méwoo wa.

¹⁷Nókенéfa kaní ne Uléécaa n tенelẽ yε we yare inyόonse kani u wa. Insá n kesi, pi yé né kpu mənénnye ame nőinényόonse iyε kεcάá kpápø. Mpá in lẽ né n wa, li né láárúle, tø ne nnő tøké kø kεsé mpόonare m má.

¹⁸Liké kø limecø nó n láárú, tø ne nnő ari kø kεsé mpόonare m má.

Pɔɔli yε Timotee nε Epafurotiti tū

¹⁹Nε tálẽ te Upíima Yeesu un n ȷmurεi, né nfáani Timotee nőkенémeε tumpø kέ nőkенécaá nkó kő liké rinékíj niŋukuse.

²⁰Tó ne uyε məcire tøcø nőkенécaá müsu. Úka ucø úu meyíkíyiki ne kutu nó cólẽ.

²¹Pilikó cire ke pinnéí apí ne náási, piuka úu Kirisi Yeesu kulaa wéési.

²²Nórinécúruu yε nyule lẽ ke Timotee uu n nyíse re u asei ute lε. U uməcire Nsímé Kεcire pikei kέmeeε pale. U kенémeε kεisile yare ke usoi uu yε ne usáa n kεisi, tø ne uyε arí ne Nsímé Kεcire kóónú.

²³Nε tálẽ te nən píyei n yε lẽ kam nε kétø n tənənε, né nőkенémeε u tumpø.

²⁴Nε kø ne Upíima tálẽ te né nfáani rinécúruu hapø am nó lóólú.

²⁵Nε nyáni yare né urómárecø Epafurotiti nőkенémeε pεsεpø. Tó ne uyε tøcø kεisi tøn Nsímé Kεcire ináá náási. Nø pεsε kεnémeeε u tummeele ani mpá yo u cənse re uké ne nnéccøj kέmeeε né come.

²⁶Li meyíkíyiki ripðø u we re uké nónnnénéí yε. Kapi u n símisi re nø ukuføj kō, li u ricøjle.

²⁷U meyíkíyiki kufðø finεlε uu nkø hεire. Amá Uléécaa uu íwε u téni. Ticuruu ái uməcire kuu íwε té, u kø nε íwε ténle re nnépøccaai nñ kapε n kpálẽ.

²⁸Lẽ nnya kam yóøne re kέ nőkенémeε u pεsεpø nøké u yε liké nó larisi ai kø nε mpόøccaai hasu.

²⁹Lẽ nnya, ani nø ne Upíima rinðø rise kέmeeε ne mpόonare píima kέmeeε u yçsí. Ani yε pisoi mpí nnéí pεsε umecø n we ríyu waisε.

³⁰Li we re Kirisi pikei nnya kuú pεsε kpíne. U nkø yçsile uké ne né lε kei káni yε n fe nøké né lε.

Filipu 3

Lε kapi yε Uléécaa kέmeeε asei rintíki

¹Pimárecø, lẽ nnya liké nkøpéní nø n láárú re nø ne Upíima rinðø rise kέmeeε we nnya. Ái né cøyłe te kέ mmë kam piwøle nø m masí piwøle nø rikpá. Nónnnésøne yε mu re kέ lε piwøle nø rikpá.

²Ani nómennécíre ne pikéikó kpááree tř. Pi sipøpi ne asele lε. Ái lε kapi piké kεcáá n céési lεs piké yíkíyiki,

³tóo meyíkíyiki kélẽ, ái pẽ. Tóo Uléécaa Nfaasõne ne upikei wai. Ái ketónë kẽ ke kunéyu inyekii ii né n heelẽ kam n tálẽ. Li rikókɔri ró wele re tó rinóo rise kémee ne Kirisi Yeesu we.

⁴Né né pẽe fe am ne ketónë kẽ ke kunéyu inyekii ii né n heelẽ n tálẽ. In te pinyinë yε músu re pi yé fe apí ne ketónë kẽ ke pikuyu inyekii ii pi n heelẽ n tálẽ, née yé pẽe lincee m má ai mpá úye tósu.

⁵Pi né márile api keyáa páha-paha tuŋé né kẽ. Ne Isirayeeeli ukó yíkíyiki le, Pemyamæs mpuri ukó. Ne U-epiree le, Pi-epiree pẽe kɔ né mári. Ne Pisuifi isé metiki kémee Ufarisi le.

⁶Ne kéyu toi kam yε pẽe ne Kirisi pikó n wéékuselẽ. Pisuifi isé pitiki kémee, ám pẽe ncaai nka má kapi yé ne né n túhaane.

⁷Lẽ kam pẽe nní n kpílẽ te kuláa likó kam kɔ nkpeni Kirisi nnya nyáni re kəlólé yε kε.

⁸Ne nkpeni ricuruu mpá yo kpílenle yare likpárakó. Unépíma Kirisi Yeesu kam meyíkíyiki n nyu yε né tɔsí mpá yo. Uyé nnya, ne ȳmureile am mpá yo fómni. Kirisi ȳmane yεe kénemee ríyu má. Ne litórcɔ nní nnéi kpílenle yare ayúi kε ne Kirisi n yé nnya.

⁹Ne la re tɔ ne Kirisi tɔké rinóo rise m má. Ám asei ute re ne isé tíkilẽ nnya, amá ne asei ute le re ne Kirisi ne kəfa tənε nnya. Uléécaa kémee kai léeri re usoi uké ne nfatene ritá úu ne panse asei ute.

¹⁰Likei lisε lee ripóo né n we lee re kε Kirisi ceri kε kɔ nnaŋε mmε mεe pikpɔkpɔ kémee u n yukuse yé, kε uiwe icɔ li kε kɔ unkɔ ncɔ kpu,

¹¹nɛn ne tálẽ te Uléécaa yé pikpɔkpɔ kémee né yukuse.

Lẽ ke usoi uú ne pitule n náápo

¹²Ám la kε re ne lẽ kam ne pitule n náápo piyéne masile née ne pipanse masile usoi nkó yεe úu ncaai nka m má. Amá likei lẽ kam ne piyóó náápo. Li we re Kirisi Yeesu yε né kɔ piyóó masile.

¹³Pimárecɔ, ám te ne inéhéé piyóó máálénle, amá likei lisε kam n wai yεe re ne lelees n tómpɔ paleile nɛn pẽe lelees kéyu-pɔ n we ne pitule náápo.

¹⁴Lẽ nnya, ne náápo re kε tu kε inéhéé yɔsí. Uléécaa yε ró séi re tɔké Kirisi Yeesu ne ritiki tɔké ha kəléécaa-pɔ i yɔsí.

¹⁵Tó mpí nnéi tóo nní Kirisi kupéneccɔ kémee m pelaalẽ, tɔké menéccɔ mmé m músu. In te nòkènémúŋé yε linyinë kémee ne kénékó kóólélẽ, Uléécaa yé týesé ani nsímései kom.

¹⁶Mpá lin íye n we, kei kari nkpeni nní n tu, li pisε re tɔké nsé tipéne tɔké ne kéyu n s̄i.

¹⁷Pinémárecō, ani menéco n wai. Ne lē kani yé n sóne pinyíse nó masile ani yénu. Lē nnya, ani perees menéco n sóne inírees n tapaalē non ne sóne.

¹⁸Mesére kam nsímé mmú nó símisi. Ménini ne rikíj kam kō nkpréni ne pisímé nó n kpálē te pisoi meyā pēe pinsē kémee nyíselē te pi Kirisi kunapéékō pilaarō le.

¹⁹Kelolé ke lipite pē api yé ne kétō kpu. Pialoi nyees piuleecaa. Lelées yé pēe isei pi n wa kapí ne meníjē rikókori wai pin kētē nté likó ñmane kēcáá músu.

²⁰Amá tō ne keléecaa-pō kuyu pikó le. Kei-pō ke Upíima Yeesu Kirisi kam m mē uu léerine uké Urýulale.

²¹Uyees irópijē nnyí yee nní isei n we conseñe iké ne uikó yee ríyu m má menyíne n we. Unnahe mmē kuú ne mpá yo kēcáá iyóopi n le kuú ne lē wainē.

Filipu 4

¹Pinémárecō lala, li ripóo né welē re kē piyéne nó rikpá. Nōo nnépóonare, nōo kō ríyu né waiselē. Lē nnya pinémárecō lala, ani lē n kējaalē, nóninépijē íi kapē nó ne Upíima kupéneco kémee riycō.

Pcceli yee Filipu pikó mesohō kpálē

²Nō Efotii ne Sēntiki kam ñmóópúselē te ani rinóo rise m má non ne kesé Upíima tikilē.

³Pō unékeicō kēcire yee kefa kēse ne n kēisi kam pise re a pi lē. Kēsé ke tō ne pē ne Kelemaa ari Nsímé Kēcire ináá náasi ne pinékeicō picō anyiri nyee nfáa ritelé kémee n we.

⁴Liké mesére nó n láárú re nō ne Upíima kupéneco kémee we. Am kō kpá re liké mesére nó n láárú.

⁵Ani tíyees pisoí nnéí piké nónnénare kēcáá n nyu, Upíima yee nnyáā waimele.

⁶Áni kapē yee líka nfasimé tónē. Amá ani yee mpá yo kémee Ulééecaa yáási ani lē kai nó m pise u pise, ani yee kō u pcconesē.

⁷Lē kémee, Ulééecaa yee unkiñnijē kpísi uú ne nōanékíj ne nōsinémújē n yekeilē nó ne Kirisi Yeesu kupéneco kémee. Unkiñnijē mmē yee lē nnéí ke usoi uu yee m̄ musí felē.

⁸Pimárecō, ntárōo kam yee nō m maa mēe re lē nnéí lēe asei likó ne lē nnéí lēe líyukó ne lē nnéí lēe ne n sá yare kai m pise ne lē nnéí lēe n cáká-cákálē ne lē nnéí lēe ne n sá re piké li n la ne lē nnéí lēe ne kuñmurei n sá ne lē nnéí lēe isoi sōne likó ne lē nnéí lēe kupakare n we liké nōsinémújē likó.

⁹Ani lē kam nō n nyíse ne lē kani kēnémee n kpísi ne lē kani n kō ne lē kani né n yé nēn wai ne n yíraanē. Kei ke Ulééecaa yee yee nkíñnijē n hē uu yee pēe nōkēnémee n we.

Pcceli yee Filipu kuyu pikó pcconesē

¹⁰Li tó ne Upíima kupénečo kémee né láárúle meyíkíyiki. Li né larisile re nó ko nkpéni ncée yẽ ani kénécáá léise. Ái re nō pęe kénécáá paleilẽ, amá ncée nn pęe we nöké ne né n lé.

¹¹Ái linyinę kaŕ la nnya kam lě símisi. Ne nyule lě kai yé né n láárú, mپá nən n̄ye kémee n we.

¹²Mپá nənsá líka m má née lin məmá píma-i kaŕ we, ne mənécíre pimúlú nyule. Ne linnéí ne mپá yei, nkú kémee ne ilepi kémee nyule lě kam yé n wa. Nən lilukε-luke m má née nkú nn né n we née mپá yo in ne né m pom née lin né m párílẽ, li ne né sále.

¹³Uyee linnaŋe né n he nnya, ám yé líka pɔɔne.

¹⁴Mپá ne lě, kani nní inéwε kémee né n come, li nyamle.

¹⁵N᷑ Filipu kuyu piká, nórínécúruu yε nyule re kari Nsímé Kecirε piyóó n kóraane ne Masetuwaani keteni-i yisile. Nóninécápinε məmáá, íka icɔ ií inéhéé ne linélale-lale kémee né lé. Nómənécíre nōo né lé.

¹⁶Hái kumúŋé kpε-i kaŕ pęe Təsaloniki-pɔ n̄ we, nō pęe meté kesē lelees né m párílẽ né páaiρɔle.

¹⁷Áai re ihεe kaŕ la nnya kam lě símisi. Ne lalε liké né lé nólínékó liké Uléécaa kémee rifuu.

¹⁸Ne lalε kέ né símisi re ne lě nnéí kaní ne Epafurotiti n tumme yɔsile. Ái kusa piyε. Ne nkpéni lě nnéí lεe pęe né m párílẽ málε ai faau ricuruu. Nóninéhéé nnyí yε we yare inyɔɔnse kapi tulaali məcɔ ɳmaasi, ianyɔ kəkpáhápi kən Uléécaa n̄sone láárú uu ko i yósu.

¹⁹Unéléléécaa úu líka paalẽ. U meyɔɔpi málε. U yé ne Kirisi Yeesu ritiki uu lě nnéí lεe né m párílẽ né pa.

²⁰Urósáa Uléécaa uké mپá píyei-pɔ meyɔɔpi ne ipakare n te. Amí.

Iyáhaa tɔrɔɔ

²¹Ani pęrees Kirisi Yeesu nnya Uléécaa sipipi m pansε nnéí yáási. Pimárečo pęe kénékúrí nté n̄ we yε né yáási.

²²Uléécaa sipipi tɔrɔɔ nnéí sεe nté n̄ we pɔ̄ ne ko n̄ yáási, aí ne tósu pęrees Sesaa kεyɔ-i n keisi.

²³Upíima Yeesu Kirisi uké ípεeléé né nyíse.

Kolɔɔsi

Kolɔɔsi 1

Iyáhaa

¹Néé Pɔɔli yee Uléécaa mela kémee Kirisi Yeesu utumé m panse, ne urómáreco Timotee.

²N̄ ke Uléécaa uu n wéé nɔn Kolɔɔsi-pɔ we, nɔn Kirisi ne kəfa kəse tikilẽ kari rítelé ntí wólu. Nɔ Kirisi kémee pirómáreco kəcire le. Urósáa Uléécaa uké ípεeléé nō nyíse uu kɔ nkíjníjɛ nō he.

Pɔɔli yee Uléécaa pɔɔnesɛ

³Tɔ yee tɔn Urópíima Yeesu Kirisi usaa Uléécaa n yáásine, tɔ yee m̄pá píyei nókənécáá u pɔɔnesele.

⁴Məsei kari nónnésímé kő te nɔ ne Yeesu Kirisi kəfa tenelenle, nɔn p̄e ke Uléécaa uu n wéé la

⁵re nɔ m̄e te nō l̄e ke Uléécaa uu keyómeccaa-pɔ nō n yekeilẽ yɔsí nnya. Nsímé Kecire məe asei m má məe pitá p̄e nō símisi.

⁶Ái nókənémee ḥmane ke Nsímé Kecire mmú nn tuipɔ. Kətē nké nnéí kəcáá kapi n kő. M̄pá yee knn tikóónú nn kɔ pisoi isoi conse. L̄e knn kɔ nní nókənémee wai hái keyáa k̄-m̄e kani Uléécaa ipεeléé n kő ani céru re asei yee nyε.

⁷Urósáne ne urókeicɔ Epafiraasi yee nsímé mm̄e nō céesi. Asei kuú ne Kirisi pikei nókənémee wai.

⁸Uricuruu yee ró símisi re Nfáasɔne ñn kusa ñla nō he.

⁹L̄e nnya kari nókənécáá m̄pá píyei keyóme yáási hái karí ne nónnésímé n kő. Tɔ Uléécaa welu re uké tíyεsɛ unfaasɔne nké mewéésesɔhɔ meȳ nō he nn kɔ uməla ñsɔne nō céreise.

¹⁰Kei ke nóinésoi kani n le ii yé pεe Upíima ríyu waisɛ re nɔ lεlɛs ne u n sá wai nnya. L̄e kémee kani yé pεe mewai sɔne mm̄e ncɔpuri n wapisi ani kɔ Uléécaa n ceru nɔn ne kέyū s̄i.

¹¹Unnahe məe ñn ncɔ m má nké nō papukuse ani m̄pá yo kémee m purú nɔn kahari.

¹²Ani mpóɔnare ne Sáa Uléécaa pɔɔnesɛ. Uyee tíyεsɛ kani yé fe ani lisɔne kuu uiyɔɔpi metéí kémee p̄e kuu n wéé n yekeilẽ yεnu.

¹³Uyee kuŋmaha ute anipε-i ró lεsɛ uu ukεpipi lala iyɔɔpi kémee ró tónsɛ.

¹⁴Ukεpipi k̄ kuú ne ritiki uú ne ilási kémee ró lesɛ uu kɔ k̄ nnya arókópε ró sárεi.

Kirisi isoi ne upikei nsímé

¹⁵Uléécaa úu kúyene we. Ukepipi kee umewee kapi ye n yé. Lé nnéí ke Uléécaa uu n wa kecōpe uyee lifoí un kó mpá yo fe.

¹⁶Uyé kuú ne ritiki uú ne keyómecaa-pó ne keté kecáá mpá yo wai. Lelée kúyene ní we ne lelée ái kúyene ní we kuu wa. Uyee piyóópi wéése ne pipíima ne pisínsá ne mpá yo yee nnahe m má wa uu kó linnéí uanipé-i wai.

¹⁷Uyee ufoí we mpá yo ai kelené n we. Uyé nnya ke mpá yo ai kó we lin nyaam.

¹⁸Lé nnya uyee ipiñe riyu, ipiñe iyee Uléécaa pikó icápiné. Uyee isoi fale kekoraane. Uyee mefoí nkpo kémee yisi uu nfáa teneciré yénu. Uyee mpá yo kémee ufoí uu pée ne mpá yei ufoí.

¹⁹Li Uléécaa ripóo wale re uké uisoi nnéí ne ukepipi kémee n we,

²⁰uké kó ne ke ritiki uké u ne keté nké ne keyómecaa likó nnéí kecōpe nsímé nyóónsé liké pée kemeekó-i n we. Ménye më ke ukepipi ake kunapééko kecáá n kóonu kuú ne ritiki uú ne nkíjnihé weri.

²¹Nó pée mekees-me nòsinémúñé kópe ne nòmenéwai kópe nnya ne u tólaalenle nón kó upilaaró.

²²Amá Uléécaa ye ukepipi nkpo ne ritikile uú ne nò ne uyé kecōpe nsímé nyóónsé. Ke pansélé kesoipipi ake kpi. Lé nnya, nó nkpeni ukéyu-i upisoi le pée n kpáiilé ápi ncaai nka má, ápi kó nka ne pi cési.

²³Lé nnya ani nkpeni nfatene kémee iníjí karii aní n taalé. Áni kapé Nsímé Kecire ne ketaa wa. Mmë karí ne tálé tón ne më. Keté nké nnéí ke nsímé mmë nn tikóónú. Lipikei ke né Póóli am wai.

Póóli pikéi ne uináá nsímé

²⁴Li nkpeni né láárúle re ne nòkenécáá íwe le. Né ne kó lé lénile re íwe mesá më kari yé n fe ari Kirisi kémee le áme kapé ripári. Kirisi ipiñe yee nní pë ke Uléécaa uu n wéé icápiné. Pë nnya kam íwe le.

²⁵Uléécaa ye upikéi kémee né kpísile uu né forii re ké ne unsímé nnéí nò kam.

²⁶U pée mekees icopuri nnéí kémee nsímé mmë pesile. Amá u nkpeni pë kuu n te n cereisèle.

²⁷Uléécaa ye lalé piké nsímé mëe m pékaalé mpiye ne nkulaa ceri piké pi símisi. Lipéké-pekké lëe nní re Kirisi ye nòkenémee welé. Uyé nnya kani tálé te nò kam ani Uléécaa meyóópi kémee loni.

²⁸Kirisi rinyiri kari yóólé. Mpá úye kari mesohó kpálé tón kó céesi ne mewéésesohó kari m má nnéí. Tó lé wai re mpá úye uké Kirisi kupénece kémee papisi nnya.

²⁹Lé nnya kaán ne pikéi ñmósópúlé, nén náási ne Kirisi nnahe kuu né n hë nn né sikkai ne rikohó.

Kolɔɔsi 2

1Ne la re ani kõ te atɔpi kam nõ ne Lawutisee pikó kecáá n wai ne mpí nnéí pεε ápi kεnεyu n yénaalẽ kecáá yε apíima le.

2Ne la re piké ikari mεyã wa, piké rinɔɔ rise m má pin lakaanε, mesɔɔhɔ mεké mεyíkíyiki mεyã pi n tulaalẽ apí ne lẽ ke Uléécaa uú pεε m pékaalẽ ceru. Lipéké-pekké lelεes Kirisi.

3Ukεmεé ke mewéésesɔhɔ ne Uléécaa picere lisɔne nnéí ai pékaalẽ.

4Úka úu kapε ne n fe uké nnóɔlari ne nõ n kíraasε nnya kam lẽ nõ símisi.

5Mpá kám nní nókεnékúrí n we, ne nókεnécáá músulε lin nε láárú re no ñmóópúlenle nɔn Kirisi nfatεnε kέmεe iníñjí kariilẽ.

Kirisi ɳmanε yεε yε nfáa hε

6Lẽ nnya kani nní n ɳmurei re Kirisi Yeesu yεε Nóunépíima, ani ukupéneccó kέmεe nóninésoi n le.

7Ani ukusencó kέmεe iníñjí karii ani nóninésoi nnéí kέmεé ne u n tálẽ. Ani lẽ kapi nõ n céesi m müílẽ, nóninépijε íi kapε píkai nfatεnε kέmεe riycɔɔ. Ani yε kɔ u pɔɔnεsε mεyã.

8Ani nómeneccíre tī úka úu kapε kεsoimuŋé ne nõ kíraasε uké kuyúi nõ tā méwoo. Ketē nké kecáá likó ne pisoi inyekii ke kεsoimuŋé kẽ ake tíkilẽ, ái nkpáni Kirisi.

9Mεsei sei ke Uléécaa uu Kirisi ipiŋε kέmεe we ne umesá nnéí.

10Mpá yo mpuri kani ukupéneccó kέmεe yε ne limesá nnéí. Uyεε iyóɔpi ne nónajε nnéí fe.

11Nó ne uyε kupéneccó kέmεe kani riké. Ái usoi kunipε kpεe nõ riké aku isare nókεnécáá tólu, amá Kirisi mεké kani kélẽ. Lelεes re u akópε nnaajε kέmεe nõ léselε.

12Kapi míni nõ n wólε, li wa yare nɔ kpule api nõ ne Kirisi kulesi. Nó ne uyε nõɔ kɔ nkpɔ kέmεe yisi. Kaní ne kεfa n tεnelẽ te Uléécaa yε nónajε málε nnya kuu nkpɔ kέmεe u yukuse.

13Nóanékópε ne nókunékéciré nnya kaní pεε mεkεs Uléécaa inipεε-i we yare pikpɔkɔ. Amá Uléécaa yε nkpéni ne Kirisi ritikile uú ne nfáa nõ hε uu arókópε nnéí ró sárei.

14Títelé tεε pεε isé kέmεe n wólalaalẽ tin akópε kari n wa nyíselẽ kuu kpísi uu kunapéékɔ́ kecáá karii tinkó nn tεne.

15Uléécaa yε kεléécaa-pɔ ne ketē nté kecáá iycɔpi nnéí nnaajε yɔsile uu kunapéékɔ́ kecáá i feriyε uú ne riwúí kέmεe isei i waisε, uu i pulu yare pikpaniikó pin ne Ukepipi kεε n feriyε nnojε kέmεe sónε.

¹⁶Lẽ nnya, úka úu ncée má uké nólínélukε-lukε néé nólínéníré-niré néé nóstánényá mélukε néé lẽ kani ye iwáre falε mεleemε-i n wa néé kewéntεyaa kεcάá nsímé nnyinε ne nó cési.

¹⁷Lẽ nnéí ye lεlεe kεpirε n wemε kumííri le. Liyíkíyiki ηmaa tεe Kirisi.

¹⁸Pinyinε ye kpárálẽ pin pisimúŋjé cire mε rikókori wai re pi pimecire ricεpisεlε, amá pin pεe pileécaatumε yáasi pin kɔ̄ pisiláré ne kutu cɔlẽ. Áni kapε týε lipite pε piké akópe nó pa. Li we re pisimúŋjé cire kapí ne pikεi wai.

¹⁹Ápi ne Kirisi tálẽ, in kɔ̄ ne uyεs ríyu. Uyεs ipiŋε kpínii. Uyεs týeselẽ ke akóhō ne itá ii cόpiinelẽ, Uléécaa un pεé ne ipiŋε iyε pelusε.

Usoi nkρɔ̄ ne umeyisε u ne Kirisi kupέnεcɔ̄ kέmεs

²⁰Nó ne Kirisi ye kpule, áni kɔ̄ nkρéni ne kεtē nté likó kutu cɔlẽ. Yo nnya kapi yé kɔ̄ ne nó m písei re ani kεtē isé ritiki yare insá n we, áni yé nfáa wa?

²¹Pi ye nó maa re: “Kapε nní kpísi”, “kapε nní rilélé” néé “kapε nní rica”.

²²Pi ye lẽ nnéí ne kεisile ai weri ai likεtɔ̄ tulu ai caai. Sisoipipi sεs liisé ne liicélaa iyε lesεmε.

²³Isé ne icélaa iyε ne pise re usoi uké umεla kέmεs Uléécaa yáasi uu ikóhó meyá m má, úu kapε uiipiŋε n naresi. Li usoi meyεnε-i nkρáni yare mewéésesɔ̄likó linyinε ye ni. Amá kuláa kúka áku kέmεs we. Usοi lilala ye ni.

Kolɔ̄si 3

¹Nó ne Kirisi kupέnεcɔ̄ nnya, li wa yare nó ne uyε nόo nkρɔ̄ kέmεs yisi. Lẽ nnya, kεyόmεcaa-pɔ̄ likó kani yé wέési, kei ke Kirisi uu Uléécaa kulukε-lukε-mε kεyukɔ̄tɔ̄ne-i n tū.

²Kεyόmεcaa-pɔ̄ likó nké nό n we, ái kεtē nté likó nké.

³Nó pikρɔ̄ masile, nόnnéfáa nn Kirisi kέmεs we nn ne Uléécaa-i pékaalẽ.

⁴Uyεs nόnnéfáa. Kεyάa nké kuu n sόnti, nό ne uyε nόo kɔ̄ umeyɔ̄pri kέmεs wene.

Isoi falε ne ikpurε kεcάá nsímé

⁵Lẽ nnya, ani kεtē nté likó lεs nόinépiŋε-i n we kpu. Lεlεs nní: Mέmarε kpááree ne mékpεrεinkpεwai ne mέla tόŋé-tόŋé ne mewai kópe ripɔ̄ ne mεmá nnáápí. Mεmá nnáápí pɔ̄ ne pileényɔ̄nsε picɔ̄ le.

⁶Mewai mε mpuri nnya ke Uléécaa kuwɔ̄i áku pεpεs pipakarε u n yúlu kεcάá wέmεs.

⁷Limεcɔ̄ kaní pεs wai, pεé uyε-i kaní pεs akópe nyε kέmεs n we.

⁸Lẽ nnya nόóké kɔ̄ nkρéni lẽ nnéí fóm: Kuwɔ̄i ne mεsεewai ne rikpákárá ne picɔ̄ alẽ ne isεicirésimé yεs nόinénόɔ̄-i n léenti.

⁹Nó mpí nόo nní nόinésoi kpure ne imewai kópe n lεs ani fómni,

¹⁰Ani isoi fale kpísi ani tani yare ketúkanka, áni kapé nkpéni nóménécopécire nnóóme n wapaané. Nō nkpéni pisoi fale le ke urówai Uléécaa uu mesére n nyóónsé nöké ne menyíne u n wa nnya. U la re nöké kó meyíkíyiki u ceri.

¹¹Ái nkpéni we re nkó úu Usuifi, nkó yee Usuifi, néé nkó yé kélē néé nkó úu kélē néé nkó yé uschhó néé nkó yé úyuñmchöká néé nkó yé ulási néé nkó yé ne uripco welé. Kirisi yee pinnéí kémee mppá yo.

¹²Nō Uléécaa sipipi le. U nō wéele un nō la. Lé nnya, ani íwe n ténaané nōn kusoi wapaané, ani yé nóménécíre cephise aní m purú nōn kó niójú.

¹³Ani m múínelé nísone, mppá úye uké yé ucó sárei. Úye un ucó ne nsímé m púnne, ani yé sárikéené yare ke Upíima uu nō n sárei mécó.

¹⁴Ani likecáá nla rikpápo. Nla mée yé tíyesé ani nísone m pénelé, ani rinóo rise wai.

¹⁵Kirisi uké nkíjníjé nómánékíj kémee wa. Nkíjníjé mmé kuú ne nō séé re ani ripéne ani wai usoi usé. Ani yé mesére u pccnese.

¹⁶Kirisi nsímé nké ne nlisone nnéí nökennémees n we. Ani n lénaané nōn kó célaané ne mewééseschó kani m má. Ani këfa këse ne ipakare siyome ne akéhe ne siyóme ncopuri ke Nfáasone nn nō n he ne ríyu u waisé.

¹⁷Nōn yé n símisi néé nōn n keisi, ani yé Upíima Yeesu rinyiri ne mppá yo n wai, ani yé ne u tiki aní ne Sáa Uléécaa pccnese.

Usói ne ucó kusencó nsímé isoi fale kémee

¹⁸Nō pinósi, mppá úye uké uula n waiselé yare kai Upíima kémee m pise.

¹⁹Nō pitisi, mppá úye uké uunosi n la. Áni kapé ne kéyu pi m páápú.

²⁰Nō siwá, ani yé mppá yo kémee nöpinéte m pakarelé. Lelées ne Upíima sá.

²¹Nō siwá pisaa, áni kapé siwá kuwái n waisé. Insá lë, siapco yé caai.

²²Nō pikéikó, ani yé mppá yo kémee nöpinékeisa këtë nké kecáá m pakarelé. Ái pin nökkenékúrí n we pin nō nyáni ñmane kani yé pi m pakarelé. Amá ani ne këfa këse pi n keisi Upíima kani m pakarelé nnya.

²³Mppá yo kani wai, ani yé li n wai ne këfa këse. Upíima kani li wai, ái sisoi pipi.

²⁴Ani n nyu re liihéé ke Upíima uu nō m pané yee lisone lë kuu n yekeilé un ne upikó më. Kirisi yee Upíima. Uyë kani pikéi pë wai.

²⁵Lé nnya, úye un mewai kópe n wai, meihéé kuu yénuné. Uléécaa úu yé usoi këyu-i ripaí, amá asei kuu tikilé un ne túhaané.

Kolossi 4

¹Nō píyosaa, ani n nyu re nō ne kó këyómecaa-po ute málé. Lé nnya, ani yé nöpinélási nísone m múílē nōn lelées ne n sá pi wai.

Poɔli ye Kolɔɔsi pikó mesɔhɔ kpǎlɛ̥

- ²Ani ne piyómeyáhaa n ηmópúlɛ̥, áni kapε lɔpile, ani ye kɔ Uléécaa pɔɔnεsε.
- ³Ani ye kɔ keróscáá kεyómε yáási re uké ntósímé ncée tápile tɔké Kirisi nsímé mεsε pεsε m pékaalɛ̥ picɔ riyóó. Mmɛ nnya kam nní akpanii kέmεé we.
- ⁴Ani u pise re uké týesε kέ ye unsímé mmɛ tiyóó yare kai m pise.
- ⁵Ani mewéésesɔhɔ m má nɔn ne mpí pεsε ápi Kirisi pikó ne sóne. Áni kapε týε ituŋε iké méwoo tεnε.
- ⁶Nónnénóɔsimé nké mesére n láárú nn kɔ ríyoriyε má, nn kɔ kutu kúcɔ we. Ani ye ceri lɛ̥ kani yé m̄pá úye rinóó n yɔsí.

Iyáhaa tɔrɔɔ

- ⁷Tisiiki ye unémárecɔ lala kεcire le un kɔ asei ne Upíima pikεi wai. U kɔ Upíima pikεi kέmεe unéséncɔ le. U yé lεlεsε né n wai nnéí nό kέénkεsε.
- ⁸Né nόkεnémεe u tumpɔ uké nό símisi mmɛ-i kari n̄ we, uké kɔ nόanékij niŋukusε.
- ⁹U ne nόkunéyu ukó usε, urólala kεcire Onesim kam tumpɔnε piké lɛ nnéí lεsε nté n wai nό kέénkεsε.
- ¹⁰Tó ne Arisitariki tóɔ akpanii kέmεe n̄ we ye nό yáási. Parinapasi umarecɔ kεpipi Mariki p̄ɔ ne kɔ nό yáási. Uyε nsímé kapí pεsε nό tee re un nόkεnémεe n tuipɔ, ani u yɔsí n̄sɔnε.
- ¹¹Yeesu kapi ye kɔ n sée re Yusituusi p̄ɔ ne kɔ nό yáási. Pisuifi p̄ɔ ηmanε pεsε Uléécaa iycɔpi pikεi kέmεe né lεni. Pi ikari né waisεlε n̄sɔnε.
- ¹²Nόkunéyu ukó Epafiraasi ye nό yáási. U Kirisi Yeesu ukεikó le yεsε mesére upiyomeyáhaa kέmεe nόkεnécáá n náási re ái kapε nό ne Kirisi kupéñεcɔ kέmεe nό riyɔɔ, ani kɔ m̄pá yo Uléécaa mεla kέmεe n wai.
- ¹³Nε ne inénípεsε yεnle re u nό ne Lawutisee ne Iyerapolisi pikó kεcáá náásile hái.
- ¹⁴Urólala kεcire, upɔisε Luki ne Temaasi ye nό yáási.
- ¹⁵Ani pirómárecɔ Yeesu pikó pεsε Lawutisee-pɔ n̄ we yáási. Ani kɔ Nimfa ne Uléécaa icápine pikó pεsε ye ukεyɔ-i n cápine yáási.
- ¹⁶Nɔn titelé ntí nόinécapine pikó inipεsε-i piké ñ masí, ani týesε Lawutisee pikó p̄ɔké kɔ ri keɛ. Nόɔké kɔ tε ke p̄ɔ api nό m pááipɔnε keɛ.
- ¹⁷Ani Arikipu maa re uké pikεi ke Upíima uu uanipε-i n wa kεcáá musí uu n̄sɔnε pi wai.
- ¹⁸Nέ Poɔli, nέe kunénípε ne anóó nnyé wói re: Ne nό yáási. Ani n léisεlε te akpanii kέmεe kam we. Uléécaa uké ípεsεlεsε nό nyísε.

1 Tesaloniki

1 Tesaloniki 1

Iyáhaa

¹Né Pɔɔli ne Timotee, tóo nɔ̄ Tesaloniki Uléécaa icápine pikó pẽ ke Urósáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi api n te, titelé wóipo. Uléécaa ipeselée ne unkiñniŋe nké nökennémees n we.

Tesaloniki pikó mewine ne pinfatene

²Mpá píyei kari ye Uléécaa yáasi re ne upikei, nönnénéí nnya. Mpá píyei kari pirówelé kémee nō léiselē.

³Li pise re tóké urósáa Uléécaa keyu-i léise lẽ ne lẽ kani nönnéfatene n nyíse, mewai mewai kémee ne lẽ ke nla kani m má nn nō rinjimóórúse, ne lẽ ke nómennétá Urópíima Yeesu Kirisi kescáá áme pikai n hásu.

⁴Pimárecɔ, tɔ ceri re Uléécaa ye nō lale uu nō wéé re nöké upikó.

⁵Ái líka nnya, ári Nsímé Kecire nō símisi ne nnóɔsimé ɣmane, amá ne nnaŋe ne Nfáasɔne nnaŋe kari nō n símisi. Tɔ kɔ ne kefatene re Nsímé mmee asei nkó le. Nɔ̄ ticuruu ye nyule lẽ karí ne nō n sónse re liké ne nō sɔnesi nnya.

⁶Tɔ ne ne Urópíima yíraanéle, nōɔn kɔ ne tó ne Upíima yíraane. Nɔ meyá íwe lile, mpá ne lẽ, nɔ Nléécaasimé yɔsile ne mpóɔnare ke Nfáasɔne nn ye n he.

⁷Li tíyesele ani pólá pisoi pẽ ke pere Masetuwaani ne Akayii-pɔ kefatene re tóké linsímé wa.

⁸Ái nkpaní Masetuwaani ne Akayii ɣmane yee nökennémees Nléécaasimé kő, amá mpá yei le ke nönnéfatene nsímé nn tiyékáa. Ái nkpaní pise re tóké linsímé wa.

⁹Pinnéí pee lẽ kani kusáne ró n yɔsí kumúŋé kpe-i kari nökennémees n̄ ha nsímé símaankee ne lẽ kani piléé inyóɔnsé kεpirε riñtɔ, ani Upíima Uléécaa yee nfáa n te ne asei ute tiki re nöké u n kesi.

¹⁰Nɔ kɔ ménle re Ukeipi Yeesu uké keyómecaa-pɔ leemé uké kam. Uyé ke Uléécaa uu nkpo kémee yukuse. Uyee Uléécaa ketahai kee n tuime kémee ró lesene.

1 Tesaloniki 2

Pikei pẽ ke Pɔɔli uu Tesaloniki-pɔ n wa

¹Pimárecɔ, nɔ̄ ticuruu ye ceri re merótuipɔ nökennémees ái méwoo wa.

²Nɔ kɔ nyu re pi ró lámaankeele api íwe ró wai Filipu kuyu-pɔ. Amá Uléécaa ye ikari ró hele ari Nsímé Kecire mée ukemee n léeri nō símisi mpá ne ncóŋ ncóŋ kari n yé.

³Ái líka, mpúnne ní icélaa iyē kari nní pisoi n céesi kémee we, nfasimé kópe níka ní kɔ ikemee we, ári kɔ wéési tɔké unyiné kiraasə.

⁴Amá m̄pá píyei kari ye símisi yare l̄e ke Uléécaa uu n̄ la. Uléécaa yee r̄ peenu uu yénu re t̄ fe nnya kuu Unsímé Kecire r̄ rimúísə re t̄ké ne n̄ tikóónú. Ái sisoipipi nkiñniñe kari t̄kilē, amá Uléécaa yee ye kesoipipi k̄fa nsímé n̄ céri karí la liké n láárú.

⁵N̄ ticuruu ye nyule n̄sōne re ári píkai n̄ kíraasə, irófaaci kémee nfasimé níka ní kɔ pékaalē te siwóó kari wéési, Uléécaa yee uróseérakɔ́.

⁶Ári úka ipakare wéési, ári kɔ n̄ ne pinyiné ikó wéési.

⁷T̄ n̄ kɔ p̄ee fe ari ntónaŋe n̄ nyíse re t̄ Kirisi pitume nnya. Amá t̄ p̄ee ne n̄ láárúle yare umárəni yee ne ukewā kutu n cólē.

⁸T̄ meyánsei n̄ lale, ari Nsímé Kecire n̄ símisi. Ticuruu m̄pá ntófáa kaí p̄ee pisə t̄ké n̄ pa, t̄ n̄ m̄ pane. N̄ t̄ ripóllé likei k̄cire.

⁹Pimárecɔ, ne nyu re n̄ léiselē l̄e kari n̄ k̄isi meyíkíyiki ai r̄ pelu. Ketúŋe ne k̄esine kari k̄isi n̄sōne ári kapə ne n̄ unyiné ncōni rimpóló kumúŋe k̄pe-i kari Nsímé Kecire m̄ee Uléécaa-i n̄ léeri n̄ símisi.

¹⁰N̄o nní Uléécaa ne k̄fa n̄ t̄enelē, n̄ ne Uléécaa ricuruu n̄o piróseérakɔ́ re m̄erófiné ye n̄k̄enéçɔp̄e kp̄áiilənle men̄ k̄cire we, áme kɔ ncaai níka má.

¹¹N̄o nyu re t̄ m̄pá n̄ úye rimúíle yare ke úyɔsaa uu ye usiwā timmúlú.

¹²T̄ n̄ riŋmórpúsel̄ ari n̄naŋe n̄ he ari kɔ meyánsei n̄ pisə re ani sónε yare l̄e ke Uléécaa uu n̄ la. Uléécaa uyee n̄ sée re ani uiyɔɔpi kémee lomp̄o ani kɔ k̄esé t̄iyu m̄ má.

¹³T̄ kɔ Uléécaa lic̄ k̄ecáá pipakare kp̄ariisəl̄. Kumúŋe k̄pe-i kari Nléécaasimé n̄ símisi, áni kutu n̄ t̄ic̄ áni n̄ yɔsí yare sisoipipi nsímé, amá n̄o kutu n̄ t̄ic̄le, ani n̄ yósu yare Uléécaa nsímé. Li kɔ p̄ee m̄esei Uléécaa nsímé le. N̄ ye n̄ p̄ep̄ee ne k̄fa n̄ t̄ene kémee k̄esisle.

¹⁴Pimárecɔ, leles Uléécaa icápiné yee ne Kirisi Yeesu k̄fa n̄ t̄enelē Yutee k̄eten-i n̄ wa lic̄ lees n̄k̄enéme wa. Íwe iyē ke Pisuifi api Uléécaa icápiné iyē n̄ wa ic̄ k̄ n̄ópinéyuk̄o api n̄ lukeisə.

¹⁵P̄ep̄ee Upíima Yeesu ne antepuyə k̄o api kɔ t̄í íwε wai. Ápi Uléécaa ripóo we. Pi kɔ sisoipipi nnéí pilaaṛo le.

¹⁶Pi náásile piké r̄ púneise ári kapə fe t̄ké mpuri sane pikó nsímé m̄me m̄ee yé piriyu n̄ l̄ símisi. Piakóp̄e kapi n̄ wapaari k̄ecáá kapi nní ac̄ kpálē. Amá Uléécaa kuwɔi ye pitínə pi masile.

Pɔɔli ye káipi re uké Tesaloniki pikó piyéne rikpá

¹⁷Pimárecɔ, karí ne k̄etaa n̄ wai nkáripi ái re ne ntófasimé, amá ne irópiñe, t̄ meyánsei káipile re t̄ké piyéne n̄ rikpá.

¹⁸Tɔ káipile re tɔké nókənémee pεερɔ. Né Pɔɔli yε náásile ái mesε, amá Setani úu ncée he.

¹⁹N̄d̄ ñmaa, ái úka ucɔ, nóo l̄d̄ karí ne n tál̄d̄, nóo ntópóɔnare, nóo kɔ arótɔpi kari n feriyε linyíssε-nyíssε kari yé ne rikókɔri n wa kumúñé kpe-i ke Urópíima Yeesu uú ha m pεeri.

²⁰Mεsei yε me, n̄d̄ karí ne rikókɔri wai, nóo kɔ ntópóɔnare.

1 Tεsaloniki 3

¹Tɔ nókənémee pihápε náasile ari pɔɔne. Ari mérəsi ari pɔɔne ari mesε re tó mérócíre Ateeni-i mésunu

²ari urómáreçɔ Timotee yεε méróçɔ Uléécaa pikei n wai un Kirisi Nsímé Kεcire símisi tumpɔ re uké itisi nó rikpá uu nónnéfatene kémee iníñí nó waisε.

³L̄d̄ kémee, piwéékussε ápi yé Uléécaa pitiki kémee nó úka feriyε. Nórinécúruu yε nyu re nəni kεyaa nké iwε nnyí ke Uléécaa uu m̄ maa re tó li yε nyi.

⁴Kari yε pεε nókənémee n̄ we, tɔ nó símaal̄ te tó íwε li. Lelεes kɔ nní ró lεemε. Nɔ li cerile n̄sɔne.

⁵Kam m mérəsi am pɔɔne nnya kam Timotee tumpɔ re uké yé yé kani Yeesu nfatene kémee we. Kenéwuu yε túúnile re kuníri áku kape nó peenu pirókεi api méwoo wai.

⁶Amá Timotee yε ró lεemεle un nókənémee léeri. U kɔ nónnéfatene ne nónnéla nsímé ró símisile lin láárú. U ró maa re nɔ kεrócáá léiselenle ne n̄la. Nɔ káipi re nɔké piyéne tó rikpá yare kari nní n káipi mεcɔ.

⁷Pimáreçɔ, kai nní l̄d̄ n̄ we, nónnéfatene yε itisi ró hεlε, m̄pá karí pεε mpóɔcaai ne íwε kεcɔpε n̄ we.

⁸Tɔ nkpéni nfáa yεnle, kai n wa re nɔ Urópíima tikil̄ nε kεfa kεsε nnya.

⁹Ári nyu íye kari yé Uléécaa yáási ne mpóɔnare kari ukεyu-i m má n̄d̄ nnya.

¹⁰Ketúñé ne kεsine karí ne Uléécaa téni re uké týyεsε tó ne nn̄d̄ tɔké yéntine tɔké lelεes nónnéfatene kémee m páríl̄ yipεisε.

¹¹Urósáa Uléécaa ricuruu ne Urópíima Yeesu piké ncée nyóɔnsε tɔké ne fe arí ha nó yénu.

¹²Uléécaa uké týyεsε n̄la mme mεsε nní nókənémee n̄ we nké yi nn kɔoni, uu kɔ týyεsε n̄la kani yε pisoi nnéí n nyíssε nké n kpál̄d̄ yare n̄la mm̄ kari nní nó n nyísl̄d̄.

¹³Upíima yé unnaŋε náanékíj kémee wa. Kumúñé kpe-i ke Upíima Yeesu ne pε nnéí kuu n wéε apí ha m pεeri, ani Urósáa Uléécaa kεyu-i n kpáiil̄, n̄ka n̄n yé n we kapi yé ne nó n cési. Uléécaa uké týyεsε n̄la mme mεsε nní nókənécɔpε n̄ we

nké n kpálẽ, uu kɔ týyesε n̄la kani yε pisoi nnéí n nyísε nké n kpálẽ yare n̄la mm̄s kari nní n̄ nyísel̄.

1 Tesaloniki 4

Mefine mes Uléécaa ripóo n we

¹Pimárecɔ, nɔ metórcɔ kerómee yénle l̄kai m pise re nɔké sónε aní ne Uléécaa ripóo n we. Mesei, nɔ kɔ pεe mεkeε l̄kai sónεlε. Amá tɔ nkpéni n̄ welule tɔn ne n̄ téni ne Urópíima Yeesu rinyiri re ani wa liké l̄kai tifaa.

²Nɔ icélaa kari Urópíima Yeesu kémee n yɔsí ari n̄ téjse nyule.

³L̄kai ke Uléécaa uu n̄ la l̄ee re uké n̄inésoi nnéí n te. L̄kai nnya, li pise re ani n̄ménécíre ne mewai kópe t̄i.

⁴Mpá úye uké pisóonne ncee kémee umecire pimulú céri uu umecire ne mékperinkpε isoi kaasε, uu pεe isoi n le lin tíyu má.

⁵Áni kapε týye nɔké n̄linékáipi-káipi méniyíe n tikil̄ ai n̄ feriyε yare pεpεe ápi Uléécaa n nyu mεcɔ.

⁶Úka úu kapε ne uucɔ púnne mewai m̄ké kémee, úu kapε kɔ ucɔ likó caai. Tɔ pisímé n̄ li masile ari n̄ kúrúrusse n̄sónε re Uléécaa yε pisoi pεe mewai m̄kpur i wai kutu pasanε.

⁷Uléécaa úu uncee-i ró sée re tɔké mékperinkpε-i n sónε, amá u ró séele re tɔké n sónε lin kpáiil̄.

⁸L̄kai nnya, úye un icélaa nnyí n yè, ái kεsoipipi kuú yè, amá Uléécaa yε Unfaasɔnε n̄ n he kuú yè.

⁹In te n̄ménécɔpεcire nla kani yé n lákaanε íye icɔ kari yé nkpáni rítelé n̄ wóipɔ. Nɔ n̄rinécuruu Uléécaa-i peikeele l̄kai m pise re nɔké n lakaanε.

¹⁰Ticuruu, l̄kai ne pinémárecɔ p̄e nnéí pεe Masetuwaani-pɔ n̄ we sónε. Amá tɔ n̄ welule re ani piñmóópú rikpá.

¹¹Ani riñmóópú, ani nkíñniñε-i n we aní ne n̄nnékó kutu cɔ, ani kεisi yare kari pisímé n̄ m̄ masí.

¹²Li yé týyesε pεpεe ápi Yeesu n tikil̄ api n̄ waisε, áni yé kɔ pεe úka ncɔni.

Upíima mεkamε

¹³Pimárecɔ, tɔ la re ani pεpεe n kpí nk̄ asei kō, n̄anépóo áa kapε ne n caai yare pisoi tɔrɔɔ pεe ápi ne líka n tál̄ mεcɔ.

¹⁴Tɔ ne kεfa tenεle re Yeesu yε kpulε uu yisi, tɔ kɔ ne kεfa tenεle re Uléécaa yε Yeesu ne pεpεe ne kεfa Yeesu n tenel̄ nkpɔ-i yukuse.

¹⁵Urópíima icélaa inyinε nk̄ kari nní nkpéni n̄ símisi. Tɔ p̄e tɔ yé ha Upíima mεpεemε kumúnjé kpe-i nfáa m má, ári ne pεpεe n kpí kεkpéē wainε.

16Tó keyáa kẽ Uléécaa rincõ kõ, uléécaatumé píima uu Uléécaa rinaatóny maa ari kóm, Upíima uu pëe uricuruu keyómecaa-põ cérpimé. Pikpõkpõ pëe ne Kirisi kefa n tene pëe mefoí nkõ-i yisine.

17Lẽ memáá, tó pitórcõ tõo yé ha kumúñé kpe-i nfáa m má, tó ne pë kai yé risakaapõ kuhope kémee, ari Upíima keyómé-mẽ tépei. Lin lẽ n wa, tó ne Upíima arí ha mپá píyei kesé n we.

18Lẽ nnya, ani nóménécoprecire itisi hëkaane ne anóo nnyé.

1 Tesaloniki 5

1Pimárecõ, ái nkáni pise re piké keyáa kẽ ne kumúñé kpe-i ke mewai mẽ nnéí ame n wainé kécáá rítelé nó wóipõ.

2Nõ ticuruu ye nyule nísõne re keyáa kẽ ke Upíima uu n sónti ye ró káikainé yare ke uyaa uu ye kesiné rinkáikai.

3Kumúñé kpe-i ke pisoi api ye ím maa re: Nkíñniye ye tonele, ncójy nka ník we, kumúñé kpe-i ke ncaai nn ye mékáikai pi rikipi, yare ke memárenlõ ame ye ufani rinkáikai mécõ, piuka úu yé ñméhëreë.

4Amá nõ pinémárecõ, áni kuñmaha-i we, keyáa kẽ áke yé kõ nò rikaikai yare ke uyaa uu ye rinkáikai.

5Nõ nónnénéí metéí ne ketúñé pikó le. Áni kesiné ne kuñmaha pikó.

6Kai nní lẽ, ái pise re tóké picõ mécõ n lõni. Amá li pise re tóké n nyáni ari mپá yo n wai ne kemúñé.

7Kesiné ke pëpës ye n lópile api ye lópile, kesiné ke pítaniré pôo ye pô.

8Amá tõ ne ketúñé pikó le. Li kõ pise re tóké mپá yo n wai ne kemúñé. Li pise re tóké nfatene ne nla kpísi ari waisé yare kewenitukanka kapi ye ne ihíme riñloró, ari kõ pirýulale karí ne n tálë kpísi ari kípi yare ritópikõj.

9Uléécaa úu ró wa re uké ukuwõi kéróccáá n wailë, amá u lalé tóké ne Urópíima Yeesu Kirisi kefa tene uké ne tiróyu lo.

10Tõ nnya ke Kirisi uu kpu re, tõn n lõni née tõn n nyáni, tó ne uyë tóké kesé nfáa m má.

11Kai nní lẽ, ani itisi hëkaane aní n ñmópúsenelë yare lẽ kani nní n wapaaneri mécõ.

Icélaa tórcõ ne iyáhaa

12Pimárecõ, ani pëpës nókenémee n keisi, pë ke Uléécaa uu n wéé re piké nópinékpéenwai pin nò céesi m pakarelë.

13Ani nla pi nyisé nísõne ani pi m pakarelë, piketi pë kapi n wai nnya. Ani n tû liké n láárú.

¹⁴Pimárecō, tō ne nó téni re ani pikánkó cési, ani piwamei itisi kpá, ani pinárei léni, aní ne pinnéí ísuúlu n le.

¹⁵Ani nóménécíre tī, úka úu kapε ye mewai kópe piwai ucō ceei. Amá ani mágá píyei n wéési re nöké lisōne n wapaanε ani kɔ̄ pisoi nnéí lisōne wai.

¹⁶Nóanépóo aké mesére n láárú.

¹⁷Ani mágá píyei kεyόmε n yáási.

¹⁸Ani ye mágá mewai méye-i Uléécaa yáási re ne upikei. Lẽ ke Uléécaa uú ne nó n la ye lẽ nó ne Kirisi Yeesu kupénečo kémee.

¹⁹Áni kapε Nfáasōne pikεi tápisi.

²⁰Áni kapε ye nsímé ke Nfáasōne nn nó n símisi háikusε.

²¹Amá ani ye mágá yo nísōne ripaí ani lεe n nyaám málú.

²²Ani ne nóménécíre mewai kópe nnéí mpuri tō.

²³Uléécaa yεε ye nkíñniñε n he uké tíyεsε ani póló upikó uké nóninésoi nnéí rimúlú nísōne, kai n kpísi nfáa kuu nó n he ne kumííri ne ipiñε, áni kapε ne akópe m má kεyáa kẽ ke Urópíima Yeesu Kirisi uu m pεeri nnya.

²⁴Uyεε nó n sée ye li wainε. Un íye n yekei, lẽ kuu ye ritiki.

²⁵Pimárecō, ani ye kɔ̄ kerćcáá Uléécaa yáási.

²⁶Ani pimárecō tɔrɔo nnéí memárecō ripira ani yáhaanε nísōne.

²⁷Ne ne nó téni re ani Urópíima rinyiri ripaí ani pimárecō tɔrɔo nnéí rítelé ntí kékéni.

²⁸Urópíima Yeesu Kirisi uké ípεeléε nó nyíse.

2 T̄esaloniki

2 T̄esaloniki 1

Iyáhaa

¹Né Pɔɔli ne Silasi ne Timotee, tóo n̄o T̄esaloniki Uléécaa icápine pikó p̄e ke Urósáa Uléécaa ne Urópíima Yeesu Kirisi api n te rítelé wóipo.

²Urósáa Uléécaa ne Urópíima Yeesu Kirisi piké ípeelée n̄o nyíse api k̄o nkíñnihe n̄o h̄e.

Kirisi ye wemelé uké ne pisoi túhaane

³Pimárecɔ, li pisé re t̄oké mesére n̄o nnyá Uléécaa n yáási re ne upikei. Li ne risále re t̄oké li wa, likumúñé re nónnénfatene ye pelule, l̄e kani n lákaané lin k̄o mesére kéyu-m̄e s̄i.

⁴L̄e nnyá kari Uléécaa icápine pikó inipere-i n̄o nnyá rikókɔri wai re m̄pá ne íwé kani n le ne piwéékuse nnéí kani n yénaalé, n̄o riñmóópúle ani nfatene m má.

⁵Kei ke Uléécaa uu ye nyíse re uketahai ye k̄ecíre wele. Li l̄e wale re n̄oké ne p̄epere masí uiyɔɔpi kémee n loniné m̄ecɔ n we nnyá. Uléécaa iyɔɔpi iyé nnyá kani nní íwé le.

⁶Uléécaa ye asei málé. U yé p̄epere nní íwé n̄o n wai íwé iyé c̄eei.

⁷Amá u yé kam uu tíyesé tó ne nn̄, tóo nní íwé n le, ari wénte. Kumúñé k̄pe-i ke Upíima Yeesu uú ha k̄eyómecaapɔ n kpáfúmené m̄pá úye uké u yé ne upileecaatumé nañe-nañe kai l̄e wainé.

⁸Inalempi k̄ecɔre kuu cépimené uké p̄epere ápi n̄ la piké Uléécaa céri ápi k̄o Urópíima Yeesu Nsímé K̄ecire pakarelé kpanii.

⁹Akpanii kapi n yénuné nyee ncaai teneciré, kei kapi yé Upíima ne Unnañe mulémule ne ketaa n̄ we.

¹⁰Kumúñé k̄pe-i kuú ha sónti re p̄e kuu n wéé piké ríyu u waisé, p̄epere ne k̄efa n tene piké u nyánei. N̄o ticuruu, n̄o ha pisoi p̄e kunai kémee n wele, kani nsímé kari n̄o n símisi ne k̄efa n tenele nnyá.

¹¹L̄e nnyá kari mesére n̄okenécáá k̄eyómé yáási. T̄o ne Uléécaa ténile re uké tíyesé n̄oké p̄epere nfáa mm̄e nnyá kuu n̄o n̄ sée n yé m̄ecɔ n we. T̄o ne u ténile re uké tíyesé l̄e kani n hólé te n̄oké wa liké wa, uké k̄o l̄e ke nónnénfatene nn piwai n̄ la kémee n̄o l̄e.

¹²Lin l̄e n wa, n̄o Urópíima Yeesu rinyiri ríyu waisé, uyé uu k̄o n̄o tíyu waisé. Uróléécaa ne Urópíima Yeesu Kirisi pikéi ye p̄e.

2 T̄esaloniki 2

Leléé n wainé Upíima uké kelené n̄ kam

- ¹Pimárecō, in te Urópíima Yeesu Kirisi mēkame ne merócápine ukeyu-i nkó,
- ²áni kape tíyεsε piké nónnénfasimé cókɔi, áni kape kɔ tíyε piké iwamε nó waisε re Upíima kεrεemεyaa ye tuime. In n la, unyinε ye nó tárεi re kεyáa ye tu nεe uu Nlēécaasimé picélaa kémεe maa re kεyáa ye tu. In kɔ n la, pi ye nó málε re tɔ tirótεlε rinyinε-i wói re kεyáa ye tu.
- ³Mpá lin íye n we, áni kape unyinε kεpole hε uké nó kíraasε. Kεyáa kε kεkε kelenε n tu, pisoi yé Uléécaa ηmeriyε mεyá. Uyεsε Uléécaa ne n kέjεne un mpɔlεcee tíkilε uu léeri api u yεnu.
- ⁴Uyεsε uláarɔ yεsε umεcire riñtaásε uu Uléécaa likó nnéí fómni, uu lε nnéí kε pisoi api ye rinwúla api yáási n takúlε. Ticuruu u yé Uléécaa kεyɔ-i lompɔ uú tonε yare uyεsε Uléécaa.
- ⁵Áni léisε re ne liifaaci nó wailenle kumúŋε kρε-i kam nókεnémεe n wee?
- ⁶Nɔ nkpéni nyule re linyinε ye ncée u tápaalenle liké ha ne kumúŋε kρε-i kuu yé umεcire n lese uké nyísε nísɔnε n tu.
- ⁷Mεwai kópε nnaŋε ye mpikεi korile riñmaha kémεe. Mεwai mε mεkε kelenε n wa, li pise re uyεsε nnaŋε mmε m múlε uké tɔsí.
- ⁸Uyεsε Uléécaa ne n kέjεne yé rikpáfúme. Amá Upíima Yeesu yé ne unnɔɔ u rifuu uu kópu, uu kɔ ne unnaŋε kuú ne n wεmε u nam.
- ⁹Usoi kópε yé kam ne Setani nnaŋε, uu mεwaisaŋa ne linyísε-nyísε nɔcmε ncɔpuri wapisi uú ne pisoi kiraasente.
- ¹⁰U yé mεwai kópε ncɔpuri ne kεisi uké ne pεpεsε m pɔlu kiraasente, kάpi n ηmurei piké nsímεsei mεsε yé piriyu n lɔ n yɔsí piké kɔ n n la nnya.
- ¹¹Lε nnya kε Uléécaa uu nnaŋε mmε mεsε yé pi m pɔisε pamεnε re piké ne nnóɔmε kεfa tεnε.
- ¹²Kai nní lε, pε nnéí pεsε ápi ne asei kεfa n tεnε, amá api pεé ne mεwai kópε kutu cɔ, ápi yé Uléécaa kεtahai-i le.

Uléécaa yεsε nó wεsε re ani tasi

- ¹³Pimárecō, li pise re tɔkε yε mesére nó pε kε Uléécaa uu n la nnya Uléécaa yáási re ne upikεi. Nɔ kε Uléécaa uu hái kékoraane-mε sée re uké nɔrinéyu lɔ re Nfáasɔnε ye nɔinésoi rikpáiisε ani kɔ nsímεsei ne kεfa tεnε nnya.
- ¹⁴Nsímé Kεcire kari nó n símisi kε Uléécaa uú ne ritiki uú ne nó séi re ani Urópíima Yeesu Kirisi mεyɔɔpi kémεe tonε.
- ¹⁵Lε nnya pimárecō, ani tasi nísɔnε ani icélaa iyεsε karí ne nnɔɔ nεsε átelε kέmεe nó n céesi mólú.

¹⁶Asei kəcáá, Urósáa Uléécaa ye ró lale, uú ne kəfa ró fénne uu mesére ró n ȳmóópúselē tōn kō lē kuu n yekei re u yé ró wa m̄. U ne Urópíma Yeesu Kirisi ricuruu

¹⁷pεe yé nōanékíŋ niŋukuse api tíyεsε ani itisi meyā m má, api kō nnaŋε nō he nōké ne mewai ne nsímé kémee n nyam̄.

2 Tesaloniki 3

Ani Pɔɔli kəcáá we

¹Pimáreco, tō ne metórcō nō ténilε re ani ne Uléécaa ró we re unsímé nké məkεekεs riyékaa nn kō ríyu yare lē kai nōkεnémee n wa mεcō.

²Ani kō ne Uléécaa ró we re uké piwaikópεkō nε pisoī kópε anipε-i ró less. Likumúŋé re ái pisoī nnéí pεe yε ȳmurei re piké ne Uléécaa kəfa tene.

³Amá Uléécaa ye nyamlε. U yé nnaŋε nō he uú ne likópε nō tōlu.

⁴Tō kō ne kəfa tenele ne Uléécaa nnaŋε, tōn tálē te nō lē kari nō m pise waiε nōn kō lipiwai nōjēlē.

⁵Upíima uké tíyεsε ani nōsinéfa-i Uléécaa nla ne isuúlu ke Kirisi uu ye n he m má.

Li pise re mpá úye uké ye kεisi

⁶Pimáreco, tō nō pise ne Urópíma Yeesu Kirisi rinyiri re ani ne pimáreco pē nnéí pεe sikā m má ápi kō isé kari nō m pa tikilē kεtaa wa.

⁷Nō ticuruu ye nyule nōsōne lē kai m pise nōké wa nōké ne ntósé ncō n sōne. Karí pεe nōkεnémee n we, ári pεe pikánkō.

⁸Ári riyá unyine uké faalaa ró kpínii, amá ró kεisile ari mpɔɔne kom. Kεtúŋé ne kεsine kari kεisi nō úka úu kapε ne ró n topori nnya.

⁹Ái re ári pεe ncée má tōké melē nō pise. Amá tō lē waiε tōn la re ani mεrófinε ritiki.

¹⁰Kumúŋé kpe-i karí pεe nōkεnémee n we, tō pεe nō céesi re: Úye unsá pikεi n la, ái pise re liute uké li.

¹¹Ái líka nnya kari nní lē símisi, tō kō te pikánkō ye nōkεnémee welε ápi líka wai, amá picō nsímé-i kapi lééri.

¹²Tō pisoī pē mpuri ne Upíima Yeesu Kirisi rinyiri ȳmóópúselenle re piké ye ne piriþo kεisi api pipikei likó le.

¹³Amá nō áni kapε pɔɔne ne lisōne piwai.

¹⁴In te unyine ye isé nnyí kari nní rítelé ntí-i nō m̄ pa yè, ani liute ceri, úka úu kapε ne u riko, liké issei u wa nnya.

¹⁵Mpá ne lē, áni kapε u kpísi yare nōunéláarō, amá ani ye u céesi yare lē kai m pise re piké umáreco céesi.

Tinóča sōne pitikisə nε iyáhaa

16Upíma yεε yε nkíjníjε n he uké uricuruu nkíjníjε nō he m̄pá píyei nε m̄pá yo-i. Uké kɔ nónnénéí kémee n we.

17Né Pɔɔli kunipε kpεε iyáhaa nnyí wói. Nní kam yε anételé nnéí rinípεtεi rinyiki. Kunénípε iwɔi yε nnyí.

18Upíma Yeesu Kirisi uké nónnénéí ípεεlεε nyísε.

1 Timotee

1 Timotee 1

Poɔli yε Timotee rítelé wólu

1-2 Né Poɔli ke Urýulale Uléécaa ne Kirisi Yeesu karí ne n tálẽ api ncée n he re ké Kirisi Yeesu utumε, néε rítelé ntí pɔ̄ Timotee wɔipɔ̄. Kam n tíyε aa Kirisi Yeesu ne kεfa tene nnya, po kεnepipi sei le. Urósáa Uléécaa ne Urópíma Kirisi Yeesu piké ípεeléε ne nfanare pɔ nyísε api nkíñniye pɔ̄ he.

Icélaa kópe pikaaε

3 Yare kam pεs mεkεs pɔ̄ m ma nεn ne Masetuwaani tósu, a Efεesi kémee mésū. Pisoī yε kei wele pεs icélaa féé picɔ n céesi. Li pise re a rinóo pi he re piké lε tíyε.

4 A pi símisi re piké siwómé ne pipikulā anyiri nyεs áa kúkeentene n we, an kɔ ne iłkejene kpárá sónaari nkó riyá. Lε ái yε pikεi pεs ke Uléécaa uu n la uké wa kémee yóriye. Nfatene mεs yε wa aí ne kέyu sī.

5 Isé nnyí kam nní nō m pa yε la re nɔké nla mme mεs kεmúñé sɔne-i ne kεfa kεsε-i ne nfatene yíkýiki kémee n lééri m má.

6 Picɔ yε ncée kεcire mm̄ pitíki týεlε api poɔlu api iníri kεjεnε-i loni.

7 Pi lalε piké Moisi isé kémee picélaa. Amá ápi kɔ pεs pimεnɔɔyu cire kómei. Ápi kɔ pεs lε ne lε nsímé kapi nní ne itisi n símaankεe kómei.

8 Tɔ nyule re isé yε nyamlε, tɔn ne i n kεisi yare lε kai m pise.

9 Tɔké léise re ái pεrεs lisɔne n wai nnyia kapi isé karii. Amá piwaikópεkɔ̄ ne pεrεs ápi yε rinkpε ne pεrεs ne Uléécaa n kεjεnε ne pεrεs ápi yε Uléécaa ne lelees n kpáiilε n waisε, ne pεrεs pisáa néε píni n kóni ne pisoikő

10 ne pεrεs méwoo méwoo n wai ne pitisi pεs yε pipitisicɔ n káipi ne pεrεs pilási n yái ne pinóomε ne pεrεs yε méwoo méwoo n wéeri néε pεrεs mewai n wai ke icélaa kεcire ií ne ró n yúlu. Pε nnéí nnyia ke isé ií we.

11 Nsímé Kεcire kapi né rimmúíse kémee ke icélaa iyε ií we. Uléécaa, mεyóɔpi ute yεs yε usoi rinkpá Nsímé Kεcire yε mu.

Poɔli yε Uléécaa poɔnεsε

12 Ne Urópíma Kirisi Yeesu yεs nnahe né n he ké ne pinékei wa poɔnεsε. Ne u poɔnεsε kuú ne né n yε te ne asei ute le uu né wεs re kε u kεisi.

13 Ne pεs mεkεs unkópe símaankεelε, am u wéékuse am íwε u wai, am kɔ u lámisi. Amá uu íwε né téni kám pεs nfatene m má, ám kɔ pεs lε kam n wai nyu nnya.

14 Urópíma yε mεyánsei ui pεeléε né nyísεlε. Nfatene ne nla kam Kirisi Yeesu kupénεcɔ kémee n yε kuú ne ritiki.

¹⁵Nsímé mmú ye nsímé kecire le, n kɔ ne menyíne welε re m̄pá úye uké n yɔsí. Mmε mεe re Kirisi Yeesu ye kεtē kεcáá kale uké pikórekɔ́ yóriyε, nεe kɔ pεe pikórekɔ́ p̄e ufoí.

¹⁶Amá l̄e nnya ke Uléécaa uu íwε né t̄e uu tíyεsε Yeesu Kirisi uu n̄e ukórekɔ́ wéése akópe sárεi liké ne pεrεsε yé masí kεfα ne u n tεnε piké nfáa tεnεciré n ȳe nyíse.

¹⁷Mpá úye uké Uyóɔpi tεnεciré ne ukpɔcire uyεsε úu kúyεnε n̄ we, Uléécaa cireníjε ríyu waisε, umeyɔɔpi mεkε n taálε m̄pá píyei! Amí.

¹⁸Kεnεpipi Timotee, l̄e kam n̄ la k̄e p̄o céési ye nní: A l̄e ke antepuyε api kεpócaá n símisi léise aa li mólú n̄sɔnε aá ne atɔpi kεcire tɔpu.

¹⁹A nfatεnε ne kεmúnjε sɔnε m múl̄e. Picɔ ápi kεmúnjε sɔnε k̄e timúlú, api pεe nfatεnε fómni cáká-cáká.

²⁰Pisoi p̄e mpuri kunai kέmεe Imenee ne Alekisantiri ye welε. Setani kam pi risasε re piké céri re ápi ye Uléécaa lámisι.

1 Timotee 2

Piwele nsímé

¹Mm̄e kam nkpéni mεfoí pisoi m pise mεsε re piké ye pisoi nnéí kεcáá kεyóme yáási apí ne Uléécaa pi téni, api kɔ Uléécaa pakare piiwele kέmεe.

²Ani ye piyóɔpi ne kuyu piwéése nnéí kεcáá we liké ró n láárú tɔkε kɔ ne nkíjnijε m má, arí ne Uléécaa kutu n cɔl̄e n̄sɔnε, tɔn lεlεsε n̄ nyam̄ wai.

³Lεlεsε Urýulale Uléécaa ripóo n̄ we lin kɔ u nyam̄ ye l̄e.

⁴U lalε uké pisoi nnéí yóriyε piké fe piké asei ceri.

⁵Uléécaa ye usε le. Uyεsε Uléécaa ne sisoipipi kεcɔpε nsímé n nyóɔnsε ye kɔ usε le, uyεsε Kirisi Yeesu.

⁶U unfaa kpísile uú ne héélε re liké sisoipipi akópe ilasi kέmεe lese. Kumúnjε kpε-i kaí ne rinsá kuu l̄e wa uú ne nyíse re Uléécaa ye lalε liké pisoi nnéí yóriyε.

⁷L̄e nnya ke Uléécaa uu iyóó ne itumε né t̄i te k̄e mpuri sanε pikó nfatεnε nkó ne asei nsímé céési. Ám kiraasε, asei kam símisi.

⁸Nε lalε pisoi piké ye m̄pá yei we, piké ye anípε risíka api welu ne nfakpáii, kuwóí ne pitele ápi kapε pisifa-i n we.

⁹Nε kɔ lalε re pinósi piké ye lapi si ne kumúnjε liké n nyam̄, ápi kapε ye ipahaa cerémpɔɔnε paasi. Ápi kapε ye wura ikólε ne itéeweé ne ilū nεíkɔ́ lεkaankεe.

¹⁰Amá piké ye mεwai sɔnε lεkaankεe yare kai m pise re pinósi pεe Uléécaa n wuru piké n we.

¹¹Li pise re pinósi piké ye icélaa yɔsí riséé kέmεe, api pimecire n kpéle.

12Ám unósi ncée hε re uké yε céési néε uké ula kεcáá n tū. Li pise re unósi uké yε n sέélē.

13Ái líka nnya, Atam kε Uléécaa uu mεfoí wa uu limεmáá Efā wai.

14Ái kω Atam yεε tíyε kuníri aku u kiraasε, amá unósi yεε riyá aku u kiraasε uu Uléécaa isé háikuse.

15Mpá ne lē, unósi un ne kεfa Uléécaa n tene un pisoicō nla m má, uisoi in n kpǎiilē, un mپá yo n wai ne kεmúñé, Uléécaa yé u yoriyε uu siwā maru.

1 Timotee 3

Uléécaa icápine piwééssε

1Asei kam nní nό símisi: Úye un n la re uké Uléécaa icápine kεcáá m paílē, liute yε pikεi kεcire wέelε.

2Li pise re ápi kapε ncaai nka uyε Uléécaa icápine kεcáá m paílē kέmεsε yέ. Uké unósi usε ula, uké yε mپá yo n wai ne kεmúñé, uké nfasimé sōne m má, uké pisoicō kupéneccō n la, uké pisánε piyóó n nyu, uké yε fe uu Nléécaasimé céési,

3úu kapε útaniré néε utelewélaa, amá uké ményε n niñú un kω isoi sōne má, piwóowélaa ápi kapε kω ukεmúñé nnéí n yóolē.

4Li kω pise re uké ukεyε pimúlē fe nísōne, uké tíyεsε usiwā siké yε pakare nísōne asi yε kω waisε.

5Likumúñé re usoi unsá ukεyε pimúlē n nyu, íye kε uyε uu yé fe uú ne Uléécaa icápine kεcáá paí?

6Ái kω pise re uké Kirisi ukó falε. Insá lē, u yé fui ne rikókɔri Setani uu u lóisε.

7Li kω pise re ketahai pikó piké Uléécaa icápine uwééssε isoi sōne yέ api u n waiselē. Ái kapε wa re pi uisoi lómiisε, uu pεe ntórcɔsei Setani ripinε-i lóipɔ.

Pε kapi n lésε re piké yε pisoī lē

8Lē cire, li pise re pεrεsε yε n lē piké pisoī kapi yε m pakare, pin kω asei tikilē. Ápi kapε pítaniré néε pεrεsε mεkópε kewóó n wέési.

9Li pise re piké asei nyέ kε Uléécaa uu upikó n céreisε m múlē nísōne ne kεfa kεsε.

10Li pise re piké yε pi peě piké yέ. Mεpeě-maá, pinsá nka n yέ pi yé fe api pilέ pikεi pi pa.

11Li kω pise re pinósi ricuruu piké isoi iyεsε yέ n tíyε api pi n waiselē m má. Ápi kapε pεrεsε ne isímé n kɔɔnii. Li pise re piké mپá yo n wai ne kεmúñé, piké kω kεcire n we mپá yo-i.

12Li pise re uyεsε yε n lē uké unósi usε ula, uké kω ukεyε ne usiwā pimúlē fe nísōne.

¹³Píye pin kɔ pilé pikei n̄sɔne n̄ k̄esi, pi yε pisoi kεcɔpe ríyu yεnle, pi yé kɔ fe api nfatene mεe tó ne Kirisi Yeesu m̄ pénəselē nsímé símisi api rikín pepu.

Mεnyuwe ke nfatene nn yε ró n̄ hε

¹⁴Ne rítelé ntí pó wóipɔle nεn kɔ músu re kε nfáani hapɔ kε pó yé.

¹⁵Mpá nεn kɔ n̄ nájai kε kelenε hapɔ, titelé ntí tεe yé tíyεsse aa céru lε kai m̄ pise re pɔké Uléécaa kεyɔ-i n̄ sónε. Uléécaa, nfáa ute icápine yεsse asei ilérí ne akεtaa.

¹⁶Asei kεcáá, úka úu kúkejε n̄ we. Mme mεe m̄ pékaalē ke Uléécaa uu ró n̄ nyísε yε mmáamaa ne ncíreníŋε le. Lεlεe Kirisi. U ró rikpáfumεle yare kεsoipipi, Nfáasɔne nn tɔ u nyísε re u asei ute le. Piléécaatumε api u yεnu uu isoipuri mpehε mpehε kέmεe Nsímé Kεcire símisi, pisoi api kεtε kεcáá mpá yei ne kεfa n̄ tεnε, Uléécaa uu umεyɔɔpi kέmεe u taásεpɔ.

1 Timotee 4

Pepees inóomεcélaa n̄ cέési

¹Uléécaa Nfaa yε símisile cáká-cáká re amúŋε tɔrɔ kέmεe, pisoi picɔ yé nfatene kεpire ritɔ api aníri nnɔɔme ne aicélaa tiki.

²Pi yé tíyε kεcáá kεcáá mewai pikó ne pinóɔme api icée kópe pi tikise. Pisimúŋε ási pikei wai icélaa kópe nnya, yare nweni kapi ηmási nn wóŋɔɔ apí ne nwóí pi wai.

³Pisoi pees céési re ái nyam̄ te sisoipipi siké sóɔnnε, ái kɔ nyam̄ te siké liluke-luke nnéí n̄ le. Amá Uléécaa yε iluke iyε nnéí wa re pepees Kirisi ne kεfa n̄ tεnεlē pin asei nyu piké yε u pɔɔnεse api pees i le.

⁴Lε nnéí ke Uléécaa uu n̄ wapisi yε nyamlε. Líka ái kufóm we, amá tɔkε yε Uléécaa pɔɔnεse ari kelenε li le.

⁵Likumúŋε re Uléécaa Nsímé ne iwele yε tíyεsεle ai Uléécaa inipεε-i n̄ nyam̄.

Yeesu ukεikó kεcire

⁶Pɔn icélaa nnyí pimáreco rintóse, pɔ pees wa Kirisi Yeesu ukεikó kεcire. Pó nyísε re pɔ ripócuruu tíyεsεle nfatene nsímé nn pó loni pɔn nsímé sɔne mmε kapi pó n̄ céesi tikilε.

⁷Amá a mεkpure isímé ke síniyaha asi yε n̄ símisi yare siwómε kεpire ritɔ. A riŋmóópú aa yε Uléécaa likó waisε.

⁸Usoi un uiplεs ne linyinε m̄ mainse, nkáripi kai kuláa má. Amá usoi un tinŋmóópú uu Uléécaa likó waisε, mpá yo kέmεe kai yε yoriyε. Li yε nεni mewee mmε-i nfáa ró hεle ne masí kεpire-pɔ.

⁹Nsímé mmε yε asei kεcire le kai m̄ pise re mpá úye ukε n̄ yɔsí cáká-cáká.

¹⁰Karí ne Uléécaa yεs nfáa m̄ má n̄ tálε nnya kari kεisi tɔn náási kεyū ákε we: Uyεs yε pisoi nnéí riyu lɔ, aí ne tɔsu pepees ne kεfa u n̄ tεnεlē.

11A lẽ nnéí pi símisi aa pi céési re piké lẽ wa.

12Kapε riyá unyinε uké pó lómiise re pɔ kewá̄ ñjmánepi nnyá, amá a tíyεsε mεpówee mεké pó waisε uyε ke Kirisi pikó api ye m̄ paílē mp̄símé ne ip̄soi ne n̄la kaa m má ne mp̄fatene ne mεpókpεrinkpε kucíré kémee.

13Ké kelenε n̄ hapɔ, a ne Nléécaasimé pikε̄̄ pisoi kεcɔpε ne ikari pikpásε ne mpicélaa riñmóópú.

14Kapε ihεs ke Nfáasɔnε nn pó n he lómiise. Li pó i hεlε kumúnjé kpε-i ke pεpεsε ne Uléécaa rinyiri n símisi api kεpóccáá nsímé n símisi, Uléécaa icápine piwééssε api anípε kεpóccáá láa.

15A mεpóccíre kpísi aa pikεi pε̄ pa aá ne n̄sonε pi wai m̄pá úye uké kεpóyu pihapε yε̄.

16A ripóccúruu ne ipóccélaa kεcáá m paílē. A n ñjmóópúlē pɔn lẽ nnéí mūílē ne asei, pɔn lẽ n wa, pɔ pεsε ripóccúruu ne pεpεsε kutu pó n cólē yoriyεle.

1 Timotee 5

1Kapε ye ne kεsáayaha cési, amá a ye ne ke n símisi yare kaa ye ne upósáa n símisi. Aa ye pinájε-najε p̄d kpísi yare pipómárecɔ.

2A ye síniyaha ne símisi yare pipóni, aá ne pikpεrefaa p̄d símisi yare pipóyεi. Kapε ye úka kεcáá kemúnjé kópε kεnyinε m má.

Pikúmannɔsi kεcáá nsímé

3A pikúmannɔsi yíkíyiki kεcáá m paílē pɔn pi pakarelē.

4Amá in te ukúmannɔsi úye ye siwá̄ n̄e siyásε má, li pise re pε̄ piké pisiyɔ-i nyíse re pi Uléécaa pakarelεnle kelenε. Lεlεsε re pε̄ kaí ne tu re piké pipikó kεcáá m paílē yare ke pε̄ apí pεsε pi n wa mεcɔ. Méwee m̄ ne ye Uléécaa ripóɔ wale.

5Unósi nkó yeεε ukúmannɔsi sei, úu kɔ pεsε úka má re uké ukεcáá ripaí yeεε ne Uléécaa n tálεnle, un kεtúnjé ne kεsinε ne Uléécaa téni re uké u l̄e.

6Amá ukúmannɔsi yeεε méwoo méwoo n wai ye nkɔ masile, m̄pá un n fafai.

7L̄e kai m pise re a pi léisε ápi kapε ne ncaai nká pikεcáá n yε̄ ye l̄e.

8Úye unsá ukumare pikó kεcáá rimpaí, aí ne tósu ukεyɔ pikó, liute ye nfatene kεpirε ritɔle, uncaai ye kɔ pεsε uyómeýáhaaciré nkó tɔsile.

9Pɔké ne ukúmannɔsi n kε̄̄, li pise re uké aŋm̄e kuwóó ne kεfi n fe. Li pise re liké n we re mesε kuu sɔɔnl̄e.

10Piké kɔ u n nyu re u usiwá̄ n̄sonε mūílenle uu ye kɔ pisáne n̄sonε yósu. Uké kɔ Uléécaa pikó ana n hεerel̄e, uu pinárei n lénal̄e. Uké mewai sɔnε ncɔpuri n wail̄e.

¹¹Kapε ηmurei re pōké pikúmannɔsi pεe nε nínaŋe n tisel̄, pikúmannɔsi kémee kék̄. Insá l̄, pin píyei n káipi re piké ula féé sóõ, pilikáipi-káipi yεe tíyesele api Kirisi nkó kεpirε waise,

¹²ai pεe wai re kápi pirinɔɔ kapi mεfoí n yekei rintíki nnya, pi Kirisi ne riwóme málε.

¹³Kai nní n wa re ápi likei-kei má, pi pεe kέyu málε piké síyɔ síyɔ n kóónul̄ pi kusímé yárikee, pin picɔ isímé kémee táhankεe, pin mme mεe ní kusímé n we símaankεe.

¹⁴L̄ nnya kaṁ la re pikpérefaa kumannɔsi piké pila sɔɔnkee api siwā márei api pisiyɔ kεcáá m paíl̄, pirsláarɔ ápi kapε ne kεsímé n yé piké ró n lámaankεe nnya.

¹⁵Pikúmannɔsi picɔ yε ncée pitíki riyálε api Setani tiki.

¹⁶Amá unósi Kirisi ukó úye un ukεyo-i pikúmannɔsi m má, uké pikεcáá m paíl̄. Úu kapε tíye piké Uléécaa icápine pikó ncɔni, Uléécaa icápine pikó piké ne n fe piké pikúmannɔsi pεe pimecire n we kεcáá riñpaí nnya.

Pɔɔli yε icélaa ncɔpuri Timotee pal̄

¹⁷Uléécaa icápine piwéésε pεe níscne pipikei n wai yε ne sá re piké ne níscne kutu pi n cɔl̄, aí ne tósu pεrεe Nléécaasimé pisoi n símisi pin kɔ n céesi.

¹⁸Mm̄ kεcáá, Uléécaa Nsímé ritelé yε maa re: Ái pise re nɔké ináa iyεe mεlukεpípi n cɔpu nnɔɔ paasi. Li kɔ pise re ukεikó uké uihéé m má.

¹⁹Píseérakɔ́ pinsá pité ne pitaani n tu, kapε nsímé kapi yé ne Uléécaa icápine uwéésε rinwááná ηmurei.

²⁰A yε pisoi kεcɔpε pεrεe akópε n wa cési liké ne pitórcɔ iwanme n wa nnya.

²¹Uléécaa ne Kirisi Yeesu ne piléécaatumε ke Uléécaa uu n wéε kεyu-i kam pō ηm̄ópúsεl̄ te a inécelaa nnyí ritiki níscne kapε úka inipεe wuri. Kapε yε l̄ nnéí kaa n wai kémee pisoi n tési pɔn ne li wai.

²²Kapε yε pisoi kεcáá anípε piláa ne yɔɔnε re piké Uléécaa icápine pikei kεisi. Kapε píka l̄ piakópε kémee. A mεpóciere t̄ ne mεkperinkpε likó.

²³A l̄ míni ηmanε piníré tíye, amá a yε pinyinε-i feé nkáripi riwuhú, kεpófa itoi nnya. Tipóciuruu yε yé te mesére kaa káhaankεe.

²⁴Pinyinε akópε yε nyánile cáká-cáká piké kelenε n túhaanε, amá picɔ p̄ akó, kεpirε kaa yé léemε aa a céru.

²⁵L̄ cire yε ni, mewai sɔnε áme yε kɔ pesí, m̄pá mεmee áme kekéripi kúyεnε n we, áme yε m̄pá píyei m pékaal̄.

1 Timotee 6

Pikéikó nε pipiyɔsaa

¹Li pise re pilási nnéí piké pipite waisε api pi m pakarelē n̄sɔnε, unyinε úu kapε nε Uléécaa ne irócélaa nkópe m̄ ma nnya.

²Ái pise re pilási pεε pite m má pin Kirisi pikó piké pipite háikusε re pi pimáreco n-yómeyáhaacee-i nnya. Nkpéni kai méníŋε pise re piké n̄sɔnε pi kεisi re pipite yε Kirisi pikó ke Uléécaa uu n̄ la nnya. L̄kai m pise re p̄ké pisoi símisi aá ne pi n céési yε l̄kai:

Icélaa kópe nε mεmá kεcire

³Úye un inóomecélaa n céési un kɔ Urópíima Yeesu Kirisi asei n yulu, un kɔ piróyómeyáhaa icélaa n yulu,

⁴tikókori tεε liute we, úu kɔ líka nyu. U nákílēnle ne inóosimé kεcáá ikeñenε un pitele wéési. Lelεε yε ne kufatoi ne íkeñenε ne alé ne piwaanai ka.

⁵Lelεε yε kɔ ne íkeñenε tεnεcire pεpεe nfasimé kópe m má ne pεpεe ápi kɔ asei picére n̄ la kεcɔpε ka. Pi músulε re Uléécaa ncee pitiki yε mεmá kεyεnε le.

⁶Mεsei yε mε, Uléécaa pitiki yε kεsoipipi mεmá píima le, in tε ke ñmurεi kεké l̄kakε m má ñmanε ne n tál̄kai.

⁷Tóké musí re kapi ró m mári, ána kεfi, anípε kεfi kari kεtē kεcáá ka. L̄kai cire yε ni kari kɔ pεlεnε ári ne líka pεnεnε.

⁸Kai nní l̄kai, tɔn lilukε-luke ne l̄kai yé n tā m má, li wale.

⁹Amá píye pin n la piké mεmá yé, li yε pi peikεelε api pikáipinkεe kópe kulúi kέmεe lompɔ, aí ne kεlólé-m̄ pi s̄i, pinkó nn tεnε cáká-cáká.

¹⁰Nwóónaapí píima yε likópe nnéí kεleemε le. Pico yε ripóo wale re piké si yé, aí ne mpolcece-m̄ pi s̄i api Uléécaa ncee pitiki pɔɔnε apí ne piricuruu ntóosi mεyā wéési.

L̄kai ke Pɔɔli uu Timotee n céesi re uké wa

¹¹Amá p̄ɔ Uléécaa usoī, a l̄kai nnéí káasε. A kεcire n sónε aa Uléécaa n tikilē n̄sɔnε pɔn kɔ nfatεnε má. A usoicɔ nla m má, aa kɔ isoi n niŋú pɔn kɔ láárú.

¹²A nfatεnε atɔpi kεcire tɔ aa nfáa tεnεcire yénu. Mm̄ nnya ke Uléécaa uu p̄sée aa píseérakɔó mεyā kεyu-i símisi re pɔ ne kεfa u tεnεlε.

¹³Uléécaa yεsε yε m̄pá yo nfáa n he ne Kirisi Yeesu yεsε Pɔnsi Pilati kεyu-i aseéra kεcire n l̄sε kεyu-i kam pikεi mpí p̄o forii re:

¹⁴A isé kaa n yɔsí rimúlú n̄sɔnε aá ne m̄ekperinkpε kaasε, hái ne kεyáa k̄kε Upíima Yeesu Kirisi uu m pεserinε.

¹⁵Kumúŋé kp̄e ke Uléécaa uu n karii kun n tu, u yé týesε uu pεseri. Uléécaa mεcire kój yεsε Uyóɔpi kεcire ne mpóonare ute ne n̄naŋε nnéí ute. Uyεsε piyóɔpi nnéí Uyóɔpi, uyεsε kɔ pipíima nnéí Upíima.

¹⁶Umecire yee úu píkai kpine. U metéí málé ke úka úu ye n fe uké ne rińkɔ. Úka úu u yenaalẽ, úka úu kɔ u yenunε. Uyee ríyu ne nnaŋε teneciré. Amí.

¹⁷A pεrεsε kεtε nké kεcáá likó m má rinóɔ he re ápi kapε rikókɔri n wai. A pi maa re ápi kapε ne mεmá mεsε méwoo n wainε n tálẽ. Amá piké ne Uléécaa yee yε m̄pá yo mεyā́ tó n he re liké ró n láárú ne n tálẽ.

¹⁸A pi maa re piké yε lisɔne wa, api mewai sɔne m má mεyā́, piké kεfa n láárú api yε kɔ lẽ kapi m maamaalẽ picɔ he.

¹⁹Pin lẽ n wa, mεmá mεsε áme yε n caai kapi lẽ pimecire cάpιnε pin yekei kóso-pɔ nnya. Lẽ kέmεsε kapi yé kɔ nfáa yíkíyiki yε.

²⁰Timotee, a lẽ ke Uléécaa uu pó rimmúíse rimúlú n̄sɔne. Kapε isímé yee íi yε líka n yóriyε íi yε kɔ týεsε usoi uké Uléécaa céri kέmεsε tahampɔ. A íkeŋεnε kpárá ke pisoi api m músu re mεnyuwε kaasε.

²¹Picɔ yε li kpísile pipikεi, api lẽ nnya nfatεnε kεpíre tɔ. Uléécaa uké ípεsεlεsε nό nyíse!

2 Timotee

2 Timotee 1

Iyáhaa

1Né Pɔɔli ye Kirisi Yeesu utume le Uléécaa mela kémee. U né forii re ké nfáa kari Kirisi Yeesu kupéneccó kémee n yé pisoi riyóó. Uléécaa yee rinóó lë tó yekei.

2Né kénépipi kecire Timotee wɔipɔ: Urósáa Uléécaa ne Urópíima Kirisi Yeesu piké ípaeléé ne nfanare pó nyíse api nkíjnihe pó he.

Pɔɔli ye Uléécaa pɔɔnesε

3Ne Uléécaa kam n kesi ne kɛfa kese yare pinésáayaha mεcɔ yáasi. Ne ye u yáasile m̄pá píyei kam ye kεpócaá n welu ketúnjé ne kesiñe.

4Ne ye mepónini kecáá léisεlε ai pεe meyánsei ripóó né wai re kέ piyéne pó rikpá, mpóonare nké pεe meyá né lō.

5Ne mpófatene mεe n̄n kecáá kecáá mewai m má léisεlε. Nfatene mm̄kε upóniyaha Loisi ne upóni Enisi apí pεe má. Ne ne kɛfa tεnεl̄ te pɔ nfatene mm̄ncɔ málε.

6Lë nnya kam pó léise re a ihεe iyé ke Uléécaa uu pó n he kumúnjé kpε-i kam anípe kεpócaá rinláa yόjse.

7Likumúnjé re Uléécaa úu nfáa ró he re nké tó rifúrjósε, amá n̄nahe ne n̄la ne mewéésesɔhɔ knn ye ró he.

8Lë nnya, isei ii kape pó wa ne Urópíima nsímé pikjónú. Né kɔ nní kukpaniilee-i n̄ we Urópíima nnya, nnékkó n̄n kape isei pó n we. Amá a tíyesε tɔké kεsé Nsímé Kεcire iwε li, pɔn ne n̄nahe mm̄kε Uléécaa uu pó n he tálε.

9Uyee ró yóriyε uu ró séi re tɔké ripól̄ umpuri, ái re lirówaiwai linyinε nnya, amá uké kelenε kεtē n wa, u pεe yekei re uké ne Kirisi Yeesu ritiki uké ne ípaeléé ró nyíse.

10Amá Uróyulalε Yeesu Kirisi mεkame kεtē kecáá ye nkpeni ípaeléé iyé tipérésεlin nyáni. Li we re u tíyesεlε nkρɔ n̄n nkpeni n̄nahe n̄ka má, uu pεe Nsímé Kεcire ne tiki uú ne nfáa kpciré ró nyíse.

11Kέ ne Nsímé Kεcire mm̄tinkjónú nnya ke Uléécaa uu tíyesε am utume ne ucélaa.

12Liiwε kam kɔ nní le, m̄pá ne lë, ái kɔ isei né we, likumúnjé re ne nyule uyé kam ne kɛfa n tεnε. Ne kɔ nyu re u yé fe uu lë kuu né rimmúísε kecáá paí hái ne kεtúhaanεya-a-pɔ.

13A tíyesε anóo kecire nyé kam pó n céesi ne n̄la mm̄kaa nó ne Yeesu kupéneccó kémee n yé liké mpóccée kaa nfatene kémee n t̄kil̄.

¹⁴A icélaa sōne iyē ke Uléécaa uú ne Nfáasōne mēe kēpómēe n̄ we rintíki uú ne pō mūísē n̄sōne rimúlú.

¹⁵Yare kaa nní n̄ nyu, Asii kētē pikó nnéí ye né ñmériyel. Pē ne pē pēs kēpīre né riñtō kēmēe, Fisēeli ne Erimosēeni ye welē.

¹⁶Upíma yé kusoi Onesifō kēyō wa. U nnóo kulúi itisi né hēle, úu nkpani n̄kpaniukó isei wa.

¹⁷Amá kuu Rōm-i n̄ ka, u né wélaankēelē meyíkíyiki uú ha ne né yénu.

¹⁸Upíma uké týesē Uléécaa uké kētúhaaneyaa kētúhē kusoi u wa. Pō kō nyule n̄sōne re pikei pē nnéí kuu hái Efēesi-pō né n wa ápi kumúhē má.

2 Timotee 2

Yeesu Kirisi usóóca kēcire mewee

¹Pō kēnēpipi, a ípēelēe ke Uléécaa uu tó ne Kirisi Yeesu kupéneccō kēmēe ró n nyíse ne ritiki aá ne itisi mēpōcīre n hēelē.

²Mmē nnéí kaa nnénóo-i n kō píseérakōo kulúi kēyu-i, a pisoi kaá ne ripōo n láárú pēs yé n fe api picō céési ritōsē.

³Pōké kō ñmurei, tó ne mpō tōké íwē li yare Kirisi Yeesu usóóca kēcire.

⁴Usóóca un upikei-i n we, un n la umewai mēkē ne uuwééssē n sá, úu ye pēpēs ápi isóóca n wai likó ne kutu n cōlē.

⁵Ukáhamewure uké ne n̄ kpasi, li pise re uké itóó isé rimúlú.

⁶Ulame yēs n lō ai u toru yēs yé ufoíé uiwē piluke li.

⁷A lē kam nní pō n símisi kō, Upíma yé mōpá yo-i mesohō pō he.

⁸A Yeesu Kirisi yēs nkpo-i n yisi uu nfáa yēnu kēcáá léisē. U Tafiti kēyase le yare lē ke Nsímé Kēcire kam nō n símisi nn n tee.

⁹Nsímé Kēcire mmē nnya kam nní íwē le, ticuruu api akpanii né wai yare uwaikópēkō. Amá ápi Uléécaa nsímé pō akpanii wa.

¹⁰Lē nnya kam íwē iyē nnéí ñmurei pē ke Uléécaa uu n wéé nnya, Kirisi Yeesu uké ne pē ticuruu riyu n lō api kō umeyōcipi tēnēcīré yēnu.

¹¹Nsímé mmē kam nní nō n símisi ye nsímēsei le re tō ne uyē tōn kēsē n kpu, ne uyē kari kō kēsē nfáa yēnunē.

¹²Tōn ikari n wa, tō ne uyē yé kēsē iyōcipi li. Tōn u n ñmériyē, uyē ticuruu yé ró ñmériyē.

¹³Tōnsá asei n tikilē, uyē ne mōpá píyei asei tikilenlē, likumúhē re úu yé fe uké umēcire kēpīre ritō.

Ukeikó sōne kapi m pakarentē

¹⁴Ne la re a nísonne pi léise re piké Uléécaa ripaí ápi kape inócsimé kecáá n céjaankee. Pitele pẽ mpuri ápi ye líka yoriye, amá perees nní kutu n cólẽ kai ye caai.

¹⁵A riñmóórpú aa wai Uléécaa uké pó pakare yare ukéikó uyẽ ke upikei ápi yé isei n wa, uyee asei n símisi lin kécire we.

¹⁶A íkejene kpárá iyee íi líka n yóriye íi kó Uléécaa kémee léeri kaass. Perees íkejene iyẽ mpuri-i pimecire n tanaalẽ yee ne Uléécaa ketaa n wailé nnánnári.

¹⁷Piicélaa yee n we yare kúcapaá kpess ipiñe n le. Pisoí pẽ mpuri pess nní Imenee n Fileti.

¹⁸Pi asei pitíki riyálé api pisoi n tee re Uléécaa ye nkpo-i piyukuse ró masile. Lelée tíyesse ke pisoi meyã api nfatene fóm.

¹⁹Mpá ne lë, tikúi kécire ke Uléécaa uu n yekei ye ne kariilenle. Li rikecáá wólaalẽ te: Upíima ye upikó nyule. Li kó wólaalẽ te: Usoi nkó yee Upíima rinyiri n sélei, uké mewai kópe kécire ritó.

²⁰Ái wura asóonlú ne nwóówenni asóonlú ñmane nyee kéyo maa kémee we. Sihee ne apérécaripi pô ye kó welé. Kenyáyaa kapi ye ne acáripi kécire pikéi wa. Mpá keyáa kéye kapi ye ne acáripi faké-faké pô pikéi wa.

²¹Limecó kai kó pisoi kémee we: Úye un mékperinkpe mewai n tíye, u yé n we yare kusóonlú kpê kapí ne anyá kémee n kesi. Pi yé ilüké u yekei uu pansé ukéikó, uu ye uukesisaa yoriye. Api ye pess ne mpá pikéi sónne píye u wai.

²²A ijmáne likáipi-káipi ne ketaa wa, nò ne pẽ nòo Upíima n sélei ne këfa kësse, ani mewai sónne ncee ne nfatene ne nla ne nkíñniye wéési.

²³Amá a inírisimé yee íi kuláa kúka m má pipásaine kesi. Pô ticuruu ye nyu re pitele kii ye ne tene.

²⁴Ái kó pess re Upíima ukéikó uké ye pitele wéési. Li pess re uké mpá úye n la, un yé fe uu ye pisoi céési un kó ísuúlu má.

²⁵Li kó pess re uké ye perees ye unsímé n kesi céési nñiye kémee. In n la, Uléécaa yé tíyesse api pimefine conse api asei ceru

²⁶api nfasimé sónne tiki, api kuníri kpess pi n tî pin kumela wai ripine kémee lelu.

2 Timotee 3

Siyáa tɔrɔɔ

¹A ceri re ituñe papé-papé inyine ye sónti siyáa tɔrɔɔ kémee.

²Pisoí yé masí pimecire lisóne n wéésile, pin siwóó tñkilé, pin pimecire taáselé, pin tikókori má, pin Uléécaa nkópe símisi, ápi yéé pipimare waisé, ápi yéé pakare re pi lisóne pi wa, api ye Uléécaa lisóne nnéí háikuse.

³Piakin yé n taká, ápi usoicó iwe má, pin iwóhó má, pin tikpákárá má, api yé pimécire pimúlú pccóné api kó lisóné pilaarc.

⁴Pi yéé picó kepiré le, pi yéé mپá yo-i rinákíssé api kó rikókori ne n fulaalé. Pi yé pilikáipi-káipi kecáá m músu ai tósú Uléécaa kecáá.

⁵Amá pón pi n yé, pi yé n we yare pi Uléécaa likó pakarélenlé, amá api pée léléss nfatene nnañe n te n yulu. A pisoi pě mpuri kaasé.

⁶Pipinyiné yee síyó-i léerile api yé pinósi soi kpárá pée méwoo méwoo n wai túítúíssé. Mپá yo ke lipinósi pě api káipinkéss.

⁷Pinósi pée náásile piké céri, amá ápi yé píkai fe piké asei ceri.

⁸Yare ke Yanëesi ne Yampirëesi api Moisi rinkápáá mëcö ke pisoi pě api asei kápáálé. Pisoi pě kemúñé yé caailenlé. Pi yé pin pi m peenu, pinfatene nn yé tasi.

⁹Amá pinjmórpú nn tika tuine. Li yé Yanëesi ne Yampirëesi mëcö pikepiré fénne, mپá úye uu pincaai ceru.

Lë kai m pisé re Timotee uké wa

¹⁰Amá pó ne kó inécelaa ne menéfine ne lë kam piwai n la ne nnéfatene ne inésuúlu ne nnéla ne inékari ritikile.

¹¹Pi kó pó wéekuselé aa kó menéco íwé le. Pó nyule lë nnéí kam n yé Antiyëssi ne Ikoniyom ne Lisitiri-pó. Pó íwé iyé kam nfatene nceé kémee n li yenle. Amá Upíima yé innéí kémee né léselé.

¹²Ticuruu pérées n la piké Kirisi Yeesu ne kefa kesé ritiki yé piwéekuse yenuné.

¹³Amá pisoi kópē ne pinócmé yé mewai kópē-i n jmórpulé. Pi yé picó fóm api kó pimécire fómni.

¹⁴Amá póké icélaa kaa n yosí pón ne kefa i tenele m mülé nísone. Tipócúruu yé picélaa pérées pó i n céesi nyule.

¹⁵Hái ipówá-mé kaa Uléécaa ritelé nsímé nyu. N yé fe nn messohó pó he aá ne Kirisi Yeesu kefa tene uu ripóyu lslu.

¹⁶Uléécaa Nsímé atelé nnéí yé Uléécaa kémee léerile. N yé yoriyelé. N yé céesile, n yé usoi akópē nyíselé nn kó tíyese usoi uu uakópē nyóonse, nn kó asei nceé kémee usoi céesi.

¹⁷Li lë wale re Uléécaa usoi uké ne nísone m pi uké kó ne mپá mewai sone méye mpuri n wai nnya.

2 Timotee 4

¹Kirisi Yeesu yé sóntile uké pinyánnyá ne pikpokpo túhaane. Uyee kó sónti uké iyóopi tone. Ne la ké u ne Uléécaa keyu-i pó símisi re

² a Nléécaasimé riyóó ne njmóórpú, ncée ye wee ín wee, a n símisi, aa tíyessé pisoi piké ñmurei aa pincaai pi nyíse aa itisi pi kpá, pōn pi céési ne ísuúlu.

³ Kumúñé kunyiné ye sóntile ke pisoi ápi yé n la piké icélaa sōne kutu ricō, amá pilipçokó kapi yé n tikilē, api lē nnya picélaa kulúi cápine pεe yé lē kapi pikómé n la pi n símisi.

⁴ Ápi yé asei kutu píco rikpá. Pi asei kεpire tōne api pεe inóomēsimé ne kutu n cōlē.

⁵ Amá pōké mepócíre m múlē m̄pá yo kémee. A íwe ñmurei aá ne Nsímé Kεcire pikóónú n ñmóórpulē, aa pikei kai m pise re Uléécaa ukeikó uké wa n wai ne kεfa kεse.

⁶ Amá in néé, ituñe ye tulé re kέ pansé inyóónsesee. Nnēkpó ituñe ye nyahaimelé.

⁷ Atōpi kεcire kam tō, ne tōle hái ne atōpi ketō-pō nēn kō nfatene múlē.

⁸ Atōpi kam n feriyé ihēe ye né yekeilenle: ihēe iyee riyóórikōj ke Upíima uu pē kuu n lo m pané. Utúhaane kεcire, Upíima yee né ri pané kεtúhaaneyaa tuñé. Ái kō nkpráni nē ñmane kaí ne páne. Amá pē nnéí pεe umepesemē m mē ne nla ye yenune.

Pōli nkó ciré kuu Timotee rinkpá

⁹ A riñmóórpú aa mεkεe né leeri.

¹⁰ Temaasi ye né riyále re u kεtē nté likó mεyá la nnya. U Tesaloniki tómpəle. Kiresensi ye Kalasii hale, Tiiti pō Talimasi simpō.

¹¹ Luki mεcire yee kεnémee we. Nō ne Mariki ani nsē tipénemē, u yé kam uu Uléécaa pikei kémee n̄sōne né léni.

¹² Ne Tisiiki tunle Efēesi-pō.

¹³ Pōn píyei n sónti, aá ne kunétükanka caacaa kam Karipusi kεyō-i Turowaasi-pō n týe né pénemē, aa kō ne Nléécaasimé atelé né pénemē, aí ne tōsu assekone akó.

¹⁴ Úyu kapi ye n séé re Alekisantiri ye mewai kópe né píneile. Upíima yee yé lē kuu nní né n wa u hééle.

¹⁵ Pōticuruu, a ne mepócíre u tī, ái líka nnya, u riñmóórpulē uu mmē nnéí kari n símisi kóse.

¹⁶ Kεyáa foí kapi né n túhaane úka úu né lē, pinnéí kapi kεnēpire le. Uléécaa úu kapε pimewai mē pi korí.

¹⁷ Upíima ye kεnēpire nyerele uu nñajé né he am fe am unsímé yóó mpuri sané pikó nnéí api kóm, uu kō kúkinaá nnōo-i né lesé.

¹⁸ Upíima yé likópe nnéí-i né lesé uu mεyíkíyiki týesé am Uléécaa iycōpi-i loni. Umeyōopi mεké n taálē m̄pá píyei-pō! Amí.

Iyáhaa tɔrɔɔ

19 A Pirisili nε Akilasi nε yáási aa kɔ Onesifɔɔ kεyɔ nε yáási.

20 Erasiti yε Korenti-i mésunle, am Torofim Mileti-pɔ yáρɔ re ái u láárú nnya.

21 A riŋmóórpú aá weri nnyiyε píima kumúŋé kuké kelenε tu. Epulusi nε Putensi nε Linusi nε Kulootiya nε pimáreçɔ tɔrɔɔ nnéí yε pɔ yáhaapɔ.

22 Uléécaa uké kεpópirε n we! Upíima uké ípεεlεε nό nyíse! Amí.

Tiiti

Tiiti 1

Iyáhhaa

¹Né Pɔɔli, Uléécaa ukεikó ne Yeesu Kirisi utumε, néε rítelé ntí wólu. Pi pikεi né rimúísε re kέ pε ke Uléécaa uu n wέε piyómeyáhaa tā am kɔ pirýomeyáhaa asei pi cereise piké ne kεfa tene api nfáa teneciré yénu.

²Mpá yo liké kelenε n kóri, Uléécaa ye pεε rinóɔ yekei re u unfaasɔne ró hene. Uléécaa úu kɔ unóɔmε.

³Kε likumúnjé aku n tu, uu n nyísε unsímé kuu né rimúísε kέmεe. Nsímé mmε kam kɔ nní kóónúsεlē yare lε ke Uróyulale Uléécaa uu m pise.

⁴Tiiti kεnεpipi sei, nfatene mεε ró m pénelē kέmεe kam titelé ntí pó wóipɔ. Sáa Uléécaa ne Uróyulale Kirisi Yeesu piké ípεeléε pó nyísε api kɔ nkíñniŋe pó he.

Pikεi pε ke Tiiti uu n wai Kirεeti-pɔ

⁵Nε Kirεeti-pɔ pó tíyεle re a lelεe piwai n tiselē pinyóɔnsε teneε aa mpá kuyu kύye-i Uléécaa icápine piwéésε tonsente yare kam pó m pise.

⁶Li pise re Uléécaa icápine uwéésε ukέ usoi uyě kápi ne ncaai ñka nyu. Li pise re ukέ unósi usε ula. Li kɔ pise re usiwā siké nfatene m má, ápi kapε kɔ méwoo méwoo mewai ne si n wóhɔsi, ási kapε kɔ iháikuse m má.

⁷Uléécaa pikεi ke uyεε Uléécaa icápine kecáá m paílē uu múílē. Lε nnya kái ne mεnyínε we re piké ncaai nnyinε ukεcáá yέ. Ái pise re ukέ utelewélaa néε ukέ kuwóí m má néε ukέ útaniré néε uyεε mεkópε kewóó n wéési.

⁸Li pise re ukέ pisoi kusánε yɔɔí n̄sɔnε uu ye lisɔnε n wai. Li pise re ukέ mεwéésesɔhɔ m má un asei tikilē, un Uléécaa tīkilē ne kεfa kεsε, uu ye kɔ umεcire pitíne fe.

⁹Li pise re ukέ Uléécaa Nsímé rimúlú yare lε kapi n céesi. Lin lε n wa, u yέ fe uu picɔ céesi ne asei icélaa. U yέ kɔ fe uu pεε mεkópε n céesi ncaai pi nyísε.

¹⁰Likumúnjé re pi kulúi welε, aí ne tósu Pisuifi pεε Yeesu ncee rintíki kunai kέmεe. Pi pituciré lε pεε pisoi n kíraasentε ne piiniricélaa.

¹¹A pi riséésε. Síyɔ ne siriyu kpáráa kapi cákɔi, pin lε kái m pise céesi piké ne mεkópε siwóó n yέ nnya.

¹²Piutare usε, Kirεeti ukό yεε maa re: Kirεeti pikό ye mesére pinóɔmε lε, pi isεε kpákpárá lε, pi pikánkό lε pεε piluke ñmanε nfasimé n wai.

¹³Lε kuu kɔ nní m ma ye asei lε. Lε nnya kai pise re a pi cési n̄sɔnε piké ne nfatene sɔnε n yέ.

¹⁴Piké kɔ Pisuifi siwómé ne pisoi pεε asei kεpire riñtɔ isé rin-yá nnya.

¹⁵Píkperinkpeciré ye ímpá yo nyánile re ái mékperinkpe má. Píkperinkpekó ne perees ápi Uléécaa m pakarelē póon n nyáni re ímpá yo ye mékperinkpe málε, ke pimesohó ne pikemúñé ake mékperinkpe m póríilenle nnya.

¹⁶Pi símisile yare pi Uléécaa nyule, amá pimewai áme pee lē nyíselē. Pimewee ye kuní welε, ápi ye picɔ ne nfasimé ripéne, ápi ye kɔ pikei sɔne píka wa.

Tiiti 2

Icélaa kecire

¹Amá póoké lē kai ne icélaa kecire menyíne n we céesi.

²A pitisi wéésse maa re piké pimecire tī api isoi sɔne m má pin nfasimé sɔne má, pin kɔ keyóme yáási ne kεfa kεse, pin pisoicɔ nla ne ísuúlu má n̄sɔne.

³A kɔ pinósi wéésse símisi re piké n sónε yare lē kai m pise re Uléécaa pisoi piké n sónε. Ápi kapε iwóhó m má, ápi kapε kɔ pítaniré. Li pise re piké ye pisoi n̄sɔne mesohó rikpá.

⁴Kei kapi yéé ne pikperefāa céesi re piké pipila ne pisiwā n la.

⁵Piké kɔ ne pi céesi re piké ye piriyu kεcáá musí api ye kelenε linyine wai, piké kɔ isoi sɔne m má, piké piyalεkei n̄sɔne n wai pin pipila pakarelē, úka úu kapε ne Uléécaa nsímé kεcáá nkópe n̄ka m̄ ma nnya.

⁶Lē cire, ímpá lin íye n we, a ye pisoi riymópússe re piké ye musí api kelenε linyine wai.

⁷Li pise re pō ticuruu pɔké mewai sɔne n wai pisoi piké yé. Nnóomé n̄n kapε ipócelaa-i n we. Ái kapε kεcáá kεcáá ikó.

⁸A ye anóo kεcire nyees áa kúkejε n we rihaa pipóláarɔ piké ne isei n li kápi kεrócaá nkópe n̄ka n yé piké m̄ male nnya.

⁹A pilási maa re li pise re piké ye pipikεisaa pakare, pin pimela pi wai ímpá yo kémee. Ái pise re piké ye pinkó kési.

¹⁰Ái kɔ pise re piké ye pi yáái. Amá li pise re piké ye ímpá píyei piisoi sɔne pi nyíse, pin pi tikilē ne kεfa kεse piké ne ímpá yo-i Urýulale Uléécaa icélaa ríyu waisε.

¹¹Likumúñé re Uléécaa yees tíyees ke pisoi nnéí api yé te u ípεeléé pi nyísele. Kei ke pisoi nnéí piyulale api yé fe api léeri.

¹²Uipεeléé ye ró nyíse re tóké leles ái Uléécaa n̄ nyam ne kεtē nté likáipi-káipi kεpire ritɔ ari mεróciře kεtē kεcáá m müílē tɔn asei tikilē, tɔn isoi sɔne ke Uléécaa uu n̄ la le.

¹³Lē kai m pise re tóké mpóonare kεyaa kε m m̄ ye lē, kεyáa kε ke Uróléécaa píima ne Urýulale, Kirisi Yeesu mεyɔɔpi ame nyísenε.

14Tő nnya kuu umecire he re uké likópe nnéí anipe-i ró ñméheresee uu ró pólssé umpuri ke uyës uu n te, nké n cáká-cákálë nn kɔ ne mewai sɔnɛ piwai ñmóópulë.

15Lë kai m pise re pöké céesi ye lë. A ye kéyu kóosi aá ne pisoi itisi kpásé aa ye kɔ pincaai pi nyisé. Kapé riyá unyiné uké pó lómiisë.

Tiiti 3

Uléécaa pisoi mefine

1A Uléécaa pisoi léise re ái pise re piké kuyu piwéésé ne piyóɔpi pipakare yè. Li pise re piké pi m pakarelë, piké kɔ mewai sɔnɛ piwai ne n ñmóópulë.

2Ápi kapé úka nkópe n símisi, piké isoi niŋe-niŋe m má, pi ne picɔ piké mesére n láárúne, api nýpá úye ne isoi sɔnɛ n le.

3Tő ticuruu ári pεe nyu karí ne wai. Tɔ pεe kupakareciré málë, tɔ pεe ncée pɔle. Lirókáipi-káipi ne merópɔla ye pεe ilási ró tónselenle tɔn tikpákárá ne kufatoi má. Ári pεé nyaám. Tɔ pεe picɔ ipuri yulule, pε pin kɔ irókó yúlu.

4Amá kumúŋé kpε-i ke Urýulalë Uléécaa uu kusoi ró n wa uu kɔ unlə sisoipipi nyisé,

5u ró yóriyelé, ái re kari mewai kεcire n wa nnya, amá kuu íwe ró n tē nnya. Nfáasɔnɛ nnaŋe kuú ne míni piwolé ritiki uú ne tiróyu lɔlu re Nfáasɔnɛ nké tíyesë tɔké isoi falé yë ari kɔ mεfine conse.

6Likumúŋé re Uléécaa ye ne Urýulalë Yeesu Kirisi ritikile uú ne Nfáasɔnɛ ró he yare u kérócéá n kɔonule.

7Uipεeléé iké ne tó ripólssé asei pite Uléécaa kεyu-i, ari pεe fe ari nfáa tεnεciré kari m mé yenu.

8Nsímései ye mu. Ne la re a nsímé mmú pisímé riŋmóópúsé, pεpεs ne Uléécaa kεfa n tεnε piké ne mewai sɔnɛ piwai kεyu mahā nísɔnɛ. Lelεs n̄ nyaám, lin yé kɔ sisoipipi yoriye ye lë.

9Amá a inírikεŋε ne pikúlā akεentelé nkó ne pitele ne Moisi isé kεcáá pipasainé kaase. Lë nnéí ái ye yoriye, ái kɔ ríyu ríka má.

10A ye ne uyεs Uléécaa icápine-i pisoi n cέjsé cési yare mεpεhē meté. Liute unsá lë mεmáá n kɔ, aá ne u tɔlu.

11Ái líka nnya, pɔ nyule nísɔnɛ re usoi un lë n we, li nyíselenle re u ncée kεcire pitíki yεle, akópe nyë kuu kɔ n wai an nyíselë te u umecire akópe palenle.

Icelaa tɔrɔɔ

12Nen píyei Aritemasi néé Tisiiki kεpómee n tumpɔ, a riŋmóópúme aá weri aa Nikopolisi-i né leeri, likumúŋé re ne rihó re kei kam nnyiyε píima kumúŋé tonené.

¹³A isé unyuwe Senasi ne Apoloosi kecáá ripaí nísone líka ái kapε pi ripári kumúnjé kpe-i kapi pincee n tósu.

¹⁴Li pise re pirákó ricuruu piké mewai sōne piwai pinla ne pinnajε tā, m̄pá píyei lin ye úye mεyíkíyiki rincóŋ, api liute yoriyε, ápi kapε méwoo n we.

¹⁵Pẽ nnéí pεε kεnémee n we ye piiyáhaa nō páaiρ. A pεε Kirisi ne kεfa n tεnεlẽ pin kɔ pirósáne yáási. Uléécaa uké nónnénéí ípεεlēε nyíse!

Filemɔɔ

Filemɔɔ 1

Iyáhaa

1Né Pɔɔli, ne Kirisi Yeesu pikei kam n wai nnya akpanii kémee welε. Tó ne urómáreco Timotée tɔɔ rítelé ntí urókeicɔ ne urósáne lala kecire Filemɔɔ wɔlu.

2Uróyéi Apiya ne Arikipu yεs mεrócɔ ne nfatene atɔpi n ȳmópúlε, ne pεrεs yε kεpóyɔ-i n cάpιnε api kεyόmε yáási kari kɔ rítelé ntí wólu.

3Urósáa Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi piké ípεeléε nó nyísε api kɔ nkíjníjε nó hε.

Ñla ne nfatene ke Filemɔɔ uu m má nsímé

4Mpá píyei kam yε nεn kεyόmε n yáási, am kεpócaá léise, am pɔ̄ nnya Uléécaa pɔɔnεsε.

5Ne konlε pin lε kaa Kirisi pikó nnéí n la ne lε kaa Upíima Yeesu ne kεfa n tεnεlε nsímé símisi.

6Ne yε Uléécaa pise re uké wa nfatene mmε kari kεsε m má nké kεpómee pikεi wa, nn týesε aa lisɔnε lε nnéí kari Kirisi kupéneco kémee m má céru.

7Ñla kaa m má yε rinépóo larukusele hái re pɔ̄ unémáreco nnya, Uléécaa pikó akiŋ yé níjεsi.

Pɔɔli yε Onesim nnya Filemɔɔ ísuúlu pise

8Lε nnya, mpá nεn Kirisi kupéneco kémee nnaŋε m má re kε rinóo pó hε aa lε kam m pise wai,

9né kutɔsi ñla kémee pó pise re a linyinε né wa. Kei ke né Pɔɔli am nní n we, ne kpurunlε, am kɔ pεs nkpéni Kirisi Yeesu nnya akpanii kémee n we.

10Ne pó pise re a Onesim nfanare nyísε. U nkpéni pansεle kεnεpípi, Yeesu Kirisi kuú ne kεfa n tεnε nnya.

11Úu pεs mεkεs líka pó yóriyε, amá u yé nkpéni mεyíkíyiki linyinε pó yóriyε uu kɔ nε linyinε yoriyε.

12Ne pó u pεsεpɔle. Ne u lalε yare tinécúruu.

13Né pεs n la re kε kumúŋé nkú-i kam nní Nsímé Kεcire nnya akpanii kémee n we kεnεkúrí u riyá uké né n lεni yare kaa yé pεs né n lε mεcɔ.

14Amá ám la kε linyinε wa lεsé ái ne pó n sá. Ái pise re kε ne nnaŋε lisɔnε nní pó waisε, amá ne la re liké mεpóla kémee kaá ne wa.

15In n la, Onesim yε ne kumúŋé kunyinε nkáripí pó ripasale re uké ha pεsεmε nɔké pεs n we ne mpá píyei-pɔ.

¹⁶Úu kɔ neni nkpéni mɛsame ulási. U ulási felε. U neni umáreco lala kɛcire le. Meyíkýiki kam u la. Pɔ̄ ticuruu yé kɔ u n la ai tósu n̄é, te u kesoipipi le un kɔ Upíma kupéneco kémee upómáreco nnya.

¹⁷In te pɔ̄ n̄é nyáni re ne upósáne le, a kusáne u yɔ̄sí yare tinécúruu kaa yósu.

¹⁸Mpá un ne pɔ̄ m púnne née riwóme rinyine kuú ne pɔ̄ má, a kpísi aa waisε re née riwóme tẽ ne pɔ̄ má.

¹⁹N̄é Pɔ̄oli, née rinécúruu rítelé ntí wó: Ne re n̄é pɔ̄ hééle. Ám la ké pɔ̄ símisi re pɔ̄ ne kɔ ne n̄é tiwóme málε. Lelεe nní ripócúruu nfaa kaa n yé.

²⁰Hói unémáreco, a Upíma nnya ɣmurεi aa pikεi mpí n̄é wai. A Kirisi kupéneco kémee rinékíj niŋukuse.

²¹Ne tálẽ te pɔ̄ l̄e kam pɔ̄ m̄ pise wa nnya kam titelé ntí pɔ̄ wólu. Ticuruu pɔ̄ wa ai l̄e tósu.

²²Ne kɔ re a kulee n̄é wéési. Ne tálẽ te Uléécaa yé nōinéyáhaa kō, am ncée yεnu am nōkənémεé hapɔ̄.

Iyáhaa tɔ̄rɔ̄

²³Tó ne unékeicɔ̄ Epafiraasi, tókɔ kesé Kirisi Yeesu nnya kukpanilee-i n̄ we yε pɔ̄ yáasi.

²⁴Pinékeicɔ̄ Mariki ne Arisitariki ne Temaasi ne Luki pɔ̄ ne kɔ pɔ̄ yáasi.

²⁵Urópíima Yeesu Kirisi uké ípεeléé n̄ó nyíse.

Epireeyε

Epireeyε 1

Uléécaa yε Ukepipi ne ritiki uú ne nsímé pisoi símisi

1 Uléécaa yε pεe hái mεkεe-mε ne antepuye ritikile uú ne méwee mpehē mpehē kέmee nsímé pirásáyaha mεsérε símisi.

2 Ukepipi kuú ne siyáa tɔrɔo nsí kέmee ritiki uú ne ró símisi. Uyε kuu kɔ ne ritiki uú ne mρá yo wai. Lε nnya kuu kɔ u wέe uu mρá yo uanipε-i wai re uké n te.

3 Uléécaa Kεpipi kέmee kε Uléécaa mεyɔɔpi amε lεemelε lin tεlu. Kεkεs mεyíkýiki lε kε Uléécaa uu n we nyíselε. Kεkεs kεnsímé mεs nínaŋε m má ne kεtε nnéí múlε mρá yo lin ne mεsérε we. Kakε pisoi akópε piheere m masí, ake pεe ha kεyómεcaa-pɔ uyεs n-yɔɔpinaŋε píma m má kulukε-lukε-mε kεyukɔótone-i tone.

Uléécaa Kεpipi yε piléécaatumε ríyu felε

4 Uléécaa Kεpipi yε piléécaatumε nnéí ríyu felε. Lε nnya kuu rinyíri tεe pinnéí akó mεyά n fe kε hε.

5 Píkεcɔpε úye kuu kεtumε maalε tε: Pɔ Kεnεpipi lε, kaí ne nεni n kpísi, nέε pό māri? Píkεcɔpε úye kuu kεtumε sίmaalε uú ne maa re: Nέε yέ ha Uusaa uyε uké kɔ Kεnεpipi?

6 Amá kumúŋε kρε-i kε Uléécaa uú pεe Ukepipi foí kεtε kεcάá n tumme, u pεe maa re: Piléécaatumε nnéí piké riwula piké kε yáási.

7 U pεe piléécaatumε pɔ nkó maa re: Uléécaa yε piléécaatumε pansεsεlε kuyɔ uu upikεikό waisε yare inalempi.

8 Amá u Ukepipi pɔ nkó maa re: Hói Uléécaa, tipóyɔɔpitū ne welε ne mρá píyei-pɔ. Pɔ asei pansεsεlε kupóyɔɔpinaapi.

9 Pɔ lεlεs asei m má lalε, pɔn mewai kópε kεsu. Hói Uléécaa, lε nnya kε nέ Upóléécaa am pό wέe am mpóɔnare mεkpɔ ripóyu kεcάá kɔoni am kɔ pipósáco kεcɔpε pό wέe.

10 Uu kɔ kpá re: Pɔ Upíima, pɔc hái kέkoraane-mε kεtε wa aa kɔ ne apónípε cire kεyómεcaa yόóni.

11 Lε nnéí yε tenene tɔkε li paa. Amá mεsérε kε pɔc yέ n we. Kεtε ne kεyómεcaa yε kpuruninε kóti-kóti yare mεlapε.

12 Pό kam aa li pílesi yare kapi yε kutúkanka caacaa m pílesi mεcɔ. Pό kam aa pi conse yare kapi yε ketúkanka n conse mεcɔ. Amá mεsérε kε pɔc yέ mεsε mmέ n we. Mpófáa aŋmě áa yέ kutene wa.

¹³Uléécaatumε úye kεcire kuu kεtumε maalε te: A kunéluke-luke-mε kεyukčótonε-i tonε. Likε ha ne tu pεé uye-i kam yé pipóláarɔ kεpónyálε-i rinwúlasε.

¹⁴Piléécaatumε yε yo lε? Pi ifáa inyinε le yεε Uléécaa pikei n wai. U pi tummεlε rε piké pε ayu kai yé n lε.

Epireeyε 2

¹Lε nnya kai pise re tɔkε meyánsei mmε kari n kő ne kutu n cɔlε, ári kapε ne ncée m pɔ nnya.

²Nsímé ke Uléécaa uú ne piléécaatumε nnɔɔ n símisi yε mpikεi walε. Nkó yεε úu kutu n tińcɔ néε úu m m pakare, yε akpanii nyεε ne u n sá yénle.

³In lε, íye kari yé fe ari ȳmēhεrεε, in te ári n-yulalesimé píima mmú kpísi tɔkε waisε linyinε? Upíima ricuruu yεε n-yulalesimé mmε pisímé kóraanε, pεpεe n kő un símisi api ró maa re asei yε nyε.

⁴Uléécaa pɔɔ kɔ mewaisaŋa ne mewai píima mpehε mpehε wapisi uú ne nyísε re lε kapi m̄ ma yε asei lε. Uu kɔ Unfaasɔnε lihεεhεe pi hɔɔne yare kuu n la uú ne lε pi símisi.

Uyεε yε sisoipipi ayu n lε

⁵Asei kεcáá, ái piléécaatumε ke Uléécaa uu kεtε kεs masí kεpirε n wemε pa re pikε kεkεcáá m paílε. Kεnsímé kari nní we tɔn símisi.

⁶Amá unyinε yε Nlεécaasimé kεlō kεnyinε-i maa re: Yo kapi yε sée re usoi pɔkε ne ukεcáá n léisε? Yo kapi yε sée re kεsoipipi pɔkε ne kεkεcáá m̄ paílε?

⁷Pɔ u walε aa týesε un ituŋε keri inyinε kέmεe piléécaatumε metene we nkáripi. Pɔ ripóyóčpikɔŋ u rikipisεlε aa ríyu u waisε.

[Pɔ u tonsεlε re ukε lε kaa n wa kεcáá m paílε.]

⁸Pɔ m̄pá yo uanipε-i walε. Uléécaa yé m̄pá yo uanipε-i n wailε, líka mpuri ái kɔ we kúu uanipε-i m múílε. M̄pá ne lε, ári kahanε n yε te pi m̄pá yo uanipε-i wa.

⁹Amá tɔ nkpéni yénle re Yeesu ke Uléécaa uu ituŋε keri inyinε kέmεe n týesε un piléécaatumε metene we yε nkpéni riyóčpikɔŋ tikipile uu kɔ ríyu yεnu, nkɔ kuú ne íwε n li uú ne kpi nnya. Kεfa ke Uléécaa uú ne u n fénne nnya kuu lε pisoi nnéí ríyu kεcáá kpu.

¹⁰Asei kεcáá, Uléécaa yεε m̄pá yo wa lin uanipε-i we. U kɔ la re sisoipipi kulúi sikε uiyɔɔpi kέmεe lompɔ. Kai nní re Yeesu yεε yε siriyu lɔ nnya, li ne risá re Uléécaa ukε íwε u lukεisε ukε n nyam̄ ne kέtɔ-pɔ ukε ne sisoipipi kulúi uiyɔɔpi kέmεe n̄ hapɔ nnya.

¹¹Uyε Yeesu yεε yε pisoi akópε n hεεre ne pε akópε kuu n hεεre yε usáa usε pikó lε. Lε nnya kái isei u we ukε pi sée re upimareɔ.

¹²Ticuruu u Uléécaa maa re: Hói Uléécaa! Né ripónyíri pinémárecó símisi. Né piicápine kémee pó pakarente.

¹³Uu kɔ pimáa kpá re: Né Uléécaa ne ritá. Uu kɔ kpá re: Néé nkó nté ne siwā së kε Uléécaa uu né m̄ pa.

¹⁴Siwā sëe sisoipipi lε ne isoipiñe ne mesoinyε. Lë nnya ke Yeesu pōo kɔ isoipiñe ne mesoinyε kpísi uu pimecɔ umecire pansesε kesoipipi, uu kpi uú ne unkpo mm̄ Setani yεe nkpo nnañe m müílë tékéé.

¹⁵Lë kuú ne pεreε pεeε nkpo iwame nnya piisoi nnéí kémee ilási n tú akpanii tɔ.

¹⁶Asei kεcáá, ái piléécaatumε kuu pilé ka, amá Apiraham sipiré kuu pilé ka.

¹⁷Lë nnya kai pise re uké meyíkíyiki ne upimarecɔ menyíne n we. Lë kuu wa uú ne pansε Uléécaa usina yεe íwe n té un kɔ Uléécaa pikεi ne asei wai re Uléécaa uké ne pisoi akópe n sárei nnya.

¹⁸Li uricuruu peikεelε uu íwe le. Lë nnya kuu yé kɔ fe uu pε kai umecɔ m peikεe pin íwe le come.

Epireeyε 3

Yeesu yε Moisi felε

¹Lë nnya pinémárecɔ, n̄ ne Uléécaa yεe nó n sée pikó le. Lë nnya, ani Yeesu n nyáni. Uyé kari nyu re utumε ne Uléécaa usina. Uyεe nfatene nsímé kari n yóolé.

²Pi Moisi kεcáá wóí re: Moisi yε pεeε Uléécaa kεyɔ nnéí kémee asei ute le. Limecɔ ke Yeesu pōo kɔ pεeε Uléécaa kémee asei ute, uu u pansesε usína.

³Nkó yεe kεyɔ m m̄ yε ríyu málε ai kεyɔ kε feriyε. Lë nnya ke Yeesu uu ríyu yε ai Moisi rikó feriyε.

⁴Unyine yεe yε kεyɔ m̄. Amá Uléécaa yεe yε mpá yo m̄.

⁵Moisi yε pεeε Uléécaa kεyɔ pikó nnéí kεcɔpε ukεikó ne asei ute le yεe yε mm̄ kε Uléécaa uu m̄ maane kεcáá n símisi.

⁶Amá Kirisi p̄o ne Kepipi le kεe Uléécaa pikó kεcáá m̄ paílë n̄sɔne. Lë kémee kuu asei ute. Tóo nní lë ukεyɔ pikó, in te ári iwame má, tɔn kɔ tálë in kɔ ró láárú.

Uléécaa pikó yε kam api wéntε

⁷Lë nnya ke Uléécaa Nfaasɔne n̄ maa re: Nɔn nεni kεyaa nké urinɔo n kɔ,

⁸áni kapε n̄anékíj takaase yare kumúñé kρε-i ke n̄ópinésáayaha apí pεeε u n kési api kɔ kucesi kóima-i u peikεe mεcɔ.

⁹Likumúñé kρε-i ke n̄ópinésáayaha api rinóo né wéesi api kucesi kóima kémee né peikεe. Pin kɔ ne pikεi pε kam aŋm̄ afeεna kémee n wa yε.

¹⁰Lë nnya kam pεé ne kunai kpε pikó wóɔsi am te pi pikemúñé kémee pɔlule, ápi nnécée nyu.

¹¹Kei kai kuwóí né wa am wééri re asei kecáá, ápi píkai kewéntε kẽ kam n yekeilẽ kémee lonine.

¹²Lẽ nnya, ani nóménécíre tĩ, pimárecɔ, ái kapε wa re nō unyinε yε rikíŋ kópε má úu yε kɔ Uléécaa pakare, ai tíyεsε uú ne Uléécaa yεs nfáa n te kεpíre tɔ.

¹³Lẽ nnya, ani ikari n kpariisene m̄pá kεyáa kεye kapi yé n fe api séi re: Neni kεkó, akópε áa kapε ne nόkεnέcɔpε úka rintíkíí urikiŋ tiké tákasi nnya.

¹⁴Asei kecáá, in te tɔ nfatene kari hái kékoraane-mε m má n̄sɔne mūílẽ ne kεyáa tɔrɔɔ-pɔ, tó ne Kirisi yε pεs l̄s pénelenle tɔn ne we.

¹⁵Li wɔlaalẽ te: Nɔn není kεyaa nké urinɔɔ n kɔ, áni kapε nόanékíŋ takaase yare kumúŋé kρε-i ke nόpinésáayaha apí pεs u n kεsi api kucesi kóima-i u peikεs mεcɔ.

¹⁶Píye pεs Uléécaa rinɔɔ kɔ api kɔ pεs rinóɔ u wéesi? Píye picɔ, insá pεs nnéí ke Moisi uú ne Esipiti kεtẽ-pɔ n léemε?

¹⁷Píye ke Uléécaa uú ne wóɔsi aŋm̄e afeεna? Píye picɔ, insá pεpεs akópε n wa api kucesi kóima-i kpíni?

¹⁸Píye kuú ne wéeri re: Asei kecáá, ápi píkai kewéntε kẽ kam n yekeilẽ kémee lonine? Píye picɔ, insá pεpεs kupakareciré u n nyíse.

¹⁹Lẽ nnya, tɔ yε te nfatene kápi m má nnya kápi fe piké kewéntε kε-i lompo.

Epireeyε 4

¹Uléécaa yε piyekei masile re u yé tíyεsε ari kewéntε kẽ kuu ró n yekeilẽ kémee lompo. Lẽ nnya, ani nóménécíre tĩ n̄sɔne, ái kapε wa re li nō unyinε púnεise uu pilompɔ pɔcne.

²Pi Nsímé Kεcire ró símisile yare kapí pεs pirókpure n símisi mεcɔ. Amá nsímé mm̄e kapi n kɔ n̄n líka pi yoriyε. Pεpεs pεs n n kɔ ápi ne kεfa n tεnε.

³Tó mpí tɔ nní ne nsímé mm̄e kεfa n tεnε, tɔ ne kewéntε kẽ kémee lonine. Uléécaa yε kεkεcáá maa re: Li kuwóí né wale am wééri re asei kεcáá,

ápi píkai kewéntε kẽ kam n yekeilẽ kémee lonine. Uléécaa pikei yε kɔ pεs hái kεtẽ kékoraane-mε tεnelenle uu kɔ pεé ne l̄s male.

⁴U kelõ Nléécaasimé kémee kεyáa sεéi-sεéi nkó maa re: Ke Uléécaa uu upikei nnéí m̄ masí, uu pεs kεyáa sεéi-sεéi tuŋé wéntε.

⁵Li kɔ kelõ kε-i wólaalẽ te: Asei kεcáá, ápi píkai kewéntε kẽ kam n yekeilẽ kémee lonine.

⁶Pεpεs pεs mεfoí Nsímé Kεcire n kɔ ápi ne kεfa n tεnε. Lẽ nnya kápi kewéntε ke Uléécaa uu n yekeilẽ kémee lompo. Picɔ yé nkpéni fe api kεkεmee lompo.

⁷Lẽ nnya ke Uléécaa uu kɔ kεyáa féé piyekei rikpá uu ke séi re "Neni". Kεpire-pɔ kuu pεs limemáá ne Tafiti ritiki uú ne male yare kari kεlō pikóme m masí re: Nɔn neni keyaa nké Uléécaa rinɔɔ n kõ,

áni kapε nɔanékíŋ takaasε.

⁸Asei kεcáá, Yosuwee un pεs ne kewéntε kε-i pisoi n lompɔ, Uléécaa úu yé pεs kɔ kεyáa féé kεcɔ nsímé n símisi.

⁹Lẽ nnya, kewéntε kεnyinε yε wele ke Uléécaa pikó api n yénunε yare ke Uléécaa uu kεyáa sεéi-sεéi kεtúŋjé n wéntε mεcɔ.

¹⁰Nkó yεs kewéntε kε-i n lompɔ yε wéntεnε. U yé kam uu wéntε yare ke Uléécaa uu n wéntε mεcɔ.

¹¹Lẽ nnya, tɔké ne kewéntε kε-i pilonε n yɔɔnε. Ári kapε týe tó unyinε uké kupakareciré kpε kucɔ nnya loó.

¹²Uléécaa rinɔɔ yε nfáa málε tin kɔ pikεi wai. Ti láárúlε ai meyele meté ritéhε tósu. Ti yε usoi lonlε ne uisoi nnéí kεmεs-pɔ, ari m̄pá yo kóólεnε, ari kɔ akɔhɔ sitaŋεnε ne amεkpérε kóólεnε. Ti yε kɔ usoi mεla ne usimúŋjé cérile ari kóólεnε.

¹³Líka mpuri ái kεtε kεcáá we ke Uléécaa úu n nyáni. M̄pá yo yε ukεyu-i yánaalenlε lin nyáni cáí. Uyε kai pise re tɔké ntónéí, lẽ kari n wa keε.

Yeesu yεs Uléécaa usina

¹⁴Tɔ Uléécaa usina málε. Uyεs nní Uléécaa Kεpipi Yeesu. Uyεs Uléécaa kεkúrī ha. Lẽ nnya, tɔké lẽ karí ne nní kεfa u n tεnεlε n̄sɔnε m mūl̄l̄.

¹⁵Uléécaa usina uyε kari m má úu usína yεs úu yé n fe uké tirónárei kεmεs ró l̄. Amá li meníŋε m̄pá yo kεmεs mεrɔcɔ u peikεelε, uyε úu pεs akópε áka wa.

¹⁶Lẽ nnya, li pise re tɔké kεfa kεsε ne Uléécaa riyoɔpitū tikɔ. Kei kuu yε íwε ró t̄é uu kɔ ípεeléé ró nyíse uu pεs kumúŋjé kεpε-i kaí ne n sá ró comε.

Epireeyε 5

¹Sisoipipi kεcɔpε kapi yε m̄pá Uléécaa usina úye wéε api pikεi u pa re uké pisoi liheehεs Uléécaa m pasii un kɔ piayu kεcáá ne inyɔɔnsε wai re Uléécaa uké piakópε pi sáreī.

²Uricuruu yε kɔ urinarei cire málε. Lẽ nnya, u yé fe uu pinyuweciré ne pεpεs yε m púnne nkó kóm.

³Kε uricuruu uu nní rinárei m má nnya kai pise re uké yε uakópε kεcáá inyɔɔnsε wa uu kɔ umpuri pikó akó kεcáá wai.

⁴Úka úu yε umεcire ríyu t̄é waisε. Amá Uléécaa yεs yε usoi sée yare kuu Arɔɔ n sée mεcɔ.

⁵Limεcɔ, ái Kirisi yεs umεcire ríyu waisε uké Uléécaa usina. Amá Uléécaa yεs kumúŋjé kunyinε-i u maa re: Pɔɔ Kεnεpippi. Kaí ne neni rimpá, néε upόsáa.

6U kɔ kelō kεcɔ maa re: Pɔ Melikisetεεki mεcɔ usína le mpá píyei.

7Kε Kirisi uú pεe kεtē nké kεcáá n we, u yε pεe siphupεila ne ménini ne Uléécaa yásile. U pεe Uléécaa ne ténile re uyεs yé fe uu nkρɔ kέmεe u lesε. Kuu asei ne Uléécaa n tíkilé nnya, Uléécaa pó kɔ ne kutu u cɔ.

8Mpá kuu nní Uléécaa Kεpipi, íwε kuu n li yεs týesε kuu ipakarε ceri.

9Uléécaa yε týesεle uú n nyam nε kέtɔ-pɔ. Lε nnya kuú ne pε nnéí pεe ne kεfa u n tεnεlε piyóriyε tεnεcirε ka.

10Uléécaa yεs u wεs re uké usína Melikisetεεki mεcɔ.

Pisoí piké pimecire tī, ápi kapε nfatεne kapi m má fóm

11Tɔ likεcáá nsímé kulúi málε tɔké malε. Káni yε mεkεe n kő nnya, li ne ró pápúle re tɔké liasei nó símisi.

12Kei kai nní n tu, li pεé we yare nɔké pεe nkρéni picélaa. Amá li kɔ pεe hái ne nkρéni-mε pisele re piké Nléécaasimé kεkoraanε-mε picélaa nó rikpámε. Lε nnya, mεpε kai pise re nɔké nyε, ái nkρáni iluke mule-mule kani yé li.

13Nkó yεs mεpε n nyeni yε kewáá le. Úu kahanε mewéésεyu mε kέmεe kapi yε lisɔnε ne likópε n céri n kő.

14Ilukε mule-mule ke piwéésε pó yε li. Pε ne mεnyuwε málε, pin kɔ lisɔnε ne likópε picere kέmεe pelaalε n̄sɔnε.

Epireeyε 6

1Lε nnya, tɔké Kirisi kεcáá icélaa ne kεyu n sī, ári kapε ikεkoraanε kε-i n̄manε n we. Tɔké icélaa yɔsí yare pεpεs nfatεne kέmεe m pelaalε. Ári la tɔké kɔ kεkoraanε icélaa kέmεe n we yare nní mewai mεs áme líka n yóriyε piyá ne Uléécaa kεfa pitεne nsímé

2nε píniwolε mpehε mpehε kulúi nsímé ne pisoi kεcáá anípε pilaa ne pikpɔkpɔ mεyisε ne kεtúhaanεyaa tɔrɔ kεcáá nsímé.

3Tɔké ne kεyu n sī. Uléécaa un ncée n he, lε kari sónti tɔké wa.

4Pinyinε yε welε ke Uléécaa metéí amε rinkpáii, api ihεs yεs kεyόmεca-a-pɔ n léeri lélé, Nfáasɔnε nn kɔ pikεmεe we api kɔ ne piisoi kpure kέmεe pεepo.

5Pi kɔ pεe picére masile re Uléécaa nsímé yε láárúlε, api kɔ kom te kεtē falε kεs n wemε yε nnaŋε málε.

6Mpá ne lε, api pεe kɔ Uléécaa fómni. Lipite pε ápi yε fe piké piakópε kεpíre pítɔ rikpá piké isoi conse. Liriyíkí re pi Uléécaa Kεpipi kunapέékɔ kεcáá pikarii kpálεnlε pin kɔ pisoi kεyu-i kεriyu kopu.

7Asei kεcáá, ikónε in kεcarε kεnyinε kέmεe n cuunkεs, ilukε in n̄sɔnε n wa, li yε pε nnya kapi ke n lum kuláa walε. Uléécaa yεs ke rikpálε.

⁸Amá in te sinípèleépi ne mewéé mëe kei le, áke pëe líka yoriyé, Uléécaa yé anóo ke wa, api pëe mëe nna ke sé.

⁹Pinésáne lala këcire, ímpá kari nní n símisi, tɔ tálẽ te ncée sɔne mmë-i ke Uléécaa uu yé nónanéyu n lɔ kani tíkilẽ.

¹⁰Uléécaa yé asei tikilenle un ne túhaane. Úu nóménéwai sɔne paleine. Úu kɔ paleine re nɔ ñla u nyisé ani ñla mmë ne tiki aní ne upikó léni. Nɔ kɔ ne wele nɔn pi léni.

¹¹Tɔ la re ímpá nò úye uké lẽ n ñmóópúlẽ hái ne kétɔ-pɔ, nɔké ne lẽ nnéí kani m më n yé nnya.

¹²Ári la nɔké siká m má, amá ani pëpëe Uléécaa ne këfa n tene pin ne piripɔ we mëcɔ n we. Pëpëe ye lẽ ke Uléécaa uú ne pi m më uké pi he yé.

Tinóo ke Uléécaa uu n yekei ári méwoo wainé

¹³Ke Uléécaa uu Apiraham tinóo n yekei, u pëe wéerile. Líka ái we leee u n fe kuu yé re u yé lirinyiri sée uú ne wééri. Lẽ nnya kuú pëe mëe urinyiri cire sée uú ne wééri.

¹⁴U pëe re: Asei këcáá, né meyá kunípë pó múlukuse, am kɔ pipópírë kulúi waisé.

¹⁵Apiraham uu mësei ne uripɔ n we un lẽ ke Uléécaa uu n yekei re u yé u wa më uú ha ne li yënu.

¹⁶Usoi yèè lelesé u n fe rinyiri séelé uú ne wééri ai nyisé re asei kuu símisi, ncée ín we re piké u kesi.

¹⁷Uléécaa yé pëe lale uké pëpëe urinɔ kuu n yekei m më nísɔne nyisé re urinɔ kuu m ma ári kuconsé we. Lẽ nnya kuu rinóo yekei uu kɔ wééri uu rikecáá kpáro.

¹⁸Mewai më keté ámë kuconsé we. Uléécaa úu yé fe uké mëkemëe nnóomë wa. Lẽ ne tɔ mpí tɔ nní ukemëe këpéké n yé meyá ikari kpáselenle tɔn ne rinóo kuu n yekei më.

¹⁹Lẽ kari n tálẽ tɔn ne më ke ntófáa ní ne saulẽ tɔn ne we. Kësáu këe páápúlë yare kúninçí kësau këe ku m mûílẽ kun ne nísɔne nyënu. Kësáu këe kënirípi kapi këlõ sɔne ne këlõ sɔne riyíkí këcɔpë rinkéné lurile aké léepɔ.

²⁰Kei ke Yeesu uú ne këkpéé tɔ wa uu tɔ nnya mëfoí lompɔ uu pëe Melikisetëeki mëcɔ panse ímpá píyei Uléécaa usina.

Epireeyε 7

Melikisetëeki yé uyóɔpi lɔ un kɔ Uléécaa inyóɔnsé uwai

¹Melikisetee ki uyee pee Saleem uycopi le un ko Uléécaa yee mpá yo kecáá n tű inyóonse wai. Ke Apiraham uu piyóopi piferiyé m masí un kulu, Melikisetee ki ye ne u risánele uu rinóo sone u tikise.

²Apiraham uu pee lë nnéí kuu m má curii awélé kefi, uu kuwélé kuse u pa. Melikisetee ki asei nyee nsimései uycopi. U ko pee Saleem uycopi le. Liasei re nkíjnijé uycopi.

³Úu ne usáa, úu ne úni, úu ko kumáre kúka kémee léeri. Ápi ríka ukemareyaa néé unkpo nkó nka símisi. Uléécaa Kepipi meco kuú we. Uléécaa inyóonse uwai lo mpá píyei-po.

⁴Ani yé te úu kusa ríyu má! Uyé ke urókpure Apiraham uu lë nnéí kuu atopi kémee n kpíkéee curii awélé kefi, uu kuwélé kuse u pa.

⁵Isé ye ncée hele re Lefi kumare pikó pee Uléécaa inyóonse n wai piké ye Isirayeeeli pikó pise piké pilikó nnéí curii awélé kefi, api kuse pi pa. Pipiyucó kapi lë wai, pin ko ne kesé Apiraham sipiré.

⁶Melikisetee ki uyé úu ko pee Lefi kumare ukó, amá Apiraham ye pee ulikó nnéí curii awélé kefi, Melikisetee ki uu kuse kpísi uu ko pee Apiraham ke Uléécaa uu anóo n yekei re u yé linyine u wa, rinóo sone tikise.

⁷Ái céreise re mpá úye ye nyule re uwéése yee ye usínsá rinóo sone ritikise.

⁸Lefi sipiré seé ye awélé kefi kémee kuse n kpísi pô ne sisoipipi le seé ye n kpu. Amá Uléécaa Nsimé atelé ye maa re Melikisetee ki pô ne usoi le yee úu ye n kpu.

⁹Lefi sipiré ke Isirayeeeli pikó api ye neni nní mpá yo curii awélé kefi, asi kuwélé kuse kpísi. Lë nnya, pi yé fe apí maa re Lefi pô ne ko pee Apiraham ne ritikile uú ne ulikó curii awélé kefi, uu kuse pa.

¹⁰Mpá kápi pee kahané nní Lefi m mári, u pee Apiraham menyé kémee wele, Apiraham ne Melikisetee ki apí ne sáne.

¹¹Uléécaa ye pee Lefi sipiré isína tonséle uu kei ne Isirayeeeli pikó isé pa, uu pi kúrúrúse. In pee re Lefi sipiré sê ye pee isína tone lin nyam ne kétó-po, ái yé pee wa re usína féé uké Melikisetee ki isina icó tone. Arco isina metone meco mees yé pee ne risá.

¹²Pi ye pin kumáre féé kunyine-i usína n tĩ, li pise re isé póoké ko conse.

¹³Asei kecáá, uyé ke nsimé mmú ní ne nté máné ye mpuri féé ukó le. Mpuri mmé ukó úka úu píkai isína tonele uké kenyóonse kémee pikéi wa.

¹⁴Yuta pikó mpuri kémee kapi Urópíima mari. Mpá úye ye lë nyule. Ke Moisi uú pee pereee ye Uléécaa inyóonse n wa nsimé n símisi, úu pee pimpuri kémee pereee ye inyóonse n wa nkó nka ma.

Usína yee Melikisetee ki meco n we

¹⁵Tə nkpéni nsímé mm̄ kapi m̄ ma asei s̄oné konle re usína yee Melikiseteeki m̄ecō n̄ we yee leemelē.

¹⁶Ái isé ke pisoi api n̄ wa yee ncée u he re uké isína tone. Amá nfáa m̄ee n̄n yee píkai n̄ nyere nnaŋe kuú ne isína tone.

¹⁷Li Nléécaasimé kémee ukécáá wólaalē te: P̄o m̄pá píyei-p̄o Melikiseteeki m̄ecō usína le.

¹⁸Isé foí ii p̄eé nyam̄ ne iket̄-p̄o, ii k̄ líka yoriyē. L̄e nnya kapi i kpu.

¹⁹Asei k̄ecáá, Moisi isé ii fe iké Uléécaa inip̄ee-i linyiné s̄onukuse ne liket̄-p̄o. Amá t̄o nkpéni ncée s̄oné kari yé ne n̄ tálē yenle. Ncée s̄oné mm̄ yee k̄ tíyesele arí ne meyā Uléécaa k̄o.

²⁰Limemáá, Yeesu isina yee k̄ ne impehē le. Uléécaa yee símisi uu wééri kuú ne isína tone. Ái pisína pic̄o kémee l̄e wa.

²¹Amá Uléécaa yee Yeesu kémee símisile uu wééri, uu u maa re: Upíima úu rinōo t̄e mékeŋe má. P̄o m̄pá píyei-p̄o usína le.

²²L̄e nnya ke Yeesu uu panse nkómeine fale m̄ee nfoí n̄ fe umúlē.

²³Ai k̄o yá, pisína pic̄o p̄o ne p̄eé kulúi welē re nkp̄o n̄n yé tíyē piké mesére isína n̄ tū nnya.

²⁴Amá Yeesu p̄o ne mesére welē. L̄e nnya, isína kuu n̄ tū ii unyiné uc̄o kúpa we.

²⁵L̄e nnya kuu yé fe uu p̄ep̄ee yee ne u rintíki apí ne Uléécaa kémee s̄í ayu meyíkíyiki l̄olu. Kuu nní mesére nfáa m̄ má nnya, u yé fe uu pikécáá Uléécaa n̄ welu.

²⁶Usína uyē mpuri kaí ne sá re t̄oké m̄ má, úu mékp̄erinkpe p̄óriilē, úu ncaai n̄ka wa, úu akópe áka wa, u ne pikópekoó ápi líka p̄enelē. Uléécaa yee ketone cágá k̄ee sic̄o n̄ fe k̄ecáá u tonselē.

²⁷Ái p̄ise re uyē uké yee pisína pic̄o m̄ecō m̄pá k̄eyáa k̄eye uakópe cire k̄ecáá inyóonse wa uu p̄eé l̄e memáá kuyu pik̄o akó k̄ecáá wai. Mecíreníjē kuu inyóonse iyē wa uu másu, p̄eé uyē-i kuú p̄eé umecire n̄ kpísi uu pisoi akópe nnya he.

²⁸P̄e ke Moisi isé ii isína n̄ tónse yee p̄eé pisoi pic̄o m̄ecō ntóhō málē. Amá rinōo t̄e ke Uléécaa uu isé iyē k̄ep̄ire m̄ ma uu wééri yee Ukep̄ipi k̄ee n̄ nyam̄ ne két̄-p̄o isína tonselē hái ne m̄pá píyei-p̄o.

Epireeyε 8

Yeesu yee Uróléécaa usína

¹Nsímé mm̄ kari pisímé n̄ la kefírírí yee nkpéni nké: T̄o Usína málē yee k̄eyómeca-p̄o Uléécaa yee nnaŋe nnéí n̄ te riyɔɔpitū kuluke-luke-m̄ k̄eyukɔ́tonε-i n̄ tū.

²Uyees kunyóɔnsecáŋjí kémeeé kelõ sɔne riyíkí-i isína pikei wai. Ái kesoipipi kεε kucáŋjí kpẽ wa, amá kucáŋjí yíkíyiki ye ku ke Upíima uu n wa.

³Asei kεcáá, m̄pá usína úye pikei pεε uké ye liheehεe ne l̄e kapí ne n nyóɔnse Uléécaa pa. L̄e nnya kai pisε re Yeesu póɔké kɔ linyinε ne hapɔ uké he.

⁴Un pεε kεt̄e nt̄e n we, úu yé pεε fe ricuruu uké isína tone. Pisoí pεε isé kεcáá isína pikei n wai ye piwée máálənle.

⁵Pikei p̄e kapi kei n wai ye leles kεyómeεaa-pɔ meyíkíyiki n̄ we iyíraane le lin kɔ likumííri. Pi wailε yare pεé uyε-i ke Uléécaa uú pεε Moisi n nyíse l̄e kuu yé kucáŋjí n wa meco. U pεε u maa re: A ripaí, aa pikei p̄e wai yare kam nní riyópε kεcáá p̄o n nyíse meco.

⁶Amá Yeesu isina kuu n t̄u ye kεt̄e kεcáá pikó ikó felε. Uyees tíyεsel̄e ke Uléécaa uú ne nkómeine yíkíyiki pisoí sée un kɔ pikecɔpε nsímé nyóɔnse. L̄e ke Uléécaa uu n yekei re uké nkómeine mm̄e kεcɔpε wa ye felε.

⁷Asei kεcáá, nkómeine foí nn pεé n nyam̄ ne kεt̄o-pɔ, ái yé pεε nkpáni pisε re piké kɔ melírū pikómeine rikpá.

⁸Uléécaa ye pεé ne upikó césile kuú ne maa re: Né Upíima, ne maa re siyáa ye weme, kam yé ne nkómeine fale ne Isirayεeli pikó ne Yuta pikó n sée.

⁹Nkómeine mm̄e n̄ wenε yare mm̄e kam̄ ne pipisaa n sée kεyáa kε kam kúnipε pi n t̄i am̄ ne Esipiti kεteni-i pi lesε. Upíima uu kɔ kpá re: Kε piricuruu ápi n fe piké nkómeine mm̄e kεcáá n sónne nnya ke n̄ am̄ kɔ ne kutu pi ric̄o.

¹⁰Áni nyánii, nkómeine mm̄e kam̄ ne Isirayεeli pikó n séine siyáa s̄e kεpíre ye mmú: Né inésé pikemúŋjé kémee wa, am kɔ pisifa kémee i wɔlu. Am pεε piuleecaa, api pεε panse pinékó.

¹¹Piuka úu yé pεε uuyucɔ céesi. Piuka úu yé kɔ uumarecɔ símisi re: A Upíima ceri! Asei kεcáá, pinnéí yé né céri. Kai n kpísi pikecɔpε kewá sínsápi hái ne uwéése kέmeeé-pɔ.

¹²Liriyíkí re ne sóntile kε pincaai pi sárei,

ám yé kɔ l̄e kapí ne né m̄ púnne léisentε.

¹³Kε Uléécaa uu nní nkómeine mmú n sée re nfálε, li nyíse re nfoí mm̄e ne pikpurū masile. Yo in n kpurū, linkó nn n t̄enε, li welε lin t̄osu.

Epireeyε 9

Kεt̄e nt̄e ne kεyómeεaa-pɔ piyomεyáhaa

¹Nkómeine foí p̄o ne kɔ pεε inyékii málε kapi ye n wa apí ne kεt̄e nt̄e Uléécaa Kεyɔ kέmee u yáási.

²Pi pεε kunyóɔnsecáŋjí kariile api ku kénε meté. Kelõ foí kapi ye sée re kelõ sɔne. Kei ke sífiráa kεt̄osi ne kutaapili ne akpónó kapi Uléécaa n he aá we.

³Kenírípi lírū kēpiré ke kēlō kēcō aké we api yé kē séi re kēlō sōne riyíkí.

⁴Kei ke wura kētunipi kē-i kapi yé tulaali n ḥmaasi aké pēé we ne nkómeine kutakai kpēe kunnéí wura m p̄oriilē. Kukeméé ke wura kulū kunyiné akú pēé we. Arōo kunaapi kpēe pēe n felési ne nkómeine akpáncukú yé kō pēe kpē kēmēe welé. Nkómeine aoo nyee pēe akpáncukú nyē kēcáá wólaalē.

⁵Nkómeine kutakai kpē kēcáá kapi piléécaatumé pēe yé m̄ mēri amííri sérí api nyeressé, lin nyisélē te kei ke Uléécaa uú we. Piáméj amííri yé pēe kutákai iwúkí yáriilenle. Ái nkpéni kari yé mmē símisi ne nkētō-pō.

⁶Kapi lē m̄pá yo n nyóonseente api yikiké, pēpē yé Uléécaa inyóonse n wa api yé pēe m̄pá kēyáá kēye kunyóonsecájíí kēlō foí kēmēe lompō api inyóonse wai.

⁷Amá Uléécaa Usina mēcire yee yé kuñmē kēmēe mēse kóló kēlō lírū kēmēe lompō uu inyóonse wai. Isé kuú ne uricuruu akópe kēcáá n nyóonse mēnye ne iyē kuú ne kuyu pikó akópe kapi n wa ápi la kēcáá n nyóonse mēnye kuu yé ne kei lompō.

⁸Lē ke Nfáasōne ní ne nyísé re ke kunyóonsecájíí kēlō foí aké kō ne nní piwée n kpálē nnya, úka úu yé fe uké kēlō sōne riyíkí-i lompō.

⁹Kumúnjé nkú kēmēe kari nní n̄ we kumííri kai lē nyísé. Liasei re liheshéé kapi Uléécaa m pásii ne isé kapí ne n nyóonseente ái yé fe liké pēpē lē n wai simúnjé kēmēe nyísé re pi Uléécaa inipēe-i nyamle ne kētō-pō.

¹⁰Lē nnéí yé sisoipipi ricuruu isé le yee iluke ne píta ne píniwolé ke usoi uu yé ne uakópe n hēere kēmēe n̄ we. Isé iyee pēe nnahe málé hái ne kumúnjé kpēi-pō ke Uléécaa uu m̄pá yo n conse.

¹¹Amá Kirisi p̄j ne Uléécaa Usina le yee n̄ ka uké mēmá mēe n wemē ró nyísé. U kunyóonsecájíí kunyiné kēmēe lompōle kpēe ríyu píima m má kun kō nyam̄ ne kuketō-pō. Ái pisoi pēe ku karii. Lelēs re áku kētē nté kukó.

¹²Mēcíreníje ke Kirisi uu kēlō sōne riyíkí-i lompō. Ái apoila ne ináa mēnye kuú ne lompō, amá uricuruu mēnye kuu he uú ne hái ne m̄pá píyei-pō tiróyu l̄lu.

¹³Pi yé apoila ne anáala mēnye kpísile apí ne kunáayaha kapi n tóroise nfurō péné apí ne usoi yee mēkperinkpē m p̄oriilē níjesi, uiipiñe ii funi.

¹⁴In mēsei lē, Kirisi mēnye p̄j yé nnahe máné ai lē tósu. Nfáa tēneciré mēe týesé kuu umēcire kpísi uu Uléécaa he yare inyóonsees yee íi ncaai nka m p̄oriilē. Inyóonse iyee sirómúnjé kópe hēerelē tōké ne Uléécaa yee yé nfáa n he pikei n wai.

¹⁵Lē nnya, Kirisi yee we un Uléécaa ne sisoipipi kēcōpe nkómeine falé wai. Pisíményóonse pē nnya ke sisoipipi sē ke Uléécaa uu n sée asi yé kēyomēcaa-pō nfaa yé. Kirisi yé sisoipipi akópe kasi nkómeine foí kēmēe n wa nnya kpule uú ne akpanii kasi yé pēe sikupakarēciré nnya n yē kēmēe si lessé.

¹⁶Usoi un n la piké umekpɔ-maá linyine wa, li pise re piké yé te u pikpɔ masile api kelenɛ li wai. Piké kelenɛ rítelé tẽ n wúkule, li pise re piké nyíse re uyee ri n wóí yé pikpɔ masile.

¹⁷Uyee rinóo n yekei un nfáa m má, usoi úu yé fe uké urinoo tẽ ne pikei wa. Umekpɔ-maá ñmane ke urinoo ari yé pikei wa.

¹⁸Lẽ nnya kapi isee kpu apí ne nyónse api ménye kɔoni nkómeine foí ke Uléécaa uú ne pisoi n sée nn kelenɛ koraane.

¹⁹Moisi yé pese likumúñé kpe-i m̄pá isé íye kéénle pisoi nnéí kεyu-i yare kai rítelé kémee n wólaalé. Uu pese limemáá ináa ménye ne ipoi ménye kpísi uú ne míni cíhōne uu kɔ mējme weé ne kεhííhíípi kẽ kapi yé n sée re isɔɔpi kpísi uú ne isé ritelé tẽ kεcáá ne sisoipipi kεcáá mεrei.

²⁰Uu pese re: Ménye mmé mée yé nyíse re Uléécaa yé ne nkómeine nō séelé re nɔké n titiki.

²¹Uu kɔ limecɔ kunyóonsecáñíí ne ilū iyé nnéí kapi yé ne kenyóonse-i pikei n wa kεcáá ménye mεrei.

²²Li isé kémee we re ménye kapi yé ne likei meyã hεere cáká-cáká. Ménye mensá akópe nnya n kɔnu, áa yé kusárei wa.

Kirisi ménye yé akópe hεere

²³Lẽ kai pise re piké lelɛe kεyómecaa-pɔ likó kumííri n nyíselé hεere. Amá li kɔ pise re piké kεyómecaa-pɔ likó ricuruu pɔ kɔ ne inyóonse yee n̄sone n fe hεere.

²⁴Lẽ nnya, ái kunyóonsecáñíí ke pisoi api n karii kémee ke Kirisi uu lompɔ. Ku kεyómecaa-pɔ kukó kuyíraane-yíraane le. Amá kεyómecaa ricuruu kémee kuu lompɔ re uké Uléécaa kεyu-i tɔ nnya nyere liké ró le.

²⁵Úu kei lompɔ re uké umecire kpísi uké ne nnóo kulúi nyóonse yare ke Uléécaa usina uu yé m̄pá kuñm̄ kúye ne isee ménye n lompɔ mεcɔ.

²⁶In pese lẽ n we, hái ke Uléécaa uú ne keté ne kεyóme n wa, li yé pese pise re Kirisi uké íwe li nnóo kulúi. Amá mεse kóló kuu nfáani keté nké-i léemé, uu umecire kpísi uú ne mεcíreníñe nyóonse uú ne akópe lesé.

²⁷Mεcíreníñe ke usoi uu má re uké kpu, Uléécaa uu pese limemáá ne u túhaane.

²⁸Limecɔ ke Kirisi uu umecire kpísi uu mεcíreníñe he apí ne pisoi kulúi akópe kεcáá u nyóonse. Amá u ha melírū pεerile, ái pese akópe pilesé nnya. U ha pεerile uké pεreus u m m̄ ayu lo.

Epireeyε 10

¹Asei kεcáá, lisone lεe kεpire n weme kumííri ke isé ii lεsε ii nyíse, ái liricuruu kii nyíselé. Lẽ nnya, m̄pá liké íye wa, ii yé fe iké m̄pá píyei inyóonse isé iyé kapi

ímpá kuñmē kúye mèsére n wai ne tíyeesé pεrεes lē Uléécaa n yáási piké n nyam nε kétɔ-pɔ.

²In pεe lē, ái yé pεe nní n we pin inyóonse iyē piwai tíyees? Li yé pεe nní n welε pεrεes inyóonse iyē n wai pin mεcíreníjε pisɔnaa masí, akópe áa yé pεe pikemúñé-i pi pεkesi.

³Amá inyóonse iyees mεnījε pisoi akópe ímpá kuñmē kúye pi léisente.

⁴Li we re anáala mεnyε ne apoila mεnyε áme yé fe mεkε akópe hεere.

⁵Lē nnya ke Kirisi uu kεtē kεcáá ka uu Uléécaa maa re:

Áa inyóonse née lihεehε la. Amá ipiñε kaa né mō.

⁶Ái isee kapi n tóroise mukú-mukú née inyóonse kapi yε n wa apí ne usoi akópe u sárei kaá yɔsí.

⁷Kei kam pεé maa re: Née nkó. Ne sónεpɔlε, Uléécaa, kέ mεpόla wa yare lē kapi Isé ritelé kέmεe kεnέcáá n wói mεcɔ.

⁸Kirisi yε nté male kelenε re:

Áa inyóonse née lihεehε la, áa kɔ ñmurei pɔkε inyóonse kapi yε n wa apí ne usoi akópe sárei yɔsí, in kɔ ne isé kεcáá kapi lē wa.

⁹Uu kɔ kpá re: Ne sónεpɔlε kέ mεpόla wa. Inyóonse kpure kuu lē kpu uu iféé kpísi uu iripɔhɔ wai.

¹⁰Uléécaa mεla mē ke Yeesu Kirisi uu n wa uu umεcire kpísi uú ne mεcíreníjε nyóonse nnya kari akópe kέmεe le.

¹¹Ímpá Uléécaa inyóonse uwai úye yèè ímpá kεweesi kέye ukεkei kέmεe n welε un upikεi wai, un mèsére inyóonse isε iyē wai, liinyóonse iyē ii yε kɔ píkai fe iké akópe lesε.

¹²Amá ke Kirisi pɔɔ mεse ñmanε inyóonse kapi yε n wa apí ne usoi akópe sárei n wa, uu pεe limεmáá Uléécaa kulukε-luke-mē kεyukɔótone-i ímpá píyei n tū.

¹³Kei kuu nkpéni neni mē Uléécaa uké upilaarɔ ukεnyale-i riwulase.

¹⁴Inyóonse isε kuu mεcíreníjε wa uú ne Uléécaa pikó pansesε pisoi pεe ímpá píyei-pɔ akópe kέmεe n lélaalē.

¹⁵Lē ke Nfáasɔne pɔɔ kɔ tíyeesé ari céru. Li we re Nfáasɔne yε pεé maa re:

¹⁶Upíima yε maa re:

Áni yεe, nkómεine kaá nε pi n sée yε mmú: Siyáa sε mεtómpɔ-maá, né inésé piakiŋ kέmεe wa. Am kɔ pimεsɔhɔ kέmεe i wɔlu am mεelúsε.

¹⁷Uu kɔ kpá re:

Ám yé kɔ píkai piakópe ne pincaai kεcáá léisε.

18Asei kecáá, in te pi kəlō pisoi akópe sárei, inyóonse kapi ye n wa apí ne usoi akópe sárei íi kɔ kei piwée kpálẽ.

Təké ne Uléécaa rikɔ

19Lẽ nnya pimáreco, tɔ tálənle re Yeesu mənye yε ncée ró həle təké yε ne tiróp̄o kəlō sɔne riyíkí-i lompo.

20Uipiŋe yεs kusáŋjáá kapi kenyóonse-i rinkénε. Iyẽ kuú ne ritiki uú ne ncée falε mεs yε nfáa n hε ró yéu.

21Lẽ nnya, tɔ Uléécaa usina málε yεs Uléécaa kεyɔ iwéésε n tū.

22Lẽ nnya, təké kεfa kεsε ne Uléécaa rikɔ ari kɔ nfatεnε mεyã m má nké iníjí m má. Simúŋjé kópe sεs sirófa kémεs n we siké n hεerelẽ así lelu, təké kɔ irópiŋe ne míni sɔne n wolelẽ.

23Təké lẽ karí ne n tálẽ anípε kεtε rimúlú, irópiŋe íi kapε riycɔ. Li we re uyεs rinjɔ n yekei yε asei ute le.

24Ani tíyε təké n lénaanε təké ne nla ne mewai sɔne piwai kémεé n ñmóópúsεnεlẽ nnya.

25Ári kapε yε tó ne pε tó yε n cápinε riyá təké iyaa n we yarε kai picɔ kémεs inyékii m panse mεcɔ. Amá təké yε mεnίŋε ikari n kpariisεnε, kani nní mεyíkíyiki n yé te kεyáa tɔrɔɔ yε nyahaimεlε nnya.

26Li we re kari nní nsímεsei picére m masí nnya, tɔn kɔ ne n we tɔn ne mεrólə kémεs akópe n wai, inyóonse íka íi pεsε we kari yé n wa piké ne akópe ró n sárei.

27Amá nterii ke usoi uu yé pεsε ne n tū un ne Uléécaa kεtahai kuú ne pisoi n túhaanεnε ne nna mεs pipakarecirié n torεnε kutoi m̄.

28Usoi un Moisi isé rinlóó, pisoi pité nεs pitaani pin m maa re mεsei yε mε, pi yε u kpule, ái pise re piké íwε u t̄e.

29Nɔ yé te uyεs Uléécaa Kepipi riňtakári uu fómpɔ yε ne akpanii nyé atóŋjé-tóŋjé sálε re u nkómeine mεnye mεs u m pansεsε Uléécaa ukó waisε likpárákɔó, uu kɔ Uléécaa Nfaasɔnε mεs yε Uléécaa nfanare usoi n nyísε lámaankεs nnya.

30Li we re tɔ nyulε uyεs m maa re: Né kaí ne sá re kε yε pisoi mewai pi cεsεi, nεs yéé pisoi ihéé pi pa. U kɔ maa re: Né Upíima, nεs ne nnépuri pikó túhaanεnε.

31Ái kukaha we re usoi uké Uléécaa yεs nfáa n te anipε-i lóipɔ.

32Amá ani siyáa foí sε-i ke metéí amε nó rinkpáii léisε. Kai pikpáii nó m masí, nɔ pεsε likumúŋjé kρε-i íwε píima kémεs ne pináa mεyã tiŋmóópúlε:

33Api yε pinyinε-i alé ne risoiwuí kémεs isei nó n wapaase pin kɔ nó wéékusεl̄. Ani kɔ pinyinε-i pεpεs íwε iyé icɔ kémεs n we kεcáá kpá ani pi lénī.

³⁴Asei kəcáá, nō yε pεe pikpaniiká íwe ténlε, ani yε kō ne mpóonare ñmurei re pisoi piké nólínékó nō yɔsí, nɔn nyu re nō mεmá píima málε mεe lē n fe men kō m̄pá píyei we.

³⁵Lē nnya, áni kapε lē kaní ne n tálē fóm. Ihéé píima inyinε yε likemee welε.

³⁶Asei kəcáá, li nō piselε re nōké nñmóópú m má, nōn Uléécaa mela piwai m masí, nōké pεé ne lē kani m m̄é n ȳé.

³⁷Nléécaasimé atelé yε maa re: Asei kəcáá, li tisε nkáripi, nkáripi fíí ñmaa, uyεe n sónti uké ne n tuine. Úu yé náñaiρo.

³⁸Unékó yεe inénípεe-i asei n tíkilē yé unfatene nnya nfáa wa. Amá un kepire-m̄e tintɔpi, ám yé pεe uipuri n la.

³⁹Amá in tóo, ái tóo pεpεe yε rintópi apí ne pɔlu. Amá tó ne pεpεe yε ne kεfa n tene ai piriyu lɔlu le.

Epireeyε 11

Pirókpure Isirayεeli pikó nfatene

¹Nfatene yε piñmurei le re lē ke usoi uu n tálē yε piwai masile, te lē ke usoi úu n nyáni yε kō welε.

²Pikpure nfatene nnya kapí pεe ipakare ȳé.

³Nfatene mεe týesε kari nyu re rinóo ke Uléécaa uú ne m̄pá yo wa. Ai pεe wai re lē kari nní n nyáni ái lεlεe kúyene n we kémee léeri.

⁴Nfatene mεe týesε ke Apεeli uu Uléécaa inyóonse wa ii Kayεe ikó n̄sɔnε tósu. Mm̄e nnya kapi u sée re asei ute. Uléécaa ricuruu yεe uinyóonse iȳe pakare re i nyamlε. Inyóonse iȳe nnya, m̄pá kuu nní n kpu, ukεcáá nsímé yε ne wele tɔn n kómεi.

⁵Nfatene mεe týesε ke Uléécaa uu Enɔki kpíipɔ úu pεe nkɔ ȳé. Ke Uléécaa uu u n kpíipɔ nnya kúu nkɔ ȳé. Uléécaa uké kelenε u n kpíipɔ, Nléécaasimé yε pεe maa re uisoi yε ne Uléécaa sálε.

⁶Nfatene nnsá n we, úka isoi íi yé fe iké ne Uléécaa n sá. Li we re nkó yεe Uléécaa n yáási uké ne kεfa tene re Uléécaa yε welε. U yε pεpεe u n wéési ihéé pale.

⁷Nfatene mεe týesε ke Nowee uu lē ke Uléécaa uu u n símisi re li yé wa ñmurei úu kō pεe kahane li n ȳé. Kuu Uléécaa riwure m má nnya, uu kutákai karii uú ne ukεyɔ pikó ayu lɔlu. Nfatene mm̄e nnya kuú ne ketē nnéí pisoi akópe pa, uu pεe kō mm̄e nnya panse asei ute.

⁸Nfatene mεe týesε ke Apiraham uu Uléécaa iséi ñmurei uu ketē kε kapi n yekeilē te uké masí n te kémee s̄í. U pεe tósule úu kō nyu yei kuu s̄í.

⁹Nfatene mée tíyese kuú ka yare usáne uu kétē kẽ kapi n yekeilẽ te uké masí n te kémee tone un acáñíí kémee sói. Isaaki ne Yakupu kapi umecó kétē kẽ n yekeilẽ yé kó pées kei sóile.

¹⁰Apiraham yé pées kuyu kpẽ akúi papε-papε kεcáá mí mómaalẽ ménle. Uléécaa ricuruu yé kuyu kpẽ umúñé, uyee kó kuumɔm̄e.

¹¹Nfatene mée kó tíyese ke Sara ricuruu uu kewá mari, aŋm̄ nyε-i kuu yé pées m mári an kó pitómpo masí. U pées nyule re uyee rinóo n yekei yé asei ute le.

¹²Lẽ nnya ke sipírẽ asi usoi use yé kεkp̄o ne nnyáā piwai mí masí kémee léeme, sin kulúi we yare kéléécaa awarepi ne mínimaa ritime nnyene mée nín kúkeē n we.

¹³Pinnéí yé pées nfatene múílenle apí weri apí ne kpíni ápi lẽ kapi pi n yekeilẽ yɔsí, amá ketaa-po kapi méníp̄e li kpasi, ai pi larisi api háa re pi pisáne ne picéetɔŋé le pées kétē kεcáá n cemélẽ.

¹⁴Pεp̄e nní lẽ n símisi yé meyíkíyiki nyíselenle re kétē kapi wéési.

¹⁵In pées kei kapi n léeri ke pikumííri akú wep̄o, pi yé ncée yẽ api kei pεle.

¹⁶Asei kεcáá, kétē kεe nké n fe kapí ne náápo. Lelεe kεyómεcaa-po kεkó. Lẽ nnya ke isei ii Uléécaa we re piké u sée re Piuleecaa, kuu nní kuyu n yekeilẽ uké pi pa nnya.

¹⁷Nfatene mée tíyese ke Apiraham uu Isaaki kp̄si re uké ne nyóonse pεé uyε-i kai u m peikεe. Ukepipi cireníŋe kuú pées lẽ palẽ piké ne nyóonse, Uléécaa un kó pées ne anóo u yekei

¹⁸uu u maa re: Isaaki kémee kaa siyáse yεnunε api yε ripónyíri si séi.

¹⁹U pées tálẽ te Uléécaa yé nnaŋe málε hái un yé fe uu usoi pikp̄okp̄o kémee yukuse. Lẽ nnya ke Uléécaa uu ukepipi u pεsε ai wai yare nk̄p̄o kémee kuu ke yukuse.

²⁰Nfatene mée tíyese ke Isaaki uu Yakupu ne Esau rinóo sɔnε ritikisε un tálẽ te li kóso-po lẽ wainε.

²¹Nfatene mée tíyese ke ituŋe ii tu re Yakupu uké kpu, uu Yosefi piŋmáne kεt̄é yípá úye rinóo sɔnε tíkisε, uu ukusεlε kεcáá nyíki uú ne Uléécaa ríyu waisε.

²²Nfatene mée tíyese ke Yosefi uú pées kεkp̄o nyahai, uu símisi re Isirayεeli pikó yé kam api Esipiti kεteni-i lelu, uu kó símisi lẽ kapi yé masí uak̄h̄o n wa.

²³Nfatene mée tíyese ke Moisi usaa ne uuni api u mari api u pεsu iware itaani. Kapi n yé te kewá yε pinyánεi nyaám nnya, ápi isé ke uyóopi uu mí pa iwame wa.

²⁴Nfatene mée tíyese ke Moisi uu papisi, uu yúlu re ápi kape yε u sée re Esipiti Uyɔɔpi ukpére kεp̄ipi.

²⁵Uu wéé re piké u ne Uléécaa pikó késé íwé n wai ne kuu yé ituŋe keri inyine-i akópe kémee nnaare n kóméi.

²⁶U pëe yé te asei kécáá, un Kirisi mëcö alé kémee n we, li mëmá píima le ai tósu Esipiti kétē kécáá lisõne nnéí. Liriyíkí re ihéé yëe u m mémpö kuú pëe nyánepö.

²⁷Nfatene mëe tíyëse kuu Esipiti këteni-i yisi úu kó uyóopi kuwɔi wuri. Liriyíkí re u pëe tásile yare u pëe uyëe úu kúyëne n we meyíkíyiki nyánile.

²⁸Nfatene mëe tíyëse kuu nkpo mélóó anyá li, uu ançoncò ményc pórriinkëe re uyëe n kóni úu kapé ka uké Isirayëeli pikó sipipi foí rica.

²⁹Nfatene mëe tíyëse ke Isirayëeli pikó api Míni-Weé-Nkoi ritéj yare kétē kóima. Amá ai Esipiti pikó pëe pitéj m peenu pö muuni.

³⁰Nfatene mëe tíyëse ke Isirayëeli pikó api Yeriko imelé siyáa sisëi pikóónú masí, ii lólësi.

³¹Nfatene mëe tíyëse ke unósi wásánkaí Rahapi uu nísõne përeë pimúñaa n hápo yɔsí. Lë nnya kápi u ne përeë ápi Uléécaa m pakarelë ripéne piké kó.

³²Ñ-ye kam yé kó pisímé rikpá? Nen te ké Seteyëc ne Paraaki ne Samsöc ne Yefutee ne Tafiti ne Samuyëeli ne antepuyë nkó símisi ké tájëne, ituŋe yé né ripárí.

³³Nfatene ye tíyëselé picö api atópi wai api siyócpitë feriyënte api kó lëleë asei n tìkilë wai, api Uléécaa rinçö kuu n yekei yënu, api kó ákinaá inçö móñnisë,

³⁴api nna kutoi kopu, api ñmehëreë ápi pi yé piké ne atéhe pi parii, api kufñj fine api limemáá atópi kémee rikohó yënu api kó atópilee sanë feriyë api lákasë.

³⁵Pinósi pinyine pikó pëe n kpí, api pikpökpo kémee yisi api nfáa kpá. Api pisoi picö pö íwé píima lukeisë, api yúlu re ápi ikemee lelu. Pikpökpo kémee meyisë kapi lë la piké ha meyíkíyiki yisi nnya.

³⁶Api picö pö kó nnyei nam, api iséí pi súúkëe, hái ricuruu api pi pahaankëe api kukpaniilee pi taní.

³⁷Api apare pi tapisi api kóni, api pi peikëe, api pi sèkerente api kériine, api atéhe ne pi kóni. Pi pëe tóórinkëele pin asáñkonë ne apoikone tántilë, ápi líka má, pisoi pin pi wéékuselë pin íwé pi wai.

³⁸Kétē áke ne sá re pë piké kékemee n we. Pi pëe acesi kóima-i ne ayópe kécáá ne aparepoo-i ne atenhore-i tóórinkëele.

³⁹Pinnéí mmë nfatene ye tíyëselé api pikécáá nsímé sõne símisi, amá ápi lë ke Uléécaa uú pëe n yekei yë.

⁴⁰Ái líka nnya, Uléécaa ye pëe lisõne lëe lë n fe ne ró lale, úu pëé la pë ñmanë piké li yë, tó ári kapé kémee n we.

Epireeyε 12

Uléécaa yε urósáa ls

1Ke píseérakó kulúi píima nkú api nní ró n kálaalē, tóké ncóŋ ne akópe nyee yε ró n kálisi kékéripi fómpo, ari pεe itóó kai m píse re tóké wa kémee ne kéyu pihápe n náasi,

2tɔn Yeesu inípεe tapaalē. Uyee nfatene ute yee yε n tíyεse nn pelu nísone ne kétɔp. Kuu yé pεe mpóonare kapí ne u n la n yɔsí, uu meníŋe ñmurei re u yé kunapéékɔ́ kεcáá nkpc wéε, úu kɔ liisei ne kutu ricɔ, uú ha nkpéni Uléécaa riycɔpitū kuluke-luke-mɛ kεyukɔ́tonε-i n tū.

3Ani uyε ke pikópekɔ́ api ntóosi píima n wa úu kɔ pεé ne lε sá kεcáá musí. Lε kémee, áni yé pεe tíye nóninépiŋe iké riycɔ.

4Ani kahanε akópe n náasi liké ne ménye kεleemε tu.

5Nɔ lε ke Uléécaa uu ne Unsímé nɔ n ñmóópúsεlε yare usipipi paleileε? U maa re: Kεnepipi, kutu ke Upíima uu pɔ m pásalē

ái kapε pɔ n we yare akpéri. Un yε kɔ ne pɔ n cési, kapε yε ipópiŋe riwéréése.

6Li we re nkó ke Upíima uu n la kuu yε kutu ripasa. Kεpipi kε kuu n la kuu yε nséí wa.

7Ani yε íwε ke Uléécaa uu yε n kpísi uú ne nɔ n cέesi kémee rikáhá-káhá. Kani Usipipi nnya kuu lε nɔ wai. Liriyíkí re kεpipi kεye ke usáa úu yε cέesi?

8Amá unsá yε usipipi nnéí icélaa icɔ nɔ n cέesi, ani ceri re áni usipipi yíkíyiki.

9Tɔ pεe pisoi málε pεe pirósáa, api yε ró cέesi ari pi pakare. Íye nnya kári yé pεe urósáa yε kεyómεcaa-pɔ n we pakare tóké ne nfáa n yé?

10Pirósáa yéè pεe ró cέesile lε kapi n la, ái ne rinā keri rinyinε-i pá. Amá liké ne mεyíkíyiki ró n sɔnesi nnya ke Uléécaa uu yε ró cέesi re tóké ne umεcɔ n kpáilε nnya.

11Asei kεcáá, icélaa yε mpóɔcaai le mεfoí, ái mpóonare kelenε. Amá kεpire ke pεreε icélaa iyε n yɔsí api yε ikulaa li. Pi yε asei m málε pin nkíjníŋe kémee we.

Picélaa ne linyinε kεcáá piyakayakasε

12Lε nnya, ani nónanénípε nyee rimméŋεlε ne nónanéni nyee n tóŋnenεtε papukuse.

13Ani yε ncée cirε-cirε nónanéna lɔ. In lε n wa, uyee n kóscɔi úu yé n kpéŋεinkεε, amá u yé peí.

14Ani n wéési re liké nɔ ne m̄pá úye kεcɔpε n niŋú, ani kɔ isoi yε ne Uléécaa n sá n le. Isoi iyε insá n we, úka úu yé Upíima yε.

15Ani wa úka úu kapε ípεeléε ke Uléécaa uu u n nyíse likó paa. Úka úu kapε n we yare nníŋí lonkó mεs n fepe nn tíyεse aí n cónlε liké ne pisoi kulúi ritéj.

¹⁶Ani wa úka úu kape iwásánkaí n wai, úka úu kape ye kɔ Esau mɛcɔ Uléécaa likó háikuse. U pɛe iluke isɛ kóló nnya uipipi foí kəlukə ɳməriyelə.

¹⁷Nɔ yɛ te u pɛe kəp̄ire kale un la re piké rinɔ́ sɔne u ritikisə, ápi ne kutu u ricɔ. Mpá kuu n wéesi un ne téni, úu fe uké wa usáa uké l̄ kuu pimáa m̄ masí conse.

¹⁸Kani Uléécaa kəkúrí rinnycsópɔ, ái riyópe ke usoí uu yé n fe uú ca kaní ne rikɔ. Nna píma nn pɛé we, kuŋmaha áku pɛé we, kəsiné áke pɛé we, mɛyɔ áme pɛé we.

¹⁹Ái rináatɔŋ itu née inóɔsimé nné kani kó. Isirayeeeli pikó pɛe nné mm̄ n kó yɛ pɛé yele re ápi la piké nkə ncɔ pikómɛ rikpá.

²⁰Liriyíkí re rinɔ́ t̄ kapi pi n he ye ne m̄p̄are pi tɔsile. Pi ricɔ pimáa rikpá re: Mpá isee, in tiyópe t̄ tinca, pi yé apare i tapisi api kópu.

²¹Mewai mɛmɛe kei n wa ye pɛe iwame wele hái, Moisi uú ne maa re: Iwame ye né sóolelenle nən terii.

²²Amá Siyɔɔ riyɔp̄e ne Uléécaa, nfáa ute kuyu kaní ne rikɔ. Keyómeccaa-pɔ Yerusalém kémɛé ke piléécaatumé kulúi kulúi api n̄ we.

²³Uléécaa sipipi foí anyá icápiné kaní ne rikɔ. Pianyiri nyɛe keyómeccaa-pɔ wɔlaal̄. Uléécaa yɛe ye ne m̄pá úye n túhaané pisoi nnéí pɛe asei m̄ má pin nyam̄ ne kétɔ-pɔ kaní ne rikɔ.

²⁴Yeesu yɛe nkómeine fale ne n̄ ka ne umenyɛ mɛe n kɔɔnu kaní ne rikɔ. Ményɛ mɛe piketi málə ai Ap̄eeli mɛkó t̄su.

²⁵L̄ nnya, ani nóménécíre t̄! Áni kape ye n yulu re áni yé uyɛe ne n̄o n símisi kutu ricɔ. Pɛe n yúlu re ápi yé uyɛe ne kət̄ kəcáá pi n símisi re piké pins̄ ceri kutu ricɔ ápi pɛe ɳm̄éhərəe, pi pɛe kutu pi ripasale. Li nyísele re tɔn uyɛe hái keyómeccaa-pɔ ró n símaari re tɔké nsé ceri kutu píco n yulu, ári yé fe tɔké ɳm̄éhərəe.

²⁶Uléécaa met̄e yɛ pɛe kət̄ yəŋaasəe. U kɔ nkpéni rinɔ́ nt̄í ró yekeile uu re: Ái kɔ kət̄ ɳmane, amá ne keyómeccaa p̄ɔ kɔ yəŋaasəe.

²⁷Anóɔ nnyé kuu nní m̄ ma ye nyíse re l̄ ke Uléécaa uu n wa lin yəŋesi ye tənənɛ liké pɛe lələe ái kúyejaa n̄ we riyá liké n we.

²⁸L̄ nnya, kai nní re keyóɔpit̄ k̄ karí ha m̄ mánə áke kúyejaa we, tɔké Uléécaa yáási yare kuu n̄ la, ari kɔ upiketi n wai tɔn ne u tál̄ tɔn kɔ u pakarəl̄.

²⁹Liriyíkí re Uróléécaa ye kɔ nna le mɛe ye n tɔr̄e mukú-mukú.

Epireeyε 13

L̄ kɛ usoí uu ye ne Uléécaa rinsá

¹Ani pimáreccɔ nla ne n ɳmóɔpúl̄.

²Áni kapε yε pisánεyɔ́ kεcáá palei, li we rε pinyinε yε pikεmεs piléécaatumε pisiyo-i yɔsile ápi nyu.

³Ani pikpaniikó kεcáá n léiselẽ yare kεsé kani akpanii kέmεs we. Ani kɔ pε kapi íwε n wai kεcáá n léiselẽ te n̄ ne kɔ pimεcɔ ipiŋε málε nnyu.

⁴Mpá úye uké pisóonnes ríyu n waisε, mékpεrinkpεwai ámε kapε kulee mεpénε kέmεs n we. Uléécaa yε ne píkperinkpεkɔ́ ne piwásánkaí túhaanεnε.

⁵Nwóónaapí n̄ kapε nόinésoi kέmεs n we. Lε kani nní m̄ má liké nό n tulu, li we rε Uléécaa ricuruu yε maa rε: Ám pó fómniñε, ám kɔ kεpíre pó tɔnε.

⁶Lε nnyu kari yé fe arí ne ikari maa rε: Upíma yεs unécomε, iwamε ií nέ wainε. Yo ke kεsoipipi ake yé nέ wa?

⁷Ani yε nόpinéwéésε pεs nléécaasimé nό rin-yóó kεcáá léisε. Ani lε kε piisoi ií ne kέtɔ n tεnε m paílε ani pimεcɔ nfatεnε m má.

⁸Yeesu Kirisi yε sé-mε ne nεni-mε ne mpá píyei-pɔ usε uyε le.

⁹Áni kapε týye simúnjé sanc mpehē mpehē siké ncée nό pɔise. Uléécaa nfanare mεs yé nόinésoi kέmεs-pɔ týyesε ani papisi, ái iluke kέmεs ikóhó yεs yé týyesε ani papisi.

¹⁰Tɔ kεnyóonsetunipi málε, pεpεs kunyóonsecañíí kέmεs inyóonse n wai ápi ncée má piké yε kei piiluke li.

¹¹Li we rε pi yε isεs iyε kapí ne n nyóonse kεkále iyaa-pɔ toroiselε. Imenyε kε Uléécaa usina uu yε ne kεnyóonse riyíkí-i akópε pihεerε kεcáá inyóonse wa.

¹²Lε nnyu ke Yeesu póo kɔ kuyu iyaa-pɔ íwε li uú ne umenyε cirε pisoi akópε hεerε.

¹³Lε nnyu, tɔké kεkále-i léepɔ tɔké ha u lεepɔ, tɔn uisei topori.

¹⁴Liriyíkí rε ári nté kuyu má kρεs yé mεsérε n we, amá kρεkρεs masí kεpíre n wemε kari wéesi.

¹⁵Tɔké ne Yeesu ritiki arí ne mεsérε ipakare siyomε ne Uléécaa inyóonse n wai, liasei rε lεlεs ntónjɔ-i n léenti lin urinyiri taáselẽ kari yé ne inyóonse u wa.

¹⁶Amá áni kapε mewai sɔnε ne nfanare ihεs palei, li we rε inyóonse iyε mpuri yεs yε ne Uléécaa risá.

¹⁷Ani nόpinéwéésε m pakarelε, ani nόmεnécíre cepisε ani pimεtene n we. Li we rε pεpεs nόnnéfatεnε kεcáá paílε piké kɔ símisi lε kapi pipikεi pε n wa. Ani týyesε piké mpóonare ne n keisi, ái kapε ne iñmɔpi. In iñmɔpi kapí ne wai, ái yé pεs n̄ tilaa.

¹⁸Ani kεrócaá kεyóme yáási. Tɔ yε te tɔ kεfa kpáilεnε tɔn kɔ la rε tɔké mpá yei isoi sɔnε n le.

¹⁹Ne nό welu rε ani lε wa kέ ncée yεs kέ mεkεs nόkenémεs pεsεpɔ.

Nsímé tɔrcɔ nε iyáhaa

²⁰Uléécaa yee nkíñniye te. Uyee Urópíima Yeesu, usáñsé wééssé yee umenye n kɔɔnu uú ne nkómeine teneciré weri pikpɔkɔ kémee yukuse.

²¹Uké tíyese nɔké lẽ nnéí lée umela kémee n̄ nyam̄ wa. Uké ne Yeesu Kirisi ritiki uú ne kerómees lelees ne u n sá wai. Yeesu Kirisi yee m̄pá píyei-pɔ meyóɔpi te. Amí.

²²Pimárecɔ, ne n̄ welu re ani nsímé kañ ne nní n̄ n̄m̄ópúsel̄ yɔsí ne suúlu. Nsímé kækéripi ye ke kam n̄ wɔipɔ.

²³Ani n nyu re pi urómárecɔ Timotee akpanii kémee lésel̄. Un m̄ekes n tuim̄, n̄ ne u ripénepr̄ añ ne n̄ lóólú.

²⁴Ani n̄pinéwééssé nnéí ne Uléécaa pikó nnéí yáási. Italii pikó ye n̄ yáási.

²⁵Uléécaa uké n̄onnénéí ípεεl̄éé nyíssé!

Yakupu

Yakupu 1

Iyáhaa

1 Néé Yakupu. Ne Uléécaa ne Upíima Yeesu Kirisi ukéikó le. Néé nő Uléécaa pikó isoipuri kəfi ne ité iyee nní ketē nké nnéí kecáá n yekaalẽ rítelé ntí wólu. Ne nó yáasi!

Nfatene ne mewéésesohó nkó

2 Pinémáreco, ani n kpíilẽ te mpóonare píima ye mu, in te li ye fe ai ye méwee mpehē mpehē kémee nó peikee.

3 Nō pinyuwé máálénle re lin nó m peikee re liké nónnéfatene yé, nōn tinkáhákáhá ne kétə-po, li ye tíyeselé aní n ḥmárpulé.

4 Amá ani pəe týeesé nónnéḥmárpú kani m má nké nónísoi kémee meyá wa ne nkətə-po, ani pəe meyíkíyiki m pelaalẽ líka ái ye pəe kō nō m párlé.

5 Mewéésesohó men nökənécōre úye m párlé uké Uléécaa me we, uké u he. Nfanare kuu ye ne ḥmpá úye he. Úu ye cési. Un me u n we, u ye helé.

6 Amá li pise re uké nfatene m má uú ne welu, úu kapə n tíru. Nkó ye n tíru ye we yare ániwalé ke kuyə aku n síkai lin táŋai.

7 Liute úu kapə musí re u ye fe uu Upíima kémee linyiné yenu.

8 Usoi unyiné lo, ukemúŋé áke kəlō kəse tū. Kéyu ne kəpirə kuu uicee nnéí kémee sóne.

Íwə ne memá kecáá nsímé

9 Nökənécōre unyiné un íwə m má, uké mpóonare-i n we ke Uléécaa uú ne u n taásené nnya.

10 Amá Kirisi ukó nkó ye m má, uké mpóonare-i n we ke Uléécaa uú ne u n cépisené nnya. Asei kecáá, umámá isoi ye tenené kékéripi nní yare kuyúi məfəle.

11 Ntuŋe ye leemelé nn ḥmákasi, nn meyúi kólaasə, məfəle ame lólù, mənsəne nn tenə. Liməcō ke umámá isoi ii ye məkáikai tenə, lě kuu n̄ we un wai aí ne kei pá.

Pipeikee nkó

12 Nkó kai ye m peikee un kahari ye únarekomé le. Lin pipeikee u m masí, kuu n feriyə nnya, Uléécaa ye nfáa u pa re ihéé. Mmē kuu yekeilẽ te uké pəpəe u n̄ la pa.

13 Lin ye úye m peikee re liké akópe kémee u ritépo, úu kapə ye maa re: "Uléécaa ye n̄e peikee." Mewai kópe ame ye fe məké Uléécaa peikee. Uricuruu úu ye kó úka peikee re uké mewai kópe wa.

14 Amá ḥmpá úye likáipi-káipi cire ləe ye u pasai ai akópe kémee u tépo.

¹⁵Likáipi-káipi lē lin m pi, lin meyā n wa, ai pεe u pasai ai akópe kémee tépō, akópe pō pelu aa pεé ne nkpo weri.

16 Áni kapę nóménécíre n kiraasente, pinémárcō lala kęcire.

¹⁷Lẽ nnéí lęs ái kusa n̄ nyam̄ kai yę usoi n hę yę Uléécaa yęs kęyómęcaa-pɔ n̄ we kémee léerile. Uyęs kęyómęcaa-pɔ metéí likó nnéí wa. Úu yę conse. Kuŋmaha áku ukemeeé we.

¹⁸Uricuruu yεε la uké ne unsímé ritiki uké ne nfáa ró he tɔké ne lε nnéí kuu n wapisi kεcɔpe lifoí nnya. Unsímé mmεε asei le.

Uléécaa nsímé kutu píco ne mpitiki

¹⁹Pinémárecɔ lala kɛcire, ani kɔ te m̄pá úye uké ye n welu re uké uucɔ kutu ricɔ, úu kape ye ne nsímé n yɔɔne, úu kape ye kɔ kuwɔi n wélú.

20 Usoi kuwɔi áku ye lələe Uléécaa inipεε-i asei n t̄kileñ wa.

²¹Lẽ nnya, ani lẽ nnéí lęe yę usoi mékperinkpę n waisę riyá, ani kɔ rikpákárá píima yá, ani kɔ nóménécíre cępise aní ne nsímé mmę ke Uléécaa uu nósinéfa-i n wa yósu. N yé fe nn nýanéyu lɔlu.

²²Áni kape nóménécíre n kiraasenté ne Uléécaa nsímé kutu pícó ηmane. Amá ani yé kɔ lɛ knn m̄ ma ritiki.

²³Úye un ye nsímé kutu rincö, unsá ye kɔ pɛe lẽ knn mí ma rintiki, u we yare usoi nkó yee ye keniípœenyánei kémee lẽ ñmaa ke ukęyu ake n yé.

²⁴Un umecire pinyánei m masí, uu tómpo uu mesé ne mesé paleipo lë kuu n we.

²⁵Uléécaa isé yε nyamlε ne ikεtɔ-pɔ, ii yε kɔ usoi ilási kέmεs lese. Nkó yεs i n kέeni un mesére ikεcάá ukεmúñé wailε yε ne umpehε le. Úu yε kutu i ricɔ uu mese ne mese i paleipɔ, amá lε kii m̄ ma kuu yε pitíki ne kέyu m mahalε. Uléécaa yε liute uyε kpálεnle un lε kuu n wai kέmεs mpóɔnare-i we.

²⁶Úye un m músu rε u uyómeyáhaa le kúu pεε unncø pitíne nyu, un umecire kiraasente, upiyomeyáhaa ye méwoo le.

²⁷Piyómeyáhaa kēcire pεε ápi ncaai íka m p̄riil̄e ke Uléécaa uu ye n ñmurei ye mpí: Usoi uké ye sikúmampipi ne pikúmann̄si ncój kémee picome ha, uu ko kētē nké kēcáá m̄ékp̄erinkp̄e likó ne umēcire kaasé.

Yakupu 2

Ái pise re piké pisoi ne picó kescópe n tései

¹Pinémáreco, nōo nní Urpíima Yeesu Kirisi yee Uléécaa meyɔɔpi m má ne kɛfa n tenele, ái ne sá re nöké pisoi ne picɔ kɛcɔpe n tési.

²Tōké kpísi re Uléécaa icápine-i karí we, umámá unyiné uu lompo, un wura kēpale ne mēlapē néíkóó tanaalē, úwεkóó unyiné póo kō lompo, un ilū kópe tanaalē.

³Nōn uyee mēlapē néíkóó n tanaalē ríyu n waisé, ani u maa re: Póoké kam a kēyukóótone nké-i tone, ani kō úwεkóó maa re: Póoké nyere néé a kam a kēteni-i aróna mētene nté tone,

⁴ái pitéjé kemúñé kée lē nō wee? Ái nō lē wale yare pēpēs yε pisoi siyu-i riṁpaí api kēlene nsímé túhaanee?

⁵Pinémárecō lala kēcire, ani kutu rico ani kóm: Uléécaa úu pē ke pisoi api kētē nté n nyáni re píwεkóó wéé uu pinfatene nnya pi pansesē pimámáa? Pi Uléécaa iyɔɔpi kuú ne pēpēs u n la m mé kēmee loniné.

⁶Amá nō áni yε pēs úwεkóó waisé! Ái pimámá pēs íwε nō wai pin kō sitahai nō séleii?

⁷Ái pēpēs rinyíri sōne tē ke Uléécaa uu nō n sélei caaii?

⁸Uléécaa Nsímé ritelé yε maa re: A upóco n la yare kaa ripócúruu n la. Uléécaa iyɔɔpi isé yε iyε. Asei kēcáá, nōn i n tikilē, li nyamle.

⁹Amá nōn pisoi siyu-i m paílē nōké ne pi n tési, akópe kani lē wai. Li nyiselē re áni lē ke isé ii m ma ritiki.

¹⁰Usoi un m músu re isé nnéí kuu tíkilē kuu pēs isé rilóó, isé nnéí kuu lē tilóó.

¹¹Uyee m̄ maa re: kapε iwásá wa, uyε cire yεs kō maa re: kapε usoi kpu. Lē nnya pɔnsá iwásá n wa, kaa pēs usoi kpu, isé nnéí kaa lē tilóó.

¹²Ani n símisi nōn kō wai yare pisoi pēs n nyu re Uléécaa yé kēyáá ne uisé pi túhaanene. Isé yεs ii yε usoi akópe m̄ pa yε nyi.

¹³Ketahai kē ketúhaane kēmee, Uléécaa úu úka íwε téning yεs úu yε ucō íwε n tē. Lē nnya, nkó yεs yε ucō íwε n tē yé nsímé kēmee le.

Usoi nfatene ne uliwaiwai kēcáá nsímé

¹⁴Pinémárecō, usoi un n kpárálē te u nfatene málē, ke uliwaiwai áli kō pēs lē nyiselē, nfatene mmē mpuri yé fe nn usoi riyu ləluu?

¹⁵In te nōunémárecō Kirisi ukó, utisi néé unósi unyiné yε we, úu yε m̄pá kēyáá kēye yε uké tā nēé uké li,

¹⁶nō unyiné uu pēs u maa re: A ne ripópóo n ñme a ha ilū tā aa kō le, kúu pēs lelees u m párílē u pa, likulaa yε pēs kúye?

¹⁷Limecō kai nfatene kēmee we. Usoi un n kpárálē te u nfatene málē ke uliwaiwai áli pēs kō lē nyiselē, unfatene yε kpuwaalenle.

¹⁸Amá in n la, unyine pő né maa re: Pő ne nfatene málε, néen mewai sɔne má. Né u pese re: Íye kaa yé nfatene m má, lipówaiwai ali kɔ pεe lě nyíselē! Né né linéwaiwai ne pó nyíse re ne nfatene málε.

¹⁹Pɔ ne kεfa tεnεlεnle re Uléécaa yε ucíreníŋε le, néε yo? Pɔ alari málε. Aníri pő ne kɔ lě nyule, aa yε n tεrīi ne iwame mεpehē.

²⁰Pó uníri nkó! Áa la pɔké kő te usoi unsá ne uliwaiwai n nyíselē te u nfatene málε, unfatene nń kuláa kúka máa?

²¹Kε urósáayaha Apiraham uu uliwaiwai ne n nyíse re u ne Uléécaa kεfa tεnεlεnle uu ukεpipi Isaaki kpísi re uké ne nyóɔnsε nnya ke Uléécaa uu u sée re asei ute.

²²Áa yε te unfatene ne uliwaiwai yε pεe pénεlεnle lin ne kεsé kεisi aí ne nyíse re u meyíkíyiki Uléécaa ne kεfa tεnεlεnle? Uliwaiwai yε týeselε unfatene nn pelu.

²³Lelεe Uléécaa Nsímé ritelé kémee n wólaalē kai lě wa re: Apiraham yε Uléécaa ne kεfa tεnεlε, Uléécaa uu lě nnya u séi re asei ute, uu kɔ uu séi re uusane.

²⁴Nɔ yε te usoi liwaiwai kémee ke Uléécaa uu yε ne yε te asei ute lo, ái unfatene kémee ηmanε.

²⁵Uléécaa yε limεcɔ unósi wásánkaí Rahapi pansεselε asei ute uliwaiwai nnya. U pεe Isirayεeli pikó pitume yɔsile, uu wai uu pi léni api nwahacee tiki apí ne tómpɔ. Mewai mě kémee ke Uléécaa uu yε te u asei ute le.

²⁶Yarε ke ipiŋε yεe ū nfáa m má ii n kpuwaalεnle mεcɔ ke nfatene mεe nń yε nliviwai ne n nyíse re n wele pɔo kɔ kpuwaalē.

Yakupu 3

Tilémpi pitinε

¹Pinémárečɔ, áni kapε n la nɔké nónnénéí Nléécaasimé n céesi. Nɔ nyule n̄sɔne ηmaa re Uléécaa yé kam uú ne tó mpí tɔɔ nní n céesi túhaanε ai picɔ tósu.

²Tɔ yε ntónéí mmú méwee kulúi kémee meyá púnnele. In te unyine yε fe úu yε mémaa púnne, liute yε pipele masile. U yε fe uu umecire tini.

³Tɔ yε isā nnɔɔ-i ákpalaá wale ií ne kom ii rɔ m pakarelē in tó t̄kilē.

⁴Ani kɔ ánínci ripaí nké: Mpá ne ampiyε mmú, kuyɔ pape-pape kun a n kpáúlē kun ne n tósu, kεtíkíí sínsápi kenyine ke autíkíí uu yε n carii un ne ncée a tikiselē.

⁵Limεcɔ ke rilémpi arí we. Isoipinε kεlō sínsápi kenyine yε ke, amá ke yε pεe mewai píima wale. Ani ripaí lě ke kεnakpéréé ake yε n fe ake kuhópe píima ηmaasi!

⁶Tilémpi pő ne kɔ nna ncɔ le. Kei yε mewai kópe kεlō kee irópiŋε kémee n we. Nna tεnεcire kémee-pɔ kakε léeri kεn irósoi nnéí kémee irópiŋε silō tɔrɔ měkperinkpε pɔrīi ne ntókpo kεyaa-pɔ.

⁷Asei ye nyε re iyúisεε ne sinúipi ne liyúikó lεe m múŋui ne míni kémee ikpintomé nnéí ke kesoipipi akε feriyε aké tini.

⁸Amá usoi úka úu rilémpi feriyε uké t̄. Likópe linyinε ye ni lεe ái kútine n̄ we. Melō mεε yε n̄ kpu mεε rikemee yipaal̄.

⁹T̄ kari yε ne Urósáa Upíima rinóč s̄one ritikise, t̄ cire kari yε k̄o ne sisoipipi kuu n wa sin umec̄ we anóč wa.

¹⁰Nnóč nse mmε-i ke rinóč s̄one ne anóč kópe aa yε leemε. Pinémáreco, áni kape yε l̄e wa.

¹¹Míni lari-lari ne metule-tule yé fe amε ripiyε nh̄oi nse-i n léentii?

¹²Pinémáreco, kúfikiyee yé fe aku Olifiyee apipi maruu? Fiinyi kuléé yé fe aku afiiki maruu? Kenyásilō nnih̄oi n̄n yé k̄o fe nké míni lari lesεmε.

Mewéésesoh̄ mεε Uléécaa kémee n léeri

¹³In te nókεnéc̄orε unyinε yε nyáni re u mewéésesoh̄ ne menyuwε má, uké týesε piké uisoi s̄one ne umewai s̄one kémee l̄e ȳ. Uliwaiwai liké n nyísel̄ te uisoi yε niŋule un k̄o mewéésesoh̄ má.

¹⁴Amá in te nósinéfa yε túlúle, n̄n íkejene nósinéfa-i wail̄, áni kape nkpáni nóménécíre n taásel̄ n̄n nóménécíre kiraasente, n̄n nsímései yál̄.

¹⁵Mewéésesoh̄ m̄ áme kεyómεcaa-p̄o léeri. Ket̄ nt̄e mεkó yε me. Kuníri kémee kamε léeri.

¹⁶Kei ke kufatoi ne íkejene ii n̄ we, méwoo méwoo mewai ne mewai kópe nc̄opuri yèè k̄o kei n welε.

¹⁷Mewéésesoh̄ mεε Uléécaa kémee-p̄o n léeri mewee foí yεe mεké n nyam̄ ne mεket̄o-p̄o. L̄e memáá, áme k̄o pitele má. Me yε k̄o m̄pá yo n wail̄ ne kεmúnjé. Me yε k̄o týesel̄ usoi ne uc̄o api kómeine, amε k̄o uc̄o mεyā íwε téni amε k̄o mewai s̄one wai. Áme pikóólεntεne ne kεcáá kεcáá mewai má.

¹⁸Pεrεsε rinóč risε n wéési yèè nkíŋniŋε kémee ne pic̄o nkíŋniŋε kale. Pikulaa yεe re pi yε pansel̄ asei pite.

Yakupu 4

Usoi un ket̄ nt̄e likó usanε, u Uléécaa ulaar̄o Iε

¹Yei ke pitele ne pinákaankεe apí ne nókεnémee leeri, insá nólinékáipi-káipi lεe n̄ límaal̄ kémee?

²N̄ yε linyinε káipile, amá áni yε fe n̄ké li ȳ. Ani yε pic̄o likó inípεe n tapaal̄ yare n̄ké pi k̄o, amá áni yε k̄o líka ȳ. N̄ pitele wail̄ n̄n k̄o nákaankεe, amá káni yε Uléécaa m pise re uké n̄ he nnya, áni líka má.

³Mpá nɔn kɔ Uléécaa m pise re uké nó hε, káni pipise n nyu nnya, úu yε nó hε. Lẽ kani n̄ la nɔké ne n̄linékáipi-káipi n wa kani yε pise.

⁴Nó mpí n̄o áni nní Uléécaa ȳmanε ne kεfa n tεnelε, áni nyu re usoi un kεtε nté likó n la, u Uléécaa ulaarɔ lεs? Nkó yεs kεtε nté likó n la yε pansεlε Uléécaa ulaarɔ.

⁵Nɔ nyu re nsímé mεs Uléécaa Nsímé ritelé kémεs n we yε méwoo nkó lεs? Mmεs mmú re: Uléécaa yε nfáa kuu kεrómεs n wa lalε ne kεfa kεsε, hái un nkεcáá iláarɔ wai.

⁶U kɔ ípεelées píima ró nyísεlε. N yε maa re: Uléécaa yεtε píyuwélaa ncée tápisile uu mpí pεs yε pimεcire rincépise ípεelées nyísε.

⁷Lẽ nnya, ani n̄mεnεcíre ricepise ani Uléécaa mεtene n we, ani tasi ani kuníri ncée tápisi, ku yé wuri ne kεtaa-pɔ̄aku nó yá.

⁸Ani ne Uléécaa rikɔ, uyε uké kɔ ne n̄d̄ tiko. Nó pikópεkɔ́ mpí, ani n̄oanénípε nαlε aké fū, ani kɔ n̄osinéfa hεεrε, n̄o in̄o itε itε pikó mpí!

⁹Ani yε te íwε kémεs kaní we, ani n téni nɔn nkɔ̄ tū. Ani nnyei riyá ani ikpɔtu téni, n̄onnépóonare nké panse mpóccaaai.

¹⁰Ani n̄mεnεcíre Upíima kεyu-i ricepise, u yé pεs n̄o ritaásε.

Áni kape yε pico akópε m pálε

¹¹Pimáreco, áni kape n̄mεnεcɔpεcire kεcáá nkópε n símaane. Nkó yεs umáreco kεcáá nkópε n símisi nεs nkó yεs akópε u m pálε yε kɔ isé akópε palεnle. In tε pó isé kεcáá nkópε símisi áa kɔ pεs i tikilε, pɔ̄ pεs lε iutúhaane le.

¹²In kɔ ne Uléécaa mεcire kóló yεs isé wa. Uyεs yé kɔ fe uu itúhaane i le. Umεcire yεs yé fe uu usoi riyu lɔ̄lu nεs uu týεsε usoi uu pɔ̄lu. Amá pɔ̄o nní pico akópε m pálε, pɔ̄ músu re pɔ̄o úye?

Áni kape áyu n wéési

¹³Nó mpí kaám ne mánε, n̄o yε nní m̄ maa re: Tó nεni nεs kóso kuyu nkú-i ha ari kei kujm̄ kuse tone ari kpéénsε ari kuláa yεnu.

¹⁴N̄o yε áni n nyu ricuruu re íye kai kóso n̄o weesinε. Nɔ we yare mεléné mεs n lεemε áme yε kɔ nájai amé ne tεnεpɔ̄ api mε paapɔ̄.

¹⁵Li ne sá re nɔké yε maa re: Upíima un n la, tó nfáa m má ari nní nεs licɔ nní wai.

¹⁶Pεs ke n̄o we nɔn áyu wéési nɔn n̄mεnεcíre taáselε. Lipiyuwélaa pεs mpuri ápi nyam̄.

¹⁷Usoi un lεlεs ne n sá re uké n wa n nyu, unsá li n wa, akópε kuu wa.

Yakupu 5

Pimámá piké pimecire tī

¹Nő pimámá kam nkpéni ne mánə: Ani ntóósi məe nó n leerinə nnyə té ani sipupeila kóni.

²Nólinékó ye fənilə, nsəpi nn nóménélapə fulu.

³Ncámé ye nóunewura ne nónnéwóóweni lonlə. Ncámé mme məe nyíse re nólinéwaiwai ái nyań, nké pəe kō nō li yare nna məe tore. Nō mémá kóóile ani curii, in kō ne siyáa tɔrɔ́ kémee karí we.

⁴Nō pikeikó pəe nósinécarə-i n kəisi n̄səne pihééle yelə, liitū ii keyómeccaa-pɔ́ tulu. Nópinékeikó ye ténilə, piitū ii Upíima, n̄naŋe nnéí ute atu-i lompɔ́.

⁵Nō nónésoi kémee kətē nké kəcáá n̄nare konlə ani kō nóménélə wai, ani le ani mékpɔ́ wai yare isee kapí ne keyáa pikópe n s̄i.

⁶Nō ye asei ute akópe pale ani kō u kopu úu ye ne nō náasi.

Isoi niŋe-niŋe pilukə ne piyomeyáhaa kəcáá nsímé

⁷Lě nnyə pimárəcɔ́, ani n kahari nōn ne m̄ Upíima uké ha ne pəsemə. Ani yē lě ke ulame uu ye n kahari ikónə foí ne itórɔ́ ií ne cuuni, un m̄ te u yé kam uu ukəcare-i iluke s̄əne kpasi.

⁸Nóké kō liməcɔ́ n kahari nōn taal̄, Upíima məkamə ye nnyáā wale.

⁹Pimárəcɔ́, áni kape ne nóménécoprecire n ténaanə, insá lě Uléécaa yé ne nō túhaanə uu akópe nō pa. Utúhaanə ye rinčoncɔ́-i pinyere masile.

¹⁰Pinémárəcɔ́, ani antepuyə pəe ne Upíima rinyiri n símisi iwə ne pinniŋe m paíl̄, aní n niŋú nōn ne piməcɔ́ íwə kémee we.

¹¹Ani yē te tō ye pəreə pimecire pimulé n̄ fe maa re pi pínarekomə le. Nō Yɔɔpu kəcáá nsímé kónlə re u pəe ikari wale, ani kō yenu lě ke Upíima uu kétɔ́-pɔ́ u n h̄e. Upíima yèè pisoi íwə píima ténlə uú ne kəfa pi fénne.

¹²Pinémárəcɔ́, ímpá lin íye n we, áni kape ye ne keyómeccaa néé kətē néé líka mpuri ritá nöké ne wéeri. Nōn te “εεε”, liké “εεε” nōn te “eehei”, liké “eehei”. Uléécaa úu kape ne nō n túhaanə uké akópe nō m̄ pa nnyə.

Pítóikó kəcáá piyomeyáhaa

¹³Nō unyinə ye íwə kémee we, néé yo? Liute uké keyóme yáási. Nō unyinə ye mpóonare kémee we, néé yo? Liute uké ipakare siyomə ne Upíima pakare.

¹⁴Nō unyinə ye pójlú, néé yo? Liute uké Uléécaa icápine piwéésə séé api Upíima rinyiri ne mékpɔ́ u n níŋesi pin ukəcáá Uléécaa yáási.

¹⁵Nfatənə piyomeyáhaa yé utóikó riyu l̄, Upíima uu u pɔise. In te akópe anyinə kuu wa, Upíima uu u sárəi.

¹⁶Lẽ nnya, m̄pá úye uké ye uakópe uucɔ yámne, m̄pá úye uu ye kɔ uucɔ kεcáá Uléécaa yáási nɔké ne m̄ peí nnya. Nkó yee Uléécaa kεyu-i asei n tíkilẽ piyomeyáhaa yèè pikei píma walɛ.

¹⁷Elii ye pεe kesoipipi lε merócɔ mmé. Uú ne Uléécaa téni re ikónε íi kapε cuñ. Ikónε ii mεsei picuñ yá aŋm̄ ataani ne iwáre ikpuulū.

¹⁸Uu kɔ limemáá yáási re iké cuñ, Uléécaa uu ikónε cuunse, iluke ii kεtε kεcáá wai.

¹⁹Pinémáreco, n̄d̄ úye un asei ncee n tíye un m pɔ, n̄d̄ unyinε un kei u m pεsεpɔ,

²⁰ani n nyu re nkó yee ukópekɔ́ ncée mm̄ kuu n tíye uu pɔlu kέmεe m pεsεpɔ, ye usoi nkpo-i léselε Uléécaa uu kɔ lẽ nnya akópe meyã tinne.

1 Piyεε

1 Piyεε 1

Iyáhaa

¹Néé Piyεε. Ne Yeesu Kirisi utumε lε. Néé nő ke Uléécaa uu n wéé re ani pansε upikó rítelé ntí wólu. Nō pisáne le nōn Ponti ne Kalasii ne Kapatoosi ne Asii ne Pitinii sitē kecáá yekaalē.

²Sáa Uléécaa ye nō wéé yare kuu mεkεε-mε mí ma. U Nfáasone ne ritikile uú ne nō wéle uu iyaa yekei re ani Yeesu Kirisi m pakarelē ani kō umenye wole ani funi. Uléécaa uké ípεeléé ne nkíñniyε meyá nō he.

Toké meyíkíyiki n tálē te Uléécaa lisone ye wemelε

³Tó Urópíima Yeesu Kirisi usaa Uléécaa pakare. U íwε meyá tó ténle uu Yeesu Kirisi meyise pikpokpó kέmee ne tiki uú ne nfáa fale ró he. Lé nnya kari tálē te tó nfáa yε.

⁴U kō nfáa fale ró hele re toké lisone lε yε. Ái ye foni, ái ye mékperinkpe wa, ái ye kō caai.

⁵Nő kecáá ke Uléécaa uú ne unnahe mí paílē, un nō múlē te nō ne kεfa u tene uké ne nōrinéyu lō nnya. Siyáa tɔrɔo kέmee kuu lε waine liké nyíse.

⁶Mpá kai neni nní m pise re liké ncój mpehē mpehē kέmee nō m peikee re nōanépóo aké n caailē, ani ne mpóonare n cɔpisi.

⁷Li lε wale re liké yε te íye ke nōnnéfatene nsone nn sá. Wura yεè caailε. Mpá ne lε, pi ye uyε ticuruu nna kέmee wale piké unsone yε. Nōnnéfatene ye wura ríyu felε. Limecɔ ke Uléécaa uu ye nōnnéfatene musí uké nnsone yε. Lelεe yé tíyesε aní ha keyáa kε ke Yeesu Kirisi uu umecire n̄ lesene uké nō n nyíse, piso iyiáhaa ne ipakare ne ríyu yεnu.

⁸Nō u lale áni kahane u n yε. Ne nkpéni-mε áni kahane u n yε, amá nō kō pεé ne kεfa u tenelelne, nōn kō mpóonare ne cɔpisi ái kumúñé má, lin kō ríyu má.

⁹Ke Uléécaa uu nōanéyu n lō nnya kani lε ne mpóonare cɔpisi. Kani Yeesu ne kεfa n tene kulaa ye kpε kani n yε.

¹⁰Antepuyε ye pεε mεkεε wéesile piké píyulale pε kumúñé yε. Pi pεε mεkεε-mε liheehεe lε kani n yósunε nsímé símisile.

¹¹Kirisi Nfaasone ye pεε pikemee wele nn hái mεkεε-mε pi símisi íwε iyε ke Kirisi uu mεlukε m má ne ríyu tε kuu n sónti uké n yε. Lé nnya kapi wéesi api perei nsone piké yε te kumúñé kuye-i ne íye kai sónti liké lε wa.

¹²Ai pi nyíse api yεnu re ái piricuruu ke nsímé mmε kapi n símisi nñ ne máne, amá nő kní ne máne. Mmε ke pεpε Nsímé Kεcire nō n yóólε api kō neni nní nō

símisi. Nfáasɔne mɛɛ kεyómeccaa n léeri nnajɛ kapí ne nó símisi. Piléécaatumɛ ricuruu yε lalɛ piké nsímé mmɛ ceri.

Mefinɛ mɛɛ ne Uléécaa n sá

¹³Lẽ nnya, ani lẽ kani yé n wa kεcáá nόkεnémúŋé n wailẽ. Ani m̄pá yo n wai ne kεmúŋé, ani mεyíkíyiki n tálẽ te Uléécaa yé ne kεfa nό fέnnɛ uu Yeesu Kirisi mεkame kέmee ihɛe nό pa.

¹⁴Nɔ siw̄á le sεe yε m pakare. Lẽ nnya, áni kapε nόmεnɛla n tikilẽ yare kaní pεe n we áni méka nyu.

¹⁵Ani Uléécaa mεcɔ n we nɔn likópe kaasɛ. Uyεs nό sée. Ani nόmεnɛwee nnéí kέmee n kpάiilẽ yare ke Uléécaa yεs nό n sée uu n kpάiilẽ mεcɔ.

¹⁶Li wɔlaalẽ te: Ani n kpάiilẽ yare ke nέe n kpάiilẽ mεcɔ.

¹⁷Nɔ yε nɔn Uléécaa n yáási, nɔ yε u sée re Sáa. Úu yε úka kεyu ripaí uké kelenɛ umewai kεcáá u túhaane. Lẽ nnya, li ne sá re nɔké lẽ nnéí kani nόinésoi kέmee n wai kέmee u n wuru.

¹⁸Nɔ kɔ mεyíkíyiki nyule re ái linyine lεs yε n caai yare nní nwóóweni nέe wura kapi kpísi apí ne nόanéyu lɔlu apí ne nόpinékpure mεwée mɛɛ áme kuláa kúka m má kapi nό rintéíjse kέmee nό lesɛ.

¹⁹Amá Kirisi mεnye sɔne mɛɛ ríyu m má kapí ne ró lεs. U we yare inyóɔnsesaj yεs íi ríka n caailẽ, íi kɔ ríka tejlẽ kapí ne ró nyóonse.

²⁰Uyεs ke Uléécaa uu hái mεkεs-mε wέe uu kelenɛ m̄pá yo wai re uké pisoi ayu lɔ. Uu kɔ nkpéni nό nnya siyáa tɔrɔɔ nsí-i u lesseri re liké nό yóriye.

²¹Uyεs kani ritiki aní ne Uléécaa kεfa tεnε. Uléécaa uyεs pikpɔkpɔ kέmee u yukuse uu ríyu u waisɛ re nɔké ne Uléécaa kεfa tεnε ani kɔ ne u n tálẽ nnya.

²²Nɔ nkpéni nsímései mɛɛ yε usoi riyu n lɔ pakarelɛnɛ ani pεe ne fe ani mεyíkíyiki n lakaane nίsɔne. Lẽ nnya, ani ne nόsinéfa nnéí n lakaane, ái kapε kεcáá kεcáá.

²³Uléécaa Nsímé yε týyεsɛlɛ ani nfáa falɛ yεnu. Áni nfáa falɛ yε yare kapi yε kεsoipipi kεs yε n kpu m mári. Uléécaa Nsímé nίn we yare nlukεpuri mɛɛ yε n caai. Nn yε caai. Mεsérε kní we ne nnfaa.

²⁴Kεsoipipi yε we yare mεyúi. Kεriyu kakɛ yε n yέ yare mεyúi mεfεlɛ. Mεyúi yεs kόósile mεfεlɛ amε súrii.

²⁵Amá mεsérε ke Upíima Nsímé Kεcire pɔɔ yε n we. Nsímé mmɛ kapi nní Nsímé Kεcire kέmee nό riyóó.

1 Piyɛs 2

¹Lẽ nnya, ani rikpákárá nnéí mpuri ne nnόɔmε ne kεcáá kεcáá mεwai ne kufatoi ne iwáhó riyá.

²Ani Uléécaa nsímé n la yare ke siwā fənfəí asi yε nní mεre sɔne n̄ la, liké týesε nɔké n̄sɔne papisi, liké kɔ n̄anéyu lɔ nnya.

³Nɔ Upíima isoi sɔne pilélé masile.

Kirisi pikó yε Uléécaa mpuri pikó le

⁴Ani nε u rikɔ, uyεs ripare kεcire tεs yε nfáa n he ke pisoi api n kési, Uléécaa pɔɔ ri wéε re tεtεs uinipεs-i rinéíkɔɔ.

⁵N̄ ticuruu, nɔké kɔ n we yare apare nyεs nfáa m má. Nyε ke Uléécaa uu kpísi, uu týesε Unfaasɔne n̄ ne ukεyɔ u mɔm. Kei kaní yé piléékɔɔ icápine n wai, piléékɔɔ pεs pinfaa n kpísi pin ne inyɔɔnsε kuu n̄ la u wai, uyε un kɔ Yeesu Kirisi nnya i pakarente. Uléécaa Nfaasɔne kémee ke liinyɔɔnsε iyε ii léeri.

⁶Li Uléécaa Nsímé ritelé kémee wɔlaalε te: Ne ripare ke Uléécaa uu n wéε tin nnéí má kpísile kε Siyɔɔ-pɔ karii riké panse kεnui ripare.

Úye un ne ri n tálε, úu isei mεlukε má.

⁷Tipare tεs n̄o mpí n̄o nní ne kefa n tenelε kémee kuláa píima mále. Amá ri pεpεs ápi Uléécaa ne kefa n tenelε kémee welε yare lε kapi nní Uléécaa Nsímé ritelé-i n wɔi re: Tipare ke pimóme api n fómpɔ tεs nkpéni panse tikecire tεs kεnui-i n̄ we. Li kɔ wɔlaalε te: Tipare rinyinε yε ri ke pisoi api yε rinkpóu, kuparecajaa kunyinε yε ku kpεs yε pisoi n lóise.

⁸Ke pisoi pεs api Uléécaa nsímé pipakare n̄ yε nnya kapi ti rikpou. Lε kai kɔ hái mεkεs-mε we re liké pi wa.

⁹Amá n̄ ne mpuri mmεs ke Uléécaa uu n wéε le. Nɔ piléékɔɔ icápine le pεs uyɔɔpi inyɔɔnsε n wa. Nɔ Uléécaa pikó le. U n̄anéyu lɔle uu metéí kémee n̄o yekei re ani umewai píima pisoi riyóó.

¹⁰Áni pεs mεkεs Uléécaa mpuri pikó, amá nɔ nkpéni umpuri pikó le. Uléécaa úu pεs mεkεs íwε n̄o tε, amá u nkpéni íwε n̄o ténle.

Isoi kai m pise re Uléécaa ukεikó uké li

¹¹Pinésáne lala kecire, nɔ kεtε nté pisáne le pεs pincee n tɔsu. Ne la kε n̄ riŋmɔ́púse re ani n̄oménécíre t̄i, áni kapε likáipi-káipi lεs ne n̄o n tɔpu n tikilε.

¹²N̄inésoi kani n le nɔn ne pεpεs ápi Uléécaa n wuru kémee we ikε n nyaám. Lin lε n wa, kei kapi yε pεs n̄ n wóhɔsi re nɔ mewai kópe wai, api kei n̄oménéwai sɔne yεnu api Uléécaa ríyu waisε kεyáa kε kuu n sɔnti.

¹³Ani Upíima nnya sisoi pipi iyɔɔpi nnéí yεs kεtε kecáá n̄ we m pakarelε. Ufoí yεs uyɔɔpi yεs kεtε nnéí kecáá n̄naŋε n te.

¹⁴Ani kɔ pεpεs umetene n̄ we m pakarelε. Pε kuu túmei re piké yε piwaikópεkɔɔ kutu ripasa, piké kɔ pεpεs lisɔne n wai ríyu waisε.

¹⁵Lẽ ke Uléécaa uu n̄ la l̄ee re ani lisɔnɛ n̄ wai, piníri p̄ee ne n̄o n̄ kéjene piké ne rinséé nnya.

¹⁶Ani n̄ we yare pisoi p̄ee ápi úka k̄ecáá n̄ t̄ū, amá áni kap̄e p̄ee re káni nní úka k̄ecáá n̄ t̄ū nnya, n̄o rikpákárá mewai m̄ má n̄on m̄ek̄ecáá yáriil̄. Ani n̄ we yare Uléécaa pikeikó.

¹⁷Ani ye m̄pá úye m̄ pakarel̄. Ani n̄ópinémárec̄o n̄ la, ani Uléécaa n̄ wuru, ani k̄o uyóɔpi ríyu n̄ waisel̄.

Kirisi iwe kari yé m̄ paíl̄ t̄on ne irókó le

¹⁸N̄o pikeikó, li pise re n̄oké n̄ómenécíre ricepis̄e ani n̄ópinékeisaa n̄ wuru. Ái p̄e isoi yee n̄ nyam̄ pin k̄efa láárú ñmane, amá ne p̄e m̄ek̄ó m̄ee m̄ páápú kani yé m̄ pakarel̄.

¹⁹Li nyamle re m̄pá pin usoi iwe n̄ luk̄eis̄e kái p̄ee ne n̄ sá re uké n̄ le, li ríyu mál̄e re uké Uléécaa kuú ne asei n̄ tikil̄ nnya n̄ kahari.

²⁰Asei k̄ecáá, tíyu ríye kai má re usoi uké uncaai nnya iwe n̄ yenaal̄. Amá in te usoi ye lisɔnɛ wai un k̄o p̄ee ne iwe kahari, li Uléécaa inip̄ee-i lisɔnɛ le.

²¹Lẽ ke Uléécaa uú ne n̄o n̄ sée re ani ye wa ye l̄. Kirisi p̄o ne k̄o n̄ókenécáá iwe lile uú ne n̄o nyíse re ani unceee n̄ tikil̄.

²²Uȳe úu akópe áka wail̄, nnóɔm̄e n̄ka n̄n ketum̄e unnoɔ-i léem̄e.

²³Pi u lámaank̄eile, amá úu úka al̄e c̄eei, api iwe u luk̄eis̄e, amá úu úka sisik̄e, amá um̄ecíre kuu kp̄isi uu Uléécaa yee asei ne n̄ túhaan̄e anip̄e-i wai.

²⁴Arókópe kuu kp̄isi uu uk̄ecáá wai apí ne kunapéék̄o k̄ecáá u karii re akópe aké kerócaá le, t̄oké p̄ee lel̄ee n̄ nyam̄ Uléécaa inip̄ee-i n̄ wai nnya. Uakp̄e nyee t̄iyese ke t̄o ne peí.

²⁵N̄o p̄ee m̄ek̄e-m̄e nyéreile yare sipoipipi s̄ee m̄ po. Amá n̄o nk̄ep̄ni us̄ees̄e ne uyee n̄ókenécáá m̄ paíl̄ k̄emees̄ p̄elele.

1 Piyee 3

Pinósi ne pipila k̄ecáá nsím̄e

¹Lim̄ec̄o kaí we ne n̄ó pinósi k̄emees̄, ani n̄ómenécíre ricepis̄e, m̄pá n̄o úye uké uula m̄ pakarel̄. Lel̄ee yé t̄iyese p̄e pila p̄ee ápi n̄ókenéc̄o Uléécaa nsím̄e ne k̄efa n̄ tenel̄ api n̄óninésoi s̄one yenu. M̄pá n̄onsá nsím̄e mm̄e n̄ símisi, pi yé p̄ee ne Uléécaa k̄efa ten̄e

²re pi n̄óninésoi s̄one kani n̄ le nyáni nnya.

³Áni kap̄e ne ipiŋ̄e k̄ecáá m̄elap̄e l̄ekaa-l̄ekaa kutu n̄ col̄, yare nní pinyúpipahaa ne wura ikólé ne il̄u s̄one pitánti.

⁴Amá lelees Uléécaa kémee ríyu m má lees nní mélape lekaa-lekaa mée usoi kefa-i m pékaalẽ. Áme ye caai, áme ye kó foni. Lelees nónnénfanare ne nónnésoi niñenijé kani n le.

⁵Limecō ke pées mékées pinósi pées Uléécaa ne kefa n tenelẽ pin pipila pakarelẽ pin kó ne Uléécaa tálẽ api ye pées lapisi.

⁶Piuse yees nní Sara yees pées ula Apiraham m pakarelẽ hái uu ye ne u séi re uusaa. Nón lisone n wai, nónsá líka n wuru, nō panselé uképíre pikó.

⁷Limecō nő pitisi, ani ne nópinénósi n we nón nísone pi narési re ápi páápú nnya. Nfáa mmē ke Uléécaa uu nó n he faalaa, nó ne pẽ kuu kesé n he. Lẽ nnya, ani ríyu pi n waiselẽ. Lin lẽ n we, líka ái yé pées nópinéyómeyáhaa kémee nó púnéis.

Li pise re Kirisi pikó piké n lakaané

⁸Ntórō kam nó n símisine ye mmú re ani kemújé kese m má nón kefa pénelẽ. Umáreco nla nké nókenémee n we, ani ye kó ucó íwe téni ani kó nóménécíre n cepselẽ.

⁹Áni kapé ye mewai kópe n cœikéené, áni kapé ye kó alé n cœikéené, amá ani ye rinóo sone usoi ritikissé. Lẽ nnya kuu nó sée re ani ye lẽ wa, rinóo sone riké kó ne nő n tikilẽ yare kuu mí ma.

¹⁰Li Uléécaa Nsímé ritelé kémee wólaalẽ te: Usoi un meyíkíyiki n la uké isoi sone li liké kó siyáa nnéí u n láárú, li pise re uké urilempi ne nsímé kópe tĩ. Uu kó unnoo ne nnóomésimé káásé.

¹¹Uké umecire ne mewai kópe tó. Uu lisone n wai. Uké nkíjníjé piwélaa ne kéyu m mahanalẽ.

¹²Upíima ye pérées asei n tíkilẽ inípées tapaalenle. Un kó pipiyoméyáhaa kutu cõlẽ. Amá u ye pérées mewai kópe n wai képíre ritõle.

¹³In te lisone piwai kaní ne kéyu mahanalẽ, wóo yé pées íwe nó n wai?

¹⁴Ticuruu in te lisone kani wai nnya kani íwe le, liké nó n láárú. Áni kapé pisoi n wuru, líka ái kapé ye kó nfasimé nó tã.

¹⁵Amá ani nósinéfa-i n nyu re Kirisi yees Upíima, ani kó ríyu u n waisé. Ani ye nóménécíre n cápinelẽ nón ne mě te pin nó m pise re yo nnya kani nní meyá ne u tálẽ

¹⁶nöké rinóo nísone yosí ne ipakare. Ani kefa n kpáiilẽ, pérées ne nó n náási re piké nórínéyu kpu pin nó lámisi re nō Kirisi tikilẽ nnya, piké isei li.

¹⁷In Uléécaa mela, li kutøsi we nöké lisone n wai nón ne íwe le ne kani yé nóménéwai kópe kæcáá nnya íwe n le.

¹⁸Asei kæcáá, nkpo ciréníjé kóló ke Kirisi uu pisoi akópe kæcáá kpu. Uricuruu úu akópe áka má, amá uu pikórekó kæcáá kpi re uké ne Uléécaa kémee pi ha nnya.

Pi u kpule uu kpi yare ke kesoipipi aké ye n kpu mēcō, amá Uléécaa Nfaasōne nn u yukusé,

¹⁹hái uú ne pērēs nkōpō kuhorē-i n kpaniilē Nléécaasimé yóó.

²⁰Pē ápi pēs Uléécaa pakaré kumúnjé kpe-i kuú pēs ne pi n kahari úu la uké ukuwōi yukusé. Pēs uye-i ke Nowee uú pēs ukutakai karii. Pisoí nkáripi, pipaha njmane pēs kukemēs lompō, aku míni kēcáá n t̄silē Uléécaa uú ne piayu l̄lu.

²¹Limēni mē ye míni kani ye neni nní n wóle ai nónanéyu l̄lu kumííri le. Ápi míni nō wóle re liké nóninépijē kēcáá mékpérinkpē hēere. Pi míni nō wóle re liké nyisē re nō ne Uléécaa ténilé re uké ne Yeesu Kirisi meyisē pikpōkpo kēmēs ritiki uké ne nōkēnémúnjé sōnukusé.

²²Uyee kēyómēcaa ritaá uú ha Uléécaa kulukē-lukē-i kēyukōtōne-i tone. Uanipe-i ke Uléécaa uu piléécaatumē ne l̄s nnéí le s̄ kei ríyu ne n̄nahe m má wa un likecáá t̄.

1 Piyee 4

Lē kapi ye Kirisi kēmēs isoi fale n li

¹Kirisi ye uipihe kēmēs ntóósi konlē. Lē nnya, ani ukemúnjé kē kēcō m mūílē nōn ne mē te nōkē íwē li. Nkō ye uipihe kēmēs ntóósi n kō yēè felē uu akópe piwai yá.

²Lē nnya, kaí ne neni n kpisi, ái pise re nōkē Uléécaa mēla n tikilē nōn kō ne ituhe t̄orō nnyí kai nní kētē kēcáá nō n tise nóninésoi le. Áni kape l̄s ke nóninépijē ii n kāipinkēs n tikilē.

³Asei kēcáá, nō pēs mēkēs pērēs ápi Uléécaa n wuru mēla meyā walē, nōn mékpérinkpēwai ne pikáipinkēs ne pítaniré ne iluke picaainkēs ne pítaniré ikejēnē wai nōn piléé nyōōnsē.

⁴Li nkpéni lipite pē nnōo yile re áni ye kō mewai kópe mē piwai rikpá pimecō. Lē nnya kapi nō lámisi.

⁵Pi yé kam api pimewai Uléécaa kēénkēs. Uyee umecire cāpinelenle uké ne pinyánnyā ne pikpōkpo nnéí túhaane.

⁶Lē nnya ke Kirisi uu Nsímé Kecire riyóó uú ne pikpōkpo ricuruu pēne. Pi pimewai kēcáá ne pi túhaanelé yare ímpá kesoipipi kēye mēcō. Amá Nfáasōne nnya, pi yé nkpéni fe api Uléécaa kēmēs nfáa m má.

Lē kapi ye Uléécaa lihēehēs rimmulú

⁷Mpá yo ketō ye nnyáā walē. Lē nnya, ani mēsōhō m má nōn mpá yo wai ne kēmúnjé, nōkē ne piyómeyáhaa n fe nnya.

⁸Lē nnya, lē kani yé n wa lēs re ani mēsēre n̄sōne n lakaane. Nla yēè akópe meyā tinnelē.

⁹Ani kusáne n wapaané. Áni kapé ye kefa-i n ñmɔpu nɔn ne pisáne yósu.

¹⁰Uléécaa ye m̄pá nó úye linyiné hēle ne limpehē. Lē nnya, m̄pá úye uké ulihéehé kpísi uú ne picɔ n léni. Nɔn lē n wai, nɔ pεe lē pisoi le pεe Uléécaa lihéehé n̄sɔne m mūlē.

¹¹Lin úye n hē re uké ye nsímé riyóó, liute uké ye ne Uléécaa nnɔɔ símisi. Lin úye n hē re uké ye picɔ lē, liute uké n̄naŋe mm̄e ke Uléécaa uu u n hē ne picɔ n léni Uléécaa uké ne m̄pá yo kémee Yeesu Kirisi rinyiri nnya ríyu yē. Yeesu Kirisi uyee m̄pá píyei-pɔ meyóɔpi ne n̄naŋe te! Amí.

Kirisi iwe icɔ piluké

¹²Pinésáne lala kecire, nókenéwuu áke kapé tɔ ne lē kai nní ne m̄papé nó m peikεe yare nna mεe nókenécáá kɔɔnu. Ái kapé nó n we yare lisáŋja linyiné ye ni.

¹³Amá liké meyā nó n láárú re Kirisi iwe icɔ kani le nnya. Limεcɔ kai sɔnti liké nó n láárú, kumúŋé kpε-i kuú ha umeyɔɔpi n̄ lesene uké pisoi nyíse.

¹⁴Pisoi pin Kirisi nnya nó n lámisi, liké nó n láárú re Uléécaa Nfaasɔne, Nfáayukɔó ye nókenémee welε.

¹⁵Nó úka úu kapé íwε n le re u usoi kpu n̄e u linyiné yáai n̄e u mewai kópe mənyiné wa n̄e u picɔ nsímé nnyiné kémee táhankεe nnya.

¹⁶Amá in te unyiné ye íwε le re u Kirisi ukó nnya, ái kapé isei u n we. Amá uké mənýŋe rinyíri t̄e nnya Uléécaa ríyu waisε.

¹⁷Ituŋe ye tulε re Uléécaa uké ne pisoi túhaané. Upikó kuú ne koraanenε. In te t̄ɔ kai ne koraanenε, íye kai yé ha pεe kétɔ-pɔ pεpεs ápi n̄ la piké Uléécaa Nsímé Kecire kutu rińcɔ wa?

¹⁸Li Uléécaa Nsímé ritelé kémee wólaalē te: In te asei ute riyu pilale ye papisi, íye kai yé ha pεe kétɔ-pɔ pεpεs ápi Uléécaa m pakarelē ne pikópεkɔó wa?

¹⁹Lē nnya, pεpεs Uléécaa mela kémee íwε n le piké ne lisɔne piwai n noj̄lē, api Uléécaa, asei ute yεs pi n wa anipε-i pimecire wai.

1 Piyεs 5

Lē ke Uléécaa icápine piwéése api yé Kirisi pikó kecáá rimpaí

¹Lē nnya, Uléécaa icápine piwéése kam nkpéni ne símisi. Né ne kɔ pimecɔ Uléécaa icápine uwéése le. Ne Kirisi iwe kuu n li ne inénípεs yεnle. Ne kɔ meyóɔpi mεe nfáani n léeriné kémee ketónε málε.

²Lē nnya, ne la kέ nó riŋmóópúsε re ani pisεesé mεcɔ pisoi ke Uléécaa uu nó rimmúísε kecáá n̄sɔne m paílē. Ái kapé tilasi, amá liké ne nɔrinépóɔ yare ke Uléécaa uu n̄ la. Ái kapé kɔ re pilukε tóŋé-tóŋé pinyiné kani kémee wéési, amá ani pikecáá m paílē ne kefa kεsε.

³Ái re nöké pẽ ke Uléécaa uu nóménípē-i n wa ne kéyu m páápú, amá ani nísone n wai piké nó n nyáni pin nóménécō wai.

⁴Nõn lẽ n wa, uwéésé yee pisoi kecáá m̄ paílē yare uséesé un ha n ka, u yé riyóórikōj tēe ári yé píkai n caai nó rikipise ani pēe ríyu m má.

⁵Limecō, nõ pikpére ne piñmáne, ani nóménécíre ricepise ani piwéésé metene n we. Nónnénéí, úka úu kapé yé u ne picō kusencō kémee umecire n taáselē. Li Uléécaa Nsímé ritelé kémee wólaalē tē: Uléécaa yèè píyuwélaa ncée tápisile uu mpí pēe yé pimecire rincépise ne kefa fenne.

⁶Lẽ nnya, ani nóménécíre ricepise ani Uléécaa nnañe nnéí ute metene n we uké ituñe iyē kuu n yekei kémee nó ritaásə.

⁷Ani nónnécón nnéí ukecáá topile. U nökēnécáá paílenle.

⁸Ani m̄pá yo n wai ne kemúñé. Áni kapé lópile! Nónnéláarō Setani yé kōoniile yare kúkinaá kpēe n sənkəe, un wéesi uké unyiné céériine.

⁹Ani ncée u tápisi ani kō nfatene kémee n taalē. Ani n nyu re íwē kani nní n le icō ke nópinémáreco api kētē nnéí kecáá le.

¹⁰Uléécaa yé riyalé re nöké nkpeni íwē li ái kapé náñai. Amá u Kirisi ne ritikile uú ne nó séi re ani mesére umeyóópi kémee n we. U yé unfanare píima kémee nnañe nó he nónnénfatene nn papisi líka ái yé pēe nó ritiña-tiña nöké loó.

¹¹Uyee m̄pá píyei nnañe ute! Amí!

Iyáhaa tərōo

¹²Silasi kam n nyu re u asei tikilenle yee né lē ańi ne kételépi nké nō wólu kē ne nō riñmóópuse, kē kō ne nō nyíse re Uléécaa yé meyíkíyiki ípεeléé nō nyíselé. Nō ípεeléé kuu nō n nyíse kémee nísone welé.

¹³Kirisi pikó ke Uléécaa uu nóménécō n wéee pin Papilōoni nté we ne unéñmáne Mariki yé nō yáhaapō.

¹⁴Ani ripirané ani yáhaane liké nyíse re nō lakaanelé. Nō mpí nnéí nō Kirisi pikó, Uléécaa uké nkíñniyé nō he!

2 Piyεε

2 Piyεε 1

Iyáhaa

1Néé Simcɔ Piyεε. Nε Yeesu Kirisi ukeikó le nεn kɔ uutume. Pε nnéí pεeε mεróco Uróléécaa ne Uróyulale Yeesu Kirisi nfanare nnya nfatene kεcire m má kam titelé ntí wólu.

2Nε nó yáasi. Uléécaa uké lε kani nní meyíkíyiki u nε Urópíima n nyu nnya meyá ipεeléé nó nyíse uu kɔ nkíñniyε meyá nó he.

Pεrεeε Yeesu Kirisi ne kεfa n tεne píkε Uléécaa mεla n wai

3Uléécaa nnañe ke Yeesu Kirisi uu m má kuú ne m̄pá yo kai ró m pise ró he t̄ké nε nfáa m má t̄n ne Uléécaa mεla wai. Uyee t̄yεse kari céri re u nε umεyɔɔpi nε unnañe ró séelε.

4Lεlεe t̄yεse ke Uléécaa uu lisɔne píima lε kuu n yekei re uké ró he ró pa, liké kei nε ritiki t̄ké pεeε Uléécaa sipipi, t̄n kεtε kεcáá likáipi-káipi lεe yε nε ncaai n̄ ka kaasε.

5Lε nnya, ani riñmóópú ani nόnnéfatene kεcáá isoi sɔne kpáρo, ani isoi sɔne kεcáá mεnyuwε kpáρo,

6ani mεnyuwε kεcáá nόmεnécíre pimúlε kpáρo, ani nόmεnécíre pimúlε kεcáá nñmóópú kpáρo, ani nñmóópú kεcáá Uléécaa likó nla kpáρo,

7ani Uléécaa likó nla kεcáá kumáre piwai kpáρo, ani kumáre piwai kεcáá nla kpáρo.

8Asei kεcáá, lε nnéí lin nόkεnémεé n we, lin kɔ meyá n wai, ái yé ñmurei nōké méwoo n we áni líka wai. Nόpinékεi ápi yé pεeε kuláa paa. Li yé kɔ t̄yεse ani Urópíima Yeesu Kirisi n̄sɔne ceru.

9Amá nkó yεe úu lilika m má, úu n̄sɔne nyáni, u we yare unyíyε. U paleile re pi akópe kuú pεeε mεkεe n wai u tinnεlε.

10Lε nnya pimárecɔ, Yeesu Kirisi yε nό wέele uu kɔ ne pikei nό séi. Ani riñmóópú ani pikewai kέmεe nyíse re nō ne sá re nōké pi wa. Áni yé pεeε lε kέmεe píkai rikpɔu.

11Kei kani yé pεeε n̄sɔne ncée yε aní ne nόrinépóo Urópíima ne Uróyulale Yeesu Kirisi iyɔɔpi tεnεciré kέmεe lompo.

12Lε nnya kam la kέ isímé iyε nό n léisentε, m̄pá kani nní nsímései n nyu nɔn kɔ nkέmεe iníñjí kariilε.

13Nε yε te li nyam te kέ kumúñé nkú-i kam nní nfáa m má kέmεe isímé iyε nό n léisentε, áni kapε ne m palei nnya.

14Urópíima ye né símisile nən nyu re ám nkpéni kətē nké kecáá siyáá kulúi kpáne. Kənétájéyaa ye nnyáā wale.

15Lẽ nnya kam ɣmáórpúlẽ te nəké masí mənétájé-maá nsímé mmẽ n léiselẽ, m̄pá lin íye n we.

Pερες Kirisi mεyɔɔpi n yé nsímé

16Ái siwómé ke pisoi api m̄ musí apí ne pimesoh̄ wai kari ritiki arí ne nō símisi re Urópíima ne Uróyulalə Yeesu Kirisi ye nnaŋe ne wemelə. Amá iróníp̄e karí ne ummule ȳx.

17U Sáa Uléécaa kémee ríyu ne nnaŋe yenle. Likumúŋé kpe-i ke Uléécaa, m̄mulə ne nnaŋe píima ute uu símaame re: Nkó yee Kənepip̄i lala kəe nnép̄óonare nnéí n te.

18Pee uye-i karí p̄ee kesé Uléécaa riyɔp̄e kecáá n we ne Yeesu, t̄o p̄ee metē m̄ konle men kεyómecca-p̄o leeri.

19Lẽ kari nní n yé ye tíyeselə ari mεyíkíyiki n tálẽ te l̄e ke antepuyə api n símisi yε asei le. Nə alari málə nəké n n waiselẽ. Pinsímé ye nō we yare kεfiráá kəe kuŋmahá kémee n̄ tore liké ha ne weesi, Kirisi yee n̄ we yare rimarewarepi uké p̄ee léeme uké nō n kp̄áiilẽ ne n̄sinéfa kémee-p̄o.

20Li pise re nəké n̄sone kō te úka úu ye fe uké mm̄e ke antepuyə api Nléécaasimé kémee m̄ ma ne ukemúŋé cire fe uké kō.

21Ái pisoi p̄ee p̄icuruu musí apí ne n símisi, amá Uléécaa Nfaasone m̄ee ye pi l̄o, api p̄ee ne Uléécaa rinyiri n símisi.

2 Piyee 2

Picélaa nɔɔməs

1Antepuyə nɔɔməs ye p̄ee m̄ekəs Isirayəeli pikó kecɔp̄e leemelə. Liməcō ke picélaa nɔɔməs p̄o k̄o mεyaa n̄kənécɔp̄e lontine. Inóoməcéləa yee ye ne ncaai n̄ ka kapi tantine api k̄o Ucelaa yee p̄iriyu n l̄o fómni ai p̄ee ásláú kaikai anyinə pi wai.

2Pisoi mεyā yé méwoo méwoo piwai kémee pi ritiki, p̄e nnya asei ncees riyu ari kpi.

3Pi yé nwóónaapí nnya nnóɔlari kémee nnóɔməs wa apí ne nō fe api le. Amá hái m̄ekəs-m̄e ke Uléécaa uú ne pi túhaane api akóp̄e yenu. Pikelolé ákə nəni ketaa wep̄o.

4Uléécaa úu piléécaatumə p̄ee ne u m púnne kaŋne. Amá kuŋmahá kuhorə-i kuu pi riláup̄o re piké kei m pahaalẽ liké ha ne kətúhaaneyaa tu.

5Úu k̄o p̄ee kekpuretē pisoi kaŋne. Amá u p̄ee tíyeselə míni am̄ yipu am̄ pikórekɔ́ nnéí kóóí. Pisoi pipaha ɣmane kuú p̄ee kaŋne. Nowee yee p̄ee n yóólẽ te pisoi piké asei ritiki ye pikecɔp̄e welə.

⁶Uu kɔ Sotɔm ne Komɔɔri ayu ne túhaane uu a tékéé aa panse nfúrɔ. Lẽ kuú ne pεrεs ápi u m pakarelẽ nyísε re limεcɔ kai kɔ pɛ wainε.

⁷Amá usoi usε riyu kuu lɔ. Uyεs nní Lɔti yεs asei m má. Unfaa kémee pikó yε pεs méwoo méwoo wapisile lin meyíkýiki mpóɔcaai u tanaalẽ hái.

⁸Uyεs pεs asei tikilenle un ne pikεcɔpε we. Mpá kεyáa kεye kuú pεs pimεwai kópε nyáni un kɔ kómεi, lin pεs ukumííri yóókuselẽ.

⁹Li nyísεlε re Upíima yε nyule lẽ kuu yé pipeikεs kémee pεrεs u m pakarelẽ n̄ lese ne lẽ kuu yé kɔ pipakarecire pɔ kɔ kεtúhaanεya kutu rimpásā.

¹⁰Pεrεs m̄ekperinkpewai ne piripɔɔ n wai ápi kɔ Upíima nnaŋε waiselẽ kuu meyá̄ kutu pasanε. Picélaa nɔɔme pɛ yε akíj kópε ne píyuwélaa mále. Ápi yε pimεcire t̄i ne kεyómeccaa-pɔ lináŋε-naŋε piháikusε.

¹¹Piléécaatumε ricuruu pεs nnaŋε m má pin lẽ fe ápi yε Upíima kεyu-i kεyómeccaa-pɔ lináŋε-naŋε lẽ nkópε n̄ka símisi.

¹²Amá picélaa nɔɔme pɛ ápi yε musí, pi we yare isεs ke pisoi api n cɔpii piké kεyáa kɔ̄. Lẽ kápi n nyu kapi yε lámaankεs. Isεs mεcɔ kai kɔ pi kónine.

¹³Pi kɔ pɛ tikpákárá wainε liké ne pirikpákárá kapi picɔ n wai pi cεsi. Pimela mεsε re piké yε metuŋεteí ne mewai kópε kapi n káipinkεs n wai. M̄ekperinkpε ne nseiciré yε pi p̄riilεnle. Nó ne pɛ nɔn n t̄u nɔn kesé n le, ai pi n láárú re pi yε nnóɔme n̄wa.

¹⁴Iwásánkaí yε piinipεs-i welε, ápi yε kɔ akópε piwai kεcáá kɔ̄. Pεrεs ápi Uléécaa ncee kémee iníñí m má kapi yε kεyu rikéraasε. Memá nnáápí yε ne pi mainule. Uléécaa yε anóɔ pi wale.

¹⁵Pi ncée sɔnε týyεlε api ncée kópε tiki api pɔlu. Ncée mm̄ε ke Peyɔɔ uŋmáne Palam uú pεs rintíki kapi t̄ikilẽ. U yε pεs mewai kópε wale api u hééle.

¹⁶Amá Uléécaa yε pεé ne umεwai kópε kεcáá u césile. Isεs íi yε símisi, amá kεminaayaha yε pεé ne mesoitε símisile ake týyεsε antepu Palam úu pεs pinírikei rikpá.

¹⁷Pisoi pεs welε yare nnihiɔi mεsε n̄n míni m má n̄éé ahopε ke kuyɔ aka yε rinkpíisε. Kεsinε píima kuŋmaha-i ke Uléécaa uu kεtónε pi he.

¹⁸Pi nsímé nyule hái, amá ápi pεs asei má. Pisoi pinyinε yε pεrεs nní ncée kópε n t̄ikilẽ anipεs-i ŋméhεrεsε ái kahane n náŋai. Pinóɔme pɛ ne yε felε api méwoo méwoo isoi kapi n le ne lipite pɛ kεyu kέraasε.

¹⁹Pi yε pi maa re pi yé týyεsε api ilási kέmεé lelu, amá pɛ ŋmaa ricuruu pin pεs kɔ mewai mεsε yε ne nkɔɔ n̄ ka ilasi le. Lεlεsε re m̄pá úye yε lεlεsε u n feriyε ilasi tunle.

²⁰Upíima Yeesu Kirisi yee Urýulale. Asei kecáá, in te pinyine ye u ceri api keté nté mékperinkpe piwai ne pimecire tólu, api kó limemáá mékemee péeso, lipite pë mewee falé mée caailenle ame mefoí tósu.

²¹Li pëe kutøsi we re ápi kapé píkai nsímései n ceraalé ne kapi yé n n céri api pëe kó isé ke Uléécaa uú pëe pi mó pa pitíki yá.

²²Lé kai nní pi n wa ye nyisé re meyu mmé kapi mó ma ye asei le re: Kepopi ye kúukee aké panse aké le née kúføn ye mewóle-maá apéré-i píñiri.

2 Piyee 3

Upíima mëpësemé nsímé

¹Pinésáne kecire, titelé lirú yee ntí kam nní nò wólu. Ne aketé kémee lale ké lë kani pinyuwé m máálé nò léisenté nöké ne kémújé sónne n wailé nnya.

²Ne la re ani nsímé ke antepuyé pëe Uléécaa rinyiri ne n símisi apí pëe mëkëe-mé mó ma ne isé ke Urópíima ne Urýulale uu mó pa, pitumé api tó n téjse kecáá léisse.

³Ani kó te pisoi ye siyáa tórcó kémee sóntile piké pilipóokó n wai pin nò sénnyi

⁴api ye re: U maa re u sónti, yei kuu pëé we? Hái ke pirósáa apí ne n kpí, mópa yo ye welé yare kaí pëe keté kékoraané-mé n we.

⁵Amá pi nyule pin ne kesu re hái ái neni-mé ke Uléécaa uu urinco ne keté ne keyóme wa. Míni kémee kuu keté leseme uu kó míni ne ke wai.

⁶Limecó kuu kó pëe tíyesé míni ame yipu ame keté fe uú ne kékecáá likó nnéí tékéé.

⁷Uléécaa rinco tê cire tees kó nfáani keté ne keyómecaa müílë uké ha ne nna kémee si ritékéé. Keyáa kë kuu përeus ápi ye Uléécaa m pakare ne túhaanené uké kesé pi ritékéé.

⁸Amá pinésáne kecire, nsímé nse ye we kái ne n sá re nöké paléi. Mmëe mmú re: Keyáa kesé ye Uléécaa inipëe-i aymé kúkotokú kuse le. Aymé kúkotokú kuse pô ne kó keyáa kesé le.

⁹Upíima úu nájaise uké kelené lë kuu mó ma wa yare ke pinyine api m músu. Nô kuú ne lë niñú re úu la nò unyine nfaa nké pô nnya. Amá u la re ani nónnénéí fe ani isoi conse.

¹⁰Upíima kékameyaa ye ha sóntile yare uyaa. Nnë píima nnyine nn wai keyómecaa aké pôlupo. Nna nn keyómecaa-pô likó nnéí toré, keté ne kelikó nnéí ái toré.

¹¹Kai nní n we re lë ke mópa yo ai sééne nnya, li pise re nónnésé ne nónnésoi kani n le iké asei n tikilë in kó ne Uléécaa sá!

¹²Lẽ nnya, ani nómœnécíre nyó̄onsé aní ne m m   te Ul  écaa uk   m  k  s kam. K  y  a k   ke k  y  m  caaa ak   nna y  sune k  k   tor   m  k  -m  k  , l   nn  í l  s k  k  m  s n   we ai nna kutoi k  m  s w  l  nt  .

¹³Amá Uléécaa yε ró maa re u yέ keyómecaa falε ne kεtē falε wa. Nsímései mεe yέ ha kei n we. Kεtē kε kari mέ.

¹⁵Ani kō te Urópíma nniŋe yε tiróyu l̄le, yare ke urósáne lala ne urómáreco P̄coli uu n wói. Uléécaa yεs likeμee mewééseschó u he.

¹⁶Átelé nyẽ nnéí kémee kuu linsímé n̄ wólu kuu ye lẽ símisi. Pisoi ápi ye nsímé mmẽ silō sinyine asei fe piké kő. Pepees ápi líka kumúnjé n̄ nyu ápi kɔ̄ pelaalẽ api ye pẽe n̄ kéjéésé, asei aá ne pi pɔ̄lu. Ticuruu lẽ kapi kɔ̄ Uléécaa Nsimé atelé tɔ̄rɔ̄ nnéí kémee wai. Pimecire kapí ne nkɔ̄ wéési.

¹⁷Lẽ nnya, n̄õ pinésáne lala mpí, n̄óo nní lẽ pinyuwé m máálẽ, ani nóménécíre t̄i. Insá lẽ, p̄epesé ápi Uléécaa n wuru mewai kópe yé tíyesé ani pi tiki ai n̄ó lóise.

¹⁸ Amá li pise re nóoké ncée mmε-i ke Uléécaa uu ípεeléé nō n nyíse n tikilē nōn ne kέyu sī, ani ko Urópíima ne Urýulale Yeesu Kirisi ceru. Uyεe nəni ne mpá píyei-pc meyázopi te! Amí.

1 Yohani

1 Yohani 1

Nsímé mεε yε nfáa n hε

¹Lelεε pεε mfpá yo kε Uléécaa uu n wa kεkoraane-mε n we, ari linsímé kóm, ari kɔ ne irónípεe li yεnu ari li nyánεi, ari kɔ ne arónípε li ca, lεe nní rinóo tεe yε nfáa n hε.

²Sáa kέmεe karí pεé wepɔ. Li nfáa mmε tó nyíselε ari n yεnu. Lε nnya kari nfáa tεnεcire mmε nsímé símisi, tɔn kɔ nό n yόólε.

³Lε kari n yέ ari kɔ kom kari kɔ nό yόólε tε tó ne nnό tɔkε ripéne tɔn ne kεsέ tó ne Sáa ne Ukεpipi Yeesu Kirisi kupénece kέmεe we.

⁴Tɔkε ne mpόɔnare m má ne kέtɔ-pɔ nnya kari tirócúruu lε wɔi.

Uléécaa yε metéí lε

⁵Nsímé kε Yeesu Kirisi uu m̄ ma ari n kóm tɔn kɔ n yόólε yε mmú rε: Uléécaa yε metéí lε, kuñmaha kúka áku ukεmεé we.

⁶Tɔn m maa rε tó ne Uléécaa yε pεnelε, tɔn kɔ pεε kuñmaha pikei wai, tɔ pínóomε lε, ári nsímései tikilε.

⁷Amá in tε metéí kέmεe kari sόnε, yare kε Uléécaa uu nní metéí kέmεe n we, li yέ týyεsε tó ne pirócɔ arí m pεnelε, Ukεpipi Yeesu menyε amε pεε mfpá arókópε áye ró hεεrε.

⁸Tɔn yε m maa rε ári akópε má, mεrócírε kari fómnī, nsímései nín kerómeé we.

⁹Tɔn yε arókópε n yámne, u yέ ró a sárεi, uu kɔ ntócaai nnéí ró hεεrε. Likumúnjé rε Uléécaa yε asei ute lε. U yε mfpá yo wale lin kεcírε we.

¹⁰Tɔn yε n kesi rε ári akópε áka wailε, tɔ Uléécaa kpísile yare unóomε, ai pεε nyíse rε unsímé nín kerómeé we.

1 Yohani 2

¹Sinéwā! Ne rítelé ntí nό wólule rε áni kapε akópε n wai. Amá in tε unyinε yε akópε wa, uké n nyu rε tɔ Sáa Uléécaa kέmεe-pɔ usíméyɔ́ málε. Uyεs asei ute Yeesu Kirisi.

²Uyεs uricuruu kpísi uu arókópε kεcáá hε yare inyóɔnsesεε rε Uléécaa uké arókópε ró sárεi uú ne kεtε nnéí pisoi akó pεne uu sárεi.

Isé falε

³Tɔn Uléécaa isé nísone m múlε, li nyíse rε tɔ u nyule.

⁴Usoi nkó yεs yε m̄ maa rε: “Ne u cerile” úu yε kɔ pεε uisé rimúlú yε unóomε lε, nsímései nín ukεmεé we.

⁵Amá usoi nkó yee unsímé m̄ mūlē yee nyíselē re u u lale ne k̄efa k̄esē. Lelēe yee nyíse re tō ne Uléécaa yee p̄enelenle.

⁶Li p̄ise re usoi nkó yee yee m̄ maa re tō ne Uléécaa yee p̄enelenle, unsē nké k̄o n̄ nyam̄ yare ke Yeesu nsē n̄ p̄ee n̄ nyam̄ m̄ecō.

⁷Pinésáne lala k̄ecire, ái isé fale kam n̄ w̄lu, amá isé kpure yee nyi kani kékoraane-m̄e n̄ ȳsí. Isé kpure iyee nní rinók̄ kani pikóme m̄ masí.

⁸Mpá ne l̄, li k̄o p̄ee isé fale le yee Kirisi k̄emeē ne n̄ok̄enémee n̄ nyíselē te asei yee nyee. Lelēe re kuñmaha yee tómp̄ole, metéí sei p̄ó ne k̄o pilom̄me masile.

⁹Nkó yee m̄ mūsu re metéí k̄emeē kuú we, un k̄o p̄ee uucō ipuri yulu yee k̄o kuñmaha k̄emeē welē.

¹⁰Nkó yee uucō n̄ la yee metéí k̄emeē welē, líka ái yee u lóise.

¹¹Amá nkó yee uucō ipuri n̄ yulu yee kuñmaha k̄emeē welē. Kuñmaha k̄emeē kuu sónē aku u nyinse úu p̄ee nyu méye kuu s̄í.

¹²N̄ sinéw̄! Ne rítelé ntí n̄ w̄lule k̄e n̄ léise re Uléécaa yee Yeesu Kirisi rinyiri nnyā n̄oanékópe n̄o sáreile.

¹³N̄ pinésáa! Ne n̄o léiselē re n̄o uyee hái kékoraane-m̄e n̄ we nyule. N̄ pikp̄ere ne piñmáne, ne n̄o léiselē re n̄o ukpááree Setani feriyelē.

¹⁴N̄ sinépipi! Ne n̄o léiselē re n̄o Sáa nyule. N̄ pinésáa, ne n̄o léiselē re n̄o uyee hái kékoraane-m̄e n̄ we nyule. N̄ pikp̄ere ne piñmáne, ne n̄o léiselē re n̄o páápule. Uléécaa Nsímé yee n̄ok̄enémee wele, ani k̄o ukpááree Setani feriyelē.

¹⁵Áni kap̄e k̄etē nké née k̄elik̄ n̄ la. Úye un k̄e n̄ la, úu yé k̄o fe uké p̄ee Sáa n̄ la.

¹⁶K̄etē k̄ecáá lik̄o yee nní: pikáipink̄e k̄e usoi uu m̄ má ne l̄ k̄e uinip̄ee ii n̄ nyáni kuu n̄ la uké m̄ má, née l̄ kuu m̄ má un ne rik̄ok̄ori wai. L̄ nnéí yee k̄etē nté lik̄o le, ái Sáa k̄emeē kai léeri.

¹⁷K̄etē yee tósule, limecō k̄e k̄elik̄ k̄e pisoi api n̄ káipink̄e p̄ó k̄o tósu. Amá nkó yee Uléécaa m̄ela n̄ wai yee m̄pá píyei nfáa málē.

Kirisi ulaaro

¹⁸N̄ sinépipi! Ituñe t̄orco yee tulē. N̄o k̄o te Kirisi ulaaro yee wemelē. Kirisi pilaaro yee nkpéni kulúi leemelē, n̄on k̄o nyu re ituñe t̄orco yee tulē.

¹⁹Kerócp̄e k̄e lipite p̄e api léemē, amá ápi p̄ee pirók̄o. Pin p̄ee pirók̄o, pi yé p̄ee kerómeē tone. Amá kapi nní n̄ tómp̄o nnyā, li nyíselē re pinnéí mm̄ k̄emeē úka úu p̄ee urók̄o.

²⁰Amá Uléécaa yee n̄ Nfáasone h̄elē yare kapi yee usoi riyu k̄ecáá m̄ekp̄o n̄ k̄oñu, ani p̄ee n̄ónnénéí nsímései n̄ nyu.

²¹Lẽ nnya, ái re nsímései káni nyu nnya kam nó wólu, amá ne meyíkíyiki nó wólu re no nsímései nyu nnya. Nō kɔ nyule re nnóomé ñka ñn ye nsímései kémee léemé.

²²Wóo unóomé, kái pεe uyεe n késu re ái Yeesu kε Uléécaa uu wéε? Kirisi ulaaro lo. Sáa ne Ukeipi kεtε kuu yúlu.

²³Asei kεcáá, nkó yεe Uléécaa Kεipi n yε úu kɔ Sáa Uléécaa nyu. Nkó yεe Uléécaa Kεipi n ñmurei ye kɔ Sáa Uléécaa ñmureile.

²⁴Lẽ nnya, ani týe nsímé mmē kani hái kékoraane-mε n kő nké nókenémee n we. In te nsímé mmē kani hái kékoraane-mε n kő yε nókenémee we, nó ne Uléécaa Kεipi ne Sáa Uléécaa yé ripéne aní n we pise.

²⁵Lẽ ke Kirisi uu n yekei re u yé ró he lεe nní nfáa tεnεciré.

²⁶Pεreε n náási piké nō fóm kεcáá nsímé kam nō wólu.

²⁷Nfáasone mmē ke Uléécaa uu nō n he yε nókenémee welε. Lẽ nnya, ái nkpáni pise re piké kɔ nō picélaa rikpá. N yé m̄pá yo nō céesi yare kai m pise, nnóomé ñn kémee we. Lẽ nnya, ani lẽ ke Nfáasone nn nō n céesi wa, lεlεe re ani Kirisi kupénece kέmeé n we.

²⁸Nō sinépipi! Ani Kirisi kupénece kέmeé n we. Un píyei n ka ari pεé ne tirópóo n we, isei ñi yé ró wa.

²⁹Nōn n nyu re Kirisi yε asei ute le, ani kɔ n nyu re nkó yεe nsímései n tíkilē yε Uléécaa kεipi le.

1 Yohani 3

Uléécaa sipipi kεcáá nsímé

¹Ani yε lẽ ke Sáa Uléécaa uu meyíkíyiki ró n la api yε ne ró séi re Uléécaa sipipi! Tɔ kɔ mεsei lẽ le. Kεtε nté pikó ápi Uléécaa céri. Lẽ nnya kápi kɔ tɔ nyu.

²Pinésáne lala kεcire! Tɔ nkpéni Uléécaa sipipi le. Ái kahanε isoi iyε karí masí kεpirε n wenε n nyíse. Amá nse kari pεe nyu re Yeesu Kirisi un píyei m pεεmε, tó ha ne menyíne u n we ari pεe u yεnu yare kuu meyíkíyiki n we.

³Nkó yεe lẽ ne kεfa kεse n tálē yεe umecire n cápinεle uú wolε cáká-cáká yare kε uyε Upíima uu n we cáká-cáká mεce.

⁴Nkó yεe akópe n wai úu Uléécaa isé tíkilē. Lẽ nnya, akópe piwai yε isé pilóo le.

⁵Nō kɔ pεe nyu re Yeesu Kirisi yε ka re uké pisoi akópe-i lese, uricuruu úu akópe áka má.

⁶Lẽ nnya, nkó ne Yeesu Kirisi pεe m pénelē úu yε akópe n wai. Nkó yεe akópe n wai úu u yεnaalē, úu kɔ u nyu.

⁷Nő sinépipi, áni kape tíye unyine uké nó fóm. Nkó yee n wai yare kai m pise yee asei tikilenle yare ke Yeesu Kirisi pōo kō asei n tīkilē mēcō.

⁸Nkó yee akópe piwai ne kényu m mahani yee kuníri ukó le. Kuníri kpēe hái kékoraane-mē akópe wairi. Lē nnya ke Uléécaa Kepipi ake kētē kēcáá ka re kéké kuníri liwai-wai ritékéé.

⁹Nkó yee m panse Uléécaa kepipi yēè akópe piwai riyále re Uléécaa Nfaa yee ukemee we nnya. Kuu Uléécaa kepipi nnya, úu yé fe uké akópe piwai n nōjilē.

¹⁰Nkó yee úu asei n tīkilē néé úu umáreco n la úu Uléécaa ukó. Kei kapi yee ne Uléécaa kepipi ne kuníri kepipi ceri api kóolene.

Uléécaa sipipi mēcōpecire pilakaane nsímé

¹¹Tinóo tē kani hái kékoraane-mē n kō yee ntí re: Tōké mērōcōpecire n lakaane.

¹²Ári kape Kayee mēcō n we. U pēe ukpááree Setani ukó le, uu uumareco pá. Yo nnya kuu u ripá? Kayee ricuruu liwai-wai ái pēe nyaám, amá uumareco likó pōon n nyaám.

¹³Pimáreco, ái kape píri nō wa re kētē nté pisoi yee nōinépuri yulu nnya.

¹⁴Tō nyule re tō pēe kpuwaalenle, ari nkpeni nfáa yenu. Kari pirómáreco n la nnya kari lē nyu. Nkó yee úu umáreco n la yee kpuwaalenle.

¹⁵Usoi nkó yee umáreco ipuri n yúlu yee usoikó le. Nō kō pēe nyu re usoikó úka úu uisoi kémee ketónē má uké ne nfáa tēneciré yé.

¹⁶Yeesu Kirisi yee unfaa kpísile uu tō nnya he arí ne ceru re lē kapi yee sée re nla. Li pise re tōké kō ntófáa kpísi ari pirómáreco nnya he.

¹⁷Usoi nkó yee m má, un nkpeni umáreco n yē úu líka má, uú ne ukéfa u pésu, íye kuu yé pēe maa re uyé yee Uléécaa lalé?

¹⁸Nő sinéwā, ári kape yee nnócsimé ñmane ne nla nyisé. Amá tōké yee meyíkíyiki mewai wa ne asei liké nyisé re tō nla málē.

Tōké ne nkíñniñe Uléécaa keyu-i n we

¹⁹Kei kari yé ne n céri re tō nsímései pite le yee lē. Lelées yé kō tíyesé arí ne tirópóo Uléécaa keyu-i n we.

²⁰Asei kēcáá, mpá lin ne sirófa kémee ró n túhaane re tō akópe wale, Uléécaa yee sirófa felé un kō mpá yo nyu.

²¹Pinésáne, in te líka ái ne sirófa kémee ró túhaane re tō akópe wa, tirópóo karí ne Uléécaa keyu-i we.

²²Kari uisé m mūlē tōn kō lelées ne u n sá wai nnya, tō yee tōn yo mpuri u m pise, tō yee ukemee li yénle.

²³Uisé iyee nnyí re tōké ne Ukepipi Yeesu Kirisi kēfa tēnē ari kō n lakaane yare kuu isé ró m pa.

²⁴Nkó yee uisé iyē n tīkilē ne Uléécaa ye pénelenle un ne we, Uléécaa pón kō ukemee we. Unfaasone kuu ró n he mée ró nyíselē te tō pénelenle tōn ne we.

1 Yohani 4

Íye kapi ye ne Uléécaa Nfaasone ceri?

¹Pinésáne lala kecire, áni kapē ye mesē ne mesē pē nnéí pēs yē m pólólē te Uléécaa Nfaasone yē pikemee wele nkó ñmurei. Amá ani yē pi peē kelenē ani yēnu re li nsimései néé ái nsimései. Asei kecáá, antepuyé nōomé yē ketē kecáá kulúi leemelē.

²Lē kani yéé ne n céri re Uléécaa Nfaasone yē unyine kémee we yē nní: Úye un tinhāa re Yeesu Kirisi yē panselē kesoipipi uú ne ketē nté weri, li nyíse re Nfáasone yē ukemee wele.

³Nkó yee úu yē lē tinhāa yē nyíselē re Nfáasone n̄n ukemee we, amá Kirisi ulaarō yee u te. Nō kō te u wemē. Ticuruu u ketē kecáá pikámē masile.

⁴Amá n̄ sinéwā, n̄ ne Uléécaa pikó le, nō kō antepuyé nōomé feriyelē. Nfáasone mēe nōkēnémēe n̄ we yē Kirisi ulaarō felē.

⁵Pinóomé pēs ketē nté pikó le. Lē nnya kapi ketē nté pikó mēcō símisi, pē pin kō kutu pi colē.

⁶Amá tō ne Uléécaa pikó le. Nkó yee Uléécaa n nyu yee yē kutu tō ricō. Amá nkó yee úu Uléécaa ukó, úu yē kutu tō ricō. Lē kari yē ne ceri kei ke nsimései Nfaasone nn n̄ we ne kei ke nnóomé nn n̄ we.

Uléécaa ye nla le

⁷Pinésáne lala kecire, Uléécaa kémee ke nla nn léeri. Lē nnya, li pisē re tōkē n lakaane. Usoi nkó yee uucō n̄ la yē Uléécaa ukó le un kō Uléécaa nyu.

⁸Uléécaa ye nla le. Nkó yee úu uucō n̄ la úu Uléécaa céri.

⁹Uléécaa ye Ukepipi cireníjē ketē kecáá tummēle re kéké nfáa fale ró he. Lē kuú ne nyíse re u ró lalē.

¹⁰Nla mmē ne ne mmpehē le. Ái tō Uléécaa la, amá uyee tō la uu pēs Ukepipi tumti akē kemecire kpísi akē arókópē kecáá he yare inyónseses aké ne arókópē ró sárēi.

¹¹Pinésáne lala kecire, in te lē ke Uléécaa uu ró la, li pisē re tōkē kō n lakaane.

¹²Úka úu Uléécaa yénaalē. Amá tōn n lakaane, tō ne Uléécaa yē pénelenle un kérómee we, unlā nn kō kérómēe yipaalē.

¹³Uléécaa ye Unfaasone ró helē. Lelēs yē nyíse re tō ukemee wele uyē un kō tō kémee we.

¹⁴Tō ne yenlē ari kō n símisi re Sáa yē Kepipi ketē kecáá tummēle re kéké pisoi ayu lō.

15Úye un n ceri un tinhaa re Yeesu yε Uléécaa Kεpipi le, li nyíselε re liute uyε nε Uléécaa yε pénelenle un nε Uléécaa kέmee we Uléécaa pόon kɔ ukεmεé we.

16Tō nε yεnle ari céru re Uléécaa ye ró lalε arí ne kefa tεnε. Uléécaa yε nla le. Nkó yεs nla m má nε Uléécaa yε pénelenle pin nε we, Uléécaa un ukεmεé we, uyε un kɔ Uléécaa kέmee we.

17Tōn nla m má nε nkεtɔ-pɔ, tó fe arí ha kεyά kε Uléécaa uú nε ró n túhaanεnε nε tirópóo n we, ke irósoi kari kεtε ntε n le ii Kirisi ikó mεcɔ n we nnya.

18Nkó yεs nla m má úu yε iwamε n wai. Nla mεs n we nε nkεtɔ-pɔ yεn iwamε lakasεlε. Iwamε yεn nyíselε re usoi kεwuu yε tύuni re pi yε kutu u ripasa. Lε nnya, nkó ke iwamε ii n we nla nnyā nε nkεtɔ-pɔ.

19Amá in tóo, tɔ Uléécaa lalε re uyεs mεfoí ró la nnya.

20Úye un m maa re: “Nε Uléécaa lalε”, un kɔ pεs usoicɔ ipuri yulu, liute yε unócmε le. Nkó yεs úu usoicɔ kuu n nyáni n la úu yε fe ukε Uléécaa kúu n nyáni n la.

21Kirisi yε kɔ pεs isé ró hεlε re nkó yεs Uléécaa n la ukε kɔ usoicɔ n la.

1 Yohani 5

Nfatεnε mεs nnaηε kapi yε nε n feriyε

1Nkó yεs nε kefa n tεnε re Yeesu ke Uléécaa uu wέs yε Uléécaa kεpipi le. Nkó yεs usáa n la yεn kɔ usáa siwā n lalε.

2Tōn Uléécaa n la, tōn kɔ uisé n tikilε kai yε nyíse re tɔ Uléécaa siwā lalε.

3Uléécaa isé pimúlé kέmee kai yε nyíse re usoi yε Uléécaa lalε. Uisé ii kɔ pεs pάápú.

4Mpá Uléécaa kεpipi kεye yε kεtε kεcάá likó nnaηε feriyεlε. Ntófatεnε nnya kakε yε feriyε.

5Wόo yε fe uu kεtε kεcάá likó feriyε, insá uyεs nε kefa n tεnε re Yeesu yεs Uléécaa Kεpipi?

Yeesu kεcάá aseéra pilesε nsímε

6Yeesu Kirisi yεs kεtε kεcάá ka nε míni nε mέnyε. Ái míni ηmanε kuú nε ka, amá míni nε mέnyε kuú nε ka. Nfáasɔnε mεs lε símisi. Nfáasɔnε mεs nsímεsei ute.

7Lε nnya, píseérakɔ́ yε pitaani le:

8Pεrεs nní Nfáasɔnε nε míni nε mέnyε. Piketaani yε kɔ ηmureile re nsímεsei yε mu.

⁹Pisoï yèè aseéra leselé ari ñmurei. Uléécaa rinòò kuu rinháa ye kɔ pεε lε felε. Uyεε Ukεpipi kecáá aseéra lesε.

¹⁰Nkó yεε Uléécaa Kεpipi ne kεfa n tεnelε yε aseéra nyε ukεfa-i yekeilenle. Nkó yεε úu ne kεfa n tεne yε waisε re Uléécaa yε unóóme le, kúu rinòò tε ke Uléécaa uu Ukεpipi kecáá rinháa ne kεfa n tεne nnyā.

¹¹Uléécaa ye nfáa tεnεciré ró hεlε. Ukεpipi kέmεe ke nfáa mmε nñ we.

¹²Nkó yεε Uléécaa Kεpipi kε n nyu ye nfáa tεnεciré málε. Nkó yεε úu Kεpipi kε m mά úu kɔ nfáa tεnεciré málε.

Nfáa tεnεciré kecáá nsímé

¹³Nó mpí nñò nní Uléécaa Kεpipi ne kεfa n tεnelε, nñ kam titelé tε wɔipɔ re ani ceri re nò nfáa tεnεciré málε.

¹⁴Tɔn ne Uléécaa n tálε, tɔn yo umela kέmεe u m pise, u ye ne ró kónle.

¹⁵Tɔn n nyu re mρá yo kari u pise u ye ne ró kónle, tɔ kɔ nyule re tɔ lε kari u m pise piyénε masile.

¹⁶Usoi un umárecɔ n yε un akópe nyεε áa ye ne nkɔ n ka n wai, uké ukεcáá Uléécaa yáási uké nfáa u he. Pεrεes ye akópe nyεε áa ye ne nkɔ n ka n wa ñmanε kecáá kam tε piké ye Uléécaa yáási. Akópe anyinε yèè ne nkɔ kale. Ái pεrεes ye akópe nyεε ye ne nkɔ n ka n wa kecáá kam tε ani ye yáási.

¹⁷Mρá mewai kópe méye ye akópe le. Amá ái akópe nnéí nyεε ye ne nkɔ ka.

¹⁸Tɔ nyule re usoi nkó yεε Uléécaa kewā úu ye akópe n wai. Uléécaa Kεpipi yèè kεricuruu kecáá m paílenle, ukpááree Setani úu ye ke rica.

¹⁹Tɔ nyule re tɔ ne Uléécaa pikó le, kεtε nnéí pikó pɔɔn ukpááree Setani nnajε-i pansente.

²⁰Tɔ kɔ nyule re Uléécaa Kεpipi ye kale ake mesɔhɔ ró he tɔké ye ne Uléécaa yíkíyiki céri. Ukεpipi Yeesu Kirisi kεs tɔ ne Uléécaa yíkíyiki uyε tipénε tɔn ne we. Yeesu Kirisi uyεε Uléécaa yíkíyiki. Uyεε nfáa tεnεciré.

²¹Nñ sinéwā, ani nóménécíre ne piléé tǐ.

2 Yohani

2 Yohani 1

Iyáhaa

1Né Yeesu Uléécaa icápine uwééssé, néé pô Kiriya ke Uléécaa uu n wéé né sipópipi kam n la ne këfa këse rítelé ntí wólu. Ái mënécíre néé nò la, amá mpí nnéí pëe nnésímései n nyu ye kò nò lale.

2Tò nò lale re nsímései ye kerómeé we nnya. Mesére knn yé kò kerómeé n we. Né nò yáasi!

3Sáa Uléécaa né Uképipi Yeesu Kirisi yé ípæeléé ró nyísé, api nfanare ró nyísé api kò nkíñniijé ró hë tòké né asei ne nla kémee m pénelé.

Nsímései ne nla këcáá nsímé

4Kam n yé tè sipówâ këcòpe sinyiné ye nsímései tikilénle yare ke Sáa Uléécaa uu rinôo ró n hë mëcò, li meyánsei né larisile.

5Né nkpéni pô Kiriya pise re tòké n lakaane. Ái isé falé kam wólu nén pô pápôlë. Isé iyé kari hái kékoraane-mé n yosí ye nyi.

6Nla ye pise re tòké Uléécaa isé n tikilé tòn ne sóne. Kei ye isé iyé kari yé n tíkilé tòn ne sóne yare kuu kékoraane-mé ró n céesi.

7Pinóomé kulúi ye keté këcáá lonaalenle pin kësu re Yeesu Kirisi úu pansé kësoipipi yíkíyiki uú né keté këcáá weri. Kei kapi ye né ceri re uyee lë n wai ye unóomé le un kò Kirisi ulaarò.

8Lë nnya, ani nóménécíre tî nísoné, áni kapé né pirókei nnéí kari n wa kulaa m paa nnya. Amá ani lihëe nnéí yosí.

9Nkó yee úu Kirisi icélaa m múlë uké iketô ñmané né m pálë, un pëe fáauselë, úu Uléécaa kupénece kémee we. Nkó yee Kirisi icélaa m múlë ye Sáa Uléécaa né Uképipi ñmureile.

10Úye un nökénémeé n ka unsá icélaa iyé né n hapò, áni kapé nökénéyò-i u yosí, áni kapé kò u yáasi ricuruu.

11Úye un u n yáasi, li wa yare u né uyë pëe kësé umewai kópe më kémee we.

Nsímé tòrò

12Né nsímé meyâ mále kë nò sìmisi, amá ám la kë neni rítelé né kewòle né lë wa. Né lale kë nökénémeé hapò ari pëe n nyáneine nén né nò sìmisi tòké né mpóonare m má né kétò-pò nnya.

13Upóyéinòsi ke Uléécaa uu n wéé siwâ pô né kò pô yáhaapò.

3 Yohani

3 Yohani 1

Iyáhaa

- ¹Né Uléécaa icápiné uwééssé, néé pő Kayusi kam n̄ la ne kefa kese rítelé ntí wólu.
- ²Unésáne lala kecire, ne welu re poké mپá yo kémee keyu n̄ sī poké kō isare n láárú yare kaa nní Uléécaa ncee kémee keyu n̄ sī mēcō.
- ³Pirómárecō pinyiné ye nté kale api né símisi re nsímései ye kēpóméé welé, pōn kō n̄sōne n tikilē. Li rinékíŋ niŋukusele meyíkíyiki.
- ⁴Líka ái ye rinékíŋ niŋukuse ai t̄su kam yé n̄ kő te sinéwā̄ ye asei tikilē.

Kayusi ye asei tikilenlé

- ⁵Unésáne lala kecire, pō ye pōn yo n yekei re pō wa, pō ye nyiselle re pō asei ute le aá ne Kirisi pikó li wai, mپá pin kucōyu pikó.
- ⁶Pi Uléécaa icápiné pikó keyu-i n̄la kaa pi n nyisé kēcáá símisile. Pōn n fe pōn pi n l̄e yare kai Uléécaa kémee m pise piké ne pincee rinōj, li nyamle.
- ⁷Upíima pikei nnya kapi ncée tikilē. Ápi perees ápi Uléécaa n nyu anipe-i líka yɔsí.
- ⁸L̄e nnya kai pise re t̄oké lipite p̄e l̄e, tō ne p̄e t̄oké ne kēsē nsímései n yóólē nnya.

Tiyotirefu ne Temetiriisi

- ⁹Ne Uléécaa icápiné pikó kētelépi wɔile. Amá Tiyotirefu yee íyukó pico kēcōpe n̄ la úu ró yɔsí.
- ¹⁰L̄e nnya, n̄en ha píyei n hapō, ne mewai kuu n wapisi un kō kerócaá nsímé kópe símaankées keenkeené. L̄e ái nkpani u tu. Úu ye kusáne pimárecō p̄ee n sónaapō wa, úu ye kō ñmurei re perees piwai n̄ la piké wa, uu kō p̄ee Uléécaa icápiné-i pi lesé.
- ¹¹Unésáne lala kecire, kape ye ne likópe piwai yíraane, amá a ye ne lisōne yíraane. Nkó yee lisōne n wai ye Uléécaa ukó le, nkó yee akópe n wai úu Uléécaa nyu.
- ¹²Mpá úye ye símisi re Temetiriisi ye isoi sōne lele, hái ricuruu nsímései m̄es ukeméé n̄ we ye nyiselle re u isoi sōne lele. T̄e ne kō ukēcáá l̄e símisile. Pō kō nyu re l̄e kari ukēcáá n̄ símisi ye asei le.

Iyáhaa t̄ɔrɔ

- ¹³Ne nsímé meyá mále kē pō wóipō, amá ám la kē rítelé ne kēwōle ne l̄e wa.
- ¹⁴Ne lalé kē nfáani pō yé, ari p̄e n nyánene t̄on ne símisi.
- ¹⁵A ne nkíñniyé n we. Pipósáne re kē pō yáási. A pirósáne yáási, aa pinnéí mپá úye uiyáhaa u pa.

Yuuti

Yuuti 1

Iyáhaa

1 Néé Yeesu Kirisi ukeikó ne Yakupu uwā kapi ye n sée re Yuuti. Nó mpí ke Sáa Uléécaa uu nní n sée kam titelé wólu. U nó lale uu Yeesu Kirisi anipe-i nó wai re uké nkénécáá m paílē.

2 Uléécaa uké nfanare nó nyíse uu kɔ nkíñniye nó he uu kɔ meyá nó n la.

Pepees nnóomessimé n céesi kescáá nkó

3 Pinésáne lala kescire, ne peé lale ké lē ke Uléécaa uu kesé tó ne nnó ayu n lɔ kescáá rítelé nó wóipɔ. Ne nkpeni yé te li meyíkíyiki pise re ké nní nó wóí ké ne nfatene atɔpi kémee nó n ñmóópúselē. Uléécaa ye mécíreníye nsímé mmē ke upikó apí ne kefa n tene pamele.

4 Ái líka nnya kam lē símisi, simúñé kópe pisoi pinyine ye riséé ne nó cöhñelénle. Pi Uléécaa ipseleé waiselé yare ncée kuu pi he re piké mewai kópe ne piripɔ n wai. Urócelaa cireníye ne Urópíima Yeesu Kirisi kapi lē yulu. Hái mékess-mé kai wólaalē te akpanii nyee pilikó.

5 Mpá kani nní pinyuwé m máálē, ne la ké nó léise re Upíima ye pees mékess Isirayeeeli pikó riyu lɔle Esipiti keté kescáá, amá uu pees limemáá tíyesé pepees ápi pikescopé ne kefa u n tenele apí kpíni.

6 Piléécaatumé pinyine ye peé ne Uléécaa wócsile re ketónē ke-i kuu pi n tónse áke ne pi risá, api pees pimecire ketónē conse. U kɔ pē kuñmaha kemess-pɔ tonselenle pin mésere pahaalē liké ha ne keyáa kē kuu pitúhaane pi n sónti tu.

7 Ani Sotɔm kuyu ne Komɔri kukó ne ayu nyee ne a n kólē nkó léisse. Piléécaatumé mēcɔ mmé ke kei pikó apí pees méwoo méwoo wai. Apí n la pitisi ne pitisicɔ piké n sói. Lē nnya ke Uléécaa uu kutu pi ripasa uu nna teneciré kémee pi sápo. U lē wale re mpá úye uké kei yé uké ne umecire tī.

8 Lē ke pepees nní ne nó n cöhñelē pō kɔ we. Simúñé kópe sin pi n leemé, api pees piipiye lilala ne pimecire mēkperinkpē n wai, ápi kɔ Upíima nnañe waiselē, pin keyómecaa-pɔ linañe-nañe lámaankees.

9 Moisi ye pees kpule, Uléécaatumé wéése Miséeli ne Setani api ukecáá céhesi. Pi pees pásainelé re wóo yé u kpísi. Mpá ne lē, Uléécaatumé wéése Miséeli ricuruu úu kaha uké Setani lámaankees. Amá nse kuu u maa re: Upíima uké kutu pō ripasa.

10 Amá pisoi pē pō, lē asei kápi n nyu kapi ye lámaankees. Lē kapi isee mēcɔ méwoo n nyu leee pi kopaalē.

11Íwε kapi topori! Kayee ncee ncɔ kapi tíkilẽ. Siwóó nnya kapi pimecire kpísi api mpɔlecee tikisε Palam mɛcɔ. Kapí ne Uléécaa n kéjene yare ke Koree uu n wa mɛcɔ nnya kai pi ritékéé.

12Kei kani ye n cápinε re nɔké mɛmárečɔ iluke li, pεrεsε yε nórinéyu kpu. Kei ke pẽ api ye pimela anyā súkei, ápi ne úka kutu cɔlẽ. Pi we yare ahopε ke kuyɔ aku n kpáulẽ. Pi kɔ welε yare kuléé nkú kρεε áku yε m mári, m̄pá lin kuimaretuŋε n tu. Pin ku n wεhε, meté kaku pεsε lẽ kpu.

13Mínimaa kémee ániwalé pape-pape kapí ne menyíne we. Pi ye pimeawai kópe leselε api yánesi yare ke ániwalé aa ye míni kuwálé n yánesi. Pi kɔ welε yare awárεpi nyεs méwoo n sónesi. Lẽ nnya ke Uléécaa uu kuñmaha píima-i kétónε pi he re piké kei mesére n tū.

14Pirókpure kémee, Enɔki ye Atam siyasε kémee kunai sééi-sééi ukó lε. U hái mɛkεs-mɛ pisoi pẽ kεcáá maa re: Upíima ye wemelε ne upileecaatumε kulúi

15piké ne pisoi nnéí túhaane. U yé piwaikópεkɔ́ akópe pa, mewai kópe nnéí kapi n wa nnya. U yé kɔ pikópεkɔ́ pεsε áyu n wéési alẽ kapi u n lámaankεs kεcáá akópe pi pa.

16Pisoi pinyinε ye pi pεsε mesére n ñmúlaankεs. Ái píkai pi láárú. Pilikáipi-káipi kapi ye wa. Pi n̄-yuwélaasimé símaankεelε pin ne pisoi kahaankεs re piké linyinε pikemee yé nnya.

Kirisi pikó nsē kεcáá nsímé

17Amá n̄ pinésáne lala kεcire, nóké ye nsímé ke Urópíima Yeesu Kirisi pitumε api mɛkεs-mɛ nō rin-yóó léisse.

18Pi ye pεsε nō n yóólẽ te: Ituŋε tɔrɔ̄ kumúŋé kun n tu, pinyinε pεsε pisoi n sénnyi yé kam, ápi yéé pilikáipi-káipi nnya Uléécaa wuri.

19Pεrεsε pikóólentenε pisoi kεcɔpε tanaalẽ. Lẽ ke piricuruu api m músu ñmanε kapi wai. Uléécaa Nfaa n̄n pikemee we.

20Amá n̄ pinésáne lala kεcire, nóké nóménécíre n ñmóópúsεlε nōn nfatεnε sɔnε ke Nfáasɔnε nn nō n̄ hε nnaŋε ne keyóme yáási.

21Ani Uléécaa nla kémee n we nōn m̄ te Urópíima Yeesu Kirisi yé unfanare nnya nfáa tεnεciré nō hε.

22Ani ye pεrεsε ne n̄ we pin tíru íwε té.

23Ani piayu lɔ ani nna tεnεciré-i pi lesε. Ani ye kɔ picɔ íwε té. Amá ani nóménécíre t̄, áni kapε ye pilikó líka ne rikɔ, aí ne pimelapε ke pimeawai kópe amε m pɔriinkεs pεnε.

Ipakarε tɔrɔ̄

24Uléécaa ye nnaŋε málε uké ne nō n léraalẽ áni yé píkai loó, uké kɔ ne kei káni yé ha akópe m má nō ha, ai kɔ nō n láárú aní ha ne umeyɔɔpi kémee u yεnu.

²⁵Uyee Uléécaa Ciréníjε, uyee ne Urópíima Yeesu Kirisi ritiki uú ne aróyu lɔlu. Kaí ne mprá píyei-me n kpíime ne neni-me ne mprá píyei-po, uyee mmule ne ríyu ne hnajε ne meyóɔpi mesére te! Amí!

Yohani Meyene

Yohani Meyene 1

Yeesu ye umecire Yohani nyise

1 Méyene ke Uléécaa uu Yeesu Kirisi n yéneise re uké upikeikó lelees nfáani n sónti nyise. Lé kuú ne uutumé n tumme re uké uukeikó Yohani nyise.

2 Yohani ye lé nnéí ke Yeesu Kirisi uu u n nyise yenle uu kó yóó re Uléécaa Nsímé ye mu.

3 Uyee nsímé mmú n kénéni ne perees anóo nnyé nyee lelees masí kepire-pó n wainé nkó kutu n cólë pin kó lelees nkemee n wólaalé múlë ye pínarekome le! Li we re ituñe ye tule.

Pi Uléécaa icápiné iseei yáasi

4 Né Yohani, né Uléécaa icápiné iseei iyee Asii kuwéé-mé n we walu nén i yáási. Uyee n we, un kó pese mékéé-mé we, un kó wemé, ne ifáa iseei iyee uriyocpitú keyu-i n tú piké ípaeléé ne nkíñnihe nó nyise.

5 Yeesu Kirisi ye úseérakó le yee nsímései m má. Uyee pikrakó kécopé meofí nfáa yé. Uyee keté nté piyocpi uwééss. Uyee ró la uu umenyé ne arókópe hære.

6 Uu tíyee arí panse mpuri mée Usáa Uléécaa inyóonse n wai. Uyee ríyu ne nyócpinahe te mpá píyei-pó. Amí.

7 Uyee nkó ahope kémee wemé. Mpá úye ye u yenuné, aí ne perees uiluké n luri péne. Keté nnéí isoipuri yé uyé nnyá nkó toné. Eee, lese ni, amí!

8 Upíima, Uléécaa ye maa re: Né Ufoí ne Utóró, uyee n we un kó pese mékéé-mé we, un kó wemé,

ínahe nnéí Ute.

Lé ke Kirisi uu Yohani n nyise

9 Né, nóunémárcé Yohani, tó ne nné tó kesé Uléécaa iyocpi kémee n we, tó ne nné yé íwe lele tón ne Kirisi kupénece kémee ýmópúl. Míni kerpárápa keté kapi ye n sée re Patimósi kémee kapí ne ínahe né ha re ne Nléécaasimé yóólë nen kó Yeesu kécáá aseéra lese nnyá.

10 Nfáasone nn Upíima keyaa ketúhé kénécáá súiri, am pese kénépiré-mé meté menyine kom men cálë yare rináatón meté,

11 men tee re: A lé kaa nní n nyáni rítelé rinyine kémee wóí aa Uléécaa icápiné iseei iyé papó. Iyee nní Eféesi ne Simirini ne Perikam ne Tiyatiiri ne Saritëesi ne Filatelifii ne Lawutisee ikó.

12 Am ýmeeelú ké uyee ne né n símisi yé. Kam tiñymeeelú, am sífiráa sitosi sisëei kapí ne wura n wa yenu.

¹³Unyiné yee kesoipipi ne menyíne ní we un sífiráa sitosi së kecöre we. Kutúkanka caacaa kuú pëe tanaalë un tikíj kecáá kútampálá kapi ne wura n wa téle.

¹⁴Uriyu ne unnyúpi ye wariyelé yare nkumé tomé, néé yare mpáhamé. Uinipëe yë we yare inalempi,

¹⁵uana an we yare nweni ñmochó mëe n wa yare n nna kémee riwóñjoo, umetë pòon we yare míni píma menyine iwóo.

¹⁶U pëe ukunipe luke-luke ne awárepí aseesi müílenle, titéhe ne kénjöpi píj-píj ne meyele meté tin unnoo-i léeri. Ukeyu ye pëe wele yare ntujé mëe tore.

¹⁷Kam u n yéé, am uana metene lólú yare ne kpule. Uu pëe ukunipe luke-luke kénécáá láa uu re: Iwame íi kapé pó wa! Néé Ufoí ne Utóroo,

¹⁸nën kó nfáa má. Ne pëe kpule, amá néé nkó ne nnéfáa mágá píyei-pó. Ne nkpo ne pikpokpó kéló kehánné müílenle.

¹⁹Lé nnya, a lë kaa n yéé wóo, lelëe ní we ne lelëe masí këpire n sónti.

²⁰Awárepí aseesi nyéé kaa kunénípe luke-luke kémee n yéé ne sífiráa sisëei sitosi së kapí ne wura n wa asei nyee m pékaalë yë nnyé: Awárepí aseesi nyee piléécaatumé le pëe Uléécaa icápine isëei iyéé kecáá m paílë. Sífiráa sisëei sitosi së pò ne Uléécaa icápine isëei le.

Yohani Mëyene 2

Nsímé kapi Uléécaa icápine iyee Efëesi-pó n we n wóipo

¹A uléécaatumé yee Efëesi-pó Uléécaa icápine kecáá m paílë wóipo re uyee awárepí aseesi ukunipe luke-luke kémee m müílë, uyee sífiráa sitosi sisëei së kapí ne wura n wa kecöre n sóne yë maa re:

²Ne mepówai ne pipókei ne pipóñmósorú nyule. Ne nyule re áa yë pikpááree kecáá rikpá. Pó përeë n tee re pi pitumé le ápi kó pëe pitumé peenule aa yénu re pinóomé yë pi.

³Pó ñmóópulenle. Pó rinényíri nnya íwe lile ái kó pëe pó feriyé.

⁴Amá mmë kaám ne pó n cési yee re áa nkpeni nla foí kaá pëe m má kénécáá má.

⁵A léise kei kaa n loó, aa apókópe këpire to, aa mepówai foí piwai pële. Insá lë, né kepómee kam am képófiráa ketosi keketone-i yukuse, in te áa apókópe këpire ritó.

⁶Amá lelëe kepómee n nyam yee re pó Nikolayitiye mewai kesule yare ke néé kó me n késu mëco.

⁷Úye un ukómee, uké lë ke Nfáasone nn Uléécaa icápine n símisi kutu ricó. Nkó yee n feriyé kam kuléé kpeë yë nfáa n he kun Uléécaa kémee-pó we apipi pané uké li.

Nsímé kapi Uléécaa icápiné iyee Simirini-po n we n wóipɔ

⁸A uléécaatumé yee Simirini-po Uléécaa icápiné kecáá m̄ paílē wɔipɔ re Ufoí ne Utórcɔ, uyees pεe n kpu uu nkpéni pεeri un nfáa má ye maa re:

⁹Nε mpótóosi píima-i kaa n̄ we nε ipówe kaa m̄ má nyule, poñ kɔ ne umámá. Ne kɔ nkópe ke pεpεe n tee re pi Pisuifi le api kεpócaá n símaankεe nyule. Pi kɔ pεe Setani icápiné pikó le.

¹⁰Kape íwε iyē kaa n lenε kewuu n túúni. A kō te kuníri yé nókenéccɔpε pinyiné kukpaniilee tā kuké ne nō m̄ peikεe nny. Li yé kɔ siyáa kεfi kέmεe nō wéekusse. A asei ritiki, m̄pá lin nkpo ye mu, kέ pεe nfáa pó he re po feriyε nny.

¹¹Úye un ukómε, uké lē ke Nfáasɔne nn Uléécaa icápiné n símisi kutu ricɔ. Nkpo lírū n̄n uyees n feriyε líka wainε.

Nsímé kapi Uléécaa icápiné iyee Perikam-po n we n wóipɔ

¹²A uléécaatumé yee Perikam-po Uléécaa icápiné kecáá m̄ paílē wɔipɔ re uyees ritéhε ne kεnóɔpi píj-píj ne mεyele meté m̄ má ye maa re:

¹³Nε nyule kei kaa n̄ we. Kei ke Setani riyoɔpitū pōo kɔ we. Áa rinényíri kesi, áa kɔ kεfa kaá ne n̄ n tεnelē fóm, m̄pá siyáa se-i kapi unékeikó Antipaasi yee asei n t̄kilē nókenémεe kei ke Setani uu n̄ we n̄ kpu.

¹⁴Amá mm̄ kaám ne pō n cési ye kɔ pεe mmú re: Pisoí ye kei we, pin Palam icélaa múílē. U Palaki céesi re uké ripiné wa Isirayεeli sipipi siké inyóɔnsesare li siké kɔ iwásánkaí n wai liké ne kεlólé-m̄e si ha.

¹⁵Limeccɔ ke pōo kɔ pisoi má pεe Nikolayitiye icélaa n t̄kilē.

¹⁶Lē nny, a apókópe kεpire ritɔ, insá lē n̄ kεpómeε hapɔ am titéhε kam nnóɔ-i n wailē ne atɔpi pō wai.

¹⁷Úye un ukómε, uké lē ke Nfáasɔne nn Uléécaa icápiné n símisi kutu ricɔ! Nkó yee n feriyε kam Uléécaa iluke yee m̄ pékaalē ne ripare tomé hεne. Tinyíri falε rinyiné tεe ripare tē kεcáá wólaalē. Úka úu ri nyu, insá uyē kapi ri n he.

Nsímé kapi Uléécaa icápiné iyee Tiyatiiri-po n we n wóipɔ

¹⁸A uléécaatumé yee Tiyatiiri-po Uléécaa icápiné kecáá m̄ paílē wɔipɔ re Uléécaa Kεpipi inipεe yee n̄ we yare inalempi, kεana an kɔ we yare nweni ñmɔhɔ sɔne yε maa re:

¹⁹Nε mεpówai ne mpóla ne mpófatene ne pipókεi ne pipóñmóópú ne mεpówai tɔrcɔ mεe mεfoí kulúi n fe nyule.

²⁰Amá mm̄ kaám ne pō n cési yee re po unósi Yesapεeli yee n tee re u antepu le riýá un pinékeikó kíraasente re piké méwoo méwoo n wai pin kɔ inyóɔnsesare le.

²¹Nε u yálénle kelenε re uké uakópe kεpire ritɔ, amá úu la uké uiwásánkaí mewai m̄e kεpire ritɔ.

22Áa yēs! Né nní lē u ne pēpēs kēsē iwásá n wai kēfīne kēcāá sáne piké íwē píima li, in te ápi pimewai mē kēpīre ritō.

23Né týesē api usiwā kóni. Uléécaa icápīne nnéí yē pēs céri re nēs yē usoi kēmúnjé ne ulilala lēs m pékaalē perei am céru. Né kō m̄pá úye mēwai kēcāá ulikú u panē.

24Amá n̄ Tiyatiiri pikó picō mpí, nōo yē áni nní icélaa iyē n tíkilē, áni kō lē kapi n tee re Setani likó lēs m pékaalē ceri, ne maa re ám n̄ ncōni nkā ncō consene.

25Amá ani lē kani nní m̄ má anípē kētē m mūlē kē ha ne pēsemē.

26Uyēs n feriyē, uyēs mēnēwai rimmulú ne kētō-pō kam nnañē kam unésáa kēmēs m má panē. Uyē kam isoipuri kēcāá nnañē panē.

27Uyēs kēweninaapi ne isoipuri iyē sénine, uu kō i foresi yare sipérétuhu.

28Né kō rimarēwarepi u hē.

29Úye un ukómē, uké lē ke Nfáasōne nn Uléécaa icápīne n símisi kutu ricō!

Yohani Meyené 3

Nsímé kapi Uléécaa icápīne iyēs Saritēesi-pō n we n wōipō

1A uléécaatumē yēs Saritēesi-pō Uléécaa icápīne kēcāá m̄ paílē wōipō re uyēs Uléécaa yēs ifāa isēei ne awárēpi asēei n te yē maa re: Né mērōwai nyule. Pō rinyíri yēnle re pō nfāa má, némpákane pō kpuwaalenle.

2A nnōni kēmēs yisi aa pēpēs n̄ we pin kpi ikari waisē ápi kapē ne n kpí nnya. Ám mērōwai yē men Unélleécaa inipēs-i nyam̄ ne mēkētō-pō.

3Lē nnya, a lē kaa nsímé n̄ yōsí ne lē kaa n kō léisē aa akópē kēpīre tō. Pōnsá n nyáni, ne sóntile yare uyaa, áa yē pēs céri ituñē iyē-i kam yē pō rinkáikai.

4Mpá ne lē, pō kō pēs Saritēesi kei pisoi málē pēs ápi piilū mēkperinkpē m pōriinkēs. Pi yē ilū tomé tā, tō ne pē arí ne n sóne re pi ne lē sá nnya.

5Lē nnya, uyēs n feriyē yē ilū tomé tā, ám yē urinyiri nfāa ritelé kēmēs tīnne. Né Unésáa ne piléécaatumē kēyu-i u ceri re u unékó le.

6Úye un ukómē, uké lē ke Nfáasōne nn Uléécaa icápīne n símisi kutu ricō!

Nsímé kapi Uléécaa icápīne iyēs Filatēlifii-pō n we n wōipō

7A uléécaatumē yēs Filatēlifii-pō Uléécaa icápīne kēcāá m̄ paílē wōipō re Uléécaa ukó ne Uyíkíyiki yēs Tafiti kēhánne m mūlē, Uyēs yē n hánne úka úu yē ha pēs n hánnesi, Uyēs yē n hánnesi úka úu yē ha pēs n hánne yē maa re:

8Né mērōwai nyule. Áa yēs, ne kēpōyu-i ihánaa hánnele ke úka úu yē n fe uké hánnesi. Li we re mpónañē n̄n piyē. Pō kō nnésímé rimululé áa kō rinényíri kēsi.

⁹Áa yẽs, ne Setani icápine pikó apónípε-i wainε. Pi yε maa re pi Pisuifi le, ái kɔ pεe lẽ. Pi kiraaselε. Áa yẽs, né týesε apí weri api kεpónyálε-i wúla api céru re ne pεe pó lalε.

¹⁰Kaa nní nnésímé mεe yε rinjmópúsε rimmúlú nnyα, né né kɔ ipeikεetuŋε iyεs kεtε nnéí kεcáá n sónti iké kεtε pikó peikεs kέmεs pó rimúlú.

¹¹Ne nfáani sóntile. A lẽ kaa m má anípε kεtε rimúlú úka úu kapε ne lẽ kaa n feriyε api pó he pó n yɔsí nnyα.

¹²Né týesε Uyeε n feriyεs uu Unéléécaa Keyɔ kέmεs pαnsε nléri cire-cire, úu yé pεe píkai kei le. Né ukεcáá Unéléécaa rinyiri ne Unéléécaa kuyu rinyiri, Yerusalém fale yεs kεyómεcaa-pɔ Unéléécaa kέmεs n léeri wɔi, am kɔ rinényíri fale wɔlu.

¹³Úye un ukómε, uké lẽ ke Nfáasɔne nn Uléécaa icápine n símisi kutu ricɔ!

Nsímé kapi Uléécaa icápine iyεs Lawutisee-pɔ n we n wóipɔ

¹⁴A uléécaatumε yεs Lawutisee-pɔ Uléécaa icápine kεcáá m̄ paílε wɔipɔ re Amí, úseérakɔ́ yεs asei m má un kɔ uyíkíyiki, un kɔ lẽ nnéí ke Uléécaa uu n wa kεkoraane yε maa re:

¹⁵Ne mεpówai nyule. Áa niŋú áa kɔ tolú. Amá pɔn pεe n fe pɔkε n niŋú née pɔkε n tolú!

¹⁶Lẽ nnyα, kaa nní m̄ páipailε, áa kɔ niŋú áa kɔ tolú nnyα, né kúúkεs am nnénóɔ-i pó léseri.

¹⁷Pɔ yε maa re: Ne umámá le, ne mεmá yénle, líka ái né párílε, áa kɔ pεe nyu re ipóɔ yε íwε wele, pɔn wariyε, pɔn íwε má pɔn nyinlε pɔn kɔ mεjmanε we.

¹⁸Lẽ nnyα kam mesɔhɔ pó kpálε te a kεnémεs wura kapi n sáasi apí lolε cáká-cáká lɔ aa pεe pαnsε umámá, aa kɔ ilū tomé lɔlu aa pεe n lapaalε, isei íi kapε ne pó n wa re pɔ mεjmanε sónε nnyα. Aa kɔ pite kapi yε inípεs rińkeń lɔlu aa ipónípεs kεm̄ pɔkε ne n nyáni nnyα.

¹⁹Né, ne yε ne pε nnéí kam n̄ la césile am kɔ kutu pi pasa. Lẽ nnyα, kapε siká wa, a apókópε kεpíre ritɔ.

²⁰Áa yεs, ne rinɔnɔ-i nyenule nεn iháncaa pepu. Úye un mεnétε n kɔ, un tinɔnɔ n hánne, né ukεyɔ-i lompɔ tó ne uyε ari kεsé iluke le.

²¹Uyeε n feriyε kam týesεnε ari tinéyópítū kεcáá kεsé tone yare ke née n feriyε tó ne Unésáa tɔn kεsé uriyɔpítū kεcáá tǔ mεcɔ.

²²Úye un ukómε, uké lẽ ke Nfáasɔne nn Uléécaa icápine n símisi kutu ricɔ!

Yohani Meyεnε 4

Uléécaa mεyɔpí ke kεyómεcaa-pɔ pikó api yóm

¹Lẽ memáá, am p   pa  , am ihánaa inyin   k  y  m  ca  -p   y  nu in h  nnel  . Am m  t   fo   mem  e   p     ne n   s  m  si kom m  n tee re: A nt   rita  m   k   le  e   mas   k  p  re   n w  in   p   ny  s  .

²Месе не месе, Nfáasone nn kénécáá súiri am pęe riyóópitü tinyine keyómecaa-pę yenu, unyine un tikécáá tű.

⁴ Ayóɔpitū afɛeré ne ana nyɛs pɛs riyóɔpitū tɛ kóónulẽ, piwéésɛ afɛeré ne pina pin akecáá tū, pin ilū tomé tántilẽ, pin ayóɔpikɔŋ kapí ne wura n wa piayu kecáá kípiilẽ.

⁵Sikónetéhe ne metē menyine ne ikónę pisenkeę yę pęe riyóčpitū tě kémę leentile. Sífiráa sisęei yę pęe riyóčpitū tě kęyu-mę torelę nyaii. Si Uléécaa ifaa isęei lę.

⁶Linyine ye pεε riyóčpitū tē mētene welε yare sinípεεnyánei-yelépi sεε mínimaa mεcō taŋelē. Lifákó lina linyine lεε kέyu-mē ne kepire-mē inípεε mpá yei ntóraankεelē ye pεε riyóčpitū tē kecōpe ne rimekanei welε.

⁷Lifákó foí ye welε yare kúkinaá. Lifákó lírũ ye kɔ welε yare rináapipi, lifákó táánū p᷑ ne nkpáni yare li kesoiyu málε. Lifákó n᷑ii p᷑ ne metuke maamaa mεε n yóósil᷑ ne menyínε welε.

⁸Lifákó lẽ kena ye málę améj akpuulū akpuulū, inípęe in mpá yei tóraankęełę. Ápi kęyu má ne pimáikęe kętúŋęe ne kęsinę re: Usɔne círícírí, círícírí, círícírí yee Upíima, Uléécaa, Nnaŋe nnéí Ute. Uyee pęe we, Uyee we, Uyee kɔ masí sónți.

⁹ Mpá píyei ke lifáká lẽ ai yé ha uyee riyóopitú ketcáá n tû un kô mpá píyei we ríyu n waisé, api ye urinyiri taásé api kô u pccnese

¹⁰piwééṣe afeeré ne pina p̄̄s né ye p̄̄s uyee riyóɔpitū kecáá n̄ t̄̄s metene riwula api uyee m̄pá píyei n̄ we yáási api p̄̄s riyóɔpitū k̄eyu-i piayóɔpik̄oŋ sá api re:

¹¹Urþpíima ne Urþléécaa, þó ne sá re þoké ríyu ne rinyíri ne nnaþe m má. Liriyíkí re þó mópá yo wa, þó lale liké n we. Lẽ nnya kai kó we.

Yohani Μεγενε 5

Kesáñpi pi yę rítelé wúkulę

²Am kɔ uléécaatumə naŋe-naŋe unyine yenu un yóólẽ lin cálẽ te: Wóo tu re uké rítelé tẽ wúkule uké kɔ tiatɔpi nyẽ fori?

³Amá úka úu we keyómecaa-po néé kétē nté kecáá néé kétē metene yee yé n fe uu ri wúkule néé uu ri nyánei.

⁴Kei kam pee meyá tē ñmaa re úka úu tulaalē te uké rítelé tē wúkule néé uké ri nyánei nnya.

⁵Uwéése use uu pee né maa re: Kapé n téni, a yé te Yuta pikó mpuri kémee kukinaá, Tafiti kepiré yé feriyelé. Ke yé fe ake rítelé tē wúkule ake kó atópi aseei nyé foru.

⁶Am kó riyóopitū tē kecōpe ne lifákó lina lē kecōpe ne piwéése pē kecōpe Risáñpipi yenu tin nyenu yare pi ne ri nyónsele. Akóle aseei ne inípée iseei karí pee má. Lelée Uléécaa ifaa iseei iyé kuu kétē nnéí kecáá n túmei.

⁷Arí hapo ari uye riyóopitū kecáá n tú kunipe luke-luke kémee rítelé tē yésu.

⁸Kuu rítelé tē piyóó m masí, lifákó lina lē ne piwéése aféeré ne pina pē api sí apí ha Risáñpipi keyu-i wúla, mپá úye un kekéhé ne sinúmphi kapí ne wura n wa ne tulaali meyipe múílē. Uléécaa pikó kejomé kapi n yáási ye kē.

⁹Api keyóme fale kenyiné n yom te: Po tule re poké rítelé tē yosí poké atópi nyé fori, liriyíkí re pi ne pó nyónsele aa mepónye ne mپá kumáre kuye ne mپá meyu méye ne mپá ayu áye pisoi ne mپá nsoipuri n-ye ayu lalu aa Uléécaa pa.

¹⁰Po pi pansesele n-yóopipuri pikó ne inyónse piwai pee Uléécaa pikei n wai. Pi sóntile piké kétē kecáá iyóopi n tú.

¹¹Am pée weri am piléécaatumé kulúi pee riyóopitū ne lifákó lē ne pikpure n kánéilé meté kom. Pinnéí ye lele píle píle ne kuwóó kuwóó ái kúkeentene we.

¹²Pi pee cááile re: Tisáñpipi kapí ne n nyónse tee tulaalē te tiké nnahe ne memá ne mewéésesohó ne rikohó ne ríyu ne akéhe ne ipakare yosí!

¹³Am pee lē nnéí ke Uléécaa uu n wa lin keyómecaa-po ne kétē kecáá ne kétē metene ne mínimaa kémee we kom lin tee re: Uyee riyóopitū kecáá n tú ne Risáñpipi pee akéhe ne ipakare ne ríyu ne n-yóopinajé te mپá píyei-po!

¹⁴Lifákó lina lē ai ye pee re: Amí! Piwéése pē api ye pee wúla api yáási.

Yohani Mεyene 6

Atópi akpuulú foí nyé mewúkulé

¹Am paí, am yénu ke Risáñpipi ari atópi aseei nyé kémee rise n wúkule, am pee lifákó lina lē lisé kom, lin meté ne símisi yare ikóné pisenkee re: A kam.

²Am paí am isã tomé yénu. Uyee i n tú ye pee pitere múílenle. Api piferiyé ihéé u pa, uu yisi uú n tósu yare uyee n feriyé un kó tósu uké ha kó piferiyé rikpá meco.

³Ke Risáñpipi ari ritópi lírú n wúkule, am lifákó lírú kom ai semni re: A kam!

⁴Isā icō yee n wōjne yare nna ii pēe léeri. Uyee i n tū uu ñnahe yenu re uké ketē kēcāá nkíñnihe lese pisoi piké ne n kónaane nnya. Api kō kutéhe caacaa kunyine u pa.

⁵Kari ritópi táánū n wúkule, am lifákó táánū kom ai sémni re: A kam! Am paí, am isā ñmohó yenu. Uyee i n tū yé pēe kēmúñé múílenle.

⁶Am lifákó lina lē kēcōpe mētē mēnyine kom, mēn tee re: Pi yé mēsirépi mēnyine kēmúñécaripi kēse ne kēkeiyaa kēse ihéé lō, api kō mēmúípi simúñécaripi sitaani ne kēkeiyaa kēse ihéé lōlu. Amá áni kape mēkpō ne píta pōtica.

⁷Kari ritópi náii n wúkule, am lifákó náii mētē kom te: A kam!

⁸Am paí am isā inyine yenu ne mēhólé ntōne ipihe. Pi yé uyee i n tū sée re nkpo. Nkpo kuhore yé pēe u tikilenle. Api ketē awélé ana kēmee kuse kēcāá ñnahe yenu apí ne atéhe ne nkú ne itói ne licópii-cópii sisoipipi tékéé.

⁹Kari ritópi núpū n wúkule, am kēnyóñsetunipi mētene pē kapi Nléécaasimé ne aseéra kapi n lésé nnya m parii amíri yenu,

¹⁰pin pupukee lin cálē te: Sáa sōne círicíri ne uyíkíyiki, hái ne kēyo-pō kaa yé lē n nájaisé pōké kelené túhaane pōké nsímései yē pōké pēe ketē nké pisoi ntókpō kēcāá kutu ripasa?

¹¹Api pinnéí mmē mpá úye kētükanka tomé pa, api kō pi maa re piké pēe kō nkáripi n wéntelē, pipikēicō ne pipimarecō kapi pimecō n kónine piké ha pinnéí cápinēpō.

¹²Kari ritópi kpúlū n wúkule, am paí ketē ake yéjesi ne rikohó. Ituñe ii panse riñmóhó yare kukpōsañaá, iwáre ii innéí panse yare ménys.

¹³Keléécaa awarepi aa pēe kēteni-i pórroi yare kē kúfikiyee aku yé kuyó píima kēmee kuapipi n tíye aa pórroi mēcō.

¹⁴Keléécaa ake wúkaapō yare rítelé kapi riwépí, ayópe nnéí ne míni kēpáápáá sitē nnéí asi siketone-i yisikēe.

¹⁵Ketē nté piycōpi ne piwéése ne atōpi piwéése ne pimámá ne pináñe-nahe ne pilási nnéí ne pēpēe pimecire n te api ayópe kēcāá aparepoo kēmee ne aparecañaa sipáápáá pékesi.

¹⁶Api yé pēe ayópe ne aparecañaa maa re: Ani kērócáá lóimé ani ró yárii tōké uyee riýóçpitū kēcāá n tū ne Risáñpipi kuwɔi ne ketaa wa.

¹⁷Li we re pikuwɔi kēyaa píima yé tuimelé. Wóo yé fe uú lelu?

Yohani Meyene 7

Uléécaa pisoi yé ritii kēcāá Uléécaa nwɔi yɔsí

²Am kɔ uléécaatumε ucɔ yεnu un kεtuŋeleemε-mẽ taámelẽ un Uléécaa yεε nfáa n te nwɔi múlẽ. Uu cáái ai cá, uu piléécaatumε pina pεpεs ncée n yé tε piké kεtε ne mínimaa íwe wa maa rε:

³Áni kapε kεtē nέε mínimaa nέε alέé rica hái ne kumúŋé kpε-i kari yέ Uróléécaa pikεikó atii nwóí n wa.

⁴Am pεε pε kapi nwóí n wa nnéí kóm. Pi lelε pisoí ákotokú pílε ne afεena ne ana (144. 000) Isirayεeli pikó amare nnéí kémee.

⁵Yuta kumare kémee, pisoi ákotokú kefi ne até (12. 000). Rupeni kumare kémee, pisoi ákotokú kefi ne até (12. 000). Kaati kumare kémee, pisoi ákotokú kefi ne até (12. 000).

⁶Ases kumare kēmēs, pisoi ákotokú kēfi nē até (12. 000). Nefitalii kumare kēmēs, pisoi ákotokú kēfi nē até (12. 000). Manasee kumare kēmēs, pisoi ákotokú kēfi nē até (12. 000).

⁷Simey়ু কুমাৰে কেমেই, পিসো আকোতকু কেফি নে অতে (12. ০০০) লেফি কুমাৰে কেমেই, পিসো আকোতকু কেফি নে অতে (12. ০০০). ইসাকা কুমাৰে কেমেই, পিসো আকোতকু কেফি নে অতে (12. ০০০).

⁸Sapilɔɔ kumare kémee, pisoi ákotokú kefi ne até (12. 000) Yosefi kumare kémee, pisoi ákotokú kefi ne até (12. 000) Pənyamee kumare kémee, pisoi ákotokú kefi ne até (12. 000) kapi nwɔi wa.

Tisoiwuí píima tse Uléécaa keyúrí n cápinelë

⁹Lẽ memáá am̄ paí, am̄ tisoiwuí píima rinyine yenu, tipisoí ápi kúkεentene we. Mpá nsoipuri n̄-ye ne mpá kumáre kúye ne mpá ayu áye ne mpá meyu méye pikó ye pi. Tiyócpitū ne Risáñipi kεyu-i kapí pεe nyenu pin sitükanka caacaa tomé tántilẽ pin atenepai muleilẽ.

¹⁰Pi pεs cάáile lin cálē te: Uróléécaa yεs riyópitū kεcáá n tú ne Risáñipi pεs tiróyu ló.

¹¹Piléécaatumé nnéí yε pεs riyóópitū nε piwéésε nε lifáakó lina kεyu nyεnule. Api wúla api ketē kεyu tuhu api Uléécaa yáasi

¹²pin tee re: Amí, Uróléécaa yee ipakare ne akéhe ne mewééseseshó ne ipccuneses ne ríyu ne nínahe ne ríkohó mپá píyei-pç te. Amí!

¹³Kei ke piwéésé pē usé uu rinóč ycsí uu né maa re: Píye yε mpí pεe nní sitúkanka tomé tántilē pin ne méye leeri?

14 Am u pese re: Unépíima, póo nyu. Uu pese né maa re: Pese íwe píima kémee n léeri ye pi. Pi pisitukanka caacaa heerelé api risánpipi menye kémee si wárarasé.

15 Lé nnya kapi Uléécaa riyópitú keyu-i we pin ukeyo-i kétúñé ne késine u yáási. Uyee riyópitú kecáá n tú yé pikécáá m paílē.

16 Nkú n yé kó piwai pi rikpá, nniré n yé kó piwai pi rikpá, ntujé n yé kó piymákaa pi rikpá, kutói áku yé kó piwai pi rikpá.

17 Li we re Risánpipi tée riyópitú kecore n we yé ne pilúkei pi ha ari pi kpísi arí ne míni mée yé nfáa n he ihci kémee pi sī, Uléécaa uu pese piménini nnéí tinné.

Yohani Meyené 8

Titópi sééi-sééi mewúkulé

1 Ke Risánpipi ari ritópi sééi-sééi tē n wúkule, ai keyómeca-pó séé léké-léké yare ituñé nwóti mékóónú wélé kumúñé.

2 Am piléécaatumé piséei pë yenu pin Uléécaa keyu-i nyenu. Api anáatónj aséei pi pa.

3 Uléécaatumé usé uu pëé weri uu kenyóñsehúúpi kecáá nyere. U pëe wura kecaripi ke-i kapi yé tulaali n ñmaasi múlénle. Api tulaali kulúi ne Uléécaa pikó nnéí iyáhaa u pa re uké wura kenyóñsehúúpi këe riyópitú keyu-i n we kecáá he.

4 Tulaali anyo ne Uléécaa pikó iyáhaa ii uléécaatumé anipé-i léeri ii Uléécaa keyu-i taá.

5 Uléécaatumé uu pëe kecáripi ke-i kapi yé tulaali n ñmaasi kpísi uu kenyóñsehúúpi kémee nna toru uu súúni meyipé uú ne kétë kecáá sápo, ikóné ii senkées, metë amé léenti, ikóné ii yékurente, kétë aké yéñesi.

Anáatónj foí ana nyee n té

6 Piléécaatumé piséei pëe anáatónj aséei m múlë api pëe pimeciré cápine piké a ténsé.

7 Ufoí uu rináatónj ténsé, akóneparepi ne nna aí ne menye cóhóne aí ne kétë kecáá lóiri. Ai kétë hóñene metaani, ai kuwélé kuse tore mukú-mukú, ai kó aléé hóñene metaani, ai kuwélé kuse tore mukú-mukú, ai kó meyúi ñmú nnéí tore mukú-mukú.

8 Uléécaatumé lírú uu rináatónj ténsé. Ai riyópe ntóne rinyiné tée nna n tore mínimaa kémee sápo. Ai mínimaa hóñene metaani, kuwélé kuse aksé menye.

9 Ai liwaiwai nnéí lëe mínimaa kémee n we linfafai hóñene awéle ataani, ai kuwélé kuse nam. Ai kó áninoi hóñene awéle ataani, ai kuwélé kuse nam.

¹⁰Uléécaatumé táánū uu rináatój ténsé. Tiwárəpi maamaa təe iyúipuke məcə n̄ torə ari keyóməcaa-pɔ́ lóiri. Ikói ne ínihɔ́i kai hóónené awélé ataani, ari kuwélé kuse kecáá lólu.

¹¹Pi yε riwárəpi t̄ē sée rε apisənti. Ai míni hɔ́nené awélé ataani, kuwélé kuse aku panse apisənti, pisoi kulúi api míni m̄ee n̄ tuləsi nnya kpíni.

¹²Uléécaatumé náii uu rináatój ténsé. Ai ituŋe ne iwárə ne awárəpi hɔ́ne awélé ataani ataani, ai m̄pá yo kuwélé kuse pepu rε awélé ataani nȳ kémee kuse kuké kuŋmaha-i n we nnya, keyáá kéké kemetéí awélé ataani kémee kuse paa, kesine kéké kō kemetéí awélé ataani kémee kuse paa nnya.

¹³Am̄ weríí, am̄ metukə maamaa mənyinə yεnu m̄en kəléécaa-pɔ́ yóósil̄, m̄en símisi lin cál̄ te: Íwε, íwε, íwε ke kétē kecáá pikó api anáatój ke piléécaatumé pitaani t̄orɔ́ mpí api n̄ ténsené nnya topori!

Yohani Mεyεnε 9

Anáatój ataani t̄orɔ́ meténse

¹Uléécaatumé núpū uu rináatój ténsé. Am̄ pεe riwárəpi rinyinə təe pεe kəléécaa-pɔ́ n̄ lóime kəteni-i yεnu. Api məhórə mənyinə kəhánne u pa.

²Uu məhórə m̄e wúkulε. Ányɔ anyinə yare kəhúú maamaa anyɔ aa məhórə m̄e kémee léeri, ituŋe ne kuyɔ aku məhórə anyɔ nȳ nnya kuŋmaha cɔni.

³Apááni aa ányɔ nȳ-i léeri aa kəteni-i n we, ai kétē kecáá inā nnajε nco a he.

⁴Ai pεe a maa rε áa kapε mεyúi n̄é mεp̄ei n̄é kuléé kunyinə rica, amá pisoi pεe ápi atii kecáá Uléécaa nwɔi m má ḥmanε kaa yé rica.

⁵Ápi ncée a he rε aké pi kő. Amá pi rε aké pi fíkiisə iwárə inupū. Pifíkiisə p̄e mpɔlε yε we yare ke inā ii yε nní usoi n tori mpɔlε nco.

⁶Pisoi yé lisiyaa sε-i nkɔ́ wéési, ápi yé pεe n ȳ. Pi yé n la piké kpí, amá nkɔ́ nn wuru n̄ ne ketaa pi wai.

⁷Apááni nyεe welε yare isā kapi n nyóonse piké ne atɔpi ha. Linyinə yare aqóɔpikɔ́j kapí ne wura n wa yε pεe aqyu kecáá welε, asiyu p̄oɔn sisoiipi ne mənyinə we.

⁸Annyúpi yε pεe welε yare nnósinyúpi, aanī yare ákinaá akó.

⁹Aakiŋ yε pεé welε yare siwenitukanka kaa tanaal̄, aaméj̄ iwoɔ́ p̄oɔn we yare sinóipi ke isā kulúi ii n t̄orɔi in ne itóó ne atɔpi s̄i.

¹⁰Aasele yε pεe sinóipi málε yare anansele. Asele nȳ-i ke annajε n̄ ne pεé we aké ne pisoi iwárə inupū kémee n fíkiisə.

¹¹Auyɔɔpi yεe akεkpeě n̄ we yεe məhórə m̄e utumε. Urinyiri yεe Mε-epiree kémee Apatɔ́. Pi yε Mékirɛki kémee u sée rε Apolɔ́

¹²Íwe məlukə foí məe lə tómpə. Íwe məlukə meté məe kə lə məmáá pikámə kpánə.

¹³Uléécaatumə kpúúlū uu rináatój ténsə. Am meté menyinə kom mən akólə ana nyee kenyóonsehúúpi kapí ne wura n wa kən Uléécaa kəyu-i we kémee-pə leeri.

¹⁴Ame uléécaatumə kpúúlū uyee rináatój m má maa re: A piléécaatumə pina pərəe nkói maa kapi ye n sée re Efiraati kəcáá m pahaalē fénne.

¹⁵Api pəe piléécaatumə pina pə fénne. Pi pəe ituŋe iyə-i ne keyáá ke-i ne iwáre iyə-i ne kuŋmə kpe-i piməcire cápinəlenle piké kətē hooñenə metaani piké kuwélé kuse kpu.

¹⁶Pisantone kutopilee ye pəe lele pisoi afínáj pílə pílə meté (200. 000. 000). Ne linnéí mmə konle.

¹⁷Ne pəe menéyene kémee isā ne pərəe i n túntilē yenle. Pi pəe siwenitukanka tántilənle sin wəŋne yare nna née yare rihúúhúúparə née yare metuhuta. Isā ayu ye pəe wele yare akinaá ayu. Nna ne ányo ne linyinə yare nfürō toi ye pəe piinco-i léentile.

¹⁸Ai sisoipipi hooñenə metaani, ásáláú ataani aa kuwélé kuse kóni. Ásáláú ataani nyee nyee nní nna ne ányo ne nfürō toi məe pəe piinco-i n léenti.

¹⁹Isā iyə nnaŋe ye iinco-i ne iasele-i wele. Iasele ye iwáa məcə wele. A áyu málə aa ye ne nkópe wai.

²⁰Pisoi tɔrɔ pə ke ásáláú nyə áa n kō ápi pimewai kópe kəpire ritə. Ápi aníri ne piléé kapí ne wura ne nwóoweni ne nweni ɣməhə ne apare ne ana n̄ serí ái ye kə fe liké yé, ái ye kə kō ai ye kə sóne piyáhaa tíye.

²¹Ápi pipisoikō ne piməsepewai ne piməsoikpáráwai ne pipiyaa kəpire ritə.

Yohani Meyenə 10

Kételépi kapi Yohani m̄ pa

¹Am pəe uléécaatumə ucə yenu un n̄naŋe má, un keyómeCAA-pə cəpimelē ahóo an u yariilē. Kuwamenirí ye pəe uriyu kəcáá wele, ukəyu kən we yare ituŋe, uana pōon we yare inalempi.

²U pəe kételépi kenyinə kunípə-i mūílenle kən wúkuləlē. Uu kúna luke-luke mínimaa kəcáá cəpu uu kumíi ntəai kəcáá cəpu.

³Uu pəe meyá cáái ai cá yare kúkinaá kpeə senkees. Kuu rincáái, ikónə ii səmni məsəei, nné nn kóm.

⁴Kə ikónə ii məsəei m̄ tinóo m̄ ma, am n la kē wóí, am keyómeCAA-pə rinóo rinyinə komti re: A ikónə məsəmni məsəei m̄ tinco kəfa-i rinyiki tiké m pékaalē, kapə ri wóí.

⁵Uléécaatumε uyē kam̄ pεε n yē un míni kεcáá ne kεtē kεcáá nyεnu uu kεyόmεcaa-mē kunípe luke-luke síka.

⁶Uu Uléécaa yεε kεyόmεcaa ne lεlεe kεkεmεe n we ne kεtē ne lεlεe kεkεmεe n we ne mínimaa ne lεlεe mεkεmεe n we n wapisi rinyiri séi uú ne wέéri re ituŋe íi kɔ nkpéni we.

⁷Kεyάá kē ke uléécaatumε sεéi-sεéi uú ha urinaatōj n tέnsenε, Uléécaa kεmúŋé nnéí kεe m pékaalē yε ha wainε yare kuú pεε mεkεe-mε linsímé upikεikó antepuye n símisi.

⁸Mεtē mē kam̄ pεε n kō mεn kεyόmεcaa-pɔ né símaari, amε kɔ pimáa né kpá re: A n ηme a ha kételépi kεe n wúkulεlē uléécaatumε yεε mínimaa kεcáá ne kεtē kεcáá n nyεnu anipε-i yɔsí.

⁹Am pεε uléécaatumε uyē kuwέé-mē n sī, nεn u tee re uké kételépi kē né pa. Uu né maa re: A ke kpísi aa muuni. Ke yé ntule kεfa súúnu, amá ke yé mpónóɔ-i n láárú yare meté.

¹⁰Am uléécaatumε kunipε-i kételépi kē yόsu am muuni. Akε nnéñóɔ-i larisi yare meté, amá kam piluke ke m̄ masí, akε ntule kεnεfa súúni.

¹¹Unyinε uu pεε né maa re: Li pise re pɔké ha kɔ ne Uléécaa rinyiri lē kuu ayu mεyā ne isoipuri ne mεyu ne piyóɔpi kεcáá n símisi pi ritéŋse.

Yohani Mεyεnε 11

Píseérakɔ́ pité pε kεcáá nsímé

¹Api pεε kεkpápi kεnyinε né mūíse yare kεmúŋénaapi api né maa re: A yisi a Uléécaa kεyɔ ne kεnyóɔnsehúúpi musí, aa pεpεe kei n yáasi kεenι.

²Amá a kεyaála kεe Uléécaa kεyɔ kεtahai-mē n we riyá, kapε kē musí. Pi kē ne pεpεe ápi yε Uléécaa m pakarε riyálε re piké Uléécaa kuyu tεleisε iwáre afεena ne ité.

³Né pinéseérakɔ́ pité pε he api Uléécaa rinyiri ne pisoi símisi pin ikpɔlū tántilē siyáa kúkotokú ne píle píle meté ne kuwóó ne kεfi (1. 260).

⁴Píseérakɔ́ pité pεpεe nní Olifyee aléé até nyē ne sífiráa sitɔsi sité sεsεe kεtē Upiima kεyu-i n nyεnu.

⁵Unyinε un n la uké pi caai, nna nn piinɔɔ-i léeri nn pipilaarɔ tore. Eεε, unyinε un n la uké pi caai, li pise re piké lē u kpu.

⁶Pi nnaŋe málε pin yé kεyόmεcaa tápisi re ikónε íi kapε kumúŋé kpε nnéí kεmεe kapí ne Uléécaa rinyiri n símisi cuunu. Pi kɔ nnaŋe málε pin yé míni ripólóssε ménγε, pin yé kɔ týεsε itóí ncɔpuri ii kεtē kεcáá léeri kumúŋé kpe-i kapi n la.

⁷Pin píyei piaseéra pilésε m masí, inámε iyεε mεhóre-i n léeri yé atɔpi pi wa ii pi feriyε ii pi kóni.

⁸Sisoikópe asi p̄ee kuyu maa k̄ec̄ope k̄eyáala-i n laikéel̄. Pi m̄uñeisenel̄ api yénu apí ne kuyu kp̄e séi re Sotom née Esipiti. Kei kapí p̄ee Piupiima kunapéék̄o k̄ecáá karii.

⁹Ayu nnéí kémee pisoi ne amáre nnéí kémee pisoi ne meyu nnéí kémee pisoi ne isoipuri nnéí kémee pisoi yé siyáa sitaani ne kuwélē kémee pi yé pin kpuwaal̄, amá ápi yé ncée he piké nhór̄e nnyiné kémee pi wa.

¹⁰L̄kai nní pi n wa nnya, li yé k̄etē k̄ecáá pisoi n láárú pin mp̄ónare-i we, pin liheehes̄ pasiine re antepuyε p̄e k̄etē yε p̄ee k̄etē k̄ecáá pisoi fíkiissele nnya.

¹¹Siyáa sitaani ne kewélē k̄e memáá, nfáa m̄ee Uléécaa kémee n léeri n̄í weri nn pi loni, api yisi api piana k̄ecáá nyerε. Iwame píima inyiné ii p̄ee p̄ep̄ee p̄ee pi n nyáni loni.

¹²Antepuyε pité p̄e api p̄ee rinóo cágá rinyiné k̄eyómeca-a-p̄o komti tin pi tee re: Ani nté ritaám̄e! Api p̄ee ahóo kémee k̄eyómeca-a n taál̄, pipilaar̄ api pi yenu.

¹³K̄etē ak̄e liituŋ̄ iye-i meyá̄ yeŋ̄esi, ai kuyu h̄oñené awélē kefi, kuwélē kusé aku foru aku lólu, ai k̄etē piyεŋ̄aa p̄e kémee pisoi ákotokú asεei (7. 000) kopu, ai pic̄o kewuu t̄ois̄e api Uléécaa yεs̄ k̄eyómeca-a-p̄o n̄ we ríyu waisε.

¹⁴Íwe meluke lírū m̄ee l̄e tómp̄o. Metáán̄ yε nfáani sóntile.

Tináat̄óŋ̄ s̄ééi-s̄ééi

¹⁵Uléécaatum̄ s̄ééi-s̄ééi uu rináat̄óŋ̄ téns̄e. Met̄e cágá menyiné kulúi am̄e k̄eyómeca-a-p̄o maari re: K̄etē k̄ecáá iȳɔ̄pi yε Urópíima ne uȳe kuu n wéé anip̄e-i l̄õ. Mpá ne p̄yei-p̄o kuu yé iȳɔ̄pi n t̄ū!

¹⁶Piwéése af̄eær̄e ne pina p̄ep̄ee Uléécaa k̄eyu-i piayɔ̄çpit̄ k̄ecáá n̄ t̄ū api wúla apí kpará api Uléécaa ríyu waisε,

¹⁷Pin tee re: Upíima Uléécaa, n̄naŋ̄e nnéí ute yεs̄ n̄eni n̄ we un k̄o m̄ekεε-m̄e we, t̄o p̄o p̄ɔ̄nεs̄e re p̄o mp̄ónaŋ̄e píima ne ip̄oȳɔ̄pi tone nnya.

¹⁸Isoipuri yε p̄ee ne kuwóí yisile ii nyerε. Amá kupówóí yε nk̄péni yisile. Ituŋ̄e iye-i kaa pikp̄okp̄o nnéí n̄ túhaanené yε nk̄péni tul̄. Pipókεikó antepuyε, p̄e nnéí kaa n te, p̄e nnéí p̄ee yε rinwúla api ríyu p̄o waisε, piwéése n̄éé siwá̄ yé nk̄péni piihεs̄ yɔ̄sí. Li k̄o nk̄péni tul̄ re p̄oké p̄ep̄ee k̄etē n kópu p̄õ k̄o k̄o.

¹⁹Uléécaa k̄eyu k̄ees̄ k̄eyómeca-a-p̄o n̄ we ak̄e hánne, nk̄ómεiné kuú ne pisoi n s̄éé kutakai aku uk̄eyɔ̄-i léeri. Sikónetéhε ne met̄e ne pikónεs̄enk̄ee ne k̄etē piyεŋ̄aa ne akónεparεpi maamaa aa léeri.

Yohani M̄eyεnε 12

Unósi unyiné ne kúconcó

¹Ai limáamaa linyine keyómecaa-po lesé ai nyisé. Unósi unyine lo yee ntuñe n tanaalé un iwáre uana metene wailé, un kó riyóopikój rinyine ríyu kecáá kípilé, awárépi kefi ne até an tikecáá we.

²U pée kefá málé, un pée kémare-i memárenlō ne pupuké.

³Ai kó linyine licó keyómecaa-po lesé ai nyisé. Lé ne kúconcó maamaa weé kunyine le yare nna. Áyu aseei ne akólé kefi kaku má. Ayóopikój aseei nyee áyu nyé kecáá we.

⁴Kurisele ari keyómecaa-po awárépi hóone metaani, ari kuwélé kuse keteni-i láumé. Kúconcó aku unósi yee pimáre n la keyu-i nyere, kun la re un kewá m mari, kuké ke muumpo.

⁵Unósi uu kewántisi maru. Ketisi ye ke kees isoipuri nnéí ne n-yóopinajé yare nweni m müíne. Ai ukewá ké Uléécaa ne uriyóopitú-mé kpípó.

⁶Unósi uyé uu pée wuru uu kucesi kóima-i ke Uléécaa uu ketóné n nyóonse uu u yekei sí te piké kei u n kpíni siyáa kúkotokú ne píle píle meté ne kuwóó ne kefi (1. 260).

⁷Atópi aa keyómecaa-po wai, Miséeli ne piléécaatumé picó api kúconcó atópi wai, kúconcó ne kúpitumé póo kó atópi leeri.

⁸Amá ái kpékrees pée feriyé, api pée keyómecaa-po piketoné paa.

⁹Api keté mmé ku láumé. Kúconcó píima kpékrees iwáa kpuré kapi ye n sée re kunírilá ne Setani. Kpékrees keté nnéí kecáá pisoi kiraasente. Api keté mmé ku láumé api kúpitumé póo kó láuliri.

¹⁰Am pée keyómecaa-po meté cícá menyine komti, men tee re: Píyulale ne Uróléécaa nnaajé ne Uiyóopi ituñe ye kó nkpréni tule. Uyé kuu n wéé n-yóopinajé ituñe póo ne kó nkpréni tule. Li we re pi unóomé yee ketúñé ne késine Uróléécaa keyu-i pirómárecó kecáá nnóomé n wa piláumé masile.

¹¹Tisánpipi menyé ne pinsímé kapí ne rikecáá aseéra n lesé mee tíyesé kapi u feriyé. Ai kó kpá, ápi pée pinfaa ne kutu cólé liké ne wa re pi nkpo wuru.

¹²Lé nnya liké pó n láárú, keyómecaa. Liké kó nró nní kékemee n we n láárú! Íwe ke pó keté ne pó mínimaa ani topori! Li we re nókunéwéé-mé ke kuníri aku kuwóí ne wéhepólé, kun nyu re ituñe kai ku n tise íi piye.

¹³Ke kúconcó aku n yé te pi keteni-i piláumé ku masile, aku pée unósi uyee kewántisi m mári n lakasente.

¹⁴Kei kai pée metuke maamaa menyine améj keté unósi uyé pa re uké ne yóosi uké kucesi kóima-i ha, kei kapi yé ha kumúñé kuse ne amúñé anyine ne kumúñé welé kémee u kpíni un iwáa ne ketaa we.

¹⁵Iwáa ii innóo-i míni leséri yare nkói, ii unósi uyé kepire tikise re nkói mmé nké u rikpáú nké ne tómpo.

¹⁶Ketē ake unósi uyē come. Ake nnōo haa ake nkói ke kúconcó aku kunnōo-i n lésəmə muumpō.

¹⁷Kúconcó akú ne unósi uyē wóosi aku pēs yisi akú ha upipirē nnéí ne pē nnéí pēs Uléécaa isé m̄ müilē pin kō aseéra ke Yeesu uu n lésə tikilē atōpi wai.

¹⁸Aku pēs ha mínimaa ritime nnyene kecáá tasi.

Yohani Mεyεnε 13

Inámε ité inyinε nkó

¹Lē memáá, am pēs inámε inyinε yenu ne akólε kēfi ne áyu aseei in mínimaa-i léeri in taámelē. Akóópipi kēfi nyee akólε nyē kecáá we, Uléécaa alē pōon pēs áyu nyē kecáá wólaalē te anyíri.

²Inámε iyē kam n yē yē pēs ne kútoroó mēnyínē welē, iipái yare kεyúipōpi ikó, innōo yare kúkinaá nnōo. Kúconcó aku pēs kunnajē ne kuriyɔɔpitū ne nnaajē píima ncō i pa.

³Kei kam pēs iriyu rise yē yare pi ti rifapile api kópu. Amá tiitoi iyē karí pēs ne n kpine ii pélu. Lē nnya, ketē nnéí pikó api pēs n káipi pin kahaankēe apí ne inámε iyē tiki.

⁴Api kúconcó yáási api wúla rē ku inámε iyē nnaajē he nnya. Api kō inámε iyē yáási api wúla, api rē: Wóo inámε mēcō we, wóo yē kō fe uú ne i tōpu?

⁵Ai nnōo i he ii yē ne n tankēe in kō Uléécaa lámaankēe. Ai kō nnaajē i he rē iké ne iwáre afēena ne ité kémee ipikei wa.

⁶Ii nnōo wúkulē ii Uléécaa lámaankēe. Ii kō Uléécaa rinyiri ne ukεyō ne pērēs kεyómēcaaa-pō n we lámaankēe.

⁷Ai kō ncée i he ricuruu rē iké Uléécaa pisoi atōpi wa iké pi feriyē. Ai kō m̄pá nsoipuri n-ye ne m̄pá kuyu kuye ne m̄pá mēyu mēye ne m̄pá kumáre kuye kecáá nnaajē i he.

⁸Ketē nnéí pisoi pē anyiri nyee áa hái ketē kεkoraane-mē Risáñpipi kapí ne n nyōonse nfāa ritelé kémee n wólaalē yē i yáási api wúla.

⁹Úye un ukómē, uké kō!

¹⁰Lin úye n waimē rē uké akpanii kémee n we, akpanii kémee kuu yē ha. Lin úye n wainē rē piké ne ritēhe u kpu, ritēhe kapí ne u kopunē. Lē nnya ke Uléécaa pikó api yē piñmáórpú ne nfatēne kεyu m mahani.

¹¹Lē memáá, am kō inámε icō yenu in ketē-mē leeri. Akólε atē kií pēs má. Iyē akolē yē welē yare isáñ akó in kō símisi yare kúconcó.

¹²Iyēs pēs inámε foí iyēs mínimaa-i n léemē n-yɔɔpinajē málē. Inámε foí yē n welē, ilírū nnyí in kō ne innaajē kεisi. Ii yē pēs týesē ketē ne kεpisoi api yē inámε foí iyē yáási api wúla. Iyēs pēs itōi yɔsí in yē pēs ne i kpu, amá ii pélu.

13I mewai píma wailε hái ií ne keyómecaa-po ketē kecáá nna súiseri pisoi nnéí inipεε-i.

14I mewai píma kai i n he re iké wa wale ií ne inámε foí iyε pikεi kémee fe ii ketē kecáá pisoi nnéí kuyu-i tani. I yε pi maa re piké inámε iyεe pεe itói n yosí in yé pεe ne kpu, amá in kω ne nfáa má kεyū serí piké ne ríyu i waisε.

15Ai kω nnaŋε i he re iké inámε kεyū kapi n̄ serí kémee nfáa wa kεkε ne n símisi, kεkε kω týesε piké pεpεe piyáhaa ke n yúlu kō.

16Iyεe wa ke pisoi nnéí, siwā ne piwéésε ne pimámá ne píwεkō ne pεpεe pimecire n te ne pilási api kunípε née ritii kecáá nwóí má.

17Úka úu yε fe uké linyine lō née uké yáá, unsá linwɔi mm̄ ukecáá m má. Li yé fe ai inámε iyε tinyiri née nnéí mm̄ kapi yε rinyíri tē n sée.

18Ntē kai mewéésesho pise. Uyεe mesho m má uké kēē uu nnéí kapi yε ne inámε iyε n sée ceru. Li we re nnéí mm̄ yε usoi rinyiri le. Mme mεe nní píle píle mεkpuulū ne kuwóó ne kεfi ne mεkpuulū (666).

Yohani Meyené 14

Pε ayu ke Uléécaa uu n lō kεyomε

1Am pεe paí, am Tisáŋpipi yεnu tin Siyɔɔ riyɔpε kεcáá nyεnu, pisoi ákotokú píle ne afεena ne ana (144. 000) nyε ne pε nnéí atii kεcáá ke tirinyiri ne Tiusaa rinyiri ari n wólaalē póon kω kei we.

2Am kεyómecaa-po metē mεnyinε komti yare míni píima mεnyinε mεe wólu née yare ikónε yεe mεyā sεmni. Nn̄ mm̄ kam n kō yε we yare ke pikéjépepe api yε sikéjé m̄ pépu nn̄ nc̄.

3Pi pεe riyóɔpitū ne lifáakó lina lē ne piwéésε pε kεyū-i kεyóme fale kεnyinε yomle. Úka úu yε pεe fe uké kεyóme kε peikεe, insá pisoi ákotokú píle ne afεena ne pina (144. 000) pε ayu ke Uléécaa uu ketē kεcáá n̄ lō mεcire pεe yε fe.

4Pisoi pinyinε yε pi pεe ápi pinósiwélaa ne pimecire mεkperinkpε m p̄riinkε. Ápi pinósi nyu. Tisáŋpipi kapi yε n tikilē m̄pá yei kari s̄. Li pisoi kεcɔpε piayu lōle re piké n we yare mεlukεpε foí kapi yε Uléécaa ne Risáŋpipi n laanε mεc̄.

5Nn̄omεsimé nka n̄n kω piinɔɔ-i we. Nka n̄n we kapi yε ne pi n cési.

Piléécaatumε pitaani yε yóolē tε Uléécaa yε ne pisoi túhaanεnε

6Am kω uléécaatumε uc̄ yεnu un kεléécaa-po yóósilē. Nsímé Kεcire tenεciré kuú pεe má uké ketē kεcáá pisoi ne m̄pá isoipuri íye ne m̄pá kumáre kuye ne m̄pá mεyε ne m̄pá ayu áye riyóó.

7U yε pεe male ai cá re: Ani Uléécaa n wuru ani yε kω ríyu u waisε re ituŋε yε tulε uké ne pisoi túhaanε nnya. Lē nnya, ani yε uyεe kεyómecaa ne ketē ne mínimaa ne ínihɔi n wa yáási ani wúla!

⁸Uléécaatumé ucɔ uu mélírū tiki, uu re: Ku loole, kuyu maa Papilɔɔni ye loole. Krepkreɛ ayu nnéí kupita nírisé. Kupita piníré pɛɛ kuiwásánkaí píma kaku pisoi n tã.

⁹Uléécaatumé ucɔ uu metáánū pi tiki, uú male ai cá re: Úye un inámɛ ne ikεyu kapi n̄ serí n yáasi uu wúla, api nwɔi uritii kεcáá néé kunípé kεcáá u wai,

¹⁰pi yé kɔ uyɛ Uléécaa kuwɔi pita pɛɛ ápi líka n cöhɔnelɛ kεpóripi-i u súúnu uu níru aí ha pɛɛ nna kémɛɛ ne linyiné yare nfúrɔ̄toi kémɛɛ piléécaatumé pɛɛ n cáká-cákálɛ ne Risáŋpipi kεyu-i u n wukεi.

¹¹Nna mɛɛ pi n wúkei anyɔ aa pɛɛ m̄pá píyei mesére n likirelɛ, pεpεs inámɛ kεyu-i ne ikεyu kapi n̄ serí n yáasi api wúla ne nkó yee ritii néé kunípé kεcáá irinyiri nwɔi m má, ápi pɛɛ kεtúŋé ne kεsine mewénte má.

¹²Lɛ̄ nnya ke Uléécaa pikó pɛɛ Uléécaa isé m̄ múlɛ̄ pin kɔ Yeesu ne kεfa tεnɛlɛ̄ api yé n ɛmɔ́rpulɛ̄.

¹³Am pɛɛ kεyómecaa-pɔ̄ metē mεnyiné komti mɛn né tee re: A wɔi re: Kaí ne nεni n kpisi, pεpεs Upíima kupéneccɔ kémɛɛ n kpíni ye pínarekome le. Uléécaa Nfaasɔnɛ ye re lεe ni mεsei, li we re piiwe nnéí kapí ne nkpéni wéntε re piké pimewai ihéé yɔsí nnya.

Pikpáa ne picáá nsímé kεtɛ kεcáá

¹⁴Am paí, am ahóɔ tomé anyiné yεnu, unyiné un ahóɔ nyɛ kεcáá tǔ un ne Usoi kεpipi mεnyiné we. U pɛɛ ríyu kεcáá wura riyɔɔpikɔ̄ kipilenle un kɔ kεnyale yelekó kunípé-i múlɛ̄.

¹⁵Uléécaatumé ucɔ uu Uléécaa kεyɔ-i léeri uu uyεs ahóɔ kεcáá n̄ tǔ maapɔ ai cá re: A kεpónyalɛ fɔ̄ aá kpasi. Ikpáatuŋɛ ye tulε, li we re iluke ye kεtɛ kεcáá pipele masile.

¹⁶Uyεs pɛɛ ahóɔ kεcáá n̄ tǔ uu pɛɛ kεnyale fom, ai kεtɛ kεcáá iluke kpasi.

¹⁷Uléécaatumé ucɔ uu Uléécaa kεyɔ kεs kεyómecaa-pɔ̄ n̄ we kέmɛɛ léeri. Uyɛ ne pɛɛ kɔ kεnyale lari-lari múlɛ̄nle.

¹⁸Uléécaatumé ucɔ yεs nna kεcáá n̄naŋɛ m má pɔ̄ kεnyɔɔnsɛ-i léeri uú ne uyεs kεnyale lari-lari m má s̄imisi ai cá re: A kεpónyalɛ yelekó kɛ fɔ̄ aa kεtɛ kεcáá rεesɛɛ sipúkípi túuni re rεesɛɛ ye pipele masí nnya.

¹⁹Uléécaatumé uu ukεnyale kεtɛ kεcáá fóm, uu kεtɛ kεcáá rεesɛɛ kεcare apipi túuni uu kupɔri maamaa kρε-i ke Uléécaa kuwɔi aku n̄ we súúni.

²⁰Ai kupɔri kρɛ ne kuyu iyaa leepɔ ai ku pulu ai cérri, ménys amε kupɔri kρε-i léeri amé taá hái ne isã akpaláa kεcáá-pɔ̄, amε mεcáá tóri yare kilometiri píle píle metaani (300).

Yohani Meyené 15

Piléécaatumé ne ásáláú tɔrɔɔ

¹Am pεε limemáá kεyómecaa-pɔ limáamaa linyinε kai n lésε ai nyíse yεnu ái kusímé we. Lεlεsε piléécaatumε piseεi pεε ásáláú aseεi tɔrɔɔ m múílε. Liriyíkí re lεlεsε másunε Uléécaa kuwɔi aku pεε níjεsi.

²Am kɔ linyinε yεnu yare sikáláuwεlεpi, lin taŋelε yare mínimaa, nna nn kɔ kémee cöhōnelε. Pεpεsε inámε ne ikeyu kapi n sεrí ne irinyiri nkεenwɔi n feriyε api pεε sikáláuwεlεpi sεsε n tāŋelε yare mínimaa kεcáá n nyεnu, pin Uléécaa kεkεjε múílε.

³Uléécaa ukeikó Moisi kεyomε kuú ne Uléécaa ríyu n waisε ne Risáŋpipi kεyomε kapí pεε yóm tε: Upíima Uléécaa, nnaŋε nnéí ute, Lε nnéí kaa n wa yε piyεlε, ái kɔ kusímé we. Isoipuri nnéí uyɔɔpi, Kεpómúŋjε yε kεcíre wele Kεn kɔ nsímεsei tikilε!

⁴Upíima, wóo yέ fe uu yúlu re úu yέ pό wuri,

Úu yέ kɔ ripónyíri ritaásε? Li we re mεpóčíre pόč cáká-cákálε. Isoipuri nnéí pisoi yε sóntile piké kεpóyu-i riwula piké pό yáási, Li we re li sóntile liké nyíse re mεpówai yε kεcíre wele.

⁵Am pεε lε mεmáá paí, am yέnu Uléécaa kεyɔ kέmee ke kunyóɔnsεcάŋjíí aku n we kεn kεyómecaa-pɔ hánnele.

⁶Piléécaatumε piseεi pεpεsε ásáláú aseεi m múílε api kεnyóɔnsε-i léeri. Asáŋjáá tomé sɔnε yíkíyiki nyεsε n télu kapí pεε lapaalε, pin kɔ rikíŋ kεcáá wura atampála terilε.

⁷Lifáakó lina lε lise ali piléécaatumε piseεi pε wura siporipi sisεei pa, Uléécaa yεsε mρá pýei-pɔ n we kuwɔi píima kun sikeμεsε yipaalε.

⁸Uléécaa mεyɔɔpi ne unnaŋε nnyα, ányα aa kεnyóɔnsε yarii, piléécaatumε piseεi pε ásáláú aseεi nyεsε aá ha ne piwai másu, úka úu fe uké kεnyóɔnsε-i lompɔ.

Yohani Mεyεnε 16

Uléécaa kuwɔi píima siporipi sisεei

¹Am pεε metε cάcά mεnyinε kom mεn kεnyóɔnsε-i léeri mεn piléécaatumε piseεi pε tee re: Ani n ŋme ani ha Uléécaa kuwɔi píima siporipi sisεei sε kεtε kεcáá kɔɔnu.

²Ufoí uu tómpɔ uú ha ukεporipi kεtε kεcáá kɔɔni. Kúcapaá kópe ne kupołε-pɔłε kunyinε aku pisoi pεε inámε nwɔi pikecáá m má pin kɔ ikeyu kapi n sεrí yáási wai.

³Ulírū uú ha ukεporipi mínimaa kέmee kɔɔni, amε pansε yare ukpɔkpɔ mεnyε, lifáakó nnéí lεsε mínimaa kέmee n we ai kpíni.

⁴Utáánū uú ha ukεporipi ikói kέmee ne ínihɔi kέmee kɔikεsε. Linnéí ai pansε mεnyε.

⁵Kei kam pεε kő uléécaatumε yεε míni kεcáá nnaŋε m má un tee re: Pɔ asei tikilεnle, póo nní n we, pɔn kɔ pεε mεkεe-mε we, póo nní n cáká-cákálε, kaa nní n túhaane nnya, pɔ asei ute le.

⁶Kapi pipókó ne antepuyε mεnyε n kɔikεe nnya ke póo kɔ mεnyε pi pa re piké n ntí. Lε kaí ne sá re piké pi wa!

⁷Am pεε kóm lin kεnyóɔnsε-i tee re: Pɔ Upíima, Uléécaa nnaŋε nnéí ute, pipótúhaane ye nyamlε pin kɔ asei tikilε!

⁸Uléécaatumε náii uu ukεporipi ituŋε kεcáá kɔoni, ai ncée i he re iké nna wa iké ne pisoi tore.

⁹Kutói píima kunyinε aku pisoi tore api Uléécaa yεε ásáláú nyε kεcáá nnaŋε m má lámaankεe, amá api yúlu re ápi yé ɣmurei piké mεfine conse piké ríyu u waisε.

¹⁰Unúpū uu ukεporipi inámε iyε tiyɔɔpitū kεcáá kɔoni, ukεyɔɔpitē akε kuŋmaha cɔni. Pisoi api pεε ntóosi ne aní n takai.

¹¹Api pεε íwε kapi n le ne ácapaá kapi n yε nnya Uléécaa yεε kεyómeεaa-pɔ n we n lámaankεe, amá ápi pimewai kópe riyá.

¹²Ukpúlū uu ukεporipi nkói maa kapi ye n sée re Efiraati kέmεe kɔoni. Mmεni amε hόsu liké ne kεtuŋeleemε-mε piyɔɔpi pεε n wemε ncée n tápile nnya.

¹³Am pεε kúconcó nnɔɔ-i ne inámε nnɔɔ-i ne antepu nɔɔmε nnɔɔ-i yέnu, aníri kperinkpεkɔ́ ataani anyinε nyεe n we yare asahā an léenti.

¹⁴Aníri anyinε nyεe mεwai píima n wapisi ye nyε ke Setani uu tumpɔ. Kεtε nnéí kεcáá piyɔɔpi kέmεe kaa sónesi re akε pi cápinε piké ha ne Uléécaa, nnaŋε nnéí ute kεyaa maa kεtúŋé atɔpi wa.

¹⁵Aníri yε te nέ Upíima ne sónεrɔle yare uyaa. Uyεe n tū un nyáni un umεlapε ukεcáá wailε te úu kapε mεŋmanε sónε piké uisei yε ye únarekome le!

¹⁶Aníri nyε aa piyɔɔpi pε cápinε kεlō kε kapi ye Mé-epiree kέmεe n sée re Harimaketɔ́ kέmεe.

¹⁷Usééi-sééi uu ukεporipi kεlέécaa yáá. Mεtε cάcά mεnyinε amε kεnyóɔnsε-i riyɔɔpitū kέmεe léeri, men tee re: Li piwai masile!

¹⁸Ikónε ii yékurente, mεtε mεnyinε amε léenti ne pikónεsεnκεe. Kεtε akε yέŋesi. Hái ke pisoi apí ne kεtε kεcáá n wemε, kεtε ákε píkai limεcɔ mεyā yeŋaalε.

¹⁹Ai kuyu maa hɔɔnεnε metaani, kεtε kεcáá ayu nnéí póo lólesi, Uléécaa uu pεε kuyu maa Papilɔɔni kεcáá lεisε uu ukuwɔi píima pita kεporipi ku pa.

²⁰Míni kεpáápáá sitε nnéí asi wúrunkεe, ápi ayópe pɔ̄ piyέne rikpá.

²¹Akóneparepi koné-koné aa keyómecaa-pó leeri aa pisoi kecáá lólaari, an mulú yare aparecajaa. Pisoi api pée ásáláú ke akóneparepi aa pi n wai nnya Uléécaa lámaankee ke ntóósi nn meyíkíyiki n tósí nnya.

Yohani Meyene 17

Ketahai kapí ne Papilōoni n túhaanene nkó

¹Lẽ memáá, piléécaatumé piséei pëpëe sipóripi siséei m múlẽ usé uú weri uú ne né símisi, uu re: A kam ké ketahai kapí ne uwásánkaí píima n túhaanene pó nyíse. Kuyu píima kunyiné ye ku kpëe míni píima ritime n we.

²Uyẽ ke kétē kecáá piyóopi apí ne iwásánkaí wapisi, kétē kecáá pikó pó kó umemaré kpááree mē pita pomesi.

³Uléécaa nfaa nn né loni, uléécaatumé uu né kpísi uú ne kucesi kóima-i sí. Kei kam pée unósi unyiné yé, un ináme weé yee m péirente kecáá tű. Uléécaa alé nyee ikecáá pökörélẽ te anyíri, in kó áyu aseei ne akóle kifi má.

⁴Unósi uyẽ ilü kuu n tanaalé yé íweé nyaii le in kó peirenté. U kó pée wura ne apare sōne ne ikólé néíkoo wailenle. U pée kó wura këporipi kunípē-i múlénle, ncaai riyíkí ne mékpérinkpe ncopuri mée umewai kpááree kémee n léeri men ke yipaalé.

⁵Tinyíri rinyiné asei nyee m pékaalé yé pée uritii kecáá wólaalenle re: Papilōoni, kuyu maa píima, piwásánkaí ne kétē kecáá mewai kpááree riyíkí uni.

⁶Am unósi uyẽ yenu kuu Uléécaa pikó ménue ne pëpëe Yeesu kecáá aseéra n lésé ménue n ntí un pomaalé. Kam u n yé, ai meyánsei nnóo né yipu.

⁷Uléécaatumé uu pée né maa re: Yo nnya kai yé nnóo pó yi? Né unósi uyẽ ne ináme iyé kecáá kuu nní n tű in áyu aseei ne akóle kifi má asei nyee m pékaalé pó símisi.

⁸Ináme iyé kaa nní n yé yé pée wele, amá ii nkpéni we. I yé nfáani nkpo kuhore-i rikpáfumé ií ha ne méwoo séé. Kétē kecáá pisoi pë anyiri nyee áa hái kétē kékoraane-me nfáa ritelé kémee n wólaalé api ináme iyé yenu, ai nnóo pi yipu re ináme iyee pée we ii kó nkpéni we, in kó masí kpáfumene nnya.

⁹Nté kai nkpéni pise re usoi uké mesohó ne mewéésesohó m pénéle un má: Áyu aseei nyee ayópe aseei kecáá ke unósi uyẽ uu n tű le. A kó piyóopi piséei le.

¹⁰Pi pinupú iyóopi pilapile masile. Usé yé ne iyóopi tunle. Ucō úu kahané n ka. U sóntile úu tonene liké nájai.

¹¹Ináme iyee pée n we ii kó pée nkpéni n we pō ticuruu yé kó uyóopi páha-paha le. Iyé ne kó piséei pë kémee wele, in tósu iké ha méwoo riséé.

¹²Akóle kifi nyé kaa n yé yé piyóopi kifi le, pée ápi kahané keyópitē timmúlú. Amá ituñe mekóónú mese kumúñé ke akóle nyé aá ha ne ináme iyé kesé iyóopi tonene.

¹³Likei lise kapi pinnéí lákasəpɔ̄, pin pinnaŋe ne pin-yɔɔpinaŋe kpísi pin ináme palɛ̄.

¹⁴Pi yé Risáŋpipi atɔpi wa, Tisáŋpipi ari pi feriyε re ti pipíima Upiima le, tin kɔ piyóɔpi Uyɔɔpi nnya. Tisáŋpipi ne tipikó ke Uléécaa uu n sée uu kɔ pi wéε pin ne asei ri tikilẽ p̄d né kɔ pi feriyε.

¹⁵Uléécaatumε uu kɔ pimáa né kpá re: Míni mẽ kaa nní n̄ ȳ, uwásánkaí uȳ un meritime tū ye ayu ne asoiwuí ne isoipuri ne meyu le.

¹⁶Akóle kefi nȳ kaa nní n̄ ȳ ne ináme iȳ yé uwásánkaí uȳ ipuri ȳ, ai ulikó nnéí u ȳɔci ai meŋmane u yá. Ai uisare takai ai kɔ nna u toroise mukú-mukú.

¹⁷Li we re Uléécaa ye piakiŋ kémee wa re piké umela wa piké kesé likei lise n lakasəpɔ̄ piké kɔ pin-yɔɔpinaŋe ináme pa, Uléécaa anɔɔ kuu m̄ ma aá ha ne wai.

¹⁸Unósi uȳ kaa nní n̄ ȳ yεε kuyu maa kpεkpεs kεtē kεcáá piyɔɔpi kεcáá nȳɔpinaŋe m̄ má.

Yohani Mεyεnε 18

Papilɔɔni melólé

¹Lẽ mεmáá, am uléécaatumε ucɔ yεε n̄naŋe píima m̄ má yénu un kεyómecca-pɔ̄ súiri. Uriyu kuu m̄ má metéí amε kεtē kεcáá kp̄ii.

²Uu meyá cáái ai cá re: Ku loole, kuyu maa Papilɔɔni ye loole! Ku panselε aníri kεtone ne m̄pá nfáa kpεrinkpεkɔ̄ n̄-ye ne m̄pá kεnúipi kpεrinkpεkɔ̄ kεye kε pisoí ápi n̄ la ripɔhɔ.

³Li we re kεtē kεcáá isoipuri nnéí ye kumεmarε kpááree m̄ pita n ntíle. Ku ne kεtē kεcáá piyɔɔpi ye kεsé mεwai kpááree wapisile, pikpεense p̄ɔ kɔ kulimámákɔ̄ píima kémee mεmá yénu.

⁴Kei kam kɔ kεyómecca-pɔ̄ meté mεcɔ komme re: Pinésoi, ani kukemεé le, áni kapε ne kεsé kuakópe kémee n lonaalẽ nɔké ne ásáláú ȳ nnya.

⁵Kuakópe ye ricúle aá ha ne kεyómecca kám, Uléécaa uu pεε kumewai nnéí mεs áme asei m̄ má kεcáá léise.

⁶Ani ku wa yare kaku ye pico n wa mεcɔ. Ani kɔ kumewai kópe ku hééle meté. Ani kɔ píta pape-pape kεporipi kaku ye pico n nírise api pom mpape mm̄ meté ku pa.

⁷Yare kaku ríyu n wéési aku kumecire likókɔrikó kémee pɔlɔ mεcɔ kani yé mp̄ɔɔcaai ne íwε kémee ku ripɔlɔ. Ku yé kukefa-i maa re: Inósiyɔɔpi kam nté le, ám ukúmannɔsi. Káii, ám píkai nkɔ yεnunε!

⁸Lẽ ñmaa nnya ke ásáláú ase ase aa yé kεyáa kεsε kukecáá súime: Lεlεs itóí ne nkɔ ne nk̄, nna nn kɔ ku torε mukú-mukú. Li we re Upíima, Uléécaa yεε ne ku n túhaane ye unaŋe-naŋe le.

⁹Ku ne kētē kēcáá piyɔɔpi nnéí pεε kēsé kumewai kpááree ne kulikɔkɔrikɔó kémee n lonaalẽ yé kuitu t̄, pin ha n yε te kρεkpεε torε ke ányɔ aa nní léeri.

¹⁰Kumpɔɔcaai píima yé iwame pi wa, api ketaa-pɔ nyεre api yε pεε téni re: Íwe! Íwe! Kuyu maa Papilɔɔni, kuyu naŋε-naŋε, ituŋε mεkɔónú mεse kémee kapí ne pɔ túhaanε ai máápo.

¹¹Kētē kēcáá pikpέense pɔ ne kɔ ténile pin kɔ kpε nnyɔ nkɔ t̄ te úka úu kɔ we yεe yé piiyaalū apehe n lɔ nnyɔ.

¹²Iyáalū apehe nyε nyε nní wura ne nwóóweni ne apare sɔne ne ikólé ne asáŋáá kēcire ne asáŋáá wεé nyaii ne asáŋáá nyεe n télū ne áwεé nyεe m péirente ne aléé nyεe kεkpáhápi m má ne m̄pá yo kapí ne ásuní n wapisi ne m̄pá yo kapí ne ana kēcire née ne nweni ȳmɔhɔ née ne apare tomé n wapisi

¹³ne likalei-kalei lεe m mǐlú ne kεkpáhápi likó ne tulaali ne tulaali kapi yε n sée re miiri ne tulaali ȳmaa-ȳmaa ne píta ne mékɔ ne ntɔ sɔne ne mεlukεpípi ne ináa ne isáŋ ne isã ne sisannɔipi ne pilási ne sisoipipi sicɔ.

¹⁴L̄e kaa n káipinkεe yε ne ketaa pɔ wale. Likókɔrikɔó ne l̄e nnéí lεe n télū yε ne pɔ pɔle. Ai nkéni kúyεnε we!

¹⁵Pikpέense pεε kpε nnyɔ mεmá n̄ ȳ yé kuiwε píima iwame n wai api yε pεε ketaa-pɔ nyεre api téni, pin ne nkɔ t̄.

¹⁶Pi yé maa re: Íwe! Íwe! Kuyu maa kρεe asáŋáá kēcire ilū ne ilū wεé nyaii in kɔ peirente n lapaalẽ, kun kɔ wura ne apare sɔne ne ikólé wailε yε íwe we kpa!

¹⁷Ituŋε mεkɔónú mεse kémee ke mεmá píima m̄ nnéí amε riséé.

Áninɔi pitíkíí nnéí ne picéetɔŋé nnéí ne áninɔi pikεikó nnéí ne pεpεe míni kémee n kεisi nnéí api pεε ketaa-pɔ n nyεnu

¹⁸pin pupukεe, pin kumetore anyɔ nyánεi, api yε pεε re: Kuyu maa kúye kēcire kρεe pεε nkú tulaalẽ?

¹⁹Api yε ntaai piayu kēcáá kɔɔni pin téni, pin nkɔ t̄ pin cāái re: Íwe! Íwe! Kuyu maa kpε likókɔrikɔó píima kémee ke áninɔi pite nnéí pεe mínimaa kémee áninɔi m má api mεmá n̄ ȳ yε ituŋε mεkɔónú mεse kémee pansiɛ kucesi kóima!

²⁰L̄e nnyɔ, liké kεyómeCAA pikó n láárú. Liké kɔ n̄ UlééCAA pikó ne pitume ne antepuye n láárú re UlééCAA yε ne ku túhaanε ani alari yεnu nnyɔ.

²¹Kei ke uléécaatumε naŋε-naŋε unyinε uu ripare rinyinε kpísi yare rináipare uu mínimaa kémee ri sápo, un tee re: Nní mεcɔ kai kuyu maa Papilɔɔni mεsɔri láupɔne, ári yé kɔ piyéne ku rikpá.

²²Ápi yé kɔ ketumε kεpɔyɔ-i pikéŋépepε ne inyánlū ncɔpuri pikó ne pisunsímaa ne pináatɔŋsímaa pikómε rikpá. Ápi yé kɔ kei unyinε piyéne rikpá un pinípεkei pinyinε wai, ápi yé kɔ unyinε pikómε rikpá un nam.

²³Kéfiráa mëtéí áme kɔ kei pikpáii kpáne, ápi yé kɔ ula ne unósi úka mëtē kō. Lẽ nnya kápi yé nka kəpóyo-i pikómé rinkpá yee re pipókó pee n kpéénse pee pee këtē nnéí këcáá pinájé-najé, aa kɔ ne mepósepewai isoipuri nnéí kíraasente nnya.

²⁴Ai kɔ yá, pi kɔ antepuyé ne Uléécaa pikó ne pē nnéí kapi këtē këcáá n kō mënyé kəpómee yénle.

Yohani Mëyéne 19

Uléécaa yee ipakare te

¹Lẽ mëmáá, am pee linyine keyómecaa-pɔ komti lin cálẽ yare riwúí mëtē te: Aleluya! Uróléécaa yee píyulale ne ríyu ne nnaajé Ute!

²Upitúhaané yee nyamle pin kɔ asei tikilẽ. Lẽ kai m pise re piké túhaané kuu yee túhaané. U uwásánkaí píima yee pee mémare kpááree ne këtē n kópu túhaanelé uú ne ukunipé upikéikó mënyé mée n kɔ̄nu riwome hééle.

³Api kɔ melírū pimáa kpá re: Aleluya! Kuyu maa kpees n̄ toré anyɔ aa yisi aá n taálẽ ne mpá píyei-pɔ.

⁴Piwéése aféeré ne pina pē ne lifákó lina lẽ ai yisi ai wúla ai Uléécaa yee riyópitū këcáá n̄ tū yáási ai re: Amí! Aleluya!

⁵Mëtē mënyine ame riyópitū kémee léeri re: Ani Uróléécaa pakare, n̄ upikéikó nnéí ne nòo u n wuru, siwā ne piwéése!

⁶Am pee linyine kom yare risoiwuí mëtē, yare nkói maa nnyine mée wólu néé yare ikóné yee mésóri sénkéé, lin tee re: Aleluya! Upíima Uléécaa, nnaajé nnéí ute yee uiyɔɔpi tunle.

⁷Liké ró n láárú tóké mpóonare píima-i n we tóké ne ipakare píima u pa. Tisáñpipi pinɔsikpiké anyā yee tuimelé, tiuncsi uu umecire cápine.

⁸Asáñáá sōne melape mée n télu áme líka cöhönelé kapi u pa re uké tā. Asáñáá sōne melape mëmee nní mewai sōne ke Uléécaa pikó api n wapisi.

⁹Uléécaatumé uu pee né maa re: A wɔi re pē kapi Risáñpipi pinɔsikpiké anyā n sée yee pínarekome le! Uu pee kɔ lẽ mëmáá né maa re: Uléécaa ricuruu anɔɔ yee nyé!

¹⁰Kei kam pee uana mëtene loó ké ne u yáási, amá uu né maa re: A mepócíre tĩ, kape lẽ wa! Ne upókeicɔ le nén kɔ pipómáreco pee Yeesu iseérakoó n le ukeicɔ. A Uléécaa yáási aa wúla. Yeesu këcáá aseéra pilese yee re antepuyé yee asei símisile.

Usantone yee isā tomé këcáá n tū

¹¹Kei kam pee keyómecaa yé kén wúkulélẽ, isā tomé inyine in nyenu. Pi yee Uyee i n tū sée re Asei ne Uyíkíyiki. Upitúhaané ne atɔpi kuu n wai yee asei tikilenle.

¹²Uinipεε yε inalempi lε. Ayóɔpikɔŋ kulúi nyεε Uriyu kεcáá we. U rinyíri málε tεε n wólaalε, amá umemáá úka uco úu ri nyu.

¹³Kutúkanka caacaa kapi ménye riñfe kuu tanaalε. Urinyiri tεε Nléécaasimé.

¹⁴Atɔpilee nyεε kεyómeccaa-pɔ n we yε pεε isã tomé túntilenle an nε u tikilε an kɔ asáñjáá sɔne tomé melape tántilε áme líka cöhɔnεlε.

¹⁵Titéhe rinyine nε mεyele píj-píj yε unnoɔ-i léemelenle uké nε kεtε kεcáá pisoi kɔ. N-yóɔpinajε yare nweni kuú nε pi múínε uu kupɔri maamaa kέmεe Uléécaa, nnajε nnéí Ute kuwɔi píima pita pulu.

¹⁶Tinyíri rinyine yε ukutukanka caacaa kεcáá nε uritaa kεcáá wólaalenle re: Piyóɔpi Uyɔɔpi nε pipíima Upima.

¹⁷Am pεε uléécaatumε unyine yεnu un ntujε kέmεe nyεnu. Uu cáái ai cá, uu sinúipi nnéí sεε kεléécaa-pɔ n yóósinkεe séi re: Ani kam ani Uléécaa anyáá píima kέmεe cárpinε,

¹⁸ani piyóɔpi isarε nε pitɔpiwééssε isarε nε píyukɔó isarε nε isansarε nε pisantone isarε le, ani kɔ mɔpá píye, piyupipi nε pilási nε siwáá nε piwééssε isarε le.

¹⁹Am pεε inámε nε kεtε kεcáá piyɔɔpi nε piatɔpilee yεnu pin cárpinεlε te piké ha uyεε isã kεcáá n tū nε ukutɔpilee atɔpi wa.

²⁰Kei ke pε api pεε inámε nε antepu nɔɔmε tī. U yε pεε inámε kεyu-i mewai píima n wapisile apí nε pεrεsε inwɔi píkecáá m má pin kɔ ikεyu kapi n sérí yáási pin wulai kiraasente. Api piketé kpísi nε pinfaa api nna kuhore kρε-i ke linyine ai n we yare nfürɔ̄ toi kέmεe sápɔ.

²¹Api pitɔrɔɔ nε ritéhe tεε pεε uyεε isã n tū nnɔɔ-i n léemelε kóni. Sinúipi nnéí asi pεε piisarε le ai si toru.

Yohani Mεyεnε 20

Aŋmɛ kúkotokú kusε iyɔɔpi metone

¹Kei kam pεε uléécaatumε unyine yε un kεyómeccaa-pɔ súiri un mεhóre kεhánnε nε akpanii maamaa anyine kunípε-i mulεilε.

²Uu kúconcó, iwáa kpure iyε kapi yε n sée rε kuníri nε Setani tini uu paasi, aku lε m pahaalε aŋmɛ kúkotokú kusε kέmεe.

³Uu mεhóre kέmεe ku sápɔ uu kukecáá ká áku kapε kɔ nε pisoi n kiraasente hái nε aŋmɛ kúkotokú kusε kpε kuké ha nε tεnε nnyα. Lε mεmáá, li pise rε uké pεε nkáripi ku fénne.

⁴Am pεε ayóɔpitū yεnu. Ai pεrεsε akεcáá n tū nnajε hε rε piké yε nε túhaane. Am kɔ pε kapi isɔ n corii rε pi Yeesu nε nléécaasimé kεcáá aseéra lesε nnyα amííri yεnu. Am kɔ pεrεsε ápi rinwúla piké inámε yáási, ápi kɔ inwɔi piatii nε

pianipε-i má akó yénu. Api nfáa pεeri, pi ne Kirisi api kesé iyópi tone ajmē kúkotokú kuse.

⁵Pikrɔkpɔ picɔ ápi nfáa pεeme hái ajmē kúkotokú kuse kpẽ akú ha ne tene. Pikrɔkpɔ kémee meyise foí ye mẽ.

⁶Pεreε pikrɔkpɔ meyise foí mẽ kémee n yisi ye nkíjniye-i welε, pin kɔ Uléécaa pikó! Nkpɔ lirū n̄n pikcáá n̄nahe n̄ka má. Amá pi pansenε pεreε ye Uléécaa ne Kirisi inyóonse n wa. U ne pẽ api ajmē kúkotokú kuse kpẽ kémee kesé iyópi tone.

Pi Setani feriyε

⁷Ajmē kúkotokú kuse kpẽ kun ha píyei n tómpɔ, api pεeε Setani ukukpaniilee-i léseri.

⁸Uu pεe léeri uu isoipuri nnyí nnéí yee m̄pá kεtẽ kuwélé kuye-i n we cápinε, leles Kɔɔki ne Makɔɔki re iké ukecáá rikpá uké ne atɔpi wa. I kulúi welε yare mínimaa nnyenε.

⁹Ii kεtẽ nnéí kεcáá yipu ii Uléécaa pikó kεtɔpikalε ne ukuyu lala kεkálε wai. Amá nna nnyinε nn kεyómeεaa-pɔ súiri nn i torε.

¹⁰Ai Setani yee pεeε i n kíraasente nna ne linyinε yare nfür̄ toi kupɔre-i sápɔ. Kei ke inámε ne antepu nɔɔmε apí we. Ai pεeε i n fíkiise kεtúñé ne kεsinε hái ne m̄pá píyei-pɔ.

Kεtahai tɔrɔɔ pitúhaanε

¹¹Am pεe riyópitū ne uyεe rikcáá n t̄ yεnu. Kεtẽ ne kεyóme asi ukεyu-i wuru asi pékesi ápi siana yε.

¹²Am pεe pikrɔkpɔ yεnu, piwéése ne siwā, pin tiyópitū kεyu-i nyéreil̄. Ai átelé perei ai kɔ ritelé ricɔ pér̄. Tεreε nfáa ritelé. Pikrɔkpɔ mewai ye átelé nyε kémee wólaalenle. Ai m̄pá úye mewai kεcáá ne u túhaanε.

¹³Mínimaa ame pikrɔkpɔ pεe mεkemee n we leseri. Nkpɔ ne pikrɔkpɔ kεlō p̄o kɔ pikrɔkpɔ pεe kei n we leseri api m̄pá úye mewai paí apí ne mεkεcáá u túhaanε.

¹⁴Ai nk̄pɔ ne pikrɔkpɔ kεlō kp̄si ai nna kupɔre-i sápɔ. Nna kupɔre kpẽ, nk̄pɔ lirū ye mm̄.

¹⁵Ai m̄pá úye rinyiri tεe ári nfáa ritelé kémee n we kp̄si ai nna kupɔre-i sápɔ.

Yohani Mεyεne 21

Kεyómeεaa falε ne kεtẽ falε

¹Am pεe kεyómeεaa falε ne kεtẽ falε yεnu, kεyómeεaa foí ne kεtẽ foí ye pitóñé masile l̄, mínimaa áme kɔ we.

²Am kɔ Uléécaa kuyu, Yerusaləm fale yənu kun Uléécaa kémee-pɔ leeri kun súiri, kun kumecire cápinelẽ yare unósi fale yee ula m m̄.

³Am tiyóɔpitū kémee metē cágá menyiné komti, men tee re: Uléécaa kunyóɔnsècáŋíí yε nkpéni nkú sisoipipi kémee. U yé pikeméé n we, api pansé upisoi, pi ne Uléécaa ricuruu api pεe kesé n we.

⁴U yé pimənini nnéí pi tinnente, nkɔ n yé kɔ piwée rikpá, nkɔ pitone nε itu nε ntóosi n yé kɔ n we, ke məkees-mε likó ai pitóŋé m masí nnya.

⁵Uyee pεe riyóɔpitū kecáá n tú uu pεe nε maa re: Po yεe, nε m̄pá yo panseselε lifálε. Uu kɔ kpá re: A wɔi! Anɔɔ nyē yε nsímései lε, lε kai kɔ lenε.

⁶Uu kɔ pimáa nε kpá re: Li piwai masile! Néé Ufoí nε Utárɔɔ, Kékoraane nε Kéto. Né nkó ke nníré nn n we míni mεe yε nfáa n he nhɔi pa faalaa.

⁷Uyee n feriyε likó yε nní kuu n yénunε: Néé yé Uuleecaa, uyε uu kɔ kənepipi.

⁸Amá piwamei nε pεpε ápi asei n t̄kilẽ nε pεpε icírí n wai nε pisoikó nε pεpε méwoo méwoo n wai nε mənirihélaawai pikó nε pεpε piléé n nyóɔnsε nε pinóɔmε nnéí ncɔpuri p̄ ketone yε nna nε linyiné yare nfür̄toi kupɔrε kémee welε. Nkɔ lirū yε mm̄.

Yerusaləm fale

⁹Lε memáá, piléécaatumε piseei pεpε pεe sipóripi sisεei m múilẽ usε uú weri uu nε maa re: A kam kε unósi fale p̄o nyíse, uyee Risáŋpippi unɔsi.

¹⁰Kei ke Nfáasɔne nn kənécáá súime, Uléécaatumε uyε uu nε kpísi uú nε riyópε maamaa nε ricácá rinyiné taá. Uu pεe Uléécaa kuyu, Yerusaləm yənu kun kεyómεcaa-pɔ Uléécaa kémee léeri kun súiri.

¹¹Uléécaa mmule yε pεe kukeemé welε, ku pεe télule yare ripare sɔne kecire nεe yare ripare ȳm̄í-ȳm̄ei kémee ke usoi uu yε umecire n nyánεi yare kεnípεenýánei yεlεpi kémee.

¹²Mmεle maamaa nε ncáca nnyiné yε pεe ku kóónulenle, sipoo kεfi nε sité kapi n luri, piléécaatumε kefi nε pité pin si m̄. Isirayεeli pikó imarepuri kefi nε ité iȳ anyiri yε sikecáá wólaalenle.

¹³Sipoo sitaani sεe kεtuŋeleemε-m̄ nyánεi, sitaani ituŋε kulukε-lukε-m̄, sitaani ituŋε kumii-m̄, sitaani kecɔpε, sitaani kεtuŋelolé-m̄.

¹⁴Akúipare kefi nε até kecáá ke kuyu mmεle mm̄ n yε pεe t̄silẽ, Tisáŋpippi pitume kefi nε pité p̄ anyiri kefi nε até an apare nyē kecáá wólaalẽ.

¹⁵Uyee lε nε n símisi yε wura kekpápi kapi yε nε m̄ musí múilenle uké nε kuyu nε kusipoo nε kummelε mún̄esi.

¹⁶Kuyu awélε kεna yε pεe mεcáá sále. Kumecaa nε kumepérε yε pεe sále. Uu kekpápi kε nε kuyu mūsu aí lelu kilometiri ákotokú até. Kumecaa nε kumepérε nε kumecá yε pεe sále.

¹⁷Uu mmelē pō kō músu, ai lelu apáha kuwóó ne aféeré ne até kumúŋé. Sisoipipi mémúŋé ne uléécaatumé mémúŋé ye me.

¹⁸Apare ḥméí-ḥm̄ei kapi ne mmelē mō qpi kuyu pō ne wura yíkíyiki ḥmane mōm, lin pē we yare siníp̄eenyánei.

¹⁹Apare sōne nnéí nc̄puri kapi mmelē akupare k̄cáá karikēe re liké pinyánei n nyam. Tipare ḥméí-ḥm̄ei kapi rikúipare foí k̄cáá wa, api kusópe rikó rilírū k̄cáá wai, api míni kulúi rikó ritáánū k̄cáá wai api kō mehóle rikó rináii k̄cáá wai.

²⁰Api ríweé yare ménye rinúpū k̄cáá wai, api kō ríweé rikpúlū k̄cáá wai, api wura rikó risééi-sééi k̄cáá wai api risannyé ntōne ripáha-paha k̄cáá wai, api metuhuta rikó ríleé-leé k̄cáá wai, api metuhuta ne mehóle c̄hōne rikó rifi k̄cáá wai, api ríweé ntōne yare rihúúhúúparé k̄fī ne mēse rikó k̄cáá wai, api mékolóta rikó k̄fī ne rilírū k̄cáá wai.

²¹Sipoo k̄fī ne sité sē pō ne ikólé k̄fī ne ité le. Nkólé nsē nsē kapí ne mpá ihánaa íye wa. Kuyu rip̄ohō pō ne wura ḥmane le, lin peirente yare keníp̄eenyánei.

²²Ám kei kunyóonsecáñí yé. Upíima, Uléécaa, n̄naŋe nnéí ute ricuruu ne Risáŋp̄ipi p̄ee kuyu kp̄e kunyóonsecáñí.

²³Ái nk̄páni pise re ituŋe néé iwáre iké kei metéí n wai. Li we re Uléécaa meyɔɔpi metéí ye ku kp̄ailenl̄e, kuiyuipuk̄e yee Risáŋp̄ipi.

²⁴Ayu pisoi yé kumetéí k̄mee són̄e, k̄tē k̄cáá piyɔɔpi api kei ne pimeyɔɔpi hap̄o.

²⁵Ke kesine áke yéé kei píkai n wa nnya ke kusipoo ási yéé kō píkai n hánaal̄.

²⁶L̄e nnéí l̄ee isoipuri k̄mee meyɔɔpi ne ríyu m má kapí ne kei són̄ep̄o.

²⁷Líkp̄erinkp̄ek̄o líka néé usoi nk̄o yee ncaai riýíkí n wai un kō nnóomé má úu kei mélone má. P̄e anyiri nyee Risáŋp̄ipi nfāa ritelé k̄mee n wólaal̄ mēcire p̄ee yé kei lomp̄o.

Yohani Meyené 22

¹Uléécaatumé uu kō nk̄oi mm̄-i ke nfāa nn n̄ we né nyíse, nn we cáicáí yare keníp̄eenyánei yelépi, nn Uléécaa riyɔɔpitū ne Risáŋp̄ipi k̄mee-p̄o leeri.

²Kuyu k̄cɔ̄p̄e kní p̄ee wólu nn ne ncée maa tikil̄, kuléé kp̄e yee nfāa n he kun nsip̄éé k̄cɔ̄p̄e nyenu. K̄fī ne meté kaku ye mari, aku ye mpá iwáre íye k̄mee apipi toresi. Kuarei yèè pisoi itói p̄oisel̄.

³Anóo áa kei líka k̄cáá we. Kuyu k̄mee ke Uléécaa riyɔɔpitū ne Risáŋp̄ipi riyɔɔpitū ari yé n we upikeik̄o pin kei u yáási.

⁴Pi yé uk̄eyu yé, Urinyiri ari kō piatii k̄cáá n wólaal̄.

5Kesine áke wenε, ái yé kɔ kei kékfiráa metéí née ituŋε metéí pise, ke Upíima Uléécaa uu pi n kpáiilẽ nnya. Api pεε iyóɔpi n tū ne m̄pá píyei-pɔ.

Yeesu mekamε

6Uléécaatumε uu pεε né maa re: Inóɔsimé iyε ye nsímései le. Lε kai kɔ lenε. Upíima Uléécaa yεε ye n tíyεsε antepuyε api símisi ye uuleecaatumε tummεlε re uké upikeikó leleε nfáani n wainε nyíse.

7Yeesu uu re: Nɔ yεε, ne nfáani sónεpɔlε. Nkó yεε kóso-pɔ nsímé mεε rítelé ntí-i í we m múílẽ ye únarekome le.

8Né Yohani, née mewai mẽ kõ am kɔ yεnu. Kam n yε am kɔ kom, am uléécaatumε uyεe mewai né n nyísente ana-i lólu re kε u yáasi.

9Amá uu pεε né maa re: A mεpóciε tĩ, kapε lε wa! Ne upókεicɔ le nen kɔ pipómáreɔcɔ antepuyε ne pεpεe rítelé ntí nsímé m̄ múílẽ ukεicɔ! A Uléécaa yáasi aa wúla!

10Uu kɔ pimáa né kpá re: Kapε leleε kóso-pɔ n wainε nsímé ritelé ntí m pékaalε! Ituŋε ye tulε re tinsímé mm̄ nké wa.

11Nkó yεε úu lisɔne n wai uké n nɔjílẽ úu kapε lisɔne n wai. Nkó yεε mékperinkpe m pɔriilẽ uké umεcire mékperinkpe pipórii n kpáselẽ. Nkó yεε lisɔne n wai uké lisɔne piwai ne kέyu n sī, nkó yεε n̄ nyam̄ cáká-cáká uké n nyam̄ cáká-cáká un ne kέyu sī.

12Yeesu uu re: Pɔ yεε, ne nfáani sónεpɔlε. Inéhéé kaṁ ne wepɔ kε m̄pá úye mewai kulaa u pa.

13Né Ufoí ne Utórcɔ, Ukpéē ne Upírẽ, née kɔ Kékoraanε ne Kéto.

14Mpí pεε pisitukanka caacaa n hεerε piké ne kuléé kpεε ye nfáa n he apipi n yε piké kɔ ne sipoo-mẽ tintíki piké ne kuyu-i lompo nnya ye pínarekome le!

15Amá pεpεe mεpɔpi n̄ we ne menírihelaawai pikó ne méwoo méwoo mewai pikó ne pisoikó ne pεpεe piléé n nyóɔnsε ne m̄pá úye yεε nnóɔmε n̄ la un kɔ n wai piké léepɔ!

16Né Yeesu, ne unéléécaatumε tumpɔlε re uké Uléécaa icápine kémee nō símisi re asei ye nyε. Ne Tafiti kumare kémee kewā pírẽ le. Née rimarewarepi tεε n télu.

17Nfáasɔne ne unósi falε ye maa re: A kam. Nkó yεε lε n kõ pɔɔké kɔ maa re: A kam. Nkó ke nníré nn n̄ we uké kam. Nkó yεε míni mεε ye nfáa n he n̄ la uké mε yɔsí faalaa.

Tinóɔ tɔrɔɔ

18Mpá úye yεε kóso-pɔ nsímé mεε rítelé ntí-i n̄ we n kõ kam símisi re asei ye nyε. Úye un kei linyinε rinkpáρɔ, Uléécaa yé ásáláú nyε kεcáá kapi rítelé ntí-i n símisi liute uyε isoi kémee rikpáρɔ.

19Úye un kɔ́ kóso-pɔ́ nsímé mεε rítelé ntí-i n̄ we kémee inóɔsimé inyine n̄ lessε, Uléécaa yé liute uyẽ likó lεe kuléé kpεε yε nfáa n̄ hε kémee ne kuyu kémee n̄ we lesε. Pi linsímé rítelé ntí-i símisile.

20Uyεε n̄ símisi re likei lεe asei lε yε maa re: Eεε, nε nfáani sónεpɔ́le. Amí! A kam, Upíima Yeesu!

21Upíima Yeesu uké m̄pá úye ípεεlέε nyísε!

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhacerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Floresta em Região Tropical. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.